

I. ULUSLARARASI BATTALGAZİ
MULTİDİSİPLİNER
ÇALIŞMALAR KONGRESİ
7-9 ARALIK 2018
MALATYA

*KONGRE ÖZET
KİTABI*



EDİTÖR

PROF. DR. MUSTAFA TALAS

ISBN 978-605-7923-55-4

I. ULUSLARARASI BATTALGAZİ MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ

7-9 Aralık 2018
MALATYA

Sosyal Bilimler- Fen Bilimleri- Matematik- Mühendislik -Astronomi ve Astrofizik
Sağlık ve Spor Bilimleri-
Güzel Sanatlar- Ziraat ve Veteriner Bilimleri

Kongre Onur Konuğu
Abdül Kadir DURAN
Battalgazi Kaymakamı

Kongre Onursal Başkanı
Selahattin GÜRKAN
Battalgazi Belediye Başkanı

Kongre Başkanı
Prof. Dr. Mustafa TALAS
NIĞDE ÖMER HALİS DEMİR ÜNİVERSİTESİ

Düzenleme Kurulu Başkanı
Mustafa Latif EMEK
İKSAD Yönetim Kurulu Başkanı

Murahhas Üye
Sefa Salih BİLDİRİCİ
İKSAD Başkanışmanı

Genel Koordinatör
Ali SÖYLEMEZ
EJONS Coordinator Editor

Düzenleme Kurulu
Bircan TAŞKESER
Dr. Hasan AYDEMİR
Hesen SURXAYLI
Dr.Hülya BERKTAŞ BİNGÖL
Dr. Munise DURAN
Şükrü BİNGÖL
Umsunay ZHUMASHEVA

DAVETLİ KONUŞMACILAR

PROF.DR. AHMET VECDİ CAN

PROF.DR. ATABEY KILIÇ

KONGRE BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Dr. Alma T. AKAJANOVA
Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Ali Serdar Yücel
Fırat Üniversitesi

Dr. Alia R. MASALİMOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Amanbay MOLDİBAEV
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi

Dr. Akmaral S. SYRGAKBAYEVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Anatoliy LOGİNOV
Ukrayna Şevçenko Lugan Milli Üniversitesi

Dr.A.S. KİDİRŞAYEV
Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet Üniversitesi

Dr. Ayslu B. SARSEKENOVA
Orleu Milli Kalkınma Enstitüsü

Dr. Bahit KULBAEVA
S.Baybeşev Aktobe Üniversitesi

Dr. Bakıt OSPANOVA
H.Ahmet Yesevi Uluslararası Kazak-Türk Üniversitesi

Dr. Bayram POLAT
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Bazarhan İMANGALİYEVA
K.Zhubanov Aktobe Devlet Bölge Üniversitesi

Dr. Bekir KOCADAŞ
Adıyaman Üniversitesi

Dr. Bilal ÇOBAN
Fırat Üniversitesi

Dr. B.K. ZAYADAN
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Botagul TURGUNBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Caner KARAVİT
Mimar Sinan Üniversitesi

Dr. Celal Taşkıran
İnönü Üniversitesi

Dr.Cem Koray OLGUN
Adıyaman Üniversitesi

Dr. Cemal Gündoğdu
İnönü Üniversitesi

Dr. Cholpon TOKTOSUNOVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Cumali YAVUZ
Fırat Üniversitesi

Dr. Çetin YAMAN
Sakarya Üniversitesi

Dr. Çetin TAN
Fırat Üniversitesi

Dr. M. Çağlar KURTDAŞ
Adıyaman Üniversitesi

Dr. D.K. TÖLEGENOVA
Makhambet U. Batı Kazakistan Devlet Üniversitesi

Dr. Dinarakhan TURSUNALİEVA
Rasulbekov Kırgız Ekonomi Üniversitesi

Dr. Dzhakipbek Altaevich ALTAYEV
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Elvan YALÇINKAYA
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Faruk Yamaner
Hitit Üniversitesi

Dr. Fethi DEMİR
Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Dr. Gulmira ABDİRASULOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Gulşat ŞUGAYEVA
Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Dr. G.I. ERNAZAROVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. Gülten HERGÜNER
Sakarya Üniversitesi

Dr. Hasan AYDEMİR
İnönü Üniversitesi

Dr. Hakan Sunay
Ankara Üniversitesi

Dr.Hülya Bingöl
İnönü Üniversitesi

DR. İlkay ŞAHİN
Erciyes Üniversitesi

Dr. İsaevna URKİMBAEVA
Abılay Han Uluslararası İlişkiler Üniversitesi

DR. KASIM KARAMAN
Erciyes Üniversitesi

Dr. Kalemkas KALIBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Karligash BAYTANASOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Dr. K.A. TLEUBERGENOVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Kenjehan MEDEUBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Keles Nurmaşulı JAYLIBAY
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Kulaş MAMİROVA

Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

**Dr. Kürşat Karacabey
Adnan Menderes Üniversitesi**

**Dr. Mahabbat OSPANBAEVA
Taraz Devlet Pedagoji Üniversitesi**

**Dr. Maha Hamdan ALANAZİ
Riyad Kral Abdülaziz Teknoloji Enstitüsü**

**Dr. Malik YILMAZ
Atatürk Üniversitesi**

**Dr. Mavlyanov ABDİGAPPAR
Kırgızistan Elaralık Üniversitesi**

**Dr. Maira ESİMBOLOVA
Kazakistan Narkhoz Üniversitesi**

**Dr. Maira MURZAHMEDOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi**

**Dr. Mehmet Güllü
İnönü Üniversitesi**

**Dr. Mehmet İLKİM
İnönü Üniversitesi**

**Dr. Metin KOPAR
Adıyaman Üniversitesi**

**DR. MURAT USTAOĞLU
İstanbul Üniversitesi**

**DR. MUSTAFA AKSOY
Marmara Üniversitesi**

**Dr. Mustafa METE
Gaziantep Üniversitesi**

**Dr. Mustafa TALAS
Ömer Halisdemir Üniversitesi**

**Dr. Mustafa ÜNAL
Erciyes Üniversitesi**

**Dr. Munise DURAN
İnönü Üniversitesi**

Dr. Han Nadejda
E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Osman ERKMEN
Gaziantep Üniversitesi

Dr. Osman Kubilay GÜL
Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. Özgür KARATAŞ
İnönü Üniversitesi

Dr. P.S. PANKOV
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Rustem KOZBAGAROV
M. Tınışbayev Kazak Araç ve İletişim Akademisi

Dr. Sarash KONYRBAEVA
Kazak Devlet Kızlar Pedagoji Üniversitesi

Dr. Salima N. KAİRJANOVA
Dosmukhamedov Atyrau Devlet Üniversitesi

Dr. Sefa Salih AYDEMİR
Adıyaman Üniversitesi

Dr. Serdar ORHAN
Fırat Üniversitesi

Dr. Suat KOLUKIRIK
Akdeniz Üniversitesi

Süreyya Yonca SEZER
Fırat Üniversitesi

Dr. Şara MAJITAYEVA
E.A. Buketov Karaganda Devlet Üniversitesi

Dr. Vedat Çınar
Fırat Üniversitesi

Dr. Vera ABRAMENKOVA
Rusya Aile ve Eğitim Çalışmaları Enstitüsü

Dr. Veysel BOZKURT
İstanbul Üniversitesi

Dr. Yang ZITONG
Wuhan Üniversitesi

Dr. Yüksel SAVUCU
Fırat Üniversitesi

Dr. Zeynullina AYMAN
S. Toraygırov Pavlodar Devlet Üniversitesi

Dr. Zharkyn BALTABAEVA
Abay Kazak Milli Pedagoji Üniversitesi

Dr. Zongxian FEN
Xi'an Jiatong Üniversitesi

YABANCI KATILIMCILAR
AD SOYAD – ÜLKE

Dr. Aybeniz RAHİMOVA – AZERBAYCAN

Dr. Firoz FAOZİ-AFGANİSTAN

Дилноза Жамалова (Dilnoza Jamalova) – ÖZBEKİSTAN

Қымбат Нұрсұлтанқызы (Kimbat Nursultankızı) – KAZAKİSTAN

Лев Владимирович Мардахаев (Lev Vladimiroviç Mardahayev) – RUSYA

Червякова Кристина Сергеевна (Çervyakova Kristina Sergeevna)- RUSYA

К. М. Жайлыбай (K. M. Jaylibay) – KAZAKİSTAN

Г. Н. Медеуова (G. N. Medeuova) -KAZAKİSTAN

Д. А. Садыкова (D. A. Sadıkova) – KAZAKİSTAN

Жолдасбеков Әбдиманат Әбдиразакулы(J. Abdimanat Abdirazakuli)KAZAKİSTAN

Данияров Талғат Әбубәкирулы (Daniyarov Talgat Abubakiruli) - KAZAKİSTAN

**I. ULUSLARARASI BATTALGAZİ
MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALAR KONGRESİ
7-9 Aralık 2018
MALATYA**

KONGRE PROGRAMI

KONGRE GENEL KURALLARI (LÜTFEN DİKKATLİCE OKUYUNUZ)

Kongrenin ilk günü gelerek kayıt yaptırmanız **GEREKMEMEKTEDİR**.

Kayıt masası kongre süresince 08:30-18:00 saatleri arasında hizmet verecektir. Kayıt masasında yoğunluk ve sıkışıklık yaşanmaması için sunum gününüzde oturumunuzdan yarım saat öncesinden gelerek kayıt yaptırabilirsiniz.

Sunum sıralamasının belirlenmesi, ara verilmesi ve oturuma ilişkin tüm hususlarda düzenleme kurulunu temsilen **OTURUM BAŞKANLARI tam yetkilidir**

Katılım belgeleri oturum sonunda, oturum Başkanı tarafından verilecektir Her bir sunum için 15 dk. ayrılmıştır.

Oturumlar programda belirtilen saatte başlayacaktır. Katılımcıların gecikmeksizin oturuma katılmaları gerekmektedir

Sunumlarınızda kitabi teorik bilgi ve tanımlardan kaçınarak, çalışmanızın özüne odaklanmanızı öneririz.

Sunumlarınızı (versiyon değişikliklerinden kaynaklanacak olumsuzluklardan etkilenmemeniz için) hem Power Point hem PDF olarak kaydederek yanınızda bulundurunuz.

Sunum bilgisayarlarına çok sayıda katılımcıya ait flaş bellekler takılacağı için Flaş Belleğinize virüs bulaşması ihtimali yüksektir. Bu sebeple içerisinde özel dosyalarınızın, tüm akademik çalışmalarınız, fotoğraflarınız vs. gibi bilgilerin olduğu Flaş Belleğiniz yerine başka bir flaş bellek kullanmanızı öneririz

Kongrelerde bazı flaş bellekler zaman zaman sunum bilgisayarları tarafından okunmayabilmektedir. Bu sebeple PPT ve PDF şeklinde hazırladığınız sunumlarınızı aynı zamanda MAİL adresinizde de bulundurmanızı öneririz

Kongre yerleşkesinde YAZICI olmadığı için, sunum sırasında ihtiyaç duyacağımız belgeleri/notları önceden YAZDIRARAK yanınızda bulundurunuz

Bu programda sunumunuzun bulunduğu sayfanın çıktısını yanınızda bulundurunuz.

1.GÜN

7 ARALIK 2018 CUMA SAAT: 10:15-12:00
1.SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ, Dr. Öğr. Üyesi Hasan AYDEMİR
Prof. Dr. Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Burcak YAKAR, Arş. Gör. Dr. Mehtap GÖMLEKSİZ, Prof. Dr. Edibe PİRİNÇÇİ BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER
Dr. Öğr. Üyesi Burcak YAKAR, Dr. Öğr. Üyesi Türkan ÖZTÜRK KAYGUSUZ, Prof. Dr. Edibe PİRİNÇÇİ DIŞ HEKİMLİĞİ KLİNİĞİMİZE BAŞVURAN HASTALARDA DENTAL ANKSİYETE SIKLIĞI VE ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI
Duygu ÖZELÇİ, Erdoğan ÇÖÇEN, Selçuk AVCI, Mehmet ÖZELÇİ, Ali Rıza ŞAHİNOĞLU, Remzi KOKARGÜL AĞVAN DUTUNUN BİTKİSEL ÖZELLİKLERİ
Erdoğan ÇÖÇEN, Tahir MACİT, Cemil ERNİM, Remzi KOKARGÜL, Yılmaz UĞUR, Tuncay KAN MALATYA YÖRESİNDE YETİŞTİRİLEN KARAMEHMET ELMA ÇEŞİDİNDE KLON SELEKSİYONU
Ümmühan AKTÜRK, Funda KAVAK ADÖLESANLARDA YALNIZLIK VE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ
Ümmühan AKTÜRK, Emine DERYA İSTER HOSPİTALİZE YAŞLILARDA DÜŞME RİSKİ: DÜŞME DAVRANIŞLARI DÜŞME ÖYKÜSÜNÜ VE DÜŞME RİSKİNİ ETKİLER Mİ?

7 ARALIK 2018 CUMA SAAT: 10:15-12:00
2. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Prof. Dr. H. Özlem GÜNEY Prof. Dr. Sedat İLHAN
Prof. Dr. H. Özlem GÜNEY, Prof. Dr. Sedat İLHAN FIBONACCI SAYILARI İLE İLGİLİ BAZİLEVİC FONKSİYONLARININ ÜÇÜNCÜ HANKEL DETERMİNANTI İÇİN ÜST SINIR
Prof. Dr. H. Özlem GÜNEY, Prof. Dr. Sedat İLHAN FIBONACCI SAYILARIYLA İLGİLİ KONVEKS FONKSİYONLAR İÇİN TOEPLITZMATRİSLERİNİN DETERMİNANTLARININ HESAPLANMASI
Prof. Dr. H. Özlem GÜNEY, Prof. Dr. Sedat İLHAN k-FİBONACCI SAYILARIYLA İLGİLİ KABUK EĞRİLERİ İLE BAĞLANTILI ANALİTİK FONKSİYONLAR İÇİN İKİNCİ HANKEL DETERMİNANTI
Prof. Dr. Sedat İLHAN, Prof. Dr. H. Özlem GÜNEY FİBONACCI SAYILARIYLA İLGİLİ BAZİLEVİC FONKSİYONLARININ İKİNCİ HANKEL DETERMİNANTI İÇİN ÜST SINIR
Prof. Dr. Sedat İLHAN, Prof. Dr. H. Özlem GÜNEY FİBONACCI SAYILARIYLA İLGİLİ YILDIZIL FONKSİYONLAR İÇİN TOEPLITZMATRİSLERİNİN DETERMİNANTLARININ HESAPLANMASI
Prof. Dr. Sedat İLHAN, Prof. Dr. H. Özlem GÜNEY GÜNEYBİR DİFERANSİYEL OPERATÖR İLE TANIMLANMIŞ, FİBONACCI SAYILARI İLE İLGİLİ ANALİTİK FONKSİYONLARIN BELLİ BİR SINIFI İÇİN FEKETE-SZEGÖ EŞİTSİZLİĞİ
Prof. Dr. Sedat İLHAN BAZI SİMETRİK SAYISAL YARIGRUPLAR ÜZERİNE

7 ARALIK 2018 CUMA SAAT: 10:15-12:00
3. SALON
OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Bilal ÇOBAN
Dr. Öğretim Üyesi Özgür KARATAŞ, Serdar ŞAHİN YÜZME SPORCULARININ SPORA KATILIM MOTİVASYONLARININ İNCELENMESİ: DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ ÖRNEĞİ
Dr. Öğretim Üyesi Özgür KARATAŞ, Serdar ŞAHİN YÜZME SPORCULARININ YAŞAM DOYUMLARININ İNCELENMESİ
Öğr. Gör. Dr. Leyla Zengin AYDIN, Arş. Gör. Hasan GENÇ SİMÜLASYON DESTEKLİ EĞİTİMİN ÖĞRENCİLERİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ İLE İLK KLİNİK ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Öğr. Gör. Dr. Leyla Zengin AYDIN, Arş. Gör. Hasan GENÇ AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI PROGRESİF GEVŞEME EGZERSİZİNİN AĞRI VE ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Asst. Prof. Dr. Ömer Faruk DERINDAG, Prof. Dr. Neslihan DERİN ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN BUSINESS MANAGEMENT
Asst. Prof. Dr. Ömer Faruk DERINDAG, Prof. Dr. Neslihan DERİN GERİDE KALAN SENDROMUNUN İŞLETMELERE ETKİSİ
Dr. Neslihan ŞAHİN DİKLORO[1-(2-METİL-2-PROPENİL)-3-(4-İZOPROPİL BENZİL BENZİMİDAZOL-2-İLİDEN)] PİRİDİN PALADYUM(II) KOMPLEKSİNİN SENTEZİ VE KATALİTİK AKTİVİTESİ

13:30-15:30
13:30- AÇILIŞ KONUŞMALARI SELAHATTİN GÜRKAN BATTALGAZİ BELEDİYE
14:00- AÇILIŞ KONFERANSI PROF.DR. AHMET VECDİ CAN
14:30- AÇILIŞ PANELİ PANEL BAŞKANI: PROF.DR. MUSTAFA TALAS PANELİST: PROF.DR. ATABEY KILIÇ “GÜNÜMÜZ GENÇLİĞİ İÇİN ROL MODEL OLARAK BATTALGAZİ HAZRETLERİ” PANELİST: PROF.DR. YAŞAR ERJEM (BÖLÜM BAŞKANI: PROF.DR. MUSTAFA TALAS)

7 ARALIK 2018 CUMA SAAT: 15:30-18:30
1.SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU Doç. Dr. Mehmet MURAT
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İLKİM, Dr. Öğr. Üyesi Betül AKYOL, Arş. Gör. Burak CANPOLAT ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVENİN BAZI YAŞAM BECERİLERİNE ETKİSİ
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet İLKİM, Dr. Öğr. Üyesi Betül AKYOL, Arş. Gör. Burak CANPOLAT FİZİKSEL AKTİVİTENİN ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERİN ÖFKE KONTROLLERİNE ETKİSİ
Gülnur ASLAN, Engin SAHNA THE ROLE OF MICRORNA-21 LEVELS IN THE PROTECTION OF MYOCARDIAL ISCHEMIC POSTCONDITIONING
Gülnur ASLAN, Merve YILMAZ BOZOĞLAN PROTECTION OF ATORVASTATIN AGAINST OXIDATIVE STRESS IN RENAL HYPERCHOLESTEROLEMIA INDUCED BY HIGH CHOLESTEROL DIET
Doç. Dr. Mehmet MURAT, Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi H. İrem ÖZTEKE KOZAN, Prof. Dr. Şahin KESİCİ ÇOCUKLARDA İNTERNET BAĞIMLILIĞINI ÖNLEYEBİLİR MİYİZ? GERÇEKÇİ SINIRLAR KOYMAK
Doç. Dr. Mehmet MURAT, Prof. Dr. Mustafa BALOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi H. İrem ÖZTEKE KOZAN, Prof. Dr. Şahin KESİCİ ÇOCUĞUM MÜKEMMEL OLMALI MI?
Öğr. Gör. Ahmet Kenan SAYIN, Öğr. Gör. Dr. Vedat YILMAZ TERÖRİZM VE ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ YÖNTEMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
Öğr. Gör. Dr. Vedat YILMAZ, Öğr. Gör. Ahmet Kenan SAYIN 6360 SAYILI YASA SONRASI İLÇE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNDEKİ NÜFUS DEĞİŞİMİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
Dr. Gülşah GÜRKAN 6. SINIF ÖĞRENCİLERİN FEN BİLİMLERİ VE LABORATUVAR KAVRAMLARINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI
Dr. Gülşah GÜRKAN ÖĞRETMEN ADAYLARININ ORGAN BAĞIŞINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ
Dr. Hatice KARAER YAĞMUR, Prof. Dr. İsmet KAYA PİRİDİN BİRİMİ İÇEREN İMİN POLİMERLERİNİN SENTEZİ, KARAKTERİZASYONU VE TERMAL ÖZELLİKLERİ
Yahya TASGIN KATALİZÖR OLARAK KATILAN MAGNEZYUM OKSİT, ALÜMİNYUM OKSİT ve FERRİKROMUN POLYESTER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN MEKANİK VE MİKRO YAPI YÖNÜNDEN ARAŞTIRILMASI

7 ARALIK 2018 CUMA SAAT: 15:30-18:00
2. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Zeki BOYRAZ, Dr. Öğr. Üyesi Murat Buğra TAHTALI
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TAŞ BUHÂRÎ'NİN ET-TÂRİHU'L-KEBİR'İNDE BAZI TEFSİR RİVAYETLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa TAŞ CERH-TA'DİL ESERLERİNDE ON KIRAAT İMAMI HAKKINDAKİ DEĞERLENDİRMELER
Arzu BOZDAĞ TULUM, Öğr. Gör. Cihanşah TULUM MALATYA'DA BATIL İNANÇLAR
Dr. Öğr. Üyesi Murat Buğra TAHTALI DEVLET MEMURLUĞUNU SONA ERDİREN HALLERDEN MEMURLUKTAN ÇEKİLMİŞ SAYILMANIN DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDE GÖREV YAPAN AKADEMİK PERSONELE UYGULANABİLİRLİĞİ SORUNU
Dr. Öğr. Üyesi Sevgi DÖNMEZ NEOLİTİK DÖNEM'DE DAMGA MÜHÜR KULLANIMI, BELLEK VE ZAMAN
MUSAYE KONAK AYNI KUMAŞIN İKİ YÜZÜ: İLBER ORTAYLI'NIN PENCERESİNDEN TARİH-SOSYOLOJİ İLİŞKİSİ
Prof. Dr. Zeki BOYRAZ, Nurdane ATEŞ SANAYİ KURULUŞ YERİ VE GELİŞİMİNDE HUZURKENT (MERSİN) ÖRNEĞİ
Prof. Dr. Zeki BOYRAZ, Nurdane ATEŞ ULAŞIM FONKSİYONUNA BAĞLI GELİŞEN BİR YERLEŞME: HUZURKENT (MERSİN)
Prof. Dr. Zeki BOYRAZ, Emre BUDAK KURUÇAY HAVZASI AŞAĞI ÇİĞİRİ'NİN (MALATYA) YERLEŞME ÖZELLİKLERİ

7 ARALIK 2018 CUMA SAAT: 15:30-18:00
3. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Ünal ŞENTÜRK Doç. Dr. Mihalis KUYUCU
Prof. Dr. Ünal ŞENTÜRK BİR İKTİDAR BİÇİMİ OLARAK TÜKETİM
Doç. Dr. Mihalis Kuyucu RADYO BİTİYOR MU? Y KUŞAĞININ GÖZÜNDEN RADYO MECRASININ BUGÜNÜ VE GELECEĞİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA
Mehmet ARI, Dr. Öğr. Üyesi Faruk AKÇINAR, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GÜLLÜ UNUTULMUŞ GELENEKSEL GÜREŞLERDEN DUTLUK GÜREŞLERİNİN İNCELENMESİ (MALATYA BÖLGESİ)
Arş. Gör. Şule SAYAN GÜNÜMÜZ SANATINDA DEĞİŞEN MEKÂN ALGISİ
Arş. Gör. Şule SAYAN POSTMODERNİZMİN EKLEKTİK ANLAYIŞI
Dr. Mutlu ÖZGEN TOKAT'IN ÇEYİZ SANDIKLARI
Doç. Dr. Muhammed Yasin DURGUN, Ahmet Hayrullah SEVİNÇ YÜKSEK DAYANIMLI BETONLARDA ÖĞÜTÜLMÜŞ ÇELİKHANE CÜRUFU VE UÇUCU KÜLÜN İNCE AGREGA YERİNE FİLLER MALZEME OLARAK KULLANIMI
Ahmet Hayrullah SEVİNÇ SİLİS DUMANI VE ZEOLİTİN BETONDA FİLLER MALZEME OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ
Tugay YILMAZ, Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU SPOR İŞLETMELERİNDE ÇALIŞAN ANTRENÖRLERİN GENEL SİNİZM DURUMLARININ İNCELENMESİ (GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ)
Dr. Öğretim Üyesi Özgür KARATAŞ, Tugay YILMAZ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN RİSK ALMA DAVRANIŞLARININ BAZİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARADAĞ, Talha HÜSEYİNKLİOĞLU, Prof. Dr. Yüksel SAVUCU, Doç. Dr. Ercan GÜR SPOR TARAFTARLARININ TWITTER KULLANIM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ: FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ
SAAT: 09:15-11:15
1. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI:
Dr. Öğr. Üyesi Hasan AYDEMİR
Öğr. Gör. Yasemin OĞUZ GÜNER
SON DÖNEM BÖBREK YETMEZLİ ÇOCUKLARIN AİLELERİNE FİLİAL OYUN TERAPİ DESTEĞİ VE BİR VAKA SUNUMU
Dr. Öğr. Üyesi Derya DEVECİ
STREPTOZOTOSİNE SEKONDER GELİŞEN KARACİĞER HASARI VE BMP2 GEN EKSPRESYONU
Arş. Gör. Erman YILDIZ
PSİKOZ SAĞALTIMINDA KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN ETKİLERİ: SİSTEMATİK BİR DERLEME
Dr. Öğr. Üyesi Funda KAVAK BUDAK, Arş. Gör. Abdurrezzak GÜLTEKİN, Arş. Gör. Aysel ÖZDEMİR
EVDE BAKIM GEREKSİNİMİ OLAN YAŞLILARDA SOSYAL DESTEK İLE ÖZBAKIM GÜCÜ ARASINDAKİ İLİŞKİ
Arş. Gör. Erman YILDIZ
SAĞLIKLI YAŞAM TARZI DEĞİŞİKLİKLERİNDE KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN (ACT) ETKİLERİ: SİSTEMATİK DERLEME
Arş. Gör. Abdurrezzak GÜLTEKİN, Dr. Öğr. Üyesi Funda KAVAK BUDAK, Arş. Gör. Aysel ÖZDEMİR
KARACİĞER NAKLİ OLAN HASTALARDA MANEVİ İYİLİK İLE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK ARASINDAKİ İLİŞKİ
Araş. Gör. Şerafettin OKUTAN, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR, Araş. Gör. Hasan GENÇ
KALP KAPAK AMELİYATLARI SONRASI GÜNCEL HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI
Emine YILMAZ, Funda KAVAK
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLI AYRIMCILIGINA İLİŞKİN TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 09:15-11:15
2. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI:
Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN,
Doç. Dr. Nevzat TETİK
Arş. Gör. Bertaç Şakir ŞAHİN, Prof. Dr. Sabri Burak ARZOVA
TARIMIN FİNANSMANINDA SELEM YÖNTEMİ VE MUHASEBE KAYITLARI
Doç. Dr. Nevzat TETİK, Doç. Dr. Ahmet UĞUR, Doç. Dr. Mehmet KARAHAN
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ:
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ
Doç. Dr. Mehmet KARAHAN, Prof. Dr. Sait PATİR
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK KAPASİTELERİNİN BELİRLENMESİ
Ramazan GÜNDEM
BÖLGESEL KALKINMADA LOJİSTİK SEKTÖRÜNÜN ROLÜ: TR 22 BÖLGESİNDE BİR İNCELEME
Ramazan GÜNDEM
SANAT ESERİ LOJİSTİĞİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim GÖRÜCÜ
İSTİHDAMI ARTIRMA ARACI OLARAK KUPON SİSTEMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim GÖRÜCÜ
MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNİN ÖRGÜTLENME SORUNU
Öğr. Gör. Mustafa AKSOĞAN, Öğr. Gör. Meral ÇALIŞ DUMAN
AKILLI ŞEHİR UYGULAMALARI; MALATYA ÖRNEĞİ

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ, SAAT: 09:15-11:15

3. SALON

OTURUM BAŞKANLIĞI:

Prof. Dr. Ramazan BİÇER,

Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL

Dr. Öğr. Üyesi Gül GÜN, Burcu GÜN EVİN

MOBBING OLGUSUNUN HUKUKİ DEĞERLENDİRMESİ

Prof. Dr. Ramazan BİÇER, Dr. Eda ALEMDAR

İNSAN SAĞLIĞI AÇISINDAN BİYOLOJİK SAATİ ETKİLEYEN ÇEVRESEL FAKTÖRLER

Prof. Dr. Ramazan BİÇER,

KUR'AN-I KERİM'DE KADINLAR HAKKINDA NEGATİF ALGI OLUŞTURMAYA YÖNELİK KULLANILAN ARGÜMANLAR

Dr. Öğr. Üyesi Hakiye ASLAN, Dr. Öğr. Üyesi İmran ASLAN

HELAL GIDA SEKTÖRÜ: MALEZYA VE TÜRKİYE

Doç. Dr. Fatma FİDAN, Muhammed ŞAHİN

İŞÇİ SENDİKALARININ ÖRGÜTLENMESİNİ ENGELLEYEN ETMENLER: TOKAT, SİVAS VE KAYSERİ'DE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Lütfiye ÖZDEMİR, Dr. Öğr. Gör. Semiha KILIÇARSLAN

GÜVENLİK KÜLTÜRÜNÜN GÜVENLİK PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ: BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL, Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU, Arş. Gör. Şükrü BİNGÖL

SPOR EĞİTİMİ VEREN KADIN AKADEMİSYENLERİN KARIYER ENGELLERİNİN MOBBİNGE MARUZİYET, ÖRGÜTSEL BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİ DEĞİŞKENLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gül GÜN

YÖNETİMDE PYGMALION, GALATEA VE GOLEM ETKİLERİNİN KURAMSAL BİR DEĞERLENDİRİLMESİ

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ, SAAT: 09:15-11:15

4. SALON

OTURUM BAŞKANLIĞI:

Prof. Dr. Hasan Rıza ÖZÇALIK,

Doç. Dr. Mustafa ŞEKKELİ

Zuhal ERDEMİR, Dr. Öğr. Üyesi Arzu ERÇETİN

LE CORBUSIER YAPILARINDA; LOFT

Öğr. Gör. Hasan POLAT, Dr. Öğr. Üyesi Meral OLTULU

ANDEZİT ATIKLI POLİMER KOMPOZİTLERİN FİZİKO MEKANİK ÖZELLİKLERİ

Öğr. Gör. Hasan POLAT, Dr. Öğr. Üyesi Meral OLTULU

POLİMER ve ÇİMENTOLU KOMPOZİTLER ÜZERİNE FERROKROM CÜRUFUNUN ETKİSİ

Arş. Gör. Tuba Nur OLGÜN

GELENEKSEL YAPILARIN EKONOMİK GETİRİLERİNİN MİMARİ ÖZELLİKLER BAĞLAMINDA İRDELENMESİ

Arş. Gör. Sami ŞİT, Doç. Dr. Mustafa ŞEKKELİ, Dr. Öğr. Üyesi Erdal KILIÇ, Prof. Dr. Hasan Rıza ÖZÇALIK

ROBUST CONTROL OF THE THREE PHASE SQUIRREL-CAGE INDUCTION MOTOR USING ANFIS AND PID TYPE CONTROLLERS

Arş. Gör. Sami ŞİT, Doç. Dr. Mustafa ŞEKKELİ, Dr. Öğr. Üyesi Erdal KILIÇ, Prof. Dr. Hasan Rıza ÖZÇALIK

PERFORMANCE ANALYSIS OF SPEED CONTROL OF INDUCTION MOTOR USING CLASSIC PID AND FUZZY LOGIC CONTROLLERS

Öğr. Gör. Selim TAŞKAYA, Semih TAŞKAYA

ST 52 ÇELİK MODEL HACMİNİN ANSYS YAZILIMINDA EKSENEL KOORDİNATLARA GÖRE KUVVET VE BASINÇ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Selim TAŞKAYA, Semih TAŞKAYA

MUSLUK MODEL HACMİNİN İÇİNDEN GEÇEN AKIŞKANIN ANSYS YAZILIMINDA GLOBAL KOORDİNATLARA GÖRE DAĞILIMINININ SIMÜLASYONU

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ, SAAT: 09:15-11:15**5. SALON****OTURUM BAŞKANLIĞI:****Dr. Öğr. Üyesi Yahya DOĞAR,
Dr. Öğretim Üyesi Özgür KARATAŞ**Arş. Gör. Esra MACİT, Arş. Gör. Sema NACAR, Ahmet Furkan GÖKTAŞ
GÜNCELLENEN İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI
HAKKINDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİArş. Gör. Esra MACİT, Arş. Gör. Sema NACAR, Ahmet Furkan GÖKTAŞ
İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ MATEMATİKSEL ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİÖğr. Gör. Kutluhan DEMİR, Doç. Dr. Savaş DUMAN
BİREYLERİN SPOR YAPMA DURUMLARIYLA, BENLİK SAYGILARI
VE MUTLULUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİProf. Dr. Yüksel SAVUCU, Mustafa HAN, Selim KELEŞ
AMPUTE FUTBOL TAKIMLARINDA BENLİK SAYGISI VE SPOR TİF PERFORMANS ARASINDAKİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİSerpil YALÇIN, DR. Öğr. Üyesi Serkan DÜZ
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN PES PLANUSLUK DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI
VE VKİ (VÜCUT KİTLE İNDEKSİ), CİNSİYET, BRANŞ DEĞİŞKENLERİNİN İNCELENMESİZülfiye ÇAKIR, Serdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL
16-18 YAŞ ARASI FARKLI BRANŞ SPORCULARININ FİZİKSEL VE FİZYOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİÖzgür KARATAŞ, Mehmet GÜLLÜ, Savaş EREL
RAKET SPORLARI BRANŞLARINDA OKUL SPORLARI MÜSABAKALARINA
KATILIMLARIN İNCELENMESİ (2013-2018 YILLARI ARASI)Öztürk AĞIRBAŞ
DİRENÇ BANDI İLE YAPILAN DİNAMİK VE STATİK KUVVET EGZERSİZLERİNİN SOLUNUM FONKSİYONLARINA ETKİSİ**8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 09:15-11:15****6. SALON****OTURUM BAŞKANLIĞI:****Dr. Öğr. Üyesi Munise DURAN**Dr. Öğr. Üyesi Munise DURAN
OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN AİLE KATILIMI ÇALIŞMALARINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARÖğr. Gör. Turgay KOLAÇ, Öğr. Gör. Perihan GÜRBÜZ, Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ, Doç. Dr. Z. Deniz ÇIRAK
ECZANE ECZACILARININ VE ECZANE ÇALIŞANLARININ MAJİSTRAL İLAÇ HAZIRLAMA
İLE İLGİLİ BİLGİ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİArş. Gör. Erman YILDIZ
ŞİZOFRENİDE MOTİVASYONUN GENEL DOĞASIArş. Gör. Aysel ÖZDEMİR, Dr. Öğr. Üyesi Funda KAVAK BUDAK, Arş. Gör. Abdurrezzak GÜLTEKİN
KRONİK HASTALIKLARDA EVDE BAKIM VERENLERİN BAKIM YÜKÜ VE RUH SAĞLIĞINA ETKİSİArş. Gör. Erman YILDIZ
ŞİZOFRENİDE İŞLEVSEL İYİLEŞMENİN PARAMETRELERİ NELERDİR?Öğr. Gör. Zeynep ÜNVER, Prof. Dr. Behice ERCİ
0-24 AYLIK ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN ANNE SÜTÜNÜ ARTIRMAYA YÖNELİK GELENEKSEL UYGULAMALARIDr. Öğr. Üyesi Tuba PARLAK AK, Prof. Dr. Mine YAMAN
PREVENTIVE ROLE OF GINKGO BILOBA EXTRACT 761 ON DI-(2-ETHYLHEXYL) PHTHALATE-INDUCED
KIDNEY DAMAGE IN PREPUBERTAL RATSDoç. Dr. Aybeniz RAHİMOVA
“Battal Qazi” dastanının AMEA Məhəmməd Fizuli adına Əlyazmalar İnstitutunda saxlanan əlyazma və çap nüsxələri

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 14:15-16:15**1. SALON****OTURUM BAŞKANLIĞI:****Doç. Dr. Çetin GENÇER, Dr.
Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR**Arş. Gör. Aysel ÖZDEMİR, Dr. Öğr. Üyesi Funda KAVAK BUDAK Arş. Gör. Abdurrezzak GÜLTEKİN
TİP II DİYABET HASTALARININ ALGILADIĞI SOSYAL DESTEK İLE ÖZETKİLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİRamazan ALİOĞLU, Doç. Dr. Çetin GENÇER
MAMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE ŞÜPHELİ BÖLGELERİN TESPİTİ VE BU BÖLGELERDE GÖRÜNTÜ İYİLEŞTİRMERamazan ALİOĞLU, Doç. Dr. Çetin GENÇER
MAMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNİN ARKA PLAN, ETİKET VE DİĞER GÜRÜLTÜLERDEN ARINDIRILMASIArş. Gör. Şerafettin OKUTAN, , Araş. Gör. Hasan GENÇ Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR
AMELİYAT SONRASI AĞRI KONTROLÜNE YÖNELİK HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARIArş. Gör. Erman YILDIZ
RUHSAL BOZUKLUKLARDA FİZİKSEL SAĞLIK KONUSUNDA LİTERATÜR NELER SÖYLÜYOR? BİR DERLEME ÇALIŞMASIEmine YILMAZ, Funda KAVAK
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN OBEZİTEYE İLİŞKİN ÖNYARGILARININ BELİRLENMESİOp Dr. Emine DEMİREL, Op Dr. Emre EKMEKÇİ
AÇIK NÖRAL TÜP DEFEKTLİ FETÜSLERDE KARDİAK ANOMALİLER VE KROMOZOMAL ANALİZ SONUÇLARIArş. Gör. Hasan GENÇ, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR, Arş. Gör. Şerafettin OKUTAN
KOLOREKTAL KANSER CERRAHİSİ SONRASI KOLOSTOMİLİ HASTALARDA BEDEN İMAJİ, BENLİK SAYGISI
VE CİNSEL YAŞAM SORUNLARINA TRANSKÜLTÜREL YAKLAŞIM**8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 14:15-16:15****2. SALON****OTURUM BAŞKANLIĞI:****Prof. Dr. Ferit KÜÇÜK,
Dr. Öğretim Üyesi Yavuz ELİTOK**Dr. Öğretim Üyesi Özge ERCAN, Arş. Gör. Nedim TEKİN
SPOR PAZARLAMASINDA GÜNCEL BİR YAKLAŞIM: NÖROPAZARLAMAProf. Dr. Ferit KÜÇÜK, Arş. Gör. Erkan NUR
DEMOGRAFİK FAKTÖRLER BAĞLAMINDA ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM GÖRDÜKLERİ KURUMA YÖNELİK
KURUMSAL İMAJ ALGI DÜZEYLERİNDEKİ FARKLILIKLARArş. Gör. Erkan NUR, Prof. Dr. Ferit KÜÇÜK,
DEMOGRAFİK FAKTÖRLER BAĞLAMINDA KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KOMPULSİF SATIN ALMA
DAVRANIŞLARINDAKİ FARKLILIKLARProf. Dr. İsmail BAKAN, Buket SEZER, Öğr. Gör. Ayşegül AKMEŞE, Zehra ÇALIŞIR, Hüsne GÖZÜKARA
YETENEK YÖNETİMİ VE ÖRGÜTSEL SOSYALLEŞME ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASIProf. Dr. İsmail BAKAN, Buket SEZER, Öğr. Gör. Ayşegül AKMEŞE, Zehra ÇALIŞIR, Hüsne GÖZÜKARA
İZLENİM YÖNETİMİNİN ÖRGÜTSEL İKLİM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASIDr. Öğretim Üyesi Yavuz ELİTOK, Arş. Gör. Uyum ELİTOK, Arş. Gör. Tahsin Galip TEKİN
TÜKETİCİLERİN İNTERNET REKLAMLARINA YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMAİbrahim ARISAL, Mustafa Turan ASLAN
YAPAY SİNİR AĞLARI YÖNTEMİ İLE TÜRKİYE'DEKİ KURU KAYISI İHRACAT MİKTARININ TAHMİNİDr. Öğretim Üyesi Yavuz ELİTOK, Arş. Gör. Uyum ELİTOK, Arş. Gör. Tahsin Galip TEKİN
BATMAN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET REKLAMLARINA YÖNELİK TUTUM
VE DAVRANIŞLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 14:15-16:15**3. SALON****OTURUM BAŞKANLIĞI:****Prof. Dr. Hakan PARLAKPINAR,
Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ÖZDEMİR**Öğr. Gör. Dr. Aydan AKSOĞAN KORKMAZ, Doç. Dr. İsmail BENTLİ
ARGUVAN LİNYİTİNİN SIVILAŞTIRMA VERİMİNİN BELİRLENMESİÖğr. Gör. Dr. Aydan AKSOĞAN KORKMAZ, Doç. Dr. İsmail BENTLİ
ARGUVAN LİNYİTİNİN PİROLİZ ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASIS.A. Aliyev, I.M. Askerov
ELECTRICAL CONDUCTIVITY OF SOLID SOLUTIONS TL (INS2) 1-X (FESE2) X NEAR THE PHASE TRANSITIONSDr. Öğr. Üyesi Tuncay ÖZDEMİR Prof. Dr. Fernand CHOLLET Prof. Dr. Zeki ASLAN
CERGA ASTROLABE İLE YAPILMIŞ GÜNEŞ GÖZLEMLERİNİN ANALİZİ VE FK5 SİSTEMİDr. Öğr. Üyesi Tuncay ÖZDEMİR
BAZI UZUN DÖNEMLİ YILDIZLARIN ROTSE GÖZLEMLERİProf. Dr. Telhat ÖZDOĞAN, Öğr. Gör. Melek ERASLAN
METAN MOLEKÜLÜNÜN MOMENTUM PROFİLİNİN HARTREE-FOCK-ROOTHAAN METODU KULLANILARAK HESAPLANMASIArş. Gör. Onur ALKAÇ, Arş. Gör. Dr. Mahmut PALUTOĞLU
MALATYA KENT MERKEZİNİN DEPREMSELLİĞİDoç. Dr. Almula KÖKSAL, Hüseyin KARADADAŞ
KARAYOLLARINDA YAP-İŞLET-DEVRET (YİD) MODELİ RİSKLERİNİN BULANIK ANALİTİK HİYEARŞİ YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ**8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 14:15-16:15****4. SALON****OTURUM BAŞKANLIĞI:****Prof. Dr. Engin ŞAHNA,
Doç. Dr. Fatih DENİZ**Dr. Öğr. Üyesi Zennure Köseman
SEMANTIC TREASURE OF THE SHORT SHORT STORIES IN THE HUSTLING WORLDDr. Öğr. Gör. Songül KARABATAK, Doç. Dr. Murat KARABATAK, Sultan LÖK
YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ TEMEL DERSLERİNDE ÖĞRENCİ BAŞARI DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ:
FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİOğuzhan KELEŞTEMUR, Erdiñç ARICI
TAGUCHİ METODU İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN KILCALLIK KATSAYISININ ANALİZİOğuzhan KELEŞTEMUR, Erdiñç ARICI
GRİ İLİŞKİSEL ANALİZ YÖNTEMİ İLE TUFAL KATKILI HARÇLARIN OPTİMİZASYONUDoç. Dr. Kazım TÜRK, Ceren KINA, Mahmut BAĞDİKEN
ALKALİ-SİLİKA GENLEŞMESİNİ ÖNLEMEDE KİREÇTAŞI TOZU VE UÇUCU KÜLÜN ETKİSİÖğr. Gör. Dr. Mustafa EKEN, Dr. Öğr. Üyesi Ela B. G. AVŞAROĞLU
SİLİS DUMANI, UÇUCU KÜL VE BAZALİTİK POMZA KATKILI BETONLARIN BAZI MEKANİK ve FİZİKSEL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİDoç. Dr. Fatih DENİZ, Öğr. Gör. Hakan YILDIZ
MODEL BİR SENTETİK BOYANIN SULU SOLÜSYONDAN BİYOSORPSİYONU İÇİN YENİ BİR BİYOSORBENT
MATERYALİ OLARAK YEŞİL BİR DENİZ MAKROALG FİKO-BİYOMASININ KULLANIMIDoç. Dr. Fatih DENİZ, Öğr. Gör. Hakan YILDIZ
ALG BAZLI ATIK BİYOMAS KULLANILARAK SUCUL SİSTEMDEN SENTETİK BOYA KİRLİLİĞİNİN
BİYOREMEDIASYONU İÇİN YENİLENEBİLİR ETKİLİ BİR BİYOSORBENT MATERYALİ

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 14:15-16:15
5. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Dr. Öğr. Üyesi Celal TAŞKIRAN
Doç. Dr. Serdar ORHAN, Doç. Dr. Ali Serdar YÜCEL, Bootan Jawhar SADEQ KICKBOXS, TAEKWONDO VE MUAYTAI SPORCULARININ EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İNCELENMESİ
Doç. Dr. Serdar ORHAN, Doç. Dr. Ali Serdar YÜCEL SPOR MERKEZLERİNDE EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İNCELENMESİ
Doç. Dr. EMİNE DURMUŞ, Betül DOĞAN ÇEVİRGEN SANAL ZORBALIK VE EBEVEYN İZLEMESİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Diyar Farooq Ahmed DALO, Yunus Emre KARAKAYA, Sebahattin DEVECİOĞLU SPORTS MANAGEMENT AND INFORMATION TECHNOLOGY
Dilfiraz ÖZTÜRK, Celal TAŞKIRAN, Mehmet GÜLLÜ, Yahya DOGAR TÜRKİYE'DE KADIN VE SPOR
Dr. Öğr. Üyesi Gonca KEÇECİ, Prof. Dr. Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Tuğçe KAVAK, Selin YILDIZ "KÜÇÜK BİLİM İNSANLARI ELAZIĞ HAZAR GÖLÜ EKOSİSTEMİNİ KEŞFEDİYOR" ADLI TÜBİTAK 4004 PROJESİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE SORUNLARINA YÖNELİK FARKINDALIKLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Gonca KEÇECİ, Prof. Dr. Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Selin YILDIZ, Tuğçe KAVAK DENGELİ BESLENME KONUSU BAŞARI TESTİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ARAŞTIRMASI
Arş. Gör. Şükrü BİNGÖL, Doç. Dr. Sabahattin DEVECİOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL, Öğr. Gör. İrşil DEMİRALP TÜRKİYE'DE SPOR SEKTÖRÜNDE YERLİ ÜRETİM SORUNSALI

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 14:15-16:15
6. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Atabey KILIÇ, Dr. Öğr. Üyesi Seda GÜNDÜZALP
Dr. Öğr. Üyesi Seda GÜNDÜZALP AKADEMİSYENLERİN ÖĞRENCİ METAFORLARI
Dr. Öğr. Üyesi Seda GÜNDÜZALP, Dr. Öğr. Üyesi Gönül ŞENER AKADEMİSYENLERİN ÜNİVERSİTELERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ
Dr. Öğr. Gör. Songül KARABATAK, Doç. Dr. Murat KARABATAK PROBLEM TEMELLİ VE WEB TABANLI EĞİTİM SÜRECİNİN KATILIMCILARIN YÖNETSEL GÜÇLÜLÜKLERİ ÜZERİNE ETKİSİNİN VERİ MADENCİLİĞİ İLE İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Seda GÜNDÜZALP AKADEMİSYENLERİN SINIF YÖNETİMİNE İLİŞKİN FARKINDALIK DURUMLARI
Arş. Gör. Özgür EKEN, Oğuzhan ADANUR FARKLI ISINMA PROTOKOLLERİNİN 11 YAŞ KIZ JUDOCULARDA ESNEKLİK, DENGE VE KUVVET ÜZERİNE AKUT ETKİSİ
Arş. Gör. Özgür EKEN, Oğuzhan ADANUR FARKLI GERME EGZERSİZİ PROTOKOLLERİNİN 12 YAŞ KIZ JUDOCULARDA SÜRAT, DİKEY SIÇRAMA VE ANAEROBİK GÜÇ ÜZERİNE AKUT ETKİSİ
Öğr. Gör. Dr. Sevede MAVİ VAR SPORCULARDA MAKSİMAL KUVVET ANTRENMANININ BAZI HEMATOLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNDEKİ AKUT ETKİSİ

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 16:30-19:00

1. SALON

OTURUMBAŞKANLIĞI:

Prof. Dr. Engin ŞAHNA

Arş. Gör. Erman YILDIZ

RUH SAĞLIĞINDA DEĞERLER NEDEN ÖNEMLİDİR? BİR DERLEME ÇALIŞMASI

Arş. Gör. Hasan GENÇ, Arş. Gör. Şerafettin OKUTAN, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR,

AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI ROY ADAPTASYON MODEL ODAKLI BAKIMA BÜTÜNCÜL BAKIŞ

Öğr. Gör. Sümeyra TOPAL, Arş. Gör. Sinem YALNIZOĞLU ÇAKA, Arş. Gör. Özge ERTÜRK, Doç. Dr. Ayşe ÇEVİRME
HEMŞİRELERİN KÜLTÜREL YETERLİLİK DÜZEYİ İLE MESLEĞİN FELSEFESİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

VE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Öğr. Gör. Arzuhan ÇETİNDAG, Öğr. Gör. Ayşe YILMAZ, Arş. Gör. Ezgi YILDIZ, Doç. Dr. Nilüfer TUĞUT

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PROBIYOTİK ÜRÜNLER HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ

İLE PROBIYOTİK BESİN TÜKETME DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Öznur TIRYAKI, Öğr. Gör. Sümeyra TOPAL, Arş. Gör. Dr. Dilek MENEKŞE, Prof. Dr. Nursan ÇINAR

SAĞLIK PROFESYONELLERİ VE ANNELERİN ÇOCUKLARA TABLET, KAPSÜL

VE DAMLA ŞEKLİNDEKİ İLAÇLARI TARİFLEME VE UYGULAMA YÖNTEMLERİ: KALİTATİF ÇALIŞMA

Dr. Öğretim Üyesi Ulviye GÜNAY, Öğr. Gör. Abdullah SARMAN, Arş. Gör. Semiha DERTLİ

SAĞLIK BİLİNCİ, SOSYAL ÖĞRENME, ÜNİTER İNSAN

VE TRANSKÜLTÜREL HEMŞİRELİK TEORİLERİ TEMELİNDE SAĞLIĞIN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Ulviye GÜNAY, Öğr. Gör. Abdullah SARMAN, Arş. Gör. Semiha DERTLİ

SOSYAL ÖĞRENME TEORİSİ İLE ÇOCUĞUN SAĞLIK BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE ÇOCUK SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİN ROLÜ

Arş. Gör. Seher ÇEVİK, Arş. Gör. Gürkan ÖZDEN, Dr. Öğr. Üyesi Seyhan ÇITLIK SARITAS

E-SAĞLIK OKURYAZARLIĞININ KALP YETERSİZLİĞİ OLAN HASTANIN ÖZBAKIMINA ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Kevser IŞIK, Arş. Gör. Hilal YILDIRIM

WEB DESTEKLİ SAĞLIK EĞİTİMİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ

Dr. Öğr. Üyesi Kevser IŞIK, Arş. Gör. Hilal YILDIRIM

HEMŞİRELİK MESLEĞİNDE İLETİŞİMİN ÖNEMİ

Doç. Dr. Emre BİRHANLI, Burak GÜÇLÜ

BACİLLUS MEGATERİUM A1 İZOLATI KULLANILARAK FORON KAHVERENGİ VE FORON SİYAH BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ

Doç. Dr. Emre BİRHANLI, Arş. Gör. Dr. Filiz BORAN

BACİLLUS CEREUS KULLANILARAK ÇEŞİTLİ TEKSTİL BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 16:30-19:00

2.SALON

OTURUMBAŞKANLIĞI:

Prof. Dr. S. Mustafa ÖNEN

Arş. Gör. Bulut DÜLEK

MARKA FARKINDALIĞI OLUŞUMUNDA TELEVİZYON REKLAMLARININ ÖNEMİ

Arş. Gör. Koray YAPA

TÜRKİYE İLE KOMŞU ÜLKELERİN İNSANİ GELİŞİMİŞLİKLERİNİN ÇOK KRİTERLİ

KARAR VERME TEKNİKLERİ YARDIMIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Koray YAPA, Arş. Gör. İbrahim AKBULUT

TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN İNSANİ GELİŞİM BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRILMASI

Arş. Gör. Koray YAPA, Arş. Gör. İbrahim AKBULUT

BİST SPOR ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ REFERANS İDEAL METODU İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Bulut DÜLEK

MARKALARA YÖNELİK OLUMSUZ BİR TUTUM: MARKA KAÇINMASI

Prof. Dr. S. Mustafa ÖNEN, Faruk Selahattin YOLCU

STRATEJİK YÖNETİM YAKLAŞIMI: ÜÇ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ STRATEJİK PLANLARI ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME

Prof. Dr. S. Mustafa ÖNEN, Mehmet Seyda OZAN

E-DEVLET HİZMETLERİNDE KAMU-ÖZEL ORTAKLIĞI MODELİ: DÜNYADAKİ BAZI UYGULAMALARA BİR BAKIŞ

Doç. Dr. Seyit TAŞER

TOKAT'TA VAKIF GELİRLERİNDEN HİCAZ'A YAPILAN YARDIMLAR

Doç. Dr. Seyit TAŞER

TARİHTE DEMOKRASİ İÇERİKLİ UYGULAMALARIN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDEKİ YERİ

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 16:30-19:00
3. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Yaşar ERJEM
Akif ÇELEN ÜLKEMİZDE TERÖRÜN EĞİTİME ETKİLERİ VE BU ETKİLERİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK ÖNERİLER
Akif ÇELEN ALTINCI SINIF SOSYAL BİLGİLER PROGRAMI (2005)' YLA İLGİLİ TEZLERİN İNCELENMESİ
Özlem ÇEVİK, Prof. Dr. Gökhan BAYRAKTAR BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ: İĞDIR İLİ ÖRNEĞİ
Dr. Songül KARABATAK, Müslim ALANOĞLU ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİMİ YETERLİK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Dr. Songül KARABATAK, Müslim ALANOĞLU ADAY ÖĞRETMENLERİN PROAKTİF KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
Prof. Dr. Lutfiye ÖZDEMİR, Fidan ALHAS BELİREN YETİŞKİNLİK KURAMI: BİREY ERGEN MİDİR? YOKSA YETİŞKİN MİDİR?
Prof. Dr. Lutfiye ÖZDEMİR, Fidan ALHAS GEÇ ÇOCUKLUK DÖNEMİNE GÖRE HOLLANDIN KİŞİLİK KURAMI: TEORİK BİR YAKLAŞIM
Dr. Öğretim Üyesi Ezlam SUSAM, Dr. Öğretim Üyesi Ramazan ÖZBEK EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ YANSITICI DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)
Dr. Öğretim Üyesi Ezlam SUSAM, Dr. Öğretim Üyesi Ramazan ÖZBEK EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)
Dr. Öğretim Üyesi Ezlam SUSAM, Dr. Öğretim Üyesi Ramazan ÖZBEK PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)
Dr. Öğr. Üyesi Levent VAR BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 16:30-19:00
4. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Mehmet ERDEM, Doç. Dr. Funda OKUŞLUK
Levent HARPÜTLÜGİL, Öğr. Gör. Mehmet ŞAHİN, Arş. Gör. Hatice ERDEM, Prof. Dr. Mehmet ERDEM TARIMSAL ATIK ESASLI YENİ BİR AKTİF KARBONLA SULU ORTAMLARDAN AMOKSİSİLİN GİDERİMİ
Arş. Gör. Dr. Koray SAYIN, Arş. Gör. Dr. Ayhan ÜNGÖRDÜ SU FAZINDA FLAVONOİD BAİSALİN ÜZERİNE KUANTUM KİMYASAL HESAPLAMALAR
Arş. Gör. Dr. Ayhan ÜNGÖRDÜ, Arş. Gör. Dr. Koray SAYIN CHARGE TRANSFER PROPERTY OF TRIS(3-NITRO-8-HYDROXYQUINOLINATO)ALUMINIUM
Arş. Gör. Dr. Koray SAYIN, Arş. Gör. Dr. Ayhan ÜNGÖRDÜ ISI ŞOK PROTEİNİ (HSP) İNHİBİTÖRLERİ ÜZERİNE DFT ÇALIŞMALARI
Arş. Gör. Dr. Ayhan ÜNGÖRDÜ, Arş. Gör. Dr. Koray SAYIN REORGANIZATION ENERGY OF TRIS(3-AMINO-8-HYDROXYQUINOLINATO)ALUMINIUM COMPLEX
Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLANTAŞ, Prof. Dr. M. Salih AGIRTAŞ INVESTIGATION OF DNA BINDING ACTIVITIES OF COPPER (II) PHTHALOCYANINE COMPLEX CONTAINING 5-TERT-BUTYL-2-HYDROXYPHENOXYLIGANDS
Öğr. Gör. Dr. Onur ÖZGÜL, Doç. Dr. Funda OKUŞLUK HİDROTERMAL YÖNTEMLE MWCNT/TiO2 SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU
Öğr. Gör. Dr. Onur ÖZGÜL, Doç. Dr. Funda OKUŞLUK MWCNT/ZrO2 SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU
Öğr. Gör. Gamze MURATHAN, Arş. Gör. Mehmet KARTAL, Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN “FİZİKSEL AKTİVİTE” KONULU TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (2002-2017)
Arş. Gör. Dr. F. Nilüfer KIVILCIM ATIK SELÜLOZLARIN ÇÖZÜNÜRLEŞTİRİLMESİ VE ELEKTROSPİNNİNG YÖNTEMİ İLE UYGULAMALARININ ARAŞTIRILMASI

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 16:30-19:00
5. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Raşit ZENGİN, Doç. Dr. İ. Bakır ARABACI
Dr. Öğr. Üyesi Merve ÜNAL, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SAĞLAM MEB OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDAKİ KAZANIM VE GÖSTERGELERİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Merve ÜNAL, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SAĞLAM MEB OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ ÖZELLİKLERİNİN ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
Ceyda AKILLI, Doç. Dr. İ. Bakır ARABACI ÖĞRETMENE YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN ANALİZİ
Ceyda AKILLI, Doç. Dr. İ. Bakır ARABACI ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN STATÜ DURUMU VE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME KONUSUNDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
Prof. Dr. Raşit ZENGİN, Burcu ALAN, Gamze GÜÇLÜ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM ŞENLİKLERİNE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ
Prof. Dr. Raşit ZENGİN, Burcu ALAN, Gamze GÜÇLÜ ÜSTÜN YETENEKLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM İNSANINA YÖNELİK İMAJLARI
Nuri ERDEMİR, Aslı TUNCA, Ezgi SUMBAS, Zeynep UMUR ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÇALIŞAN İDARECİ VE ÖĞRETMENLERİN PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
Nuri ERDEMİR, Aslı TUNCA, Ezgi SUMBAS, Zeynep UMUR LİSE ÖĞRENCİLERİNİN OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLARINA YÖNELİK ALGILARI BİR METAFOR ÇALIŞMASI MALATYA İLİ ÖRNEĞİ
Büşra BOZANOĞLU, Doç. Dr. Funda OKUŞLUK ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FEN, TEKNOLOJİ, MATEMATİK VE MÜHENDİSLİK MESLEKLERİNE YÖNELİK İLGİLERİNE STEM UYGULAMALARININ ETKİSİ
Elif ADEMOĞLU, Dr. F. Bilge EMRE, Dr. Öğr. Üyesi S. Tibet AKYÜREK SINIF ÖĞRETMENLİĞİ 2., 3. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KİMYA DERSİNE YÖNELİK ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI
Şükran Uygun, Hasan Karataş A NEW GENERALIZATION OF PELL LUCAS NUMBERS (BI-PERİODİC PELL LUCAS SEQUENCE)

8 ARALIK 2018 CUMARTESİ SAAT: 16:30-19:00
6. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Rukye AYLAZ, Dr. Öğr. Üyesi Serdar SARITAŞ
Arş. Gör. Gürkan ÖZDEN, Arş. Gör. Seher ÇEVİK, Dr. Öğr. Üyesi Seyhan ÇITLIK SARITAŞ EMPATİ KANSER ALGISINI ETKİLER Mİ?
Dr. Öğretim Üyesi Cengiz Güven YÜZEYEL FEMORAL ARTER PSEUDOANEVRİZMASI İLE GELEN MARFAN SENDROMU; OLGU SUNUMU
Yeliz ARSLAN, Dr. Öğr. Üyesi Gülay YAZICI YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE KONSÜLTASYON LİYEZON PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ: NEDEN ÖNEMLİDİR?
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR, Arş. Gör. Hasan GENÇ, Arş. Gör. Şerafettin OKUTAN BARIARTİK CERRAHİDE PERİOPERATİF HEMŞİRELİK BAKIMI
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR, Arş. Gör. Şerafettin OKUTAN, Arş. Gör. Hasan GENÇ YOĞUN BAKIM HASTALARININ UYKU KALİTESİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR
Arş. Gör. Gülçin NACAR, Prof. Dr. Sermin TİMUR TAŞHAN, Prof. Dr. Behice ERCİ ÖĞRENCİLERİN SİBER SALDIRI DENEYİMLERİ İLE ANKSİYETE DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ
Arş. Gör. Gülçin NACAR, Prof. Dr. Sermin TİMUR TAŞHAN ANNE MİKROBİYOTASININ BEBEK SAĞLIĞI İÇİN ÖNEMİ
Dr. Öğr. Üyesi Serdar SARITAŞ, Nihal DOLANBAY ÜRİNER SİSTEM ENFEKSİYONU OLAN CERRAHİ ONKOLOJİ HASTALARININ UMUT DÜZEYİNİN YAŞAM DOYUMUNA ETKİSİ
Prof. Dr. Rukiye AYLAZ ASKERLERDE SİGARA İÇME DAVRANIŞI
Prof. Dr. Rukye AYLAZ, Mehmet UÇAR YAŞLILARDA YAŞAM KALİTESİ İLE SPIRİTÜALİTE (MANEVİYAT) ARASINDAKİ İLİŞKİ
Arş. Gör. Sedef AKYOL, Dr. Öğr. Üyesi Eda Didem YALÇIN ORAL LİKEN PLANUS LEZYONLARININ TEŞHİS VE TEDAVİ YÖNTEMLERİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 09:15-11:15
1. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Prof.Dr. Edibe PİRİNÇÇİ, Dr. Öğr. Üyesi Semih YAŞAR
Dr. Öğr. Üyesi Evrim ÇELEBİ, Prof.Dr. Edibe PİRİNÇÇİ, Öğr. Gör. Ayşe Birsen DURMUS TÜRKİYENİN DOĞUSUNDA BİR İLDE YAŞAYAN EVLİ KADINLARIN GEBELİKTE ŞİDDET DENEYİMLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER
Elif DEMİRDEN ERİŞTİ, Dr. Öğr. Üyesi Gülay YAZICI HEMŞİRELİKTE ELEKTROKARDİOGRAFİYİ YORUMLAMAK: NEDEN ÖNEMLİ?
Uzm. Dr. Ersoy ÖKSÜZ, Dr. Öğr. Üyesi Semih YAŞAR MIDAZOLAM VE TIYOPENTALIN YENİ DOĞAN VE ERIŞKIN SIÇAN BEYNİNDEKİ OKSIDAN DÜZEYLERİ ÜZERİNE ETKİLERİ
Sibel ERDEM DİREK, Prof. Dr. Edibe PİRİNÇÇİ TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU
Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ, Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ YAŞLANMA SÜRECİ FİZYOLOJİSİ VE SAĞLIKLI YAŞLANMA
Dr. Öğrt. Üyesi Hakime ASLAN, Prof. Dr. Behice ERCİ, Dr. Öğr. Üyesi Ümmühan AKTÜRK HEMŞİRE SİRİTÜEL (MANEVİ) BAKIM TERAPÖTİK ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ
Arş. Gör. Fatma KESKİN, Prof. Dr. Yurdagül YAĞMUR DOĞUM ŞEKLİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER
Öğr. Gör. Hatice PEKİNCE, Prof. Dr. Behice ERCİ ROY ADAPTASYON MODELİNE GÖRE EVDE VERİLEN BAKIMIN MULTİPL SKLEROZLU HASTALARIN HASTALIĞA UYUMUNA VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 09:15-11:15
2. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM, Doç. Dr. Cemal ORHAN
Prof. Dr. Yusuf Cemalettin ÇOPUOĞLU, Özge ÖZTÜRK TEKNOKENT FİRMALARINDA ÇALIŞAN PERSONELİN TEKNOLOJİK VE SOSYAL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİ: MALATYA TEKNOKENT ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep TUZCU, James R. KOMOROWSKI, Prof. Dr. Kazım SAHİN MACA TOZUNUN (MACA-N21) EGZERSİZ UYGULANAN RATLARDA NÖROTROFİK FAKTÖRLER ÜZERİNE ETKİSİ
Prof. Ahmet Hamdi AYDIN, Yasemin ÇELEBİ YERELİN DEĞİŞEN TERÖRİZM OLGUSU
Dr. Öğr. Üyesi Nihal Arda AKYILDIZ, Dr. Öğr. Üyesi Hasan POLAT MEKAN ANLAYIŞININ TOPLUMSAL YAŞAM TARAFINDAN EVRİLİŞİ
Dr. Öğr. Üyesi Hasan POLAT, Dr. Öğr. Üyesi Nihal Arda AKYILDIZ KAMU YAPIM İŞLERİNDE KULLANILAN SERAMİK DÖŞEME KAPLAMALARININ BİRİM FİYAT TARİFLERİNİN İNCELENMESİ VE MALZEMESEÇİM YÖNTEMLERİNİN TARTIŞILMASI
Prof. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM, Esra YILMAZ, Melike Cansu KOÇ TEKSTİL KONFEKSİYON ATIKLARINDAN REJENERE PAMUK POLYESTER İPLİK İMALATI
Prof. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM, Esra YILMAZ, Melike Cansu KOÇ ANTALYA İLİ DÖŞEMEALTI İLÇESİNDE KULLANIM SONRASI HALILARDA GERİ DÖNÜŞÜM SÜRECİ
Doç. Dr. Cemal ORHAN, James R. KOMOROWSKI, Prof. Dr. Kazım SAHİN EFFECTS OF NOVEL ISOMERS OF CHROMIUM-HISTIDINATE ON INSULIN SENSITIVITY IN RATS FED A HIGH-FAT DIET

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 09:15-11:15
3. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ, Dr. Fatih MURATHAN
Dr. Öğr. Üyesi Yahya DOĞAR TURGUT ÖZAL HÜKÜMETLERİ DÖNEMİNDE SPORDA YERİNDEN YÖNETİM (13.12.1983- 30.10.1989)
Dr. Öğr. Üyesi Yahya DOĞAR BAZI FONKSİYONLARI İTİBARIYLA SOSYALLEŞME VE SPOR İLİŞKİSİ
Hulusi BÖKE, Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ, PARMAK VE MANŞET PAS BAŞARI TESTLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ
Hulusi BÖKE, Doç. Dr. Mehmet GÜLLÜ, BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİM MODELLERİ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN BETİMSSEL ANALİZİ
Büşra ŞAHİN, Cemal GÜNDOĞDU, Celal TAŞKIRAN, Mehmet GÜLLÜ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER İŞİĞİNDE İNCELENMESİ
Dr. Saliha EMRE DEVECİ ÇALIŞANLARIN İŞ TATMİN DÜZEYLERİNİN İŞ PERFORMANSLARINA ETKİSİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR UYGULAMA
Dr. Saliha EMRE DEVECİ ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN SOSYAL ZEKA DÜZEYLERİNE ETKİSİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR UYGULAMA
Ediz ERDEM Dr. Öğr. Üyesi Serkan DÜZ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ENERJİ İÇECEĞİ TÜKETİM DAVRANIŞLARI VE RİSK ALMA TUTUMLARININ İNCELENMESİ
Dr. Abdullah DOĞAN MALATYA DÜĞÜNLERİNDE GELENEKSEL SPORLAR

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 09:00-11:15
4. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Şinasi YILDIRIMLI, Doç. Dr. Ömer KILIÇ
Şükran UYGUN, Hasan KARATAŞ, Ersen AKINCI RELATIONS ON BI-PERIODIC JACOBSTHAL SEQUENCE
Elife GURSEL, Daniyal ISRAFILOV MAXIMAL CONVERGENCE PROPERTY IN GENERALIZED VARIABLE EXPONENT GRAND SMIRNOV CLASSES
Elife GURSEL, Daniyal ISRAFILOV CONVOLUTIONS AND BEST APPROXIMATION IN WEIGHTED VARIABLE EXPONENT LEBESGUE SPACES
Öğr.Gör.Dr. Ahmet KAZAN, Dr. Öğr. Üyesi Sema KAZAN SASAKIAN İSTATİSTİKSEL MANİFOLDLARIN ÖZEL BİR TÜRÜ ÜZERİNE
Dr. Öğr. Üyesi Sema KAZAN, Öğr.Gör.Dr. Ahmet KAZAN KUARTER-SİMETRİK METRİK KONNEKSİYONLU SASAKİYAN İSTATİSTİKSEL MANİFOLDLAR
Doç. Dr. Ömer KILIÇ, Prof. Dr. Şinasi YILDIRIMLI POTENTIAL ORNAMENTAL NATURAL PLANTS OF SANCAK (BİNGÖL) AND IT'S SURROUNDINGS
Doç. Dr. Ömer KILIÇ, Prof. Dr. Şinasi YILDIRIMLI AROMATIC PLANTS OF SANCAK (BİNGÖL) AND IT'S SURROUNDINGS
Doç. Dr. Ayşe Gül HARLIOĞLU, Mehmet BAL KABUKLULARDA METİL FARNESOATIN ÜREME ÜZERİNE ETKİSİ
Fırat Ege KARAAT ADIYAMAN İLİ BADEM YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DURUMU, SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 09:00-11:15
5. SALON
OTURUMBAŞKANI: Doç.Dr. Erdoğan KAYGIN, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Kâmil KABAKUŞ
Dr. Öğr. Üyesi Ceyda YERDELEN KAYGIN, Öğr. Gör. Tuncer YILMAZ, Doç. Dr. Erdoğan KAYGIN KARS İLİNDE FAALİYET GÖSTEREN GİRİŞİMCİLERİN KULLANDIKLARI FON KAYNAKLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Dr. Öğr. Üyesi Yunus ZENGİN, Doç.Dr. Erdoğan KAYGIN, Dr. Öğr. Üyesi Bayram KIRMIZIGÜL KOBİLERİN YENİLİK ANALİZİ: KARS İLİ ÖRNEĞİ
Öğr. Gör. Nuray DEMİREL AKGÜL YÖRESEL BİR SARAY KUMAŞI KUTNUDAN EVRENSEL GİYSİ TASARIMLARI
Dr. Öğr. Üyesi Yunus ZENGİN, Doç.Dr. Erdoğan KAYGIN, Dr. Öğr. Üyesi Bayram KIRMIZIGÜL GERİDE KALAN SENDROMUNUN ÖRGÜTSEL SİNİZME ETKİSİNDE ÖRGÜTSEL MUHALEFETİN ARACI ROLÜ
Prof. Dr. Hüseyin Ali KUTLU, Öğr. Gör. Sevgül EKİNCİ, Öğr. Gör. Tuncer YILMAZ FİNANSAL RASYOLAR İLE HİSSE SENEDİ GETİRİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİST KOBİ SANAYİ ENDEKSİ ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Sertaç HOPOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Hakan ERYÜZLÜ PETROL İTHALATININ DIŞ TİCARET DİNAMİKLERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE İÇİN BİR ANALİZ, 1998-2018
Dr. Öğr. Üyesi Hakan ERYÜZLÜ, Dr. Öğr. Üyesi Sertaç HOPOĞLU KONUT FİYAT ENDEKSİNİN, DIŞ TİCARET BİLEŞENLERİ İLE İLİŞKİSİ: 2010:2018 TÜRKİYE ANALİZİ
Metin KOPAR SEVRES VE LOZAN ANTLAŞMASININ MALİ HÜKÜMLERİNİN MUKAYESESİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 09:15-11:15
6. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Prof. Dr. Ramazan SEVER, Dr. Öğr. Üyesi Hasan AYDEMİR
Öğr. Gör. Aziz İLHAN, Öğr. Üyesi Dr. Tayfun TUTAK ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETİM PROGRAMLARINA YÖNELİK PROGRAM DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ
Öğr. Gör. Aziz İLHAN, Öğr. Üyesi Dr. Tayfun TUTAK MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 2018 MATEMATİK ÖĞRETİM PROGRAMINI DEĞERLENDİRMELERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Arş. Gör. Murat TUNCER ÇOCUK SEVME TUTUMLARI VE MESLEĞE BAKIŞ AÇILARI BAĞLAMINDA OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARI
Arş. Gör. Murat TUNCER OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ DEYİM VE ATASÖZLERİNE YÖNELİK OLARAK EBEVEYNLERİYLE BİRLİKTE GELİŞTİRDİĞİ MATERYALLERİN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Burcu GEZER ŞEN EBEVEYNLİK STİLLERİNDE KUŞAKLARARASI BENZERLİK VE FARKLILIKLAR
Dr. Öğr. Üyesi Burcu GEZER ŞEN GELENEKSEL TOPLUMLARDAN MODERN TOPLUMLARA EĞİTİMDE ETİK
Ceyda AKILLI, Prof.Dr. Mukadder Boydak ÖZAN ÖĞRENCİ VELİLERİNİN OKULDA YAŞADIKLARI ÇATIŞMALAR VE ÇATIŞMA YÖNETİM STRATEJİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ANALİZİ
Doç. Dr. Habip ÖZKAN, Ömer ÇOBAN OKULLARDA ÖRGÜTSEL MANEVİYATI ARTTIRMAK İÇİN NELER YAPILABİLİR

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 11:30-12:45

1. SALON

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Behice ERCİ,

Dr. Öğrt. Üyesi Hâkime ASLAN

Öğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ, Öğr. Gör. Gülsüm YETİŞ

HAVA KİRLİLİĞİ İLE KARDİYOYASKÜLER HASTALIK İLİŞKİSİ

Dr. Öğrt. Üyesi Hâkime ASLAN, Prof. Dr. Behice ERCİ

İNVAZİV GİRİŞİMLER İÇİN KULLANILAN MATERYALLERDEN OLUŞTURULAN OYUNCAKLAR İLE OYUN OYNAMA DENEYİMİNİN
KANSERLİ ÇOCUKLARDA İNVAZİV GİRİŞİM AĞRISINA ETKİSİ

Öğr. Gör. Hatice PEKİNCE, Prof. Dr. Behice ERCİ

ERGENLERİN SALDIRGANLIK DÜZEYLERİ İLE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Dr. Zeliha CENGİZ, Dr. Öğr. Üyesi Kevser İŞİK

HEMŞİRELİK VE EKİP ÇALIŞMASI

Arş. Gör. Fatma KESKİN, Prof. Dr. Yurdağül YAĞMUR

GÜNEŞTEN GELEN SAĞLIK: D VİTAMİNİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 11:30-12:30

2. SALON

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Nazım PAŞAYEV,

Prof. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM

Prof. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM, Mualla Gözde ÇALIŞKAN ÇOBAN, Sıla BİNGÖL

TEKSTİL TASARIMINDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE BİYOPOLİMERLER

Prof. Dr. Banu Hatice GÜRCÜM, Mualla Gözde ÇALIŞKAN ÇOBAN, Sıla BİNGÖL

REJENERE SELÜLOZ CUPRO LİFİ İLE PAMUKLU TEKSTİL ÜRETİMİNDE

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI

Öğr. Gör. Müslüm EROL, Prof. Dr. Nazım PAŞAYEV

TAVUK TÜYÜ LİFİ ÜRETİMİNDE ORTAYA ÇIKAN TÜY SAPI MATERYALİNİN MEKANİK ÖZELLİKLERİ

Öğr. Gör. Müslüm EROL, Prof. Dr. Nazım PAŞAYEV

İKİ KATMANLI NONWOVEN MATERYALLERİN AKUSTİK PARAMETRELERİNE KATMANLARIN

KALINLIK VE YOĞUNLUK DEĞERLERİNİN ETKİSİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 11:30-12:30

3. SALON

OTURUM BAŞKANLIĞI:

Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU, Dr.

Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN

Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL, Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU, Arş. Gör. Şükrü BİNGÖL
SPOR EĞİTİMİ VEREN KADIN AKADEMİSYENLERİN KARIYER ENGELLERİNDE DEMOGRAFİK
VE MESLEKİ ÖZELLİKLERİN ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Talha MURATHAN, Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN

CUMHURİYET DÖNEMİ KALKINMA PLANLARINDA SPOR'UN YERİ

Dr. Öğr. Üyesi Talha MURATHAN

GELENEKSEL OYUNLARDA SPOR: ARDAHAN İLİ ÖRNEĞİ

İsmihan YİĞİT, Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU

ÜNİVERSİTE TOPLULUKLARINDA REKREATİF FAALİYETLERE KATILAN BİREYLERİN

SERBEST ZAMAN TATMİN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 11:30-12:30

4. SALON

OTURUM BAŞKANI:

Dr. Öğretim Üyesi Ürkiye AKAR TARIM

Arş. Gör. Dr. Filiz BORAN, Doç. Dr. Emre BİRHANLI

MEZOFİLİK BACILLUS SUBTILIS VE TERMOFİLİK BACILLUS CEREUS TÜRLERİNDE FORON NAVY İLE
FORON SCARLET BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ

Dr. Öğretim Üyesi Ürkiye AKAR TARIM

NaI(Tl) DEDEKTÖRÜNÜN CEVAP FONKSİYONUNUN ANALİTİK OLARAK İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. Faruk KARAHAN

GELENEKSEL TEDAVİDE SİNDİRİM SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARINA KARŞI KULLANILAN BAZI
TIBBİ BİTKİLERİN ETNOBOTANİK ÖZELLİKLERİ

Prof. Dr. Ahmet İLÇİM, Arş. Gör. Dr. Faruk KARAHAN, MERYEM GÜNENÇ

BAZI ERODİUM L'HER (GERANIACEAE) TÜRLERİNİN ANATOMİK ÖZELLİKLERİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 11:30-12:30

5. SALON

OTURUMBAŞKANLIĞI:

Prof. Dr. Neslihan DERİN

Semran ÖZDEM GÜRTÜRK, Prof. Dr. Neşe YÜĞRÜK AKDAĞ
AÇIK PLANLI OFİSLERDE GÜRÜLTÜNÜN ÇALIŞANLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ-BİR ÖRNEK KAPSAMINDA DEĞERLENDİRMELERAyşe TOTU KESKİN, Dr. Öğretim Üyesi Muhammet KURUCU
GELENEKSEL VE MODERN KONUTLARIN MEKÂNSAL YAPISININ İRDELENMESİ MALATYA / DARENDE – AŞAĞIULUPINAR ÖRNEĞİYıldırım TOSUN
MİCROWAVE CRACKİNG PROCESS OF WOOD WASTE, SEWAGE SLUDGE WITH COAL SLİMES PRO DİGESTİONYıldırım TOSUN
MİCROWAVE CAUSTİC LEACHİNG OF COAL SLİMES FOR DESULFURİZATİON

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 11:30-12:30

6. SALON

OTURUMBAŞKANLIĞI:

Doç. Dr. Ali Serdar YÜCEL,

Dr. Öğr. Üyesi Yahya DOĞAR

Oktay KIZAR, Harun GENÇ, İdris KAYANTAŞ, Gamze Yıldırım ARAZ, Mehmet KARGÜN
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRENCİLERİNİN DOĞA SPORLARI DERSİ İLE DOĞA YÜRÜYÜŞLERİNE KATILIMINI MOTİVE EDEN
SEBEPLERİNİN BELİRLENMESİ (Bingöl İl Örneği)Dr. Oktay KIZAR, Prof.Dr. Yüksel SAVUCU, Doç.Dr. Ali Serdar YÜCEL, Doç.Dr. Mehmet KARGÜN
TÜRKİYE'DEKİ SPOR TESİSLERİNİN ENGELLİLER İÇİN YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN KULLANICILAR AÇISINDAN ARAŞTIRILMASISerdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL, Baha Engin ÇELİKEL, Pınar DEMİRCİ
TÜRKİYE AKARSU MİLLİ TAKIMI SPORCULARININ (K1-C1) ANTROPOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMALI İNCELENMESİSerdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL, Baha Engin ÇELİKEL, Ebru KENGER
ÖZEL FITNESS SALONUNA GELEN SEDANTER BAYANLARA UYGULANAN REFORMER EGZERSİZİNİN BAZI PARAMETRELER
ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 13:00-15:15

1. SALON

OTURUMBAŞKANLIĞI:

Prof. Dr. Sermin TİMUR TAŞHAN,

Dr. Öğrt. Üyesi Murat Abdülhamit ERCİŞLİ

Burak BUĞDAY

SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUKLARDA HİDROTERAPİ'NİN POSTÜRALKONTROL VE DENGE ÜZERİNE ETKİSİ

Dr. Öğrt. Üyesi Murat Abdülhamit ERCİŞLİ
HOLT-ORAM SENDROMU: OLGU SUNUMUArş. Gör. Dr. Mübeccel Bulut, Dr. Öğr. Üyesi Abdurrahman Bilen
NORMAL GÖZLERDE SİRİUS TOPOGRAFI, HEİDELBERG ÖN SEGMENT OCT VE NİDEK SPEKÜLER MİKROSKOPİ İLE
ÖLÇÜLEN SANTRAL KORNEA KALINLIK DEĞERLERİNİN KIYASLANMASISimge ÖZTÜRK, Prof. Dr. Sermin TİMUR TAŞHAN
DOĞUM SONU DÖNEMDE BEBEK VE EMZİRMEYE YÖNELİK GELENEKSEL UYGULAMALARLA
SAĞLIK OKURYAZARLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİDr. Zeliha CENGİZ, Dr. Öğr. Üyesi Kevser İŞİK
SAĞLIK TURİZMİNİN GELİŞİMİNDE HEMŞİRENİN ROLÜDr. Öğr. Üyesi İlknur UCUZ
ÇOCUK ve ERGEN RUH SAĞLIĞI TEDAVİSİNDE YATAKLI SERVİS DENEYİMİÖğr. Gör. Dr. Perihan GÜRBÜZ
UYKU ALIŞKANLIKLARININ VÜCUT AĞIRLIĞI ÜZERİNE ETKİSİDr. Öğr. Üyesi Burak ERDEMÇİ
YAYGIN KAPOSİ SARKOMLU HASTANIN FOTON IŞINLARIYLA RADYOTERAPİSİ: YENİ TEDAVİ TEKNİĞİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 13:00-15:15
2.. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ, Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK
Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK YÜKSEK GERİLİM AKIM TRANSFORMATÖRLERİNDEKİ FARKLI BAĞLANTI GRUPLARINA GÖRE DİZAYN ÇALIŞMALARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK YÜKSEK GERİLİM YERALTI KABLO BAĞLANTILARINDA ASİMETRİK ARIZA BİLEŞENLERİNİN İNCELENMESİ
Arş. Gör. Yusuf Eren ERDOĞDU, Arş. Gör. Engin Eren KORKMAZ, Öğr. Gör. Tuğberk ÖNAL, Dr. Öğr. Üyesi Yunus ÖNAL, Prof. Dr. Şemsettin TEMİZ EPOKSİ REÇİNEDE PARTİKÜL TAKVİYE ORANININ VİSKOZİTE VE SICAKLIK DEĞİŞİMİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI
Abdullah ÖĞRETMEN, Prof. Dr. Paki TURĞUT KALKER TOZU VE SİLİS DUMANLI HARÇLARDA OPTİMUM ÇİMENTO MİKTARI
Turan UYSAL SULU ÇÖZELTİDEN AĞIR METAL ve BOYAR MADDE GİDERİMİNDE VERMİKÜLİTİN KULLANILMASI
Turan UYSAL BİYOKÜTLE KÖMÜR KARIŞIMLARININ BİRLİKTE DEĞERLENDİRİLMESİ
Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ, Doç. Dr. Tülay EZER, Doç. Dr. Nevzat BATAN TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR EPİFİTİK BRİYOFİT ALTBİRLİĞİ
Doç. Dr. Mevlüt ALATAŞ, Doç. Dr. Tülay EZER, Doç. Dr. Nevzat BATAN TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR EPİFİTİK BRİYOFİT BİRLİĞİ
Metin KOPAR DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ ZÜLFİ BEY'İN LOZAN KONFERANSINDA MUSUL SORUNUNA BAKIŞI

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 13:00-15:15
3. SALON
OTURUMBAŞKANLIĞI: Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL, Arş. Gör. Şükrü BİNGÖL
Arş. Gör. Şükrü BİNGÖL, Dr. Öğr. Üyesi Hülya BİNGÖL, Dr. Öğr. Üyesi Nahit ÖZDAYI SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTELERİNDEKİ AKADEMİSYENLERİN ÖRGÜTSEL SINIZM VE BAĞLILIKLARININ İNCELENMESİ
Doç. Dr. Cemal GÜNDOĞDU, Dr. Öğretim Üyesi Özgür KARATAŞ, Buğra Çağatay SAVAŞ BASKETBOL C KLASMAN HAKEMLERİNİN ÖZ YETERLİKLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ
Buğra Çağatay SAVAŞ, Dr. Öğretim Üyesi Özgür KARATAŞ İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİ VE EMPATİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
Mine KOÇ, Mehmet Onur SEVER SPORCULARIN DUYGUSAL ZEKÂ İLE ZİHİNSEL DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (ADIYAMAN İLİ ÖRNEĞİ)
Dr. Firoz FAOZİ AFGANİSTAN'DA SU SORUNU
Ediz ERDEM, Doç. Dr. Fatma İ. KERKEZ TEKERLEKLİ SANDALYE KULLANAN BİREYLERDE YAŞAM KALİTESİNİ ETKİLEYEN ÇEVRESEL FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğretim Üyesi Özgür KARATAŞ, Abdullah BİNGÖLBALİ DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDEKİ FUTBOL TARAFTARLARININ TAKIMLARIYLA ÖZDEŞLEŞME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
Ahmet ÖZDEMİR, Mahmut AÇAK 2017-2018 İLHAN CAVCAV SÜPER LİG SEZONUNDA EN ÇOK GOL ATAN ON OYUNCUNUN ANALİZİ
Baha Engin ÇELİKEL, Süreyya Yonca SEZER, Hasan Aykut AYSAN ERKEK OKÇULARDA REAKSİYON SÜRATİNİN HEDEF ATIŞ İSABET PUANINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 13:00-15:15

4. SALON

OTURUM BAŞKANI:

Doç. Dr. Ünal İMİK,

Dr. Öğr. Üyesi Derya KARABURUN DOĞAN

Öğr. Gör. Mehmet Ozan GÜLADA, Arş. Gör. Caner ÇAKI
KIBRIS BARIŞ HAREKATI'NDA MARŞLARIN PROPAGANDA AMAÇLI KULLANIMI: "MÜCAHİT MARŞI" ÜZERİNE İNCELEMEYağmur Eylül DÖNMEZ, Doç. Dr. Ünal İMİK
YEŞİLÇAM FİLMLERİNDE TÜRK SANAT MÜZİĞİ ESERLERİNİN KULLANIMI
VE SÜRE UZUNLUĞUNUN İFADE BÜTÜNLÜĞÜNDEKİ ÖNEMİÖğr. Gör. Mehmet Ozan GÜLADA, Arş. Gör. Caner ÇAKI
ALMAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİNDE NAZİZM KARŞITI PROPAGANDA FAALİYETLERİ:
"TÜM SİLAHLAR HİTLER'E KARŞI" ŞARKISI ÜZERİNE İNCELEMEYağmur Eylül DÖNMEZ, Doç. Dr. Ünal İMİK
YEŞİLÇAM FİLMLERİNDE "MAKAM VE MAKAMSAL DİZİ" KULLANIMINA YÖNELİK TESPİTLERDr. Öğr. Üyesi Derya KARABURUN DOĞAN
ANTAKYA ORTODOKS KİLİSESİ'NDE VAFTİZ VE MÜZİKDr. Öğr. Üyesi Derya KARABURUN DOĞAN
MÜZİK VE RİTÜEL İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA ANTAKYA SÜRYANİ ORTODOKSLARIDr. Öğr. Üyesi Derya KARABURUN DOĞAN, Öğr. Gör. Şakir Orçun AKGÜN
MUSİKİ DERNEKLERİNİN YÖRE MÜZİK KÜLTÜRÜNE KATKILARIÖğr. Gör. Yeşim AYDOĞAN
RAFFAELLO'NUN "ATİNA OKULU" İSİMLİ ÇALIŞMASININ KÜLTÜR MİRASI BAĞLAMINDA İRDELENMESİÖğr. Gör. Yeşim AYDOĞAN
SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN TÜRK RESİM SANATINDA ESTETİKSEL BİR İMGE OLARAK KULLANILMASI

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 13:00-15:15

5. SALON

OTURUM BAŞKANLIĞI:

Doç. Dr. Fatih ARSLAN, Dr.

Öğr. Üyesi Yılmaz EVAT

Doç. Dr. Fatih ARSLAN

KADINSI METİNLER, KADININ DEĞİŞİMİ: "MÜREBBİYE / ŞİPSEVDİ / BİLLUR KALP"TE OTOFEMİNER EĞİLİMLER

Dr. Öğr. Üyesi Ömer DEMİRBAĞ
DİVÂN ŞİİRİNDE BİR MUTSUZ: NÂ'İLİ-İ KADİMDr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVAT
BU ÇAĞIN ADI'NDA EĞİTİME DAİR FİKİRLERDr. Öğr. Üyesi Ferda ATLI
İBİŞ'İN RÜYASI TİYATRO METNİNDE OYUN HAYAT BENZERLİĞİDr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVAT
KUTADGU BİLİG'TE DİNLEMeye DÂİR GÖRÜŞLERDr. Öğr. Üyesi Bünyamin TAŞ
HÂFİZ ŞÂRİHLERİNE GÖRE ŞİRAZLI TÜRKArş. Gör. Ayşegül AKDEMİR
SEKR" VE "SAHV" İSTİLAHLARI ETRAFINDAKİ TARTIŞMALAR IŞIĞINDA ŞARAP VE KAHVENİN ÜSTÜNLÜK MÜCADELESİEsra BULDUK
BİR MANSÛRN ME NÜSHASI: MANZÛME-İ HİK YE-İ MANSÛRArş. Gör. Sevda Çilem AYAR
K Mİ DİVANI'NDA BAĞLAM BAKIMINDAN ATASÖZLERİ VE DEYİMLER

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 13:00-15:30

6. SALON

OTURUMBAŞKANLIĞI:

Dr. Öğr. Üyesi M. Çağlar KURTDAŞ Dr.
Öğr. Üyesi Emine Meliha KURTDAŞDr. Öğr. Üyesi Gonca KEÇECİ, Prof. Dr. Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Pelin YILDIRIM, Tuba AYDIN
TÜBİTAK 4007 BİLİM ŞENLİKLERİNDE GÖREVLİ OLAN REHBER PERSONELİN BİLİM GÜNLERİNE KATILMA AMAÇLARI VE
KAZANIMLARIDr. Öğr. Üyesi Gonca KEÇECİ, Prof. Dr. Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Pelin YILDIRIM, Tuba AYDIN
TÜBİTAK 4004 “KÜÇÜK BİLİM İNSANLARI ELAZIĞ HAZAR GÖLÜ EKOSİSTEMİNİ KEŞFEDİYOR”
PROJESİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL TUTUMLARINA ETKİSİDr. Öğr. Üyesi Ferhat BAHÇECİ, Mustafa ÇINAR
LİSE SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİDr. Öğr. Üyesi Ferhat BAHÇECİ, Mustafa ÇINAR
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM ETİĞİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİLeyla UŞENGÜL, Dr. Öğr. Üyesi Ferhat BAHÇECİ
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN 3 BOYUTLU YAZICIYA YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİFatma YAZAR, Doç. Dr. Funda OKUŞLUK
STEMM UYGULAMALARININ ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLER ÜZERİNE ETKİSİDr. Öğr. Üyesi Battal GÖLDAĞ
MESLEK YÜKSEKOKULUDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN DİJİTAL VATANDAŞLIK ALGILARIDr. Öğr. Üyesi Battal GÖLDAĞ
MESLEK YÜKSEKOKULUDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN MOBİL ÖĞRENMEYE YÖNELİK TUTUMLARIDoç. Dr. Bekir KOCADAŞ
ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNİN SOSYAL PROBLEM ANLAYIŞI ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİDr. Öğr. Üyesi M. Çağlar KURTDAŞ
YAŞLILIK ve SOSYAL DIŞLANMADr. Öğr. Üyesi Emine Meliha KURTDAŞ
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİN EĞİTİME YANSIMALARI

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 15:30- 18:00

1. SALON

OTURUMBAŞKANLIĞI:

Prof. Dr. Hakan PARLAKPINAR

Doç. Dr. Songül ÇERİBAŞI, Doç. Dr. Ali Osman ÇERİBAŞI, Prof. Dr. Abdurrauf YÜCE
KARBON TETRAKLORÜR İLE KRONİK BÖBREK VE
KALP HASARI OLUŞTURULAN RATLARDA NAR SUYUNUN KORUYUCU ETKİLERİDr. Öğr. Üyesi Mustafa Sencer KARAGÜL, Dr. Öğr. Üyesi Erdener BALIKÇI, Öğr. Gör. Ümit YÜCEL,
Öğr. Gör. Zülfikar ALTUNKANAT, Öğr. Gör. Mehmet Ali GÜLCÜ
HİPOTERAPİDE KULLANILAN ATLARIN DAVRANIŞSAL ÖZELLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİSeyhan POLAT, Yunus Emre GENÇ, Onural ÖZHAN, Yüksel TOPLU, Hakan PARLAKPINAR, Nigar VARDI, Öztun TEMELLİ,
Yusuf TÜRKÖZ, Şeyma YAŞAR, Ahmet ACET
SIÇANLARDA RADYOTERAPİ UYGULAMASINA BAĞLI BURUN MUKOZASINDA OLUŞAN DEĞİŞİKLİKLER
ÜZERİNE GENİSTEİNİN KORUYUCU ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASIOp. Dr. Muhammet Serdar BUĞDAY
BENİGN PROSTAT HİPERPLAZİSİ VE OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMUDr. Öğr. Üyesi Ebru İfakat ÖZCAN, Arş. Gör. Dr. Osman SERDAR
KARASU NEHRİNDEKİ (ERZURUM-ERZİNCAN) SALMO TRUTTA MACROSTİGMA
(KIRMIZI BENEKLİ ALABALIK)'NİN BAZI MERİSTİK VE MORFOMETRİK ÖZELLİKLERİDr. Öğr. Üyesi Ebru İfakat ÖZCAN, Arş. Gör. Dr. Osman SERDAR
Lokman H. TANRİVERDİ, Nur Saadet TOSUN, Hakan PARLAKPINAR, Onural ÖZHAN,
Nigar VARDI, Azibe YILDIZ, Alaaddin POLAT, Ahmet ACET
SIÇANLARDA SİSPLATİN'E BAĞLI AKUT KARDİYOTOKSİK ETKİLERDE TALİDOMİD'İN TEDAVİ EDİCİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASIBelemir GÜLHAN, Necip ERMİŞ, Mehmet GÜNATA, Onural ÖZHAN, Hakan PARLAKPINAR, Nigar VARDI, Azibe YILDIZ, Ahmet ULU,
Burhan ATEŞ, Şeyma YAŞAR, Ahmet ACET
TİKAGRELORÜN SIÇANLARDA KARDİYOVASKÜLER SİSTEM ÜZERİNDE YAPTIĞI DEĞİŞİKLİKLERİN ARAŞTIRILMASIArş. Gör. Dr. Burak KARABULUT, Doç. Dr. Aydın ÇEVİK
BİR KÖPEKTE İÇ ORGAN TUTULUMLU MALİGN LENFOMA OLGUSUDr. Öğr. Üyesi Burak ERDEMÇİ
MAKSİLLER SİNÜS TÜMÖRÜNDE VOLÜMETRİK YOĞUNLUK AYARLI RADYOTERAPİDr. Öğr. Üyesi Burak ERDEMÇİ
GRANÜLOSİTİK SARKOM TANILI HASTADA VOLÜMETRİK AYARLI ARK TEDAVİSİDr. Öğr. Üyesi Vedat BEYYAVAŞ
FARKLI BİTKİ SIKLIĞI VE MEPİQUAT CHLORİDE UYGULAMASININ NORMAL VE GEÇ EKİMLERDE PAMUĞUN (Gossypium hirsutum L.)
VERİM VE VERİM UNSURLARINA ETKİSİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 15:30- 18:00

2. SALON

OTURUM BAŞKANLIĞI:

Prof. Dr. Abdurrahman EYMEN

Prof. Dr. Abdurrahman EYMEN, Fatih Çağatay KAPLAN

GAYRİMENKUL DEĞERLEMEDE PİYASA VERİLERİNİN ETKİN KULLANIMI VE GAYRİMENKUL BİLGİ SİSTEMİ

Prof. Dr. Abdurrahman EYMEN, Fatih Çağatay KAPLAN

TAŞKIN VE RİSK ALANLARININ COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ İLE İNCELENMESİ: MUŞ İLİ KARNİ DERESİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet KURUCU, Arş. Gör. Tuba Nur OLGUN

GELENEKSEL DARENDE KONUTLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Prof. Dr. Ramazan SEVER

MALATYA'DAKİ İNANÇ TURİZM VE REKREASYON ALANLARI

Prof. Dr. Ramazan SEVER

MALATYA'NIN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA DİNAMİKLERİNE COĞRAFİ BİR BAKIŞ

Muhammet KURUCU

KERVANSARAY YAPILARININ YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN BİR SELÇUKLU YAPISI:

'ELAZIĞ-KEBANDENİZLİ KÖYÜ(MAKİTHAN) KERVANSARAYI ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Berkan DEMİRAL, Doç. Dr. Hakan EVİN

PARİS İKLİM SÖZLEŞMESİ VE TÜRKİYE

İbrahim ARISAL, Reşat GEÇEN, Faruk KARAHAN

AKÇADAĞ İLÇESİ'NİN (MALATYA) EKOTURİZM POTANSİYELİ

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz İPEK

ÇİNKO BORAT İLE İŞLEM GÖRMÜŞ PAMUKLU KUMAŞIN TERMAL DAVRANIŞI

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz İPEK

BORAKS VE ÇİNKO NİTRATIN PAMUKLU KUMAŞ ÜZERİNE ALEV GECİKTİRİCİ ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Yeliz İPEK

ALEV GECİKTİRİCİ ÇİNKO BORAT SENTEZİNDE REAKSİYON SÜRESİ VE KARIŞTIRMA HIZININ ROLÜ

Gıyasettin AYTAS

NEDİM GÜNDAŞ'TA AŞIK TARZI ŞİİRLER

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 15:30- 18:30

3. SALON

OTURUM BAŞKANI:

Prof. Dr. Bünyamin AKDEMİR

Dr. Gülşen KIRPIK, Prof. Dr. Bünyamin AKDEMİR

ALGILANAN KURUMSAL İTİBAR DÜZEYİNİN FARKLI KUŞAKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ:

TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Dr. Gülşen KIRPIK, Prof. Dr. Bünyamin AKDEMİR

ALGILANAN KURUMSAL İTİBAR DÜZEYİ SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?

TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi İmran ASLAN

TÜRKİYE'DE KATILIM BANKACILIĞI

Arş. Gör. Dr. Çağdaş CAZ, Prof. Dr. Hüseyin Can İKİZLER, Onur ÖZTÜRK

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK BEKLENTİLERE YÖNELİK STRES DÜZEYİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Gönül ŞENER

AKADEMİK PERSONELİN MUTLULUK TANIMLARI

Dr. Gülşen KIRPIK, Prof. Dr. Bünyamin AKDEMİR

ALGILANAN ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞMENİN FARKLI KUŞAKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ

ORGANİZE SANAYİ İŞLETMELERİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Tunay ASLAN, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet DAĞ

VERGİ VE MUHASEBE BOYUTLARIYLA SERVİS TAŞIMACILIĞINDA TEVKİFAT UYGULAMASINA YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Gülşen KIRPIK, Prof. Dr. Bünyamin AKDEMİR

SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME DÜZEYLERİ FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?

TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Gönül ŞENER

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER YÖNELİMLERİ

Prof. Dr. Zeki BOYRAZ, Sera KARAAĞAÇ

DOĞANŞEHİR İLÇE MERKEZİNİN FONKSİYONEL ÖZELLİKLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI, Seval ELİŞ, Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI,

Arş. Gör. Semih AÇIKBAŞ, Dr. Öğr. Üyesi Nizamettin TURAN

FARKLI DALLI DARI (PANİCUM VIRGATUM L.) ÇEŞİTLERİNDEN ELDE EDİLEN SİLAJLARIN BAZI MAKRO BESİN MADDESİ KAPSAMI

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI, Prof. Dr. Orhan DENGİZ

ERUH YÖRESİNDE YEM BİTKİLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN TARIM TOPRAKLARININ

BAZI MİKRO BİTKİ BESİN MADDELERİ DURUMLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN, Dr. Öğr. Üyesi Aykut DÜNDAR, Dr. Öğr. Üyesi Zait Burak AKTUĞ, Öğr. Gör. Dr. Hande İNAN

FARKLI LİGLERDEKİ FUTBOLCULARIN ZİHİNSEL DAYANIKLILIK ÖZELLİKLERİ İLE FİZİKSEL UYGUNLUK DURUMLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN, Dr. Öğr. Üyesi Aykut DÜNDAR, Arş. Gör. Murat YILMAZ

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SERBEST ZAMAN FİZİKSEL AKTİVİTE KISITLAYICILARI ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 15:30- 18:00

4. SALON

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Atabey KILIC

Öğr. Gör. Mehmet Ozan GÜLADA, Arş. Gör. Caner ÇAKI
LUSITANIA FACIASI'NIN PROPAGANDA AMAÇLIÖğr. Gör. Mehmet Ozan GÜLADA, Arş. Gör. Caner ÇAKI
BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA KULLANILAN İRLANDA PROPAGANDA POSTELERİ ÜZERİNE İNCELEME
Dr. Öğr. Üye. Derya KARABURUN DOĞAN, Öğr. Gör. Zafer KILINÇER
ROMAN MÜZİSYENLERİN MÜZİKLİ MEK NLERDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR (MALATYA ÖRNEĞİ)Dr. Öğretim Üyesi Mesut YAŞAR
ANATOMİ BİLİMİNDEN SANATA: GUNTER VON HAGENSDoç. Dr. Fatih ARSLAN
SÜREKLİLİĞİN GÖLGESİNDE: "YERE DÜŞEN DUALAR" ... POSTKARAKTER GÜDÜLENMELERİÖğr. Gör. Pınar BİÇİCİ ÇETİNKAYA
OBVARA PİŞİRİM/DEKOR TEKNİĞİNİN ARAŞTIRILMASIDr. Öğr. Üyesi Mahire ÖZÇALIK
KENT İÇİN YOL AĞAÇLANDIRMASI VE YAŞAM KALİTESİNE KATKILARIDr. Öğr. Üyesi Mahire ÖZÇALIK
TARİHİ PERSİFEKTİF İÇİNDE TÜRKLERDE YEŞİL ALAN KÜLTÜRÜArş. Gör. Murat ŞAHİN, Dr. Öğr. Üyesi Halil Sencer ERKMAN
MALATYA HEKİMHAN (TAŞHAN) KERVANSARAYI MİMARİ YAPI PROGRAMI ÜZERİNE TARİHSEL TİPOLOJİK BİR İNCELEMEArş. Gör. Murat ŞAHİN, Dr. Öğr. Üyesi Bahtiyar EROĞLU
TARİHİ YAPILARIN YENİDEN İŞLEV VERİLMESİNE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM MALATYA HEKİMHAN(TAŞHAN)
KERVANSARAYI VE HEKİMHAN HAMAMI ÖRNEĞİDr. Öğr. Üyesi Arzu ERÇETİN, Zuhar ERDEMİR
YENİ ÖZELLİĞİNİ KAYBETMEYEN BİR TARİHİ ÇEVRE UNSURU; KAPALI ÇARŞIÖğr. Gör. Şemseddin BAYRAM
BATTALN ME'DE KADIN TİPİ VE EVLİLİK KURUMU ÜZERİNE NOTLARDr. Öğretim Üyesi RAMAZAN KAMILOĞLU
MALATYALI FAHRİ KAYAHAN VE BESTE TÜRKÜLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRMEÖğr. Gör. Pınar BİÇİCİ ÇETİNKAYA
MARDİN/MAZIDAĞI BÖLGESİ FOSFATLARININNuray DEMİREL AKGÜL
IPLİĞİN GIYSİ YÜZEYİNDEKİ TASARIMI HALİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 15:30- 18:00

5. SALON

OTURUM BAŞKANLIĞI:

Dr. Öğr. Üyesi Hikmet Serdar MUTLU

Dr. Öğr. Üyesi Yılmaz EVAT
SEVDA SÖZLERİ'NDE KONUŞMA TEMASIDr. Fevziye ALSAÇ, Gönül ALSAÇ
DEDE KORKUT HİKAYELERİ'NDE ANNE ARKETİPİ BAĞLAMINDA OTAĞ SEMBOLÜDr. Fevziye ALSAÇ, Gönül ALSAÇ
NASRETTİN HOCA FIKRALARINDA İLETİŞİM KODLARIŞükrü AKKUŞ, Doç. Dr. Habip ÖZKAN
OKULLARDA SOSYAL ADALETİN GELİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİÖzden ŞAHİN
OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOLOJİK SERMAYELERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMADilek KIRNIK, Oktay DÖNÜK, Yahya ALTUNKAYNAK
ÖĞRENME ATÖLYELERİ EĞİTİMİNE KATILAN ÖĞRETMENLERİN EĞİTİM HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİDilek KIRNIK, Oktay DÖNÜK, Yahya ALTUNKAYNAK
OKUL AİLE İŞ BİRLİĞİNİN KURULMASINDA OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANLARININ ROLÜDr. Öğretim Üyesi Fahrettin GEÇEN
ÇOCUK RESİMLERİNDE YER ALAN KOPYANIN GELİŞİME OLUMLU-OLUMSUZ ETKİSİDr. Öğretim Üyesi Fahrettin GEÇEN
OKUL ÖNCESİ 4.5.6 YAŞ ÇOCUKLARININ ÇİZDİKLERİ RESİMLERDE YAZI, SAYI, HARF KULLANIMIDr. Öğr. Üyesi Ferhat BAHÇECİ, Öğr. Gör. Semih DİKMEN
MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA İSG ALGISININ ARTMASI İÇİN UYGULAMA ÖNERİSİDoç. Dr. Emine DURMUŞ
YARATICI DRAMANIN TERAPÖTİK SÜREÇTE KULLANILMASIDoç. Dr. Emine DURMUŞ, Dr. Öğr. Üyesi Hikmet Serdar MUTLU
SANAT EĞİTİMİNİN TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞSEL VE SOSYAL ALANLARINA ETKİLERİArş. Gör. Mehmet KARTAL, Öğr. Gör. Dr. Hande İNAN, Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN

İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Dr. Hande İNAN, Arş. Gör. Mehmet KARTAL, Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EGZERSİZDE TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 15:30- 18:30
6. SALON
OTURUM BAŞKANLIĞI: Doç. Dr. Ali Serdar YÜCEL, Dr. Öğr. Üyesi Kevser IŞIK
Arş. Gör. Gülsen KILINÇ RUH SAĞLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ VE TEŞVİKİ
Arş. Gör. Gülsen KILINÇ RUH SAĞLIĞININ KORUNMASINDA SAĞLIKLI DAVRANIŞLAR
Arş. Gör. Gülsen KILINÇ PSİKİYATRİ HASTALARINDA SOSYAL DESTEĞİN ÖNEMİ
Dr. Öğretim Üyesi Tuğba Raika KIRAN, Dr. Öğretim Üyesi Yeliz KAŞKO ARICI, Sevgi YILMAZ ENTAMOEBİA COLİ, ENTEROBİUS VERMICULARIS, VE TOXOPLASMA GONDİİ DEKİ SERUM NİTRİK OKSİT DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Uzm.Dr. Ayşegül ALTINTOP GEÇKİL OBSTRUK TİF UYKU APNE SENDROMUNDA HDL KOLESTEROL DÜZEYLERİ
Dr. Öğr. Üyesi İsa YUVACI, Uzm. Dr. Emine DOĞAN BÜYÜK OPTİK DİSK OLGULARINDA GLOKOM GELİŞİMİNİN OPTİK KOHERENS TOMOGRAFİ VE GÖRME ALANI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ
Arş. Gör. Hilal YILDIRIM, Phd. Dr. Öğr. Üyesi Kevser IŞIK SAĞLIK BAKIMINDA ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIMIN KULLANILMASININ DERLEMESİ
Arş. Gör. Hilal YILDIRIM, Phd. Dr. Öğr. Üyesi Kevser IŞIK ANNE- BABALIK BECERİLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN EBEVEYN, ÇOCUK VE DİĞER DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Arş. Gör. Hilal YILDIRIM, Phd. Dr. Öğr. Üyesi Kevser IŞIK BESLENME DAVRANIŞ BOZUKLUKLARININ PSİKOLOJİK SORUNLARLA İLİŞKİLENDİRİLMESİ
Selda SEZER, Ayşegül YÜCEL, Doç. Dr. Funda OKUŞLUK, Doç. Dr. Emre BİRHANLI, Dr. Arş. Gör. F. Bilge EMRE Dy-KATKILANMIŞ TİO2'LERİN E. COLİ BAKTERİLERİNE KARŞI ANTİBAKTERİYE ETKİSİNİN İNCELENMESİ
Abdurrahman NALBANT, Prof.Dr. Bayram ÜNVER, Prof.Dr. Vasfi KARATOSUN DİZ OSTEOARTRİTLİ HASTALARDA TANDEM DURUŞ TESTİNİN GÜVENİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ
Yüksel SAVUCU, Derya COŞKUN, Ali Serdar YÜCEL, Mustafa KARADAĞ, Serdar ORHAN, Baha Engin ÇELİKEL 18-25 YAŞ ARASI ERKEK OKÇULARIN BAZI FİZİKSEL PARAMETRELERİNİN SEDANTER ERKEK SPORCULARLA KARŞILAŞTIRILMASI
Rukiye ÇİFTÇİ, Dr. Şeyma TOY, Arş. Gör. Deniz ŞENOL Dr. Fatma KIZILAY, , Doç. Dr. Hilal ERMİŞ SOMATOTİPİN UYKU APNE SENDROMLU HASTALAR VE SAĞLIKLI BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVİTE, KİNEZYOFOBİ VE YORGUNLUĞA ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Rukiye ÇİFTÇİ, Dr. Fatma KIZILAY, Dr. Şeyma TOY, Arş. Gör. Deniz ŞENOL, Dr. Öğr. Üyesi Betül AKYOL FİZİKSEL ENGELLİ ÇOCUKLARIN SOMATOTİP PROFİLLERİNİN BELİRLENMESİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 20.30-22.45
1. SALON
OTURUM BAŞKANI: Ali SÖYLEMEZ
Tahsin BOZDAĞ
SERAMİK YÜZEYLERE EBRU SANATININ AKTARIMI VE UYGULANAN SERAMİK ÇALIŞMALARIN SIRLAMA VE PİŞİRİM SÜRECİ
Murat CANPOLAT, Güneş CANPOLAT
GÖRME ENGELLİ BİREYLERDE ŞİFRELEME
Aydın DEMİRAL, Yusuf SÖYLEMEZ
KADIN VE AFİŞ
Yusuf SÖYLEMEZ, Nurgül SÖYLEMEZ, Ali SÖYLEMEZ
GÖRSEL İLETİŞİMDE ÇOCUK AFİŞLERİNİN HEDEF KİTLE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Nurgül SÖYLEMEZ, Yusuf SÖYLEMEZ
GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENLERİNİN GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİM PROGRAMINDA BELİRTİLEN STRATEJİ VE TEKNİKLERİ UYGULAMADAKİ YÖNTEMLER
Dr. Deniz DEMİR, Dr. Nail KAHRAMAN
TELENJEKTAZİK VARİS TEDAVİSİNDE SKLEROZAN AJAN OLARAK HİPERTONİK SALİNE'NİN ETKİNLİK VE GÜVENLİĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Kasım KAYA
KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KOMPULSİF SATIN ALMA DAVRANIŞLARI: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Kasım KAYA
MOBBİNG: ŞANLIURFA KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNE AMPRİK BİR ÇALIŞMA
Ahmet ALICI
AKILLI ŞEBEKELERDE BİLGİ GÜVENLİĞİ VE SİBER GÜVENLİK RİSKLERİ
Öğr. Gör. Tural MEHMETOĞLU, Dr. Öğr. Üyesi Mehriban EMEK
ANALYTICAL ESTIMATES OF SPECIFIC HEAT CAPACITY OF SEMICONDUCTOR GAAS BY USING EINSTEIN- DEBYE MODEL
Öğr. Gör. İlkay YILDIZ, Öğr. Gör. Esra GÜR
29. VERGİ HAFTASI AFİŞLERİNİN GÖRSEL İLETİŞİM KAPSAMINDA İNCELENMESİ
Öğr. Gör. İlkay YILDIZ, Öğr. Gör. Esra GÜR
AŞIRI KİLOYLA MÜCADELEDE MALİYE POLİTİKASI ARACI: OBEZİTE VERGİSİ
Öğr. Gör. İlkay YILDIZ, Öğr. Gör. Esra GÜR
MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERDE MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞ: MALİYE PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNDE BİR ARAŞTIRMA
Jumanazarov Khurshid Sirojiddinovich
THE ROLE OF THE GREAT SILK ROAD ON THE DEVELOPMENT OF MEDICAL TRADITIONS
Қымбат Нұрсұлтанқызы
ҚАЗАҚ ФОЛЬКЛОРЫНДАҒЫ ҚАСҚЫП БЕЙНЕСІ
Жолдасбеков Әбдіманат Әбдіразақұлы, Данияров Талғат Әбубәкірұлы
Абай Құнанбайұлының ағартушылық идеялары
Mehmet MÜFTÜOĞLU
DİN HİZMETLERİNİN VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMADA MESLEKİ YETERLİLİĞİN VE MESLEKİ EĞİTİMİN ÖNEMİ

09 ARALIK 2018 PAZAR SAAT: 20.30-22.45
2. SALON
OTURUM BAŞKANI: Sefa Salih BİLDİRİCİ
Öğr. Gör. Tural MEHMETOĞLU ACCURATE ASSESSMENT METHOD OF THERMAL CONDUCTIVITY OF THE URANIUM OXIDE NUCLEAR FUEL PLATES
Öğr. Gör. Tural MEHMETOĞLU ANALYTICAL CALCULATION OF THE MODIFIED HEAT TRANSPORT FUNCTION ARISING FROM ELECTRONIC THERMAL CONDUCTIVITY EVALUATIONS
Öğr. Gör. Kemal ŞAŞA, Öğr. Gör. Erdem HİLAL TAKİPTEKİ KREDİLERİN DÖNEMSEL OLARAK İNCELENMESİ: MALATYA ÖRNEĞİ
Dr. Levent AKSU DÜNYADA İNANÇ TURİZMİ İLE İKTİSADİ BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN PANEL VERİ TESTLERİ İLE EKONOMETRİK ANALİZLERİ
Uğur ERSOY, Melih KEKİK, Doç. Dr. Uğur ÖZSARAC, Prof. Dr. Salim ASLANLAR SAVUNMA SANAYİSİNDE CMT-MIG ROBOTİK VE GELENEKSEL MIG KAYNAK YÖNTEMLERİNİN UYGULANARAK BASINÇ DAYANIMININ VE DEFORMASYON DURUMUNUN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Kıvanç İRAK BETA-GLUKAN VE BİYÖYARARLILIĞI
Dr. Öğr. Üyesi Özgür Yaşar ÇELİK KOYUNLARDA YAPAY GÜBRE KAYNAKLI AKUT NİTRAT ZEHİRLENMESİ
Öğr. Gör. Burcu DOĞAN, Öğr. Gör. Erdem HİLAL ADİYAMAN İLİNDEKİ ÖNCÜ SEKTÖRLERE GÖRE TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA
Öğr. Gör. Burcu DOĞAN, Öğr. Gör. Erdem HİLAL MARDİN EKONOMİSİNİN BAŞAT SEKTÖRLERİN TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARI VE ORANLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA
Öğr. Gör. Burcu DOĞAN, Öğr. Gör. Erdem HİLAL Türkiye De Bağımsız Denetim Alanında Yapılan Lisansüstü Tez Çalışmaları Üzerine Bir Araştırma
Dr. Öğr. Üyesi Elif Merve ALPAK, Doç. Dr. Serap YILMAZ, Dr. Emine TARAKÇI EREN ÇEVRESEL ALGI VE PEYZAJ TERCİHLERİ
Doç.Dr. Nihat GÜLTEKİN, Doç.Dr. Baran ARSLAN, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇAKIR SEKTÖREL İŞ AHLAKI
Doç.Dr. Nihat GÜLTEKİN, Doç.Dr. Baran ARSLAN, Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇAKIR İÇSEL PAZARLAMANNIN İŞ AHLAKI VE İŞ TATMİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖĞRETİM ELEMANLARI ÜZERİNDE BİR UYGULAMA
Дилноза Жамолова АМИР ОЛИМХОННИНГ 1917 ЙИЛГИ МАНИФЕСТИ ВА МУЛЛАЛАП
Лев Владимирович Мардахаев ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО ЗДОРОВОГО ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ
Червякова Кристина Сергеевна Основные характеристики и факторы привлекательности многопользовательских он-лайн игр
К.Н.Жайлыбай, Г.Ж.Медетуова, Д.А. Садыкова Проблемы улучшения экологии юга Казахстана, города Алматы и дешевый способ выращивания дуба, можжевельника, акации, клена, туи, сирени и других деревьев, воспитание молодежи экологическому патриотизму

İÇİNDEKİLER

Gülsen KILINÇ RUH SAĞLIĞININ KORUNMASINDA SAĞLIKLI DAVRANIŞLAR	1
Selim TAŞKAYA, Semih TAŞKAYA ST 52 ÇELİK MODEL HACMİNİN ANSYS YAZILIMINDA EKSENEL KOORDİNATLARA GÖRE KUVVET VE BASINÇ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	2
Emre BİRHANLI, Filiz BORAN BACİLLUS CEREUS KULLANILARAK ÇEŞİTLİ TEKSTİL BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ	3
Gülsen KILINÇ RUH SAĞLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ VE TEŞVİKİ	4
Hasan POLAT, Meral OLTULU POLİMER VE ÇİMENTOLU KOMPOZİTLER ÜZERİNE FERROKROM CÜRUFUNUN ETKİSİ	5
Selim TAŞKAYA, Semih TAŞKAYA MUSLUK MODEL HACMİNİN İÇİNDEN GEÇEN AKIŞKANIN ANSYS YAZILIMINDA GLOBAL KOORDİNATLARA GÖRE DAĞILIMININ SİMÜLASYONU	6
Emre BİRHANLI, Burak GÜÇLÜ BACİLLUS MEGATERİUM A1 İZOLATI KULLANILARAK FORON KAHVERENGİ VE FORON SİYAH BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ	7
İlkay YILDIZ, Esra GÜR 29. VERGİ HAFTASI AFİŞLERİNİN GÖRSEL İLETİŞİM KAPSAMINDA İNCELENMESİ	8
Ömer KILIÇ, Şinasi YILDIRIMLI POTENTIAL ORNAMENTAL NATURAL PLANTS OF SANCAK (BİNGÖL) AND IT'S SURROUNDINGS	9
Ömer KILIÇ, Şinasi YILDIRIMLI AROMATIC PLANTS OF SANCAK (BİNGÖL) AND IT'S SURROUNDINGS	10
Diyar Farooq Ahmed DALO, Yunus Emre KARAKAYA, Sebahattin DEVECİOĞLU SPORTS MANAGEMENT AND INFORMATION TECHNOLOGY	11
Songül KARABATAK, Müslim ALANOĞLU ADAY ÖĞRETMENLERİN PROAKTİF KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ	12
Fırat Ege KARAAT ADİYAMAN İLİ BADEM YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DURUMU, SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	14
Şerafettin OKUTAN, Hasan GENÇ, Ahmet ÖZDEMİR AMELİYAT SONRASI AĞRI KONTROLÜNE YÖNELİK HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI	15
Çağdaş CAZ, Hüseyin Can İKİZLER, Onur ÖZTÜRK BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK BEKLENTİLERE YÖNELİK STRES DÜZEYİNİN İNCELENMESİ	16
Gönül ŞENER AKADEMİK PERSONELİN MUTLULUK TANIMLARI	17
Gönül ŞENER, Seda GÜNDÜZALP AKADEMİSYENLERİN ÜNİVERSİTELERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	18

Seda GÜNDÜZALP <i>AKADEMİSYENLERİN ÖĞRENCİ METAFORLARI</i>	19
Seda GÜNDÜZALP <i>AKADEMİSYENLERİN SINIF YÖNETİMİNE İLİŞKİN FARKINDALIK DURUMLARI</i>	20
Ahmet ALİCİ <i>AKILLI ŞEBEKELERDE BİLGİ GÜVENLİĞİ VE SİBER GÜVENLİK RİSKLERİ</i>	21
Mustafa AKSOĞAN, Meral ÇALIŞ DUMAN <i>AKILLI ŞEHİR UYGULAMALARI; MALATYA ÖRNEĞİ</i>	22
Derya KARABURUN DOĞAN <i>ANTAKYA ORTODOKS KİLİSESİ'NDE VAFTİZ VE MÜZİK</i>	24
Banu Hatice GÜRCÜM, Esra YILMAZ, Melike Cansu KOÇ <i>ANTALYA İLİ DÖŞEMEALTI İLÇESİNDE KULLANIM SONRASI HALILARDA GERİ DÖNÜŞÜM SÜRECİ</i>	25
Ömer Faruk DERİNDAG, Neslihan DERİN <i>ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN BUSINESS MANAGEMENT</i>	26
Rukuye AYLAZ <i>ASKERLERDE SİGARA İÇME DAVRANIŞI</i>	27
Esra GÜR, İlkay YILDIZ <i>AŞIRI KİLOYLA MÜCADELEDE MALİYE POLİTİKASI ARACI: OBEZİTE VERGİSİ</i>	28
Funda KAVAK BUDAK, Abdurrezzak GÜLTEKİN, Aysel ÖZDEMİR <i>EVDE BAKIM GEREKSİNİMİ OLAN YAŞLILARDA SOSYAL DESTEK İLE ÖZBAKIM GÜCÜ ARASINDAKİ İLİŞKİ</i>	29
Aysel ÖZDEMİR, Funda KAVAK BUDAK, Abdurrezzak GÜLTEKİN <i>TİP II DİYABET HASTALARININ ALGILADIĞI SOSYAL DESTEK İLE ÖZETKİLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ</i>	30
Ayşe TOTU KESKİN, Muhammet KURUCU <i>GELENEKSEL VE MODERN KONUTLARIN MEKÂNSAL YAPISININ İRDELENMESİ MALATYA / DARENDE – AŞAĞIULUPINAR ÖRNEĞİ</i>	31
Bulut DÜLEK <i>MARKALARA YÖNELİK OLUMSUZ BİR TUTUM: MARKA KAÇINMASI</i>	32
Bulut DÜLEK <i>MARKA FARKINDALIĞI OLUŞUMUNDA TELEVİZYON REKLAMLARININ ÖNEMİ</i>	33
Ahmet ÖZDEMİR, Hasan GENÇ, Şerafettin OKUTAN <i>BARİARTİK CERRAHİDE PERİOPERATİF HEMŞİRELİK BAKIMI</i>	34
Cemal GÜNDOĞDU, Özgür KARATAŞ, Buğra Çağatay SAVAŞ <i>BASKETBOL C KLASMAN HAKEMLERİNİN ÖZ YETERLİKLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ</i>	35
Arzu BOZDAĞ TULUM, Cihanşah TULUM <i>MALATYA'DA BATIL İNANÇLAR</i>	36
Yavuz ELİTOK, Uyum ELİTOK, Tahsin Galip TEKİN <i>BATMAN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET REKLAMLARINA YÖNELİK TUTUM VE DAVRANIŞLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	37
Ayhan ÜNGÖRDÜ, Koray SAYIN <i>REORGANIZATION ENERGY OF TRIS(3-AMINO-8- HYDROXYQUINOLINATO)ALUMINIUM COMPLEX</i>	38
Ayhan ÜNGÖRDÜ, Koray SAYIN <i>CHARGE TRANSFER PROPERTY OF TRIS(3-NITRO-8- HYDROXYQUINOLINATO)ALUMINIUM</i>	40
Gülşen KIRPIK, Bünyamin AKDEMİR <i>ALGILANAN KURUMSAL İTİBAR DÜZEYİNİN FARKLI KUŞAKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ</i>	42

Gülşen KIRPIK, Bünyamin AKDEMİR <i>ALGILANAN KURUMSAL İTİBAR DÜZEYİ SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ</i>	43
Gülşen KIRPIK, Bünyamin AKDEMİR <i>SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME DÜZEYLERİ FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ</i>	44
Gülşen KIRPIK, Bünyamin AKDEMİR <i>ALGILANAN ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞMENİN FARKLI KUŞAKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ORGANİZE SANAYİ İŞLETMELERİ ÖRNEĞİ</i>	45
Mehmet MÜFTÜOĞLU <i>DİN HİZMETLERİNİN VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMADA MESLEKİ YETERLİLİĞİN VE MESLEKİ EĞİTİMİN ÖNEMİ</i>	46
Metin KOPAR <i>SEVRES VE LOZAN ANTLAŞMASININ MALİ HÜKÜMLERİNİN MUKAYESESİ</i>	47
Metin KOPAR <i>DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ ZÜLFİ BEY'İN LOZAN KONFERANSINDA MUSUL SORUNUNA BAKIŞI</i>	49
Öğr. Gör. Nuray DEMİREL AKGÜL <i>İPLİĞİN GİYSİ YÜZEYİNDEKİ TASARIMI HALİ</i>	50
Hilal YILDIRIM, Kevser IŞIK <i>ANNE- BABALIK BECERİLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN EBEVEYN, ÇOCUK VE DİĞER DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	53
Sevde MAVİ VAR <i>SPORCULARDA MAKSİMAL KUVVET ANTRENMANININ BAZI HEMATOLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNDEKİ AKUT ETKİSİ</i>	54
Hilal YILDIRIM, Kevser IŞIK <i>SAĞLIK BAKIMINDA ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIMIN KULLANILMASININ DERLEMESİ</i>	55
Nevzat TETİK, Ahmet UĞUR, Mehmet KARAHAN <i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ</i>	56
Perihan GÜRBÜZ, Gülsüm YETİŞ <i>YAŞLANMA SÜRECİ FİZYOLOJİSİ VE SAĞLIKLI YAŞLANMA</i>	57
Vedat YILMAZ, Ahmet Kenan SAYIN <i>6360 SAYILI YASA SONRASI İLÇE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNDEKİ NÜFUS DEĞİŞİMİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ</i>	58
Perihan GÜRBÜZ <i>UYKU ALIŞKANLIKLARININ VÜCUT AĞIRLIĞI ÜZERİNE ETKİSİ</i>	60
Şemseddin BAYRAM <i>BATTALNÂME'DE KADIN TİPİ VE EVLİLİK KURUMU ÜZERİNE NOTLAR</i>	61
Yahya DOĞAR <i>BAZI FONKSİYONLARI İTİBARIYLA SOSYALLEŞME VE SPOR İLİŞKİSİ</i>	62
Tuncay ÖZDEMİR <i>BAZI UZUN DÖNEMLİ YILDIZLARIN ROTSE GÖZLEMLERİ</i>	63
Hulusi BÖKE, Mehmet GÜLLÜ <i>BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİM MODELLERİ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN BETİMSSEL ANALİZİ</i>	64
Muhammet Serdar BUĞDAY <i>BENİGN PROSTAT HİPERPLAZİSİ VE OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU</i>	65
Hilal YILDIRIM, Kevser IŞIK <i>BESLENME DAVRANIŞ BOZUKLUKLARININ PSİKOLOJİK SORUNLARLA İLİŞKİLENDİRİLMESİ</i>	66
Kıvanç İRAK	

BETA-GLUKAN VE BİYOYARARLILIĞI	67
Semran ÖZDEM GÜRTÜRK, Neşe YÜĞRÜK AKDAĞ AÇIK PLANLI OFİSLERDE GÜRÜLTÜNÜN ÇALIŞANLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ-BİR ÖRNEK KAPSAMINDA DEĞERLENDİRMELER	68
Rukiye ÇİFTÇİ, Şeyma TOY, Deniz ŞENOL, Fatma KIZILAY, Hilal ERMiŞ SOMATOTİPİN UYKU APNE SENDROMLU HASTALAR VE SAĞLIKLI BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVİTE, KİNEZYOFOBİ VE YORGUNLUĞA ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	69
Caner ÇAKI, Mehmet Ozan GÜLADA ALMAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ'NDE NAZİZM KARŞITI PROPAGANDA FAALİYETLERİ: "TÜM SİLAHLAR HİTLER'E KARŞI" ŞARKISI ÜZERİNE İNCELEME	70
Rukiye ÇİFTÇİ, Fatma KIZILAY, Şeyma TOY, Deniz ŞENOL, Betül AKYOL FİZİKSEL ENGELLİ ÇOCUKLARIN SOMATOTİP PROFİLLERİNİN BELİRLENMESİ	71
Mehmet Ozan GÜLADA, Caner ÇAKI BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA KULLANILAN İRLANDA PROPAGANDA POSTELERİ ÜZERİNE İNCELEME	73
Caner ÇAKI, Mehmet Ozan GÜLADA LUSITANIA FACİASI'NIN PROPAGANDA AMAÇLI KULLANILMASI	74
Mehmet Ozan GÜLADA, Caner ÇAKI KIBRIS BARIŞ HAREKATI'NDA MARŞLARIN PROPAGANDA AMAÇLI KULLANIMI: "MÜCAHİT MARŞI" ÜZERİNE İNCELEME	75
Tahsin BOZDAĞ SERAMİK YÜZEYLERE EBRU SANATININ AKTARIMI VE UYGULANAN SERAMİK ÇALIŞMALARIN SIRLAMA VE PİŞİRİM SÜRECİ	76
Ulviye GÜNAY, Abdullah SARMAN, Semiha DERTLİ SAĞLIK BİLİNCİ, SOSYAL ÖĞRENME, ÜNİTER İNSAN VE TRANSKÜLTÜREL HEMŞİRELİK TEORİLERİ TEMELİNDE SAĞLIĞIN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ	77
Mehmet İLKİM, Betül AKYOL, Burak CANPOLAT ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVENİN BAZI YAŞAM BECERİLERİNE ETKİSİ	78
Ulviye GÜNAY, Semiha DERTLİ, Abdullah SARMAN SOSYAL ÖĞRENME TEORİSİ İLE ÇOCUĞUN SAĞLIK BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE ÇOCUK SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİN ROLÜ	79
Mehmet İLKİM, Betül AKYOL, Burak CANPOLAT FİZİKSEL AKTİVİTENİN ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERİN ÖFKE KONTROLLERİNE ETKİSİ	80
Zeynep ÜNVER, Behice ERCİ 0-24 AYLIK ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN ANNE SÜTÜNÜ ARTTIRMAYA YÖNELİK GELENEKSEL UYGULAMALARI	81
Ferhat BAHÇECİ, Semih DİKMEN MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA İSG ALGISININ ARTAMASI İÇİN UYGULAMA ÖNERİSİ	83
Serpil YALÇIN, Serkan DÜZ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN PES PLANUSLUK DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI VE VKİ(VÜCUT KİTLE İNDEKSİ) ,CİNSİYET BRANŞ DEĞİŞKENLERİNİN İNCELENMESİ	84
Mehmet KARAHAHAN, Sait PATIR ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK KAPASİTELERİNİN BELİRLENMESİ	85
Şükrü AKKUŞ, Habip ÖZKAN OKULLARDA SOSYAL ADALETİN GELİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ	86
Yılmaz EVAT KUTADGU BİLİG'TE DİNLEMeye DÂİR GÖRÜŞLER	87
Ferhat BAHÇECİ, Mustafa ÇINAR	

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM ETİĞİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ	88
Şükran UYGUN, Hasan KARATAŞ <i>A NEW GENERALIZATION OF PELL LUCAS NUMBERS (BI-PERİODİC PELL LUCAS SEQUENCE)</i>	89
Ünal ŞENTÜRK <i>BİR İKTİDAR BİÇİMİ OLARAK TÜKETİM</i>	91
Koray YAPA, İbrahim AKBULUT <i>BİST SPOR ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ REFERANS İDEAL METODU İLE DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	93
Turan UYSAL <i>BİYOKÜTLE KÖMÜR KARIŞIMLARININ BİRLİKTE DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	94
Ş. Derya DEVECİ <i>STREPTOZOTOSİNE SEKONDER GELİŞEN KARACİĞER HASARI VE BMP2 GEN EKSPRESYONU</i>	95
Büşra BOZANOĞLU, Funda OKUŞLUK <i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FEN, TEKNOLOJİ, MATEMATİK VE MÜHENDİSLİK MESLEKLERİNE YÖNELİK İLGİLERİNE STEMM UYGULAMALARININ ETKİSİ</i>	96
Ramazan GÜNDEM <i>BÖLGESEL KALKINMADA LOJİSTİK SEKTÖRÜNÜN ROLÜ: TR 22 BÖLGESİNDE BİR İNCELEME</i>	97
Burcu GEZER ŞEN <i>EBEVEYNLİK STİLLERİNDE KUŞAKLARARASI BENZERLİK VE FARKLILIKLAR</i>	98
Burcu GEZER ŞEN <i>GELENEKSEL TOPLUMLARDAN MODERN TOPLUMLARA EĞİTİMDE ETİK</i>	100
İsa YUVACI, Emine DOĞAN <i>BÜYÜK OPTİK DİSK OLGULARINDA GLOKOM GELİŞİMİNİN OPTİK KOHERENS TOMOGRAFİ VE GÖRME ALANI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	102
Cemal ORHAN, James R. KOMOROWSKI, Kazim SAHİN <i>EFFECTS OF NOVEL ISOMERS OF CHROMIUM-HISTIDINATE ON INSULIN SENSITIVITY IN RATS FED A HIGH-FAT DIET</i>	103
Kazım TÜRK, Ceren KINA, Mahmut BAĞDİKEN <i>ALKALİ-SİLİKA GENLEŞMESİNİ ÖNLEMEDE KİREÇTAŞI TOZU VE UÇUCU KÜLÜN ETKİSİ</i>	105
Tuncay ÖZDEMİR, Fernand CHOLLET, Zeki ASLAN <i>CERGA ASTROLABE İLE YAPILMIŞ GÜNEŞ GÖZLEMLERİNİN ANALİZİ VE FK5 SİSTEMİ</i>	107
Mukadder BOYDAK ÖZAN, Ceyda AKILLI <i>ÖĞRENCİ VELİLERİNİN OKULDA YAŞADIKLARI ÇATIŞMALAR VE ÇATIŞMA YÖNETİM STRATEJİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ANALİZİ</i>	109
Lokman H. TANRİVERDİ, Nur Saadet TOSUN, Hakan PARLAKPINAR, Onural ÖZHAN, Nigar VARDI, Azibe YILDIZ, Alaaddin POLAT, Ahmet ACET <i>SIÇANLARDA SİSPLATİN'E BAĞLI AKUT KARDİYOTOKSİK ETKİLERDE TALİDOMİD'İN TEDAVİ EDİCİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	110
Talha MURATHAN, Fatih MURATHAN <i>CUMHURİYET DÖNEMİ KALKINMA PLANLARINDA SPOR'UN YERİ</i>	113
Gonca KEÇECİ, Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Tuğçe KAVAK, Selin YILDIZ <i>KÜÇÜK BİLİM İNSANLARI ELAZIĞ HAZAR GÖLÜ EKOSİSTEMİNİ KEŞFEDİYOR" ADLI TÜBİTAK 4004 PROJESİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE SORUNLARINA YÖNELİK FARKINDALIKLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ</i>	114
Fahrettin GEÇEN <i>ÇOCUK RESİMLERİNDE YER ALAN KOPYANIN GELİŞİME OLUMLU-OLUMSUZ ETKİSİ</i>	115
Murat TUNCER	

ÇOCUK SEVME TUTUMLARI VE MESLEĞE BAKIŞ AÇILARI BAĞLAMINDA OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARI	116
İlknur UCUZ	117
ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI TEDAVİSİNDE YATAKLI SERVİS DENEYİMİ	118
Mehmet MURAT, Mustafa BALOĞLU, H. İrem ÖZTEKE KOZAN, Şahin KESİCİ	118
ÇOCUĞUM MÜKEMMEL OLMALI MI?	119
Mehmet MURAT, Mustafa BALOĞLU, H. İrem ÖZTEKE KOZAN, Şahin KESİCİ	119
ÇOCUKLARDA İNTERNET BAĞIMLILIĞINI ÖNLEYEBİLİR MİYİZ?: GERÇEKÇİ SINIRLAR KOYMAK	120
Yusuf Cemalettin ÇOPUOĞLU, Özge ÖZTÜRK	120
TEKNOKENT FİRMALARINDA ÇALIŞAN PERSONELİN TEKNOLOJİK VE SOSYAL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİ: MALATYA TEKNOKENT ÖRNEĞİ	121
Fatma KESKİN, Yurdagül YAĞMUR	121
GÜNEŞTEN GELEN SAĞLIK: D VİTAMİNİ	122
Mehmet Arif ÖZYAZICI, Seval ELİŞ, Gülen ÖZYAZICI, Semih AÇIKBAŞ, Nizamettin TURAN	122
FARKLI DALLI DARI (Panicum virgatum L.) ÇEŞİTLERİNDEN ELDE EDİLEN SİLAJLARIN BAZI MAKRO BESİN MADDESİ KAPSAMI	123
Erkan NUR, Ferit KÜÇÜK	123
DEMOGRAFİK FAKTÖRLER BAĞLAMINDA KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KOMPULSİF SATIN ALMA DAVRANIŞLARINDAKİ FARKLILIKLAR	124
Ferit KÜÇÜK, Erkan NUR	124
DEMOGRAFİK FAKTÖRLER BAĞLAMINDA ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM GÖRDÜKLERİ KURUMA YÖNELİK KURUMSAL İMAJ ALGI DÜZEYLERİNDEKİ FARKLILIKLAR	125
Selin YILDIZ, Gonca KEÇECİ, Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Tuğçe KAVAK	125
DENGELİ BESLENME KONUSU BAŞARI TESTİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ARAŞTIRMASI	126
Murat Buğra TAHTALI	126
DEVLET MEMURLUĞUNU SONA ERDİREN HALLERDEN MEMURLUKTAN ÇEKİLMİŞ SAYILMANIN DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDE GÖREV YAPAN AKADEMİK PERSONELE UYGULANABİLİRLİĞİ SORUNU	127
Ömer DEMİRBAĞ	127
DİVÂN ŞİİRİNDE BİR MUTSUZ: NÂ'İLÎ-İ KADÎM	128
Mevlüt ALATAŞ, Tülay EZER, Nevzat BATAN	128
TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR EPİFİTİK BRİYOFİT ALTBİRLİĞİ	129
Mevlüt ALATAŞ, Nevzat BATAN, Tülay EZER	129
TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR EPİFİTİK BRİYOFİT BİRLİĞİ	130
Songül ÇERİBAŞI, Ali Osman ÇERİBAŞI, Abdurrauf YÜCE	130
KARBON TETRAKLORÜR İLE KRONİK BÖBREK VE KALP HASARI OLUŞTURULAN RATLARDA NAR SUYUNUN KORUYUCU ETKİLERİ	132
Oktay KIZAR, Harun GENÇ, İdris KAYANTAŞ, Gamze Yıldırım ARAZ, Mehmet KARGÜN	132
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRENCİLERİNİN DOĞA SPORLARI DERSİ İLE DOĞA YÜRÜYÜŞLERİNE KATILIMINI MOTİVE EDEN SEBEPLERİNİN BELİRLENMESİ (BİNGÖL İL ÖRNEĞİ)	134
Fatma KESKİN, Yurdagül YAĞMUR	134
DOĞUM ŞEKLİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	135
Oktay KIZAR, Yüksel SAVUCU, Ali Serdar YÜCEL, Mehmet KARGÜN	135
TÜRKİYE'DEKİ SPOR TESİSLERİNİN ENGELLİLER İÇİN YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN KULLANICILAR AÇISINDAN ARAŞTIRILMASI	137
Deniz DEMİR, Nail KAHRAMAN	137
TELENJEKTAZİK VARİS TEDAVİSİNDE SKLEROZAN AJAN OLARAK HİPERTONİK SALİNE'NİN ETKİNLİK VE GÜVENLİĞİ	137
Abdullah DOĞAN	

MALATYA DÜĞÜNLERİNDE GELENEKSEL SPORLAR	138
Büşra ŞAHİN, Cemal GÜNDOĞDU, Celal TAŞKIRAN, Mehmet GÜLLÜ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER İŞİĞİNDE İNCELENMESİ	139
Selda SEZER, Ayşegül YÜCEL, Funda OKUŞLUK, Emre BİRHANLI, F. Bilge EMRE DY-KATKILANMIŞ TİO₂'LERİN E.COLİ BAKTERİLERİNE KARŞI ANTİBAKTERİYEL ETKİSİNİN İNCELENMESİ	140
EMİNE DURMUŞ, Betül DOĞAN ÇEVİRGEN SANAL ZORBALIK VE EBEVEYN İZLEMESİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	141
Hande İNAN, Mehmet KARTAL, Fatih MURATHAN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EGZERSİZDE TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	142
Yılmaz EVAT BU ÇAĞIN ADI'NDA EĞİTİME DAİR FİKİRLER	143
Mustafa EKEN, Ela B. G. AVŞAROĞLU SİLİS DUMANI, UÇUCU KÜL VE BAZALTİK POMZA KATKILI BETONLARIN BAZI MEKANİK VE FİZİKSEL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	144
Zeliha CENGİZ, Kevser IŞIK HEMŞİRELİK VE EKİP ÇALIŞMASI	145
Muhammet KURUCU, Murat ŞAHİN KERVANSARAY YAPILARININ YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN BİR SELÇUKLU YAPISI: 'ELAZIĞ-KEBAN DENİZLİ KÖYÜ(MAKİTHAN) KERVANSARAYI ÖRNEĞİ	146
Gürkan ÖZDEN, Seher ÇEVİK, Seyhan ÇITLIK SARITAŞ EMPATİ KANSER ALGISINI ETKİLER Mİ?	148
Ediz ERDEM, Serkan DÜZ SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ENERJİ İÇECEĞİ TÜKETİM DAVRANIŞLARI VE RİSK ALMA TUTUMLARININ İNCELENMESİ	149
Yusuf Eren ERDOĞDU, Engin Eren KORKMAZ Tuğberk ÖNAL, Yunus ÖNAL, Şemsettin TEMİZ EPOKSİ REÇİNEDE PARTİKÜL TAKVİYE ORANININ VİSKOZİTE VE SICAKLIK DEĞİŞİMİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	151
Duygu ÖZELÇİ, Erdoğan ÇÖÇEN, Selçuk AVCI, Mehmet ÖZELÇİ, Ali Rıza ŞAHİNOĞLU, Remzi KOKARGÜL 'AĞVAN' DUTUNUN BİTKİSEL ÖZELLİKLERİ	152
Erdoğan ÇÖÇEN, Tahir MACİT, Cemil ERNİM, Remzi KOKARGÜL, Yılmaz UĞUR, Tuncay KAN Lütü PIRLAK MALATYA YÖRESİNDE YETİŞTİRİLEN KARAMEHMET ELMA ÇEŞİDİNDE KLON SELEKSİYONU	153
Seher ÇEVİK, Gürkan ÖZDEN, Seyhan ÇITLIK SARITAŞ E-SAĞLIK OKURYAZARLIĞININ KALP YETERSİZLİĞİ OLAN HASTANIN ÖZBAKIMINA ETKİSİ	155
Esra BULDUK BİR MANSÛRNÂME NÜSHASI: MANZÛME-İ HİKÂYE-İ MANSÛR	156
Banu Hatice GÜRCÜM, Esra YILMAZ TEKSTİL KONFEKSİYON ATIKLARINDAN REJENERE PAMUK POLYESTER İPLİK İMALATI	157
Ahmet İLÇİM, Faruk KARAHAN, MERYEM GÜNENÇ BAZI ERODIUM L'HER (GERANIACEAE) TÜRLERİNİN ANATOMİK ÖZELLİKLERİ	159
Faruk KARAHAN GELENEKSEL TEDAVİDE SİNDİRİM SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARINA KARŞI KULLANILAN BAZI TIBBİ BİTKİLERİN ETNOBOTANİK ÖZELLİKLERİ	160
F. Nülüfer KIVILCIM	

ATIK SELÜLOZLARIN ÇÖZÜNÜRLEŞTİRİLMESİ VE ELEKTROSPİNNİNG YÖNTEMİ İLE UYGULAMALARININ ARAŞTIRILMASI	161
Özgür EKEN, Oğuzhan ADANUR FARKLI GERME EGZERSİZİ PROTOKOLLERİNİN 12 YAŞ KIZ JUDOCULARDA SÜRAT, DİKEY SIÇRAMA VE ANAEROBİK GÜÇ ÜZERİNE AKUT ETKİSİ	162
Özgür EKEN, Oğuzhan ADANUR FARKLI ISINMA PROTOKOLLERİNİN 11 YAŞ KIZ JUDOCULARDA ESNEKLİK, DENGE VE KUVVET ÜZERİNE AKUT ETKİSİ	163
Fatih MURATHAN, Aykut DÜNDAR, Zait Burak AKTUĞ, Hande İNAN FARKLI LİGLERDEKİ FUTBOLCULARIN ZİHİNSEL DAYANIKLILIK ÖZELLİKLERİ İLE FİZİKSEL UYGUNLUK DURUMLARININ İNCELENMESİ	164
Gülşah GÜRKAN 6. SINIF ÖĞRENCİLERİN FEN BİLİMLERİ VE LABORATUVAR KAVRAMLARINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI	165
Fevziye ALSAÇ, Gönül ALSAÇ NASRETTİN HOCA FIKRALARINDA İLETİŞİM KODLARI	166
Fevziye ALSAÇ, Gönül ALSAÇ DEDE KORKUT HİKÂYESİ'NDE ANNE ARKETİPİ BAĞLAMINDA OTAĞ SEMBOLÜ	167
Gamze MURATHAN, Mehmet KARTAL, Fatih MURATHAN "FİZİKSEL AKTİVİTE" KONULU TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (2002-2017)	168
Yeliz İPEK BORAKS VE ÇİNKO NİTRATIN PAMUKLU KUMAŞ ÜZERİNE ALEV GECİKTİRİCİ ETKİSİ	169
Tural MEHMETOĞLU, Mehriban EMEK ANALYTICAL ESTIMATES OF SPECIFIC HEAT CAPACITY OF SEMICONDUCTOR GAAS BY USING EINSTEIN- DEBYE MODEL	171
Evrin ÇELEBİ, Edibe PİRİNÇCİ, Ayşe Birsen DURMUS TÜRKİYE'NİN DOĞUSUNDA BİR İLDE YAŞAYAN EVLİ KADINLARIN GEBELİKTE ŞİDDET DENEYİMLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER	172
Talha MURATHAN GELENEKSEL OYUNLARDA SPOR: ARDAHAN İLİ ÖRNEĞİ	174
Seyhan POLAT, Yunus Emre GENÇ, Onural ÖZHAN, Yüksel TOPLU, Hakan PARLAKPINAR, Nigâr VARDI, Öztun TEMELLİ, Yusuf TÜRKÖZ, Şeyma YAŞAR, Ahmet ACET SIÇANLARDA RADYOTERAPİ UYGULAMASINA BAĞLI BURUN MUKOZA DEĞİŞİKLİKLERİ ÜZERİNE GENİSTEİN'İN KORUYUCU ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	175
Neslihan DERİN, Omer Faruk DERİNDAG GERİDE KALAN SENDROMUNUN İŞLETMELERE ETKİSİ	177
Yunus ZENGİN, Erdoğan KAYGIN, Bayram KIRMIZIGÜL GERİDE KALAN SENDROMUNUN ÖRGÜTSEL SİNİZME ETKİSİNDE ÖRGÜTSEL MUHALEFETİN ARACI ROLÜ	178
Ceyda YERDELEN KAYGIN, Tuncer YILMAZ, Erdoğan KAYGIN KARS İLİNDE FAALİYET GÖSTEREN GİRİŞİMCİLERİN KULLANDIKLARI FON KAYNAKLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	179
Burak Erdemci GRANÜLOSİTİK SARKOM TANILI HASTADA VOLÜMETRİK AYARLI ARK TEDAVİSİ	180
Elife GURSEL, Daniyal ISRAFILOV CONVOLUTIONS AND BEST APPROXIMATION IN WEIGHTED VARIABLE EXPONENT LEBESGUE SPACES	181
Elife GURSEL, Daniyal ISRAFILOV MAXIMAL CONVERGENCE PROPERTY IN GENERALIZED VARIABLE EXPONENT GRAND SMIRNOV CLASSES	183
Esra MACİT, Sema NACAR, Ahmet Furkan GÖKTAŞ	

GÜNCELLENEN İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI HAKKINDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ	185
Şule SAYAN	186
GÜNÜMÜZ SANATINDA DEĞİŞEN MEKÂN ALGISİ	187
Hasan GENÇ, Ahmet ÖZDEMİR, Şerafettin OKUTAN	188
AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI ROY ADAPTASYON MODEL ODAKLI BAKIMA BÜTÜNCÜL BAKIŞ	189
Hasan GENÇ, Şerafettin OKUTAN, Ahmet ÖZDEMİR	190
KOLOREKTAL KANSER CERRAHİSİ SONRASI KOLOSTOMİLİ HASTALARDA BEDEN İMAJI, BENLİK SAYGISI VE CİNSEL YAŞAM SORUNLARINA TRANSKÜLTÜREL YAKLAŞIM	191
Levent HARPUTLUGİL, Mehmet ŞAHİN, Hatice ERDEM, Mehmet ERDEM	192
TARIMSAL ATIK ESASLI YENİ BİR AKTİF KARBONLA SULU ORTAMLARDAN AMOKSİSİLİN GİDERİMİ	193
Bünyamin TAŞ	194
HÂFİZ ŞÂRİHLERİNE GÖRE ŞİRAZLI TÜRK	195
Ayşe Gül HARLIOĞLU, Mehmet BAL	196
KABUKLULARDA METİL FARNESOATIN ÜREME ÜZERİNE ETKİSİ	197
Hatice PEKİNCE, Behice ERCİ	198
ROY ADAPTASYON MODELİNE GÖRE EVDE VERİLEN BAKIMIN MULTİPL SKLEROZLU HASTALARIN HASTALIĞA UYUMUNA VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ	199
Hatice PEKİNCE, Behice ERCİ	200
ERGENLERİN SALDIRGANLIK DÜZEYLERİ İLE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	201
Hakiye ASLAN, İmran ASLAN	202
HELAL GIDA SEKTÖRÜ: MALEZYA VE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRILMASI	203
Hakime ASLAN, Ümmühan AKTÜRK, Behice ERCİ	204
HEMŞİRE SİRİTÜEL (MANEVİ) BAKIM TERAPÖTİK ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ	205
Sümevra TOPAL, Sinem YALNIZOĞLU ÇAKA, Özge ERTÜRK, Ayşe ÇEVİRME	206
HEMŞİRELERİN KÜLTÜREL YETERLİLİK DÜZEYİ İLE MESLEĞİN FELSEFESİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ	207
Kevser IŞIK, Hilal YILDIRIM	208
HEMŞİRELİK MESLEĞİNDE İLETİŞİMİN ÖNEMİ	209
Elif DEMİRDEN ERİŞTİ, Gülay YAZICI	210
HEMŞİRELİKTE ELEKTROKARDİOGRAFİYİ YORUMLAMAK: NEDEN ÖNEMLİ?	211
Onur Özgül, Funda OKUŞLUK	212
HİDROTERMAL YÖNTEMLE MWCNT/TİO₂ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU	213
Murat Abdulhamit ERCİŞLİ	214
HOLT-ORAM SENDROMU: OLGU SUNUMU	215
İbrahim ARISAL, Reşat GEÇEN, Faruk KARAHAN	216
AKÇADAĞ İLÇESİ'NİN (MALATYA) EKOTURİZM POTANSİYELİ	217
İbrahim ARISAL, Mustafa Turan ASLAN	218
YAPAY SİNİR AĞLARI YÖNTEMİ İLE TÜRKİYE'DEKİ KURU KAYISI İHRACAT MİKTARININ TAHMİNİ	219
Yahya TASGIN	220
KATALİZÖR OLARAK KATILAN MAGNEZYUM OKSİT, ALÜMİNYUM OKSİT VE FERRİKROMUN POLYESTER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN MEKANİK VE MİKRO YAPI YÖNÜNDE ARAŞTIRILMASI	221
Nihat GÜLTEKİN, Baran ARSLAN, Ahmet ÇAKIR	222
İÇSEL PAZARLAMANNIN İŞ AHLAKI VE İŞ TATMİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖĞRETİM ELEMANLARI ÜZERİNDE BİR UYGULAMA	223
Müslüm EROL, Nazım PAŞAYEV	

İKİ KATMANLI NONWOVEN MATERYALLERİN AKUSTİK PARAMETRELERİNE KATMANLARIN KALINLIK VE YOĞUNLUK DEĞERLERİNİN ETKİSİ	206
Arzu ERÇETİN, Zuhale ERDEMİR	
YENİ ÖZELLİĞİNİ KAYBETMEYEN BİR TARİHİ ÇEVRE UNSURU; KAPALI ÇARŞI	207
Filiz BORAN, Emre BİRHANLI	
MEZOFİLİK BACILLUS SUBTILIS VE TERMOFİLİK BACILLUS CEREUS TÜRLERİNDE FORON NAVY İLE FORON SCARLET BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ	208
Ferhat BAHCECİ, Mustafa ÇINAR	
LİSE SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	209
Tuba PARLAK AK, Mine YAMAN	
PREVENTIVE ROLE OF GINKGO BILOBA EXTRACT 761 ON DI-(2-ETHYLHEXYL) PHTHALATE-INDUCED KIDNEY DAMAGE IN PREPUBERTAL RATS	210
Gonca KEÇECİ, Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Pelin YILDIRIM, Tuba AYDIN	
TÜBİTAK 4007 BİLİM ŞENLİKLERİNDE GÖREVLİ OLAN REHBER PERSONELİN BİLİM GÜNLERİNE KATILMA AMAÇLARI VE KAZANIMLARI	211
Esra MACİT, Sema NACAR, Ahmet Furkan GÖKTAŞ	
İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ MATEMATİKSEL ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ	212
Özgür KARATAŞ, Buğra Çağatay SAVAŞ	
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİ VE EMPATİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	213
Hakime ASLAN, Behice ERCİ	
İNVAZİV GİRİŞİMLER İÇİN KULLANILAN MATERYALLERDEN OLUŞTURULAN OYUNCAKLAR İLE OYUN OYNAMA DENEYİMİNİN KANSERLİ ÇOCUKLARDA İNVAZİV GİRİŞİM AĞRISINA ETKİSİ	214
Derya KARABURUN DOĞAN, Şakir Orçun AKGÜN	
MUSİKİ DERNEKLERİNİN YÖRE MÜZİK KÜLTÜRÜNE KATKILARI (İSKENDERUN MUSİKİ DERNEĞİ ÖRNEĞİ)	215
İbrahim GÖRÜCÜ	
İSTİHDAMI ARTIRMA ARACI OLARAK KUPON SİSTEMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	216
İsmail BAKAN, Buket SEZER, Ayşegül AKMEŞE, Zehra ÇALIŞIR, Hüsne GÖZÜKARA	
İZLENİM YÖNETİMİNİN ÖRGÜTSEL İKLİM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI	217
Nuray DEMİREL AKGÜL	
YÖRESEL BİR SARAY KUMAŞI KUTNUDAN EVRENSEL GİYSİ TASARIMLARI	218
Abdurrahman EYMEN, Fatih Çağatay KAPLAN	
GAYRİMENKUL DEĞERLEMEDE PİYASA VERİLERİNİN ETKİN KULLANIMI VE GAYRİMENKUL BİLGİ SİSTEMİ	220
Aydın DEMİRAL, Yusuf SÖYLEMEZ	
KADIN VE AFİŞ	222
Şerafettin OKUTAN, Hasan GENÇ, Ahmet ÖZDEMİR	
KALP KAPAK AMELİYATLARI SONRASI GÜNCEL HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI	223
S. Mustafa ÖNEN, Mehmet Seyda OZAN	
E-DEVLET HİZMETLERİNDE KAMU-ÖZEL ORTAKLIĞI MODELİ: DÜNYADAKİ BAZI UYGULAMALARA BİR BAKIŞ	224
Hasan POLAT, Nihal Arda AKYILDIZ	
KAMU YAPIM İŞLERİNDE KULLANILAN SERAMİK DÖŞEME KAPLAMALARININ BİRİM FİYAT TARİFLERİNİN İNCELENMESİ VE MALZEME SEÇİM YÖNTEMLERİNİN TARTIŞILMASI	226
Songül KARABATAK, Murat KARABATAK	

PROBLEM TEMELLİ VE WEB TABANLI EĞİTİM SÜRECİNİN KATILIMCILARIN YÖNETSEL GÜÇLÜKLERİ ÜZERİNE ETKİSİNİN VERİ MADENCİLİĞİ İLE İNCELENMESİ	227
Songül KARABATAK, Sultan LÖK, Murat KARABATAK	
YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ TEMEL DERSLERİNDE ÖĞRENCİ BAŞARI DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	229
Abdurrezzak GÜLTEKİN, Funda KAVAK BUDAK, Aysel ÖZDEMİR	
KARACIĞER NAKLİ OLAN HASTALARDA MANEVİ İYİLİK İLE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK ARASINDAKİ İLİŞKİ	231
Almula KÖKSAL, Hüseyin KARADADAŞ	
KARAYOLLARINDA YAP-İŞLET-DEVRET (YİD) MODELİ RİSKLERİNİN BULANIK ANALİTİK HİYEARŞİ YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ	233
Mustafa Sencer KARAGÜL, Erdener BALIKÇI, Ümit YÜCELZülfikar ALTUNKANAT, Mehmet Ali GÜLCÜ	234
HİPOTERAPİDE KULLANILAN ATLARIN DAVRANIŞSAL ÖZELLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	
İmran ASLAN	
TÜRKİYE'DE KATILIM BANKACILIĞI	235
Mahire ÖZÇALIK	
KENT İÇİN YOL AĞAÇLANDIRMASI VE YAŞAM KALİTESİNE KATKILARI	236
Aybeniz RAHİMOVA	
"BATTAL QAZI" DASTANININ AMEA MƏHƏMMƏD FİZULİ ADINA ƏLYAZMALAR İNSTİTUTUNDA SAXLANAN ƏLYAZMA VƏ ÇAP NÜSXƏLƏRİ	237
Yunus ZENGİN, Erdoğan KAYGIN, Bayram KIRMIZIGÜL	
KOBİLERİN YENİLİK ANALİZİ: KARS İLİ ÖRNEĞİ	238
Kasım KAYA	
KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KOMPULSİF SATIN ALMA DAVRANIŞLARI: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ	240
Ümmühan AKTÜRK, Emine DERYA İSTER	
HOSPİTALİZE YAŞLILARDA DÜŞME RİSKİ: DÜŞME DAVRANIŞLARI DÜŞME ÖYKÜSÜNÜ VE DÜŞME RİSKİNİ ETKİLER Mİ?	241
Perihan GÜRBÜZ, Gülsüm YETİŞ	
HAVA KİRLİLİĞİ İLE KARDİYOYASKÜLER HASTALIK İLİŞKİSİ	242
Battal GÖLDAĞ	
MESLEK YÜKSEKOKULUDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN DİJİTAL VATANDAŞLIK ALGILARI	244
Battal GÖLDAĞ	
MESLEK YÜKSEKOKULUDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN MOBİL ÖĞRENMEYE YÖNELİK TUTUMLARI	245
Arzuhan ÇETİNDAG, Ayşe YILMAZ, Ezgi YILDIZ, Nilüfer TUĞUT	
HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PROBIYOTİK ÜRÜNLER HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ İLE PROBIYOTİK BESİN TÜKETME DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ	246
Ümmühan AKTÜRK, Funda KAVAK	
ADÖLESANLARDA YALNIZLIK VE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	248
Ahmet Kenan SAYIN, Vedat YILMAZ	
TERÖRİZM VE ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ YÖNTEMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	250
Ali Serdar YÜCEL, Zülfiye ÇAKIR, Serdar ORHAN	
16-18 YAŞ ARASI FARKLI BRANŞ SPORCULARININ FİZİKSEL VE FİZYOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ	251
Hakan ERYÜZLÜ, Sertaç HOPOĞLU	
TÜRKİYE'DE KONUT FİYAT ENDEKSİNİN, DIŞ TİCARET BİLEŞENLERİ İLE İLİŞKİSİ: 2010-2018 DÖNEMİ ANALİZİ	252
Koray SAYIN, Ayhan ÜNGÖRDÜ	

SU FAZINDA FLAVONOİD BAİSALİN ÜZERİNE KUANTUM KİMYASAL HESAPLAMALAR	253
Koray SAYIN, Ayhan ÜNGÖRDÜ ISI ŞOK PROTEİNİ (HSP) İNHİBİTÖRLERİ ÜZERİNE DFT ÇALIŞMALARI	255
Özgür Yaşar ÇELİK KOYUNLARDA YAPAY GÜBRE KAYNAKLI AKUT NİTRAT ZEHİRLENMESİ	257
Aysel ÖZDEMİR, Funda KAVAK BUDAK, Abdurrezzak GÜLTEKİN KRONİK HASTALIKLARDA EVDE BAKIM VERENLERİN BAKIM YÜKÜ VE RUH SAĞLIĞINA ETKİSİ	258
Zeki BOYRAZ, Emre BUDAK KURUÇAY HAVZASI AŞAĞI ÇIĞIRI'NIN(MALATYA) YERLEŞME ÖZELLİKLERİ	260
Lutfiye ÖZDEMİR, Semiha KILIÇARSLAN GÜVENLİK KÜLTÜRÜNÜN GÜVENLİK PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ: BİR ARAŞTIRMA	261
Lutfiye ÖZDEMİR, Fidan ALHAS GEÇ ÇOCUKLUK DÖNEMİNE GÖRE HOLLANDIN KİŞİLİK KURAMI: TEORİK BİR YAKLAŞIM	262
Lutfiye ÖZDEMİR, Fidan ALHAS BELİREN YETİŞKİNLİK KURAMI: BİREY ERGEN MİDİR? YOKSA YETİŞKİN MİDİR?	263
Zuhal ERDEMİR, Arzu ERÇETİN LE CORBUSİER YAPILARINDA; LOFT	264
Nuri ERDEMİR, Aslı TUNCA, Ezgi SUMBAS, Zeynep UMUR LİSE ÖĞRENCİLERİNİN OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLARINA YÖNELİK ALGILARI BİR METAFOR ÇALIŞMASI MALATYA İLİ ÖRNEĞİ	265
Yeşim AYDOĞAN RAFFAELLO'NUN "ATİNA OKULU" İSİMLİ ÇALIŞMASININ KÜLTÜR MİRASI BAĞLAMINDA İRDELENMESİ	267
Yeşim AYDOĞAN SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN TÜRK RESİM SANATINDA ESTETİKSEL BİR İMGE OLARAK KULLANILMASI	268
Levent AKSU DÜNYADA İNANÇ TURİZMİ İLE İKTİSADİ BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN PANEL VERİ TESTLERİ İLE EKONOMETRİK ANALİZLERİ	269
Burak ERDEMCI MAKSİLLER SİNÜS TÜMÖRÜNDE VOLÜMETRİK YOĞUNLUK AYARLI RADYOTERAPİ	271
Ahmet Hayrullah SEVİNÇ, Muhammed Yasin DURGUN UTILIZATION OF GROUND STEELMAKING SLAG AND FLY ASH AS FILLER MATERIALS INSTEAD OF FINE AGGREGATES IN HIGH STRENGTH CONCRETES	272
Ahmet Hayrullah SEVİNÇ UTILIZATION OF SILICA FUME AND ZEOLITE AS FILLER MATERIALS IN CONCRETES	274
Ramazan ALİOĞLU, Çetin GENÇER MAMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNİN ARKA PLAN, ETİKET VE DİĞER GÜRÜLTÜLERDEN ARINDIRILMASI	276
Ramazan ALİOĞLU, Çetin GENÇER MAMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE ŞÜPHELİ BÖLGELERİN TESPİTİ VE BU BÖLGELERDE GÖRÜNTÜ İYİLEŞTİRME	277
Kutluhan DEMİR, Savaş DUMAN BİREYLERİN SPOR YAPMA DURUMLARIYLA, BENLİK SAYGILARI VE MUTLULUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	278
İsmihan YİĞİT, Cemal GÜNDOĞDU ÜNİVERSİTE TOPLULUKLARINDA REKREATİF FAALİYETLERE KATILAN BİREYLERİN SERBEST ZAMAN TATMİN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	279

Burkay YAKAR, Türkan ÖZTÜRK KAYGUSUZ, Edibe PİRİNÇÇİ <i>DIŞ HEKİMLİĞİ KLİNİĞİMİZE BAŞVURAN HASTALARDA DENTAL ANKSİYETE SIKLIĞI VE ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI</i>	280
Murat ŞAHİN, Halil Sencer ERKMAN <i>MALATYA HEKİMİHAN (TAŞHAN) KERVANSARAYI MİMARİ YAPI PROGRAMI ÜZERİNE TARİHSEL TİPOLOJİK BİR İNCELEME</i>	282
Ezlam SUSAM, Ramazan ÖZBEK <i>EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)</i>	284
Ramazan ÖZBEK, Ezlam SUSAM <i>PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)</i>	285
Ezlam SUSAM, Ramazan ÖZBEK <i>EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ YANSITICI DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)</i>	286
Onur ALKAÇ, Mahmut PALUTOĞLU <i>MALATYA KENT MERKEZİNİN DEPREMSELLİĞİ</i>	287
Gülçin NACAR, Sermin TİMUR TAŞHAN <i>ÖĞRENCİLERİN SİBER SALDIRI DENEYİMLERİ İLE ANKSİYETE DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ</i>	288
Emine YILMAZ, Funda KAVAK <i>HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN OBEZİTEYE İLİŞKİN ÖNYARGILARININ BELİRLENMESİ</i>	289
Ferda ATLI <i>İBİŞ'İN RÜYASI TİYATRO METNİNDE OYUN HAYAT BENZERLİĞİ</i>	290
Yüksel SAVUCU, Mustafa HAN, Selim KELEŞ <i>AMPUTE FUTBOL TAKIMLARINDA BENLİK SAYGISI VE SPORTİF PERFORMANS ARASINDAKİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ</i>	291
Serdar SARITAŞ, Nihal DOLANBAY <i>ÜRİNER SİSTEM ENFEKSİYONU OLAN CERRAHİ ONKOLOJİ HASTALARININ UMUT DÜZEYİNİN YAŞAM DOYUMUNA ETKİSİ</i>	292
Ersoy ÖKSÜZ, Semih YAŞAR <i>MİDAZOLAM VE TİYOPENTALİN YENİ DOĞAN VE ERİŞKİN SIÇAN BEYNİNDEKİ OKSİDAN DÜZEYLERİ ÜZERİNE ETKİLERİ</i>	293
Levent VAR <i>BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ</i>	294
Burkay YAKAR, Mehtap GÖMLEKSİZ, Edibe PİRİNÇÇİ <i>BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER</i>	295
Zennure KÖSEMAN <i>SEMANTIC TREASURE OF THE SHORT SHORT STORIES IN THE HUSTLING WORLD</i>	297
Özgür KARATAŞ, Abdullah BİNGÖLBALİ <i>DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDEKİ FUTBOL TARAFTARLARININ TAKIMLARIYLA ÖZDEŞLEŞME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ</i>	299
Fatih DENİZ, Hakan YILDIZ <i>MODEL BİR SENTETİK BOYANIN SULU SOLÜSYONDAN BİYOSORPSİYONU İÇİN YENİ BİR BİYOSORBENT MATERYALİ OLARAK YEŞİL BİR DENİZ MAKROALG FİKO-BİYOMASININ KULLANIMI</i>	300
Fatih DENİZ, Hakan YILDIZ <i>ALG BAZLI ATIK BİYOMAS KULLANILARAK SUCUL SİSTEMDEN SENTETİK BOYA KİRLİLİĞİNİN BİYOREMEDİASYONU İÇİN YENİLENEBİLİR ETKİLİ BİR BİYOSORBENT MATERYALİ</i>	302

Banu Hatice GÜRCÜM, Sıla BİNGÖL, Mualla Gözde ÇALIŞKAN ÇOBAN <i>REJENERE SELÜLOZ CUPRO LİFİ İLE PAMUKLU TEKSTİL ÜRETİMİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI</i>	304
Saliha EMRE DEVECİ <i>ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN SOSYAL ZEKA DÜZEYLERİNE ETKİSİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR UYGULAMA</i>	306
Saliha EMRE DEVECİ <i>ÇALIŞANLARIN İŞ TATMİN DÜZEYLERİNİN İŞ PERFORMANSLARINA ETKİSİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR UYGULAMA</i>	308
Ramazan BİÇER <i>KUR'AN-I KERİM'DE KADINLAR HAKKINDA NEGATİF ALGI OLUŞTURMAYA YÖNELİK KULLANILAN ARGÜMANLAR</i>	310
Eda ALEMDAR, Ramazan BİÇER <i>İNSAN SAĞLIĞI AÇISINDAN BİYOLOJİK SAATİ ETKİLEYEN ÇEVRESEL FAKTÖRLER</i>	311
Leyla UŞENGÜL, Ferhat BAHÇECİ <i>ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN 3 BOYUTLU YAZICIYA YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ</i>	313
Banu Hatice GÜRCÜM, Mualla Gözde ÇALIŞKAN ÇOBAN, Sıla BİNGÖL <i>TEKSTİL TASARIMINDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE BİYOPOLİMERLER</i>	314
Ürkiye AKAR TARIM <i>NAİ(TL) DEDEKTÖRÜNÜN CEVAP FONKSİYONUNUN ANALİTİK OLARAK İNCELENMESİ</i>	316
Burak KARABULUT, Aydın ÇEVİK <i>BİR KÖPEKTE İÇ ORGAN TUTULUMLU MALİGN LENFOMA OLGUSU</i>	318
Cengiz GÜVEN <i>YÜZEYEL FEMORAL ARTER PSEUDOANEVRİZMASI İLE GELEN MARFAN SENDROMU; OLGU SUNUMU</i>	320
Pınar Biçici ÇETİNKAYA <i>MARDİN/MAZIDAĞI BÖLGESİ FOSFATLARININ ÖZELLİKLERİ</i>	321
Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ <i>ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ</i>	322
Nihal Arda AKYILDIZ, Hasan POLAT <i>MEKÂN ANLAYIŞININ TOPLUMSAL YAŞAM TARAFINDAN EVRİLİŞİ</i>	324
Gönül ŞENER <i>MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER YÖNELİMLERİ</i>	326
Mesut YAŞAR <i>ANATOMİ BİLİMİNDEN SANATA: GUNTER VON HAGENS</i>	327
İbrahim GÖRÜCÜ <i>MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNİN ÖRGÜTLENME SORUNU</i>	329
Gülnur ASLAN, Engin SAHNA <i>THE ROLE OF MİCRORNA-21 LEVELS İN THE PROTECTION OF MYOCARDIAL İSCHEMIC POSTCONDITIONİNG</i>	330
Mihalıs KUYUCU <i>RADYO BİTİYOR MU? Y KUŞAĞININ GÖZÜNDEN RADYO MECRASININ BUGÜNÜ VE GELECEĞİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA</i>	332
Gülçin NACAR, Sermin TİMUR TAŞHAN <i>ANNE MİKROBİYOTASININ BEBEK SAĞLIĞI İÇİN ÖNEMİ</i>	333
Gül GÜN, Burcu GÜN EVİN <i>MOBBİNG OLGUSUNUN HUKUKİ DEĞERLENDİRMESİ</i>	334
Fatma FİDAN, Muhammed ŞAHİN <i>İŞÇİ SENDİKALARININ ÖRGÜTLENMESİNİ ENGELLEYEN ETMENLER: TOKAT, SİVAS VE KAYSERİ'DE BİR ARAŞTIRMA</i>	335
Muhammet KURUCU, Tuba Nur OLĞUN	

GELENEKSEL DARENDE KONUTLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA İNCELENMESİ	336
Esra GÜR, İlkay YILDIZ MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERDE MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞ: MALİYE PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNDE BİR ARAŞTIRMA	338
Murat CANPOLAT, Güneş CANPOLAT GÖRME ENGELLİ BİREYLERDE ŞİFRELEME	339
Derya KARABURUN DOĞAN MÜZİK VE RİTÜEL İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA ANTAKYA SÜRYANİ ORTODOKSLARI	341
Hatice KARAER YAĞMUR, İsmet KAYA PİRİDİN BİRİMİ İÇEREN İMİN POLİMERLERİNİN SENTEZİ, KARAKTERİZASYONU VE TERMAL ÖZELLİKLERİ	342
Sevgi DÖNMEZ NEOLİTİK DÖNEM'DE DAMGA MÜHÜR KULLANIMI, BELLEK VE ZAMAN	343
Neslihan ŞAHİN DİKLORO[1-(2-METİL-2-PROPENİL)-3-(4-İZOPROPİL BENZİL BENZİMİDAZOL-2-İLİDEN]PİRİDİN PALADYUM(II) KOMPLEKSİNİN SENTEZİ VE KATALİTİK AKTİVİTESİ	345
Nihat PAMUK YÜKSEK GERİLİM AKIM TRANSFORMATÖRLERİNDEKİ FARKLI BAĞLANTI GRUPLARINA GÖRE DİZAYN ÇALIŞMALAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	346
Nihat PAMUK YÜKSEK GERİLİM YERALTI KABLO BAĞLANTILARINDA ASİMETRİK ARIZA BİLEŞENLERİNİN İNCELENMESİ	347
Mehmet KARTAL, Hande İNAN, Fatih MURATHAN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	348
Özge ERCAN, Nedim TEKİN SPOR PAZARLAMASINDA GÜNCEL BİR YAKLAŞIM: NÖROPAZARLAMA	349
Emine DEMİREL, Emre EKMEKÇİ AÇIK NÖRAL TÜP DEFEKTLİ FETÜSLERDE KARDİAK ANOMALİLER VE KROMOZOMAL ANALİZ SONUÇLARI	350
Ayşegül ALTINTOP GEÇKİL OBSTRUKTİF UYKU APNE SENDROMUNDA HDL KOLESTEROL DÜZEYLERİ	352
Pınar BİÇİCİ ÇETİNKAYA OBVARA PİŞİRİM/ DEKOR TEKNİĞİNİN ARAŞTIRILMASI	353
Dilek KIRNIK, Yahya ALTUNKAYNAK, Oktay DÖNÜK OKUL AİLE İŞBİRLİĞİNİN KURULMASINDA OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANLARININ ROLÜ	354
Fahrettin GEÇEN OKUL ÖNCESİ 4.5.6 YAŞ ÇOCUKLARININ ÇİZDİKLERİ RESİMLERDE YAZI, SAYI, HARF KULLANIMI	355
Murat TUNCER OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ DEYİM VE ATASÖZLERİNE YÖNELİK OLARAK EBEVEYNLERİYLE BİRLİKTE GELİŞTİRDİĞİ MATERYALLERİN İNCELENMESİ	356
Munise DURAN OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN AİLE KATILIMI ÇALIŞMALARINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR	357
Özgür KARATAŞ, Mehmet GÜLLÜ, Savaş EREL RAKET SPORLARI BRANŞLARINDA OKUL SPORLARI MÜSABAKALARINA KATILIMLARIN İNCELENMESİ (2013-2018 YILLARI ARASI)	358
Raşit ZENGİN, Burcu ALAN, Gamze GÜÇLÜ	

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM ŞENLİKLERİNE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ	359
Nuri ERDEMİR, Aslı TUNCA, Ezgi SUMBAS, Zeynep UMUR	
ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÇALIŞAN İDARECİ VE ÖĞRETMENLERİN PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ	360
Telhat ÖZDOĞAN, Melek ERASLAN	
MOMENTUM PROFILE CALCULATION OF METHANE USING HARTREE-FOCK-ROOTHAAN METHOD	362
Fatih ARSLAN	
KADINSI METİNLER, KADININ DEĞİŞİMİ: "MÜREBBİYE / ŞİPSEVDİ / BİLLUR KALP"TE OTOFEMİNEN EĞİLİMLER	364
Mehmet Arif ÖZYAZICI, Orhan DENGİZ	
ERUH YÖRESİNDE YER ALAN MİKRO HAVZADA YEM BİTKİLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN TARIM TOPRAKLARININ BAZI MİKRO BİTKİ BESİN MADDELERİ DURUMLARININ İNCELENMESİ	365
İ. Bakır ARABACI, Ceyda AKILLI	
ÖĞRETMENE YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN ANALİZİ	366
Dilek KIRNIK, Oktay DÖNÜK, Yahya ALTUNKAYNAK	
ÖĞRENME ATÖLYELERİ EĞİTİMİNE KATILAN ÖĞRETMELERİN EĞİTİM HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ	367
Gülşah GÜRKAN	
ÖĞRETMEN ADAYLARININ ORGAN BAĞIŞINAYÖNELİK GÖRÜŞLERİ	368
İ. Bakır ARABACI, Ceyda AKILLI	
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN STATÜ DURUMU VE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME KONUSUNDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	370
Aziz İLHAN, Tayfun TUTAK	
ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETİM PROGRAMLARINA YÖNELİK PROGRAM DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ	371
Tayfun TUTAK, Aziz İLHAN	
MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 2018 MATEMATİK ÖĞRETİM PROGRAMINI DEĞERLENDİRMELERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	372
Özden ŞAHİN	
OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOLOJİK SERMAYELERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA	373
Serdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL, Baha Engin ÇELİKEL, Ebru KENGER	
ÖZEL FİTNESS SALONUNA GELEN SEDANTER BAYANLARA UYGULANAN REFORMER EGZERSİZİNİN BAZI PARAMETRELER ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ	374
Fatih ARSLAN	
SÜREKLİLİĞİN GÖLGESİNDE: "YERE DÜŞEN DUALAR"... POSTKARAKTER GÜDÜLENMELERİ	375
Sertaç HOPOĞLU, Hakan ERYÜZLÜ	
PETROL İTHALATININ DIŞ TİCARET DİNAMİKLERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE İÇİN BİR ANALİZ, 1998-2018	376
Dilfiraz ÖZTÜRK, Celal TAŞKIRAN, Mehmet GÜLLÜ, Yahya DOĞAR	
TÜRKİYE'DE KADIN VE SPOR	377
Hüseyin Ali KUTLU, Sevgül EKİNCİ, Tuncer YILMAZ	
FİNANSAL RASYOLAR İLE HİSSE SENEDİ GETİRİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİST KOBİ SANAYİ ENDEKSİ ÖRNEĞİ	378
Habib ÖZKAN, Ömer ÇOBAN	
OKULLARDA ÖRGÜTSEL MANEVİYATI ARTTIRMAK İÇİN NELER YAPILABİLİR	379
Mine KOÇ, Mehmet Onur SEVER	
SPORCULARIN DUYGUSAL ZEKÂ İLE ZİHİNSEL DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (ADIYAMAN İLİ ÖRNEĞİ)	380

Ediz ERDEM, Fatma İ. KERKEZ <i>TEKERLEKLİ SANDALYE KULLANAN BİREYLERDE YAŞAM KALİTESİNİ ETKİLEYEN ÇEVRESEL FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	381
Ayşegül AKDEMİR <i>“SEKR” VE “SAHV” İSTİLAHLARI ETRAFINDAKİ TARTIŞMALAR IŞIĞINDA ŞARAP VE KAHVENİN ÜSTÜNLÜK MÜCADELESİ</i>	383
Zeki BOYRAZ , Sera KARAAĞAÇ <i>DOĞANŞEHİR İLÇE MERKEZİNİN FONKSİYONEL ÖZELLİKLERİ</i>	384
Abdurrahman NALBANT, Bayram ÜNVER, Vasfi KARATOSUN <i>DİZ OSTEoarTRİTLİ HASTALARDA TANDEM DURUŞ TESTİNİN GÜVENİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ</i>	385
Elif Merve ALPAK, Serap YILMAZ, Emine TARAKÇI EREN <i>ÇEVRESEL ALGI VE PEYZAJ TERCİHLERİ</i>	386
Leyla ZENGİN AYDIN, Hasan GENÇ <i>AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI PROGRESİF GEVŞEME</i>	388
Hasan POLAT, Meral OLTULU <i>ANDEZİT ATIKLI POLİMER KOMPOZİTLERİN FİZİKO MEKANİK ÖZELLİKLERİ</i>	389
Leyla ZENGİN AYDIN, Hasan GENÇ <i>SİMÜLASYON DESTEKLİ EĞİTİMİN ÖĞRENCİLERİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ İLE İLK KLİNİK ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ</i>	390
Ebru İfakat ÖZCAN, Osman SERDAR <i>KARASU NEHRİNDEKİ (ERZURUM-ERZİNCAN) SALMO TRUTTA MACROSTİGMA (KIRMIZI BENEKLİ ALABALIK)’NIN BAZI MERİSTİK VE MORFOMETRİK ÖZELLİKLERİ</i>	391
Osman SERDAR, Ebru İfakat ÖZCAN <i>KARASU NEHRİ’NDEKİ BARBUS LACERTA (HECKEL, 1843)’NİN MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ</i>	392
Turgay KOLAÇ, Perihan GÜRBÜZ, Gülsüm YETİŞ, Z. Deniz ÇIRAK <i>ECZANE ECZACILARININ VE ECZANE ÇALIŞANLARININ MAJİSTRAL İLAÇ HAZIRLAMA İLE İLGİLİ BİLGİ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ</i>	393
Mehmet SAĞLAM, Merve ÜNAL <i>MEB OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDAKİ KAZANIM VE GÖSTERGELERİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	394
Merve ÜNAL, Mehmet SAĞLAM <i>MEB OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ ÖZELLİKLERİNİN ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	395
Kasım KAYA <i>MOBBİNG: ŞANLIURFA KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNE AMPRİK BİR ÇALIŞMA</i>	396
Tunay ASLAN, Mehmet DAĞ <i>VERGİ VE MUHASEBE BOYUTLARIYLA SERVİS TAŞIMACILIĞINDA TEVKİFAT UYGULAMASINA YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME</i>	397
Ahmet KAZAN, Sema KAZAN <i>SASAKIAN İSTATİSTİKSEL MANİFOLDLARIN ÖZEL BİR TÜRÜ ÜZERİNE</i>	398
Sema KAZAN, Ahmet KAZAN <i>KUARTER-SİMETRİK METRİK KONNEKSİYONLU SASAKİYAN İSTATİSTİKSEL MANİFOLDLAR</i>	399
Sevda Çilem AYAR <i>KÂMÎ DİVANI’NDA BAĞLAM BAKIMINDAN ATASÖZLERİ VE DEYİMLER</i>	400
Sibel ERDEM DİREK, Edibe PİRİÇİ <i>TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU</i>	401
Simge ÖZTÜRK, Sermin TİMUR TAŞHAN <i>DOĞUM SONU DÖNEMDE BEBEK VE EMZİRMEYE YÖNELİK GELENEKSEL UYGULAMALARLA SAĞLIK OKURYAZARLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ</i>	402
Akif ÇELEN <i>ALTINCI SINIF SOSYAL BİLGİLER PROGRAMI (2005)’YLA İLGİLİ TEZLERİN İNCELENMESİ</i>	403

Akif ÇELEN <i>ÜLKEMİZDE TERÖRÜN EĞİTİME ETKİLERİ VE BU ETKİLERİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK ÖNERİLER</i>	404
Abdullah ÖĞRETMEN, Paki TURĞUT <i>KALKER TOZU VE SİLİS DUMANLI HARÇLARDA OPTİMUM ÇİMENTO MİKTARI</i>	405
Ahmet ÖZDEMİR, Mahmut AÇAK <i>2017-2018 İLHAN CAVCAV SÜPER LİG SEZONUNDA EN ÇOK GOL ATAN ON OYUNCUNUN ANALİZİ</i>	406
Özlem ÇEVİK, Gökhan BAYRAKTAR <i>BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ: İĞDIR İLİ ÖRNEĞİ</i>	407
Tuğba Raika KIRAN, Yeliz KAŞKO ARICI, Sevgi YILMAZ <i>ENTAMOEBİA COLİ, ENTEROBİUS VERMICULARİS, VE TOXOPLASMA GONDİİ DEKİ SERUM NİTRİK OKSİT DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI</i>	408
Berkan DEMİRAL, Hakan EVİN <i>PARİS İKLİM SÖZLEŞMESİ VE TÜRKİYE</i>	409
Hulusi BÖKE, Mehmet GÜLLÜ <i>PARMAK VE MANŞET PAS BAŞARI TESTLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ</i>	410
Sami ŞİT, Mustafa ŞEKKELİ, Erdal KILIÇ, Hasan Rıza ÖZÇALIK <i>PERFORMANCE ANALYSIS OF SPEED CONTROL OF INDUCTION MOTOR USING CLASSIC PID AND FUZZY LOGIC CONTROLLERS</i>	411
Aydan AKSOĞAN KORKMAZ, İsmail BENTLİ <i>ARGUVAN LİNYİTİNİN PİROLİZ ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI</i>	412
Şule SAYAN <i>POSTMODERNİZMİN EKLEKTİK ANLAYIŞI</i>	413
S.A. Aliyev, I.M. Askerov <i>ELECTRICAL CONDUCTIVITY OF SOLID SOLUTIONS TL (INS2) 1-X (FESE2) X NEAR THE PHASE TRANSITIONS</i>	414
Gülsen KILINÇ <i>PSİKIYATRİ HASTALARINDA SOSYAL DESTEĞİN ÖNEMİ</i>	415
Erman YILDIZ <i>PSİKOZ SAĞALTIMINDA KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN ETKİLERİ: SİSTEMATİK BİR DERLEME</i>	416
Gül GÜN <i>YÖNETİMDE PYGMALİON, GALATEA VE GOLEM ETKİLERİNİN KURAMSAL BİR DEĞERLENDİRİLMESİ</i>	418
Ramazan KAMILOĞLU <i>MALATYALI FAHRİ KAYAHAN VE BESTE TÜRKÜLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME</i>	419
Ramazan SEVER <i>MALATYA'DAKİ İNANÇ TURİZM VE REKREASYON ALANLARI</i>	420
Ramazan SEVER <i>MALATYA'NIN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA DİNAMİKLERİNE COĞRAFİ BİR BAKIŞ</i>	421
Şükran UYGUN, Hasan KARATAŞ, Ersen AKINCI <i>RELATIONS ON BI-PERIODIC JACOBSTHAL SEQUENCE</i>	422
Özgür KARATAŞ, Tuğay YILMAZ <i>BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN RİSK ALMA DAVRANIŞLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ</i>	424
Sami ŞİT, Mustafa ŞEKKELİ, Erdal KILIÇ, Hasan Rıza ÖZÇALIK <i>ROBUST CONTROL OF THE THREE PHASE SQUIRREL-CAGE INDUCTION MOTOR USING ANFIS AND PID TYPE CONTROLLERS</i>	425
Derya KARABURUN DOĞAN, Zafer KILINÇER	

ROMAN MÜZİSYENLERİN MÜZİKLİ MEKÂNLARDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR (MALATYA ÖRNEĞİ)	426
Erman YILDIZ	427
RUH SAĞLIĞINDA DEĞERLER NEDEN ÖNEMLİDİR? BİR DERLEME ÇALIŞMASI	429
Erman YILDIZ	430
RUHSAL BOZUKLUKLARDA FİZİKSEL SAĞLIK KONUSUNDA LİTERATÜR NELER SÖYLÜYOR?: BİR DERLEME ÇALIŞMASI	430
Öznur TIRYAKİ, Sümeyra TOPAL, Dilek MENEKŞE, Nursan ÇINAR	432
SAĞLIK PROFESYONELLERİ VE ANNELERİN ÇOCUKLARA TABLET, KAPSÜL VE DAMLA ŞEKLİNDEKİ İLAÇLARI TARİFLEME VE UYGULAMA YÖNTEMLERİ: KALİTATİF ÇALIŞMA	432
Zeliha CENGİZ, Kevser IŞIK	433
SAĞLIK TURİZMİNİN GELİŞİMİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ	433
Erman YILDIZ	435
SAĞLIKLI YAŞAM TARZI DEĞİŞİKLİKLERİNDE KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN (ACT) ETKİLERİ: SİSTEMATİK DERLEME	435
Emine DURMUŞ, Hikmet Serdar MUTLU	436
SANAT EĞİTİMİNİN TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞSEL VE SOSYAL ALANLARINA ETKİLERİ	436
Ramazan GÜNDEM	437
SANAT ESERİ LOJİSTİĞİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR	437
ZEKİ BOYRAZ, NURDANE ATEŞ	439
SANAYİNİN KURULUŞ YERİ VE GELİŞİMİNDE HUZURKENT (MERSİN) ÖRNEĞİ	439
Uğur ERSOY, Melih KEKİK, Uğur ÖZSARAÇ, Salim ASLANLAR	440
SAVUNMA SANAYİSİNDE CMT-MIG ROBOTİK VE GELENEKSEL MIG KAYNAK YÖNTEMLERİNİN UYGULANARAK BASINÇ DAYANIMININ VE DEFORMASYON DURUMUNUN İNCELENMESİ	440
Sedef AKYOL, Eda Didem YALÇIN	441
ORAL LİKEN PLANUS LEZYONLARININ TEŞHİS VE TEDAVİ YÖNTEMLERİ	441
Nihat GÜLTEKİN, Baran ARSLAN, Ahmet ÇAKIR	442
SEKTÖREL İŞ AHLAKI	442
Musaye KONAK	443
AYNI KUMAŞIN İKİ YÜZÜ: İLBER ORTAYLI'NIN PENCERESİNDEN TARİH-SOSYOLOJİ İLİŞKİSİ	443
Fatih MURATHAN, Aykut DÜNDAR, Murat YILMAZ	444
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SERBEST ZAMAN FİZİKSEL AKTİVİTE KISITLAYICILARI ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ	444
Serdar Orhan, Ali Serdar Yücel, Bootan Jawhar Sadeq	446
KICKBOXS, TAEKWONDO VE MUAYTAİ SPORCULARININ EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İNCELENMESİ	446
Serdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL	448
SPOR MERKEZLERİNDE EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İNCELENMESİ	448
Burak BUĞDAY	450
SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUKLARDA HİDROTERAPİ'NİN POSTÜRAL KONTROL VE DENGİ ÜZERİNE ETKİSİ	450
Yılmaz EVAT	451
SEVDA SÖZLERİ'NDE KONUŞMA TEMASI	451
Elif ADEMOĞLU, F. Bilge EMRE, S. Tibet AKYÜREK	452
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ 2. ,3. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KİMYA DERSİNE YÖNELİK ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI	452
Cemal GÜNDOĞDU, Tugay YILMAZ	
SPOR İŞLETMELERİNDE ÇALIŞAN ANTRENÖRLERİN GENEL SİNİZM DURUMLARININ İNCELENMESİ (GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ)	
Aydan AKSOĞAN KORKMAZ, İsmail BENTLİ	

ARGUVAN LİNYİTİNİN SIVILAŞTIRMA VERİMİNİN BELİRLENMESİ	453
Seyit TAŞER TARİHTE DEMOKRASİ İÇERİKLİ UYGULAMALARIN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDEKİ YERİ	454
Mustafa KARADAĞ, Talha HÜSEYİKLİOĞLU, Yüksel SAVUCU, Ercan GÜR SPOR TARAFTARLARININ TWITTER KULLANIM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ: FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	455
Ali ARSLANTAŞ, M. Salih AGIRTAŞ INVESTIGATION OF DNA BINDING ACTIVITIES OF COPPER (II) PHTHALOCYANINE COMPLEX CONTAINING 5-TERT-BUTYL-2- HYDROXYPHENOXY LIGANDS	456
Fatma YAZAR, Funda OKUŞLUK STEMM UYGULAMALARININ ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLER ÜZERİNE ETKİSİ	457
S. Mustafa ÖNEN, Faruk Selahattin YOLCU STRATEJİK YÖNETİM YAKLAŞIMI: ÜÇ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ STRATEJİK PLANLARI ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME	458
TURAN UYSAL SULU ÇÖZELTİDEN AĞIR METAL VE BOYAR MADDE GİDERİMİNDE VERMİKÜLİTİN KULLANILMASI	460
Yüksel SAVUCU, Derya COŞKUN, Ali Serdar YÜCEL, Mustafa KARADAĞ, Serdar ORHAN, Baha Engin ÇELİKEL 18-25 YAŞ ARASI ERKEK OKÇULARIN BAZI FİZİKSEL PARAMETRELERİNİN SEDAN TER ERKEK SPORCULARLA KARŞILAŞTIRILMASI	461
Songül KARABATAK, Müslim ALANOĞLU ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİMİ YETERLİK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	462
Erman YILDIZ ŞİZOFRENİDE İŞLEVSEL İYİLEŞMENİN PARAMETRELERİ NELERDİR?	463
Erman YILDIZ ŞİZOFRENİDE MOTİVASYONUN GENEL DOĞASI	465
Hülya BİNGÖL, Cemal GÜNDOĞDU, Şükrü BİNGÖL SPOR EĞİTİMİ VEREN KADIN AKADEMİSYENLERİN KARIYER ENGELLERİNDE DEMOGRAFİK VE MESLEKİ ÖZELLİKLERİN ETKİSİ	467
Dr. Firoz FAOZİ AFGANİSTAN'DA SU SORUNU	468
Şükrü BİNGÖL, Hülya BİNGÖL, Nahit ÖZDAYI SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTELERİNDEKİ AKADEMİSYENLERİN ÖRGÜTSEL SİNİZM VE BAĞLILIKLARININ İNCELENMESİ	469
Murat ŞAHİN, Bahtiyar EROĞLU TARİHİ YAPILARIN YENİDEN İŞLEV VERİLMESİNE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM 'MALATYA HEKİMİHAN(TAŞHAN) KERVANSARAYI VE HEKİMİHAN HAMAMI ÖRNEĞİ'	470
Sabri Burak ARZOVA, Bertaç Şakir ŞAHİN TARIMIN FİNANSMANINDA SELEM YÖNTEMİ VE MUHASEBE KAYITLARI	472
Abdurrahman EYMEN, Fatih Çağatay KAPLAN TAŞKIN VE RİSK ALANLARININ COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ İLE İNCELENMESİ: MUŞ İLİ KARNİ DERESİ ÖRNEĞİ	473
Müslüm EROL, Nazım PAŞAYEV TAVUK TÜYÜ LİFİ ÜRETİMİNDE ORTAYA ÇIKAN TÜY SAPI MATERYALİNİN MEKANİK ÖZELLİKLERİ	474
Öztürk AĞIRBAŞ DİRENÇ BANDI İLE YAPILAN DİNAMİK VE STATİK KUVVET EGZERSİZLERİNİN SOLUNUM FONKSİYONLARINA ETKİSİ	475
Emine DURMUŞ	

YARATICI DRAMANIN TERAPÖTİK SÜREÇTE KULLANILMASI	476
Yeliz İPEK ALEV GECİKTİRİCİ ÇİNKO BORAT SENTEZİNDE REAKSİYON SÜRESİ VE KARIŞTIRMA HIZININ ROLÜ	477
Yeliz İPEK ÇİNKO BORAT İLE İŞLEM GÖRMÜŞ PAMUKLU KUMAŞIN TERMAL DAVRANIŞI	478
Tural MEHMETOĞLU ACCURATE ASSESSMENT METHOD OF THERMAL CONDUCTIVITY OF THE URANIUM OXIDE NUCLEAR FUEL PLATES	480
Belemir GÜLHAN, Necip ERMİŞ, Mehmet GÜNATA, Onural ÖZHAN, Hakan PARLAKPINAR, Nigar VARDI, Azibe YILDIZ, Ahmet ULU, Burhan ATEŞ, Şeyma YAŞAR, Ahmet ACET TİKAGRELORÜN SIÇANLARDA KARDİYOYASKÜLER SİSTEM ÜZERİNDE YAPTIĞI DEĞİŞİKLİKLERİN ARAŞTIRILMASI	481
Mutlu ÖZGEN TOKAT'IN ÇEYİZ SANDIKLARI	483
Seyit TAŞER TOKAT'TA VAKIF GELİRLERİNDEN HİCAZ'A YAPILAN YARDIMLAR	485
Emine Meliha KURTDAŞ TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİN EĞİTİME YANSIMALARI	486
Tural MEHMETOĞLU ANALYTICAL CALCULATION OF THE MODIFIED HEAT TRANSPORT FUNCTION ARISING FROM ELECTRONIC THERMAL CONDUCTIVITY EVALUATIONS	487
Tuba Nur OLĞUN GELENEKSEL YAPILARIN EKONOMİK GETİRİLERİNİN MİMARİ ÖZELLİKLER BAĞLAMINDA İRDELENMESİ	488
Erdinç ARICI, Oğuzhan KELEŞTEMUR GRI İLİŞKİSEL ANALİZ YÖNTEMİ İLE TUFAL KATKILI HARÇLARIN OPTİMİZASYONU	490
Oğuzhan KELEŞTEMUR, Erdinç ARICI TAGUCHİ METODU İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN KILCALLIK KATSAYISININ ANALİZİ	491
Yahya DOĞAR TURGUT ÖZAL HÜKÜMETLERİ DÖNEMİNDE SPORDA YERİNDEN YÖNETİM (13.12.1983- 30.10.1989)	492
Gonca KEÇECİ, Fikriye KIRBAĞ ZENGİN, Tuba AYDIN, Pelin YILDIRIM TÜBİTAK 4004 "KÜÇÜK BİLİM İNSANLARI ELAZIĞ HAZAR GÖLÜ EKOSİSTEMİNİ KEŞFEDİYOR" PROJESİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL TUTUMLARINA ETKİSİ	494
Yavuz ELİTOK, Uyum ELİTOK, Tahsin Galip TEKİN TÜKETİCİLERİN İNTERNET REKLAMLARINA YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	496
Serdar ORHAN, Ali Serdar YÜCEL, Baha Engin ÇELİKEL, Pınar DEMİRCİ TÜRKİYE AKARSU MİLLİ TAKIMI SPORCULARININ (K1-C1) ANTROPOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMALI İNCELENMESİ	497
Koray YAPA TÜRKİYE İLE KOMŞU ÜLKELERİN İNSANI GELİŞİMİLERİNİN ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEKNİKLERİ YARDIMIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ	498
Koray YAPA, İbrahim AKBULUT TÜRKİYE VE AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN İNSANI GELİŞİM BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRILMASI	499
Mahire ÖZÇALIK TARİHİ PERSİFEKTİF İÇİNDE TÜRKLERDE YEŞİL ALAN KÜLTÜRÜ	500
ZEKİ BOYRAZ, NURDANE ATEŞ	

ULAŞIM FONKSİYONUNA BAĞLI GELİŞEN BİR YERLEŞME: HUZURKENT (MERSİN)	501
Bekir KOCADAŞ ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNİN SOSYAL PROBLEM ANLAYIŞI ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ: ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	503
Burcu ALAN, Raşit ZENGİN, Gamze GÜÇLÜ ÜSTÜN YETENEKLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM İNSANINA YÖNELİK İMAJLARI	504
Vedat BEYYAVAŞ FARKLI BİTKİ SIKLIĞI VE MEPİQUAT CHLORİDE UYGULAMASININ NORMAL VE GEÇ EKİMLERDE PAMUĞUN (GOSSYPIUM HIRSUTUM L.) VERİM VE VERİM UNSURLARINA ETKİSİ	505
Kevser IŞIK, Hilal YILDIRIM WEB DESTEKLİ SAĞLIK EĞİTİMİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ	506
Emine YILMAZ, Funda KAVAK HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLI AYRIMCILIĞINA İLİŞKİN TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	507
Rukuye AYLAZ, Mehmet UÇAR YAŞLILARDA YAŞAM KALİTESİ İLE SPIRİTÜALİTE (MANEVİYAT) ARASINDAKİ İLİŞKİ	508
M. Çağlar KURTDAŞ YAŞLILIK VE SOSYAL DIŞLANMA	509
Burak ERDEMCI YAYGIN KAPOSİ SARKOMLU HASTANIN FOTON IŞINLARIYLA RADYOTERAPİSİ: YENİ TEDAVİ TEKNİĞİ	510
Yeliz ARSLAN, Gülay YAZICI YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE KONSÜLTASYON LİYEZON PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ: NEDEN ÖNEMLİDİR?	511
Mehmet ARI, Faruk AKÇINAR, Mehmet GÜLLÜ UNUTULMUŞ GELENEKSEL GÜREŞLERDEN DUTLUK GÜREŞLERİNİN İNCELENMESİ (MALATYA BÖLGESİ)	512
Mübeccel BULUT, Abdurrahman BİLEN NORMAL GÖZLERDE SİRİUS TOPOGRAFI, HEİDELBERG ÖN SEGMENT OCT VE NİDEK SPEKÜLER MİKROSKOPİ İLE ÖLÇÜLEN SANTRAL KORNEA KALINLIK DEĞERLERİNİN KİYASLANMASI	514
Mustafa TAŞ CERH-TA'DİL ESERLERİNDE ON KIRAAT İMAMI HAKKINDAKİ DEĞERLENDİRMELER	516
Baha Engin ÇELİKEL, Süreyya Yonca SEZER, Hasan Aykut AYSAN ERKEK OKÇULARDA REAKSİYON SÜRATİNİN HEDEF ATIŞ İSABET PUANINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ	517
Mustafa TAŞ BUHÂRÎ'NİN ET-TÂRİHU'L-KEBİR'İNDE BAZI TEFSİR RİVAYETLERİ	518
Ahmet Hamdi AYDIN, Yasemin ÇELEBİ YERELİN DEĞİŞEN TERÖRİZM OLGUSU	519
Şükrü BİNGÖL, Sabahattin DEVECİOĞLU, Hülya BİNGÖL, İrşil DEMİRALP TÜRKİYE'DE SPOR SEKTÖRÜNDE YERLİ ÜRETİM SORUNSALI	520
Yağmur Eylül DÖNMEZ, Ünal İMİK YEŞİLÇAM FİLMLEERİNDE "MAKAM VE MAKAMSAL DİZİ" KULLANIMINA YÖNELİK TESPİTLER	521
Yağmur Eylül DÖNMEZ, Ünal İMİK YEŞİLÇAM FİLMLEERİNDE TÜRK SANAT MÜZİĞİ ESERLERİNİN KULLANIMI VE SÜRE UZUNLUĞUNUN İFADE BÜTÜNLÜĞÜNDEKİ ÖNEMİ	522
Yıldırım TOSUN MICROWAVE CRACKING PROCESS OF WOOD WASTE, SEWAGE SLUDGE WITH COAL SLİMES PRO DİGESTION	523

Yıldırım TOSUN <i>MICROWAVE CAUSTIC LEACHING OF COAL SLIMES FOR DESULFURIZATION</i>	525
Yasemin OĞUZ GÜNER <i>SON DÖNEM BÖBREK YETMEZLİ ÇOCUKLARIN AİLELERİNE FİLİAL OYUN TERAPİ DESTEĞİ VE BİR VAKA SUNUMU</i>	526
Ahmet ÖZDEMİR, Şerafettin OKUTAN, Hasan GENÇ <i>YOĞUN BAKIM HASTALARININ UYKU KALİTESİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR</i>	527
Yusuf SÖYLEMEZ, Nurgül SÖYLEMEZ, Ali SÖYLEMEZ <i>GÖRSEL İLETİŞİMDE ÇOCUK AFİŞLERİNİN HEDEF KİTLE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ</i>	528
Nurgül SÖYLEMEZ, Yusuf SÖYLEMEZ <i>GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENLERİNİN GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİM PROGRAMINDA BELİRTİLEN STRATEJİ VE TEKNİKLERİ UYGULAMADAKİ YÖNTEMLERİ</i>	529
Gülnur ASLAN, Merve YILMAZ BOZOĞLAN <i>PROTECTION OF ATORVASTATIN AGAINST OXIDATIVE STRESS IN RENAL HYPERCHOLESTEROLEMIA INDUCED BY HIGH CHOLESTEROL DIET</i>	530
Özgür KARATAŞ, Serdar ŞAHİN <i>YÜZME SPORCULARININ SPORA KATILIM MOTİVASYONLARININ İNCELENMESİ; DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ ÖRNEĞİ</i>	532
Özgür KARATAŞ, Serdar ŞAHİN <i>YÜZME SPORCULARININ YAŞAM DOYUMLARININ İNCELENMESİ</i>	533
Onur ÖZGÜL, Funda OKUŞLUK <i>MWCNT/ZRO2 SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU</i>	534
Zeynep TUZCU, James R. KOMOROWSKI, Kazim SAHİN <i>MACA TOZUNUN (MACA-N21) EGZERSİZ UYGULANAN RATLARDA NÖROTROFİK FAKTÖRLER ÜZERİNE ETKİSİ</i>	535
Burcu DOĞAN, Erdem HİLAL <i>ADİYAMAN İLİNDEKİ ÖNCÜ SEKTÖRLERE GÖRE TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA</i>	537
Дилноза Жамолова <i>АМИР ОЛИМХОНИНГ 1917 ЙИЛГИ МАНИФЕСТИ ВА МУЛЛАЛАР</i>	538
Jumanazarov Khurshid Sirojiddinovich <i>THE ROLE OF THE GREAT SILK ROAD ON THE DEVELOPMENT OF MEDICAL TRADITIONS</i>	539
Қымбат Нұрсұлтанқызы <i>ҚАЗАҚ ФОЛЬКЛОРЫНДАҒЫ ҚАСҚЫР БЕЙНЕСІ</i>	540
Лев Владимирович Мардахаев <i>ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО ЗДОРОВОГО ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИ</i>	543
Burcu DOĞAN, Erdem HİLAL <i>MARDİN EKONOMİSİNİN BAŞAT SEKTÖRLERİN TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARI VE ORANLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA</i>	544
Червякова Кристина Сергеевна <i>ОСНОВНЫЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ И ФАКТОРЫ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ МНОГОПОЛЬЗОВАТЕЛЬСКИХ ОН-ЛАЙН ИГР</i>	545
Kemal ŞAŞA, Erdem HİLAL <i>TAKİPTEKİ KREDİLERİN DÖNEMSEL OLARAK İNCELENMESİ MALATYA İLİNDEKİ SEKTÖRLER ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA</i>	546
Burcu DOĞAN, Erdem HİLAL <i>TÜRKİYE DE BAĞIMSIZ DENETİM ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA</i>	547
Gıyasettin AYTAŞ <i>NEDİM GÜNDAŞ'TA AŞIK TARZI ŞİİRLER</i>	548

К.Н.Жайлыбай, Г.Ж.Медеуова, Д.А. Садыкова <i>ПРОБЛЕМЫ УЛУЧШЕНИЯ ЭКОЛОГИИ ЮГА КАЗАХСТАНА, ГОРОДА АЛМАТЫ И ДЕШЕВЫЙ СПОСОБ ВЫРАЩИВАНИЯ ДУБА, МОЖЖЕВЕЛЬНИКА, АКАЦИИ, КЛЕНА, ТУИ, СИРЕНИ И ДРУГИХ ДЕРЕВЬЕВ, ВОСПИТАНИЕ МОЛОДЕЖИ ЭКОЛОГИЧЕСКОМУ ПАТРИОТИЗМУ</i>	549
Жолдасбеков Әбдіманат Әбдіразақұлы, Данияров Талғат Әбубәкірұлы <i>АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ АҒАРТУШЫЛЫҚ ИДЕЯЛАРЫ</i>	551
H. Özlem GÜNEY, Sedat İLHAN <i>K-FİBONACCİ SAYILARIYLA İLGİLİ KABUK EĞRİLERİ İLE BAĞLANTILI ANALİTİK FONKSİYONLAR İÇİN İKİNCİ HANKEL DETERMİNANTI</i>	552
H. Özlem GÜNEY, Sedat İLHAN <i>FİBONACCİ SAYILARI İLE İLGİLİ BAZİLEVİC FONKSİYONLARININ ÜÇÜNCÜ HANKEL DETERMİNANTI İÇİN ÜST SINIR</i>	554
H. Özlem GÜNEY, Sedat İLHAN <i>FİBONACCİ SAYILARIYLA İLGİLİ KONVEKS FONKSİYONLAR İÇİN TOEPLITZ MATRİSLERİNİN DETERMİNANTLARININ HESAPLANMASI</i>	556
Sedat İLHAN <i>BAZI SİMETRİK SAYISAL YARIGRUPLAR ÜZERİNE</i>	558
Sedat İLHAN, H. Özlem GÜNEY <i>BİR DİFERANSİYEL OPERATÖR İLE TANIMLANMIŞ, FİBONACCİ SAYILARI İLE İLGİLİ ANALİTİK FONKSİYONLARIN BELLİ BİR SINIFI İÇİN FEKETE-SZEGÖ EŞİTSİZLİĞİ</i>	560
Sedat İLHAN, H. Özlem GÜNEY <i>FİBONACCİ SAYILARIYLA İLGİLİ YILDIZIL FONKSİYONLAR İÇİN TOEPLITZ MATRİSLERİNİN DETERMİNANTLARININ HESAPLANMASI</i>	562
Sedat İLHAN, H. Özlem GÜNEY <i>FİBONACCİ SAYILARIYLA İLGİLİ BAZİLEVİC FONKSİYONLARININ İKİNCİ HANKEL DETERMİNANTI İÇİN ÜST SINIR</i>	564
KONGREDEN KARELER	566

RUH SAĞLIĞININ KORUNMASINDA SAĞLIKLI DAVRANIŞLAR HEALTHY BEHAVIOURS IN PROTECTION OF MENTAL HEALTH

Gülşen KILINÇ

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, gulsen.bektas@inonu.edu.tr

ÖZET

Ruh sağlığının korunmasında etkili olan sağlıklı davranışlar literatürde detaylı bir araştırma ile sağlık sorumluluğu, fiziksel aktivite, beslenme, manevi gelişim, kişilerarası ilişkiler ve stres yönetimi olarak altı başlık altında özetlenmiştir. Sağlık sorumluluğu, Sağlık sorumluluğu, bireylerin biyopsikososyal iyilik hallerinin korunması ve hastalık durumlarının önlenmesi amacıyla kendi tutum ve davranışlarını değiştirmesi, üzerine düşen görevi tam anlamıyla yerine getirmesidir. Biyopsikososyal sağlığı koruma ve geliştirmenin başarılı olabilmesi için bireylerin kendi sağlık sorumluluğunu alması önemli bir etkidir. Sağlık sorumluluğunu alan birey egzersiz, kilo kontrolü, sigara ve alkolden uzak durmak gibi sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını geliştirir, düzenli sağlık kontrollerinden geçerek hekimin tavsiyesini uygular. Bu sayede iyi hissetme duygusu artar ve daha az sağlık harcaması yapar. Fiziksel aktivite, literatürde fiziksel aktivitenin depresyon ve anksiyete bozukluklarında etkili tedavi yöntemlerinden biri olduğu, hatta fiziksel aktivitenin depresyon ve anksiyete bozukluklarında en az ilaç tedavisi kadar etkili olabildiği bildirilmiştir. Beslenme, yaşamın tüm evresinde biyopsikososyal olarak iyilik hali ve bu iyilik halini korumada yeterli ve dengeli beslenmenin önemi yadsınmaz. Sağlıklı bir şekilde yaşlanmak ve yaşla ortaya çıkabilecek risk etmenlerini en aza indirebilmek için beslenme oldukça önemli roledir. Bununla birlikte insanlar beslenmeyi her zaman sağlıklı olmak için tercih etmezler. Mutlu hissetmek ve iştahlarını tatmin etmek için de yemek yerler. Burada beslenme, arkadaşlarla vakit geçirmek, aileyle bir arada olmak gibi insanın sosyal yönünün gelişimine önemli katkı sunmaktadır. Manevi gelişim, holistik yaklaşıma göre birey, bedensel, bilişsel, duygusal, sosyal, kültürel ve manevi (spiritüel) boyutlara sahip olup; bu boyutların birbiriyle ve bireylerin çevreleriyle değerlendirilmesi esastır. Maneviyat, kültür, inanç ve değerler sistemiyle iç içedir. Maneviyat, bireylerin manevi yoksunluklarını gidererek, ruhsal yönden desteklenmesini sağlamaktadır. Kişilerarası ilişkiler, kişilerarası ilişkileri başlatan en önemli unsur olan kişilerarası iletişim, en az iki birey arasında bilgi, duygu, düşünce ve yaşantıların çeşitli yollarla paylaşıldığı, psikososyal bir süreç olarak tanımlanmaktadır. Kişilerarası ilişkiler kuramcısı Sullivan kapsamlı bir araştırma sonucunda, kişiliğin sosyal çevrede geliştiğini belirtmiş ve insanların diğer insanlar olmadan bir kişiliğe sahip olamayacaklarını savunmuştur. Stres yönetimi, stresli olaylar sonucunda oluşan olumsuz duygular ve psikolojik uyarılmaların rahatsız edici olması, stres yaşayan bireyi bu durumdan uzaklaşmaya veya durumu düzeltmek için bir şeyler yapmaya motive etmektedir. Bu motivasyonla, bireyler stres karşısında duyguları yönetme, davranış değişikliği veya stres kaynağını azaltma müdahaleleriyle stresle başa çıkma veya stres yönetimi sürecine girerler. Böylece stresin olumsuz etkilerini azaltarak, stres sonucunda oluşabilecek yaşamsal hasarların önüne geçilebilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ruh Sağlığı, Ruh Sağlığının Korunması, Sağlıklı Davranışlar

**ST 52 ÇELİK MODEL HACMİNİN ANSYS YAZILIMINDA EKSENEL
KOORDİNATLARA GÖRE KUVVET VE BASINÇ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ**
**INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN FORCE AND PRESSURE
IN AXIAL COORDINATES IN ANSYS SOFTWARE OF ST 52 STEEL MODEL
VOLUME**

Selim TAŞKAYA

Öğretim Gör., Artvin Çoruh Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, selim_taskaya@artvin.edu.tr

Semih TAŞKAYA

Yüksek Mühendis, Fırat Üniversitesi, Met. ve Malz. Müh., muh.semihtaskaya@gmail.com

ÖZET

St 52 model çeliği; "St", %2 kadar karbon içeren genel yapısal karbon çeliğini ifade eder. "52" en az 52 kg/mm çekme dayanımına sahip olan çelik anlamına gelir. Değişken ve sabit gerilmelere maruz kalan kaynaklı çelik konstrüksiyonlarda kullanılması uygundur. Ansys; karmaşık mühendislik problemlerinin basite indirgenerek kontrol edilebilir parçalarla simülasyonunu sağlayan bir test programıdır. Ansys yazılımında, 10 mm kalınlığında 1000x2000 ölçülerine sahip St 52 çeliği 3 boyutlu hacme dönüştürülerek modellendi. Model hacminin sağ ve sol mesnetlerinden sabitleme işlemi yapılarak orta bölgesine 1000 N/mm² kuvvet ve 1000 Mpa basınç uygulanarak eksenlere bağlı koordinat noktalarının gerilim analizleri yapıldı. St 52 çelik model hacminin Ansys yazılımındaki gerilim ve vektörel simülasyon analizlerinde, kuvvet ile basıncın aksel koordinatlardaki gerilim değişiminin doğru orantılı olarak arttığı görüldü.

Anahtar Kelimeler: St 52, Ansys, Kuvvet-Basınç, Aksel Koordinat.

ABSTRACT

St 52 model steel; "St" refers to the general structural carbon steel containing up to %2 carbon. "52" means steel having a tensile strength of at least 52 kg/mm. It is suitable for use in welded steel constructions which are subject to variable and constant stresses. Ansys is a test program that simplifies complex engineering problems and simulates controllable parts. In the Ansys software, St 52 steel with a thickness of 1000x2000 with a thickness of 10 mm was transformed into a 3-dimensional volume. The model of the volume of the left and left supports by fixing the central area 1000 N/mm² force and 1000 Mpa pressure applied to the axes coordinate points of the tension analysis was performed. In the analysis of voltage and vector simulation of St 52 steel model volume in Ansys software, it was seen that the voltage and pressure change in the axial coordinates of the pressure increased in direct proportion.

Keywords: St 52, Ansys, Force-Pressure, Axial Coordinate.

BACİLLUS CEREUS KULLANILARAK ÇEŞİTLİ TEKSTİL BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ

Emre BİRHANLI

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 44280, Malatya,
emre.birhanli@inonu.edu.tr

Filiz BORAN

Arş. Grv. Dr., İnönü Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 44280, Malatya,
filiz.kuru@inonu.edu.tr

ÖZET

Büyük bir kısmı sentetik olan ve her geçen gün kullanım alanları daha da genişleyen boyalar tekstil, boya, kağıt, deri, ilaç, gıda, kozmetik, plastik ve oyuncak gibi pek çok endüstriyel alanda kullanılmaktadır. Kimyasal yapılarının farklılığına göre boyalar; asidik, bazik, dispers, azo, antrokinon, kükürt, indigoid, trifenilmetan ve fitalosiyanın türevleri gibi çeşitli gruplara ayrılmaktadır. Çeşitli yapılardaki bu boyalar pek çok endüstriyel alanda yaygın kullanımlarından dolayı endüstriyel atık suların ayrılmaz bir parçasıdır. Özellikle boyar madde ve tekstil endüstrilerinden oluşan atık suların hem BOİ, KOİ, renk, pH, sıcaklık ve metal içerikleri yüksek hem de içerdikleri boyaların kimyasal yapıları komplekstir. Bu nedenlerle bu tip endüstriyel atık sular yıkıma karşı oldukça dirençlidir. Ayrıca bu atık sularda bulunan bazı sentetik boyaların toksik ve karsinojenik etkilerinin de olması önemli derecede çevre kirliliği problemlerini beraberinde getirmiş ve dolayısıyla çevre sağlığını tehdit eder hale gelmiştir. Bu nedenle bu atık suların arıtımı amacıyla koagülasyon, flokülasyon, adsorpsiyon, membran filtrasyon, presipitasyon, ışınlama, ozonlama ve Fenton oksidasyonu gibi çeşitli fizikokimyasal yöntemler kullanılmış ancak bu yöntemlerin yüksek enerji maliyeti, yüksek oranda çamur üretimi, yan ürünlerin oluşumu ve toksik maddelerin salınması gibi dezavantajlara sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun yerine araştırmacılar fizikokimyasal yöntemlere ve fazla etkili olmayan geleneksel biyolojik yöntemlere alternatif olarak ucuz ve çevre dostu olan mikrobiyolojik yıkıma yönelmişlerdir.

Bu çalışmada Foron Kahverengi, Foron Siyah, Foron Turkuaz, Foron Mor ve Foron Kırmızı boyalarının renginin gideriminde termofilik bir bakteri olan *Bacillus cereus* kullanılmıştır. Test edilen tüm tekstil boyaları 200 ppm konsantrasyonda hazırlanmış olup, farklı sıcaklıklarda (40–55 °C) çalkalamalı (150 rpm) koşullar altında kullanılan bakteri türü ile 24 saat boyunca inkübe edilmiştir. İnkübasyon sonrası 24 saat gibi kısa bir süreçte *Bacillus cereus* tarafından test edilen boyaların renginin etkili bir şekilde giderilebildiği saptanmıştır. Buna göre; Foron Kahverengi, Foron Siyah, Foron Turkuaz, Foron Mor ve Foron Kırmızı boyalarının en yüksek renk giderim oranları sırasıyla 60, 79, 59, 69 ve %85 olarak tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Bacillus cereus*, Bakteri, Renk giderimi, Tekstil boyası, Termofil

RUH SAĞLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ VE TEŞVİKİ DEVELOPMENT AND PROMOTION OF MENTAL HEALTH

Gülsen KILINÇ

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, gulsen.bektas@inonu.edu.tr

ÖZET

Sağlığın geliştirilmesi (health promotion) tanım olarak sağlığın teşviki, sağlığın desteklenmesi kelimeleriyle anlamdaş olarak kullanılmaktadır ve yalnızca hastalığın önlenmesi ile ilgili değildir. Türkiye Cumhuriyeti Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı'nda (2011-2023) yeni organizasyon planı temelinde hedef ve aktiviteler belirlenmiş, ruh sağlığının geliştirilmesi ve teşvikine yönelik, ruhsal hastalıklara yönelik damgalama ve ayrımcılığa karşı farkındalığın oluşturulması, kadına yönelik şiddetin önlenmesi, çocuk istismarının önlenmesi, intiharın önlenmesi ve afet/travmaların ruhsal sonuçlarının önlenmesi hedefleri belirlenmiştir. Ruhsal hastalığı olan bireyler için yaşam kalitesi oldukça önemlidir. Ruhsal hastalıklar hasta bireylerin yaşam yıllarının %28'ini engelli olarak yaşamasına neden olmaktadır. İstatistiksel olarak bu durum ruhsal hastalığı olan kişilerin toplam hastalık yükünü temsil etmektedir. Bu yük, dünyanın birçok yerinde damgalanma, ayrımcılık ve ruhsal hastalığı olan kişilerin haklarının ihlali ile daha da artmaktadır. Kadına yönelik şiddet - özellikle partner şiddeti ve cinsel şiddet - önemli bir halk sağlığı sorunudur ve kadınların insan haklarının ihlali. Dünya Sağlık Örgütü tarafından yayınlanan küresel tahminler, dünya genelinde kadınların yaklaşık üçte birinin (% 35) yaşamları boyunca yakın eşten veya yakını olmayan bireyden fiziksel ve / veya cinsel şiddete maruz kaldığını göstermektedir. Çocuk istismarı, çocuk ve aile üzerinde kalıcı izler bırakarak uzun vadede kötü sonuçlara yol açabilmektedir. Çocuğun erken dönem betin gelişimini bozarak stres yaşamasına, aşırı stres nedeniyle bağışıklık ve sinir sistemlerinde tahribata neden olabilir. Tüm bu etkiler sonucunda ileride bir yetişkin olduğunda şiddete maruz kalmak veya şiddet mağduru olmak, depresyon, sigara kullanımı, obezite, yüksek riskli cinsel davranışlar, istenmeyen gebelik, alkol ve madde kötüye kullanımı riski ile daha fazla karşı karşıya kalmaktadır. İntihar, geniş kapsamlı sosyal, duygusal ve ekonomik sonuçlar içeren majör bir halk sağlığı sorunudur. Dünya çapında yıllık yaklaşık 800.000 (her 40 saniyede 1 ölüm) intihar gerçekleşmektedir. İntiharların% 75'i düşük ve orta gelirli ülkelerde görülmektedir. İntiharların önlenmesi, ruh sağlığının geliştirilmesi ve teşvikine yönelik önemli bir adım olmaktadır. Afetler (depresyon, sel heyelan vb.) ve savaş, istismar, şiddet, kazalar gibi bireylerin baş etme becerilerini aşan, zorlayıcı ve iz bırakan olaylar ruhsal açıdan travmatik olaylardır. Travmaların ruhsal durum üzerine olan etkisi yeni kabul gören bir durum olmayıp; travma şoku, savaş sonrası yorgunluk, kaza nevrozu veya travma sonrası nevrozu kavramlarıyla yüzyıllardır bilinmektedir. Bu hedef ve stratejiler aracılığıyla, bireyler üzerinde sağlıklı olma ve uyum hissi uyandırmak, şiddet, ihmal, istismar, intihar gibi sosyal sorunların oranını düşürmek önceliklenen amaçlardandır.

Anahtar Kelimeler: Ruh Sağlığı, Sağlığın Geliştirilmesi, Ruh Sağlığının Geliştirilmesi

POLİMER ve ÇİMENTOLU KOMPOZİTLER ÜZERİNE FERROKROM CÜRUFUNUN ETKİSİ

Hasan POLAT

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, hpolat@bingol.edu.tr

Meral OLTULU

Dr. Öğr. Üyesi., Atatürk Üniversitesi, mroltulu@atauni.edu.tr

ÖZET

Yapı malzemelerinde çimento kullanımının azaltılması ekonomik ve çevresel bakımdan pek çok faydayı da beraberinde getirmektedir. Bu konuda çimentonun bir kısmı yerine puzolanik malzeme kullanmak en yaygın yöntem olmakla birlikte, polimer matrisli kompozit kullanımı da son zamanlarda oldukça popülerdir. Çimentonun bir kısmı yerine kullanılan malzemelerden biri de ferrokrom cürufudur. Bu malzemenin hem polimer hem de çimentolu kompozitlerde özelliklerinin incelenmesi ve mukayesesi önemlidir.

İki farklı matris (çimento, polimer) ağırlığının belli bir yüzdesi (%0, 5, 10, 15, 20) kadar eklenen ferrokrom cürufunun bu kompozitlerde etkisinin incelendiği çalışmada üretilen malzemelerin birim ağırlıkları, ultrases geçiş hızı, basınç dayanımları ve kılcal geçirimsizlikleri incelenmiştir. Ferrokrom cürufu kullanılarak üretilen polimer kompozit malzemeler, çimento kompozitlerine göre daha düşük birim ağırlık ve daha yüksek mekanik özellikler göstermişlerdir. Bununla birlikte her iki kompozit malzemelerin de ferrokrom cürufu miktarının artmasıyla birim ağırlık ve mekanik özelliklerde değişimler görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Çimentolu kompozitler, Polimer kompozitler, Ferrokrom cürufu, Basınç dayanımı

**MUSLUK MODEL HACMİNİN İÇİNDEN GEÇEN AKIŞKANIN ANSYS YAZILIMINDA
GLOBAL KOORDİNATLARA GÖRE DAĞILIMININ SİMÜLASYONU**
**SIMULATION OF FLUID DISTRIBUTION THROUGH FAUCET MODEL VOLUME
ACCORDING TO GLOBAL COORDINATES IN ANSYS SOFTWARE**

Semih TAŞKAYA

Yüksek Mühendis, Fırat Üniversitesi, Met. ve Malz. Müh., muh.semihtaskaya@gmail.com

Selim TAŞKAYA

Öğretim Gör., Artvin Çoruh Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, selim_taskaya@artvin.edu.tr

ÖZET

Ansys programları son yıllarda mühendislik alanlarında kullanılan bir simülasyon yazılım programıdır. Bu program ile ilgili çalışmalar, tasarım aşamasından sonra kullanılır ve prototip üretilmeden önce, sanal ortamda test imkanı verir. Ansys Workbench Fluent modülü, genel amaçlı hesaplamalı akışkanlar dinamiği çözücüleri, üstün fiziksel modelleme, yüksek güvenilirlik ve doğrulukla analiz edilmesini sağlar. Çalışmada, 3 boyut tasarımı yapılan bir musluk hacminin içinden geçen sıcak ve soğuk su akışkan karışımının global eksenlerde oluşan sıcaklık, basınç, hız ve kütle akışı davranışları incelendi. Bu akışkan karışımı belirlenen T_1-V_1 , T_2-V_2 sıcaklık ve hız parametrelerine göre yapılmıştır. Simülasyon analiz veri sonuçlarından alınan parametreler, model hacminden çıkan sıcak ve soğuk su karışımının, musluktan yayılan karışımdan arttığı gözlemlendi.

Anahtar Kelimeler: Ansys, Musluk modeli, Global eksen, Simülasyon.

ABSTRACT

Ansys programs is a simulation software program used in engineering areas in recent years. Works related to this program are used after the design phase and allow for testing in a virtual environment before the prototype is produced. The Ansys Workbench Fluent module enables general purpose computational fluid dynamics solvers to be analyzed with superior physical modeling, high reliability and accuracy. In this study, the temperature, pressure, velocity and mass flow behaviors of the hot and cold water fluid mixture passing through a volume of three dimension designs were investigated. This fluid mixture was determined according to the determined T_1-V_1 , T_2-V_2 temperature and speed parameters. The parameters taken from the simulation analysis data results were observed that the mixture of hot and cold water from the model volume increased from the mix emitted from the tap.

Keywords: Ansys, Faucet model, Global axis, Simulation.

BACILLUS MEGATERIUM A1 İZOLATI KULLANILARAK FORON KAHVERENGİ VE FORON SİYAH BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ

Emre BİRHANLI*

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 44280, Malatya,
emre.birhanli@inonu.edu.tr

Burak GÜÇLÜ

Yüksek Lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, 44280,
Malatya,
brkguclu01@gmail.com

ÖZET

Sürekli artan endüstriyel faaliyetler doğaya yabancı pek çok yeni kimyasalın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu kimyasalların başında da deri, tekstil, boya, ilaç, gıda, plastik gibi birçok endüstriyel çalışma alanında kullanılan boyalar gelmektedir. Çözünürlüklerine, kimyasal yapılarına ve boyama özelliklerine göre farklı gruplara ayrılan boyalar yoğun renk ve toksik etkilere sahip olabildiklerinden karasal ve sucul ekosistemlerde ciddi çevre ve sağlık problemlerine neden olabilir. Özellikle tekstil boyası atık sularının sucul ekosistemlere boşaltılması ile su içerisine güneş ışığının girişi azalmakta buna bağlı olarak da fotosentetik aktivite düşmektedir. Bunun sonucunda sudaki çözünmüş oksijen miktarı ve suyun kalitesi de azalmaktadır. Ayrıca sucul ortama salınan atık sularındaki boyalar sucul flora ve fauna üzerine akut toksik etkiler de yaparak dünya çapında önemli çevresel sorunlara yol açmaktadır. Bu nedenle bu atık suların arıtımı amacıyla çeşitli fizikokimyasal yöntemler kullanılmış ancak bu yöntemlerin yüksek enerji maliyeti, yan ürünlerin oluşumu ve toksik maddelerin salınması gibi dezavantajlara sahip olduğu saptanmıştır. Buna göre, fizikokimyasal yöntemlere ve etkin olmayan geleneksel biyolojik yöntemlere kıyasla ucuz ve çevre dostu olan mikrobiyolojik yıkım tercih edilebilir. Yapılan araştırmalar funguslar, bakteriler, bira mayaları ve algler gibi çeşitli mikroorganizmaların belli çevresel koşullarda pek çok boyanın rengini giderebileceği gibi bu boyaları tamamen mineralleştirebileceğini de göstermiştir. Bu organizmalardan özellikle bakteriler veya enzimlerinin kullanımı ile sentetik boyaların büyük bir kısmı oksitlenebilir ve bu sayede boyar madde içeren atık suların hem rengi hem de toksisitesi ortadan kaldırılabilir.

Bu amaç doğrultusunda bu çalışmada mezofilik bir bakteri izolatı olan *Bacillus megaterium* A1 ile çeşitli konsantrasyonlarda (50-200 ppm) Foron Kahverengi ve Foron Siyah tekstil boya, farklı sıcaklıklarda (25-40 °C), farklı pH değerlerinde (pH 4.0-9.0), statik ve çalkalamalı (50-200 rpm) koşullar altında inkübe edilerek en uygun renk giderim koşulları araştırılmıştır. Bu çalışmalardan elde edilen sonuçlara göre; kısa bir inkübasyon sürecinden sonra Foron Kahverengi ve Foron Siyah boyalarının renkleri sırasıyla %79 ve %87 oranlarında giderilebilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Bacillus megaterium*, Bakteri, Mezofil, Renk giderimi, Tekstil boyası

29. VERGİ HAFTASI AFİŞLERİNİN GÖRSEL İLETİŞİM KAPSAMINDA İNCELENMESİ

İlkay YILDIZ

Öğr. Gör. Bingöl Üniversitesi, ilkayyildiz@bingol.edu.tr

Esra GÜR

Öğr. Gör. Bingöl Üniversitesi, egur@bingol.edu.tr

ÖZET

İnsanların iletişime olan ihtiyaçları her dönemde artarak devam etmektedir. Bu nedendir ki gün geçtikçe yeni bir iletişim aracı ortaya çıkmakta ya da var olan iletişim araçları geliştirilmektedir. Kitle iletişim araçlarından olan afişler ise günümüzde en etkin kullanılan araçlardandır. Afişlerin görsel iletişim aracı olarak kullanılması daha çok siyasi anlamda olsa da artık her kurum ve kuruluş afişlerle hedef kitlelerine seslenme yoluna gitmektedir. Yeni medya teknolojilerinin getirdiği yenilikler göz önüne alındığında gelişen teknolojiler afişi ortadan kaldırmamış, tam tersine daha farklı tasarımlarla daha da etkili hale getirmiştir. Afişlerin yaygınlaşmasında hem maliyetinin düşük olması hem de görsel açıdan daha etkili olması da etkilidir. Afişlerin tasarlanma sürecindeki rahatlık da kullanımını arttırmıştır. Teknolojilerin ilerlemesi, bilgisayarlarda kullanılan farklı programların afişlere de uyarlanması afişlerin her alanda kullanımını yaygınlaştırmıştır. Bu çalışmada, vergi haftası etkinliklerinde kullanılan afişlerin görsel iletişim açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, her yıl Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından tasarlanan afişlerden 2018 yılına ait olan iki afiş ele alınmıştır. Bu iki afiş görsel iletişim açısından analiz edilmiştir. Analiz sonucunda afişlerin tasarımının iyi yapıldığı, sloganlarıyla kullanılan görsellerin uyumlu olduğu, kullanılan yazı stili ve büyüklüklerin afişle uyumlu olduğu gibi sonuçlara ulaşılmıştır. Ayrıca afişler de kullanılan sloganlar basit, kısa, net ve anlaşılırdır. Böyle olmasında hedef kitlenin anlama düzeyinin de etkili olduğu görülmektedir. Çünkü özellikle okullarda asılması için tasarlanan 2. afişi ilkokuldan liseye kadar çok fazla sayıya öğrenci görmektedir. Afişin bu anlamda anlaşılır olması ve sloganının da akılda kalıcı olması basitliğinde yatmaktadır. Tasarlanan afişlerde kenarlık çizgisi kullanılmaması ulaşılan başka bir sonuçtur. Bunun yanında görsel iletişim öğelerinden olan nokta, şekil, ya da çizgilerden de faydalanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Afiş, Afiş Tasarımı, Görsel İletişim, Vergi Haftası

POTENTIAL ORNAMENTAL NATURAL PLANTS OF SANCAK (BİNGÖL) AND IT'S SURROUNDINGS

Ömer KILIÇ

Associate Prof. Dr., Bingöl Technical Science, Vocational College, Bingöl, Turkey, Corresponding author e-mail: omerkilic77@gmail.com

Şinasi YILDIRIMLI

Prof. Dr., Hacettepe University, Science Faculty, Department of Biology, Ankara-Turkey, ot@hacettepe.edu.tr

ABSTRACT

Natural plants are the most important living material in landscape planning. However, the use of natural and wild trees, shrubs and herbaceous plant materials in landscape design is uncommon in Turkey. Native plant species also have a supplementary function in natural habitats, complementing geological structure, soil, climate, hydrological structure. Plants contribute to urban environments in many ways, such as the reduction of air pollution, energy conservation releasing moisture, by balancing heat, providing habitats for flora and fauna noise control, decreasing the effects of wind, dust and greenhouse gases and reducing light reflection, preventing erosion, conditioning garbage areas, for landscape restoration, on city aesthetics, outlining, bordering, surrounding, directing, shading, stress and safety. Native ornamental plant taxa have a great importance for use in landscape planning and design and these plants generally used decorative plants in housing estates, urban and landscape vegetation. They are crucial, beautiful and estetic materials for landscape architecture in term of the conservation, developing, restoration and management of landscapes. While the flora of Turkey has a wide biodiversity of native plants, there have been few studies of their potential use for landscape planning and design.

In this study, the value of natural species with their ornamental plant capacity of Sancak (Bingöl) was detected during the vegetation seasons 2018; in this context visual quality and ornamental plant capacity of thirty native plants were photographed and introduced.

Key words: Bingöl, Sancak, Ornamental plants.

Acknowledgments

The authors thank the financial support from the Bingol University Scientific Research Project Unit, Bingol/Turkey, Project no. Pikom-Bitki-2018.004.

AROMATIC PLANTS OF SANCAK (BİNGÖL) AND IT'S SURROUNDINGS

Ömer KILIÇ

Associate Prof. Dr., Bingöl Technical Science, Vocational College, Bingöl, Turkey,
Corresponding author e-mail: omerkilic77@gmail.com

Şinasi YILDIRIMLI

Prof. Dr., Hacettepe University, Science Faculty, Department of Biology, Ankara-Turkey,
ot@hacettepe.edu.tr

ABSTRACT

Medicinal and aromatic plants play a significant role in the life of people and are present in innumerable forms. Medicinal plants are those plants which are used in official and various traditional systems of medicines throughout the world; these plants provide people with medicines - to prevent disease, maintain health or cure ailments. There are related issues, such as for nutrition, toiletry, body care, incense and ritual healing. Aromatic plants are a special class of plants used for their aroma and flavour. Many of them are exclusively used also for medicinal purposes in aromatherapy as well as in various systems of medicine. Similarly a number of medicinal plants also produce essential oils as well as being used for perfumery. At the present time, especially in developing countries, the majority of the world population still uses aromatic plants to solve the health problems and for therapeutic purposes. The aromatic and medicinal plants have played very important role for human life and they are widely used in many countries for the maintenance of health. Nowadays, the usage of these plants are also play an important role in our country. The flora of Turkey is estimated to contain more than 12.500 species and most of them has aromatical properties. Aromatic plants uses different purposes between people and in different industries.

This study was carried out in order to contribute aromatic plants knowledge of Eastern Anatolia Region of Turkey (Bingöl-Sancak). This investigation included forty aromatic plant specimens from Sancak provinces (Bingöl) during the vegetation seasons 2018; that might be useful for aromatic and medicinal plants knowledge, aromateraphy, phytoteraphy, economic agricultural policy development, ethnobotany and development of drug sector.

Keywords: Bingöl, Sancak, Aromatic Plant.

Acknowledgments

The authors thank the financial support from the Bingol University Scientific Research Project Unit, Bingol/Turkey, Project no. Pikom-Bitki-2018.004.

SPORTS MANAGEMENT AND INFORMATION TECHNOLOGY

Diyar Farooq Ahmed DALO
Firat University, Turkey, diyar.daloo@gmail.com

Doç. Dr. Yunus Emre KARAKAYA
Firat University, Turkey, emrekarakaya@firat.edu.tr

Doç. Dr. Sebahattin DEVECİOĞLU
Firat University, Turkey, sdevecioglu@firat.edu.tr

ABSTRACT

In this study, we highlight the relationship between sports management and information technology in modern times. Sports management is a relatively new program in most institutions. This has seen significant growth in the last two decades with higher levels of postgraduate studies, and the development of sports management through information technology and its role in this area according to Bloomberg in the North American continent. The number of sports management programs worldwide has increased from 20 degrees in 1980 to more than 570 degrees to 2017. Both at the undergraduate and graduate level, there are more in the United States and Canada than in other countries; with more than 85% in the United States and Canada. In addition, we talk about the effective relationship between sports management with information technology which has a vital role in human beings, we see that technology has come a long way and affects sports management as much as it affects the sport itself. Then we talk about, in the general, sports field and management, helping to avoid the mistake of managing and organizing various sports at the global level. Through information technology, scientific discipline, improved learning and training, and how to manage all sports we have established it in a disciplined, faster, and easier way than before. As in any other emerging field, there is an important role for information technology in sports management. Different information systems are available to add new and significant improvements to event management, player registration, performance reports, team management, general reporting, finance, marketing, scheduling and managing tournaments, stadiums, venues, teams, and sales tickets are tracked. It is particularly important to use software tools that provide data analysis to help make the right decisions to improve accuracy and efficiency as well as the profitability of sports games.

Key Words: Sport, Management, Information, Technology.

ADAY ÖĞRETMENLERİN PROAKTİF KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE ÖRGÜTSEL BAĞLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN PROSPECTIVE TEACHERS' PROACTIVE PERSONALITY TRAITS AND THEIR ORGANIZATIONAL COMMITMENT

Müslim ALANOĞLU

Fırat Üniversitesi, muslimalanoglu@gmail.com

Songül KARABATAK

Dr. Öğr. Gör., Fırat Üniversitesi, s_halici@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırma, aday öğretmenlerin sahip oldukları proaktif kişilik özellikleri ile örgütsel bağlılığa yönelik algıları arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Söz konusu araştırma ilişkisel tarama modelinde tasarlanmıştır. Evrenini, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Elazığ ilinde bulunan okullarda görev yapan aday öğretmenlerin hepsine ulaşılmaya çalışılmış ve 162 aday öğretmenin görüşü alınmıştır. Araştırma verilerini toplamak amacıyla; Kısaltılmış Proaktivite Ölçeği ve Örgütsel Bağlılık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde, betimsel istatistikler, t-testi, ANOVA ve korelasyon analizi kullanılmıştır. Analizler sonucunda; aday öğretmenlerin proaktif kişilik özelliklerinin yüksek, duygusal bağlılık, devam bağlılığı ve normatif bağlılık algıları ise orta düzeyde olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin proaktif kişilik özellikleri ile duygusal ve normatif bağlılık algıları; cinsiyet, medeni durum, daha önce eğitim öğretim hizmetlerinde görev alıp almadıkları, eğitim durumları ve okul türü demografik değişkenlerine göre anlamlı bir farklılaşmaya neden olmadığı ortaya çıkmıştır. Devam bağlılığında ise diğer demografik değişkenler anlamlı farklılaşmaya neden olmazken cinsiyet değişkeninde erkek öğretmenlerin algıları kadın öğretmenlerden yüksek bulunmuştur. Aday öğretmenlerin proaktif kişilik özellikleri ile duygusal bağlılık arasında orta ($r=.32$; $p^{**}<.01$), devam bağlılığı arasında düşük ($r=.22$; $p^{**}<.01$) ilişki bulunmuş, normatif bağlılık ile herhangi bir ilişki tespit edilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, proaktif kişilik, örgütsel bağlılık.

ABSTRACT

This research aims to examine the relationship between the proactive personality traits of the prospective teachers and their perceptions of organizational commitment. The research was designed in associational research model. In the 2017-2018 academic year, all of the candidate teachers working in schools in Elazığ province were reached and the views of 162 prospective teachers were taken. In order to collect research data; Abbreviated Proactivity Scale and Organizational Commitment Scale were used. In the analysis of the data, descriptive statistics, t-test, ANOVA and correlation analysis were used. As a result of the analysis; prospective teachers' high level of proactive personality traits, affective commitment, continuance commitment, and normative commitment were found to be moderate. Teachers' proactive personality traits and perceptions of affective and normative commitment; gender, marital status, whether they had previously served in education services, educational status and school type demographic variables did not cause a significant difference. On the other hand, while the other demographic variables did

not cause any significant differentiation in continuance commitment, the male teachers' perceptions of gender were higher than female teachers. The relationships between the proactive personality traits and affective commitment of the prospective teachers found mid ($r = .32$; $p^{**} < .01$); the proactive personality traits and continuance commitment found low ($r = .22$; $p^{**} < .01$) and no significant relationship was found between proactive personality traits and normative commitment.

Keywords: Teacher, organizational identity, effective school

ADİYAMAN İLİ BADEM YETİŞTİRİCİLİĞİNİN DURUMU, SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

SITUATION, PROBLEMS AND SUGGESTIONS FOR ALMOND GROWING IN ADİYAMAN

Fırat Ege KARAAT

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü
egekaraat@gmail.com

ÖZET

Dünyada geniş bir yayılış alanına sahip olan badem (*Prunus amygdalus* L.), meyvesi taze ve kuru olarak tüketilebilen bir sert kabuklu meyve türüdür. Dünya badem üretimi 2016 verilerine göre 3.214.303 ton olarak gerçekleşirken, bu üretim içerisinde ülkemiz 85 bin tonluk üretimiyle altıncı sırada yer almış, ülkemiz içerisinde de Adıyaman ili 3576 tonluk üretimi ile yedinci sırada yer almıştır. Adıyaman ilinde 2007 yılında meyve veren 49 bin, meyve vermeyen 35 bin adet olan ağaç sayısı ve 443 ton olan badem üretimi, 2017 yılına gelindiğinde sırasıyla 530.858 meyve veren ve 1.063.161 meyve vermeyen ağaç sayısına ve 4.593 ton üretime ulaşmış; bir başka deyiş ile geçtiğimiz 10 yıllık süre içinde yine sırasıyla meyve veren ağaç sayısı 10.7 kat, meyve vermeyen ağaç sayısı 30.8 kat ve üretim ise 10.4 kat artış göstermiştir. Nitekim 2017 yılı verileri incelendiğinde Adıyaman ilinin ülkemiz badem üretiminde beşinci sıraya yükseldiği görülmekte olup, meyve vermeyen ağaçlar göz önüne alındığında Adıyaman'ın ülkemiz badem üretimindeki öneminin daha da artacağı değerlendirilmektedir. Bu nedenle ilde badem ile ilgili gerek kamu gerekse de özel sektör yatırımları ön plana çıkmıştır. Günümüzde badem ilin ekonomisini etkileyen önemli bir faktör haline gelmiş, ilde badem üreticileri dışında da hemen herkes tarafından benimsenen, takip edilen ve bunun yanında yeni yatırım aracı olarak görülen bir ürün olarak kabul görmeye başlamıştır. Bu durum tarımsal üretim hakkında bilgi ve tecrübesi yetersiz olan yeni üreticilerin sektöre girmesine yol açmaktadır. Bununla birlikte mevcut üreticilerin de sulama, gübreleme, budama ve bitki koruma konularında bilgi ve tecrübe eksikliği bulunmaktadır. İlde öne çıkan diğer yetiştiricilik sorunları olarak genetik açılım gösteren ve anaçlık özellikleri bilinmeyen çöğür anaçların kullanılması, dölllenme eksiklikleri için önlem alınmıyor olması, hasat işlemlerinde halen mekanizasyonun yaygınlaşmamış olması, yeni çeşitlerin ildeki performanslarının bilinmiyor olması gösterilebilir. Adıyaman topraklarında genel olarak organik madde içeriklerinin düşük olduğu bilinmektedir. Ancak buna rağmen ilde toprak organik madde içeriğini artırmaya yönelik uygulamalar yaygınlaşmamıştır. Ayrıca ildeki fidancılık faaliyetlerinin ilin fidan ihtiyacını karşılayabilecek düzeyde olmaması sebebiyle özellikle yeni kurulan bahçelerde fidanların diğer illerden temin edilmesi ilde yaygın olmayan bazı hastalık ve zararlı etmenlerinin taşınması ihtimali ile yetiştiriciliği tehdit etmektedir. Bunun yanında ülkemiz badem ihracat pazarlarında henüz rekabetçi bir seviyede bulunmamaktadır. Bu durumun önümüzdeki yıllarda artması beklenen üretim miktarı dolayısıyla ortaya çıkabilecek arz fazlası ile ildeki badem yetiştiriciliğini olumsuz yönde etkileyebileceği düşünülmektedir. Bu nedenle bademin ihracat imkanlarının genişletilmesi ve yurtiçi tüketiminin artırılmasına yönelik önemlerin, özellikle tanıtım ve promosyon faaliyetleri, alınması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Adıyaman, badem, tüketim, üretim, yetiştiricilik sorunları

AMELİYAT SONRASI AĞRI KONTROLÜNE YÖNELİK HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI

Araş. Gör. Şerafettin OKUTAN
Bitlis Eren Üniversitesi, sokutan@beu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetdmr84@gmail.com

Araş. Gör. Hasan GENÇ
İnönü Üniversitesi, hasan.genc@inonu.edu.tr

Ameliyat sonrası cerrahi hastalarında değişen düzeylerde ağrı yaşanmaktadır. Bu ağrılar şiddetli olabildiklerinden ameliyat sonrası dönemde iyileşmeyi etkileyen komplikasyonlara neden olmaktadır.

Kontrolsüz ağrı sekonder pulmoner komplikasyonlara neden olabilmektedir. Ameliyat sonrası dönemde ağrı nedeniyle etkili öksürüğün gerçekleştirilememesi akciğerde atelektazi ve pnömoni riskini artırmaktadır. Şiddetli ağrı erken ambulasyonu önlemekte ve hareketsizliğe bağlı venöz tromboembolizm riskini artırmaktadır. Ayrıca ağrı, sempatik sinir sistemini aktive ederek katekolamin salınımını artırır. Artmış damar direnci, artmış miyokardial oksijen tüketimi kardiyak yüklenmeye neden olur. Buna bağlı olarak hipertansiyon ve miyokard enfarktüsü riski artmaktadır.

Ameliyat sonrası ağrı sübjektif bir veri olarak ele alınmalı, hastaya özgülü değerlendirilmelidir. Ağrı hemşirelik bakımının önemli bir parçası olmakla birlikte güncelliğini korumaktadır. Hemşirelerin ameliyat sonrası etkin bir ağrı kontrolü için; uygun ağrı değerlendirmesi yapması, hastalarına ağrı ile başa çıkma yöntemlerini öğretmesi, hekimin önerdiği analjezi tedavi planının uygulanması ve sonuçlarının takibi, ağrı yönetimi konusunda hasta ve ailesine eğitim verilmesi ve bu aşamaları kayıt altına alması gerekmektedir.

Ağrı değerlendirmesinin amacı, uygun ağrı şiddetini belirlemek ve bu ağrı düzeyine en uygun analjezik dozajın belirlenmesine yardımcı olmaktır. Sıcak/soğuk uygulama, egzersiz, pozisyon, dikkati başka yöne çekme, gevşeme, meditasyon, müzik terapisi, dua etme, terapotik dokunma, masaj gibi uygulamalar ağrı ile başa çıkmada etkili yöntemler arasında sayılmaktadır.

Hemşirelerin ağrı yönetiminin tüm bileşenlerini kanıta dayalı uygulamalar çerçevesinde uygulaması ameliyat sonrası dönemde hastaların ağrısını en aza indirmektedir. Ancak hemşireler ağrı yönetiminde sıklıkla farmakolojik yöntemlere ve hekim istemine bağlı kalmaktadırlar.

Bu makalenin amacı, cerrahi hastalarında ameliyat sonrası dönemde ağrı kontrolü ve yönetimine yönelik hemşirelik yaklaşımlarını tartışmaktır.

Anahtar kelimeler: Ameliyat, Ağrı, Hemşirelik

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNDE AKADEMİK BEKLENTİLERE YÖNELİK STRES DÜZEYİNİN İNCELENMESİ

Çağdaş CAZ*

Arş.Gör.Dr., Yozgat Bozok Üniversitesi, BESYO, cazcagdas@gmail.com

Hüseyin Can İKİZLER

Prof.Dr., Rumeli Üniversitesi, hcikizler@gmail.com

Onur ÖZTÜRK

Yüksek Lisans Öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü,
onur_ozturk_44@hotmail.com

ÖZET

Eğitim, insan hayatının her evresini kapsamaktadır. Bu bağlamda eğitim, yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin sorumluluklarını arttırmaktadır. Bu sorumluluklar (ders çalışmak, davranış kazanmak...) artıkça öğrenciler için stres seviyede artmaya başlamıştır. Bununla birlikte öğrenciler, ailelerinin, akrabalarının ve yakın çevresinde bulunan bireylerin kendilerinden beklentileri sonucunda da stres yaşamaya başlamışlardır. Bu beklentiye birde öğretmenler eklenince stres seviyesi önemli derecede artış göstermeye başlamaktadır. Bu düşüncelerden hareketle çalışmanın amacı, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin akademik beklentilere yönelik stres düzeyinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan veri toplama aracı, 181 öğrenci (88 kadın, 93 erkek)'ye uygulanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak; Ang ve Huan (2006) tarafından geliştirilen, Akın, Arabacı ve Çetin (2009) tarafından Türkçe'ye uyarlanan ve geçerlik-güvenirliği yapılan "Akademik Beklentilere Yönelik Stres Ölçeği" kullanılmıştır. Ayrıca, araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu"ndan da öğrencilerden veri toplama sürecinde yararlanılmıştır. Analiz sürecinde; öncelikle verilerin normallik varsayımı sağlayıp sağlamadığı test edilmiştir. Yapılan analizler neticesinde verilerin normal bir dağılım sergilediği tespit edilmiştir. Bu tespit sonucunda araştırma kapsamında toplanan veriler için parametrik testlerin yapılması uygun görülmüştür. Bu doğrultuda veriler, betimsel istatistikî yöntemler, bağımsız gruplar için t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda; elde edilen verilerin normallik varsayımını sağladığı belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeni açısından kadın ve erkek öğrenciler arasında sadece akademik beklentilere yönelik stresin bireysel beklentiler alt boyutunda manidar farklılık tespit edilmiştir. Ancak öğrencilerin öğrenim görmüş oldukları bölüm (Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi), derslerde düzenli olarak not alıp almama, sınavlara hangi sıklıkla çalıştıkları ve sınavlarda almış oldukları notları ailesine söyleyip söylememe değişkenlerinde akademik beklentiye yönelik stresin farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Öğrenci, Akademik Beklentiye Yönelik Stres

*Sunumu gerçekleştiren yazar.

AKADEMİK PERSONELİN MUTLULUK TANIMLARI

Gönül ŞENER

Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniversitesi, gonulsener@munzur.edu.tr

ÖZET

Günümüzde pozitif psikolojinin önemli çalışma konularından biri olan mutluluk birçok bilim insanının ilgisini çekmiş, bu konuyla ilgili birçok araştırma yapılmıştır. İnsanoğlu varoluşundan bu yana mutluluğu anlamaya, tanımlamaya ve mutluluğa ulaşmaya çalışmıştır. Bireyler gerek sosyal yaşam gerekse çalışma yaşamı içinde her zaman kendini mutlu edecek bir uğraş içinde olmuştur. İş yaşamı içinde üniversiteler diğer örgütlere benzer özellikler taşısa da, tamamen kendine has özelliklere sahip yapılar olarak görülmektedir. Üniversitelerin önemli unsurlarından olan öğretim elemanları sürekli çalışma ve beraberinde gelen başarı duygusuyla mutluluğu yakalama çabası içinde olmuştur. Mutluluk beraberinde iş doyumunu, verimliliği ve bağlılığı da getirmektedir. Bu nedenle yoğun çalışma temposu içinde bulunan öğretim elemanlarının mutluluk tanımları araştırmaya değer görülmüştür. Bu araştırma ile akademik personelin mutluluk tanımlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak 2018-2019 eğitim öğretim yılında görev yapan 40 öğretim elemanı çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma verilerinin analizinde nitel araştırma yöntemleri içinde sıklıkla kullanılan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Oluşturulan formda öğretim elemanlarına “Mutluluk nedir?” sorusu yöneltilerek bu soruya ilişkin algılar belirlemeye çalışılmıştır. Formda ayrıca demografik değişkenlere ilişkin bilgiler de sorgulanmıştır. Araştırmanın geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli işlemler yapıldıktan sonra, içerik analizinin gereği olarak görüşme formundan elde edilen veriler kodlanmış, temalar oluşturulmuş, oluşturulan temaların frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara, tartışmaya ve önerilere yer verilecektir.

17

Anahtar Kelimeler: Mutluluk, akademik personel, tanım

AKADEMİSYENLERİN ÜNİVERSİTELERDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ

Gönül ŞENER

Dr. Öğrt. Üyesi, Munzur Üniversitesi, gonulsener@munzur.edu.tr

Seda GÜNDÜZALP

Dr. Öğrt. Üyesi, Munzur Üniversitesi, sedagunduzalp@munzur.edu.tr

ÖZET

İçinde bulunduğumuz dijital çağda akıllı telefonlar, tabletler ve bunlar üzerinde her türlü bilgiye ulaşmayı sağlayan internetin hayatımızın yeri doldurulamaz bir parçası haline gelmesiyle birlikte artık yaşamın tüm alanlarına dijital dünya entegre olmak durumuna gelmiştir. Eğitimin tüm paydaşlarının özellikle üniversite öğrencilerinin dijital dünyayla iç içe olmaları öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarının ve öğrenme yöntemlerinin değişmesi sonucu yeni öğrenme yaklaşımlarına duyulan ihtiyacı ortaya çıkarmış ve üniversitelerde dijital dönüşümü gündeme getirmiştir. Bu doğrultuda Anadolu Üniversitesi bünyesinde Üniversitelerde Dijital Dönüşüm Projesi başlamış ve projenin hayata geçirilmesi planlan sekiz üniversite pilot üniversite olarak belirlenmiştir. Bu proje ile birlikte pilot üniversitelerden biri olan Munzur Üniversitesi'nde görev yapan akademisyenlerin üniversitelerin dijital dönüşümüne ilişkin görüşleri ile farkındalığını ortaya çıkarmak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacına ulaşmak için amaçlı örnekleme türü kullanılarak, Munzur Üniversitesinde görev yapan akademisyenler çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma grubunda öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinden oluşan 40 akademisyen bulunmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi ile veriler incelenerek analiz edilmiştir. Akademisyenlerden görüşleri doğrultusunda veri elde etmek için üç açık uçlu sorudan oluşan bir görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formu yüz yüze akademisyenlerle görüşülerek uygulanmış, uygulama sonrasında 40 görüşme formunun tamamı analiz edilmeye uygun görülmüştür. Araştırmanın geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli istatistiksel analizler yapıldıktan sonra, görüşme formundan elde edilen veriler kodlanarak temalar oluşturulmuş, oluşturulan temaların frekanslarına yer verilmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara, tartışmaya ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Akademisyenler, Dijital Dönüşüm

AKADEMİSYENLERİN ÖĞRENCİ METAFORLARI

Seda GÜNDÜZALP

Dr. Öğrt. Üyesi, Munzur Üniversitesi, sedagunduzalp@munzur.edu.tr

ÖZET

Benzetme yoluyla kavramlardan bir takım çıkarımlar yapmak üzere kullanılan metaforlar, hem sosyal bilimlerde hem de eğitim bilimlerinde yapılan birçok araştırmada oldukça fazla kullanılan bir araştırma tekniği haline gelmiştir. Metafor kullanılan birçok araştırmada daha çok öğrencilerin öğretmen, lider, yönetici, öğretim üyesi metaforlarını sorgulayan nitelikteki çalışmalar olduğu görülmüştür. Fakat akademisyenlerin üniversite öğrencilerine yönelik metaforlarını ortaya çıkarmayı amaçlayan herhangi bir çalışmaya rastlanmamış ve akademisyen gözüyle üniversite öğrencilerine ait metaforlarının ne olacağı sorusuna karşılık bulmak bu çalışmanın çıkış noktasını oluşturmuştur. Bu sebeple akademisyenlerin öğrencileri metaforlar yoluyla nasıl tanımlayacağını belirlemek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu doğrultuda çalışmanın amacına ulaşmak için amaçlı örnekleme türü kullanılarak, Munzur Üniversitesinde görev yapan akademisyenler çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma grubunda öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinden oluşan 40 akademisyen bulunmaktadır. Nitel olarak tasarlanan bu araştırmada fenomenoloji(olgubilim) deseni kullanılmıştır. Akademisyenlerden görüşleri doğrultusunda veri elde etmek için hazırlanan görüşme formu iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde katılımcıların demografik özellikleri, ikinci bölümde ise akademisyenlerin üniversite öğrencisi metaforlarını ortaya çıkarmak için, “Üniversite öğrencisi.....benzer; çünkü.....” şeklinde yarı yapılandırılmış cümle yer almıştır. Akademisyenlerin görüşme formlarını doldurmaları için görüşme formu yüz yüze akademisyenlerle görüşülerek uygulanmış, uygulama sonrasında 40 görüşme formunun tamamı analiz edilmeye uygun görülmüştür. Görüşme formları tek tek incelendikten sonra araştırmanın geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli istatistiksel analizler yapıldıktan sonra, görüşme formundan elde edilen veriler kodlanarak temalar oluşturulmuş, oluşturulan temaların frekanslarına yer verilmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara, tartışmaya ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Akademisyenler, Öğrenci, Metafor

AKADEMİSYENLERİN SINIF YÖNETİMİNE İLİŞKİN FARKINDALIK DURUMLARI

Seda GÜNDÜZALP

Dr. Öğrt. Üyesi, Munzur Üniversitesi, sedagunduzalp@munzur.edu.tr

ÖZET

Sınıf yönetiminin temel amacı etkili bir öğrenme ortamı oluşturarak bu ortamdaki değişkenleri ve ders sırasında ortaya çıkan sorunları etkili bir şekilde yöneterek eğitimsel hedeflere ulaşmaktır. Fiziksel düzen, plan ve program etkinlikleri, zaman düzenleme, ilişki düzenleme ve davranış düzenleme boyutları olan sınıf yönetiminin etkili bir şekilde uygulanmasının başta eğitimsel hedeflere ulaşmak olmak üzere, öğrenci başarısı, motivasyonu, bilgilerin kalıcılığı üzerindeki olumlu etkisi bilinmektedir. Üniversitelerde birçok akademisyen herhangi bir pedagojik eğitim almaksızın derslerini yürütmektedir. Pedagojik eğitimler arasında önemli bir yer tutan sınıf yönetimi alanı ile akademisyenlerin herhangi bir bilgiye sahip olup olmadıklarını belirlemek bu çalışmanın çıkış notasını oluşturmaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada akademisyenlerin sınıf yönetimi ile ilgili farkındalık durumlarını belirlemek amaçlanmıştır. Bu doğrultuda çalışmanın amacına ulaşmak için amaçlı örnekleme türü kullanılarak, Munzur Üniversitesinde görev yapan akademisyenler çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma grubunda öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinden oluşan 40 akademisyen bulunmaktadır. Nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi ile veriler incelenerek analiz edilmiştir. Akademisyenlerden görüşleri doğrultusunda veri elde etmek için bir kapalı uçlu soru(akademisyenlerin herhangi bir sınıf yönetimi eğitimi alıp almadıklarını sorgulayan) ile iki açık uçlu sorudan oluşan bir görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formu yüz yüze akademisyenlerle görüşülerek uygulanmış, uygulama sonrasında 40 görüşme formunun tamamı analiz edilmeye uygun görülmüştür. Araştırmanın geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli istatistiksel analizler yapıldıktan sonra, görüşme formundan elde edilen veriler kodlanarak temalar oluşturulmuş, oluşturulan temaların frekanslarına yer verilmiştir. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara, tartışmaya ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Akademisyenler, Sınıf Yönetimi

AKILLI ŞEBEKELERDE BİLGİ GÜVENLİĞİ VE SİBER GÜVENLİK RİSKLERİ INFORMATION SECURITY AND CYBER-SECURITY RISKS IN SMART GRIDS

Ahmet ALİCİ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Batman Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, holyend1610@gmail.com

ÖZET

Nüfus yoğunluğunun ve bireysel enerji ihtiyacının artışına paralel olarak artan enerji talebine verimli, güvenli ve çevre dostu bir şekilde cevap verilebilmesi ihtiyacı akıllı şebekeler uygulamalarını gündeme getirmiştir. Zaman içinde büyüyen, karmaşıklaşan, işletilmesi ve kullanılması verimsiz ve pahalı bir hale gelen geleneksel şebekeler, ihtiyaç duyduğumuz enerjinin üretildiği ve dağıtıldığı önemli ancak hantal yapılar haline almıştır. Bu önemli sistemlerin; Bilişim Teknolojileri (BT) kullanılarak otomasyonun sağlanması ile sorun giderme ve verimlilik açısından çözümlerinin daha kolay yapılması, denetimin kolaylaşması, üretim ve dağıtımın ayrıntılı bir şekilde ücretlendirilmesi ve sonuçta daha ‘akıllı’ hale gelmesi ile şebekelerin daha etkin idare edilmesi ve daha kaliteli hizmetin sunulmasını sağlamıştır. Ancak, bu durum şebekelere yönelik siber tehditlerin ortaya çıkması ile güvenlik boyutunu ortaya çıkarmıştır. Bu bildiriye, ulusal siber güvenlik stratejisinde mühim işkolları içinde yer alan siber fizikî sistemlerin başında gelen akıllı şebekelerin sahip oldukları korunmasızlıkları istismar eden siber tehdit ve saldırılara karşı sergilenmesi gereken ve olmazsa olmaz stratejik siber güvenlik bakış açısı özetlenmektedir. Özellikle akıllı şebekelere yabancı olan siber güvenliğe hâkim olan okuyucular ile şebekelere yakın olup da siber güvenlik konusuna uzak olan okuyucuların bu yazıda sunulan genel tanıtım ve stratejik bakış açısından yarar göreceği arzu edilmektedir.

Anahtar kelimeler: akıllı şebeke, siber fizikî sistem, siber güvenlik

ABSTRACT

In parallel with the increase in the population density and individual energy need, the need to respond to the increasing energy demand in an efficient, safe and environmentally friendly manner has brought up the applications of smart grids. Conventional energy grids growing in time have become complex, inefficient and expensive to operate and use. They are critical because of providing the whole energy needs of the technologies required for our modern life but also cumbersome entities. “Smarting” the grids by automating, facilitating the troubleshooting and productivity analysis with the help of information technologies infrastructure, reinforcing the controls, charging the services in details makes it possible to administrate efficiently and provide high level quality services. But, evolving cyber threats against the grids has addressed the security aspect again. This paper summarizes the inevitable strategic cyber security approach to be demonstrated against cyber threats and attacks exploiting the vulnerabilities of the smart grids that are one of the cyber-physical systems in critical infrastructures of many national cyber security strategies.

Keywords: smart grid; cyber-physical system; cyber security;

AKILLI ŞEHİR UYGULAMALARI; MALATYA ÖRNEĞİ SMART CITY APPLICATIONS; MALATYA EXAMPLE

Mustafa AKSOĞAN

Öğr. Grv., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mustafa.aksogan@ozal.edu.tr

Meral ÇALIŞ DUMAN

Öğr. Grv., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, meral.duman@ozal.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, son zamanlarda tüm dünyayı etkisi altına alan fiziksel dünya ile sanal dünyayı birleştirerek daha fazla verimlilik amacıyla olan Dördüncü Sanayi Devrimi'nin bir getirisi olarak karşımıza çıkan akıllı şehir ve akıllı şehir uygulamalarını incelemektir. Dünya'da önde gelen ülkelerin, şehirlerinin akıllı şehir konseptine geçiş yapmaları, giderek artan dijitalleşme ve dijital yaşam, teknolojinin insan hayatına ve yaşam standartlarına yaptığı iyileştirmeler tetikleyici unsurlar olarak karşımıza çıkmakta ve hızla akıllı şehirlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Literatür incelendiğinde akıllı şehir kavramı konusunda tam bir tanımlama olmamakla birlikte, akıllı şehir, bilgi ve otomasyon teknolojilerinin şehrin özel ve kamusal alanlarına entegre edilerek, enerji verimliliği yüksek, daha üretken, daha yeşil, çevre ve insan dostu şehirlerin elde edilmesi olarak açıklanabilir. Akıllı şehir kavramı, çevre ile insan dostluğu, akıllı yönetim için teknolojinin kullanımı ve sürdürülebilir gelişme hedefleri olmak üzere üç temel unsurdan oluşmaktadır. Yapılan araştırmalarda bir şehrin akıllı olabilmesi için uygulanması gereken faaliyetler ise şu şekilde sıralanmaktadır; akıllı taşıma sistemleri, akıllı şebekeler ve enerji sistemleri, akıllı sağlık hizmetleri, akıllı çevre kirlilik azaltımı, verimli kamusal idare ve son olarak acil durum müdahale sistemleridir. Bu uygulamaların tam anlamıyla hayata geçirilmesi için en önemli koşul ise, şehir sakinlerinin, şehir yöneticileriyle işbirliği içinde olması ve elbirliği ile hareket etmesidir. Değişen koşullara ve çevre değişimlerine hızla cevap verebilecek şehirler yaratmak, yapılan hizmetlerin performansını arttırmak, kaynakların daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla oluşturulan akıllı şehirler oldukça önemli sosyo-ekonomik faydalar sağlamaktadır. Bu kapsamda, bu araştırmada Malatya ilinin akıllı şehir olma amacıyla yaptığı uygulamalar ve hizmetlerin neler olduğunu göstermek ve daha neler yapılabilir konusunda çözüm ve iyileştirme önerilerinde bulunarak, Malatya şehrinin ekonomik ve sosyal gelişimine katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Akıllı Şehir, Akıllı Şehir Uygulamaları, Malatya

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the smart city and the smart city applications which have emerged as a result of the Fourth Industrial Revolution which aims to increase the efficiency by combining the physical world and the virtual world which has recently influenced the whole world. The transformation of the leading countries in the world into the smart city concept of cities, increasing digitalization and digital life, the improvements made by technology to human life and living standards are the triggering elements and cause the emergence of smart cities.

When the literature is examined, the smart city can be explained by integrating information and automation technologies into the private and public spaces of the city, and obtaining energy-efficient, more productive, greener, environmentally friendly and human-friendly cities. The concept of smart city consists of three basic elements: environment and human friendship, the use of technology for intelligent management and sustainable development goals. In order for a city to be smart, the activities to be implemented are listed as follows; intelligent transport systems, smart grids and energy systems, intelligent health services, intelligent environmental pollution reduction, efficient public administration and finally emergency response systems. The most important condition for the realization of these practices is that the city residents cooperate with the city managers and cooperate with them. To create cities that can respond rapidly to changing conditions and environmental changes, to increase the performance of the services rendered and to ensure that the resources are used more effectively and efficiently, the smart cities which are created provide significant socio-economic benefits. In this context, the aim of this study is to show the practices and services of Malatya for the purpose of being a smart city and to contribute to the economic and social development of Malatya city and to make suggestions about what can be done.

Keywords: Smart City, Smart City Applications, Malatya

ANTAKYA ORTODOKS KİLİSESİ'NDE VAFTİZ VE MÜZİK

Derya KARABURUN DOĞAN

Dr. Öğr. Üye. İnönü Üniversitesi, dkaraburun@inonu.edu.tr

Bu çalışmada, Antakya'da yaşayan Arap Hıristiyan Ortodokslarının kültürel kimliklerinin, kilisede uygulamış oldukları vaftiz ritüellerine (tören) ve müziklerine olan etkisi üzerinde çalışılmıştır. Çalışmanın yöntemi nitel, modeli ise kültür analizi modelidir. Verilerin elde edilmesi için literatür taraması, içerik analizi, görüşme (interview), müziksel analiz ve duyumsal (işitsel) analiz yöntemleri kullanılmıştır. Belirli bir bölgenin halk kültürünün, bölgenin dinsel müziğine yansımaları inceleyen bu çalışma, kültür analizinin kullanımı açısından konu ile ilgili farklı araştırmalar yapacak araştırmacılar için önemli bir örnektir. Araştırma bölgesinde, Antakya Hıristiyan Arap Ortodoks cemaatinin vaftiz törenlerinde kullanmış oldukları müziklerine yönelik bu bütünlükte araştırma yapılmamış olması araştırmanın önemini ve orijinalliğini arttırmaktadır.

İslam inancında gusül abdesti olarak uygulanan ritüel, Hıristiyan Araplarda aynı isimle olmasa da, kendini vaftiz olarak göstermektedir. İslam'da insanların manevi olarak temizlenmesi anlamına gelen abdest, Hıristiyan inancında doğan bebeğin günahlardan arınmasını, kötülöklere karşı kutsanmasını sağlayan bir ayindir. Bu nedenle İncil'de tövbeyle vaftiz beraber işlenmektedir. Antakya Ortodoks Kilisesi'nde (Antakya Azizler Petrus ve Paulus Ortodoks Kilisesi) vaftiz töreni İncil'den ve Peder Hizmetleri kitabından belirli bölümlerin tecvitli icrası ve ilahilerin makamsal icrası eşliğinde gerçekleştirilmektedir. Çalışmada gerçekleştirilen bu müzikli dinsel ritüel, kullanılan metin kaynakları ve ilahilerin müziksel analizi bağlamında irdelenecektir. Kilise'de vaftiz esnasında icra edilen ilahilerin köken olarak Latince olduğu günümüzde ise bu ilahi metinlerinin Yunancaya, Arapçaya ve Türkçeye çevrildiği gözlemlenmiştir.

Çalışmada öncelikle Antakya Hıristiyan Arap Ortodoks Cemaati'nin Antakya'daki tarihi ve demografik dağılımı üzerinde durulmuştur. Daha sonra dinsel ritüel-müzik ilişkisi Antakya Ortodoks Kilisesi (Antakya Azizler Petrus ve Paulus Ortodoks Kilisesi) cemaati özelinde ele alınmış, kilisede vaftiz töreninde uygulanan müzik pratikleri, üslup, repertuar (dinsel metin kaynakları) ve yapı bakımından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Antakya, Arap Ortodoks, Vaftiz, Müzik.

ANTALYA İLİ DÖŞEMEALTI İLÇESİNDE KULLANIM SONRASI HALILARDA GERİ DÖNÜŞÜM SÜRECİ

THE UPCYCLING PROCESS OF POST-PRODUCTION CARPETS IN ANTALYA, DÖŞEMEALTI

Banu Hatice GÜRCÜM

Prof.Dr. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi,
Tekstil Tasarımı Bölümü banugurcum@gmail.com

Melike Cansu KOÇ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Enstitüsü,
Tekstil Tasarımı Bölümü melikecansukoc@gmail.com

Esra YILMAZ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Enstitüsü,
Tekstil Tasarımı Bölümü esrayilmazdesigner@gmail.com

ÖZET

Sanayileşme ile birlikte, dünyamızın mevcut sınırlı kaynaklarının tüketiminin artması, atıkların çevre kirliliğine sebep olması, bazı canlı nesillerinin tükenmeye başlaması sürdürülebilir kalkınma çalışmalarını zorunlu hale getirmiştir. Doğal kaynaklarımızın hızla tükeniyor olması, buna bağlı olarak insan sağlığının giderek bozulması, dünya ekosistemi üzerinde bir denge kurmanın gereğini ortaya koymaktadır. Tekstil, sektör olarak kirlilik miktarı yüksek olan bir sektördür. Aynı zamanda tekstil ürünleri sürekli değişen moda nedeniyle hızlı bir üretim süreciyle arz edilmektedir. Bu sürecin yarattığı çevresel, sosyolojik ve ekonomik zararların aşılması ancak sürdürülebilirlik yaklaşımlarının devamlılığıyla sağlanabilecektir. Geri dönüşümün bir üretim ilkesi haline getirilmesi, kaynakların daha verimli kullanılarak gelecek nesillere daha yaşanılabilir bir dünya bırakılabilmesi açısından önemlidir.

Bu çalışmanın amacı geri dönüşümün, dünyanın sürdürülebilirliğini amaç edinen yeni bir yöntem olmadığını, çevresel, sosyolojik, ekonomik ve kültürel alanları olan yeni bir yaklaşım ve bakış açısı olduğunu vurgulamaktır. Bu durumun tekstil sektöründe etkin bir örneği olarak; Antalya İli Döşemealtı ilçesindeki halıların geri dönüşüm süreci gözlemlenmiş ve sunulmuştur. Döşemealtı ilçesinde halı geri dönüşüm uygulamasında hem üretim esnasında kullanılan malzemeler ve kimyasal maddeler, hem de doğal kaynakların kullanımı mümkün olduğunca asgari düzeyde tutulmakta ve gelişmiş Türkiye için sıfır atık prensibini hedef olarak kullanım sonrası atık halıların moda ve tüketicinin beğenisine uygun yer yaygısı ve farklı kullanım alanları olarak geri dönüşümü sağlanmaktadır. Sunulan örnek uygulamanın, tekstil tasarımcılarında bir farkındalık oluşturacağı, tekstil üretimi ve tasarımı alanında etkin bir şekilde ve kararlılıkla uygulanması gereken sürdürülebilirlik uygulamalarına örnek oluşturacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, geri dönüşüm, halı, tekstil tasarımı

ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN BUSINESS MANAGEMENT

Omer Faruk DERINDAG

Asst. Prof. Dr., Inonu University, International Trade and Business omer.derindag@inonu.edu.tr

Neslihan DERİN

Prof. Dr., Inonu University, International Trade and Business
neslihan.derin@inonu.edu.tr

ABSTRACT

This paper intends to reveal the role of Artificial intelligence (AI) in business management practices & processes and how can AI become a part of managerial functions for a superior position in today's competitive business environment. The impact of AI also discussed in the context of decision-making, product & service quality, financial effectiveness, and human resources planning. In addition, the possible side effects of AI pointed out to provide key suggestions in case of a human-machine dilemma in any type of organizations. The paper exercises qualitative design and employs descriptive data approach to address the recent and possible influences of AI in business and managerial scale. The paper also attempts to address harmonizing conventional decision support system & management information systems and AI to create a common technology platform for a better and practical management tool. As a result, AI becomes a popular and effective driver to foster almost all business practices and it brings new opportunities to any size of enterprises because of its rapid transformation power.

Keywords: Artificial intelligence, AI, Machine Learning

ÖZ

Bu çalışma, yapay zekânın yönetsel uygulamalar ve süreçlerdeki rolünü ortaya çıkarmayı ve günümüzün rekabetçi iş ortamında üstün bir pozisyona sahip olabilmek için yapay zekânın yönetsel işlevlerin bir parçası haline gelmesini amaçlamaktadır. Ayrıca çalışmada, yapay zekânın etkisi karar verme, ürün ve hizmet kalitesi, finansal etkinlik ve insan kaynakları planlaması bağlamında tartışılmıştır. Bunun yanı sıra yapay zekânın olası yan etkileri, herhangi bir organizasyonda oluşabilecek insan-makine ikilemi bağlamında ele alınıp öneriler sunulmuştur. Bu çalışma, nitel tasarımın yöntemini benimseyerek iş ve yönetim ölçeğinde güncel ve muhtemel yapay zekâ etkilerini ele almak için betimsel veri yaklaşımını kullanmıştır. Çalışma ayrıca, daha iyi ve pratik bir yönetsel araç için ortak bir teknoloji platformu oluşturmaya yönelmiş, geleneksel karar destek sistemi ve yönetim bilgi sistemlerini ile yapay zekâyı uyum halinde bir araya getirmeyi de tartışmıştır. Sonuç olarak, yapay zeka neredeyse tüm iş uygulamalarını desteklemek için popüler ve etkili bir itici güç haline gelerek hızlı dönüştürebilme gücü nedeniyle her büyüklükteki işletmeye yeni fırsatlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, AI, Makine öğrenmesi

ASKERLERDE SİGARA İÇME DAVRANIŞI SMOKING BEHAVIOR IN SOLDIERS

Rukuye AYLAZ

Prof.Dr. İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, rukuye.aylaz@inonu.edu.tr

ÖZET

Dünyada en çok bağımlılık yapıcı madde sigaradır. Dünya Sağlık Örgütü sigara bağımlılığını düzenli olarak günde en az bir adet sigara içme olarak tanımlamaktadır. Sigaranın bağımlılık yapmasını sağlayan madde nikotindir. Sigara içildikten 10-15 saniye sonra beyne ulaşan nikotin santral sinir sistemini uyarmaktadır. Nikotin, beyin ve diğer organlardaki nikotinik kolinerjik reseptöre etki etmektedir. Asetilkolin, norepinefrin, dopamin, serotonin gibi nörotransmitterlerin salınımını artırmaktadır. Özellikle nöradrenalin ve dopamin miktarının artmasına sebep olmaktadır. Dopaminin artması ile haz alma duygusu artmaktadır. Asetilkolinin artışı davranışsal performansı artırmakta, beta endorfin artışı ise anksiyete ve gerginliğin azalmasını sağlamaktadır. Sigara bağımlısı kişiler genellikle sabah ilk 30 dakika içerisinde sigara içerler ve günün ilk sigarasından hoşlanırlar. Sigara içemeyecekleri ortamlarda çok zorlanırlar, genellikle nikotin oranı yüksek olan sigaraları tercih ederler ve sigarayı kestiklerinde yoksunluk belirtileri gösterirler. Sigaranın insan vücudunda yol açabileceği en olumsuz etki solunum sistemine olan etkisidir. Yılda 500.000 ölümle sonuçlanan, mortalite ve morbidite oranının yüksek olması sebebiyle halk sağlığı açısından çok önemli olan kronikobstrüktif akciğer hastalığı (KOA) olgularının %90'ı sigaraya bağlıdır. Sigarada bulunan katran akciğer savunma sisteminde önemli yeri olan siliaların üzerine yapışarak siliaların fonksiyonlarında azalmaya neden olur.

Sigara kullanma sıklığı ülkeden ülkeye ve yıldan yıla değiştiği gibi aynı toplumun değişik kesimlerinde de farklılıklar göstermektedir. Askerlerde sigara içme sıklığı toplumun diğer kesimlerine göre daha fazladır. Silahlı kuvvetler hiyerarşik oluşumu, sıkı disiplini, yorucu eğitimleri ile kendine özgü yapısı olan bir ortamdır. Askerlik dönemi, stresli bir ortam, maddi sıkıntılar, aile ve sevdiklerinden uzak kalma gibi sorunlara gençlik döneminin getirdiği bir takım sorunların da eşlik etmesi sebepleriyle sigaraya başlanması açısından riskli bir dönemdir.

Askere gelme yaşı 20'dir ve bu yaşlar yani gençlik dönemi sigaraya başlama yönünden riskli bir dönemdir. Birçok araştırmada da belirtildiği gibi erkek popülasyonda sigara içme sıklığı kadınlardan daha yüksektir. Bu yüzden askerler sigaraya başlama yönünden daha da riskli bir gruptur.

Halk sağlığının temel prensibi bireyleri sağlığını kaybedince iyileştirmek yerine erken dönemde sağlığı korumaktır. Yapılan araştırmalar sigaraya başlamanın önlenmesinin sigara bıraktırma girişimlerinden daha kolay olduğu yönündedir. Bu yüzden önleme çalışmalarına öncelik vermek ardından sigara bıraktırma çalışmaları yapmak daha faydalı olacaktır.

Anahtar kelimeler: Sigara içme, asker, halk sağlığı

AŞIRI KİLOYLA MÜCADELEDE MALİYE POLİTİKASI ARACI: OBEZİTE VERGİSİ

Esra GÜR

Öğr. Gör. Bingöl Üniversitesi, egur@bingol.edu.tr

İlkay YILDIZ

Öğr. Gör. Bingöl Üniversitesi, ilkayyildiz@bingol.edu.tr

ÖZET

Obezite, günümüzde bütün dünyada çözülmesi gereken büyük bir sorun olarak varlığını sürdürmektedir. Özellikle şeker içerikli içecekler ve gıdalar önemli bir enerji kaynağıdır. Bu tür sağlıksız gıdaların fazla enerji taşımaları ve harcanamayarak açığa çıkan fazla enerjinin, bireylerde aşırı yağlanma, fazla kilo gibi sonuçlar doğurduğu bilinmektedir. Bu durum sonucu ortaya obezite hastalığı çıkmaktadır. Son yıllarda bu sorunla mücadelede devletler, etkin bir şekilde müdahalede bulunma gereği duymaktadırlar. Çünkü obezite hastalığına yol açan aşırı kilolu olma durumu, hem toplumun sağlık kalitesini düşürmekte, hem de ortaya büyük bir sağlık harcaması çıkarmaktadır. Üretim faktörleri içinde önemli bir yere sahip olan işgücü faktörü, azalan toplum sağlığı nedeniyle düşmekte, bu durum toplumun üretim kapasitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca, Obezite hastalığı bireylerde farklı birçok hastalığın temeli olmaktadır. Dolayısıyla, devletler sağlık harcamalarına eskiye nazaran daha çok pay ayırmak durumunda kalmaktadırlar. Düşük üretim ve artan kamu harcamaları bütün ülke vatandaşları için bir yük teşkil etmektedir. Çünkü devletler böyle bir durumda ortaya çıkması muhtemel bütçe açıkları ile mücadelede olağan gelir kaynağı olarak vergilere başvuracak ve sonuçta bu yük bütün bireylerin taşıması gereken bir yük haline dönüşecektir. Bütün bunlardan dolayı devletler, iktisadi ve sosyal alanda etkinlik ve adalet sağlamak ve bu sağlık sorununun önlenmesi amacıyla maliye politikası araçlarını kullanmak durumunda kalmaktadır. Bu sayede, hem bireylerin sağlığını olumsuz yönde etkileme gücü yüksek gıdaların tüketimi azaltılmış olacak, hem de toplumda vergi dağılımında adaletin tesisi için bir adım daha atılmış olacaktır. Bu çalışmada, obezite hastalığı, etkenleri ve olası sonuçları üzerinde durulmuş ve son yıllarda gündemde olan obezite vergilerinin tanımı, amaçları, etkileri ayrıntılı bir şekilde incelenmiş ve Türkiye’de uygulanabilirliği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Obezite, Vergi, Obezite Vergisi, Maliye Politikası.

EVDE BAKIM GEREKSİNİMİ OLAN YAŞLILARDA SOSYAL DESTEK İLE ÖZBAKIM GÜCÜ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Funda KAVAK

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, funda.kavak@inonu.edu.tr

Abdurrezzak GÜLTEKİN

Arş. Grv, İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, abdurrezzak.gultekin@inonu.edu.tr

Aysel ÖZDEMİR

Arş. Grv, İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, aysel.ozdemir@inonu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu araştırma evde bakım gereksinimi olan yaşlılarda sosyal destek ile özbakım gücü arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Metot: İlişkisel tanımlayıcı olarak yapılan araştırma, Eylül 2017-Mart 2018 tarihleri arasında 2 Aile Sağlığı Merkezi'nde (ASM) gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Türkiye'nin doğusunda bulunan 8 ASM arasından yaşlı nüfus yoğunluğuna göre kura yöntemi ile belirlenen 2 ASM'ye kayıtlı 65 yaş ve üzeri 2500 kişi oluşturmuştur. Araştırmanın örneklem büyüklüğü yapılan güç analizi ile 0.05 yanılğı, 0.95 güven aralığında 150 evde bakım gereksinimi olan yaşlı birey olarak belirlenmiştir. ASM'ye kayıtlı yaşlı bireylerin isimleri evde bakım gereksinimlerine göre listelenip basit rastgele örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Özellikler Formu, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği, Özbakım Gücü Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdellik, ortalama, bağımsız gruplarda *t* testi, Varyans analizi, Kruskall-Wallis ve Mann-Whitney-U testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan yaşlıların % 55.5'inin kadın, % 40.5'inin okur-yazar, % 70.7'sinin evli % 50.7'sinin 3 ve üzeri çocuğa sahip olduğu, % 50.9'unun gelir durumunun orta düzeyde, % 45.5'inin sağlık durumlarını orta düzeyde algıladıkları belirlenmiştir. Yaşlıların çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçek toplam puanı 40.25 ± 2.56 , özbakım gücü ölçek toplam puanı 69.75 ± 1.45 olarak tespit edilmiştir. Evde bakım gereksinimi olan yaşlılarda sosyal destek ölçek ile özbakım gücü ölçek toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p < 0.05$).

Sonuç ve Öneriler: Araştırmaya katılan yaşlıların algıladıkları sosyal desteğin orta düzeyde, özbakım gücünün orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Araştırmada yaşlıların algıladıkları sosyal destek arttıkça özbakım gücü artmaktadır. Evde sağlık bakım hizmeti veren ekibin bir üyesi olan hemşirelerin yaşlılara ve ailelerine psikolojik yönden destek vererek, yaşlıların bakımı ile ilgili eğitimler düzenleyerek yaşlıların sosyal desteklerini artırıp, bu sayede özbakım gücünü arttırmaları sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Evde Bakım, Özbakım Gücü, Sosyal Destek, Yaşlı

TİP II DİYABET HASTALARININ ALGILADIĞI SOSYAL DESTEK İLE ÖZETKİLİLİK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Aysel ÖZDEMİR

Arş, Grv, İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, aysel.ozdemir@inonu.edu.tr

Funda KAVAK

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, funda.kavak@inonu.edu.tr

Abdurrezzak GÜLTEKİN

Arş, Grv, İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, abdurrezzak.gultekin@inonu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu araştırma, Tip II diyabet hastalarının algıladığı sosyal destek ile özetkililik arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma ilişkisel tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Türkiye'nin doğusundaki bir üniversite hastanesinin endokrin servisinde Eylül 2017-Şubat 2018 tarihleri arasında tedavi gören Tip II diyabet tanılı hastalar oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmeden en az 1 yıldır Tip II diyabet tanısı alan, okuma-yazma bilen, iletişimi bozacak ruhsal problemi olmayan ve araştırmayı kabul eden 172 Tip II diyabet tanılı hasta araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmada verilerin toplanmasında araştırmacı tarafından literatür taranarak oluşturulan "Tanıtıcı Özellikler Formu, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Özetkililik Ölçeği" kullanılmıştır.

Bulgular: Hastaların medeni durum, gelir durumu, çocuk sahibi olma durumu ile algılanan sosyal destek arasında istatistiksel olarak anlamlı fark vardır ($p<.05$). Hastaların cinsiyet, medeni durum, çocuk sahibi olma durumu ile özetkililik arasında bulunan fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<.05$). Diyabet hastalarının algıladığı sosyal destek ile özetkililik arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<.05$).

Sonuç: Araştırmada diyabet hastalarının algıladığı sosyal destek ve özetkililiklerinin orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Hastaların algıladığı sosyal destek arttıkça özetkililik düzeyleri artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Diyabet, Hasta, Özetkililik, Sosyal Destek

GELENEKSEL VE MODERN KONUTLARIN MEKÂNSAL YAPISININ İRDELENMESİ MALATYA / DARENDE – AŞAĞIULUPINAR ÖRNEĞİ

Ayşe TOTU KESKİN

Yüksek lisans öğrencisi, Fırat Üniversitesi, totu.ayse@gmail.com

Muhammet KURUCU

Dr. Öğretim Üyesi, Fırat Üniversitesi, mkurucu2752@gmail.com

ÖZET

Tarihi değeri olan ve belge niteliği taşıyan, aynı zamanda yaşayanlar için aidiyet duygusu oluşturan geleneksel yapılar, kentsel dokunun omurgasını oluşturmaktadır. Geleneksel yapıların bir kısmı, günümüze kadar gelerek kent dokusunu devam ettirmektedir.

Geleneksel Aşağıulupınar konutları, fiziksel ve demografik açıdan değişim yaşamasına rağmen varlığını kısmen sürdürmektedir. Bu değişim sürecinde geleneksel konutlarla birlikte modern konutlar da zamanla bu kentsel dokuya dahil olmuştur. Hem geleneksel hem de modern konutların yer aldığı Aşağıulupınar'da, geleneksel doku bağlamı çerçevesinde bu konutların mekânsal yapısı irdelenmiştir.

Çalışmanın amacı; geleneksel konut mimarisinden modern mimariye geçiş sürecinde değişen sosyo-mekânsal ilişkilerin konut mimarisi üzerindeki yansımaları ele alınmıştır. Bu değişim dinamiklerinin hem geleneksel hem de modern konutlar üzerindeki etkileri ise, Aşağıulupınar örneğinde tespit edilmiştir. Geleneksel kent dokuları ve dokuları oluşturan konutlar üzerinde yapılan tespitlerde, konutların bütüncül olarak korunması-yaşatılmasına yönelik gerek akademik - bilimsel gerekse uygulama düzeyindeki çabalara katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Geleneksel Aşağıulupınar konutlarının mekânsal yapısı, yerleşimi, kat adedi, iç mekân ve cephe düzeni üzerinde yapılan çalışmaların değerlendirilmesi ile modern konutların mekânsal yapısı üzerinden değerlendirilmesi sunulmuştur. Geleneksel Aşağıulupınar konutlarının modern konutlara oranla arazi yerleşimi, mekân organizasyonu, yapısal malzemesi, strüktürü, doğaya olan etkisi... gibi pek çok bakımdan daha uygun olduğu gözlemlenmiştir. Geleneksel Aşağıulupınar konutlarının devamlılığı, korunarak yaşatılması ve geleceğe aktarılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Geleneksel konutların korunarak yaşatılması ve geleceğe aktarılması; ancak içlerindeki yaşantının devamlılığı ile mümkün olabileceğinden dolayı kullanıcının güncel gereksinim ve isteklerinin karşılanması gerekmektedir. Ancak bunu yaparken koruma / kullanma dengesi doğru kurulmalıdır. Türk evi plan tipolojisine ve mekân kurgusuna uygun olarak biçimlenen ve geleneksel yaşam biçimini yansıtan Aşağıulupınar evlerinin yaşatılması ve korunması kültür sürekliliğinin sağlanması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Aşağıulupınar, Geleneksel Konutlar, Modern Konutlar, Mekânsal Yapı.

MARKALARA YÖNELİK OLUMSUZ BİR TUTUM: MARKA KAÇINMASI

Arş. Gör. Bulut DÜLEK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, bulutdulek@gmail.com

ÖZET

Tüketicilerin markalara yönelik tutum ve davranışları, pazarlama bilimi açısından her zaman önemli olarak görülmüştür. Bu doğrultu da yapılan akademik çalışmalarda genellikle tüketicilerin markalara yönelik olumlu yaklaşımlarından daha fazla bahsedilmiştir. Buna rağmen tüketicilerin markalara yönelik tutum ve davranışları her zaman istenildiği gibi olumlu yönde olmamıştır. Bu durumlarda tüketiciler markalara yönelik olarak tercih etmeme, başka markalara yönelme, rahatsızlık duyma veya bu rahatsızlığı çevrelerindeki insanlara paylaşma eğilimi göstermektedirler.

Tüketim karşıtlığının spesifik bir türü olarak karşımıza çıkan marka kaçınması, tüketicilerin belli bir markayı kasıtlı olarak terk etmeleri veya ondan uzaklaşmak istemelerine yönelik davranış olarak ifade edilmektedir. Marka kaçınması; deneyimsel kaçınma, ahlaki kaçınma, kimlik kaçınması ve eksik değer kaçınması boyutlarından oluşmaktadır. Deneyimsel kaçınma, tüketicilerin bir marka ile daha önce yaşanmış oldukları olumsuz bir deneyim sonucu ortaya çıkan kaçınma davranışı olarak ifade edilmektedir. Ahlaki kaçınma, markanın ideolojik ve ahlaki nedenlerden dolayı tüketiciler tarafından reddedilmesi kapsamaktadır. Kimlik kaçınması, markanın tüketiciler tarafından istenmeyen bir kimliği simgelemesi veya olumsuz bir referans grup ile özdeşleşmesi durumunda ortaya çıkan kaçınma davranışdır. Marka veya üründen beklenen fayda ile maliyet arasındaki tutarsızlık gibi marka ile ilgili algılanan risklerin fazla olduğu kaçınma davranışı da eksik değer kaçınması olarak ifade edilmektedir.

Bu araştırmanın konusu tüketicilerin markalara yönelik kaçınma davranışlarının analizi olarak belirlenmiştir. Bu çalışma ile tüketicilerin bir markadan neden kaçındıkları, kaçınma davranışında etkili olan faktörlerin ne olduğu ve kaçınma davranışlarının hangi boyutlarda olduğu sorularına cevap bulunmaya çalışılmıştır. Söz konusu çalışma ile markadan kaçınma davranışı gösteren tüketicilerin satın almayı bırakma davranışı, olumsuz ağızdan ağıza iletişim, online şikayet ve alternatif markalara yönelme gibi davranışlar sergilemekte olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Marka Kaçınması, Deneyimsel Kaçınma, Olumsuz Ağızdan Ağıza İletişim

MARKA FARKINDALIĞI OLUŞUMUNDA TELEVİZYON REKLAMLARININ ÖNEMİ

Arş. Gör. Bulut DÜLEK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, bulutdulek@gmail.com

Rekabetin her geçen gün daha da yoğunlaştığı günümüz pazarlama şartlarında markanın güçlü bir rekabet aracı olduğu yadsınamaz haldedir. Markanın güçlü bir değere ve önemli bir farklılığa sahip olabilmesi de birçok rakip arasından kolayca ayırt edilebilecek özellikte bir farkındalıkla mümkün olmaktadır. Marka farkındalığı, pazara sunulan markaların tüketiciler tarafından tanınması ve ayırt edilmesi anlamı taşıdığından dolayı marka ile tüketicilerin iletişimini sağlayan marka unsurlarının başında gelmektedir. Bu bakımdan tüketicilerin bir markayı ismi, logosu, kimliği, kişiliği, vaatleri, sembol ve çağrışımları ile algılayıp öğrenme düzeyleri farkındalığı ifade etmektedir. Markanın geniş kitleler tarafından fark edilip güçlü bir değere sahip olması da ancak etkili bir iletişim yoluyla sağlanmaktadır.

Markanın tanınması ve hatırlanması ile marka farkındalığının oluşmasında iletişim araçlarından reklamın önemli bir yeri vardır. Reklam en genel tanımıyla, mal ve hizmetlerin çeşitli iletişim araçları kullanılarak geniş kitlelere belli bir ücret karşılığı tanıtılmasına yönelik çabalar olarak ifade edilmektedir. Geniş kitleleri etkileyebilme yeteneği ile televizyon reklamları da kullanılan çeşitli görsel, işitsel unsurlarla dikkat çekerek tüketici zihnine ulaşmakta ve akılda kalabilmeyi kolaylaştırmaktadır. Televizyon reklamlarının diğer reklam unsurlarından ayırt edici farklılığı da sürekli takip edilmesi ve hem görsel hem işitsel duylara hitap ederek tüketici algılamalarına daha çok etki edebilmesidir.

Bu çalışmada marka farkındalığı oluşturulmasında televizyon reklamlarının önemine değinilmiştir. Özellikle görsel ve işitsel duylara hitap edebilmesi bakımında televizyon reklamlarının tüketici algılarında önemli değişimler yaptığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca tüketicilerin markalardan haberdar olması ya da birçok marka arasından bir markayı ayırt edebilmesi, unutmuş olduğu bir markayı tekrar hatırlayabilmesi ya da sürekli göz önünde bulunan bir markanın kendisi için ilk akla gelen marka olarak algılamasında televizyon reklamlarının önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Marka Farkındalığı, Reklam, Televizyon Reklamları

BARIARTİK CERRAHİDE PERİOPERATİF HEMŞİRELİK BAKIMI

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetdmr84@gmail.com

Araş. Gör. Hasan GENÇ

İnönü Üniversitesi, hasan.genc@inonu.edu.tr

Araş. Gör. Şerafettin OKUTAN

Bitlis Eren Üniversitesi, sokutan@beu.edu.tr

ÖZET

Tarih boyunca şişmanlık çeşitli tanımlamalarla algılanmıştır. Bu kimi zaman güçlülük, kudret, hükümlan, heybetli gibi terimlerle adlandırılırken; kimi zaman da doğurganlık, bereket, bolluk ile beraber anılmışlardır. Son yıllarda şişmanlık, beraberinde kişiye yüklediği ek hastalıklar ve toplumsal sorunlar nedeniyle kronik, ilerleyici, önemli bir hastalık olarak kabul edilmektedir.

Şişmanlık insidansı her toplumun özelliklerine göre değişim göstermektedir. Toplumun yeme alışkanlıkları, yaşadıkları ortam, çalışma koşulları ve genetik faktörler insidansa etki eden faktörlerdir. Ancak tüm toplumlar için kabul edilen, yaşla kilo alımının arttığı ve kadınlarda şişmanlığın erkeklere oranla 4 kat fazla görülmesidir. Bu aşırı şişmanlık durumunda bireyler bariatrik cerrahi ile tedavi şansı bulmaktadırlar. Aşırı şişmanlık (Bariyatrik) cerrahisi aşırı, hastalık derecesinde şişmanlığın (morbid obezitenin) etkili tedavi yöntemlerinden biridir. Aşırı şişmanlık cerrahisi, şişmanlığa bağlı ortaya çıkan diğer sorunların iyileşmesinde, tamamen düzelmesinde ve şişmanlığa bağlı yeni sorunların ortaya çıkmasının önlenmesinde oldukça etkilidir. Aşırı şişmanlık ameliyatları teknik olarak üç farklı grupta toplanabilir. Bunlar; sadece gıda alımını kısıtlayan ameliyatlar, malabsorpsiyon yapan ameliyatlar, hem malabsorpsiyon hem de gıda alımını kısıtlayan ameliyatlardır.

Cerrahi yöntemin başarısı; ameliyat öncesinde uygun hasta seçimine, yeterli hazırlık dönemine, aşırı şişmanlık cerrahisi konusunda deneyimli ameliyat ekibine ve ameliyat sonrası bakıma bağlıdır. Bu özel ekibin bir üyesi olan hemşirenin perioperatif bakımda rolü çok büyüktür. Hastanın ameliyat öncesi hazırlığının iyi yapılması yaşam bulguları ve kan değerlerinin aynı şekilde organ fonksiyonlarının ameliyata uygun hale gelmesi sağlanmalıdır. Ameliyat sırası hasta güvenliği üzerinde durulması gereken ve hemşirenin sorumluluğunda olan önemli bir konudur. Ameliyat sonrası başta solunum olmak üzere hastanın beslenmesi, boşaltımı, beden ısısı gibi noktaları hemşirenin değerlendirmesiyle; ameliyattan sonra gelişebilecek komplikasyonlara karşı gerekli önlemleri zaman kaybetmeden alması hastanın yaşamını kurtarıcı olabilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, bariatrik cerrahide perioperatif hemşirelik bakımına yönelik girişimleri hemşirelik literatürü ışığında gözden geçirmektir.

Anahtar kelimeler: Yoğun Bakım, Uyku Kalitesi, Tamamlayıcı ve Alternatif Tedaviler

BASKETBOL C KLASMAN HAKEMLERİNİN ÖZ YETERLİKLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ

Cemal GÜNDOĞDU

Doç. Dr. İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, cemal.gundogdu@inonu.edu.tr

Özgür KARATAŞ

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, ozgur.karatas@inonu.edu.tr

Buğra Çağatay SAVAŞ

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, b_c_savas@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı basketbol c klasman hakemlerinin öz yeterliklerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Çalışma genel tarama modeli betimsel bir çalışmadır. Çalışma Türkiye Basketbol Federasyonu 2018-2019 c klasman listesinde bulunan 171'i erkek, 32'si kadın olmak üzere toplam 189 hakem gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmada, kişisel bilgi formu ile Myers ve ark. (2012)'nin geliştirdikleri, Türkçe'ye uyarlama çalışması Karaçam ve Pulur (2017) tarafından yapılan Hakem Öz Yeterlik Ölçeği (HÖYÖ) kullanılmıştır. Ölçek 18 madde ve beş alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin alt boyutları alfa iç tutarlık katsayıları fiziksel yeterlik alt boyutu .80, baskı alt boyutu .76, karar verme alt boyutu .76, iletişim alt boyutu .77, oyun bilgisi alt boyutu .76, ölçeğin tümü için .81, ölçeğin KMO değeri ise .83 olarak ölçülmüştür. Anlamlılık düzeyi olarak 0,05 olarak benimsenmiştir. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlardan (frekans, ortalama, standart sapma, yüzde) kullanılmış, ikili gruplar için T-Testi ve çoklu gruplar için One Way Anova testi kullanılmıştır. Çalışmamıza katılan basketbol c klasman hakemlerinin öz yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre erkek hakemlerin öz yeterliklerinin kadınlardan daha yüksek olduğu ve baskı alt boyutu ile oyun bilgisi alt boyutunda anlamlı bir farklılık tespit edilmiş ($p < .05$), yaş arttıkça hakemlerin öz yeterliklerinin de arttığı yaş değişkenine göre alt boyutların tamamında anlamlı bir farklılık tespit edilmiş ($p < .05$), eğitim düzeyi değişkenine göre fiziksel yeterlik alt boyutunda, hakemlik yılı değişkenine göre alt boyutların tamamında, hakemlerin meslek değişkenine göre fiziksel yeterlik alt boyutu, iletişim alt boyutu ve oyun bilgisi alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($p < .05$). Hakemlerin öz yeterliklerinin geneli ve alt boyutları arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde anlamlı bir korelasyon olduğu, hakemlerin öz yeterlik ölçeği puan ortalamasının yüksek seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öz Yeterlik, Hakem, Basketbol, Klasman.

MALATYA'DA BATIL İNANÇLAR

Arzu BOZDAĞ TULUM

Dr.Öğrencisi, Öğretmen, Malatya Bilim ve Sanat Merkezi, arzubozdagtululum@hotmail.com

Cihanşah TULUM

Öğretim Görevlisi, Malatya Turgut Özal Üniversitesi, cihansahtulum@hotmail.com

ÖZET

Kültürün ve inançların özünden bir şey kaybetmeksizin korunması, o milletin milli varlığının devamında önemli bir etkidir. Geçmiş günümüze bağlayan; günümüzünse geleceğe ışık tutulmasında önemli yeri olan kültürümüzün tüm unsurları zenginliklerle doludur. Toplumun ve bireyin yaşamını etkileyen ve yönlendiren en önemli unsurlardan olan halkın batıl inançları da bu zenginliklerimizden birisidir. Bizler bu kültürün taşıyıcıları olarak, bu zenginliklerin neler olduğunu ortaya çıkarmak ve gelecek nesillere aktarmakla yükümlüüz.

Yapılan bu çalışma, Malatya halkının kültürünün önemli parçalarından olan, geçmişten günümüze doğum, evlenme ve ölüm dönemleri ile ilgili batıl inançlarını tespit edecek ve bu alanda yapılacak diğer bilimsel çalışmalara veri oluşturacak olması açısından önemli ve bu konuda literatüre kaynak oluşturmak amaçlanmaktadır.

Yapmış olduğumuz literatür taramalarında, batıl inançları tespiti yönelik çalışmaların yer aldığı ancak var olan çalışmaların Malatya halkının batıl inançları özeline odaklanmadığı görülmektedir. Projenin, batıl inançlar konusunda kuramsal açıdan geniş bir literatür taramasını içermesi ve tüm Malatya'yı kapsayan bir mahiyete sahip olması açısından bu alanda yapılacak olan görülmektedir. Ayrıca özelde Malatya ve genelde Türkiye'deki batıl inançları daha iyi anlamak çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu projede; İnsan hayatının üç önemli dönemi olan doğum, evlenme ve ölüm dönemleri ile ilgili Malatya halkının batıl inançlarını tespit etmek amacıyla 6 aile büyüğüyle sözlü tarih çalışması yapılmıştır. Yapmış olduğumuz literatür taramaları ve görüşmeler dışında sosyal medya adreslerinden "Malatya'nın Eski Aileleri ve Aile Fotoğrafları" grubu üyelerinden 950 yorum yapılmış, gerekli eleme sonucunda 165 tane konu ile ilgili veri elde edilmiş ve elde edilen veriler birleştirilerek raporlaştırılmıştır.

Malatya halkının İnsan hayatının üç önemli dönemi olan doğum, evlenme ve ölüm dönemleri ile ilgili toplam 165 batıl inançtan, Doğum dönemi ile ilgili toplam 100, Evlenme ile ilgili 32 batıl inanç tespit edilmiştir. Ayrıca ölüm ile ilgili bazı batıl inançların varlığı da yine verilen cevaplar doğrultusunda tespit edilmiştir. Bu başlıkta da toplam 33 batıl inanca ulaşılmıştır.

Yapmış olduğumuz literatür taramalarında, batıl inançları tespiti yönelik çalışmaların yer aldığı ancak var olan çalışmaların Malatya halkının batıl inançları özeline odaklanmadığı görülmektedir. Bu alanda araştırmaların yapılması Malatya kültürünün bu kısmının da aydınlatılmasına imkan verecektir.,

Anahtar kelimeler: Kültür, Malatya, Batıl, İnanç

BATMAN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET REKLAMLARINA YÖNELİK TUTUM VE DAVRANIŞLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Yavuz ELİTOK

Dr. Öğretim Üyesi, Batman Üniversitesi, elitoky@gmail.com

Uyum ELİTOK

Arş. Gör., Batman Üniversitesi, uyumyilmaz@gmail.com

Tahsin Galip TEKİN

Arş. Gör., Batman Üniversitesi, tahsingalip.tekin@batman.edu.tr

ÖZET

İletişim teknolojilerinin hızla gelişimi; radyo, televizyon, gazete ve benzeri geleneksel reklamcılığın yerine internet reklamcılığının giderek ivme kazanmasını sağlamaktadır. Bireyler artık ihtiyaçlarına karşılama hızı, kolay ve istedikleri zaman istedikleri yerden ulaşabilecekleri interneti daha fazla kullanmaya başlamışlardır. İşletmelerin maliyetlerini indirgeyen ve daha çok müşteriye ulaşabilmelerini sağlayan dijital pazarlama daha fazla yaygınlaşmış ve bu doğrultuda internet reklamcılığının önemi yadsınamayacak dereceye ulaşmıştır.

Çalışmanın amacı Batman Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin internet reklamlarına yönelik tutum ve davranışlarının belirlenmesidir. Araştırmada anket yöntemi kullanılmış olup Batman Üniversitesi'nde farklı fakültelerde öğrenim gören 219 kişiye uygulanmıştır. Anket formunda sorular 5'li Likert ölçeğiyle hazırlanmıştır. Araştırma sonucunda erkek öğrencileri kız öğrencilere göre ayrıca devlet yurdunda kalan öğrencilerin, diğer yerlerde kalanlara göre internette daha fazla vakit geçirdiği, katılımcıların % 70,8'inin internet reklamlarını güvenilir bulmadığı, % 65,8'inin bir ürünü almadan önce internette ürünler hakkındaki yorumlara baktığı, % 60,2'sinin internet reklamlarına yapılan yorumları önemli bulduğu, % 64,9'unun görmek istemediği reklamlara maruz kaldığı, % 66,2'sinin bazı internet reklamlarını çocuklar için zararlı bulduğu, % 68'inin rahatsız edici reklamların yayınlandığı sitelere girmediği bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: internet reklamcılığı, dijital pazarlama, e-ticaret

REORGANIZATION ENERGY OF TRIS(3-AMINO-8-HYDROXYQUINOLINATO)ALUMINIUM COMPLEX

Ayhan ÜNGÖRDÜ*

Arş. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, aungordu@cumhuriyet.edu.tr

Koray SAYIN

Arş. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, krysayin@gmail.com

ÖZET

Son zamanlarda, organik materyallerin hesaplamalı modellemesi, özellikle, organik ışık yayıcı diyotlar (OLEDler) organik alan etkisi transistörleri (OFETler), fotovoltaiik hücre gibi aygıtlardaki uygulamalar için aday moleküllerinin dizaynında ve taranmasında organik elektroniğin içine derin olarak girmiştir. Bunlar arasında, düz görüntü panellerindeki uygulamalarından dolayı OLEDler üzerine gelişme vardır. OLED teknolojileri, tris(8-hidroksikinolin)alüminyumdan (Alq3) düşük voltajlı yeşil elektroluminesansın (EL) Tang ve Van Slyke tarafından ilk kez rapor edilmesinden sonra hızlıca gelişmektedir. Alq3, iyi elektron hareketliliğinden dolayı bu alanda yaygın olarak kullanılan temel komplekslerden biridir. Birçok araştırmacı bu kompleks üzerine çokça inceleme yapmıştır. Araştırmacıların çoğu, bu kompleksin özelliklerini geliştirmek için çalıştı ve çeşitli gruplarla onu modifiye ettiler.

Bu sebeple, kompleksin reorganizasyon enerjisi üzerine süstitüent etkisini inceledik. Bu çalışmada, süstitüent grup olarak, elektron salıcı grup olan amino grubunu seçtik ve onu ligandın 3-konumuna bağladık. Teorik olarak, tris(3-amino-8-hidroksikinolin) alüminyum kompleksini dizayn ettik. Yoğunluk fonksiyon teorisi (DFT) düşük maliyeti ve daha fazla doğruluğundan dolayı revaçta bir yöntemdir. Bütün hesaplamalar için DFT'yi kullandık. B3LYP de teorik hesaplar için popüler bir seçimdir. Bu yüzden tris(8-hidroksikinolin) alüminyum ve tris(3-amino-8-hidroksikinolin) alüminyum komplekslerinin nötral ve iyon (katyon/anyon) yapıları Gaussian 16 programında B3LYP/6-31g(d) seviyesinde optimize edildi. Aynı seviyede, reorganizasyon enerjileri Marcus teorisiyle hesaplandı. Sonra, tris(3-amino-8-hidroksikinolin) alüminyum kompleksinin reorganizasyon enerjisi ile tris(8-hidroksikinolin) alüminyumununki karşılaştırıldı. Elektron verici amino grubunun yük transferi üzerine etkisi bulundu. Bu çalışma, OLED çalışmalarında, deneyci araştırmacılara rehber olabilir.

Anahtar kelimeler: Elektron Verici Grup, Süstitüe Alq3, DFT, Reorganizasyon Enerjisi.

ABSTRACT

Recently, computational modeling of organic materials has investigated deeply into organic electronic, especially in the screening and design of potential candidate molecules for applications in devices such as organic light-emitting diodes (OLEDs), organic field effect transistors (OFETs) and photovoltaic cells. Among these, there has been a growing on OLEDs due to their application in flat display panels. OLED technologies have evolved rapidly since the first report by Tang and Van Slyke of low voltage green electroluminescence (EL) from tris(8-hydroxyquinolino)aluminium (Alq3). Alq3 is one of the widely-used fundamental complex in this area due to its good electron mobility. Many researchers performed some investigations on this compound. Most of researchers studied to develop properties of this complex and modified the complex with various group.

To this end, we investigated substituent effect on reorganization energy of the complex. In this work, we selected amino group which is a electron-donating group as substituted group and connected the 3-position of ligand. We designed theoretically tris(3-amino-8-hydroxyquinolato)aluminium complex. Density functional theory (DFT) is a popular method because its low computational cost and more accuracy. For all calculations, we used DFT method. Also, B3LYP is a popular choice for theoretical calculations. Thus, neutral and ion (cation/anion) structures of tris(8-hydroxyquinolato)aluminium and tris(3-amino-8-hydroxyquinolato) aluminium complexes were optimized at B3LYP/6-31G(d) level in Gaussian 16 program. At the same level, their reorganization energies were calculated by Marcus theory. Then reorganization energy of tris(3-amino-8-hydroxyquinolato)aluminium complex was compared with those of tris(8-hydroxyquinolato)aluminium complex. Effect on charge transfer of electron-donating amino group was found. This study can be guidance the experimental researchers in OLED studies.

Keywords: Electron-donating Group , Substituted Alq3, DFT, Reorganization Energy.

CHARGE TRANSFER PROPERTY OF TRIS(3-NITRO-8-HYDROXYQUINOLINATO)ALUMINIUM

Ayhan ÜNGÖRDÜ*

Arş. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, aungordu@cumhuriyet.edu.tr

Koray SAYIN

Arş. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, krysayin@gmail.com

ÖZET

Organik ışık yayan diyotlar (OLEDler) çeşitli ekran uygulamaları için gelişmektedir. Işık yayan materyaller arasında, tris(8-hidroksikinolin)alüminyum (Alq_3), iyi yük transfer ve güçlü elektrolüminesans (EL) özelliğinden dolayı sıklıkla kullanılmaktadır. Moleküllerin yük transfer özellikleri OLED davranışını belirler. Yük transferi Marcus teori ile tahmin edilebilir.

Biz tris(8-hidroksikinolin)alüminyum ve türevini tasarladık. Sübstitüe türevini yapmak için, elektron çekici grup olan nitro grubunu seçtik ve bunu ligandın 3-konumuna bağladık. Tris(3-nitro-8-hidroksikinolin)alüminyum bileşimini teorik olarak dizayn ettik. Sübstitüent etkisini daha iyi anlamak için yoğunluk fonksiyon teorine (DFT) dayanan kuantum mekanik hesaplamalarını kullandık. Ayrıca DFT, düşük maliyetli, doğru ve deney sonuçları ile tekrar üretilebilirdir. Bu yüzden, bütün hesaplarda DFT yöntemi kullanıldı. 8-hidroksikinolin aromatik bileşik olduğundan, aromatik hidrokarbon içeren teorik hesaplamalar için B3LYP hibrid fonksiyonu revaçta bir seçimdir. Bu sebeple, tris(8-hidroksikinolin)alüminyum ve tris(3-nitro-8-hidroksikinolin)alüminyumun nötral ve iyon (kation/anyon) yapıları, Gaussian 16 programında, B3LYP/6-31G(d) seviyesinde optimize edildi. Bu komplekslerin yük transfer özellikleri reorganizasyon enerjileri ile tahmin edildi. Daha sonra, tris(3-nitro-8-hidroksikinolin)alüminyum reorganizasyon enerjisi ile tris(8-hidroksikinolin)alüminyumunki kıyaslandı. Sonuçta, kompleksin yük transfer özelliği üzerine elektron çekici sübstitüent etkisi belirlendi. Bu çalışma OLEDler ve modifiye türevleri ile ilgili çalışmalara rehberlik sağlayabilir.

Anahtar kelimeler: Elektron Çekici Grup, Sübstitüe Alq_3 , DFT, Yük Transferi.

ABSTRACT

Organic light-emitting diodes (OLEDs) have been developed for various display applications. Among light emitting materials, tris(8-hydroxyquinolato)aluminium (Alq_3) has used most often because of its good charge transfer and strong electrolüminescent (EL) properties. Charge transfer properties of molecules determine OLED behavior. Charge transfer can be predicted by Marcus theory. Marcus theory explain charge transfer with reorganization energy.

We designed tris(8-hydroxyquinolato)aluminium complex and its substituted derivative. In order to do substituted derivative, we selected nitro group which is a electron-withdrawing group and connected the 3-position of ligand. We devised theoretically tris(3-nitro-8-hydroxyquinolato)aluminium. Quantum mechanical calculations based on density functional theory (DFT) have been employed in order to better understand the effect of substituent group. Also, it is low computational cost, accuracy and reproducibility of experimental results. Therefore, we used DFT method for all calculations. Besides, B3LYP is a popular choice for theoretical computations involving aromatic hydrocarbons because 8-hydroxyquinolato ligand is aromatic. Therefore, neutral and ion (cation/anion) structures of tris(8-hydroxyquinolato)aluminium and tris(3-nitro-8-hydroxyquinolato)aluminium were optimized at B3LYP/6-31G(d) level in Gaussian 16 program. Charge transfer properties of complexes were predicted with their reorganization energies. Then reorganization energy of tris(3-nitro-8-hydroxyquinolato)aluminium was compared with those of

tris(8-hydroxyquinolino)aluminium. Consequently, electron-withdrawing substituent effect on charge transfer property of the complex was determined. This work can provide guidance on studies related to OLEDs and their modified derivatives.

Keywords: Electron-withdrawing Group, Substituted Alq3, DFT, Charge Transfer.

ALGILANAN KURUMSAL İTİBAR DÜZEYİNİN FARKLI KUŞAKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ

INVESTIGATION OF THE PERCEIVED CORPORATE REPUTATION LEVEL FROM DIFFERENT GENERATIONS: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) REGION EXAMPLE

Gülşen KIRPIK

Dr., Adıyaman Üniversitesi Kahta Meslek Yüksekokulu, gkirpik@adiyaman.edu.tr

Bünyamin AKDEMİR

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, bunyamin.akdemir@inonu.edu.tr

ÖZET

Özellikle son yıllarda küresel anlamda yaşanan bilişim ve iletişim alanlarındaki değişimler ve gelişimler hem kurumların içinde bulunduğu bölgenin demografik özelliklerini hem de kurum içerisindeki farklı kuşak çalışanların kurumlarına ilişkin tutum, değer ve algılarını değiştirmiştir. Değişimlerin gölgesinde farklı kuşak çalışanların kurumsal itibar algıları da birbirlerinden farklı olacaktır. Bu çalışmada, TRC1 Bölgesinin organize sanayi işletmelerindeki farklı kuşak çalışanların kurumsal itibar algı düzey farklılıkları incelenmiştir.

Çalışmada örneklem, tesadüfi örneklem türlerinden basit rastgele örneklem yöntemi ile seçilen 1.105 çalışandan oluşmaktadır. Anket yöntemi ile çalışmanın veri setine ulaşılmıştır. Veri setinin analizi için SPSS 22.0 programından yararlanılmıştır. Verilerin analizi kapsamında frekans analizi, güvenilirlik analizi, normal dağılım testi ve faktör analizi uygulanmıştır. Normal dağılım testi sonucuna göre, verilerin normal dağılım göstermemesi ($p < 0,01$) sebebiyle, çalışmanın hipotezlerinin test edilmesinde parametrik olmayan analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Çalışmanın algılanan kurumsal itibarın ölçümüne ilişkin, Fombrun ve diğerleri (2000) tarafından geliştirilen 6 boyutlu 20 faktörlü “itibar katsayısı ölçeği” kullanılmıştır. Ancak, bu çalışmanın faktör analizi bölümünde ölçeğin boyutu 6’dan 3’e indirgenmiştir. Faktör analizi sonuçlarına göre oluşturulan “duygusal çekicilik”, “kurumsal özellikler ve uygulamalar” ile “çevresel sorumluluk ve finansal özellikler” olmak üzere üç boyutlu kurumsal itibar ölçeği oluşturulmuştur. Çalışmanın amacına yönelik oluşturulan ana hipotez, kurumsal itibarın üç boyutu açısından oluşturulan alt hipotezler ile test edilmiştir. Kruskal Wallis H testi analiz sonucuna göre, farklı kuşaklar açısından algılanan kurumsal itibar düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Buna göre, H_0 : “Farklı kuşak çalışanların algıladığı kurumsal itibar düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmamaktadır” ana hipotezi reddedilmiş olup; H_1 : “Farklı kuşak çalışanların algıladığı kurumsal itibar düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmaktadır” ana hipotezi kabul edilmiştir. Ayrıca, kurumsal itibarın söz konusu üç boyutunun birbirleriyle ilişkili olup olmadığı da Spearman rho korelasyon testi ile analiz edilmiştir. Korelasyon testi sonucunda, kurumsal itibar boyutları arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular farklı kuşaklar açısından değerlendirilmiş olup, gelecekteki yapılacak çalışmalar için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: X Kuşağı, Y Kuşağı, Z Kuşağı, Alfa Kuşağı, Kurumsal İtibar

Bu Çalışma, Gülşen KIRPIK’ın “Kuşak Farklılıkları ile Kurumsal İtibar Algısı ve Örgütsel Özdeşleşme İlişkisi: TRC1 Bölgesinde Bir Araştırma” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

ALGILANAN KURUMSAL İTİBAR DÜZEYİ SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ

DOES THE LEVEL OF PERCEIVED CORPORATE REPUTATION INDICATE DIFFERENCES ACCORDING TO SOCIO-DEMOGRAPHIC VARIABLES: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) REGION EXAMPLE

Dr. Gülşen KIRPIK

Adıyaman Üniversitesi, gkirpik@adiyaman.edu.tr

Prof. Dr. Bünyamin AKDEMİR

İnönü Üniversitesi, bunyamin.akdemir@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, işgörenlerin sosyo-demografik özellikleri açısından algılanan kurumsal itibar düzeyinin farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu bağlamda, TRC1 Bölgesinin organize sanayi işletmelerindeki işgörenler arasından tesadüfi örneklem türlerinden “basit rastgele örneklem yöntemi” ile seçilen 1.105 işgörene uygulanan anket yöntemi ile çalışmanın veri setine ulaşılmıştır. Veri setinin analizi için SPSS 22.0 programından yararlanılmıştır. Verilerin analizi kapsamında frekans analizi, güvenilirlik analizi, normal dağılım testi ve faktör analizi uygulanmıştır.

Çalışmada, Charles J. Fombrun ve arkadaşları tarafından 1999’da geliştirilen ve altı boyuttan oluşan “Kurumsal İtibar Ölçeği”nin Cronbach’s alpha değeri 0,952 olarak ölçülmüştür. Faktör analizi ile kurumsal itibar ölçeğinin her bir maddesi için elde edilen örneklem sayısının yeterlilik düzeyi Kaiser-Meyer-Olkin testi ile ölçülmüş olup, test sonucu (0,953>0,90 olduğu için) mükemmel çıkmıştır; barlett küresellik testi ile de ölçeğin maddeleri arasındaki tutarlılık ölçülmüştür ($p<0,01$) ve sonuç anlamlı bulunmuştur. Açıklanan varyans %65,3 olarak ölçülmüş ve yeterli kabul edilmiştir. Faktör analizinin “Döndürülmüş Faktör Matrisi” ile kurumsal itibar ölçeği üç boyutlu bir yapıya ulaşmıştır. Ölçeğin dört maddeden oluşan birinci boyutu “duygusal çekicilik”, on maddeden oluşan ikinci boyutu “kurumsal özellikler ve uygulamalar” ve altı maddeden oluşan üçüncü boyutu “çevresel sorumluluk ve finansal özellikler” olarak adlandırılmıştır. Ayrıca, normallik testi sonucunda, verilerin normal dağılım özelliği göstermediği ($p<0,01$) tespit edildiğinden, hipotezlerin test edilmesinde parametrik olmayan analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Çalışmanın hipotezlerinin MannWhitney U ile Kruskal Wallis H testleri ile analizi sonucunda, araştırmaya katılan işgörenlerin cinsiyeti, medeni durumu, görevi ve iş deneyimi açısından algılanan kurumsal itibar düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p<0,05$). Ancak, araştırmaya katılan işgörenlerin eğitim düzeyi, kıdem düzeyi ve gelir düzeyi açısından algılanan kurumsal itibar düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır ($p>0,05$). Bununla birlikte, araştırmaya katılan işgörenlerin medeni durumları açısından kurumsal itibarın “duygusal çekicilik” ve “kurumsal özellikler ve uygulamalar” boyutlarına ilişkin algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Diğer taraftan, araştırmaya katılan işgörenlerin kıdem durumu açısından kurumsal itibarın “kurumsal özellikler ve uygulamalar” boyutuna ilişkin algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$). Ayrıca, araştırmaya katılan işgörenlerin gelir düzeyleri açısından, kurumsal itibarın “çevresel sorumluluk ve finansal özellikler” boyutuna ilişkin algı düzeyleri arasında da anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,05$).

Anahtar Kelimeler: Kurumsal İtibar, Sosyo-demografik Değişkenler, TRC1 Bölgesi

Bu Çalışma, Gülşen KIRPIK’ın “Kuşak Farklılıkları ile Kurumsal İtibar Algısı ve Örgütsel Özdeşleşme İlişkisi: TRC1 Bölgesinde Bir Araştırma” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

SOSYO-DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞME DÜZEYLERİ FARKLILIK GÖSTERİR Mİ?: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ÖRNEĞİ¹

DOES THE LEVEL OF ORGANIZATIONAL IDENTIFICATION INDICATE DIFFERENCES ACCORDING TO SOCIO-DEMOGRAPHIC VARIABLES: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) REGION EXAMPLE

Dr. Gülşen KIRPIK

Adıyaman Üniversitesi, gkirpik@adiyaman.edu.tr

Prof. Dr. Bünyamin AKDEMİR

İnönü Üniversitesi, bunyamin.akdemir@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, işgörenlerin sosyo-demografik özellikleri açısından algılanan örgütsel özdeşleşme düzeyinin farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu bağlamda, TRC1 Bölgesinin organize sanayi işletmelerindeki işgörenler arasından tesadüfi örneklem türlerinden “basit rastgele örneklem yöntemi” ile seçilen 1.105 işgörene uygulanan anket yöntemi ile çalışmanın veri setine ulaşılmıştır. Veri setinin analizi için SPSS 22.0 programından yararlanılmıştır. Verilerin analizi kapsamında frekans analizi, güvenilirlik analizi, normal dağılım testi ve faktör analizi uygulanmıştır. Örgütsel özdeşleşme ölçeğinin belirlenmesine yönelik yapılan araştırmalar sonucunda, bu çalışmada, işgörenlerin örgütsel özdeşleşme düzeylerini belirlemek için Cheney ‘in (1982) geliştirdiği örgütsel özdeşleşme ölçeğinin kullanılmasına karar verilmiştir. Ancak, yapılan geniş kapsamlı araştırma ve incelemeler sonucunda, örgütsel özdeşleşme ile ilgili olarak Çakınberk ve diğerleri (2011) ile Balcı ve diğerleri (2012) tarafından kullanılan ve örgütsel özdeşleşmenin son hali olan 18 maddelik ölçek kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik katsayısı 0,927’dir. Faktör analizi ile örgütsel özdeşleşme ölçeğinin her bir maddesi için elde edilen örneklem sayısının yeterlilik düzeyi Kaiser-Meyer-Olkin testi ile ölçülmüş olup, test sonucu (0,948>0,90 olduğu için) mükemmel çıkmıştır; Barlett küresellik testi ile de ölçeğin maddeleri arasındaki tutarlılık ölçülmüştür ($p<0,01$) ve sonuç anlamlı bulunmuştur. Faktör analizinin “Döndürülmüş Faktör Matrisi” ile örgütsel özdeşleşme ölçeği iki boyutlu bir yapıya ulaşmıştır. Ölçeğin ilk 9 maddesinden oluşan birinci boyutu “bilişsel özdeşleşme” ve son 9 maddeden oluşan ikinci boyutu “duygusal özdeşleşme” olarak adlandırılmıştır. Ayrıca, normalite testi sonucunda, verilerin normal dağılım özelliği göstermediği ($p<0,01$) tespit edildiğinden, hipotezlerin test edilmesinde parametrik olmayan analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır.

Çalışmanın hipotezlerinin MannWhitney U ile Kruskal Wallis H testleri ile analizi sonucunda, araştırmaya katılan işgörenlerin cinsiyeti, medeni durumu, yaşı ve görevi açısından algılanan örgütsel özdeşleşme düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur ($p<0,05$). Ancak, araştırmaya katılan işgörenlerin eğitim düzeyi açısından algılanan örgütsel özdeşleşme düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmamıştır ($p>0,05$). Diğer taraftan, araştırmaya katılan işgörenlerin aylık gelir düzeyi açısından örgütsel özdeşleşmenin “duygusal özdeşleşme” boyutuna ilişkin algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmasına ($p=0,002<0,05$) rağmen, “bilişsel özdeşleşme” boyutuna ilişkin algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p=0,071>0,05$). Bununla birlikte, araştırmaya katılan işgörenlerin kıdem düzeyi açısından örgütsel özdeşleşmenin “bilişsel özdeşleşme” boyutuna ilişkin algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmasına ($p=0,014<0,05$) rağmen, “duygusal özdeşleşme” boyutuna ilişkin algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p=0,073>0,05$).

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Özdeşleşme, Sosyo-demografik Değişkenler, TRC1 Bölgesi

¹Bu Çalışma, Gülşen KIRPIK’ın “Kuşak Farklılıkları ile Kurumsal İtibar Algısı ve Örgütsel Özdeşleşme İlişkisi: TRC1 Bölgesinde Bir Araştırma” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

ALGILANAN ÖRGÜTSEL ÖZDEŞLEŞMENİN FARKLI KUŞAKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) BÖLGESİ ORGANİZE SANAYİ İŞLETMELERİ ÖRNEĞİ¹

INVESTIGATION OF PERCEIVED ORGANIZATIONAL IDENTIFICATION FROM DIFFERENT GENERATIONS: TRC1 (GAZİANTEP, ADIYAMAN, KİLİS) REGION EXAMPLE OF ORGANIZED INDUSTRIAL ENTERPRISES

Dr. Gülşen KIRPIK

Adıyaman Üniversitesi, gkirpik@adiyaman.edu.tr

Prof. Dr. Bünyamin AKDEMİR

İnönü Üniversitesi, bunyamin.akdemir@inonu.edu.tr

ÖZET

İşletmelerin çevresinde yaşanan hızlı değişim ve gelişimler, işletmelerin faaliyetleri üzerinde olduğu kadar farklı kuşaklardan gelen işgörenlerin algıları üzerinde de değişimlere yol açmıştır. Özellikle, ülkelerin bölgesel ekonomik kalkınmalarında aktif rol oynayan organize sanayi işletmelerindeki farklı kuşak işgörenlerin örgütsel özdeşleşme düzeyleri, işletmelerin faaliyetlerini sürekli olarak yerine getirebilmelerinde, amaç ve hedeflerine ulaşmalarında kilit faktörlerden biri haline gelmiştir. Çünkü, farklı kuşakların örgütsel özdeşleşme farklılıkları, işgörenlerin örgüte yönelik beklenti, algı, tutum ve davranışları üzerinde de etkili olmaktadır. Farklı kuşaklardan oluşan işgörenleri sayesinde amaç ve hedeflerine ulaşarak başarılı olmak zorunda kalan işletmelerin, pozitif iş sonuçları yaratan örgütsel özdeşleşmeye gereken önemi vermeleri kaçınılmaz olmuştur. Bu çalışmada, algılanan örgütsel özdeşleşme düzeyi farklı kuşaklar açısından incelenmiştir. Bu bağlamda, TRC1 Bölgesinin organize sanayi işletmelerindeki işgörenler arasından tesadüfi örneklem türlerinden “basit rastgele örneklem yöntemi” ile seçilen 1.105 işgörene uygulanan anket yöntemi ile çalışmanın veri setine ulaşılmıştır. Veri setinin analizi için SPSS 22.0 programından yararlanılmıştır. Verilerin analizi kapsamında frekans analizi, güvenilirlik analizi, normal dağılım testi ve faktör analizi uygulanmıştır.

Çalışmada kullanılan örgütsel özdeşleşme ölçeğinin güvenilirlik katsayısı 0,927’dir. Faktör analizi ile örgütsel özdeşleşme ölçeğinin maddeleri arasındaki tutarlılık düzeyi mükemmel ve anlamlı (KMO=0,948; Barlett’s Test Sig.=0,000) bulunmuştur. Ayrıca, “Döndürülmüş Faktör Matrisi” ile örgütsel özdeşleşme ölçeği iki boyutlu bir yapıya ulaşmıştır. Ölçeğin birinci boyutu “bilişsel özdeşleşme” ve ikinci boyutu “duygusal özdeşleşme” olarak adlandırılmıştır. Ayrıca, normallik testi sonucunda, verilerin normal dağılım özelliği göstermediği ($p<0,01$) tespit edildiğinden, hipotezlerin test edilmesinde parametrik olmayan analiz yöntemlerinden yararlanılmıştır. Örgütsel özdeşleşme ölçeğinin “bilişsel” ve “duygusal” özdeşleşme boyutları arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı da Spearman rho korelasyon testi ile analiz edilmiştir.

Çalışmanın analiz sonuçlarına göre, araştırmaya katılan farklı kuşak işgörenlerin örgütsel özdeşleşmenin hem bilişsel hem de duygusal boyutlarına ilişkin algı düzeyleri arasında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmıştır ($p=0,00$ ve $0,00<0,05$). Ayrıca, örgütsel özdeşleşme ölçeğinin “bilişsel” ve “duygusal” özdeşleşme boyutları arasında yüksek düzeyde pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışma sonuçlarına göre, gelecekte yapılacak araştırmalar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Örgütsel Özdeşleşme, X Kuşağı, Y Kuşağı, Z Kuşağı, TRC1 Bölgesi

*Bu Çalışma, Gülşen KIRPIK’ın “Kuşak Farklılıkları ile Kurumsal İtibar Algısı ve Örgütsel Özdeşleşme İlişkisi: TRC1 Bölgesinde Bir Araştırma” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir

DİN HİZMETLERİNİN VERİMLİLİĞİNİ ARTIRMADA MESLEKİ YETERLİLİĞİN VE MESLEKİ EĞİTİMİN ÖNEMİ

Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet MÜFTÜOĞLU

Dr. Öğretim Üyesi, Trakya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, mehmetmuftuoglu@trakya.edu.tr

ÖZET

Ülkemizde gerek cami içi gerekse cami dışı din hizmetlerinin verimliliği “Din Görevlisi” olarak nitelendirilen İmam-Hatip, Müezzin-Kayyım, Kur’an Kursu, Vaiz ve Müftü gibi, peygamber mesleği olarak da nitelendirilen personelin mesleki yeterlilikleri son derece önemlidir. Gerek dünyadaki gerekse Türkiye’deki her alandaki gelişmeler ve ihtiyaçlara bağlı olarak din hizmetlerinin çeşidini ve coğrafik alanını da genişletmiştir. Ceza evlerine, hastanelere, huzur evlerine, çocuk yuvalarına, öğrenci yurtlarına götürülen hizmetler bunlardan bazılarıdır. Önceleri yetişkin öğrencilere Kur’an eğitimi verilirken, son dört seneden beri 04-06 yaş grubuna kadar inmiş, Türkiye’de hemen her ilde ve ilçede on binlere ulaşan okulöncesi çocuklara din eğitimi vermeye başlanmıştır. İki binli yıllara kadar, sadece Türk vatandaşlarının bulunduğu Avrupa ülkelerine ve bazı Asya ülkelerine din hizmeti götürülürken, balkan ülkelerinden Amerika’ya, Rusya’dan Moğolistan’a varıncaya kadar din hizmeti götürülmeye başlanmıştır. Daha önce camilerde erkek cemaati ağırlıklı bir din hizmeti söz konusu iken son çeyrek asırda camilerde kadınlar bölümleri oluşturulmuş, il müftülüklerinde kadın müftü yardımcıları kadroları ihdas edilmiş ve hemen her müftülük bünyesinde Aile İrşad ve Rehberlik büroları oluşturulmuştur. Gençleri ve çocukları sokaklardan ve sokaklarda onları bekleyen uyuşturucu ve benzeri kötü alışkanlıklardan kurtarmak için, cami gençlik buluşmaları, gençlik kampları, orta dereceli okulların tamamını kapsayan dini bilgi yarışmaları vb. aktiviteler düzenlenmeye başlandı.

Ancak bu hizmetleri yürütenlerin mesleki eğitimlerine yönelik ciddi bir gelişmeden ve değişiklikten söz etmek mümkün değildir. Zira, yukarıdaki zikredilen hizmetleri yürüten personelin göreve alınma şartları ve usulleri hemen hemen yarım asırdır aynı usulle gerçekleştirilmektedir. Söz konusu personel İmam-Hatip mezunları veya İlahiyat Fakültesi mezunlarından, sadece Kur’an okuyuşu ve dini bilgileri nazarı itibara alınarak değerlendirildikten sonra mesleğe başlatılıyor, içerik ve zaman açısından yeterli olmayan hizmet içi eğitimden sonra göreve başlatılıyor ve eğitimini almadıkları söz konusu din hizmetlerinde gönüllü veya gönülsüz görevlendiriliyorlar. Bu durum da arzu edilen verime ulaşmayı ya zorlaştırıyor veya imkansızlaştırıyor. Bunun için din hizmetlerini yürüten personelin mesleki eğitiminin yeniden düzenlenmesinin isabetli olacağı kanaatindeyiz.

Bu çalışmamızda din hizmetlerinin verimliliğini artırmada mesleki yeterliliğin ve mesleki eğitimin öneminden bahsedeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Din hizmeti, mesleki yeterlilik, mesleki eğitim.

SEVRES VE LOZAN ANTLAŞMASININ MALİ HÜKÜMLERİNİN MUKAYESESİ

Metin KOPAR

Dr. Öğretim Üyesi, Adıyaman Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, m.kopar@hotmail.com

ÖZET

Sevr, “ateşten ve sudan korkmayan” ve ölümü esarete tercih eden Osmanlı sultanları için üzücü ve İbnülemin Mahmut Kemal’e göre; tarihte ancak Granada’yı yani vatanı terk eden Endülüs hükümdarına benzer bir sondur. Bir bakıma, sözde barış antlaşmasına konulacak mali hükümler aracılığıyla bir devletin nasıl yok edilebileceği gerçeğinin ortaya konulmasıdır. Lozan Antlaşması ise Türkiye Cumhuriyeti’nin devletler hukuku açısından meşruiyet temeli veya tapu senedi olarak kabul edilir. Aynı zamanda Lozan, ekonomik-politik tarihimiz açısından önemini en mükemmel bir şekilde vurgulayan bir belge niteliği taşımaktadır. Bismarck’ın ifade ettiği gibi büyük işler “kan ve demirle çözülür”: Savaş alanında fiilen çözen Türkiye, Lozan’da bu çözümün hukuken tescilini gerçekleştirmiştir. Büyük bir başarı kazanılmış olmasına rağmen 24 Temmuz 1923’te imzalanan Lozan Antlaşması üzerinde yapılan tartışmalar hala devam etmektedir. Lozan’ın ekonomi-politik tarihi açısından önemini en iyi şekilde vurgulayan belge; Mustafa Kemal Atatürk’ün 1927 tarihli Nutku’nda; Sevr ve Lozan’ın ekonomik ve mali hükümlerini karşılaştırmasıdır. Lozan’ın mali hükümlerinin değerini anlayabilmek için Sevr ile karşılaştırılması gerekir. Bu çalışmamızda Sevr ve Lozan Antlaşmalarında yer alan borçlar ve kuponlar, iktisadi ve mali kapitülasyonlar, gümrükler, Osmanlı Bankası, senyoraj hakkı, yabancı şirketler ile imtiyazları gibi konularda meydana gelen değişimi gözler önüne sermek ve Sevr Antlaşması üzerinden Lozan antlaşmasındaki mali hükümlerin önemini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi, Antlaşma, politika, Şirket, Borç

COMPARISON OF FINANCIAL PROVISIONS OF SEVRES AND LOZAN TREATY

Sevres is sad for the Ottoman sultans, who "do not fear from fire and water" and prefer death to captivity and according to İbnülemin Mahmut Kemal; In the history it is an end that resembles the ruler of Andalusia, who left Granada, his homeland. In one respect, it is a convincing proof that points out how a state can be destroyed through financial provisions to be put into the so-called peace treaty. The Lausanne Treaty is accepted as an abstract title or the basis of legitimacy for the Republic of Turkey in terms of International law. At the same time, Lausanne is a document that emphasizes its importance in terms of our economic-political history in an excellent way. As Bismarck suggested it, gigantic works are dissolved with “Blood and iron”. Turkey, being successful de facto in the battleground, inscribed this solution legally. Although it was achieved a great success, the discussions on the Treaty of Lausanne

signed on 24 July 1923 are still ongoing. The document which emphasizes the importance of Lausanne in terms of economic and political history in the best way is Mustafa Kemal Atatürk's epoch work Nutuk written in 1927 and In the part of the book, the economic and financial provisions of Sevres and Lausanne were compared. In order to understand the value of Lausanne's financial provisions, it is necessary to compare it with Sevres. In this study, we will be able to reveal the changes that took place in the Sevres and Lausanne treaties, such as debts and coupons, economic and financial capitulations, customs, the Ottoman Bank, seigniorage rights, foreign companies and concessions and the study aimed to reveal the importance of the financial provisions of the Treaty of Sevres through the Treaty of Lausanne.

Key words: Economy, Treaty, Politics, Company, Dept.

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ ZÜLFİ BEY'İN LOZAN KONFERANSINDA MUSUL SORUNUNA BAKIŞI

Metin KOPAR

Dr. Öğretim Üyesi, Adıyaman Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, m.kopar@hotmail.com

ÖZET

1876 yılında Diyarbakır'da doğan Zülfi Bey ilk ve orta öğrenimini Diyarbakır İbtidai Mektebi ve Askeri Rüштиye'yi tamamladıktan sonra Mülki İdadiyi okuyarak kâtip ve mümeyyiz olarak devlet hizmetine girdi. 1912 yılında yapılan seçimlerde Osmanlı Meclisi'ne Diyarbakır milletvekili olarak seçildi. Mondros Mütarekesinin imzalanmasından sonra Ermeniler ilgili propaganda yaptığı gerekçesiyle, 1919 yılında İngilizler tarafından tutuklanarak Malta adasına sürgüne gönderildi. 14 Ocak 1920 yılında yapılan seçimlerinde tekrar Diyarbakır milletvekili oldu. Ancak sürgünde bulunduğundan dolayı Meclis'e katılamadı. 1921 yılında İngilizler tarafından serbest bırakılınca Ankara'ya gelerek TBMM'sinde Diyarbakır milletvekili olarak takdim edildi. 1922 yılında Lozan Barış Konferansına gidecek Temsilci heyetine danışman olarak atandı ve konferansın sonuna kadar bu görevde kaldı. Bu bildiride Lozan konferansına katılan Zülfi Bey'in Lozan Konferansında Musul Meselesine bakışı, görüşleri ve izlenimleri bu bildirinin konusunu oluşturacaktır.

Anahtar Kelimeler: Meclis, Milletvekili, İstiklal, İktisat, Lozan

Abstract

Diyarbakır Deputy Zülfi Bey's Outlook On Mosul Question At The Lausanne Conference

Zülfi Bey was born in Diyarbakır in 1876. After his primary and secondary education in Diyarbakır Primary School (İbtidai Mekteb) and Military Secondary School (Askeri Rüштиye), Zülfi Bey went to the state service as a clerk and an examiner by completing civilian high school (Mülki İdadi). He was elected as Diyarbakır deputy for the Ottoman Parliament in 1912. Following the signing of the Armistice of Mudros, he was arrested by the British and sent to exile in Malta in 1919 on the grounds that he made propaganda about the Armenians. He was re-elected as Diyarbakır deputy on January 14, 1920. However, he could not attend the Parliament because he was in exile. After he was released by the British in 1921, he came to Ankara and was presented as Diyarbakır deputy in Turkish Grand National Assembly. He was appointed as a consultant to the Representative delegation that would go to the Lausanne Peace Conference in 1922 and remained in this post until the end of the conference. This paper focuses on the views, opinions and impressions of Zülfi Bey, who attended the Lausanne Conference, on Mosul question.

Keywords: Parliament, Deputy, Independence, Economy, Lausanne.

İPLİĞİN GİYSİ YÜZEYİNDEKİ TASARIMI HALİ

Öğr. Gör. Nuray DEMİREL AKGÜL

Gazi Üniversitesi , nuraydemirel@gazi.edu.tr

ÖZET

İnsanların yaşamı boyunca vazgeçemeyeceği, ya da duruma dahil olmazsa, toplumsal aidiyetlikte kendini dışlanmış hissedeceği tek şey moda olsa gerek. Moda olmayan tarzda giyinme veya moda uyum göstererek giyinme insanın kendini ifade etme şekli ise, o zaman giyim düşünsel bir tavır denilebilir. Böylece insanoğlu, örtünmek değil de giyinmek istediğinde, bilinçsizce de olsa moda kavramını yaratmıştır. Aslında modada amaç giysinin mutlaka yararlı ve gerekli olması değil farklılık oluşturmasıdır. Yani esasında ısınmak veya korunmak için moda gerek yoktur. Ama insan güzel ve çekici olma ihtiyacını, kişiliğini ve stilini giydiği şeylerle belirtmeye çalışır ve bunu da moda yoluyla karşılar.

İnsanın içsel aynası olan moda, aynı zamanda da toplumların, geleneklerin, olayların projeksiyonudur. İnsanın hayatında yaşanan her sosyolojik ve felsefi olay modayı kesinlikle etkiler. Geleneksel toplumlarda ise moda ayıracak zaman yoktur. Giysiler belirli görevleri belirtir; herkes kendi yaşına, cinsiyetine, toplum içindeki durumuna, işine uygun olanı giyer. Olabilecek değişiklikler son derece gereksiz ve önemsizdir. Bugüne kadar geçen sürede, moda tasarımı her ne kadar yaşananlardan etkilenmiş ve onları yansıtmışsa da bugünkü disiplinler arası iş birliği daha önceki yenilikler ile kıyaslanamayacak boyuta ulaşmıştır.

Günümüzde tekstil ve moda tasarımcıları kumaş ve ürün tasarım sürecinde değişik bölüm ve bilim alanlarından yararlanmaktadırlar. Bu kapsamda ürünlerine farklılık kazandırabilme arayışı içinde olan tekstil ve moda tasarımının bilinen anlayışı artık değişmekte, farklı malzemeleri kullanarak yeni ve farklı ürünler üretme eğilimine yönelmektedir. Sonuç olarak tamamen farklı amaçlar için geliştirilmiş malzeme ve tekniklerden yararlanılarak üretilen tekstil ve giysi tasarımlarıyla geleceğin tekstil ürünlerinin ve kullanım alanlarının çeşitliliği de artmaktadır.

Tekstilin tüm alanları için işlevsel bir çeşitlilik gösteren, yeni iplik ve malzemelerle tasarlanmış, farklı kulvarların bir arada çözüm getirdiği tasarımlar üretmek bugün ve gelecek için oldukça önemlidir. Tasarımı işlevle birleştiren günümüz tekstil tasarımcıları farklı uygulama ve bilim alanlarından da yararlanmakta ve bilinen bir yöntemi yeni bir yaklaşımla ele alarak ürünlere farklılık kazandırabilmektedirler.

Tasarımcının vizyon sahibi olmasında, özgün çalışmaların önemini vurgulandığı bu çalışmada; doğal malzeme olan örme iplik tekstil malzemeleri, tasarımlarda yorumlanmış, söz konusu yüzeyler ile özgün giysi tasarımları oluşturularak, tasarım sürecinin “analiz”, “sentez” ve “yansıtma” aşamalarında disiplinler arası çalışmanın giysinin tasarım değerine katkıları ve bu katkılarda tasarımcının rolü değerlendirilmeye çalışılmıştır. Temel liflerden, doğal lifler grubundan olan bitkisel liflerden olan; keten, kendir, jüt ve sisal lifinden yapılan 4 tasarımda, doğallık ve eko tasarım yaklaşımları ile bitkisel malzemenin etkisinde, dokunma arzusu yaratan bir tekstil yüzeyi oluşturulmuştur.

Tekstil yüzeyinde doğal üç boyutlu bir etki yaratmak, tekstil yüzeylerinde beklenen derinlik ve çok boyutluluk özelliklerine yaklaşmak amacıyla bitkisel liflerden yapılmış farklı kalınlıktaki halat ipler tercih edilmiştir. Esin kaynağı olarak seçilen ip/halat türlerinde, estetik değer ve yapı form özellikleri dikkate alınarak; kadın giysileri, tasarımın prensip ve öğelerine göre silüet üzerinde tasarlanmış ve modeller analiz edilmiştir. Yapılan analizler doğrultusunda tasarımda kullanılmış esin kaynağı, giysi türü ve model özelliği hakkında bilgiler verilmiştir.

Çalışma kapsamında; sanat, tekstil sanatı ve giysi yüzeylerinde doğal malzeme olan bitkisel liflerden esinlenerek yapılan ürünlerin tasarım sürecini açıklamak ve tasarım özgünlüğünün moda endüstrisindeki önemini vurgulamak amaçlanmıştır.

Anahtar sözcükler: Tasarım, Giysi tasarımı, Pamuk Kozası, İplik, Sanat

DESIGN THROUGH CLOTHING CLOTHING

ABSTRACT

It should be fashionable if people cannot give up or become involved in their lives but will feel fashioned in social belonging. If it is the way of self-expression by dressing in non-fashion style or by adapting to fashion, then clothing can be called a intellectual attitude. Thus, mankind, when he wanted to be dressed and not covered, created the concept of fashion unconsciously. In fact, in fashion, the aim is not to be useful and necessary but to make a difference. So basically, you don't need fashion to warm up or be protected. But man tries to indicate what he wears the need for being beautiful and attractive, his personality and his style, and he meets it through fashion.

Fashion, which is the inner mirror of man, is also the projection of societies, traditions, events. Every sociological and philosophical event in the life of man affects fashion. In traditional societies, there is no time for fashion. Garments indicate specific tasks; everyone wears his own age, gender, condition in the community, and the job appropriate. Any changes are extremely unnecessary and unimportant. While fashion design has been influenced and reflected by the events, the interdisciplinary cooperation today has reached an incomparable dimension with previous innovations.

Nowadays, textile and fashion designers benefit from different departments and sciences in the fabric and product design process. In this context, the familiar understanding of textile and fashion design, which is in search of making a difference to its products, is changing, and it tends to produce new and different products by using different materials. As a result, textile and garment designs produced by using materials and techniques developed for completely different purposes increase the diversity of textile products and areas of use of the future.

Producing designs that are functional for all areas of the textile, with new yarns and materials, and producing different solutions together, are important for today and the future. Today, textile designers, who combine design with function, benefit from different fields of application and science, and they can make a difference with a new approach.

In this study, in which the designer has a vision, the importance of original works is emphasized. knitted yarn textile materials, which are natural materials, have been interpreted in designs, by creating original clothing designs with these surfaces, the contribution of interdisciplinary work in the "analysis", "synthesis" and "reflection calls stages of design process to the design value of the garment and the role of the designer in these contributions have been tried to be evaluated. Basic fibers, natural fibers from the group of vegetable fibers; 4 designs made of linen, hemp, jute and sisal fiber have created a textile surface that creates the desire to touch with the effects of natural material and eco design approaches.

In order to create a natural three-dimensional effect on the textile surface and to reach the expected depth and multidimensionality properties on textile surfaces, rope yarns of different thicknesses made of vegetable fibers were preferred. Considering the aesthetic value and structure form characteristics of the rope / rope species chosen as inspiration; Women's clothes are designed on silhouette according to principles and elements of design and models are analyzed. According to the analyzes, information about the inspiration, the type of clothing and the model feature were given in the design.

Scope of work; The aim of this course is to explain the design process of the products which are inspired by vegetable fibers which are natural material on art, textile art and garment surfaces and to emphasize the importance of design specificity in fashion industry.

Keywords: Design, Garment design, Cotton Cocoon, Yarn, Art

ANNE- BABALIK BECERİLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN EBEVEYN, ÇOCUK VE DİĞER DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Hilal YILDIRIM

Arş.Grv. İnönü Üniversitesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Bölümü, firat.hilal@inonu.edu.tr

Kevser IŞIK

Phd. Dr. Öğr. Üy. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Bölümü, kevser_isik@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Araştırma anne-babalık becerilerini etkileyen faktörlerin ebeveyn, çocuk ve diğer değişkenler açısından incelemek amaçlı yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışma Eylül- Kasım 2018 tarihleri arasında PubMed, MEDLINE, Social Science Citation Index, Google scholar, Türkiye atıf Dizini veri tabanları kullanılarak 'anne-babalık becerileri, çocuk ve ebeveynliği etkileyen faktörler' anahtar kelimeleri taranarak derleme türünde oluşturulmuştur.

Bulgular: Anne babalık becerileri birçok değişkenden etkilendiği, ebeveynlik davranışları, çocuk çevre ve sosyo-gelişimin birbiri ile etkileşim içerisinde olduğu, bu faktörleri besleyen kaynakların (sosyal, eğitimsel ve finansal) yetersiz olduğu durumlarda anne babada psikiyatrik sorunlar (depresyon, anksiyete, sosyal izolasyon gibi), çocukta yaşamsal riskler görülmektedir. Anne babaların ebeveynlik becerilerini etkileyen faktörler başlıca; algılama yetenekleri, hassasiyet/duyarlılıkları, çocuğun istek ve taleplerini karşılayabilecek esneklik, ebeveynlik yaşı ve deneyimi, psikolojik durumu, eğitimi, çocuk gelişimi ile ilgili bilgi düzeyidir. Çocuğun özellikleri açısından bakıldığında; çocuğun yaşı, cinsiyeti, doğuş sırası, mizacı, sağlık/engellilik durumu ebeveynliği etkilemektedir. Diğer değişkenler açısından incelendiğinde başta aile ve sosyo-ekonomik durumu olmak üzere sosyal destek durumu, aile içi ilişkiler, ev ortamının fiziksel yönleri, anne babanın iş/işsizlik durumu buna bağlı edindiği statü, iş kalitesi, tek ebeveynlik durumu, ebevenlik becerilerini direk etkilemektedir.

Sonuç: Sağlıklı ve pozitif bir ebeveyn olabilmek için iç ve dış kaynakların yeterli olması gerekir, bunlar anne babanın öz yeterlik algısını, özsaygısını, kendini gerçekleştirmeini geliştirip aile ortamını ve ilişkileri güçlendirir. Araştırma sonuçları da göstermiştir ki anne babalık becerileri bir çok değişkenin sinerjisi ile bir araya gelmektedir. Özellikle bu değişkenlerin pozitif yönlü olması ebeveyn becerilerini yükselttiği ve bu kişilerin becerilerini daha stratejik kullandıkları, zorluklarla karşılaştırdıklarında bununla daha iyi baş edebildikleri, sabırlı davranabildikleri ve çeşitli çözümler üreterek üstesinden geldikleri görülmüştür ve bu ailelerin yetiştirdiği çocuklarının da anne babalarını rol aldığı bulunmuştur.

Anahtar kelime: Anne-babalık becerileri, çocuk, ebeveynliği etkileyen faktörler

SPORCULARDA MAKSİMAL KUVVET ANTRENMANININ BAZI HEMATOLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNDEKİ AKUT ETKİSİ**THE ACUTE EFFECT OF MAXIMUM STRENGTH TRAINING ON SOME HEMATOLOGICAL PARAMETERS OF ATHLETES**

Sevde MAVİ VAR

Öğr. Gör. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, sevde.mavivar@ahievran.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sporcularda özellikle hazırlık döneminin önemli bir periyodu olan maksimal kuvvet antrenmanının bazı hematolojik parametreler üzerindeki akut etkisini incelemektir. Araştırmaya yaş ortalamaları $\bar{x}=21$ olan her hangi bir sporcu yaralanması olmayan futbol (n=8) ve hentbol (n=8) branşlarıyla uğraşan, toplam 16 aktif sporcu dahil edilmiştir. Sporcuların maksimal kuvvetleri daha önceden belirlenerek maksimal kuvvetlerine göre alt ve üst ekstremitelere kaslarına yönelik piramidal metot içeren antrenman programı hazırlanmıştır. Hazırlanan antrenman programı maksimal kuvvetin %80'yle 8 tekrar, %85'yle 6 tekrar, %90'ı ile 4 tekrar ve %95'i ile 2 tekrar şeklinde toplam 4 set olarak yapılmıştır. Sporculardan maksimal kuvvet antrenmanı öncesinde ve sonrasında hemogram parametrelerini belirleyebilmek amacıyla 5 ml venöz kan örnekleri uzman gönüllü hemşireler tarafından alınmıştır. Elde edilen verilerin istatistiksel olarak analiz edilmesinde SPSS 22.0 paket programı kullanılarak sonuçlar $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Araştırmanın ön test ve son test karşılaştırmalarına göre WBC, RBC, HB, HCT, PLT, NEU, LYM, MONO, PCT değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı artışlar olduğu, MCV, MCH, BASO değerlerinde ise istatistiksel olarak anlamlı düşüşler olduğu görülmüştür. Sonuç olarak maksimal kuvvet antrenmanının sporcularda hemogram parametrelerini etkilediği ve oluşan bazı hemogram değerlerindeki bu değişimin maksimal kuvvet antrenmanına bağlı oluşan kas hasarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

*Bu çalışma BES.A4.18.005 nolu Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi BAP tarafından desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sporcu, Maksimal Kuvvet Antrenmanı, Hemogram Parametreleri

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the acute effects of maximal strength training, which is an important term of preparation period, on some hematological parameters. A total of 16 active athletes were involved in the study (n = 8) and handball (n = 8) who did not have any athletic injuries with a mean age of $\bar{x}=21$. The maximal strength of the athletes were determined before and training program including pyramidal method for lower and upper extremity muscles was prepared according to their maximal strength. In the training program, 80% to 8 repetitions, 85% to 6 repetitions, 90% to 4 repetitions and 95% to 2 repetitions were performed as 4 sets. 5 ml venose blood samples were collected by expert volunteer nurses before and after the maximal strength training to determine hemogram parameters. SPSS 22.0 package program was used for statistical analysis of the obtained data. According to pre-test and post-test comparisons there were statistically significant increases in WBC, RBC, HB, HCT, PLT, NEU, LYM, MONO, PCT values and there were statistically significant decreases in MCV, MCH and BASO values. As a result, it is thought that maximal strength training affects hemogram parameters in athletes and this change in some hemogram values is caused by muscle damage caused by maximal strength training.

Keywords: Athlete, Maximal Strength Training, Hemogram Parameters

SAĞLIK BAKIMINDA ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIMIN KULLANILMASININ DERLEMESİ

Hilal YILDIRIM

Arş.Grv. İnönü Üniversitesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Bölümü, firat.hilal@inonu.edu.tr

Kevser IŞIK

Phd. Dr. Öğr. Üy. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Bölümü, kevser_isik@hotmail.com

ÖZET

Giriş: Her bireyin kendi sağlığını koruyabilecek, yükseltebilecek ve rehabilite edebilecek potansiyel gücü olduğu varsayılır. Özellikle bu potansiyeli ortaya çıkarabilecek kanalların ortaya çıkarılabilmesi ve kişilere sunulan sağlık bakımının etkili olması bireylerin kendi bakımlarını üstlenmesini kolaylaştırabilir. Çözüm odaklı yaklaşım genel olarak bir kuram ya da model değil bunlardan faydalanmış bir felsefedir. Türkiye’de sıklıkla psikologlar tarafından kullanılan, diğer sağlık profesyonelleri tarafından yeni kullanılmaya başlayan çözüm odaklı yaklaşım insanı güçlendirmesi ve kendini gerçekleştirme açısından yapılan çalışmalarda faydalı bulunan bir psikoterapi yöntemidir. Çözüm odaklı yaklaşım problem ve sorunlara odaklanmak yerine bunların varlığını kabul edip çözümü arar, bu sorunların her zaman yaşanmadığını kişiye gösterir, çözümü düşünmesi ve eyleme geçebilmesi için kişilerin güçlü yanlarına, kaynaklarına vurgu yapar, bireylerin kendi sorunlarını ortadan kalktığını hayal etmesini sağlar. Bütün bunlar kişiyi güçlü kılar, kendi sorumlulukları ve sorun yaşadığı alanlarda başarı sağlamasına yardımcı olur.

Amaç: Dolayısıyla bu araştırma sağlık bakımında çözüm odaklı yaklaşımının kullanıldığı alanları incelemek amaçlı derlenmiştir.

Yöntem: Araştırma PubMed, MEDLINE, Social Science Citation Index, Google scholar, YÖKtez veri tabanları kullanılarak incelenmiştir.

Bulgular: Yapılan çalışmalar incelendiğinde uluslararası yayınlarda kaygı, depresyon, intiharlar, fiziksel, cinsel istismar mağdurları, suçlular, şiddet uygulayanlar, öz-saygı/benlik düşük olanlara, madde kullananlara, şizofren, engelli, kronik hastalığı olan kişilere bakanlara, belli hastalıklarla mücadele eden kişilere, okul başarı ve kaygısı olan kişilere, davranış bozukluğu olan kişilere yönelik çözüm odaklı kişisel ya da grup yaklaşımı bulunmaktadır. Ulusal yayınlarda incelendiğinde bu alanda ki çalışmaların yeni hız kazanması ile birlikte depresif bireylerin intihar ve sosyal işlevsellikleri üzerine, sorunlu internet kullanımına, öfke kontrolüne, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğuna, beslenme sorunu olanlara, sınav kaygısına, okul çocuğu ve ergenin akran zorbalığına, kronik hastalıkta psiko-sosyal uyuma, öz-yeterlilik seviyesine, fobiler ile başa çıkmaya, evlilik çatışmalarını azaltmaya, sosyoekonomik seviyesi düşük bölgede bulunan kadınları güçlendirmeye yönelik çözüm odaklı yaklaşım uygulamaları görülmektedir.

Sonuç: İncelenen literatür taramasında araştırmaların sonuçları göstermiştir ki çözüm odaklı yaklaşım oldukça yararlı, sağlık ve içinde barındırdığı bir çok sosyal alanda insanı güçlendiren bir bakım sağlamıştır, bu yaklaşımın sağlık bakımında koruyucu, refaha ulaştırıcı, iyileştirici ve rehabilite edici özelliği olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelime: Çözüm odaklı yaklaşım, Sağlık bakımı, psikoterapi

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ: İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ¹

INVESTIGATION OF FINANCIAL LITERACY LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS: INONU UNIVERSITY EXAMPLE

Nevzat TETİK

Doç. Dr. İnönü Üniversitesi, nevzat.tetik@inonu.edu.tr

Ahmet UĞUR

Prof. Dr. İnönü Üniversitesi, ahmet.ugur@inonu.edu.tr

Mehmet KARAHAN

Doç. Dr. Fırat Üniversitesi, m.karahan@firat.edu.tr

ÖZET

Finansal okuryazarlık bireylerin bütçe, sigorta, tasarruf, yatırım, kredi gibi finansal konularda bilgi sahibi olmalarını, finansal konularda doğru kararlar almalarını ve doğru davranışlar göstermelerini içermektedir. Bireylerin finansal farkındalık seviyelerini artırmaya yönelik yükselen uluslararası ilgi finansal okuryazarlığın önemini arttırmıştır. Finansal okuryazarlık, toplumun her kesimini ilgilendiren, dolayısıyla üniversite öğrencilerini de yakından ilgilendiren bir konudur. Finansal okuryazarlığı oluşturan unsurlar finansal bilgi, finansal tutum ve finansal davranış kapsamında ele alınabilmektedir. Bireylerin finansal sistem hakkında daha fazla bilgiye sahip olmaları, bireysel tasarrufların artırılması ve karşılaşılabilecek finansal risklerin daha iyi yönetilebilmesi açısından önemlidir. Finansal bilgi düzeyinin artması, bireylerin sağlıklı finansal kararlar almalarında da etkili olmaktadır.

Bu çalışmanın amacı üniversite öğrencilerinin finansal bilgi, tutum ve okuryazarlık düzeyinin belirlenmesi, artırılması için yapılması gerekenlerin araştırılmasıdır. Bu amaçla İnönü Üniversitesi öğrencilerine bir anket uygulaması yapılarak öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyleri farklı demografik özellikleri ile karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Ankette Üniversitede okuyan 502 öğrenciden oluşan bir örneklem kullanılmış; genel finansal okuryazarlık seviyesi, farklı fakültelerde okuyan öğrenciler ile erkek-bayan öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyi karşılaştırmaları yapılmış ve öğrenci ailelerinin eğitim durumlarının öğrencilerin finansal okuryazarlıklarına etkisi araştırılmıştır. Finansal okuryazarlık düzeyleri, frekans yüzde dağılımlarıyla belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; İnönü üniversitesi öğrencilerinin finansal okuryazarlık seviyesi beş tam puan üzerinden 3,028 puandır. Erkek öğrencilerin finansal okuryazarlık düzeyi bayan öğrencilere göre daha yüksek olduğu, öğrencilerin finansal okuryazarlıkla ilgili en fazla temel düzeyde ekonomi ve finans bilgisine sahibi oldukları, en az bilgiye sahip oldukları alanın ise yatırım konusu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin güncel ekonomi haberlerini takip etme konusundaki puan ortalamalarının çok iyi olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Finansal okuryazarlık, Finansal bilgi, Finansal Eğitim.

¹ Bu çalışma, İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Projeleri kapsamında desteklenen SBA-2018-1145 nolu proje verilerinden yararlanarak geliştirilmiştir.

YAŞLANMA SÜRECİ FİZYOLOJİSİ VE SAĞLIKLI YAŞLANMA

Perihan GÜRBÜZ

Öğr. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr

Gülsüm YETİŞ

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr

ÖZET

Yaşlanma, canlı yaşamında doğumla başlayan ve durdurulamayan, hücrelerden sistemlere kadar tüm vücudu etkileyen, yıpranmanın rejenerasyondan daha hızlı olması sonucunda ortaya çıkan bir süreçtir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO)'ne göre 'Çevresel faktörlere göre uyum sağlayabilme yeteneğinin azalması' olarak tanımlanan yaşlılık süreci, birçok fizyolojik farklılıkların olduğu ve bireyin gençlik döneminde rahatlıkla yapabildiği pek çok aktivitede zorlandığı ve/veya yapamaz olduğu bir zaman dilimidir. Takvim yaşına göre yaşlılığın başlangıç yaşı 65 olarak görülmekte ve 65-75 yaş arası erken yaşlılık, 75-85 yaş arası orta yaşlılık ve 85 yaş üzeri ileri yaşlılık olarak kabul edilmektedir. Teknoloji ve yaşam koşullarındaki gelişmeler ile birlikte beklenen yaşam süresinin uzaması ve yaşlı nüfusun artması söz konusu olmuştur. Önümüzdeki yıllarda, dünya yaşlı popülasyonunda önemli bir artış beklenmekte ve 85 yaş üstü yaşlı oranının genç yaşlılara göre artacağı gündeme gelmektedir. Bu öngörüler, son yıllarda yaşlanma ile ilgili konuları daha ilgi çekici hale getirmekte ve dünya çapında farklı sağlık politikaları geliştirilmesini gerektirmektedir. Yaşlılığa ait olguların daha iyi değerlendirilip, bireylerin uzun ve fonksiyonel bir yaşam sürdürmesi, yaşam kalitesinin artırılması ve yaşlılıkta karşılaşılan sorunların en aza indirilmesi önemli bir gereksinim olmuştur. Bunun için; toplumun sağlığının korunması, hastalıkların önlenmesi ve sağlığın geliştirilmesine odaklanılmalıdır. Sağlıklı yaşlanma, birey ve ailesinin fizyolojik süreç hakkında bilgi sahibi olması ve sağlıklı yaşam alışkanlıkları kazanması ile mümkün olabilir.

Yaşlanma ile ilgili; "yaşlanmanın biyolojik sistemi olumsuz etkileyen faktörlerin birikimi ile olduğunu öngören Aşınma ve Yıpranma Teorisi" ile "organizmanın belirli bir yaşam süresi olduğunu, bu süre ilerledikçe görülen bozulma süreci değişikliklerine vücudun iyi bir defans uygulayamadığını (Programlanmamış)" ve "canlı yaşamını sınırlayan, türe özel biyolojik bir intihar mekanizması ve/veya programının varlığını (Programlanmış)" savunan Modern Yaşlanma Teorileri gibi teoriler olmasına rağmen, yaşlanma süreci hakkında henüz çok fazla şey bilinmemektedir.

Kaçınılmaz bir süreç olan yaşlılık; gerek bu dönemde yaşanan normal fizyolojik değişikliklerin, gerekse bireylerin patolojik hastalıklarının birlikte görüldüğü bir dönemdir. Yaşlılık hastalık değildir, fakat bazı sağlık sorunlarının yaşla birlikte arttığı görülmektedir. Bu bildiride yaşlılık döneminde; kardiyovasküler sistem (ateroskleroz), solunum sistemi (KOA, pnömoni), nörolojik sistem (Alzheimer, demans) ve gastrointestinal sistemde (diş kayıpları, motilitenin azalması, konstipasyon) yaşanan fizyolojik değişikliklerin ve belirtilen sistemlere ait sağlıklı yaşam ilkelerinin bazılarını özetlemeye çalıştık. Daha sağlıklı ve fonksiyonel yaşlı popülasyonu için; bilimsel araştırmalara önem verilmesi ve yaşlılıkta görülen değişimlere multidisipliner bir anlayışla yaklaşılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Bu sunum İnönü Üniversitesi TSA-2017-871 BAP projesi kapsamında desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlanma, yaşlılık süreci, yaşlanma süreci fizyolojisi, sağlıklı yaşlanma

6360 SAYILI YASA SONRASI İLÇE BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNDEKİ NÜFUS DEĞİŞİMİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

Öğr.Gör.Dr. Vedat YILMAZ
Bitlis Eren Üniversitesi, vedatyilmaz1977@gmail.com

Öğr.Gör. Ahmet Kenan SAYIN
İnönü Üniversitesi, aksayin44@gmail.com

ÖZET

6360 sayılı yasa sonrası 14 tane yeni büyükşehir ve 27 tane yeni ilçe kurulmuştur. Büyükşehir belediyesi olan illerin merkezinde merkez ilçeler oluşturulmuştur. Merkez ilçelerin oluşturulmasının ardından büyükşehir merkez ilçeleri haricindeki ilçe belediyelerinin nüfusunda her geçen gün azalmalar yaşanmış ve yaşanmaktadır.

Bu çalışmada, 6360 sayılı yasa sonrası ilçe büyükşehir belediyelerinde görülen nüfus azalmalarının nedenleri ve nüfusun belli bir merkezde yoğunlaşması ile ortaya çıkan sorunlar hakkında bilgilendirmeler yapılacaktır. Bu bağlamda; 6360 sayılı yasa ile büyükşehir belediyesi olmaya hak kazanmış ve 14 ilden biri olan Malatya büyükşehir belediyesi örneklem olarak alınmıştır. Çalışmada yöntem olarak; literatür taraması, yerel ve ulusal basın, yazınsal ve görsel kaynaklar ile gözlem ve betimleyici bir yöntem kullanılmış olup, 6360 sayılı yasa ve yasa ile getirilen düzenlemeler, Malatya ilinin sosyo-ekonomik özellikleri ve Malatya büyükşehir merkez ilçelerindeki nüfus artışı ile beraberinde gelen sorunlar ile büyükşehir merkez ilçe haricindeki ilçelerde görülen nüfus azalımı hakkında bilgiler verilerek, yorumlama, değerlendirme ve önerilerde bulunulmuştur.

6360 sayılı yasa gereği 30 Mart 2014 yılında yapılan yerel yönetimler seçimi sonrası büyükşehir belediyesi olarak halka hizmet vermeye başlayan Malatya büyükşehir belediyesinin merkez ilçeleri olan Battalgazi ve Yeşilyurt ilçelerinin nüfusu her geçen yıl artarken, büyükşehir merkez ilçeleri haricindeki 11 büyükşehir ilçe belediyelerinin tamamının her geçen yıl nüfusu azalım göstermiştir. İlçelerdeki nüfusun büyükşehir merkez ilçelerine kayması ile birlikte büyükşehir ilçe belediyelerinin merkezden aldığı geliri azalmış ve hizmet kalitesi ve çeşitliliği de bu duruma paralel olarak eksilmiştir. Diğer taraftan büyükşehir merkez ilçelerinde nüfusun yığılması ile birlikte çeşitli alt yapı ve çevre sorunlarını artırmıştır.

Büyükşehir merkez ilçelerinin olanaklarının büyükşehir ilçe belediyelerine göre daha fazla olması buraları cazip hale getirmiştir. Çoğunlukla tarım ve hayvancılık ile uğraşan büyükşehir ilçe halkının merkez ilçelere göç etmesi ile birlikte il genelindeki tarım ve hayvancılık faaliyetleri de azalmıştır. Bu nedenle göç eden insanların yeniden kendi ilçelerine dönmelerini sağlayacak teşviklerin geliştirilmesi elzemdir. Çünkü tarım ve hayvancılığın merkezi olan Türkiye’de her geçen gün bu alanlarda dışa bağımlı hale gelmekteyiz.

Anahtar Kelimeler: Büyükşehir, ilçe belediye, yerel halk

AN INVESTIGATION ON POPULAR CHANGE IN PROVINCIAL METROPOLITAN MUNICIPALITIES AFTER LAWS 6360: MALATYA METROPOLITAN MUNICIPALITY

ABSTRACT

After the law numbered 6360, 14 new metropolitan and 27 new districts were established. Central districts were established in the center of the cities with metropolitan municipality. Following the formation of the central districts, the population of district municipalities except metropolitan central districts have been experienced and decreases day by day.

In this study, it will be informed about the reasons of the decrease in the population in the metropolitan municipalities after the law numbered 6360 and the problems arising from the concentration of the population in a certain center. In this context; With the Law No. 6360, the municipality of Malatya, which is one of the 14 provinces, was accepted as a metropolitan municipality. As a method in the study; The literature review, local and national press, literary and visual resources, observation and descriptive method were used, and the regulations introduced by law no. 6360, socio-economic characteristics of Malatya province and population increase in Malatya metropolitan districts and metropolitan problems Information about population reduction in districts other than districts was given and interpretations, evaluations and suggestions were made.

According to the law numbered 6360, the population of Battalgazi and Yeşilyurt districts, which are the central districts of the Malatya metropolitan municipality, have been increasing every year since the local administrations were elected as the metropolitan municipality after the election of local administrations in March 30, 2014; It showed. With the shift of the population of the districts to the metropolitan districts, the income received from the central districts of the metropolitan districts decreased and the quality and variety of services decreased in parallel with this situation. On the other hand, with the accumulation of the population in the metropolitan central districts, various infrastructure and environmental problems have increased.

The fact that the opportunities of the metropolitan districts are higher than the metropolitan municipalities make them attractive. With the migration of the people of the metropolitan district, mostly engaged in agriculture and livestock to the central districts, the agricultural and livestock activities in the province have also decreased. Therefore, it is essential to develop incentives for migrating people to return to their districts. Because the center of agriculture and animal husbandry, which we become dependent on foreign been coming every day in these areas in Turkey.

Key Words: Metropolitan, district municipality, local community

UYKU ALIŞKANLIKLARININ VÜCUT AĞIRLIĞI ÜZERİNE ETKİSİ

Perihan GÜRBÜZ

Öğr. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr

ÖZET

Sağlık açısından risk oluşturan anormal ve/veya aşırı yağ birikimi vücut ağırlığı artışı ve/veya obezite olarak tanımlanır. Obezite, 21. yüzyılın en önemli toplumsal salgını olup, sıklığı yıldan yıla artmaktadır. Beden kitle indeksi (BKİ) boy ve vücut ağırlığının birbirine oranına göre hesaplanan bir parametredir. BKİ'nin 25 kg/m² üzerinde olması fazla kiloluluk olarak değerlendirilirken, 30 kg/m² üzerinde olması obezite olarak kabul edilir. Aşırı ve yanlış beslenme ile fiziksel aktivite yetersizliği obezitenin en önemli temel nedenleri olarak kabul edilse de, dünya çapında pandemi haline gelmiş ve artık bir hastalık olarak kabul edilen bu durumun; epigenetik, artmış anne yaşı, endokrin bozucu kimyasallar, hava sıcaklığı değişimindeki azalmalar, intrauterin etkileşimler ve uyku alışkanlıkları gibi pek çok faktörden etkilendiği gösterilmiştir. Uyku alışkanlığı ile obezite ilişkisi açısından yaygın multi-disipliner çalışmalar yapılmaktadır.

Günümüz dünyasında sanayileşme ve kentleşme etkisi ile hızla değişen yaşam alışkanlıkları uyku alışkanlıklarında da farklılaşmalara yol açmaktadır. Gecede 7-8 saat uyku yeterli uyku olarak kabul edilmektedir. Çalışmalarda yedi saat altı (kısa uyku süresi) ve sekiz saat üzeri (uzun uyku süresi) uyku alışkanlığı olan insanlarda obezite prevalansının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Uyku-obezite bağlantısını açıklamak için; uyanık geçirilen süre fazlalığının yemek için daha fazla fırsat sağlaması, iştah hormonları artışı-tokluk düzenleyici hormonların azalması, termoregulasyon homeostazı bozuklukları ve daha düşük fiziksel aktiviteye neden olan yorgunluk artışı gibi hipotezler üzerinde çalışılmaktadır. Hormonal, nöronal ve davranışsal çalışmalarda uyku yoksunluğunda aşırı tüketme eğiliminin artmış olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Uyku eksikliğinde leptin, ghrelin ve GLP-1 seviyelerinin değişip insülin direncinin artabildiği gösterilmiştir. Görüntüleme teknikleri ile yapılan çalışmalarda dorsal anterior singulat korteks ile putamen ve insula arasındaki ağın ko-aktivasyonunun arttığı tespit edilmiştir. Bireyin yaşam kalitesini olumsuz etkileyen obstruktif uyku apnesi ile obezite arasında da sebep-sonuç ilişkisi bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Fazla uyku uyuyan bireylerde çoğunlukla uyku kalitesi sorunları olduğu saptanmış ve fazla uyku süresinin insanlarda kısa uyku süresi nedeni ortaya çıkan metabolik bozukluklara benzer faktörlerle obeziteye yol açtığı düşünülerek bu faktörler üzerinde çalışılmaya başlanmıştır.

Bu araştırmada, uyku bozukluklarının obezite üzerindeki etkileri ile ilgili güncel çalışmalar değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Uyku Bozuklukları, Vücut Ağırlığı, Obezite

BATTALNÂME'DE KADIN TİPİ VE EVLİLİK KURUMU ÜZERİNE NOTLAR

Öğr. Gör. Şemseddin BAYRAM

Kayseri Üniversitesi, semseddinbayram@gmail.com

ÖZET

Destanlar; toplumların kültürel değerlerini ölümsüzleştirerek nesilden nesile aktaran, bu süreçte nesillerin ruhunu bünyesine dâhil eden hazinelerdir. Bu ahzine sandıkları, milletin inançları, hayata bakış açıları, toplumsal ve ferdî ilişkileri gibi cevherleri bünyesinde barındırır.

Türk destanları da Türk milletinin sosyal ilişkilerini ve kültürel değerlerini zamanın deryasında dâim kılan ve her yeni neslin bu değerlerle donanmasına yardımcı olan edebî metinlerdir. İslamî dönem Türk destanlarının ilklerinden olan Battal Gâzî Destânı da bu değerleri işaret eden motiflerle bezenmektedir. Kimi zaman olay örgüsünde kimi zaman da motiflerin içerisine yerleştirilen kültürel değerler geçmişin an ve gelecekle bağlantısını sağlar.

Battal Gâzî Destânı; araştırmacılar tarafından kahramanın kimliği, nesebi, karakteristik özellikleri, farklı nüshaları, destânın diğer edebî metinlere yansımaları gibi yönleriyle incelenmiştir. Lakin; kahramanın kimliği hakkında dahi kesin bir bilgide uzlaşamadığı için kültürel incelemelerden de uzak durulmuş sanırım. Bu noktada gözden kaçan husus ise; edebî metinlerin, yaratım sürecinde ortaya çıktığı toplumun motifleri ve zamanın birikimiyle yeniden düzenlenebilmesidir. Destanlardaki arketipsel motiflerin farklı toplumlarda farklı hâllerde karşımıza çıkması da bunun alenî işaretidir.

Biz, Türk-İslam kültürünün ilk ürünlerinden olan bu esere sosyokültürel açıdan yaklaşp destânda bahse konu hadisenin yaşandığı toplulukta kadına bakış açısı, kadının toplumsal statüsü, bir aile ferdi olarak sorumlulukları, eş olarak sorumlulukları; bireylerin ve toplumun evliliğe bakış açısı, evliliğin amaçları ve türleri; aile kurumuna yaklaşım ve ailenin toplumsal düzenin sağlanmasındaki rolünü incelemeye çalışacağız.

Destânı tam ve doğru olarak veren bir nüshanın araştırmacılar tarafından hâlâ ortaya çıkarılamaması, neşredilen metinlerin sınırlı sayıda nüshanın incelenmesiyle oluşturulması, en doğru metnin meçhûl olması nedeniyle; yapacağımız incelemede bize kaynaklık edecek metni belirlerken en kapsamlı metni tercih ettik. Bu sebeple Salim Durukoğlu ve Hasan Kavruk'un altı ciltlik metni bizlere sunan eserlerini¹ rehber olarak belirledik.

Anahtar Kelimeler: Battalnâme, kadın, evlilik.

¹ Hasan Kavruk, Salim Durukoğlu (2012). **Battalnâme**. Malatya Kitaplığı Yayınları. Malatya.

BAZI FONKSİYONLARI İTİBARIYLA SOSYALLEŞME VE SPOR İLİŞKİSİ

Yahya DOĞAR

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, yahya.dogar@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, sosyalleşmeye katkısı bakımından spor faaliyetleri ile insanların sağlıklı ve dinamik bir yaşama kavuşması, güç kazanması, yorgunluğunu atarak dinlenmesi ve modern yaşamdaki sinir bozukluklarının yıpratıcı etkilerinden kurtulması irdelenmiştir. Bu nedenle araştırmanın amacı, sporun insanın günlük yaşantısına yansımaları ve bunların pratiğe dönüşmesiyle meydana gelebilecek değişme ve gelişmeleri ortaya çıkarmaktır. Sporun bir fiziksel ve zihinsel yorgunluk olmadığını, aksine insanı nitelikli bir yaşama hazırlayan sosyal bir aktivite olduğunu ortaya çıkarmaktır. Bu nedenle konu sporun teknik yanları öne çıkarılarak irdelenmiştir.

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak, konu ile ilgili belgeler toplanmış ve doküman analizi yapılmıştır.

Spor, faaliyetleri ile uğraşan çocukların; kalp ve solunum sistemleri gelişmekte, vücutları estetik kazanarak düzenli gelişimi sağlamakta, iskelet ve kaslardaki deformiteler düzelmektedir. Gençlik yaşını ve dinamikliği uzatmakta, yetişkinlerde ise kireçlenmeye ve yaşlanmaya karşı etkili olmakta ve daha nitelikli bir hayat sürdürmeye katkı sağlamaktadır.

Spor faaliyetlerinin toplumsal açıdan oynadığı roller de, yukarıda sayılanlar kadar önem arz etmektedir. Spor toplumsal çevrelerin kaynaşmasını, anlayışlı bir ortamın yaratılmasını sağlamakta ve bireylerin birbirleriyle olan ilişkilerini olumlu yönde etkilemektedir. Bireyin toplumsal kurallara uyma alışkanlığı kazandırarak topluma uyumunu hızlandırmaktadır. Ülkeler arası dostluk bağlarını kuvvetlendirmektedir. Zaman zaman ülkeler arasında barışın sağlanması ve ilişkilerin arttırılmasında bir araç olarak görülmekte, turizmin gelişimine sebep olmaktadır.

Sonuç olarak, aktivitelerdeki yapılan hareketler ve kullanılan araçlar, salt uygulamaları ile kalmakta, onu yapan insanın kendine güvenini artırarak sınırlarını göstermekte ve yapabilirlik düzeyini genişleterek özgüveni arttırmaktadır. Spor yalnızca teknik ve taktik açılarından ele alınıp sonuca yönelik bir değerlendirme yapmaktan öte, uygulama biçimleri ile insanın sosyalleşmesinde önemli araç olarak kullanılması vurgulanmıştır. Önemli olan basketbol topunun çemberden geçmesi değil, onu çembere atan kişinin becerisidir. Aynı şekilde bir topun kale çizgisini geçmesi değil, onun kaleye atılış biçimidir. Atlama çitasının yüksekliği değil, o yükseklikten geçen insan olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: sosyalleşme ve spor, sporun sosyalleşmeye katkısı, insan ve spor

BAZI UZUN DÖNEMLİ YILDIZLARIN ROTSE GÖZLEMLERİ

Tuncay ÖZDEMİR

Dr.öğr.üyeyi İnönü Üniversitesi ; tuncay@inonu.edu.tr

ÖZET

Bilindiği üzere çoğu yıldızın ışınım gücü zamanla değişir, bu çalışmada, TUG (TÜBİTAK ULUSAL GÖZLEMEVİ) RotseIII d Teleskobu ile elde edilmiş alan gözlemlerinin sistematik taramasıyla bulunan değişen yıldızlardan, kimi uzun dönemli kırmızı yıldızların ışık eğrileri üzerine analizler yapılmıştır. Işık eğrisinin biçimi ve düzenliliği yıldızların değişimlerinin anlaşılması açısından kritik öneme sahiptir . Hava koşulları ve diğer gözlemi etkileyen nedenlerden dolayı genellikle astronomik gözlemler ardışık düzenli örneklemelere sahip değildir ve bu bağlamda kimi Fourier serisi uygulamaları geçerli olmamaktadır, bu yüzden yapılan period analizi dikkatlice irdelenmelidir. Üç farklı alanda elde edilmiş yaklaşık 1 yıllık aralığı kapsayan gözlemlerden beyaz ışıkta elde edilen ışık eğrileri çeşitli uygun kriterlerle arındırılmış ve Schwarzenberg-Czerny yöntemiyle ön dönemlilik çalışması yapılmıştır. Yaklaşık olarak 100 gün ile 300 gün aralığında dönemlere sahip olduğu belirlenen 12 adet yıldızın ışık eğrileriyle, bulunan tekil dönemler girdi parametresi olarak alınıp, bu tür çalışmalarda sıklıkla kullanılan period04 yazılımıyla ayrıntılı dönem analizleri yapılmış, bulunan dönemler irdelenerek yıldızların ait olabilecekleri türleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Çalışmada kullanılan yıldızların hemen hemen tümü, literatürde ya bulunmayan ya da haklarında çok az bilgi bulunabilen yıldızlardır. Verileri incelenen 65 yıldızdan yalnızca 3 tanesi değişen olarak sınıflandırılmış, diğerleri içinde ikisi muhtemel olmak üzere 6 adet karbon yıldızı ve bir tane de muhtemel Mira yıldızı vardır. Toplam 65 yıldızın 12 tanesi IRAS kataloğunda yer almaktadır. Biz bu çalışmada öncelikle IRAS kataloğunda yer alan yıldızları analiz ettik. Elde edilen sonuçlar ilk kez literatüre kazandırılan veriler olması açısından özgündür. Ayrıca, yıldızların çoğunun türleri de belirlendiğinden, değişen yıldız kataloglarına da katkı sağlanmış olacaktır. Zamanla bu alanda bulunan tüm yıldızların incelenerek literature kazandırılmasına çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler : Değişen yıldızlar, Yarı düzenli değişenler, Kırmızı devler, Fourier analizi

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETİM MODELLERİ ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALARIN BETİMSEL ANALİZİ

Hulusi BÖKE

Araştırmacı, İnönü Üniversitesi, yakamoz8386@gmail.com

Mehmet GÜLLÜ

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, mgullu44@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor öğretim modelleri üzerine İngilizce ve Türkçe dilinde yazılmış olan çalışmaların betimsel analiz yöntemiyle gözden geçirme çalışmasının yapılmasıdır. Literatür taraması sonrası konuyla ilgili olarak ilk etapta 105 (90 adet makale, 12 adet tez ve 3 adet bildiri) yayına ulaşılmış, bu makalelerden 15 çalışma araştırmaya dâhil edilme kriterlerine uygun olmadığı için değerlendirme dışı bırakılmıştır. Değerlendirme dışı kalan çalışmalardan 15 tanesi konuyla ilgili genel literatür bilgisini içeren derleme ve gözden geçirme çalışması olduğundan; nicel değerler bildirilmediği ve bizim incelememize uygun olmadığı için bu makaleler değerlendirme dışı bırakılmıştır. Geriye kalan 75 makale (43 nicel, 22 nitel ve 10 karma yöntem), 12 tez (nicel yöntem) ve 3 bildiri (nicel yöntem) çalışması değerlendirmeye alınmıştır. Elde edilen bilimsel çalışmalar doküman analizi ve içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Bilimsel çalışmalar öncelikle nitel araştırmalar, nicel araştırmalar ve karma araştırmalar şeklinde tasnif edilmiştir. Daha sonra çalışmanın amacı, yöntemi, veri toplama araçları, veri analiz yöntemleri ve sonuçları tek tek incelenerek analiz edilmiştir. Bu analiz sonucunda ortak kavramlar ve bu kavramlara ilişkin sayısal veriler tek tek ortaya çıkarılmıştır. Beden eğitimi ve spor öğretim modelleri üzerine yapılan çalışmalarda; araştırmacıların en fazla öğrencilerin psikomotor (38 kez) gelişimleri üzerine çalışma yaptıkları; yöntemsel desenlerden en fazla deneysel (43 kez) deseni kullandıkları, veri toplama aracı olarak en fazla gözlem formu (30 kez) kullandıkları, veri analiz işlemlerinden en fazla sürekli karşılaştırma (15 kez) yöntemini kullandıkları ve 58 çalışmada öğrenci gelişiminin olumlu bir şekilde gerçekleştiği tespit edilmiştir. Beden eğitimi ve spor öğretim modelleri üzerine çalışma yapan araştırmacıların; öğrencilerin psikomotor gelişimleri üzerine yoğunlaştıkları, deneysel desen yöntemini fazlasıyla kullandıkları, öğrencilerin hareket ve spor becerisini gözlem formu yoluyla ölçmeye çalıştıkları, veri analizi sürekli karşılaştırma, ANOVA ve t-testi işlemlerinden daha fazla yararlandıkları sonucuna varılmıştır. Ayrıca çalışmaların birçoğunda, öğrencilerin olumlu yönde etkilendikleri anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Betimsel analiz, Beden eğitimi ve spor, Öğretim modelleri

BENİGN PROSTAT HİPERPLAZİSİ VE OBSTRÜKTİF UYKU APNE SENDROMU BENIGN PROSTATE HYPERPLASIA AND OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA SYNDROME

Muhammet Serdar BUĞDAY
Op. Dr. Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Üroloji kliniği
dr.msbugday@gmail.com

Amaç:

Benign prostat hiperplazisi (BPH) ileri yaşda erkeklerde oldukça sık görülen iyi huylu prostat büyümesidir. Nokturi, sık idrara çıkma ve idrar akımında azalma en sık gözlemlenen semptomlardır. Obstrüktif uyku apne sendromu (OSAS) uyku esnasında çeşitli nedenlerden dolayı soluk almada kesilmeler ve bunun sonucu olarak kandaki oksijen miktarında azalmaya bağlı yaşanan bazı sorunlar ile karakterize bir sendromdur. Çalışmanın amacı Benign prostat hiperplazisi ve obstrüktif uyku apne sendromunun birbirleriyle ilişkisinin saptanmasıdır.

Materyal ve Metod:

Ocak 2017 ve ocak 2018 tarihleri arasında Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesinde uyku laboratuvarına başvuran ve polisomnografi testi (uyku testi) yapılarak apne hipopne indeksi (AHI) 5 den büyük çıkıp obstrüktif uyku apne sendromu (OSAS) tanısı konulan, yine herhangi bir zamanda alt üriner sistem semptomlarıyla üroloji polikliniğine başvurarak benign prostat hiperplazisi (BPH) tanısı alan 270 erkek hasta hastanenin bilgi işlem veri tabanından retrospektif olarak taranarak çalışmaya alındı. Hastaların OSAS şiddeti AHI ile konuldu. AHI 5-15 arası hafif, 15-30 arası orta, 30 üzeri ağır olarak kaydedildi. Ayrıca prostat volümleri, kan prostat spesifik antijen (PSA) değerleri, kan kreatinin (kr) değerleri bakılarak kaydedildi.

Bulgular:

Polisomnografi testi yapılan 270 erkek hastanın 36'sında hem OSAS hem de BPH tanısı mevcuttu. 36 hastanın 22/%61,1'inde şiddetli OSAS, 10/%27,7'sinde orta, 4/%11,1'inde de hafif düzeyde OSAS saptandı. Hastaların ortalama yaşı 62,4 olarak tespit edildi. Ortalama prostat volümleri 44,5, ortalama PSA değerleri 1,9, ortalama kr değerleri 0,9 olarak tespit edildi.

Sonuç:

BPH ve OSAS birlikteliği azımsanmayacak kadar sıktır. BPH'ı olan hastaların OSAS şiddeti genellikle ağırdır; bu nedenle BPH' lı hastalarda gece uyanmalarında nokturinin yanında uyku apne de sorgulanmalıdır. BPH ve OSAS ayrı ayrı tedavi edilmesi birbirlerinin tedavi başarısının ve hastaların hayat kalitelerinin artmasına sebep olacaktır.

Anahtar kelimeler: BPH, uyku apne sendromu, noktüri

BESLENME DAVRANIŞ BOZUKLUKLARININ PSİKOLOJİK SORUNLARLA İLİŞKİLENDİRİLMESİ

Hilal YILDIRIM

Arş.Grv. İnönü Üniversitesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Bölümü, firat.hilal@inonu.edu.tr

Kevser IŞIK

Phd. Dr. Öğr. Üy. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Bölümü, kevser_isik@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu araştırma beslenme davranış bozukluklarının psikolojik sorunlarla ilişkisinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır

Yöntem: Araştırma Ağustos- Ekim 2018 tarihleri arasında PubMed, MEDLINE, Cochrane, Google Scholar, veri tabanlarından anahtar kelimeler olan ‘Beslenme, Beslenme bozukluğu, Beslenmede psikolojik sorunlar’ İngilizce ve Türkçe olarak taranıp incelenmesi yoluyla derleme türünde oluşturulmuştur.

Bulgular: Beslenme davranış bozukluklarının altında yatan bir çok neden olduğunu araştırmalar göstermiştir. Genel olarak beslenme davranış bozukluğu yaşayan bireylerde anksiyete, depresyon, stres, kaygı, obsesif-kompulsif bozukluğu, düşük benlik saygısı, asosyal davranış sorunları, sosyal fobi görülmekte ve duygularını daha yoğun yaşayan hassas kişilerde yeme davranışlarında normalden sapmalar görülmektedir. Beslenme davranış bozukluğu yaşayan bireylerde yemeye yönelik farklı seçim ve davranışlar şekillenmektedir, bu kişiler ya çok fazla yemekte, ya hiç yememekte, yada yedikten sonra farklı yollara başvurmaktadır. Beslenme davranış bozukluğu olan kişilerde sağlık problemleri sürekli hale gelmektedir, anoreksiya nervroza, obezite, bulimiya nervroza, otoreksiya gibi psikolojik etmenli ciddi ölümcül sorunlar patlak vermektedir. Kişiler yaşadığı psikolojik problemlerin üstesinden gelebilmek için kendilerince farklı kontrol edebildikleri mekanizmaları kullanabilirler ve bu da anormal yeme davranışlarına yol açabilmektedir.

Sonuç: Beslenme bozukluklarının yol açtığı bedensel engeller rahatlıkla görülmekte fakat duygusal sorunlar gizil kalmaktadır. Yeme davranışı ile ilgili bozukluklar psikolojik problemleri ortaya çıkarabileceği gibi genetik faktörlü ya da biyokimyasal kökenli psikolojik sorunlar beslenme davranış problemlerini ortaya çıkarabilir. Araştırmalar incelendiğinde beslenme davranış problemleri ile psikolojik rahatsızlıklar iç içe geçmiş çözülmesi kompleks olgular olduğu söylenebilir.

Anahtar kelime: Beslenme, Beslenme bozukluğu, Beslenmede psikolojik sorunlar

BETA-GLUKAN VE BİYOYARARLILIĞI

Kıvanç İRAK

Dr.Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi Veteriner Fakültesi, kivancirak@hotmail.com

ÖZET

β -glukanlar maya, bakteri ve mantarlar ile yulaf, arpa, çavdar gibi tane yemlerin hücre duvarlarından elde edilen glikoz polimerleridir. Maya ve mantarların hücre duvarındaki β -glukanlar az sayıda 1,6 β bağlı dallar ile 1,3 β bağlı glikopiranosil kalıntılarında oluşmuşken, bakteriyel kaynaklı β -glukanlar ise dalsız 1,3 β bağlı glikopiranosil kalıntılarında oluşmuştur. Molekül ağırlığı, dallanma derecesi, uyumluluk ve moleküller arası birleşim şekilleri bakımından farklılıklar β -glukanın biyolojik aktivitesini etkileyebilen faktörlerdir. β -glukanlar insan sindirim enzimleri tarafından bozulma eğiliminde olmadıklarından, doğal bir besin lif özelliğine sahiptirler. Yüksek lifli bir diyet, kan kolesterol seviyesini düşürücü etkisinden dolayı artrit ve kalp hastalığı gibi kronik hastalıkların riskini azaltmada etkilidir. Beta-glukan katkılı gıdaların tüketilmesinin "normal kan kolesterol düzeyinin korunmasına katkıda bulunduğu, sindirimi artırıp sindirim işlevini geliştirdiği" gibi sağlık beyanları Avrupa Birliği Gıda Otoritesi (EFSA) tarafından kabul edilmektedir. β -glukanın bağışıklık sistemini güçlendirici, kan şekerini düşürücü etkiye sahip olduğu ve kolon kanserinin önlenmesinde yardımcı olduğu bildirilmiştir. Hayvan beslemede yem katkı maddesi olarak antibiyotik kullanımının yasaklanmasının ardından β glukanlar immun sistem hücrelerini bazı özel reseptörler aracılığı ile aktif hale getirdikleri için antibiyotiklere alternatif iyi bir immun uyarıcısı olarak kullanılmaya başlamışlardır. İmmun sistemi güçlendirici etkisinin yanında; antikarsinojenik etkisi ve performans üzerine olumlu etkileri de hayvan besleme açısından önemlidir. β glukanın olumlu etkileri yanında olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Yulaf ve arpa gibi yemlerde bulunan β -glukanlar suda çözünebilen karekterdedir ve kanatlılarda antibesinsel etki gösterirler. Kanatlı hayvanların sindirim sisteminde β -glukanı sindirebilecek enzimler olmadığı için kanatlı hayvanlar bu maddelerden fazla yararlanamazlar. Sonuç olarak; β -glukanların gerek insan gerekse de hayvan sağlığı üzerindeki etkilerinin aydınlatılması için daha fazla sayıda çalışmaya ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar kelimeler: β -glukanlar, biyoyararlılık, sağlık

AÇIK PLANLI OFİSLERDE GÜRÜLTÜNÜN ÇALIŞANLAR ÜZERİNDEKİ ETKİSİ-BİR ÖRNEK KAPSAMINDA DEĞERLENDİRMELER

Semran ÖZDEM GÜRTÜRK

Yük. Mimar, Fırat Üniversitesi, sozdem@firat.edu.tr

Neşe YÜĞRÜK AKDAĞ

Prof. Dr. Yıldız Teknik Üniversitesi, nakdag@yildiz.edu.tr

ÖZET

Gürültü, çeşitli işlevlerin gerçekleştirildiği yapılarda uygun fiziksel koşulların sağlanmasını engelleyen çevre kirliliği etkenlerinden biridir. Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte hem yapı içi, hem yapı dışı gürültü kaynakları çoğalmakta ve çeşitlenmektedir. Öte yandan, açık planlı ofis, sanayi tesisi gibi, kimi yapı tiplerinde hacmin fiziksel özellikleri ve işlevleri nedeniyle, gürültü daha da önemli bir sorun durumundadır. Bankalar, çağrı merkezleri, tasarım ofisleri açık planlı ofis örnekleridir. Açık planlı bürolar gerek ekonomik açıdan, gerekse yapım süresi açısından işletmeye olumlu katkılar sağlasa da, özellikle kullanıcılar için birtakım problemleri de beraberinde getirmektedir. Bu tür mekânlarda bölme duvarları bulunmadığı için, konuşmadan, telefonlardan ve diğer ofis araç gereçlerinden kaynaklanan sesler, ayak sesleri, klima ve aydınlatma düzeninin gürültüleri, ofis ekipmanı (faks makineleri, yazıcı gibi), dışarıdan gelen gürültüler çalışma verimini düşürebilir. Bu nedenle, açık planlı ofisler gürültü denetiminin zorunlu olduğu hacimlerdir.

Bu çalışmada, açık planlı ofislerdeki gürültünün, farklı yaş aralığındaki çalışanlar üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, Elazığ'da bulunan bir çağrı merkezinde 100 çalışan üzerinde anket çalışması yapılmıştır. 88 çağrı merkezi çalışanından geri bildirim alınabilmıştır. Çalışanların çoğunluğu 25-30 yaş (38 kişi 25-30, 25 kişi 18-25,17 kişi 30-35, 6 kişi 35-40, 2 kişi 40 yaş ve üzeri) aralığındadır. Anket çalışmasında çalışanlara hacmin fiziki ve akustik konfor şartları, gürültü ve gürültüye bağlı ortaya çıkan sağlık problemleri ile ilgili sorular yöneltilmiştir.

Çalışma sonucunda ankete katılanların %42'sini oluşturan 25-30 yaş aralığında çalışanın %76'sı hacmi gürültülü ve %24'ü hacmi kısmen gürültülü bulmuştur. Çalışanların %28'ini oluşturan 18-25 yaş aralığında çalışanların %80'i hacmi gürültülü %16'sı kısmen gürültülü bulmuştur. 30-35 yaş aralığında çalışanların %50'si hacmi gürültülü bulurken %45'i hacmi kısmen gürültülü bulmuştur. Akustik ve fiziki konfor şartları değerlendirildiğinde çalışanların %47'si hacmi kötü ya da çok kötü olarak değerlendirirken,%40'ı orta ve %13'ü iyi olarak değerlendirmiştir Çalışanların tamamında gürültü etkenine bağlı olarak baş ağrısı , işitme bozukluğu ve halsizlik gibi fiziksel sağlık problemleri olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışma sonucunda yaş ortalaması arttıkça gürültüden rahatsız olma oranının azaldığı görülmüştür. Yapılan çalışma, gürültünün çağrı merkezlerinde ciddi bir problem olduğunu ortaya koymuştur. Bu tip hacimlerde, tasarım, yapım ve kullanım aşamalarında gürültü denetimine yönelik önlemlerin alınması, kişilerin fizyolojik ve psikolojik açıdan sağlıklarının korunmasının yanı sıra, verimli çalışma ortamları nedeniyle ülke ekonomisi açısından da önemli getiriler sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler : Gürültü, Açık Planlı Ofis, Akustik Konfor

SOMATOTİPİN UYKU APNE SENDROMLU HASTALAR VE SAĞLIKLI BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVİTE, KİNEZYOFOBİ VE YORGUNLUĞA ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Rukiye ÇİFTÇİ

Uzm. Fzt., İnönü Üniversitesi, rukiyekelesciftci@hotmail.com

Şeyma TOY

Dr. Fzt., İnönü Üniversitesi, seymatoy44@gmail.com

Deniz ŞENOL

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, deniz.senol@inonu.edu.tr

Fatma KIZILAY

Dr. Fzt., İnönü Üniversitesi, fatmakizilay@hotmail.com.tr

Hilal ERMİŞ

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, hilal.ermis@inonu.edu.tr

ÖZET

Giriş: Somatotip karakter analizi, ayrıntılı bir antropometrik değerlendirme olup, uyku apnesi sendromu ile ilişkilendirilebilir. Uyku apne sendromunda yorgunluk, fiziksel aktivite durumu ve kinezyofobi gibi faktörler etkilenebilmektedir. Bu durumların somatotip ile ilişkisi literatürde eksik bir nokta olarak görülmektedir. Bu nedenle çalışma uyku apne sendromlu hastalar ile sağlıklı bireyler arasında somatotip karakterine bağlı olarak fiziksel aktivite düzeyi, kinezyofobi ve yorgunluk durumlarını karşılaştırmayı amaçlamıştır.

Materyal ve metod: Çalışmaya 99'u sağlıklı, 66'sı UAS'lı olmak üzere toplam 165 birey katıldı. Bireylerin yaş, boy, kilo, VKİ değişkenleri belirlendi. Somatotip karakter analizi Heath-Carter metodu ile, yorgunluk FACIT, kinezyofobi TAMPA, fiziksel aktivite durumu IPAQ ölçekleri ile değerlendirildi.

Bulgular: Her iki grup arasında yaş, boy, kilo ve VKİ parametrelerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık yoktu ($p>0.05$). Yapılan somatotip karakter analizi sonucuna göre hem sağlıklı katılımcı grubunda hem de UAS'lı grupta mezomorf endomorf, endomorfik mezomorf ve mezomorfik endomorf olmak üzere 3 farklı somatotip karakteri belirlendi. Sağlıklı ve UAS'lı gruplarda aynı somatotiplerin karşılaştırma analiz sonucuna göre mezomorf endomorf somatotipinde FACIT parametresinde, endomorfik mezomorf somatotipinde IPAQ ve FACIT parametrelerinde, mezomorfik endomorf somatotipinde TKÖ ve FACIT parametrelerinde istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p<0.05$).

Sonuç: Uyku apne sendromlu bireylerin üç somatotip grubunda da sağlıklı bireylere göre yorgunluk indeks değerleri yüksek bulundu. Uyku apne sendromlu endomorfik mezomorf bireylerin sağlıklı bireylere göre fiziksel aktivite düzeyleri düşük, mezomorfik endomorf bireylerin kinezyofobi skorları ise yüksek bulundu. Sonuç olarak uyku apne sendromlularda endomorfik mezomorf somatotipinin fiziksel aktivite için, mezomorfik endomorf somatotipinin de kinezyofobi için risk faktörü olabileceği kanısına varıldı.

Anahtar Kelimeler: Uyku Apne Sendromu, Somatotip, Yorgunluk, Kinezyofobi, Fiziksel Aktivite

ALMAN DEMOKRATİK CUMHURİYETİ'NDE NAZİZM KARŞITI PROPAGANDA FAALİYETLERİ: "TÜM SİLAHLAR HİTLER'E KARŞI" ŞARKISI ÜZERİNE İNCELEME

Caner ÇAKI

Arş. Gör. İnönü Üniversitesi, caner.caki@inonu.edu.tr

Mehmet Ozan GÜLADA

Öğr. Gör. Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mehmet.gulada@ozal.edu.tr

ÖZET

Nazi Almanyası, 7 Mayıs 1945 tarihinde Müttefik Devletleri ile kayıtsız şartsız teslim olduğuna dair antlaşma imzalayarak İkinci Dünya Savaşı'ndan ayrıldığını bildirmişti. Nazilerin teslim olması ile Almanya'nın tamamı Müttefik Devletleri tarafından işgal edilmiş ve Almanya dört farklı işgal bölgesi içerisinde yönetilmişti. 1949 yılında Batı Almanya, Federal Almanya Cumhuriyeti (FAC), Doğu Almanya ise Alman Demokratik Cumhuriyeti (ADC) adıyla iki farklı devlet olarak bağımsızlıklarını ilan etmişti. Bu süreçte ADC, Sovyetler Birliği'nin nüfuzu altında kalmıştı. Sovyetler Birliği, ADC'yi Komünizm ideolojisi altında şekillendirerek Nazilerin bir daha Almanya'da iktidara gelmesini engellemeye çalışmıştı. Bu amaçla Sovyet Birliği ADC genelinde Nazizm karşıtı yoğun bir propaganda faaliyetine girişmişti. Sovyet propagandası bu süreçte Nazizm karşıtı şarkıları ülke genelinde yürüttüğü propaganda faaliyetlerinde etkili bir şekilde kullanmıştı. Bu şarkılar içerisinde en dikkat çeken Ernst Busch'ın "Alle Waffen gegen Hitler / Tüm silahlar Hitler'e karşı" şarkısı olmuştu. Bu çalışmada ADC tarafından "Alle Waffen gegen Hitler" adlı şarkının Nazizm karşıtı propaganda amacıyla nasıl ve ne yönde kullanıldığı incelenmiştir. Bu amaçla şarkının sözleri nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan göstergebilimsel analize tabi tutulmuştur. Şarkının sözleri, İsviçreli Dil Bilimci Ferdinand de Saussure'ün Göstergeler Modeli ışığında incelenmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgularda, şarkıda doğrudan Hitler'e karşı nefret söylemi içeren sözlere yer verildiği görülmüştür. Diğer yandan Nasyonal Sosyalistlerin Almanya'da iktidarda olduğu dönemde (1933-1945) yaşananların ağır bir dille eleştirildiği ortaya çıkarılmıştır. Son olarak şarkıda Sovyetler Birliği'nin Almanya'yı denetimi altına alması ile Alman halkının özgürleştiği, huzur ve barış içerisinde yaşadığı vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demokratik Almanya, Nazizm, Müzik, Propaganda, Göstergibilim

FİZİKSEL ENGELLİ ÇOCUKLARIN SOMATOTİP PROFİLLERİNİN BELİRLENMESİ DETERMINING SOMATOTYPE PROFILES OF CHILDREN WITH PHYSICAL DISABILITIES

Rukiye ÇİFTÇİ

Uzm. Fzt., İnönü Üniversitesi, rukiyekelesciftci@hotmail.com

Fatma KIZILAY

Dr. Fzt., İnönü Üniversitesi, fatmakizilay@hotmail.com.tr

Şeyma TOY

Dr. Fzt., İnönü Üniversitesi, seymatoy44@gmail.com

Deniz ŞENOL

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, deniz.senol@inonu.edu.tr

Betül AKYOL

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, betul.akyol@inonu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Somatotip kişinin vücut yapısının, belirli referans noktalarından alınan çevre, çap ve deri altı yağ kalınlıklarının ölçülmesiyle belirlenmesidir. Yapılan sınıflamaya ile ortaya çıkan somatotip yapısına göre fiziksel engelli çocukların da uygun spor veya egzersiz aktivitelerine yönlendirilmeleri mümkün olabilmektedir. Bu nedenle araştırma engelli çocukların somatotip profillerini belirleyerek yüzme, jimnastik gibi uygun spor aktivitelerine yönlendirme için bir ön çalışma yapmayı amaçlamıştır.

Yöntem: Çalışmaya 2-13 yaşları arasında 84 fiziksel engelli çocuk dahil edildi. Ağır mental retardasyonu olan, kaba motor fonksiyon sınıflama sistemine göre seviye 3'ün üstünde olan çocuklar çalışma dışında tutuldu. Katılımcı çocukların veli/vasileri çalışma hakkında bilgilendirildi ve olur formu imzalatıldı. Katılımcı çocukların demografik bilgiler kaydedildi, yaşları belirlendi, boy, kilo ölçümleri yapıldı. Somatotip karakterinin belirlenmesi için; triceps, subscapular, supraspinal, baldır deri kıvrımı kalınlığı ölçümü skinfold kaliperi kullanılarak, kasılı kol çevresi, baldır çevresi mezura kullanılarak, dirsek genişliği, diz genişliği kumpas cihazı kullanılarak ölçüldü. Somatotip sınıflaması Heath-Carter metodu ile belirlendi. Değerler medyan (min-maks) olarak belirtildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan fiziksel engelli çocukların yaşları 7(2-14), boyları 110(73-160), kiloları 20(9-54) idi. Somatotip sınıflamasına göre katılımcı çocuklardan 23'ü mezomorfik endomorf, 29'u endomorfik mezomorf, 17'si dengeli ektomorf, 15'i ise mezomorf-endomorf olarak belirlendi.

Sonuç: Çalışmadan elde edilen verilere göre çalışmaya katılan fiziksel engelli çocuklarda 4 farklı somatotip karakter görülmüştür. Bunlardan 3'ü olan Endomorfik-mezomorf, mezomorfik endomorf ve mezomorf-endomorf somatotiplerinin kuvvet sporlarına, 4. olarak dengeli ektomorf olan çocukların dayanıklılık sporlarına uygun olabileceği kanaatine varıldı.

ABSTRACT

Objective: Somatotype is the determination of the body structure of a person by measuring the circumference, diameters and subcutaneous fat thicknesses taken from specific reference points. According to the classification of somatotype structure, children with physical disabilities can be directed to appropriate sports or exercise activities. For this reason, the research aimed to determine

the somatotype profiles of disabled children and to make a preliminary study to direct them to appropriate sports activities such as swimming and gymnastics.

Methods: 84 physically disabled children between the ages of 2-13 were included in the study. Children with severe mental retardation and children who were above level 3 according to the gross motor function classification system excluded from the study. The parents / guardians of the participant children were informed about the study and the consent form was signed. Demographic data of the participants were recorded, their ages were determined, height and weight measurements were applied. For the determination of somatotype character; triceps, subscapular, supraspinal, calf skinfold thickness were measured using the skinfold caliper, arm circumference in flexion position and calf circumference measured using a tape measure, elbow width, knee width measured using caliper. Somatotype classification was determined by Heath-Carter method. Values were expressed as median (min-max).

Results: The ages of children with physical disabilities were 7 (2-14), their height was 110 (73-160) and their weight was 20 (9-54). According to the somatotype classification, 23 of the participants were mesomorphic endomorph, 29 were endomorphic mesomorph, 17 were balanced ectomorph and 15 were mesomorph-endomorph.

Conclusion: According to the data obtained from the study, 4 different somatotype characters were seen in the children with physical disabilities. Finally, It is concluded that endomorphic-mesomorphic, mesomorphic endomorphic and mesomorphic-endomorphic somatotypes, which are 3 of them, may be suitable for the strength sports and children with balanced ectomorph may be suitable for endurance sports.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA KULLANILAN İRLANDA PROPAGANDA POSTELERİ ÜZERİNE İNCELEME

Mehmet Ozan GÜLADA

Öğr. Gör. Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mehmet.gulada@ozal.edu.tr

Caner ÇAKI

Arş. Gör. İnönü Üniversitesi, caner.caki@inonu.edu.tr

ÖZET

Birinci Dünya Savaşı'nda Büyük Britanya İmparatorluğu'nun tüm üye ülkeleri Almanya ve müttefiklerine karşı savaşmıştı. Bu ülkelerden biri de İrlanda olmuştu. İrlanda, 1914 yılında savaş başladığında Almanya'ya karşı savaşmak üzere askeri birliklerini göndermişti. Aynı dönemde İrlanda'da Büyük Britanya İmparatorluğu'na karşı bağımsız hareketleri de ortaya çıkmaya başlamıştı. Zaman içerisinde İmparatorluk, İrlanda'daki hakimiyetini kaybetmişti. Bunun üzerine İrlanda yönetimi 24 Nisan 1916 tarihinde İmparatorluk'a karşı tek taraflı bağımsızlığını ilan etmişti. İrlanda'nın bağımsızlığını tanımayan İmparatorluk, ülkede tekrar kontrolü sağlamayı başarmıştı. İmparatorluk, İrlanda'yı geçici olarak tekrar denetimi altına aldıktan sonra bağımsızlık hareketine katılanları ağır şekilde cezalandırmıştı. Bu süreçte İmparatorluk, İrlanda'nın desteğini almak ve bağımsızlık hareketlerinin yönünü başka bir yöne çevirmek amacıyla Birinci Dünya Savaşı'na yönelik ülke içerisinde propaganda faaliyetlerini arttırmıştı. Bu amaçla dönemin en etkili kitle iletişim araçlarından biri olan posterlerden propaganda amaçlı sıklıkla yararlanılmıştı. Çalışma kapsamında Birinci Dünya Savaşı'nda İrlanda'daki posterlerin propaganda amaçlı nasıl ve ne yönde kullanıldığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla WWIpropaganda sitesi tarafından belirlenen propaganda posterleri içerisinde amaçlı örneklem metodu kullanılarak belirlenen 5 propaganda posterini nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan göstergebilimsel analiz metodu kullanılarak incelenmiştir. Posterler Fransız Dil Bilimci Roland Barthes'ın göstergebilim anlayışı ışığında ele alınmıştır. Çalışma sonucunda propaganda posterlerinde, Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya ve müttefiklerine karşı mücadelenin Büyük Britanya İmparatorluğu içerisindeki tüm ülkelerin ortak meselesi olduğu ve savaşta zafer kazanabilmek için tüm ülkelerin birlik içerisinde hareket etmesi gerektiği vurgulandığı görülmüştür. Posterlerde Almanya'ya karşı inşa edilen nefret söylemi üzerinden İrlanda'nın İmparatorluk için savaşmasının telkin edildiği ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Birinci Dünya Savaşı, İrlanda, Poster, Propaganda, Göstergebilim

LUSITANIA FACIASI'NIN PROPAGANDA AMAÇLI KULLANILMASI

Caner ÇAKI

Arş. Gör. İnönü Üniversitesi, caner.caki@inonu.edu.tr

Mehmet Ozan GÜLADA

Öğr. Gör. Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mehmet.gulada@ozal.edu.tr

ÖZET

Lusitania Gemisi, 20. yüzyılın başlarında üretilen İngiltere'ye bağlı bir yolcu gemisiydi. Gemi, 7 Mayıs 1915 tarihinde Almanya tarafından batırılmış, gemideki 1959 yolcudan 1198'i hayatını kaybetmişti. Geminin batırılışı ile ilgili gazete haberleri uzun süre uluslararası gündemi meşgul etmişti. Lusitania Faciası olarak adlandırılan olay, İtilaf Devletleri'nde Almanya'ya karşı sert söylemlerin oluşmasına neden olmuştu. Diğer taraftan Lusitania Faciası, İtilaf Devletleri tarafından Birinci Dünya Savaşı'nda Almanya'ya karşı önemli bir propaganda malzemesi haline getirilmişti. İtilaf Devletleri, gemide hayatını kaybeden sivilleri ön plana çıkararak kamuoyunda Almanya'ya karşı nefret söylemi inşa etmeye çalışmıştı. Böylece olayın kamuoyunda unutulmasının engellemesi amaçlanmıştı. Özellikle İngiliz propagandası, posterler üzerinde Alman karşıtı bir algının oluşması için yoğun bir çaba göstermişti. Lusitania Faciası zaman içerisinde propaganda tarihinde en etkili kullanılan olaylardan biri haline gelmişti. Nitekim 1917 yılında ABD'nin Almanya'ya karşı savaş girmesinde Lusitania Faciası'nın rolü de etkili olmuştu. Bu çalışmada Lusitania Faciası'nı konu alan İngiliz propaganda posterlerinin kamuoyu oluşturmada nasıl ve ne yönde kullanıldığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla çalışma kapsamında WW1 propaganda sitesi tarafından belirlenen propaganda posterleri içerisinde amaçlı örneklem metodu kullanılarak seçilen 3 propaganda posterini nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan göstergebilimsel analiz yöntemi kullanılarak incelemiştir. Posterler, Fransız Dil Bilimci Roland Barthes'ın göstergebilimsel anlayışı üzerinden analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda posterlerde yaşanan facianın intikamının alınması ve bir daha benzer bir durumla karşılaşılması için Almanya'ya karşı İngiliz halkının harekete geçmesi gerektiğinin telkin edildiği ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Lusitania, Propaganda, Birinci Dünya Savaşı, İngiltere, Poster

KIBRIS BARIŞ HAREKATI'NDA MARŞLARIN PROPAGANDA AMAÇLI KULLANIMI: "MÜCAHİT MARŞI" ÜZERİNE İNCELEME

Mehmet Ozan GÜLADA

Öğr. Gör. Malatya Turgut Özal Üniversitesi, mehmet.gulada@ozal.edu.tr

Caner ÇAKI

Arş. Gör. İnönü Üniversitesi, caner.caki@inonu.edu.tr

ÖZET

13 Temmuz 1878 tarihinde imzalanan Berlin Antlaşması ile Kıbrıs Büyük Britanya İmparatorluğu'nun denetimi altında girmiş ve üç asırdan fazla süren Türk egemenliği Kıbrıs'ta son bulmuştu. Buna karşın Türkiye adadaki Türk halk ile ilişkilerini sürdürmüş ve uluslararası alanda haklarını savunmuştu. Bu amaçla adada 1958 yılında Yunan EOKA örgütüne karşı mücadele etmesi amacıyla Türkiye'nin destek verdiği Türk Mukavemet Teşkilatı (TMT) adında bir direniş grubu oluşturulmuştu. Adada yaşayan Türk halkını EOKA'dan gelebilecek herhangi bir saldırıya karşı müdafaa etmek için kurulan TMT, 20 Temmuz 1974 yılında Türk Silahlı Kuvvetleri'nin gerçekleştirdiği Kıbrıs Barış Harekati'nda etkin bir şekilde rol oynamıştı. TMT, Kıbrıslı Türk halkını kendi bünyesine katmak amacıyla ada genelinde propaganda faaliyetleri yürütmüştü. Bu amaçla TMT, "Mücahit Marşı" adlı verilen propaganda marşını etkili bir şekilde Kıbrıslı Türk halkının Türkiye ile olan bağlarını korumak aynı zamanda da kendisine destekçi bulmak amacıyla kullanmıştı. Bu çalışmada TMT'nin Kıbrıslı Türklerin öz kimliklerini korumaları ve Türkiye olan bağlarını kuvvetlendirmeleri amacıyla "Mücahit Marşı"nın nasıl ve ne yönde kullandıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla çalışmada marş, nitel araştırma yöntemleri içerisinde yer alan göstergebilimsel analiz metoduna tabi tutularak incelenmiştir. Marşın sözleri İsviçreli Dil Bilimci Ferdinand de Saussure'ün Göstergeler Modeli üzerinden analiz edilmiştir. Çalışmada, marşta Türklük vurgusunun ön plana çıkarılarak, Kıbrıs'ın hiç bir zaman Yunanistan'a ilhak edilmemesi gerektiğinin vurgusunun yapıldığı ortaya çıkarılmıştır. Böylece marş üzerinden Kıbrıslı Türklerin, Türkiye ile bağlarının koparılmasının engellendiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Propaganda, Marş, Türk Mukavemet Teşkilatı, Göstergibilim

SERAMİK YÜZEYLERE EBRU SANATININ AKTARIMI VE UYGULANAN SERAMİK ÇALIŞMALARIN SIRLAMA VE PİŞİRİM SÜRECİ

Tahsin BOZDAĞ

Öğretmen, Meb, Malatya, Türkiye, tbozdog99@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada seramik yüzeylere ebru sanatı uygulamalarının düz zemin formların yansıra farklı formlarda da uygulanabilirliği ve ebru sanatının bu formlardaki etkileri ve kalıcılığı denendi. Belirlenen seramik formlar ve zeminler üzerinde çeşitli ebru uygulamaları yapıldı. Ebru sanatının tarihsel gelişimi ve çeşitleri incelendi. Alan yazın taraması yoluyla seramik yüzeylere pek çok ebru sanatı çalışmasının yapıldığı görüldü; ancak söz konusu çalışmalarda sirlanma ve pişirim uygulaması yapılmadığı, nadir olarak yapılan diğer uygulamalarda da sır dokularında deformasyonlar oluştuğu, ebru boyaının yüzeylerde kısmen ya da tamamen yok olduğu gözlemlendi.

Seramik ve ebru sanatındaki gelişmeler; söz konusu sanatlarda yeni arayışları zorunlu kılmış, farklı uygulama tekniklerinin doğmasına kapı aralamıştır. Ebru sanatındaki gelişmeler; bireylerin daha güzele ve estetik olana ulaşma çabaları, geleneksel seramik sanatlarındaki beklentileri de yükseltmiştir. Bu beklentilerden hareketle farklı sanat dallarında uygulanan tekniklerin ebru sanatına uygulanabilirliği test edil. Farklı sanat uygulamalarını bir araya getiren çalışmalar, gelişim sürecine bağlı olarak seramik ve ebru sanatında kullanılan araç gereçlerin çeşitlenmesine ve yeni tekniklerin doğmasına kapı aralamıştır. Buna bağlı olarak seramik ve ebru sanatı bu gelişmelerden etkilenmiştir.

Bu çalışmada, ebru sanatının farklı yüzeylerde uygulanabilirliği deneysel olarak kanıtlanmıştır. Çalışmadaki bulgular, gelecekte benzer çalışma yapacaklara örnek teşkil edecektir.

Anahtar Sözcükler: Sanat, Seramik, Ebru ve Pişirim.

TRANSFER OF MARBLING ART TO CERAMIC SURFACES AND THE PROCESS OF GLAZING AND FIRING OF CERAMIC WORKS

SUMMARY

In this study, the applicability of marbling art applications to ceramic surfaces in different forms, and the effects and persistence of marbling art on these forms were tried. Various marbling applications were made on the determined ceramic forms and floors. Historical development and types of marbling art were examined. Many marbling art works were done on the ceramic surfaces through field literature scanning; however, it was observed that glazing and debris were not applied in the mentioned studies and deformations were occurred in glaze tissues in other rare applications.

Developments in ceramic and marbling art; it has necessitated new searches in these arts, and has opened the door to the emergence of different application techniques. Developments in marbling art; the efforts of individuals to reach more beautiful and aesthetic have increased expectations in traditional ceramics arts. Based on these expectations, the techniques applied in different branches of art were tested for their applicability to the art of marbling. The works that bring together different art applications have opened the door to the diversification of the tools used in the art of ceramics and marbling and the emergence of new techniques depending on the development process. Due to this, ceramic and marbling art were affected by these developments.

In this article, the applicability of marbling art on different surfaces has been experimentally proven. The findings of the study will serve as a model for future studies.

Key Words: Art, Ceramics, Marbling and Firing.

SAĞLIK BİLİNCİ, SOSYAL ÖĞRENME, ÜNİTER İNSAN VE TRANSKÜLTÜREL HEMŞİRELİK TEORİLERİ TEMELİNDE SAĞLIĞIN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ

Ulviye GÜNAY

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, ulviye.gunay@inonu.edu.tr

Abdullah SARMAN

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, asarman@bingol.edu.tr

Semiha DERTLİ

Arş Gör., İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, semiha.derti@inonu.edu.tr

ÖZET

Biyopsikososyal ve kültürel bir varlık olarak tanımlanan insan, çevresiyle bir bütün olup gereksinimlerini giderirken bu çevreyi etkiler ve çevreden etkilenir. Çevre insanın duyu organları ve sinir sistemi ile algıladığı dinamik bir ortamdır. Fiziksel, biyolojik ve sosyal boyutları olan çevre, insan sağlığını olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilir. Diğer bir ifadeyle dinamik çevredeki insan ve sağlığı da dinamiktir.

Sağlık tüm insanları ilgilendiren ve insanlık tarihinden beri yaşantımızın içinde yer alan bir kavram olsa da bu kavramın tüm dünyaca kabul edilen tek bir tanımı yoktur. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sağlığı; “yalnızca hasta olamamak değil, bireyin bedensel, ruhsal ve sosyal yönden tam bir iyilik halidir” şeklinde tanımlamıştır. Davranış bilimlerinde sağlık; “kişinin çevresiyle uyumu ve beklemediği bir olay karşısındaki savunma ya da uyum potansiyeli” olarak tanımlanırken sosyal bilimlerde “bireyin sosyal rollerini yerine getirebilme becerisi” şeklinde tanımlanır. Tüm bu tanımlar temel alındığında sağlığı; fiziksel iyilik ve yeterlilik kadar, bireysel ve çevresel kaynaklarla ilişkili, bireyin ihtiyaçlarını karşılayabilme, çevre ile baş edebilme ve çevreyi değiştirebilme düzeyi olarak tanımlayabiliriz. Bu anlamda sağlıklı insan, yaşam ve güç dolu, fiziksel ve zihinsel üretkenliğini kullanabilen insandır.

Günümüz sağlık anlayışı; birey, aile ve toplumun sağlığını koruyan, sürdüren ve geliştiren sağlık merkezli bakım yaklaşımını öngörmektedir. Bu anlayış; bireyin iyilik halini koruyacak, sürdürecekt ve geliştirecek davranışlar kazanması ve kendi sağlığı ile ilgili doğru kararlar almasını sağlamak üzerine temellenmiştir. Sağlığın geliştirilmesi çalışmaları, insanların kendi sağlığını düzeltme, kontrol etme ve tam bir sağlık potansiyeline kavuşturmada yeterli kılmayı amaçlamaktadır. Bu eylemleri yapabilmeleri için öncelikle bireylerin hastalıklardan korunmanın önemini kavramaları, sağlığı koruyucu ve geliştirici olumlu davranışlar geliştirmeye istekli olmaları gerekmektedir.

İnsanların sağlık, güvenlik, refah ve mutluluğuna doğrudan ya da dolaylı katkıda bulunmak tüm mesleklerin ortak amacıdır. Bu anlamda hemşirelik, toplumdaki bireylerin hastalıklardan korunması, sağlık düzeylerinin geliştirilmesi, sürdürülmesi ve yükseltilmesi sorumluluğunu yüklenmiş, profesyonel mesleklerden birisidir.

Bu çalışmada, hastalıklardan korunma ve sağlığın geliştirilmesi davranışı, hemşirelik kuramcılarında Leininger’in “Transkültürel Hemşirelik”, Rogers’ın “Üniter İnsan”, Pender’ın “Sağlık Bilinç” teorisi ve Albert Bandura’nın “Sosyal Öğrenme” teorisi temel alınarak tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık bilinci, teorisyenler, sağlığı koruma, hemşirelik.

ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERDE FİZİKSEL AKTİVENİN BAZI YAŞAM BECERİLERİNE ETKİSİ

Mehmet İLKİM

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.ilkim@inonu.edu.tr

Betül AKYOL

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, betul.akyol@inonu.edu.tr

Burak CANPOLAT

Arş.Gör. İnönü Üniversitesi, burak.canpolat@inonu.edu.tr

ÖZET

Zihinsel engelli bireyler yaşamları boyunca başkalarına bağımlı bir hayat yaşarlar. Bu nedenle kendileriyle ilgilenen başta aileleri olmak üzere yakın çevresindeki kişilerin de hayatlarını etkilemektedirler. Sürekli bağımlı bir hayat sürdüren zihinsel engelli bireylerin genellikle kapalı ortamlarda anti sosyal bir yaşamları bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı fiziksel aktivitelere katılan 20 hafif zihinsel engelli bireyin aktiviteler sonucunda bazı yaşam becerilerinde ne tür değişikliklerin olduğunu belirlemektir. Bu amaçla aktivitelerin sonucunda 20 hafif zihinsel engelli bireyin(13 erkek,7 kız) velileriyle yüz yüze görüşmeler sağlandı. Fiziksel aktivite çalışmaları Malatya Turgut ÖZAL Özel Eğitim Okulu spor salonunda haftada 3 gün(pazartesi, Çarşamba, Cuma günleri yapıldı. Yaşları 11-15 arasında değişen hafif zihinsel engelli bireylere 8 hafta süren aktiviteler sırasında "sek sek oyunu", plastik top ile karşılıklı "top tutma" oyunu oynatıldı. Bezden yapılmış fırlatma topu ile karşılıklı atışlar yaptırıldı. Sek sek oyunu ile bireylerin denge becerilerinin geliştirilmesi hedeflenirken, plastik top ile dikkat ve koordinasyon gelişimi çalışması yapıldı. Fırlatma topu ile de bireylerin kol kaslarının güçlenmesi hedeflendi. Fiziksel aktivite çalışmaları sonucunda hafif zihinsel engelli bireylerdeki değişimler hakkında veli görüşlerine başvuruldu. 5 veli çocuğumun şu an daha güçlü bir dengesi var bunu çok rahat görebiliyoruz derken 6 veli çocuğumuz ev ortamında sürekli küçük kazalar yaşıyordu (bardak düşürme, halıya takılma, bir yere çarpma gibi). Şimdi bu tür kazaları çok nadir yaşıyoruz ifadesini kullandı. 2 veli çocuğumuz merdivenleri yardımsız inip çıkabiliyor ifadesini kullanırken, 2 veli çocuğumuz destek almadan tuvalete gidebiliyor dedi. Yapılan bu nitel çalışma NVİVO paket programında istatistiksel olarak analiz edildi.

Sonuç olarak fiziksel aktivitelere katılan hafif zihinsel engelli bireylerin bazı yaşam becerilerinde olumlu değişikliklerin olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar kelimeler: Zihinsel engelli, Fiziksel aktivite, Yaşam becerileri

SOSYAL ÖĞRENME TEORİSİ İLE ÇOCUĞUN SAĞLIK BİLİNCİNİN GELİŞTİRİLMESİNDE ÇOCUK SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİN ROLÜ

Ulviye GÜNAY

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, ulviye.gunay@inonu.edu.tr

Semiha DERTLİ

Arş Gör., İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, semiha.derti@inonu.edu.tr

Abdullah SARMAN

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, asarman@bingol.edu.tr

ÖZET

Çocukluk dönemi biyolojik, psikolojik, zihinsel, sosyal ve kişilik gelişiminin hızlı olduğu kritik bir dönemdir. Çocuk yaşamın ilk yıllarında her türlü gereksinimini başkalarına bağımlı olarak karşılarken büyüyüp geliştikçe öz bakımını sağlamaya, sağlık bilincini kazanmaya ve kendi sağlık sorumluluğunu almaya başlar. Bu durum çocuğun sağlıklı büyüyebileceği ve gelişimini olumlu yönde etkileyen bir çevrede yaşaması ile mümkün olabilir.

Çocuk büyüdüğü çevrede sağlığı etkileyen çeşitli davranışları öğrenir ve geliştirir. Öğrenme biliş, davranış ve duygu boyutunda yaşantı, deneyim ya da tekrar sonucu meydana gelen kalıcı değişikliklerdir. Öğrenme yaşantısı, sağlığı koruyucu ve geliştirici davranışlar kazanmada önemli yer tutar. Çocuğun öğrenme yaşantısının ilk başladığı yer ailesidir. Sağlık bilinci, ilk olarak aileden edinilen bilgiler ve modeller çerçevesinde gelişmeye başlar.

Anne-baba çocuğun yaşamını etkileyen ve ilk sosyal çevresini oluşturan kişilerdir. Kişilik gelişiminin temel olduğu bu yıllarda çocuk çevresinden gözlediği davranışları taklit etmeye başlar. Bandura'nın sosyal öğrenme kuramında gözlem ve taklit yoluyla öğrenme, öğrenilenlerin pekiştirmeyle tekrarlanmasını sağlar. Bu dönemde ebeveynler başta sağlığı koruma ve geliştirme davranışları olmak üzere tüm davranışlarıyla olumlu model durumundadır.

Çocuğun kendine ve sağlığına değer veren bir birey olarak yetişmesi ancak çocuğun birey olarak kabul edildiği, fikirlerine saygı duyulduğu, desteklendiği demokratik aile ortamında gelişir. Ailenin olumlu sağlık tutumları, çocuğun yaptığı davranışların takdir edilmesi, olumsuz açıklamalar yerine alternatif davranışlar geliştirilerek öğretilmesi önemlidir.

Sağlık bilincinin geliştirilmesi, sağlığı koruma ve geliştirme davranışlarının kazanılmasında çocuk hemşirelerine önemli sorumluluklar düşmektedir. Çocuk hemşireleri, çocukların dönem özelliklerine göre sağlığı geliştirme davranışının nasıl kazandırılacağı konusunda anne-baba ve çocuğun yakın çevresine eğitim ve danışmanlık verme ve bunun organizasyonunu sağlama sorumluluğu bulunmaktadır. Ayrıca sağlıklı yaşam biçimi davranışlarıyla da örnek olmalıdır.

Bu çalışmada gelişim dönemlerine göre çocuğun sağlığı koruma ve geliştirme davranışlarının kazanılmasında çocuk sağlığı hemşiresinin rolleri tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, sağlık bilinci, sosyal öğrenme kuramı, hemşirelik.

FİZİKSEL AKTİVİTENİN ZİHİNSEL ENGELLİ BİREYLERİN ÖFKE KONTROLLERİNE ETKİSİ

Mehmet İLKİM

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.ilkim@inonu.edu.tr

Betül AKYOL

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, betul.akyol@inonu.edu.tr

Burak CANPOLAT

Arş.Gör. İnönü Üniversitesi, burak.canpolat@inonu.edu.tr

ÖZET

Öfke; çözüm aranması ve kontrol edilmesi gereken bir olgudur. Zihinsel engelli bireyler genel anlamda yapıları gereği kontrolsüz bir öfke sergilerler. Toplumun önemli bir bölümünü oluşturan zihinsel engelli bireyler yine toplumun bilinçli tutumuyla sosyal hayata tutunurlar. Yaşamlarının önemli bir bölümünü başkalarına bağımlı olarak geçiren zihinsel engelli bireyler fiziksel aktiviteler yoluyla stresten kurtulup daha mutlu ve daha sosyal bir kişiliğe kavuşurlar. Zihinsel engelli bireyler içinde buldukları koşullar itibariyle akranlarına göre daha öfkeli bir görüntü sergilerler. Fiziksel aktivitelere katılım sağlayan zihinsel engelli bireylerin öfke düzeyi düşerken, kendilerini ifade etme ve kontrol etme becerilerinde artış sağlanacaktır. Bu çalışmanın amacı düzenli olarak fiziksel aktivitelere katılan zihinsel engelli bireylerin öfke düzeylerini belirlemektir. Bu amaçla Malatya Turgut ÖZAL Özel Eğitim Meslek Okuluna devam eden yaşları 11-14 arasında değişen 30 zihinsel engelli (19 erkek, 11 kız) bireyin velilerine ulaşıldı. Okul idaresi ve zihinsel engelli bireylerin velilerinden gerekli olan izinler alındıktan sonra bireylere haftada 3 gün (pazartesi, çarşamba ve cuma günleri) saat 15:00- 17:00 arasında alanında uzman antrenörler tarafından çalışmalar yaptırıldı. 10 hafta süren fiziksel aktivite etkinlikleri sürekli olarak eğitsel oyunlarla desteklendi. Plastik top ile yakan topu oyunu, elim sende oyunu, mendil kapmaca oyunu gibi zihinsel engelli bireylerin eğlenecekleri oyunlar oynatıldı. Her çalışma sonunda veliler bilgilendirildi. Zihinsel engelli bireylerin velilerine 34 sorudan oluşan geçerlilik ve güvenilirliği kabul edilen sürekli öfke-öfke tarz ölçeği uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 17.0 istatistik programında analiz edilip yüzde ve frekans değerleri alınmıştır. Çıkan değerler üzerinden değerlendirme, sonuç ve öneriler yapılmıştır. Uygulanmış olan anketin sonuçlarına göre düzenli olarak fiziksel aktivitelere katılan zihinsel engelli bireylerin öfke düzeylerinde azalma olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Zihinsel engelli, fiziksel aktivite, öfke

0-24 AYLIK ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN ANNE SÜTÜNÜ ARTTIRMAYA YÖNELİK GELENEKSEL UYGULAMALARI

0-24 MONTHS FOR INCREASING BREAST MILK OF MOTHERS WITH TRADITIONAL APPLICATIONS

Zeynep ÜNVER

Öğr.Gör., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, zeynepunver@cumhuriyet.edu.tr

Behice ERCİ

Prof.Dr., İnönü Üniversitesi, behice.erci@inonu.edu.tr

ÖZET

Araştırma 0-24 aylık çocuğu olan annelerin anne sütünü arttırmaya yönelik geleneksel uygulamalarını saptamak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Bu araştırma Kasım-Aralık 2013 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini; İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Pediatri Poliklinikleri, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi'ne başvuran ve Anne Ünitesi'ne yatışı yapılan 0-24 aylık çocuğu olan anneler oluşturmaktadır. Yapılan güç analizi ile belirlenen 220 anne örneklemini oluşturmuştur. Verilerin toplamasında araştırmacı tarafından oluşturulan Soru Formu kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik, ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanarak kullanılmıştır.

Araştırmanın sonucunda; araştırma kapsamına alınan annelerin yaş ortalaması 23.6 ± 6.3 yıl ve %88.6' sının bebeklerini araştırma sırasında halen emzirmekte olduğu bulunmuştur. Annelerin %44.1'inin doğumdan sonra ilk gıda olarak anne sütü, %49.1'inin ise mama verdiği, %45.5'inin bebeklerini doğumdan sonra ilk bir saatten sonra emzirmeye başladığı, %32.3'ünün bebeğini ağladıkça emzirmekte ve %44.5'inin bebek emdiği sürece emzirmeye devam etmeyi düşündüğünü ifade etmiştir. Anneler besinler içinde en çok baklagilin (%90.0), içeceklerden ise suyun (%95.9) anne sütünü arttırdığına inanmaktadır.

Anneler geleneksel uygulamalarla sütlerinin arttığına inanmaktadırlar. Çoğunlukla beslenme ve sıvı alımına yönelik uygulamalar yer almaktadır. Etkin ve daha uzun sürmesi beklenen bir emzirme dönemi için daha gebelik sırasında geleneksel yapı ve inanışlar göz önüne alınması, düzenli olarak eğitimler yapılması ve annelerin bilinçlendirilmesi önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Anne sütü, emzirme, geleneksel uygulamalar, kültür.

ABSTRACT

Research is made to be a descriptive study to identify traditional practices of increase breast milk of mothers with children 0-24 months.

This research was conducted between November-December 2013 . The universe of study is made to constitute by Inonu University Turgut Ozal Medical Center Pediatric Out patient Clinic, New born and Mother admitted to the Intensive Care Unit admissions the mothers with children 0-24 months. It is consisted of 220 mothers determined by the power analysis sample. The form of the Questionnaire was use data collection created by researchers.

Mean and Standard deviation values have been calculated and this was use data for the evaluation of percentage.

As a result, there search covered 23.6 ± 6.3 years, the average age of mother sand 88.6% of babies breastfeeding present during the investigation was found..Mother of 44.1% give mother milk after birth as the first food breastfeeding, mother of 49.1% give food , mother of 45.5%start to breastfeed the babies after birth the first hour after borning, mother of 32.3% breastfeed the baby when the baby

cries and mother 44.5% intend to continue to breastfeed infants Mothers believe that nutrients in most legumes (90.0%), the water in all drinks (95.9%) increase in breastfeeding. Mothers believe that their milk increases with traditional practices. Mostly applications for nutrition and fluid intake is located..

For efficient and last longer than expected for the period of breastfeeding during pregnancy, traditional structure sand beliefs should be taken into consideration and training should be done regularly and mothers should be informed.

Keywords: Breast milk, breastfeeding, traditional practices and culture.

MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA İSG ALGISININ ARTAMASI İÇİN UYGULAMA ÖNERİSİ

Ferhat BAHÇECİ

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, ferhatb@firat.edu.tr

Semih DİKMEN

Öğr.Gör., Fırat Üniversitesi, sdikmen@firat.edu.tr

ÖZET

Amaç: 6331 sayılı kanun ile etkisini daha da çok hissettiren İş Sağlığı ve Güvenliğinin ara eleman yetiştiren Meslek Yüksekokullarında nasıl işlenmesi gerektiği, teori ve uygulama eğitimlerinin nasıl olması gerektiği hakkında öneride bulunmaktadır. **Yöntem:** Elazığ Organize Sanayi Bölgesinde bulunan Elazığ Organize Sanayi Bölgesi Maden Meslek Yüksekokulu Kaynak Teknolojisi Programı aktif müfredatı üniversitenin Bologna Bilgi Sisteminden incelenerek ilgili dersin var olup olmadığı, varsa ders içeriklerinin 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre düzenlenip düzenlenmediği incelenecektir. Ayrıca dersin uygulama ve teorisi göz önünde bulundurularak olması gereken durum ile var olan durum arasında inceleme yapılacaktır. **Bulgular:** Fırat Üniversitesi Elazığ Organize Sanayi Bölgesi Maden Meslek Yüksekokulu Kaynak Teknolojisi Programının aktif müfredatında var olan MKA117 kodlu İş Sağlığı ve Güvenliği adlı 2 AKTS, 2 Kredi Yüğü ve haftada 2 Saat teorik olarak işlenen dersin var olduğu belirlenmiştir. Yapılan incelemede ilgili dersin eğitimini Meslek Yüksekokulunun bölüm bünyesinde görevli olan öğretim elemanı tarafından verilmektedir. İlgili derse giren öğretim elemanının İş Sağlığı ve Güvenliğine yönelik yeterlikleri incelendiğinde daha önce herhangi bir eğitim almadığının bölümde bu dersin işlenmesine yönelik gerekli donanımına sahip öğretim elemanının olmadığı tespit edilmiştir. Ders sınıf ortamında teorik olarak işlenmektedir. Ders değerlendirmesi vize ve final sınavı olmak üzere iki çoktan seçmeli sınav ile değerlendirilmektedir. Dersin müfredat tanımında Teori 2(iki) Uygulama 0(sıfır) olduğundan uygulama ödevleri bulunmamaktadır. **Sonuç:** Çalışmada ilgili dersin uygulanma şekli dersi alan öğrencilerde İş Sağlığı ve Güvenliği kültürü oluşturmada ve gerekli yetkinlikleri kazanmalarında etkili olmayacağı görülmüştür. İlgili ders müfredatta 4 AKTS, 2 kredi, haftada 3 Saat (2 Saat Teori ve 1 Saat Uygulama) olarak ve iki yarıyıl olmak üzere tekrar tanımlanmalıdır. İlgili ders en az C sınıfı İş Sağlığı ve Güvenliği Sertifikasına sahip akademik personel tarafından verilmesi dersin verimliliği adına önemli olacaktır. Dersin uygulama aşaması için süreç politikası oluşturulmalıdır. Programın istihdam alanında olan işletmelerde öğrenciler, uygulama olarak İSG kurul toplantılarına katılmalı ve ilgili işletmelerin tam zamanlı İş Güvenliği uzmanının yanında saha uygulamalarına katılması önem arz etmektedir. Süreç politikasında işletmenin öğrenciye not verebilecek alt yapı hazırlanmalı gerekli değerlendirme ölçütlerine göre işletmenin öğrenciye not vermesi, öğrencinin uygulamalı performansının ortaya çıkarılması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği Dersi, İSG Politikaları, Meslek Yüksekokullarında İş Sağlığı ve Güvenliği. İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulama yöntemleri.

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN PES PLANUSLUK DÜZEYLERİNİN ARAŞTIRILMASI VE VKİ(VÜCUT KİTLE İNDEKSİ),CİNSİYET BRANŞ DEĞİŞKENLERİNİN İNCELENMESİ

Serpil YALÇIN

serpil.yalcin@hotmail.com

DR.Öğr.Üyesi Serkan DÜZ

inönü üniversitesi spor bilimleri fakültesi, malatya

ÖZET

Giriş ve Amaç: Düztabanlık ,medial longitudinal arkın kısmi veya tamamen kaybıdır.Pes planus ayağın biyomekaniğini bozarak zamanla dejeneratif değişikliklere yol açabilen aynı zamanda fiziksel aktivite sırasında ağrıya neden olan statik bozukluktur. Tüm ağırlığımızı taşıyan ve vücudumuzun önemli organlarından biri olan ayaklara çoğu kez özen gösterilmez ,ayak sağlığı dikkate alınmaz. Uygun olmayan ayakkabı ve gerekli uyarılara önem verilmeyince ayak problemleri sağlık için büyük sorun yaratır.Ayağın yapı ve işlevlerindeki bozukluklar bireyin aktivite ve sosyal katılım düzeyinde belirgin kısıtlanmalara neden olabilir. Bu durum özellikle sporcular için önem arz etmektedir. Bu nedenle Besyo öğrencilerinin düztabanlık seviyeleri vki, cinsiyet , branş değişkenleri ile ilişkili olarak incelenmiştir.

Yöntem: Araştırma grubunu İnönü Üniversitesi BESYO öğrencilerden rastgele oluşturmuştur.Araştırmanın örneklemini BESYO öğrencileri üzerinde tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilen totalde 330 gönüllü denek oluşturmaktadır. Gerekli bilgilere ulaşmak için ‘‘chinesport’’ markalı ‘‘lux podoskope’’ cihazı kullanılmıştır. Bu ayak izi metodunda ark genişliği ile topuk genişliği arasındaki ilişkiye bakıldı. Pedoskop yöntemi camplak üstünde ayakta duran öğrencinin alttan yerleştirilen ayna üzerine görüntünün yansımaları ile yapılan testtir.

Bulgular:Bu araştırmaya göre örneklem grubu olan BESYO öğrencilerinin ayak durumları ile cinsiyet ve vki değişkenleri arasında anlamlı fark bulunmadığı branş ve bölüm değişkenlerinde ise istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç: 330 kişiden 134 kişinin sorunlu ayak tabanına sahip olduğu 196 kişinin normal ayak tabanlı olduğu bulunmuştur. Branş bazında değerlendirildiğinde antrenörlük bölümündeki öğrencilerin normal düztabanlık seviyeleri diğer bölümlere göre fazla olduğu görülmüştür. Araştırma grubunun branş değişkenine göre düz tabanlık seviyesinde anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. Esnek ve rijit tabanlık en çok branşı olmayan kişilerde görülmüştür. Esnek ve rijit tabanlık ile VKİ değişkenine bakıldığında ise VKİ normal seviyededir. Buda VKİ ile tabanlık seviyesinde tutarlı ve olumlu bir ilişki olmadığı sonucunu verir.

Anahtar Kelimeler: Düztabanlık, Pes planus, ayak,

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL YENİLİKÇİLİK KAPASİTELERİNİN BELİRLENMESİ

DETERMINANTS OF INDIVIDUAL INNOVATIVENESS CAPACITY OF UNIVERSITY STUDENTS

Mehmet KARAHAN

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, m.karahan@firat.edu.tr

Sait PATIR

Prof. Dr. Bingöl Üniversitesi, spatir@bingol.edu.tr

ÖZET

Küreselleşme ile birlikte hızlı değişimlerin yaşanması bireylerin de yeni durumlara uyum sağlamasını gerekli kılmıştır. Dolayısıyla bireyin gerek iş hayatında gerekse öğrenim hayatında rakipleri arasından sıyrılabilmesi ve rekabette öne çıkabilmesi için yenilikçilik kapasitesi önemli bir araçtır. Bu çalışma ile üniversite eğitimi gören öğrencilerin bireysel yenilikçilik kapasiteleri belirlenerek, yenilikçilik yeteneklerinin geliştirilmesine yönelik öneriler geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda 312 üniversite öğrencisinin bireysel yenilikçilik kapasitesi, kendine güven ve risk alma düzeyi ile demografik özellikleri incelenmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, öğrencilerinin cinsiyetleri ile bireysel yenilikçilik ölçeği boyutlarından yalnızca risk alma boyutu arasında anlamlı bir fark olduğu, yani bayanlara göre erkeklerin kendine güven, yenilikçilik ve risk alma puanlarının nispeten biraz daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Diğer bir sonuca göre öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre yapılan karşılaştırmada kendine güven, yenilikçilik ve risk alma boyutları arasında anlamlı bir fark bulunamamış ancak öğrencilerinin üniversiteye geldikleri ilk yılda kendilerine güvenleri, yenilikçilikleri ve risk alma düzeylerinin nispeten daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bireysel yenilikçilik, yenilikçilik kapasitesi, yenilikçilik eğitimi.

ABSTRACT

Along with globalization, rapid changes require individuals to adapt to new situations. Therefore, innovation capacity is an important tool for the individual to be able to stand out in the business life, in the education life, among the competitors and to stand out in the competition. This study aims to determine the individual innovation capacities of the university students and to develop suggestions for the development of innovation abilities. In this context, the individual innovation capacity, self-confidence, risk taking level and demographic characteristics of 312 university students were examined. According to the results obtained from the research, it was determined that there was a meaningful difference between the students' genders and the individual innovativeness scale only the risk taking dimension, that is, the males' self-confidence, innovation and risk taking scores were slightly higher than females. According to another result, there was no significant difference between self-esteem, innovation and risk-taking in comparison with the classes in which students were educated, but it was determined that students had higher self-confidence, innovativeness and risk-taking levels in the first year they came to university.

Keywords: Individual innovativeness, innovation capacity, innovation education

OKULLARDA SOSYAL ADALETİN GELİŞTİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETİCİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Şükrü AKKUŞ

Öğretmen, MEB, sukru.akkus@hotmail.com

Habip ÖZKAN

Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, ozgan@gantep.edu.tr

ÖZET

Sanayileşme ve küreselleşme toplumları insani değerlerden uzaklaştırarak kapitalist düzene sürüklemiştir. Bu düzende toplumlardaki hoşgörü, yardımlaşma, paylaşma ve adalet gibi özellikler yitirildiğinden, toplumlar sosyal adalet arayışına girmiştir. Farklı düşünürler tarafından farklı sınırlar çizilen sosyal adalet, toplumdaki zenginlik, fırsat, güç ve ayrıcalık kriterlerinde adalet veya eşitlik arayışı olarak nitelendirilebilir. Eğitimdeki sosyal adalet arayışın temelinde de kaynak ve fırsat eşitliği yatmaktadır. Eğitimdeki sosyal adalet, toplumun her kademesinde uygulanabilir bir sosyal adalet için şarttır. Bu nedenle devletler, özellikle hükümetler, eğitimde sosyal adaletin sağlanması için politikalar geliştirmektedir. Okullarımızda da eğitimde sosyal adaleti sağlamak adına bazı adımlar atılmaktadır.

Bu araştırmanın amacı okullarımızda yönetici, öğretmen ve öğrencilerin sosyal adaletle yönelik davranış ve tutumları hakkında nitel bir araştırma yaparak, sosyal adaleti geliştirmek için neler yapıldığını belirlemek ve sosyal adaleti geliştirmek adına daha neler yapılabileceğini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda Gaziantep il sınırları içinden seçilen okullardan 10 yönetici, 10 öğretmen ve 10 öğrenci olmak üzere toplamda 30 bireyin görüşlerine başvuruldu. Araştırmada durum çalışması deseni ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak veriler toplandı. Araştırma bulguları oluşturulan tematik çerçeveye bağlı olarak seçilen tema ve araştırmanın alt problemleri doğrultusunda kodlandı. Daha sonra betimsel analiz yöntemi kullanılarak yorumlandı. Sonuç olarak okullarımızda sosyal adaletin sağlanması için hem devlet, hem bireyler düzeyinde belirli bir çabanın sarf edildiği ancak bu çabanın yetersiz olduğu belirlendi. Okullarda tam bir sosyal adaletin sağlanabilmesi için öncelikle üst düzey yöneticilerin ve okul yöneticilerinin daha adil davranma, öğrencilere ve öğretmenlere tam anlamıyla bir fırsat eşitliği sağlanmalı, öğrenciler arasında kültürel, cinsel veya sosyoekonomik bir ayırım yapılmamalı ve yeni nesillerin daha adil olabilmesi için öğrencilere sosyal adalet konusunda rehberlik yapılmalıdır.

Anahtar Kelime: Eğitim, Sosyal Adalet, Fırsat eşitliği

KUTADGU BİLİĞ’TE DİNLEMeye DÂİR GÖRÜŞLER

Yılmaz EVAT

Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümü, yilmazevat@hotmail.com

ÖZET

Yûsuf Has Hacib’in 1069 yılında yazdığı “Kutadgu Bilig” isimli şaheser kitabı hikmetli sözleriyle güncelliğini korumaktadır. Yûsuf Has Hacib’in, eserinde dinlemeyle ilgili çok kıymetli görüşleri vardır. Sözelimi şâir; bilgili, akıllı, aziz, mübârek, âlim, büyükler, bilgeler, keskin gözlü, doğru sözlü, merhametli, faziletli, yetenekli, gözü tok, cömertlerin meşhuru, çocuk sahibi, iyilik dileyen, işin aslını bilen, diline hâkim olan, takva sahipleri, ölümü önceden anlamış, sabırlı, vefalı, samimi, sözünü bilerek ve anlayarak söyleyen kişilerin, iyi devlet yöneticilerinin ve ömrünü çeşitli tecrübelerle geçirmiş yaşlı insanların dinlenilmesi görüşündedir. Şâir ayrıca sözü çiçek gibi binlerce renge bürünen gönlü uyanık insanlara kulak kabartılmasını istemektedir.

İnsanlara az konuşup çok fazla dinlemeyi tavsiye eden hatta çok dinlemenin insanı âlim yapacağını savunan bilge şâir, dünyada dileğine kavuşmuş insanların sözlerinin ufuk açıcı olacağı kanaatindedir:

“İkbâl ile yükselmiş ve istediğine-dileğine kavuşmuş olan insan ne der, dinle.”

Faydalı sözleri dinlemeyi salık veren Yûsuf Has Hacib, “vur, fakat dinle” misali insanların suçlarının söylendikten sonra, savunmalarının sabırla tamamen dinlenilmesi gerektiğini ifâde etmektedir.

“Kutadgu Bilig”de kusurlarının farkına varmış ve pişman olmuş ayrıca dünyanın noksan ve hatalı taraflarını bilen, dünya üzerine düşünmüş insanlara kulak verilmesi vurgulanır. Bilge şâir ayrıca dinleme bağlamında söylenen her sözün dinlenilmesini; fakat hemen inanılmamasını tavsiye eder. Ölümü anlayarak doğru yola girmiş insanların sözlerinin kıymetini vurgulayan Yûsuf Has Hacib ölmek üzereyken nasihat eden ve pişman olarak ölen insanların konuşmalarının dinlenilmesinin gerektiğini de ifâde edilmektedir. Dinleme bağlamında ayrıca halkın başında bulunan bilgi ve anlayışla iş üreten, memleket işlerini bilen yöneticilerin sözlerine kulak verilmesi tavsiye edilmektedir.

Bu çalışmada; tündengelim yöntemi kullanılarak Yûsuf Has Hacib’in “Kutadgu Bilig” isimli eserinde dinlemeye dair görüşleri tespit edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Yûsuf Has Hacib, Kutadgu Bilig, Edebiyat, Eğitim, Dinleme.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞİM ETİĞİ FARKINDALIKLARININ İNCELENMESİ

Ferhat BAHÇECİ

Dr. Öğr. Üyesi Fırat Üniversitesi, ferhatbahceci@hotmail.com

Mustafa ÇINAR

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, mustafacinargs@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmada, ortaokul öğrencilerinin bilişim etiğine ilişkin farkındalığının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında Diyarbakır ilinde özel bir okulda öğrenim görmekte olan 109 öğrencinin (35 kız ve 74 erkek) gönüllü katılımıyla yapılmıştır. Araştırmada, Ortaokul Öğrencilerinin Bilişim Etiğine İlişkin Farkındalıklarını Belirleme Anketi kullanılmıştır. Öğrencilerin ankete verdikleri cevaplar doğrultusunda veriler SPSS 22 paket programına girilmiş, verilerin analizinde frekans tabloları kullanılmıştır. Araştırma sorularının cevaplarına, yapılan analizler sonucunda ulaşılmıştır. Öğrencilerin interneti kullanım amaçlarına bakıldığında; 43'ü için video izleme, 32'si için ödev yapma, 15'i için araştırma yapma, 11'i için oyun oynama, 7'si için sosyal medyaya girme ve 2'si için online haber, dergi ya da gazete okuma birinci sırada yer almaktadır. Sonuçlar değerlendirildiğinde video izleme amacının en yüksek olduğu görülmüştür. Video izleme amaçları konusunda daha kapsamlı araştırma yapılması elde edilen bulgunun sebebini daha net ortaya koyacaktır.

Öğrencilerin internete bağlı kalma sürelerine bakıldığında, 57'si 0 ile 2 saat arasında ve 35'i 2 ile 4 saat arasında bağlı kaldığı görülmektedir. Araştırmanın, okulların açık olduğu dönemde yapılmasından dolayı bağlı kalma sürelerinin kısıtlı çıktığı öngörülmüştür. Benzeri bir araştırmanın tatil döneminde yapılması, internet bağlı kalma süresi noktasında daha detaylı bilgiye ulaşılmasını sağlayacaktır.

Öğrencilerin bilişim teknolojilerini etik dışı kullanımına ilişkin farkındalıklarına bakıldığında çok yüksek oranda etik dışı kullanımın olmadığı görülmüştür. Fakat çıkan sonuçlara göre öğrencilere lisanssız yazılım, lisans kırma yazılımları ve telif haklarıyla ilgili daha fazla bilgi verilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Ödev sitelerine ödev yaptırmaları ve yapılmış olan ödevleri almaları konusunda ailelerin ve öğretmenlerin daha fazla dikkat etmesi gerekmektedir. Söz edilen bu davranışların ortadan kalkması ile öğrencilerin bilişim etiği farkındalıklarının artacağı ve bu konuda daha hassas olacakları öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnternet, Bilişim Etiği, Farkındalık, Öğrenci

A NEW GENERALIZATION OF PELL LUCAS NUMBERS (BI-PERİODİC PELL LUCAS SEQUENCE)

Şükran UYGUN
suygun@gantep.edu.tr

Hasan KARATAŞ

Department of Mathematics, Science and Art Faculty, Gaziantep University, Campus,
Gaziantep, Turkey,

December 8-9, 2018

ABSTRACT

So there are many papers concern about special second order sequences such as Fibonacci, Lucas, Jacobsthal, Jacobsthal Lucas, Horadam, Pell, Pell Lucas etc. The ratio of two consecutive elements of Fibonacci sequence is called Golden Ratio. It is very important because of in many research areas. And, it is well known that computers use conditional directives to change the flow of execution of a program.

Our study is about Pell Lucas sequence. So first of all the definition of Pell Lucas sequence is given by using the recurrence relation as $Q_{n+2}=2Q_{n+1}+Q_n$, with initial conditions $Q_0=2$ and $Q_1=1$. There are so many articles about the special integer sequences in the literaure in the recent years.

There are many articles about the bi-periodic special integer sequences. For example, bi-periodic Fibonacci sequence was first introduced in literature on 2009 by Edson and Yayenie in [3]. They gave the generating function, Cassini, Catalan and D'ocagne properties for the bi periodic Fibonacci sequence etc...And then Yayenie found interesting properties of this sequence in [4]. And also Jun and Choi in [5] gave some properties of this sequence by defining a matrix related to bi periodic Fibonacci sequence. Just like the bi-periodic Fibonacci sequence, Bilgici [6] introduced into literature the bi-periodic Lucas sequence and gave some properties of bi-periodic Lucas sequence and relationship between bi-periodic Fibonacci sequence. In [7] the authors defined bi-periodic Fibonacci matrix sequence and found nth general term and Binet formula of this matrix sequence. Similarly in [8] the authors investigated properties of bi-periodic Lucas matrix sequence. In [9], the authors defined bi-periodic Jacobsthal sequences similar to the bi-periodic Fibonacci and Lucas sequences and then proceed to find the basic properties such as Binet formula, generating function, D' Ocagne...In [10], the authors defined bi-periodic Jacobsthal matrix sequences.

In this paper, through a much broader study on this new generalization, particularly considering its Binet formula, some numerous new identities and properties of this sequence are investigated. For example, consecutive terms of bi-periodic Pell Lucas numbers, some different sum formulas of this sequences and interesting explicit formula for bi-periodic Pell Lucas numbers are obtained. The results are used for classic Pell Lucas numbers.

Keywords: Generalized Pell Lucas sequence; Binet formula; Generating Functions.

- [1] T. Koshy, Fibonacci and Lucas Numbers with Applications, John Wiley and Sons Inc., NY 2001.
- [2] A. F. Horadam, Jacobsthal representation numbers, The Fibonacci Quarterly.,37(2), 1999, 40-54.
- [3] M. Edson, O. Yayenie, A new generalization of Fibonacci sequences and the extended Binet's formula, INTEGERS Electron. J. Comb. Number Theor., 9 2009, 639-654.
- [4] O. Yayenie, A note on generalized Fibonacci sequence, Appl. Math. Comput., 217 2011, 5603-5611
- [5] Jun S. P., Choi K.H, Some properties of the Generalized Fibonacci Sequence by Matrix Methods, Korean J. Math, 24(4), 2016, 681-691.
- [6] G. Bilgici, Two generalizations of Lucas sequence, Applied Mathematics and Computation, 245, 2014, 526-538.
- [7] A. Coskun, N.Taskara, The matrix sequence in terms of bi-periodic Fibonacci numbers, arXiv:1603.07487v2 [math.NT] 4 Apr 2016.
- [8] A. Coskun, N. Yilmaz, N.Taskara, A note on the bi-periodic Fibonacci and Lucas matrix sequences, arXiv:1604.00766v1 [math.NT] 4 Apr 2016.
- [9] S. Uygun, E. Owusu, A New Generalization of Jacobsthal Numbers (Bi-Periodic Jacobsthal Sequences), Journal of Mathematical Analysis 7(5), 2016, 28-39.
- [10] S. Uygun, E. Owusu, Matrix Representation of Bi-Periodic Jacobsthal, arXiv:1702.00604v1 [math.CO] 2 Feb 2017.

BİR İKTİDAR BİÇİMİ OLARAK TÜKETİM CONSUMPTION AS A FORM OF POWER

Prof. Dr. Ünal ŞENTÜRK

İnönü Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, unsenturk44@gmail.com

ÖZET

En genel anlamda bir başkasını etkileyerek sonuç elde etmek şeklinde tanımlanan iktidar, bir yandan insanların sosyal ilişkileriyle ortaya çıkarılıp üretilirken diğer taraftan sosyal ilişkilere etki etmektedir. Sosyal ilişkilerden biçimlenen toplum, bu yönüyle bir tür iktidar veya iktidarlardan vücut bulmaktadır. Toplum kültür, gelenek, görenek, değerler ve kabuller aracılığıyla kendisini her yeni üyeye benimsetir; uymayanı ise yazılı veya sözlü hukuk yaptırımlarıyla hizaya getirmeye çalışır. Foucault, bu gerçeğe bağlı olarak toplumun iktidar adacıklarından oluştuğu varsayımını öne sürer. Toplum içinde yaşayan birey, sosyalleşme süreci içinde ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel olarak sınıflandırılabilir iktidarların gücüne bağlı olarak gündelik yaşamını kurar. İrili ufaklı olan bu iktidar türlerinin hem sabit olan hem de değişen yönleri vardır. Sabit olan yönü etkileme gücüdür. Değişen yönü ise etkileme ve kontrol etme gücüne sahip olan kaynaktır. Toplumsal ilişkileri veya bireysel davranışları yönlendiren iktidar kaynağı, değişen toplumsal aşamalara göre değişmektedir. Her toplum, kendi yapısal özelliklerine bağlı olarak sosyal ilişkileri yönlendirecek bir denetim mekanizması üretir. Bu bağlamda sanayi öncesi aşamadaki bir denetim mekanizması ile içinde olduğumuz enformasyon toplumu aşamasındaki arasında belirgin fark vardır. Üretimin ve çalışmanın yüceltildiği bir toplumsal işleyişle tüketimin öne çıkarıldığı günümüz arasında toplumsal anlamda bir iktidar değişimi söz konusudur. J. Bentham'ın "panoptikon" metaforuyla açıkladığı kontrol, sanayileşmenin başladığı yıllarda üretim üzerinden yapılırken bugün tüketim üzerinden gerçekleştirilmektedir. Sanayi devrimi yıllarında çalışma niyeti ve gücünde olmayanlar hapsedilmeye kapatılarak cezalandırılırken bugün tüketmeyenler toplum dışına itilmektedir.

Bu çalışma doğal toplumsal olarak tanımlanan sanayi öncesi toplumsal aşamadan günümüz postmodern toplumsal aşamaya kadar etkili olan ekonomi politik arka planlı bir iktidar olgusunu açıklamayı hedeflemektedir. Konu, kuramsal bilgilerden hareketle açıklanmaktadır.

Anahtar kelimeler: İktidar, Üretim, Tüketim

ABSTRACT

In the most general sense, the power, which is defined as achieving results by influencing someone else, on the one hand is produced by social relations of people and on the other hand it affects social relations. The society, which is shaped by social relations, forms a kind of power or power. Society adopts itself with every new member through culture, tradition, customs, values and acceptances; and tries to align those who do not comply with written or verbal sanctions. Foucault assumes the assumption that the society consists of the islands of power, depending on this fact. The individual living in the community establishes his daily life depending on the power of the powers that can be classified as economic, social, political and cultural in the process of socialization. These power types, which are small and small, have both fixed and changing directions. It is the power to affect the constant direction. It has the power to influence and control the changing direction. The source of power that directs social relations or individual behavior varies according to the changing social stages. Each society produces a control mechanism that will direct social relations depending on its structural characteristics. In this context, there is a clear difference between a pre-industrial inspection mechanism and the information society stage that we are in. There is a change of power in the social sense between the social process in which production and work is exalted and the day when consumption is highlighted. The control that J. Bentham explained with the panoptikon metaphor is carried out over the production during the years when industrialization started. In the

years of industrial revolution, those who do not intend to work and are not in power are punished by being closed in prisons and those who do not consume today are pushed out of the society.

This study aims to explain the phenomenon of power with a political economic background that is effective from the pre-industrial social stage to the postmodern social stage. The subject is explained from the theoretical information.

Key Words: Power, Production, Consumption

BİST SPOR ŞİRKETLERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ REFERANS İDEAL METODU İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION of BIST SPORTS COMPANIES' FINANCIAL PERFORMANCES by REFERENCE IDEAL METHOD

Koray YAPA

Arş. Gör., Uşak Üniversitesi, koray.yapa@usak.edu.tr

İbrahim AKBULUT

Arş. Gör., Uşak Üniversitesi, ibrahim.akbulut@usak.edu.tr

ÖZET

Çok kriterli karar verme (ÇKKV) teknikleri kullanılarak pek çok farklı alanda performans değerlendirmesi yapılmaktadır. Böylece karar verme sürecinde farklı kriterler değerlendirmeye alınabilmektedir. Bu teknikler kullanılan alanlara göre farklı performanslar göstermektedir. Performanslarının görece yetersiz kaldığı veya varsayımlarının problem ile uyumsuzluk oluşturmaları gibi sorunlar araştırmacıları farklı teknikler geliştirmeye motive etmektedir. Karşılaşılan bu ve benzeri problemlerin bir sonucu olarak da Cables tarafından 2015 yılında Referans İdeal Metodu (RİM) geliştirilmiştir. Literatürde sıklıkla kullanılan TOPSIS, VIKOR, ELECTRE, PROMETHEE, Gri İlişkisel Analiz ve MOORA gibi ÇKKV tekniklerinin temel varsayımlarından bir tanesi alternatifler arasında karar vermeye yardımcı olan kriterlerin genel itibarıyla fayda veya maliyet unsuru olma zorunluluğudur. RİM tüm bu tekniklerden farklı olarak kriterlerin fayda veya maliyet unsuru olmasının yanı sıra bir ideal aralık, nokta veya küme olmasına olanak sağlamaktadır. Özellikle finansal oranların kullanıldığı ve ÇKKV teknikleri yardımıyla finansal performansların değerlendirildiği çalışmalarda kullanılan bazı oranlar ne fayda ne de maliyet unsuruna uygun nitelik taşımamaktadır. RİM ile teknik karar vericiler, kriterleri maksimize veya minimize ederek değerlendirme yapma zorunluluğundan kurtularak üçüncü bir alternatif olarak idealize etme imkanına kavuşmaktadır.

Bu çalışmada BİST Spor şirketlerinin (Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret A.Ş., Fenerbahçe Sportif Hizmetler A.Ş., Galatasaray Sportif Sınai ve Ticaret Yatırımlar A.Ş ve Trabzonspor Sportif Yatırım Sanayi ve Ticaret A.Ş) 2013-2018 dönemlerine ilişkin mali tablolarından faydalanılarak elde edilen finansal oranlar kullanılarak RİM ile değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Çalışma ile aynı zamanda BİST Spor şirketlerinin TOPSIS ve VIKOR yöntemleri kullanılarak elde edilen sonuçları ile RİM ile elde edilen sıralamaların karşılaştırması da yapılmaktadır. Bir çok disiplinde olduğu üzere, muhasebe ve finans alanında da tercih edilen bazı kriterlerin ideal aralıklar kullanması gerekmektedir. Bu durumda uygulanacak RİM'in diğer ÇKKV tekniklerden daha sağlıklı sonuçlar sunması beklenmektedir.

Anahtar Kelime: Referans İdeal Metod, TOPSIS, ÇKKV, Finansal Oranlar, BİST Spor

BIYOKÜTLE KÖMÜR KARIŞIMLARININ BİRLİKTE DEĞERLENDİRİLMESİ

Turan UYSAL

İnönü Üniversitesi, turan.uyosal@inonu.edu.tr

ÖZET

Dünya enerji ihtiyacının karşılanmasında geçmişten bugüne kadar yoğun bir kullanım alanına sahip olan petrol, kömür ve doğal gaz gibi fosil enerji kaynaklarının yakın bir gelecekte insanoğlunun ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma geleceği ve buna bağlı olarak da bir enerji darboğazının yaşanacağı konusunda tüm dünyada bir görüş birliği söz konusudur. Bu durum yeni enerji kaynakları bulma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu anlamda mevcut enerji kaynaklarına ek olarak son yıllarda biyokütle enerjisi üretimi ile bu soruna alternatif çözümler aranmıştır. Biyokütle enerjisi çevre ile dost sürdürülebilir enerji üretimini ve çevre yönetimini sağlayan, kalkınmayı hedefleyen özellikleri ile tüm dünyada geniş bir uygulama alanı bulmuştur. Bitki yetiştirilmesi, güneş var olduğu süre boyunca süreceği için, biyokütle tükenmez bir enerji kaynağıdır. Her yerde yetiştirilebilmesi, özellikle kırsal alanlar için sosyo-ekonomik gelişmelere yardımcı olması nedeniyle uygun ve önemli bir enerji kaynağı olarak görülmektedir.

Biyokütle terimi, bir türe veya çeşitli türlerden oluşan bir topluma ait yaşayan organizmaların belirli bir zamanda sahip oldukları toplam kütle miktarı olarak tanımlanabilir. Orman alanlarında yer alan ağaç ve ağaççıkların kök, gövde ve dal odunu ile birlikte odunsu olmayan kabuk ve yapraklarından oluşan bütüne orman biyokütlesi adı verilmektedir. Biyokütleden elde edilen enerjiye ise biyokütle enerjisi denilmektedir. Dünyada biyokütle ve kömür karışımlarıyla ilgili pek çok çalışma yapılmış, en yaygın olarak saman, kağıt atıkları, ormansal atıklar, pirinç kabuğu ve pirina gibi biyokütleler kullanılmıştır. Biyokütle ile birlikte kömürün yakılmasında odun ürünleri ve tarım endüstrisinde ekonomik gelişmeyi desteklemek, fosilden kaynaklanan CO₂ emisyonunu azaltmak, NO_x ve eser metalleri içeren diğer emisyonları azaltmak gibi avantajları mevcuttur. Ayrıca biyokütlenin kömür ile birlikte kullanımı sera gazlarının azaltılması yanında atılabilir atık problemlerine de çözüm getirmektedir. Sonuç olarak iki farklı yakıtın birlikte değerlendirilmesinin en uygun teknoloji olduğu kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Biyokütle, Fosil yakıt, Kömür

STREPTOZOTOSİNE SEKONDER GELİŞEN KARACİĞER HASARI VE BMP2 GEN EKSPRESYONU

Ş. Derya DEVECİ

Dr. Öğr. Üyesi , Fırat Üniversitesi, ddeveci38@gmail.com

Amaç: Kemik morfojenetik proteinleri (BMPs) transforme edici büyüme faktörü üst ailesinin bir alt üyesi olan çok fonksiyonlu sitokinlerdir (Mueller ve Nickel 2012). BMPs erişkin doku homeostazisinde ve özellikle karaciğer hasarının onarımında da rol almaktadırlar (Wagner 2010, Herrera 2012). Streptozotosin (STZ) ratlarda pankreatik hasar üzerinden diabetes mellitusu (DM) indükleyen kimyasal bir ajandır (Öntürk ve Özbek 2007). Yapılan çalışmalar STZ indüklü DM'nin karaciğer hasarı meydana getirdiğini göstermiştir (Hamadi 2012). Bizde bu çalışmamızda STZ indüklü DM geliştirilmiş ratlarda karaciğer dokusunda BMP2 gen ekspresyonunu düzeyini araştırdık.

Gereç ve yöntemler: Bu çalışma Fırat Üniversitesi Hayvan Araştırmaları Kurulu'nun onayı sonrası 16 Wistar Albino erişkin dişi rat (10-12 haftalık, 180-250 gr) ile 2006-2007 yılları arasında Hayvan Deneyleri Laboratuvarında yapıldı. Ratlar oda ısısında, 12 saat gündüz / 12 saat gece döngüsünde, musluk suyuna rahatça ulaşacak şekilde barındırıldı. 16 ratın 8'i STZ grubu kalan 8'i de kontrol grubu olacak şekilde ayrıldı. DM, 8 rata 45 mg/kg STZ intraperitoneal olarak enjekte edilerek indüklendi. Enjeksiyondan 3 gün sonra bakılan kan şekeri 200 mg/dL'nin altında çıkanlar çalışma dışı tutuldu. DM gelişen ratlardan eter anestezisi altında povidon iodyür antisepsisi sonrası yapılan ortahat kesisi ile hepatektomi yapıp batın anatomik planda ipek 3.0 sütür ile kapatıldı. Anestezi altında intrakardiyak kan örnekleri alınarak serum elde edildi. Alınan örnekler -20 C'de çalışılana kadar saklandı. Serum örneklerinde ALT ve AST düzeyleri rutin kitler kullanılarak otoanalizör ile çalışıldı (Olimpus AU 600, Japonya). Karaciğer dokularında BMP2 gen ekspresyon düzeyi reverse transkriptaz polimeraz zincir reaksiyonu (RT-PCR) yöntemi ile çalışıldı. Veriler bilgisayar ortamına SPSS 16.0 versiyonu (USA) ile aktarıldı. Gruplar arası karşılaştırma Mann Whitney U testi ile yapıldı.

Bulgular: Gruplar arasında ALT (90 vs 40 IU/L) ve AST (220 vs 45 IU/L) düzeyleri karşılaştırıldığında STZ grubunda anlamlı yükseklik tespit edildi (p=0.03). Karaciğer hasarının gözlemlendiği STZ grubunda BMP2 gen ekspresyon düzeyleri kontrol grubuna göre anlamlı yüksek izlendi (p=0.01).

Sonuç: Ratlarda BMP2 gen ekspresyonunun STZ'e sekonder gelişen karaciğer hasarında arttığını gözledik. Bu artışın BMP2 geninin homeostazis fonksiyonuna işaret ettiğini ve karaciğer hasarına karşı geliştirilecek farmasötik çalışmalar için yol gösterici olacağını düşünüyoruz.

Anahtar kelimeler: Bmp2, karaciğer hasarı, rat, STZ

Kaynaklar

Mueller TD, Nickel J. Promiscuity and specificity in BMP receptor activation. FEBS Lett. 2012 Jul 4;586(14):1846-59.

Wagner DO, Sieber C, Bhushan R, Börgermann JH, Graf D, Knaus P. BMPs: from bone to body morphogenetic proteins. Sci Signal. 2010 Feb 2;3(107):mr1.

Herrera B, Sánchez A, Fabregat I. BMPS and liver: more questions than answers. Curr Pharm Des. 2012;18(27):4114-25.

Öntürk H, Özbek H. Deneysel diyabet oluşturulması ve kan şekeri seviyesinin ölçülmesi. Genel Tıp Derg 2007;17(4):231-236.

Hamadi N, Mansour A, Hassan MH, Khalifi-Touhami F, Badary O. Ameliorative effects of resveratrol on liver injury in streptozotocin-induced diabetic rats. J Biochem Mol Toxicol. 2012 Oct;26(10):384-92.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FEN, TEKNOLOJİ, MATEMATİK VE MÜHENDİSLİK MESLEKLERİNE YÖNELİK İLGİLERİNE STEMM UYGULAMALARININ ETKİSİ

Büşra BOZANOĞLU
İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Malatya,
bu-bozanoglu@hotmail.com

Dr. Öğretim Üyesi Funda OKUŞLUK
İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü,
Malatya, funda.gurer@inonu.edu.tr

ÖZET

Ülkemizde 2023 vizyonuna ve MEB stratejik belgelerine ait hedefler, STEM uygulanmasının gerekliliğini vurgulamaktadır. Aynı zamanda Fen, Teknoloji, Matematik ve Mühendislik alanlarında ihtiyaç duyulan nitelikli işgücü nedeniyle STEM uygulamaları son yıllarda özellikle gelişmiş ülkelerde öne çıkan bir araştırma konusu haline gelmiştir.

Eğitimde eşitlik ilkesinden yola çıkarak ülkemizdeki üstün yetenekli çocukların eğitimine katkıda bulunmak, onların sahip oldukları bu üstün yetenekleri belirlemek, geliştirmek, doğru yönlendirmek ve bu bireylerin ihtiyaçlarını karşılamak ülkemizin ve insanlığın yararına olacaktır (MEB, 2010; MEB, 2013). Çünkü üstün veya özel yetenekli bireyler doğru yapılandırılmış bir eğitimle insanlık tarihi için önemli işlere imza atabilecek potansiyele sahiptirler. Yanlış yönlendirildiklerinde ya da mevcut kapasitelerini kullanamadıkları durumlarda ise farklı davranış özellikleri gösterebilmektedirler. Bu durum üstün veya özel yetenekli öğrencilerin toplum içerisinde uyumsuz, problemlili hatta başarısız bireyler olarak değerlendirilmesine sebep olabilmektedir. Bu amaçla atılan her adım hem bu yeteneklerin kaybolmaması hem de bu yeteneklerden en üst düzeyde yararlanılabilmesi ve bu kişilerin topluma kazandırılması açısından oldukça önemlidir (Keskin, Samancı, Aydın, 2013).

Bu araştırmanın temel amacı, üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin fen, teknoloji, matematik ve mühendislik mesleklerine yönelik ilgilerine STEMM (STEM uygulamalarına tıp alanının dahil edildiği yaklaşım) uygulamalarının etkisinin analiz edilmesidir. Araştırmada nicel araştırma yaklaşımlarından tek gruplu ön test-son test deneysel desen kullanılmıştır. Ayrıca 5 günlük etkinlik boyunca öğrencilere tutturulan günlüklerden alınan verilerle de betimsel analiz yapılmış ve nicel araştırma sonuçları ile karşılaştırılmış ve karma bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2017-2018 eğitim-öğretim yılının yarıyıl tatilinde İnönü Üniversitesinde yapılan “STEM Etkinlik Günleri” araştırmasına katılan ve burada 5 gün boyunca STEMM uygulamalarıyla eğitim alan 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri (Malatya Bilim Sanat Merkezi öğrencileri) oluşturmuştur. STEMM uygulamalarıyla eğitim alan 15’er kişilik toplamda 45 öğrencinin mesleklere yönelik ilgileri Koyunlu Unlu, Dökme ve Unlu (2016) tarafından Türkçe’ye uyarlanan FeTeMM-MYİÖ ölçeği kullanılarak ölçülmüştür. Yapılan ön test ve son test sonuçlarının analiz edilmesiyle STEMM uygulamalarının ortaokul öğrencilerinin fen, teknoloji, matematik ve mühendislik mesleklerine yönelik ilgileri üzerindeki etkisi belirlenmeye çalışılmıştır.

Araştırma sonunda elde edilen bulgular ve sonuç alan yazın eşliğinde tartışılacak ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *STEM uygulamaları, STEM mesleklerine ilgi, ortaokul öğrencileri*

**BÖLGESEL KALKINMADA LOJİSTİK SEKTÖRÜNÜN ROLÜ: TR 22
BÖLGESİNDE BİR İNCELEME
THE ROLE OF LOGISTICS SECTOR IN REGIONAL DEVELOPMENT: AN
ANALYSIS IN TR 22 REGION**

Ramazan GÜNDEM

Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, rgundem23@yahoo.com

ÖZET

TR 22 bölgesi coğrafi konumu itibarıyla denizyolu ulaşımı ve karayolu ulaşımı kullanım oranı yüksek olan bir bölgedir. İstanbul, Tekirdağ, Bursa ve İzmir gibi sanayi illerine yakınlığı bulunması, ulusal ve uluslararası ticaret hacmin her geçen gün arttığı bir kavşak konumundadır.

Bölgesel kalkınmada lojistik sektörü itici güç konumundadır. Bu iki yönlü ilişki bölgesel kalkınmada lojistik sektörü anahtar rolü üstlenmektedir. Bu çalışma bölgesel kalkınmada lojistik sektörünün rolünü ortaya koymak için bölgesel ve ulusal kuruluşlardan elde edilen veriler doğrultusunda bir değerlendirme yapılmıştır. TR 22 bölgesinde lojistik sektörünün gelişimi için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bölgesel Kalkınma, Lojistik, TR 22 Bölgesi.

ABSTRACT

TR 22 is a region with high utilization rate of maritime transportation and road transport due to its geographical location. Due to its proximity to industrial provinces such as Istanbul, Tekirdag, Bursa and Izmir, the national and international trade volume is increasing day by day.

The logistics sector is the driving force in regional development. This two-way relationship plays a key role in regional development in the logistics sector. In this study, an evaluation is made in accordance with the data obtained from regional and national organizations in order to reveal the role of the logistics sector in regional development. Recommendations for the development of the logistics sector in the TR 22 region has been made.

Keywords: Regional Development, Logistic, TR 22 Region.

**EBEVEYNLİK STİLLERİNDE KUŞAKLARARASI
BENZERLİK VE FARKLILIKLAR**
(Intergenerational Continuities and Discontinuities in Parenting Styles)

Burcu GEZER ŞEN

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü,
burcugezersen@firat.edu.tr

ÖZET

Eğitim toplumların devamlılığını sağlayan temel unsurlardan biridir (Aslan, 2001: 27). Bireyler doğduğu andan itibaren aile ortamında aldıkları eğitimle sosyalleşmeye başlar. Ebeveynlik stilleri bireyin sosyalleşmesinde çevresel ve sosyal birçok etkenden daha önemli bir etkiye sahiptir ve çocuğun bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimini etkiler. Ailelerin sosyokültürel özellikleri, ebeveynlik stillerini büyük ölçüde şekillendirmektedir. Farklı toplumlarda ebeveynlik stillerinde farklılıklar olması, kültürel değerlerin etkisiyle açıklanabilir (Şanlı, Öztürk, 2015: 240). Aynı şekilde ebeveynlik stillerinde kuşaktan kuşağa farklılıklar olduğu da söylenebilir. Yapılan araştırmalarda otoriter ebeveynlik stili ile ilgili kuşaklararası farklılıkların söz konusu olduğu ve ebeveynlerle çocuklar arasındaki otoriter ebeveynlik ilişkisinin içeriksel olarak değiştiği belirlenmiştir. Günümüz ebeveynlerinin kendi ebeveynlerinden daha az otoriter ve izin verici oldukları tespitinden yola çıkılarak, ebeveynlik özelliklerinin kuşaklararasıdaki değişiminin sosyokültürel değişimlerden etkilendiği düşünülmektedir (Campbell, Gilmore, 2007: 140). Ebeveynlik stillerinin kuşaklararası değişimi ile ilgili tespitlere göre, demokratik ebeveynlik stili yaygınlaştığı görülmektedir. Ayrıca ebeveynlik stilleri önceki kuşağın ebeveynlik stillerinden de etkilenmektedir. Buna göre, birinci kuşaktaki olumsuz ebeveynlik stili ikinci kuşağın çocukluk döneminde çeşitli davranışsal problemler yaşamasına ve bu kuşağın da olumsuz ebeveynlik stili uygulamasına sebep olabilmektedir. Bununla aynı doğrultuda, birinci kuşaktaki olumlu ebeveynlik stili ikinci kuşağın da olumlu ebeveynlik stili benimsemesini sağlayabilmektedir. Olumlu ebeveynlikteki kuşaklararası aktarım, ikinci kuşaktaki ebeveynlerin sosyal açıdan yeterli olmasını da sağlayabilmektedir. Bu durumun aksi yönünde durumlara da rastlanılmaktadır. Birinci ve ikinci kuşaktaki ebeveynlik stilleri arasında benzerliklerin yanı sıra farklılıklar da gözlemlenebilmektedir. Birinci kuşaktaki olumsuz ebeveynlik stili ikinci kuşağın olumlu ebeveynlik stili uygulamasına sebep olabilmektedir. Ebeveynlik stillerinde kuşaklararası farklılıkların ve benzerliklerin tespiti için değişkenlerin çok yönlü bir biçimde incelenmesi gerekmektedir. Kuşaklararası ebeveynlik stillerindeki farklılıklara sosyokültürel etkenlerin yanı sıra farklı süreç ve etkenler de sebep olabilmektedir (Conger, Belsky ve Capaldi, 2009: 1276). Bu çalışmada, ebeveynlik stilleri ile ilgili önemli kavramlara yer verilerek kuşaklararası ebeveynlik stillerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ebeveynlik stilleri, Kuşaklararası farklılıklar, Kuşaklararası benzerlikler, Kültür.

ABSTRACT

Education is one of the basic elements that ensure the continuity of societies (Aslan, 2001: 27). Individuals begin to socialize with the education they receive in the family environment from the moment they are born. Parenting styles have a more significant impact on the socialization of the individual than on many other environmental and social factors and affect the child's cognitive, social and emotional development. The sociocultural characteristics of the families shape the parenting styles to a great extent. Differences in parenting styles in different societies can be explained by the influence of cultural values (Şanlı, Öztürk, 2015: 240). Likewise, it can be said that there are differences in the parenting styles from generation to generation. In the researches, it

was determined that there were intergenerational differences related to authoritarian parenting style and the authoritarian parenting relationship between parents and children was changed contentally. Based on the finding that today's parents are less authoritarian and permissive than their parents, it is thought that the change in parenting characteristics among generations is influenced by sociocultural changes (Campbell, Gilmore, 2007: 140). According to the findings of intergenerational change of parenting styles, it is seen that democratic parenting style is spreading. The parenting styles are also influenced by the parenting styles of the previous generation. According to this, the negative parenting style in the first generation may cause the second generation to experience various behavioral problems in childhood and to apply the negative parenting style of this generation. In line with this, the positive parenting style in the first generation can also enable the second generation to adopt a positive parenting style. The intergenerational transmission in positive parenting can also ensure that the parents of the second generation are socially competent. In this case, there are situations opposite. Differences can be observed in addition to the similarities between parenting styles in the first and second generation. The rigid parenting style in the first generation may cause the second generation to apply a positive parenting style. In order to determine intergenerational differences and similarities in parenting styles, a multidimensional analysis of variables is required. Differences in parenting styles among generations can lead to sociocultural factors as well as different processes and factors (Conger, Belsky and Capaldi, 2009: 1276). In this study, it is aimed to examine intergenerational parenting styles by including important concepts related to parenting styles.

Key Words: Parenthood styles, Intergenerational differences, Intergenerational similarities, Culture.

Kaynaklar

- Aslan, A. K. (2001). Eğitimin toplumsal temelleri. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, 16-30.
- Campbell, J., & Gilmore, L. (2007). Intergenerational continuities and discontinuities in parenting styles. *Australian Journal of Psychology*, 59(3), 140-150.
- Conger, R. D., Belsky, J., & Capaldi, D. M. (2009). The intergenerational transmission of parenting: Closing comments for the special section. *Developmental psychology*, 45(5), 1276-1283.
- Şanlı, D., & Öztürk, C. (2015). Anne babaların çocuk yetiştirme tutumları ve tutumlar üzerine kültürün etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 8(4), 240-246.

**GELENEKSEL TOPLUMLARDAN MODERN TOPLUMLARA
EĞİTİMDE ETİK
(Ethics in Education From Traditional Societies to Modern Societies)**

Burcu GEZER ŞEN

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü,
burcugezersen@firat.edu.tr

ÖZET

Etik, günümüzde hayatın her alanında önemli bir yere sahiptir. Günlük hayattaki tüm eylemlerimiz ve deneyimlerimiz etik konulardır. Düşünme ve seçim yapabilme kapasitesine sahip olan insan tüm karar ve eylemlerinden sorumludur. Etiğin amacı, insanların özgür iradeleriyle karar vermelerini sağlamaktır. Normlar kolayca öğretilir, ancak ahlak öğretilmedikçe bu kurallara uymayı öğretmek zordur. Aristoteles'in dediği gibi "Kalbi eğitmeden zihni eğitmek eğitim değildir". Eğitimde etik önemli bir yere sahiptir. Çünkü eğitim, insan hayatının temel süreçlerinden biridir. Kültür ve kültürel miras eğitim yoluyla aktarılabilir, çünkü insanın temel mesleği bir nesilden diğerine bilgi, beceri ve tutum aktarmaktır. Eğitim, bireyin zihni, karakteri veya fiziksel yeteneği üzerinde biçimlendirici bir etkiye sahip olan herhangi bir eylem veya deneyimdir. Eğitim aynı zamanda bireylerin medeni olmasının bir yoludur ve insanın potansiyelini en üst düzeye çıkarır. Eğitimin etik bir çaba olduğu iddia edilebilir. İnsanoğlu eğitim yoluyla dostça veya barışçıl olabilir. Bu nedenle, etiğin eğitimde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir (Gülcan, 2015: 2622). Eğitim faaliyetlerinin temel amacı, bireylerin kabul edilmesi ve aranan yeteneklerin ve hedef davranışların resmileştirilmesidir. Bu bağlamda, her eğitim kuruluşu çeşitli etik hedefleri belirlemeli ve onları gerçek hayatta gerçekleştirmeli ve bireyleri her açıdan mükemmelleştirmeye çalışmalıdır (Evin, 2007: 114). Etik, insan ilişkisinin ahlaki yönleriyle ilgilenir, gündelik hayatımızdan ayrılamaz. Etik, değerler ve kurallar kümesidir ve içinde yaşanan toplumun ahlaki davranışlarını yansıtır. Etik, insanoğlunun kendisiyle olan ilişkisini ortaya koyar, neyin doğru ve neyin yanlış olduğu hakkında bir sorgulamadır. Küreselleşen dünyada eğitim sisteminin önemli bir rol oynadığına şüphe yoktur. Birçok kültür ve toplumun bir arada bulunduğu küreselleşen dünyanın kaçınılmaz parçası etik olmalıdır (Josefová, 2016: 1). Bu çalışmada eğitimde etiğin yeri ve geleneksel toplum yapısından modern toplum yapısına eğitimdeki etik ilkelerin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Etik, Eğitimde etik, Toplum.

ABSTRACT

Ethics, today has an important place in all areas of life. All of our actions and experiences in everyday life are ethical issues. The human being capable of thinking and selecting is responsible for all decisions and actions. The purpose of ethics is to enable people to decide with their free will. Norms can be easily taught, but it is difficult to teach these rules unless morals are taught. As Aristotle says, "To educate the mind without training the heart is not education. Ar. Ethics in education has an important place. Because education is one of the basic processes of human life. Culture and cultural heritage can be transferred through education, because the basic profession of man is to convey knowledge, skills and attitudes from one generation to another. Education is any action or experience that has a formative effect on the individual's mind, character, or physical ability. Education is also a way for individuals to be civilized and maximizes human potential. It can be claimed that education is an ethical effort. Human beings can be friendly or peaceful through education. Therefore, it can be said that ethics has an important place in education (Gülcan, 2015: 2622). The main objective of the training activities is the acceptance of individuals and the

formalization of the sought-after abilities and target behaviors. In this context, each educational institution should set various ethical goals and make them real in real life and try to perfect individuals from every angle (Evin, 2007: 114). Ethics is concerned with the moral aspects of human relations, and cannot be separated from our daily lives. Ethics is a set of values and rules and reflects the moral behavior of the society in which it is experienced. Ethics reveals the relationship of man to himself, a question of what is right and what is wrong. There is no doubt that the education system plays an important role in the globalizing world. The inevitable part of the globalizing world, in which many cultures and societies coexist, must be ethical (Josefová, 2016: 1). The aim of this study is to examine the ethics in education and the ethical principles in education from traditional social structure to modern society.

Key Words: Education, Ethics, Ethics in Education, Society.

Kaynaklar

- Evin, H. (2007). Education Management And Ethics. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(21), 106-114.
- Gülcan, N. Y. (2015). Discussing the importance of teaching ethics in education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 174, 2622-2625.
- Josefová, A. (2016). The importance of ethics in the process of education in today globalised society. *SHS Web of Conferences* 26, 1-4.

BÜYÜK OPTİK DİSK OLGULARINDA GLOKOM GELİŞİMİNİN OPTİK KOHERENS TOMOGRAFİ VE GÖRME ALANI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ
EVALUATION OF GLAUCOMA DEVELOPMENT IN LARGE OPTICAL DISC WITH OPTICAL COHERENCE TOMOGRAPHY AND VISUAL FIELD TEST

Dr. Öğr. Üyesi İsa YUVACI

Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi, mdisay@hotmail.com

Uzm. Dr. Emine DOĞAN

Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, dremined@yahoo.com

ÖZET

Amaç: Kliniğimizde takip edilen büyük optik disk (BOD) olgularının optik koherens tomografi (OKT) ve bilgisayarlı görme alanı (BGA) bulgularını değerlendirmek.

Yöntem: Şüpheli değerlendirilerek glokom bölümünde takip edilen olgulardan optik disk alanı 2.6 mm² üzerinde olan gönüllüler çalışma kapsamına alındı. Pakimetri ile olguların santral kornea kalınlığı (SKK), OKT ile retina sinir lifi tabakası (RSLT) ve disk alanı (DA), vertikal cup/disc (C/D) oranı, optik sinir başı (OSB) parametreleri ve Humphrey SITA 24-2 ile yapılan BGA ile ortalama sapma (OS) ve patern standard sapma (PSS) bulguları değerlendirildi.

Bulgular: Çalışmaya büyük optik diski mevcut olan 52 hastanın 86 gözü dahil edildi. 29'u kadın, 23'ü erkek 52 hastanın yaş ortalaması 59.8 idi. Glokom tanısı almış, bir veya daha fazla glokom ilacı kullanan olgular Grup 1'i oluştururken (35 kişi); glokom tanısı almayan kişiler Grup 2'yi oluşturdu (17 kişi). Ortalama SKK, Grup 1'de 548.9 µ iken, Grup 2'de 541.8 µ idi (p=0.446). Sırasıyla diğer bulgular ortalama DA'ı 2,86 ve 2.95 (p=0.822), ortalama vertikal C/D oranı 0.75 ve 0.68 idi (p=0.002). Gruplara göre OKT ölçümleri (sırasıyla) şu şekilde idi; ortalama RSLT 79.86 / 96.4, superior 96.0 / 117.9, inferior 101.8 / 128.6, nazal 66.7 / 73.5, temporal 54.6 / 63.7. Grup 1'de ortalama, superior, inferior ve temporal kadran RSLT kalınlığı istatistiksel anlamlı olarak ince bulundu (p<0.05). BGA verilerinden OS ve PSS değerleri Grup 1'de -7.25 ve 5.15 iken; Grup 2'de; -2.11 ve 2.81 olarak ölçüldü (p1: 0.001, p2: 0.009).

Sonuç: Kliniğimizde takip ettiğimiz BOD olgularında glokom gelişim ihtimalinin bir hayli yüksek olduğu izlendi (% 67). Glokom saptanan olgular ile glokom saptanmayan olgular arasında OKT ve BGA ile yapılan testlerde istatistiksel olarak anlamlı derecede farklılıklar saptandı. Sonuç olarak, BOD olgularının glokom gelişimi açısından yakın takibi gerekmekte olup, tekrarlayan OKT ve BGA ölçümleri yeterli verileri sunmaktadır.

EFFECTS OF NOVEL ISOMERS OF CHROMIUM-HISTIDINATE ON INSULIN SENSITIVITY IN RATS FED A HIGH-FAT DIET**YÜKSEK YAĞLI DİYET İLE BESLENEN SIÇANLARDA KROM-HİSTİDİNATIN YENİ İZOMERLERİNİN İNSÜLİN DUYARLILIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ****Cemal ORHAN**

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları AD.
Elazığ, TÜRKİYE. corhan@firat.edu.tr

James R. KOMOROWSKI

Ar-Ge Başkanı, Nutrition21, Purchase, New York, ABD. jkomorowski@nutrition21.com.

Kazim SAHİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları AD.
Elazığ, TÜRKİYE. ksahin@firat.edu.tr

ABSTRACT

Chromium (Cr) is essential for optimal insulin activity in all known insulin-dependent systems. It binds to the insulin receptor and potentiates many, and perhaps all, of its functions including the regulation of carbohydrate and lipid metabolism. The objective of this study was to investigate the effects of novel purified isomers of chromium histidinate (CrHis) to a high-fat diet (HFD) fed to rats on the insulin sensitivity and ovary glucose transporters. Forty-two Sprague–Dawley female rats allocated to six groups (n=7). The rats were fed either 1: a standard diet (Control) or 2: a high-fat diet (HFD) or 3: a HFD with CrHis purified isomer 1 (CrHis1) or 4: a HFD with CrHis purified isomer 2 (CrHis2) or 5: a HFD with CrHis purified isomer 3 (CrHis3) or 6: a HFD with a mixture of three isomers of CrHis (CrHisM). Rats were fed the same amount of Cr (10 µg elemental Cr /kg BW/day), but from different sources of CrHis isomers. Rats fed a high-fat diet to induce insulin resistance. Administration of isomers of CrHis improved glucose levels, with CrHisM and CrHis1 treatment being most effective ($P < 0.001$). In addition, there were no significant differences between CrHis2 and CrHis3 groups. Insulin levels in the CrHis isomer groups were significantly lower than the HFD group ($P < 0.001$). Protein levels of GLUT-4 and GLUT-6 was significantly higher in the CrHis-1 group than the HFD group. As a result, CrHis isomers or their mixture supplementations to a HFD, pose to be a potential therapeutic feature for the treatment of insulin resistance.

Keywords: chromium histidinate, insulin resistance, high-fat diet, GLUTs

Acknowledgments: This study was conducted at Fırat University and funded by Nutrition 21, LLC, NY, USA

ÖZET

Krom (Cr), insülin ile ilişkili bilinen tüm sistemlerde, optimum insülin aktivitesi için esansiyeldir. İnsülin reseptörüne bağlanır ve karbonhidrat ve lipid metabolizmasının düzenlenmesi de dahil olmak üzere birçok fonksiyonu ve belki de tüm fonksiyonlarında insülin etkisini güçlendirir. Bu çalışmanın amacı, yüksek yağlı diyet (YYD) ile beslenen sıçanlarda, krom histidinatın (CrHis) yeni saflaştırılmış izomerlerinin, insülin duyarlılığı ve ovaryum glikoz taşıyıcıları üzerindeki etkilerini araştırmaktır. Çalışmada, kırk iki adet Sprague-Dawley ırkı dişi sıçan rastgele altı gruba (n=7) ayrıldı. Sıçanlar

1:standart diyet ile beslenen (Kontrol); 2: YYD ile beslenen 3: YYD ile CrHis saflaştırılmış izomer 1 (CrHis1); 4: YYD ile CrHis ile saflaştırılmış izomer 2 (CrHis2); 5: CrHis ile saflaştırılmış izomer 3 (CrHis3); 6: YYD ile üç izomer CrHis (CrHisM) karışımı ile beslenen şekilde gruplandırıldı. CrHis isomerleri farklı kaynaklardan sağlanmasına karşın sıçanlara aynı miktarda Cr (10 ug elementel Cr / kg CA / gün) verildi. Sıçanlar, insülin direncini indüklemek için yüksek yağlı bir diyetle beslendi. CrHis izomerlerinin uygulanması glukoz düzeylerini iyileştirdi ve en etkili tedavi CrHisM ve CrHis1 gruplarında oldu ($P<0.001$). Ayrıca CrHis2 ve CrHis3 grupları arasında anlamlı fark bulunmadı. CrHis izomer gruplarındaki insülin seviyeleri YYD grubuna göre anlamlı derecede düşük bulundu ($P<0.001$). CrHis-1 grubunda GLUT-4 ve GLUT-6 protein düzeyleri, YYD grubuna göre anlamlı olarak daha yüksek bulundu. Sonuç olarak, YYD karşı, CrHis izomerleri veya bunların karışımının katkısı, insülin direncinin tedavisi için potansiyel bir terapötik özellik ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: krom histidinat, insülin direnci, yüksek yağlı diyet, GLUT

Teşekkür: Bu çalışma Fırat Üniversitesi'nde yürütülmüş ve Nutrition 21 tarafından desteklenmiştir.

ALKALİ-SİLİKA GENLEŞMESİNİ ÖNLEMEDE KİREÇTAŞI TOZU VE UÇUCU KÜLÜN ETKİSİ

EFFECT OF LIMESTONE POWDER AND FLY ASH ON THE SUPPRESSION OF ALKALI-SILICA EXPANSION

Kazım TÜRK

Prof. Dr., Inonu University, kazim.turk@inonu.edu.tr

Ceren KINA

Postgraduate, Inonu University, crnkna@gmail.com

Mahmut BAĞDİKEN

Harran University, civil_yasar63@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada alkali-silika reaksiyonundan (ASR) kaynaklanan genişlemenin azalmasında F sınıfı uçucu kül (FA) ve kireçtaşı tozunun (LSP) etkilerinin araştırılması amaçlanmaktadır. Reaktif amorf silika içeren agregalar kullanılarak harç çubukları üretilmiş ve ASTM C1260'da bahsedilen Harç-Çubuk Methodu kullanılarak test edilmiştir. Harçtaki ASR genişmesini azaltmada FA ve LSP'nin etkisini değerlendirmek için farklı yüzdelerde FA ve LSP içeren yedi karışım dökülmüştür. Bu amaç doğrultusunda, karışımlar çimentoyla ağırlıkça 10%, 20% and 30% oranında FA ve LSP'nin yer değiştirilmesiyle hazırlanırken, kontrol karışımı bağlayıcı olarak sadece portland çimentosu içermektedir. Su-çimento esaslı malzemeler (PC+FA or LSP) ve agrega- çimento esaslı malzemeler (PC+FA or LSP) oranları sırasıyla 0.47 ve 2.27 olarak sabit tutulmuştur. Buna ek olarak, Taramalı Elektron Mikroskobu (SEM) mikroyapıyla ilgili fikir sahibi oluşturmak için kullanılmıştır. Hem LSP hem de FA kullanımının ASR riskini azaltmada etkili olduğu bulunmuştur ancak ASR genişmesini azaltmada FA kullanımına göre LSP'nin çimentoyla yer değiştirilerek kullanıldığı karışımların daha iyi sonuç verdiği anlaşılmıştır. 10% FA içeren karışımlarda da gözlemlendiği gibi, düşük oranda FA'nın PC yerine kullanılmasında genişlemenin azalması çok az miktarda meydana gelmiştir. 14 günlük numunelerde, bütün harç çubuklarından elde edilen sonuçlar karşılaştırıldığında, 30% PC'nin, LSP ile yer değiştirildiği karışımda ASR genişmesinin en iyi oranda kısıtlandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alkali-silika reaksiyonu, Kireçtaşı tozu, Uçucu kül, Çimentonun yüksek alkali içeriği, Harç-çubuk metodu

ABSTRACT

This study aims the investigation of the effects of F-Class fly ash (FA) and limestone powder (LSP) on the mitigation of expansion caused by alkali-silica reaction (ASR). Mortar bars were produced from aggregates including reactive amorphous silica and tested with Mortar-Bar Method as per ASTM C1260. To evaluate the effect of FA and LSP on the limitation of ASR expansion in mortar, seven mixtures were cast with different percentages of FA and LSP. Within this purpose, the mixtures were prepared by the replacement of PC with FA and LSP in the percentage of 10%, 20% and 30% by weight of cement, separately, while the control mixture composed of only Portland cement as binder. The water-cementitious materials (PC+FA or LSP) and aggregate-cementitious materials (PC+FA or LSP) ratios were kept constant as 0.47 and 2.27, respectively. In addition, the Scanning Electron Microscopy (SEM) was performed to form an opinion about the microstructure. It was found that both LSP and FA were effective in the reduction of ASR risk but in the mitigation of ASR expansion, the replacement of PC with LSP showed better improvement compared to the

use of FA. As in the case of the mortars with 10% FA, when the low ratio of FA was used as a replacement of PC, the reduction in expansion was observed as so low. For 14 days, when 30% PC was replaced with LSP, the best performance was observed on the limitation of ASR expansion compared to the results obtained from all the mortar bars.

Keywords: Alkali-silica reaction, Limestone powder, Fly ash, High alkali content of cement, Mortar-bar method

CERGA ASTROLABE İLE YAPILMIŞ GÜNEŞ GÖZLEMLERİNİN ANALIZI VE FK5 SİSTEMİ**ANALYZE OF SOLAR OBSERVATIONS CONDUCTED WITH CERGA ASTROLABE AND FK5 SYSTEM**

Tuncay ÖZDEMİR

Dr.öğr.üyesi İnönü Üniversitesi ; tuncay@inonu.edu.tr

Fernand CHOLLET

Prof.Dr. Observatoire de Paris; fernand.chollet@wanadoo.fr

Zeki ASLAN

Prof.Dr. Akdeniz Üniversitesi ; zaslan08@gmail.com

ÖZET

Başvuru çerçevesi, özel bir koordinat sistemini belirlemeye yardımcı olacak başvuru noktalarının uygun koordinatlar topluluğu olarak tanımlanabilir. Diğer noktaların koordinatları, bu başvuru noktalarına bağıl olarak bulunur. Bir ya da daha çok başvuru çerçevesini kurmak yada kullanmak için gerekli sabitler, modeller ve araçların toplamına ise başvuru sistemi denir.

Bu çalışmada, Fransa CERGA Gözlemevi astrolabı ile 1978-1982 yılları arasında yapılmış Güneş gözlemleri kullanılarak, dinamik sistem ile FK5 sistemi arasındaki düzeltme terimleri ve Yer'in dolanım parametreleri üzerindeki düzeltme terimleri araştırılmış ve bu sistem ile daha sonra kabul edilen uluslararası başvuru sistemleri (ICRF, ICRS, ITRS) arasındaki farklılıklar incelenmiştir.

Bunun için, öncelikle iki sistemin birbirlerine göre olan bağıl hareketlerinin bir dönme hareketi olacağı göz önünde tutularak, iki sistem arasındaki dönmeyi tanımlayan matris oluşturulmuş ve bu matris gök koordinatlarındaki (sağ açıklık ve dik açıklık) küçük değişimler ($\Delta\alpha$ ve $\Delta\delta$) cinsinden ifade edilmiştir. Daha sonra başvuru sistemi kullanılarak hesaplanan α_h ve δ_h değerleri ve gözlenen α_g ve δ_g değerleri arasındaki ($\alpha_g - \alpha_h$) ve ($\delta_g - \delta_h$) farkları, kurulan modele konularak iki sistemin birbirlerine göre olan durumları araştırılmış ve bulunan değerlere göre, FK5 sisteminin dinamik sisteme göre bir hareketinin olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuç modern gözlemler ışığında yapılan analiz sonuçları ile desteklenmiştir.

Güneş'in görünen hareketi aslında Yer'in kendi eksenini etrafındaki dönme ve Güneş etrafındaki yörüngesel hareketlerinin sonucu olduğundan, Yer'in dolanım parametreleri de elde edilmiştir. Bu parametrelerin değerlerinin de hata sınırları içerisinde ihmal edilemeyecek büyüklerde olması nedeniyle, bizi, Yer'in düzensiz değişimlerini tanımlayan matematiksel modellerin düzeltme terimlerine ihtiyaç duydukları sonucuna götürmüştür.

Anahtar Kelimeler : Başvuru Sistemi, Yıldız Kataloğları, FK5 Sistemi, Dönme Parametreleri, Astrolab, Güneş Gözlemleri

ABSTRACT

The reference framework can be defined as a collection of appropriate coordinates of reference points to help determining a specific coordinate system. The coordinates of other points are found relative to these reference points.

In this study, the terms of correction between dynamic system and FK5 system and the revision terms on Earth's circulation parameters were investigated by using the Sun observations conducted between 1978-1982 with the French CERGA Observatory astrolab. In addition, the differences between this system and the later accepted international application systems (ICRF, ICRS, ITRS) were examined.

For this purpose, firstly the matrix which defines the rotation between the two systems was established considering that the relative motion of the two systems would be a rotation and this matrix was expressed with respect to each other in terms of the small variations ($\Delta\alpha$ and $\Delta\delta$) in the celestial coordinates (right ascension and declinations). The positions of the two systems with respect to each other were then investigated by introducing into the constructed model the residual between the observed (α_o, δ_o) values and calculated values (α_c, δ_c) which were calculated by use of the reference systems, and it was concluded that the FK5 system does have a motion relatively to the dynamic system. This result was supported by the result of analyses made in the light of modern observations.

Since the apparent motion of the sun is in fact a consequence of the rotation of Earth around its axis and orbital motion around the sun, rotation parameters of Earth were obtained, as well. The fact that the values of these parameters are not negligible compared to the magnitude of the experimental error leads us to conclusion that the mathematical models describing the irregular variations of Earth needs correction terms.

Key Words: Reference System, Star Catalogs, FK5 System, Rotation parameters, Astrolabe, Sun observations

ÖĞRENCİ VELİLERİNİN OKULDA YAŞADIKLARI ÇATIŞMALAR VE ÇATIŞMA YÖNETİM STRATEJİLERİNİN SOSYO-EKONOMİK DEĞİŞKENLER AÇISINDAN ANALİZİ

Prof. Dr. Mukadder BOYDAK ÖZAN

Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, mboydak@firat.edu.tr

Ceyda AKILLI

Elazığ Milli Eğitim Müdürlüğü, Ar-Ge Birimi, ceyda_akilli@hotmail.com

ÖZET

Değişmekte olan yaşam şartları, ekonomik problemler ve kültürel faktörler bireylerin bireylerle, bireylerin örgütlerle iletişimlerini büyük oranda etkilemektedir. Özellikle son yıllarda yaşanan teknolojik gelişmeler iletişim yöntem ve tekniklerini değiştirmiştir. Bu durum bireylerin yüz yüze iletişim kurarken problem yaşamalarına ve nihayetinde iletişim çatışmaları ile karşılaşmalarına neden olmaktadır. İletişimsel çatışma, hayatın her alanında olduğu gibi eğitim örgütlerinde de sıklıkla karşılaşılan bir durumdur. Çatışma çözümünde diğer çatışma çözme yaklaşımları yerine kendi isteklerini ön plana alan “hükmetme/zorlama” stratejisi ön plana alındığında şiddet boyutuna varan olaylar ortaya çıkabilmektedir. Son günlerde medyada velilerle öğretmen ve okul yöneticileri arasında şiddet haberleri gittikçe daha fazla yer almaktadır. Okul yöneticileri, öğretmen, öğrenci ve veli arasında yaşanan çatışma vakaları etkili bir şekilde yönetilemediği takdirde; motivasyon düşüklüğü, iş doyumunu eksikliği, verimsizlik gibi eğitim sürecini olumsuz bir şekilde etkileyecek unsurları beraberinde getirmektedir. Alan yazında okul yönetiminde çatışma yönetimi konusunda birçok araştırma gerçekleştirilmiştir; ancak bu araştırmaların neredeyse tamamı konuyu okul yöneticileri, öğretmen veya öğrenciler açısından ele almıştır. Velilerin hangi sebeplerle okulda çatışma yaşadıklarını ya da bu çatışmaları çözebilmek için hangi yöntemlere başvurduklarını araştıran bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırmanın amacı, veliler ile yönetici ve öğretmenler arasında yaşanan iletişimsel çatışmaların nedenlerini ve velilerin bu süreçte kullandıkları çatışma yönetimi stratejilerini sosyo-ekonomik değişkenler açısından belirleyebilmektir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemleri arasında yer alan olgu bilim (Fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile toplanmıştır. Görüşme formu alan araştırması sonrası uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilmiştir. Çalışma grubu; Elazığ il merkezi Fırat Bölgesi (Düşük sosyo-ekonomik), Harput Bölgesi (Orta sosyo-ekonomik), Bahçelievler (Yüksek sosyo-ekonomik) düzey olarak üç bölgeye ayrılmıştır. Her bölgeden değişik sosyo-ekonomik düzeye sahip 30 veli araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İletişim, Çatışma Yönetimi, Veli

**DOES THALIDOMIDE HAVE BENEFICIAL OR HARMFULL EFFECTS ON
CISPLATIN-INDUCED CARDIOTOXICITY IN RATS**
**SIÇANLARDA SİSPLATİN'E BAĞLI AKUT KARDİYOTOKSİK ETKİLERDE
TALİDOMİD'İN TEDAVİ EDİCİ ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI**

Lokman H. TANRİVERDİ*

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Nur Saadet TOSUN

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Lisans Öğrencisi, Malatya, Türkiye.

Hakan PARLAKPINAR

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Onural ÖZHAN

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Nigar VARDI

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Azibe YILDIZ

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Alaaddin POLAT

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Ahmet ACET

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

* lokmanhekim.tanriverdi@gmail.com

AMAÇ

Kanser hastalıklarının artmasıyla kemoterapötik ajanların da kullanımı her geçen gün artış göstermektedir. Kanser tedavisinde sıklıkla kullanılan Sisplatin (CİS)'in, önemli nefrotoksik ve ototoksik yan tesirleri yanında, potansiyel kardiyotoksik etkileri hem morbiditeyi hem mortaliteyi arttırmaktadır. CİS bağımlı kardiyotoksik etkiler aritmi, hipertansiyon, miyokard enfarktüsü, koagülopati ve kalp yetmezliği gibi hayatı tehdit eden birçok ek hastalıkla sonuçlanabilmektedir. Kemoterapiye bağlı kardiyotoksikite geliştikten sonra toksik tesiri geri çevirebilecek spesifik bir tedavi bulunmamaktadır. Bu projenin amacı CİS'in sebep olduğu akut kalp hasarı üzerine antifibrotik, antioksidan ve antiinflamatuvar olan talidomid (TAL)'in tedavi edici etkisinin olup olmadığını saptamak ve elde ettiğimiz bilgilerle evrensel bilim havuzuna katkı sağlamaktır.

MATERYAL VE METOT

Toplamda 40 adet sıçan, eşit sayıda basit randomize ve çift kör yöntemle kontrol grubuna, CİS (tek doz, 7 mg/kg, intraperitoneal) grubuna, TAL (3 doz, 15 mg/kg/gün, per-oral) grubuna ve CİS+TAL grubuna dağıtıldı. Anestezi altındaki sıçanlara karotis arter kanülasyonu yapıldı ve EKG elektrotları bağlanarak EKG, kalp hızı ve kan basıncı (KB) tayin edildi. Kayıt alma işlemleri tamamlanınca kalp ve damar doku örnekleri alınarak histopatolojik ve biyokimyasal incelemeler yapıldı. Alınan kan örneklerinden LDH, troponin-I, total kreatin kinaz (CK) tayinleri yapıldı. Kalp ve damar numunelerinde; malondialdehit (MDA), süperoksit dismutaz (SOD) ve katalaz (CAT) ölçümleri

yapıldı. Histopatolojik açıdan kalpteki konjesyon, hemoraji, dejenere kardiyomyosit ve damardaki tunika intima-media kalınlığı (TİMİK) ve dejeneratif değişikliklere bakıldı.

BULGULAR

CİS grubunda, hemodinamik parametrelerden sadece sistolik KB değerlerinde ve elektrofizyolojik parametrelerden ise sadece PR aralığında kontrol grubuna göre belirgin azalma görüldü. Aynı karşılaştırmada QRS ve QT aralığı süreleri de azalma eğiliminde olup; ancak istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığa ulaşmadı. CİS+TAL grubunda PR aralığında CİS grubundaki azalmanın tolere edildiği gözlemlendi ($p<0.05$). Troponin-I, CK ve LDH değerlerinde gruplar arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmedi. Kontrol ve TAL gruplarında, hafif düzeydeki değişiklikler dışında, miyokardiyal doku normal histolojik görünümde izlendi. Diğer yandan, CİS uygulanan grupların miyokard dokusunda, belirgin histopatolojik değişiklikler izlenmedi ve bu gruplar histolojik parametreler yönünden kontrol ve TAL gruplarına benzer bulundu ($p>0.05$). Kontrol ve TAL gruplarına ait kesitlerde damar duvarı, normal histolojik görünümde izlendi. Bu gruplarda ortalama TİMİK, sırasıyla 91.20 ± 13.43 ve 90.70 ± 12.17 μm olarak ölçüldü. CİS grubu kas hücrelerinde hafif düzeyde miyofibril kaybı gözlemlendi. Damar duvarındaki histopatolojik değişiklikler yönünden, CİS ve kontrol grupları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptandı ($p=0.044$). CİS grubunun TİMİK değerleri (88.91 ± 14.72 μm) kontrol grubuna benzer bulundu ($p>0.05$). Diğer yandan, CİS+TAL grubunun, histopatolojik değişiklikler ve TİMİK değerleri (92.23 ± 10.01) yönünden, CİS grubuna benzer olduğu tespit edildi ($p>0.05$).

TARTIŞMA

CİS kullanımına bağlı görülebilen akut kardiyotoksisite üzerine TAL'in biyokimyasal, hemodinamik ve elektrokardiyografik parametreler göz önüne alındığında tedavi edici etkisinin yeterli olmadığı görülmüştür. CİS'e bağlı gelişebilen kardiyotoksik hasarın tedavisinde kullanılabilecek yeni ajanların bulunabilmesi için ileri araştırmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar kelimeler: Sisplatin, Talidomid, Kardiyotoksisite, Oksidatif stres, Sıçan.

ABSTRACT

BACKGROUND

Use of antineoplastic agents is increasing day by day. Cancer cells are similar to the normal human cells thereby anticancer agents are generally toxic to normal cells and can cause numerous side effects, some of which are life-threatening. Besides the important nephrotoxic and ototoxic side effects of cisplatin (CIS), which is frequently used in cancer treatment, has also cardiotoxic effects in some case which increase both morbidity and mortality. CIS-dependent cardiotoxic effects may result with arrhythmia, hypertension, myocardial infarction, coagulopathy, and heart failure. There is no specific treatment that can reverse the toxic effect after chemotherapy-induced this cardiotoxicity. The aim of this project is to determine whether there is a therapeutic effect of thalidomide (TAL) which is antifibrotic and antioxidant agent on CIS-induced acute cardiotoxicity in rats.

MATERIAL AND METHOD

A total of 40 rats were equally assigned to the 4 groups: Control (vehicle and solvent applied), CIS (single dose, 7 mg/kg) group, TAL (3 doses, 15 mg/kg/day) group, and CIS+TAL group. Carotid artery cannulation was performed under anesthesia and ECG, heart rate, and blood pressure (BP) were determined. Then, cardiac and aortic tissue samples were taken and histopathological and biochemical examinations were performed. LDH, troponin-I, total creatine kinase (CK) were determined. Malondialdehyde (MDA), superoxide dismutase (SOD) and catalase (CAT) were measured in the heart and aortic tissue samples. Sections were examined for severity of myocardial injury such as congestion, hemorrhage, degenerated cardiomyocytes and degenerative tissue changes at the aorta. In addition to intima-media thickness (TIMT) was measured from each of the groups.

RESULTS

In the CIS group, only systolic BP values and the PR interval from electrophysiological parameters showed a significant decrease as compared to the control group. QRS and QT interval times tend to decrease in the same comparison; however, it did not reach a statistically significant difference ($p>0.05$). It was observed that the decrease of PR interval in CIS group was tolerated in the CIS+TAL group ($p<0.05$). Troponin-I, CK and LDH values were not significantly different between groups ($p<0.05$). In the control and TAL groups, except for slight changes, myocardial tissue was observed in normal histological appearance. On the other hand, no significant histopathological changes were observed in the myocardial tissue of the CIS treated groups and these groups were similar to the control and TAL groups in terms of the histological parameters ($p>0.05$). In the sections of control and TAL groups, the aortic wall was observed in normal histological appearance and the mean TIMT values were 91.20 ± 13.43 and 90.70 ± 12.17 μm , *respectively*. A mild myofibril loss was observed in the muscle mass of the CIS group. The histopathological changes in the aortic wall were found to be statistically significant when compared to control group ($p<0.05$). The CIS group had similar TIMT values (88.91 ± 14.72 μm) as compared to the control group ($p>0.05$). On the other hand, CIS + TAL group was found to be similar to CIS group in terms of histopathological changes and TIMT values (TIMT values 92.23 ± 10.01 μm) ($p>0.05$).

DISCUSSION

Considering biochemical, hemodynamic and electrocardiographic parameters of TAL on acute cardiotoxicity due to CIS treatment, its therapeutic effect was not sufficient. Further research is needed to find new agents that can be used in the treatment of cardiotoxic damage due to CIS.

Keywords: Cisplatin, thalidomide, cardiotoxicity, oxidative stress, rat.

***Corresponding Author:** Lokman H. Tanriverdi, M.D.,

Department of Medical Pharmacology, Faculty of Medicine, Inonu University, Malatya, Turkey.

Email: lokmanhekim.tanriverdi@gmail.com

Grant details: The Scientific and Technological Research Council of Turkey, Grant details: 2209-A/2016.

Article information: This study was presented at the 1th International Battalgazi Multidisciplinary Congress at Malatya, Turkey, Dec -7-9, 2018.

CUMHURİYET DÖNEMİ KALKINMA PLANLARINDA SPOR'UN YERİ THE PLACE OF SPORT IN THE REPUBLICAN DEVELOPMENT PLANS

Talha MURATHAN

Dr.Öğr.Üyesi, Ardahan Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
talhamurathan@hotmail.com

Fatih MURATHAN

Dr.Öğr.Üyesi, Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
fmurathan@gmail.com

ÖZET

Dünya genelinde 1929 yılında yaşanan ekonomik bunalım planlama kavramını ortaya çıkarmıştır. Ülkemizde ise 1935 yılından sonra iki kez beşer yıllık sanayileşme planları devreye konulmuş, 1960 yılında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kurulmuştur. DPT'nin kuruluşundan sonra meydana gelen darbe çalışmaları engellemiş ve bu teşkilat 1963 yılından sonra icraatlarına başlayabilmiştir.

Bir ülkenin tamamı veya belirlenen bir bölgesi için belirlenmiş kalkınma hedefleri doğrultusunda ekonomik veya toplumsal tabanlı bazı hedeflere ulaşmak amacıyla kişi veya kurumlara yol gösteren geniş kapsamlı düzenlemelere kalkınma planı adı verilmektedir. Türkiye'nin önemli politika belgelerinden olan ve eski adıyla Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), yeni adıyla Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Beş Yıllık Kalkınma Planları, 1963 yılından başlayıp 2018 yılına kadar geçerli olan on politika belgesinden oluşmaktadır. Bu belgeler ülkenin uzun vadeli gerçekleştireceği ekonomik, sosyal ve kültürel alanlardaki gelişmeleri teşkil eden temel politika belgeleridir. Bu bilgiler ışığında bu araştırmada cumhuriyet döneminde Devlet Planlama Teşkilatı ve Kalkınma Bakanlığı tarafından planlanan 5 yıllık kalkınma planlarında sporun yeri ve önemi ile spor hizmetlerinin planlanma kriterlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla 1963 yılından itibaren hazırlanan ve uygulamaya konulan kalkınma planları derlenip analiz edilmiş spor kavramı ile birlikte sportif hizmetler derlenerek bu araştırmada tasnif edilmiştir.

Araştırma sonucunda kalkınma planları incelendiğinde, sporun teşvik edilmesi, yaygınlaştırılması, kitlelere yayılması ve spor tesislerinin artırılması ile ilgili konular ele alınmıştır. Spor eğitimi almış kişilerin istihdamı konusunun kalkınma planları açısından değerlendirilmediği tespit edilmiştir. Kalkınma programları bir bütün olarak incelendiğinde; spor hizmetlerinin yerelde yaygınlaşması için devletin sözde değil uygulamaya yönelik kalıcı spor politikaları oluşturması ve harekete geçirmesi beklenmektedir. Kalkınma programları çerçevesinde spor politikaları; Durum analizi; İlkeler ve Uygulanacak Politikalar kapsamında ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Politika, kalkınma planları, Cumhuriyet dönemi

“KÜÇÜK BİLİM İNSANLARI ELAZIĞ HAZAR GÖLÜ EKOSİSTEMİNİ KEŞFEDİYOR” ADLI TÜBİTAK 4004 PROJESİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE SORUNLARINA YÖNELİK FARKINDALIKLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Gonca KEÇECİ

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, gkececi@firat.edu.tr

Fikriye KIRBAĞ ZENGİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, fzenin@firat.edu.tr

Tuğçe KAVAK

Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, tugce.kavak3@gmail.com

Selin YILDIZ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, slnylddz@hotmail.com

ÖZET

Çevre; insanlar ve var olan diğer canlıların hayatları boyunca ilişkilerini devam ettirdikleri, karşılıklı bir şekilde etkileşim gösterdikleri sosyal, kültürel, biyolojik, fiziksel, ekonomik ortam ve içerisinde yaşam sürdürdüğümüz doğal ortamdır. Ancak son yıllarda bilim, sanayi ve teknoloji alanındaki çığ gibi büyüyen yenilikler insan ve çevre arasında yaşanan mücadeleyi arttırmıştır. Gelecek nesillerin daha güvenilir ve sağlıklı bir çevrede yaşamalarını sağlamak için çevreye duyarlı ve bilinçli insanlar yetiştirmenin gerekli olduğu bunun için de küçük yaşlardan başlanarak çevreye yönelik farkındalık kazandırılması gerektiğinin önemi giderek daha da artmaktadır. Bu çalışmada, 20-23 Eylül 2018 tarihlerinde “Küçük Bilim İnsanları Elazığ Hazar Gölü Ekosistemini Keşfediyor” adlı TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları Projesi'nin ortaokul öğrencilerinin çevre farkındalığına etkisi araştırılmıştır. 4 gün 3 gece süren projeye 5, 6, 7 ve 8. sınıf olmak üzere toplam 30 ortaokul öğrencisi (14 kız, 16 erkek) katılmıştır. Deneysel yöntemin kullanıldığı bu çalışma tek bir gruba ön test-son test uygulaması yapılarak gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin çevreye ve çevre sorunlarına dair farkındalık seviyelerini belirleyebilmek adına veri toplama aracı olarak Güven (2011) tarafından geliştirilen 44 madde içeren çevre sorunlarına yönelik farkındalık ölçeği kullanılmıştır. Projenin başlangıcında uygulanan ön test ve proje bitiminde uygulanan son test verileri t-testi kullanılarak istatistiksel olarak karşılaştırılmıştır. Gerçekleştirilmiş uygulamalar sonrasında ortaokul öğrencilerinin çevre sorunlarına yönelik farkındalık ölçeği puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir, $t(29) = -619$, $p > 05$. Ortaokul öğrencilerinin çevre sorunlarına yönelik farkındalık ölçeği puanlarında uygulama öncesi ve uygulama sonrasında pratikte bir artış olmasına rağmen bu artış istatistiksel olarak bulunamamıştır. Projeye katılımda aranan not ortalamalarının 70 ve üzeri olması öğrencilerin çevre sorunlarına yönelik farkındalık düzeylerinde değişiklik olmamasının sebepleri arasında gösterilebilir. Bu projelerle özellikle çevre bilinci düşük öğrenci gruplarının hedef kitle olarak seçilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: TÜBİTAK, Doğa Eğitimi, Ortaokul Öğrencileri, Çevresel Farkındalık

ÇOCUK RESİMLERİNDE YER ALAN KOPYANIN GELİŞİME OLUMLU-OLUMSUZ ETKİSİ

Fahrettin GEÇEN

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

ÖZET

Bazı çocuklar geçirdiği bütün gelişimsel evrelerde belirli gerekçelerle resimde kopyaya yönelmektedir. Araştırmanın amacı çocukların resimlerinde kopyayı kullanma nedenini ve olumlu ve olumsuz etkilerini ortaya çıkarmaktır. Bilimsel açıdan eğitimci ve ebeveynlerin çocukların resimlerinde kopyayı kullanıp kullanmamaları gerekliliğini öğrenmelerini ve çocuklara bu bilinçle yaklaşmaları açısından araştırma önem taşımaktadır. Araştırma nitel araştırma deseni olup Malatya ilinde yer alan 2 anaokulu (Pek Çocuk Anaokulu, Melekbaba İlkokulu'na ait ana okul) , 2 ilkokul (Gazi İlkokulu, Hacı İbrahim Işık İlkokulu) , 2 ortaokul (Melekbaba Ortaokulu, Gazi Ortaokulu) düzeyindeki resmi ve özel eğitim kurumlarında sahaya inilip uygulanmıştır. Gelişimsel evrelerde karalama evresinde 20, şema öncesi evrede 20, şematik evrede 20, gruplaşma evresinde 20, mantık evresinde de 20 öğrenciye uygulama yaptırılıp toplamda 100 öğrenciye istedikleri resimleri çizmeleri söylenmiştir. Bazı öğrenciler sınıfların mevcut durumları ve okulların koşullarına göre seçilip amaçlı örnekleme gidilmiş bazı öğrenciler ise yine okulun ve sınıfların şartları göz önünde bulundurularak kura yolu ile Random Metodu ile seçilmiştir. Seçilen öğrenciler hakkında bilgi edinebilmek için hem öğretmenlere soru sorulmuş hem de öğrenciler ile iletişim kurularak bilgi edinilmiştir. Öğrencilerin cinsiyetleri arasında bir ayrım yapılmamış sınıfların mevcut durumları göz önünde bulundurulmuştur. Öğrencilere resimler çizdirilirken herhangi bir yönlendirme yapılmasına izin verilmemiş öğrencilerin özgürce çizim yapmaları sağlanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre, her dönem içerisinde kendi dönemin gereği olan bilişsel, fiziksel-biyolojik, toplumsal vb durumların etkisiyle öğrencilerin kendi dönemine özgü kopyaya yöneldikleri saptanmıştır. Resim çiziminde kopya eğitim açısından tehlikeli görülmektedir. Kopya çeken öğrencinin yaratıcılığı ve düşünme yetileri kısıtlanacaktır. Bazı dönemlerde ise ciddi bir kopya eğilimi vardır. Örneğin 5-8 yaş arasındaki çocuklarda stereotip kullanımı görülmektedir. Görülme nedeni ise çocukların teknolojik dünyada grafiksel görüntülerin, hazır resimler ile yetiştirilen çocukların hazır imgeleri zihinlerinde kodlamaları olarak görülmektedir. Çocukların çizgi film karakterlerini kopyalamaları şablonlaştırmaları da ayrı bir soruna dönüşmüştür. Yine ciddi bir dönem olan ergenlik döneminin kapsadığı mantık döneminde de gerçeği verebilme hata yapmama adına öğrencilerde kopyaya yönelim görülmektedir.

Anahtar kelimeler: çocuk, resim, kopya, stereotip, dönem

ÇOCUK SEVME TUTUMLARI VE MESLEĞE BAKIŞ AÇILARI BAĞLAMINDA OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARI

Arş. Gör. Murat TUNCER

Fırat Üniversitesi, murattuncer@firat.edu.tr

ÖZET

Alanyazına bakıldığında yapılan çalışmaların öğretmenlik mesleği ile çocukları sevmenin bir bütünlük içerisinde ilerlediğini ortaya koyduğu görülmektedir. Çocukları seven öğretmenlerin sınıf ortamında çocuklarla daha az disiplin sorunu yaşadıkları ve meslekten daha fazla keyif aldıkları ortaya çıkmıştır. Bu nedenle öğretmen olmak isteyen kişilerin çocukları seven ve onlarla ilgilenmekten rahatsızlık duymayan kişiler olması beklenmektedir (Ergün ve Özdaş, 1999). Nitekim öğretmen adayları da iyi bir öğretmen-öğrenci ilişkisi için çocukları sevmenin gerekli olduğunu ve destekleyici bir öğretim ortamının olması gerektiğini belirtmişlerdir. Öğretmen adayları üzerinde yapılan bazı çalışmalar da öğretmenlik mesleğini seçmede en önemli faktörün yine çocuk sevme olduğunu ve mesleği idame ettirebilmek için çocuklarla iyi iletişim kurabilme, kibar ve özverili olma gibi özelliklerin gerekli olduğunu göstermektedir (Downing, Ryndak, ve Clark, 2000; Marso ve Pigge, 1994). Bu nedenle çocukları seven öğretmenler öğretmenlik mesleğine daha yatkın kişilerdir (Lasley, 1980; Veenman, 1984).

Bu doğrultuda yapılan araştırmanın amacı okul öncesi öğretmen adaylarının çocuk sevme tutumları ile mesleğe bakış açıları arasındaki ilişkinin tespit edilmesidir. Bu amaçla yürütülen çalışmanın örnekleme amaçlı ölçüt örnekleme yoluyla seçilmiştir. Araştırmanın örneklemini Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği Programı'nda öğrenim görmekte olan ve staj eğitimi tecrübesine sahip olan üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma modeli olarak karma desen (mixed pattern) kullanılmıştır. Öğretmen adaylarına önce on dört (14) sorudan oluşan "Barnett Çocuk Sevme Ölçeği" uygulanmış, sonrasında ise beş (5) soruluk yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yüz yüze yapılan bu görüşmeler ortalama yarım saat sürmüştür. Elde edilen veriler nicel ve nitel veriler olarak gruplandırılmıştır. Nicel veriler istatistik paket programı kullanılarak analiz edilmiş, nitel veriler ise içerik analizi yoluyla incelenmiştir. Araştırma sonuçları öğretmenlik mesleğine bakış açısı ve çocuk sevme tutumu bağlamında tartışılmış ve çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Çocuk sevgisi, Okul öncesi eğitim, Öğretmenlik mesleği. Öğretmen adayı, Tutum.

ÇOCUK ve ERGEN RUH SAĞLIĞI TEDAVİSİNDE YATAKLI SERVİS DENEYİMİ

İlknur UCUZ

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, ilknur_27@yahoo.com

ÖZET

Amaç: Psikiyatrik bozuklukların önemli bir kısmı çocukluk ve ergenlik çağında başlamaktadır. Çocukluk ve ergenlik döneminde başlayan psikiyatrik hastalıklar erişkin dönemde başlayanlara göre hem tedavide daha dirençlidir hem de prognozu daha kötüdür. Bu nedenle hastalığın başlangıç dönemlerinde tedavisi oldukça önemlidir. Bu bağlamda çocuk psikiyatrisinde yataklı tedavi önemi de her geçen gün artmaktadır. Ancak ülkemizde sınırlı sayıda çocuk ve ergen yataklı servisi imkanı bulunmaktadır. Bu çalışmada çocuk ve ergen ruh sağlığı ve hastalıkları yataklı servisinde yatarak tedavi gören olguların sosyodemografik verileri ve tanıları çerçevesinde çocuk psikiyatri yataklı servisinin önemi tartışılacaktır.

Yöntem: Bu çalışmada İnönü Üniversitesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları yataklı kliniğinde 2014-2017 yılları arasında yatan hastaların dosya kayıtları geriye dönük incelenmiştir. Çalışmaya 314 olgu dahil edilmiştir. Olguların sosyodemografik verileri ile tanı oranları, cinsel istismar varlığı ve intihar varlığı değerlendirilmiştir.

Bulgular: Olguların %65,5' i kız, %35,5' i erkekti. Olguların büyük çoğunluğu(%59,3) lise öğrencisiydi ve çekirdek ailede yaşamaktaydı(%75,2). Hastaların büyük çoğunluğu düşük (%53,5) ve orta düzeyde (%45,3) sosyoekonomik düzeyde ailelerden gelen çocuklardı. Olguların %74,5'inde anneler ilköğretim düzeyinde eğitim seviyesine sahipken, babalarda bu oran %44,4' dü. Hastaların %11,5' inde, ailelerin ise %12,2 sinde madde kullanım öyküsü mevcuttu. Hastaların %34,8'inin birinci derece yakınlarında psikiyatrik bir hastalık mevcuttu. En sık yatış tedavisi alan hastalar %36,8 ile depresyon tanısına sahip gençlerken, ikinci sırada %20,3 ile psikoz tanısına sahip hastalardı. %69,2' si tam ve kısmi remisyonla taburcu edildi. %12,1'inde cinsel istismar öyküsü mevcutken, %15,2'sinde intihar teşebbüs öyküsü mevcuttu. Ortalama yatış süresi 24,9 gündü.

Tartışma ve Sonuç: Çocuk ve ergenlerde psikiyatrik hastalık sıklığı giderek artmaktadır. Amerika Birleşik Devletlerinde yapılan bir çalışmada son on yılda çocuk ve ergen kliniklerine yatış oranlarında yaklaşık üç kat, psikiyatrik ilaç kullanımında yaklaşık sekiz kat artış olduğu belirlenmiştir. Özellikle belirgin kendine ve çevreye zarar verme riski olanlar, intihar riski olan hastalar, şizofreni ve bipolar hastalık gibi nörolojik yıkımla giden hastaların tedavisinde, istismar mağduru çocukların tedavisinde çocuk ve ergen ruh sağlığı yataklı servisleri önemli bir yer tutmaktadır. Ancak ülkemizde sınırlı sayıda çocuk psikiyatrisi yataklı servisi bulunmaktadır. Malatya İnönü Üniversitesinde bulunan servisimizde bunlardan biridir ve bölge hastanesi olarak görev yapmaktadır. Ülke genelinde çocuk psikiyatri yataklı servis sayısının artırılmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar kelimeler: çocuk, ergen, yataklı tedavi, çocuk psikiyatrisi

ÇOCUĞUM MÜKEMMEL OLMALI MI?

Mehmet MURAT

Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, mmurat@gantep.edu.tr

Mustafa BALOĞLU

Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi, baloglu@hotmail.com

H. İrem ÖZTEKE KOZAN

Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Üniversitesi iozteke@konya.edu.tr

Şahin KESİCİ

Prof. Dr. N. Erbakan Üniversitesi, sahinkesici@kanya.edu.tr

Ebeveynlerin büyük bir kısmı çocuklarının herşeyin en iyisini yapmalarını, hep önde olmalarını ve sürekli kendilerini geliştirmelerini ister. Bunu yaparken de aşırı kural koyarlar, kurallarda esneklik yapmazlar. Özellikle de çocuklarına dair hedef belirlerken belirledikleri hedefler çocuğun potansiyeline göre olmayabilir. Ailenin bu tutumu çocuğu baskı altına alabilir. Çünkü çocuk hedefleri gerçekleştirmek ister. Gerçekleştiremeyince de baskı giderek artar ve bu baskıdan çocuk rahatsız olur. Bu düşünceler, çocukta mükemmeliyetçiliğin oluşmasına zemin hazırlayabilir. Çocuk, baskı hissettikçe birşeyler yapmak ister ve yaptıkça rahatlar. Çünkü birşeyler yapmak için bazı çocuklarda potansiyel vardır. Bazı çocuklarda ise bu potansiyel olmayabilir. Çocuk, potansiyel yokluğundan dolayı, hedefi gerçekleştiremeyebilir. Aile de çocuğa başarı odaklı ebeveyn tutumu sergilediği için ve yüksek standartların gerçekleşmesi için baskı yaptığından ötürü çocuk “Başarılı olamayacağım” endişesi ile erteleme davranışı gösterebilir. Ailenin belirlediği yüksek standartları çocuğun gerçekleştiremeyip kendini baskı altında hissetmesi ve ailenin de bu baskıyı giderek arttırması ve en önemlisi de hedefi gerçekleştiremeyince çocuğun kendini kötü hissetmesi, aşırı üzülmesi veya öfkelenmesi mükemmeliyetçilik oluşma sürecinin zirve yaptığı an olabilir. Görüldüğü gibi çocuk hedeflerin gerçekleşmesi noktasında kendini baskı altında hissederse ve ailesi de bu baskıyı kaldırmayıp giderek aşamalı olarak arttırırsa çocuklarda, mükemmeliyetçi tutumlar görülebilir. Bu da hem aileyi hem de çocuğu psikolojik, sosyal ve duygusal yönden olumsuz olarak etkileyebilir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı, çocukların nasıl mükemmeliyetçi olduklarını ve yaşadıkları zorlukları ortaya koymaktır. Mükemmeliyetçilik çocuğun doğumundan itibaren ebeveynlerin sergiledikleri tutumlarla başlayan ve çocuğun da bunu içselleştirmesi sonucu ortaya çıkan bir durumdur. Bu çalışmada mükemmeliyetçiliğin nasıl oluştuğu hem ebeveyn tutumları, hem bilişsel çarpıtmalar hem de erken dönem uyumsuz şemalar açısından değerlendirilecektir. Bu değerlendirmeler sonucunda ebeveynlerin yapması ve yapmaması gerekenlerle ilgili öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mükemmeliyetçilik, Mükemmel Çocuk, Mükemmel Ebeveyn

ÇOCUKLARDA İNTERNET BAĞIMLILIĞINI ÖNLEYEBİLİR MİYİZ?: GERÇEKÇİ SINIRLAR KOYMAK

Mehmet MURAT

Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, mmurat@gantep.edu.tr

Mustafa BALOĞLU

Prof. Dr. Hacettepe Üniversitesi, baloglu@hotmail.com

H. İrem ÖZTEKE KOZAN

Dr. Öğr. Üyesi Selçuk Üniversitesi iozteke@konya.edu.tr

Şahin KESİCİ

Prof. Dr. N. Erbakan Üniversitesi, sahinkesici@konya.edu.tr

Son yıllarda internet bağımlılığı sadece yetişkinlerde değil çocuklarda da giderek artmaktadır. Özellikle çocuklar interneti oyun oynamak amacıyla tablet, akıllı telefon ve playstationlarda kullanmaktadırlar. Bu kullanımdan dolayı çocuk, aşırı zevk almakta ve zevk aldıkça daha fazla oynamak istemektedir. Bu zevk oynadığı oyunun yapısından veya oynanılan ortamdan kaynaklanabilir. Çocuklar oyunda seviye atladıkça ve bunları daha çok grup oyunları içinde yaptıkları sürece oyunda kalma süreleri artar. Sonuç olarak çocuk internete ve oyunlara karşı tolerans geliştirebilir. Bu tolerans o kadar fazla kendini gösterir ki çocuk sadece kısa bir süre oynamak için bile internete girmek isteyebilir. Ama bir türlü internetteki oyundan ayrılamaz. Artık oyun oynamak bir alışkanlık haline gelmiştir ve çocuk oyunu her gün oynamaya başlamıştır. Çocuğun oyun oynaması çeşitli nedenlerden dolayı aksadığı zaman çocukta yoksunluk sendromu diye adlandırdığımız huzursuzluk, tedirginlik, aşırı sinirlilik ve baş ağrısı gibi belirtiler ortaya çıkabilir. Tam bu noktada tolerans, alışkanlık ve yoksunluk sendromu gösteren çocuk internet bağımlısı haline gelmiş demektir. Bu nedenle bu çalışmada çocuklarda internet bağımlılığının oluşmaması, toleransı önleyebilmek, alışkanlıkları azaltabilmek ve bu ikisi sağlandığı zaman yoksunluk sendromunun görülmemesi için ebeveynlerin yapması gerekenler ortaya konulacaktır. Kısacası, ebeveynlerin, çocuklarında internet bağımlılığı oluşmaması için nasıl gerçekçi sınırlar koyacakları konusunda tespitler yapmak araştırmanın amacını oluşturacaktır. Çünkü ebeveynler çocuklarına aşırı izin verici tutum sergiledikleri ve çocuklarda da disiplinsizlik yani yetersiz özenetim görüldüğü zaman bu çocukların internet bağımlısı olma ihtimalleri artmaktadır. Ebeveynler çocuklara gerçekçi sınırlar koyarak aşırı izin verici tutum yerine çocuğun kişilik özelliği, potansiyeli ve yetkinliğine göre düşük, orta ve yüksek düzeyde çocuğu kontrol etmelidirler. Daha sonra çocuğun öncelikli ihtiyaçlarını belirleyerek o ihtiyaçların karşılanması için çocuğa sorumluluk duygusu kazandırılabilir. Bununla birlikte ebeveynlerin çocuklarına gerçekçi sınır koyarken tutarlı davranmaları gerekmektedir. Bu çalışmada bu tespitler yapıldıktan sonra öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, İnternet bağımlılığı, sınırlarını belirleyebilme

TEKNOKENT FİRMALARINDA ÇALIŞAN PERSONELİN TEKNOLOJİK VE SOSYAL YENİLİKÇİLİK ÖZELLİKLERİ: MALATYA TEKNOKENT ÖRNEĞİ

Yusuf Cemalettin ÇOPUOĞLU

Prof. Dr. Fırat Üniversitesi, ccopuroglu@firat.edu.tr

Özge ÖZTÜRK

Uzman, Malatya Teknokent, ozgeozgenozturk@gmail.com

ÖZET

Günümüz ekonomileri, gittikçe artan oranlarda Ar-Ge çalışmalarına dayalı ürünlerin üretilmesiyle gelişebilmektedirler. Gerek firmaların gerekse ülkelerin rekabet edebilirliği bilgi üretimine ve bunların yeni ürünlere dönüştürülmesine bağlı olmaktadır

Yeniliğin ortaya atılması, oluşması, sürdürülmesi sosyal bir süreçtir. Bu sürecin başından sonuna kadar sürdürülebilirliği, yenilikçiliğe ilişkin değerlerin varlığına bağlıdır. Yeniliğin temelinde, davranışlarda görülür olan değerler yer almaktadır. Teknoparklar da söz konusu değerler çerçevesinde meydana gelen ilişki ve etkileşimlerin sürekliliğiyle oluşan kurumsal yapılardır. Bu yapı, içerisinde barındırdığı firmalar da dâhil olmak üzere hem kurumsal yapılardan hem de bu kurumların mensuplarından yenilik üretmeye yönelik davranış ve faaliyetler bekler. Bu çerçevede yenilikçi ve yaratıcı fikirler, düşünceler ve nihayetinde yeni ürünler ortaya çıkması teknoparkların ve burada yer alan firmaların temel hedefleridir. Bu hedeflerin gerçekleşebilmesi Teknopark ve firmalarda çalışan personelin yenilikçilik eğilimlerine ne düzeyde sahip olduklarına bağlıdır. Yani yenilikçi değerlerin gösterdiği hedeflere ulaşılmasında Teknopark şeklinde bir örgütlenme içerisinde yer alan bireylerin (çalışanların) sahip oldukları nitelikler belirleyici olmaktadır.

Günümüzde artık gittikçe artan yoğunlukta bilimsel araştırmalar, bunların sonucunda ortaya konan yeni bilgiler ve teknolojiler ve bunların ürün haline dönüştürülmesi veya işletmelerde kullanılması yeni bir işgücü ve organizasyon anlayışını gerekli kılmaktadır. Bu doğrultuda oluşan ve gittikçe yaygınlaşan Ar-Ge birimleri veya doğrudan doğruya araştırma yapan ve bilgi üreten firmalar ve Teknoparklar ve buralarda yer alan işletmeler yeni bir personel profilini gerektirmektedir. Bu bağlamda Teknoparklarda ve işletmelerde çalışan personelin yenilikçilik eğilimlerinin ne düzeyde olduğu önemli olmaktadır.

Bu araştırmanın öncelikli amacı, Malatya Teknokent bünyesinde Ar-Ge alanında faaliyet gösteren firmalarda çalışan personelin sosyal ve teknolojik yenilikçilik eğilimlerini ampirik olarak incelemektir. Bu sebeple teknolojik birikim ve küresel rekabetin hızla arttığı günümüzde Ar-Ge deneyimi kazanmış bireylere duyulan artan ihtiyaçtan hareketle, çalışma evreni olarak Malatya Teknokent Firmalarında Ar-Ge departmanında çalışan personel seçilmiştir. Saha uygulaması, anket ile veri toplama yöntemine dayalı tarama çalışması olarak belirlenmiştir. Bu çalışma kapsamında Malatya Teknokent bünyesinde Ar-Ge alanında faaliyet gösteren firmalarda çalışan personelin sosyal ve teknolojik yenilik eğilimlerini ölçmek üzere; Dr. Hakan Eren'nin 2010 yılında geliştirdiği yenilikçilik ölçeğinin bir kısmı kullanılmıştır. Bu çalışma ile teknolojik ve sosyal yenilikçiliğe ne düzeyde eğilimli oldukları, aynı zamanda bu iki özellik arasında bir ilişki olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Anket online olarak Google Formda düzenlenmiş ve gönüllülük esasıyla doldurulmuştur. Toplanan verilerin analizi SPSS Statistics 22 Programı yardımıyla gerçekleştirilmiştir. Analiz sonuçları yorumlanarak öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Teknolojik Yenilikçilik, Sosyal Yenilikçilik, İnovasyon

GÜNEŞTEN GELEN SAĞLIK: D VİTAMİNİ

Fatma KESKİN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, fatma.keskin@inonu.edu.tr

Yurdagül YAĞMUR

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, yurdagul.yagmur@inonu.edu.tr

ÖZET

Giriş ve Amaç: D vitamini, %80-90'ı güneş ışınına maruz kalınmasıyla deride sentezlenebilen, çok az bir kısmı diyet ve diyet takviyeleriyle karşılanabilen bir hormondur. Genel olarak D vitamininin kemik metabolizması ve kalsiyum fosfor dengesi üzerine rolleri olduğu bilinirken, D vitamini reseptörünün vücuttaki birçok dokuda mevcut olması non-kalsemik rollerinin olduğunu düşündürmektedir. Özellikle D vitamini eksikliğinin üreme sağlığı, kanser, diyabet, obezite ve depresyon hastalıkları için risk faktörü olduğu ve kadınlarda erkeklere oranla daha çok görüldüğü belirtilmektedir. Bu bilgiler ışığında bu derleme ile D vitamininin kadın sağlığına olan etkilerinin gözden geçirilmesi amaçlanmaktadır.

Gelişme: D vitamininin kemik dışı etkileri ile ilgili çalışmaların artması sonucu D vitamini eksikliğinin, renin-angiotensin sistemi etkileyerek kan basıncını ya da insülin direncini artırarak kardiyovasküler hastalık riskini artırdığı düşünülmektedir. D vitamininin bu özel etkisi gebe kadınların yetersiz D vitamini seviyesinin gestasyonel diyabet mellitus (GDM) riskini artıracak düşüncesine yol açmaktadır. Bu doğrultuda da D vitamini gebelik sırasında, anne ve bebek sağlığında olumsuz sonuçların önlenmesi için de gereklidir. Cho ve arkadaşları normal gebelerin %27.5'inin GDM'li gebelerin ise %85'inin D vitamini eksikliği olduğunu ve serum 25(OH) D seviyelerinin <20 ng/ml olduğunu bulmuştur. Son zamanlarda kadınlarda sıklıkla görülen obezite de artan yağ dokusu D vitamini deposu olarak görev yapacağından D vitamini eksikliği gelişebilmektedir. Plesanta, endometriyum, yumurtalık, amniyon zarı, plesanta gibi kadın üreme dokularında D vitamini reseptörlerinin ve vitamini metabolize eden enzimlerinin bulunması, D vitamininin fizyolojik üreme sürecine etkisi olduğunu düşündürmektedir. Keleşçi ve arkadaşları vaka-kontrol çalışmalarında primer ovarian yetmezliği olan kadınlarda D vitamini eksikliğinin, sağlıklı kadınlara göre daha yüksek olduğunu bulmuştur. Yine polikistik over sendromlu hastalarda vitamin D düzeyinin yaygın olarak düşük olduğu ileri sürülmektedir. Özellikle de vitamin D'nin trofoblast hücreleri üzerinde etkili olması, D vitamini eksikliğinin preeklampsi gelişimiyle ilişkili olduğunu düşündürmektedir. Son zamanlarda ise D vitamini eksikliğinin, çeşitli kanser türlerindeki artmış risk ile ilişkili bulunmasının yanı sıra D vitamini reseptörlerinin beyinde de olması ve nöroendokrin fonksiyonlarda önemli rol oynaması, D vitamininin depresif belirtilerin iyileştirilmesi ve depresyon için yardımcı tedavi olarak kullanılmasına neden olmuştur.

Sonuç: D vitaminini metabolize eden enzimlerin, birçok dokunun yanı sıra üreme organlarında da bulunmasından kaynaklı kadın sağlığı açısından büyük önem taşımaktadır. D vitamini eksikliği günümüzde küresel bir salgın olarak kabul edilmekte ve eksikliğinde güneşten yararlanma, D vitamininden zenginleştirilmiş yiyecekler ve D vitamini destek tedavisi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: D vitamini eksikliği, 25-Hidroksi vitamin D, Kadın Sağlığı

FARKLI DALLI DARI (*Panicum virgatum* L.) ÇEŞİTLERİNDEN ELDE EDİLEN SİLAJLARIN BAZI MAKRO BESİN MADDESİ KAPSAMI

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI
Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt, TÜRKİYE,
arifozyazici@siirt.edu.tr

Zir. Yük. Müh. Seval ELİŞ
Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt, TÜRKİYE
elis_sseval@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Gülen ÖZYAZICI
Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt, TÜRKİYE
gulenozyazici@siirt.edu.tr

Araş. Gör. Semih AÇIKBAŞ
Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt, TÜRKİYE
semihacikbas@siirt.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Nizamettin TURAN
Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt, TÜRKİYE
nturan49@gmail.com

Sorumlu yazar: arifozyazici@siirt.edu.tr

122

ÖZET

Bu araştırmada, karasal iklim kuşağında yetiştirilen farklı dallı darı (*Panicum virgatum* L.) çeşitlerinden elde edilen silajın bazı makro besin maddeleri yönünden yem değerinin ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmada dallı darının; Kanlow, Shelter, Shawnee, BoMaster, Alamo, Trailblazer, Cave in Rock ve Long Island çeşitleri silaj materyali olarak kullanılmıştır. Silaj amacıyla bitkiler çiçeklenme dönemine ulaştıktan 10-15 gün sonra hasat edilmiş olup; 0.5-1 cm'lik boyutlarda kıyılan materyaller 3 litrelik cam kavanozlara doldurularak, 70 gün süreyle mayalanmaya bırakılmıştır. Elde edilen silaj örneklerinde; fosfor (P), potasyum (K), kalsiyum (Ca) ve magnezyum (Mg) analizleri yapılmıştır. Araştırma sonucunda, dallı darı çeşitlerine ait silajların P, K, Ca ve Mg içeriklerinin sırasıyla % 0.27-0.32, % 2.08-2.72, % 0.31-0.42 ve % 0.13-0.16 arasında değişim gösterdiği belirlenmiştir. İncelenen makro besin elementleri yem rasyonlarında tavsiye edilen oranlarla kıyaslandığında; dallı darı çeşitlerinin K yönünden beslenme problemi yaşamadığı, silajların içerdiği P, Ca ve Mg oranlarının ise sınır değer altında olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dalli darı, fosfor, potasyum, kalsiyum, magnezyum

DEMOGRAFİK FAKTÖRLER BAĞLAMINDA KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KOMPULSİF SATIN ALMA DAVRANIŞLARINDAKİ FARKLILIKLAR

Erkan NUR

Arş. Gör., Harran Üniversitesi, erkan.nur@harran.edu.tr

Ferit KÜÇÜK

Prof. Dr., Harran Üniversitesi, feritk@hotmail.com

ÖZET

Yaşadığımız çağda değişen dünya düzeni ile birlikte hızla ilerleyen teknolojik gelişmeler, beraberinde toplumsal anlamda birçok değişime zemin hazırlamıştır. Bu değişim sürecinden en çok etkilenen unsurların başında ise insan ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleşen tüketim olgusu gelmektedir. Geçmiş dönemlerde Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşi'nin ilk basamağı olan Fizyolojik İhtiyaçlar'ın (açlık, susuzluk, oksijen vb.) giderilmesi insanların belirli bir mutluluk seviyesine ulaşması için yeterli iken, bugün ise tüketim faaliyetlerinin hızla artış göstermesi ile birlikte durum bambaşka bir seviyeye ulaşmıştır. Değişen tüketici kimliği ile birlikte bitmek bilmeyen ihtiyaç algısı, insanları sürekli alışveriş yapmaya itmiştir. Temel amacı zorunlu ihtiyaçları gidermek olan alışverişler, zamanla yerini ihtiyaç fazlasını almaya bırakmıştır. Günümüzde ise insanların gerek aile içinde gerekse iş yerinde yaşadığı; kızgınlık, üzüntü, yalnızlık, depresyon gibi duygular nedeniyle kendilerini alışverişe kaptırarak ihtiyaç dışı satın alma faaliyetlerinde buldukları görülmektedir. Halk dilinde "*alışveriş hastalığı*" bilimsel yazında ise "*kompulsif satın alma*" olarak adlandırılan bu durum; kişinin dürtüsel olarak satın alma güdüsünü hissederek bu güdüyü denetleyememesi sonucunda ortaya çıkan ve kişiyi maddi yönden zor durumda da bırakabilen bir bozukluk olarak tanımlanmaktadır. Erkeklere kıyasla daha çok kadınlarda ortaya çıkan bu durum, gerek sağlık bilimlerinde gerekse sosyal bilimlerde araştırmacıların çalışmalarında yer edinmeye başlamıştır.

Bu çalışmanın amacı, demografik faktörler bağlamında kadın sağlık çalışanlarının kompulsif satın alma davranışlarında farklılık olup olmadığını belirlemektir. Çalışma amacı doğrultusunda hazırlanan anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Ridgway ve diğerleri (2008) tarafından geliştirilen 6 maddelik "Richmond Kompulsif Satın Alma Ölçeği" yer almaktadır. İkinci bölümde ise medeni durum, yaş, ortalama gelir düzeyi ve eğitim düzeyi gibi 4 demografik faktör sorusu yer almaktadır. Araştırma için hazırlanan anket Türkiye'de sağlık sektöründe görev yapan 1604 kadın çalışana gönüllü katılımlı olarak yapılmıştır. Kompulsif satın alma değişkenleri açısından medeni durum bağlamında farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla T-testi yapılmıştır. Kompulsif satın alma değişkenleri açısından eğitim durumu, yaş ve gelir durumu bağlamında bir farklılığın bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla Anova Testi analizinden yararlanılmıştır. Analiz sonucunda bekârların evlilere oranla daha fazla kompulsif satın alma yaptıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Aynı zamana eğitim, yaş ve gelir açısından farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan analizlerde de bireylerin kompulsif satın alma davranışlarında bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kompulsif satın alma, tüketici davranışları, kadın sağlık çalışanları.

DEMOGRAFİK FAKTÖRLER BAĞLAMINDA ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM GÖRDÜKLERİ KURUMA YÖNELİK KURUMSAL İMAJ ALGI DÜZEYLERİNDEKİ FARKLILIKLAR

Ferit KÜÇÜK

Prof. Dr., Harran Üniversitesi, İ.İ.B.F, İşletme Bölümü, feritk@hotmail.com

Erkan NUR

Arş. Gör., Harran Üniversitesi, İ.İ.B.F, İşletme Bölümü, erkan.nur@harran.edu.tr

21. yüzyılda bilimde ve teknolojide yaşanan gelişmeler ve beraberinde küreselleşme olgusunun getirdiği şartlar, tüm kamu ve özel kurumları olduğu gibi, üniversiteleri de büyük bir rekabet ve var olma yarışı içine sokmuştur. Özellikle ülkemizde her ilde en az bir üniversitenin faaliyette bulunması sonucu toplam üniversite sayısı 200'ü aşmıştır. Bu durum sonucu ise tercih yöntemi ve sistemi tamamen değişim göstermiş olup, geçmiş yıllarda kısıtlı sayıdaki üniversiteler öğrencileri seçerken, mevcut sistemde ise öğrencilerin üniversite tercih etmeye başladıkları görülmektedir.

Bu değişim sürecinin yaşanmasın da artan üniversite sayısı ile birlikte öğrencilerin alternatif tercih sayılarının da çeşitlilik göstermesi rol oynamaktadır. Seçenden ziyade seçilen olan üniversitelerde, tercih edilebilirliklerini artırmak için sadece somut yatırımların yeterli olmadığını farkında olup, hem kurumun kendi üyelerinin hem de kurum dışındaki hedef kitlenin düşünce dünyasındaki algılarına hitap etmeye çalışmaktadırlar. Bu uygulamayı başarı ile yerine getirmenin en etkin yolu ise kurumsal imaj ile sağlanmaktadır. Maddi ve somut bir varlıktan öte manevi ve soyut bir kavram olan kurumsal imaj, sistemli bir biçimde oluşturulduğunda, kurumun saygın marka değeri kazanmasının yanı sıra, müşteri sadakatinin elde edilmesinde de kuruma gözle görülebilir bir katkı sağlamaktadır. Buna paralel olarak güçlü bir kurumsal imaja sahip olan üniversiteler de öğrenciler tarafından daha fazla tercih edilecektir.

Bu çalışma, öğrencilerin demografik faktörler bağlamında eğitim gördükleri kuruma yönelik kurumsal imaj algı düzeylerindeki farklılıkları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evreninin Harran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma amacı doğrultusunda hazırlanan anket 490 öğrencinin gönüllü katılımı ile yüz yüze uygulanmıştır. Anket çalışması sonucunda elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Öğrencilerin cinsiyetlerine ve medeni durumlarına göre kurumsal imaj algılarında fark olup olmadığını ölçmek için bağımsız gruplar t-testi yapılmıştır. Yapılan t-testi analizi sonucunda kurumsal imaj algılarında bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin yaş, aile gelirleri, aile bireyleri sayıları bağlamında kurumsal imaj algılarında fark olup olmadığını ölçmek için parametrik olmayan testlerden Kuruskal Wallis testi uygulanmıştır. Yapılan test sonucunda anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Yaş, gelir ve aile birey sayısı arttıkça kurumsal imaj algısı da artış göstermektedir. Öğrencilerin eğitim gördüğü bölüme göre kurumsal imaj algılarında fark olup olmadığını ölçmek için Anova Testi yapılmıştır. Eğitim gördüğü bölüme göre yapılan Anova Testi sonucunda, kurumsal imaj algılarında bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Maliye bölümü öğrencilerinin kurumsal imaj algıları Kamu Yönetimi, İşletme ve İktisat bölümlerine göre daha yüksek çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kurumsal imaj, rekabet, öğrenci, üniversite.

DENGELİ BESLENME KONUSU BAŞARI TESTİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ARAŞTIRMASI

Selin YILDIZ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, slnylddz@hotmail.com

Gonca KEÇECİ

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, gkececi@firat.edu.tr

Fikriye KIRBAĞ ZENGİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, fzenin@firat.edu.tr

Tuğçe KAVAK

Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, tugce.kavak3@gmail.com

Fen bilimleri dersi öğretim programında besinlerimiz ünitesi içerisinde besin çeşitleri, sağlıklı ve dengeli beslenme, sigara ve alkol kullanımının zararları, sağlıklı beslenmenin faydaları konuları yer almaktadır. Özellikle obezitenin çok yaygınlaştığı günümüzde dengeli beslenme konusunun çok iyi bir şekilde öğretilmesi önem kazanmaktadır. Bu konuda çok geç kalınmadan çalışmalar yapılmalıdır. Ancak literatür incelendiğinde dengeli beslenme konusu ile ilgili akademik çalışmalarda kullanılabilir, geçerli ve güvenilir başarı testlerinin yetersiz olduğu görülmüştür. Bu çalışma bu ihtiyaçtan dolayı yapılmıştır. Bu çalışmada, İlkokul 4. sınıf Fen Bilimleri dersi öğretim programında yer alan dengeli beslenme konusu ile ilgili çoktan seçmeli sorulardan oluşan geçerli ve güvenilir bir başarı testi geliştirilmesi amaçlanmıştır. Güvenirlik ve geçerlik çalışmalarını yapmak amacıyla hazırlanan başarı testi, 2017–2018 eğitim öğretim yılında, basit tesadüfi örnekleme belirlenen 127 ilkokul 4. sınıf öğrencisine uygulanmıştır. Başarı testinin geçerliliğini sağlamak için, alanında uzman dört fen eğitimcisi ile eğitim bilimlerinden bir eğitimcinin görüşü alınmıştır. Başlangıçta 35 madde olarak hazırlanan başarı testi, uzman görüşleri doğrultusunda seviye uygunluğu, alan içeriği, dil bilgisi ve anlaşılabilirlik bakımından değerlendirilerek uygun bulunmayan beş madde çıkarılmıştır. 30 maddelik ölçek daha sonra madde analizine tabi tutulmuştur. Madde analizi sonrasında madde ayırt edicilik indeksleri düşük olan 10 maddenin çıkarıldığı ölçek, 20 madde olarak düzenlenmiştir. Başarı testinin güvenilirliğini için cronbach alfa güvenirlilik katsayısına bakılmıştır. Cronbach alfa değeri $\alpha = 0,817$ olarak bulunmuştur. Güvenirlilik ve geçerlik çalışmaları sonunda yirmi maddeden oluşan bir başarı testi geliştirilmiştir. Yapılan tüm analizler sonucunda ölçeğin 4. sınıf öğrencilerine yönelik dengeli beslenme konusu ile ilgili bilgilerini ölçmede kullanılabilir geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fen eğitimi, dengeli beslenme, başarı testi, test geliştirme.

DEVLET MEMURLUĞUNU SONA ERDİREN HALLERDEN MEMURLUKTAN ÇEKİLMİŞ SAYILMANIN DEVLET ÜNİVERSİTELERİNDE GÖREV YAPAN AKADEMİK PERSONELE UYGULANABİLİRLİĞİSORUNU

Murat Buğra TAHTALI

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi, bugra.tahtali@inonu.edu.tr

ÖZET

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun (DMK) 98/(c) hükmü gereğinde memurların bazı hallerde kanun gereği istifa etmiş sayılacağı hükmü yer almaktadır. Bunlardan en önemlisi memurun mezuniyetsiz ve kurumlarınca kabul edilen mazereti olmaksızın görevin terk edilmesi ve bu terkin kesintisiz 10 gün devam etmesi halidir.

2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nda ise bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde Devlet Memurları Kanunu hükümlerinin uygulanacağı normu yer almaktadır.

Devlet üniversitelerinde görev yapan akademik personelin (Öğretim Üyeleri, Öğretim Görevlileri ve Araştırma Görevlileri) mesai kavramı ve görevlerine gelmemeleri halinde 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun bahsi geçen hükmünün uygulanabilirliği sorunu, son yıllarda gerek yüksek yargı organları gerekse yerel mahkemeleri meşgul eden konular arasında yer almaktadır.

Sorunun çözümü için ilgili yargı kararlarının, bir idari işlem olan "istifa etmiş sayılma" kararının, idari işlemin unsurları bakımından incelenmesi gerekmektedir.

Çalışmamızda istifa etmiş sayılma kararı, idari işlemin unsurları bakımından ayrıntılı şekilde incelenecek ve İdare Mahkemelerinin ve Danıştay'ın bu konuda verdiği kararlar çerçevesinde 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'ndaki bu istifa etmiş sayılma halinin Devlet Üniversitelerindeki akademik personele uygulanabilirliği sorunu ele alınacaktır.

Gerek idare mahkemelerinin, gerekse Danıştay'ın, her kategorideki akademik personel için (öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri) kriterleri ve bakış açıları bazen birbirine benzemekte, bazen ise birbirinden farklılıklar göstermektedir. Dolayısıyla çalışmamızda yargı organlarının istifa etmiş sayılma ile ilgili yaklaşımı, her üç kategori için 2547 Sayılı kanundaki görev tanımları dikkate alınarak ayrı ayrı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: İdare Hukuku, İdari Yargı, Devlet Memurları Kanunu, Memurluğu Sona Erdiren Haller, Devlet Üniversitelerindeki Akademik Personel, İstifa Etmiş Sayılma, Devlet Memurları Kanunu.

DÎVÂN ŞİİRİNDE BİR MUTSUZ: NÂ'İLÎ-İ KADÎM

Dr. Öğr. Üyesi Ömer DEMİRBAĞ

Van YYÜ, Edebiyat Fakültesi, TDE Bölümü, omerdemirbag59@gmail.com

ÖZET

On yedinci yüzyıl, bir önceki asırda altın çağını yaşayan dîvân şiirindeki ihtişamın halen devam ettirildiği bir dönemdir. *Nâilî*'yi bu yüzyılda *Nef'î*, *Nâbî*, *Şeyhülislam Yahyâ*, *Şeyhülislam Bahâyî*... gibi üstadlarla çağdaş olmak gibi zorlu bir pozisyonda görüyoruz. Gerek hayat, gerek sanat ve gerekse rûhânî-tasavvufî kemal hali dairelerinde; bulunduğu noktadan asla memnun olmayan *Nâ'ilî*, söz konusu hoşnutsuz duruşunu mükemmel imalarla şiirine yansıtmış ve klasik edebiyatımızda bir "mutsuz şair" profili çizmiştir. Sonraki dönemlerde yetişen *Nâ'ilî* mahlaslı başka bir şairden ötürü edebiyat tarihlerinde *Nâ'ilî-i Kadîm* diye anılan *Mustafa Nâ'ilî Efendi*, şiirlerinde sergilediği kendine mahsus karamsarlık ile bir farklılık, özgünlük belirtmektedir. Söz konusu rûh halinin mısralara sindirilmesinde, on yedinci yüzyıl dîvân şiirini kuvvetle etkilemiş Sebki-Hindî akımı da "anlatmadan anlatmak" özelliğiyle içine kapanık *Nâ'ilî*'ye oldukça uygun bir ifade ortamı sağlamaktaydı. *Nâ'ilî*'den günümüze doğru kimi şairlerde de görülecek olan bu rûh halinin arka planına dair birçok tahminde bulunmak mümkündür. Bu makalede *Nâ'ilî-i Kadîm*'in şiirlerinde sezdirildiği o bedbinlik tavrı üzerine çeşitli yönlerden bir değerlendirme amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nâ'ilî, şiir, mutsuzluk

127

AN UNHAPPY AT THE DİVAN POETRY: NÂ'İLÎ-İ KADÎM

ABSTRACT

The seventeenth century is a period in which the magnificence of divan poetry that lived its golden age was continued. We see Nâilî in a difficult position to be contemporary with the masters such as Nef'î, Nâbî, Şeyhülislam Yahyâ, Şeyhülislam Bahâyî... Both life, art and spiritual-sufism mystical circles; Nâilî, who is never satisfied with his point, has reflected his discontented stance in his poems with excellent inscriptions and has drawn a unhappy poet profile in our classical literature. Nâilî, known as Nâilî-i Kadîm in the history of literature because of another poet who grew up in later periods, Mustafa Nâilî Efendi points out a difference and originality with his unique pessimism in his poems. The transformation of the psychological state into poetry, Sebki-Hindî movement which strongly influenced the seventeenth-century divan poetry, provided a highly favorable expression to Nâilî. It is possible to make a lot of guesses about the background of this verse which will be seen in some poets from Nâilî to today. In this article, Nâilî-i Kadîm's poetry in his poems on the various aspects of this boredom attitude is aimed at an evaluation.

Key Words: Nâ'ilî, poetry, unhappiness

TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR EPİFİTİK BRİYOFİT ALTBİRLİĞİ
(*ANOMODONTO ATTENUATI-NECKERETUM CRISPAE -LEUCODONTETOSUM*
SCIUROIDIS)

Mevlüt ALATAŞ

Doç. Dr., Munzur Üniversitesi, mevlutalatas@hotmail.com

Tülay EZER

Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, tuezer@gmail.com

Nevzat BATAN

Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, nevzatbatan@gmail.com

ÖZET

Ülkemiz briyofitleri ile ilgili yapılan çalışmalar genelde floristik olup epifitik flora ve vejetasyon hakkında özelleşmiş sadece bir kaç çalışma bulunmaktadır. Yapılan birkaç çalışmaya rağmen ülkemizde halen çok önemli boşluklar mevcuttur. Bu boşlukların en önemlilerinden biri Karadeniz Bölgesidir. Karadeniz Bölgesinde yapılan bu çalışma ile Türkiye için yeni bir epifitik briyofit altbirliği belirlenerek, ülkemizin epifitik briyofit vejetasyonuna bir katkı sağlanmıştır.

Materyalimizi, 2017 yılının farklı vejetasyon dönemlerinde, Kamilet Vadisi'nin (Artvin) farklı lokalite ve habitatlarında çeşitli ağaçlar üzerinden alınmış örneklik alanlar ve bu örneklik alanlara ait briyofit örnekleri oluşturmaktadır. Bu örneklik alanlar klasik Braun-Blanquet metodunun yanı sıra DECORANA (Detrended Correspondence Analysis) ve TWINSPAN (Two-Way Indicator Species Analysis) kullanılarak değerlendirilmiştir.

Çalışma alanının 285-1009 metreleri arasında, ağaçların taban ve gövdeleri üzerinden alınmış örneklik alanlarla, *Anomodonto attenuati - Neckeretum crispae* Pläm. 1982 -*leucodontetosum sciuroidis* Grgić 1972 altbirliği epifitik olarak belirlenmiştir. Epifitik altbirliği oluşturan 23 taksondan; 3'ü ciğerotu, 20'si karayosunu olup karayosunlarının 15'i pleurokap, 5'i akrokarptır. Örneklik alanlardaki takson sayısı ise 4-8 arasında değişmektedir.

Anomodonto attenuati - Neckeretum crispae birliğine bağlı olarak Türkiye'den ilk kez belirlenmiş olan -*leucodontetosum sciuroidis* altbirliği, *Neckeretea complanatae* Marst. 1986 sınıfı, *Neckeretalia complanatae* Jez & Vondr. 1962 ordosu ve *Neckerion complanatae* Sm. & Had. ex Kl. 1948 alyansının karakteristiklerini bulundurmasından dolayı bu sınıf, ordo ve alyansa bağlı olarak sınıflandırılmıştır. Altbirliğin karakteristik türü olan mezofit *Leucodon sciuroides*, en yüksek tekerrüre sahip takson olup örneklik alanlar içerisinde kalıcılığı % 100'dür. Altbirliğin genel örtüşü %73 ile % 95 arasında değişirken alandaki bitki örtüsünün kapalılığı % 80 ile % 100 arasında değişmektedir. Ekolojik özellikler açısından ise sintaksonun; mezofitik karakterli, yarı nötral ve gölgeli alanlarda yayılış gösteren bir alt birlik olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Briyofit, Epifitik, Vejetasyon, Artvin, Türkiye

TÜRKİYE İÇİN YENİ BİR EPİFİTİK BRİYOFİT BİRLİĞİ (*ANOMODONTO ATTENUATI* - *NECKERETUM CRISPÆ*)

Mevlüt ALATAŞ

Doç. Dr., Munzur Üniversitesi, mevlutalatas@hotmail.com

Nevzat BATAN

Doç. Dr., Karadeniz Teknik Üniversitesi, nevzatbatan@gmail.com

Tülay EZER

Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, tuezer@gmail.com

ÖZET

Türkiye’de briyosyolojik ilk çalışma 1969 yılında Walther ve Leblebici tarafından yapılmıştır. Bu konudaki çalışmalar günümüze kadar bir kaç çalışma ile sınırlı kalmıştır. Dolayısıyla, zengin bryoçeşitliliğe sahip ülkemizde, briyosyolojik envanterimizi belirlemek adına yapılan çalışmalar yetersiz olup daha çok çalışmaya ihtiyaç vardır. Kamilet Vadisi’nde (Artvin) yapılan bu çalışma ile, Türkiye için yeni bir epifitik briyofit birliği belirlenerek, ülkemiz epifitik briyofit vejetasyonuna bir katkı sağlanmıştır.

Materyalimizi, 2017 yılının farklı vejetasyon dönemlerinde, Kamilet Vadisi’nin (Artvin) farklı lokalite ve habitatlarında çeşitli ağaçlar üzerinden alınmış örneklik alanlar ve bu örneklik alanlara ait briyofit örnekleri oluşturmaktadır. Bu örneklik alanlar klasik Braun-Blanquet metodunun yanı sıra DECORANA (Detrended Correspondence Analysis) ve TWINSPAN (Two-Way Indicator Species Analysis) kullanılarak değerlendirilmiştir.

Çalışma alanınının 285-672 metreleri arasında, ağaçların taban ve gövdeleri üzerinden alınmış örneklik alanlarla, *Anomodonto attenuati* - *Neckeretum crispae* Pläm. 1982 birliği epifitik olarak belirlenmiştir. Epifitik birliği oluşturan 19 taksondan; 4’ü ciğerotu, 15’i karayosunu olup karayosunlarının 13’ü pleurokap, 2’si akrokarptır. Örneklik alanlardaki takson sayısı ise 4-8 arasında değişmektedir.

Türkiye’den ilk kez belirlenmiş olan *Anomodonto attenuati* - *Neckeretum crispae* birliği, *Neckeretea complanatae* Marst. 1986 sınıfı, *Neckeretalia complanatae* Jez & Vondr. 1962 ordosu ve *Neckerion complanatae* Sm. & Had. ex Kl. 1948 alyansının karakteristiklerini bulundurmasından dolayı bu sınıf, ordo ve alyansa bağlı olarak sınıflandırılmıştır. Birliğin karakteristik türleri mezofit *Exsertotheca crispa* ve *Anomodon attenuatus* en yüksek tekerrüre sahip taksonlar olup örneklik alanlar içerisinde kalıcılıkları % 100’dür. Birliğin genel örtüşü %83 ile % 95 arasında değişirken alandaki bitki örtüsünün kapallığı % 80 ile % 100 arasında değişmektedir. Ekolojik özellikler açısından ise; birliğin mezo-higrofitik karakterli, yarı nötral ve gölgeli alanlarda yayılış gösteren bir birlik olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Briyofit, Epifitik, Vejetasyon, Artvin, Türkiye.

KARBON TETRAKLORÜR İLE KRONİK BÖBREK VE KALP HASARI OLUŞTURULAN RATLARDA NAR SUYUNUN KORUYUCU ETKİLERİ

Songül ÇERİBAŞI

Doç. Dr. Fırat Üniversitesi, songulozer@firat.edu.tr

Ali Osman ÇERİBAŞI

Doç. Dr. Fırat Üniversitesi, aoceribasi@firat.edu.tr

Abdurrauf YÜCE

Prof. Dr. Fırat Üniversitesi, ayuce@firat.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Karbon tetraklorür (CCl₄) ile kronik böbrek ve kalp hasarı oluşturulan ratlarda nar suyunun (PJ) muhtemel koruyucu etkilerinin incelenmesi amacıyla yapıldı. Çalışma kontrol, PJ, CCl₄ ve CCl₄+PJ olmak üzere dört grup olarak gerçekleştirildi. Tüm uygulamalar gavaj yoluyla yapıldı ve çalışma 10 hafta sürdü. Nar suyu ve CCl₄ uygulama dozları sırasıyla 5 ml/kg/gün ve 0.25 mg/kg/gün şeklinde ayarlandı. CCl₄ uygulanan grupta diğer gruplara göre istatistiksel açıdan anlamlı böbrek ve kalp MDA düzeylerinde yükselme, GSH ve CAT düzeylerinde ise azalma tespit edildi. Mikroskopik olarak, kontrol ve nar suyu uygulanan gruplarda böbrekler ve kalp normal histolojik görünümde idi. Tek başına CCl₄ uygulanan grupta böbrek tubulus epitel hücrelerinde nekroz, deskuamasyon, bulanık şişme ve megalositozis ile birlikte tubulus lümenlerinde hiyalin silindir formasyonları en belirgin değişimlerdi. Bu görümlere ek olarak glomerul bazal membranında kalınlaşma, Bowman boşluğunda hyalin damlacıkları ve peritubuler kapillarlarda konjesyon mevcuttu. CCl₄ ile birlikte nar suyu uygulanan grupta ise anılan lezyonların daha hafif şiddette şekillendiği dikkati çekti. Tek başına CCl₄ uygulanan grupta kalpte interstisyel ödem, myofibriller nekroz, kapillar konjesyon, koroner damarlarda perivasküler bağ doku artışı ve miyofibrillerde bulanık şişkinlik ile birlikte yağ dejenerasyonu en belirgin değişimlerdi. CCl₄ ile birlikte Nar suyu uygulanan grupta ise anılan lezyonlar daha hafif şiddette idi. Sonuç olarak ratlarda CCl₄ ile oluşturulan kronik böbrek ve kalp hasarında Nar suyunun kısmen etkili olduğu düşünülmektedir.

130

Anahtar Kelimeler: Böbrek, Kalp, Karbon tetraklorür, Nar suyu.

PROTECTIVE EFFECTS OF POMEGRANATE JUICE ON CARBON TETRACHLORIDE INDUCED CHRONIC KIDNEY AND HEART DAMAGE IN RATS

ABSTRACT

This research was carried out to investigate the possible protective effects of pomegranate juice (PJ) in carbon tetrachloride (CCl₄)-induced chronic kidney and heart injury in rats. The study was performed in four groups as; Control, PJ, CCl₄ and CCl₄ + PJ. All substances were given by gavage for 10 weeks. The PJ and CCl₄ administration doses were adjusted to 5 ml / kg / day and 0.25 mg / kg / day, respectively. There was a statistically significant increase in renal and cardiac MDA levels and a decrease in GSH and CAT levels in the CCl₄ treated group compared to the other groups. In control and pomegranate juice applied groups, kidneys and heart were in normal histological appearance. In group CCl₄, renal tubulus epithelial cells appeared necrosis, desquamation, cloudy swelling, megalocytosis and hyaline cylinder formations in tubulus lumens were the most prominent

changes in tubal lumens. In addition to these appearances, there was thickening of the glomerular basement membrane, hyaline droplets in the Bowman's cavity and congestion in the peritubular capillaries. In the group treated with CCl₄ + pomegranate juice, it was noted that the aforementioned lesions were more mildly shaped. In the CCl₄ group, interstitial edema in the heart, myofibrillary necrosis, capillar congestion, perivascular connective tissue increase in the coronary arteries, and fat degeneration with myofibrils were the most significant changes. In the group treated with CCL₄ Pomegranate juice, the aforementioned lesions were milder. As a result, Pomegranate juice is thought to be partially effective in chronic kidney and heart damage caused by CCl₄ in rats.

Keywords: Kidney, Heart, Carbon tetrachloride, Pomegranate juice.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRENCİLERİNİN DOĞA SPORLARI DERSİ İLE DOĞA YÜRÜYÜŞLERİNE KATILIMINI MOTİVE EDEN SEBEPLERİNİN BELİRLENMESİ (Bingöl İl Örneği)

Oktay KIZAR

Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, oktaykizar@mynet.com

Harun GENÇ

Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, hgenc@bingol.edu.tr

İdris KAYANTAŞ

Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, ikayantas@bingol.edu.tr

Gamze Yıldırım ARAZ

Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, gyaraz@bingol.edu.tr

Mehmet KARGÜN

Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, mkargun@gop.edu.tr

132

İnsanlar boş zamanlarında, farklı sebeplere bağlı olarak, farklı spor faaliyetleri ile uğraşmaktadırlar. Bu spor dallarından biride doğa sporlarıdır. Kentleşme kültürü ile birlikte doğadan, doğal yaşamdan ayrı kalan ve şehirdeki monoton yaşama adeta mahkûm olan birçok birey günümüzde doğa sporları ile ilgilenerek doğa özlemini gidermekte ve doğayla bütünleşmektedir.

Bu çalışma Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğretmenlik, antrenörlük ve yöneticilik bölümünde eğitim gören öğrencilerin doğa sporları dersi ile doğa yürüyüşlerine katılımını motive eden sebeplerinin belirlenmesini amaçlamaktadır.

Bingöl ilinde bulunan beden eğitimi öğrencisi grubundaki toplam 260 öğrenciden rastgele tarama yöntemi ile 87 kişiye uygulanmıştır. Literatür taraması Ekinci, E. tarafından (2012) yılında geçerlilik ve güvenilirliği yapılan Doğa Yürüyüşlerine Katılım Motivasyon Ölçeği (DYKMÖ) kullanılmıştır. Elde edilen veriler değerlendirilmesinde SPSS 22.0 istatistik paket programı kullanılarak tasnif edilip, frekans ve yüzde dağılımları ile Anova ve t-testi yapılmıştır. Ortalamalar arasında gözlenen farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için, Scheffé ve LSD ve Tukey testleri uygulanmıştır. Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğretmenlik, antrenörlük ve yöneticilik bölümü öğrencilerin doğa sporları dersi ile doğa yürüyüşlerine katılımını motive eden 5 alt boyutunda yetiştiği çevre ile ekonomik durumları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır ($p>0,05$).

Sonuç olarak Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğretmenlik, antrenörlük ve yöneticilik bölümü öğrencilerin doğa dersi ile doğa sporlarına katılımı motive etmede sosyal, zaman, eğitim, gözlem ve sağlık alt boyutlarının önemli bir etken olmadığı söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Doğa sporları, motive, katılım, doğa yürüyüşü, Bingöl

DETERMINING THE SEVERITY WHICH MOTIVES PARTICIPATION IN NATURAL SPORTS COURSE AND NATURE SPORTS IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORT STUDENTS (Bingöl Province Example)

ABSTRACT

People are dealing with different sports activities in their free time, depending on different reasons. One of these sports is nature sports. Many individuals who are separated from nature and natural life together with urbanization culture and are almost condemned to monotonous life in the city are interested in nature sports today and take nature longing and integrate with nature.

The aim of this study is to determine the reasons motivating the participation of students who are trained in teaching, coaching and management in Bingöl University Physical Education and Sports School with nature sports lesson. A total of 260 students in the physical education students group in Bingöl province were applied to 87 students by random screening method. Literature review Ekinci, E. (2012) used Motivation Scale of Participation in Nature Marches (DYKMÖ), which was validated and credible. In the evaluation of the obtained data, SSPS 22.0 statistical package program was used to classify the frequency and percent distributions of Anova and t-test. Scheffé and LSD and Tukey tests were applied to determine which groups the differences observed between the averages are. There was no significant difference between the environment and the economic situation in the 5 sub-dimensions motivating the participation of the students in the courses of the nature sports with the teaching, coaching and management department students of the Bingöl University School of Physical Education and Sports ($p > 0,05$).

As a result, we can say that social, time, education, observation and health sub-dimensions are not important factors in motivating the participation of the students in nature education and nature education in the teachers, coaching and management department of Bingöl University Physical Education and Sports School.

Keywords: Nature sports, motive, participation, nature walk, Bingöl

DOĞUM ŞEKLİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Fatma KESKİN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, fatma.keskin@inonu.edu.tr

Yurdagül YAĞMUR

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, yurdagul.yagmur@inonu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Çalışmamız doğum sonu dönemdeki kadınların doğum şeklini etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç yöntem: Araştırma kesitsel türde yapılmıştır. Araştırma Malatya ilinde bulunan 7 ASM’de kayıtlı doğum sonu ilk 6 ay içinde olan 301 kadınla yapılmıştır. Belirlenen ASM’lerde doğum sonu ilk 6 ay içinde olan kadınlar belirlenen sayıya ulaşıncaya kadar olasılıksız rastlantısal örnekleme yöntemiyle araştırmaya alınmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) ve ki kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya alınan anneler incelendiğinde, yaş ortalamasının 29.4 ± 0.2 olduğu ve annelerin %55.5’inin sezaryen doğum yaptığı ve %51.8’inin doğum öncesi eğitim almadığı saptanmıştır. Annelerin yaşı ile doğum şekli arasında 25 yaş ve altından kaynaklanan anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0.05$), doğum şekli ile eğitim, aile tipi, çalışma ve ekonomik durum değişkenleri arasında istatistiksel anlamda fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Annelerin doğum şekli ile gebelikte sağlık sorunları yaşamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < 0.05$). Normal doğum yapan annelerin %76.1’inin, sezaryen ile doğum yapan annelerin ise %46.7’sinin doğum sonu ilk yarım saat içinde bebeklerini emzirdikleri saptanmıştır. Doğum şekline göre doğum sonu bebeği emzirme zamanı arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmuştur ($p < 0.001$). Çalışmaya katılan annelerin doğum şekline göre doğum sonu bebeği kucağına alma zamanı ve bebeğin beslenme şekli arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($p < 0.001$).

Sonuç: Çalışma sonucumuza göre sezaryen doğum oranı yüksektir. Gebeye verilecek bilgilere doğum öncesi bakım sürecinde başlanmalıdır. Kadınlara doğum şekline bağlı doğum sonu dönemde yaşayacakları zorluklar açıkça anlatılmalı ve kadınlar normal doğuma teşvik edilmelidir. Bu anlamda toplumu bilinçlendirecek, sağlık personelinin eğitilmesi, sezaryen ile doğum yapan hastaların bebek bakımı yönünden desteklenmesi sağlanmalıdır.

Anahtar kelimeler: Doğum Şekli, Normal Doğum, Sezaryen Doğum

TÜRKİYE'DEKİ SPOR TESİSLERİNİN ENGELLİLER İÇİN YETERLİLİK DÜZEYLERİNİN KULLANICILAR AÇISINDAN ARAŞTIRILMASI

Oktay KIZAR

Bingöl Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, oktaykizar@mynet.com

Yüksel SAVUCU

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, ysavucu@firat.edu.tr

Ali Serdar YÜCEL

Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, asyucel@firat.edu.tr

Mehmet KARGÜN

Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu, mkargun@gop.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, Türkiye'deki spor tesislerinin engelliler için yeterlilik düzeyindeki standartlarını belirlemede var olan mevcut durumu tespit etme, beklenti, memnuniyet düzeylerini belirleme ve model önerisi oluşturma amaçlanmıştır.

Araştırmaya; Elazığ, Bingöl, Ankara, Tokat, Kayseri, Antalya, Sakarya, Konya, İstanbul, Mersin, Samsun, Bitlis, Malatya, Adana illerinde engelli spor dalları ile uğraşan 232 akademisyen, 195 antrenör, beden eğitimi bölümlerinde okuyan 595 öğrenci, özel eğitim okullarındaki 458 beden eğitimi öğretmeni, 87 bedensel engelli, 89 işitme engelli ve 149 görme engelli sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Bunların toplam sayısı 1825'tir. Araştırmaya katılan katılımcılara ait bilgilerin tespiti için "Kişisel Bilgi Formu" oluşturulmuştur. Araştırma ile ilgili veriler, literatür taraması Demiröz, V.M. tarafından 2009 yılında geçerlilik ve güvenilirliği yapılan "Spor Tesisleri ve İşletmeciliği" anketi kullanılmıştır. Formlar, görme engelliler için Braille alfabesine dönüştürülerek ve yüz yüze sorulan sorular yardımıyla, işitme engelliler için işaret dili uzmanları ile bedensel engelliler ve diğer katılımcılar için ise yüz yüze sorulmak suretiyle doldurulmuştur. Elde edilen veriler, SSPS 22,0 istatistik paket programı ile değerlendirilmiş ve anlamlılık düzeyi ($P<0.05$) olarak alınmıştır.

Araştırma sonucunda, spor tesislerinin engelli spor dalları için yeterlilik düzeyindeki standartlarının belirlenmesinde kullanıcılar açısından değerlendirilmesinde engelli sporcular lehine toplam puanları açısından (görme engelli sporcu $34.06\pm 1,21$, işitme engelli sporcu $42.02\pm 1,50$, bedensel engelli sporcu $40.04\pm 1,43$ istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir.

Sonuç olarak, spor tesislerinin engelli spor dalları için yeterlilik düzeyindeki standartların kullanıcılar açısından yeterli olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademisyen, Engelli Sporcu, Antrenör, Beden Eğitimi Öğretmeni, Spor Tesisi.

Not: Bu çalışma doktora tezinden üretilmiştir

INVESTIGATION OF SUFFICIENT LEVELS OF SPORTS FACILITIES IN TURKEY IN TERMS OF USERS DİSABLES

ABSTRACT

This study aims to identify the level of proficiency standards of the sports facilities for the disables Turkey to determine the current situation there, to establish the level of work expectations and satisfaction and to form a model proposal.

The research comprised 232 scholars, 195 trainees, 595 students studying in physical education departments, 458 physical education teachers in special education schools, 87 physically disabled, 89 hearing impaired and 149 visually impaired athletes who participated as volunteers and engaged in disabled sports branches from Elazığ, Bingöl, Ankara, Tokat, Kayseri, Antalya, Sakarya, Konya, İstanbul, Mersin, Samsun, Bitlis, Malatya and Adana. A "Personal Information Form" was created to obtain the information of participants participating in the survey. For the data related to the research, the literature search done by Demiröz V.M. through sports facilities and management questionnaire which was made valid and reliable in 2009. These forms have been converted into Braille alphabets for visual impairments and filled with face-to-face questions with sign language experts for hearing impaired and face-to-face questions with physical disabilities and other participants. The obtained data were evaluated with SSPS 22.0 statistical package program and the level of significance was taken as $P < 0.05$.

As a result of the research, in terms of the users in determining the standards of competence level of sports facilities for disabled sports, results of survey showed that in terms of total scores for disabled athletes (blind athlete 34.06 ± 1.21 , hearing athlete 42.02 ± 1.50 , physically disabled athlete 40.04 ± 1.43 a statistically significant difference was determined. As a result, it has come to the conclusion that sports facilities are not sufficient in terms of users to determine the standard of competence level for disabled sports.

Keywords: Academician, Disabled Athlete, Coach, Physical Education Teacher, Sports Facility.

TELENJEKTAZİK VARİS TEDAVİSİNDE SKLEROZAN AJAN OLARAK HİPERTONİK SALİNE'NİN ETKİNLİK VE GÜVENLİĞİ

Dr. Deniz DEMİR

Bursa Yüksek İhtisas Eğitim Araştırma Hastanesi. Kalp Damar Cerrahi Bölümü. Bursa. Türkiye,
denizzdr@msn.com

Dr. Nail KAHRAMAN

Bursa Yüksek İhtisas Eğitim Araştırma Hastanesi. Kalp Damar Cerrahi Bölümü. Bursa. Türkiye
nailkahraman1979@yahoo.com

GİRİŞ: Telenjektaziler, deride intradermal kısımda, kırmızımsı veya mavimsi renkte, çapı 1 mm'yi aşmayan, anormal olarak dilate olmuş küçük venüller olarak tanımlanır. CEAP (clinical, etiologic, anatomic and pathophysiologic) C1 hastalara geleneksel olarak hızlı klinik iyileşme ile minimal invaziv bir teknik olarak kabul edilen çok çeşitli sklerozan çözeltiler ile yapılan kimyasal skleroterapi yapılmaktadır. Sıklıkla Polidocanol kullanılmaktadır. Bu çalışmamızda telenjektazik varislerde hipertonic saline tedavisinin etkinlik ve komplikasyonlarını araştırmayı amaçladık.

YÖNTEMLER: Bu çalışma tek merkezde ocak 2016- Ocak 2018 yılları arasında iki cerrah tarafından yapılan tedavinin retrospektif olarak taranması sonucunda yapılmıştır. Çalışmaya 18 ile 65 yaşları arasında telenjektazik varisi(C1) olan ve ultrasonografide derin venöz sistem ve vena saphena magna da yetmezliği olmayan 45 kadın hasta dahil edildi. Sklerozan çözelti olarak hipertonic saline (% 5) kullanılarak işlem gerçekleştirildi. Yaklaşık olarak 100 cm² alana 5 cc geçmeyecek şekilde kullanıldı. Hastanın klinik takibinde işlem öncesi ve tedavi sonrası 7. gün ve 30. gün fizik muayenede varislerin kaybolması, hiperpigmentasyon, tromboflebit çıplak göz ile bakılarak değerlendirildi.

BULGULAR: Hastamızın yaş ortalaması 30.93±8.95 idi. Tedavi bölgesinde telenjektazik venlerin eliminasyonu 41/45 (% 91.1) hastada tam olarak gerçekleşti. Anafilaksi, DVT, pulmoner emboli gibi ciddi komplikasyon hiçbir hastada görülmedi. Hiperpigmentasyon 5/45(%11.1) hastada, 1/45 (%2.2) hastada cilt nekrozu görüldü.

SONUÇ:Sık kullanılan sklerozan ajan olan polidakonalin temin edilemediği durumlarda telenjektazik varislerin tedavisinde alternatif sklerozan ajan olarak hipertonic saline'nin güvenli ve etkili bir şekilde kullanılabilmesi akılda bulundurulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Telenjektazik varis, Skleroterapi, Hipertonic salin

MALATYA DÜĞÜNLERİNDE GELENEKSEL SPORLAR

Abdullah DOĞAN

Dr., Malatya Gençlik Spor İl Müdürlüğü, Abdullah_d46@hotmail.com

Geçmiş uygarlıkların hemen hepsinde görülen geleneksel sporlar; ulusların yaşam, kültür sanat, edebiyatında önemli bir yere sahip olmuştur. Geleneksel sporlar bayramlarda, yağ törenlerinde, düğünler gibi önemli günlerde yapılmış ve Türk kültürünün önemli bir parçası olmuştur. Bu çalışmayla, geçmişte Malatya düğünlerinde gerçekleştirilen geleneksel sporların kayıt altına alınması ve bu sporların tanıtımının yapılması suretiyle gelecek nesillere aktarılması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden etnoğrafik desen kullanılmıştır. Ayrıca örneklem seçiminde amaçsal örneklem yöntemi benimsenmiştir. Çalışmada veri toplamak için yüz yüze görüşme ve belgesel tarama yöntemi kullanılmıştır. Öte yandan görüşme esnasında veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış form kullanılmıştır. Bunun yansısı veri tabanları, kitaplar, dergi gibi bilimsel kaynaklar incelenerek veri toplama gerçekleştirilmiştir. Çalışma da söylev analizi ve doküman analizi yöntemleri uygulanmıştır. Malatya’da genellikle bahar ve yaz aylarında yapılan ve üç gün süren düğünlerde; güreş, at yarışları, atlı cirit, taş kaldırma, omuzdan taş atma, saldırım (bacak arası taş atma), cirit atma (değnek atma), değnek çekişmece, ayakta değnek çekişmece, yaya koşusu gibi geleneksel sporlara rastlanılmıştır. Geçmişte Malatya bölgesinde düğünlerde yapılan geleneksel sporlar ilçe ve beldelere göre farklılıklar göstermiştir. Malatya’nın Yeşilyurt, Battalgazi, Darende, Hekimhan, Doğanşehir, ilçelerinde güreş; diğer ilçelere göre daha yoğun bir şekilde yapılmıştır. Değnek çekişmece oyununa Akçadağ ilçesinde rastlanılmıştır. Bulduğumuz dönem ve bilhassa yakın zamanlarda gerçekleşen çok yönlü toplumsal değişimler, küreselleşmeden büyük oranda etkilenmiştir. Dünyada ve ülkemizde meydana gelen kültürel, ekonomik ve politik düzeyde ki hareketliliğin geleneksel sporlar üzerinde olumsuz etkisi olmuştur. Bu etkilerin neticesinde Malatya’da 1980’li yıllara kadar düğünlerde yoğun bir şekilde yapılan geleneksel sporların günümüzde yapılmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcük: Malatya, Geleneksel Spor, Düğün,

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN FARKLI DEĞİŞKENLER IŞIĞINDA İNCELENMESİ

Büşra ŞAHİN

İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Celal TAŞKIRAN

İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Cemal GÜNDOĞDU

İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Mehmet GÜLLÜ

İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Bu araştırmada; Beden Eğitimi ve spor Yüksekokulu öğrencilerinin saldırganlık düzeylerinin farklı değişkenler (cinsiyet, bölüm ve branş) ışığında incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu araştırmanın evrenini Spor Bilimlerin Fakültesinde beden eğitimi ve spor öğretmenliği, spor yöneticiliği bölümü, engellilerde egzersiz spor eğitimi bölümü ve antrenörlük eğitimi 1. ve 2. öğretim bölümlerinden eğitim gören 120 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmadaki veriler Buss ve Peryy tarafından geliştirilen saldırganlık ölçeği kullanılarak elde edilmiştir. Bu ölçek, 2000 yılında Buss ve Warren tarafından geliştirilen 21 maddelik ölçek kullanılmıştır. Ölçek 5'li likert tarzında olup alınabilecek en düşük puan 21 en yüksek puan 105'dir. Veri analizinde ikili karşılaştırmalar için Mann Whitney U testi, çoklu karşılaştırmalar için Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır.

Araştırmada sonuç olarak, bölümlere göre saldırganlık puanları beden eğitimi öğretmenliği bölümü $X=57,23\pm 12,29$, Spor yöneticiliği bölümü $X=60,63\pm 16,68$, Antrenörlük eğitimi bölümü $X=60,10\pm 12,25$, Engellilerde egzersiz ve spor eğitimi bölümü $X=61,00\pm 12,44$ olarak bulunmuştur. Cinsiyetlere göre saldırganlık puanları ortalamaları bayanlarda $X=59,62\pm 13,66$ olarak belirlenirken erkeklerde $X=59,81\pm 13,42$ olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin branşlara göre saldırganlık puanları futbol $X=61,81\pm 12,62$, basketbol $X=61,76\pm 15,94$, voleybol $X=57,30\pm 14,29$, atletizm $X=59,33\pm 11,59$, diğerleri $X=58,61\pm 13,54$ olarak bulunmuştur.

Bu bulgulara göre antrenörlük bölümünün daha saldırgan olacağı beklentisinin tersine engellilerde egzersiz ve spor eğitimi bölümü araştırmaya alınan bölümlerden daha saldırgan, cinsiyetlere göre ise arada çok fark bulunmasa da erkekler bayanlara göre daha saldırgan, branşlara göre ise futbol ve basketbol oynayan öğrencilerin diğer branşlara göre saldırganlık düzeyleri daha yüksek çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: Spor, Saldırganlık, Sporda şiddet, Üniversite, Davranış

Dy-KATKILANMIŞ TiO₂'LERİN E.COLİ BAKTERİLERİNE KARŞI ANTİBAKTERİYEL ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Selda SEZER

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, seldasezer.44@gmail.com

Ayşegül YÜCEL

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, ayyucel2003@gmail.com

Funda OKUŞLUK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, funda.gurer@inonu.edu.tr

Emre BİRHANLI

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, emre.birhanli@inonu.edu.tr

F. Bilge EMRE

Dr. Arş.Gör., İnönü Üniversitesi, bilge100@gmail.com

140

ÖZET

Nanoteknolojik gelişmelerin hızla artmasıyla nano partiküllerin araştırılması ve uygulama alanlarının belirlenmesi gittikçe önem kazanmaktadır. Bu nano parçacıklardan önemli bir yere sahip olanlardan biri de TiO₂'dir. Toksik olmayan, çözünmeyen, nispeten daha ucuz, kimyasal olarak kararlı, kolayca sentezlenen TiO₂ oldukça yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Özellikle boya, yüzey kaplamaları, güneş koruyucuları, kozmetik, eczacılık ve gıda sektöründe oldukça yaygın kullanım alanlarına sahiptir. Nano partikül TiO₂'lerin elde edilmesinde düşük sıcaklık ve yüksek basınçtan dolayı hidrotermal sentez yöntemi kullanılmaktadır. En saf anataz kristal TiO₂ formu hidrotermal sentez yöntemiyle kapalı sistemde gerçekleştirilirken sentez tamamlandıktan sonra tekrar kullanılabilir olması bu yöntemin en büyük avantajlarından biridir.

Yapılan bu çalışmada çıkış maddesi olarak Titanyum(IV) isopropoksit (Ti(OPr_i)₄) kullanılarak hidrotermal yöntemle nano-TiO₂ sentezlenmiştir. Elde edilen nano boyuttaki TiO₂ içerisine katı hal yöntemi ile ağırlıkça %1 oranında Dy₂O₃ katılanarak 800°C de 1-3-5-7 ve 10 saat boyunca kalsine edilmiştir. Dy/TiO₂ karakterizasyon çalışmaları XRD (X - Ray Difraksiyonu), SEM (Taramalı Elektron Mikroskobu) görüntüleri ve FT-IR (Fourier - Transforms Infrared Spektroskopisi) ile yapıldı. Kompozit malzemenin bakterisine karşı antibakteriyel aktivitesi araştırıldı. Antibakteriyel aktivite belirleme de difüzyon yöntemi kullanıldı.

Anahtar Kelimeler: nano-TiO₂, Dy, Antibakteriyel, Escherichia Coli, Hidrotermal, Katıhal katkılama

SANAL ZORBALIK VE EBEVEYN İZLEMESİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

ANALYSIS OF CYBER BULLYING AND PARENTAL MONITORING IN TERMS OF SOME VARIABLES

EMİNE DURMUŞ

Doç.Dr. İnönü Üniversitesi, emine.durmus@inonu.edu.tr

Betül DOĞAN ÇEVİRGEN

Uzm. Psikolojik Danışman, MEB,betul.dgn.cvrngn@gmail.com

ÖZET

Teknolojinin hızlı gelişimi ile birlikte insanlar elektronik iletişim araçlarını kullanmaya başlamıştır. Dünya genelinde 4.021 milyar, Türkiye’de 54.33 milyon kişi internet kullanmaktadır (Global Digital Raport, 2018). Ülkemizde yapılan birçok araştırma ergenler arasında internet kullanımının yaygın olduğunu (%70-%97) göstermektedir (Arıcak ve diğerleri.,2008; Erdur-Baker, 2007; Tahiroğlu ve diğerleri, 2000; Türkileri 2012). Ergenlerin artan internet kullanımı ile birlikte sanal zorbalık kavramı ortaya çıkmıştır. Sanal zorbalık, kendini kolayca koruyamayacak durumda olan bir kurbanı karşı, bir kişi ya da grup tarafından, elektronik iletişim araçlarının kullanılması ile kasıtlı, tekrarlı ya da sürekli olarak yapılan saldırgan davranışlardır (Bauman, 2007; Hinduja ve Patchin, 2009; Smith ve diğerleri., 2008, Ybarra ve Mitchell, 2004). Sanal zorbalığın önlenmesi ergenleri koruyabilmek için oldukça önemlidir. Ebeveyn izlemesi; ebeveynlerin çocuklarının günlük hayatındaki aktiviteleri ile ilgili (nerede, ne yaptıkları, kimlerle vakit geçirdikleri gibi) bilgi sahibi olmasıdır (Kerr ve Stattin, 2000:367).Yurt dışında yapılan birçok araştırma ebeveyn izlemesi düzeyi yüksek olan ergenlerde riskli davranışların daha az olduğunu göstermiştir. (Dillon, Pantin, Robbins ve Szapoznik, 2008; Mesch,2009; Moilanen, Shaw, Criss ve Dishion; 2009).

Bu araştırmanın amacı; 6.-12. sınıflara devam eden öğrencilerde, sanal zorbalık ve ebeveyn izlemesi düzeylerinin bazı değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediğini belirlemek, ayrıca ebeveyn izlemesi düzeylerinin sanal zorbalıkta öğrencilerin yer aldıkları statüler açısından farklılık gösterip göstermediğini ortaya koymaktır. Araştırmanın örneklemi Malatya’da 6.-12. sınıflara devam eden 1112 (540 kız, 572 erkek) öğrencidir. Araştırmada Sanal Zorbalık Ölçeği, Ebeveyn İzlemesi Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Verilerin analizi için SPSS 21.0 paket programı kullanılmıştır. Analiz sonuçlarına göre erkek öğrencilerin sanal zorbalık yapma ve maruz kalma düzeyleri kızlardan daha yüksekken, ebeveyn izlemesi düzeyleri daha düşüktür. Üst sınıftaki öğrencilerin sanal zorbalık yapma ve maruz kalma düzeyleri alt sınıftakilere göre daha yüksekken, ebeveyn izlemesi düzeyleri daha düşüktür. Cep telefonu ve interneti daha uzun süredir ve daha çok kullananlar, hem daha çok sanal zorbalık yapmakta, hem de sanal zorbalığa daha çok maruz kalmaktadır, aynı zamanda ebeveynleri tarafından daha az izlenmektedir. Sanal zorbalıkta karışmayan statüsünde bulunan öğrenciler, zorba, kurban ve zorba/kurban statülerinde bulunan öğrencilere göre ebeveynleri tarafından daha çok izlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanal Zorbalık, Sanal Zorba, Sanal Kurban, Ebeveyn İzlemesi

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EGZERSİZDE TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Dr. Hande İNAN

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği,
Adıyaman, Türkiye hinan@adiyaman.edu.tr

Arş. Gör. Mehmet KARTAL

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği,
Adıyaman, Türkiye m.kartal@adiyaman.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği,
Adıyaman, Türkiye fmurathan@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Adıyaman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin egzersizde temel psikolojik ihtiyaçlarının bazı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırmaya 37 bayan 56 erkek olmak üzere toplam 93 öğrenci gönüllü olarak katılım göstermiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Vlachopoulos ve Michailidou (2006) tarafından geliştirilen ‘‘Egzersizde Temel Psikolojik İhtiyaçlar Ölçeği’’ ve araştırmacı tarafından geliştirilen ‘‘Kişisel Bilgi Formu’’ kullanılmıştır. Elde edilen normal dağılım gösteren verilerin analizinde One Way Anova Testi, normal dağılım göstermeyen verilerin analizinde ise Mann Whitney U ve tanımlayıcı istatistiksel analizler kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin egzersizde temel psikolojik ihtiyaç düzeyleri ile yaş cinsiyet, aylık gelir durumu, spor etkinlik alanı değişkenleri arasında anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra, öğrencilerin egzersizde temel psikolojik ihtiyaç düzeyleri ile egzersiz etkinliklerine katılım süresi değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz, Öğrenci, Beden Eğitimi, Psikolojik İhtiyaç

BU ÇAĞIN ADI'NDA EĞİTİME DAİR FİKİRLER

Yılmaz EVAT

Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
yilmazevat@hotmail.com

ÖZET

Tarık Buğra romanları, öyküleri, oyunları, fıkraları, denemeleri ve makaleleri ile 20. yüzyıl Türk edebiyatının tanınmış kalemlerindedir. *Bu Çağın Adı* sanatkârın makalelerinden oluşmaktadır. Eserde Tarık Buğra'nın çok çeşitli konulardaki fikirleri bulunmaktadır. Yazarın görüşlerini açıkladığı konulardan biri de eğitimidir. Tarık Buğra gelişmenin eğitimden geçtiğini düşünür. Sanatkâra göre Japonya eğitim gerçeğini iyi anlayan bir ülkedir. Japonya ilerlemiş ülkelere her yıl bin seçkin öğrenci yollar. Ülke yetişip gelen öğrencileri bürokraside değil insan yetiştiriciliğinde kullanır ve bir nesil sonra da verimini görür. Yazar zaman zaman ülkemizde her şeyin başı eğitim denilmesine rağmen insanlarımızı eğitmeyip sadece Batı'dan yasa ve sistem taklit ettiğimizi belirtir. Bu durum eğitim seviyesinin gittikçe düşmesine yol açmaktadır.

Sanatkâr Buğra, iyi insanın iyiye iyi, yararlıya yararlı demekle kalmayacağını zararlılara da karşı çıkacağını belirtir. Değerlilerin, başarılıların takdir edilip benimsenmesi önemlidir. Kaliteli eğitim ise insana bu hasleti kazandıran ve insanı kemâle götüren eğitimidir.

Tarık Buğra, eğitimin bir okuma-yazma meselesi olmadığına inanır. Okul sayılarını çoğaltmaktan ziyade yazar niteliği önemser. Sanatkâr eğitimi geliştirmek için yetiştiricilerin nitelikli yetiştirilmesini, okulların gerekli malzeme ile donatılmasını ister. Buğra eğitim için bu fikirlere inanan yöneticiler bulunmalı görüşündedir.

Bu Çağın Adı'nda bilim, teknik, adli ve idarî unsurların sağlığının iyi bir eğitimle sağlanacağı vurgulanır; ancak bütün bunları iyi bir eğitimden geçmiş insanlar sağlayabilir. Bu kalitede insan yetiştirmeden üniversiteleri çoğaltmakla ve kalabalıklaştırmakla bu iş daha girift bir hâle gelecektir.

Sanatkâr Buğra, eğitimsiz bir öğrenimin çok değersiz olduğuna dikkat çeker ve insanların heves, istek ve tutkularının iyi bir eğitimle kontrol altına alınması gerektiğini savunur.

Bu çalışmada; tündengelim yöntemi kullanılarak *Bu Çağın Adı*'nda eğitime dair görüşler belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tarık Buğra, Bu Çağın Adı, Eğitim, İnsan.

SİLİS DUMANI, UÇUCU KÜL VE BAZALTİK POMZA KATKILI BETONLARIN BAZI MEKANİK ve FİZİKSEL ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Dr., Mustafa EKEN

Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi, Elbistan Meslek Yüksekokulu, İnşaat Teknolojisi Bölümü,
Kahramanmaraş, mustafaeken.me@gmail.com

Dr. Öğr. Üye., Ela B. G. AVŞAROĞLU

Kahramanmaraş İstiklal Üniversitesi, Elbistan Meslek Yüksekokulu, İnşaat Teknolojisi Bölümü,
Kahramanmaraş, ela_gorur@hotmail.com

ÖZET

Değişik fiziksel, kimyasal ve mineralojik özelliklere sahip katkı malzemelerin çimentodan ikame edilerek betona eklenmesi sonucunda betonun farklı özelliklere sahip olması amaçlanmaktadır. Bu çalışmada Silis dumanı, Uçucu kül ve Bazaltik pomza katkıli betonların bazı mekanik ve fiziksel özellikleri araştırılmıştır. Çimentodan %10 - %20 oranlarında Silis dumanı, Uçucu kül ve Bazaltik pomza ikame edilerek beton numunelerin 7, 28 ve 90 günlük basınç dayanımları, ultrasonik ses geçiş hızları, schmidt çekici ve aşınma etkileri araştırılmıştır. Tüm gruplarda CEM I 42,5 R çimento türü, agrega türü ve gradasyonu sabit tutulmuştur. Yapılan çalışma sonucunda betona katılan farklı tip minerallerin betonun mekanik ve fiziksel özelliklerini geliştirmede katkı sağladığı yapılan deneylerle belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Farklı Tip Katkılar, Mekanik özellikler, Fiziksel Özellikler, Beton Teknolojisi

SUMMARY

It is aimed to have different properties of concrete as a result of the addition of concrete materials with different physical, chemical and mineralogical properties by replacing the cement with cement. In this study, some mechanical and physical properties of silica ash, fly ash and basaltic pumice added concrete were investigated. Silica fume, fly ash and basaltic pumice were replaced by 10% - 20% of the cement and the compressive strength of 7, 28 and 90 days. CEM I 42,5 R cement type, aggregate type and gradation were kept constant in all groups. As a result of the study, it was determined that different types of minerals contributing to the concrete and mechanical properties of concrete contributed to the concrete.

Key Words: Different Type Additives, Mechanical Properties, Physical Properties, Concrete Technology

HEMŞİRELİK VE EKİP ÇALIŞMASI

Zeliha CENGİZ

Dr., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, zeliha.cengiz@inonu.edu.tr

Kevser IŞIK

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
kevser_isik@hotmail.com

ÖZET

Sağlık ekibi; sağlık kurumlarında, bireye en kapsamlı ve kaliteli sağlık bakımının verilmesinde ortak hedefleri olan ve değişik sağlık mesleklerinden üyelerden oluşan bir birliktir. Bu ekip üyelerinin her biri kendi görevlerini yerine getiren, bilgi ve deneyimlerini sürekli paylaşan, ortak kararlar alan ve alınan kararları birlikte uygulayan bir gruptur. Disiplinler arası iş birliğini gerekli kılan en önemli unsurlar; görevlerin karmaşıklığı, yaratıcılığa gereksinimin duyulması, izlenecek yolların belirsizliği ve gereksinimlerin çeşitlenmesidir. Sağlık ekibi hemşire, doktor, fizyoterapist, diyetisyen, psikolog, sosyal hizmet uzmanı ve diğer sağlık personellerinden oluşur. Hemşireler sağlık ekibinin temel taşlarından birisidir. Hemşire; kişiliğiyle, bilgi ve becerisiyle, karar verme yeteneğiyle, hemşirelik hizmetlerini planlayarak uygulayabilen, ekip çalışmasını başarıyla yürütebilen sorumlu insan gücüdür. Sağlık ekibindeki her bir meslek üyesinin kendine özgü fakat birbirini tamamlayıcı hizmet vermesi beklenir.

Sağlık ekibinin en temel niteliği sonuçların üstün nitelikli olmasıdır. Ekip çalışması sayesinde verimlilik artar, iletişim kalitesi yükselir, yüksek performans gerektiren işlerde başarı kazanılır ve etkin kaynak kullanımı gerçekleşmiş olur.

Hemşire sağlık ekibine özellikle tedavi edici ve eğitsel planlarının geliştirilmesi ve uygulanması ile katılır. Böylece, hemşire sağlık bakım ekibinin etkin bir üyesi olarak çalışmaktadır.

Ekip içinde, hemşirelik hizmetlerinin planlanması, organizasyonu, yönetimi, değerlendirilmesi amacıyla bireyler, aileler, toplumlar ve diğer sağlık personeli ile işbirliği yapması; diğer hemşireler, yardımcı personel ve hemşirelik hizmetinin tüketicileri de dahil olmak üzere herhangi bir hemşirelik bakım ekibine liderlik etmesi; sağlık hizmetlerinin planlanması, sunulması, geliştirilmesi, koordine edilmesi ve değerlendirilmesi konularında birden fazla disiplin ve sektörden temsilcilerin oluşturdukları ekiplerdeki insanlarla işbirliği yapması; ekip çalışmasına yardımcı olacak güvenilir ve uyumlu bir çalışma ortamı sağlanması amacıyla diğer meslek gruplarıyla işbirliği yapması gibi konularda hemşirenin uzmanlığına ihtiyaç duyulmaktadır. Sonuç olarak disiplinler arası ekibin önemli üyesi olan hemşire; sağlık bakımında ekip içerisinde sorumluluğu en fazla olan üyelerden biridir.

Anahtar Kelimeler: ekip, ekip çalışması, hemşirelik

KERVANSARAY YAPILARININ YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN BİR SELÇUKLU YAPISI: ‘ELAZIĞ-KEBAN DENİZLİ KÖYÜ(MAKİTHAN) KERVANSARAYI ÖRNEĞİ

Muhammet KURUCU*

*Fırat Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Elazığ, Türkiye

e-posta: mkurucu2752@gmail.com

Murat ŞAHİN

Fırat Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Elazığ, Türkiye

ÖZET

İlk zamanlardan itibaren Anadolu coğrafyası Hitit, Urartu, Frig, Helenistik, Roma, Bizans gibi bir çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. İpek ve Baharat yollarının ve jeopolitik konumu sebebiyle Anadolu, Asya ile Avrupa kıtaları arasında her alanda bağlantı sağlamıştır. Anadolu Selçuklu Dönemi Türk mimarlığı için özel bir dönemdir. Türkler coğrafyanın jeopolitik önemi kavramış, dönemin ihtiyaçları ve koşulları içerisinde sosyo-kültürel, imar, ekonomi gibi her alanda çok önemli atılımlar yapmıştır. Anadolu’da gelenek ve göreneklerin çeşitliliği, topografik ve coğrafik koşullar gibi iç ve dış etmenler, sanatçılar ve kitlelerin etkileri sayesinde ortaya çıkan sanat benzersiz ve eşsiz olmuştur. Anadolu’nun Doğu ve Güneydoğu bölgelerini bağlayan kervan yollarının kesişim bölgesinde yer alan Elazığ Kenti, tarih boyunca bir çok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Verimli toprakları, İklim özellikleri ve topoğrafik yapısı sayesinde Elazığ tarih boyunca stratejik bir konuma sahiptir. Günümüzde de bu özelliğini halen korumaktadır. Kervan yolları üzerinde tüccar ve kervanları korumak, dinlenme ve barınma gibi her türlü ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ortalama (30-40)km mesafelerde kervansaraylar inşa edilmiştir. Günümüze kadar kalabilen kervansaraylar bizleri o dönemin sosyo-kültürel ortamı, mimarisini ve yapı özellikleri gibi bir çok konuda aydınlatmaktadır. Bu çalışmada, Elazığ-Keban yolundaki Anadolu Selçuklu Döneminden kalan tek kervansaray olan ve harap durumdaki Elazığ Keban Makat Han ele alınmıştır. Kitabesi olmadığından XIII. Yy sonlarına tarihlendirilen Kervansaray sadece kapalı bölümden oluşmaktadır. Klasik Selçuklu kışık plan tipine sahip olan yapı 26x17m uzunluğunda kare bir plana sahiptir. Kesme taştan yapılmış anıtsal bir taç kapısı bulunmaktadır. Giriş bölgesi eyvanla geçilmiş ve beşik tonozla örtülmüştür. Yapının üst örtüsü 6m yüksekliğinde tonozlarla geçilmiştir. 2018 Yılında Fırat Üniversitesi Mimarlık Bölümü Restorasyon Anabilim dalınca yürütülen Restorasyon Projesi dersi kapsamında yapı ele alınıp incelenmiş, analiz ve araştırmaları yapılarak, röleve, restorasyon-restitüsyon projeleri hazırlanmış, yapılan değerlendirmeler sonucunda yapıya İşlik Evi veya Kent Müzesi işlevi kazandırılarak yapı yeniden işlevlendirilerek değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu sayede kervansaray yapısının hem gelecek kuşaklara geçmişin izleri aktarılmış hem de yapının yaşatılması, Elazığ Keban Turizmüne ve ekonomisine katkı sağlaması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: , Anadolu Selçuklu, Keban, Makıt (Denizli) Han, Kervansaray, Yeniden İşlevlendirme.

A STRUCTURE OF A SELÇUKLU ABOUT THE RE-ACTIVATION OF CARAVANSERAI STRUCTURES: ELAZIĞ-KEBAN DENİZLİ VILLAGE (MAKITHAN) CARAVANSERAI EXAMPLE

ABSTRACT

From the earliest times Anatolian geography has hosted many civilizations such as Hittite, Urartu, Phrygian, Hellenistic, Roman, Byzantine. Due to the Silk and Spice routes and geopolitical location, Anatolia has provided connections to every area between Asia and Europe. The Anatolian Seljuk Period is a special period for Turkish architecture. The Turks have made very important advances in every field, such as socio-cultural, zoning, economics, within the concept and geopolitical importance of the geography. The art that has emerged in Anatolia due to the effects of internal and external factors such as the diversity of traditions and customs, topographic and geographical conditions, artists and masses has been unique and unique. Anatolian Seljuk art and culture are the best examples of this. Many monumental buildings such as madrasa, mosque, caravanserai, baths, bridges, which are still standing. Elazığ City, which is located at the intersection of the caravan roads connecting the eastern and southeastern regions of Anatolia, has hosted many civilizations throughout history. Efficient soil, climate features and topographic structure make Elazığ a strategic location throughout history. Today it still maintains this feature. The caravansaries that can stay up to the sun can illuminate us in many aspects such as the socio-cultural environment, architecture and construction characteristics of that period. Over time, as the importance of historical silk and spice roads decreased, the values and functions of caravanserai structures also lost their importance. For this reason, many caravanserai have been disappearing at the edges of desert roads, many caravanserai and caravan roads have disappeared. In this study, Elazığ Keban Makat Han, the only caravanserai from the Anatolian Seljuk period on Elazığ-Keban road and devastated, was taken up. Since there is no inscription XIII. The caravanserai, which was dated to the end of the century, consists of only a closed section. The building, which has the traditional Seljuk winter plan type, has a square plan with a length of 26x17m. There is a monumental crown door made of cut stone. The entrance area is covered with ivory and covered with a barrel vault. The top of the building was crossed with vaults at a height of 6m. As a result of the relays, This study carried out in the department of restoration department of the university, required analysis and studies, restoration-restitution studies and analysis, it was aimed to reevaluate the structure by making the structure work house or city museum. The caravansaray structure on this site was traced to the future generations and it was aimed to contribute to Elazığ Keban Tourism and economy.

Keywords: Anatolian Selçuklu, Caravansaray, Keban, Makat, Restitution, Re-use

EMPATİ KANSER ALGISINI ETKİLER Mİ?

Gürkan ÖZDEN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, gurkan.ozden@yandex.com

Seher ÇEVİK

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, seherrcvk@gmail.com

Seyhan ÇITLIK SARITAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, seyhan.saritas@inonu.edu.tr

ÖZET

Kanser dünya çapında önde gelen ölüm nedenidir. 2018’de dünya çapında yaklaşık 18 milyon kanser vakası bulunduğu tespit edilmiştir. Tedaviler ve sağ kalım oranları her ne kadar iyileştirilmiş olsa da bu patoloji hala ölüm ve travma gibi çok olumsuz fikirler ile ilişki halindedir. Toplumlarda genel olarak; kanserin tedavisinin tam olarak mümkün olmadığı, son derece ölümcül bir hastalık olduğu, tedavi sonucu iyileşen bireylerin fiziksel ve sosyal olarak yetersiz kaldıkları görüşü kabul görmektedir. Bu yönden bakıldığında, panik ve yoğun kaygıya sebep olan bir hastalık olarak algılanmaktadır. Sağlıklı bireylerin bu hastalıkla ilgili yaklaşımlarında empatinin önemli bir rolü olduğu düşünülmektedir. Empati özellikle başkalarının sıkıntı içinde olduğu durumlarda, diğerleri için sıcaklık, endişe ve şefkat duygularını içeren güçlü bir duygusal bileşendir. Empati, damgalayıcı olmayan düşünce biçimini geliştirebilecek faktörleri anlamaya çalışmak için gereklidir. Kişilerin davranışlarında değişikliğe neden olmasından dolayı empati düzeyi insan yaşamında önemlidir. Empati seviyesi farklı olan kişilerin farklı biçimlerde davranış örüntüleri sergilediği görülmektedir. Empati düzeyi yüksek olan kişilerin yardım sever ve özverili davranışa, empati düzeyi düşük olanlara kıyasla daha yatkın olduğu bilinmektedir. Davranış biçimlerindeki değişiklikler hastalıklara karşı tutumları da değiştirebilmektedir. Jones ve Ruthing yaptıkları bir araştırmada empatinin kanser hastaları üzerindeki sosyal yargıları hafifletebileceğini göstermişlerdir.

Kanser teşhisi konulan bireyler genelde farklı ve başkalaştırılmış bir grup olarak görülmektedir. Bu bireyler işlerini kaybetmemek ve sosyal ilişkilerinde bozulmalar yaşamamak adına genelde hastalıklarını gizleme eğilimi içerisine girmektedirler. Tedavi olup tam bir iyileşme sağlanan bireylerde dahi tekrar işe dönüşlerde ve iş arkadaşlarıyla olan ilişkilerin normalleşmesinde sorunlar yaşanabilmektedir. Kanser algısı, başkalarından ayırt edici davranışlar, tanı veya tedavide gecikmeler, sağlık hizmetlerinin kullanılabilirliğinin azalması gibi birçok farklı şekilde görülebilir. Kanserle ilgili algı oldukça geniş bir konu olduğundan, sağlıkla ilgili sorunları ve hastalığın sosyal yükünü kabul etmek önemlidir. Araştırmacılar kanser algısının hastalığın kendisi, seyri ve ortaya çıkardığı ölüm korkusundan etkilendiğini öne sürmüşlerdir. Literatür incelendiğinde, empati düzeyinin kanser ve kanserli hastalara ilişkin tutumları nasıl etkileyebileceğini inceleyen çok az çalışmaya rastlanmıştır. Bu araştırma, günümüzde halen en önemli sağlık sorunlarından biri olan kansere karşı sağlıklı bireylerin tutumlarında empati düzeylerinin etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Empati Düzeyi, Kanser, Algı, Stigma

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ENERJİ İÇECEĞİ TÜKETİM DAVRANIŞLARI VE RİSK ALMA TUTUMLARININ İNCELENMESİ
INVESTIGATION OF SPORTS SCIENCE FACULTY STUDENTS' CONSUMPTION BEHAVIORS OF ENERGY DRINK AND RISK TAKING ATTITUDES

Ediz ERDEM

Doktora Öğrencisi İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Entitüsü, edizerdem44@hotmail.com

Serkan DÜZ

Dr. Öğrt. Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, serkan.duz@inonu.edu.tr

ÖZET

Enerji içecekleri (Eİ) genellikle yüksek dozda şeker, karbonhidrat ve guarana, taurin, ginseng gibi çeşitli uyarıcıları içeren kafein bazlı içeceklerdir. Ayrıca bu içecekler sadece fiziksel ve zihinsel performansı değil dikkat ve konsantrasyonu artıran doğal bir içecekmiş gibi pazarlanmaktadır. Her ne kadar Eİ tüketiminin tüketicilerin sağlığı üzerindeki potansiyel riskleri ve zararlı etkileri hakkında endişeler bulunsun da, kullanımı gençler arasında her geçen gün artmakta ve kullanım yaşı giderek azalmaktadır. Bu nedenle bu çalışmanın amacı spor bilimleri öğrencilerinin enerji içeceği tüketim davranışları ve risk alma tutumlarını incelemektir.

Araştırmanın evrenini İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 996 öğrenci, örneklemini ise .05 yanılma düzeyi, .80 güç ve .20 etki düzeyinde yapılan güç analizi sonucuna göre 240 öğrenci oluşturdu. Katılımcıların Eİ kullanım durumları araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu, risk alma tutumları ise Bayar ve Sayıl (2000) tarafından geliştirilen “risk alma ölçeği” ile belirlendi. Ölçeğin Cronbach's Alpha iç tutarlılık kat sayısı ,81 olarak bulunmuştur. Araştırma bulguları spor bilimleri öğrencilerinin %60'ının Eİ tükettiğini, %44,6'sının enerji içeceğinin zararlı olduğunu düşündüğünü, %45,7'sinin reklamlardan etkilenildiğini, %54,2'sinin Eİ'yi ilk kez lisede kullandığını, %43,5'inin Eİ'yi ilk kez spor yaparken kullandığını, %20,8'i Eİ kullanmanın ileride kalp için tehlike yaratacağını, %75,8'inin bileşiminde şeker, %36,7'sinin ise alkol olduğunu düşündüklerini göstermiştir. Ayrıca, Eİ kullananların %69,1'inin kullanmayanlara göre daha fazla bağımlılık eğilimleri gösterdiği, Eİ kullanımı ile risk alma toplam puanları arasında orta düzeyde ($p=.00$, $r=.541$) anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Sonuç olarak spor bilimleri fakültesi öğrencileri arasında enerji içeceği kullanım sıklığının yüksek olduğu, Eİ'nin bileşimindeki maddelerin ve yan etkilerinin bilinmediği, son olarak ta öğrencilerin risk alma eğilimleri arttıkça enerji içeceği tüketimlerinin arttığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Enerji içeceği, Risk alma, Spor

ABSTRACT

Energy drinks (EDs) are caffeine-based beverages that commonly contain large doses of sugar, carbohydrates, and a variety of stimulants such as guarana, taurine and ginseng. These beverages are also marketed as a natural drink that increases not only physical and mental performance but also attention and concentration. Although there are concerns about the potential risks and harmful effects of ED consumption on consumers' health, usage of these drinks increases day by day among young people and the age of use is gradually decreasing. Therefore, the aim of this study was to investigate the energy drink consumption behaviors and risk taking attitudes of faculty of sports science students.

The population of the study consisted of 996 students studying in the Faculty of Sport Sciences at Inonu University, and the sample consisted of 240 students according to the results of power analysis performed at .05 level of alpha, .80 power and .20 effect size. ED usage of Participants was determined by a questionnaire developed by the researchers, and risk taking attitudes were evaluated by "risk taking scale" developed by Bayar and Sayıl (2000). Cronbach's Alpha internal consistency coefficient of the scale was found to be 81. Results of the study showed that 60% of sports science students consumed ED, 44.6% of them thought that energy drink was harmful, 45.7% of them were affected by advertisements, 54.2% of them used ED for the first time in high school, 43.5 % of them used ED for the first time in sports, 20,8% of them showed that using ED would be a risk for the heart in the future, 75.8% of them thought that there was sugar and 36.7% of them thought that there was alcohol in it. Moreover, it was found that 69.1% of ED users showed more dependency tendencies than non-users, and a moderate significant relationship was found between ED use and risk taking total scores ($p = .00$, $r = .541$).

As a result, it was found that the use of energy drink among sports science faculty students is high, the substances in the composition of ED and the side effects of it were not known, and finally the consumption of energy drinks increased as the risk-taking tendencies of students increased.

Key words: Enerji drink, Risk taking, Sports.

EPOKSİ REÇİNEDE PARTİKÜL TAKVİYE ORANININ VİSKOZİTE VE SICAKLIK DEĞİŞİMİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Yusuf Eren ERDOĞDU

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, eren.erdogdu@inonu.edu.tr

Engin Eren KORKMAZ

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, engin.korkmaz@inonu.edu.tr

Tuğberk ÖNAL

Öğr. Grv., Turgut Özal Üniversitesi, tugberk.onal@ozal.edu.tr

Yunus ÖNAL

Dr.Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, yunus.onal@inonu.edu.tr

Şemsettin TEMİZ

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, semsettin.temiz@inonu.edu.tr

151

ÖZET

Teknolojinin gelişmesi ile beraber geleneksel malzemelerin yerini alabilecek yeni ürünlere ihtiyaç duyulmaya başlanmıştır. Bunların başında partikül takviyeli kompozit malzemeler gelmektedir. Kompozit malzemenin ana yapısını matris ve takviye elemanları oluşturmaktadır. Partikül takviyeli kompozitlerde matrisin mekanik ve fiziksel özelliklerinin geliştirilmesinde en belirleyici unsurlar partikül tipi ve oranıdır. Bu unsurlar zamana bağlı olarak reçinenin viskozitesinde ve sıcaklığında değişimlere neden olduğundan imalat öncesi süreçte matris malzemesini oluşturan polimerin viskozite ve sıcaklığının takip edilmesi önem teşkil etmektedir. Sıcaklık ve viskozitedeki değişimler fiberin ıslanmasını doğrudan etkilediğinden üretilen kompozitin mekanik özelliklerinde farklılıklara yol açmaktadır. Bu çalışmada partikül takviyeli polimerlerin partikül oranının zamana bağlı olarak viskozite ve sıcaklık üzerindeki etkisi incelenmiştir. Her 2 dakikada bir viskozite ve sıcaklık değerleri gözlemlenmiştir. Partikül malzemesi olarak Grafen nanoplatelet, reçine olarak Huntsman Araldite LY 5052 ve sertleştirici olarak da Huntsman Aradur Epoksi sertleştirici kullanılmıştır. Çalışmada 3 farklı oranda partikül takviye edilmiştir ve her bir partikül oranı için ayrı ayrı deneyler yapıldıktan sonra, zamana bağlı olarak viskozimetre ile viskozite ve termal kamera ile de sıcaklık değişimleri takip edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS programında analiz edilerek ANOVA (Analysis of Variance) analizi gerçekleştirilmiştir. Sonuçta zaman ve partikül oranına bağlı olarak bir denklem türetilmiş ve teorik olarak viskozite ve sıcaklık değerinin tahmin edilmesi sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Epoksi reçine, Grafen nanoplatelet, Viskozite, Sıcaklık

‘AĞVAN’ DUTUNUN BİTKİSEL ÖZELLİKLERİ

Duygu ÖZELÇİ

Erdoğan ÇÖÇEN*

Selçuk AVCI

Mehmet ÖZELÇİ

Ali Rıza ŞAHİNOĞLU

Remzi KOKARGÜL

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Malatya /Türkiye

*Sorumlu yazar E-mail: elmas29@gmail.com

ÖZET

Dut, çok sayıda farklı türe sahip olmasıyla farklı iklim ve toprak şartlarına yüksek adaptasyon kabiliyeti göstermektedir. Zengin genetik çeşitliliğe sahip olan dut bitkisi, dünyada çok geniş bir yayılma alanı bulmuştur. Dünyada meyvesinden yararlanılmak üzere yaygın olarak yetiştirilen dut genotiplerinin *Morus alba* (Beyaz dut), *Morus rubra* (Kırmızı dut) ve *Morus nigra* (Karadut), türleri içerisinde yer aldığı bildirilmektedir. Dut kültürünün 400 yıldan fazla bir geçmişe sahip olduğu Anadolu’da sofralık ve kurutmalık özellikte çok sayıda mahalli genotipler yetiştirilmektedir. Islah çalışmaları için bulunmaz nitelikte materyal oluşturan bu genotiplerin bitkisel özelliklerinin belirlenmesi çeşit geliştirme ve tescil için önem arz etmektedir. 2018 yılında yürütülen bu çalışmada Malatya İli Doğanşol ilçesinde yetiştirilen ve *M. alba* türü içerisinde yer alan ‘Ağvan Dutu’ materyal olarak ele alınmıştır. Çalışmada Ağvan Dutunun bitkisel özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Pomolojik analizlerde ortalama meyve ağırlığının 1.75 g, meyve eninin 11.95 mm, meyve boyunun 19.69 mm ve meyve sapı unluğunun ise 6.78 mm olduğu saptanmıştır. Meyve suyunda gerçekleştirilen kimyasal ölçümlerde SÇKM değerinin % 30.00, pH değerinin 5.96 ve TEA değerinin ise % 0.25 olduğu belirlenmiştir. Çalışmada genotipin sıra ve kurutma randımanı yüksek bulunmuştur. Morfolojik incelemede ağaç habitusunun yarı-dik geliştiği, gelişme kuvveti ve dallanma miktarının kuvvetli düzeyde olduğu görülmüştür. Yıllık sürgün incelemelerinde boğum aralarının orta uzunlukta ve lentisel yoğunluğunun orta düzeyde, vegetatif tomurcuğun ise basık şekilde olduğu belirlenmiştir. Yaprak morfolojisi incelemelerinde yaprakların oval şekilli, yaprak ayası kenar dişlerinin testere şeklinde, yaprak ayası sap cebinin hafif girintili, yaprak ayası uç şeklinin ise ters V şeklinde olduğu saptanmıştır. Çalışma sonunda Malatya Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü adına çeşit tescil çalışmalarına başlanılan Ağvan Dutunun bitkisel özellikleri ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

MALATYA YÖRESİNDE YETİŞTİRİLEN KARAMEHMET ELMA ÇEŞİDİNDE KLON SELEKSİYONU

CLONAL SELECTION OF "KARAMEHMET "APPLE VARIETY GROWN IN MALATYA PROVINCE

Erdoğan ÇÖÇEN*

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Malatya / Türkiye

Tahir MACİT

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Malatya / Türkiye

Cemil ERNİM

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Malatya / Türkiye

Remzi KOKARGÜL

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Malatya / Türkiye

Yılmaz UĞUR

Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Malatya / Türkiye

Tuncay KAN

Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Malatya /Türkiye

Lütfi PIRLAK

Selçuk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Konya / Türkiye

*Sorumlu yazar E-mail: elmas29@gmail.com

153

ÖZET

Bu çalışma Malatya ilinde yetiştirilen mahalli "Karamehmet" elma çeşidinde klon seleksiyonu amacıyla 2013-2017 yılları arasında yürütülmüştür. Yapılan alan taramasında yaklaşık 500 dolayında elma ağacı incelenmiş ve amaca uygun olduğu düşünülen 15 klon arazide işaretlenmiştir. Belirlenen ağaçlardan alınan meyve örneklerinde pomolojik analizler gerçekleştirilmiş ve çalışma sonuçları, değiştirilmiş "Tartılı Derecelendirme Metodu" ile değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonunda 44.KM.02, 44.KM.08 ve 44.KM.15 nolu klonlar ümitvar olarak belirlenmiştir. Ümitvar olarak belirlenen klonlarda sırasıyla meyve ağırlığı 205.30 g, 151.98 g, 175.02 g; meyve eti sertliği 7.90 kg/cm², 7.96 kg/cm², 8.90 kg/cm², Suda Çözünen Kuru Madde oranı % 13.12, %11.40 ve %14.10 olarak belirlenmiştir. Yapılan gözlemlerde ve duyu analizlerde ümitvar klonların periyodisite göstermediği, verimlilik durumu, yeme kalitesi ve albeni yönüyle de üstün özellik gösterdiği belirlenmiştir. Çalışma sonunda ümitvar olarak belirlenen üç adet klon çalışmanın ikinci aşamasına aktarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mahalli çeşit, Pomoloji, Tartılı Derecelendirme Metodu

ABSTRACT

This study was carried out between 2013-2017 in order to clonal selection in the local "Karamehmet" apple variety grown in Malatya province. Approximately 500 apple trees were examined in the field survey and 15 clones, which are considered to be suitable for the purpose, are marked in the field. Pomological analyzes were performed in fruit samples taken from determined trees and the results of the study were evaluated with the modified "Weight Ranked Method". At the result of the evaluation, 44.KM.02, 44.KM.08 and 44.KM.15 clones were determined as hopeful clones. At the clones

determined as hopeful, respectively the fruit weight was 205.30 g, 151.98 g, 175.02 g; fruit meat hardness was 7.90 kg / cm², 7.96 kg / cm², 8.90 kg/cm², total soluble solid content was 13.12%, 11.40% and 14.10%. In the observations and sensory analyzes, it was determined that the hopeful clones did not show periodicity and showed superior characteristics in terms of productivity status, eating quality and attractiveness. At the end of the study, hopeful three clones were transferred to the second phase of the study.

Keywords: Local variety, Pomology, Weight Ranked Method

E-SAĞLIK OKURYAZARLIĞININ KALP YETERSİZLİĞİ OLAN HASTANIN ÖZBAKIMINA ETKİSİ

Seher ÇEVİK

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, seherrcvk@gmail.com

Gürkan ÖZDEN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, gurkan.ozden@yandex.com

Seyhan ÇITLIK SARITAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, seyhan.saritas@inonu.edu.tr

ÖZET

Kalp yetersizliği (KY) yaşla beraber artan önemli bir morbidite ve mortalite sebebidir. Amerika Birleşik Devletleri'nde 5.8 milyondan fazla kalp yetersizliği hastası olup, her yıl bu sayıya 65 yaş ve üzeri olan yaklaşık 825 bin yeni vaka eklenmektedir. Avrupa'da bu sayının 15 milyondan fazla olduğu tahmin edilmektedir. Türkiye'de ise Heart Failure Prevalence and Predictors in Turkey (HAPPY) çalışmaları sonucunda KY prevalansı %6.9 bulunmuştur. Buna göre ülkemizde yaklaşık 2 milyon 424 erişkin KY hastası bulunmaktadır. Cajita ve arkadaşlarının çalışmasında KY hastalarının hastalık, tedavi rejimi ve ilaçları hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları ve bununda tekrarlı hastane yatışlarına sebep olduğu bulunmuştur. Yeterli sağlık desteğine sahip olan ya da olmayan hastalar sağlık durumlarındaki değişiklikleri öncelikle internet ortamında araştırma eğilimi içerisine girebilmektedirler. İnternet hastalara sadece sağlık ya da hastalık konularında değil aynı zamanda diyabet, hipertansiyon, kalp hastalıkları gibi kronik hastalıklarda eğitici egzersizler, yaşam şekli ve ilaç kullanımı gibi konularda da bilgi sağlar. Ancak internette bilgi edinmek etkin bir sağlık-okuryazarlığı gerektirir. Bazı çalışmalar e-sağlık okuryazarlığının hastaların internette aldıkları tıbbi bilgiyi yanlış yorumlama ya da değerlendirememesi gibi dezavantajları olduğunu göstermektedir. Bunun yanı sıra bireyler internet üzerinden bilgi arayarak kendi bedenleri, hastalıkları ve özellikle kronik hastalıkları nasıl yönetecekleri hakkında kendilerini eğitirler. Bu doğrultuda, e-sağlık okuryazarlığı dezavantajlara sahip olma riskiyle beraber doğru yönetildiğinde hastalar için oldukça kullanışlıdır.

KY tanısı konulan birey, tanının konduğu andan itibaren bu tanıyla yaşamayı öğrenmeli ve etkili bir özbakım sağlamalıdır. KY'yi etkili bir şekilde yönetmenin temel koşullarından biri özbakımdır. Kalp yetersizliği olan bireylerin özbakımına bakım veren katkısı, hasta bireye zaman, güç sağlama ve özbakımında başka biri tarafından desteklenmesidir. Ev ortamında bakım verici eşliğinde verilen özbakım üçüncü basamak hastane yatışlarını azaltmaktadır. Literatüre bakıldığında kalp yetersizliği özbakımına bakım veren katkısı ve e-sağlık okuryazarlığıyla ilişkisini inceleyen çalışmaya rastlanmamıştır. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı, e-sağlık okuryazarlığının kalp yetersizliği olan hastanın özbakımına etkisini belirlemektir.

Anahtar Kelimeler: E-Sağlık Okuryazarlığı, Kalp Yetersizliği, Özbakım

BİR MANSÛRNÂME NÜSHASI: MANZÛME-İ HİKÂYE-İ MANSÛR

Esra BULDUK

Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, esra.buldukt56@gmail.com

ÖZET

Hallâc-ı Mansûr, M. 857’de Fars eyâletinin Beyzâ şehri Tûr kasabasında doğmuştur. Kaynaklarda kerâmet sâhibi bir kişi olduğuna dâir bilgiler bulunan Hallâc-ı Mansûr, “Ene’l-Hak” yani “ben Hakk’ım” sözüyle tanınmıştır. O, bu sözü hakikatte Yaratıcıyla bütünleştiğini ifade etmek için kullansa da bu sözün mânâsını ve hikmetini idrâk edemeyen kişiler tarafından yanlış anlaşılmış ve gene bu kişiler tarafından, şer’îata aykırı olduğu gerekçesiyle onun katli câiz görülmüştür. Hallâc-ı Mansûr, bu kelâmının, onu ölüme götüreceğini bildiği hâlde sözünün arkasında durmaktan vazgeçmemiştir. Bu sebeple Hallâc-ı Mansûr, klâsik Türk şiirinde aşkın şehîdi olarak kabûl görmüş ve ona bu yönüyle çok fazla telmîhte bulunulmuştur. Edebiyatımızda Mansûr sevgisi, bu kadarla da sınırlı kalmamış, Mansûr’un hayâtı ve kerâmetlerini nazmen tahkiyevî bir şekilde işleyen Mansûrnâme türünün ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Edebiyatımızda, Ferîdüddin Attâr’ın Tezkiretü’l-Evliyâ’sından iktibâs edilerek Menâkıbnâme-i Hallâc-ı Mansûr, Dâsitân-ı Mansûr, Kitâb-ı Hallâc-ı Mansûr başlıklarıyla mesnevî tarzında eserler telif edilmiştir. Telif edilen bu eserler, Mansûrnâme türüne örnek olarak gösterilebilir. Yukarıda zikredilen Menâkıbnâme-i Hallâc-ı Mansûr mesnevîsinin nüshaları farklı şâirlere atfedilmiştir. Mustafa Tatcı, *Hallâc-ı Mansûr Menâkıbnâmesi* isimli kitâbında, konuyla ilgili tespit ettiği nüshalar hakkında ayrıntılı bilgilere yer vermiş ve bu nüshaların hangi şâirlere atfedildiğini belirtmiştir. Akabinde bu nüshalar arasında en eski ve en sahîh olarak kabûl ettiği bir nüshanın metnine de çalışmasında yer vermiştir. Tatcı, eserin dil ve üslûp özelliklerinden hareketle en geç 15. yüzyılın ortalarında kaleme alındığını tespit etmiş, bu nedenle de zikrolunan mesnevînin sanılanın aksine Niyâzî Mısrî’ye değil, Niyâzî-i Kadîm’e ait olduğunu belirtmiştir.

Milli Kütüphane’de Muhammed Çelebi b. Alî adına kayıtlı Manzûme-i Hikâye-i Mansûr isimli nüshanın bilgileri, Tatcı’nın kitâbındaki nüsha bilgileri arasında yoktur. Bizim amacımız, bu bildiri aracılığıyla Milli Kütüphane’de bulunan bu nüshayla ilgili genel bilgileri sunmak ve Mustafa Tatcı’nın kitâbında yer alan nüshayla yeni nüsha arasında bir kıyaslama yaparak ortaya çıkan sonuç hakkında bilgi vermektir. Sunumu yapılacak olan bu çalışmanın, Hallâc-ı Mansûr’la ilgili daha önce yapılmış çalışmalara ilâve bilgiler sağlayacağını ve bundan sonra yapılacak olan çalışmalara, kaynak teşkil edecek araştırmalar arasında yer alacağını düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: Hallâc-ı Mansûr, bir Mansûrnâme nüshası, Mustafa Tatcı, Hallâc-ı Mansûr Menâkıbnâmesi

TEKSTİL KONFEKSİYON ATIKLARINDAN REJENERE PAMUK POLYESTER İPLİK İMALATI**TEXTILE CONFECTION THE WASTE REGENERATED COTTON POLYESTER YARN MANUFACTURING**

Banu Hatice GÜRCÜM

Prof. Dr. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Tekstil Tasarımı
Bölümü banugurcum@gmail.com

Esra YILMAZ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Enstitüsü,
Tekstil Tasarımı, esrayilmazdesigner@gmail.com

ÖZET

Doğa kaynaklarının tüketime bağlı olarak sınırsız olmayışı, insan ihtiyaçlarının her geçen gün artması ve büyüyen sanayinin oluşturduğu atık miktarının fazlalığı ile geri dönüşüm kazanımı önemli hale gelmiştir. Dünyada her yıl ortaya çıkan atığın büyük kısımları, düzenli çöp depolama alanlarına gömülmektedir. ABD ve Avrupa’da geri dönüşüm konusunda önemli adımlar atarken, Türkiye’de bu geçmiş 20 yılı biraz aşan bir geçmişe sahiptir. Türkiye’deki atık yönetimi ve geri dönüşüm sektörü, özel sektör ve yerel yönetimlerin katkılarıyla bugün önemli bir pazar haline getirilmiştir. Atıkların parasal değeri, sektörde potansiyel pazarı ile söz konusu atıkların geri dönüşüme kazandırılmasıyla hem enerji hem de hammadde konusunda önemli tasarruf sağlanacağı, sürdürülebilirlik anlayışının giderek önem kazanmasına yol açmıştır. Türkiye’de artık bir atık sektörü ve buna bağlı bir atık ekonomisi oluştuğunu görülmektedir.

Bünyesindeki çok sayıda firma ile Türkiye’deki konfeksiyon atığı ve geri dönüşüm bölgesi olan Uşak ili son yıllarda “tarlasız pamuk” imal eden, ikinci kalite iplik özelliğine sahip, orijinalden düşük fiyatına satılan ekonomik değeri yüksek pazar hacmine sahip bir sektördür. İplik haline getirilen kumaş artıkları ev tekstil ürünleri, perde, kıyafet, koltuk kılıfı, keçe üretiminde kullanılmaktadır. Bir yandan geri dönüşümle bu atıklar tekrar ekonomiye kazandırılırken, diğer yandan pamuk üretiminde kullanılan araçlar kullanmadan pamuk elde edilmesi zaman ve insan iş gücü açısından da avantaj sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı uşak ili tekstil organize sanayi bölgesinde yer alan iplik fabrikasında; kumaş atıklarının ipliğe dönüşümünü, işletmenin atıkları işletmelerinden nasıl temin ettikleri, hangi işlemlere tabi tutarak ne tür geri kazanılmış ürünler elde ettikleri ve atıkların kazanımı ile ilgili araştırmalar yapılmış ve sunulmuştur. Oluşturulan araştırmanın tekstil atıkları ile ilgili farkındalık oluşturacağı ve iplik imalat metotlarıyla ilgili alanlarına örnek oluşturacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Atık, Tekstil Konfeksiyon Atıkları, Rejenere Pamuk İplik.

ABSTRACT

Due to the fact that nature resources are not unlimited depending on consumption, human needs increase day by day and the amount of waste generated by the growing industry, recycling has become important. Large amounts of waste that occur every year in the world are buried in regular landfills. US and key steps in laying recycling in Europe, slightly exceeding this history has a history of 20 years in Turkey. Waste management and recycling sector in Turkey has become an important market today with the contribution of the private sector and local

governments. The monetary value of the wastes, the potential market in the sector and the recycling of these wastes have led to significant savings in terms of both energy and raw materials, and the importance of sustainability. Turkey is no longer a waste shows that the waste sector and a consequent economy occurs.

Numerous on-site company with garments which are waste and recycling sites in Turkey Uşak province in recent years, " minefield cotton " manufactures, second grade with yarn property, the economic value sold to original low price is a sector with high market volume. Yarns are used in the production of home textile products, curtains, clothes, seat covers, felts. On the one hand, these wastes are recycled to the economy, while on the other hand, cotton is advantageous in terms of time and human labor. The aim of this study is to determine the yarn factory in the textile organized industrial zone of Uşak; researches on how the waste of the fabric wastes, how the enterprises obtain the wastes from the enterprises, what kind of recovered products they have subjected to the processes and the recovery of the wastes have been made and presented. It is thought that the research will create awareness about textile wastes and will serve as an example for the fields related to yarn manufacturing methods.

Keywords: Waste, Textile Apparel Waste, Regenerated Cotton Yarn.

BAZI *ERODIUM* L'HER (GERANIACEAE) TÜRLERİNİN ANATOMİK ÖZELLİKLERİ

Prof. Dr. Ahmet İLÇİM

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Biyoloji Bölümü, Hatay, ailm@yaho.com

Arş. Gör. Dr. Faruk KARAHAN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Biyoloji Bölümü, Hatay, farukkarahan34@gmail.com

Meryem GÜNENÇ

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Biyoloji Bölümü, Hatay

ÖZET

Bu çalışmada Hatay'da yayılış gösteren bazı *Erodium* L'Herit (*E. acaule*, *E. amanum*, *E. botrys*, *E. cucitarium*, *E. gruinum*, *E. malacoides* ve *E. moschatum*) türlerinin anatomik özellikleri incelenmiştir. Türlerin kök, gövde ve yapraklarından parafin yöntemiyle enine kesitler alınarak hazırlanan preparatlar ışık mikroskobu altında fotoğraflanarak detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Cinse ait türlerin dairesel şeklindeki kök enine kesiti incelendiğinde en dış tabakada kalınlığı türlere göre değişen ekzodermis tabakası onun hemen altında parankimatik hücrelerden oluşmuş geniş bir yer kaplayan korteks tabakası mevcuttur. Korteksin bitiminde öz bölgesini çevreleyen 1-2 sıra halinde endodermis tabakası bulunmaktadır. En iç kısımdaki öz bölgesinde iletim elemanları ksilem ve floem yer almaktadır. İletim demeti tipi tüm türlerde konsantriktir.

Türlerin dairesel şeklindeki gövde enine kesitine bakıldığında en dışta 1-2 sıra halinde küre ya da dikdörtgenimsi hücrelerden oluşan epidermis tabakası bulunmaktadır. Bazı türlerde epidermin üstünde basit tüy hücreleri görülmüştür. Epidermin hemen altında korteks tabakası yer almaktadır. Korteksin altında iletim demetlerine destek sağlayan sklerenkima hücreleri bulunmaktadır. Öz bölgesinde iletim demetleri açık veya kapalı kollateraldir. En iç tarafta öz bölgesinde ince çeperli parankimatik hücreler genellikle merkeze doğru büyümekte olup hücreler arasında boşluklar bulunmaktadır

Yaprak enine kesitinden dış kısımda epidermis tabakası yer almaktadır. Bu tabaka alt ve üst epidermis olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Üst epidermin hemen altında palizat ve sünger parankimallerinden meydana gelen mezofil tabakası bulunmaktadır. Epidermin hemen altında silindirik şekilde palizat parankiması ve sünger parankiması bulunmaktadır. Mezofil tabakası *E. cucitarium* ve *E. amanum* türlerinde unifasiyal tipte diğer türlerde ise bifasiyal tiptedir.

Genel olarak değerlendirildiğinde anatomik özelliklerin *Geranium* türlerinin sistematğinde önemli olduğu görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Geraniaceae, *Erodium*, anatomi

Teşekkür: Bu çalışma Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü tarafından desteklenmiştir (Proje No: 11600).

GELENEKSEL TEDAVİDE SİNDİRİM SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARINA KARŞI KULLANILAN BAZI TIBBİ BİTKİLERİN ETNOBOTANİK ÖZELLİKLERİ

Arş. Gör. Dr. Faruk KARAHAN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Biyoloji Bölümü, Hatay

farukkarahan34@gmail.com

ÖZET

Etnobotanik çalışmalar geleneksel topluluklardan gelecek nesillere aktarılan bilgilerin derlenmesidir. Bu nedenle, geleneksel yapılarını koruyan ve çok kültürlü çeşitliliğe sahip topluluklar etnobotanik çalışmalar için çok değerli kaynaklardır. Hatay sahip olduğu iklim, coğrafi ve jeolojik özellikleri sebebiyle zengin bir biyolojik çeşitliliğe sahiptir. Geçmişten günümüze pek çok kültüre ev sahipliği yaptığından zengin bir etnobotanik mirasa sahiptir.

Bu çalışma, Hatay ilinde yaşayan yöre halkı tarafından geleneksel tedavide gastrointestinal sistem rahatsızlıklarına karşı kullanılan bazı tıbbi ve aromatik bitkilerin belirlenmesini amaçlamaktadır. Çalışma sonucuna göre 33 familyaya ait toplam 80 bitki taksonu belirlenmiştir. Bu bitkilerin latince ve yöresel isimleri, kullanılan kısımları ve kullanım amaçları değerlendirilmiştir. En çok bitki taksonu içeren familyalar sırasıyla Lamiaceae (28 takson) ve Asteraceae (6) olurken en çok tür içeren cins *Salvia* L. (5) olmuştur. Bitkilerin genellikle çay olarak tüketildiği belirlenmiştir. Kullanım amacı bakımından bitkilerin en çok mide ağrısı, iştahsızlık ve spazmlara karşı kullanıldığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Etnobotanik, gastrointestinal sistem, tıbbi-aromatik bitki, Hatay

ATIK SELÜLOZLARIN ÇÖZÜNÜRLEŞTİRİLMESİ VE ELEKTROSPİNNİNG YÖNTEMİ İLE UYGULAMALARININ ARAŞTIRILMASI

DISSOLUTION OF WASTE CELLULOSE AND INVESTIGATIONS OF ITS APPLICATIONS BY ELECTROSPINNING METHOD

F. Nülüfer KIVILCIM

Arş. Grv. Dr. İnönü Üniversitesi nilufer.kivilcim@inonu.edu.tr

ÖZET

Türk tekstil sanayi tüm sanayi dalları arasında hem üretim hem de ihracat açısından en ön sıralarda yer almaktadır ve ekonomi içinde en ağırlıklı payı oluşturmaktadır. Bu ülkemiz açısından çok güzel bir gelişme olmasına karşın aynı zamanda bu seviyede üretim yapılabilmesi için bir yandan da kaynak tüketimi yapılmaktadır. Günümüzde toplumun alım gücünün artması buna bağlı olarak ta sadece ihtiyaç karşılamaya yönelik yapılan tüketimin artık haz alma yönünde bir artışa geçtiği görülmektedir. İnsanların fazla tüketim yapması ile işletmelerin de üretim miktarlarında artış olmaktadır. Bu çalışma ile doğal kaynak kullanımının azaltılması, mümkün olduğunca geri kazanılmış ürünlerin kullanılması, üretim sırasında oluşan atıkların farklı sanayi dallarında kullanılmak üzere geri kazanımlarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu amaçla tekstil fabrikalarının atıkları toplanarak ve bu atıklardaki selülozun çözünürleştirilerek rayon ipliği elde edilmesi hedeflenmiştir. Böylece tekstil endüstri atıkları değerlendirilmiş olup yaraörtü malzemesi olarak kullanılabilir ayrıca tıbbi uygulamaları olan yeni bir ürün elde edilmiştir.

Selüloz su ve benzen, alkol, aseton, kloroform gibi organik çözücülerde çözünmeyen bir lifdir. Ancak farklı bazik ortamlarda suda çözünürleştirilmesi mümkündür. NaOH/CuSO₄, LiCl/DMAc ve üre/NaOH karışımları kullanılarak üç farklı yöntem ile selülozu çözmek mümkün olmaktadır.

Çözünen selüloz lifleri farklı pH değerlerinde çöktürülerek yapısal ve termal özellikleri FT-IR, DTA , TGA ve DSC ile karakterize edilmiştir. Karakterize edilen bu malzemeye elektrospinning yöntemi ile aktif guruplar içeren allantoin, antioksidantlar ve antibakteriel özellik taşıyan maddeler eklenerek yaraörtü malzemesi ve çeşitli tıbbi uygulamaları olan yeni bir ürün elde edilmiştir.

Böylece yapısal olarak büyük oranda selüloz içeren tekstil kırpıntı atıkları ve kullanımı sonrasında önemli çevre problemlerine neden olan petrol türevli polimerlerin yerini alabilecek biyouyumlu, biyobozunur ve pek çok biyomedikal ve tıbbi uygulamada kullanılabilir yeni uygulamalar ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Selüloz, Geri dönüşüm, Elektrospinning, Yaraörtü malzemesi

FARKLI GERME EGZERSİZİ PROTOKOLLERİNİN 12 YAŞ KIZ JUDOCULARDA SÜRAT, DİKEY SIÇRAMA VE ANAEROBİK GÜÇ ÜZERİNE AKUT ETKİSİ

Özgür EKEN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, ozgur.eken@inonu.edu.tr

Oğuzhan ADANUR

İnönü Üniversitesi, oguzhanadanur1@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada farklı germe egzersizi protokollerinin 12 yaşındaki kız judoculararda sürat, dikey sıçrama anaerobik güç üzerine akut etkisinin incelenmesi amaçlandı. Araştırmaya en az 3 yıl düzenli spor yapan 10 kız judocu, [yaş: 12.00±0.00 yıl, boy 1.56±5.80 cm, vücut ağırlığı: 42.60±4.19 kg, vücut kütle indeksleri (VKİ) 17.31±1.71 (kg/m²)] gönüllü olarak katıldı. Gönüllülere birbirini izlemeyen günlerde 4 farklı germe egzersizi protokolü uygulandı. Germe egzersizi protokolleri olarak “5 dakika hafif tempo koşu (GUE)”, “5 dakika hafif tempo koşu ve statik germe egzersizi (SG)”, “5 dakika hafif tempo koşu ve dinamik germe egzersizi (DG)”, “5 dakika hafif tempo koşu ve dinamik germe egzersizi + statik germe egzersizi (DSG)” uygulandı. Farklı germe egzersizi protokolleri arasındaki anlamlılık sınaması için tekrarlayan ölçümlü (Repeated) ANOVA kullanıldı. Aynı zamanda germe egzersizi protokollerini ikili karşılaştırmaları Bonferroni düzeltmeli eşli karşılaştırma testi ile analiz edildi. Farklı germe egzersizi protokollerinin 30m sürat, dikey sıçrama, zirve güç ve ortalama güç sonuçları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğu tespit edildi (p=.00; p=.00; p=.00; p=.00, sırasıyla). Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; farklı germe egzersizi protokollerinin 30m sürat, dikey sıçrama, zirve güç ve ortalama güç sonuçları açısından olumlu etkilere sahip olduğu görüldü. Antrenör ve sporculara 30 m koşu performansından daha çok verim alabilmeleri amacıyla dinamik+statik germe egzersizi, dikey sıçrama, zirve ve ortalama güç performansından daha çok verim alabilmeleri amacıyla dinamik germe egzersizi, uygulamaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Dikey Sıçrama, Sürat, Anaerobik Güç, Judo

FARKLI ISINMA PROTOKOLLERİNİN 11 YAŞ KIZ JUDOCULARDA ESNEKLİK, DENGE VE KUVVET ÜZERİNE AKUT ETKİSİ

Özgür EKEN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, ozgur.eken@inonu.edu.tr

Oğuzhan ADANUR

İnönü Üniversitesi, oguzhanadanur1@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada farklı ısınma protokollerinin 11 yaşındaki kız judocularında esneklik, denge ve kuvvet üzerine akut etkisinin incelenmesidir.

Gereç ve Yöntemler: Araştırmaya en az 3 yıl düzenli spor yapan 8 kız judocu, [yaş: 11.00±0.00 yıl, boy 1.54.7±5.41 cm, vücut ağırlığı: 41.13±3.60 kg, vücut kütle indeksleri (VKİ) 17.32±1.68 (kg/m²)] gönüllü olarak katıldı. Gönüllülere birbirini izlemeyen günlerde 4 farklı ısınma protokolü uygulandı. Isınma protokolleri olarak “ısınma olmayan evre (IOE)”, “statik ısınma (SI)”, “dinamik ısınma (DI)”, “dinamik ısınma + statik ısınma (DSI)” uygulandı. Farklı ısınma protokolleri arasındaki anlamlılık sınaması için tekrarlayan ölçümlü (Repeated) ANOVA kullanıldı. Aynı zamanda ısınma protokollerini ikili karşılaştırmaları Bonferroni düzeltmeli eşli karşılaştırma testi ile analiz edildi.

Bulgular: Farklı ısınma protokollerinin esneklik, denge, sırt kuvveti ve bacak kuvveti sonuçları üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkiye sahip olduğu tespit edildi (p=.00; p=.03; p=.02; p=.01, sırasıyla).

Sonuç: Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre; farklı ısınma protokollerinin esneklik denge, sırt ve bacak kuvveti sonuçları açısından olumlu etkilere sahip olduğu görüldü. Antrenör ve sporculara denge ve sırt kuvveti performansından daha çok verim alabilmeleri amacıyla dinamik+statik ısınma, esneklik gerektiren aktiviteler öncesi statik ısınma, bacak kuvveti performansı gerektiren aktiviteler öncesi dinamik ısınma egzersizleri uygulamaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Esneklik, Denge, Kuvvet, Judo

FARKLI LİGLERDEKİ FUTBOLCULARIN ZİHİNSEL DAYANIKLILIK ÖZELLİKLERİ İLE FİZİKSEL UYGUNLUK DURUMLARININ İNCELENMESİ

Fatih MURATHAN

D.Öğr.Ü., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
fmurathan@adiyaman.edu.tr

Aykut DÜNDAR

D.Öğr.Ü., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, adundar@adiyaman.edu.tr

Zait Burak AKTUĞ

D.Öğr.Ü., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
zbaktug@nigde.edu.tr

Hande İNAN

Öğr.Gör.Dr., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
adundar@adiyaman.edu.tr

164

ÖZET

Spor ortamı özellikle sporcular için pek çok zorluk, problem, stres ve hatta başarısızlık gibi kavramları bünyesinde barındırabilmektedir. Bu nedenle, sporcuların başarıya ulaşabilmeleri ya da çabuk toparlanabilmeleri için bu tarz olumsuz durumlar karşısında zihinsel dayanıklılıklarını mümkün olduğu kadar yüksek tutmaları gerekmektedir. Bununla birlikte, zihinsel dayanıklılık sadece olumsuz durumlarda gerekli olan bir beceri olarak da görülmemelidir. Çünkü araştırmacılar ve spor psikologları tarafından varılan genel görüş zihinsel dayanıklılığın çok yönlü bir yapıdan oluştuğu yönündedir. Bu bilgiler ışığında bu çalışmada farklı liglerde lisanslı olarak faaliyet gösteren futbolcuların zihinsel dayanıklılık düzeylerini tespit etmek ve antropometrik özelliklerinin etkisini incelemektir.

Araştırma grubunu TFF 2. Lig, TFF 3. Lig, Bölgesel Amatör Lig ve Amatör Liglerde futbol oynayan toplam 122 futbolcu oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Altıntaş ve Koruç (2016) tarafından geliştirilen Zihinsel Dayanıklılık Envanteri kullanılmıştır. Ayrıca futbolcuların fiziksel uygunluk durumları için TANİTA BC-418 cihazı ile boy, kilo, VKİ, Bazal Metabolizma, Deri Kıvrım Kalınlığı, Segmental Kas ve yağ dağılımı ve empedans ölçümleri gerçekleştirilmiştir.

Araştırma sonucunda, araştırmaya katılan futbolcuların yaş ortalamasının 23.15 ± 1.28 , VKİ ortalamalarının 22.07 ± 1.33 olduğu tespit edilmiştir. Yine araştırma sonucunda futbolcuların Zihinsel Dayanıklılık envanteri ortalama puanının 42.87 ± 0.83 olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak araştırmaya katılan futbolcuların zihinsel dayanıklılık düzeylerinin farklı liglere göre anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu anlamda futbolcuların lig kategorisi arttıkça zihinsel dayanıklılık durumlarının alt boyutları olan güven, kontrol ve devamlılık özelliklerinde anlamlı ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Futbolcular, zihinsel dayanıklılık, fiziksel uygunluk

6. SINIF ÖĞRENCİLERİN FEN BİLİMLERİ VE LABORATUVAR KAVRAMLARINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

Gülşah GÜRKAN

Dr., MEB, gulsah5gurkan88@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma ortaokul 6. sınıf öğrencilerinin “Fen Bilimleri” ve “Laboratuvar” kavramlarına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmak amacıyla yapılmıştır. Bu bağlamda, “Öğrencilerin fen bilimleri ve laboratuvar kavramına ilişkin metaforları nelerdir” sorusuna cevap aranmıştır. Ortaokul öğrencilerinin kavramlara ilişkin metaforik algılarını belirlemenin, süreci tasarlayan, uygulayan ve yürüten eğitimciler için fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Çalışmada bireylerin bir olguya ilişkin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla fenomenolojik (olgu bilim) desen kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim desenine göre tasarlanan çalışmada, içerik analizi teknikleri kullanılmıştır. Veriler, 2018-2019 öğretim yılı güz yarısında Kahramanmaraş'ta bir ortaokulda okumakta olan 18 kız, 13 erkek öğrenci olmak üzere toplam 31 öğrencinin “Fen Bilimlerigibidir. Çünkü” ve “Laboratuvargibidir. Çünkü” ifadelerini tamamlamasıyla elde edilmiştir. Bu aşamada öğrencilere metaforlarla ilgili genel bilgi verilerek tek bir metafor yazmaları ve bu metafor üzerine yoğunlaşarak yazdıkları metaforu açıklamaları istenmiştir. Sonuçlarımıza göre, öğrenciler “Fen bilimleri ve Laboratuvar” kavramı için 31 geçerli metafor üretmiştir. Öğrencilerden elde edilen verilerde “Fen Bilimleri” kavramı için en çok “Eğlence”, “Hayat”, “Dünya” metaforu en az ise “Dağınık Oda”, “Zorluk” metaforu kullanılmıştır. “Laboratuvar” kavramı için en çok “Mutfak”, “Hastane”, “Araba Motoru” metaforu en az ise “Uçak”, “Saat”, “Futbol” “Gezegen” metaforları kullanılmıştır. Sonuçlarımıza göre, öğrencilerin “Fen Bilimleri” ve “Laboratuvar” kavramlarına ilişkin algıları çok yönlü ve farklılıklar içermektedir. Metaforlar öğrencilerin kavramlara ilişkin sahip oldukları kişisel algıları ortaya çıkarmada güçlü bir araştırma aracı olarak kullanılabilir. Dolayısıyla, farklı eğitim düzeylerinde hem öğretmenler hem de öğrencilerden metafor yoluyla çeşitli eğitim kavramlarına ilişkin zihinsel imgelerini sunmaları istenebilir.

Anahtar kelimeler: Fen Bilimleri, Ortaokul Öğrencileri, Laboratuvar

NASRETTİN HOCA FIKRALARINDA İLETİŞİM KODLARI

Dr. Fevziye ALSAÇ

MEB, Türk Dili ve Edb. Öğretmeni, fevziyealsac_23@hotmail.com

Gönül ALSAÇ

Fırat Ü. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf öğrencisi, alsacgonul@gmail.com

ÖZET

Fıkra metinleri, mizah ve zekânın oluşturduğu bir mesaj içeren, toplumun değerleriyle şekillenen kısa; ancak derinlikli metinlerdir. Hikâye tarzında, kısa ve öz olarak, ince zekâ oyunları taşıyan nükteli bir dille yazılırlar. Fıkralarda tema olarak; dikkat çeken, iz bırakan sorunlar, olaylar, hareketler, sözler ve kişilik özellikleri seçilir. Bu bakımdan fıkra metinleri toplumsal iletişimi sağlayan; atalar ruhunu örneklendiren güçlü mesajlar veren okumalardır. İroni, düşüncenin ifade edilmesinde başlangıçta bilmez görünerek; diyalog ve tartışma yöntemini kullanarak ince bir zekâ oyunu ile asıl mesajı zıddının içinde saklamaktır. Karşıdakinin cevaplarını tüketip hiçlikle özgürleştirdikten sonra doğru olanı ona, alay yoluyla sezdirerek kabul ettirme sanatıdır. İroni bireyin özgürlük alanı, toplumsal eleştiri, doğruyu gösterme ve bilinçlendirme olgusunu kapsar. İroni sebep-sonuç bağlamıyla zıtlıklarla anlam kazanır ve iletişim sürecinde kanal işlevi görür. İronist, gönderici kimliğiyle ironi aracılığıyla alıcıya mesajı gönderir ve dolaylı anlatımla iletişim kurulur.

Nasrettin Hoca fıkralarında, toplum/insan adına eleştirel bir tavır sergilenir; eleştirel tavır ironi, mizah, yergi vb. bir dokundurma olan kültürel kodlarla güçlendirilir. Nasrettin Hoca fıkraları iletişim kodu olarak zekâ unsurunu öne çıkaran bir bilgelikle karşıdakini hayretler içinde bırakarak doğru olanı ona kabul ettirir. Söylemek istediğini zıddının içinde gizleyerek; asıl iletiyi ince bir zekâ oyunu ile iletir. Gerçeği ortaya koyma konusunda ironiyi kullanan Nasrettin Hoca fıkralarında kullandığı ironik dille güldürürken düşündürür. Fıkralarında toplumun duygu ve düşüncelerinden beslenen mesajlarını iletişim kodu bağlamıyla geleceğe taşır. Nasrettin Hoca diyalog ve tartışma sanatını kullanarak; ironiye dayanan bir iletişimle gerçeği ortaya koyar. Bu çalışmada ironik söylem olarak tanımlanan iletişim kodları, Nasrettin Hoca fıkralarından örneklerle değerlendirilmiştir. Millî kimliğin göstergesi olan ve kültürün içinde yer alan iletişim kodları, Nasrettin Hoca fıkraları bağlamıyla toplumun düşünüş felsefesiyle olan ilişkisi açısından yorumlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Fıkra, Nasrettin Hoca, iletişim kodları, ironi.

DEDE KORKUT HİKÂYELERİ'NDE ANNE ARKETİPİ BAĞLAMINDA OTAĞ SEMBOLÜ

Dr. Fevziye ALSAÇ

MEB, Türk Dili ve Edb. Öğretmeni, fevziyealsac_23@hotmail.com

Gönül ALSAÇ

Fırat Ü. İlahiyat Fakültesi 4. Sınıf öğrencisi, alsacgonul@gmail.com

ÖZET

Dede Korkut Hikâyeleri, Türk toplumunun kültürel kodlarını anlatı geleneğine dönüştüren başyapıtlarından biridir. Bu anlatılar, Türk insanının düşünüş ve duyuş tarzını destansı bir anlatımla ebedileştirir. Dede Korkut Hikâyeleri'nde otağ, insan ve mekân ilişkisini ifade eden arketipsel bir semboldür. Ev/otağ, Türk insanının geleneksel inanışlarıyla fiziksel doğumunu ruhsal doğumuyla tamamlayan, otantik gelişimini ve aslı kimliğini yansıttığı özel ve simgesel bir mekândır. Ev/otağ, özel mekânın ve aitliğin simgesel göstergesidir. Kendini ait hissetme olgusunun içsel dönüşüm formudur.

Anne arketipi, dişil bir imge olarak; ocak/yuva bağlamıyla aileyi sembolize eder ve yurt arketipiyle de ilişkilidir. Yurt arketipi, aitlik ve ilksel mekân bağlamını taşıyan ezeli bir imgedir. İnsanoğlu mitolojik bir görüş olan cennet imgesini yaşadığı çevreye ve sanatsal yaratımlarına aktarmıştır. Türk kültüründe ev/yuva ocaktır; ocağın ateşi ve dumanının tütmesi yönüyle ocak, aileye benzetilir. Ocağın evin ortasına inşa edilmesi merkezi/aileyi temsil etme ve dişil olma inancıyla özel bir alandır. Kırmızı güney yönlüdür ve gücü, kuvveti, ateşi sembolize eder. Sıcak ve canlı olan kırmızı/al renk Dede Korkut Hikâyeleri'nde kadını, gücü, aileyi ifade eder.

Dede Korkut Hikâyeleri'nde otağ olgusal mekân bağlamıyla sembolik bir dil koduna dönüşür. Otağ mekânı toplumsal düzenin ve kültürel kimliğin taşıyıcısı olarak olay örgüsünde anlamlar üretir. Türk toplumunun değerleriyle ve gelenekleriyle dizayn edilen otağ/çadır; yuva bağlamıyla yeryüzü ve gökyüzü arasında kendini ifade etmeye çalışan göçebe bir toplumun kültürel mekânını ifade eder. Bu çalışmada Dede Korkut Hikâyeleri'nde otağ/çadır mekânıyla simgeleşen anne arketipi ve yurt imgesi hikâyelerden örneklerle açıklanmıştır. Mekânın geleneksel bir dokuyla aktardığı aile ve ocak ifadeleri özel alan bağlamıyla yorumlanmıştır. Ayrıca hikâyelerden hareketle otağın anlamsal dönüşümlerle kahraman ve kahramanın eylemlerine yön veren sembolik okumaları çözümlenmiştir. Çalışmada edebî eserlerin çözümlenmesinde kullanılan yorum bilim yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar kelimeler: Anne arketipi, yurt, otağ, ocak, aile.

“FİZİKSEL AKTİVİTE” KONULU TEZLERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ (2002-2017)

Gamze MURATHAN,

Öğr. Gör., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
gmurathan@adiyaman.edu.tr

Mehmet KARTAL

Arş.Gör., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, m.kartal@adiyaman.edu.tr

Fatih MURATHAN

D.Öğr.Ü., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
fmurathan@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma da amaç, 2002-2017 yılları arasında çeşitli enstitülerde öğrenim gören lisansüstü öğrenciler tarafından hazırlanmış “Fiziksel Aktivite” konulu yüksek lisans, doktora ve tıpta uzmanlık tezlerinin içeriğinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesidir. Araştırmada veriler, Yükseköğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi Arşivi’nde yapılan tarama sonucunda elde edilmiştir.

Araştırmada, ilgili yıllar arasında tarama sonucu elde edilen 251 tezdten erişim izni olan 199 tez araştırmada incelemeye tabi tutulmuştur. Erişilen tezler, doküman incelemesi yöntemi ile üniversitelere, enstitülere, türlere, yıllara, temalara, yöntemlere, anabilim/anasanat dallarına ve kaynakça durumlarına göre incelenmiştir.

Araştırma sonucunda, yüksek lisans alanında 154, doktora alanında 32 ve tıpta uzmanlık alanında 13 tez olduğu belirlenmiştir. Tezler, yirmi üniversitede üç enstitüye bağlı 15 farklı anabilim dalında hazırlanmıştır. Hazırlanan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı incelenmesi sonucunda en fazla tezin 26 tez ile 2017 yılında yayımlandığı, en az tezin de 2002 (1), 2004 (1) ve 2006 (1) yılında yayımlandığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak günümüzde teknolojik gelişmelerle birlikte, fiziksel aktivitelerde azalma meydana gelmiş ve günümüzde fiziksel aktivitenin yapılmamasıyla büyük halk sağlığı sorunu ortaya çıkmıştır. Fiziksel aktivitenin insan sağlığı açısından öneminin gün geçtikçe artması ülkemizdeki bilimsel eserlerin hazırlanması ve bu konu ile ilgili araştırmaların artmasına neden olduğu sonucuna varılabilir.

Anahtar Sözcükler: Fiziksel Aktivite, bibliyometrik, lisansüstü tezler, üniversite, enstitü

BORAKS VE ÇİNKO NİTRATIN PAMUKLU KUMAŞ ÜZERİNE ALEV GECİKTİRİCİ ETKİSİ

FLAME RETARDANT EFFECT OF BORAX AND ZINC NITRATE ON COTTON FABRIC

Yeliz İPEK

Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniv., yelizipek@munzur.edu.tr

ÖZET

Pamuklu kumaşlar sağlıklı olması açısından tekstilde oldukça yaygın kullanılan kumaş türüdür. Ancak kolay yanabilme özelliği bu kumaş türünün en önemli dezavantajıdır. Bu dezavantajı ortadan kaldırmak için çeşitli kimyasallar kumaşa uygulanabilmektedir. Ancak yanma sırasında bu kimyasalların zehirli ve yanıcı gaz salmamları dikkat edilmesi gereken bir husustur. Güç tutuşur tekstil eldesinde asıl amaç, yangın tehlikesinden önce can ve mal güvenliğini sağlamaktır. Bu durumda tekstil lifinin tutuşması için gereken enerjiyi arttırmak, yanma durumunda açığa çıkan enerjiyi azaltmak gerekmektedir. Bu sebep ile tekstil liflerinin tutuşma mekanizmalarını değiştirmek, alevin yayılma hızını düşürmek, ısı artışını ya da duman, korozif gaz çıkışını azaltacak yollar bulmak amacı ile çalışmalar yapılmaktadır.

Bu çalışmada %100 pamuklu kumaşa boraks dekahidrat veya çinko nitrat hegzahidrat emdirilmiş ve ardından kurutulmuş termal dayanımları incelenmiştir. Elde edilen sonuçlar işlem görmemiş %100 pamuklu kumaşın ısı dayanım analizi sonuçları ile karşılaştırılmıştır. İşlem görmüş ve işlem görmemiş pamuklu kumaşların termal davranışları hava ve azot atmosferinde ayrı ayrı DTA/TG cihazı ile gözlemlenmiştir. %100 pamuklu kumaş 200°C sıcaklıkta hava atmosferinde yanmaya başlarken, boraks ile işlem görmüş %100 pamuklu kumaşın yanması 300 °C’de gerçekleşmiştir. Hava atmosferinde yanma sıcaklığı çinko nitrat hegzahidrat katkılı pamuklu kumaş için 250 °C’yi bulmuştur. Sonuç olarak bu iki kimyasalın yanma dayanımını arttırdığı tespit edilmiş olup, boraksın çinko nitrattan daha etkili olduğu görülmüştür. Ayrıca kül miktarının fazla olması yanma dayanımı açısından avantajlı bir durumdur. Yanma sonucu kalan kül miktarları pamuklu kumaş, boraks emdirilmiş pamuklu kumaş ve çinko nitrat emdirilmiş pamuklu kumaş için sırasıyla %3.7, %9.63 ve %14.23’tür.

Anahtar kelimeler: Alev geciktirici, boraks, çinko nitrat, pamuklu kumaş

ABSTRACT

Cotton fabrics are widely used in textiles in terms of being healthy. However, easy burnability is the most important disadvantage of this type of fabric. To eliminate this disadvantage, various chemicals can be applied to the fabric. However, it should be noted that these chemicals do not release toxic and flammable gases during combustion. The main purpose in the production of flame retardant textile is to ensure the safety of life and property before the danger of fire. In this case, it is necessary to increase the energy required to ignite the textile fiber and to reduce the energy released in case of combustion. For this reason, studies are carried out to change the mechanisms of ignition of textile fibers, to reduce the rate of flame propagation, to increase heat rise or to find ways to reduce smoke, corrosive gas output.

In this study, borax decahydrate or zinc nitrate hexahydrate was absorbed into %100 cotton fabric and then dried and thermal stabilities were examined. The results were compared with the heat resistance analysis of untreated 100% cotton fabric. The thermal behaviors of the treated and untreated cotton fabrics were observed with DTA / TG device in air and nitrogen atmosphere

separately. 100% cotton fabric burned at 162°C and 100% cotton fabric treated with borax burned at 251°C in air atmosphere. The combustion temperature in the air atmosphere was found to be 165 °C for zinc nitrate hexahedrate-added cotton fabric. As a result, it has been determined that these two chemicals increase the burning resistance and borax is more effective than zinc nitrate. In addition, excessive ash content is advantageous in terms of combustion resistance. Resultant ash percentages of cotton fabric, borax absorbed cotton fabric and zinc nitrate absorbed cotton fabric were %3.7, %9.63 and %14.23, respectively.

Key words: Flame retardant, borax, zinc nitrate, cotton fabric

ANALYTICAL ESTIMATES OF SPECIFIC HEAT CAPACITY OF SEMICONDUCTOR GAAS BY USING EINSTEIN- DEBYE MODEL

Tural MEHMETOĞLU

Amasya University, Taşova Vocational School, Amasya, Turkey; turalmehmetoglu@yahoo.co.uk

Mehriban EMEK

Adiyaman University, Gölbaşı Vocational School, Adiyaman, Turkey; memek@adiyaman.edu.tr

ÖZET

GaAs yarıiletkeni, elektrik ve elektronik endüstrisinde, örneğin, ışık yayan diyotlar (LED'ler), lazer diyotlar, güneş pilleri, yüksek hızlı devreler alanında önemli bir rol oynarlar. Yarıiletken bileşiklerin önemli özelliklerinden biri olan ısı kapasitesinin değişimini incelemek çok önemlidir. Bilindiği gibi, yarı iletkenlerin ısı kapasitesinin belirlenmesi, deneysel veya teorik olarak iki şekilde gerçekleştirilir. Bu çalışmada GaAs yarıiletkeninin öz ısı kapasitesinin hesaplanması için yeni analitik değerlendirme yaklaşımı önerilmiştir. Önerilen yöntemde Einstein-Debye modeli uygulanarak incelemeler yapılmıştır. Formüller, yarıiletkenlerin termal özelliklerini incelemek önemli olup geniş sıcaklık aralığında geçerlidir. GaAs yarıiletken için denklemlerden alınan sonuçlar bu yöntemin uygun yarıiletkenlerin termal özelliklerinin incelenmesi için referans yöntem olarak kullanılabilirliğini gösterir. Alınan sonuçlar mevcut literatür verileriyle karşılaştırılmıştır ve sonuçların uyumlu olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yarıiletken; Einstein-Debye modeli; ışık yayan diyotlar

ABSTRACT

GaAs semiconductor play a crucial role in electric and electronic industry for instance of the light-emitting diodes (LEDs), laser diodes, solar cells the field of high-speed circuits. It is very important to examine the change of the heat capacity, which is one of the important properties of the semiconductor compounds. As is known, the determination of the heat capacity of the semiconductors is performed experimentally or theoretically in two ways. New analytical evaluation approach of the specific heat capacity for GaAs semiconductor is proposed. The proposed method is based on an appropriate formulae of the Einstein-Debye model. The formulas are valid over wide range temperature and a simplified method would be used to study other semiconductors. The evaluation behavior of the equations for GaAs semiconductor so that could be used as reference method for extended corresponding states applications. Comparisons results with the available literature data are agreement.

Keywords: Semiconductor; Einstein-Debye model; light-emitting diodes

**TÜRKİYENİN DOĞUSUNDA BİR İLDE YAŞAYAN EVLİ KADINLARIN
GEBELİKTE ŞİDDET DENEYİMLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER**
**VIOLENCE EXPERIENCES OF MARRIED WOMEN LIVING IN A PROVINCE IN
EASTERN TURKEY DURING PREGNANCY PERIOD AND AFFECTING FACTORS**

Evrım ÇELEBİ

Dr.Öğr.Üyesi, Fırat Üniversitesi, ecelebi@firat.edu.tr

Edibe PİRİNÇİ

Prof.Dr., Fırat Üniversitesi, edibepirincci@yahoo.com

Ayşe Birsen DURMUS

Öğr.Gör., Fırat Üniversitesi, abdurmus@firat.edu.tr

ÖZET

Amaç

Bu araştırma Türkiye'nin doğusunda yer alan bir il merkezinde yaşayan 15 yaş ve üzeri evli kadınların gebelikte eş şiddeti deneyimlerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem

Tanımlayıcı olan bu çalışma, Türkiye'nin bir il merkezinde yaşayan ve gebelik geçiren 712 evli kadın ile yürütülmüştür. Katılımcılar, il merkezinde bulunan tüm aile sağlık merkezlerine gidilerek kayıtlardan sistematik örnekleme yapılarak seçilmiştir. Anket formu araştırmacılar tarafından ev ziyaretleri yapılarak uygulanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Veriler yüzde, ortalama, standart sapma olarak ifade edilmiş, analizde ki-kare testi ve çok yönlü lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. Karşılaştırmalarda $p<0.05$ olan değerler istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular

Araştırmaya katılan kadınların yaş ortalaması 36.24 ± 10.84 yıl olup, %22.1'i gebelikte eşi tarafından fiziksel şiddete maruz kalmıştır. Kadının ve eşinin yaşının artması, eşiyile sadece dini nikahlı olması, eş seçiminde ailesinin isteğiyle evlenmesi, eşiyile akrabalık bağının olması, kadının ve eşinin eğitim düzeyinin düşüklüğü, kadının gelir getiren bir işte çalışmaması gebelikteki şiddeti artırmaktaydı ($p<0.05$). Araştırmamızda kadının 35 yaş ve üzeri olması, eş seçiminde ailesinin isteğiyle evlenmesi, eşinin okul eğitimi almamış olması gebelikte şiddet için risk faktörleri olarak belirlenmiştir. Gebelik olmayan dönemde eşinden fiziksel şiddete maruz kalmasının, kadının çocukluk/gençlik döneminde babasından dayak yemesinin gebelikte şiddet riskini arttırdığı görülmüştür. Kadınların eşlerinin şiddet uygulama nedenlerinde ilk sırada eşin bir anlık öfkesi yer almıştır. Şiddete uğrayan kadınlar genellikle pasif tepkiler vermiştir.

Sonuç ve öneriler

Gebelikte eşi tarafından uygulanan fiziksel şiddet oranı yüksektir. Kadınların ve erkeklerin eğitim seviyesinin yükseltilmesi, sağlık personelinin şiddet konusunda eğitilmesi ve gebelik izlemleri sırasında şiddetin sorgulanması gebelikte şiddetle mücadelede etkin stratejiler olarak önerilebilir.

Anahtar kelimeler: Gebelikte eş şiddeti, prevalans, Türkiye

ABSTRACT

Aim

This study was conducted to determine spouse violence experiences of married women aged 15 years and older during their pregnancy period who live in a province in eastern Turkey, and the affecting factors.

Materials and Methods

This descriptive study was carried out with 712 married women living in a city center in Turkey during their pregnancy period. Participants were selected by systematic sampling from the records by reaching to all family health centers in the city center. The questionnaire form was conducted by the researchers by making home visits. The findings of the study were evaluated in SPSS packaged software. Data were expressed as percentage, mean, standard deviation. Chi-square test and multidimensional logistic regression analysis were used in the analysis. $P < 0.05$ was considered statistically significant in the comparisons.

Results

The mean age of the women participating in the study was 36.24 ± 10.84 years and 22.1% of them were exposed to physical violence by their spouse during pregnancy period. Elder age of the woman and her spouse, only wedded to her spouse informally, marrying her spouse by choice of family, consanguineous marriage with her spouse, low education level of the woman and her husband, and the fact that the woman did not work in a job increased the violence during pregnancy period ($p < 0.05$). In our study, circumstances like; women being 35 years of age and over, marriage to spouse by family's choice, spouse not having any school education were identified as risk factors for violence during pregnancy period. The fact that she was exposed to physical violence from her husband during her non-pregnancy period and that the woman was beaten by her father during her childhood period increased the risk of violence during pregnancy period. Among the reasons for violence of the spouses of women, an instant rage of the spouse was in the first place. Women who have been subjected to violence have generally given passive reactions.

Conclusions and Recommendations

The rate of exposure to physical violence by her spouse during pregnancy period is high. Increasing the level of education of women and men, training of health personnel on violence and questioning violence during pregnancy follow-up may be suggested as effective strategies to combat violence in pregnancy.

Keywords: Spousal Violence During Pregnancy Period, Prevalence, Turkey

GELENEKSEL OYUNLARDA SPOR: ARDAHAN İLİ ÖRNEĞİ SPORT IN TRADITIONAL GAMES: SAMPLE OF ARDAHAN PROVINCE

Talha MURATHAN

Dr.Öğr.Üyesi, Ardahan Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
talhamurathan@hotmail.com

İnsanın yeryüzünde var olması kadar eskiye dayanan oyun kavramı, dini törenlerde, şenliklerde, avcılıkta, zafer ve güç gösterilerinde çeşitlenerek günümüze kadar gelmiştir. Toplum yaşantıları değiştikçe oyunlar da değişikliklere uğramış, daha eğlenceli ve kurallı hale gelmiştir. Bu süreçte din, dil, ırk, gelenek, görenek, kültür ve coğrafi şartlar önemli etkenlerdir. Buna bağlı olarak Orta Asya Türklerinden itibaren Anadolu'ya ve günümüze gelinceye kadar insanlar tarafından oynan oyunlar geleneksel oyunlar olarak ifade edilmektedir. Oyunlar bireylerin gelişimlerine katkıda bulunarak kültürel, psikolojik, sosyolojik ve sportif alanlarda olumlu yönde geliştirirler. Bu da bireylerin bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimlerine katkı yaparak bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal, sosyal ve dil gelişimlerini etkilemektedir.

Ardahan nüfusunun büyük kısmı kırsal alanda yaşayan, ekonomisi çok büyük oranda büyükbaş hayvancılığa dayanan bir ilimizdir. Bölgenin engebeli bir yapıya ve mevsimsel şartlar itibariyle soğuk bir iklime sahip olması, sanayiye ve tarıma elverişli olmaması nedeniyle yörede at ulaşım aracı olarak kullanılmaktadır. Yetişkinlerin oynadığı oyunlarda atların da kullanıldığı görülmektedir. Geleneksel oyunlar bölgesel şartlardan büyük oranda etkilenmiştir.

Çocuklar büyüklerin oynadıkları oyunları değiştirerek kendilerince yeni oyunlar oynamışlardır. Özellikle düğün ve bayram törenlerinde sportif özellikli çeşitli oyunların oynandığı nakledilmektedir. Eski dönemde oynanan oyunlarda bölgede genel olarak taş, sopa, çuval, tahta, bez, ip, odun parçaları gibi malzemelerin kullanıldığı anlaşılmaktadır. Oyunların temel kurallara ve kültürel özelliklere dayalı olduğu, bazılarının mani, tekerleme ve türküleri barındırdığı gözlenmektedir. Genellikle oyunların mera, bahçe, sokak gibi açık alanlarda ve evlerde oynandığı görülmektedir. Yörede geleneksel olarak birçok bölgede oynanan oyunlar olduğu gibi (Yumurta dövüşü, Uzun eşek, mendil kapmaca, çuval yarışı, Saklambaç, Körebe, Halat çekme vb.) sadece yöreye ait oyunlar da bulunmaktadır. Bu oyunlardan bazıları, Aşuğ got (aşık), Kol taşı, Cinci hala(saklambaç), Dana duna(golf), hamam kubbesi, kızaklı tren, mile (şişti), Taş vurma (Pelik II), Gobara (Topaç), Kazlar içeriye, Çis Kayışı (Kemer Kızdı, Köylü göçtü, Sivdi sivdi, Papağa gelme, Godi godi gezdirmece, Elle gozu, kuyu, on bir elli, yedi taş(pelik) Üçtaş(cüz), Zimba, Eşşekleme, Patıldak, nesi var gibi oyunlardır.

Anahtar Kelimeler: Ardahan, Türk, geleneksel oyun, spor.

SIÇANLARDA RADYOTERAPİ UYGULAMASINA BAĞLI BURUN MUKOZA DEĞİŞİKLİKLERİ ÜZERİNE GENİSTEİN'İN KORUYUCU ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Seyhan POLAT

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.
seyhanpolat276@gmail.com

Yunus Emre GENÇ

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencisi, Malatya, Türkiye.

Onural ÖZHAN

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Yüksel TOPLU

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Hakan PARLAKPINAR

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Nigar VARDI

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Öztun TEMELLİ

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyasyon Onkolojisi Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Yusuf TÜRKÖZ

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyokimya Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Şeyma YAŞAR

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Ahmet ACET

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

ÖZET

Giriş: Nazal ve paranasal tümörlere genellikle ileri evrelerde tanı konulur. Özellikle kafa kaidesi tutulumu, nazofarinks, sfenoid sinüs ve kavernoöz sinüs invazyonu varsa cerrahi tedavi radyoterapi (RT) ile kombine edilir. Nazofaringeal kanserlerin tedavisinde uygulanan RT sonrasında akut mukozit ve gecikmiş submukozal fibrozis gibi yan tesirler görülmektedir. Nazal sitopatolojik analizlerde, nötrofilik inflamasyonun yanı sıra yassı ve mukoz hücrelerde metaplazi olduğu gösterilmiştir. RT'de kullanılan iyonize radyasyon, hedef dokuda direkt etkisi ile DNA hasarı meydana getirirken; indirekt etkisi ile serbest radikal üretimini artırarak oksidatif doku hasarına yol açar.

Genistein (GEN); soya fasulyesinde yüksek miktarda bulunan, güçlü antioksidan ve serbest radikal süpürücü etkinlik gösteren bir bileşiktir. GEN'in RT ile indüklenmiş intestinal hasar üzerine koruyucu

etki gösterdiği bildirilmiştir. Ayrıca, RT'nin hematopoetik sistem üzerindeki zararlı etkilerine karşı korucu etkinlik gösterdiği de rapor edilmiştir.

Amaç: Sıçanlarda RT uygulamasına bağlı burun mukozasında oluşan değişiklikler üzerine GEN'in koruyucu etkisini araştırmak.

Yöntem: 30 adet *Wistar albino* dişi sıçan basit randomize ve çift kontrol yöntemiyle 3 gruba ayrıldı (n=10): **Kontrol:** 8 gün boyunca intraperitoneal (i.p.) yolla çözücü (Dimetil sülfoksit (DMSO): Etil alkol (EtOH), 2:1) uygulanan grup; **RT:** 8 gün boyunca i.p. yolla çözücü uygulandıktan sonra baş bölgesine 15 Gray (Gy)/tek fraksiyon RT uygulanan grup; **GEN+RT:** 8 gün boyunca günde bir kez 10 mg/kg GEN i.p. yolla uygulandıktan sonra baş bölgesine 15 Gy/tek fraksiyon RT uygulanan grup.

Sıçanlar, 19. gün yüksek doz anestezi ile feda edildi. Alınan burun mukozası örnekleri biyokimyasal ve histopatolojik olarak değerlendirildi.

Bulgular: Kontrol grubunda nazal mukoza; respiratuar epitel ve epitel altında lamina propria içindeki bezler ve bu bezlere ait kanalları ile normal histolojik görünümde izlendi. Diğer yandan, RT grubunda epitelyal hasar ve dökülme, inflamasyon gibi dejeneratif değişiklikler dikkati çeker derecede belirgin gözlemlendi. GEN+RT grubunda ise, RT grubunda izlenen değişikliklerin belirgin şekilde azaldığı görüldü.

Sonuç: GEN' in RT uygulamasına bağlı burun mukozasında oluşan histopatolojik değişiklikler üzerine koruyucu etkisinin olduğu söylenebilir. Bulgularımızı destekleyecek ileri deneysel ve klinik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Genistein, Radyoterapi, Burun mukozası, Oksidatif stres, Sıçan.

GERİDE KALAN SENDROMUNUN İŞLETMELERE ETKİSİ

Neslihan DERİN

Prof. Dr., Inonu University, International Trade and Business
neslihan.derin@inonu.edu.tr

Omer Faruk DERİNDAG

Asst. Prof. Dr., Inonu University, International Trade and Business omer.derindag@inonu.edu.tr

Öz

Geride kalan sendromu, istek dışı yapılan işgücü azaltılmasını takip eden süreçte örgütte kalan çalışanlarda oluşan bir dizi tutum, davranış, duygu ve anlayışı tanımlayan genel bir terimdir. Mevcut işten çıkarmaların arkasından işe devam edenler, bir dahaki işten çıkarmada kendilerinin de kurban olup olmayacaklarını bilememektedirler. İşten çıkarma olayı çalışmaya devam edenlerin, işte kendilerine yönelik algıladıkları imajı, işe yönelik yeteneklerini ve gelecek ümitlerini sarsmaktadır. Geride kalan sendromuna yönelik çalışmalar, sendromla birlikte, iş tatmininin, örgütsel bağlılığın, çalışma motivasyonunun, organizasyonel öğrenmenin ve örgütsel yaratıcılığın düştüğünü göstermektedir. Örgütsel davranışlarda görülen bu negatif gelişmeler çalışanların performansını, işletmelerin verimliliğini ve rekabet avantajını düşürmektedir

Anahtar Kelimeler: Geride kalan sendromu, işten çıkarılma

GERİDE KALAN SENDROMUNUN ÖRGÜTSEL SİNİZME ETKİSİNDE ÖRGÜTSEL MUHALEFETİN ARACI ROLÜ

Doç.Dr. Erdoğan KAYGIN

Kafkas Üniversitesi, erdogankaygin@hotmail.com

Dr.Öğr. Üyesi Yunus ZENGİN

Kafkas Üniversitesi, yunuszengin23@gmail.com

Dr.Öğr. Üyesi Bayram KIRMIZIGÜL

Munzur Üniversitesi, bayramkgul@hotmail.com

ÖZET

Günümüz modern dünyasında iş yaşamı gelişen bilgi ve iletişim teknolojileri sayesinde daha da karmaşık hale gelmiştir. Her yönü ile değişen iş yaşamı, çalışanların daha çok stres yaşamasına, iş yapma usullerini değiştirmek zorunda kalma, işsiz kalma veya işten çıkarılma durumuyla karşı karşıyadır. İşsizliğin her dönem gündemde olduğu ve ortadan kaldırılamadığı günümüz dünyasında üretimin artık akıllı makinelerle yapılması, bunun yanında ekonomik ve politik sıkıntıların baş göstermesi bu durumu daha da derinleştirmekte ve bu durum da ciddi anlamda sıkıntılara neden olabilmektedir. Bu durumdan etkilenen işletmeler çalışanlarını işten çıkarmak zorunda kalmakta ve birlikte işten çıkarılmayan çalışanların bir gün işten çıkarılma sırasının kendilerine geleceği düşüncesi baş göstermektedir. Geride kalan sendromu olarak karşılık bulan bu husus çalışanları çeşitli sorunlarla baş başa kalmasına ve çalışanların işletmelerine karşı olumsuz tutum geliştirmelerine sebep olmaktadır. Çalışanların işletmelerinde yeterli gayret göstermeme, gerekli performansı ortaya koymama ve sürekli bahaneler, sorunlar üretmek işletmenin amaçlarına katkı sağlamama, kasten yetenek ve bilgiyi işletmeye aktarmama diğer bir ifadeyle örgütsel muhalefet gibi durumlar baş göstermektedir.

Başarıyı yakalamanın zor olduğu bir dönemde ifade edilen kavramların bir işletmede olması faaliyetlerinin sonlanmasına neden olabilecek niteliktedir. Bu bağlamda çalışmada ifade edilen kavramlar araştırma konusu yapılmış ve geride kalan sendromunun örgütsel sinizme etkisinde örgütsel muhalefetin düzenleyici rolünün olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırma Kars'ta faaliyetini sürdüren ve 400 çalışanın olduğu bir enerji işletmesinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma neticesinde beklendiği gibi geride kalan sendromunun örgütsel sinizmi arttırdığı ve bu etkide örgütsel muhalefeti aracı rol üstlendiği tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda işletme yöneticilerine araştırma konularıyla ilgili gerekli önerilerde bulunulmuştur. Bu çalışmanın özeldir Kars ilinde ve ülkemizde yapılmamış olması, bu çalışmanın literatüre katkı sağlayabilecek nitelikte olduğunu düşündürmektedir.

Anahtar kelimeler: Geride kalan sendromu, sinizm, örgütsel muhalefet, Kars

KARS İLİNDE FAALİYET GÖSTEREN GİRİŞİMCİLERİN KULLANDIKLARI FON KAYNAKLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ceyda YERDELEN KAYGIN

Dr. Öğr. Üyesi, Kafkas Üniversitesi, Kars, ceydayerdelen@gmail.com

Tuncer YILMAZ

Öğr. Gör., Kafkas Üniversitesi, Kars, yilmaz-tuncer@hotmail.com

Erdoğan KAYGIN

Doç. Dr., Kafkas Üniversitesi, Kars, erdogankaygin@hotmail.com

ÖZET

Bağımsız çalışma arzusunda olan her bireyin aslında bir işletme sahibi olmak istediği düşünülmektedir. Girişimcilik yeteneğinin doğuştan gelen bir özellik olarak kabul edildiğinde, bir işletme sahibi olmak aslında birçok kişinin istediği, ancak sadece fırsatları değerlendirebilen, riski göze alabilen, araştırmayı seven ve istekli insanların başarabildikleri bir durumdur. Girişimci işletmeyi kurarken hem kuruluş aşamasında hem de kurduktan sonra işletmenin çeşitli faaliyetlerini yerine getirmek için fona gereksinim duyar.

Günümüzde ihtiyaç duyulan bu fonu uygun şartlar altında temin etmek ve etkin bir şekilde kullanmak işletmeler için oldukça önem arz etmektedir. Girişimcilik faaliyetinde bulunmak isteyen bir birey kendisinde sermaye bulunmaması halinde başkalarından temin ettiği sermaye ile bir girişimcilik faaliyetinde bulunabilecektir.

Dışarıdan sermaye temin etmek durumunda olan bir girişimci için farklı fon kaynakları vardır. Bu fonlar arasında, aile ve arkadaşlardan elde edilen fonlardan, ticari krediler, banka kredileri, finansman bonusu, faktoring, risk sermayesi, melek yatırımcılar, barter, finansal kiralama gibi birçok fon çeşidi bulunmaktadır.

Girişimcilik faaliyeti sahip olunan üretim kaynakları sayesinde gerçekleşmektedir. Bu anlamda girişimciye sadece fırsat tanımlamak tek başına yeterli olmamaktadır. Fırsatlarla birlikte girişimci sahip olduğu kaynakları etkin, verimli, sistemli ve dengeli bir şekilde bir araya getirip kullanması da çok önemlidir. Eğer girişimcide yeterli düzeyde sermaye varsa bu sermayesini üretim faktörlerine yatırabilir. İşletmenin faaliyetlerini sürdürmesi için yeterli sermaye girişimcide yoksa bu durum işletmede önemli sorunların olduğunu göstermektedir.

Bu düşünceden yola çıkarak çalışmada, Kars'ta faaliyet gösteren girişimcilerin fon kaynaklarını nasıl temin ettikleri, gelirlerini nasıl değerlendirdikleri ve fon kaynakları hakkında bilgi sahibi olup olmadıklarını tespit etmek amaçlanmıştır. Ortaya çıkan sonuçlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde Kars'taki girişimcilerin fon kaynaklarıyla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadığı ve %59'u ihtiyaç duyduğu fonu banka kredisi kullanılarak temin ettiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Fon Kaynakları, Kredi, Kars.

GRANÜLOSİTİK SARKOM TANILI HASTADA VOLÜMETRİK AYARLI ARK TEDAVİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Burak Erdemci

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi AD. berdemci2004@yahoo.com

ÖZET

Akut myeloid lösemili hastaların % 1'inde ekstra medüller hastalık gelişir. Ekstramedüller tutulum kemik iliği ile birlikte görülebileceği gibi relaps olarak da ortaya çıkabilir.

Granülositik sarkomlar; myeloid sarkom, myeloblastom veya kloroma olarak da isimlendirilir. Kemik, periosteum, yumuşak doku ve lenf nodlarında sıklıkla görülür. Bizim hastamızda granülositik sarkom tanısı sol uyluk distalindeki lezyondan biyopsi ile konuldu. Hastaya planlama tomografisi çekilerek riskli organlar ve hedef hacimler planlandı. Hastanın gros tümör bölgesine uygun marjla volümetrik ark teda planı yapıldı. Kemik dozu minimum tutularak dozlar hesaplandı. Radyoterapi sonrasında hastada tam cevap edildi. Hasta literatür eşliğinde tedavi tekniği ve dozu irdelenerek tartışıldı.

Anahtar Kelimeler: Akut myeloid lösemi, Granülositik sarkom, Volümetrik Ayarlı Ark Tedavi.

CONVOLUTIONS AND BEST APPROXIMATION IN WEIGHTED VARIABLE EXPONENT LEBESGUE SPACES

Elife GURSEL

Balıkesir University Department of Mathematics, Balıkesir, Turkey, elifeyirtici@gmail.com

Daniyal ISRAFILOV

Balıkesir University Department of Mathematics, Balıkesir, Turkey

mdaniyal@balikesir.edu.tr

ABSTRACT

The convolution operators play an important role for investigation of many fundamental problems in harmonic analysis, in particular, in potential theory, maximal and singular operator theory. In this talk, a convolution is defined and its estimations in the weighted variable exponent Lebesgue spaces by the best approximation numbers are obtained.

Let $\wp_{2\pi}$ be the class of Lebesgue measurable functions $p(\cdot): [0, 2\pi] \rightarrow [1, \infty]$ such that

$$1 < p_- := \operatorname{ess\,inf}_{x \in [0, 2\pi]} p(x) \leq p_+ := \operatorname{ess\,sup}_{x \in [0, 2\pi]} p(x) < \infty,$$

$$|p(x) - p(y)| \leq c_0 / \log(1/|x - y|), \quad x, y \in [0, 2\pi] \text{ with } |x - y| \leq 1/2.$$

We denote by $L_\omega^{p(\cdot)}$ the class of Lebesgue measurable functions $f: [0, 2\pi] \rightarrow \mathbb{R}$, such that $\omega f \in L_{2\pi}^{p(\cdot)}$. The space $L_\omega^{p(\cdot)}$ is called a weighted variable exponent Lebesgue spaces. The norm in these spaces can be defined as $\|f\|_{p(\cdot), \omega} := \|\omega f\|_{p(\cdot)} := \inf \left\{ \lambda > 0: \int_0^{2\pi} |f(x) \omega(x)|^{p(x)} dx \leq 1 \right\}$. For a given $p(\cdot) \in \wp_{2\pi}$ and $1/p(\cdot) + 1/q(\cdot) = 1$ the class of weights $\omega: [0, 2\pi] \rightarrow [0, \infty]$ satisfying the condition $\sup_{t \in [0, 2\pi]} |I|^{-1} \|\omega \chi_t\|_{p(\cdot)} \|\omega^{-1} \chi_t\|_{q(\cdot)} < \infty$ will be denoted by $A_{p(\cdot)}$. In the space $L_\omega^{p(\cdot)}$ we define a mean value operator σ_h

$$(\sigma_h f)(x, u) := \frac{1}{2h} \int_{-h}^h f(x + tu) dt, \quad 0 < h < \pi, \quad x \in [0, \pi], \quad -\infty < u < \infty,$$

which is linear and bounded in $L_\omega^{p(\cdot)}$ and a convolution type operator $\int_{-\infty}^{\infty} (\sigma_h f)(\cdot, u) d\sigma(u)$. We also denote

$$D_\omega(f, \sigma, h, p(\cdot)) := \left\| \int_{-\infty}^{\infty} (\sigma_h f)(\cdot, u) d\sigma(u) \right\|_{p(\cdot), \omega}$$

and $E_n(f)_{p(\cdot),\omega} := \inf_{T_n} \|f - T_n\|_{p(\cdot),\omega}$, so called the best approximation number for f , where inf is taken on the class of trigonometric polynomials $T_n(x) = \sum_{k=0}^n c_k e^{ikx}$ of degree at most n .

Main results obtained by us are following:

Theorem 1 Let $p(\cdot) \in \wp_{2\pi}$ and $\omega \in A_{p(\cdot)}$. Then there exists a positive constant $c(p)$ such that for every $f \in L_{\omega}^{p(\cdot)}$ and $m \in \mathbb{N}$ the inequality

$$D_{\omega}(f, \cdot, h, p(\cdot)) \leq c(p) \left[\sum_{k=0}^{2^k-1} E_{-}^{2^k}(f)_{p(\cdot),\omega} + \delta_{2^k,h} + E_{+}^{2^k}(f)_{p(\cdot),\omega} \right]$$

holds, where

$$\delta_{2^k,h} := \sum_{l=2^k}^{2^{k+1}-1} |\hat{\sigma}(lh) - \hat{\sigma}((l+1)h)| + |\hat{\sigma}(2^k h)|,$$

$$\hat{\sigma}(x) = \int_{-\infty}^{\infty} \frac{\sin(ux)}{ux} d\sigma(u), \quad 0 < h < \pi.$$

Theorem 2 Let $p(\cdot) \in \wp_{2\pi}$ and $\omega \in A_{p(\cdot)}$. Let also F be a bounded variation function, i.e.,

$$\|F\| \leq c_1, \quad \sum_{\theta=2^{\mu}}^{2^{\mu+1}-1} |F(\theta h) - F((\theta+1)h)| \leq c_2, \quad h \leq 2^{-\mu-1}.$$

If σ_1 and σ_2 are the functions satisfying the condition

$$\hat{\sigma}_1(x) = \hat{\sigma}_2(x)F(x), \quad |x| < 1,$$

then there exists a positive constant $c(p)$ such that for every $f \in L_{\omega}^{p(\cdot)}$ and $m \in \mathbb{N}$ the inequality

$$D_{\omega}(f, \sigma_1, h, p(\cdot)) \leq c(p) \left[D_{\omega}(f, \sigma_2, h, p(\cdot)) + E_{2^{m+1}}^{2^m}(f)_{p(\cdot),\omega} \right]$$

holds.

Keywords: convolution, weighted variable exponent Lebesgue spaces, best approximation.

MAXIMAL CONVERGENCE PROPERTY IN GENERALIZED VARIABLE EXPONENT GRAND SMIRNOV CLASSES

Elife GURSEL

Balikesir University Department of Mathematics, Balikesir, Turkey, elife.yirtici@gmail.com

Daniyal ISRAFILOV

Balikesir University Department of Mathematics, Balikesir, Turkey

mdaniyal@balikesir.edu.tr

ABSTRACT

In this talk we discuss the maximal convergence property of the n th partial sums of the Faber series on the bounded continuums with the connected complement.

Let G be a finite domain in the complex plane \mathbb{C} , bounded by a rectifiable Jordan curve Γ and $G^- := ext\Gamma$. Let also $D := \{w \in \mathbb{C} : |w| < 1\}$, $T := \partial D$ and $D^- := extT$. We say that $p(\cdot) \in \wp(\Gamma)$ if

$$1\}$$

$p(\cdot)$ satisfies the conditions:

$$(i) \quad 1 < p_- = \operatorname{ess\,inf}_{z \in \Gamma} p(z) \leq \operatorname{ess\,sup}_{z \in \Gamma} p(z) = p_+ < \infty,$$

$$(ii) \quad |p(z_1) - p(z_2)| \leq c(p) / \log(1/|z_1 - z_2|), \quad \forall z_1, z_2 \in \Gamma, \quad |z_1 - z_2| \leq 1/2$$

for some positive constant $c(p)$. We define the variable exponent Lebesgue spaces $L^{p(\cdot)}(\Gamma)$ as the set of measurable functions f defined on Γ such that $\int_{\Gamma} |f(z)|^{p(z)} |dz| < \infty$. Equipped with the

norm $\|f\|_{L^{p(\cdot)}(\Gamma)} := \inf \left\{ \lambda \geq 0 : \int_{\Gamma} |f(z)/\lambda|^{p(z)} |dz| \leq 1 \right\}$, it becomes a Banach spaces.

Let $\theta \geq 0$ and $p(\cdot) \in \wp(\Gamma)$. The generalized grand Lebesgue space with variable exponent $L^{p(\cdot),\theta}(\Gamma)$ is defined as the set of all measurable functions $f : \Gamma \rightarrow \mathbb{C}$ such that $\|f\|_{L^{p(\cdot),\theta}(\Gamma)} := \sup_{0 < \varepsilon < p_- - 1} \varepsilon^{\theta/p_- - \varepsilon} \|f\|_{p(\cdot) - \varepsilon} < \infty$. The closure of $L^{p(\cdot)}(\Gamma)$ in $L^{p(\cdot),\theta}(\Gamma)$ we denote by $L_0^{p(\cdot),\theta}(\Gamma)$.

We define the generalized variable exponent grand Smirnov class $E^{p(\cdot),\theta}(G) := \left\{ f \in E^1(G) : f \in L_0^{p(\cdot),\theta}(\Gamma) \right\}$ of analytic functions f in G , normed by $\|f\|_{E^{p(\cdot),\theta}(G)} := \|f\|_{L^{p(\cdot),\theta}(\Gamma)}$, where $E^1(G)$ is the classical Smirnov class of analytic functions in G . The best approximation number for $f \in E^{p(\cdot),\theta}(G)$ is defined by

$$E_n(f)_{E^{p(\cdot),\theta}(G)} := \inf \left\{ \|f - p_n\|_{L^{p(\cdot),\theta}(\Gamma)} : p_n \in \Pi_n \right\},$$

where Π_n is the class of algebraic polynomials of degree not exceeding n .

By φ we denote the conformal mapping of G^- onto D^- , normalized by the conditions: $\varphi(\infty) = \infty$ and $\lim_{z \rightarrow \infty} \varphi(z)/z > 0$. Let ψ be the inverse mapping of φ . Now let K be a bounded continuum with the connected complement $G^- := K^- := \mathbb{C} \setminus K$ and let $\Gamma_R := \{z \in \Gamma : |\varphi(z)| = R\}$ and

$K_R := \text{Int} \Gamma_R$, $R > 1$. Let $R_n(z, f) := \sum_{k=n+1}^{\infty} a_k \Phi_k(z)$, where $\Phi_k, k = 1, 2, \dots$ are the Faber polynomials for K .

Main result of this work is following :

Theorem Let $p(\cdot) \in \mathcal{P}(\Gamma_R), R > 1$. If $f \in E^{p(\cdot), \theta}(K_R)$, then

$$\left| R_n(z, f) \right| \leq \frac{c_{p(\cdot)}}{R^{n+1}(R-1)} E_n^{p(\cdot), \theta}(f) \sqrt{n \ln n}, \quad z \in K,$$

with a constant $c_{p(\cdot)}$ independent of n .

Keywords: Maximal convergence, generalized Grand Smirnov classes, variable exponent.

GÜNCELLENEN İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI HAKKINDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

Esra MACİT

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, esra.macit@inonu.edu.tr

Sema NACAR

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, esra.macit@inonu.edu.tr

Ahmet Furkan GÖKTAŞ

Öğrenci, İnönü Üniversitesi, ahmet1f1g@gmail.com

ÖZET

2018-2019 eğitim öğretim yılı itibariyle güncellenen İlköğretim Matematik Öğretmenliği Lisans Programı uygulanmaya başlanmıştır. Güncellenen program birçok yenilik getirmiştir. Öne çıkan yenilikler arasında matematik eğitime yönelik derslerin, meslek bilgisi derslerinin ve seçmeli derslerin sayısının artması, doğrudan alanla ilgili olduğu düşünülmeyen derslerin çıkarılması (Fizik I ve Fizik II), pür matematiğe yönelik derslerin saatlerinin ve sayısının azaltılması gibi düzenlemeler bulunmaktadır. Bu yeni düzenlemeler ciddi değişiklikler olarak nitelendirilebilir. Eski lisans programı ile eğitim gören ilköğretim matematik öğretmen adaylarının da dikkatini çekmektedir. Buradan hareketle araştırmanın amacı güncellenen ilköğretim matematik öğretmenliği lisans programı hakkında öğretmen adaylarının görüşlerinin, yukarıda bahsi geçen yenilikler temelinde ele alınarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma nitel araştırma yöntemine uygun olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında 4. sınıfta öğrenim gören 49 ilköğretim matematik öğretmen adayı oluşturmaktadır. Verilerin toplanması amacıyla 6 açık uçlu sorudan oluşan bir anket formu uygulanmıştır. Anket uygulanmadan önce yeni program hakkında öğrenciler ayrıntılı bir şekilde bilgilendirilmiştir. Ankette kullanılan sorular şu şekildedir;

- 1- Güncellenen İlköğretim Matematik Öğretmenliği Lisans Programını eski programla karşılaştırdığımızda, yapılan değişiklikler hakkında genel olarak ne düşünüyorsunuz?
- 2- Matematik eğitime yönelik derslerin sayısının artması hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 3- Pür matematik ağırlıklı derslerin sayısının ve ders saatinin azaltılması hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 4- Meslek bilgisi derslerinin sayısının artması hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 5- Seçmeli derslerin sayısının artması hakkında ne düşünüyorsunuz?
- 6- Fizik I ve Fizik II derslerinin çıkartılması hakkında ne düşünüyorsunuz?

Anket formu aracılığıyla elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Buna uygun olarak araştırma verilerinden kodlar çıkartılarak ve frekansları belirlenerek ilişkili oldukları temalar altında tablolar yardımıyla sunulacaktır. Ayrıca katılımcıların cevaplarından alınan doğrudan alıntılar yardımıyla bulgular desteklenecektir.

Anahtar kelimeler: İlköğretim matematik öğretmen adayları, Güncellenen İlköğretim Matematik Öğretmenliği Lisans Programı, Öğretmen Eğitimi.

GÜNÜMÜZ SANATINDA DEĞİŞEN MEKÂN ALGISI

Arş. Gör. Şule SAYAN

İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Resim Bölümü
sule.sayan@inonu.edu.tr

ÖZET

İzleyicinin yapıtla etkileşim kurduğu, anlam yüklediği yer olarak sanat yapıtının sergilendiği mekanlar zaman içerisinde güncel durumlara paralel olarak değişime uğramış ve böylece sanat yapıtı da gerek maddi gerek manevi yönden farklılaşmaya başlamıştır. Postmodernist süreç içerisinde sanat yapıtının değişen yapısı ve kesin sınırlarla birbirinden ayrılamayan, melez disiplinler ve yaklaşımların ortaya çıktığı bir süreçten geçiyor olmamız; sergi mekânının da yapısının farklılaşmasına neden olur ve sergilemede yapıt-mekân ilişkisi önem kazanır. Bu disiplinlerarası ortam içerisinde, mekânın kendisini temel alarak kurgulanmış ya da alternatif mekanları sanatsal üretimlerinin merkezine alan çalışmalar günümüz sanatçıları tarafından sıkça kullanılır hale gelmiştir. Bu noktada, bir sanat yapıtının varlığı ve bulunduğu mekânın, nasıl ve hangi bağlamda bir kavramın odak noktası olabileceği sorusu yepyeni bir boyut kazanmış ve “mekân” kavramına yeni açılımlar sağlamıştır. Sanatta mekân kavramı ve mekâna özgü sanata ilişkin pratiklerin ele alındığı bu çalışmada da özellikle mekan kavramı sanatçı örnekleri altında analiz edilmiş ve güncel verilere ulaşılmıştır. Çalışmanın amacı güncel sanat dahilinde, sanatsal alanın kullanımına yönelik yeni mekânsal kurgular ve sergileme biçimlerini incelemek, ayrıca bu yeni alternatiflerin gerek biçimsel, gerekse kavramsal boyutta günümüz sanat anlayışına olan katkılarını ortaya çıkarmaktır.

Anahtar Kelimeler: Mekan, Sergileme, Yapıt, Güncel Sanat

ACIK KALP AMELİYATI SONRASI ROY ADAPTASYON MODEL ODAKLI BAKIMA BÜTÜNCÜL BAKIŞ

HOLISTIC WIEV ON CARE OF GUIDED ROY ADAPTATION MODEL AFTER OPEN HEART OPERATION

Hasan GENÇ

Araş. Gör., Dicle Üniversitesi, hasan.genc@dicle.edu.tr

Ahmet ÖZDEMİR

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetozdemir@ksu.edu.tr

Şerafettin OKUTAN

Araş. Gör., Bitlis Eren Üniversitesi, sokutan@beu.edu.tr

ÖZET

Günümüzde, kalp hastalıklarının cerrahi tedavisinde en çok kullanılan yöntem açık kalp cerrahisidir. Büyük ve riskli cerrahi girişimlerden biri olarak kabul edilen açık kalp ameliyatının tedavi edici ve olumlu etkilerinin yanı sıra, ameliyat sonrası dönemde hastalarda hematolojik, kardiyovasküler, renal, pulmoner ve nörolojik sisteme ilişkin olası sorunlar görülebilmektedir. Ameliyat sonrası hastalık seyri, hastane ortamı, cerrahi müdahale ve ameliyat esnasında kalp akciğer makinesine bağlanması gibi faktörlerden kaynaklanan bu sorunlar iyileşme sürecinde hastayı fiziksel, duygusal ve sosyal yönden olumsuz durumlar oluşturmakla birlikte hastanın adaptasyon sürecini negatif yönde etkilemektedir. Bu yüzden açık kalp ameliyatı cerrahi iyileşme döneminde başarısı için, iyi geçen bir operasyon kadar post operatif dönemde verilecek olan hemşirelik bakımı, eğitimi ve danışmanlık kalitesi de önem kazanmaktadır. Hemşire; hastanın gereksinimi olan bakımı vermeli, hastanın ve ailesinin ihtiyaç duyduğu danışmanlığı yapmalı, fiziksel ve sosyal faaliyetlerde bulunabilme yeteneklerini artırmalı, bireylerin yaşam biçimindeki değişikliklere ve hastalığa uyumlarında uygun baş etme yöntemi geliştirmelerini sağlamalı ve kaliteli bir yaşam düzeyine ulaşmalarına yardımcı olmalıdır.

Hemşirelerin araştırmacı, bakım verici, eğitici rollerini ön plana çıkararak profesyonel hemşirelik rollerinin güçlendirilmesi ve hemşireliğe özgü bilgi oluşuma katkı sağlaması açısından Sister Callista Roy tarafından geliştirilen Roy Adaptasyon Modeli' nin kalp ameliyatı olan hastalara yönelik yapılmış olan araştırmalar, lisansüstü tezler ve basılmış kitaplar incelenerek değerlendirilmiştir. Roy Adaptasyon Modeli'ne göre, hemşireliğin amacı, çevresel uyarıcılara karşı düzenleyici ve bilişsel-etkili başa çıkma mekanizmalarını kullanarak ve hastalara entegre olmak için fizyolojik, benlik kavramı, rol fonksiyonel ve karşılıklı bağımlılık modlarında etkili uyum davranışları geliştirmektir. Bu çalışmaya göre açık kalp ameliyatı sonrası hastaların sağlık sorunlarını için adaptasyon modelinin nasıl kullanıldığı bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilecek ve biyo-psikososyal ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir bakım planı standardı geliştirilmesinde gelinecek düzey incelenerek analiz edilecektir.

Anahtar kelimeler: Açık kalp ameliyatı, Roy adaptasyon modeli, hemşirelik bakımı

**KOLOREKTAL KANSER CERRAHİSİ SONRASI KOLOSTOMİLİ HASTALARDA
BEDEN İMAJİ, BENLİK SAYGISI VE CİNSEL YAŞAM SORUNLARINA
TRANSKÜLTÜREL YAKLAŞIM**

**TRANSCULTURAL APPROACH TO BODY IMAGE, SELF ESTEEM AND SEXUAL
LIFE PROBLEMS IN PATIENTS WITH COLOSTOMY AFTER COLORECTAL
CANCER SURGERY**

Hasan GENÇ

Araş. Gör., Dicle Üniversitesi, hasan.genc@dicle.edu.tr

Şerafettin OKUTAN

Araş. Gör., Bitlis Eren Üniversitesi, sokutan@beu.edu.tr

Ahmet ÖZDEMİR

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetozdemir@ksu.edu.tr

ÖZET

İnsanlık tarihi kadar eski olan kanser; bu alanda yapılan sayısız araştırma ve yeni tedavi tekniklerine rağmen günümüzde ölüm oranı en yüksek olan hastalıklar arasında önemini korumaktadır. Hem kadınlarda hem de erkeklerde sık görülen kanser türlerinden biri de kolorektal kanserlerdir. Dünya Sağlık Örgütü' nün (DSÖ) global kanser oranlarını veren 2014 raporuna göre kolorektal kanser insidansı % 9,7, mortalite oranı % 8,5'tir. Kadınlarda % 6,9 mortalite oranı ile ikinci, erkeklerde % 10 mortalite oranı ile üçüncü sıradadır. Radikal cerrahi tedavi, bu sık görülen kanser türü için halen tedavi edici olma özelliğini korumaktadır. Kolorektal cerrahi sırasında bağırsağın geçici ya da kalıcı olarak dışarıya ağızlaştırılması (stoma) oldukça sık başvurulan bir yöntemdir. Kolorektal kanser sebebiyle açılan stoma bireyin fizyolojik, sosyokültürel, psikolojik sorunlarla karşılaşmasına neden olmaktadır. Bu nedenle kişiyi günlük yaşamından koparan ciddi bir durumdur. Bu durum bir yandan hastanın fiziksel sorunlar ile baş etmeye çalışmasına, diğer yandan geleceğe dair belirsizlik yaşamasına neden olur. Geçici ya da kalıcı stoma varlığı bireyin beden imajını değiştirerek benlik algısı ve cinsel yaşamını da olumsuz etkiler bırakmaktadır. Özellikle de beden imajının değişmesinden sonra pek çok hasta cinsel duygularını açıklamayı zor bulmaktadır. Hasta bu hassas konudaki düşüncelerini mahcup bir şekilde dile getirirken, hemşire hasta ile güvenli ve profesyonel bir iletişim kurarak, endişelerini ve korkularını rahat bir şekilde ifade etmesi için cesaretlendirmeli. Hastaların kişisel veya dini inançları, iyileşme algıları, hastalık sürecine yönelik tutum ve davranışları içeren kültürel arka plan hastaların yaşamlarında önemli bir rol oynar. Kültürel uygulamalar ve manevi inançlara göre yaşamları şekillenmiş bireylere, kaliteli ve nitelikli bakım verilebilmesi için; hemşirelerin kültürel olarak duyarlı ve kültürel açıdan bilgi sahibi olması gerekir. Bu derleme çalışmasında, stoma cerrahisi sonrası hastaların karşılaşılabileceği potansiyel problemler açıklanmakta ve bu alanlardaki bilgi artışı hemşirelerin hasta bakımını ve memnuniyetini geliştirmelerine olanak sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Beden imajı, cinsel yaşam, stoma bakımı, transkültürel bakım

TARIMSAL ATIK ESASLI YENİ BİR AKTİF KARBONLA SULU ORTAMLARDAN AMOKSİSİLİN GİDERİMİ

Levent HARPUTLUGİL

Y. Çevre Müh., Elazığ Belediyesi, leventharputlugil@gmail.com

Mehmet ŞAHİN

Öğr. Gör., Fırat Üniversitesi, sahin@firat.edu.tr

Hatice ERDEM

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, erdemhatice23@gmail.com

Mehmet ERDEM

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, merdem@firat.edu.tr

ÖZET

Antibiyotikler enfeksiyonları gidermek ve kontrol etmek için yaygın şekilde kullanıldıklarından dünya genelinde tüketimleri gün geçtikçe artmaktadır. Ancak, antibiyotikler vücuttaki görevini yerine getirdikten sonra insan ve hayvan metabolizmasında tam olarak metabolize edilemeden vücuttan atılarak atıksulara karışırlar. Antibiyotikler biyolojik olarak bozunmadıklarından ve yüksek kalıcılığa sahip olduklarından klasik arıtma prosesleriyle arıtılamazlar ve atıksu arıtma tesisi çıkış sularıyla birlikte alıcı su ortamlarına kadar ulaşırlar. Çevrede düşük konsantrasyonlarda bulunmalarına rağmen ortama sürekli salınmaları durumunda sucul ve karasal canlılara risk oluştururlar. Biyolojik olarak parçalanamayan antibiyotiklerin sulardan giderimi için ileri oksidasyon prosesleri, membran sistemler ve adsorpsiyon yöntemleri uygulanmaktadır. Bunlar arasında adsorpsiyon; uygulama kolaylığı, düşük maliyeti, yüksek verimi ve daha az toksik ara ürün oluşumu gibi avantajları nedeniyle en uygun bir yöntem olarak kabul görmektedir. Adsorpsiyonda, aktif karbonlar başta olmak üzere çeşitli mineraller, cüruflar, uçucu küller, biyokütleler ve kompozit malzemeler gibi birçok adsorbent kirletici giderimindeki etkinliklerini belirlemek ve ucuz adsorbentler bulmak için de yoğun araştırmalar yapılmaktadır.

Bu noktadan hareketle yapılan bu çalışmada da; tarımsal bir artık olan badem kabuğu ile şeftali ve kayısı çekirdekleri karışımından hazırlanmış olan yeni bir aktif karbon kullanılarak sulu ortamlardan amoksisilinin ($C_{16}H_{19}N_3O_5S$) giderilmesi araştırılmıştır. Bu amaçla; amoksisilin giderimine aktif karbon dozu, temas süresi, sıcaklık ve başlangıç amoksisilin konsantrasyonu gibi parametrelerin etkisi incelenmiştir. Elde edilen veriler Freundlich ve Langmuir adsorpsiyon izotermine uygulanarak aktif karbonun amoksisilin için maksimum adsorpsiyon kapasitesi hesaplanmıştır. 500 ppb amoksisilinin 20°C sıcaklıkta 0.66 g/L aktif karbon dozunda 60 dk'lık temas süresi sonunda % 98 oranında giderilebildiği belirlenmiştir. Sıcaklık artışına bağlı olarak giderim verimlerinin ihmal edilecek mertebede kaldığı, amoksisilinin aktif karbon yüzeyine adsorpsiyonunun Langmuir adsorpsiyon izotermine uyduğu ve aktif karbonun maksimum adsorpsiyon kapasitesinin 100 mg/g olduğu bulunmuştur. Sonuç olarak, $ZnCl_2$ kimyasal aktivasyonu söz konusu tarımsal atıkların karışımından hazırlanan aktif karbonun sulu ortamlardan amoksisilin gidermek için oldukça etkin bir adsorbent olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Aktif karbon, Adsorpsiyon, Tarımsal Atıklar, Amoksisilin.

HÂFİZ ŞÂRİHLERİNE GÖRE ŞİRAZLI TÜRK

Bünyamin TAŞ

Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, bunyamintas@yandex.com

ÖZET

Hâfız-ı Şîrâzî [ö. 1390?], Farsça yapılan İslâmî klasik edebiyatın en meşhur şairlerindedir. Özellikle gazel formunda yazdığı şiirleri, bu formun Farsçadaki en başarılı örnekleri kabul edilmektedir. Öyle ki bu gazeller, aradan geçen altı asrı aşkın zamana rağmen günümüzde dahi Fars dilliler arasında beğeniyle okunmaktadır. Germiyanlı şair Şeyhî'den [ö. 1429'dan sonra] itibaren klasik Türk şiirinde de Hâfız tesiri takip edilebilmektedir. Dahası, Hâfız'ın şöhreti, aynı medeniyet dairesi içinde yer aldığı Müslüman milletlerin sınırlarının çok ötesine geçip Alman şairi Goethe'ye [ö. 1832] kadar ulaşmıştır. Bu yoğun teveccühün doğal bir sonucu olarak muhtelif yer ve zamanlarda Hâfız'ı ve şiirlerini konu alan birçok yayın ortaya konulmuştur. Bilhassa Osmanlı sahasında Hâfız gazelleri üzerine oldukça tafsilatlı şerh kitapları yazılmıştır.

Osmanlı Türklerinin beğeniyle okudukları Hâfız şiirleri arasından özellikle bir beytin günümüz Türkleri üzerinde de sempatik bir etki bıraktığı gözlemlenmektedir. *Hâfız Dîvânı*'nın ilk sayfaları arasında yer alan ve içerdiği *Türk-i Şîrâzî* (:Şirazlı Türk) terkibi dolayısıyla Türklerin ilgisini çekip çeşitli yorumlara da mevzubahis olan söz konusu matla beyti mealen şu şekildedir: “*Eğer o Şirazlı Türk bizim gönlümüzü alır (da aşkımızı kabul ederse), onun (yanağındaki) siyah benine Semerkant ve Buhara'yı bağışlarım.*” Beyit, menkıbelere de kaynaklık etmesi bakımından tarihi süreç içerisinde herhangi bir Hâfız şiirinden daha fazla ilgi görmüştür denilebilir. Timur [ö. 1405] ve Hâfız'ı bir araya getiren menkıbeye kaynaklık eden beyit, şerh kitaplarında olabildiğince ayrıntılı yorumlanmıştır. Bu itibarla şerh kitaplarında *Türk-i Şîrâzî* terkibi de değişik açılardan değerlendirmelere tabi tutulmuştur. Bu değerlendirmelerde evvela Farsça klasik şiirin yerleşik mecazlarına dikkat çekildiği görülmekle birlikte birtakım tarihî ve sosyolojik bilgilere de temas edilmiştir. Keza oldukça dikkat çekici tasavvufî yorumlar da serdedilmiştir. Bu çalışmada, ilgili beyitte yer eden *Türk-i Şîrâzî* terkibi üzerine İranlı ve Türk şârihlerce yapılan yorumlar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hâfız-ı Şîrâzî, Şirazlı Türk, Şerh Metinleri.

KABUKLULARDA METİL FARNESOATIN ÜREME ÜZERİNE ETKİSİ

Ayşe Gül HARLIOĞLU

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, aharlioglu@firat.edu.tr

Mehmet BAL

Bilgisayar Mühendisi, Fırat üniversitesi, mehmet.bal@tkdk.gov.tr

ÖZET

Karides, yengeç ve tatlisu istakozu (kerevit) gibi bazı kabuklu canlıların üretimi bu canlılara olan talebin küresel ölçekte artışıyla birlikte önem kazanmıştır. Bu nedenle, özellikle ekonomik önem taşıyan kabukluların akuakültür çalışmalarında hormon uygulamaları ile üreme verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmaları başlatılmıştır. Bu canlıların üreme verimliliklerinin manupule edilerek artırılması nöropeptitler, opioidler, vertebra tipi steroidler ve metil farnesoat (MF) gibi çeşitli faktörlerin etkisiyle gerçekleştirilmektedir. Örnek olarak, ticari önemi bulunan balıklar başta olmak üzere diğer bazı su canlılarının da cinsiyet dönüşümünü sağlamak amacıyla yaklaşık 30 doğal ve sentetik steroid kullanılmıştır. Metil farnesoat, kimyasal yapısı böcek yavru hormonu III'na benzeyen ancak bu yapıdan epoksit grubunun olmayışı ile ayrılan bir hormondur. Bu hormonun, kabuklularda protein sentezi, kabuk değişimi (boyca büyüme), morfogenezis, metamorfoz ve üremede önemli fonksiyonlara sahip olduğu belirlenmiştir. Diğer taraftan, MF'nin kabuklularda üreme verimliliği üzerine etkilerinin araştırıldığı çalışmaların oldukça az sayıda ve başlangıç aşamasında olduğu bilinmektedir. Araştırmalar sonucunda, hormonların erkek decapodlara enjeksiyonunun sperm kalitesini artırarak bu canlıların üreme verimliliğini artırdığını göstermiştir. Benzer şekilde, eksojen testosteron, progesteron, yavru hormonu III ve MF'nin erkek dekapodlarda sperm kalitesini artırdığı bulunmuştur. Bir başka çalışmada ise, dişi ve erkek tatlisu karideslerine (*Macrobrachium malcolmsonii*) MF enjeksiyonunun önemli derecede oosit çapı ve testis bezini büyüttüğü ve ovarian index ile testicular index değerlerini artırdığını gözlemlenmiştir. Deniz karidesi *Penaeus vannamei*'nin erkeklerine 17 α -Methyltestosterone ve 17 α -Hydroxyprogesterone enjeksiyonu sperm sayısının ve ağırlığının artışına, ayrıca spermlerin yapısındaki anormalliklerin azalmasına neden olmuştur. Bu çalışmada farklı kabuklu türlerinde hormon uygulamaları, hormon uygulamalarının kabuklularda üremeye etkilerinin araştırıldığı çalışmalar, MF'nin kabuklu canlılar için önemi, ve üreme verimliliğine etkileri konularında yapılan çalışmaların derlenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kabuklular, Metil Farnesoat, Hormon, Üreme

NOT: Yüksek lisans seminerinden alınmıştır.

ROY ADAPTASYON MODELİNE GÖRE EVDE VERİLEN BAKIMIN MULTİPL SKLEROZLU HASTALARIN HASTALIĞA UYUMUNA VE YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİ

Hatice PEKİNCE

Öğretim Görevlisi, Fırat Üniversitesi, hatturk23@hotmail.com

Prof. Dr. Behice ERCİ

İnönü Üniversitesi, behice.erci@inonu.edu.tr

ÖZET: Bu araştırma Roy Adaptasyon Modeline göre evde verilen bakımın Multipl Sklerozlu hastaların hastalığa uyumuna ve yaşam kalitesine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırma Solomon Dört Gruplu Deneme modeli olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Elazığ Fırat Üniversitesi Hastanesi Nöroloji Kliğine kayıtlı, Elazığ il merkezinde ikamet eden Multipl Skleroz tanısı konmuş 244 hasta oluşturmuştur. Evrenin tümünün araştırmaya alınması planlandığı için örneklem büyüklüğü belirlenmeyerek evrenin tümü araştırmaya alınmıştır. Hastalar randomize olarak sırayla deney grubu 1, kontrol grubu 1, deney grubu 2, kontrol grubu 2 ye alınarak her bir grupta 61 kişi yer alacak şekilde eşit dağıtılmıştır. Fakat deney 1 grubundan 1 kişi kendi isteğiyle araştırmadan ayrılmak istemesinden dolayı deney grubu 1, 60 kişi ile tamamlanılmıştır.

Veriler Elazığ Fırat Üniversitesi Nöroloji Kliğine kayıtlı Multipl Skleroz tanısı konmuş hastalara araştırmacı tarafından evlerinde yüz yüze görüşme tekniğiyle Mayıs 2016- Şubat 2018 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin elde edilmesinde Tanıtıcı Anket Formu, Hastalığa Psikososyal Uyum- Öz Bildirim Ölçeği ve Multipl Skleroz Yaşam Kalitesi Ölçeği kullanılmıştır. Deney grubundaki hastalara araştırmacı tarafından hastaların evlerinde ROY Adaptasyon modeline göre 6 haftada bir 3 kez hemşirelik bakımı uygulanmıştır. Kontrol grubundaki hastalara herhangi bir girişim uygulanmamıştır. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik, ortalama, ki-kare, bağımlı gruplarda t testi, bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır.

Son test ölçüm verilerine göre; Deney 1 grubunun Hastalığa Psikososyal Uyum- Öz Bildirim Ölçeği toplam puan ortalaması 71.43 ± 6.6 , Deney 2 grubunun Hastalığa Psikososyal Uyum- Öz Bildirim Ölçeği toplam puan ortalaması ise 71.31 ± 6.7 olduğu saptanmıştır. Deney 1 grubunun MS Yaşam Kalitesi Ölçeği toplam puan ortalaması 176.21 ± 14.5 , Deney 2 grubunun MS Yaşam Kalitesi Ölçeği toplam puan ortalaması ise 176.06 ± 14.7 olduğu saptanmıştır. Gruplar arasındaki puan ortalamaları farkının istatistiksel olarak önemli olmadığı saptanmıştır ($p > 0.005$).

Roy Adaptasyon Modeline göre evde verilen bakım Multiple Sklerozlu hastaların hastalığa uyumunu sadece bazı alt boyutlarında arttırmış fakat toplamda ve yaşam kalitesinde ise arttırmamıştır.

Anahtar kelimeler: Multipl Skleroz, ROY Adaptasyon Modeli, Yaşam Kalitesi, Hastalığa Uyum, Hemşire.

ERGENLERİN SALDIRGANLIK DÜZEYLERİ İLE SOSYAL AKTİVİTELERE KATILIMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Hatice PEKİNCE

Öğretim Görevlisi, Fırat Üniversitesi, hatturk23@hotmail.com

Behice ERCİ

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, behice.erci@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, ergenlerin saldırganlık düzeyleri ile sosyal aktivitelere katılımları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı-ilişkisel olarak yapılmıştır.

Araştırmanın evrenini Elazığ il merkezinde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı 11 genel liseden kura yöntemiyle seçilen, Karşıyaka lisesi, Hıdır Sever lisesi, Gazi lisesi ve Korgeneral Hulusi Sayın lisesi son sınıflarında eğitim gören 1049 öğrenci oluşturmaktadır. Belirlenen bu liselerde öğrencilerin tümünün araştırmaya alınması planlandığı için örneklemin büyüklüğü belirlenmemiş ve araştırmaya katılmayı kabul eden, 16-19 yaşları arasındaki 803 ergen ile araştırma tamamlanmış ve evrenin %76.5'ine ulaşılmıştır. Araştırmanın verileri sosyo-demografik bilgileri içeren form, sosyal işlevsellik ölçeğinin alt boyutları olan sosyal öncül etkinlikler ve boş zamanları değerlendirme ölçekleri ve saldırganlık ölçeği kullanılarak Kasım 2011- Aralık 2011 tarihleri arasında araştırmacı tarafından toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirmede SPSS 20.0 paket programı, verilerin analizinde Anova, korelasyon ve t testi kullanılmıştır.

Elde edilen verilere göre cinsiyet ve ergenin algıladığı aile gelir düzeyine göre saldırganlık açısından gruplar arasında istatistiksel olarak önemli fark olduğu saptanmıştır. Yine cinsiyet, kardeş sayısı, anne-babanın eğitim düzeyi, babanın mesleği ve ergenin algıladığı aile gelir düzeyine göre sosyal aktivitelere katılım açısından gruplar arasında fark olduğu saptanmıştır. Saldırganlık ile sosyal aktiviteler arasında istatistiksel olarak önemli bir ilişki olduğu, saldırganlık arttıkça sosyal aktivitelere katılımında arttığı saptanmıştır.

Bu sonuçlar doğrultusunda; ergenlere yönelik olarak öfke kontrolü ve stresle başa çıkma stratejileri hakkında danışmanlık hizmetlerinin verilmesi, ebeveynlere yönelik ise, ergenlerin sosyal aktivitelere yönlendirilmesi ve saldırganlığı önleme hakkında bilgi verilmesi için gerekli girişimlerde bulunulabilir.

Anahtar kelimeler: Ergen, sosyal aktivite, saldırganlık, hemşirelik

HELAL GIDA SEKTÖRÜ: MALEZYA VE TÜRKİYE KARŞILAŞTIRILMASI

Hakiye ASLAN

Dr.Öğr.Üyesi., Mühendislik Fakültesi, Gıda Mühendisliği,
Bingöl Üniversitesi, hakiye@hotmail.com

İmran ASLAN

Dr.Öğr.Üyesi., Sağlık Fakültesi,
Bingöl Üniversitesi, imranaslan@gmail.com

ÖZET

Müslüman ülkelerde, gıda güvenliği ve Helal birbirinden ayrılmayan iki önemli unsurdur. Gıda güvenliğinde olduğu gibi bir gıdanın helal olması için güvenilir, sağlığa yararlı (tayyiben) ve hijyenik özelliklere sahip olması gerekmektedir. Kısaca tanımlamak gerekirse gıdalarda, *Helal* ya da “*Helalen Tayyiben*” sadece güvenli oldukları ve zararlı olmadıkları sürece İslami esaslara uygun ise tüketimine izin verilen, anlamına gelmektedir. Bu nedenle helal gıda, dine bakılmaksızın herkesin güvenle tüketileceği bir gıdadır. Son yıllarda, özellikle tüketilen gıdalarla ilgili olarak daha sağlıklı bir yaşam tarzı seçenlerin temiz, güvenilir ve zararsız bileşenleri içermesinden dolayı helal gıda ürünlerini tercih etmektedir. Bu nedenle helal gıda Müslümanların yanı sıra Müslüman olmayanlarında tercih ettiği, küresel çapta geniş pazar potansiyeline sahip bir sektördür. Dolayısıyla gıda güvenliği standartları ve sertifikasyon, gıda güvenliğinin sağlanmasında hayati öneme sahiptir ve hem ticaretin hem de tüketicinin korunması açısından önemlidir. Bu çalışmanın amacı, ülkemizdeki helal gıda sektörünün geliştirilmesine katkı sağlamak amacıyla Malezya’daki helal gıda güvenliği ve helal gıda kuruluşlarını incelemek ve bunları Türkiye’deki benzer kuruluşlarla karşılaştırmaktır. Helal gıda üretimini, sertifikalandırılması ve sonrasında kontrollerin/takibinin yapılması konusunda Malezya öncü ülkelerdendir. Malezya Hükümeti, 1 Ağustos 2009 itibari ile helal sertifikası konusunda tek yetkili kuruluş unvanını JAKIM (Islamic Development Department)’e vermiştir. Ulusal çapta GİMDES, Türk Standartları Enstitüsü (TSE), Helalder, Dünya Helal Birliği, HEDEM vb. Helal sertifika veren kuruluşlar bu alanda faaliyet göstermektedir. Malezya’da helal gıda sertifikası ürünlere verildiği gibi gıda ürünü satışı yapılan süpermarket, lokanta, otel ve benzeri mekanlara da verilebilmektedir. Ülkemizin Helal turizm merkezi olması açısından özellikle turistik bölgelerdeki otellerin ve lokantaların helal gıda sertifikası alması ülkemize, hem Malezya’dan hem de diğer ülkelerden gelen Müslüman turist sayısının artmasına katkı sağlayacaktır. 2015 yılında 65 bin Malezyalı turist ülkemizi ziyaret etmiştir. Malezya (nüfusunun %61 Müslüman) ile ikili ilişkilerimizde turizm sektörünün güçlenmesi açısından otellerde ve lokantalarda helal gıda uygulamasının olması bu sayının artmasında etkili olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Helal Gıda, Malezya, Türkiye

HEMŞİRE SPİRİTÜEL (MANEVİ) BAKIM TERAPÖTİK ÖLÇEĞİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ

Hakime ASLAN

Dr. Öğrt. Üyesi., İnönü Üniversitesi, hakime.aslan@inonu.edu.tr

Ümmühan AKTÜRK

Dr. Öğrt. Üyesi., İnönü Üniversitesi, ümmühan.akturk@inonu.edu.tr

Behice ERCİ

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, behice.erci@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma, “Hemşire Spiritüel (Manevi) Bakım Terapötik Ölçeği”nin Türk toplumunda geçerlik ve güvenilirliğinin değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırma metodolojik olarak yürütülmüştür. Araştırma Ağustos-Ekim 2018 tarihleri arasında, Malatya Eğitim ve Araştırma hastanesinde çalışan hemşireler (249) ile yapılmıştır. Hemşire Spiritüel (Manevi) Bakım Terapötik Ölçeği 17 madde maddeden oluşan ve tek faktörlü beşli likert tipi bir ölçektir. Ölçek İngilizceden Türkçeye ve daha sonra Türkçeden İngilizceye geri çevrildi. Elde edilen veriler Cronbach's alfa güvenilirlik katsayısı (a), Pearson korelasyon katsayısı (r), faktör analizi, Bartlett's testi ve Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ölçütü kullanılarak değerlendirildi.

Çalışmamızda Kaiser-Mayer-Olkin-Measure of Sampling Adequacy test sonucu 0.859 ve Bartlett's Test of Sphericity Analizi test sonucu 1878.42 olarak saptanmış olup her iki test sonucunda $p < 0.001$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Hemşire Spiritüel Bakım Terapötik Ölçeği Cronbach's alpha değeri 0.86, ölçeğin faktöryel yapısını belirlemek için yapılan analiz sonucunda başlangıç öz değerleri 1'in üzerinde olan ve toplam varyansının %37.03 olduğu bulunmuştur.

Hemşirelerin Spiritüel Bakım Terapötik ölçeğinin yapılan istatistiksel analizler sonucunda geçerlik ve güvenilirliğinin sağlandığı ve Türk toplumunda kullanılabileceği bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Spiritüel Bakım, Hemşirelik, Geçerlik, Güvenirlik

HEMŞİRELERİN KÜLTÜREL YETERLİLİK DÜZEYİ İLE MESLEĞİN FELSEFESİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ VE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Sümevra TOPAL

Öğr. Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, sumeyratopal@ksu.edu.tr

Sinem YALNIZOĞLU ÇAKA

Araş. Gör., Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, sinemyalnizoglu@sakarya.edu.tr,

Özge ERTÜRK

Araş. Gör., Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, ozgekaynak@sakarya.edu.tr

Ayşe ÇEVİRME

Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, acevirme@sakarya.edu.tr

ÖZET

Giriş ve Amaç: Kültür, sağlık ve hastalık için önemli bir faktör olarak kabul edilir. Sağlığı koruma ve hastalıkları tedavi etme kültüre özgü uygulamaları içerir. Hastanın kültürel değerleri, inançları ve uygulamaları bütüncül hemşirelik bakımının önemli bir parçasıdır. Bakım hemşirelik mesleğinde kültürel yeterlilik kadar mesleğe yönelik felsefi bakıştan etkilenir. Bu bağlamda hemşirelerin kültürel yeterlilik geliştirmeye istekli olmaları, kültürel bilgilerini, becerilerini, farkındalıklarını ve duyarlılıklarını artırmak için çaba göstermeleri gerekmektedir. Bu araştırmanın amacı, hemşirelerin kültürel yeterlilik düzeyi ile mesleğin felsefesine yönelik görüşleri ve arasındaki ilişkinin belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan araştırmanın evrenini bir ilin Eğitim Araştırma Hastanesinde görev yapan 800 hemşire oluşturmuştur. Çalışmanın örneklemini ise çalışma kriterlerine uyan 150 gönüllü hemşire oluşturmuştur. Çalışmaya başlanmadan önce gerekli izinler alınmıştır. Çalışmaya katılan hemşirelere, çalışmanın amacı ve bilgilerin gizli kalacağı belirtilerek güven verilmiş ve bu şekilde yanıtların doğruluğuna destek sağlanmıştır. Araştırmada, “Kişisel Bilgi Formu” ve “Hemşire Kültürel Yeterlilik Ölçeği (HKYÖ)” kullanılmıştır. HKYÖ, Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmış, 5’li Likert tipi 20 maddeden oluşan bir ölçektir. Ölçeğin; kültürel beceri, kültürel duyarlılık, kültürel bilgi olmak üzere üç alt boyutu vardır. Ölçekten alınan toplam puanın artması bireyin kültürel yeterlilik düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin Cronbach’s alpha değeri 0.96 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada da Cronbach’s alpha değeri 0.95 bulunmuştur.

Bulgular: Katılımcıların % 36’sı 35 yaş ve üzerinde, %79.3’ü kadın, %63.3’ü lisans mezunu, %58.7’si evli, %86.7’si çekirdek aile yapısında idi. Hemşirelerin %24.7’si 6-10 yıllık, %39.6’sı klinikte çalışan ve %68.7’si çalıştığı birimden memnun olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelerin %68.2’si yabancı bir dil konuşmadığını, ancak %60’ının yabancı hastalara bakım hizmeti sunma deneyiminin olduğu saptandı. Hemşirelerin, hemşirelik felsefesine ilişkin sorulara katılım durumları ile kültürel yeterlilik ölçeği arasındaki fark incelendiğinde; “Hemşirelik mesleği topluma hizmet götürme işlevinde diğer sağlık meslekleri ile sıkı bir iş birliğine inanır”, “Hemşirelik kendine özgü bilgi ve olguları içeren bağımsız bir sağlık disiplini”, Toplumsal yapı ve sorunlar değiştikçe hemşireliğin işlev, rol, boyutları değişir”, “Hemşirelik mesleğinin var olma amacı, insanın yapısı,

kaderi, yaşamın orijinindeki gerçekleri, hayata geliş nedenini açıklama uğraşı veren bir çalışma alanıdır.” sorularına olumlu cevap verenlerin kültürel yeterlilik ölçeğinden aldıkları puanların istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulundu ($p<.05$).

Sonuç: Hemşireliğin felsefesini doğru bir şekilde tanımlayan hemşirelerin kültürel yeterliliklerinin de yüksek olduğu saptandı. Günümüzde, bireylere bakım vermede birincil derecede öneme sahip olan hemşirelerin mesleki felsefelerine kültürel farklılıkları içeren bakış açısını dahil etmeleri bakımın kalitesini dolayısı ile hasta memnuniyetini olumlu yönde etkileyecektir.

Anahtar Sözcükler: Kültürel yeterlilik, hemşirelik felsefesi, hemşire

HEMŞİRELİK MESLEĞİNDE İLETİŞİMİN ÖNEMİ

Kevser IŞIK

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri
Fakültesi, kevser_isik@hotmail.com

Hilal YILDIRIM

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, heran_1234@hotmail.com

ÖZET

İletişim duygu, düşünce ve bilginin simgeler aracılığıyla aktarmasıdır. Sosyal bir varlık olan insanın kendini ifade etme aracıdır. İnsanoğlu çevresi ile iletişim kurarak yaşar. İletişim kurmada amaç; anlaşılır mesajlar vererek karşı tarafın tutum ve davranışlarında değişiklik oluşturabilmektir. İletişimin öğeleri; gönderici, mesaj, kanal, alıcı ve geribildirim olmak üzere beş basamaktan oluşmaktadır. Sağlıklı bir iletişimde önemli olan, aynı mesajı farklı kişilerin, özellikle de verenin ve alanın, aynı şekilde anlamasıdır. Sağlık çalışanlarında iletişim sözlü, sözsüz ve terapötik iletişim becerisi olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Literatürde, hasta memnuniyetini etkileyen en önemli faktörün iletişim becerisi ve hastayı yeterli bilgilendirme olduğu ifade edilmektedir. Hemşirelik mesleği, hasta bireyler ve aileleri, diğer sağlık personeli ve meslektaşları ile sürekli iletişimde olmayı gerektiren bir meslek grubudur. Hemşireler hastalarla en fazla etkileşim halinde bulunan sağlık çalışanlarıdır. Özellikle hemşirelerin, hastayı ve ailesini anlama, hastanın ve ailesinin kendi başına karşılayamadığı gereksinimlerini karşılama gibi yükümlülükleri vardır. Bu nedenle bir hemşirenin iletişim becerisinin gelişmiş olması büyük önem taşımaktadır. Hemşire ve hasta arasında kurulan ilişkide hastanın hastalık derecesi iletişimi önemli derecede etkilemektedir. Kronik ve ilerleyici hastalıklar hasta bireylerin psikolojilerini bozabilmekte ve bu durumda hasta veya hasta yakınının beklenmedik tutum ve davranış sergilemesine neden olabilmektedir. Bu nedenle hemşireler iletişim ilkelerine çok dikkat etmelidir. Örneğin vereceği bilgi (mesaj) hakkında bilgili olmalı, hastasını sosyal, ruhsal, fiziksel ve kültürel yönden tam değerlendirmeli, iletişimi engelleyecek faktörlerin olup olmadığına dikkat etmeli, ortamın sessiz olmasını sağlayıp ve mesajın anlaşılıp anlaşılmadığını mutlaka kontrol etmelidir. Fritz ve arkadaşları etkili iletişimin hasta ve hemşire arasında güven oluşumuna katkı sağlayacağını, yasal sorunların doğmasını önlenebileceğini ve mesleki doyumun artacağını ifade etmişlerdir. Hemşirelerin hastalarına daha kapsamlı ve bütüncül bakım verebilmeleri için iletişim becerilerini ön plana almaları büyük bir önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, İletişim, İletişim becerisi

HEMŞİRELİKTE ELEKTROKARDİOGRAFİYİ YORUMLAMAK: NEDEN ÖNEMLİ?

Elif DEMİRDEN ERİŞTİ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, demirdeneristi@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Gülay YAZICI

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, gyazici@ybu.edu.tr

ÖZET

Elektrokardiyografi (EKG), kalpten kaynaklanan elektrik potansiyelin vücut yüzeyinden kaydedilmesi ve grafik haline getirilmesidir. EKG hastanın hemodinamik açıdan takibi, anormal değişikliklerin erken fark edilmesi, ortaya çıkabilecek komplikasyonların önlenmesi açısından önem arz etmektedir.

Sağlık hizmetlerinin temel amacı kişilerin sağlığını korumak ve yaşam kalitesinin arttırmaktır. Hemşireliğin de sağlığı koruma, devam ettirme ve bakım konusunda etkin ve devamlı bir rolü vardır. Hemşirelik mesleğinin profesyonelleşmesi ve hemşirelerin görev aldıkları birimlerde etkili bakım sunmaları için, gerekli bilgi ve beceriye sahip olmaları ile birlikte gelişen teknolojiye paralel tıbbi cihazları doğru kullanmaları ve cihazlardan en iyi şekilde yararlanmaları gerekmektedir. Bu cihazların etkin kullanımı hemşirelere verilen eğitimle ilişkilidir. Yurtdışı uygulamalarına bakıldığında; yoğun bakım gibi kritik alanlarda çalışan hemşireler, EKG çekme ve değerlendirme konusunda hizmet içi eğitim almakta ve bu görevlerini aktif olarak yerine getirebilmektedir.

EKG çekimi ve hastanın monitörize edilmesi genellikle hemşireler tarafından yerine getirildiğinden riskli olayları ilk fark eden sağlık personeli hemşire olmaktadır. Bu durum hemşirelere EKG'deki değişikliklerin erken tanınması, yapılacak girişimler ile ilgili doğru karar verilmesi, hastanın değerlendirilmesi, gerekli tedbirlerin alınması ve tedavilerin sağlanmasında önemli görevler yüklemektedir.

Atriyal fibrilasyon, ventriküler taşikardi, ventriküler fibrilasyon, asistol, AV blok, ST elevasyonu, ekstra atım gibi ritim bozukluklarının saptanması, hastada ritim problemi, kalp yetmezliği, miyokard infarktüsü hikâyesinin sorgulanması, kronik hastalık varlığının olması, kullanılan ilaçların, hastanın kardiyak durumunun ve yapılan müdahalelerin bilinmesi, hemşirenin EKG monitörizasyonunda dikkat etmesi gereken konular arasında olup hayati önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Elektrokardiyografi, Hemşire, Erken Tanılama.

HİDROTERMAL YÖNTEMLE MWCNT/TiO₂ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU

Onur Özgül

Öğr. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, onur.ozgul@inonu.edu.tr

Funda OKUŞLUK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, funda.gurer@inonu.edu.tr

Karbon nanotüpler karbonun bir allotropu olup, tabakalarının silindirik bir biçimde katlanmasıyla meydana gelen ve dış çapları nanometre seviyesinde olan tüp şeklindeki yapılardır. Sıra sıra dizilen karbon atomlarının aynı bir kâğıt gibi kıvrılıp silindir şekline getirilmiş halidir. Bu silindirler tek katmanlı veya çok katmanlı olabilirler.

UV ışını ile ışınlama, TiO₂' nin ortaklanmamış elektron çiftlerinin oluşmasına neden olacağından dolayı foto-aktifleşmesini sağlar. TiO₂' deki bu ortaklanmamış elektron çiftleri değişik reaksiyonların katalizi için güçlü redoks özelliklerine sahiptirler. Ancak ışınla elektronların ve boşlukların hızlı rekombinasyonundan dolayı TiO₂' nin kuantum verimi çok yüksek değildir. Bu nedenle TiO₂ sıklıkla karbon nano tüplerle (CNT) kombine halde kullanılır. CNT-TiO₂ temelli kompozit materyaller, güneş pilleri, foto katalitik hidrojen üretimi ve gaz veya sıvı fazdaki kirliliklerin fotokatalitik oksidasyonun da kullanılmıştır. CNT' lerin doğal iletkenliğinin, TiO₂-CNT ara yüzeyinde heterojen bağlanmanın oluşması ile ışınla uyarılmış elektron-boşluk (e⁻-h⁺) çiftlerinin ayrılmasına yardımcı olduğu bilinmektedir. TiO₂-CNT kompozitinin foto-ışınlanmasıyla oluşturulan elektronlar CNT' den TiO₂' ye aktarılır ve bu sayede elektronların ve boşlukların rekombinasyonları geciktirilir.

Çok duvarlı karbon nanotüpün (MWCNT) nano-TiO₂' e hidrotermal yöntemle katkılanması ve MWCNT' ün kompozit içindeki miktarının değiştirilmesi sonucu TiO₂'nin yapısında ne gibi değişiklikler meydana getireceğinin belirlenmesi ve elde edilen kompozitlerin yapısını karakterize edilmesi amaçlanan bu çalışmada, çıkış maddesi olarak Titanyum isopropoksit (Ti(OPrⁱ)₄)ü karbon nano tüp kaynağı olarak da MWCNT kullanıldı. Belirli mol oranlarında n_{Ti}/n_{H₂O}, n_{Ti}/n_{H₂SO₄}, ve n_{Ti}/n_{2-Propanol} karışımları manyetik karıştırıcıda karıştırıldıktan sonra karışım üzerine MWCNT eklenerek ultrasonik banyoda 90 dakika tutuldu. En son aşamada hazırlanan karışım hidrotermal ünite de 200 °C' de 120 dakika bekletildi. Elde edilen nano malzemenin karakterizasyonu için XRD, FT-IR, SEM, BET ve Partikül boyut analizi yapıldı.

Anahtar Kelimeler: MWCNT, nano-TiO₂, Kompozit Malzemeler, MWCNT/TiO₂

HOLT-ORAM SENDROMU: OLGU SUNUMU

Murat Abdulhamit ERCİŞLİ

Dr. Öğrt. Üyesi, Adıyaman Üniversitesi Tıp Fakültesi, Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği, Adıyaman, Türkiye, mercisli@gmail.com

ÖZET

Holt-Oram Sendromu ilk kez 1960 yılında Holt ve Oram tarafından üst ekstremitte anomalileri ve kardiyak anomali varlığı izlenen bir ailede otozomal dominant kalıtılan bir sendrom olarak tanımlanmıştır. Burada üst ve alt ekstremitte iskelet deformitesine eşlik eden atrial septal defekti olan otuz beş yaşında bayan Holt-Oram Sendromu olgusu sunuldu. Holt-Oram Sendromu, iskelet sistemi displazisi ve konjenital kardiyak anomaliler ile seyreden, otozomal dominant kalıtılan herediter bir hastalıktır. Otuz beş yaşında bayan hasta kliniğimize çarpıntı yakınması ile başvurdu. Preoperatif tetkikleri tamamlanan ve operasyon için kontrendikasyonu olmayan hasta açık kalp ameliyatına alındı. Sağ atriotomi yapılarak defekt primer tamir ile onarıldı. İnotropik destek almadan pompadan çıkan hasta postoperatif üçüncü saatinde eskütübe edildi. Postoperatif 1. gününde servis izlemine alındı. Fizik muayenesi, laboratuvar testleri ve görüntüleme tetkikleri olağan olarak değerlendirilen hasta postoperatif 5. gününde şifa ile taburcu edildi.

Holt-Oram Sendromu (HOS), ilk olarak 1960 anormal elektrokardiyografi bulguları, atrial septal defekt ve eşlik eden üst ekstremitte defektlere ile tanımlanmış bir sendromdur. İnsidansı 100.000 doğumda 0.95 olan HOS otozomal dominant kalıtılmakta ve kalıtıma 12. kromozomun uzun kolundaki gen (12p2) defektinin sebep olduğu düşünülmektedir. HOS vakalarının büyük bir çoğunluğunu da aile öyküsü negatif olgular oluşturur. Bu tip hastalarının genetik durumu yeni gen mutasyonları ile açıklanabilir.

Bu sendromun tanısında hastanın aile öyküsü ve sendromun tipik klinik özelliklerinin ayırt edilmesi çok önemlidir. Ayrıca gelişmiş tıbbi genetik laboratuvarlarında çalışılan TBX5 sekans analizi ile HOS taranması mümkündür. HOS vakalarının tanı ve teşhisinde hastalar kalp ve damar cerrahisi, kardiyoloji, ortopedi, pediatri ve tıbbi genetik bilim dallarının multidisipliner bir yaklaşım ile değerlendirilmelidir. Sendromun herediter özellik göstermesinden ötürü tanı konulan olguların yakın akrabalarında sendromun komponentlerine yönelik araştırma yapılması faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Holt-Oram Sendromu, Atrial Septal Defekt, Ekstremitte Defektlere

AKÇADAĞ İLÇESİ'NİN (MALATYA) EKOTURİZM POTANSİYELİ

İbrahim ARISAL

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırıkhan Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret Bölümü

Reşat GEÇEN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Coğrafya Bölümü, Hatay

Faruk KARAHAN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Biyoloji Bölümü, Hatay

arisal44@hotmail.com/rgecen@gmail.com/farukkarahan34@gmail.com

ÖZET

Fırat Havzasının Yukarı Fırat Bölümünde, Malatya İli'nin 37 km. batısında yer alan akçadağ toprak büyüklüğü açısından Malatya'nın dördüncü büyük ilçesidir. Doğusunda Malatya ve Yeşilyurt, güneyinde Doğanşehir, batısında Kahramanmaraş, Elbistan, kuzeyinde ise Yazıhan, Hekimhan ve Darende İlçeleri yer almaktadır. İlçe topraklarının %59' u dağlarla, %29'u ovalarla, % 2' si ise platolarla kaplıdır. Genellikle dağlık bir yapıya sahip olan ilçenin en önemli coğrafi unsurları Nurhak Dağları, Akçadağ Ovası, Levent Vadisi Mağaraları, Hasanağa Deresi, Sultansuyu ve Tohma Çayları belli başlı coğrafi unsurlardır. Sahip olduğu dağlar, mağaralar, yaylalar, vadiler, akarsular, iklim koşulları ve hava sirkülasyonu gibi doğal zenginlikler sayesinde birçok farklı bitki ve hayvan türüne ev sahipliği yapmaktadır. Çok geniş kültürel mirasa ve doğal zenginliğe sahip olan bölge yerli ve yabancı turistler için alternatif bir turizm bölgesi potansiyeline sahiptir. Bu çalışmada bölgedeki mevcut potansiyelin, bölgesel düzeyde turizme kaynak oluşturan değerler yönünden sınıflandırılması hedeflenmiştir. Araştırmada yöntem olarak SWOT Analizi tekniği kullanılmış, yörenin eko turizm açısından güçlü ve zayıf yanları ile fırsatlar ve tehditler belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca, CBS (Coğrafi Bilgi Sistemi) kullanılarak çeşitli ölçeklerde haritalardan, uydu görüntülerinden, fotoğraflardan ve arazi gözlemlerinden yararlanılmıştır. Potansiyel turizm etkinlikleri olarak botanik turizmi, kuş gözlemciliği, kelebek gözlemciliği, yaban hayatı gözlemciliği, dağ ve doğa yürüyüşü, dağ bisiklet turizmi, paraşüt, kaya tırmanışı, kampçılık, izcilik ve manzara seyri gibi alternatif turizm etkinlikleri belirlenmiştir. Sürdürülebilir turizm kapsamında değerlendirildiğinde, bölgenin coğrafi, ekolojik ve sosyo-kültürel açılarından mevcut turizm etkinliklerine alternatif olabilecek ve yöre halkının refah seviyesini arttırarak katma değer üretebilecek önemli bir potansiyelinin bulunduğu ve sivil toplum, üniversite, yerel yönetim ve kamu paydaşlarının koordineli işleyişiyle bu potansiyelin değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır.

202

Anahtar kelimeler: Ekoturizm, sürdürülebilir turizm, CBS, Akçadağ, Malatya

YAPAY SİNİR AĞLARI YÖNTEMİ İLE TÜRKİYE'DEKİ KURU KAYISI İHRACAT MİKTARININ TAHMİNİ

İbrahim ARISAL

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Kırıkhan Meslek Yüksekokulu, Dış Ticaret Bölümü

Mustafa Turan ASLAN

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, , Kırıkhan Meslek Yüksekokulu, İnternet ve Ağ bölümü

arisal44@hotmail.com/ mustafaturanarслан@gmail.com

ÖZET

Kayısı arzında Dünya talebinin önemli bir oranını karşılayan Türkiye'nin -özelde Malatya ili'nin gelecekteki kayısı ihracat tahminleri önem arz etmektedir. Kayısı ihracatını etkileyen bir takım parametrelere bağlı olarak gelecekteki belirsizlikleri azaltmak da gereklidir. Bu çalışmada uzman kişilerden görüşler alınarak ve literatürdeki önceki çalışmalardan yararlanılarak, kayısı ihracatını etkileyen söz konusu parametreler/açıklayıcı değişkenler belirlenmiştir. Amerikan doları aylık ortalama değeri, aylık kuru kayısı ihracat fiyatı ortalaması, aylık ihracat yapılan ülke sayısı, yıllık kuru kayısı üretim miktarı olarak belirlenen bu değişkenler üzerinde istatistiksel talep tahmin tekniklerinden yapay sinir ağları yöntemi kullanılmış ve farklı mimarilerde denemeler gerçekleştirilmiştir. Gerçekleşen veriler ile yapay sinir ağının ürettiği tahmini veriler karşılaştırılmış ve en iyi performansa sahip mimari belirlenmiştir. Böylelikle 1980-2017 yıllarına ait veriler ile 2018-2019-2020 yıllarına ait kuru kayısı ihracat ait verileri tahmin edilmeye çalışılmıştır. Tahmin sonuçlarının tutarlılığının yüksek, modelin öngörülebilir sonuçlar verdiği anlaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kuru kayısı ihracatı, Yapay sinir ağları, İhracat tahmini

KATALİZÖR OLARAK KATILAN MAGNEZYUM OKSİT, ALÜMİNYUM OKSİT ve FERRİKROMUN POLYESTER ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN MEKANİK VE MİKRO YAPI YÖNÜNDEN ARAŞTIRILMASI

Yahya TASGIN

Munzur Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Makina Mühendisliği Bölümü, 62000 TUNCELİ

yahyatasgin@munzur.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, geleceğin üretim bandının en önemli malzemelerinden biri olan kompozite metal tozlarının etkileri üzerinde durulmuştur. Kompozitin plastik grubunda yer alan bu malzemelerin içeriğindeki ana matris malzemelerinin en önemlileri epoksi ve polyesterdir. İki malzemede sıvı (akışkan) halde olup bünyesine katılan kobalt (Reaksiyon hızlandırıcı) ve sertleştiricilerle katı hale gelen bu malzemelerin bünyesine katılan metal tozlarının etkileri çalışılmıştır. Bu düşünceler ışığında polyester malzemeye. Magnezyum oksit (MgO), Alüminyum oksit (Al_2O_3) ve Ferrikromun ($FeCr_2O_4$) mikron mertebesinde ilave edilmesinin genel yapısını ve mekanik özellikleri nasıl etkilediği araştırılmıştır. On farklı bileşim kullanılarak numuneler hazırlanmıştır. Bu numuneler; polyestere, %5-10-20 ilaveli Magnezyum oksit, %5-10-20 ilaveli Alüminyum oksit (Al_2O_3) ve %5-10-20 ilaveli Ferrikromun ($FeCr_2O_4$) kullanılarak oluşturulmuştur. Daha sonra elde edilen bu numunelerin iç yapıları metalografik olarak incelenmiş ve yapılarındaki farklılıklar tespit edilmiştir. Üretilen numunelerin mukavemetlerinin belirlenmesi amacı ile çekme, basma ve üç noktadan eğme testlerine tabi tutulmuştur. Numuneler metalografik olarak taramalı elektron mikroskobu kullanılarak katalizörlerin yapı içerisindeki etkileri araştırılmıştır. Metalografik olarak oksitler metal bünyesine katılma nedenleri, yapı içerisinde karbür oluşumunu engelleyerek oksidin tane sınırlarında yer almasını sağlamaktır. Polyester içerisinde ise özellikle hafif malzemelerden oluşan ve ergime derecesi düşük Al ve Mg bulduran oksitler seçilerek polyester içerisinde farklı bir yapının oluşup oluşmayacağı görülmek istenmiştir. Yapılan değerlendirmeler sonucunda numunelerde Alüminyum oksidin (Al_2O_3) polyester üzerinde olumlu etkileri olurken, Ferrikromun ($FeCr_2O_4$) herhangi bir etkisinin olmadığı ana malzemeye birlikte hareket ettiği, magnezyum oksit (MgO) ise genel yapıyı bozarak olumsuz yönde etkilediği görülmüştür.

204

Anahtar Kelimeler; Kompozit, Polyester, Mikroyapı

İÇSEL PAZARLAMANNIN İŞ AHLAKI VE İŞ TATMİNİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: ÖĞRETİM ELEMANLARI ÜZERİNDE BİR UYGULAMA

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇAKIR

Harran Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, acakir@harran.edu.tr

Doç.Dr. Baran ARSLAN

Harran Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, barslan@harran.edu.tr

Doç.Dr. Nihat GÜLTEKİN

Harran Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, nigultekin@hotmail.com

ÖZET

Sınırların ortadan kalktığı küresel rekabet koşullarında, özellikle hizmet sektöründe faaliyet gösteren kurumlar için insan faktörü büyük önem arz etmektedir. Yakın zamanda pazarlamada ele alınmaya başlayan içsel pazarlama kavramı iş tatmini, iş ahlakı gibi birçok kavramın kilit noktasını oluşturmaktadır. Çalışanların motivasyonunu yüksek düzeyde tutmayı başaran, istek ve ihtiyaçlarını karşılayan kurumun görev, amaç ve hedefleri doğrultusunda takım çalışmasına yönltilmesi, iş ahlakının ve iş tatmininin çalışma hayatındaki önemi içsel pazarlamanın gereklerindedir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki üniversitelerde çalışan öğretim elemanlarının içsel pazarlama felsefesi kapsamında müşteri olarak benimsenmeleri ve bu felsefenin iş ahlakı ve iş tatmini üzerindeki etkilerinin belirlenmesidir. Araştırmanın ana kütlesini Türkiye'de görev yapan öğretim elemanları oluşturmaktadır. Araştırma için gerekli olan birincil veriler, anket metodu uygulanarak toplanmıştır. Araştırma için hazırlanan anket dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Money ve Forama (1995) tarafından geliştirilen 16 maddelik içsel pazarlama ölçeği yer almaktadır. İkinci bölümde, Özgün (2016) tarafından geliştirilen 12 maddelik iş ahlakı ölçeği yer almaktadır. Üçüncü bölümde, Weiss vd. (1967) tarafından geliştirilen 20 maddelik Minnesota İş Tatmin Ölçeği yer almaktadır. Dördüncü bölümde ise, cinsiyet, medeni durum, yaş, ortalama gelir düzeyi, eğitim düzeyi gibi 5 demografik faktör yer almaktadır. Anket çalışması sonucunda elde edilen veriler, SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada ölçeğin tek boyutluluk özelliğini araştırmak amacıyla Faktör Analizinden yararlanılmıştır. Güvenilirliğin belirlenmesi için Cronbach Alpha Testinden yararlanılmıştır. İçsel pazarlamanın iş ahlakı ve iş tatmini üzerindeki etkisini ölçmek için regresyon analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İçsel pazarlama, iş ahlakı, iş tatmini.

İKİ KATMANLI NONWOVEN MATERYALLERİN AKUSTİK PARAMETRELERİNE KATMANLARIN KALINLIK VE YOĞUNLUK DEĞERLERİNİN ETKİSİ

Müslüm EROL

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, merol@bingol.edu.tr

Nazım PAŞAYEV

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, npasayev@erciyes.edu.tr

ÖZET

Gürültünün günlük hayatımızı, çalışma ortamlarındaki iş verimini, çalışma barışı ve başarısını olumsuz yönden etkilediği bilinen bir gerçektir. Gürültüyü oluşturan karmakarışık, insanı rahatsız eden sesler psikolojik konforun bozulmasının yanında fiziksel ve fizyolojik birçok hastalıklara da sebep olmaktadır. Gürültünün bu zararlı etkilerini ortadan kaldırmak amacıyla her geçen gün farklı kullanım alanlarına sahip çeşitli ses yalıtım malzemeleri geliştirilmektedir. Dokusuz yüzey tipi ses yutucu materyaller ses yalıtım malzemelerinin önemli grubunu oluştursalar da belli bazı dezavantajları bulunmaktadır. Bu dezavantajlardan en önemlisi söz konusu malzemelerin duyulan ses skalası boyunca aynı ses yalıtım özelliğine sahip olmamasıdır. Böyle ki, tek bir tür yapıya sahip dokusuz yüzey tipi materyaller genellikle 4 KHz'den daha yüksek frekanslarda iyi ses yutumu sağlamaktadırlar. Daha düşük frekanslarda ses yutulmasını temin etmek amacıyla farklı malzemeler geliştirilmekte veya çok katmanlı kombine yapılar kullanılmaktadır.

Kombine yapıların oluşturulmasında her katmanın akustik özelliklerini etkileyen faktörlerin amaca yönelik şekilde dikkate alınması gerekmektedir. Bu çalışma da iki katmanlı dokusuz yüzey tipi yapılarda ayrı ayrı katmanların kalınlık ve hacimsel yoğunluk değerlerinin yapının akustik özelliklerini nasıl etkilediği araştırılmıştır. Bu amaçla üç faktörlü deneysel çalışma yapılmıştır. Tasarlanmış deney planına göre aynı liflerden geliştirilmiş farklı kalınlığa ve hacimsel yoğunluğa sahip dokusuz yüzey tipi katmanlardan iki katmanlı yapılar oluşturulmuş ve akustik özelliklerinden ses yutum katsayısı ve ses iletim kaybı değerleri incelenmiştir. Söz konusu yapıların akustik özelliklerinin katmanların kalınlığı ve gözenekliliğini belirleyen hacimsel yoğunluk değerlerinden nasıl etkilendiği ortaya çıkarılmış, elde edilen sonuçlara dayanarak iki katmanlı yapıların oluşturulmasında kalınlık ve hacimsel yoğunluk değerlerinden nasıl yararlanılması gerektiği ile ilgili tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: İki katmanlı ses yutucu materyaller, ses yutum katsayısı, ses iletim kaybı, nonwoven materyaller.

YENİ ÖZELLİĞİNİ KAYBETMEYEN BİR TARİHİ ÇEVRE UNSURU; KAPALI ÇARŞI

Arzu ERÇETİN

Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Kültür Üniversitesi, a.eceoglu@iku.edu.tr

Zuhal ERDEMİR

Yüksek İç Mimar, Ar-Al İnşaat, zuhalnurerdemir@gmail.com

ÖZET

Günümüzde özellikle hızlı tüketim toplumlarında, sosyal, kültürel, toplumsal etkiler sonucu değişim gösteren gereksinimleri karşılayabilmek ve bu hızlı gelişime ayak uydurabilmek için mevcut tarihi eserlere yeni yüz yani işlev kazandırmak kaçınılmaz sonuçlardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Yeniden işlevlendirme, değişime uğrama gibi arayışlar veya farklı rant beklentileri sonucunda mevcut binalar yıkılıp yıkılarak yerlerine yenileri inşa edilmekte veya yeniden işlevlendirme adı altında birçok restorasyon hataları ile toplum kullanımına geri kazandırılmaktadır. Kimi zaman ise işlevi devam etse de zamana karşı koyan ancak kullanıcılarının ihtiyaçlarını karşılamaya çalışan bu yapılar kendi içlerinde değişimlere uğramaktadırlar. Öyle ki özellikle tarihi yapılar ile ilgili gerçekleştirilen müdahaleler son dönemler de genel anlamda antrepolar, sanayi yapıları, anıtsal özellik taşıyan yapılar ve ahşap konaklar gibi döneminin ve yapılış amacının ihtişamını taşıyan eserler üzerinde gerçekleştirilmektedir. Tarihi yapıların geçirdiği evrimsel değişimler, bozulmalar ve yeniden işlevlendirilmeleri genel anlamda incelendiğinde ise, özgün plan şemalarına sadık kalındığı, tasarım sistematiklerinde benzer şemalar işlendiği, yapısal elemanların, sistemlerin ve mimari unsurların birçoğunda özgün kaldığı dikkatleri çekmektedir.

Tartışma süreci çok eskiye dayansa da günümüzde bir tasarım problemi olarak karşımıza çıkan geleneksel dokuya yeni bir şey ekleme yada sadece yeni bir işlev yükleme süreci tarihi değerleri (yapıların, alanların, çevrelerin v.b.) farklı bir özellik kazanma, değişime uğrama gibi bazı özellikleri bünyesinde toplama sürecini ortaya çıkaran bir süreçtir. Tarihi miras; yeni kavramının doğduğu her dönemde (dün, bugün, yarın) yaşamak, varoluşu ortaya koymak, ilerlemek için kendini, kendinden önceki dönemde var olmuş olan değere yeni bir “şey” ekleyerek geliştirmek durumundadır.

Bu bildirinin amacı dünyanın gözlerini üzerine çevirdiği İstanbul ilinde, Bizans döneminden bu yana varlığını sürdüren ve her dönem kendine yeni kelimesinin işlevsel karşılığını katıp, ihtiyaçlarını karşılamak zorunda kalan “Kapalı Çarşı”nın tarihsel süreçte mekânsal açıdan iç ve dış etkenler ile nasıl şekillendiğini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler; Mekan Tasarımı, Tarihi Çevre, Tarihsel Süreç, Tasarım Yaklaşımları

MEZOFİLİK *BACILLUS SUBTILIS* VE TERMOFİLİK *BACILLUS CEREUS* TÜRLERİNDE FORON NAVY İLE FORON SCARLET BOYALARININ RENGİNİN GİDERİMİ

Filiz BORAN

Arş. Grv. Dr., İnönü Üniversitesi, filiz.kuru@inonu.edu.tr

Emre BİRHANLI

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, emre.birhanli@inonu.edu.tr

ÖZET

Tekstil endüstrisi başta olmak üzere birçok sektörde her yıl büyük miktarlarda boya üretilmekte ve uygulanmaktadır. Sentetik boyalar, organik kirleticilerin bir grubudur. Renk, önemli bir kirlilik etmeni olduğundan dolayı renkli atık sular çevreye boşaltılmadan önce renginin giderilmesi gerekmektedir. Çıkış suyundaki boya sucul yaşamda ve insan sağlığının bozulmasında ciddi problemlere neden olmasının yanı sıra estetik açıdan da istenmeyen bir durumdur.

Çalışmada kullanılan Foron grubu boyalar dispers boyalar olup, sulu dispersiyondan hidrofobik ipliklerle olan uygulamalar için suda çözünmeyen iyonik olmayan boyalardır. Bu sınıftaki boyaların çoğu stilben, fitalosiyanın ve oksazinlerle birlikte poliazo bileşiklerdir. Dispers boyalar sucul ortamda iyonlaşmaz ve bazı dispers boyalar biyolojik birikim eğilimindedir. Kimyasal kararlılığı ve düşük biyolojik yıkım nedeniyle bu boyaları içeren atık suyun geleneksel biyolojik atık su arıtım sistemleri ile arıtılması verimli değildir.

Boyar maddeler biyolojik yıkıma dirençli olduğundan, geleneksel biyolojik yöntemler renk gideriminde yetersiz kalmaktadır. Bazı funguslar, bakteriler ve algler gibi birçok mikroorganizma renk giderim yeteneğine sahiptir. Çalışmada biri mezofilik (*Bacillus subtilis*) diğeri termofilik (*Bacillus cereus*) olmak üzere iki *Bacillus* türü seçilmiş ve bu bakterilerin 100 ve 200 ppm boya konsantrasyonları hazırlanarak renk giderim yeteneği belirlendi. En etkin renk giderimi 200 ppm konsantrasyona sahip olan Foron navy boyası için *Bacillus subtilis* ve *Bacillus cereus* için sırasıyla %73 ve %72 olarak belirlendi. Foron scarlet için ise en iyi renk giderimi 100 ppm boya konsantrasyonu için *Bacillus cereus* ile 24. saatte %48 olarak saptandı. Bunun yanında her iki boya eşit oranda karıştırılarak yapılan uygulama ise renk giderimi yine 200 ppm boya konsantrasyonunda *Bacillus subtilis* için %40 iken *Bacillus cereus* için %49 olarak tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: *Bacillus subtilis*, *Bacillus cereus*, Foron navy, Foron scarlet, Renk giderimi

LİSE SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN İNTERNET BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Ferhat BAHÇECİ

Dr. Öğr. Üyesi Fırat Üniversitesi, ferhatbahceci@hotmail.com

Mustafa ÇINAR

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, mustafacinargs@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmada M.E.B.'e bağlı liselerde öğrenimini sürdüren son sınıf öğrencilerin internet bağımlılığı durumları çeşitli değişkenlere göre incelenmiştir. Araştırmanın evrenini 2016-2017 eğitim öğretim yılında Malatya ili Yeşilyurt ilçesinde öğrenimini sürdüren 37 lise içerisinde 3442 son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise evrende bulunan okullar içerisinde tesadüfi olarak seçilmiş 17 liseden 606 lise son sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Araştırmanın modeli tarama modellerinden ilişkisel tarama modelidir. Araştırmada öğrencilerin internet bağımlılık düzeylerini tespit etmek amacıyla Günüş (2009) tarafından geliştirilen 'İnternet Bağımlılık Ölçeği' kullanılmıştır. Bu ölçek; yoksunluk, kontrol güçlüğü, işlevsellikte bozulma ve sosyal izolasyon alt boyutlarından oluşmaktadır. Elde edilen verilerin analizinde t-testi, k-ortalama küme metodu ve tek yönlü varyans analizi (One Way Anova) testi kullanılmıştır. "ANOVA" testi sonucunda anlamlı farklılaşmanın olduğu durumlarda farklılaşmanın hangi grup ya da gruplardan kaynaklandığını tespit etmek için "post-hoc" tekniklerinden "LSD" uygulanmıştır.

Araştırmada özetle şu bulgulara ulaşılmıştır: 606 öğrenci içerisinde; 85'i (%14) bağımlı grupta, 258'i (%42,6) risk grubunda ve 263'ü (%43,4) bağımlı olmayan grupta yer almaktadır. Bu sonuçlara göre, örneklemini oluşturan öğrencilerin çoğunluğunun "bağımlı olmayan grup" da (%43,6) olduğu görülmektedir. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre internet bağımlılığı puan ortalamaları arasında ve öğrencilerin ailenin aylık gelir durumuna göre internet bağımlılık puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılaşma bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, İnternet Bağımlılığı, Bağımlılık

**PREPUBERTAL RATLARDA DI-(2-ETİLHEKZİL) FİTALAT İNDÜKLÜ BÖBREK
HASARI ÜZERİNE GINKGO BILOBA EKSTRAKT 761'İN ÖNLEYİCİ ROLÜ
PREVENTIVE ROLE OF GINKGO BILOBA EXTRACT 761 ON DI-(2-ETHYLHEXYL)
PHTHALATE-INDUCED KIDNEY DAMAGE IN PREPUBERTAL RATS**

Tuba PARLAK AK*

Dr. Öğr. Üyesi, Munzur University, tubaparlakak@munzur.edu.tr

Mine YAMAN

Prof. Dr., Fırat University, yaman@firat.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, iyi bilinen bir nefrotoksin olan di- (2-etilhekzil) fitalat (DEHP) kaynaklı böbrek toksisitesi sırasında böbrek hasarı ve oksidatif stres üzerine bir antioksidan olarak Ginkgo biloba ekstrakt 761' in (EGb 761) önleyici etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu çalışmada, EGb 761' in böbrek toksisitesi üzerindeki önleyici rolü, sıçanlara farklı zamanlarda aynı doz DEHP verilerek incelenmiştir. 4 haftalık toplam 72 adet erkek Wistar albino sıçan, her biri 18 hayvandan oluşan dört deney grubuna (kontrol, DEHP, DEHP + EGb 761 ve EGb 761) rastgele ayrıldı. Çalışmanın 1., 2. ve 4. haftalarında, hayvanlar tartıldı ve dekapite edildi (her birinden 6 tanesi sakrifiye edilmiş 3 hayvan grubuna) ve daha sonra böbrek dokuları çıkarıldı ve tartıldı. Bu dokular biyokimyasal ve histolojik değerlendirmeler açısından incelendi. Kontrol grubu ile karşılaştırıldığında DEHP uygulamasının, vücut ve böbrek ağırlıklarında, malondialdehid (MDA) ve reduced glutasyon (rGSH) seviyelerinde, glutasyon peroksidaz (GSH-Px) ve katalaz (CAT) aktivitelerinde, böbrek dokusunda apoptotik hücre sayıları ve histolojik mimaride önemli değişikliklere neden olduğu belirlenmiştir. DEHP ile tedavi edilen sıçanlara EGb 761 uygulamasının; bozulmuş oksidan/antioksidan dengesinde önemli gelişmeler, böbrek dokusunun apoptotik durumunda ve histolojik görünümünde ise kademeli olarak gelişmeler sağladığı görülmüştür. DEHP' in uygulama süresi ve dozu için böbrek dokusunda oldukça toksik olduğu ve ciddi yapısal hasara neden olduğu ve antioksidan etkiye sahip olan EGb 761' in büyük ölçüde bu hasarı önlediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Di-(2-Etilhekzil) Fitalat, Böbrek Hasarı, Ginkgo Biloba Ekstrakt 761, Histopatoloji, Apoptosis.

ABSTRACT

This study aimed to investigate the preventive effect of Ginkgo biloba extract 761 (EGb 761) that as a antioxidant on kidney damage and oxidative stress during di-(2-ethylhexyl) phthalate (DEHP) which is a well-known nephrotoxin-induced kidney toxicity. In this study, preventive role of EGb 761's on kidney toxicity was analyzed by giving same dose DEHP to rats at different times. A total of 72 male Wistar albino rats of 4 weeks old were randomly divided into four experimental groups (control, DEHP, DEHP+EGb 761 and EGb 761) of 18 animals each. At the 1th, 2th and 4th weeks of study, the animals were weighed and decapitated (into 3 sacrificed groups of six animals each) and then kidney tissues removed and weighed. These tissues were examined in terms of biochemical and histological evaluations. DEHP administration was determined to cause significant changes in body and kidney weights, malondialdehyde (MDA) and reduced glutathione (rGSH) levels, glutathione peroxidase (GSH-Px) and catalase (CAT) activities, apoptotic cell numbers and histological architecture in the kidney tissue when compared with the control group. EGb 761 to administration DEHP-treated rats was determined provide significant improvements in disturbed oxidant/antioxidant balance, gradually improvements in apoptotic status and histological view of the kidney tissue. It was determined that DEHP is highly toxic to the kidney tissue for the application duration and dose and cause to severe structural damage and EGb 761 which has antioxidant effect and prevents largely this damage.

Key words: Di-(2-Ethylhexyl) Phthalate, Kidney Damage, Ginkgo Biloba Extract 761, Histopathology, Apoptosis.

TÜBİTAK 4007 BİLİM ŞENLİKLERİNDE GÖREVLİ OLAN REHBER PERSONELİN BİLİM GÜNLERİNE KATILMA AMAÇLARI VE KAZANIMLARI

Gonca KEÇECİ

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, gkececi@firat.edu.tr

Fikriye KIRBAĞ ZENGİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, fzenin@firat.edu.tr

Pelin YILDIRIM

Fırat Üniversitesi, yildirim.pelin92@gmail.com

Tuba AYDIN

Fırat Üniversitesi, tubaaydin2310@gmail.com

ÖZET

Bilim şenlikleri, bilişim teknolojileri aracılığı ile yapılan tasarıların öğrenciler tarafından geliştirilmesine teşvik edilmesi, öğrencilerin bilimsel araştırma yöntemlerini öğrenmeleri, öğrenilen yöntemleri gerçek hayatta karşılaştıkları problemlerin çözümünde kullanabilmeleri ve tasarladıkları projeleri paylaşımları gibi çeşitli amaçlar doğrultusunda düzenlenen halka açık organizasyonlardır. Bu çalışma, bilim günlerinde görevli olan rehberlerin bilim günlerine katılma amaçlarını ve sahip oldukları kazanımları tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 21-23 Ekim 2016 tarihlerinde Elazığ ilinde gerçekleştirilen “TÜBİTAK 4007 Bilim Şenliği” projesindeki atölyelerde görevli 13’ü kadın, 8’ i erkek olmak üzere toplam 21 rehber oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan rehberler, proje rehberleri arasından gönüllülük esasıyla seçilmiştir. 3 günlük proje kapsamında, Elazığ Bilim Merkezinde her yaş grubuna hitap edecek şekilde 21 atölye hazırlanmış, kreatif etkinliklerden, gökyüzü gözleminden, bilim söyleşilerinden, alternatif enerji araçlarından, sahne şovlarından, sanatsal çalışmalardan ve eğlenceli bilim deneylerinden oluşan 40’tan fazla birbirinden farklı proje gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında elde edilen bulguların betimsel analiz kullanılarak analiz edilmiştir. Gerçekleştirilen araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış mülakat kullanılmıştır. Mülakatlar yaklaşık olarak 20 dakika sürmüştür. Çalışmaya ait nitel veriler analiz edildiğinde, rehberlerin büyük bir çoğunluğunun bilim günlerinde görev almayı toplum tarafından takdir görmeleri noktasında belirleyici bir faktör olarak gördükleri tespit edilmiştir. Rehberler bilim günlerine katılmanın bakış açısını genişletme, yeni bilgiler edinme, deneyim kazanma ve kompleks iletişim becerilerini edinme gibi çeşitli katkıları olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra gerçekleştirilen proje kapsamında rehberlerin daha çok alternatif enerji, azotla dondurma, eğitimde planetaryum atölyesi, ışık oyunları, nano dünya, öğretmenler bilim draması, aquaponik bitki balık yardımlaşması, canlanan resimler, gizemli ışık ve robotumu programlıyorum atölyelerinde gerçekleştirilen etkinlikleri beğendikleri tespit edilmiştir. Okul dışı öğrenme ortamı içerisinde sayılan bilim şenlikleri sayılarının artırılması, toplumun bilinçlenmesinde de önemli rol oynayacaktır. Atölye çalışmaları belirlenirken rehber personellerin deneyimlerinden faydalanılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Tübitak 4007, Bilim Günleri, Rehber Personel, Kazanımlar

İLKÖĞRETİM MATEMATİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ GERÇEKLEŞTİRDİKLERİ MATEMATİKSEL ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ

Esra MACİT

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, esra.macit@inonu.edu.tr

Sema NACAR

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, esra.macit@inonu.edu.tr

Ahmet Furkan GÖKTAŞ

Öğrenci, İnönü Üniversitesi, ahmet1f1@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma ile ilköğretim matematik öğretmen adaylarının, ilköğretim öğrencilerinin matematiğe karşı olumlu tutum geliştirmelerine yönelik seçtikleri-geliştirdikleri etkinliklerin incelenmesi ve görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemine uygun olarak tasarlanmıştır. Çalışma grubu 4. sınıf genel kültür seçmeli derslerinden Yaşam ve Matematik dersini seçen 57 ilköğretim matematik öğretmen adayından oluşmaktadır. Öğretmen adaylarının her birinden ilköğretim öğrencilerinin matematiğe karşı olumlu tutum geliştirmelerine yönelik kendilerinin geliştirecekleri ya da araştırarak bulacakları matematiksel etkinlikleri sınıfta uygulamaları istenmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarına, yapılan etkinlikler arasından kendilerinin yaptıkları etkinlikler dışında en beğendikleri etkinliği seçmeleri ve hangi özelliklerinden dolayı beğendiklerini yazılı olarak açıklamaları istenmiştir.

Öğretmen adaylarının yaptıkları etkinliklerin ve en beğendikleri etkinliklerin, sahip oldukları özelliklerini belirttikleri cevaplar içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizinde benzer veriler belirli kod ve temalar çerçevesinde bir araya getirilir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008:227). Buna uygun olarak araştırma verilerinden kodlar çıkarılarak ve frekansları belirlenerek ilişkili oldukları temalar altında tablolar yardımıyla sunulacaktır. Ayrıca katılımcıların cevaplarından alınan doğrudan alıntılar yardımıyla bulgular desteklenecektir.

Öğrencilerin seçtikleri-geliştirdikleri etkinlikler materyal, eğitsel oyun, drama, hikaye, video gösterimi, müzik gibi kategorilere ayrılmaktadır. Bu kategorilerden en çok eğitsel oyun ve materyal kategorileri öğretmen adayları tarafından tercih edilip uygulanmıştır. Öğretmen adayları tarafından en çok beğenilen etkinlik sorusunda, en çok verilen üç cevap, “Miras Paylaşımı Draması, Üslü Sayılar Şarkısı, Geometrik Şekillerle Ritim Tutma” etkinlikleri olmuştur. En çok beğendikleri etkinlikleri beğenme sebepleri arasında kullanım kolaylığı, ilgi çekici olması, eğlenceli olması, öğretici olması ve ekonomik olması gibi özellikleri bulunmaktadır. Genel olarak kategorilere bakıldığında ise en çok beğenilen etkinliklerin eğitsel oyun kategorisi altında toplandığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: İlköğretim matematik öğretmen adayları, Matematiksel etkinlik, Öğretmen Eğitimi.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİ VE EMPATİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Özgür KARATAŞ

Doktor Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, Malatya
ozgur.karatas@inonu.edu.tr

Buğra Çağatay SAVAŞ

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim
Dalı Malatya b_c_savas@hotmail.com

ÖZET

Sporun her çeşidinde iyi iletişim kurabilen, empati gücü yüksek idareci ve sporculara ihtiyaç olduğu bir gerçektir. Sporda iletişim ve empati becerisine sahip olunması, başarı ve kazanmayı da beraberinde getirecektir. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları ya da Spor Fakültelerinden mezun olacak öğretmen, antrenör, rekreatif etkinlik uzmanları, yada yönetici adaylarının mesleki yaşantılarında etkili iletişim kurabilme becerisine ve daima yüksek bir empati düzeyine sahip olmaları önemlidir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, İnönü Üniversitesi BESYO öğrencilerinin iletişim becerileri ve empati düzeylerini çeşitli değişkenlere göre incelemek ve çalışma sonucunda önerilerde bulunmaktır.

Araştırmanın evrenini, 2017-2018 eğitim ve öğretim yılında İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan 943 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi ise İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan 684 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya 199 kadın ve 485 erkek öğrenci katılmıştır. Verilerin elde edilmesinde; Korkut tarafından geliştirilen İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği ve Dökmen tarafından geliştirilen Empatik Eğilim Ölçeğinden yararlanılmıştır. Ayrıca araştırmacı tarafından düzenlenen Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Bu çalışma, araştırma yaklaşımı olarak tanımlanan tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Verilerin analizinde frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, yüzde gibi betimsel istatistikler ve t-testi ile ANOVA testleri kullanılmıştır. İstatistikî analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak seçilmiştir.

Araştırmamıza katılan öğrencilerin genel olarak iletişim becerileri ve empatik eğilimlerinin normal düzeyde olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin yaş, cinsiyet, okuduğu bölüm, okuduğu sınıf düzeyi ve spor yılı değişkenlerinin BESYO öğrencilerinin iletişim becerileri ve empatik eğilim düzeyleri üzerinde etkili olurken, spor branşının etkili olmadığı sonucuna varılmıştır. İletişim becerisi ve empati düzeylerinin geliştirileceği en önemli yer aile ve okuldan sonra spor ortamı olduğundan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin bu tür davranışlarının geliştirilmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim Becerisi, Empati, Beden Eğitimi, Spor.

İNVAZİV GİRİŞİMLER İÇİN KULLANILAN MATERYALLERDEN OLUŞTURULAN OYUNCAKLAR İLE OYUN OYNAMA DENEYİMİNİN KANSERLİ ÇOCUKLARDA İNVAZİV GİRİŞİM AĞRISINA ETKİSİ

Hakime ASLAN

Dr. Öğrt. Üyesi., İnönü Üniversitesi, hakime.aslan@inonu.edu.tr

Behice ERCİ

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, behice.erci@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmada invaziv girişimler için kullanılan materyallerden oluşturulan oyuncaklar ile oyun oynamanın kanserli çocuklarda invaziv girişim ağrısına etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Bu araştırma Ön test- Son test Kontrol gruplu gerçek deneme modeli olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezinde Çocuk Onkoloji/Hematoloji kliniğinde yatan kanser tanısı konmuş 3-6 yaş grubu çocuklar oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini bu evrenden power analizi ile belirlenen ve randomize örnekleme yöntemiyle seçilen 55 deney, 55 kontrol grubundan olmak üzere 110 çocuk hasta oluşturmuştur. Veriler araştırmacı tarafından çocuk onkoloji kliniğinde tedavi gören hastalardan yüz yüze görüşme tekniği ile Mayıs 2016- Kasım 2017 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin elde edilmesinde Tanıtıcı Anket Formu, Wong-Baker Ağrı Skalası kullanılmıştır. Araştırmacı ön test verilerinin toplanmasından sonra deney grubundaki hastalar ile birlikte klinikte invaziv işlemler için kullanılan materyallerden oyuncaklar yapıp oyun oynamıştır. Girişimden sonra son test verileri toplanmıştır. Verilerin analizinde ki-kare, bağımlı gruplarda t testi, bağımsız gruplarda t testi kullanılmıştır.

Deney grubundaki hastaların ön test ağrı puan ortalaması 2.27 ± 0.91 , son test puan ortalaması 0.43 ± 0.66 olarak belirlenmiştir. Hastaların son test ağrı puan ortalamasının azaldığı ve ön test-son test puan ortalaması arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu belirlenmiştir ($p=0.000$). Kontrol grubundaki hastaların ön test ağrı puan ortalaması 1.72 ± 0.82 , son test puan ortalaması 3.34 ± 0.77 olarak belirlenmiştir. Hastaların son test ağrı puan ortalamasının arttığı ve iki ortalama arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu belirlenmiştir ($p=0.000$). Son test ölçüm verilerine göre; deney grubunda ağrı puan ortalaması 0.43 ± 0.66 , kontrol grubunun ağrı puan ortalaması 3.34 ± 0.77 olduğu saptanmıştır. Gruplar arasındaki puan ortalamaları farkının istatistiksel olarak önemli olduğu saptanmıştır ($p=0.000$).

İnvaziv girişimler için kullanılan materyallerden oluşturulan oyuncaklar ile oyun oynama deneyimi, kanserli çocuklarda invaziv girişim ağrısını azalttığı belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Çocuk, Ağrı, Kanser, Oyun, İnvaziv Girişim

MUSİKİ DERNEKLERİNİN YÖRE MÜZİK KÜLTÜRÜNE KATKILARI (İSKENDERUN MUSİKİ DERNEĞİ ÖRNEĞİ)

Derya KARABURUN DOĞAN

Dr. Öğr. Üye. İnönü Üniversitesi, dkaraburun@inonu.edu.tr

Şakir Orçun AKGÜN

Öğr. Gör. İnönü Üniversitesi, orcunyds2014@gmail.com

ÖZET

Türkiye’de II. Meşrutiyet’in ilanından sonra, 19. Yy.’da açılan Dârülmûsikî-i Osmanî Cemiyeti ile başlayan musiki cemiyeti tarihi, daha sonra farklı isimlerle, birçok ilde cemiyetlerin ve derneklerin açılması ile ilerleme kaydetmiştir. Bu sayede musiki eğitimi ve öğrenimi bölgelere yayılmış ve yöre müzik kültürüne musiki dernek ve cemiyetlerinin önemli katkıları olmuştur. Zaman içerisinde cemiyetler kurumsallaşarak vakıf statüsünde görülmüş ve isimleri dernek olarak değiştirilen cemiyetlerde olmuştur.

Çalışmada bu derneklerden biri olan İskenderun Musiki Derneğinin örneklem olarak alınmasının nedeni, coğrafi konumu itibari ile farklı kültürlerden, etnisitelerden kişileri bünyesinde barındırması, farklı dillerden, farklı müzik türlerinden icraların yapıyor olması ve yöre müzik kültürüne önemli katkılar sağlamasıdır.

Başta İskenderun haklının olmak üzere toplumun kültürel anlamda etkinlikler içerisinde var olmasını sağlamak, moral ve motivasyonlarına katkıda bulunmak Türk Sanat Müziği, Türk Halk Müziği, Arapça Müzik, Halk oyunları, şiir dinleti çalışmaları yapmak, tanıtmak, yaşatmak, yaygınlaştırmak, bu konularda eğitim ve yayın yapmak, üyeleri ve mensuplarına açık konserler, düzenlemek resitaller ve konferanslar vermek amacı ile kurulan İskenderun Musiki Derneği’nin çalışmalarının yöre müzik kültürüne yapmış olduğu katkıların ortaya çıkarılması araştırmada amaçlanmaktadır. Etnisite olarak, Arap, Arap Hıristiyan, Alevi, Müslüman ve Ermeni nüfusu araştırma bölgesinde yoğun olarak yaşamaktadır. Farklı etnisitelere mensup yörede yaşayan halkın nüfusundaki bu çeşitlilik, yörenin müzik kültürüne de yansımıştır. Çalışmada incelenen İskenderun yöresi müziğinin, Arap Müziğinden, Geleneksel Türk Sanat Müziğinden ve Geleneksel Türk Halk Müziğinden etkilendiği, ayrıca İskenderun’da farklı müzik türlerinden birçok bestecinin ve yorumcunun yetişmiş olduğu gözlemlenmiştir.

Çalışmada “Nitel Araştırma” yöntemi kullanılmıştır. Ayrıca dernekte yürütülen çalışmalar kullanılma amaçlarına göre sınıflandırılarak yorumlanmaya çalışılmıştır. Dernekte yürütülen çalışmaların yöre müzik kültürüne katkılar sağladığı ayrıca bu müzik kültürünün yaşatılmasında etken rol oynadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Musiki Derneği, İskenderun, Müzik, Kültür.

İSTİHDAMI ARTIRMA ARACI OLARAK KUPON SİSTEMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Dr. Öğretim Üyesi İbrahim GÖRÜCÜ

İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri
Bölümü, İbrahim.gorucu@inonu.edu.tr

Kupon sistemi, gelişmiş ülkelerde uzun yıllardır uygulanan bir sistemdir. Sistemin amacı; işgücü piyasasının istekleriyle uyumlu bir mesleği ya da mesleki bilgisi bulunmayan gençlerin bu eksikliklerini özel sektör tarafından verilen ve yeterliliği kamu tarafından denetlenen özel eğitim kurumları aracılığı ile tamamlayarak işgücü piyasasına katılımlarının sağlanması amacıyla kendi belirleyecekleri meslekte ve yine kendi seçecekleri eğitim kurumlarından eğitim masraflarının kamu tarafından karşılanması yoluyla eğitim almalarını ve istihdamlarını sağlamaktır.

Kupon sisteminin diğer mesleki eğitim kurslarından farklılıklarına bakıldığında şu özellikler ortaya çıkmaktadır.

-Kupon sistemine katılacak kişi alacağı eğitimi ve eğitim alacağı kurumu kendisini belirlemektedir.

Alınacak eğitim ve nereden alınacağı konusunda mali destek kamu otoritesi (Genellikle istihdam kurumlarınca) karşılanmaktadır.

-Eğitim masrafları; tamamen karşılama, indirim sağlama, belirli bir yüzdesinin karşılanması gibi farklı uygulamalarla yapılabilmektedir.

-Kişisel masrafların karşılanmasında ise; kişiye eğitimle ilgili harcamaların karşılanması, kişisel giderler konusunda destek sağlanması, sigortanın karşılanması gibi farklı uygulamalar şeklinde yapılmaktadır.

Ödemelerin eğitim kısmı doğrudan eğitim alacak kişiye verilmemekte, belge karşılığı eğitim verecek kuruma ödenmektedir.

Kupon sisteminden beklentilere bakıldığında; alınacak eğitim konusunda istihdam kurumlarının rehberliğinde ve bireyin seçeceği alanda eğitim alarak işgücü piyasasına katılımın kolaylaştırması şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Uygulamanın karşılaşılabilecek muhtemel sorunlara bakıldığında şu sorunların ortaya çıkması muhtemeldir.

-Eğitim alacağı alan konusunda bireyin yeterli bilgiye sahip olmaması durumunda eğitimden beklentinin karşılanması sorun yaratacaktır.

Eğitim verecek kurumların yeterliliğinin kim ve nasıl sağlanacağı, eğitim verecek kişilerin deneyimleri, kullanılacak malzemelerin ve eğitim araç-gereçlerinin eğitim için yeterliliği,

-Eğitim verilecek alanın işgücü piyasası için gelecekteki yeri ve geçerliliğinin belirlenmesi,

-Özellikle eğitim verilecek kişilerin istedikleri eğitimi alma konusundaki bireysel yeteneklerinin durumunun yetersizliği,

- Eğitimde kamu kaynaklarının kullanılması nedeniyle başarısızlık ve uygun eşleşmenin yapılmaması, veya ülkenin başka yerinde eğitim alınacak alanda nitelikli işgücü bulunması durumunda kaynakların israfına yol açması,

- Eğitim sürecinin denetlenmesinde denetim elemanlarının konuya ilişkin bilgi ve yeterlilik durumlarının ve bu özelliklere sahip personelin bulunup bulunmaması bu alandaki karşılanması muhtemel sorunlar olarak görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kupon Sistemi, Mesleki Eğitim, Aktif İstihdam Politikaları, İstihdam, İşsizlik

İZLENİM YÖNETİMİNİN ÖRGÜTSEL İKLİM ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: BİR ALAN ARAŞTIRMASI

İsmail BAKAN

Prof. Dr., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ibakan63@hotmail.com

Buket SEZER

Doktora Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, buketsezer86@gmail.com

Ayşegül AKMEŞE

Öğr. Gör., Harran Üniversitesi, aakmese21@harran.edu.tr

Zehra ÇALIŞIR

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, zehracalisir.46@gmail.com

Hüsne GÖZÜKARA

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,

husne.gozukara.46.80@gmail.com

ÖZET

Çalışma hayatında çevresindeki kişiler tarafından nasıl algılandığını ve kendisi hakkında ne düşünüldüğünü önemseyen bazı kimseler, kendisi haklarında oluşabilecek bu algıları önceden bertaraf etmek ve olumsuz ön yargılar oluşmasını önlemek için izlenim yönetimi adı verilen bir tutum içine girmektedirler. İzlenim yönetimi, kısaca başkalarının algı ve karşı davranışlarını etkilemeye yönelik girişim ve kendisi hakkında oluşacak çeşitli izlenimleri etkilemek için kendi davranışlarına şekil vermek olarak tanımlanmaktadır. Böylelikle kişiler olumsuz algılardan kurtularak, çevrelerinde kendileri hakkında olumlu bir algı yaratmaya çalışmaktadırlar. İzlenim yönetimi konusu ülkemizde de yok denilecek kadar az çalışılmıştır. Bunun nedeni ise bu tür davranışların ölçümüne yardımcı olacak geçerli ve güvenilir bir ölçeğin bulunmayışı olarak gösterilmektedir. Örgütsel iklim ise, bireylerin iş çevrelerine ilişkin algıları ve bunun bilişsel-duyuşsal sonuçları olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin etkileşimi sonucu ortaya çıkan ortak değerler, normlar ve sembolik ifadelerin örgütlerce kabul edilmiş anlamları vardır. Dolayısıyla örgütte sergilenen tavır, hissiyat, davranış biçimleri örgütsel iklimi de şekillendirmektedir. Bu çalışmada ise tam olarak bireyin izlenim yönetimi içinde olmasının örgütsel iklim üzerinde nasıl bir etki yaratacağı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

Bu çalışma, izlenim yönetiminin, örgütsel iklim üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Birincil veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. İzlenim yönetimi için Bolino ve Turnley (1999) tarafından geliştirilen, Basım vd., (2006) tarafından Türkçe'ye uyarlanan ölçek, örgütsel iklim için Decotis'in (1991) oluşturduğu ölçek olan İşcan ve Karabey'in (2007) ise çalışmalarında kullandıkları ölçekten yararlanılmıştır. Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi'nde çalışanlardan oluşan 200 katılımcıya anket çalışması uygulanmıştır. İlk olarak çalışmada, izlenim yönetimi ve örgütsel iklim değişkenleri ile ilgili yazın taramasına yer verilmiş olup, ölçeklerin güvenilirlikleri test edilmiş, frekans analizi, korelasyon ve regresyon analizleri yapılmış, elde edilen araştırma bulguları sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler:Yönetim, İzlenim Yönetimi, Örgütsel İklim

YÖRESEL BİR SARAY KUMAŞI KUTNU DAN EVRENSEL GİYSİ TASARIMLARI

Öğr. Gör. Nuray DEMİREL AKGÜL

Gazi Üniversitesi , nuraydemirel@gazi.edu.tr

ÖZET

Orijinallik ve yaratıcılık günümüz moda ürünlerinin başarısının arkasındaki faktörlerdir. Her insanın içinde biraz bulunduğu inanan yaratıcılık tek başına yaratıcı ürünler tasarlamak için yeterli değildir. Bu nedenle tasarımcılarca tasarlama aşamasından önce yaratıcılığı körükleyecek bir esine ihtiyaç duyulur. Esin kaynağı, tasarımcının çevresel, sosyal, kişisel duygu ve düşüncelerinden seçilebileceği gibi, etrafında gördüğü bir nesneyle etkileşiminden de doğabilir. Ya da soyut kavramlar, tarihsel olaylar, kültürel ve geleneksel alışkanlıklar, yaşam şartları gibi faktörler de tasarımcının esin ve ilham kaynağı olabilir. Geleneksel öğeler kullanılarak çağdaş tasarımlar yapılması hem kültürel zenginliklerin gündeme getirilerek önemini kuşaktan kuşağa aktarması hem de yapılan tasarımlarda var olandan etkilenerek modern yöntemler geliştirilmesi adına önem taşımaktadır. Gaziantep yöresi de gerek tarihsel gelişimi gerekse coğrafi konumu nedeniyle ülkemizin önemli yörelerindedir. Yöre tarihinde pek çok kez yönetim değiştirmiş olsa da geleneksel el sanatlarını yitirmemiş ve günümüze kadar üretimini sürdürmüştür.

Araştırma konusu olan kutnu kumaşlar da bunun en önemli örneklerindedir. Günümüzde Gaziantep'in önemli el dokumalarından olan kutnu üretimi çok fazla olmamakla birlikte turistik amaçlı olarak yapılmakta ve gereksinimi karşılamaktadır. Kutnu adını Arapça kut'ndan alır. Tarihte özellikle kaftanlarda sarayın önemli dokuma kumaşlarından biri olmuştur. Bu kapsamda çalışma, var olan kültürel değeri yeniden yorumlamak ve somut çıktıları geleceğe aktarmak üzerine yapılan bir modeldir.

Bu araştırmanın amacı, var olan kaynaklar ışığında, kutnu kumaşlarının dokuma kumaşlar içindeki yerini araştırmak, kutnu kumaşın tarihi önemini irdelemek ve günümüzdeki örneklerini modern giysi tasarımlarına dönüştürmektir. Çalışma kapsamında; Gaziantep'in kültürel mirası ve saray kumaşları olan Kutnu'dan, farklı giyim elemanları özgün tasarımlarla yeniden yorumlanmıştır. Çalışma, geleneksel, tarihi değerler ve kültürel açıdan önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Geleneksel, Giyim, Modernize, Tasarım

A LOCAL PALACE FABRIC BATTERY UNIVERSAL GARMENT DESIGNS

SUMMARY

Authenticity and creativity are the factors behind the success of today fashion products. Creativity that is believed to be somewhat within each person is not enough to design creative products on their own. For this reason, designers need an essence that fuels creativity before the design phase. The source of inspiration can be selected from the designer environmental, social, personal feelings and thoughts, as well as from the interaction with an object he or she sees. Factors such as abstract concepts, historical events, cultural and traditional habits, and Making contemporary designs using traditional items is important both for transferring the importance of cultural riches to the agenda and for developing modern methods by being influenced by the existing designs. The Gaziantep region is also in the important regions of our country due to its historical development and geographical position. Although the management has changed many times in the history of the region, it has not lost its traditional handicrafts and has continued its production until the day.

Kutnu fabrics are the most important examples of this research. Nowadays, the production of kutnu from the important hand weavings of Gaziantep is not done much but it is done as touristic purpose and it meets the need. Take the name of kutnu from Arabic kutnu. In the past, especially in the caftans, the palace became one of the important woven fabrics.

Work in this context is a model of reinterpreting existing cultural values and conveying concrete outputs to the future. The purpose of the research is to investigate the place of kutnu fabrics in woven fabrics, to examine the historical importance of kutnu fabrics and to transform today examples into modern garment designs. Scope of work; From Gaziantep cultural heritage and court fabric Kutnu, different clothing elements were re-interpreted with original designs. The work is important in terms of traditional, historical values and culture.

Keywords: Culture, Traditional, Clothing, Modernize, Design

**GAYRİMENKUL DEĞERLEMEDE PİYASA VERİLERİNİN ETKİN KULLANIMI VE
GAYRİMENKUL BİLGİ SİSTEMİ**
**THE EFFECTIVE USE OF MARKET DATA ON PROPERTY VALUATION AND REAL-
ESTATE INFORMATION SYSTEM**

Abdurrahman EYMEN

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, ageymen@erciyes.edu.tr

Fatih Çağatay KAPLAN

Yüksek Lisans, Erciyes Üniversitesi, fatihkaplan61@gmail.com

ÖZET

Taşınmazların değerlemesi ve bu değerlerin vergiye yansıtılması gelişmiş toplumların önemli ekonomik kaynaklarından birini oluşturmaktadır. Nitekim dünyadaki sermaye kaynağının da %56'lık büyük bir bölümü taşınmazlara dayalıdır. Ülkemizde henüz sağlıklı bir yapıya kavuşturulamamış olan taşınmaz değerlendirme politikası, ancak haksız rant paylaşımları, özelleştirme, emlak vergi sistemindeki adaletsiz dağılım ve zaman zaman ekonomik kaynak arayışları ile gündeme gelmektedir. Özellikle mevcut yasalarla tespit edilen taşınmaz birim değerlerinin serbest piyasa koşullarındaki değerlerinden oldukça büyük farklılık göstermesi kamuoyunun da sürekli olarak dikkatini çekmektedir. Bu konudaki tartışmaların artması, artık taşınmazlara ilişkin değerlendirme işlemlerinin daha sağlıklı bir sisteme kavuşturulması gerçeğini ülke ekonomisi açısından kaçınılmaz hale getirmiştir.

Ülkemizdeki emlak vergi sistemi ile emlak vergilerinin kayıp-kaçak oranlarının yüksekliği nedeniyle istenilen düzeyde vergi toplanamamaktadır. Gayrimenkul değerlendirme uzmanlarından oluşmayan resmi makamlar kurulunca değer takdir komisyonları eliyle, dört yılda bir yapılan emlak vergisine esas sokak ve cadde bazlı olarak asgari m² birim değerlerine ilişkin kıymet takdirleri, genellikle taşınmazın gerçek(piyasa) değerini tam olarak yansıtılmakta ve gerçek değerinden daha düşük değerler ile belirlenmektedir. Bu bildiri çalışmasında, taşınmaz ile ilgili verilerin bir bilgi sisteminde toplanması ve taşınmazlara ait piyasa verilerinin temini ile bu veriler aracılığıyla piyasa değeri gerçeğe en yakın şekilde hesaplanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Taşınmaz değerlendirme; gayrimenkul değerlendirme; taşınmazların piyasa değeri; gayrimenkul bilgi sistemi.

ABSTRACT

Property valuation and reflection of these values into tax is one of the important economic source of developed societies. Thus, a big amount of % 56 of world's capital resource is based on real estates. In our country, property valuation policy has not yet brought into a healthy structure, it has become a current issue only with unfair sharing of rent, privatization, and unjust distribution in property tax system and from time to time economic resource searches. Especially, property unit values determined upon current acts that differ widely from current values under free market conditions continuously draws public attention. Increasing debates upon this issue, from now on, makes it an inevitable reality to restore property valuation operations into a healthier structure in terms of country economics.

Because of our real estate tax system and together with highly loss- exile of real estate taxes in our country, tax cannot be collected at an intended level. Value estimates of minimum meter square unit values based on avenues and streets that are subject to real estate taxes, which are made in four years

by official authority committees, not establishing from property valuation experts, generally do not completely represent real (market) property value and are determined by lower values than real values. In this study, it is aimed to collect data regarding real estates under an information system and by provision of market data of properties and using these data to calculate market value closest to reality.

Keywords: Real estate valuation; the market value of real estate; real estate information system; realis.

KADIN VE AFİŞ

Aydın DEMİRAL

Öğretmen, MEB, Adıyaman, TÜRKİYE, ademiral24@hotmail.com

Yusuf SÖYLEMEZ

Öğretmen, MEB, Malatya, TÜRKİYE

ÖZET

Afiş insanlara ulaşmanın en kolay yöntemlerinden birisidir. Afiş; kitle iletişiminin araçlarından birisi olarak bugün modern yaşamın vazgeçilmez bir parçası olarak yer almıştır. Kadın görsellerinin kullanıldığı bu afişler bu modern yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Bu görsel iletişim aracı sayesinde insanların tükettiği ürünü veya bir hizmetin duyurusu, ilanı, tanıtımı çok kolay bir şekilde yapılmaktadır. Amaç, kadın figürünün kullanıldığı afişlerin toplum üzerindeki etkileri araştırmak ve neden bu kadar çok kullanılan bir obje olduğunu anlamak.

Yaşamamızın vazgeçilmezi görme duyumuzdur. Çevremizde yaşananları önce görerek tanımlar ve anlamaya çalışır sonra tepki veririz. Görsel iletişim bu algılamada en temel alıcı olan görme unsurunu barındırır. Şüphesiz görme olmadan iyi bir iletişim sağlanamamaktadır. Bununla beraber insan çevresindeki görselleri analiz ederken üzerinde buldukları mesajı algılamada en etkili duyu organı olarak görme duyusunu kullanmasıdır. İnsanoğlu konuşmayı ve yazmayı bilmediği dönemlerde iletişim kurabilmek haberleşmek ve anlaşmak için ateş ve dumanı kullanmışlardır. Daha sonra kayalara, ağaçlara işaretler kazıyarak, bedenlerine ve yüzlerine boyalar sürerek hem iletişim hem de dini ibadetlerini yapmak için buldukları durumu birbirlerine anlatmaya çalışmışlardır. Görsel iletişimin ilk örneklerini oluşturan bu yöntemler, insanların ilkel yaşam biçimlerinden günümüzdeki teknoloji-toplumuna kadar geçirdiği evrelerde semboller, renkler vs. farklı kültürlerde, farklı anlamlar taşıyor ve görsel bir iletişim aracı haline dönüşmüştür.

Grafik tasarım içerisinde önemli bir yer tutan afiş, popüler kültürün kadına ilişkin yerleşik değerleri sıklıkla kullandığı yeniden üretim alanlarından biri olmuştur. Ancak kadın haklarına yönelik afişlerin toplum psikolojisine, grafik tasarımına ve insan haklarına uygun olarak düzenlenmesi çok önemlidir. Bu nedenle hazırlanan kadın afişlerinin kadın haklarına uyumunu karşılaştırmanın yanı sıra görsel iletişim tasarım ve tanıtılan konuya uygun olması gerekir.

Kadın figürü modern yaşamımızda her yerde kullanılmaktadır. Sosyal, kültürel ve ticari amaçlı hemen hemen bütün afişlerde kadın figürünü görmek mümkün. Kadın figürünün bu kadar fazla bir şekilde yer aldığı afişlerin insanlar üzerinde ne kadar etkili olduğunun bariz kanıtıdır.

Kadın görsellerinin reklam veya diğer afişlerde kullanılmasının hedef kitle üzerindeki etkileri çok fazla olmasının nedeni kesin bir sebebe dayandırılmasada toplum tarafından ilgi çekiçi bir obje haline gelmiştir. Her sektörde çok fazla tercih ediliyor ve kadın bir meta olarak kullanılmaya devam ediliyor.

Anahtar Kelimeler: Afiş, Grafik Tasarım, Reklam

KALP KAPAK AMELİYATLARI SONRASI GÜNCEL HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARI

Araş. Gör. Şerafettin OKUTAN

Bitlis Eren Üniversitesi, sokutan@beu.edu.tr

Araş. Gör. Hasan GENÇ

İnönü Üniversitesi, hasan.genc@inonu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetdmr84@gmail.com

Kalp kapak ameliyatları açık cerrahi yöntemlerle gerçekleştirilmektedir. Yapılan cerrahi teknik gereği hastalara ameliyat sırasında hipotermi uygulanması, median sternotomi yapılması, biyoteknik-mekanik kapak yerleştirilmesi, tüp torakostomi uygulanması, ameliyat sonrası erken dönemde yoğun bakımda mekanik ventilasyon desteğine ihtiyaç duyulması gibi faktörler ameliyat sonrası dönemde bakımı zor ve komplike hale getirmekle beraber uygulanan hemşirelik bakımının önemini arttırmaktadır.

Kalp kapaklarında stenoz veya regürjitasyon varlığı durumunda anüloplasti, valvüloplasti gibi minimal invaziv girişimler uygulanabilmektedir. Bu yöntemlerin yetersizliği durumunda TAVİ (Transkateter Aortik Valv İmplantasyon) ve kommissürotomi gibi açık cerrahi yöntemleriyle kapak replasmanları yapılmaktadır.

Kalp kapak ameliyatları yaşam süresi ve kalitesini arttırmasına karşın ameliyat sonrası dönemde karşılaşılan pek çok komplikasyon nedeniyle yüksek risk taşımaktadır. Açık kalp ameliyatı tekniğiyle yapılan kapak ameliyatlarının komplikasyonları arasında; antikoagülan tedavi ve anastomoz kaçaklarına bağlı kanama ve kalp tamponadı, kardiyak outputun azalmasına bağlı anjinal ağrı ve disritmiler, hipoperfüzyona bağlı renal yetmezlik, kalp yetmezliği, nörolojik komplikasyonlar (SVO, iskemik atak), implante edilen kapağa bağlı tromboembolizm gibi solunumsal komplikasyonlar ve endokardit gibi istenmeyen durumlar yer almaktadır.

Kalp kapak ameliyatları sonrası mekanik ventilasyona bağlı hastanın kardiyak bulgularının (ekg, kan basıncı, santral venöz basınç, arteriyel ve venöz kan basıncı, sıvı-elektrolit dengesi) izlemi hastanın hemodinamisinin sağlanması açısından oldukça önemlidir. Soğuk kardiyopleji nedeniyle hipotermik olan hastaya pasif ısıtma yöntemleri (battaniye, çorap vb.) ve aktif ısıtma yöntemleri (nemlendirilmiş sıcak oksijen, hava ısıtma sistemleri vb.) uygulanmalıdır. Ameliyat sonrası ilk 6 saatte 1.5 ml/kg/saat olacak şekilde drenaj beklenmeli, bu miktarın çok altındaki kanamalarda ise hastalık öyküsü (antikoagülan ilaçlar, diğer hastalıklar) ve hemorajik şok ve kalp tamponadı açısından hasta değerlendirilmelidir.

Kalp kapak ameliyatlarında atrial alanda genişlemeye bağlı atrial fibrilasyon sık görülmektedir. Hemşirelik bakımında ritim kontrolü ve tromboembolinin önlenmesine odaklanılmalıdır. Pulmoner komplikasyonların önlenmesi açısından hemşire tarafından hastaya derin solunum ve öksürük egzersizleri, spirometre kullanımı öğretilmeli ve uygulatılmalıdır. Göğüs tüpü için solunum parametreleri dikkatle izlenmelidir. Dispne, saturasyonun % 90'ın altına düşmesi gibi durumlarda göğüs tüpü ve bağlantıları kontrol edilmelidir. Ağrıya karşı oluşan nöroendokrin yanıt kalbin iş yükünü arttıracığından ağrı kontrolü ve yönetimi dikkatle yapılmalıdır.

Bu çalışmanın amacı, kalp kapak ameliyatları sonrası uygulanan hemşirelik bakımının güncel hemşirelik yaklaşımları bağlamında tartışılmasıdır.

Anahtar kelimeler: Kalp, Ameliyat, Hemşirelik

E-DEVLET HİZMETLERİNDE KAMU-ÖZEL ORTAKLIĞI MODELİ: DÜNYADAKİ BAZI UYGULAMALARA BİR BAKIŞ

S. Mustafa ÖNEN

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, mustafa.onen@inonu.edu.tr

Mehmet Seyda OZAN

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, mseymdaoan@gmail.com

ÖZET

Günümüzde e-devlet hizmetleri sayesinde kurumlar arasında iletişim hızlanmakta ve vatandaşlar hizmetlerden daha çok bürokratik engellere takılmadan pratik ve konforlu bir biçimde yararlanabilmektedirler. E-devlet uygulaması bürokraside sadece kırtasiyeciliği ve formaliteleri azaltmamakta; aynı zamanda gereksiz masraf ve harcamaları da ortadan kaldırmaktadır. Vatandaşların e-devlet vasıtasıyla kamu hizmetlerine daha kolay ve hızlı ulaşması mümkün hale gelmektedir. Ayrıca Yeni Kamu Yönetimi anlayışı kapsamında toplumda açıklık, katılımcılık, hesap verebilirlik gibi modern ilke ve değerler, e-devlet uygulaması ile daha çok anlam ve işlerlik kazanmaktadır. Vatandaşların e-devlet uygulaması ile kamu yönetiminin faaliyetlerini daha hızlı takip etmesi ve denetlemesi de kolaylaşmaktadır. Bir ülkede e-devlet ağının geliştirilmesi; her şeyden önce ülkenin bilgi ve iletişim teknolojilerinin alt yapı yatırımlarına ağırlık vermesine ve bu konuda ülkenin yeni bilişim teknoloji ve girişimlerini öncelikle uygulamasına bağlıdır. İşte kamu kesiminin gücünün yetmediği noktada kamu hizmetlerinin yapımı ve sunumunda kamu-özel ortaklığı modelinin devreye girmesi kaçınılmaz gözükmektedir. E-devlet hizmetleri açısından kamu-özel ortaklığı modeli, e-devlet hizmetlerinin ülkede daha etkili ve verimli sunulabilmesi için kamu ile özel sektörün üzerinde anlaştıkları ve bu sayede hizmetlerin özel sektöre aktarıldığı alternatif bir hizmet sunma yöntemidir. Kamu-özel ortaklığı sayesinde e-devlet hizmetlerinin alt yapı yatırımlarının finansmanı, yenilenmesi, yapılması ve işletilmesi özel sektöre bırakılmakta ve bu hizmetlerin sağlanması sırasında ortaya çıkabilecek kamu kesiminin üzerindeki ciddi mali yük de ilk başta özel sektöre aktarılmış olmaktadır. Bu çalışmanın amacı, e-devlet hizmetlerinde kamu-özel ortaklığı modelini genel olarak yararlı ve sakıncalı yönleriyle birlikte açıklamak ve dünyada e-devlet hizmetlerinin sunumunda kamu-özel ortaklığı modelini uygulayan belli başlı ülke örneklerini incelemektir. Çalışmada önce e-devlet hizmeti ile kamu-özel ortaklığı kavramı kuramsal açıdan irdelenmiş; sonra dünyada e-devlet hizmetlerini kamu-özel ortaklığı modeli kapsamında etkili bir biçimde uygulayan ve dünyada bu modele genellikle örnek gösterilen belli başlı ülke deneyimleri ele alınmıştır. Türkiye’de e-devlet hizmetlerinde kamu-özel ortaklığı modeli uygulaması ise, çalışmanın kapsamı dışında tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: E-Devlet, Kamu-Özel Ortaklığı Modeli, Kamu Hizmeti, Bilgi ve İletişim Teknolojileri.

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP MODEL IN E-GOVERNMENT SERVICES: A GLANCE ON SOME EXAMPLES IN THE WORLD

ABSTRACT

Today, thanks to e-government services, communication between institutions accelerate and citizens can benefit from services more easily and comfortably without bureaucratic obstacles. The practice of e-government does not only reduce paperwork and formalities in bureaucracy; but also eliminates unnecessary costs and expenses. It becomes possible for citizens to reach public services more easily and quickly through e-government. In addition, modern principles and values such as openness, participation and accountability within the scope of the New Public Administration approach gain more meaning and functionality through e-government application. It is also ease the citizens to follow and supervise the activities of public administration faster with e-government application. Development of e-government network in a country; First of all, the information and communication technologies of the country depends on the infrastructure investments and the country's application of new information technologies and initiatives in this regard. Public-private partnership model in the construction and delivery of public services seems inevitable when the power of public sector is not enough. The Public-Private Partnership model in terms of e-government services is an alternative method of transferring services to the private sector in order to provide e-government services more effectively and efficiently in the country. The Public-Private Partnership and the financing, renewal, construction and operation of infrastructure investments of e-government services are left to the private sector and the financial burden that may arise during the provision of these services is transferred to the private sector. The aim of this study is to explain the Public-Private Partnership model in e-government services in general with its beneficial and objectionable aspects and to examine some examples of the country that implement the model of Public-Private Partnership in the provision of e-government services in the world. In the study, firstly the concept of e-government service and public-private partnership was examined theoretically; after that, the some country experiences in the world, which implement e-government services effectively in the context of Public-Private Partnership model and which was often exemplified in this model, was discussed. The Public-Private Partnership model in the implementation of e-government services in Turkey was excluded from the scope of the study.

Keywords: E-Government, Public-Private Partnership Model, Public Service, Information and Communication Technologies.

KAMU YAPIM İŞLERİNDE KULLANILAN SERAMİK DÖŞEME KAPLAMALARININ BİRİM FİYAT TARİFLERİNİN İNCELENMESİ ve MALZEME SEÇİM YÖNTEMLERİNİN TARTIŞILMASI

Hasan POLAT

Dr. Öğr. Üyesi, Elazığ Fırat Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Yapı Bilgisi ABD, e-
posta: hpolat@firat.edu.tr

Nihal Arda AKYILDIZ

Dr. Öğr. Üyesi, Elazığ Fırat Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Bina Bilgisi ABD, e-posta:
nihalarada@hotmail.com

ÖZET

Ülkeler ekonomisinin önemli ve kritik iş kollarından bir tanesi inşaat sektörüdür. Sektör genel olarak tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kısmen kamu eliyle kısmen özel sektör eliyle yürütülmektedir. Kamu eliyle yapılan yapım işlerinde kamunun belirlemiş olduğu ihale mevzuatına göre istekli firmalara ihale edilen işler, devletin kontrol ve denetiminde uygulanmaktadır. İhale sürecinde proje, teknik ve idari şartnameler hazırlanıp, ihale sonrası sözleşme imzalanması ile birlikte uygulanmaya konmaktadır. Yapım esnasında devlet kontrollük teşkilatı ya da müşavirler kanalıyla, yüklenicinin projeler, teknik ve idare şartnamelere göre işi yapıp yapmadığını, istenilen malzemelerin kullanılıp kullanılmadığını denetlemektedir. Bu çalışmada kamu yapım işlerinde döşeme kaplaması olarak kullanılan seramiklerin seçimi incelenmiş, bu seçim yöntemlerinin olumlu ve olumsuz yönleri tartışmaya açılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Yapım İşleri, Seramik, Birim Fiyat Tarifi, Malzeme Seçimi

INVESTIGATION OF UNIT PRICE RECEIPT OF CERAMIC FLOOR COVERINGS USED IN PUBLIC CONSTRUCTION WORKS AND DISCUSSING MATERIAL SELECTION METHODS

ABSTRACT

Construction sector is one of the important and critical business lines of the countries' economy. In general, the sector is carried out partly by the public sector in the private sector as well as in the whole world. According to the procurement legislation set forth by the public in construction works carried out by the public sector, the works contracted to the willing firms are implemented under the control and supervision of the state. In the tender process, technical, technical and administrative specifications are prepared and implemented with the signing of the contract after the tender. During the construction, the government supervises whether the contractor is doing the work according to the projects, technical and administrative specifications and whether the required materials are used. In this study, the selection of ceramics used as floor covering in public works was examined and the positive and negative aspects of these selection methods were discussed.

Key Words: Public Works, Ceramics, Unit Price Directions, Material Selection

PROBLEM TEMELLİ VE WEB TABANLI EĞİTİM SÜRECİNİN KATILIMCILARIN YÖNETSEL GÜÇLÜKLERİ ÜZERİNE ETKİSİNİN VERİ MADENCİLİĞİ İLE İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF PROBLEM BASED AND WEB- BASED TRAINING PROCESS ON THE MANAGERIAL RESOURCEFULNESS OF PARTICIPANTS BY USING DATA MINING TECHNIQUES

Songül KARABATAK

Dr. Öğr. Gör., Fırat Üniversitesi, s_halici@hotmail.com

Murat KARABATAK

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, mkarabatak@firat.edu.tr

ÖZET

Problem temelli öğrenme (PTÖ), problem çözmek için yapılandırmacıdan bilişsele kadar uzanan pek çok yaklaşım tarafından desteklenen bir yöntem olarak kabul edilmektedir. Ancak, PTÖ'nün yönetici yetiştirme programlarında etkililiğinin artırılması için yenilikçi yöntemlerle desteklenmesi daha faydalı olmaktadır. Bu yöntemlerden web tabanlı öğrenme (WTÖ), yetiştirme programlarında okul yöneticilerine daha esnek, daha eğlenceli ve daha özerk bir ortam sunabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, okul yöneticilerinin eğitimi için kuramsal bilgi ağırlıklı programlara alternatif, uygulamalardan ve deneyimlerden öğrenmeyi sağlayan bir okul yöneticisi eğitimi modelinin okul yöneticilerinin yönetsel güçlülük düzeylerine etkisini belirlemektir. Bu amaçla, araştırma nicel araştırma desenlerinden deneysel model ile yürütülmüştür. Bu nedenle araştırma sürecinde bir deney grubu ve bir kontrol grubu kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının katılımcıları amaçlı örneklem ile belirlenmiştir. Çalışma gruplarından verilerin toplanması için Yönetsel Güçlülük Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde veri madenciliği tekniklerinden olan birliktelik kuralı ve sınıflandırma yöntemleri kullanılmıştır. Birliktelik kuralı analizi sonucunda lift değeri anlamlı olan kurallar tespit edilerek çalışmada bu kurallar verilmiştir. Sınıflandırma çalışması sonucunda ise çeşitli sınıflandırma algoritmaları kullanılarak deney grubu ile kontrol grubu arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Çalışma sonucunda veri madenciliği algoritmaları ile elde edilen sonuçların anlamlı ve kayda değer sonuçlar olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar sözcükler: Okul Yöneticisi Eğitimi, Web Tabanlı Öğrenme, Problem Temelli Öğrenme, Yönetsel Güçlülük, Veri Madenciliği

ABSTRACT

Problem-based learning (PBL) is accepted as a method supported by many approaches ranging from constructivist to cognitive to problem solving. However, it is more useful to support the PBL by innovative methods to improve its effectiveness in administrative training programs. Within these methods, web-based learning (WBL) can provide a more flexible, more fun and more autonomous environment for school administrators in the training programs. The purpose of this study is to determine the effect of a school administrator education model on the managerial resourcefulness levels of school administrators, which provides learning from experience, as an alternative to

theoretical knowledge based programs for the education of school administrators. For this purpose, the study was conducted with experimental model from quantitative research designs. Therefore, an experimental group and a control group were used in the research process. The participants of the experiment and control groups were determined with a sample. Managerial Resourcefulness Scale was used to collect data from the study groups. During analysis of data, association rule method and classification methods which are data mining techniques were used. As a result of the association rule analysis, the rules with meaningful lift values were determined and these rules were given in the study. As a result of the classification study, it was investigated whether there was a significant difference between the experimental group and the control group by using various classification algorithms. As a result of the study, it was concluded that the results obtained by data mining techniques are significant.

Keywords: School administrator education, Web-based learning, Problem-based learning, Managerial Resourcefulness, Data Mining

YAZILIM MÜHENDİSLİĞİ TEMEL DERSLERİNDE ÖĞRENCİ BAŞARI DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

EVALUATION OF STUDENT SUCCESS ON SOFTWARE ENGINEERING COURSES: EXAMPLE OF FIRAT UNIVERSITY

Songül KARABATAK

Dr. Öğr. Gör., Fırat Üniversitesi, s_halici@hotmail.com

Sultan LÖK

Yazılım Mühendisi, Fırat Üniversitesi, 12542002.sultan.lok@gmail.com

Murat KARABATAK

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, mkarabatak@firat.edu.tr

ÖZET

Günümüzde sayısal ortamlarda bulunan veri yığınlarının artması ve bu verilerden kullanılabilir bilgiler elde etme ihtiyacı ile veri madenciliği yöntemleri geliştirilmiştir. Bu sayede büyük veri yığınları içerisinde kullanıcılar için çok faydalı ve değerli bilgilerin elde edilmesi kolaylaşmıştır. Bu çalışmada, veri madenciliği yöntemleri ile Yazılım Mühendisliği öğrencilerinin başarı durumları ile dersleri arasındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Bu sayede, dersler arasındaki ilişkilerin tespit edilmesi ve öğrencilerin başarı düzeylerini artırılması hedeflenmektedir.

Yazılım veya Bilgisayar Mühendisliği gibi Bölümlerin birinci sınıf birinci dönemlerinde genelde Bilgisayar Bilimlerine Giriş ve benzeri dersler bulunmaktadır. Bu derste öğrencilere mühendislik alanının temel dersleri ile ilgili içerik verilmektedir. Bu sayede öğrenciler ilk yarıyıldan okudukları mühendislik alanını tanıma ve temel dersleri hakkında bilgi edinmektedir. Böylece öğrenciler kendi alanlarında önemli bir yere sahip olan Algoritmalar, Veri Yapılar, Ayrık Matematik, İşletim Sistemleri, Yazılım Mühendisliği gibi temel dersleri tanımış olmaktadır. Bu ders kapsamında yapılan yarıyıl sonu sınavında ise bu konulardan sorular sorulmakta ve öğrencilerin hangi konuları ne derece tanıdıkları değerlendirilmektedir. Bu sınavlar sonucunda elde edilen veriler kullanılarak öğrencilerin başarı düzeyleri ve temel dersler arasındaki ilişkiler bu çalışma kapsamında incelenmiştir. Bu amaçla veri madenciliği yöntemlerinden olan birliktelik kuralları yöntemi kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda öğrencilerin başarısını etkileyen dersler ile hangi derslerin hangi dersler ile yakından ilişkili olduğunu gösteren kurallar çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazılım Mühendisliği, Öğrenci Başarısı, Veri madenciliği, Birliktelik Kuralı

ABSTRACT

Nowadays, data mining methods have been developed with the increase of the digital data to obtain information from these data. Thanks to data mining methods, it is getting easier to obtain valuable information for users from large data. In this study, it is aimed to reveal the relationship between the success of software engineering students and courses by using data mining methods. In this way, it is aimed to determine the relationships between the courses and to increase the students' levels of success.

In the first semester of some departments such as Software or Computer Engineering, there are courses such as Introduction to Computer Science. In this courses, the students learn about the principles of core courses of software engineering field of study. In the final exam of this course, students are faced with questions about these subjects and they are evaluated to what they learn in these subjects. As a result of these exams, data is obtained about the success level of students and the relations between the core courses are examined in this study. For this purpose, one of the data mining methods, the association rules method was used. As a result of analyzes, the interesting rules that affect the success of the students and the courses which are closely related with other one were obtained.

Keywords: Software Engineering, Student Success, Data Mining, Association Rules

KARACİĞER NAKLİ OLAN HASTALARDA MANEVİ İYİLİK İLE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATION BETWEEN SPIRITUAL WELL-BEING AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AMONG PATIENTS DIAGNOSED WITH LIVER TRANSPLANTATION

Abdurrezzak GÜLTEKİN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, abdibey1989@hotmail.com

Funda KAVAK BUDAK

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, funda.kavak@inonu.edu.tr

Aysel ÖZDEMİR

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, aysel_akbeniz@hotmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Karaciğer nakli, akut ve kronik karaciğer yetmezliği olan hastalar için oldukça önemli ve başarılı bir tedavi yöntemidir. Nakil sayesinde hasta sağ kalım süresinde uzama, morbidite ve mortalite oranında azalma ve yaşam kalitesinde iyileşme sağlanmaktadır. Türkiye’de yapılan organ nakillerinin yaklaşık %75’i canlıdan-canlıya şeklinde gerçekleşirken, Avrupa ülkelerinde nakillerin %80’inden fazlası kadavradan alınan organlarla yapılmaktadır. İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Karaciğer Nakli Hastanesi 2002 yılında başlayan canlıdan canlıya karaciğer nakli ile Avrupada birinci Dünyada ise ikinci sıradadır. Nakil hastalarında manevi destek, manevi yönden iyilik hali fiziksel ve psikolojik kaynakları güçlendirme yönünde katkı sağlamaktadır. Manevi iyilik düzeyinin iyi oluşu karaciğer nakli olan bireylerin ruhsal yönden rahatlamasını sağlamakta ve hastalığın üstesinden gelmesini olumlu yönde etkilemektedir. Bu araştırmanın amacı, karaciğer nakli olan hastalarda manevi iyilik ile psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkiyi belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: İlişkisel tanımlayıcı olarak yapılan araştırma Ekim 2017- Ekim 2018 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi Karaciğer Nakli Hastanesi’nde yürütülmüştür. Araştırmaya güç analizi ile belirlenen 127 hasta katılmıştır. Verileri toplamak için araştırmacı tarafından oluşturulan Tanıtıcı Özellikler Formu, Manevi İyilik Ölçeği, Kısa Psikolojik ve Sağlamlık Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Hastaların manevi iyiliklerinin 35.40 ± 7.62 , psikolojik sağlamlıklarının 20.32 ± 4.80 olduğu belirlenmiştir. Araştırmada hastaların manevi iyilikleri ile psikolojik sağlamlıkları arasında istatistiksel olarak pozitif yönde ilişki olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$).

Sonuç ve Öneriler: Araştırmada karaciğer nakli olan hastaların manevi iyilik ve psikolojik sağlamlıklarının yüksek olduğu ve manevi iyilikleri arttıkça psikolojik sağlamlıklarının arttığı tespit edilmiştir. Sağlık personeli hastaların psikolojik durum ve iyilik halini aralıklı olarak sorgulamalı, hasta ve hasta yakınıyla terapötik ilişki kurabilme becerilerini geliştirmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hasta, Karaciğer Nakli, Manevi İyilik, Psikolojik Sağlamlık

ABSTRACT

Background and Aims: Liver transplantation is an important and successful treatment modality for patients with acute and chronic hepatic failure. Thanks to the transplantation, the survival rate, reduction in morbidity and mortality rates and improvement in quality of life are achieved.

Approximately 75% of organ transplants performed in Turkey was realized in the form of a live-to-live, more than 80% of transport in the European countries are done with organs taken from cadavers. Inonu University Turgut Ozal Medical Center Liver Transplantation Hospital is the first in Europe and the second in the world with live liver transplantation. Spiritual support and spiritual well-being in transplant patients contribute to strengthening physical and psychological resources. The well-being of spiritual well-being leads to the spiritual relief of the individuals with liver transplantation and positively affects the overcoming of the disease. The aim of this study was to determine the relation between spiritual wellbeing and psychological resilience among patients diagnosed with liver transplantation.

Materials and Methods: The research was conducted as a relational descriptor between October 2017 and October 2018 at İnönü University Turgut Özal Medical Center Liver Transplantation Hospital. A total of 127 patients were included in the study. In order to collect the data, Introductory Characteristics Form, Spiritual Goodness Scale, Brief Psychological and Stability Scale were used.

Results: It was determined that the psychological well-being of the patients was 35.40 ± 7.62 and their psychological stability was 20.32 ± 4.80 . In the study, it was found that there was a statistically positive relationship between the spiritual well-being and psychological resilience of the patients ($p < 0.05$).

Conclusion and Recommendations: In the study, it was found that the psychological well-being of the patients with liver transplantation was high and their psychological well-being increased as their spiritual goodness increased. Health personnel should interrogate the psychological state and well-being of the patients intermittently and develop the therapeutic relationship between the patient and the patient.

Keywords: Patient, Liver Transplantation, Spiritual Well-Being, Psychological Resilience

KARAYOLLARINDA YAP-İŞLET-DEVRET (YİD) MODELİ RİSKLERİNİN BULANIK ANALİTİK HİYEARSİ YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Almula KÖKSAL

Doç.Dr. Yıldız Teknik Üniversitesi, almula@yildiz.edu.tr

Hüseyin KARADADAŞ

Yıldız Teknik Üniversitesi, hkaradadas@mail.com

ÖZET

Nüfusun hızla artması ve buna paralel olarak artan yatırım ihtiyacı devletin yerine getirmesi gereken kamu yatırımlarını arttırmıştır. Yap-İşlet-Devret modeli (YİD), ülkelerin kısıtlı bütçeleriyle gerçekleştiremedikleri kamu yatırımlarını, özel sektörün ekonomik olarak aktif katılımıyla daha hızlı ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesine olanak sağlamaktadır. Ekonomik büyümeye paralel olarak, ihtiyaç duyulan kamu altyapı yatırımları kısıtlı bütçe olanakları ile sağlanamamaktadır. Bu yatırımları gerçekleştirebilmek için gelişmiş ülkelerin özel sektörü daha verimli çalıştırmak istemesi, ülkelerin YİD modeline olan ilgisini arttırmıştır. Türkiye'nin de içinde yer aldığı gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçları doğrultusunda sanayileşmesi, altyapı yatırımlarına bağlıdır. Ülkelerin ihtiyacı olan altyapı, büyük boyutlara ulaşan finansman ihtiyacının yeterli ölçüde ve sağlıklı bir biçimde karşılanabilmesine bağlıdır. Ülkemizde son yıllarda girişimcilerin, YİD modeline olan ilgisinin giderek artmasıyla birlikte birçok büyük ölçekli kamu projesi hayata geçirilmeye başlanmıştır. YİD kapsamındaki projelerin, belirli bir imtiyaz süresini kapsamaması, yatırımın niteliği ve miktarı, uzun geri ödeme süresi, birçok kuruluşla sözleşme yapılması, yatırımın yapılacağı ülkenin ekonomik ve siyasi koşulları gibi çok sayıda riski barındırmaktadır. Bu nedenle YİD projelerinde risk yönetimi özel sektör ve kamunun hedeflerine ulaşabilmesi için kritik öneme sahiptir. YİD modeli; otoyol, köprü, havaalanı, enerji, içme suyu temini gibi birçok yatırım projesinde sık kullanılan bir yöntemdir. Proje çeşitliliğinden dolayı karşılaşılan riskler de farklılık göstermektedir. Bu çalışmanın amacı otoyol ve köprü YİD projelerinde risk yönetimine katkıda bulunabilmek için proje risklerini tanımlamak ve analiz etmektir. Çalışma iki bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde YİD modeli hakkında genel bilgi verilmiştir. YİD modelinin tarihçesi, dünyadaki ve ülkemizdeki gelişiminden bahsedilmiştir. İkinci bölümde otoyol ve köprü YİD projeleri için mevcut literatür taranarak risk listesi oluşturulmuştur. Bu riskler toplam 38 adet olup, politik, yasal, ekonomik, faaliyet ve diğerleri olmak üzere beş kategoride ele alınmıştır. Risk değerlendirmesi yapabilmek ve risklerin kritiklik derecelerini belirleyebilmek için Bulanık Analitik Hiyerarşi Prosesi (BAHP) yöntemi kullanılmıştır. Bulanık mantık ile günlük konuşma dilinde geçen sözel belirsizlikleri modelleme ve hesap yaparken işin içine katma imkânı bulunur. Literatürden elde edilen riskler uzmanlar ile değerlendirilerek önem ağırlıklarına göre sıralanmıştır. Uzmanların yanıtları BAHP yöntemi ile sayısallaştırılarak risklerin kritiklik dereceleri belirlenmiştir. Bu çalışma YİD modeliyle elde edilen otoyol ve köprü projelerinin risklerinin belirlenmesi için nesnel bir yöntem ortaya koymaktadır. Bir sonraki aşama olan risk yönetimi için veri oluşturmaktadır. Analiz sonuçlarına göre YİD projelerinin yaşam döngüsü boyunca, ekonomik riskler grubunda yer alan döviz kurundaki dalgalanma, faiz oranı dalgalanması ve enflasyon sırasıyla en yüksek risk seviyesine sahiptir. Piyasa talebindeki değişim ise en düşük risk seviyesine sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Yap-İşlet-Devret (YİD), Bulanık Analitik Hiyerarşi Prosesi (BAHP), Risk Yönetimi

HİPOTERAPİDE KULLANILAN ATLARIN DAVRANIŞSAL ÖZELLİKLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mustafa Sencer KARAGÜL

Dr. Öğr. Üyesi, Kocaeli Üniversitesi, sencer.karagul@kocaeli.edu.tr

Erdener BALIKÇI

Dr. Öğr. Üyesi, Kocaeli Üniversitesi, erdener.balikci@kocaeli.edu.tr

Ümit YÜCEL

Öğr. Gör., Kocaeli Üniversitesi, umit.yucel@kocaeli.edu.tr

Mehmet Ali GÜLCÜ

Öğr. Gör., Kocaeli Üniversitesi, mehmetali.gulcu@kocaeli.edu.tr

Zülfikar ALTUNKANAT

Öğr. Gör., Kocaeli Üniversitesi, zulfikar.altunkanat1@kocaeli.edu.tr

ÖZET

Atlar, hayvanlar âleminde ‘Atgiller’ (Equidea) ailesinin önemli bir türünü oluşturmaktadır. Doğası ve insanoğlu ile olan işbirliği göz önüne alındığında müstesna bir canlı olan at, günümüzde bu önemini farklı disiplinlerde sunduğu faydalar ile devam ettirmektedir. Atlar binlerce yıldır insanlar tarafından evcilleştirilmekte ve eğitilmektedir. Milattan önce 5. yüzyılda bile ata binmenin yaralı askerlerin rehabilitasyonunda kullanıldığı bilinmektedir. Hayvanlar, insanların tedavilerinde çok farklı şekillerde yıllardır kullanılmakta ve söz konusu tedaviler ‘Hayvan Destekli Terapi’ (AAT), at kullanıldığında ise ‘At ile Kolaylaştırılmış Terapi’ (EFT) terimleri ile tanımlanabilmektedir. Atların yer aldığı tedaviler geçtiğimiz yüzyıldan beridir fiziksel engelli bireylerin destek aldığı hipoterapi başlığı altındaki programlarda tercih edilmektedir. Hipoterapi, bir atın hareketinin nöromuskuler hastalardaki, engellere, sakatlıklara ve fonksiyonel kısıtlamalara tesir eden bir araç veya strateji olarak kullanması ile ifade edilebilmektedir. Hipoterapide at ile etkileşim içinde olan bireyin uyumu tedavi ivmesi için belirleyici noktadır. İşte bu belirleyici noktayı oluşturan unsurlar, at üzerinden değerlendirildiğinde atların davranışsal özellikleri öne çıkmaktadır. Davranışsal özellikler, ‘huy, karakter ve tepkisellik’ olarak sıralanmaktadır. Bu çalışmada, hipoterapide kullanılan atların davranışsal özellikleri değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında, hipoterapide kullanılan ve hipoterapide kullanılmayan 2 deney grubu oluşturulmuştur. Atlar davranış testlerine tabi tutulmuş ve test sonuçlarına göre tepkisellik parametresi irdelenmiştir. Aynı zamanda değerlendirilen atlar için, eğiticiler tarafından doldurulan karakter anketleri ile atların karakterleri hususunda veriler toplanmıştır. Elde edilen test sonuçları ve toplanan veriler, atlar arasında davranışsal özelliklerin farklılığını teyit etmektedir. Ayrıca tedavide kullanılan atların, ilgili özellikler yönünden beklenen değerlere ulaşması, hipoterapi için destekleyici bir bulgudur. Sonuç olarak, hipoterapi uygulamalarına aday gösterilen atların davranışsal özellikler açısından uygun bir seleksiyondan geçirilmesi ve akabinde tedrici olarak terapiye dâhil edilmesi tavsiyesi ortaya çıkmıştır. Hipoterapide kullanılan atların ise düzenli aralıklarla davranış testlerine tabi tutulması ve mevcut durumun anketler ile gözlenmesi, sürecin değerlendirilmesi adına fayda sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: At, Davranış, Hipoterapi, Nöromusküler, Tepkisellik.

TÜRKİYE’DE KATILIM BANKACILIĞI

İmran ASLAN

Dr. Öğr. Üyesi., Sağlık Fakültesi,
Bingöl Üniversitesi, imranaslan@gmail.com

ÖZET

Şuanda Türkiye’de Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) üyesi beş banka: Albaraka Türk Katılım Bankası, Kuveyt Türk Katılım Bankası, Türkiye Finans Katılım Bankası ve Vakıf Katılım Bankası Ziraat Katılım Bankası bulunmaktadır. TKBB haksız rekabetin önüne geçmek, katılım bankacılığın sağlık olarak çalışmasını sağlamak, rekabet gücünün artırılmasını sağlamak ve bankaları koruma ve uygulama görevi vardır. Türkiye’de 1983 yılında 83/7506 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Özel Finans Kurumlarına yasal faaliyet izni verilmiştir ve daha sonra 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile sektördeki kuruluşların unvanı "Özel Finans Kurumu" yerine "Katılım Bankası" ibaresi kullanılmıştır. Tarihlerden anlaşılacağı üzerine Türkiye’deki katılım bankacılığı süreci diğer ülkelerle karşılaştırıldığında yeni sayılır. Katılım bankacılığın temelinde faizsiz bankacılık ve İslam dinin kurallarına uymak vardır. Bu çalışmada Türkiye’deki mevcut katılım bankacılığı ve kurallarına değinilecektir. Katılım bankacılığı tecrübesi yüksek olan Malezya’daki katılım bankacılığı hakkında da bilgi verilecektir. Bu alanda yakın zamanda yapılan çalışmalara da değinilecektir. Türkiye’de katılım bankacılığı hakkında yeterince bir pazarlama ve bilginin olmadığı Aslan(2017) yapılan çalışmada tespit edilmiştir. Katılım bankacılığı için etkin bir pazarlama ve tanıtım stratejisinin gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Katılım bankacılığın etkin gelişmemesinin önündeki diğer bir önemli engel de katılım bankalarının İslami kuralları tam uygulamamaları yönünde olmuştur. Katılım bankacılığın seçilmesindeki önemli etkenlerin başında İslami hassasiyetler gelmektedir. Fakat çoğu kişi katılım bankasındaki paraların faiz gibi diğer finansal araçlarla değerlendirildiğini düşünmektedir. Bu sebeplerden dolayı müşterilere ve topluma katılım bankacılığın işleyişi şeffaf bir şekilde anlatılmalıdır. Kişilere, İslami kuralların nasıl uygulandığı detaylı bir şekilde bildirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Faizsiz Bankacılık

Kaynakça:

- Aslan I.(2017) “Interest- free banking: reasons for choosing Islamic banking in Bingöl city”, Global Business Research Congress (GBRC), Volume: V.3-2017(31), İstanbul, Turkey, DOI: 10.17261/Pressacademia.2017.411

KENT İÇİN YOL AĞAÇLANDIRMASI VE YAŞAM KALİTESİNE KATKILARI

Dr. Öğr.Üy. Mahire ÖZÇALIK

KSÜ Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Türkiye, mahira.me@gmail.com

ÖZET

Kentler tarihine bakıldığında kent içindeki taşıt yollarına, meydanlara ve gezinti yollarına ağaç dikme alışkanlığının çok eski tarihi dönemlere uzandığı görülmektedir. Yol ağaçları görsel özelliklerinin yanı sıra kent kimliğine katkıları, yaşayanlar için psikolojik yararlar vb birçok işlevsel özellikleriyle de değerlendirilmeye başlanmış ve ağacın doğan-kent ve insan arasındaki uyumlu bağlantıyı sağlayan çok önemli bir materyal olduğu kabul edilmiştir. Bu çerçevede çalışmada, kent içi yolların tanımı yapılarak, kent içi yol ağaçlandırılmasının yaşam kalitesine farklı yönlerden katkısı irdelenecek, kent peyzajına etkisi vurgulanacaktır ve ağaçların estetik özelliklerine göre ağaç türü önerisinde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Kent, Yol, Ağaçlandırma, Yaşam Kalitesi

ROAD AFFORESTATION FOR THE CITY AND ITS CONTRIBUTIONS TO QUALITY OF LIFE

ABSTRACT

When we look at the history of cities, it is seen that the tree planting habits in the urban roads, squares and navigation paths extend to very old historical periods. Alongside the visual characteristics of road trees, their contribution to urban identity, psychological benefits for the inhabitants, etc. have also started to be evaluated and it has been accepted that the tree is a very important material that provides a harmonious connection between born-city and human. In this context, in the study, the definition of urban roads will be examined, the contribution of urban road forestation to the quality of life will be examined in different ways and its impact on urban landscape will be emphasized and tree species will be suggested according to the aesthetic characteristics of the trees.

Key words: City, Road, Afforestation, Quality of life

“BATTAL QAZI” DASTANININ AMEA MƏHƏMMƏD FİZULİ ADINA ƏLYAZMALAR İNSTITUTUNDA SAXLANAN ƏLYAZMA VƏ ÇAP NÜSXƏLƏRİ

Aybeniz RAHİMOVA

Doç.Dr. Azərbaycan MİA Elyazmalar Enstitüsü, aybenizragimova@gmail.com

İslam tarixində bir çox fateh şəxsiyyətlər fiziki gücü, İslami əxlaqı, igidlikləri və yenilməzlikləri seçilmişlər. Üstün cəhətlərilə fərqlənən məşhurların həyatı və göstərdikləri igidliklər haqqında xalq sevə-sevə dastanlar qoşmuş və bu bu şəxsiyyətlərin adı əsasən XIII-XIV əsrlərdə türk dilində ilk yazılı ədəbi-bədii məhsulların əfsanəvi qəhrəmanlarına çevrilmişlər. Türk dilində, İslam carçılarından adı ilə ortaya çıxan dini qəhrəmanlıq dastanları, Anadolu türk ədəbiyyatının köklərinə bağlanır, ilk növbədə qədim dövrlərdə və erkən orta çağlarda həmin ərazidə yaşamış türk xalqlarının zəngin şifahi yaradıcılığına və epos mədəniyyətinə söykənir. İslami dastan qəhrəmanları həm məntiq silsiləsi etibarını ilə, həm mifik görünüşləri ilə, həm də ətraflarında cərəyan edən mistik hadisələrin iştirakçıları kimi eyni özəlliklər daşıyır. İslamdan qabaqkı dastanlarda qəhrəmanların fiziki gücü, şan-şöhrət məsələləri önə çəkilsə, İslami dastanlarda qeyri -adi fiziki güc ilə yanaşı, müqəddəs amal uğrunda fatehliyi və İslam əxlaq normalarına mənsubluğu ilə fərqlənir. Bu tipli dastanlar İslam qəhrəmanlarının adına görə adlanır. Battal qazinin qəhrəmanlıqlarından bəhs edən “Seyyid-Battal Qazi” dastanı, Hz. Əlinin İslam yolundakı döyüşlərini əks etdirən “Həzrət Əli Cəngləri”, Hz. Məhəmməd peyğəmbərin əmisi Həməzinin şücaətli həyatı təsvir olunan “Həməzənamələr”, eynilə Əbu Müslümün igidlikləri cəmlənən “Əbu Müslümnamələr”, İslam bayrağı altında Rum ellərini fəth edən Məlik Ahmet və Sarı Saltıka həsr olunmuş “Danışməndnamə” və “Saltıqnamə” kimi ideya və süjet baxımından eyni bağlarla bağlanmış dini-qəhrəmanlıq dastanlarıdır. Dünya çapında bəzi tədqiqatçılar bu əsərlərin orjinal olmasını şübhə altına alır yəni, qeyri türk millətlərinə aid olduğunu və tərcümə yolu ilə türklərə gəldiyini söyləyirlər. Lakin bu fikirlərlə razılaşmayan alimlər mövcuddur ki, biz də onların fikirlərinə qoşularaq deyirik ki, dini-qəhrəmanlıq dastanları adlanan bu əsərlərdə Anadolu folklor ənənəsi bariz şəkildə özünü göstərməkdədir.

Orta çağlarda (XIII-XV) Anadolu bölgəsində İslam dininə və Allahın Rəsuluna, Hz. Əliyə və digər din carçılarına sevgi və rəğbət hissi o qədər yüksəlmişdi ki, xalq kütləsi onları obrazlaşdırmış, hətta mübaliğəli şəkildə dastan qəhrəmanları kimi qəbul etmişlər. İlk nəsr nümunəsi kimi xalqın dilindən süzülən din fatehlərinə həsr olunmuş mövzular, sonradan müəlliflər tərəfindən nəzmə çəkilmiş və Dünya kitabxanalarına həm nəsir həm də nəzim şəkilində yayılaraq xəzinələrdə yer almışlar. Şərq və Avropa ölkələrinin kitabxanalarında mühafizə olunan dini-qəhrəmanlıq dastanı “Battal Qazi” nin nüsxələri keçmiş covet məkanına daxil olan türkdilli Tatarstan, Türkdistan, Azərbaycan respublikalarının əlyazma kitabxanalarında “Mənaqibi-Qəzavəti- Seyyid Battal Qazi”, “Kitabi-Seyyid Battal Qazi” adları altında qorunmaqdadır. Türkiyədən kənarda yaşayan türkdilli xalqlar “Seyyid Battal Qazi” və bu səpgidə olan dastanları öz şivələrinə uyğunlaşdıraraq oxuyur və dastanların qəhrəmanlarını öz torpaqlarının övladı kimi qəbul edirlər. Bu baxımdan İslami dastanları müsəlman türklərinin ümumtürk abidələri kimi qəbul etmək lazımdır.

Açar sözlər: Battal Qazi Dastanı, Anadolu, Azərbaycan, İslam, əlyazma, çap kitabı

KOBİLERİN YENİLİK ANALİZİ: KARS İLİ ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Yunus ZENGİN

Kafkas Üniversitesi, yunuszengin23@gmail.com

Doç. Dr. Erdoğan KAYGIN

Kafkas Üniversitesi, erdogankaygin@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Bayram KIRMIZIGÜL

Munzur Üniversitesi, bayramkgul@hotmail.com

ÖZET

Yaratıcılık neticesinde ortaya çıkan yenilik, bir fikre ticari bir değer kazandırmak olarak tanımlanmaktadır. Yenilik, günümüz yaşam koşullarında işletmelerin yaşam kaynağı olmuştur. Bu yüzden işletmeler müşterilerin talep ettiği yenilikleri yapma gayret ve isteği içerisinde dirler.

Araştırma bu kapsamda ele alınmıştır. Kars'ta daha önce benzeri yapılmayan bu çalışmada Kobiiler araştırma evreni olarak seçilmiştir. Girişimcilerin yaptıkları yenilikleri, yeniliğin rekabeti nasıl etkilediği, yaptıkları en son yenilikleri ve yenilikten ne anladıkları sorunsalları araştırmanın cevap bulmaya çalıştığı hususlardır.

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımından yararlanılmıştır. Bu yöntemin kullanılmasının temel sebebi; sınırlı sayıda bulunan katılımcıların görüşlerinin derinlemesine incelenmek istenmesidir. Araştırmada kullanılan nitel yöntemin görüşme tekniğine ek olarak gözlem de yapılmıştır. Veri analizi yöntemi olarak da içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma yöntemi iki unsurdan oluşmaktadır. İlk unsur; Ulusal ve uluslararası alanda Kobi'lere ait mevcut durum ve araştırmaların incelenmesi, ikinci unsur ise verilerin toplanması ve analiz edilmesidir.

Mülakat tekniği ile yapılan araştırma sonucunda araştırmaya katılan girişimcilerin yenilik yaptıkları görülmüştür. Araştırmada işletmelerin, müşterilerin istediği doğrultuda yenilik yaptıkları ortaya çıkarılmıştır. Yine işletmelerin yenilik yapmakta istekli oldukları görülmüştür. Araştırmada beklenen bulgulardan birisi de Kars'ta yapılan yenilik faaliyetlerinin yeterli görülmemesidir. Nitekim yenilik faaliyeti sonu gelmeyen bir faaliyettir. Araştırmada ortaya çıkan önemli bir bulgu da müşterilerin işletmeleri tercih nedenlerinin yenilik olduğunun bilincinde olmalarıdır.

Araştırma sonucunda bazı işletmelerin yenilik kavramını yeterince bilmedikleri ve uygulamadıkları görülmüştür. Değişimi ve dönüşümün ortaya çıkmasını ifade eden yenilik, Kars Kobiilerinin daha fazla çaba, zaman ve gayret göstermesiyle anlamlı hale gelecektir. Bu bağlamda işletmeler için gerekli yorumlar geliştirilmiştir. Bu noktada eksiklik olarak ortaya çıkan hususlar hakkında gerekli öneriler sunulmuştur. Araştırmada ayrıca buna benzer çalışmaların yapılmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Anahtar kelimeler: Yenilik, Kobi, İşletme, Rekabet, Yaratıcılık, Kars.

ABSTRACT

Innovation as a result of creativity is defined as giving a commercial value to an idea. Innovation has been the source of life for businesses in today's living conditions. Therefore, enterprises are striving to make the innovations that customers want.

The research is discussed in this context. In this study, which was not previously done in Kars, SMEs were chosen as the research universe. The innovations made by entrepreneurs, how innovation affects competition, the latest innovations they made and the problems they understand from innovation are the issues that the research is trying to answer.

Qualitative research approach was used in the research. The main reason for using this method is; the opinions of the participants in a limited number of views are required to be examined in depth. In addition to the interview technique of the qualitative method used in the research, observations were made. Content analysis was used as data analysis method. The research method consists of two elements. The first element; Analysis of the current situation and researches of SMEs in the national and international area, while the second is data collection and analysis.

As a result of the research conducted with the interview technique, it was seen that the entrepreneurs participating in the research made innovations. In the research, it was revealed that the enterprises made innovations in the direction that the customers wanted. Again, it is seen that enterprises are willing to innovate. One of the expected findings is that the innovation activities in Kars are not considered sufficient. As a matter of fact, innovation activity is an endless activity. An important finding that emerged in the research is that the customers are aware of the reasons why they prefer innovation.

As a result of the research, it is seen that some enterprises do not know and apply the concept of innovation sufficiently. Innovation, which expresses the change and the emergence of the transformation, will make sense with the efforts, time and effort of Kars SMEs. In this context, necessary comments have been developed for businesses. At this point, necessary suggestions are presented about the issues that occur as a deficiency. The study also emphasized the need for similar studies.

Key words: Innovation, SME, Business, KARS

KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARININ KOMPULSİF SATIN ALMA DAVRANIŞLARI: ŞANLIURFA ÖRNEĞİ

Kasım KAYA

Dr.Öğr.Üyesi, Harran Üniversitesi, kkaya@harran.edu.tr

Son dönemlerde literatürde alışverişkoliklik, alışveriş çılgınlığı, aşırı tüketim, tüketim bağımlılığı ve kompulsif satın alma kavramları sıkça yer almaya başlamıştır. Farklı renklere alışveriş çantaları ile alışveriş merkezlerinden geldiği görülen ve bu davranışı sık tekrarladığı bilinen kişilerle ilgili alışverişkolik, alışveriş hastası gibi farklı yakıştırmalar yapılsa da, son yıllarda özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde nüfusun önemli bir kesiminin satın alma davranışlarını kontrol edemeyen bu alışverişkolik kesime dahil olduğu ve durumun ciddi boyutlara ulaştığı söylenebilir. Bireylerin yaşadıkları olumsuzluklara karşı bir tepki şeklinde ortaya çıkabilen, tekrarlayan, gerçekleştiğinde bireyde rahatlama sağlayan, gerçekleşmediğinde huzursuzluk veren ve istem dışı oluşan bu satın alma davranışı; hem bireyi hem ailesini ve çevresini hem de genel olarak toplumu ve ekonomiyi olumsuz şekilde etkilemektedir. Bireylerin alışveriş yapmaya yönelik davranışlarının kontrol edilemez boyuta çıkması ve aşırıya kaçması, kompulsif satın alma davranışının akademik ve profesyonel alanda tartışılmasına neden olmaktadır. Kompulsif satın alma davranışının sıklıkla kadınlarda görüldüğü ve giyim, ayakkabı, makyaj malzemesi ve mücevher gibi ürünlere yönelik bir satın alma tutumu sergilendiği söylenebilir. Kompulsif satın alma davranışının; kişisel özellikler, ailevi faktörler, biyolojik faktörler ve çalışma ortamı faktörleri gibi çeşitli nedenlerden etkilendiği çok sayıda çalışmada ortaya konmuştur. Bu çalışmanın amacı, kadın sağlık çalışanlarının kompulsif satın alma davranışlarında farklılık olup olmadığını belirlemektir. Araştırma amacı doğrultusunda oluşturulan anket Şanlıurfa genelinde sağlık sektöründe çalışan 384 kadına gönüllülük esasına göre uygulanmıştır. Anket çalışması sonucunda elde edilen veriler, SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada ölçeğin tek boyutluluk özelliğini araştırmak amacıyla Faktör Analizinden yararlanılmıştır. Güvenilirliğin belirlenmesi için Cronbach Alpha Testinden yararlanılmıştır. Kompulsif satın alma açısından medeni durum bağlamında farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla T-testi yapılmıştır. Kompulsif satın alma açısından eğitim durumu, yaş ve gelir durumu bağlamında bir farklılığın bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla Anova Testi analizinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, eğitim düzeyi, yaş durumu ve aile gelir düzeyi bağlamında, kompulsif satın alma davranışlarında bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kompulsif Satın Alma, Kadın Çalışanlar, Sağlık

HOSPİTALİZE YAŞLILARDA DÜŞME RİSKİ: DÜŞME DAVRANIŞLARI DÜŞME ÖYKÜSÜNÜ VE DÜŞME RİSKİNİ ETKİLER Mİ?

Ümmühan AKTÜRK

İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

Emine DERYA İSTER

Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kahramanmaraş, Türkiye

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı hastanede yatarak tedavi gören yaşlılarda düşme riskini, düşme öyküsünü, düşmeye neden olan faktörleri ve düşme davranışlarını belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırmanın örneklemini araştırma Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 20.10.2017-20.02.2018 tarihleri arasında dahili ve cerrahi kliniklerde yatarak tedavi alan 60 yaş ve üzeri 305 hasta oluşturmuştur. Araştırmada veriler yaşlı tanıtım formu, İTAKİ düşme riski ölçeği ve Yaşlılar İçin Düşme Davranışları Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, Student t-testi, One-Way ANOVA ve Korelasyon istatistik analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Bulgular:

Yaşlıların% 47,2 'sinin düşme öyküsü,% 62.6' sının düşme nedeniyle tedavi gördüğü,% 14.8 'inin düşme ile ilişkili kırıklar olduğu belirlendi. Hastanede yatarak tedavi gören yaşlı hastaların% 64,9'u yüksek riskliydi. Yaşlı Kişi için Düşler Davranış Ölçeği'nden toplam puan ortalaması 76.4 ± 12.1 idi. Yaş, medeni durum, eğitim durumu, kişisel bakım desteği alma durumu, önceki düşme öyküsü ve Yaşlı Kişi için Düşler Davranış Ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark vardı ($p < 0.05$). Yaşlıların düşme riski ile düşme davranışları arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif korelasyon saptandı ($p < 0.05$). Hastanede yatan yaşlıların yarısından fazlasının düşme riski olduğu, yaşlıların orta şiddette koruyucu / koruyucu davranış sergiledikleri sonucuna varılmıştır.

Sonuç:

Yaşlıların sosyodemografik özelliklerinin düşme riski ve düşmeye ilişkin koruyucu davranışlarda etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, Hastaneye Yatış, Düşme Riski, Düşme Davranışı

HAVA KİRLİLİĞİ İLE KARDİYOVASKÜLER HASTALIK İLİŞKİSİ RELATIONSHIP OF AIR POLLUTION AND CARDIOVASCULAR DISEASES

Perihan GÜRBÜZ

Öğr. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, perihan.gurbuz@inonu.edu.tr

Gülsüm YETİŞ

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr

ÖZET

Günümüz dünyasında; nüfus artışı, endüstrileşme ve hızlı kentleşme gibi değişimler hava kirliliğinin önemli oranda artmasına neden olmuştur. Hava kirliliği, havadaki karbondioksit ve küçük partiküllü taneciklerin artışı, küresel ısınma ve iklim değişikliklerine yol açması açısından dünya çapında önemli bir sorun oluşturmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü, dünyadaki her dokuz ölümden birinin hava kirliliğine bağlı koşullar nedeni ile gerçekleştiğini bildirmiş ve hava kirliliğini sağlık açısından en büyük çevresel tehditlerden biri olarak değerlendirmeye başlamıştır.

Kardiyovasküler hastalıklar, dünyada ve ülkemizde, ölüm nedenleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Yapılan çalışmalarda hava kirliliği ile kardiyovasküler hastalıklar arasında olumsuz yönde önemli etkileşimler olduğu gösterilmiş ve bu konuda multidisipliner araştırmalar yapılmaya başlanmıştır. Hava kirliliğinin, -önemli bir parçasını hipertansiyonun oluşturduğu- 'metabolik sendrom' oranlarını anlamlı olarak arttırdığı ve bu durumun kardiyovasküler hastalık görülme riskini iki kata kadar yükselttiği gösterilmiştir. Hava kirliliğine yol açtığı tespit edilen hemen hemen tüm maddelerin (CO, NO₂, and SO₂...), özellikle PM (partikül madde ağırlığı) 10 ve PM2.5 maddelerinin kardiyovasküler hastalık morbidite ve mortalitesini arttırdığı tespit edilmiştir. Hava kirliliği oranlarında sağlanacak 10-µg/m³ düzelmenin kardiyovasküler hastalık nedeni morbiditeyi % 11, mortaliteyi % 6 oranında azaltacağı öngörülmektedir. Hava kirliliğine maruziyetin insan organizmasını; akciğerlerde oluşan proinflamatuvar ve/veya oksidatif stres mediyatörlerinin sistemik dolaşıma yayılması, otonom sinir sistemi dengesizliği ve hava kirliliği nedeni olan parçacıkların ve/veya bileşenlerin doğrudan kardiyovasküler dokulara penetrasyonu şeklinde üç farklı mekanizma ile etkilediği gösterilmiştir. Moleküler ve hücresele olarak bu maddelere maruziyetin (kan yağları ve sigara gibi diğer risk faktörlerine benzer şekilde) immün reaksiyon ve anti-anjiyojenik plazma profili oluşturduğu, endotelial hücre apoptozunu, enflamatuvar faktör ekspresyonunu ve düz kas proliferasyonunu artırarak ateroskleroz ve akut koroner olaya neden olduğu gösterilmiştir.

Dünya popülasyonunu etkileyen bu iki faktörün etkileşimi üzerinde yoğun çalışmalar yapılmaya devam etmektedir. Bu araştırmada, hava kirliliğinin kardiyovasküler hastalıklar üzerindeki etkileri ile ilgili güncel çalışmalar değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Bu sunum İnönü Üniversitesi BAPSİS tarafından TSA-2017-871 kodlu proje tarafından desteklenmektedir.

Anahtar kelimeler: Hava Kirliliği, Kardiyovasküler Sistem, Hastalık

ABSTRACT

In today's world; changes in population growth, industrialization and rapid urbanization have led to a significant increase in air pollution. Air pollution, by causing; increased carbon dioxide and small particles in the air, global warming and climate changes constitutes a significant problem worldwide.

The World Health Organization has reported that one out of every nine deaths in the world is caused by air pollution related conditions and has started to consider air pollution as one of the biggest environmental threats in terms of health.

Cardiovascular diseases are among the leading causes of death in the world and in our country. In the studies, it has been shown that there are negative interactions between air pollution and cardiovascular diseases and multidisciplinary researches on this topic have been started. It has been shown that air pollution by causing significant increment in metabolic syndrome rates –hypertension to be an important component- increases the risk of cardiovascular diseases up to two times. Almost all substances causing air pollution (CO, NO₂, and SO₂...), especially PM (particulate matter weight) 10 and PM_{2.5} have been found to increase the morbidity and mortality of cardiovascular diseases. It is predicted that 10-µg / m³ improvement in air pollution rates will decrease the morbidity due to cardiovascular disease by 11% and mortality by 6%. Exposure to air pollution has been detected to effect human organism by three different mechanisms including; release of proinflammatory and / or oxidative stress mediators formed in the lungs to systemic circulation, autonomic nervous system imbalance and direct penetration of airborne particles and / or components into cardiovascular tissues. Exposure to these substances in molecular and cellular manner has been shown to cause immune reaction and anti-angiogenic plasma profile (similar to other risk factors such as blood fats and cigarette) and lead to atherosclerosis and acute coronary events by; endothelial cell apoptosis, inflammatory factor expression and smooth muscle proliferation.

Intensive studies on the interaction of these two factors affecting the world population continue to be carried out. Current studies about the effects of air pollution on cardiovascular diseases will be evaluated in this research .

This presentation is supported by Inonu University BAPSIS project TSA-2017-871.

Key words: Air Pollution, Cardiovascular System, Disease

MESLEK YÜKSEKOKULUDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN DİJİTAL VATANDAŞLIK ALGILARI

Battal GÖLDAĞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, battal.goldag@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin dijital vatandaşlık algılarını belirlemek ve dijital vatandaşlık algılarının cinsiyet, bilgisayar, internet bağlantısı ve akıllı cep telefonuna sahip olma durumu, anne ve baba eğitim durumu, internet kullanım süreleri, aile gelirleri gibi değişkenlere göre nasıl değişim gösterdiğini belirlemektir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Malatya İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklem 262 öğrenci dâhil edilmiştir. Öğrencilerin Dijital vatandaşlık algılarını belirlemek amacıyla Kuş, Güneş, Başarmak ve Yakar tarafından geliştirilen Dijital vatandaşlık ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 8 faktörlüdür ve 49 maddeden oluşmaktadır. Veriler, betimleyici analizler ile parametrik analizler olan bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi testi(ANOVA) kullanılarak test edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < ,05$ alınmıştır.

Öğrencilerin, beşli likert tipi ölçeğe verdikleri cevaplara karşılık olarak elde edilen puanlar, faktörlerdeki madde sayısı farklılıkları nedeniyle standart bir nitelik göstermemektedir. Bu yüzden elde edilen ham puanlar en yüksek 100 olacak standart puanlara dönüştürülmüştür.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre;

Öğrencilerin dijital vatandaşlık algı puanlarının ortalaması 58,93 ve dijital vatandaşlık algıları orta düzeydedir.

Öğrencilerin dijital vatandaşlık algıları arasında öğrenim görülen sınıflara göre dijital iletişim boyutunda birinci sınıf öğrencileri, dijital beceriler boyutunda ikinci sınıf öğrencileri lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmış diğer boyutlarda ve toplam algı puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Cinsiyete göre dijital ticaret, dijital hak ve sorumluluklar, eleştirel düşünme ve dijital beceriler boyutlarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamış, diğer boyutlarda ve toplam algı puanları arasında ise erkek öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır.

Akıllı cep telefonuna sahip olma durumuna göre dijital hak ve sorumluluklar boyutunda akıllı cep telefonu olan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmış diğer boyutlarda ve toplam algı puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Bilgisayara sahip olma durumuna göre dijital etik, dijital ticaret boyutlarında ve toplam algı puanları arasında bilgisayarı olan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmış diğer boyutlarda ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Mobil internet bağlantısına sahip olma durumuna göre dijital iletişim boyutunda mobil internet bağlantısı olan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmış diğer boyutlarda ve toplam algı puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

İnternet kullanım sürelerine göre dijital güvenlik, dijital beceri, dijital etik boyutlarında ve toplam algı puanları arasında interneti daha fazla kullanan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmış diğer boyutlarda ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Baba eğitim durumuna göre dijital etik, dijital katılım boyutlarında ve toplam algı puanları arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmış diğer boyutlarda ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Anne eğitim durumuna ve gelire göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler : Vatandaşlık, Dijital Vatandaşlık, Meslek Yüksekokulu

MESLEK YÜKSEKOKULUDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN MOBİL ÖĞRENMEYE YÖNELİK TUTUMLARI

Battal GÖLDAĞ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, battal.goldag@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı meslek yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemek ve mobil öğrenmeye yönelik tutumlarının cinsiyet, bilgisayar, internet bağlantısı, akıllı cep telefonuna ve tablet'e sahip olma durumu, anne ve baba eğitim durumu, internet kullanım süreleri, aile gelirleri gibi değişkenlere göre nasıl değişim gösterdiğini belirlemektir. Bu nedenle araştırma ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini 2018-2019 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Malatya İnönü Üniversitesi Malatya Meslek Yüksekokulunda öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Örnekleme 220 öğrenci dâhil edilmiştir. Öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Çelik tarafından geliştirilen M-Öğrenme Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 21 maddeden ve 4 faktörden oluşmaktadır. Ölçek faktörleri m-Öğrenmenin avantajları, m-Öğrenmede sınırlılıklar, m-Öğrenmede kullanışlılık ve m-Öğrenmede özgürlüktür. Veriler, betimleyici analizler ile parametrik analizler olan bağımsız gruplar için t-testi, tek yönlü varyans analizi testi(ANOVA) kullanılarak test edilmiştir. Anlamlılık düzeyi $p < ,05$ alınmıştır.

Öğrencilerin, beşli likert tipi ölçeğe verdikleri cevaplara karşılık olarak elde edilen puanlar, faktörlerdeki madde sayısı farklılıkları nedeniyle standart bir nitelik göstermemektedir. Bu yüzden elde edilen ham puanlar en yüksek 100 olacak standart puanlara dönüştürülmüştür.

Araştırmada elde edilen sonuçlara göre;

Öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik puanları ortalamaları m-Öğrenmenin avantajları için 67.06, m-Öğrenmede sınırlılıklar için 62.10, m-Öğrenmede kullanışlılık için 70.56, m-Öğrenmede özgürlük için 72.43 ve genel ortalama ise 67,71'dür. Öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumları yüksek olmamakla birlikte olumlu yöndedir.

Araştırmaya katılan birinci sınıf ve ikinci sınıf öğrencilerinin mobil öğrenmeye yönelik tutumları arasında M-öğrenmenin avantajları alt boyutunda anlamlı bir farklılığa rastlanmamış diğer boyutlarda ise ikinci sınıfta öğrenim gören öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumları arasında mobil internet bağlantısına sahip olma durumlarına göre M-öğrenmenin avantajları alt boyutunda ve toplam tutum puanları arasında mobil internet bağlantısı olan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmamış diğer boyutlarda ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumları arasında tablete sahip olma durumlarına göre M-öğrenmede kullanışlılık alt boyutunda ve toplam tutum puanları arasında tablete sahip olan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmamış diğer boyutlarda ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumları arasında akıllı telefona sahip olma durumlarına göre M-öğrenmede özgürlük alt boyutunda ve toplam tutum puanları arasında akıllı telefona sahip olan öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa rastlanmamış diğer boyutlarda ve toplam tutum puanları arasında ise anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Öğrencilerin mobil öğrenmeye yönelik tutumları arasında cinsiyete, internet kullanım sürelerine, aile gelirlerine, anne eğitim durumuna ve baba eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler : Öğrenme, Mobil Öğrenme, Meslek Yüksekokulu

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PROBİYOTİK ÜRÜNLER HAKKINDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİ İLE PROBİYOTİK BESİN TÜKETME DURUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ
THE RELATIONSHIP BETWEEN KNOWLEDGE LEVELS OF NURSING STUDENTS ABOUT PROBIOTIC PRODUCTS AND PROBIOTIC NUTRITION CONSUMPTION

Öğr. Gör. Arzuhan ÇETİNDAG

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Öğr. Gör. Ayşe YILMAZ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Arş. Gör. Ezgi YILDIZ

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Suşehri Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü

Doç.Dr. Nilüfer TUĞUT

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

ÖZET

Toplumların yaşaması ve pek çok yönden gelişmesi onu oluşturan bireylerin sağlıklı olmasına bağlıdır. Optimum sağlığın temel koşullarından birisi ise beslenmedir. İnsanoğlu yaşamı boyunca 60-80 ton kadar besin maddesi ve içecek tüketmekte ve bu yiyecek ve içecekler ile birlikte sayısı zararlı ajanı da vücuduna almaktadır. Sindirim sisteminin temel görevi yiyeceklerdeki besin maddelerinin sindirimini ve absorpsiyonunu sağlayarak dolaşıma vermektir. Sağlıklı bir yaşam için gastrointestinal sistemin yapısal ve fonksiyonel olarak normal olması gerekmektedir. Günümüzde bazı besinlerin “doğal” yollardan hastalıkların önlenmesi ve tedavisindeki etkinliğinin bilimsel olarak açıklanması, sağlığımızın korunmasında beslenme desteğinin önemini arttırmıştır. Bu nedenle, fonksiyonel besinler ve doğal sağlık ürünleri daha fazla tüketilir hale gelmiştir. Fonksiyonel besinler içerisinde prebiyotik ve probiyotikler önemli yer tutmaktadır. Prebiyotik; üst gastrointestinal sistemde sindirime uğramadan kalın bağırsağa ulaşabilen ve orada bazı bakteri veya bakteri gruplarının (dost bakteri) çoğalmasını, aktivitesini uyaran besin maddelerine denir. Probiyotik kelime anlamı “yaşam için” dir. Probiyotikler; ağız yoluyla yeterli miktarda alındığı zaman kişinin sağlığı ve fizyolojisi üzerine pozitif anlamlı etki yapan, yararlı (non-patojen) canlı mikroorganizmalardır başka bir deyişle probiyotikler; belirli miktarlarda alındığında bağırsak florasını dengeleyip konakçının sağlığını olumlu yönde etkileyen canlı mikroorganizmalar olarak tanımlanmaktadır.

Yapılmış olan bu araştırma, öğrencilerin probiyotikler hakkındaki bilgi düzeyleri, probiyotik içeren ürünleri tüketmeleri, tüketme/tüketmeme sebeplerinin belirlenmesini sağlamıştır. Araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda hemşirelik eğitime katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Aynı zamanda bu çalışma, ileride toplumun sağlığını korumak, sürdürmek ve geliştirmekte görev alacak olan sağlık bakım profesyonellerinden hemşirelerin bu konuda farkındalık kazanmasına yardımcı olması açısından da büyük önem taşımaktadır.

Araştırmada, öğrencilerin probiyotik besin kavramını öğrendiği kaynaklar sırasıyla okul (%34.0), sosyal çevre (%17.6), medya (%13.9), sağlık çalışanları (%10.5) olarak belirlenirken %23.9'unun probiyotik besin kavramını duymadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin %43.7'si probiyotik besinleri tükettiğini %56.3'ü ise probiyotik besinleri tüketmediğini belirtmiştir. Probiyotik besinleri tüketmeyenlerin (n=134) en fazla tüketmeme nedeni %55.2 ile bu besini tanımama olmuştur. Probiyotik besinleri tüketen öğrencilerin %46.2'si bu besinleri ara öğünlerde tükettiklerini bildirirken %68.3'ü bu ürünlerden fayda gördüğünü ve probiyotik ürünlerin çoğunlukla (%53.5)

sindirim sistemi sorunlarını gidermede yarar sağladığını ve çevresindekilere önerdiklerini (%62.3) ifade etmişlerdir.

Bu sonuçlar doğrultusunda; probiyotikler hakkında sağlık çalışanların, öğrencilerin ve halkın yeteri kadar bilgi sahibi olmaması ve ürünlerin normal besinlere göre pahalı olması probiyotiklerin tüketimlerini kısıtlamaktadır. Sağlıklı ve dengeli beslenmek için, aynı zamanda tedavi ve koruyucu etkileri nedeniyle, bebek ve çocuklarda dâhil olmak üzere herkese önerilebilecek olan probiyotik ürünler hakkında, toplumun her kesimiyle etkileşim içerisinde olan başta hemşireler olmak üzere üretici firmalarında dâhil olduğu, diyetisyenlerin ve beslenme uzmanlarının bu konuda eğitimler, seminerler düzenleyerek halkın bilgilendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencileri, Probiyotik, Tüketme sıklığı

ADÖLESANLARDA YALNIZLIK VE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Ümmühan AKTÜRK

Funda KAVAK

İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET:

Amaç: Bu araştırma, adölesanların sosyal destek düzeyleri ve yalnızlık düzeyini belirlemek ve aralarındaki ilişkiyi saptamak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Malatya il merkezinde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı liseler oluşturmuştur. Malatya il Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı Yeşilyurt ve Battalgazi Merkez İlçe Milli Eğitimden ayrı ayrı kura yöntemiyle seçilen iki lise araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini belirlemek için yapılan güç analizi ile 0.05 yanılma düzeyi, 0.95 güven aralığında, 0.6 etki büyüklüğü ve 0.95 evreni temsil etme yeteneği ile örneklem büyüklüğü Lise okullarında 600 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın yapıldığı tarihlerde öğrencilerin devamsızlıklarını kullanmak istemeleri ve araştırmaya katılmak istememelerinden dolayı Liselerde 500 öğrenciye ulaşılmıştır. Verilerin toplanmasında Anket Formu, Çok Boyutlu Sosyal Destek Ölçeği ve Kısa Yalnızlık Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ortalama, yüzdelik dağılım, bağımsız gruplarda t testi, varyans analizi, korelasyon uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan adölesanların bazı tanımlayıcı özellikleri ile sosyal destek ölçek toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Ayrıca araştırmada Yalnızlık ölçek puanı ile Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve alt boyut ölçek puanları arasında anlamlı negatif bir ilişki saptanmıştır.

Sonuç: Adölesanlarda algılanan sosyal destek arttıkça, yalnızlıklarının azaldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Destek, Yalnızlık, Adölesan.

INVESTIGATION ON THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEVELS OF SOCIAL SUPPORT AND LITERARY IN ADOLESCENTS

Abstract

Purpose:

This research was conducted to determine the level of social support and loneliness of adolescents and to determine the relationship between them.

Method: This study was conducted as a descriptive and relationship searcher. The universe of the research was established by the Directorate of National Education, located in the city center of Malatya. Yeşilyurt and Battalgazi Central District National Education of Malatya provincial National Education Directorate formed the universe of two high school researches selected by way of lottery separately. The power analysis to determine the sample of the study included 0.05 error level, 0.95 confidence interval, 0.6 effect size and sample size with the ability to represent 0.95 universe. Because of the desire to use the absences of the students on the dates of the research and not to participate in the research, 500 students were reached in the High Schools. Survey Form, Multidimensional Social Support Scale and Short Loneliness Scale were used in the data collection. In the evaluation of the data, mean, percentage distribution, independent t test, variance analysis and correlation were applied.

Results: There was a statistically significant difference between some descriptive characteristics of the adolescents participating in the survey and the social support scale total score average. In addition, a significant negative correlation was found between the Loneliness scale score and the Multidimensional Perceived Social Support Scale and subscale scale scores in the study.

Conclusion: As the perceived social support increased in adolescents, the loneliness decreased.

Keywords: Social Support, Loneliness; Adolescent.

TERÖRİZM VE ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ YÖNTEMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Öğr. Gör. Ahmet Kenan SAYIN
İnönü Üniversitesi, aksayin44@gmail.com

Öğr. Gör. Vedat YILMAZ
Bitlis Üniversitesi vedatyilmaz1977@gmail.com

ÖZET

Günümüzde terörizm az gelişmiş ülkelerden gelişmekte olan ve gelişmiş ülkelere kadar tüm dünya coğrafyasını etkileyen bir olgu; politik olduğu kadar sosyo-ekonomik-kültürel ve psikolojik açıdan da toplumu birçok yönden olumsuz etkileyen bir tehdit olarak ortaya çıkmıştır. Terörizmin arka planında bulunan sorunların çözüme ulaştırılmasında polisiye ve askeri çözümlerin dışındaki arayışlara da ihtiyaç duyulmaktadır.

Terör ve terörizmle mücadele her zaman zordur ve terör sorunu ile karşı karşıya kalan her devlet ve güvenlik gücü için bu mücadele süreci önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Terörü ve terörizmi anlamak için teröristi tanımak gereklidir. İdeolojisi olan silahlı bir kişi teröristtir yani teröristin inandığı bir ideolojisi vardır.

Terörün nedenlerinin göz ardı edildiği ve güvenlik kaygısı ile sadece kolluk güçlerinin fiili müdahalesinin esas alındığı, güvenlik kaygılarının öncelikli tercih edildiği klasik mücadele düşüncesi ve yöntemlerinin ilgili güvenlik güçlerinde bir kalıp örgütsel davranışa yol açtığı görülmüştür. Bu bağlamda çalışmada; Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Dairesi Başkanlığı'nın (EGM- TEM) 1980 ve 1990'lı yıllar ile 2000'li yıllardaki örgütsel davranış yöntemleri "Anne Ben Geldim" belgeseli yardımıyla karşılaştırılmıştır. Özellikle emniyet birimlerinin terör örgütü mensuplarına yaklaşım tarzları, terör örgütü mensuplarının da bu yaklaşım tarzlarına karşı kendi yazılı ifadeleri ve oluşan sonuçlar incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Terörle Mücadele, Örgütsel Davranış, Anne Ben Geldim Belgeseli

16-18 YAŞ ARASI FARKLI BRANŞ SPORCULARININ FİZİKSEL VE FİZYOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI İNCELENMESİ

Ali Serdar YÜCEL

Zülfiye ÇAKIR

Serdar ORHAN

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ, Türkiye

ÖZET

Bu çalışma Fenerbahçe Spor Kulübünde farklı branşlarda (Boks, futbol, basketbol, voleybol) faaliyet gösteren 16-18 yaş grubu sporcuların fiziksel ve antropometrik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya futbol (n=13), voleybol (n=10), boks (n=12), basketbol (n=10) 45 sporcu katılım sağlamıştır. Çalışmada sporcuların fiziksel özelliklerinden sürat, dikey sıçrama, sol ve sağ pençe kuvveti, sırt ve bacak kuvveti ile antropometrik özelliklerinden triceps, subscapula, supraillac, abdomen bölgelerinden deri kıvrım kalınlıkları ve çevre ölçümlerinden göğüs, kol, ön kol, bel, bacak, baldır, ölçümleri alınmıştır. Ölçümler için deri kıvrım kalınlığı, çevre ve çap ölçümleri, uzunluk ölçümleri için Holtain marka skinfold, kayan kaliper ve mezura, bacak ve sırt kuvveti ile el pençe kuvveti ölçümleri için Takai marka dinamometre, 20 m koşu ölçümü için Stanley marka mesafe ölçer ve dikey sıçrama ölçümü içinde Takai marka Jumpmetre kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 22.0 paket programından faydalanılmış ve Gruplar arasında farkı belirlemek için “ ANOVA” testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Çalışmada futbol, boks, voleybol ve basketbol branşlarındaki 16-18 yaş grubu elit düzeydeki sporcuların fiziksel özelliklerinden dikey sıçrama ve antropometrik özelliklerinden ise subscapula, çevre göğüs, çevre bel, çevre bacak ve çevre baldır değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği, diğer değişkenler bakımından anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Kuvvet, Boks, Spor, Kulüp

TÜRKİYE’DE KONUT FİYAT ENDEKSİNİN, DIŞ TİCARET BİLEŞENLERİ İLE İLİŞKİSİ: 2010-2018 DÖNEMİ ANALİZİ

RELATIONSHIP BETWEEN HOUSING PRICE INDEX AND FOREIGN TRADE COMPONENTS IN TURKEY: AN ANALYSIS OF 2010-2018 PERIOD

Hakan ERYÜZLÜ

Dr. Öğr. Üyesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, hakan.eryuzlu@iste.edu.tr

Sertaç HOPOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, sertac.hopoglu@iste.edu.tr

ÖZET

İktisadi birey olarak insan, davranışları ile iktisadi döngüye etki etmektedir. İnsanların ihtiyaçları, işleri, aileleri hatta ölümleri bile iktisadi sonuçlar yaratmaktadır. Böyle bir düşünceyle, “Bir insanın en temel ihtiyacı nedir?” sorusunu cevapladığımızda; yemek, giyinme ve barınma ihtiyaçları gibi ihtiyaçları ilk sıralarda sayabiliriz. İnsanların ya da toplumların; gelişmişlik düzeyleri, eğitimleri, dini inançları veya benzeri özellikleri ne olursa olsun değişmeyecek durum, hepsinin barınma ihtiyaçlarının var olmasıdır. Barınma temel bir insan ihtiyacı olup karşılanmadığı takdirde, güvenlik, sağlık ve psikolojik sorunların ortaya çıkması ile insan yaşamının olumsuz etkilenmesine neden olur. İnsanlar hem barınma hem de iş hayatında bir yapıya (bina, daire vb.) gereksinim duymaktadırlar. Bu sebeple konut edinimi toplumsal olarak önemli bir iktisadi davranıştır. Türkiye’de konut piyasası ile ilgili temel veri ise, 2006 yılından bu yana Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından hesaplanan “konut fiyat endeksi (KFE)”dir. Konut fiyat endeksinin hesaplanmasındaki en önemli amaç, Türkiye konut piyasasındaki fiyat değişimlerinin takip edilmesidir. Konut fiyat endeksi hesaplanırken, satışa konu olan tüm konutlar değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda yapım yılı hariç tutularak tüm konutların fiyat verileri hesaplamaya dâhil edilmektedir. Hiç şüphesiz konut yapımı inşaat sektörü ile doğrudan ilişkilidir. İnşaat sektörü ise, başta demir ve çimento olmak üzere birçok girdiyi içermektedir. Bu girdilerin ise bazılarının, özellikle demir çelik, ithalat ve ihracat kalemlerini etkilediği düşünülmektedir.

Çalışmada, konut yapımının ve satışının Türkiye dış ticaret dinamikleri ile ilişkilerini tespit etmek amacıyla, 2010:01 ve 2018:08 dönemi arası, aylık konut fiyat endeksinin, aynı dönemdeki ara ama ihracat/ithalat, sermaye malları ihracat/ithalat ve tüketim malları ihracat/ithalat rakamları arasındaki ilişkileri, Toda-Yamamoto(1995) nedensellik testi kullanılarak sınanmıştır. Sonuçlar inşaat sektörü girdileri ilişkilendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konut fiyat endeksi, ara mal ihracat/ithalatı, sermaye malları ihracat/ithalatı, tüketim malları ihracat/ithalatı

**SU FAZINDA FLAVONOİD BAİSALİN ÜZERİNE KUANTUM KİMYASAL
HESAPLAMALAR**
**QUANTUM CHEMICAL CALCULATIONS ON FLAVONOID BAICALIN IN WATER
PHASE**

Koray SAYIN*

Arş. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, krysayin@gmail.com

Ayhan ÜNGÖRDÜ

Arş. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, aungordu@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Serbest radikalleri etkisiz hale getirebilen ve oksidatif stres oluşumunu geciktiren veya önleyebilen antioksidan bileşiklere dünya çapında ilgi artmaktadır. Flavonoidler, flavan çekirdeği ile karakterize edilen düşük moleküler ağırlıklı ikincil bitki fenoliklerinin geniş bir sınıfıdır. Yaprak, tohum, kabuk ve bitki çiçeklerinde şimdiye kadar 4000'den fazla flavonoid bulunmuştur. Bitkilerde, bu bileşikler ultraviyole ışınlarına, patojenlere ve otçullara karşı koruma sağlar. Çiçeklerdeki antosiyanin pigmenti tozlayıcıların dikkatini çeker ve meyveler, şarap ve bazı sebzelerde kırmızı ve mavi renklerin oluşmasından sorumludur. Günlük beslenmede de önemli bir flavonoid kaynağıdır. Bu çalışmada flavonoid baicalin üzerine odaklanıldı. Su fazında B3LYP/6-31+G(d) seviyesinde optimize edildi. Flavonoid baicalinin yapısal özellikleri detaylı olarak incelendi. Özellikle bu yapının bağ uzunlukları, bağ açıları ve dihedral açıları incelendi. Aktif bölge ve etkileşim mekanizmasını belirlemek için, moleküler orbital enerji diyagramından seçilen moleküler orbitallerin kontur diyagramları incelendi. HOMO'da 2 elektron vardır ve HOMO'nun kontur diyagramına göre, elektronlar oksijen atomları üzerinde lokalize edilir. Aynı zamanda, bu diyagramdan π elektron etkisi kolaylıkla görülebilir. Ek olarak moleküler elektrostatik potansiyel (MEP) haritası ve MEP konturu, molekül yüzeyi üzerindeki elektron dağılımını araştırmak için hesaplandı. MEP haritasına göre, naftalin üzerindeki oksijen atomları oldukça aktiftir. Söz konusu molekülün MEP konturu hesaplandı ve heteroatomlar üzerinde sterik etki belirlendi. Tüm bu sonuçlar etkileşim bölgesi ve mekanizmasını önermek için kullanıldı. Sonuç olarak, molekülün nasıl etkileşime gireceği ve hangi bölgenin daha aktif olduğu belirlendi. Naftalin üzerindeki oksijen atomları diğer oksijen atomlarından daha aktif olduğu belirlendi. π elektronlarının kolaylıkla etkileşime girebileceği belirlendi.

“Bu çalışma, F-584 proje numarasıyla Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi Fonu tarafından desteklenmektedir.”

Anahtar Kelimeler: Flavonoid, Baicalin, Kuantum Kimyasal Hesaplamaları, DFT, MEP Haritaları

ABSTRACT

There is a growing worldwide interest in antioxidant compounds that can inactivate free radicals and delay or prevent the formation of oxidative stress. Flavonoids are a broad class of low molecular weight secondary plant phenolics characterized by the flavan nucleus. More than 4,000 flavonoids have been found so far in leaf, seed, shell and plant flowers. In plants, these compounds provide protection against ultraviolet rays, pathogens, and herbivores. Anthocyanin pigment in flowers attract the attention of pollinators and is responsible for the formation of red and blue colors in fruits, wine, and some vegetables. It is also one of the important sources of flavonoid in daily nutrition. Flavonoid baicalin is focused in this study. It is optimized at B3LYP/6-31+G(d) level in water. Structural properties of flavonoid baicalin is investigated in detail. Especially, bond lengths, bond angles and dihedral angles of this structure are examined. Molecular orbital energy diagram of baicalin and

contour diagram of selected molecular orbitals from related molecular orbitals are examined to determine the active region and interaction mechanism. There are electrons in HOMO and according to contour diagram of HOMO, electrons are localized on oxygen atoms. At the same time, π electrons effect can be seen easily from this diagram. Additionally, molecular electrostatic potential (MEP) map and MEP contour are calculated to investigate the electron distribution on molecular surface. According to MEP map, oxygen atoms on naphtaline are considerably active. Additionally, MEP contour of it is calculated and steric effect on heteroatoms is determined. All these results are used to propose the interaction region and mechanism. As a result, it is clearly determined how the molecule would interact and which region was more active. Oxygen atoms on naphtaline are more active than the other oxygen atoms. It is determined that π electrons can interact easily.

“This work is supported by the Scientific Research Project Fund of Sivas Cumhuriyet University under the project number F-584.”

Keywords: Flavonoid, Baicalin, Quantum Chemical Calculations, DFT, MEP Maps

ISI ŞOK PROTEİNİ (HSP) İNHİBİTÖRLERİ ÜZERİNE DFT ÇALIŞMALARI DFT STUDIES OF HEAT SHOCK PROTEIN (HSP) INHIBITORS

Koray SAYIN*

Arş. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, krysayin@gmail.com

Ayhan ÜNGÖRDÜ

Arş. Gör. Dr., Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, aungordu@cumhuriyet.edu.tr

ÖZET

Isı şoku protein ailesi üyeleri DNA çoğalmasını kolaylaştırır, membranları stabilize eder, protein katlanması sırasında kusurları düzeltir. Bu proteinler, kansere ek olarak çeşitli patolojik durumlarda da rol oynarlar. Örneğin, parazitler ve virüsler tarafından enfekte edilen hücrelerin hayatta kalması için Hsp70 gereklidir. HSP ailesinin bir üyesi olan Hsp70 fonksiyonu aynı zamanda, Parkinson, Huntington, ve Alzheimer hastalığı, muhtelif ataksi gibi ve kistik fibroz ve Niemann-Pick hastalığı gibi diğer protein katlama bozukluklar, nörolojik bozukluklar, bir rol oynamaktadır. 2-phenylethyne-1-sülfonamid, 2-phenylethynesulfonamide (PES) ve chlorophenylethynylsulfonamide (PES-Cl) HSP70 inhibitörleridir. Bu ilaçlar ticari olarak kullanılmakta ve PES-Cl aktivitesinin PES'den daha iyi olduğu bildirilmektedir. Bu projede, bu ilaçların kuantum kimyasal hesaplamaları sudaki B3LYP/6-31+G(d) seviyesinde gerçekleştirilmiştir. PES-Cl'in daha iyi aktivite göstermesinin nedeni hesaplama kimyasal yöntemleri ile açıklandı. Bu amaçla ilgili ilaçların yapısal özellikleri araştırıldı. Özellikle, süstitüent yönelimleri ve heteroatomların konumları incelendi. Söz konusu ilaçların NBO yük analizleri yapıldı. Bazı atomların NBO ve Mulliken yükleri incelendi. Aktif etki alanını incelemek ve olası etkileşim mekanizmasını önermek için bazı moleküler orbitallerin kontur diyagramı, moleküler elektrostatik potansiyel (MEP) haritası ve MEP konturu hesaplandı. Son olarak, en yüksek dolu orbitaline (E_{HOMO}) enerjisi, en düşük boş orbitaline (E_{LUMO}) enerjisi, iyonlaşma enerjisi (I), elektron ilgisi (A), enerji boşluğu (E_{GAP}), kimyasal sertlik (η), kimyasal yumuşaklık (σ), bölgesel yumuşaklığı, (S) mutlak elektronegatiflik (χ), kimyasal potansiyel (CP), elektrofilitite indeksi (ω), nükleofilitite indeksi (N) ve ilave elektronik yükler (ΔN_{Max}) kuantum kimyasal tanımlayıcılar olarak hesaplandı ve bu tanımlayıcılar birbirleriyle karşılaştırıldı.

255

Anahtar Kelimeler: Isı Şoku Proteini, Hibrid DFT fonksiyonları, NBO yükleri, Biyolojik aktivite

ABSTRACT

Heat shock protein family members facilitate DNA replication, stabilize membranes, correct defects during protein folding. These proteins play a role in a variety of pathological conditions in addition to cancer. For example, Hsp70 is necessary for the survival of cells infected by parasites and viruses. Hsp70 function which is one of the member of HSP family also plays a role in neurological disorders, such as Parkinson's, Huntington's, and Alzheimer's disease, various ataxias, and in other protein folding disorders, such as cystic fibrosis and Niemann-Pick disease. 2-phenylethyne-1-sulfonamide, 2-phenylethynesulfonamide (PES) and chlorophenylethynylsulfonamide (PES-Cl) are the inhibitors of HSP70. These drugs are used commercially and it is reported that activity of PES-Cl is better than that of PES. In this project, quantum chemical calculations of these drugs were performed at B3LYP/6-31+G(d) level in water. The reason why PES-Cl showed better activity was explained by the computational chemistry methods. For this purpose, structural properties of related drugs are investigated. Especially, substituent orientations and location of heteroatoms are examined. NBO charge analyses of mentioned drugs are done. NBO and Mulliken charges of some atoms are

examined. Charges of heteroatoms in related drugs are compared with each other. Contour diagram of some molecular orbitals, molecular electrostatic potential (MEP) map and MEP contour are calculated to investigate the active domain and propose the possible interaction mechanism. Finally, quantum chemical descriptors which are the energy of the highest occupied molecular orbital (E_{HOMO}), energy of the lowest unoccupied molecular orbital (E_{LUMO}), ionization energy (I), electron affinity (A), energy gap (E_{GAP}), chemical hardness (η), chemical softness (σ), global softness (S), absolute electronegativity (χ), chemical potential (CP), electrophilicity index (ω), nucleophilicity index (N) and additional electronic charges (ΔN_{Max}) are calculated and these descriptors are compared with each other.

Keywords: Heat Shock Protein, Hybrid DFT functionals, NBO charges, Biological activity

KOYUNLARDA YAPAY GÜBRE KAYNAKLI AKUT NİTRAT ZEHİRLENMESİ

Özgür Yaşar ÇELİK

Dr.Öğr.Üyesi, Siirt Üniversitesi Veteriner Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı
oyc@siirt.edu.tr

ÖZET

Hayvanlarda nitrat zehirlenmesi kazara aşırı miktarda nitratlı gübre alınması, yüksek miktarda nitrat içeren bitkilerin yenmesi ve suların içilmesi sonucu ortaya çıkmaktadır. Nitrat zehirlenmesine bütün hayvan türlerinin duyarlı olduğu, en çok sığırlarda görüldüğü bildirilmekle birlikte koyun ve keçilerin de oldukça hassas olduğu belirtilmektedir. Zehirlenen hayvanlarda solunum güçlüğü ve dolaşım yetmezliğine bağlı klinik bulgular ile anemik hipoksi, kan basıncında düşme ve kanın kahverengi renkte olduğu belirlenir. Perakut olaylarda semptomlar oluşmaksızın ölüm gözlenir. Akut zehirlenmelerde aşırı salivasyon, gastroenteritis, abdominal sancı belirtileri ve kusma belirlenir. Ayrıca mukoz membranların kahverengimsi siyanotik görünümü, hareket bozuklukları, huzursuzluk, kas titremeleri, kalp ve solunum frekansında artış, yatalak hal, koma hali ve ölüm görülür. Bu çalışmada nitratlı gübre tüketimine bağlı olarak akut nitrat zehirlenmesi şekillenen koyunlarda klinik bulguların değerlendirilmesi ve tedavi seçeneğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Alınan anemnezde, koyunların traktör kasasından dökülen nitratlı gübreleri tükettikleri öğrenilmiştir. Saha şartlarında akut nitrat zehirlenmelerinin tanısı amacıyla kolaylıkla uygulanabilen ve kandaki methemoglobin varlığının tespitinde kullanılan spot test uygulanmıştır. Zehirlenen hayvanların klinik muayenesinde halsizlik, kalp ve solunum frekansında artış, sallantılı yürüyüş, yere düşme, yüz kaslarında seğirme, diş gıcırdatma, konvülziyon semptomları görüldü. İdrar test stribinde nitrit tespit edildi. Hasta hayvanlara antihistaminik, koleretik, Vitamin A, C uygulamaları yapıldı ve sirke (%5, 500 ml, beş katı sulandırılarak) içirildi. Hastalık semptomu gösteren yere düşmemiş hayvanlar tedaviye olumlu yanıt verirken yere düşmüş hayvanlar tedaviye yanıt vermedi. Sonuç olarak nitratlı gübrelerin kullanımına dikkat edilmesi, hayvanların rahatlıkla ulaşabilecekleri alanlara bu gübrelerin bırakılmaması, nitrat içeren gübrelerin uygun şekilde saklanması, hastalanan hayvanların tedavisine erken başlanması ile ölümlerin önüne geçilebileceği kanaatine varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nitrat zehirlenmesi, koyun, yapay gübre

KRONİK HASTALIKLARDA EVDE BAKIM VERENLERİN BAKIM YÜKÜ VE RUH SAĞLIĞINA ETKİSİ

THE CARE LOAD AND THE EFFECT ON THE MENTAL HEALTH OF THE HOME CAREGIVERS IN CHRONIC DISEASES

Aysel ÖZDEMİR

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, aysel_akbeniz@hotmail.com

Funda KAVAK BUDAK

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, funda.kavak@inonu.edu.tr

Abdurrezzak GÜLTEKİN

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, abdibey1989@hotmail.com

ÖZET

Değişen ve yaşlanan dünyada kronik hastalık oranlarının giderek artması, bakım veren ihtiyacını da önemli ölçüde arttırmıştır. Kentsel yaşama dahil olan ailelerde çalışmayan birey sayısının azalması kronik hastalıklarda bakım verebilecek kişi sayısını azaltmıştır. Bakım veren kişiler üzerinde yapılan incelemeler sonunda Bakım Veren Yükü (BVY), bakım verme ile ilişkili olarak fiziksel, psikolojik, emosyonel, sosyal ve ekonomik sorunlar olmak üzere çok boyutlu bir tepki olarak ifade edilmektedir. Objektif bakım verme sonuçları bakım verenin ve ailenin yaşamındaki değişim ve engellenmeleri kapsamakta olup, bakım verme nedeniyle yorgunluk yaşanması, aile rutinlerinin engellenmesi, bakım verenin fiziksel hastalığı anlamında fiziksel sorun ve sıkıntılarla ilişkilidir. Subjektif bakım verme sonuçları ise bakım verenin bu rol ile ilişkili emosyonel duygu ve tutumları (ekonomik sıkıntı, suçluluk duygusu vb.) olarak açıklanmaktadır. Yapılan araştırmalarda uzun süreli bakım verme süreci sonrasında BVY'nin ciddi boyutlara ulaşabilen depresyon, anksiyete, fiziksel sağlıkta azalma, sosyal izolasyon, tükenmişlik ve benzeri durumlara yol açabildiği gözlenmiştir. İnan, şizofreni hastalarına bakım veren aile üyeleri ile yaptığı çalışmada bakım verenlerin % 65'inin ruhsal sağlık sorunu bulunma olasılığını bildirmiştir. Yapılan çalışmalarda; psikiyatri hastalarına bakım verenlerin; % 23.3'ünün duygusal tükenme, % 26.3'ünün duyarsızlaşma, % 27.8'inin kişisel başarıda yetersizlik, % 18.3'ünün depresyon yaşadığı saptanmıştır. Karahan, engelli bireylere bakım verenlerle yaptığı çalışmada, anksiyete ve depresyon puanlarının yüksek olduğunu tespit etmiştir. Bu derleme kronik hastalıklarda evde bakım verenlerin bakım yükü ve ruh sağlığına etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Bakım veren bireyler stres, anksiyete, utanç, suçluluk, korku, çaresizlik, zorlanma, endişe, umutsuzluk, öfke, kayıp, tükenmişlik ve depresyon gibi birçok ruhsal problem gelişimi açısından risk altındadır.

Sağlık profesyonelleri tarafından bakım verenlere yönelik uygun girişimlerin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde bakım verenlerin ruh sağlığıyla ilişkili faktörlerinin belirlenmesi önem taşımaktadır. Bakım verenlerin ruhsal yönden iyi olma halini koruyarak hastanın ve ailenin yaşam kalitesi artırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Bakım Yükü, Bakım Veren, Kronik Hastalık, Ruhsal Sağlık

ABSTRACT

The increasing rate of chronic diseases in the changing and aging world has also increased the need for caregiver significantly. The decrease in the number of individuals who do not work in urban areas has reduced the number of people who can provide care in chronic diseases. At the end of the examinations on caregivers, the Caregiver Burden (CGB) is referred to as a multidimensional response to physical, psychological, emotional, social and economic problems related to caregiving. The results of objective care include changes and preventions in the life of the caregiver and the family; The results of subjective care are explained by the caregiver's emotional feelings and attitudes

(economic distress, guilt, etc.) associated with this role. In the studies conducted, it was observed that after long period of care, CGB can lead to serious dimensions such as depression, anxiety, decrease in physical health, social isolation, burnout and so on. In his study of family members who care for patients with schizophrenia, İnan reported the likelihood that 65% of caregivers might have a mental health problem. In the studies; caregivers of psychiatric patients; 23.3% had emotional exhaustion, 26.3% depersonalization, 27.8% had disability in personal success, 18.3% had depression. Karahan, in his study with caregivers of disabled individuals, have found high anxiety and depression scores. This review was conducted to investigate the effect of caregivers on care burden and mental health in chronic diseases. Caregiving individuals are at risk for developing many mental problems such as stress, anxiety, shame, guilt, fear, helplessness, stress, anxiety, hopelessness, anger, loss, burnout and depression.

It is important to determine the factors associated with the mental health of caregivers in the planning, implementation and evaluation of appropriate interventions for caregivers by health professionals. It can improve the quality of life of the patient and the family by maintaining the mental well-being of caregivers.

Keywords: Care Load, Care Giver, Chronic Disease, Mental Health

KURUÇAY HAVZASI AŞAĞI ÇIĞIRI'NIN(MALATYA) YERLEŞME ÖZELLİKLERİ
SETTLEMENT CHARACTERISTICS OF THE KURUÇAY BASIN DOWN
STREAMBED (MALATYA)

Zeki BOYRAZ

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, zboyraz@gmail.com

Emre BUDAK

Fırat Üniversitesi, emrebbudak@gmail.com

ÖZET

Çalışma Kuruçay havzasının aşağı çığıri olarak, fiziki unsurlara göre sınırlandırılmıştır. İnceleme alanımızdaki yerleşim yerleri coğrafi perspektif ile değerlendirilip, yerleşme özellikleri bakımından detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Ayrıca çalışmada yerleşmelerinin kuruluş tarihçesi incelenmiş, yerleşme üzerinde etkili olan doğal ve beşeri faktörler üzerinde durulmuştur. Yine yerleşme tipleri araştırılıp, geçici ve daimi yerleşmeler sınıflandırılmış, köyler; şekil, doku özellikleri, idari yapısı ve adlarına göre, kuruluş yeri bakımından, geçim kaynaklarına ve nüfus miktarı-yüzölçümü ilişkisine göre ele alınmıştır. Ayrıca incelemede geçmişte kırsal karaktere sahip meskenlerin günümüzdeki değişimi coğrafi olarak ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelime: Yerleşme, Malatya, Kuruçay, mesken, kırsal

GÜVENLİK KÜLTÜRÜNÜN GÜVENLİK PERFORMANSI ÜZERİNE ETKİSİ: BİR ARAŞTIRMA

Lutfiye ÖZDEMİR

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, lutfiye.ozdemir@inonu.edu.tr

Semiha KILIÇARSLAN

Dr. Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, semiha.kılıçaslan@inonu.edu.tr

Güvenlik kültürü kavramı 1986 yılında yaşanan çernobil nükleer kazasından sonra ilk kez Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı tarafından yazılan raporda dile getirilmiştir (Cox ve Flin, 1998: 190). Ardından İngilterede Piper Alfa petrol şirketinde yaşanan kazanın sonucunda yazılan soruşturma raporlarında kazaların en önemli nedenlerinin zayıf güvenlik kültürü ile ilişkili olduğu saptanmıştır.

Güvenlik kültürü Turner ve arkadaşları (1989: 4) tarafından “toplum üyelerini, müşterileri, yöneticileri, çalışanları tehlikeli ya da yaralanmalı olaylara maruz kalmalarını minimize eden inançlar, normlar, tutumlar, roller ve sosyal ve teknik uygulamalar seti” olarak tanımlanmaktadır. Uttal (1983) ise güvenlik kültürünü davranış normları üreten örgüt yapısı ve kontrol sistemleri ile etkileşimde bulunan paylaşılan değerler ve inançlar olarak ifade etmiştir (Cooper, 2000: 113).

Güvenlik performansı, “gözlemlenebilir güvenli davranışların bir çıktısı”dır (Dursun, 2011: 33). Neal ve Griffin (1997), iş performansı kavramından yola çıkarak güvenlik performansı modelini geliştirmiş ve bu modelde performans bileşenleri, belirleyicileri ve öncülleri arasında bir fark gözeterek, güvenlik performansının iki boyut içinde açıklanabileceğini ifade etmiştir. Bu boyutlar; güvenlik uyumu ve güvenliğe katılım olarak adlandırılmıştır. Güvenlik uyumu, çalışanların güvenlik konulu süreçlere bağlı kalması ve dolayısıyla da güvenli davranışlarda bulunmalarına işaret ederken, güvenliğe katılım boyutu ise çalışanların, iş arkadaşlarına yardım etmesi, işyerinde güvenlikle ilgili programların oluşum ve gelişimine yönelik katkıda bulunması anlamına gelmektedir (Neal ve Griffin, 2000: 101).

Bu teorik bilgiler doğrultusunda araştırma, güvenlik kültürünün güvenlik performansı üzerindeki etkisini araştırmak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada veriler anket yöntemiyle toplanmıştır. Araştırma, Malatya Organize Sanayi Bölgesinde güvenliğin önem arz ettiği otomotiv, elektrik ve patlayıcı maddeler imal eden üç firmada 139 çalışan üzerinde uygulanmıştır. Güvenilirlik analizi sonucunda; güvenlik kültürünün 0.98, güvenlik performansının ise 0.92 Crobach Alpha değerlerine ulaştıkları görülmüştür. Korelasyon analizi sonucunda güvenlik kültürünün hem güvenlik performansı ile hem de güvenlik uyumu ve güvenliğe katılım ile ilişkili olduğu saptanmıştır. Regresyon analizi sonucunda ise ulaşılan bu bulgu ile tutarlı bir şekilde; güvenlik kültürünün güvenlik performansı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu ve güvenlik performansındaki değişimin %36’sının güvenlik kültürü ile açıklandığı bulgusu elde edilmiştir. Güvenlik kültürünün güvenlik uyumu ve güvenliğe katılım (güvenlik performansının alt boyutları) üzerinde de etkisi anlamlı çıkmıştır: Bu bağlamda güvenlik uyumundaki değişimin %31’inin ve güvenliğe katılımdaki değişimin ise %30’unun güvenlik kültüründen kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Kültürü, Güvenlik Performansı, Güvenlik Uyumu, Güvenliğe Katılım

GEÇ ÇOCUKLUK DÖNEMİNE GÖRE HOLLANDIN KİŞİLİK KURAMI: TEORİK BİR YAKLAŞIM

Prof.Dr. Lutfiye ÖZDEMİR

İnönü Üniversitesi, lutfiye.ozdemir@inonu.edu.tr

Fidan ALHAS

İnönü Üniversitesi, fdalhas@gmail.com

Bu çalışma, yapılan literatür araştırması bağlamında geç çocukluk dönemine göre Hollandın kişilik kuramını teorik açıdan değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu konu, bireyin geç çocukluk döneminde mesleki tercih kararı verirken çevresinde bulunan aile, akraba, anne-baba ve çocuğun doğuştan getirmiş olduğu kalıtsal özelliklerinin onun çocuklukta ergenliğe geçiş aşamasında ve hatta bir sonraki yetişkinlik ve emeklilik dönemindeki meslek seçimi ve kariyer tercihini belirlemesi açısından önemli bir yere sahiptir. Çalışma, öncesinde bireyin geç çocukluk döneminin Hollandın tipoloji kuramındaki altı kişilik ve altı çevre türü ile ilişkilendirilmemiş olmasından dolayı özgün bir nitelik taşımaktadır. Çünkü var olan hiçbir çalışmada bireyin geç çocukluk döneminin onun yetişkinliğinde ve emekliliğinde almış olduğu mesleki tercih ve kariyer kararı vermesini Hollandın kuramı bağlamında irdelenmemiştir.

Geç çocukluk dönemi, altı yaşından 12 yaşına kadar olan zaman aralığını kapsamaktadır. Bu, bireyin karakteristik niteliklerinin oluşmaya başladığı, sosyal ve bilişsel yeteneklerinin geliştiği ve değişik düşünce yöntemlerinin olduğu bir dönemdir.

Hollandın kuramında altı kişilik tipi ve altı çevreye yer verilmektedir: 1) Gerçekçi kişilik tipi-gerçekçi kişiliğin geliştiği çevre, 2) araştırmacı kişilik tipi-araştırmacı kişiliğin geliştiği çevre, 3) sanatçı kişilik tipi-sanatçı kişiliğin geliştiği çevre, 4) sosyal kişilik tipi-sosyal kişiliğin geliştiği çevre, 5) girişimci kişilik tipi-girişimci kişiliğin geliştiği çevre ve 6) geleneksel kişilik tipi-geleneksel kişiliğin geliştiği çevre.

Hollandın tipoloji kuramında çocuğun meslek seçimine ilişkin üç temel özellik yer almaktadır: 1) Geç çocukluk döneminde bulunan çocuklar, farklı tipteki meslekleri farklı çevrelerde yaşadıkları için değişik meslekler seçebilmektedirler. 2) Bireyler geç çocukluk döneminde içinde buldukları çevre şartları ve kişilik özelliklerine uygun işleri seçmektedirler. 3) Geç çocukluk döneminde çocuklar, meslek tercihinde bulunurken geçmişten getirdikleri aile yapısı, çevre, yaşam şartları, içinde buldukları sosyo-ekonomik düzey, önceki çocukluk yaşantısı ve deneyimleri ile beraber kalıtsal özellikleri kullanırlar. Bu faktörler, bireyin meslek tercihini veya seçimini etkilemektedir.

Sonuç olarak, geç çocukluk döneminde çocuk artık etrafında olan biten herşeyin farkındadır. Bu nedenle çevresindeki kişilerin düşünceleri (çevre faktörü) bireyin kariyer tercih kararını etkilemektedir. Bireyin geç çocukluk döneminin sonunda seçmeyi düşündüğü meslek, eğer onun çevresi tarafından beğenilmemekte ve eleştirilmekteyse, çocuk bu mesleki tercihini değiştirebilmektedir. Birey geç çocukluğunu ve ergenliğini yaşadktan sonra artık yetişkinliğe geçişin sancısını yaşamakta ve bu çocuk, kendisiyle benzeşim gösteren çocukların bulunduğu alanda değerlendirilmektedir. Farklı çevrelerde yetişen çocuklar farklı mesleklere yönelebilmektedirler. Son olarak bir çocuğun sadece tek bir kişilik tipi veya bir çevre türü içinde yer almayacağı; aynı anda birkaç kişilik türü ve çevre içerisinde yer alabileceğidir. Çünkü birey henüz tam olarak çocukluk dönemini tamamlamamış olup yetişkinlik dönemine gelene kadar kişiliği ayrışmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geç Çocukluk Dönemi, Hollandın Kişilik Kuramı, Meslek ve Kariyer Tercihi

BELİREN YETİŞKİNLİK KURAMI: BİREY ERGEN MİDİR? YOKSA YETİŞKİN MİDİR?

Prof.Dr. Lutfiye ÖZDEMİR

İnönü Üniversitesi, lutfiye.ozdemir@inonu.edu.tr

Fidan ALHAS

İnönü Üniversitesi, fdalhas@gmail.com

İnsanların ileri teknoloji ile yaşamak durumunda kalmaları, eğitim düzeylerinin yükselmesi, kadınların iş yaşamında daha fazla yer almaları ve bu değişimlerin toplumsal yansımaları sonucunda yeni bir yaklaşım olarak “beliren yetişkinlik kuramı” ortaya çıkmıştır. 18-30 yaş aralığını kapsadığı ifade edilen ve birey için bir keşif ve bağımsızlık anlamına gelen bu dönem, bütün kültürlerde görülmeyebilir hatta bazı toplumlar da yaşanmayabilir.

Bu çalışmanın amacı, kariyer kuramları arasında yer alan ve bireyin ergenlikten yetişkinliğe geçiş aşamasında bulunan ve bu her iki dönemi de açıklayan; ancak literatüre henüz tam olarak yerleşmemiş olan “beliren yetişkinlik kuramını” incelemektir. Geçmişten günümüze kadar genellikle çocukluk ve ergenlik kuramlarına, yetişkinlik ve emeklilik kuramlarına yer verilmiştir. Hatta yetişkinlikle ilgili birçok kuram olmasına karşın bireyin ergenlikten yetişkinliğe geçiş aşamasını ifade eden “beliren yetişkinlik kuramına” ilişkin literatürde yeterli çalışmanın bulunmadığı görülmüştür.

Bireyin yaşamı boyunca geçirmiş olduğu dönemler; genel olarak doğum dönemi ve beliren yetişkinlik dönemi olarak sınıflandırılmaktadır. Doğum dönemi de ilk çocukluk, orta çocukluk ve geç çocukluk olarak üçe ayrılmaktadır. Beliren yetişkinlik dönemi ise yetişkinlik dönemi, emeklilik dönemi ve ölüm-yas dönemi olarak gruplandırılmaktadır.

Beliren yetişkinlik, bireyin ergenlikten çıkıp artık kendi benliğini keşfettiği dönemdir. Birey yetişkinlik dönemine geldiğinde ve bu dönemde meslek ve kariyer tercihi konusunda kararlar vermesi gerektiğinde, bu geçiş sürecinde yaşamış olduğu deneyimlerden önemli ölçüde yararlanmaktadır. Beliren yetişkinlik dönemi ayrıca bireyin kimliğinin keşfedildiği, bilişsel, duygusal ve davranışsal değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. Birey bir sonraki aşama olan yetişkinlik dönemini, beliren yetişkinlikte edindiği bilgilere, bilişsel, duygusal ve davranışsal değişimlere dayanarak inşa eder. Bu nedenle ergenliğini yaşayan bireyin yetişkinliğe hazırlanırken bu dönemi göz ardı etmemesi gerekir.

Beliren yetişkinliğin bireyi ergenlikten yetişkinliğe hazırlayan bir dönem olduğu görülmüştür. Beliren yetişkinliğin ne ergenlik ne de yetişkinlik dönemine uyduğu kendi başına bir dönem olduğu ifade edilebilir. Birey, ergenlik döneminde çevresi tarafından onaylanan mesleklere yönelmiş ve bunlar arasından kendine en uygun olanı tercih etmiştir. Bu düşüncesini bir sonraki dönem olan yetişkinlik döneminde faaliyete geçirmeye çalışmıştır. Birey eğer bu dönemi etkili ve verimli bir şekilde geçirirse, kendi başına bir meslek seçebilecek düzeye gelmektedir. Ayrıca bireyin bu dönemde kariyer ve meslek seçimi konusunda kendi kararını verme ve gelecekte bu mesleği sürdürme konusunda ısrarcı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Beliren Yetişkinlik Kuramı, Ergenlik Dönemi, Yetişkinlik Dönemi

LE CORBUSIER YAPILARINDA; LOFT

Zuhal ERDEMİR

Yüksek İç Mimar, AR – AL İnşaat /, İstanbul Kültür Üniversitesi/Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, zuhalnurerdemir@gmail.com

Arzu ERÇETİN

Dr. Öğretim Üyesi/, İstanbul Kültür Üniversitesi / Mimarlık Fakültesi / İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, arzuercetin82@gmail.com

ÖZ

Giriş: Mimarların farklı bakış açılarıyla meydana gelen akımlar dışında, zorunlu olarak dönemin koşullarına çözüm bulmak amaçlı bazı akımlar meydana gelmiştir. Bunlardan birisi İkinci Dünya Savaşı sonrasında Avrupa’da ortaya çıkan Brütalizm akımıdır. Savaş sonrasında harap olan ve tamamen yok olan binaların yarattığı boşluklar yeniden inşa etme zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır. Brütalizm kelimesi, Fransızca bir tabir olan “işlenmemiş beton” anlamına gelmektedir. Bu akımda esas olan; betondur. İlk olarak kendini Hunstantun okullarında ve tasarımı Le Corbusier’ e ait olan United Habitation Banliyölerinde ortaya koyan bu akım 1961 – 1962 li yıllarda ülkemizde kendisini Ege üniversitesi Tekstil mühendisliği binası ve ODTÜ Kampüsünde göstermiştir. Malzeme, biçim ve işlevin yalın anlatımı Le Corbusier in tasarıma getirmiş olduğu estetik yaklaşımlar sayesinde tarihte adını başarı ile birleştirmiş bir akımdır. O yıllarda işlevin tasarıma yansması olarak anılan Brütalizm akımı günümüzde yerini Loft kavramına bırakmış olsa da tüm ihtişamı ile açıklık ilkesini gözler önüne sermektedir.

Günümüzde yerini Loft kavramına bırakmış olan ve tasarım ilkelerine bağlı olarak örnek seçilmiş mekânlarda Brütalizm kavramını ele almaktır. Bildirinin genel anlatım değerlerinde Türkiye’deki ve dünyadaki örneklerin tarihsel süreçte iç mimari açısından gelişimini ve değişimini tanımlamak amaçlanmaktadır. Yapılan çalışmada dünya genelindeki örnekler ele alındığında yüksek maliyet ve zaman gerektirdiği için tarihsel açıdan ilk örneklerin incelenmesinde literatür taramasına, günümüz örnekleri için araştırma hipotezlerine başvurulmuştur. Bu nedenle İstanbul da bulunan Levent Loft, Karaköy Loft vb. örnekler ele alınmış, yerinde incelenmiştir. Araştırma yöntemlerinden zaman daraltma yöntemi ile geçmiş ve günümüz örnekleri malzeme açısından karşılaştırılacaktır. Teknolojinin hayatımıza kattığı hızlı tüketim getirilerinin temelde gelenekselliği unutulmuşluktan kurtarıp hayatımıza geri bildirimler ile kazandırması bağlamının tanımlanması amaçlanmaktadır. Bu araştırma için özellikle İstanbul da Loft Mekânlar arasında bulunan Karaköy Loft incelenmiş, tasarımcıları ile görüşülmüştür. Dünya da ki Loft örnekleri incelendiğinde, İstanbul da ki örneklerin biraz daha amaca yönelik şekillendiği görülmektedir. Bunun yanı sıra tasarımcıları ve kullanıcıları ile görüşülen Karaköy Loft’ un tasarımcıları tarafından Loft olarak değerlendirildiğini bilmedikleri, sadece kullanıcının istek ve amacına istinaden mekânı şekillendirmeye yönelik tasarım gerçekleştirdikleri ortaya çıkmıştır. Loftlarda dikkat çeken özellikler dönüşüm, yüksek tavan, serbest plan, çıplak strüktür ve geniş pencerelerdir. Konut ve atölye olarak kullanılan ve Loft adını alan bu yapılar, tek alanda ortalama 185 ile 1.000 m2 arasında değişen bir hacme sahiptirler. Türkiye’deki Loft kavramı, konut kültürüne ilham veren bir tasarım olmaktan çok kapitalist düzeni devam ettiren, yurt dışına çıkan sanatçı ve tasarımcıların bu yaşam tarzından etkilenmesi veya konut inşaat sektörünü üst gelir grubu müşterilerinin ilgisini çekmek amacıyla loft yaşamını moda haline getirmesi sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler; Loft, İç Mimari, Brütalizm, Tasarım Kriterleri, Malzeme

**LİSE ÖĞRENCİLERİNİN OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLARINA YÖNELİK
ALGILARI BİR METAFOR ÇALIŞMASI MALATYA İLİ ÖRNEĞİ****PERCEPTIONS OF HIGH SCHOOL STUDENTS TOWARDS SCHOOL
PSYCHOLOGICAL COUNSELORS A METAPHORICAL STUDY OF MALATYA
PROVINCE**

Nuri ERDEMİR

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı

(nuri.erdemir@inonu.edu.tr)

Ezgi SUMBAS

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı

(ezgi.sumbas@inonu.edu.tr)

Zeynep UMUR

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi ve Teftişi Bilim Dalı

Aslı TUNCA

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Doktora Öğrencisi

GİRİŞ

Rehberlik, bireyin öncelikli olarak kendisini ve çevresini tanıması, kendini gerçekleştirme sürecinde seçimleri etkili bir şekilde yapabilmesi, karşılaştığı sorunları çözebilmesi, çevreyle dengeli bir uyum içinde olması ve böylelikle kendini gerçekleştirmesi için profesyonel bir yardım sürecini kapsar. Bu sürece okul psikolojik danışmanı rehberlik eder. Okul yöneticileri, öğretmenler ve velilerden bu süreçte okul psikolojik danışmanı ile işbirliği içinde olmaları beklenir. Rehberlik hizmetleriyle ilgili esaslar M.E.B. Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği ile de belirlenmiştir. Okul psikolojik danışmanlarından beklenenler, okul Psikolojik Danışma ve Rehberlik programını yürütme, öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik olarak bireysel veya grupla psikolojik danışma yapma, başta anne babalar olmak üzere onlarla birlikte okul personeline konsültasyon yapma, akran desteği sağlama ve bilgi vermedir. Bununla birlikte okul psikolojik danışmanlarından asıl çalıştığı grup öğrencilerdir. Bu noktada ise öğrencilerin gönüllülüğü esas olarak aranmaktadır. Gönüllülüğü sağlamak için öğrencinin hangi durumlarda yardım alabileceğini bilmesi ve okul psikolojik danışmanına güvenmesi gereklidir. Bu gerekleri sağlamak için öncelikle okul psikolojik danışmanının okuldaki görevini öğrencilere anlatması, onların güvenini kazanması ve hatta davranışlarının öğrencilerce nasıl algılandığını bilmesi önemlidir. Çünkü danışanların, psikolojik danışmanlara ilişkin algıları, psikolojik danışmanların izlediği kuramlar ve yöntemlerden daha etkili bir unsurdur. İkinci olarak ise öğrencilerin okul psikolojik danışmanına yönlendirilmesi gerekmektedir.

Literatürde okul psikolojik danışmanının mesleki imajını geliştirmesi ve bu geliştirme sürecini takip etmesi gerektiği önerilmektedir. Zira bu meslek imajı okul psikolojik danışmanlarının olumlu algılanmasına imkan tanımak ve mesleklerini daha etkili şekilde yürütebilmelerini sağlamak adına önemlidir. Bunun için okul psikolojik danışmanları zaman zaman ‘etkili miyim?’, ‘daha iyi ne yapabilirim?’, ‘kendimi nasıl geliştirebilirim?’, ‘aldığım eğitimi rehberlik uygulamalarında etkili şekilde kullanabiliyor muyum?’ gibi soruları kendilerine sorması önerilmektedir. Bir okul psikolojik danışmanı dönüt almadan çalıştığı sürece çalışmalarındaki eksik ve aksaklıkları fark edip giderebilecektir.

Okullarda, resmi prosedürde ve ilgili literatürde okul psikolojik danışmanlarından beklenen görev ve sorumluluklar belirlenmiş olsa da gerçekte rollerini nasıl gerçekleştirecekleri onların okul

yöneticileri, diğer öğretmenler, veliler, ve en önemlisi öğrenciler tarafından nasıl algılandıklarına bağlıdır. Bu noktada okul psikolojik danışmanlarının okul paydaşları tarafından nasıl algılandıklarının ortaya konulması onların rollerine ilişkin daha gerçekçi bir bakış açısı oluşturmak adına önemlidir. Bu bağlamda okul psikolojik danışmanları bu algıların farkında olmaları görevlerini gerçekleştirirken ortaya çıkan sorunları görmelerini ve kendilerini geliştirmelerini, olumlu meslek imajı oluşturmalarını sağlayacaktır.

Literatürde okul psikolojik danışmanlarının nasıl algılandığına ilişkin çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Söz konusu araştırmalar okul psikolojik danışmanlarının kendilerini nasıl algıladıklarına, okul yöneticileri ve diğer öğretmenler tarafından nasıl algılandıklarına ilişkindir. Algılanan gerçekliği ortaya koymanın güçlü yollarından biri de metaforlar aracılığıyla bilgi toplamaktır. Zira metaforlar insanların dış dünyayı nasıl algıladıklarının sözel olarak dışavurumudur. Bazen sözcükler yetmediğinde anlatımı kuvvetlendirmek için etkili bir iletişim aracıdır. Bu durumda okul psikolojik danışmanlarının öğrenciler tarafından nasıl algılandığını metaforlar aracılığı ile kapsamlı olarak ortaya koymak okul psikolojik danışmanlarının meslek imajlarını geliştirmeleri, kendileri ile ilgili olumlu algı oluşturmaları adına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, lise öğrencilerinin okul psikolojik danışmanlarına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla analiz etmektir.

Yöntem

Okul psikolojik danışmanları ile ilgili lise öğrencilerinin algılarına dayalı olan bu araştırmada nitel bir araştırma deseni olan fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji farkında olduğumuz ancak derinliğine bilgi sahibi olmadığımız olguları inceler. Araştırma verileri öğrencilere sorulan “Okul psikolojik danışmanı ...’ya benzer, çünkü ...” biçimindeki açık uçlu soru ile toplanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Malatya ilindeki Yeşilyurt ve Battalgazi merkez ilçelerindeki ortaöğretim kurumlarındaki öğrenciler oluşturmaktadır.

Bulgular

Araştırma devam etmektedir.

Tartışma

Araştırma devam etmektedir.

Sonuç ve Öneriler

Araştırma devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Okul psikolojik danışmanı, Meslek İmajı, Metafor

RAFFAELLO’NUN “ATİNA OKULU” İSİMLİ ÇALIŞMASININ KÜLTÜR MİRASI BAĞLAMINDA İRDELENMESİ

Yeşim AYDOĞAN

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, yesim.aydogan@inonu.edu.tr

ÖZET

Birçok tanıma sahip olan kültür kavramını, tek bir kelime ile ifade edecek olursak “insan” yeterli ve hatta oldukça da geniş bir tanım diye düşünülebilir. Kültür, yaşam içerisinde var olan insanoğlu’nun tüm üretim, etkileşim, kullanım pratiklerini içine almaktadır. İnsanlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar ki süreçte insanoğlu’nun doğrudan ya da doğa ile etkileşimli bir şekilde yarattığı değerlerin hepsi kültür kapsamı içerisinde “kültürel miras” olarak değerlendirilmektedir. Her devlet, nelerin kültür mirası kapsamında ele alınması gerektiğine dair kıstaslar belirlemiştir. Bu ölçütler birçok yöntem ve aynı zamanda da benimsenen akımlar doğrultusunda oluşturulmuştur. Ancak, bir şeyin kültür varlığı olarak kabul edilmesi öncelikle sanatsal, tarihi, bilimsel, arkeolojik ya da kültürel açıdan önemli bir nesne olma özelliği taşıması gereği en başta ele alınan ölçütlerdir. Bununla birlikte, kültür mirası niteliği taşıyan şeylerin, özelde o ülke için genelde ise tüm insanlık için ne değer ifade ettiği de son derece önemlidir. Bu cümleden yola çıkarak kültür mirası, tüm insanlık için maddi ve manevi her bir öğeyi içinde barındıran, hem geçmişte hem de günümüzde oluşan birikimlerden beslenen, kısacası insan yaşamına anlam katan, geçmişten haber veren geleceğimizi yönlendiren bir kavramdır. Hem geçmiş, hem toplum hem de doğayı içine alan böylesine geniş içeriğe sahip olan bir kavram hiç şüphesiz birçok bilim dalının da araştırma konusu olmuştur. Bu disiplinlerden biri de güzel sanatlardır. Birçok sanatçı kültür mirası öğelerini içinde barındıran yağlı boya tablolar, heykeller, gravürler yapmıştır. Yapılan bu çalışmada ise, sanatçı Raffaello’nun “Atina Okulu” adlı resminin genel olarak taşınır kültür varlığı özelliğine sahip olmasından ziyade, sanatçının resmin kompozisyonunda kültür mirası kapsamına giren Platon, Aristoteles, Sokrates, Pisagor gibi insanlık için önemli isimlere yer vermiş olması ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kültür Varlığı, Kültür Mirası, Raffaello, Atina Okulu

SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRASIN TÜRK RESİM SANATINDA ESTETİKSEL BİR İMGE OLARAK KULLANILMASI

Yeşim AYDOĞAN

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, yesimaydogan@inonu.edu.tr

ÖZET

Evren var olduğundan beri yaşamış olan her bir insan kendine has bir takım özelliklerle yaşamını sürdürerek, zaman zaman yeni özellikler kazanarak ve bunları gelecek kuşaklara aktararak bir grup, bir toplum ve bir millet olmayı başarmıştır. Bundan dolayı da her bir millet kendine özgü bir takım değerlere sahiptir ve bu değerlerin bütünü kültür başlığı altında toplanmaktadır. Bunlar; insanların örf ve adetleri, yaşam biçimleri, yeme içme alışkanlıkları, giyim tarzları, dinleri, dilleri, inançları, bilgi ve becerileri, sanatı, kullandıkları araç ve gereçleri, inşa ettikleri yapı toplulukları ve daha çok sayıda insanla var olan unsuru kültür kavramı karşılamaktadır. Her bir milletin kültür'ü önce kendisi daha sonra ise tüm insanlık için oldukça büyük öneme sahip olduğundan, her millet kendi kültürünü korumak ve gelecek nesillere aktarmak için bir takım adımlar atmış ve bir dizi kıstaslar belirlenerek tanımlamalara gidilmiştir. Kültür kavramı içerisinde var olan her bir unsur geniş ölçekte ele alınarak kültür mirası olarak adlandırılmıştır. Kültür mirası da kendi içinde somut olan kültür mirası ve somut olmayan kültür mirası olarak iki grupta incelenebilir. Somut olan kültür mirası kapsamında içerisinde taşınır kültür varlığı ve taşınmaz kültür varlığı yer almaktadır. Tanınması ve tanımlanması somut olan kültür mirasına nazaran oldukça geç olan somut olmayan kültür mirası ise yapısal özelliklerinden dolayı yaşatılmaları ve herhangi bir değişime uğramadan özgün bir şekilde gelecek kuşaklara aktarılmaları oldukça zor olan unsurları içinde barındırmaktadır. Örneğin; Maniler, destanlar, halk hikâyeleri, yöresel ağız ve lehçeler ya da Türk milletine özgü asker uğurlama ritüelleri, halay, horon, çeyiz sergileri, kına yakma ritüelleri, sünnet şöenleri, düğün konseptleri gibi birçok unsur somut olmayan kültür mirası olarak değerlendirilir. Yaşaması ve yaşatılması oldukça zor olan bu kültürel unsurların edebiyat, sanat ya da herhangi başka bir disiplin aracılığıyla somutlaştırılması son derece önemlidir. Yapılan bu çalışmada, somut olmayan kültür mirası öğelerinin, estetiksel bir değer taşımalarının da etkisiyle Türk resim sanatına konu olmaları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kültür, Kültür Mirası, Somut Olmayan Kültür Mirası, Türk Resim Sanatı

DÜNYADA İNANÇ TURİZMİ İLE İKTİSADİ BÜYÜME ARASINDAKİ İLİŞKİNİN PANEL VERİ TESTLERİ İLE EKONOMETRİK ANALİZLERİ

Levent AKSU

Dr., Balıkesir Üniversitesi, Burhaniye MYO, Pazarlama Bölüm Başkanı.,
leventaksu71@hotmail.com

ÖZET

Turizm sektörü ile ekonomi biliminin bağlantısı, sağladığı katma değer yanında, üç temel sektörü bire bir etkilemesidir. Turizm yatırımlarının katma değer yaratma sürecinde ülke için ihtiyaç duyulan döviz girişinin artmasını sağlar. Turizm sektöründen elde edilen çoklu gelir yapısı, yabancı ülkelere alınan dış borç alımlarına ve yardımlarına göre çok daha büyük üstün kazanç niteliğine sahiptir. Bu kazanç ödemeler dengesinde pozitif bir etkiye neden olurken, dış borçlar ve dış destek yardımları ödemeler bilançosunda negatif bir durum yaratır. Bu bağlamda turizm sektörü, üretimi hareketlendiren, dinamizm katan ve üretim yelpazesini çeşitlendiren niteliklere haizdir. Ayrıca turizm sektörü, tarımsal ürünlerin ve hammaddelerin (maden ve ara mamül) dışarıya satışından elde edilen gelire göre daha yüksek seviyede bir kazanç yapısına sahip stratejik bir sektördür. Dünya Turizm ve Seyahat Konseyi'nin verilerine göre, 2015 yılında turizm sektörünün dünya GSMH'nin %3,3'ünü ve 7.86 milyar dolarlık bir gelir pastasına sahip iken, toplam ihracat gelirinin %10,2'sini gerçekleştireceği öngörülmektedir. Benzer şekilde, dünya genelinde sektörde çalışan toplam insan sayısının 283,983,000 kişi olacağı ve bunun da dünya toplam işgücünün %9,6'sını meydana getireceği tahmin edilmektedir. 2025 yılında bu rakam 356,911,000 kişi istihdam edileceği bu toplam çalışanların % 10.7'sini meydana getireceği belirtilmektedir.

İnanç turizminin tanımını yapmak gerekirse; "Kutsal yerlerin çeşitli dinlere mensup turistler tarafından ziyaret edilmesinin yanı sıra, dini inançları tatmin amacıyla yapılan seyahatler inanç turizmi olarak tanımlanabilir. Diğer bir tanıma göre, inanç turizmi; "İnsanların devamlı ikamet ettikleri, çalıştıkları ve her zamanki olağan ihtiyaçlarını karşıladıkları yerlerin dışında inanç çekim merkezlerine dini inançlarını tatmin etmek amacıyla yaptıkları ve bu seyahatleri sırasında genellikle turizm işletmelerinin ürettiği mal ve hizmetleri talep ederek, geçici konaklamalarından doğan olaylar ve ilişkiler bütünüdür.

Ekonometrik olarak yapılan Panel veri Granger nedensellik testine göre, değişkenler arasında şu ilişkiler bulunmuştur; Gelen turist sayısından GSMH'ya doğru tek yönlü ve pozitif bir ilişki görülmüştür. Turizmden elde edilen gelir ile GSMH arasında pozitif ve çift yönlü bir ilişki bulunmuştur. Aslında Turizm destekli iktisadi büyüme ilişkisinin emareleri görülmüştür. Aynı zamanda gelen turist sayısından, kişi başına düşen milli gelire doğru pozitif ve tek yönlü bir ilişki bulunmuştur. Yine turizm gelirinden, kişi başına düşen milli gelire doğru pozitif ve tek yönlü bir ilişki bulunmuştur. Gelen turist sayısında turizm gelirine doğru pozitif ve tek yönlü bir ilişki mevcuttur. Gelen turist sayısı arttıkça turizm geliri de artmaktadır.

Uzun dönemde VAR Granger (Block Exogeneity Wald) nedensellik testi verilerine göre; $0.05 > P$ olasılık değerinin altında kişi başına milli gelir artışı, gelen turist sayısı, turizm geliri gibi bağımsız değişkenler, GSMH'nin nedeni olup, üzerinde etkili olurken; Bağımsız değişken olarak alınan GSMH, kişi başına milli gelir artışı, iktisadi büyüme oranı ve gelen turist sayısı, bağımlı değişken olarak alınan turizm gelirinin nedeni olup, üzerinde etkilidir. Buna mukabil GSMH ve turizm geliri üzerinde iki bağımsız değişken olan nüfus ve turizmin ihracata oranının etkisi olmayıp, sabit alınan değişkenlerin nedeni değildir. Tüm değişkenlerin olasılık değerleri $0.05 > P$ küçük olduğu için H_0 ret ederiz, H_a kabul ederiz.

Anahtar Kelimeler: Turizm, İktisadi Büyüme, İnanç Turizmi, Panel Veri Testleri, Granger Nedensellik Testi, Turist sayısı, Turizm geliri, Döviz, Kutsal Yerler.

ECONOMETRIC ANALYSIS WITH PANEL DATA TESTS WORKING BETWEEN FAITH TOURISM AND ECONOMIC GROWTH IN THE WORLD

ABSTRACT

The connection between the tourism sector and economics, besides the added value it provides, affects the three basic sectors one-to-one. In the process of creating added value of tourism investments, it provides an increase in the foreign exchange input needed for the country. The multi-income structure derived from the tourism sector has a much greater superior gain than foreign borrowing and assistance from foreign countries. This gains a positive effect on the balance of payments, while external debts and external support aids create a negative situation in the balance of payments. In this context, the tourism sector has the qualities that stimulate production, add dynamism and diversify its production range. Moreover, the tourism sector is a strategic sector with a higher level of earnings than income from the sale of agricultural products and raw materials (mine and intermediate goods). According to the data of World Tourism and Travel Council, in 2015, the tourism sector is expected to realize 3.3% of the world GNP and 10.4% of the total export revenue while it has an income of 7.86 billion dollars. Similarly, it is estimated that the total number of people working in the sector in the world will be 283,983,000 and this will constitute 9.6% of the world's total workforce. It is stated that this figure will constitute 10.7% of the total number of employees to be employed in 2025.

In order to define faith tourism; Mensup In addition to visiting holy places by tourists belonging to various religions, travel made to satisfy religious beliefs can be defined as faith tourism. According to another definition, faith tourism; It is a collection of events and relationships arising from temporary accommodation of people, which they are constantly residing, working and fulfilling their usual needs, in order to satisfy their religious beliefs in faith-centering centers and during which they usually produce goods and services produced by tourism enterprises.

According to the econometric Panel data Granger causality test, the following relations were found among the variables; There was a positive and positive relationship between the number of tourists and GNP. A positive and bidirectional relationship was found between income from tourism and GNP. In fact, signs of the relationship between tourism-supported economic growth have been seen. At the same time, there is a positive and one way relationship between the number of tourists and the per capita income. Again, a positive and one-way relationship was found between tourism income and per capita income. There is a positive and one-way relationship to the tourism income. Tourism revenue is also increasing as the number of tourists arrives.

In the long-run Granger (Block World) according to the causality test $0.05 > P$ probability below the value per capita income growth, independent variables such as GDP, tourist arrivals and tourism revenues are the cause of the GDP which is taken as the independent variable was effective on per capita income, economic growth rate and the number of incoming tourists, the tourism revenue as the dependent variable, the cause of which is taken, is effective. GDP and tourism income, on the other hand the effect of the independent variables on the ratio tourism of exports and population and not constant is not the cause of the arguments received. Because the probability values of all variables are $0.05 > P$, we accept H_0 rejection, we accept H_a .

Key Words: Tourism, Economic Growth, Faith Tourism, Panel Data Tests, Granger Causality Test, Number of Tourists, Tourism Income, Foreign Exchange, Holy Places.

MAKSİLLER SİNÜS TÜMÖRÜNDE VOLÜMETRİK YOĞUNLUK AYARLI RADYOTERAPİ

Dr. Öğr. Üyesi Burak ERDEMCI

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi AD. berdemci2004@yahoo.com

ÖZET

Paranasal sinüs kanserleri oldukça nadirdir. Baş-boyun kanserlerinin sadece % 3'ünü oluşturur. Kadınlarda daha nadir görülür. Maksiller sinüs yerleşimli tümörler, paranasal sinüs tümörlerinin alt grubunu oluşturur. Orbital invazyonu şüpheli maksiller sinüs kanseri tanılı vakamızda cerrahi tedavi kabul edilmediğinden kliniğimizde kemoradyoterapi yapılmasına karar verildi. Hastanın tümör lokalizasyonu tüm sağ maksillayı ve sağ nazal kaviteyi kapsıyordu. Hastaya planlama tomografisi çekilerek volümetrik ayarlı ark tekniği ile tedavi planlandı. Gros tümör volümüne 70 Gy'lik doz tanımlandı. Göz, lens , oral kavite, beyin sapı, optik kiazma ve parotis dozları doz sınırlamalarını karşılayacak şekilde plan oluşturuldu. Yüksek riskli bölgelere 63 Gy; düşük riskli bölgelere de 56 Gy olacak şekilde 35 fraksiyonluk tedavi uygulandı. Eş zamanlı 4 kür kemoterapi alan hastanın kreatinin düzeyleri yükseldiğinden kemoterapi sonlandırıldı. Radyoterapiden hemen sonra çekilen tomografide parsiyel cevap olan hasta, radyasyon cevabının tam olarak tespiti için takibe alındı. Hastaya yapılan radyoterapi planı literatürdeki radyoterapi uygulama teknikleri ile karşılaştırılarak tartışıldı.

Anahtar Kelimeler: Maksiller sinüs tümörü, Volümetrik Ayarlı Ark Tedavi, Kemoradyoterapi

UTILIZATION OF GROUND STEELMAKING SLAG AND FLY ASH AS FILLER MATERIALS INSTEAD OF FINE AGGREGATES IN HIGH STRENGTH CONCRETES**YÜKSEK DAYANIMLI BETONLARDA ÖĞÜTÜLMÜŞ ÇELİKHANE CÜRUFU VE UÇUCU KÜLÜN İNCE AGREGA YERİNE FİLLER MALZEME OLARAK KULLANIMI**

Ahmet Hayrullah SEVİNÇ

PhD Student, M.Sc., Kahramanmaraş İstiklal University, ahsevinc@ksu.edu.tr

Muhammed Yasin DURGUN

Assistant Professor, Ph.D., Bartın University, mydurgun@bartin.edu.tr

ÖZET

Beton en yaygın kullanılan yapı malzemesidir. Betonun oluşturan temel malzemeler çimento, su ve agregalardır. Son yıllarda betonun bazı özelliklerini geliştirebilmek amacıyla çeşitli katkı malzemelerinin kullanımı oldukça yaygınlaşmıştır. Bu katkı malzemelerinin bir kısmı çimento yerine kullanıldığı gibi bir kısım çalışmalarda da ince ve iri agregaların yerine farklı malzemelerin tercih edildiği görülmektedir. Betonda ince agrega ve filler malzeme kullanımı, betonda daha sıkı bir yapı oluşması ve yüksek dayanım elde edilebilmesine yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda boşluksuz bir yapı oluşturarak betonun kalıcılığını artırmaktadır. Genelde kullanılan katkı malzemelerinin atık malzemelerden seçilmesi yoluna gidilmekte ve beton özelliklerini iyileştirmek için çabalarken aynı zamanda çevresel tehdit oluşturan malzemelerin değerlendirilebilirliği araştırılmaktadır. Bu çalışmada yer alan çelikhane cürufu, çelikhanelerde çelik parçalarının oksitlenmesi sürecinin bir yan ürünüdür. Kullanılan diğer malzeme olan uçucu kül ise termik santrallerde kömürün yanma sürecinin sonunda ortaya çıkan bir yan üründür. Bu çalışmada betonda kullanılan ince agreganın yerine, filler boyutunda çelikhane cürufu ve uçucu kül kullanılmıştır. Çelikhane cürufu ve uçucu kül, ince agrega yerine ağırlıkça %10, 20 ve 30 oranlarında kullanılmıştır. Üretilen örneklere 7 ve 28 günlük basınç dayanımı ve yarmada çekme dayanımı testleri uygulanmıştır. Aynı zamanda örneklerin su emme oranları tespit edilmiştir. Tahribatsız bir deney yöntemi olan Schmidt çekici ile betonlar test edilmiş ve basınç dayanım değerleri ile Schmidt çekici sonuçları ilişkilendirilmiştir. Betonların kıvam özellikleri incelenmiş, slump değeri sabit tutulmuştur. Taze ve sertleşmiş haldeki birim hacim ağırlıkları tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre çelikhane cürufu ve uçucu külü betonda filler malzeme olarak kullanarak yüksek dayanımlı beton üretilmesinin mümkün olduğu görülmüştür. Çelikhane cürufunun miktarının artmasıyla basınç dayanımı ve yarmada-çekme dayanımı artmıştır.

272

Anahtar Kelimeler: Çelikhane cürufu, Uçucu kül, Yüksek dayanımlı beton, Filler malzeme

ABSTRACT

Concrete is the most common construction material. The main constituents of the concrete are cement, water and the aggregates. In recent years, in order to develop some properties of concrete, different admixtures are commonly being used. Some of these admixtures are being used as supplementary cementitious materials and some of them are being used as substitution materials for fine and coarse aggregates. In concrete, fine aggregate and filler material usage is very important in terms of obtaining a denser, void-free structure. Besides, in order to obtain a high strength material

it is strongly required. Obtaining a void-free structure also provides a good durability for the concrete. In general, these admixtures are being chosen among the waste materials. In this way, while the effect of admixture on concrete properties are being investigated, the usability of the materials which are environmental threat, are being analyzed. Steelmaking slag, which is used in this study, is a by-product which occurs during the oxidation process of steel pieces. The other mineral material, fly ash, is the by-product of the thermal power plants during the coal burning processes. In this study, filler size steelmaking slag and fly ash was used instead of fine aggregates. The admixtures were used instead to fine aggregates by weight at the amounts of 10%, 20% and 30%. The samples were subjected to compressive and splitting tensile strength at 7th and 28th days. Water absorption values of the samples were also determined. Concrete samples were tested with Schmidt hammer, which is a non-destructive test method, and the results of this test were correlated with compressive strength test results. The slump values of the samples were determined and it was fixed to a constant value. Besides, fresh and hardened unit weights were examined. According to the experimental results, the possibility of steelmaking slag and fly ash usage as filler material instead of fine aggregates, in terms of producing high strength concrete, was observed. The compressive strength and the splitting tensile strength results were increased with the increase of steelmaking slag amount in the mixture.

Keywords: Steelmaking slag, Fly ash, High strength concrete, Filler material

UTILIZATION OF SILICA FUME AND ZEOLITE AS FILLER MATERIALS IN CONCRETES

SİLİS DUMANI VE ZEOLİTİN BETONDA FİLLER MALZEME OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmet Hayrullah SEVİNÇ

PhD Student, M.Sc., Kahramanmaraş İstiklal University, ahsevinc@ksu.edu.tr

ÖZET

Yapı malzemeleri arasında en yaygın olanı dayanımlı, dayanıklı ve ekonomik olmasıyla öne çıkan betondur. Betonun oluşturan malzemeler temel olarak çimento, su ve agregalardır. Son yıllarda beton özelliklerini daha iyi bir hale getirebilmek için bu temel malzemelerin yanı sıra çeşitli katkıların kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu katkılar kimyasal katkılar olabildiği gibi çeşitli mineral malzemelerde katkı olarak değerlendirilmektedir. Mineral katkıların birçoğu çimento yerine kullanılmaktadır. Ancak bazı çalışmalarda beton agregalarının yerine mineral katkı kullanımının da olumlu sonuçlar verdiğini göstermektedir. Beton hacminin yaklaşık 3/4'ünü agregalar kaplamaktadır. Bu nedenle agregaların özellikleri beton için önemlidir. Betonda ince agrega kullanımı, taze betonun kıvamı ve beton bünyesinin boşluksuz olması bakımından önemlidir. İnce agregaların içerisinde bulunan filler tanecikleri betonu daha boşluksuz ve sıkı bir hale getirmektedir. Silis dumanı, silikon metalinin işlenmesi sürecinin bir yan ürünüdür ve çimento yerine kullanıldığında beton özelliklerini iyileştirildiği bilinmektedir. Silis dumanı çok ince tane boyutuna ve çok yüksek özgül yüzeye sahip olmasıyla tanınır. Zeolit ise yapısında silisyum, alüminyum ve oksijen barındıran, doğada büyük rezervler şeklinde bulunan ve işlenmesi kolay olan bir mineraldir. Temel olarak volkanik orijinlidir ve çok ince tanelidir. Bu çalışmada ince agregaların yerine ağırlıkça filler boyutta olan silis dumanı %5, 10 ve 15, zeolit ise %10, 20 ve 30 oranlarında kullanılmıştır. Üretilen örnekler 7 ve 28 günlerde basınç dayanımı ve yarmada çekme dayanımı testleri uygulanmıştır. Aynı zamanda örneklerin su emme değerleri incelenmiş ve ultrasonik ses geçiş hızları tespit edilerek boşluk yapısı hakkında fikir edinilmiştir. Ultrasonik ses geçiş hızı sonuçları ile basınç dayanımı sonuçları arasındaki ilişki incelenmiştir. Deneysel çalışmaların sonuçlarına göre silis dumanı ve zeolit kullanımının optimum değerinin %10 olduğu görülmüştür. Bu oranda silis dumanı kullanımı basınç dayanımı %56 oranında artırırken, zeolit kullanımı %30 mertebesinde katkı sağlamıştır.

274

Anahtar Kelimeler: Silis dumanı, Zeolit, Beton, İnce Agrega, Filler malzeme

ABSTRACT

Concrete is the most common construction material by its strength, durability and being economic. The main constituents of concrete are cement, water and aggregates. Recently, besides these main materials, different admixtures are being used in terms of developing the concrete properties. These admixtures can be chemical admixtures and besides different mineral materials can be used as concrete admixtures. A large part of these mineral admixtures are being used as supplementary cementitious materials. Solely, in some studies, it is reported that mineral admixtures has given successful results when used as fine aggregate substitution. Aggregates occupy approximately 3/4

of the total concrete volume. Therefore, aggregate properties are very important for the concrete properties. Especially, fine aggregate usage is very important for the concrete consistency and being void-free of the concrete structure. The filler particles in the fine aggregates are responsible for the void-free and denser microstructure of concrete. Silica fume is a by-product of the processing of silicon metal. It is known that silica fume develops the concrete properties when it is used as cement substitution material. Silica fume is a very fine material and it has very high specific surface. Zeolite is a silica, alumina and oxygen containing material in its structure. It is located in the nature as large reserves and easy to manage. It is originally volcanic and very fine-grained. In this study filler sized silica fume and zeolite were used as fine aggregate substitution materials. Silica fume was used as 5%, 10% and 15% and zeolite was used as 10%, 20% and 30%. Concrete samples were subjected to 7 and 28-day compressive strength test and splitting tensile test. Also ultrasonic pulse velocity tests were performed and the relation between compressive strength and ultrasonic pulse velocity results was investigated. According to the results of the experimental studies, it was observed that the optimum substitution amount was 10% for both of the mineral materials. At this amount, the increment in compressive strength was 56% for silica fume and 30% for zeolite usage.

Keywords: Silica fume, Zeolite, Concrete, Fine aggregate, Filler material

MAMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNİN ARKA PLAN, ETİKET VE DİĞER GÜRÜLTÜLERDEN ARINDIRILMASI

Ramazan ALİOĞLU

Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, 142138201@firat.edu.tr

Çetin GENÇER

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, cgencer@firat.edu.tr

ÖZET

Mamografi görüntüleri her ne kadar hekimler tarafından incelenip değerlendirilse de görüntüleme kullanılan teknoloji, görüntülen dokunun yapısı, hekim tecrübesi, hekimin yoğunluğu, mamogram çekim hataları gibi birçok nedenlerden dolayı teşhisle ilgili zaman zaman yanlış değerlendirmeler yapılmaktadır. Bazı durumlarda teşhisle ilgili şüpheye düşülmekte; ikinci bir hekim görüşüne, filmin ikinci kez çekilmesine, aynı zamanda hastadan gereksiz biyopsi alınmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sebeple hekimin mamografi görüntüleri üzerinde doğru bir şekilde karar vermesini kolaylaştıracak görüntü iyileştirme yöntemleri ve bilgisayarlı karar destek sistemlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Mamografi görüntülerinin işlenmesi sürecinde görüntü gürültülerden, etiket vb. yapay olgulardan arındırılması amacıyla bir takım ön işleme aşamalarından geçirilmelidir. Bu çalışmada mamografi görüntülerinde bulunan etiket bilgilerinin, arka planın ve diğer gürültülerin meme dokusuna zarar vermeden görüntüden çıkarılması amaçlanmıştır.

Yapılan çalışmada MIAS (The Mammographic Image Analysis Society) veri tabanına ait mamografi görüntüleri kullanılmıştır. MIAS veri tabanında 1024*1024 piksel boyutlarına sahip 322 farklı görüntü bulunmaktadır. Bu görüntülerde mamografi filminin çekiminde yerleştirilen bazı etiket bilgileri bulunur. Meme dokusunun doğal yapısı ile ilgili olmayan etiket bilgileri ve diğer görüntüler görüntünün bilgisayarla işlenmesi ve değerlendirilmesi esnasında bir takım dezavantajlar oluşturur.

Mamogramların gürültü ve etiket bilgilerinden otomatik arındırılabilmesi amacıyla; 322 adet görüntü içerisinde farklı şekillerde yapay olgular içeren 50 adet mamogram seçilmiştir. Önerilen yöntemle görüntüler ön işlemden geçirilmiştir. Çalışma sonucunda 49 adet mamogram yapay görüntülerden otomatik olarak başarılı bir şekilde arındırılmış ve %98 başarımla elde edilmiştir.

Sonuç olarak mamografi görüntülerinin iyileştirilmesi ve bilgisayar destekli otomatik karar destek sistemleri için önemli bir aşama olan ön işleme aşaması gerçekleştirilmiştir. Görüntünün işlenmesinde sorun teşkil eden gereksiz imgeler görüntüden çıkartılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, Mamogram, Görüntü işleme, MIAS Veri Tabanı

MAMOGRAFİ GÖRÜNTÜLERİNDE ŞÜPHELİ BÖLGELERİN TESPİTİ VE BU BÖLGELERDE GÖRÜNTÜ İYİLEŞTİRME

Ramazan ALİOĞLU

Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, 142138201@firat.edu.tr

Çetin GENÇER

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, cgencer@firat.edu.tr

ÖZET

Çağımızın önemli sağlık problemlerinden biri de meme kanseridir. Meme kanserinin tedavisinde en önemli yöntem erken teşhis ve tedavidir. Bu sebeple ülkemizde Sağlık Bakanlığı tarafından hastalığın daha sık görüldüğü 40 yaş ve üzeri bayanlara yılda 1 kez mamografi çektirmeleri önerilmektedir. Mamografi görüntüleme teknoloji, görüntülenen dokunun yapısı, hekim tecrübesi, hekimin yoğunluğu gibi birçok nedenlerden dolayı teşhisle ilgili zaman zaman yanlış değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu sebeple hekimin karar vermesini kolaylaştıracak görüntü iyileştirme yöntemleri ve bilgisayarlı karar destek sistemlerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Yapılan çalışmada MIAS (The Mammographic Image Analysis Society) veri tabanına ait mamogramlar kullanılmıştır. MIAS veri tabanındaki görüntülerden farklı yapıdaki 40 adet mamogram seçilmiştir. Önerilen yöntem ile 40 adet mamogram, görüntü işleme yöntemleri ile her bölgenin komşuluk ilişkileri değerlendirilerek şüpheli bölgeler tespit edilmiştir. 40 adet mamogramın 35 adetinde şüpheli bölgeler doğru şekilde tespit edilmiş ve %87,5 oranında doğru pozitif oranına ulaşılmıştır. Bu alanda daha önce yapılmış çalışmalardan farklı olarak her görüntünün yapısal özellikleri ve kontrastı değerlendirmeye alınmış, görüntüye has değerlendirme derecesi belirlenmiştir. Daha sonra tespit edilen bölgeler görüntü işleme yöntemleri ile daha belirgin hale getirilmiştir. Şüpheli bölgelere kontrast sınırlı adaptif histogram (Contrast Limited Adaptif Histogram Equation - CLAHE) eşitleme yöntemi kullanılarak şüpheli bölgelerde kontrast artırılarak görüntü iyileştirilmiştir. Böylece bilgisayar tarafından tespit edilen ve iyileştirilen bölgeler hekimin dikkatine sunulularak yanlış negatif oranının düşürülmesi amaçlanmıştır. Ayrıca sunulan sistem hekimin karar vermesini kolaylaştırmak için karar destek sistemi olarak kullanılabilir. Sistem hekim için ikinci bir göz olarak değerlendirildiğinde teşhisle ilgili karar verme sürecine önemli katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Meme kanseri, Mamogram, Görüntü işleme, CLAHE, MIAS Veri Tabanı

BİREYLERİN SPOR YAPMA DURUMLARIYLA, BENLİK SAYGILARI VE MUTLULUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Kutluhan DEMİR

Öğr. Gör., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, kutluhan.demir@adu.edu.tr

Savaş DUMAN

Doç. Dr., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, savas.duman@adu.edu.tr

ÖZET

Bireylerin mutlu olmaları sonucunda, kendileri ile barışık olmaları ve dolayısı ile bu bireylerin kendilerini beğenmeleri arasındaki bağlantı sıkça araştırmalara konu olarak literatürde yerini almaktadır. Birçok çalışmada belirtildiği üzere mutluluk hormonu olan serotonin salınımını hızlandıran etkenlerden biri egzersizdir. Egzersizin yani sporun serotonin salınımı vasıtasıyla bireylerin kendini mutlu hissetmesi, kendini beğenme yani benlik saygıları ile arasındaki ilişkinin açığa çıkarılması, sporun insan psikolojisine olumlu katkısının vurgulanması açısından önem taşımaktadır. Bu anlamda araştırmamız, bireylerin spor yapma durumlarıyla; benlik saygıları ve mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, 2018 yılı Ekim ve Kasım ayları arasında sosyal medya üzerinden “google form üzerinden online anket şeklinde hazırladığımız anketi online link olarak” dağıtılarak cevap kabul edilen ankete, 238’i spor yapan, 282’si spor yapmayan olmak üzere toplamda 520 kişi katılım sağlanmıştır. Verilerin toplanmasında kullanılan anket formunun tasarımında 5’i olumlu ve 5’i olumsuz ifadelerden oluşan 10 ifadeli Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği Kısa Formu (RBSÖ-KF) ve toplam 6 ifadeden oluşan Mutluluk Ölçeği (MUÖ) kullanılmıştır. Mutluluk ölçeği tek faktör olarak ölçülürken, Rosenberg benlik saygısı ölçeği olumlu ifadelerden oluşan, olumsuz ifadelerden oluşan ve tüm ifadeleri içeren 3 farklı ölçek ortalaması ile ölçülmüştür. İstatistiksel analiz uygulaması olan SPSS ile gerçekleştirilen analizler sonucunda, örnekleme oluşturan bireylerin: medeni durumu, spor yapma durumu, spor yapma süreleri, sporda profesyonellik düzeyleriyle benlik saygısı ve mutluluk düzeylerinin her ikisi arasında; yaş aralığı ve gelir düzeyleri ile benlik saygısı düzeyleri arasında; eğitim seviyeleri ve çalışma durumları ile benlik saygısını ölçen olumsuz ifadeler ile toplam benlik saygısı düzeyleri arasında anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bulgular sonucunda, bireylerin benlik saygısı ve mutluluk düzeylerinin, spor yapan bireylerde spor yapmayanlara göre daha yüksek olduğu ve dolayısıyla sporun bireylere benlik saygısı ve mutluluk düzeyleri üzerinden psikolojilerine olumlu katkılar yaptığı söylenebilmektedir.

Anahtar Kelime: Mutluluk, Benlik Saygısı, Spor.

ÜNİVERSİTE TOPLULUKLARINDA REKREATİF FAALİYETLERE KATILAN BİREYLERİN SERBEST ZAMAN TATMİN DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

İsmihan YİĞİT

İnönü Üniversitesi, ismihanyigit.1@gmail.com

Cemal GÜNDOĞDU

Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Cmlgundogdu@hotmail.com

Bu araştırma İnönü Üniversitesindeki topluluklarda rekreatif faaliyetlere katılan bireylerin serbest zaman tatmin düzeylerinin incelenerek keşfedilmesini amaçlamaktadır.

Bu araştırma yakınsayan paralel desende hazırlanmış olup, karma araştırma modelinden yararlanılmıştır. Araştırmanın evreninde İnönü Üniversitesindeki rekreasyonel faaliyetlere katılan öğrenci topluluklarının 2071 üyesi oluştururken örneklemini ise rekreasyonel faaliyetlere katılan 485 topluluk üyesi oluşturmaktadır. Araştırmada Karlı ve arkadaşlarının (2008) Türkçeye çevirdiği serbest zaman tatmin ölçeği kullanılmıştır. Katılımcıların serbest zaman tatmin düzeylerinin değişkenler ile aralarındaki farklar tek yönlü varyans analiziyle test edilmiştir. Katılımcıların cinsiyet ve gelir düzeyine ait değişkenleri bağımsız tek örneklem testi ile karşılaştırılmıştır. Nitel verilerde Nvivo 11 yazılım paketinden yararlanılarak söylemlerine tematik analiz uygulanmıştır.

Serbest Zaman Tatmin Ölçeği alt boyutlarında katılımcıların en yüksek aritmetik ortalama değerinin rahatlama boyutunda, en düşük ise fizyolojik boyutta olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet ve gelir düzeylerine göre katılımcıların serbest zaman tatmin düzeyleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Yaş değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur. Nitel bulgularda topluluğa üye olmasındaki neden, sosyal etkileşim ve entegrasyon, fizyolojik ve psikolojik iyi oluş, kişisel gelişim temalarına ulaşılmıştır.

Sonuçlara göre yaş arttıkça serbest zaman tatmin düzeyinin arttığı, halk oyunları topluluğunun diğer topluluklara göre serbest zaman tatmin düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Topluluklara üye olmak ve aktivitelere katılımın ilgi, merak, stres atmak ve kişisel gelişim için olduğu, fiziksel ve psikolojik olarak kendilerini iyi hissettikleri, sosyal etkileşim ve entegrasyonun önemli payı olduğu, kişisel gelişim gösterdiklerini aynı zamanda aktivitelere katılımların kişisel gelişimlerini sağlamak olduğunu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelime: Serbest Zaman, Rekreasyon, Tatmin Düzeyi

DIŞ HEKİMLİĞİ KLİNİĞİMİZE BAŞVURAN HASTALARDA DENTAL ANKSİYETE SIKLIĞI VE ETKİ EDEN FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI

Burkay YAKAR

Dr. Öğretim Üyesi, Fırat Üniversitesi, burkayakar@mynet.com / byakar@firat.edu.tr

Türkan ÖZTÜRK KAYGUSUZ

Dr.Öğr. Üyesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Fırat Üniversitesi, ELAZIĞ

Edibe PİRİNÇCİ

Prof. Dr.Fırat Üniversitesi, edibepirincci@yahoo.com.tr

AMAÇ:

Dental anksiyete dentak girişim durumlarına spesifik ortaya çıkan ve dental işlemin oluşturduğu strese karşı hastada oluşan kaygı ve korku durumu olarak tanımlanmıştır. Dental anksiyete sıklığı popülasyonlarda %2,5 ile %20 arasında ülkemizde yapılan araştırmalarda ise %21,3 ila %23,5 arasında olduğu fakat farklı kültür ve gelenekler nedeni ile dental anksiyete düzeyleri hakkında kesin bir sonuç elde edilemediği bildirilmiştir. Dental anksiyetenin diş tedavisini ve diş hekimlerinin işini yapmasını zorlaştırmasının yanında hastaların randevularına gitmeme, diş tedavilerini ertelemeye ve ağız-diş sağlığı problemlerine yol açtığı bildirilmiştir. Dental anksiyetenin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, meslek, kişinin anksiyeteye yatkınlığı ve geçmişte yaşadığı kötü ve ağrılı diş muayenelerinden etkilendiği bildirilmiştir. Araştırmamızda literatür verileri ışığında dental anksiyete sıklığı ve dental anksiyeteye etki eden faktörlerin araştırılması amaçlanmıştır.

YÖNTEM: Tanımlayıcı-kesitsel tipte tasarlanan araştırmamızın evrenini bir üniversite diş hekimliği polikliniğine başvuran, çalışmaya katılmaya gönüllü ve çalışma kriterlerini karşılayan tüm hastalar oluşturmuştur. Bağımsız değişkenlerini elde etmek için literatür verileri taranarak oluşturduğumuz 12 soruluk sosyodemografik anket formu kullanılmıştır.

Çalışmamızın bağımlı değişkenleri olan dental anksiyete skoru ve sürekli kaygı durumlarını ölçmek için modifiye dental anksiyete skalası ve sürekli anksiyete (kaygı) envanteri kullanılmıştır. Çalışma sonucu elde ettiğimiz veriler SPSS 22.0 (SPSS for Windows, version 22.0, SPSS Inc., Chicago,IL, USA) programı ile hata kontrolleri, tanımlayıcı tablolar ve istatistiksel analizi yapılarak sunulmuştur. Verilerin analizinde student t-testi, One-way Anova ve Tukey's post hoc analizi kullanılmıştır. MDAS ve STAI ölçeklerinden elde edilen iki sayısal verinin analizinde Pearson's korelasyon analizi kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesi %95 güven aralığında ve $p < 0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

BULGULAR

Araştırmaya katılan 342 katılımcının yaş ortalaması $34,41 \pm 11,78$ idi. Katılımcıların %59,1'i kadın (n=202),

%40,9'u (n=140) erkekti. Katılımcıların %42,1'nin (n=144) diş hekimi korkusu mevcuttu. Katılımcıların

%56,4'ünde ise daha önce ağrılı ve zor diş muayenesi öyküsü mevcuttu. Diş hekimine başvurunun en sık nedeni %26,0 ile dolgu yaptırmak için gelen katılımcılar idi. Katılımcıların %78,9'luk büyük kısmı diş hekimine şikayetleri olduğu müddetçe başvuru yapmakta idi. Katılımcıların %36,8'lik kısmı dişlerini günde 1 kez düzenli fırçalamakta idi. Ağız diş sağlığını etkileyecek kötü alışkanlıklardan en sık olanı %27,5 ile sigara idi. MDAS ortalama puanı $13,13 \pm 4,48$ idi. Katılımcıların %15,2'sinin (n=52) MDAS puanı 19 ve üzerinde dental anksiyetesi olanlar idi. Sürekli kaygı envanteri (STAI) puanı 22 ila 65 puan aralığında idi ve ortalama puan $44,33 \pm 8,29$ idi. Kadın cinsiyet, ağrılı diş muayenesi, kişilerin diş hekimi korkusu ve ev hanımlarında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki mevcuttu.

SONUÇ:

Kadınlarda, ev hanımlarında, ağrılı ve zor diş muayenesi öyküsü olanlarda, diş hekimi korkusu olanlarda ve anksiyeteye yatkınlığı olanlarda istatistiksel olarak anlamlı düzeyde dental anksiyete durumu yüksek saptanmıştır. Diş muayenesi öncesi hastalara dental anksiyeteyi arttırabilecek faktörlerin sorgulanması olası komplikasyonların önüne geçebileceği gibi kişilerin ağız-diş sağlığı açısından taşıdığı riski tahmin etmeye yardımcı olabileceği görüşündeyiz.

Anahtar kelimeler: Dental, anksiyete, MDAS, kaygı, STAI, korku

MALATYA HEKİMHAN (TAŞHAN) KERVANSARAYI MİMARİ YAPI PROGRAMI ÜZERİNE TARİHSEL TİPOLOJİK BİR İNCELEME

Murat ŞAHİN

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü /ELAZIĞ, msahin@firat.edu.tr

Halil Sencer ERKMAN

Dr. Öğr. Üyesi, Erciyes Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü /KAYSERİ, hserkman@gmail.com.

ÖZET

XI. Yüzyılın sonlarından itibaren Türklerin Anadolu'ya fetihler yaparak yerleşmeye başlamaları ve Anadolu'yu yurt edinmeleri ile birlikte, yaşam kültürünün her alanında olduğu gibi mimarlık kültürü bakımından da yeni ve çok verimli bir sürecin başladığını görmekteyiz. Anadolu fetihlerini gerçekleştiren Akıncı beylerin kurdukları Danişmendli, Mengücekli, Sartuklu, Artuklu Beylikleri gibi siyasal güçlerin yanı sıra Konya merkezli Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurulması ve güçlenmesi ile birlikte Türklerin Anadolu'daki sosyal ve kültürel varlıkları da kendini göstermeye başlamıştır. Bu süreçte, Orta Asya'dan Batıya göç serüveni içinde gelişerek zenginleşen Türk kültürü en verimli ifade ortamını Anadolu'da bulmuş, Türk ve İslam kültürünün birikimleri Anadolu'nun yerleşik kültür verileriyle kaynaşarak kusursuz bir sentez oluşturmuştur. Bu sentezin en etkili yansıması Türk sanatında ve anıtsal Türk mimarlığında karşımıza çıkmaktadır. Anadolu Selçuklu Mimarisi XIII. Yüzyılda, cami, mescid, hanikah, medrese, hamam, kümbet, kervansaray, köprü, kale, saray, köşk gibi anıtsal nitelikte ve ölçekte hemen her yapı türünde zengin örneklerle gelişmiş ve klasik devirde öne çıktığını görüyoruz. Doğu ile batı arasında tarihi İpek ve Baharat yollarının geçtiği ve kesiştiği bir güzergahta bulunan Anadolu coğrafyasında ticaretin önemini kavrayan Anadolu Selçuklu sultanlarının bilinçli ekonomi politikaları sayesinde tarihi kervan yolları onarılmış, yol güzergahlarına belli aralıklarla kervansaray yapıları inşa edilmiştir. Bunların arasında bulunan ve Malatya'da I. İzzeddin Keykavus zamanında (1218) de yapımına başlanarak, kardeşi I. Alaeddin Keykubat zamanında (1220)'de tamamlanan Hekimhan(Taşhan) Kervansarayını tarihsel bir öneme sahiptir. Yapı, yalın ve mütevazı görünümüne sahip olmakla beraber, açık ve kapalı bölümleri içeren mimari programı ile mekan tipolojisi bağlamında klasikleşen sultan kervansaraylarının erken örneklerinden biri olmaktadır. Bu çalışmada Malatya Hekimhan kervansarayının Orta ve Ön Asya Türk mimari deneyimleriyle geliştirilen biçim geleneğini Anadolu'ya taşıyan öncü niteliğindeki tarihsel rolü ve mekan tipolojisi bağlamında taşıdığı değer ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Selçukluları, Kervansaray Mimarisi, Kervansaray tipolojisi Hekimhan Kervansarayını.

A HISTORICAL TYPICAL STUDY ON MALATYA HEKIMHAN (TAŞHAN) KERVANSARAYI ARCHITECTURAL BUILDING PROGRAM

ABSTRACT

Since the end of the 11th century, Turks began to settle in Anatolia by conquering Anatolia, and with the acquisition of Anatolia, we see a new and very efficient process in terms of architectural culture as well as in every field of life culture. The political forces such as Danişmendli, Mengücekli, Sartuklu and Artuklu Principalities established by Akıncı gentlemen who conquered the Anatolian conquests along with the establishment and strengthening of the Anatolian Seljuk State with Konya started to show the social and cultural assets of the Turks in Anatolia. In this process, the Turkish culture, which flourished in the course of the migration from Central Asia to the West, found the most efficient

expression in Anatolia, and the accumulation of Turkish and Islamic culture fused with the settled cultural data of Anatolia and formed a perfect synthesis. The most effective reflection of this synthesis appears in Turkish art and monumental Turkish architecture. Anatolian Seljuk Architecture 13th century, mosque, mosque, hanikah, madrasah, bathhouse, tomb, caravanserai, bridge, castle, palace, pavilion, monumental and monumental buildings of all kinds, such as the rich and developed in the form of examples come forward in the classical era. The historical caravan roads were repaired thanks to the conscious economic policies of the Anatolian Seljuk sultans who understood the importance of trade in the Anatolian geography between the east and the west on a route where the historical Ipek and Spice roads crossed and intersected. Among these, Malatya, Izzeddin Keykavus (1218) in the time of the construction of the beginning of the construction, completed by his brother during the time of his brother Alaeddin Keykubat (1220) at the time of the completion of the Hekimhan Caravanserai has a historical importance. Although it has a simple and unobtrusive appearance, it is one of the early examples of the Sultan caravanserais in the context of the typology of space with its architectural program including open and closed sections. In this study, the historical role of the Malatya Hekimhan caravanserai in terms of its historical role and its typology in the context of the typology of Central Asia and Asia, which is the leading tradition of Turkish architecture developed in the context of Turkish architecture.

Key Words: Anatolian Seljuks, Caravanserai Architecture, Kervansaray typology, Hekimhan Caravanserai.

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)

Ezlam SUSAM

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, ezlam.susam@inonu.edu.tr

Ramazan ÖZBEK

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, ramazan.ozbek@inonu.edu.tr

ÖZET

Düşünce, entelektüel sürece dayalı beceriler gerektiren bir süreçtir. Değerlendirmelere dayalı sonuçlar elde edilen bu süreç düşünme, duygu ve arzu olmak üzere üç işlevli bir dizi içerisinde gerçekleşir. Düşünme işlevinin temel amacı, yaşamımızdaki olaylara anlam yüklemek, bu olayları kategoriler halinde sınıflandırmak ve öznel bir biçimde kimliklendirmektir. Yargıda bulunma, kavrama, çözümlenme, açıklama, tanımlama, karşılaştırma ve bir senteze ulaşma gibi eylemlerimiz düşüncenin bu işlevi kapsamında gerçekleşir. Eleştirel düşünme, özel bir düşünme alanına ya da biçimine ilişkin kusursuz düşünceyi ortaya çıkaran disiplinli ve öz denetimli düşünme biçimidir. Eleştirel düşünme yeteneği, bireyleri doğrulanmamış iddia ve düşünceler arasında bocalamaktan kurtarır. Eleştirel düşünme bilgi üretimini hareket ettiren motordur. Demokratik bir toplumda bireylerin eleştirel düşünme becerilerine sahip olmaları, eleştirel düşünme ve karar verme becerilerini karşılaştıkları karmaşık sosyal problemlerin çözümünde kullanmaları çok önemlidir. Eğitim felsefecilerinin görüşlerine göre eleştirel düşünme öğretim sürecinde kullanılacak seçeneklerden biri değil, eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu araştırmanın amacı eğitim fakültesi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerine yönelik davranışlarını değerlendirmektir. Bu doğrultuda eğitim fakültesi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerine yönelik davranışlarının cinsiyet ve bölüm değişkenleri açısından farklılaşma farklılaşmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini Malatya İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise yine bu fakültede okuyan 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Aybek ve diğ. tarafından geliştirilen “Öğretmen Adaylarına Yönelik Eleştirel Düşünme Standartları Ölçeği” kullanılmıştır. 5’li likert tipi ölçek 42 maddeden oluşmaktadır. Geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan ölçek araştırmacılar tarafından uygulandıktan sonra veriler bilgisayara aktarılarak istatistik programıyla analiz edilmiştir. Verilerin hesaplanmasında cinsiyet değişkeni için t testi, bölüm değişkeni için ise anova testinden yararlanılmıştır. Hesaplamaların sonunda bazı maddelerde değişkenler açısından farklılıklar bulunmuş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Düşünme Becerisi, Eleştirel Düşünme, Öğretmen Adayı

**PEDAGOJİK FORMASYON EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ELEŞTİREL
DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ
(MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)**

Ramazan ÖZBEK

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, ramazan.ozbek@inonu.edu.tr

Ezlam SUSAM

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, ezlam.susam@inonu.edu.tr

ÖZET

Düşünce, entelektüel sürece dayalı beceriler gerektiren bir süreçtir. Değerlendirmelere dayalı sonuçlar elde edilen bu süreç düşünme, duygu ve arzu olmak üzere üç işlevli bir dizi içerisinde gerçekleşir. Düşünme işlevinin temel amacı, yaşamımızdaki olaylara anlam yüklemek, bu olayları kategoriler halinde sınıflandırmak ve öznel bir biçimde kimliklendirmektir. Yargıda bulunma, kavrama, çözümlenme, açıklama, tanımlama, karşılaştırma ve bir senteze ulaşma gibi eylemlerimiz düşüncenin bu işlevi kapsamında gerçekleşir. Eleştirel düşünme, özel bir düşünme alanına ya da biçimine ilişkin kusursuz düşünceyi ortaya çıkaran disiplinli ve öz denetimli düşünme biçimidir. Eleştirel düşünme yeteneği, bireyleri doğrulanmamış iddia ve düşünceler arasında bocalamaktan kurtarır. Eleştirel düşünme bilgi üretimini hareket ettiren motordur. Demokratik bir toplumda bireylerin eleştirel düşünme becerilerine sahip olmaları, eleştirel düşünme ve karar verme becerilerini karşılaştıkları karmaşık sosyal problemlerin çözümünde kullanmaları çok önemlidir. Eğitim felsefecilerinin görüşlerine göre eleştirel düşünme öğretim sürecinde kullanılacak seçeneklerden biri değil, eğitimin ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu araştırmanın amacı pedagojik formasyon eğitimi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerine yönelik davranışlarını değerlendirmektir. Bu doğrultuda pedagojik formasyon eğitimi öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerilerine yönelik davranışlarının cinsiyet ve fakülte değişkenleri açısından farklılaşıp farklılaşmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini Malatya İnönü Üniversitesi, Pedagojik Formasyon Eğitimi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise yine bu birimde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Aybek ve diğ. tarafından geliştirilen “Öğretmen Adaylarına Yönelik Eleştirel Düşünme Standartları Ölçeği” kullanılmıştır. 5’li likert tipi ölçek 42 maddeden oluşmaktadır. Geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılan ölçek araştırmacılar tarafından uygulandıktan sonra veriler bilgisayara aktarılarak istatistik programıyla analiz edilmiştir. Verilerin hesaplanmasında cinsiyet değişkeni için t testi, fakülte değişkeni için ise anova testinden yararlanılmıştır. Hesaplamaların sonunda bazı maddelerde değişkenler açısından farklılıklar bulunmuş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Düşünme Becerisi, Eleştirel Düşünme, Pedagojik Formasyon Eğitimi

EĞİTİM FAKÜLTESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ YANSITICI DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ (MALATYA İLİ ÖRNEĞİ)

Ezlam SUSAM

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, ezlam.susam@inonu.edu.tr

Ramazan ÖZBEK

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, ramazan.ozbek@inonu.edu.tr

ÖZET

Yapılandırıcı yaklaşıma göre eğitimin temel amaçlarından biri yansıtıcı düşünmeyi gerçekleştirmektir. Yapılandırmacı eğitim anlayışının odak noktalarından biri olan yansıtıcı düşünme, öğrenme sürecinde farkındalık yaratan, bilgi ve deneyimlerin dikkatle değerlendirilmesiyle sonraki uygulamalara yön verebilen bir düşünme becerisidir. Yansıtıcı düşünme, geçmiş, şu an ve gelecek arasında bağlantı kurmayı sağlayan bilişsel bir farkındalıktır. Yansıtıcı düşünme olumlu duygular oluşturma ve geliştirmeyi amaçlar. Öğrencilerin kendi öğrenmelerinden sorumluluk almalarını sağlar. Yansıtıcı düşünme yoluyla öğrenciler deneyimleri üzerinde düşünür, yaptıklarının farkına varır ve böylece deneyimleri yoluyla öğrenirler. Bu bağlamda yetiyecek öğretmen adaylarında yansıtıcı düşünme becerilerinin gelişimi önem arz etmektedir. Çünkü yansıtma, farklı deneyim ve fikirler arasında kurulan bağlantılara yönelik anlayışların ortaya çıkartılmasında problem çözme ve sorgulama becerilerinin kullanıldığı anlam oluşturma sürecidir.

Bu araştırmanın amacı eğitim fakültesi öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerine yönelik davranışlarını değerlendirmektir. Bu doğrultuda eğitim fakültesi öğretmen adaylarının yansıtıcı düşünme becerilerine yönelik davranışlarının cinsiyet ve bölüm değişkenleri açısından farklılaşıp farklılaşmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evrenini Malatya İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise yine bu fakültede okuyan 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Başol ve Gencil tarafından geliştirilen “Yansıtıcı Düşünme Düzeyini Belirleme Ölçeği” kullanılmıştır. 5’li likert tipi ölçek 16 maddeden oluşmaktadır. Geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan ölçek araştırmacılar tarafından uygulandıktan sonra veriler bilgisayara aktarılarak istatistik programıyla analiz edilmiştir. Verilerin hesaplanmasında cinsiyet değişkeni için t testi, bölüm değişkeni için ise anova testinden yararlanılmıştır. Hesaplamaların sonunda bazı maddelerde değişkenler açısından farklılıklar bulunmuş ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Düşünme Becerisi, Yansıtıcı Düşünme, Öğretmen Adayı

MALATYA KENT MERKEZİNİN DEPREMSELLİĞİ

Onur ALKAÇ

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, oalkac@firat.edu.tr

Mahmut PALUTOĞLU

Arş. Gör. Dr., Fırat Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü, mpalutoglu@firat.edu.tr

ÖZET

Malatya ili, Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat Havzası'nda; doğusunda Elazığ ve Diyarbakır illeri, güneyde Adıyaman ili, batıda ise Kahramanmaraş, kuzeyde Sivas ve Erzincan illeri yer almaktadır. Malatya il merkezinin nüfusu 786.676'dır ve 12/11/2012 kabul tarihli ve 6360 sayılı Kanunla büyükşehir olmuştur. Akçadağ, Hekimhan, Arguvan, Kale, Arapkir, Kuluncak, Battalgazi, Pütürge, Darende, Yazıhan, Doğanşehir, Yeşilyurt, Doğanyol olmak üzere 13 ilçesi bulunmaktadır.

Doğu Anadolu bölgesi birince derece deprem bölgesinde yer almaktadır. Bölge içerisine dâhil olan Malatya kent merkezi, Malatya fay zonu ile Kale-Yeşilyurt fay zonu tarafından oluşturulan havzada bulunmaktadır. Ayrıca, kent merkezi Türkiye'nin önemli tektonik yapılardan olan Doğu Anadolu Fay Sistemi (DAFS)'ne yaklaşık 20 km uzaklıktadır. Kent merkezi, DAFS'nin etkisi altındadır. Malatya, tarih boyunca birçok medeniyete beşiklik yapmasının yanı sıra, tektonik olarak aktif bir bölgede yer almasından dolayı, tarihi kaynaklarda Malatya ve çevresinde meydana gelmiş depremlerden ve bu depremlerdeki can kaybı ve yıkımlardan oldukça bahsedilmektedir. Tarihsel kaynaklarda, kent merkezi ve civarında meydana gelmiş en büyük deprem, 31 Mart 1893 yılında Kale ilçesinde meydana gelen IX. Şiddetinde depremdir. Yine, 4 Aralık 1905 yılında DAFS ana kırığı üzerinde meydana gelen ve 6,8 büyüklüğündeki deprem de önemlidir. Odağı Kent merkezi içine düşen tarihsel depremlerde mevcuttur. Ancak, Malatya fay zonu üzerinde meydana gelmiş önemli büyüklükte bir deprem olmaması dikkat çekicidir. Yapılan hesaplamalara göre, Malatya kent merkezini sınırlayan faylardan Malatya fay zonunun 7,4 büyüklüğünde bir deprem meydana getirebilir. Bu büyüklükteki bir depreme maruz kalma durumunda önemli hasarlar oluşturabileceği öngörülmektedir. Malatya kent merkezinin, ülkemizdeki diğer kentler gibi 1900'lü yılların başında gelişmeye başlamış olması nedeniyle depremlerde çok önemli can ve mal kaybı yaşanmamıştır. Bu durum deprem riskli bir bölge olduğu gerçeğini kaybetmemektedir.

Anahtar Kelimeler: Depremselik, Malatya Kent Merkezi, Doğu Anadolu Fay Sistemi

ÖĞRENCİLERİN SİBER SALDIRI DENEYİMLERİ İLE ANKSİYETE DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN STUDENTS' EXPERIENCES OF CYBER AGGRESSION AND ANXIETY LEVELS

Gülçin NACAR

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, gulcin.nacar@gmail.com

Sermin TİMUR TAŞHAN

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, setimur@gmail.com

ÖZET

Teknolojik gelişimin hızla ilerlediği günümüzde gençler zamanlarının büyük bir kısmını internette geçirmektedir. Akıllı telefon, bilgisayar gibi teknolojileri kullanan gençler arkadaş edinme, arkadaşlığı sürdürme, sosyal ve toplumsal iletişime geçmek için sosyal ağları kullanmaktadır. Bu şekilde olumlu ilişkiler kurulabilmekte, bilgi alışverişi yapılabilmektedir. Ancak bu teknolojiler her zaman olumlu amaçlar için kullanılmamakta, bazı problemlere yol açmaktadır. Gençler sosyal ağlar üzerinden birbirlerine hakaret etmekte, psikolojik ve cinsel taciz etmekte, tehdit etmekte, utandırmakta veya küçük düşürmektedir. Sanal ortamda gerçekleşen bu saldırı siber saldırı olarak adlandırılmaktadır. Siber saldırı sonrası mağdur sosyal ve psikolojik problemler deneyimleyebilmektedir. Araştırmada, üniversite öğrencilerinin siber saldırı deneyimleri ile anksiyete düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma tanımlayıcı olarak yapılmıştır. Araştırmanın evreninin bir devlet üniversitesinin sağlık bilimleri fakültesinde öğrenim gören tüm öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçim yöntemine gidilmeyip araştırmaya alınma kriterlerine uyan tüm öğrenciler araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmanın örneklemini 1098 öğrenci oluşturmuştur. Veriler 30 Aralık-30 Haziran 2018 tarihleri arasında katılımcı bilgi formu, Durumluk ve Sürekli Kaygı Ölçeği (DSKE) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ortalama, yüzde dağılımı, bağımsız gruplarda t testi ve pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Öğrencilerin % 83.8'i kadın ve yaş ortalaması 20.54 ± 1.6 'dir. Öğrencilerin %99.1'i akıllı cep telefonu kullandığını belirtmiştir. Öğrenciler günlük 4.67 ± 3.4 saat internet kullandıklarını, %11.6'sı ise siber saldırıya maruz kaldığını belirtmiştir. Öğrenciler siber saldırıyı sırasıyla hiç tanımadığım kişi, karşı cins, hencinsi ve partneri tarafından yapıldığını ifade etmiştir. Öğrencilerin durumluk kaygı ölçeği puan ortalaması 39.6 ± 7.4 , sürekli kaygı ölçeği puan ortalaması 45.4 ± 6.4 'dir. Araştırmada akıllı cep telefonu kullanma, siber saldırıya maruz kalma, siber saldırıya maruz kalma sıklığı ve internet kullanım süresi ile durumluk ve sürekli kaygı ölçeği puan ortalaması arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmamıştır.

Araştırmada öğrencilerin günün önemli bir kısmını internette geçirdiği ve yaklaşık onda birinin siber saldırıya maruz kaldığı saptanmıştır. Ayrıca araştırmada maruz kalınan siber saldırı durumu ile DSKÖ arasında ilişki olmadığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: anksiyete, öğrenci, siber saldırı

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN OBEZİTEYE İLİŞKİN ÖNYARGILARININ BELİRLENMESİ

Emine YILMAZ

Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Bingöl,
Türkiye

Funda KAVAK

İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin obeziteye ilişkin önyargılarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Bingöl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik 1,2,3 ve 4. Sınıfta öğrenim gören araştırmaya katılmayı kabul eden 212 öğrenci ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında anket formu, GAMS-27 Obezite Önyargı Ölçeği kullanılmıştır. Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, Student t-testi, One-Way ANOVA ve Kruskal Wallis istatistik analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının 20.5 ± 1.6 ve 61.8 'inin kadın olduğu, %62'sinin kendini normal kiloda algıladığı belirlenmiştir. Öğrencilerin GAMS-27 toplam puan ortalaması 71.5 ± 10.4 olup, obez bireylere yönelik önyargıya eğilimli olduğu belirlenmiştir. Kendisini şişman olarak algılayan öğrencilerin zayıf ve normal kiloda algılayanlara göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ölçekten daha düşük puan aldığı dolayısıyla obez bireylere karşı daha az ön yargıya eğilimli olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin obez bireylere yönelik ön yargıya eğilimli olduğu, öğrencilerin kendilerini nasıl algıladıklarının (kilolu/zayıf/normal) obezite ön yargı düzeylerini etkilediği belirlenmiştir. Bireyin sağlığının korunması, yükseltilmesi ve toplum sağlığının geliştirilmesinde önemli rolü olan hemşirelerin meslek yaşamına başlamadan, öğrencilik dönemlerinde obez bireylere karşı ön yargı düzeylerinin belirlenmesi, ders müfredatında obezite, ön yargı ve yol açtığı sorunlara yönelik konulara yer verilmesi önerilebilir

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, obezite, önyargı

İBİŞ'İN RÜYASI TİYATRO METNİNDE OYUN HAYAT BENZERLİĞİ

Ferda ATLI

Dr. Ögt. Üyesi, İnönü Üniversitesi, ferdaatli@hotmail.com

Birden fazla edebî türde örnek veren Tarık Buğra, romanları ve hikâyelerinin yanı sıra tiyatro metinleriyle de adından söz ettirmiştir. Bu tiyatro oyunlarının en göze çarpanlarından biri önce bir roman olarak yayımlanan ve daha sonra oyunlaştırılan *İbiş'in Rüyası* metnidir. İlk kez 11 Ekim 1972'de Ankara Küçük Tiyatro'da sahnelenen bu metin üç bölümden oluşmaktadır.

Dış öyküde tiyatrocunun Nahit ve Hatice'nin tanışma ve âşık olma hikâyeleri anlatılırken kuliste yaşanan olayların içine sahnede gösterime sunulan *İbiş'in Rüyası* adlı oyun metni yerleştirilmiştir. Bu iki metnin en dışında ise yer yer bir meddah havasıyla Nahit ve Hatice'nin başına gelecek olan olayları sezdirenen Vasıf karakteri durmaktadır. Bu üç katmanlı yapıdaki oyun karakterleri alın yazısı-oyun metni-gerçek hayat-oyun arasında gidip gelirken ortaya derinlikli ruh tasvirleri çıkmakta ve yer yer metnin yazarı Tarık Buğra'nın hayatından kesitler sunulmaktadır. Geleneksel tiyatro ile modern tiyatroyu birleştiren eser, karakterlerin konuşmalarında geçen kimi ibarelerle Türk edebiyatının ve Türk tiyatrosunun yanı sıra dünya tiyatrosunun önde gelen temsilcilerine yapılan atıflarla süslenmiştir. *İbiş'in Nahit'e*, *Nahit'in Tarık Buğra'ya* geçişleri bu metnin Freud'un “yazarlar ve gündüz düşleri” ile ilgili kuramı göz önünde tutulduğunda rüya içinde rüya metni olarak okunabileceğini göstermektedir. Tanrı'nın kulların kaderini yazması, Tarık Buğra'nın Nahit'i kaleme alması ve Nahit'in de *İbiş'i* yazarak adeta onun kaderini tayin etmesi metnin, “yazmak, yazgı ve yaratıcılık” kavramlarına dikkat çekmesi bakımından önemlidir.

Tiyatro kurgusunun yanında karakter yaratmada da ustalık gösteren Tarık Buğra, diğer metinlerinde olduğu gibi *İbiş'in Rüyası* metninde de insanı sorgulamıştır. Çalışmanın amacı Tarık Buğra'nın yazmış olduğu *İbiş'in Rüyası* tiyatro metninde iç içe geçmiş metinleri rüya, yazgı, yaratıcılık, oyun bağlamında incelemektir.

Anahtar Kelimeler: Tarık Buğra, tiyatro, *İbiş'in Rüyası*, oyun, rüya, kader.

AMPUTE FUTBOL TAKIMLARINDA BENLİK SAYGISI VE SPORTİF PERFORMANS ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

İNVESTİGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-ESTEEM AND SPORTİVE PERFORMANCE İN AMPUTEE FOOTBALL TEAMS

Yüksel SAVUCU

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, ysavucu@hotmail.com

Mustafa HAN

DR. Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, 44mstafahan44@gmail.com

Selim KELEŞ

YL. Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, selimkls@hotmail.com.tr

ÖZET

Bu çalışma ampute futbol takımlarında benlik saygısı ve sportif performans arasında ilişki olup olmadığını incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya (yaş: 31 ± 9.39 yıl, boy: 1.71 ± 7.04 cm, kilo: 72 ± 12.94 kg) 2017-2018 sezonu Türkiye Ampute Futbol 1. Lig 2. Grubunda yer alan ampute futbol takımları katılmıştır.

Çalışmada sporcuların benlik saygısı düzeylerini belirlemek amacıyla Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin normallik dağılımına Skewness, Kurtosis ile bakılmıştır. Ayrıca sportif performans ile benlik saygısı puanları arasındaki ilişki Sperman korelasyon analizi ile incelenmiştir. Verilerden elde edilen sonuçların analizinde Kruskal Wallis ve Mann-Whitney U testi testleri kullanılmıştır.

İstatistiksel verilerin analizi sonucunda takımların benlik saygısı düzeyleri ve sportif performansları arasında anlamlı ilişki ve fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$).

Psikolojik durumun sporcuların sportif performansını etkilediği bilinmektedir. Benlik saygısı da bireylerin psikolojik durumunu yansıtan bir ölçüttür. Çalışmamızda benlik saygısı ile sportif performans arasında ilişki olup olmadığını incelemek için takımların lig sıralamasında kaçınıcı sırada olduğu değerlendirme kriteri olarak alınmıştır.

Yapılan inceleme sonucunda benlik saygısı düzeyleri yüksek olan takımların sportif performans olarak daha iyi oldukları ve lig sıralamasında daha üst sıralarda yer aldıkları tespit edilmiştir. Sonuç olarak benlik saygısı ile sporcuların sportif performansları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Ampute Futbol, Benlik Saygısı, Sportif Performans

ÜRİNER SİSTEM ENFEKSİYONU OLAN CERRAHİ ONKOLOJİ HASTALARININ UMUT DÜZEYİNİN YAŞAM DOYUMUNA ETKİSİ

Serdar SARITAŞ

Dr.Ögr.Üyesi.,İnönü Ünivesitesi,serdarsaritas44@hotmail.com

Nihal DOLANBAY

Hemşire.,İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi,nihal3344@hotmail.com

Amaç: Bu çalışma üriner sistem enfeksiyonu olan cerrahi onkoloji hastalarının umut düzeyinin yaşam doyumuna etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem:Bu araştırma, Malatya ili Turgut Özal Tıp Merkezi (TÖTM) kliniklerinde yürütülmüştür.Araştırma tanımlayıcı olarak yapılmıştır ve evrenini ise TÖTM kliniklerinde Mayıs 2018-Eylül 2018 tarihleri arasında yatan cerrahi operasyon uygulanmış ve üriner sistem enfeksiyonu olan hastalar oluşturmuştur.Örneklemini ise TÖTM’nde yatan cerrahi operasyon uygulanmış ve üriner sistem enfeksiyonu olan araştırmaya alınma kriterlerine uyan hastalar arasından olasılıksız örnekleme yöntemiyle seçilen hastalar oluşturmuştur.Veriler literatür taraması sonunda araştırmacı tarafından hazırlanan 14 sorudan oluşan bir anket formu, yaşam doyum ölçeği ve beck umutsuzluk ölçeği kullanılarak elde edilmiştir.Verilerin analizinde SPSS 21.0 paket programı kullanılmış;regresyon ve anova testlerinden yararlanılmıştır. Etik açıdan TÖTM Başhekimliğinden ve klinik araştırmalar etik kurulundan yazılı izin ve araştırmaya katılan hastaların sözel onamı alınarak yapılmıştır.

Bulgular:Örneklem grubunun yaş dağılımına bakıldığında %65.4’ünün 48 yaş ve üzeri olduğu,%59.3’ünün kadın, %82.7’ sinin evli ,%40.7’ sinin ilköğretim mezunu olduğu,%69.1’inin gelir seviyesinin orta olduğu,%84.0’ının hastalığını bildiği,hastalık sürelerinin %71.6 oranında 0-3 yıl arasında olduğu, %96.3 oranında hastalık süresince antibiyotik kullandıkları, hastaların %79.0 oranında sık sık idrar yolu enfeksiyonu geçirdiği ve %53.1 oranında idrar yolu enfeksiyonu öncesi katater uygulanmadığı belirlenmiştir.

Cerrahi onkoloji hastalarının umut düzeyinin tek başına %25.7 oranında yaşam doyumunu üzerinde etkili olduğu, umut düzeyi ile cinsiyetin %33,9 etki büyüklüğünde olduğu, umut düzeyi,cinsiyet ve medeni durumun %38 etki büyüklüğünde olduğu ve yaşam doyum puanı üzerine etkili olduğu saptanmıştır. Bu durumda bağımsız değişkenlerden umut düzeyi puanının tek başına en büyük etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Sonuç:Bu çalışmada TÖTM kliniklerinde yatan cerrahi uygulanan onkoloji hastalarının çoğunluğunun kadın,evli, eğitim seviyelerinin düşük ve gelir seviyelerinin orta olduğu genellikle üretral katater uygulanmadığı halde sık sık idrar yolu enfeksiyonu geçirdikleri görülmüştür.Ayrıca hastaların umut düzeyleri ve yaşam doyumunu arasındaki ilişki incelenmiştir.Bilindiği gibi umut, kişinin kendisini güvende hissetmesini sağlayan, motivasyonunu artıran, hastalık durumunda karamsarlık duygularını önleyen, tedaviye uyumda katkı sağlayan etkili bir baş etme mekanizmasıdır. Bu çalışmada cerrahi onkoloji hastalarının umut düzeylerinin yaşam doyumunu üzerinde büyük bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.Bu doğrultuda hemşireler bireye özel hemşirelik girişimleriyle umudu dahada artırma ve hastalık ve hastalığın yan etkileriyle baş etme konusunda önemli bir role sahiptir.Bu konularda farkındalık artırmalı hemşireler hastalara yol gösterici olmalıdır.

Anahtar kelimeler:Üriner enfeksiyon,umut düzeyi, yaşam doyumunu, cerrahi, onkoloji

MİDAZOLAM VE TİYOPENTALİN YENİ DOĞAN VE ERİŞKİN SIÇAN BEYNİNDEKİ OKSİDAN DÜZEYLERİ ÜZERİNE ETKİLERİ

Ersoy ÖKSÜZ

Uzm. Dr., Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, drugoksuz@hotmail.com

Semih YAŞAR

Dr. Öğr. Üyesi Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Özalp MYO, yasarsemih@gmail.com

Giriş

Midazolam, benzodiazepin ailesinin üyesi, tiyopental ise barbiturat ailesinin üyesi, kısa etkili sedatif ve hipnotik ajanlardır. Her iki ilaçta klinikte özellikle anestezi öncesi premedikasyon sağlamak, lokal anestezi altında gerçekleştirilen diagnostik veya cerrahi girişimlerden önce sedasyon oluşturmak, anesteziyi başlatmak ve devamlılığını sağlamak, yoğun bakım ünitelerindeki hastalarda uzun süreli sedasyon oluşturmak amacıyla klinikte oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır. Her iki ilacın bu özelliklerinden bağımsız olarak antikanser ve nörodejeneratif etkileri de olduğu yönünde çalışmalar bulunmasına rağmen tam tersi etkisi olduğunu iddia eden de birçok da bulunmaktadır. Bu çalışmada midazolam ve tiyopentalin 7 günlük ve erişkin sıçanların beyinleri üzerine oksidatif stress üzerine olan etkileri incelendi.

Materyal-metot

Çalışmada her grupta 8 adet 7 günlük ve erişkin sıçan olacak şekilde 8 grup oluşturuldu. midazolam 9 mg/kg/i.p., tiyopental ise 60 mg/kg/i.p. tek doz, ayrı ayrı ve kombine olarak uygulandıktan 6 saat sonra hayvanlar sakrifiye edildi. Çıkarılan beyin dokusundan total antioksidan (TAS), total oksidan seviyeleri (TOS) ve oksidatif stress indeks (OSİ) düzeyleri spektrofotometrik kit ile tespit edildi. Veriler kruskal-wallis testi ile değerlendirildi.

Bulgular

Yeni doğan sıçalardaki TAS seviyesi sadece tek başına tiyopental uygulanan grupta kontrol yeni doğan grubuna göre istatistiksel anlamlı olarak düşük bulundu ($p<0,05$). Erişkin sıçanlarda ise tiyopental grubunda daha fazla olmak üzere her üç grupta TAS seviyesi kontrol erişkin grubuna göre istatistiksel anlamlı olarak düşüktü ($p<0,05$). Yeni doğan sıçalardaki TOS seviyesi ilaçların beraber uygulamasında daha fazla olmak üzere her üç grupta kontrol grubuna göre istatistiksel anlamlı olarak yüksekti ($p<0,05$). Erişkin sıçanlarda ise sadece midazolam uygulanan gruplarda kontrol grubuna göre istatistiksel anlamlı olarak daha yüksekti ($p<0,05$). Yenidoğan OSİ düzeylerinde ise tiyopental grubunda daha fazla olmak üzere her üç grupta kontrol grubuna göre istatistiksel anlamlı olarak daha yüksekti ($p<0,05$). Erişkinde ise midazolam grubunda daha fazla olmak üzere her üç grupta kontrol grubuna göre istatistiksel anlamlı olarak daha yüksekti ($p<0,05$).

Sonuç

Çalışmamızın sonuçları, midazolamın yeni doğan sıçanlar üzerinde oksidan düzeyini arttırmalarına rağmen erişkin sıçanlar kadar yükseltmediğini, tiyopentalin ise erişkin sıçanlardaki oksidan düzeyini arttırmalarına rağmen yenidoğan sıçanları kadar arttırmaması pediatrik anestezide midazolamın tiyopentale göre daha güvenilir erişkinde ise tiyopentalin daha güvenilir ajan olduğunu göstermektedir.

Anahtar kelimeler: Midazolam, tiyopental, TAS, TOS, OSİ, oksidatif stres.

BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ**INVESTIGATION OF CRITICAL THINKING TENDENCIES OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS SCHOOL STUDENTS ACCORDING TO VARIOUS VARIABLES**

Levent VAR

Dr. Öğr. Üyesi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, mail: levent.var@ahievran.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; beden eğitimi ve spor yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin eleştirel düşünme eğilimlerini tespit etmektir. Araştırmaya 2017-2018 eğitim öğretim yılında, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören 108 öğrenci katılmıştır. Bu nicel çalışmada veri toplama araçları olarak Kökdemir (2003) tarafından Türkçe'ye uyarlanan California Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği (iç tutarlılık katsayısı 0,88) ve araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22.0 paket programı kullanılarak, Anova ve Post-hoc tekniklerinden olan Tukey testinden faydalanılmıştır. Çalışmada elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin büyük çoğunluğunun düşük eleştirel düşünme eğilimine sahip olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin okudukları bölümlere göre, eleştirel düşünme eğilimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmazken, öğrencilerin aktif spor yapma ve aktif spor yapmama durumlarına göre eleştirel düşünme eğilimleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin üniversiteden önce yaşadıkları yer değişkenine göre eleştirel düşünme eğilimlerine bakıldığında ise büyük şehirlerde yaşayanların eleştirel düşünme eğilimlerinin köy, kasaba ve şehirlerde yaşayanların eleştirel düşünme eğilimlerinden anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

*Bu çalışma BES.A4.18.005 nolu Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi BAP tarafından desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eleştirel Düşünme, Beden Eğitimi ve Spor, Öğrenci

ABSTRACT

The purpose of this research was to determine the students' critical thinking tendencies in physical education and sports colleges. In 2017-2018 academic year, 108 students from Kırşehir Ahi Evran University School of Physical Education and Sports participated in the study. In this quantitative study, the California Critical Thinking Disposition Scale (internal consistency coefficient 0.88) adapted to Turkish by Kökdemir (2003) and the personal information form developed by the researcher were used. In the analysis of the data, Tukey test, which is Anova and Post-hoc technique, was used by using SPSS 22.0 package program. According to the findings of the study, it was found that the majority of students have a low critical thinking tendency. While there was no statistically significant difference between the students' critical thinking dispositions according to the departments they read, a statistically significant difference was found between the students' critical thinking tendencies in terms of active sports and active sports. When students' critical thinking dispositions according to the place they lived before the university were examined, it was found that the critical thinking tendencies of the people living in metropolitans were significantly higher than villages, towns and cities.

Keywords: Critical Thinking, Physical Education and Sports, Student

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

HEALTH LITERACY LEVELS OF PATIENTS WHO APPLIED TO A UNIVERSITY HOSPITAL POLYCLINIC AND AFFECTING FACTORS

Dr. Öğretim Üyesi Burcak YAKAR

Fırat Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı. ELAZIĞ
e-mail: burkayakar@mynet.com / byakar@firat.edu.tr

Araş. Görevlisi Dr. Mehtap GÖMLEKSİZ

Fırat Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı. ELAZIĞ
e-mail: mehtap_karakulak@hotmail.com

Prof. Dr. Edibe PİRİNÇCİ

Fırat Üniversitesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı. ELAZIĞ
e-mail: edibepirincci@yahoo.com.tr

Amaç: Sağlık okuryazarlığının artırılmasının insanların yaşam kalitelerini arttırabileceği, sağlık hizmetlerinden daha etkin yararlanmalarını sağlayabileceği ve sağlık hizmeti maliyetlerini azaltmaya katkısı olacağı belirtilmiştir. Düşük sağlık okuryazarlığı düzeyi, yetersiz sağlık bilgisine, yüksek hastalanma riskine, tedavi yöntemlerini anlama düzeyinin düşük olmasına ve sağlık hizmetleri maliyetlerinin artmasına neden olabilir. Günümüzde kronik hastalıkların ve yaşlı popülasyonun giderek çoğalması ile sağlık hizmetlerine ayrılan bütçenin giderek daha fazla ülke ekonomilerine yük bindirmesi sağlık okuryazarlığı seviyelerinin önemini arttırmıştır. Bu veriler ışığında araştırmamızda ülkemizin sağlık okuryazarlığı seviyelerini ve etkileyen faktörleri araştırmak amaçlanmıştır.

Yöntem: Kesitsel türdeki araştırmamız bir üniversitenin aile hekimliği polikliniğine başvuran gönüllü hastalarda yapılmıştır. Araştırmamızda veri toplama aracı olarak 17 soruluk sosyodemografik anket formu ve Türkiye sağlık okuryazarlığı ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22.0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde Ki-kare testi kullanılmış ve $p < 0,05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmamıza katılan 225 deneğin %62,1'i kadındı. Sağlık okuryazarlığı ölçeğinin genel puan ortalaması $25,5 \pm 10,2$ idi. Katılımcıların %50,6'sı yetersiz, %25,1'i ise sorunlu sağlık okuryazarlığı düzeyinde idi. Kadınlarda, lise altı eğitim seviyesi olanlarda, evlilerde, çocuk sahibi olanlarda ve görme problemi yaşayanlarda sağlık okuryazarlık düzeyi istatistiksel olarak anlamlı şekilde düşük saptanmıştır.

Sonuç: Araştırmamızdan elde edilen veriler sağlık okuryazarlığı düzeylerimizin düşük olduğunu göstermiştir. Hem toplum sağlığını korumak hem de sağlık hizmetlerinde ki maddi yükü azaltmak için sağlık okuryazarlığını etkileyen risk faktörleri incelenerek sağlık okuryazarlığı seviyelerimizi arttıracak politikaları geliştirilmesi gerekliliği düşünülmüştür.

Anahtar kelimeler: Sağlık okuryazarlığı, TSOY, Sağlık okuryazarlık düzeyi

Aim: It is known that increasing health literacy can increase people's quality of life, enable them to benefit from health services more effectively and contribute to reducing health care costs. Inadequate health literacy has been reported to lead to insufficient health information, high risk of ill health, low level of understanding of treatment methods and increase in health care costs. Today, increasing the number of chronic diseases, increasing the elderly population and increasing the budget allocated to health services have increased the importance of health literacy levels. In this context, it is aimed to investigate health literacy levels and the factors affecting our country. Low level of health literacy can lead to inadequate health information, high risk of illness, low level of understanding of treatment methods and increase in health care costs. Overhead cost of health care to national economies are increased the importance of health literacy. Based on this data we aimed to investigate the health literacy levels of our country and affecting factors.

Method: Our cross-sectional study was conducted in voluntary patients who applied to the family medicine outpatient clinic of a university. In our study was used sociodemographic questionnaire form and Turkish Health Literacy Scale for data collection. The data were evaluated by using SPSS 22.0 package program. Chi-square test was used for statistical analysis and $p < 0.05$ was accepted as statistically significant.

Result: 225 volunteers were included in our study. 62,1% of them were women. The mean score of the health literacy scale was 25.5 ± 10.2 . 50.6% of the participants were inadequate, and 25.1% of them were problematic health literacy level. The level of health literacy was found to be significantly lower in women, married and who having low education level, children and vision problems.

Conclusion: The data obtained from our study showed that our health literacy levels were low. We need to develop policies that increase our levels of health literacy for protect both public health and reduce the financial burden on health care by examining risk factors

Keywords: Health Literacy, THLS, Health literacy level

SEMANTIC TREASURE OF THE SHORT SHORT STORIES IN THE HUSTLING WORLD

Zennure KÖSEMAN

Assist. Prof. Dr., İnönü University, The Department of Western Languages and Literatures,
zennure.koseman@inonu.edu.tr

ABSTRACT

Hustling life causes the creation of innovations in several working fields. Short short stories are a sharpening new genre that reflect this rushing world in literature. These stories, different from short stories, are an interesting writing genre that opens new doors of interpretation for the reading public with their limited wording in the literary world. Due to their sentence structure and the meaningfulness kept in their construction, when a word is moved to another place or omitted, these stories lose their semantic structure and this implies the existence of a hidden inference treasure that lies in every word. People spare less time for themselves in the rushing time and, thus, this emphasizes that the reading public and, especially, the writers spend few time for the writing world. As a result, story writers manifest what they want to write in a short process of time in their short short story construction. The aim of this presentation is to highlight that despite their shortness, these stories have a wide semantic world within themselves and the reading public should be qualified in literature to assess their meaningfulness in the literary world. This necessity indicates that literary interpretations may change as the reader changes within time process. Short short story instances are chosen from American, British and Turkish literature. The swift emergence and the expansion of this new genre in different literary worlds assert that the writers employ this field of literary study in the modern and, especially, in the contemporary world. This study will choose a short short story from each mentioned literary world and will manifest their depthness in the literary interpretative world.

Key Words. Short short stories, Modern/Contemporary Literary World, Hustling, Wide Interpretation

ÖZET

Koşuşturmalı hayat kendisiyle birlikte birçok çalışma alanında da yenilikler ortaya çıkarmıştır. Edebiyatta bu oluşumu en güzel kısa kısa hikayelerin yeni bir tür olarak yazım dünyasına kazandırılması göstermektedir. Bu hikayeler, kısa hikayelerden farklı olarak belli kelime sayılarıyla edebiyat dünyasında okuyuculara yorum yapmak için yeni kapılar açan ilginç yazım türleridir. Cümle düzeninden ve içerisinde gizlenen anlamsal hazineden dolayı, bir kelimenin bile oynatılması ile anlam açıdan birçok kayba uğrayan bu hikayeler, her kelime içerisinde var olan saklı anlamsal zenginliği vurgulamaktadır. Koşuşturmalı hayat içerisinde insanlar kendilerine az zaman ayırmakladır ve buda okuyucuların ve özellikle yazarların yazım dünyalarına oldukça az zaman ayırdıklarını vurgulamaktadır. Bu sebepten dolayı hikaye yazmak isteyen yazarlar çok kısa bir kurguda ve kısa sürede dile getirme ihtiyacı içerisindeyler. Bu sunumun amacı, kıpkısa oluşlarına rağmen bu hikayelerin çok zengin anlam deryalarına sahip olduğu ve buna bağlı olarak okuyucu kitlelerinin bu anlam genişliğini sezinleyebilmeleri için edebi açıdan yeterince dolu olmaları gerektiğidir. Bu gereksinim ise yorumlamaların kişiden kişiye göre değişebildiğidir. Böyle bir çalışmanın örnekleri Amerikan, İngiliz ve Türk yazım dünyasında görülmektedir. Farklı edebiyat dünyalarında bu yeni edebi türün ortaya çıkışı ve yaygınlaşması, aslında bu türün modern ve özellikle çağdaş edebiyat döneminde yazarlarlarca ne kadar benimsediğini ortaya koymaktadır. Bu çalışma içerisinde amaç, belirtilen edebiyat dünyalarından bir kısa kısa hikayenin belirlenerek yorumsal açıdan ne kadar zengin olduklarını belirtmek olacaktır. Böylelikle, karşılaştırmalı olarak

ele alınacak bir çalışma sergilenerek okuyucuya anlam deryanın genişliği hatırlatılarak çevrilmiş olan birçok yabancı kısa kısa hikayelerin okunması teşvik edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kısa Kısa Hikayeler, Modern/çağdaş Edebiyat Dünyası, Koşuşturmaca, Yorum Zenginliği

DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİNDEKİ FUTBOL TARAFTARLARININ TAKIMLARIYLA ÖZDEŞLEŞME DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Özgür KARATAŞ

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, ozgur.karatas@inonu.edu.tr

Abdullah BİNGÖLBALI

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, bingolbali@gmail.com

ÖZET

Futbol takımlarının başarı sağlamasında on ikinci adam olarak adlandırılan taraftarlarının desteğini alması önem arz etmektedir. Taraftarların takımlarıyla özdeşleşme düzeyinin belirlenmesi hem takımların eksikliklerini gidermesi hem de taraftarların daha iyi hizmetler alması açısından da önemlidir. Bu araştırmanın amacı, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki futbol taraftarlarının takımlarıyla özdeşleşme düzeylerinin incelenmesidir.

Araştırmada betimsel yöntemlerden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 2017-2018 futbol sezonunda Süper Lig, 1.Lig ve 2. Ligde mücadele eden Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki profesyonel 7 futbol takımının (Süper Ligde Yeni Malatyaspor, 1.Ligde Büyükşehir Belediye Erzurumspor, Elazığspor, Gaziantepspor, Gazışehir Gaziantepspor, 2. Ligde ise Amed sportif faaliyetler, Şanlıurfaspor) taraftarları olan 944 kişiyi kapsamaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Wann ve Branscompe (1993) tarafından geliştirilmiş, Günay ve Tiryaki (2003) tarafından da Türkçe'ye çevrilerek geçerlik güvenirlik çalışmaları yapılmış 'Spor Taraftarı Özdeşleşme Ölçeği' kullanılmıştır. Araştırmamızda Spor Taraftarı Özdeşleşme Ölçeğine ait cronbach'd alpha katsayısı 0,88 olarak bulunmuştur. Anlamlılık düzeyi olarak $\alpha=0,05$ olarak benimsenmiştir.

Araştırmamıza katılan taraftarların yaş değişkeni, medeni durum değişkeni ve taraftarı olduğunuz takım değişkeni ile taraftarların takımlarıyla özdeşleşme düzeyi puan ortalamaları arasında anlamlı farkların olduğu ($p<0,05$) eğitim durumu değişkeni, meslek değişkeni ve gelir düzeyi değişkenleri ile taraftarların takımlarıyla özdeşleşme düzeyi puan ortalamaları arasında ise anlamlı farkların olmadığı ($p>0,05$) belirlenmiştir. Takımları üst liglerde mücadele eden taraftarların takımlarıyla özdeşleşme düzeyleri puanlarının yüksek olduğu, alt liglere inildikçe taraftarların takımlarıyla özdeşleşme düzeylerinin düştüğü tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; yaş, medeni durum ve taraftarı olduğunuz takım değişkenlerinin taraftarların takımlarıyla özdeşleşme düzeyi üzerinde etkili olduğu, eğitim durumu, meslek ve gelir düzeyi değişkenlerinin ise taraftarların takımlarıyla özdeşleşmesinde etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Taraftar, Özdeşleşme.

MODEL BİR SENTETİK BOYANIN SULU SOLÜSYONDAN BİYOSORPSİYONU İÇİN YENİ BİR BİYOSORBENT MATERYALİ OLARAK YEŞİL BİR DENİZ MAKROALG FİKO-BİYOMASININ KULLANIMI

Fatih DENİZ

Doç. Dr., Harran Üniversitesi, f_deniz@outlook.com

Hakan YILDIZ

Öğr. Gör., Harran Üniversitesi, hyildiz@harran.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmada, sulu solüsyondan metilen mavisi boyasının biyosorpsiyonu için yeni bir biyosorbent materyali olarak bir deniz makroalgi, *Ulva lactuca*, fiko-biyoması değerlendirilmiştir. Deneysel çalışmalar, bir kesikli mod biyosorpsiyon sisteminde, solüsyon pH'sı, biyosorbent miktarı, başlangıç boya konsantrasyonu ve reaksiyon süresi gibi operasyonel faktörleri optimize etmek için yapılmıştır. Boya biyosorpsiyon sistemi için denge verileri, Freundlich, Langmuir ve Dubinin-Radushkevich izoterm modelleriyle modellenmiştir. Yalancı birinci merteye, yalancı ikinci merteye, Elovich ve partikül içi difüzyon modelleri, metilen mavisi biyosorpsiyonu kinetik verilerini modellemek için kullanılmıştır. Biyosorbentin, metilen mavisi için giderim verimi, artan boya konsantrasyonu ve reaksiyon süresi ile artmış, biyosorbent dozu ve pH artışı ile azalmıştır. Elde edilen kinetik veriler, biyosorbent tarafından metilen mavisinin uzaklaştırılmasının, en iyi yalancı ikinci merteye modeliyle tanımlandığını göstermiştir. İzoterm ve termodinamik çalışmaların sonuçları, Langmuir modelinin, biyosorpsiyon denge verilerini iyi bir şekilde temsil ettiğini ve bu biyolojik arıtım sisteminin uygulanabilir, spontan ve fiziksel olduğunu göstermiştir. Kullanılan biyosorbentin maksimum metilen mavisi giderim kapasitesi, 155,059 mg g⁻¹ olarak bulunmuştur. Tüm bu bulgular, hazırlanan makroalg biyosorbentinin, sucul ortamdan metilen mavisi moleküllerinin uzaklaştırılması için oldukça iyi bir potansiyele sahip olduğunu ortaya koymuştur.

300

Anahtar Kelimeler: Biyolojik arıtım sistemi, Fiko-biyomas, Makroalg, Sentetik boya, *Ulva lactuca*

UTILIZATION OF A GREEN MARINE MACROALGA PHYCO-BIOMASS AS A NOVEL BIOSORBENT MATERIAL FOR BIOSORPTION OF A MODEL SYNTHETIC DYE FROM AQUEOUS SOLUTION

ABSTRACT

A marine macroalga, *Ulva lactuca*, phyco-biomass was evaluated as a novel biosorbent material for the biosorption of methylene blue dye from aqueous solution in this research. The experimental studies were performed to optimize the operational factors including solution pH, biosorbent amount, initial dye concentration and reaction time in a batch mode biosorption system. The pseudo-first-order, pseudo-second-order, Elovich and intra-particle diffusion models were used to model the kinetic data for the biosorption of methylene blue. The equilibrium data for the dye biosorption system were modeled by Freundlich, Langmuir and Dubinin-Radushkevich isotherm models. The removal yield of the biosorbent for methylene blue increased with increasing dye concentration and

reaction time while it decreased as the biosorbent dose and pH increased. The obtained kinetic data indicated that the removal of methylene blue by the biosorbent was best described by the pseudo-second-order model. The results of isotherm and thermodynamic studies showed that Langmuir model represented the biosorption equilibrium data well and this biotreatment system was a feasible, spontaneous and physical. The maximum methylene blue uptake capacity of used biosorbent was found to be $155.059 \text{ mg g}^{-1}$. All these findings revealed that the prepared macroalga biosorbent has a fairly good potential for the removal of methylene blue molecules from aqueous medium.

Keywords: Biotreatment system, Phyco-biomass, Macroalga, Synthetic dye, *Ulva lactuca*

ALG BAZLI ATIK BİYOMAS KULLANILARAK SUCUL SİSTEMDEN SENTETİK BOYA KİRLİLİĞİNİN BİYOREMEDİASYONU İÇİN YENİLENEBİLİR ETKİLİ BİR BİYOSORBENT MATERYALİ

Fatih DENİZ

Doç. Dr., Harran Üniversitesi, f_deniz@outlook.com

Hakan YILDIZ

Öğr. Gör., Harran Üniversitesi, hyildiz@harran.edu.tr

ÖZET

Su kaynaklarının sentetik boya molekülleriyle kirlenmesi, endüstriyel operasyonların artmasıyla her geçen gün artmaktadır. Bu çalışmada, sucul sistemden model bir sentetik gıda boyası olarak Food Green 3'ün biyosorpsiyonu için ekonomik ve etkili bir biyosorbent materyali olarak *Spirogyra* spp. (Chlorophyta)'den elde edilen alg bazlı bir atık biyomasın performansı değerlendirilmiştir. Deneysel çalışmalar, kesikli modda çalışan bir biyosorpsiyon sisteminde pH, biyosorbent miktarı, boya konsantrasyonu ve temas süresi gibi operasyonel faktörlerin optimize edilmesi için gerçekleştirilmiştir. Elde edilen denge verileri, Freundlich, Langmuir ve Dubinin-Radushkevich izoterm modelleri ile modellenirken, yalancı birinci mertebe, yalancı ikinci mertebe, Elovich ve partikül içi difüzyon modelleri, boya biyosorpsiyonu kinetik verilerini modellemek için kullanılmıştır. Kinetik çalışma sonuçları, boya biyosorpsiyonunun, yalancı ikinci mertebe modeliyle en iyi şekilde tanımlandığını göstermiştir. İzoterm ve termodinamik çalışmaları, Freundlich modelinin, biyosorpsiyon dengesini en iyi şekilde ifade ettiğini ve bu biyoremediasyon sisteminin uygulanabilir, spontan ve fiziksel olduğunu göstermiştir. Böylece, elde edilen bulgular, hazırlanan atık alg bazlı biyosorbentin, sentetik boya molekülleri ile kirletilmiş sucul sistemlerin biyoremediasyonu için çevre dostu, etkili ve ekonomik bir biyosorbent malzemesi olarak kullanılabilirliğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Algler, *Spirogyra* spp., Atık biyomas, Sentetik boya, Biyoremediasyon

A RENEWABLE EFFICIENT BIOSORBENT MATERIAL FOR BIOREMEDIATION OF SYNTHETIC DYE POLLUTION FROM AQUEOUS SYSTEM USING ALGA BASED WASTE BIOMASS

ABSTRACT

The contamination of water resources by synthetic dye molecules is increasing day by day with the increase of industrial operations. In this study, the performance of an alga based waste biomass obtained from *Spirogyra* spp. (Chlorophyta) was assessed as an economic and efficient biosorbent material for the biosorption of Food Green 3 as a model synthetic food dye from aqueous system. The experimental studies were performed to optimize the operational factors including pH, biosorbent amount, dye concentration and contact time in a batch mode biosorption system. The obtained equilibrium data were modeled by Freundlich, Langmuir and Dubinin-Radushkevich isotherm models while the pseudo-first-order, pseudo-second-order, Elovich and intra-particle diffusion models were used to model the kinetic data for the biosorption of dye. The kinetic study

results indicated that the dye biosorption was best described by the pseudo-second-order model. The isotherm and thermodynamic studies showed that Freundlich model best represented the biosorption equilibrium and this biotreatment system was a feasible, spontaneous and physical. Hence, the obtained findings showed that the prepared waste alga based biosorbent could be employed as an eco-friendly, efficient and economical biosorbent material for the bioremediation of contaminated aqueous systems with synthetic dye molecules.

Keywords: *Spirogyra* spp., Waste biomass, Synthetic dye, Bioremediation

REJENERE SELÜLOZ CUPRO LİFİ İLE PAMUKLU TEKSTİL ÜRETİMİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI

REGENERATED CELLULOSIC CUPRO FİBER AND COTTON TEXTILE PRODUCTION SUSTAINABILITY APPROACH

Banu Hatice GÜRCÜM

PROF.DR. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi, Tekstil Tasarım Bölümü
banugurcum@gmail.com

Sıla BİNGÖL

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tekstil Tasarımı, slbngl@outlook.com

Mualla Gözde ÇALIŞKAN ÇOBAN

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tekstil Tasarımı, gozdecc@yahoo.com

ÖZET

Dünya nüfusundaki artış ve yaşam standartlarındaki gelişme sonucunda tekstil tüketiminde önemli bir artış söz konusu olmuştur. Günümüzde küresel ölçekte tekstil ve hazır giyim üretimi yıllık 80 milyon tonun üzerinde gerçekleşmektedir. Bu nedenle işletme rekabetçiliği, sürdürülebilirlik, doğal kaynakların sınırlandırılması, çevresel ve sosyal konular ile ilgili konular etkiler giderek daha fazla dikkate alınmaktadır. Dolayısıyla bu endüstrinin çevresel performansının iyileştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Tekstil sektöründe sürdürülebilir yaklaşıma güzel örneklerden biri de cupro lifleridir

Cupro odun hamurundan üretilen rejenere selülozik elyaftır. Bir diğer adı ise pamuk linteridir. Selüloz karışık bir çözelti içinde çözülür. Bakır tuzları ve amonyak, daha sonra çözelti içine sıkıştırılır. Bir spinneret kullanılarak bir koagülasyon banyosu yapılır. Selüloz bir multifilament form vererek rejenerasyona tabi tutulur. Bu yüzden de Cuprammonium Rayon olarak adlandırılır. Cupro bir eko-tekstil olarak kabul edilir. Ayrıca, cupro çevreye zarar vermeden kısa sürede toprakta çözünür. Yani biyolojik olarak parçalanabilir.

Bu çalışma kapsamında tekstil sektörü için sürdürülebilirlik değerlendirmeleri ile birlikte cupro liflerinin özelliklerinin incelendiği çalışmalara yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Sürdürülebilirlik, cupro, rejenere pamuk*

ABSTRACT

A significant increase in textile consumption has occurred as a result of global population growth and overall improvement of living standard. The total volume of textile and fashion production at the global level is estimated to be more than 80 million tons annually, and therefore improving the environmental performances of this industry is vital. Issues related to enterprise competitiveness, sustainability, limitation of natural resources, environmental and social impacts are increasingly considered. One of the best examples of sustainable approach in the textile sector is cupro fibers

Cupro is a regenerated cellulosic fiber made from wood pulp or cotton linters. Cellulose is dissolved in a mixed solution of copper salts and ammonia, then the solution is pressed into a coagulation bath using a spinneret had where the cellulose is subjected to regeneration, giving a multifilament yarn . So it is also called Cuprammonium Rayon. Cupro is considered as an eco-textile. Also, cupro is soluble in the soil in a short time without damaging to the the environment. So it is biodegradable.

Within the scope of this study, studies on the properties of cupro fibers along with the sustainability assessments for the textile sector will be included.

Keywords: *Sustainability, cupro, regenererated cotton*

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN SOSYAL ZEKA DÜZEYLERİNE ETKİSİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR UYGULAMA

A STUDY FOR MEASURING THE EFFECT OF THE DEMOGRAPHIC PROPERTIES OF UNIVERSITY STUDENTS ON SOCIAL INTELLIGENCE LEVELS

Saliha EMRE DEVECİ

Dr., Gaziantep Üniversitesi SBMYO, salihaemre@gantep.edu.tr

ÖZET

İnsanı diğer canlılardan ayıran en belirgin özellik ve insanın yaşadığı topluma uyumunu sağlayan zekâ kavramı hakkında yapılan birden çok tanım vardır. Eğitim bilimcileri zekâyı öğrenmek olarak tanımlarken; biyologlar çevreye uyum sağlama, psikologlar muhakeme yaparak sonuca ulaşma ve çözüm bulma, bilgisayar mühendisleri ise zekâyı bilgi işleme yeteneği olarak tanımlamaktadır. Şüphesiz insanların bir takım fizyolojik temel ihtiyaçlarının yanında sosyalleşme, diğer insanlarla ilişkiler kurma, toplum içinde bir yer edinme, kendini bir grubun, bir sosyal kimliğin parçası gibi hissetme güdülere de bulunmaktadır. İnsanların diğer insanlarla ilişkisi gözlemlendiğinde bazılarının bunu oldukça etkin bir biçimde yaptığı, sağlıklı bir biçimde etkileşim ve iletişimde bulunduğu bazılarının ise bu konuda başarısız olduğu ortaya çıkmaktadır. Buradan hareketle araştırmacılar sosyal zekâ, sosyal beceri kavramları üzerinde durmuşlardır. Sosyal zeka kavramı 1920'li yıllardan beri psikologları uğraştıran bir kavramdır. Zaman zaman unutulmuş, zaman zaman büyük ilgi çekmiştir.

Thorndike (1920) zekâyı; soyut, mekanik ve sosyal zekâ olmak üzere üçe ayırarak incelemiştir. Thorndike'a göre, soyut zekâ düşünceleri; mekanik zekâ insanın çevresinde yer alan somut materyalleri anlama ve yönetme yeteneğini içermektedir. Sosyal zekâ ise, diğer insanları anlama ve yönetme, insan ilişkilerinde akıllıca davranma yeteneğini kapsamaktadır. Sosyal zekâ genel hatlarıyla bireyin toplumsal beklentilerle kendi beklentilerini ustaca harmanlaması, sosyal açıdan uyumlu ve ilişkilerinde empati yeteneğine sahip olması anlamındadır. Bireyin çevresiyle kurduğu farkındalık, empati ve sosyal uyum olan sosyal zeka aile ilişkileri, arkadaş ve çevreyle yapılan etkinliklerin desteği ile gelişmektedir. Sosyal zekanın gelişmesinde bir çok faktörün önemli rolü olsa da en temel kaynak ebeveyn ve aile ortamı olmaktadır. Bu konu ile ilgili yapılan araştırmalar ergenlik döneminde çocukların sosyal dünyalarındaki değişiklikler aile baskısı ve sosyal kapasitenin yetersiz kaldığı durumlarda ergenlerin bu ara çağda yaşıtlarına karşı düşmanca yaklaşımlarda ve davranışlarda bulduklarını belirtmektedir.

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin çeşitli demografik özelliklerinin sosyal zeka düzeylerine etki ölçülmeye çalışılmıştır. Sosyal zekâ seviyesini belirlemek için Tromso Sosyal Zekâ Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu öğrencileri oluşturmaktadır. Bu evrenden kolayda örneklem yöntemi ile 215 öğrenci seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada t-testi ve tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Zeka, Sosyal Zeka, sosyal zeka alt boyutları.

ABSTRAC

There are multiple definitions about the most distinctive feature that distinguishes man from other living things, and the concept of intelligence that enables human adjustment to society. Educational scientists define intelligence as; biologists define adaptation to the environment, psychologists make conclusions by finding reasoning, and computer engineers define intelligence as the ability to

process information. There is no doubt that people have a number of physiological basic needs as well as socializing, building relationships with other people, getting a place in society, and making a group feel like a part of a social identity. When the relationship of people with other people is observed, some of them do it quite effectively, others interact and communicate in a healthy way and it fails to do so. From this point of view, researchers emphasized social intelligence and social skills. The concept of social intelligence is a concept that has been struggling with psychologists since the 1920s. From time to time forgotten, it has attracted great attention from time to time.

Thorndike (1920); abstract, mechanical and social intelligence. According to Thorndike, the ideas of abstract intelligence; mechanical intelligence includes the ability to understand and manage concrete materials around the human being. Social intelligence encompasses the ability to understand and manage other people, and to act wisely in human relations. Social intelligence generally means that the individual skillfully blends social expectations with his / her own expectations, is socially compatible and has the ability to empathize in their relations. Social intelligence, which is the awareness, empathy and social cohesion that an individual establishes with his / her environment, develops with the support of family relations, friends and environmental activities. Although many factors play an important role in the development of social intelligence, the main source is the parent and family environment. Researches on this subject indicate that adolescents have hostile behaviors and behaviors towards their peers in these interim periods when the changes in the social worlds of adolescents are insufficient in family pressure and social capacity.

In this study, the effects of various demographic characteristics of university students on social intelligence levels were tried to be measured. Tromso Social Intelligence Scale was used to determine the level of social intelligence. The universe of the study is composed of the students of Gaziantep University Vocational School of Social Sciences. From this universe, 215 students were chosen with easy sampling method. Face to face survey method was used as a data collection tool. In the study, t-test and one-way variance analysis were performed.

Key words: Intelligence, Social Intelligence, social intelligence sub-dimensions.

ÇALIŞANLARIN İŞ TATMİN DÜZEYLERİNİN İŞ PERFORMANSLARINA ETKİSİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK BİR UYGULAMA

AN APPLICATION TO MEASURE THE EFFECT OF WORKERS' LEVELS ON WORK PERFORMANCE

Saliha EMRE DEVECİ

Dr., Gaziantep Üniversitesi SBMYO, salihaemre@gantep.edu.tr

ÖZET

İş tatmini bir çok yazar tarafından farklı şekillerde tanımlanan bir kavramdır. Bunun altında yatan neden ise, çalışanın işinden tatmin olmasını sağlayan birçok unsurun var olması ve tanımlamalarında bu unsurlar çerçevesinde yapılmış olmasıdır denilebilir. İş tatmini ile ilgili yapılan tanımlamalardan bazılarını şu şekilde sayabiliriz. “Çalışanların işinden duyduğu mutluluk”, “kişinin işini veya iş deneyimini değerlendirmesinden kaynaklanan hoşça giden veya olumlu duygusal durum” şeklinde tanımlanmaktadır. Çeşitli iş özellikleri, koşulları ve çıktıları iş tatmini ile ilgilidir. Rolden kaynaklanan stres kaynakları (çatışma, aşırı yüklenme ve belirsizlik), iş ortamında yaşanan olaylar, beklenti-değer ve inançlar ile i görenin örgütten beklentileri ile örgütün sağladıklarının düzeyi bunlara örnek verilebilir. İş tatmini elde edemeyen kişinin psikolojik olgunluğa erişmesi zorlaşır ve bu durum bireyi hayal kırıklığına uğratar. İş tatmini çalışanın verimliliğini artırırken iş tatminsizliği çalışanın verimliliği ve performansını düşürmektedir. Bu psikoloji içindeki çalışan işini sabote edebilmekte ve hatta işten ayrılabilir. İnsansız örgüt ve yönetim olabilmesi mümkün değildir. Örgütler insanlarla doğar, gelişir veya ortadan kalkarlar. Bu nedenle örgütler ne kadar teknoloji ile donatılmış olursa olsunlar temel olarak insana dayalıdır. Bu nedenle çalışanların iş tatmin düzeyleri önemlidir.

İş performansı ise; bir iş görenin ilgili olduğu birimin ve örgütün amaçlarına niteliksel ve niceliksel katkılarının toplam ölçüsüdür. Performans kavramı; başarı, etkililik, verimlilik, yetenek, amaca ulaşma düzeyi ve memnuniyet gibi kavramlarla birlikte, onların derecelerini belirleyici bir unsur olarak kullanılmaktadır. Performans algısının uygulayıcısının bakış açısına bağlı olması, farklı şekillerde değerlendirilmesine neden olmaktadır. Performans değerlendirmesi, kişilerin, birimlerin ya da kurumların performanslarının önceden belirlenmiş bazı kriterlere göre ya da “benzer diğerlerinin performansları” temelinde “ölçme işlemi” içeren bir süreçtir. İnsan kaynakları yönetimi alanındaki bazı araştırma ve uygulamacıların vurguladığı gibi performans değerlendirmesi en zor, karmaşık ve ilgili herkesi memnun etmesi mümkün olmayan bir insan kaynakları faaliyetidir.

Bu çalışmada, çalışanların iş tatmin düzeylerinin iş performanslarına etkisi ölçülmeye çalışılmıştır. İş tatmin düzeyini belirlemek için Minnesota İş Tatmini Ölçeği ve iş performansını ölçmek için iş performans ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Gaziantep’te faaliyet gösteren 300 çalışan olan bir market ve şubesi oluşturmaktadır. Bu evrenden kolayda örneklem yöntemi ile 135 çalışan seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak yüz yüze anket yöntemi kullanılmıştır. Çalışanların iş tatmini ile iş performansı arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik Çoklu Regresyon ve Basit Regresyon analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş tatmini, Performans, İş Performansı, Minnesota İş tatmin ölçeği.

Abstrac

Job satisfaction is a concept defined by many authors in different ways. The underlying reason for this is that there are many elements that enable the employee to be satisfied with his job and his descriptions are made within the framework of these elements. Some of the definitions about job satisfaction can be counted as follows. Olumlu Employee happiness ”is defined as“ a pleasant or positive emotional state arising from the evaluation of a person's work or work experience “. Various job characteristics, conditions and outcomes relate to job satisfaction. These include stress sources (conflict, overload and uncertainty), events in the business environment, expectations-values and beliefs, and the expectations of the organization from the organization as well as the level of the organization's achievements. The person who cannot achieve job satisfaction becomes more difficult to reach the psychological maturity and this situation disappoints the individual. Job satisfaction increases employee productivity while job dissatisfaction reduces employee productivity and performance. The employee within this psychology can sabotage the job and even leave the job. Unmanned organization and management is not possible. Organizations are born, developed, or disappeared. For this reason, no matter how much technology they are equipped with, organizations are fundamentally human. Therefore, job satisfaction levels of employees are important.

Business performance; is a total measure of qualitative and quantitative contributions to the objectives of the unit and organization to which an employee is involved. Performance concept; they are used as a determinant element in terms of success, effectiveness, efficiency, ability, level of achievement and satisfaction. The perception of performance depends on the perspective of the practitioner and causes it to be evaluated in different ways. Performance evaluation is a process that involves the ler measurement process kurum on the basis of some predetermined criteria of the performance of individuals, units or institutions, or lar performances of similar ones Performans. As some research and practitioners in the field of human resources management emphasize, performance evaluation is the most difficult, complex and human resource activity that cannot be satisfied by all concerned.

In this study, the effect of the job satisfaction levels of the employees on the job performance was measured. Minnesota Job Satisfaction Scale and job performance scale were used to measure job satisfaction. The universe of the study consists of a market and a branch with 300 employees in Gaziantep. A total of 135 employees were selected from this population with easy sampling method. Face to face survey method was used as a data collection tool. Multiple Regression and Simple Regression analyzes were conducted to determine the relationship between job satisfaction and job performance of the employees.

Keywords: Job Satisfaction, Performance, Job Performance, Minnesota Job Satisfaction Scale.

**KUR'AN-I KERİM'DE KADINLAR HAKKINDA NEGATİF ALGI OLUŞTURMAYA
YÖNELİK KULLANILAN ARGÜMANLAR**
**ARGUMENTS USED TO CREATE NEGATIVE PERCEPTION ON WOMEN IN THE
QUR'AN**

Ramazan BİÇER

Prof. Dr. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, rbicer@sakarya.edu.tr

ÖZET

İslam ise kadını ilk önce insan olarak kabul etmiş, fitri farklılıkların dikkate alınması gereken konularda ise kadını kadın olarak, erkeği de erkek olarak muhatap almıştır. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de her iki cinse yüklenen vazifelerde erkeğin ve kadının fitri yapıları göz önüne alınmıştır. Kur'an, erkekle kadının aynı nefisten yaratıldığını söyleyerek, gerek yaratılış, gerek hukuk ve gerekse toplum açısından aynı yerde durduklarını vurgulanmıştır.

Ancak İslam'ın ortaya çıkışından bu yana değişen sosyal ve coğrafi şartların zorlanması sonucunda, Kur'an'ı yorumlamaya çalışan müfessirlerin; ayetleri kuşatan tarihi ve toplumsal şartları göz önünde bulundurmamak, Kur'an ayetlerinin indiriliş sebeplerini dikkate almamak, Kur'an'da ki bazı ifadeleri bağlamından soyutlayarak ele almak, ayetlerdeki zahiri anlamın yanı sıra diğer üslup özelliklerini gözönüne almamak gibi yaklaşımları Müslümanların kadına bakış açısının şekillenmesine yol açmıştır.

Kur'an-ı kerim'de “Nisâ/Kadınlar” adıyla bir sure bulunması yanında kadınların niteliklerini anlatan ayetler de mevcuttur. Ana hatlarıyla ilahi buyruklar sıralanırken, “erkek ve kadınlar” ifadesi bulunan birçok ayet vardır. Bununla birlikte “kadınların hilece” olduklarını belirten Yusuf suresi 28. ayet bazı müfessir ve kesimlerce, olumsuz bir nitelik olarak tüm kadınlara teşmil edilmiş e bu konuda negatif bir algı şekillendirilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmamızda, ilgili ayetin anlamına yönelik İslam bilginlerinin görüşleri üzerinde duracağız.

Anahtar Kelimeler: Kur'an, Tefsir, Kadın, Kelam, hile.

ABSTRACT

Islam has evaluated the woman in human status. In the subjects that should be taken into consideration in the distinction of phyto-differences, the woman has taken the man as a woman and the man as a man. As a matter of fact, in the Quran, the functions of men and women were taken into consideration in the tasks performed on both sexes. The Qur'an emphasizes that men and women are created from the same spirit, and they stand in the same place in terms of creation, law and society.

In Qur'an, there is a period called “Nisa / Women” and there are verses about the qualities of women. While there are divine commandments outlined, there are many verses that have the expression “men and women. In addition, the verse 28, which states that women are a cheat “hile” negative, has been extended to all women as a negative quality by some of the commentators and sections, and a negative perception has been tried to be shaped. In this study, we will focus on the opinions of Islamic scholars about the meaning of the relevant verse.

Key Words: Qur'an, Tafsir, Kalam, Women, Creation.

İNSAN SAĞLIĞI AÇISINDAN BİYOLOJİK SAATİ ETKİLEYEN ÇEVRESEL FAKTÖRLER

ENVIRONMENTAL FACTORS AFFECTING THE BIOLOGICAL CLOCK OF HUMAN HEALTH

Eda ALEMDAR

Dr. Goce Delcev Üniversitesi Tıp Fakültesi, inventorsbrain@gmail.com

Ramazan BİÇER

Prof. Dr. Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, rbicer@sakarya.edu.tr

ÖZET

Genelde canlıların özelde ise insanın bedensel işlevlerinde düzenli bir işleyiş biçimi bulunmaktadır. Bu, bütün bedeni kuşatan ve organlarıyla birlikte vücudu tüm ayrıntılarıyla yöneten ve yönlendiren bir olgunun mevcudiyetiyle bağlantılıdır. Bu doğal kontrol ve zamanlayıcı sistem, biyolojik saat sayesinde gerçekleşmektedir. Onun sayesinde hücrelerin işlevleri düzenlenir ve insan bedeninin tüm faaliyetleri harekete geçer ve de canlılarda doğma, büyüme ve gelişme gibi olgular vuku bulur. Bitkilerin değişim ve gelişimi, hayvanların yaşam süreci, bazılarının uykuya yatması veya göç etmesi gibi tüm olgu ve gelişimler, kendi yapılarıyla bağlantılı doğalarının sahip olduğu biyolojik saat ile yönlendirilmekte, şekillendirilmekte ve gerçekleşmektedir.

Organizmalarda bulunan biyolojik saat, günü oluşturan gece ve gündüz salınımını gösteren biyolojik bir ritimdir. Bu ise, canlılarda vücut bulan ruhsal ve fiziksel, durağan ve davranışsal eylem ve salınımları oluşturur. Bu da bedeninin işleyiş biçimini şekillendirir. Bu ritmin işleyiş biçimindeki döngünün sağlıklı işlememesi, birçok hastalığın temel etkeni olarak kabul edilmektedir (Paganelli, 2018; Yadav, 2017). Bu doğrultuda biyolojik saatin mekanizmasını ve doğru zamanlamayı keşfetmenin, hastalıkların teşhis ve tedavisine ışık tutacağı anlaşılmaktadır.

İbn Sina'nın ifadesi doğrultusunda doktor, sadece hasta bedenindeki bulgularına göre değil, o hastalıkta etkin olan tabiatı iyi tanımakla başarılı sonuçlar elde eder (İbn Sina, 2017). Bu bağlamda klasik dönem Müslümanların tıp çalışmaları ile modern tıp çalışmaları yanında astronomik veriler doğrultusunda yapmış olduğumuz araştırmaya göre, hastalıkların tedavisinde en uygun olan zaman dilimi ve bu zaman dilimini oluşturan biyolojik saat belirginleşmiştir. Bu çalışmada ayrıca gezegenlerin gece ve gündüz döngüsüne ve her bölgenin konumuna göre ayarlanıp, o bölge hangi gezegenin döngüsüne giriyorsa, tespit edilen biyolojik saatte, o ışının rengiyle hastalıkların tedavisinin yapılabileceği, yine tarafımızca belirginleşmiştir.

Yine bu çalışmamıza göre Ay ve Güneş yanında gezegenlerin dünya ile ışık ve frekans bağlantısı bulunmaktadır. Onların, dünya bölgelerine doğrudan etkisi söz konusudur. Bu etki şekli ışın ve renk frekanslarıyla gerçekleşmektedir. Nitekim son araştırmalara göre (MacDonald et Al, 2018), karadeliklerin radyo yankıları olduğu ve onların evrene enerji jeti saldıgını ortaya çıkmıştır. Buna göre evrende yayılan ışıkların dünyayı etkilediği kabul edilebilir (MacDonald et Al, 2018). Yine uzaydaki yüklü parçalar, dünyanın manyetik alanına etki etmektedir. Bu doğrultuda uzaydaki kütleler, evrene ışık ve enerji yaymaktadır. Bu, güneş sistemi için de söz konusudur. Ancak bunun yeterli düzeyde belirlenmesi için daha çok bilimsel araştırmalara ihtiyaç bulunmaktadır. Bize göre, dünyaya etki edebilen gezegenler ve dünya döngüsü ekseninde her gezegenin etki alanı ve zamanı farklıdır. Buna göre de bölgenin saat dilimi farklıdır. Bu doğrultuda, tarafımızca belirlenen zaman dilimleri, gece ve gündüz döngüsüne ve her bölgenin konumuna göre ayarlanıp, o bölge hangi gün ve saatte, hangi gezegenin döngüsüne giriyorsa, belirginleşen biyolojik saatte gezegenden yayılan o ışık dalgasının renk frekansıyla uygulanacak bir tedavinin, hastalıkların tedavisinde en başarılı sonuç vereceği kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Biyolojik Saat, Zaman dilimi, Ay, Güneş, Gezegenler, İnsan sağlığı.

ABSTRACT

Background: The purpose of this study was to identify the most suitable Time periods for the treatment of diseases by considering human biological clocks and consider treatment recommendations in terms of such factors and how they influence human health and treatment. Specifically we address how planetary rays impact specific time zones.

Methods: Reference sources come from the classical period in Islamic history where studies were done in the fields of medicine and astronomy. During a certain portion of the classical period, Islamic medical scientists were also at the same Time interested in astronomy. Thus, they evaluated both astronomy and medical data in the course of treatment. This study has no connection with astrology.

Results: During the classical period of Islamic history, medical studies put forth that people are affected by environmental factors arising from the moon and the sun. Additionally humans are at the same time affected by planetary movement in the solar system. To obtain an understanding of how such environmental factors influence our health, it is important to determine the operational mode and timing of hormones in relation to our biological clock, which manages bodily functions and timing of such functions in humans. Thus, the relationship between the moon, sun, and humans must be understood correctly. This study utilized modern studies of medicine and astronomy with data from classical astronomy and medicine to better understand such relationships. This approach is distinct and unrelated to astrology. **Conclusion:** The thesis in our study offers theoretical information for future research. We believe that the data here will be a key resource for subsequent experimentbased studies.

Key Words: Biological Clock, Time Zone, Moon, Solar, Planets, Human health.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN 3 BOYUTLU YAZICIYA YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ

Leyla UŞENGÜL

Öğretmen, Bahçeşehir Koleji, leyla.usengul@bahcesehir.k12.tr

Ferhat BAHÇECİ

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, ferhatbahceci@hotmail.com

ÖZET

Günümüzde 3 boyutlu yazıcılar tıp, sağlık, mimari, tekstil, askeri uygulamalar, endüstri, gıda, uzay, havacılık ve eğitim gibi birden çok alanda kullanılmaktadır. Çeşitli alanlarda kullanılan 3 boyutlu yazıcılar gün geçtikçe eğitim alanında da önemli bir yer edinmektedir. 21. Yy becerilerine sahip bireyler yetiştirmek amacıyla 3 boyutlu yazıcılar teknolojinin eğitime entegrasyonunda kullanılmaktadır. Coğrafya dersinde; rölyef tasarımı ve baskısı, biyoloji dersinde; molekül modellerin basımı, matematik dersinde; üç boyutlu nesnelerin çizimi ve hesaplamaların yapılması, sanat eğitiminde; sanatsal nesnelerin tasarlanması ve yazdırılması gibi birçok derste kullanılan 3 boyutlu yazıcılar teknoloji tasarım, robotik kodlama gibi derslerde de yaratıcılığın artırılmasında, soyut kavramları somutlaştırmada, öğrencilerin ilgisini çekip derse daha etkin katılımlarının sağlanması ve sınıf içi etkileşimin daha kolay olması açısından önemli bir araç olarak görülmektedir. 3 boyutlu yazıcıların eğitimde kullanımı öğrencilerin fiziksel, zihinsel, mesleki ve sosyal gelişimlerinde de katkı sağladığı görülmüştür. Bu çalışmanın amacı ortaokul düzeyindeki öğrencilerin 3 boyutlu yazıcıya yönelik metaforik algılarının ortaya çıkarılıp incelenmesidir. Bu genel amaç kapsamında “Öğrencilerin 3 boyutlu yazıcıya yönelik metaforik algıları nasıldır?” ve “Öğrencilerin 3boyutlu yazıcıya yönelik metaforik algıları arasında cinsiyete göre farklılık var mıdır?” sorularına cevap aranmıştır. Bu çalışmada, betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak var olan bir durumu ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen bir ölçek yoluyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi gibi istatistiksel analizler kullanılarak incelenmiştir. Araştırmanın bulgularına göre ortaokul düzeyindeki öğrencilerin 3 boyutlu yazıcıya yönelik çeşitli metaforik algılarının olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte ortaokul öğrencilerinin 3 boyutlu yazıcıya yönelik metaforik algıları ile cinsiyet gibi çeşitli değişkenler arasındaki ilişki incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üç boyutlu yazıcı, Eğitim, Eklemeli imalat.

TEKSTİL TASARIMINDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE BİYOPOLİMERLER SUSTAINABILITY AND BIOPOLIMERS IN TEXTILE DESIGN

Banu Hatice GÜRCÜM

Prof.Dr. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Tekstil Tasarımı
Bölümü banugurcum@gmail.com

Mualla Gözde ÇALIŞKAN ÇOBAN

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Enstitüsü, Tekstil
Tasarımı ABD gozdecc@yahoo.com

Sıla BİNGÖL

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Enstitüsü, Tekstil
Tasarımı ABD slbnl@outlook.com

ÖZET

Artan nüfus ve ihtiyaçlar yaşadığımız Dünya üzerinde var olan kaynakları hızla tüketmekte, ekosistemin dengesini bozmakta, Dünya Limit Günü süresini kısaltmaktadır. Toplumların varlığını devam ettirme yolculuğunda çözüm aracı olarak karşımıza sürdürülebilirlik kavramı çıkmaktadır. Sürdürülebilirlik çevresel, toplumsal ve ekonomik boyutta olup, birbirleriyle iç içe olacak şekilde ilişkili ve her geçen gün gelişmektedir. Ekosistemdeki kaynak, malzeme ve ürün kullanımını düzenleyen döngüsel ekonomi, malzeme akış analizi, yaşam döngüsü analizi gibi yöntemler, gerekli olan kaynakların kullanım miktarlarını sınırlamaya çalışmakta ve ağırlıklı olarak çevresel sorunları ortaya koymaktadır. Tespit edilen bu sorunlara çözüm yöntemi olarak polimer bilimi, biyonomik olarak parçalanabilen, sıfır atıkla geri dönüştürülebilir yeni polimerler geliştirmektedir. Tekstil alanında da sürdürülebilir biyopolimer tekstil liflerinin üretilmesi için multidisipliner araştırmaların sürekli yapılmakta olduğu görülmektedir. Bu nedenle bu araştırmanın amacı tekstil alanında mevcut sürdürülebilirlik yöntemlerini incelemek ve sürdürülebilirliğin en yenilikçi yaklaşımlarından biri olan biyopolimerlere örnek olarak Umorfil lifinin özelliklerini açıklamak olarak belirlenmiştir. Umorfil lifi geri dönüştürülmüş balık pullarından elde edilen kalojen peptid amino asidi ile viskoz, polyester veya naylon6'nın birleşmesiyle oluşan bir hayvansal biyopolimer olduğundan, tekstil lifi olarak hem insanın ortaya koymuş olduğu katı atıkların dönüştürülmesiyle elde edilmesi, hem de tekstil ürünü haline geldiğinde doğada biyolojik olarak %100 çözünebilir özelliğiyle sürdürülebilirliğe etkin bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sürdürülebilirlik, Biyopolimer, Biyonomik Lifler, Umorfil

ABSTRACT

Increasing population and needs are rapidly consuming the resources on Earth, disrupting the balance of ecosystem and shortening World Limit Day time. The concept of sustainability emerges as a means of solution in the journey of societies to continue their existence. Sustainability has an environmental, social and economic dimension and is interdependent and evolving. Methods such as cyclic economy, material flow analysis, and life cycle analysis that regulate the use of resources, materials and products in the ecosystem try to limit the amount of use of the resources required and reveal environmental problems predominantly. As a method of solution to these problems, polymer science develops new bionic-degradable, new waste-recyclable polymers. It is seen that multidisciplinary researches are continuously being made in the field of textiles for the production

of sustainable biopolymer textile fibers. Therefore, the purpose of this study is to examine the sustainability methods in textile sector and to explain the properties of Umorfil fiber as an example of biopolymers which are one of the most innovative approaches of sustainability. Umorfil fiber is an animal biopolymer formed by the combination of collagen peptide amino acid with recycled fish flakes and viscose, polyester or nylon6. It provides an effective contribution to sustainability with its 100% soluble property.

Keywords: Sustainability, Biyopolimer, Bionic Fiber, Umorfil

NaI(Tl) DEDEKTÖRÜNÜN CEVAP FONKSİYONUNUN ANALİTİK OLARAK İNCELENMESİ

ANALYTICAL INVESTIGATION OF THE RESPONSE FUNCTION OF NaI(Tl) DEDECTOR

Ürkiye AKAR TARIM

Dr. Öğretim Üyesi, Uludağ Üniversitesi, uakar@uludag.edu.tr

ÖZET

Endüstri, tıp, tarım ve nükleer bilimlerin çeşitli uygulamalarında özellikle gamma ışını kaynağı olan radyoizotopların kullanımının artmasıyla radyasyona daha fazla maruz kalmak insan sağlığı üzerinde çok tehlikeli etkilere neden olabilir. Bu nedenle, çevreye ve çalışılan herhangi bir örneğe aktarılan ve bu ortamlar tarafından soğurulan enerjinin belirlenmesinde kullanılan radyasyon dedektörleri ile ilgili çalışmalar büyük önem taşımaktadır. Radyasyon dedektörlerinden NaI(Tl) sintilasyon dedektörleri sağlık fiziği, endüstri ve çevresel ölçümlerde yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu dedektörlere ait en temel karakteristiklerden birisi olan cevap fonksiyonlarının elde edilerek, gamma ışını spektrumlarının temel özelliklerinin belirlenmesi oldukça önemlidir. Spektrumların elde edilmesinde, kullanılan spektrometrelerin ayırma gücü, kanal sayısı ve dedektör verimi gibi parametreler önem taşımaktadır. Son yıllarda gamma ışını spektrumlarının elde edilmesi ile ilgili deneysel ve Monte Carlo hesaplamaları üzerine pek çok çalışma yürütülmüştür. Bu çalışmada, 2"x2" boyutlarında bir NaI(Tl) dedektörü içine giren 662 keV enerjiye sahip gamma ışınlarının dedektör ortamında yaptığı etkileşmeler sonucu ortama aktardığı enerji teorik olarak bulunmuştur ve bu şekilde toplam spektrum elde edilmiştir. Çalışılan gamma ışını enerjisi için iki etkin etkileşme, Compton saçılması ve fotoelektrik soğurulmadır. Bu iki etkileşme için olasılık hesaplamaları ortalama giriş uzunluğu yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Hesaplamalarda Cs-137 kaynağından yayınlanan gamma ışınları için serbest yol yerine ortalama giriş uzunluğu belirlenmiş ve kullanılmıştır. Ortalama giriş uzunluğunun hesabı dedektörün hacmi ve yüzey alanı kullanılarak yapılmıştır. Teorik olarak elde edilen cevap fonksiyonu 2"x2" boyutlarında bir NaI(Tl) dedektörü ile birlikte Canberra MCA serisi 2048 kanallı çok kanallı analizör ve gerekli elektronik donanım kullanılarak elde edilen Cs-137 radyoizotopuna ait deneysel spektrum ile karşılaştırılmıştır. Karşılaştırma sonucu her iki yöntemle elde edilen spektrumların birbirleriyle uyumlu olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: NaI(Tl) dedektörü, cevap fonksiyonu, ortalama giriş uzunluğu

ABSTRACT

With the increasing use of radioisotopes, especially emitting gamma rays, in various applications in industry, medicine, agriculture and nuclear sciences, the exposure for longer duration to radiations can cause very harmful effects on human health. Therefore, the studies on radiation detectors used for determination of transmitted energy and associated energy absorption to the sample and surroundings becomes of a paramount importance. NaI(Tl) scintillation detectors from radiation detectors have been commonly used for health physics, industry, and environmental measurements. It is quite important to obtain response of these detectors to gamma rays, one of the most fundamental characteristics, and to specify main features of the gamma ray spectra. The parameters such as resolution, the number of channels and efficiency of the spectrometers used are important in obtaining the spectra. In recent years, many experimental studies and Monte Carlo computational works have been conducted to obtain gamma ray spectra. In the present study, the energy that deposited in a 2"x2" NaI(Tl) detector by gamma rays with the energy of 662 keV that entering the detector and interacting with the detector material was found theoretically and thus total spectrum was obtained. Two main

interactions were considered between gamma rays and detector material; photoelectric absorption and Compton scattering. The probability calculations for these two interactions were performed by using the mean chord length method. In the calculations, mean chord length traversed by gamma rays emitted from Cs-137 source was introduced instead of mean free path. The mean chord length was calculated using the volume and surface area of the detector. Theoretically obtained spectrum was compared with the experimental spectrum of the Cs-137 radioisotope obtained by using a 2"x2" NaI(Tl) together with Canberra MCA series Multichannel analyzer with 2048-channels, and the required electronic equipment. It is clear from this comparison, the spectra obtained by both methods were compatible with each other.

Keywords: NaI(Tl) detector, response function, mean chord length

BİR KÖPEKTE İÇ ORGAN TUTULUMLU MALİGN LENFOMA OLGUSU
A CASE OF MALIGNANT LYMPHOMA WITH INTERNAL ORGAN METASTASIS IN
A DOG

Burak KARABULUT

Arş. Gör. Dr., Fırat Üniversitesi, bkarabulut@firat.edu.tr

Aydın ÇEVİK

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, acevik@firat.edu.tr

ÖZET

Malign lenfoma, köpeklerin yaygın görülen lenfoproliferatif bir tümöral hastalığıdır. Köpeklerin malign tümörleri içerisinde, kemoterapiye en iyi yanıt veren ve tedavi oranı en yüksek olan tümörlerden biri olduğu için hastalığın teşhis edilmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu çalışmada, 3 yaşlı, dişi, İngiliz Pointer ırkı bir av köpeğinde rastlanılan malign lenfoma olgusunun makroskopik ve mikroskopik bulgularıyla ortaya konulması amaçlanmıştır.

Klinik bulgu olarak, 1-2 gündür devam eden halsizlik ve iştahsızlık, sonrasında görülen ani ölüm bilgileriyle ve nekropsi istemiyle Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Patoloji Anabilim Dalına getirilen köpeğin sistemik nekropsisi yapıldı. Tüm dokulardan örnekler alınarak %10' luk formalin solüsyonunda tespit edildi. Doku takip kasetlerine alınan dokular, rutin doku takibi işleminden geçirildikten sonra parafine gömüldü, mikrotom ile 3-5 µm kalınlığında kesitler alındı, hematoksil-eozin boyama yöntemi ile boyandı ve ışık mikroskopunda incelenip görüntüler alındı.

Nekropsi incelemesinde, hayvanın tüm yüzeysel lenf yumrularının yaklaşık 5-6 kat büyümüş olması ilk dikkati çeken bulgu oldu. Karın boşluğu açıldığında ise karaciğerin ve dalağın karın boşluğunu dolduracak şekilde büyüdüğü ve karaciğerin renginin solgun olduğu görüldü. Böbrek kapsulasının zor soyulduğu ve subkapsüler solgun alanların varlığı dikkati çekti. Mezenteriyal lenf yumrularının aşırı büyüdüğü ve değişen büyüklüklerde çok sayıda loblanma gösterdiği görüldü. Mikroskopik incelemede, lenf yumrularında atipik, değişen çekirdek büyüklerine sahip, mitotik aktiviteli lenfositlere rastlanıldı. Benzer şekilde bu hücrelere, metastatik olarak, karaciğer, böbrek, dalak ve gözde de rastlanıldı.

Köpeklerde, neoplastik hastalıklar diğer hayvan türlerine göre daha fazla önem teşkil etmektedir. Bazı çalışmalara göre 10 yaşın üzerindeki köpeklerde tümör nedeniyle ölüm oranı %45' lere varabilmektedir. Malign lenfoma, her yaştan ve her ırktan köpekte görülebilmektedir. Görülme sıklığının insanlardan daha yüksek olduğu bildirilmiştir. Ağrıya neden olmayan periferik lenfadenopati dışında klinik bulgu görülmemesi hastalığın klinik tanısını güçleştirmektedir.

Sonuç olarak, sunulan çalışmanın, makroskopik ve mikroskopik bulgularıyla, köpeklerin en önemli tümöral hastalıklarından olan malign lenfomanın iyi bir örneği olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Malign lenfoma, tümör, köpek

ABSTRACT

Malignant lymphoma is a common lymphoproliferative tumoral disease of dogs. Diagnosis of the disease is very important as it is one of the tumors which is the best responding to chemotherapy and the high treatment rate is among the malign tumors of dogs.

In this study, we aimed to present a case of malignant lymphoma in a 3-year-old, English Pointer breed dog with macroscopic and microscopic findings.

Systemic necropsy of the dog performed, which was brought to the Department of Pathology, Faculty of Veterinary Medicine of Firat University with information of sudden dead after 1-2 days of weakness and anorexia. Samples from all tissues were fixed in 10% formalin solution. The tissues put in the tissue processing cassettes, were embedded in paraffin after routine tissue processing and 3-5 µm thick sections were taken with microtome, stained with hematoxylin-eosin, examined under light microscope and images were taken.

In the necropsy examination, the first remarkable finding was that all superficial lymph nodes of animal grew 5-6 times. When the abdominal cavity was opened, it was seen that the liver and spleen were growing to fill the abdominal cavity and the liver was pale. The presence of subcapsular pale areas in kidney was noted. Mesenterial lymph nodes were overgrown and showed large lobes of varying sizes. Microscopic examination revealed lymphocytes with atypical and varying nuclei in lymph nodes. Similarly, these cells were also found in metastatically, liver, kidney, spleen and eyes.

In dogs, neoplastic diseases are more important than other animal species. According to some studies, the mortality rate due to tumor in dogs over 10 years of age may reach 45%. Malignant lymphoma can be seen in all ages and dogs of all races. It has been reported that the incidence is higher than that of humans. There is no clinical findings other than peripheral lymphadenopathy which do not cause pain and this situation makes the clinical diagnosis difficult.

Consequently, the present study with macroscopic and microscopic findings is thought to be a good example of malignant lymphoma, one of the most important tumoral diseases of dogs.

Keywords: Malignant lymphoma, tumor, dog

YÜZEYEL FEMORAL ARTER PSEUDOANEVRİZMASI İLE GELEN MARFAN SENDROMU; OLGU SUNUMU

Cengiz GÜVEN

Dr.Öğretim Üyesi, Adıyaman Üniversitesi, guvencengz@yahoo.com

Marfan sendromu(MS) FBN1 genindeki mutasyonlar ile ortaya çıkan otozomal dominant geçişli bir konnektif doku hastalığıdır. Ergenlik ve genç erişkinlik çağına kadar tanı konulamayabilir. Klinik belirtiler bazen siliktir ve yaşla birlikte ortaya çıkar. Uzun ince extremiteler, zayıf vucut yapısı ,gözde lens ve iris anomalileri, üst extremitede flexiyon kontraktürleri, kulaç/boy mesafesi artışı ve cilt patolojileri görülebilir. Kardiyovasküler sistemde özellikle Mitral Valv Prolapsusu , Mitral Yetmezlik, Aort Yetmezliği ve Aort anevrizma ve disseksiyonu ile karşımıza çıkabilir.

MS tanısı alan hastalar da ölüm sıklıkla aort disseksiyonu ve aort anevrizma rüptürü nedeniyle olduğundan takipleri Bilgisayarlı Tomografi Anjiyografi(BTA) veya Manyeti Rezonans Anjiyografi(MRA) ile yapılmalıdır. Ayrıca MR ile ölçülebilen torasik desendan aortun elastisitesi, ilerleyici desendan aort dilatasyonunun bağımsız bir göstergesi olabilir. Bu nedenle 6 aylık aralıklarla MR veya BTI incelemesi erken proflaktik cerrahi için önemlidir. MS da aort anevrizma cerrahi endikasyonu ; pozitif aile öyküsü olanlarda >5cm, aort kapak cerrahisi yapılacaklarda aort kökünün>4,5 cm olmasıdır

Bizim vaka spontan yüzeysel femoral arter pseudoanevrizma ile gelmiş yapılan multisistem incelemesinde ileri mitral kapak yetmezliği , orta şiddette aort kapak yetmezliği, arkus ve inen aortada multipl sakkuler anevrizmalar görülmüş ve genetik klinik incelemede Marfan Sendromu tanısı konulmuştur. Hasta aort ve kalp kapak cerrahisi için onam vermediğinden bu patolojilere müdahale edilememiştir. Femoral pseudoanevrizma muhtemelen şiddetli bası ağrısı yaptığından cerrahi olarak onarılmıştır. Hastaya tüm aile fertlerinin genetik danışmanlık alması tavsiye edildi ve medikal tedavisi düzenlenerek önerilerle taburcu edildi.

Sonuç olarak genç yaşlarda periferik arteriyel anevrizmalarla gelen hastalara multidisipliner yaklaşılmalı ve konnektif doku hastalıkları göz önünde bulundurulmalıdır.

MARDİN/MAZIDAĞI BÖLGESİ FOSFATLARININ ÖZELLİKLERİ

Pınar BİÇİCİ ÇETİNKAYA

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, pinarbicici@hotmail.com

ÖZET

Mazıdağı, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin Dicle Bölümünde Mardin ilinin 47Km kuzeybatısında, 1030-1090 metre yükseklikte ve adını aldığı dairevi dağlar serisinin orta yerindeki düzlükte kurulmuştur. Mardin'de Mazıdağı'nda zengin fosfat yatakları bulunmaktadır. Türkiye'de üretilen ve ithal edilen fosfatın tamamına yakın bölümü gübre sanayinde tüketilmektedir. Fosfatın yerine ikame olacak herhangi bir madde bulunamadığından, özellikle sulanabilir tarım arazimizin artmasına paralel olarak (özelikle GAP Bölgesinde) fosfat tüketiminin önümüzdeki yıllarda da artacağı kesin olarak söylenebilir. Bu çalışmada Mardin/Mazıdağı fosfatının özellikleri, kullanım alanları araştırılmış ve çeşitli analizler yapılmıştır.

Anahtar kelimeler: Mazıdağı, Fosfat, Analiz.

ABSTRACT

Mazıdağı is located in the Dicle region of the Southeastern Anatolia Region in the middle of the series of mountains in which it is named at the height of 1030-1090 meters, 47Km northwest of Mardin province. Mazıdağı in Mardin has rich phosphate deposits. Most of the produced and consumed in Turkey imported phosphate fertilizer industry. As there is no substance to replace the phosphate, it can be said that the consumption of phosphate (especially in the GAP Region) will increase in the coming years, especially in parallel with the increase in the irrigable agricultural land. In this study, the properties and usage areas of Mardin / Mazıdağı phosphate were investigated and various analyzes were performed.

Keywords: Mazıdağı, Phosphate, Analysis.

ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

PROSPECTIVE TEACHERS' OPINIONS TOWARDS THEIR DIGITAL LITERACY LEVEL

Mehmet Nuri GÖMLEKSİZ

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, nurigomleksiz@yahoo.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Fırat Üniversitesi'nde Pedagojik Formasyon Eğitimi kursuna katılan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Öğrencilerin tamamına ulaşmak mümkün olduğundan ayrıca örneklem seçimine gidilmemiştir. Çalışma grubunun tamamı örneklem olarak alınmıştır. Çalışmaya toplam 974 öğretmen adayı katılmıştır. Katılımcıların 526'sı kadın, 448'i erkektir. Veri toplama aracı olarak Hamutoğlu, Güngören, Kaya Uyanık ve Gür Erdoğan (2017) tarafından Türkçeye uyarlanmış olan "Dijital Okuryazarlık Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliği için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır. Analizler sonucunda dijital okuryazarlık ölçeği geçerli ve güvenilir bulunmuştur. Beşli Likert tipinde olan ölçek toplam 17 madde ve dört alt boyuttan oluşmaktadır. Tutum alt boyutunda 7, Teknik alt boyutunda 6, Bilişsel alt boyutunda 2, Sosyal alt boyutunda da 2 madde yer almaktadır. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları ise şu şekilde hesaplanmıştır; Tutum 0,88, Teknik 0,89, Bilişsel 0,70, Sosyal 0,72, ölçeğin tümü 0,93. Araştırma ile Pedagojik Formasyon programına kayıtlı öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerine ilişkin görüşlerinin cinsiyetleri, bölümleri ve öğrenim durumları açısından istatistiksel olarak farklılaşıp farklılaşmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının görüşleri tutum, teknik, bilişsel ve sosyal alt boyutlar ile ölçeğin tümü açısından analiz edilmiştir. Öğretmen adaylarının görüşlerinin cinsiyet ve öğrenim durumu değişkenleri açısından değişip değişmediğini belirlemek için bağımsız gruplar t testi, öğrenim gördükleri bölüm değişkeni açısından değişip değişmediğini belirlemek için de tek yönlü varyans analiz kullanılmıştır. Araştırma sonuçları öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerine ilişkin görüşleri arasında istatistiksel açıdan farklılaşmaların olduğunu ortaya koymuştur. Araştırma sonuçları doğrultusunda öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık düzeylerinin sağlanabilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin çeşitli önerilerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Okuryazarlık, Pedagojik Formasyon Kursu, Öğretmen Adayı

Abstract

The aim of this study is to determine prospective teachers' views towards their digital literacy levels. Survey method was used in the study. Study group included prospective teachers enrolled at Pedagogical Formation Course at Fırat University. All prospective teachers were included into the study so no sample was chosen. Totally 974 prospective teachers, 526 females and 448 males, participated the study. Digital Literacy Scale Hamutoğlu, Güngören, Kaya

Uyanık and Gür Erdoğan (2017) was used as the data collection tool. Exploratory and confirmatory factor analyses were used for the structure validity and the scale was found both valid and reliable. Five-Likert-style scale includes 17 items and four subscales. The subscales were named as attitude (7 items), technical (6 items), cognitive (2 items) and social (2 items). Cronbach Alpha reliability coefficients of the subscales were calculated as follows: Attitude 0,88, Technical 0,89, Cognitive 0,70, Social 0,72, and the whole scale 0,93. With the study it was aimed to determine whether prospective teachers' views towards their digital literacy levels differed in terms of gender, department and education status. Participants' views were analyzed based on attitude, technical, cognitive, social subscales and the whole scale. Independent groups t test was used to see whether prospective teachers' views differed based on gender and education status variables while One-way ANOVA was used to see the differences in terms of department variable. Study results revealed that prospective teachers' views towards their digital literacy levels differed statistically. Several recommendations to increase digital literacy levels of prospective teachers are offered in the direction of the findings obtained from the study.

Key Words: Digital Literacy, Pedagogical Formation Course, Prospective Teacher

MEKÂN ANLAYIŞININ TOPLUMSAL YAŞAM TARAFINDAN EVRİLİŞİ THE APPROACH OF THE SPACE EVOLUTION BY SOCIAL LIFE

Dr. Öğr. Üyesi Nihal Arda AKYILDIZ

Fırat Üniversitesi Mimarlık Fak., Bina Bilgisi ABD, nihalardaa@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Hasan POLAT

Fırat Üniversitesi Mimarlık Fak., Yapı Bilgisi ABD, hpolat@firat.edu.tr

ÖZET

Toplumların en büyük özellikleri olarak; ortak tarihi ve kültürel değerleri, yaşadıkları coğrafya ve iklim koşullarına bağlı benzerlikleri, dini inanışları, ahlak yapıları ve dünya görüşleriyle şekillenen ortak etik değerleri, sosyo-ekonomik farklılıklarını oluşturan unsurlarla açıklana gelmiştir. Toplumsal yaşamın başladığı İlk Çağ'dan bu yana Avrupa ve Asya'nın kültürel unsurlarına bağlı değerlerinin farklılıklarından dolayı, birbirinden farklı toplumsal gelişmeler yaşanmasına neden olduğu görülmüştür. Bunların etkileriyle değişen kültürel, sosyo-ekonomik yapı; toplumsal yapı ve mekânsal tasarım süreçlerinde bir takım farklılıkların yaşanmasına neden olmuştur. Tarihsel süreç boyunca, insanın bilgiyi ürettiği ve bunu yeni kuşaklara aktardığı, uygarlıkları ve toplumsal süreçleri yaşatarak dönüştürmüş ve toplumsal hayatın inşasını günümüze kadar sürdürmüştür.

Mekân tasarımları; barınma ihtiyacını karşılamak üzere öncelikle konut yapıları ile başlamış gelişen ve değişen toplumsal yaşamla birlikte kentsel konut ve kentsel mekân tasarım ve düzenlemelerinin biçimlendirilmesi şeklinde olmuştur. Önceleri temel ihtiyaçların karşılandığı küçük ve işlevsel konut olarak tasarlanırken, daha sonra sosyalleşmeyle birlikte; bireylerin rahatı, zevki, estetik duygusu ve konfora olan düşkünlüğüne koşut biçimde şekillenmeye başlamıştır. Ekonomik yapı, toplumsal statü ve refah seviyesine göre; planların formları, üretim yapı malzemeleri, mekânların büyüklükleri ve çeşitleri de artmıştır.

Sanayi devriminin etkileriyle, özellikle 19. yüzyılda yaşanmaya başlayan teknolojik ve teknik gelişmelerin yanı sıra, mekân tasarımına zenginlik kazandıran yapı malzemelerinde de çeşitlilik artmıştır. Endüstriyel gelişmelerin sonucunda kurulan fabrikalar, yeni bir işçi sınıfının doğmasına, böylece kalabalıklaşan işçi sınıfını barındıracak konut sorununun da başlamasına neden olmuştur.

20. yüzyılla birlikte ise, tüm dünyayı saran 'küreselleşme' kendini göstermiş, insanların ne şekilde yaşadıklarından çok ne şekilde ve formda yaşayacakları gerektiği önem kazanmıştır. Küresel köy halinde tek dil, ırk, kültür olma rüyasıyla; birbirine benzeyen toplumlar gün yüzüne çıkmaya başlamıştır. Bunun belirleyicisi de coğrafya, kültür ve iktidarın yanı sıra dönemlere yön veren mekân tasarımcıları -mimar, kent tasarımcıları vb.- olmuştur. Chicago Okulundan çıkan mekân ve kent üzerine fikir ve felsefelerin yanı sıra icatlar ve teknolojik gelişmeleri destekleyen mimarların kurduğu Bauhaus Okulu gibi girişimler mekân dizaynında; modern yaşamla birlikte, modern mimarlığın da gelişmesine katkıda bulunmuştur.

Çalışma kapsamında yaşanan gelişmelerin, toplumları sadece kültür, ekonomi ve sosyal boyutlarda değil, yaşamları ve zihinleri biçimlendiren mekân tasarım süreci ve mekân üretme biçimleri açısından da dönüştürerek evrilmesini sağladığı ortaya konacaktır. Bu tarihlerden sonra

değişen yaşam şartları ve insanların değişen ihtiyaç ve gereksinimlerine göre biçimlenen mekânların toplumsal yapıda yarattığı değişimler ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mekân Anlayışı, Sosyal Hayat, Toplumsal Yapı, Mimari Özellikler.

ABSTRACT

As the biggest characteristics of societies; the common historical and cultural values, their similarities to the geography and climatic conditions, their religious beliefs, moral structures and their common ethical values shaped by their worldviews have been explained by the elements that make up socio-economic differences. Since the beginning of social life, it has been seen that due to the differences of European and Asian cultural elements, different social developments have been experienced. Cultural, socio-economic structure that changes with their effects; social structure and spatial design processes have caused differences. Throughout the historical process, it has transformed human beings to produce knowledge and transfer it to the new generations, to live civilization and social processes and to continue the construction of social life to this day.

Space designs to meet the need for housing, it has been in the form of shaping urban housing and urban space design and arrangements with the developing and changing social life which started with residential buildings. I designed it as a small and functional housing where basic needs were met, then with socialization; It has taken shape under the comfort, taste, aesthetic sense of the individuals and the devotion to comfort. According to economic structure, social status and welfare level; forms of the plans, production building materials, the size and types of spaces increased.

With the effects of the industrial revolution, in the 19th century, technological and technical developments, and the diversity of the building materials that enrich the space design has increased. The factories established because of industrial developments have led to the emergence of a new working class and thus the problem of housing to accommodate the working class.

In the twentieth century, the likely globalization net surrounding the entire world has manifested itself, and it has gained importance in what form and form it will live in rather than how they live. With the dream of becoming a single language, race, culture in the global village; societies that resemble each other are emerging. The determinants of this were geography, culture and power, and space designers - architects, urban designers, etc. - who guided the periods. Besides the ideas and philosophies about the space and the city from the Chicago School, the Bauhaus School, founded by architects who support inventions and technological developments, is the place of design; Along with modern life, he also contributed to the development of modern architecture.

It will be revealed that the developments experienced within the study not only transform the societies in terms of culture, economy and social dimension but also their transformation by transforming them in terms of the space design process and space production forms shaping lives and minds. After these dates, the changing living conditions and the changes in the social structure of the spaces formed according to the changing needs and needs of people will be discussed.

Keywords: Space Concept, Social Life, Social Structure, Architectural Features

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN DEĞER YÖNELİMLERİ

Gönül ŞENER

Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniversitesi, gonulsener@munzur.edu.tr

ÖZET

Değer, bir grup ya da toplumun üyesi olan bireylerin ortak duygu ve düşüncelerini yansıtan, genellenmiş ahlaki inançlardır. Bireyler ilk eğitim yeri olan aile içinde belli temel değerleri kazanarak okula gelirler, okulda bu değerlerin üzerine katmanlar inşa edilir. Okuldan mezun olan öğrenciler belli değerleri kazanarak mezun olurlar. Bu açıdan bakıldığında bireyleri toplum yaşamına hazırlama misyonuna sahip olan okullar hem akademik açıdan başarılı hem de temel değerleri benimsemiş bireyleri yetiştirme amacını gütmektedir. Böylelikle okullar hoşgörü, adaletli olma, paylaşma, işbirliği, güvenilir olma gibi temel değerlerin kazandırılmasında bilinçli uygulamalara yer vererek, bu değerlerin öğrencilerin yaşayarak içselleştirmelerine kaynaklık etmektedir. Küreselleşen dünyada meydana gelen hızlı değişme ve gelişme toplumsal yapıda da kendini göstermektedir. Gençler bu değişme ve gelişimden en çok etkilenen bireylerdir. Özellikle toplumsal yapıdaki değişimin gençler üzerindeki etkisinin en belirgin olarak gözlemlendiği alan gençlerin değer yönelimleri olmaktadır. Gençler toplumun bir üyesi olarak hem toplumsal değerlerdeki değişimlerden etkilenmekte hem de toplumdaki bu değer değişimini harekete geçirici bir rol üstlenmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin değer yargılarının bilinmesi tutum ve davranışları hakkında bilgiler sunması açısından önem taşımaktadır. Bu araştırma ile Meslek Yüksekokul öğrencilerinin değer yönelimlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada amaçlı örneklem yöntemi kullanılarak 2018-2019 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 60 meslek yüksekokulu öğrencisi çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Çalışma verilerinin analizinde nitel araştırma yöntemleri içinde sıklıkla kullanılan içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Oluşturulan form 5 adet açık uçlu soruda oluşmaktadır. Araştırmanın geçerli ve güvenilir kabul edilebilmesi için gerekli işlemler yapıldıktan sonra, görüşme formundan elde edilen veriler kodlanarak temalar oluşturulmuş, oluşturulan temaların frekans ve yüzde değerleri hesaplanmıştır. Yapılan analizler sonucunda elde edilen bulgular ve bu bulgular doğrultusunda ortaya çıkan sonuçlara, tartışmaya ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Meslek Yüksekokulu, öğrenci, değer

ANATOMİ BİLİMİNDEN SANATA: GUNTER VON HAGENS ANATOMY TO ART: GUNTHER VON HAGENS

Mesut YAŞAR

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, mesut.yasar@inonu.edu.tr

ÖZET

Polonya asıllı Alman bilim adamı, anatomist Gunter Von Hagens, 1977 yılında “plastinasyon” tekniğini bulmuştur. Bu teknikle yaptığı çalışmalarını ilk olarak 1994 yılında Japonya’da sergilemiş, gördüğü ilgi nedeniyle 60’tan fazla ülkede sergi açmıştır. Bu buluş, Hagens’i dünya çapında hem büyük bir bilim adamı hem de “başyapıt” ortaya koyan büyük bir “sanatçı” yapmıştır. Bilime hizmet etmeyi amaçlayan ve bir sanat eseri olan bu buluş, pekçok açıdan tarihte bir ilk olmuştur.

Sanat alanında her gün yeni buluşların yapıldığı bir çağda yaşamaktayız; büyük sanatsal çıkışlar, beraberinde yeni “teknik” buluşları ve yeni “kuramları” getirmektedir. Bu nedenle, bir sanat eseri ya da sanatçı hakkında yorum yaparken, esere hangi ölçütlerle yaklaşıldığının ortaya konulması gerekmektedir. Ancak, bugünün bir sanatsal yaklaşımını ve kuramını ölçüt olarak Hagens’in sanatını analiz edebilmek zor gibi görülmektedir. Bu zorluğa karşın çalışmada Hagens’in buluşunu, sanat eseri yapan nedenlerin araştırılması amaçlanmıştır.

Plastinasyonlar hakkında birçok makaleye ulaşılmış; ancak bunların genellikle teknik açıklamalar, bilime katkılar, kimi ülkelerdeki yasaklamalar ve insan kadavrasının sergilenmesinin dinsel açıdan uygun olup/olmadığı hakkındaki tartışmalar olduğu görülmüştür. Sergilerle ilgili yazılar ise sergi tanıtımı ve ölü insan bedenine olan merak ile ilgili magazin haberlerinin ötesine geçememiştir. Hagens’in çalışmalarının sanatsal yönüyle ilgili, kendisinin birkaç açıklaması dışında, ciddi bir çalışmaya ulaşılamamıştır.

Bu çalışmada Rönesans’tan günümüze sanatın değişim süreçleri, sanat ve bilimin **gerçeğe** olan evrimsel yaklaşımları irdelenmekte; bu bilgiler ışığında, Hagens’in sanatı hakkında bir kanıya varmanın mümkün olduğuna inanılmaktadır.

Ortaya çıkan sonuca göre, Hagens’in buluşu, sanatta ve bilimde “gerçeklik arayışı” bağlamında bir kesişme noktası olmuş, 20. yy ile başlayan sanattaki köklü değişimler (yaklaşımlar), bu teknikle ortaya çıkan çalışmaların “sanat objesi” olarak kabul edilmesine yol açmıştır.

Anahtar kelimeler: Plastinasyon, Gerçeklik, Başyapıt, Anatomi, Kadavra

ABSTRACT

Gunther Von Hagens, a German scientist of Polish descent, invented the plastination technique in 1977. He first exhibited his works he made by this method in Japan in 1994 and opened exhibitions in more than 60 countries due to the interest in his works. This technique he invented has made Hagens both a great scientist and a great “artist” who made a “masterpiece” throughout the world. This invention, a work of art which aims to serve science, is a first in history in many respects.

We are living in an era where new discoveries are made every day in the field of art. The great artistic breakthroughs bring along new “technical” inventions and new “theories”. Therefore, it is necessary to determine the criteria by which the work is evaluated when commenting on a work of art or an artist. However, it is difficult to analyze the art of Hagens by taking a contemporary approach and theory into consideration. Despite this challenge, the present study aimed to investigate the reasons that make Hagen’s invention a work of art.

Many studies on plastination were examined, however, it has been seen that they generally comprised technical explanations, contributions to science, prohibitions in some countries, and debates on the religious suitability of displaying human cadavers. The articles about the exhibitions did not go beyond the news about the exhibition reviews and magazine news about the curiosity for the dead human body. No serious information could be achieved on the artistic aspects of Hagens' work, except for a few explanations by himself.

In this study, the process of change in art from the Renaissance to the present, the evolutionary approaches of art and science to reality were examined. In light of this information, it is believed that it is possible to reach a conclusion about Hagens' art.

According to the results obtained, Hagens' invention has been an intersection point in the context of "search for reality" between art and science. The radical changes (approaches) in the art that started with the 20th century have led to the acceptance of the works that emerged with this technique as art object.

Keywords: Plastination, Reality, Masterpiece, Anatomy, Cadaver

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİLERİNİN ÖRGÜTLENME SORUNU

Dr.Öğretim Üyesi İbrahim GÖRÜCÜ

İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü

İbrahim.gorucu@inonu.edu.tr

Mevsimlik tarım işçilerinin istihdamdan ulaşma, sağlıktan eğitime kadar birbirine geçmiş sorunlar içerisinde oldukları bir gerçektir. Bu sorunların çözümü konusunda Yasama ve Yürütme organlarının yanısıra sivil toplum kuruluşlarının da önemli çabaları bulunmakla birlikte sorunların çözüldüğünü söylemek mümkün değildir. Sorunlarla karşı karşıya olan kesimlerin geçmişten günümüze bu sorunlara yönelik en iyi çözümü yine kendilerinin bildiği düşünülmektedir. Bu nedenle Mevsimlik tarım işçilerinin iç içe oldukları sorunların çözümünde karşılaşılan en önemli sorunların başında örgütsüz olmaları gelmektedir.

Bu durum sorunların çözümünde, kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının ilgisine bağımlı hale getirmekte veya sorunların çözümsüz kalmasına neden olmaktadır. Tarım çalışanları ilk iş kanunu olan 3008 sayılı İş kanunu ve sonraki yasal düzenlemelerin tamamında bireysel iş ilişkilerinin kapsamı dışında bırakılmışlardır. Çalışma ilişkileri açısından Türk Borçlar kanununa tabi durumdadırlar. Çalışma ilişkilerinin dışında kalan tarım çalışanları toplu iş ilişkileri ne ilişkin düzenlemelerde tersine bir düzenleme ile diğer çalışanlarla eşit tutulmuşlardır. Tarım işçilerinin örgütlenmesi konusunda yasal bir engel bulunmamaktadır. Fakat yaptıkları iş ve çalışma alanları itibariyle bu konuda gelişme kaydettiklerini söylemek mümkün görülmemektedir. Çalışmanın amacı yasal bir engel olmamasına rağmen Mevsimlik tarım işçilerinin örgütlenme sorunlarının nedenlerini araştırmak ve uygulanabilir çözüm önerileri geliştirmektir. Çalışmada örgütlenme önündeki engelleri incelendiğinde sorunların,

- Yasal düzenlemelerin yetersizliği
- Kurumsal yapının ilgisizliği
- Tarım çalışanlarının sık sık yer değiştirmeleri
- Tarımda çalışma nedenleri
- Sendikaların bu kesime yönelik ilgisizliği
- Ekonomik gerekçeler başlıkları altında toplandığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Mevsimlik Tarım İşçisi, Sendikalar, İstihdam, 6356 sayılı Sendikalar Kanunu, İŞKUR, Örgütlenme

THE ROLE OF MICRORNA-21 LEVELS IN THE PROTECTION OF MYOCARDIAL ISCHEMIC POSTCONDITIONING

Gülnur ASLAN

Engin SAHNA

Department of Pharmacology, Faculty of Medicine, Firat University, Elazığ

gulnurecz@gmail.com, esahna@firat.edu.tr

Objective: Despite the powerful protective effects of ischemic preconditioning, the clinical application of this phenomenon has been rather disappointing, mainly because preconditioning must be instituted before the ischemic event. Brief episodes of myocardial ischemia-reperfusion (I/R) employed during reperfusion after a ischemic insult may attenuate the total I/R injury. This phenomenon has been termed ischemic postconditioning (PostC). I/R induced myocardial injury include oxidative stress, loss of contractile function of the heart, arrhythmias and irreversible myocyte injury. MicroRNAs are expressed as endogenous physiological regulators of gene expression. MicroRNAs are known to play an important role in many physiological and pathological processes, including cardiac fibrosis, cardiac growth and arrhythmogenesis. Recently, the involvement of some microRNAs such as microRNA-21 in the pathophysiology of myocardial infarction has been reported. Circulating microRNAs are reported to be new and sensitive biomarkers of infarction and function as a signaling mechanism between cells. In this study, we aimed to investigate the role of microRNA-21 and oxidative stress parameters MDA, GSH in the protection of PostC in rat heart.

Materials and methods: The rats were randomly divided into three groups as control, I/R and PostC. To produce cardiac damage, the left main coronary artery was occluded for 30 min followed by 120 min reperfusion. PostC was applied as three sessions as ischemia for 10 sec and reperfusion for 10 sec. microRNA-21 level was analyzed by qRT-PCR and oxidative stress parameters were measured by spectrophotometry.

Results: In our study MDA level increased, GSH and microRNA-21 levels decreased with I/R injury (MDA 12,48 to 47,74 nmol/g, GSH 0,013 to 0,0085 µmol/mg). These results were reversed with PostC administration.

Conclusions: According to these findings, oxidative stress may play a role in increasing myocardial damage and PostC may decrease levels of oxidative stress parameters. MicroRNA-21 may be an important prognostic test for the diagnosis and treatment of cardiac diseases. It can play an important role in the protection of PostC.

Key words: postconditioning, ischemia/reperfusion, MDA, GSH and microRNA-21

MİKRORNA-21 DÜZEYLERİNİN MİYOKARDİYAL İSKEMİK ARDKOŞULLANMANIN KORUYUCULUĞUNDAKİ ROLÜ

Amaç: İskemik önkoşullanmanın güçlü koruyucu etkilerine rağmen, iskemik olaydan önce uygulanması gerektiği için klinik uygulama boyutunda oldukça hayal kırıklığı yaratmıştır. Bir İskemik hasar sonrası reperfüzyon sırasında uygulanan kısa miyokardiyal iskemi-reperfüzyon (I/R) siklusları genel I/R hasarını hafifletebilir. Bu olgu iskemik postconditioning (PostC) olarak adlandırılmıştır. I/R kaynaklı miyokardiyal hasar, oksidatif stres, kardiyak kontraktıl disfonksiyonu, aritmiler ve geri döndürülemez miyosit hasarını içerir. MikroRNA'lar gen ekspresyonunun endojen fizyolojik düzenleyicileri olarak ifade edilir. MikroRNA'ların, kardiyak fibroz, kardiyak büyüme ve aritmojenез dahil olmak üzere birçok fizyolojik ve patolojik süreçte önemli bir rol oynadığı bilinmektedir. Son zamanlarda, miyokard enfarktüsünün patofizyolojisinde mikroRNA-21 gibi bazı mikroRNA'ların katılımı bildirilmiştir. Dolaşımdaki mikroRNA'ların enfarktüsün yeni ve duyarlı biyolojik belirteçleri olduğu ve hücreler arasında bir sinyalizasyon mekanizması olarak işlev gördüğü bildirilmiştir. Bu çalışmada, sıçan kalbinde PostC' nin koruyuculuğunda mikroRNA-21 ve oksidatif stres parametreleri MDA, GSH'nin rolünün araştırılması amaçlandı.

Materyal- metod: Sıçanlar; kontrol, I R ve PostC olmak üzere üç gruba ayrıldı. Kardiyak hasar oluşturmak için, sol ana koroner arter e30 dakika boyunca oklüzyon, ardından 120 dakika reperfüzyon yapıldı. PostC 10 sn iskemi, 10 saniye reperfüzyon olmak üzere üç siklus uygulandı. MikroRNA-21 düzeyi qRT-PCR ile oksidatif stres parametreleri spektrofotometri ile analiz edildi.

Bulgular: Çalışmamızda I/R hasarı ile kontrole göre MDA seviyesi arttı, GSH ve mikroRNA-21 seviyeleri azaldı (MDA düzeyi 12,48'den 47,74'a (nmol/g), GSH düzeyi 0,013'ten 0,0085'e (µmol/mg)). Sonuçlar PostC uygulaması ile tersine çevrildi.

Sonuçlar: Bu bulgulara göre oksidatif stres miyokardiyal hasarın arttırılmasında rol oynayabilir ve PostC oksaidatif stres parametrelerinin düzeyini azaltabilir. MicroRNA-21, kardiyak hastalıklarının tanı ve tedavisi için önemli bir prognostik test olabilir ve PostC'nin koruyuculuğunda önemli bir rol oynayabilir.

Anahtar kelimeler: postconditioning, iskemi / reperfüzyon, MDA, GSH ve mikroRNA-21

RADYO BİTİYOR MU? Y KUŞAĞININ GÖZÜNDEN RADYO MECRASININ BUGÜNÜ VE GELECEĞİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr. Mihalis KUYUCU

michaelkuyucu@gmail.com

Yüzyılı aşkın geçmişiyle medya tarihinin en eski ve en önemli mecralarından biri olan radyo mecrası iki binli yıllarda ekonomik açıdan sıkıntılar yaşıyor. Radyo mecrasının reklam harcamalarından aldığı payda düşüş yaşanırken mecranın takip edilme oranında da düşüşler meydana geliyor. Bu durum, Türkiye’de “radyo bitiyor mu?” sorusunun gündeme gelmesine ve bu konunun hem akademik hem de endüstriyel anlamda tartışılmasına neden oluyor. Bu çalışmada Türkiye’de üniversite eğitimi gören Y Kuşağı olarak adlandırılan kuşağın radyo mecrasına yönelik görüşleri analiz edilmiştir. Çalışmanın birinci bölümünde Y Kuşağı ile ilgili kavramsal bir araştırma ve kuşağın medya ile teknoloji kullanımı hakkında literatür araştırması yapılmıştır. Çalışmanın araştırma bölümünde “Radyo bitiyor mu?” sorusuna yanıt aranmış ve Y Kuşağı üniversite öğrencileri ile yapılan yapılandırılmış mülakatlarla genç kuşağın radyoya olan ilgisi, mecra hakkında düşünceleri ve mecraya bakış açısı ile ilgili betimsel anlamda bir analiz yapılmıştır. Araştırmanın sonunda elde edilen bulgular nezdinde Y Kuşağının radyo bitiyor mu sorusuna verdiği yanıtlar incelenmiş ve radyo mecrasının 2020li yıllardaki geleceği ve medyadaki konumu ile ilgili bir projeksiyon yapılmıştır.

332

Anahtar Kelimeler: Radyo, Y Kuşağı , Radyo Yayıncılığı, Medya, İletişim

ANNE MİKROBİYOTASININ BEBEK SAĞLIĞI İÇİN ÖNEMİ THE IMPORTANCE OF MATERNAL MICROBIOTA FOR BABY HEALTH

Gülçin NACAR

Arş. Gör, İnönü Üniversitesi, gulcin.nacar@gmail.com

Sermin TİMUR TAŞHAN

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, setimur@gmail.com

ÖZET

Vücudun çeşitli bölgelerinde bulunan, o bölgeye uyum sağlamış, ortak yaşamaya alışmış mikroorganizma topluluğuna mikrobiyota denir. Mikrobiyota gebelikte şekillenmeye başlar, 3 yaşın sonunda erişkin dönemdeki halini alır. Sağlık, hastalık hatta yaşam ile mikrobiyota arasındaki ilişkiye ilişkin kanıtlar ortaya çıkmaya başlamıştır.

Yakın zamana kadar, tüm gebelik süresince fetusun yaşadığı intrauterin ortamın steril olduğuna inanılıyordu. Son yıllarda invitro fertilizasyon çalışmaları sırasında toplanan yumurtaların mikroorganizma taşıdığı fark edilmiştir. Plasentada, göbük kordonunda, amniyotik sıvıda ve mekonyumda çeşitli mikroorganizmaların tespiti ile steril bir intrauterin çevrenin olmadığını ve insan gastrointestinal sisteminin kolonizasyonunun doğum öncesinde intrauterin hayatta başladığını düşündürmektedir.

Doğum şekli ve yeri, maternal vajina veya cilt mikrobiyotası, doğumda gebelik haftası, doğum ağırlığı, doğumdan sonra hastanede kalış süresi, doğum öncesi probiyotik uygulaması ve intrapartum antibiyotik profilaksisi, bebeğin beslenme tarzı, ekonomik düzey, kardeş sayısı yaşamın ilk yılında bebeklerin bağırsak mikrobiyotasının çeşitliliğini ve kolonizasyonunu etkileyen önemli faktörlerdir.

Yenidoğan bebekler doğum kanalından geçerken, vajinanın çok çeşitli mikroorganizmalarca yoğun bir şekilde kolonize olmuş bir çevre ile karşılaşır. Ancak sezeryan ile doğumda ise ağırlıklı olarak maternal cilt ve çevresel mikrobiyotaya maruz kalırlar. Doğum şeklinin bir sonucu olarak anormal bağırsak mikrobiyotasının geliştiği ve bunun sonucunda immün yanıtın istendik şekilde oluşmadığı görülmeye başlanmıştır. Sezaryen ile doğan bebeklerde vajinal doğumla karşılaştırıldığında astım, obezite, çölyak, tip 1 diyabet, atopik egzema riskinin arttığı bildirilmektedir.

Doğumdan sonra anne sütü ile besleme ile mikrobiyota transferi devam eder. Anne sütünün steril olmadığı bebek mikrobiyotasına olumlu katkılar sağlayacak bakteriler içerdiği bilinmektedir. Anne sütü içerdiği mikrobiyota yanında, oligosakkarit transferi ile barsak mikrobiyotasına besin sağlayarak prebiyotik olarak da görev yapar. Emziren annenin sağlığı da sütün mikrobiyotasını değiştirmektedir. Sağlıklı annelere kıyasla obezite, alerji gibi sağlık sorunları olan annelerin sütlerinde Bifidobakterium gibi yararlı mikroorganizmaların daha az bulunmuştur. Annenin beslenme tarzı da sütünün bakteri sayı ve çeşitliliğini etkilediği bilinmektedir.

Anahtar Kelimeler: anne, anne sütü, bebek, doğum, gebelik, mikrobiyota

MOBBİNG OLGUSUNUN HUKUKİ DEĞERLENDİRMESİ EVALUATION OF MOBBİNG INTERMS OF LAW

Gül GÜN

Dr.Öğr.Üyesi , Munzur Üniversitesi , gulgun@munzur.edu.tr

Burcu GÜN EVİN

Hakim, Ankara Batı Adliyesi, burcu_gunn@hotmail.com

Leyman'ın tanımlamasıyla mobbing bir psiko terördür (Leymann, 1996:165) ve nedeni düşünce ve inanç ayrılığından tutunda, kıskançlık ve cinsiyet ayrımına kadar her tür faktör olabilir (Tutar,2004: 5). Mobbing duygusal bir saldırdır (Vandekerckhove ve & Commers, 2003: 42) Kişinin saygısız ve zararlı bir davranışın hedefi olmasıyla başlar. Bir kişinin diğer insanları kendi rızaları ile veya rızaları dışında başka bir kişiye karşı etrafında toplaması ve sürekli kötü niyetli hareketlerde bulunma, ima, alay ve karşısındakinin toplumsal itibarını düşürme gibi yollarla, saldırgan bir ortam yaratarak onu işten çıkarmaya zorlamasıdır (Tınaz,2011: 22) Bir başka tanımlamayla; bir veya daha fazla kişinin, iş yerinden kaynaklanan çatışmaları normal yollardan çözemediklerinde, bir veya daha fazla kişiye karşı uzun süreli ve tekrarlayan düşmanlık tavırlar göstermesi (Kuşçu,2011: 24) ve kurbanların performans ve sağlıklarının olumsuz olarak etkilenmesi” şeklinde mobbing olgusunu açıklamışlardır (Poussard-Minibaş & Çamuroğlu İdiğ,2009: 5) İşyerinde mobbing süreci çoğu kez işyeri içerisinde meslektaş ya da amirler ile yaşanan bir zıtlama sonrasında başlamakta ve güç gösterisine dönüşmektedir. Bu süreç anlık bir durum olmayıp uzun süre devam edecek bir olguya işaret eder. Örgütlerde meydana gelen bu sistemli saldırganlığın nihai amacı mağdurun damgalanması, etkisizleştirilerek yıldınlştırılması ve iş göremez hale getirilmesidir (Deniz, 2012: 23) Örgütsel mobbing sonucunda mağdur, önce kendisine ve daha sonra çevresine karşı yabancılaşmaya başlar. Süreç işe karşı kayıtsızlık, bıkkınlık, yıldınlklık, performans düşüklüğü ile başlar ve istifayla sonuçlanır. Ülkemizde son yıllarda artan mobbing davaları bu konuda mağdurların artık sessiz kalmadığının ve yasal düzenleme gerekliliğinin göstergesidir. Mobbing'e karşı özel bir yasal düzenleme olmamasına karşın Anayasa, İş Kanunu, Medeni Kanun ve Yeni Borçlar Kanunu'nda kişilik haklarına karşı saldırılara ilişkin hükümler yer almaktadır. Bu bağlamda bu çalışmada Türk Hukukunda Mobbing ile ilgili yasal düzenlemelere değinilmektedir.

334

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Medeni Kanun, Yeni Borçlar Kanunu, İş Kanunu

**İŞÇİ SENDİKALARININ ÖRGÜTLENMESİNİ ENGELLEYEN ETMENLER: TOKAT,
SİVAS VE KAYSERİ'DE BİR ARAŞTIRMA
PREVENTING FACTORS OF ORGINISATION OF LABOUR UNION: A RESEARCH IN
TOKAT, SIVAS AND KAYSERİ**

Fatma FİDAN

Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi, ffidan@sakarya.edu.tr

Muhammed ŞAHİN

Y.L. Öğrencisi, Sakarya Üniversitesi, mhmmmd.shn.91@gmail.com

ÖZET

Sendika, haklarını iyileştirmek, korumak ve geliştirmek amacıyla bir araya gelen işçilerin oluşturdukları teşekküllerdir. Türkiye'de sendikalaşma; sanayileşmenin yetersizliği, işçilerin mülksüzleşmemiş olması ve işçilerde sınıf bilincinin oluşmaması nedeniyle batılı ülkelere nazaran daha geç başlamıştır. II. Meşrutiyet'in ilanının vermiş olduğu serbestlik ortamı grev ve işçi hareketlerinin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Artan grev ve işçi hareketlerinin bastırılması amacıyla 1909 tarihli Tatil-i Eşgal Kanunu çıkarılarak sendikal faaliyetler yasaklanmıştır. Daha sonra aynı yıl çıkarılan Cemiyetler Kanunu, 1925 tarihli Takrir-i Sükûn Kanunu ve 1938 tarihli ikinci Cemiyetler Kanunu ile de sendikalaşma engellenmeye devam etmiştir. Türkiye'deki sendikalarla ilgili ilk yasal düzenleme 1947 tarihli 5018 sayılı Sendikalar Kanunu'dur. Yasa olumlu düzenlemeler içerdiği gibi olumsuz düzenlemeler de içermektedir. 1963 tarihli 274 sayılı Sendikalar Kanunu sendikaların gelişmesi açısından önemli hükümler içermiş, sendikacılığın hızla gelişmesini sağlamıştır. Ancak 1983 tarihinde çıkarılan 2821 sayılı Sendikalar Kanunu, sendikalaşma açısından birçok kısıtlayıcı hükme yer vermiş, sendikacılığın gelişimini durdurmuştur. Türk sendikacılığının gelişmesi amacıyla 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu 2012 yılında yürürlüğe girerek sendikacılığın gelişimi adına oldukça önemli hükümlere yer vermiştir.

Araştırmada Tokat, Kayseri ve Sivas illerinde faaliyet gösteren işçi sendikalarının örgütlenmesini engelleyen etmenlerin ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırma, sendika yöneticileri ile yüz yüze görüşme yoluyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme metodu kullanılmıştır. Araştırma Tokat, Kayseri ve Sivas illerinde faaliyet gösteren Türk-İş, Hak-İş ve DİSK üyesi sendikaların il-bölge temsilcileriyle gerçekleştirilmiştir. Kolayda örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada işgücü ve istihdam alanındaki değişimler, işsizlik oranlarının yüksek olması, ekonomik krizler, özelleştirme uygulamaları, işverenlerin sendikaları istememesi ve işçilerden kaynaklanan birçok etmenin işçi sendikalarının örgütlenmesini engellediği sonuç olarak ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sendika, İşçi Sendikası, Örgütlenme, Sendikal Örgütlenme

GELENEKSEL DARENDE KONUTLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

EXAMINATION OF TRADITIONAL DARENDE HOUSES IN THE CONTEXT OF SUSTAINABILITY

Muhammet KURUCU

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, mkurucu2752@gmail.com

Tuba Nur OLGUN

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, tnbaz@firat.edu.tr

ÖZET

Geleneksel yapılar, ait oldukları dönemlerin yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamalarının yanı sıra, günümüz modern yapıları için de birer örnek niteliği taşıyan önemli verilerdir. Tüm dünyada özellikle son yıllarda yoğun olarak tartışılan sürdürülebilirlik kavramı üzerinden de ele alınan geleneksel yapılar, doğayla uyumlu tasarım ve malzeme nitelikleriyle bu bağlamda da öne çıkmaktadır.

Bu çalışmada; tarihi, sosyal, kültürel ve ekonomik bakımdan zengin bir mirasa ev sahipliği yapan Anadolu topraklarında yer alan Malatya'ya bağlı Darende yerleşimindeki geleneksel konutlar, çok yönlü olarak ele alınmaktadır. Geleneksel Darende konutları olarak nitelendirilebilecek bu yapıların genel özellikleri, yoğun olarak yer aldıkları Hacı Derviş, Heyiketeği, Beybağı, Günpınar, Aşağılupınar ve Balaban Mahalleleri özelinde detaylandırılmaktadır. Bu anlamda yapılan çalışmanın amacı, Geleneksel Darende konutlarının genel niteliklerini ortaya koyarak; söz konusu yapıların sürdürülebilirliğine dikkati çekmektir.

Çalışma kapsamında yapılara ilişkin çeşitli araştırmalardan ve fotoğraflardan yararlanarak elde edilen çizimlerin yanı sıra yapıların rölövelerine yer verilmiştir. Elde edilen veriler eşliğinde Darende'de bulunan geleneksel konutların karakteristik özellikleri ve bu yapıların çevre – iklim şartlarına uygun olarak ortaya çıkan kendilerine özgü mimari özellikleri gözler önüne serilmiştir. Aynı zamanda geleneksel konut kullanıcılarının da kendi ihtiyaçları çerçevesinde yapılara müdahaleleri ve uyumları incelenmiştir. Yapılan çalışma sonucunda geleneksel konutların yapısal anlamda ve mekân organizasyonu bakımından çevre ve iklim özelliklerine uygun olarak tasarlandığı saptanmış; bu sayede içindeki kullanıcıları da günümüz mimarlığının en önemli konularından biri olan sürdürülebilirlik kapsamında yönlendirdiği görülmüştür. Buradan hareketle yapılan çalışmanın Darende geleneksel konutları özelinde, geleneksel yapıların sürdürülebilirliğine katkı koyacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel konut, Mekan kurgusu, Darende konutları, Sürdürülebilirlik.

ABSTRACT

Traditional structures, as well as meeting the vital needs of the periods they belong to, are important examples of the modern structures of today. Traditional structures, which have been discussed in the whole world, especially in the recent years, are discussed through the concept of sustainability, stands out in the context of its design and material qualities compatible with nature.

In this study; The traditional houses in Darende settlement in Malatya, which is located in Anatolia, which is home to a historical, social, cultural and economic rich heritage, are considered as multi-faceted. The general features of these structures, which can be considered as traditional Darende houses, are detailed in Hacı Derviş, Heyiketeği, Beybağı, Günpınar, Aşağılupınar and Balaban

Districts where they are located. In this sense, the aim of the study is to reveal the general characteristics of the traditional Darende houses; to draw attention to the sustainability of these structures.

Within the scope of the study, besides the drawings obtained from various researches and photographs related to the structures, architectural surveys of the structures were included. Accompanied by the data obtained, the characteristic features of the traditional houses in Darende and the architectural characteristics of these buildings, which are formed in accordance with the environmental - climatic conditions, have been revealed. At the same time, the interventions and adaptations of the traditional housing users within the framework of their needs have been examined. As a result of the study, it was determined that the traditional houses were designed according to the environmental and climatic features in terms of structural and spatial organization; In this way, it is seen that the users are guided by sustainability, which is one of the most important issues of today's architecture. It is thought that this study will contribute to the sustainability of traditional buildings in Darende traditional houses.

Keywords: Traditional house, Spatial construction, Darende houses, Sustainability.

MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERDE MUHASEBE MESLEĞİNE BAKIŞ: MALİYE PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Esra GÜR

Öğr. Gör. Bingöl Üniversitesi, egur@bingol.edu.tr

İlkay YILDIZ

Öğr. Gör. Bingöl Üniversitesi, ilkayyildiz@bingol.edu.tr

ÖZET

Muhasebe alanında eğitim birçok üniversitede ön lisans, lisans ve doktora düzeyinde verilmektedir. Ayrıca sadece Muhasebe Bölümü adı altında değil, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde yer alan İktisat, İşletme, Maliye gibi birçok bölümde yoğun şekilde muhasebe eğitimi sunulmaktadır. Öğrencilere sunulan muhasebe eğitimi hem çalışma dünyası açısından hem de akademik açıdan önemli bir bilgi birikimi sağlamaktadır. Ancak öğrencilerin aldıkları muhasebe eğitiminden sonra muhasebeye veya muhasebe alanına karşı tutumları ve muhasebeye ilişkin algıları bilinmeden verilen eğitimin etkileri, başarısı ve sonuçları hakkında bir bilgi sahibi olunamamaktadır. Özellikle çalışma yaşamının henüz başında bulunan üniversite düzeyindeki öğrenciler için, hem meslek seçiminde hem de eğitim süreci içinde daha istekli tutum geliştirmesinde mesleğin toplumu oluşturan bireylerin tümü açısından nasıl algılandığı, mesleğin itibar seviyesi önemli rol oynamakta ve meslekten sağlanması düşünülen maddi gelirden birçok zaman daha önde yer almaktadır. Muhasebe meslek mensuplarının mesleki etik kurallarına uygun hareket etmeleri muhasebe mesleğinin toplumdaki yeri açısından önemlidir. Mesleki etik kural ve kaidelere uygun hareket sağlandığında, hem mesleki ahlak gelişecek, hem de muhasebe mesleğine duyulan güven ve meslek itibarı artacaktır. Bu çalışmada; Maliye Programında öğrenim gören ve bu program dâhilinde eğitimini aldıkları muhasebe alanında iş yaşamlarına devam etme kararı alan öğrencilerin muhasebe mesleği ile ilgili genel düşünceleri, muhasebe mesleğini tercih etme nedenlerinden oluşan mesleğe bakış açıları ve bu bakış açılarının demografik faktörlere göre farklılaşıp farklılaşmadığı tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Söz konusu anket, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Maliye Programında öğrenim gören 30 öğrenciye uygulanmıştır. Elde edilen anket verileri SPSS 17.0 programında analize tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Mesleği

GÖRME ENGELLİ BİREYLERDE ŞİFRELEME

Murat CANPOLAT

Öğretmen, MEB, Malatya Bilim ve Sanat Merkezi, Malatya TÜRKİYE, murkar44@hotmail.com

Güneş CANPOLAT

Öğretmen, MEB, Suluköy Kahramanlar Ortaokulu, Malatya TÜRKİYE, Karhan7979@mynet.com

ÖZET

Bu çalışma kendi tasarımı olan Kriptoloji materyallerini kullanarak, yapılan şifrelemeleri çözümlenmelerini sağlamak, böylece görme engelli bireylerin şifreleme yapabileceğini göstermek amacıyla yapılmıştır.

Bunun için sırasıyla; ilk önce şifreleme için kullanılacak iki farklı materyal tasarımı yapıldı. Yapılan tasarımlar 3D yazıcı kullanılarak çıktısı alındı. Örnek olması açısından görme engelli bireylerde rahatlıkla uygulayabileceğimiz basit bir şifre oluşturuldu.

1. Çark-log ismini verdiğimiz ilk materyal ; iç içe geçmiş iki farklı çarktan oluşmaktadır. Çarklardan birincisi üste ve küçüktür. Üzerinde üç adet dilim vardır. Bu dilimler görme engelli öğrenci tarafından algılanabilmesi için seviye farkına sahiptir. İkinci çark 10 dilime sahiptir. Bu dilimler görme engelli öğrenci tarafından algılanabilmesi için seviye farkına sahiptir. Dilimler üzerinde Braille Alfabeti ile rakamlar yazılmıştır.
2. Silindir-log ismini verdiğimiz ikinci materyal; beş katmanlıdır. Her katman birbirinden bağımsız olarak sağa ve sola hareket edebilir. Her katmanda Braille Alfabeti ile 29 harf sıralanmıştır. Şifre çözümü esnasında her çevrildiğinde görme engelli bireyin dönüşü algılayabilmesi için “Tık” sesi gelmektedir.

Yapılan araştırmalarda, görme engelli bireylerde Kriptoloji üzerine bilimsel yayın bulunamamıştır. Bu bakımdan çalışmamız literatürde ilk olma özelliği taşıdığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görme Engelli Birey, Kriptoloji, Braille Alfabeti, Materyal, 3D Yazıcı

ENCRYPTION IN VISUALLY DISABLED INDIVIDUALS

SUMMARY

This study was carried out by using Cryptology materials, which are our own design, to enable them to analyze the encryption and to show that the visually impaired individuals can use encryption. For this, respectively; first two different materials were designed for encryption. Designs were printed using a 3D printer. For example, a simple password was created for visually impaired individuals.

1. The first material we call Çark-log; It consists of two intertwined impellers. The first of the wheels is small and small. There are three slices on it. These slices have a level difference to be perceived by the visually impaired student. The second wheel has 10 slices. These slices have a level difference to be perceived by the visually impaired student. Written on the figures with Braille Alphabet on slices.
2. The second material we call cylinder-log; five layers. Each layer can move left and right independently of each other. Each layer is sorted with 29 letters with Braille Alphabet. Each

time the password is solved, the “click ild sound is received for the visually impaired person to perceive the return.

There is no scientific publication on cryptology in visually impaired individuals. In this respect, our study is considered to be the first in the literature.

Keywords: Visually Impaired, Cryptology, Braille Alphabet, Materials, 3D Printer

MÜZİK VE RİTÜEL İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA ANTAKYA SÜRYANİ ORTODOKSLARI

Derya KARABURUN DOĞAN

Dr. Öğr. Üye. İnönü Üniversitesi, dkaraburun@inonu.edu.tr

ÖZET

Müzik, sadece performans ve analitik yapısı açısından ele alınan bir fenomen değildir. Müzik, Müzikolojide üretim, tüketim ve paylaşım koşulları içinde incelenen bir obje olarak değerlendirilmiştir. Bu durum etnomüzikolojide ise farklı toplulukların, farklı etnik grupların kültürel kimliklerini müziğe ne şekilde yansıttıkları konusunda ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmanın temel araştırma konusu, Mardin Midyat'ta yaşayan, Süryani Ortodoks Kilisesi halkının kültürel kimliklerinin, kilisede yaşatmış oldukları dini müzikli ritüellerine ne şekilde yansıdığına ortaya çıkarılmasıdır. Bu çalışma, Antakya Süryani Ortodoks Halkının, kilisede yaşatmış oldukları dinsel ritüellerin ve müziklerin yazılı kaynak olarak hangi kaynaklardan oluştuğunu, hangi dilde ibadetlerin ve dinsel müziklerin seslendirildiğini, performans olarak hangi tür müziksel biçemlerin kullanıldığını, makamsal yapı olarak hangi makamların özellikle icra edildiğini, kutsiyet olarak hangi çalgıya kutsiyet atfedildiğini inceleyecektir.

Araştırma Türkiye'de yaşayan Süryani halklarından biri olan Antakya Süryani Ortodoks Halkı özelinde, kültürel analiz modeli ile etnomüzikolojik araştırmalar yapacak bilim insanları için bu alanda var olan literature önemli katkılar yapmayı hedeflemektedir. Etnomüzikoloji Türkiye'de gelişmekte olan bilim dallarından biridir. "Dinsel müzik ve kültür" kavramları içinde yer alan çalışmalar gelişmesi olası etnomüzikolojik bir alan olarak çalışılacaktır. Çalışmada müzik uygulamaları, müzik-kültürel kimlik-din ilişkisi özelinde ve kültürel, sosyolojik bağlamlarıyla birlikte ele alınacaktır. Araştırmanın kuramsal çerçevesi kültür içerisinde dinin, ritüellerin ve müziğin öneminin vurgulanması, daha sonra dinsel müziklerin ibadette kullanılması olarak iki şekilde değerlendiriliyor.

Çalışma nitel araştırma yöntemi ve kültürel analiz modeli ile yürütülecektir. Araştırmanın kuramsal çerçevesinde vurgulanacak olan müzik- ritüel-din üçlemi daha sonra Midyat'ta bulunan Süryani halkı özelinde ele alınacak, kilisede yaşatılan dini müzikler müziksel analiz yöntemi ile makamsal, icra tekniği, çalgı kullanımı, dil seçimi yönü ile derinlemesine incelenecektir. Bölgede bu alanla ilgili Süryani dinsel müziklerinin ortaya çıkarılması üzerine bir çalışma yapılmamış olması çalışmanın önemini ve özgünlüğünü arttırmaktadır. Ayrıca çalışma kültür analizi üzerine bölgede çalışma yapmak isteyen bilim insanları için örnek teşkil etmesi bakımından da önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mardin, Süryani, Ritüel, Müzik.

PİRİDİN BİRİMİ İÇEREN İMİN POLİMERLERİNİN SENTEZİ, KARAKTERİZASYONU VE TERMAL ÖZELLİKLERİ

Hatice KARAER YAĞMUR

Dr., Dicle Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü, 21280 Diyarbakır, profhatice23@hotmail.com

İsmet KAYA

Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Kimya Bölümü, Polimer Sentez ve Analiz Lab., 17020 Çanakkale, kayaismet@hotmail.com

ÖZET

Son zamanlarda konjuge yapıli sistemler ve aromatik zincirler içeren Schiff bazı polimerleri üzerine yapılan araştırmaların sayısı hız kazanmıştır. Bu tip polimerler, elektronik, sıvı kristal, termal dayanım, yüksek mekanik güç, metal iyonları ile bağ yapabilme özelliklerinden dolayı özel malzemelerin sentezlenmesine yardımcı olmaktadır. Poliiminler konjuge polimerlerin bir örneğidirler ve Schiff bazı polimerleri ya da poliazometinler olarak bilinirler. Aromatik poliazometinler (PAMs) yüksek termal kararlılık, mükemmel mekaniksel dayanım, şelat oluşturabilme ve yarı iletkenlik özelliğine sahip olmalarından dolayı polimerlerin ilgi çekici sınıfında yer almaktadır¹⁻².

Bu çalışmada 2-hidroksi-1-naftaldehitten (2-NAF) NaOCl oksidantı varlığında oksidatif polikondenzasyon reaksiyonu ile poli(2-hidroksi-1-naftaldehit) (P-2NAF) bileşii sentezlendi. Daha sonra sentezlenen P-2NAF polimeri 2-amino-3-metil piridin (3MP), 2-amino-6-metil piridin (6MP), 2-amino-4-metil piridin (4MP) bileşikleri ile tepkimeye girerek onların aş polimerleri sentezlendi. Sentezlenen polimerlerin yapıları FT-IR, UV-Vis ve NMR analizleri ile aydınlatıldı. Sentezlenen polimerlerin termalözellikleri TGA-DTA ve DSC ölçümleriyle belirlendi.

Anahtar Kelimeler: oksidatif polimerizasyon, poly(imin), schiff bazı

Kaynaklar

1. Adams, R., Bullock, R.E. and Wilson, W.C., J. Am. Chem. Soc., 1923, 45: 521
2. Grigoras M., Catanescu C.O., J. Macromol. Sci.Part C-Polymer Reviews, 2004, 44 (2): 131-173.

NEOLİTİK DÖNEM'DE DAMGA MÜHÜR KULLANIMI, BELLEK VE ZAMAN

USE OF STAMP SEAL IN THE NEOLITHIC PERIOD, MEMORY AND TIME

Sevgi DÖNMEZ

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, sevgi.donmez@inonu.edu.tr

ÖZET

Mühür kullanımına ilişkin çalışmalarda mühür, genellikle yönetim, mülkiyet ve kayıt sisteminin bir parçası olarak ele alınmıştır. Bu çalışmanın amacı Neolitik toplumlarda damga mühür kullanımı ile bellek, zaman ve hesap sistemlerinin gelişimi arasındaki bağlantıyı ortaya koymaktır. En erken damga mühür kullanımı Neolitik Dönem inanç sistemleri ve aktiviteleri hakkında önemli bilgiler içermektedir. Neolitik toplumların karmaşıklaşmaya ve sınırları belirginleşmeye başlayan bilişsel dünyalarında damga mühürler ve mühür baskıları aidiyet, kimlik, soyut düşünme, doğal çevre, mevsimsel döngü, bellek, ekonomik faaliyetler ve ritüel uygulamalarıyla ilişkili görünmektedir. Yarı göçebe veya tam yerleşik hayata geçen topluluklar, doğal çevre karşısında yeniden konumlanırken yeni bir yaşam modelinin yarattığı olumsuzluklar ve çelişkileri aşabilmek için daha farklı ve daha karmaşık düşünme biçimleri geliştirmek zorunda kalmışlardır. Üretim ilişkilerinin ve doğal çevrenin kullanımının farklılaştığı bu tür toplumlarda mevsimsel döngü temelinde yaşam modelleri oluşturan Neolitik toplumlar, fiziksel bileşenleri de kullanarak yeni bir çözümleme ve soyutlama yoluna başvurmuşlardır. Mevsimlerin ya da zamanın bir döngüsellik içinde tekrarı algısı üzerine şekillenmeye başlayan bir ekonomik model, Neolitik toplumlarda hesaplanabilirlik ve kontrol edebilme bilincinin gelişimine katkı sağlamıştır. Böylece Neolitik bilinç zamanın hesaplanabilirliğinden ürünlerin hesaplanabilirliğine doğru gelişim ve değişim göstermiştir. Yakınoğru'da Çanak-Çömleksiz Neolitik Dönem'de Jerf el Ahmar, Müreybet ve Göbeklitepe'de ele geçen çeşitli çakmaktaşları üzerindeki semboller hesaplanabilir zaman algısı ve bellek ile ilişkili görünmektedir. İlerleyen dönemlerde bu kullanım biçimi yerini damga mühürlere bırakacaktır. Suriye'de Tell Bouqras (Tell Buqraş), Tell el-Kowm ele geçen damga mühürler M.Ö. VII. binyıla, Anadolu'da Çatalhöyük'te ele geçen damga mühürler ise M.Ö. VIII. binyıla tarihlendirilmektedir. M.Ö. VI. binyılın sonlarına doğru damga mühür kullanımına ilişkin bulgular ekonomik bir faaliyetin parçası olarak depolama amaçlı aktivitelerle ilişkilendirilmiştir. Kuzey Suriye'de Geç Neolitik Dönem yerleşimlerinden Tell Sabi Abyad'da ele geçen çok sayıda kil objeler üzerine damga mühür baskıları mühür kullanımı ile depolama, koruma ve mülkiyet ilişkisini açığa vurmaktadır.

ABSTRACT

In the studies regarding the use of seals, the seals have been generally considered as part of the administrative, ownership and registration system. The purpose of this study is to put forward the relationship between the use of stamp seals in the Neolithic societies and the development of memory, time and accounting systems. The earliest usage of stamp seals includes significant information regarding the belief systems and activities of the Neolithic Period. In the cognitive world of the Neolithic societies that started to become complicated and demarcated, the stamp seals and the seal impressions appear to be related with attachment, identity, intangible thinking, natural environment, seasonal cycle, memory, economic activity and ritual practices. While the communities, which are semi-nomadic or which have made the transition to settled life, were repositioning themselves against the natural environment, they had to develop more different and complicated ways of thinking for the purpose of overcoming the negativities and contradictions that the new model of life had created. In such societies, where the relations of production and the use of the natural environment have differentiated, the Neolithic societies, which have created models of living on the basis of seasonal cycles, have used the means of a new analysis and abstraction method by using the physical components. An economic model, which has started to be shaped based on the perception of repetitiveness of the seasons or time in cyclicity, has contributed to the development of the consciousness of calculability and ability to control. Thusly, the Neolithic consciousness has developed and changed from the calculability of time to the calculability of products. The symbols on various flint stones obtained in the Near East from the Pre-Pottery Neolithic Period in Jerf Al Ahmar, Mureybet, and Göbeklitepe appear to be related with the perception of calculable time and memory. In the upcoming periods, this type of usage would leave its place to the stamp seals. The stamp seals that were obtained in Tell Bouqras and Tell Al Kowm are dated back to the 7th century B.C. and the stamp seals obtained in Çatalhöyük in Anatolia are dated back to the 8th century B.C. Through the end of the 7th century B.C., the findings regarding the use of stamp seals are related to the activities performed for the purpose of storing as part of an economic activity. The stamp seal impressions on many clay objects obtained in Tell Sabi Abyad, which is one of the Late Neolithic Period settlements in Northern Syria, reveal the relationship between the use of stamp seals and storing, protection and ownership.

Keywords: Neolithic Consciousness, Stamp Seals, Memory, Time, Storage

DİKLORO[1-(2-METİL-2-PROPENİL)-3-(4-İZOPROPİL BENZİL BENZİMİDAZOL-2-İLİDEN]PİRİDİN PALADYUM(II) KOMPLEKSİNİN SENTEZİ VE KATALİTİK AKTİVİTESİ

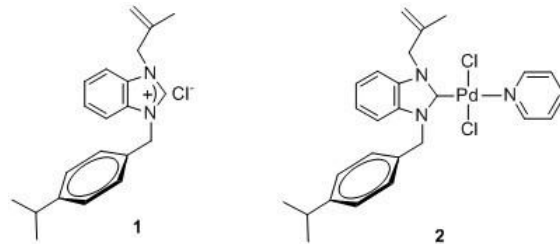
Neslihan ŞAHİN

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü

neslihan@cumhuriyet.edu.tr

C-H bağlarının bölünmesi yoluyla direkt arilasyon reaksiyonları, biarillerin sentezi için çevreci ve ekonomik olmaları nedeniyle oldukça ilgi çekici reaksiyonlar olarak kabul edilmektedirler [1,2]. İlk olarak, 1990 yılında Ohta tarafından tiofenlerin, furanların veya tiazollerin, aril halojenürler ile direkt 2- veya 5-arilasyonu $[Pd(PPh_3)_4]$ katalizörü ile gerçekleştirilmiştir ve o zamandan beri itibaren çeşitli arillenmiş heterosikliklerin sentezi için yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir [3]. Arillenmiş heterosiklik bileşikler, antidiabetik, antikanser, antidepresan, antiinflamatuvar gibi biyolojik olarak aktif bileşiklerdir. Son yıllarda, tiofenler, furanlar, piroller, tiazoller, oksazoller, imidazoller veya triazoller [4,5] gibi heteroarillerin, paladyum katalizli direkt arilasyonu için PEPPSI tipi paladyum-N-heterosiklik karben (NHC) bileşiklerinin $[PdX_2(NHC)(piridin)]$, (X = halojenür, PEPPSI = pyridine enhanced precatalyst preparation, stabilization and initiation) kullanımı koordinasyon kimyasında dikkat çekmektedir. PEPPSI tipi kompleksler kolay sentezlenmeleri, havaya ve neme karşı kararlı olmaları ve ekonomik olarak avantajlı olmaları nedeni ile çok çalışılan paladyum kompleksi türlerinden biridir.

Bu çalışmada, 1-(2-metil-2-propenil)-3-(4-izopropilbenzil)benzimidazolyum klorür ligandı (1) kullanılarak PEPPSI tipi dikloro[1-(2-metil-2-propenil)-3-(4-izopropilbenzil)benzimidazol-2-iliden]piridin paladyum(II) kompleksi (2) sentezlendi. Bileşikler inert atmosferde, Schlenk tekniği kullanılarak hazırlandı. Bileşiklerin yapıları elementel analiz, FT-IR, 1H NMR ve ^{13}C NMR spektroskopileri ile aydınlatıldı.



Daha sonra, Pd(II)-NHC kompleksinin (2) farklı aril halojenürler ile farklı heteroariller arasında gerçekleşen direkt arilasyon reaksiyonlarındaki katalitik aktivitesi incelendi. Deneysel sonuçlar, 2 kompleksinin direkt arilasyon reaksiyonlarında katalitik olarak aktif bir bileşik olduğunu gösterdi.

Anahtar Kelimeler: N-heterosiklik karben, direkt arilasyon, PEPPSI.

Kaynakça

- [1] Schnürch, M., Flasiak, R., Khan, A. F., Spina, M., Mihovilovic, M. D., & Stanetty, P. (2006). *European journal of organic chemistry*, 2006(15), 3283-3307.
- [2] Ackermann, L. (2007). *Synlett*, 2007(04), 0507-0526.
- [3] Ohta, A., Akita, Y., Ohkuwa, T., Chiba, M., Fukunaga, R., Miyafuji, A., Aoyagi, Y. (1991). *ChemInform*, 22(14).
- [4] Satoh, T., & Miura, M. (2006). *Chemistry letters*, 36(2), 200-205.
- [5] Chen, L., Roger, J., Bruneau, C., Dixneuf, P. H., & Doucet, H. (2011).. *Chemical Communications*, 47(6), 1872-1874.

YÜKSEK GERİLİM AKIM TRANSFORMATÖRLERİNDEKİ FARKLI BAĞLANTI GRUPLARINA GÖRE DİZAYN ÇALIŞMALAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, nihatpamuk@beun.edu.tr

ÖZET

Yüksek gerilim akım transformatörleri güç sistemlerindeki en önemli bileşenlerden birisidir. Akım transformatörleri, yüksek anma akımlarının geçtiği sistemlerde, ölçme ve koruma amaçlı olarak düşük anma akımında çalışan tüketicilerin beslenmesinde yaygın olarak kullanılır. Primer tarafı enterkonnekte şebekeye bağlanmış bir akım transformatörünün sekonder tarafı yüksüz bırakılırsa, sekonder devrenin primer sargı akısına ters yönde olan manyetik akı ortadan kalkar. Bu durum sekonder tarafta, sekonder sarım sayısı ile doğru orantılı olarak yüksek gerilimler indüklenmesine, buna bağlı olarak sargı yalıtımının bozulmasına neden olur. Bu çalışmada, yüksek gerilim transformatör merkezlerindeki teçhizatların farklı çalışma alanlarındaki zorluklar incelenmiş ve çözüm önerileri sunulmuştur. Bu amaçla yüksek gerilim akım transformatörlerindeki bağlantı grupları değiştirilmiştir. Artan güç talebi doğrultusunda, 150/5 amperlik toroidal akım transformatörlerinin yerine 250/5 amperlik akım transformatörleri monte edilmiştir. Gaz izoleli sistemlerdeki kompartıman hücrelerinde, akım transformatörlerinin değişim şartları zor olduğu için her iki güç transformatörüne ait aşırı akım ayar değerleri artırılmıştır. Güç transformatörlerinin nominal güçlerine kadar yüklenebilmeleri için gerekli olan tasarım çalışmaları anlatılmış ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Transformatör Merkezi, Akım Trafoları, Bağlantı Gurupları, Gaz İzoleli Sistemler (GIS).

DESIGN STUDIES AND SOLUTION PROPOSALS DUE TO THE DIFFERENT CONNECTION GROUPS IN HIGH VOLTAGE CURRENT TRANSFORMERS

ABSTRACT

High voltage current transformers are one of the most important components in power systems. Current transformers are widely used in the systems where the high rated currents pass through, for the consumption of low rated current for measurement and protection. If the secondary side of a current transformer connected to the interconnected network is left uncharged, the magnetic flux opposite to the primary winding flux of the secondary circuit is eliminated. This causes the secondary side to induce high voltages in direct proportion to the number of secondary windings, resulting in a deterioration of the winding insulation. In this study, the difficulties of different working areas of high voltage transformer substations are examined and solution suggestions are presented. For this purpose, connection groups in high voltage current transformers have been changed. In the direction of increasing power demand, 150/5 ampere toroidal current transformers were replaced 250/5 amperes current transformers. In the compartment cells in gas-insulated systems, the over-current set values of both power transformers have been increased as the change conditions of the current transformers are difficult. Design studies necessary for the loading of power transformers up to their nominal power are described and solution suggestions are presented.

Key Words: Transformer Substation, Current Transformers, Connection Groups, Gas Insulation Systems (GIS).

YÜKSEK GERİLİM YERALTI KABLO BAĞLANTILARINDA ASİMETRİK ARIZA BİLEŞENLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Nihat PAMUK

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, nihatapamuk@beun.edu.tr

ÖZET

Bandırma civarında yaklaşık 2500 MW Kurulu güce sahip üretim santrallerinde üretilen elektrik enerjisinin, enerji tüketimin giderek arttığı İstanbul iline taşınması fikri ilk olarak 2012 yılında planlanmıştır. Hedeflenen “Lapseki - Sütluce Denizaltı Kablo Bağlantı Projesi” ile Türkiye’de ilk kez yüksek gerilim denizaltı kablo bağlantısı yapılmış ve enerji iletiminin sürekliliği amaçlanmıştır. Proje sayesinde Asya ile Avrupa kıtaları, Çanakkale Boğazı üzerinden yüksek gerilim enerji iletim hattı kablosuyla irtibatlandırılmıştır. Bu çalışmada, proje kapsamında karşılaşılan harmonik problemlerinin analiz sonuçları incelenmiştir. İletim ve ada bağlantı noktalarındaki zamana bağlı güç kalitesi ölçümleri verilmiştir. İletim sisteminden ada çalışma konumuna fazlarda oluşabilecek olan harmonik kazanımlar hesaplanmış ve karşılaşılan yüksek harmonik kazanımları açıklamak için benzetim çalışmaları yapılmıştır. Karşılaşılan problemlerin bir rezonans oluşum sonucunda gerçekleştiği aktarılmıştır. Bu bağlamda, yüksek gerilim denizaltı kablo bağlantılarındaki asimetrik arıza bileşenlerinde “Faz-Alan-Modelleme” sinin kullanılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüksek Gerilim Yeraltı Kabloları, Asimetrik Arızalar, Harmonikler, Elektromanyetik Uyumluluk.

347

INVESTIGATION OF ASYMMETRIC FAULT COMPONENTS IN HIGH VOLTAGE UNDERGROUND CABLE CONNECTIONS

ABSTRACT

The idea of transporting the electricity generated in the production plants around Bandırma with a power of approximately 2500 MW to the Istanbul province, where energy consumption is increasing, was first planned in 2012. With aimed “Lapseki-Sutluce Underwater Cable Link Project”, for the first time, high-voltage underwater cable connection was made and continuity of energy transmission in Turkey. With this project, the Asian and European continents were connected to each other via Canakkale Strait through the high-voltage power transmission underground cable. In this study, the results of the harmonic problems encountered in the project were analyzed. Time-dependent power quality measurements of transmission and island connection points were displayed. Harmonic gains from the transmission system to the island work points were calculated and simulation studies were performed to explain the high harmonic gains. It was reported that the problems encountered were the result of a resonance formation. In this context, it is recommended to use “Phase-Area-Modeling” for asymmetric fault components in high voltage underwater cable connections.

Keywords: High Voltage Underground Cables, Asymmetric Faults, Harmonics, Electromagnetic Compatibility.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN NOMOFOBİ DÜZEYLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Mehmet KARTAL

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği,
Adıyaman, Türkiye m.kartal@adiyaman.edu.tr

Öğr. Gör. Dr. Hande İNAN

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği,
Adıyaman, Türkiye hinan@adiyaman.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Fatih MURATHAN

Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği,
Adıyaman, Türkiye fmurathan@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı Adıyaman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerinin nomofobi düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırmaya 46 bayan 62 erkek olmak üzere toplam 108 öğrenci gönüllü olarak katılım göstermiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Yıldırım ve Correira (2015) tarafından geliştirilen ve Yıldırım vd. (2015) tarafından Türkçe'ye uyarlanan "Nomofobi Ölçeği (NMP-Q)" ve araştırmacı tarafından geliştirilen "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Elde edilen normal dağılım gösteren verilerin analizinde One Way Anova Testi, normal dağılım göstermeyen verilerin analizinde ise Mann Whitney U ve tanımlayıcı istatistiksel analizler kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizinde SPSS 15.0 paket programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, öğrencilerin nomofobi düzeyleri ile cinsiyet, yaş sınıf değişkenleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda cinsiyet, yaş ve sınıf değişkenlerinin öğrencilerin nomofobi düzeyleri üzerinde etkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Nomofobi, Beden Eğitimi, Spor, Öğrenci

SPOR PAZARLAMASINDA GÜNCEL BİR YAKLAŞIM: NÖROPAZARLAMA

Özge ERCAN

Dr. Öğretim Üyesi, Sinop Üniversitesi, oercan@sinop.edu.tr

Nedim TEKİN

Arş. Gör., Sinop Üniversitesi, ntekin@sinop.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda tüketicilere daha yakın olmak, satın alma niyetlerini etkilemek ve yoğun rekabet ortamlarından daha fazla pay almak amacıyla işletmeler, geleneksel pazarlama yöntemlerinden farklı arayışlar içine girmiş durumdadır. Belli bir standardı bulunmayan teknolojinin ve teknoloji yönetiminin her alanda hızla değişim göstermesi, şirketlerin de pazarlama faaliyetlerinde müşteri odaklı olmalarını ve inovasyona yönelmelerini zorunlu kılmaktadır. Şirket yönetimi ve çalışanları bu sebeple sürekli pazar araştırmaları yapmakta, hizmet sunumu, üretim ilişkileri ve finansal sürekliliği sağlayacak başarılı iş modelleri ve strateji geliştirme çabası içine girmektedirler. Söz konusu hamlelerin yapıldığı, gelişmelerin yaşandığı ve farklı bileşenlerin meydana getirdiği günümüz pazarlama stratejileri içerisinde öne çıkan tekniklerden biri de nöro-pazarlamadır.

Nöro-pazarlama; diğer pazarlama tekniklerinde olduğu gibi satın alma kararlarını değil, tüketicilerin bilinçaltına inerek, bu kararları neden verdiklerini bulmaya çalışan bir pazarlama faaliyetidir. Ayrıca diğer pazarlama tekniklerinde yaygın olan ölçek araçları, görüşme formları vb. uygulamalardan, tamamen farklı olarak Elektro Beyin Grafiği Cihazı (EEG), Göz Takibi (Eye Tracking), Pozitron Emisyon Cihazı (PET), Gözbebeği Genişletme Tekniği (PDR), Galvanic Deri Tepkisi Cihazı (GRS), Fonksiyonel Magnetik Görüntüleme Cihazı (fMRI) gibi deneysel ölçümleri kullanır. Tüketicilerin, “kara kutusu” olarak tanımlanan beyinin, karmaşık yapısı, alt beyin ve üst beyin olarak ikiye ayrılmakta ve nöro-pazarlamada, alt beyin yani “bilinçaltı” ile ilgilenilmektedir. Pek çok şeyi kayıt altına alan bilinçaltının analiz edilmesi ve bilinmeyenlerin açığa çıkartılması bu sayede mümkün olmaktadır. Öte yandan spor pazarlamasında yeni bir araştırma alanı olabilecek nöro-pazarlamanın daha iyi anlaşılması gerekmektedir. Çünkü genel pazarlamanın büyük bir parçasını oluşturan spor pazarlamasının içerisinde de, nöro-pazarlama yakın bir zamanda yerini alacaktır. Dolayısı ile söz konusu çalışmada, kapsamlı bir literatür taraması yapılarak, nöro-pazarlamanın ne anlam ifade ettiği, şirketler tarafından tercih edilme sebepleri, olumlu ve olumsuz tarafları, betimsel çalışmayla incelenecek ve nöro-pazarlamanın, spor pazarlaması üzerindeki etkileri değerlendirilmeye çalışılacaktır. Ayrıca literatürde yer alan ilgili veriler kavramsal tablo ve basamaklarla değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Nöro-pazarlama, Spor Pazarlaması, Tüketici, Satın Alma Kararı, Bilinçaltı

AÇIK NÖRAL TÜP DEFEKTLİ FETÜSLERDE KARDİAK ANOMALİLER VE KROMOZOMAL ANALİZ SONUÇLARI

RESULTS OF CHROMOSOMAL ANALYSES AND CARDIAC ANOMALIES IN FETUSES WITH OPEN NEURAL TUBE DEFECTS

Emine DEMİREL

Op Dr., İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, er_em.dr@hotmail.com

Emre EKMEKÇİ

Op Dr., Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi, dr.ekmekci@hotmail.com

ÖZET

Konjenital kalp anomalileri, fetal açık nöral tüp defektlerine (NTD) eşlik eden anomaliler arasında önemli bir yere sahiptir. Aksine, NTD'lerde kromozom anomalilerinin sıklığı ile ilgili sonuçlar farklı çalışma popülasyonlarında farklılık göstermektedir. Bu çalışmada amacımız, bir yılda prenatal kromozom analizi yapılan prenatal olarak saptanan NTD'li fetüslerde karyotip analizinin gerekliliğini ve sonuçlarını belirlemek ve ayrıca NTD'li fetüslerde doğuştan kalp anomalilerinin dağılımını sunmaktır. Bu çalışmaya perinatoloji ünitemizde 2015-2016 yılları arasında açık NTD tanısı alan 87 fetüs dahil edildi. Tanı doğrulandıktan sonra tüm kadınlara prenatal karyotipleme önerildi. Tüm olgularda fetal kalp muayenesi yapıldı ve açık NTD'li 73 fetüste prenatal kromozom analizi yapıldı. NTD'li 87 fetüsün prenatal ekokardiyografi taramasında, 11 fetüste minör ve 15 fetüste majör konjenital kalp defektleri saptandı. Konjenital kalp hastalığının genel prevalansı %29.8 idi. Prenatal kromozom analizi yapılan NTD'li 73 fetüsün dördünde (%5.4) kromozom anomalisi saptandı.

Karyotip sonuçları bir hastada 47 XXY, bir olguda del (4) (q35), bir olguda T (9; 22) P210 ve bir olguda inv (9) (p11q13) olduğunu ortaya koymuştur. Kardiyak anomalisi olan NTD tanısı konan fetüslerde kromozom anomalisi sıklığı 2/26 (%7.6) iken, kardiyak anomalisi bulunmayan NTD'li fetüslerde kromozomal anomalilerin sıklığı 2/47 (% 4.2) idi. Açık NTD'li fetüslerde, konjenital kalp anomalisi sıklığı ve kromozomal anomali sıklığı normal popülasyonda beklenenden daha yüksektir. Çalışmamızda kromozomal anomali oranı önceki literatürde bildirilen kadar yüksekti ve nöral tüp defektlerinde konjenital kalp defektleri bildirilenden daha yaygındı. Bu nedenle, NTD li fetüslerde eşlik eden kromozomal anomalilerin tanımlanması için fetal kalbin ultrasonografik değerlendirmesinin önemi nedeniyle tarama ekokardiyogram yapılmalı ve kardiyak anomalisi olan NTD tanısı alan fetüslerde karyotip analizi yapılması gerekli gibi görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: konjenital kalp hastalığı, kromozom anomalisi, nöral tüp defektleri

ABSTRACT

Congenital heart anomalies have an important place among the anomalies accompanying fetal open neural tube defects (NTD). Conversely, the results about the frequency of chromosome anomalies in the NTDs vary in different study populations. Our aim was to determine the results and the necessity of karyotype analysis in fetuses prenatally detected with NTD undergoing prenatal chromosome analysis within one year and to present distribution of the congenital cardiac anomalies among fetuses with NTD. 87 fetuses diagnosed with open NTD between the years 2015 and 2016 in our perinatology unit were included in this study. After confirmation of diagnosis,

prenatal karyotyping is offered to all women. Fetal cardiac examination was performed in all cases and prenatal chromosome analysis was made in 73 fetuses with open NTD. Congenital heart defects including 11 fetuses with minor anomaly and 15 fetuses with major anomaly were detected by screening echocardiograms prenatally among 87 fetuses with NTD. The overall prevalence of congenital heart disease was 29.8%. Chromosome anomalies were detected in 4 fetuses (5.4%) in 73 fetuses with NTD who underwent prenatal chromosome analysis. Karyotype results revealed 47 XXY in one case, del(4)(q35) in one case, T(9;22)P210 in one case and inv(9)(p11q13) in one case. The frequency of chromosome anomalies in fetuses that diagnosed NTD with cardiac anomaly was 2/26 (7.6%) while the frequency of chromosomal anomalies in NTD detected fetuses without cardiac anomaly was 2/47 (4.2%). In fetuses with open NTD, both congenital heart anomaly frequency and chromosomal anomaly frequency are higher than expected in normal population. We found the chromosomal anomaly rate as high as reported in previous literatures and congenital heart defects were more common than reported in neural tube defects. For this reason, screening echocardiograms should be made due to significance of ultrasonographic evaluation of fetal heart for the identification of accompanying chromosomal anomalies with NTD and karyotype analysis seems to be necessary for fetuses diagnosed NTD with cardiac anomaly.

Key words: congenital heart disease, chromosome anomaly, neural tube defects

OBSTRUKTİF UYKU APNE SENDROMUNDA HDL KOLESTEROL DÜZEYLERİ HDL CHOLESTEROL LEVELS IN OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA SYNDROME

Ayşegül ALTINTOP GEÇKİL

Uzm.Dr. Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, aysegul.altintop@gmail.com

ÖZET

Amaç: Obstruktif uyku apne sendromu (OSAS); üst hava yolunda tekrarlayan tıkanmalarla karakterize uykuya ilişkili solunum hastalıklarının yaygın bir formudur. Apne hipopne indeksinin (AHI) 5'ten büyük olması ile tanı konur. OSAS'ın en sık görülen semptomları gündüz uyku hali, horlama ve tanıklı apnelerdir. OSAS özellikle orta yaşlı, erkekleri etkileyen, toplumda %2-4 sıklığında görülen bir hastalıktır. OSAS'da sempatik aktivite artışı ve uyku deprivasyonlarına bağlı kardiyak insitabilitenin varlığı bilinmektedir ve daha önce yapılan çalışmalarda da hipertansiyon gibi kardiovasküler hastalıkların sık izlendiği gösterilmiştir. Bu çalışmamızda uyku merkezine başvurup polisomnografi yapılan hastalarda kolesterol düzeylerini retrospektif olarak araştırmayı amaçladık.

Metod: Çalışmaya Ocak-Mart 2018 tarihleri arasında Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Uyku Bozuklukları Merkezi'nde polisomnografi yapılan 18-65 yaş arası, 96 hasta dahil edildi. Hastalardan 34'ü bayan 62'si erkekti.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 51 ± 11 yıl idi. Yirmi iki hasta polisomnografik olarak OSAS saptanmadı kontrol grubu olarak değerlendirildi. 74 hastaya OSAS tanısı kondu. Hastaların vücut kitle indeksleri açısından istatistiksel fark yoktu (VKI: $30,7 \pm 4,5$, $29,5 \pm 5,1$ $p=0,784$). HDL kolesterol düzeyleri OSAS'lı grupta normal gruba göre istatistiksel olarak anlamlı derecede düşüktü. ($37,12 \pm 7,6$, $41,79 \pm 13,6$, $p<0,05$). Ortalama oksijen saturasyonu OSAS grubunda kontrol grubuna göre anlamlı düşük saptandı. ($83,6 \pm 6,5$, $94 \pm 3,4$, $p<0,05$). HDL kolesterol düzeyleri ile ortalama oksijen saturasyonu arasında anlamlı korelasyon ($r=0,188$, $p=0,02$), AHI değeri ile negatif korelasyon ($r=-0,197$, $p=0,001$) saptandı.

Sonuç: Bizim çalışmamızda OSAS'lı hastalarda kontrol grubuna göre HDL düzeyleri anlamlı derecede düşüktü. HDL düzeyinin normal değerlere gelmesi ve kardiyak mortalitenin azaltılması için uyku ilişkili solunum bozukluğu olan özellikle obez hastaların kilo vermelerinin teşvik edilmesi gerekir. Aynı zamanda OSAS'da altın standart tedavi yöntemi olan pozitif havayolu basınç tedavisine (CPAP) uyum konusunda hastalar yakın takip edilmelidir. Bunun sonucunda hipertansiyon, tromboemboli, osteoporoz, depresyon gibi komplikasyonların önüne geçilecektir ve hastaların yaşam kalitesi artacaktır.

Anahtar Kelimeler: OSAS, kolesterol, pozitif havayolu basınç tedavisi

OBVARA PİŞİRİM/ DEKOR TEKNİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

Pınar BİÇİCİ ÇETİNKAYA

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, pinarbicici@hotmail.com

ÖZET

Çamurun ısıya maruz kalması sonucu oluşan seramik ürünler kültürel yapılaraya göre de farklılıklar göstermektedir. Bu farklılıklar pişirim yöntemlerinde de çeşitliliğe neden olmuştur. Obvara pişirim yöntemi de bunlardan birisidir. Rusya'nın geleneksel bir seramik pişirim/dekor tekniğidir ve Son yıllarda tekrar yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu teknik bisküvi pişirimi yapılmış seramik ürünün üzerine farklı organik ürünlerin redüksiyon etkisiyle bıraktığı resimsel izlerden oluşan pişirim/ dekor tekniğidir. Sıcak formun ilk solüsyonla temas ettiği anda oluşan sıçrama etkileri, görsellikte temeli oluşturur. Elde edilecek etkileri kontrol edebilmek çok mümkün değildir. Bu teknikte un, maya, yoğurt, süt, şeker, pirinç vb. gibi her biri ayrı ayrı resimsel etkiler oluşturan organikler kullanılmaktadır. Bu literatür çalışmasında geleneksel bir Rus pişirim tekniği olan obvara pişirim/ dekor tekniği incelenmiş ve bu tekniği uygulayan sanatçı çalışmalarından örnekler verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Obvara, Pişirim, Seramik, Organik

ABSTRACT

Ceramic products formed as a result of the exposure of the mud to the heat also show differences according to cultural structures. These differences have caused diversity in firing methods. Obvara firing method is one of them. It is a traditional ceramic firing / decor technique in Russia and has become widespread in recent years. This technique is a firing / decor technique consisting of pictorial traces of different organic products on the ceramic product with the effect of reduction. The effects of splashing when the hot form comes into contact with the first solution form the basis for visualization. It is not possible to control the effects to be achieved. In this technique, flour, yeast, yogurt, milk, sugar, rice etc. organisms, each of which creates individual pictorial effects. In this literature study, obvara firing / decor technique, which is a traditional Russian firing technique, has been examined and examples of the works of the artist who applied this technique were given.

Keywords: Obvara, Firing, Ceramic, Organic

OKUL AİLE İŞBİRLİĞİNİN KURULMASINDA OKUL AİLE BİRLİĞİ BAŞKANLARININ ROLÜ

Dilek KIRNIK

Dr, MEB, dilek1984_melek@hotmail.com

Yahya ALTUNKAYNAK

MEB, yahya5870@hotmail.com

Oktay DÖNÜK

MEB, okittay@hotmail.com

Sosyal bir yapıya sahip olan okulların ilgi alanı insandır. Eğitimin başlangıcında, devam eden sürecinde ve sonucunda hep insan ve insan özellikleri vardır. Okulların en genel amacı toplumu oluşturacak bireyleri bilinçli yetiştirmesidir. Bu nedenle okullar çevreleriyle sıkı bir ilişki kurmalıdır. Okullar, çevresiyle verimli ve etkili bir ilişki kurduğunda amacına ulaşabilir. Okullar öğrencilerin öğrenme durumlarını geliştirmenin yanında hayata hazırlamak gibi bir misyona sahiptir. Bu denli önemli hedefleri gerçekleştirmede okullara destek olmak adına ailelerin de okul çalışmalarında aktif rol alması beklenmektedir. Okullar belirlenen amaçlara ulaşmak için okul aile birliğinin yardımına ihtiyaç duymaktadır. Okulların işleyişinde önemli bir role sahip olan okul aile birliğinin var olan süreci değerlendirerek sorumluluk alanı belirlemesi ve öneriler geliştirmesi önemli görülmüştür. Bu çalışmanın amacı okul aile işbirliğinin kurulmasında okul aile birliği başkanlarının beklenti ve önerilerini belirlemektir. Bu araştırma okul aile başkanları tarafından okul çalışmalarının uygulanabilirliğini ve etkililiğini belirlemek, okullarımızın aileler ve toplumla bütünleşmesini sağlamak, okul-çevre dolayısıyla okul-veli ilişkilerinin sağlıklı olması için ortam oluşturmak, okul-çevre ilişkisinin düzenli ve uyumlu olarak sürdürülmesini sağlamak adına bir fikir geliştirmesi açılarından önemlidir. Çalışmada görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu belirlenen ilkokullarda aktif çalışan ve görüşmeyi kabul eden okul aile birliği başkanlarıdır. Bu kapsamda 6 okul aile birliği başkanı ile görüşme yapılmıştır. Çalışma için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve veriler bu form yardımıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren nitel veri analiz türü olan betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda okul aile başkanlarının görüşlerinde ve önerilerinde alt problemler doğrultusunda çeşitli farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul, Aile, Okul aile birliği başkanı

OKUL ÖNCESİ 4.5.6 YAŞ ÇOCUKLARININ ÇİZDİKLERİ RESİMLERDE YAZI, SAYI, HARF KULLANIMI

Fahrettin GEÇEN

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi, fahrettin.gecen@inonu.edu.tr

ÖZET

Okul öncesi eğitim-öğretimi gören çocuklar yazı, sayı, harf eğitimi almamaktadırlar. Okul öncesi öğrencilerinin eğitim öğretim programında yazı yazma öğretimi olmamasına rağmen bu yaş grubu çocuklara çizdirilen resimlerde sayı, harf, kelimeler yazdıkları tespit edilmiştir. Araştırmanın amacı bu yaş grubu çocukların resimlerinde müfredat programında olmamasına rağmen resimlerinde neden yazı kullandıklarını ortaya çıkarmaktır. Çocukların resimlerinde yazı, sayı, harf kullanımlarının o yaş grubu çocuklara yazı ve sayı öğretilir mi? sorusuna yanıt açısından araştırma büyük önem taşımaktadır. Araştırma nitel bir araştırma deseni olup kitap, makale ve tezlere bakılarak literatür taraması yapılmıştır. Araştırma Malatya’da yer alan üç anaokulunda (Pek Çocuk, Melekbaba, Aşağıbağlar) yer alan 4.5.6 yaş grubu çocuklara uygulanmıştır. Araştırma uygulaması yapılan her okul için 20 öğrenciye toplamda ise 60 öğrenciye resimler çizdirilmiştir. Sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan zayıf, orta, iyi düzeyde olan okullar seçilerek amaçlı örnekleme gidilmiştir. Öğrencilerin cinsiyet sayılarında denge aranmamış anaokullarında yer alan öğrencilerin mevcut durumu göz önünde bulundurulmuştur. Öğrencilerin yazı yazıp yazmadıklarını görme amaçlı çizdirilen resim konusu okul olarak belirlenmiştir. Okul öncesi çocukların resimleri analiz edildiğinde kelime, harf ve sayı kullandıkları görülmüştür. Harf yazan öğrencilerin müfredatta olmamasına rağmen resimlerinde harf kullanmalarının bir nedeninin okul öncesi öğretmenlerinin öğrencilerin isimlerinin baş harflerini çizdirmesi olarak görülmüştür. Okul öncesi öğrencilerinin resimlerinde yazı kullanmalarının başka bir nedeni ise çocukların bakarak taklit ettikleri yani kendilerinin içlerinde olan merak duygusunun aracılığıyla yazdıkları, bir kısmının ise isimlerinin aile yada öğretmen tarafından öğretilmesinden kaynaklandığı görülmüştür. Okul öncesi çocuklarının resimlerinde sayı kullanmalarının nedeni ise ya aile eğitimi ya da taklitten kaynaklanmaları olarak tespit edilmiştir. Okul öncesi çocukların resimlerinde görülen başka bir bulgu ise levha vb. şeylerde yer alan sembollerin resimlerde kullanılmasıdır. Resimlerinde sembollerin kullanılması ise gözlem ve taklitten kaynaklandığı anlaşılmıştır. Yazı yazmak için ince kasların belirli bir seviyede gelişkin olması lazımken bazı öğrencilerin yazı, sayı, harf, sembollerini kullanması bu öğrencilerin öğreniminin kısmen de olsa okul öncesi öğretilirliği ile ilgili bir sorunsala da taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi, Sayı, Yazı, Harf, Sembol

OKUL ÖNCESİ DÖNEM ÇOCUKLARININ DEYİM VE ATASÖZLERİNE YÖNELİK OLARAK EBEVEYNLERİYLE BİRLİKTE GELİŞTİRDİĞİ MATERYALLERİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Murat TUNCER

Fırat Üniversitesi, murattuncer@firat.edu.tr

ÖZET

Deyimler ve atasözleri günlük hayatta sıklıkla kullandığımız ve çok eski zamanlardan beri aktararak gelmeyi başarmış önemli sözler ve sözcükler dizisidir. Bu kavramlar sadece kalıplaşmış sözler olmaktan öte; insanların ortak yanlarına vurgu yapan, benzer yaşantıların farklı insanlarca tekrarlanarak pekiştirilmesi sonucunda ortaya çıkmış önemli tespitlerdir. Yetişkinlere ders verme niteliği taşıyan bu kavramları ileride toplumun bir bireyi olacak okul öncesi dönem çocuklarının da tanınması ve anlamaya çalışmasının bilişsel ve dilsel açıdan faydalı bir öğrenme olacağı düşünülmüştür. Bu düşünceden hareketle Elazığ il merkezinde eğitim öğretim faaliyetlerine uzun yıllardır devam etmekte olan bir özel anaokulunda çocuklar ve velileri arasında bir materyal yarışması düzenlenmesi fikri ortaya çıkmıştır. Araştırmacı ve okul yönetimi işbirliğiyle koordine edilen bu yarışma gereği anasınıflarındaki her çocuk ebeveynleri ile birlikte ilgisini çeken bir atasözü veya deyim seçecek ve bu atasözünü/deyimi anlatan bir materyal geliştirecektir. Yarışma sonucunda çalışmanın araştırmacısı tarafında iki adet birinci seçilecek ve bu birincilere aynı anaokulunun yaz okulu kursu ücretsiz hediye edilecektir. Gönüllü olan çocuk ve ebeveynlerine materyallerini hazırlayabilmeleri için belirli bir süre verilmiştir. Bu süre boyunca seçilen atasözü ve deyimlere ya da materyallere yönelik hiçbir müdahalede bulunmamıştır. 2017-2018 eğitim öğretim yılı Haziran ayında başlatılan yarışma Temmuz ayında sonuçlandırılmıştır. Toplanan materyaller araştırmacı tarafından kurulan üç kişilik bir jüri ekibi tarafından incelenmiş ve yarışma birincileri belirlenmiştir. Bu süreçte üretilen materyaller araştırmacı ve jüri kurulu tarafından pek çok ilke gözetilerek değerlendirilmiştir. Bunlardan en öncelikli olanları; seçilen atasözü veya deyim ile materyallerin iyiye ve doğruya yönelik olması, hayal gücü ve yaratıcılığı pekiştirmesi, estetik değer taşıması ve amaca dönük olması ilkelere aittir.

Araştırmacı ve anaokulu işbirliğiyle sonuçlandırılan ve akademik çıktılarının literatüre kazandırılması planlanan bu çalışmada nitel araştırma yönteminden yararlanılmıştır. Örneklem olarak kolay ulaşılabilirlik örnekleme tekniği kullanılarak anaokuluna devam eden çocuklar ve velileri arasından gönüllü olarak yarışmaya katılanlar belirlenmiştir. yarışma sonucunda elde edilen materyaller belirlenen ilkeler doğrultusunda analiz edilerek gruplandırılmış ve kategoriler oluşturulmuştur. Betimsel analiz sonucunda çocuklar ve ebeveynlerin atasözleri ve deyimlere nasıl baktıkları ve nasıl anlamlandırdıkları yanı sıra; materyal geliştirme sürecini nasıl algıladıkları da değerlendirilmiştir. Elde edilen sonuçların tartışılmasıyla eğitimcilere, ebeveynlere ve araştırmacılara yönelik olarak birtakım öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Okul öncesi dönem, Çocuk, Ebeveyn, Deyim ve atasözleri, Materyal geliştirme.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN AİLE KATILIMI ÇALIŞMALARINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

Munise DURAN

Dr. Öğr. Üyesi. İnönü Üniversitesi, munise.durdu@inonu.edu.tr

ÖZET

Eğitim bireyde davranış değişikliği oluşturma sürecidir. Bu davranış değişikliği eğitim kurumlarında gerçekleştirilmektedir. Eğitimin ilk basamağı olan okul öncesi eğitim şüphesiz ki insan hayatının eğitime olan tutumunda mihenk taşıdır. Okul öncesi eğitim programı 36- 72 aylık çocuklar için tasarlanan ve eğitim kurumlarında uygulanan bir programdır.

Okul öncesi eğitim kurumları; kişiliğin şekillendiği bu dönemi, çocukların fiziksel, sosyal duygusal ve zihinsel gelişimleri açısından en sağlıklı şekilde geçirmesini, onları hayata hazırlamayı ve aileyi okul öncesi eğitim konusunda bilgilendirmeyi amaçlamaktadır. Bu programın esas aldığı temel özelliklerden biri de aile katılımı çalışmalarıdır. Aile katılımı; ebeveynlerin, ailenin diğer üyelerinin yahut çocuğa bakan kişilerin eğitimciyle iletişime girebilmesi, onlara hem evdeki anne-baba-çocuk arasındaki iletişimin güçlendirilmesi hem de eğitimin bir parçası olabilmesi için yeteneklerinden faydalanarak çocukların öğrenmelerini en üst düzeye çıkarmalarına katkıda bulunabilmeleri için eğitim ortamına dâhil edilebilmeleridir. Okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin aile katılımı çalışmalarını yaparken karşılaştıkları sorunları belirlemeye yönelik bu çalışmada araştırmacı tarafından oluşturulan ve uzman görüşünden yararlanılan bir görüşme formu oluşturulacaktır. Görüşme formu iki kısımdan oluşmaktadır. İlk kısım öğretmenlerin demografik bilgilerini içeren bölümdür. İkinci kısım ise öğretmenlerin aile katılımı çalışmalarını yaparken ya da planlarken karşılaştıkları sorunları belirlemeye yönelik soruların olduğu bölümdür. Araştırmanın modeli nitel araştırma modelidir. Araştırma; Malatya ili Battalgazi ve Yeşilyurt merkez ilçelerindeki random usulü ile belirlenen alt, orta ve üst seviyedeki okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğretmenler ile yapılacaktır. Görüşmeler ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınarak betimsel analiz yöntemi ile analiz edilecektir.

Anahtar kelimeler: erken çocukluk dönemi, okul öncesi eğitim, aile katılımı çalışmaları

RAKET SPORLARI BRANŞLARINDA OKUL SPORLARI MÜSABAKALARINA KATILIMLARIN İNCELENMESİ (2013-2018 YILLARI ARASI)

Özgür KARATAŞ

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Spor Yöneticiliği Bölümü, Malatya/TÜRKİYE

Mehmet GÜLLÜ

İnönü Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Bölümü,
Malatya/TÜRKİYE

Savaş EREL

Bayburt Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Şube Müdürü, Bayburt/TÜRKİYE (İnönü Üniversitesi,
Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans),
erelsavas@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu araştırma, raket sporları branşlarında Türkiye okul sporları müsabakalarına okul, öğrenci ve uluslararası düzeyde müsabakalara katılan milli sporcuların, 2013-2018 yılları arasındaki katılımlarını incelemek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Araştırmada tarama (betimsel) yöntemi kullanıldı. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'nden 2013-2018 yılları arasında okul sporlarına katılımlara ait veriler incelenerek, badminton, masa tenisi ve tenis branşlarına ait veriler ayrıştırıldı ve yıllara göre dağılımlar, Windows Excel 10 programında grafiksel olarak düzenlendi.

Bulgular: Elde edilen veriler incelendiğinde, yıllara göre 2013 yılından 2018 yılına doğru, raket sporları branşlarına katılan okul sayılarında artışlar olduğu gibi, bu branşlara katılan hem erkek hem de kadın sporcuların sayılarının da arttığı, uluslararası organizasyonlara katılan milli sporcu sayılarının ise yıllara göre oldukça değişken olduğu tespit edildi.

Sonuç: Araştırma sonucunda son beş yıllık süreçte raket sporlarına katılımın arttığı ancak millilik düzeyinde bu artışların paralellik göstermediği tespit edildi. Bu durumun nedenleri nüfustaki artış ve buna bağlı olarak okul sayılarının artmasının yanında bu branşlara karşı öğrencilerin ilgilerinin de artması olduğu düşünülürken, sporcu sayılarındaki artışların oranının milli olma noktasında paralel olmamasının ise ekonomik ve diğer toplumsal nedenlerden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Badminton, Masa Tenisi, Okul Sporları, Raket Sporları, Tenis

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM ŞENLİKLERİNE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Raşit ZENGİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, rzengin@firat.edu.tr

Burcu ALAN

Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, burcualan@outlook.com

Gamze GÜÇLÜ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, gamzeeeguclu@gmail.com

ÖZET

Ağırlıklı olarak bilimin eğlenceli yönünün ön plana çıktığı bilim fuarlarında öğrenciler farklı bilimsel konulara dâhil olarak, bilimsel düşünmeyi öğrenebilir, problem çözme becerilerini geliştirebilir, deney disiplinini kazanabilir ve fuar süreci boyunca elde ettikleri verileri analiz ederek sonuçlarını sunular yaparak hem kendilerini hem de dinleyenleri bilgilendirebilirler. Birçok araştırmacı bilim fuarlarına katılan öğrencilerin bilime olan ilgilerinin de artacağını düşünmektedir. Bu yüzden son yıllarda bilim fuarları giderek daha önemli bir bilim iletişimi alanı olarak gösterilmektedir. Bu çalışmanın amacı, Elazığ'ın ilçelerinden birinde kabul edilen TÜBİTAK 4006 Bilim Fuarları Destekleme Programı kapsamında gerçekleştirilen TÜBİTAK 4006 projesine gözlemci olarak katılan ortaokul öğrencilerinin bilim şenliklerine yönelik tutumlarını belirlemektir. Çalışmanın örneklemini 48 kız, 43 erkek olmak üzere toplamda 91 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Keçeci, Kırbağ Zengin ve Alan (2017) tarafından geliştirilen “Bilim Şenliği Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen nicel veriler SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. 2 gün boyunca devam eden proje kapsamında 15 farklı etkinlik gerçekleştirilmiştir. Etkinliklerin öncesinde ve sonrasında öğrencilere bilim şenliği tutum ölçeği uygulanmıştır. Veriler tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılarak analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, farklı sınıflardaki ortaokul öğrencilerinin bilim şenliğine yönelik tutumlarında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur, $F(3, 86) = 7.238, p < .0001$. Yapılan post-hoc testleri sonucunda ise 5. sınıf öğrencilerinin ortalama puanının hem 6. sınıf öğrencilerinin ortalama puanı ile hem de 7. sınıf öğrencilerinin ortalama puanı ile anlamlı bir şekilde farklı olduğu tespit edilirken 6. sınıf öğrencilerinin ortalama puanı ile de 8. sınıf öğrencilerinin ortalama puanlarının anlamlı bir şekilde farklı olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilim Fuarları, Ortaokul Öğrencileri, Tutum

ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÇALIŞAN İDARECİ VE ÖĞRETMENLERİN PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK SERVİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

THE EXAMINATION ABOUT THE IDEAS OF SCHOOL MANAGERES AND TEACHERS WORKING AT SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS ON PSYCHOLOGICAL COUNSELING AND GUIDANCE SERVICE

Nuri ERDEMİR

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı

(nuri.erdemir@inonu.edu.tr)

Aslı TUNCA

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Doktora Öğrencisi

Ezgi SUMBAS

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı

(ezgi.sumbas@inonu.edu.tr)

Zeynep UMUR

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi ve Teftişi Bilim Dalı

GİRİŞ

Eğitimin çok yönlü (bedensel, ruhsal, psikolojik) gelişim gösteren, mutlu ve üretken, değişen topluma aktif uyum gösterebilecek bireyler yetiştirmek gibi temel bir işlevi bulunmaktadır. Okullar bu işlevin gerçekleşmesinde büyük önem taşımaktadır. Örgün eğitim kurumlarında yaşamlarının büyük bir bölümünü okullarda geçiren bireyler eğitim yolu ile toplumun bir parçası olarak hayata hazırlanmayı öğrenmektedirler ve kişilik gelişimlerine katkı sağlamaktadırlar. Özellikle orta öğretimdeki öğrencilerin gelişim dönemi özellikleri ve sorunları düşünüldüğünde eğitimin rolü daha da önemli hale gelmektedir. Bu dönem vücuttaki değişimlere uyum sağlandığı, akran ilişkilerinin ön plana çıktığı, mesleğe yönelik kararların alındığı, üniversite eğitimi için sınavlara hazırlanıldığı ve bireyin kendini sorgulayarak kimliğini oluşturmaya başladıkları bir gelişim evresidir. Dolayısıyla genç bu dönemde gelişim sorunları ile uğraşırken, kararlarını verirken ve kimliğini yapılandırırken kendisine yardım sunacak hizmete ihtiyaç duymaktadır. Okullardaki bu hizmetin karşılığı psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleridir. Başlangıçta öğrencilere mesleki karar verme süreçlerinde etkili hizmet sunan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri günümüzde gelişimsel bir boyut kazanmıştır. Psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri bireyi bir bütün olarak ele alır ve bireyin kendini tanımasına, gelişmesine, olgunlaşmasına sistematik bir biçimde yardım sunar. Tüm bu hizmetleri yürütme sürecinde okul personellerinin katkı sağlaması, desteklerini sunmaları gerekli görülmektedir. Sadece okul psikolojik danışmanı ile yürütülemeyecek olan bu hizmet yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler, veliler ve hatta diğer okul personellerinin eşgüdümü hareket etmesi ile mümkündür. Okullardaki yöneticilerin, öğretmenlerin ve okul psikolojik danışmalarının bu hizmeti istekli, başarılı ve sağlıklı yürütebilmeleri için hizmete ilişkin olumlu bir tutuma sahip olmaları ve iş birliği içinde olmaları gerektiği düşünülmektedir. Psikolojik danışma ve rehberlik servisine ilişkin beklentilerin ve algıların neler olduğunun bilinmesi, hizmetin iyileştirilmesine yönelik fikirlerin ortaya konulması hizmetlerin veriminin artmasına, eksik ve hatalı anlaşımaların önüne geçilmesine, rehberlik hizmetlerinin başarısının artırılmasına, olası sorunların çözümüne ve aksayan yönlerin iyileşmesini yardımcı olacak ve rehberlik programlarının geliştirilmesine katkı sağlayabilecektir. Araştırmada ayrıca durum tespiti dışında rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinden birincil dereceden sorumlu kişilerin önerilerinin de sunulmasıyla ilgili alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Amaç

Bu araştırmada orta öğretim kurumlarında görev yapan okul müdürleri, müdür yardımcıları ve öğretmenlerin psikolojik danışma ve rehberlik servisine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Bu araştırma ortaöğretim kurumlarında görev yapan okul müdürleri, müdür yardımcıları ve öğretmenlerin okullarında sunulan rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik görüşlerinin belirlenmesine ilişkin nitel araştırma yönteminin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır.

Araştırmanın hedef evrenini 2016-2017 Eğitim Öğretim yılında Malatya Yeşilyurt ve Battalgazi ilçelerinde Ortaöğretim kurumlarında görev yapmakta olan okul müdürleri, müdür yardımcıları ve öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmada, çalışmaya pratiklik ve hız kazandırması amacıyla örnekleme yöntemi olarak kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmış ve toplamda 615 okul müdürü, müdür yardımcısı ve öğretmene ulaşılmıştır. Katılımcıların psikolojik danışma ve rehberlik servisine ilişkin görüşlerini öğrenebilmek için katılımcılara kişisel bilgilerin (kadro türü, cinsiyet, yaş, kıdem yılı, branş) ve açık uçlu soruların bulunduğu form dağıtılmış ve ardından formlar geri toplanmıştır. Verilerin analizi için nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Katılımcıların sorulara verdiği cevaplar önce kodlanmış ardından belirli kategoriler altında birleştirilmiştir. Kodlamada, katılımcıların kendi ifadeleri, alan yazında kullanılan kavramlar ve araştırmacıların oluşturduğu özgün ifadeler kod olarak alınmıştır. Gruplanan verilerin yüzde ve frekans değerleri tablo şeklinde sunulmuştur.

Bulgular

Araştırmanın bulguları ile ilgili analizler devam etmektedir.

Sonuçlar

Araştırma analizleri devam ettiği için sonuçlar değerlendirilememiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaöğretim, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Servisi, Nitel araştırma.

MOMENTUM PROFILE CALCULATION OF METHANE USING HARTREE-FOCK-ROOTHAAN METHOD

Telhat ÖZDOĞAN

Prof. Dr. Amasya University, telhat.ozdogan@amasya.edu.tr

Melek ERASLAN

Lecturer, Amasya University, melek.eraslan@amasya.edu.tr

ABSTRACT

A general analytical method has been presented for the calculation of momentum profiles for molecules. The general analytical method for the calculation of momentum profiles of molecules will be the first in literature, as we know from the literature. The algorithm we presented for the calculation of momentum profiles of molecules contains Gaunt coefficients and some new auxiliary functions. Since the efficiency of the method we presented here depends on the accurate calculation of these auxiliary functions, we confined ourselves on these auxiliary functions and therefore special attention has been paid for the accurate calculation of these new auxiliary functions. A computer program has been constructed in Maple symbolic programming language for the general analytical formula for momentum profiles of molecules and the auxiliary functions involved in the algorithm. As an application of the presented work, methane molecule has been taken into account. Using the constructed computer program for momentum profiles of molecules, methane molecule has been taken into account. Momentum profiles of methane molecule has been computed for wide ranges of momentum values. It is seen that the obtained computer results for momentum profiles of methane molecule agree well with the available literature. Due to the scarcity of the literature, more literature results could not be compared. Computer program constructed in this work can be used in the calculation of momentum dependent properties of molecules, such as Compton profiles, momentum moments, etc.

362

Keywords: Momentum Profile, Methane Molecule, Hartree-Fock-Roothaan Method.

METAN MOLEKÜLÜNÜN MOMENTUM PROFİLİNİN HARTREE-FOCK-ROOTHAAN METODU KULLANILARAK HESAPLANMASI

ÖZET

Moleküllerin momentum profillerinin hesaplanması için genel analitik bir metod sunulmuştur. Literatürden bildiğimiz kadarıyla moleküllerin momentum profilleri için sunulan genel analitik metod literatürde bir ilk olacaktır. Moleküllerin momentum profillerinin hesaplanması için sunulan algoritma Gaunt katsayıları ve bazı yeni yardımcı fonksiyonları içermektedir. Metodun hassaslığı bu yardımcı fonksiyonların etkin hesaplanmasına bağlı olduğu için bu yardımcı fonksiyonlar üzerine yoğunlaşıldı ve bu yeni yardımcı fonksiyonların hassas hesaplanması için özel önem gösterildi. Moleküllerin momentum profillerinin genel analitik formülü ve algoritmanın içeriğindeki yardımcı fonksiyonlar için Maple sembolik programlama dilinde bir bilgisayar programı yazıldı. Çalışmaya

uygulama olarak metan molekülü ele alındı. Moleküllerin momentum profilleri için oluşturulan bilgisayar programı kullanılarak metan molekülü ele alındı. Metan molekülünün momentum profilleri geniş bir momentum değerleri aralığında hesaplandı. Metan molekülünün momentum profilleri için bilgisayar programından elde edilen sonuçların literatürde varolan değerlerle iyi bir uyum içinde olduğu görüldü. Literatür azlığından dolayı sonuçlar daha fazla literatür ile karşılaştırılmadı. Bu çalışmada oluşturulan bilgisayar programı, Compton profili ve momentumların momentleri gibi moleküllerin momentuma bağlı özelliklerinin hesaplanmasında kullanılabilir.

Keywords: Momentum Profili, Metan Molekülü, Hartree-Fock-Roothaan Metodu.

KADINSI METİNLER, KADININ DEĞİŞİMİ: “MÜREBBİYE / ŞİPSEVDİ / BİLLUR KALP”TE OTOFEMİNER EĞİLİMLER

Fatih ARSLAN

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, farслан@firat.edu.tr

ÖZET

Sokağın ortasında bütün seslere kulağını eğmiş bir yazar Hüseyin Rahmi Gürpınar. Duyduğu kurmaca, kurduğu dedikodu, anlattığı ses abarttığı metin olmuş bir yazar. Yetmiş yakın yazılmış eserin arasında seçkin, ideal metinlerin varlığı belki tartışılabilir. Ancak çoklu yazma geleneğinin Ahmet Mithat'tan sonraki temsili olan Hüseyin Rahmi, feminen bir duyarlılıkla bir dönemin değerler dizgesini yazmıştır. Konuşulan ne varsa sokakta, kahvede, yolda, evde onun için sadece yazılmayı bekleyen bir malzemedir. Belki çok katmanlı, derim imler taşıyan bir dil kuramamıştır; ancak yaşadığı dönemin metinsel retrospektifi, görsel, somut değerler bütünüdür. Uzun, uzayan bir zamanın çok renkli, samimi, kısmen keyif verici bir üslup değeridir. Estetik keyifle deneyim arasında duran okur, onunla büyük oranda merak duygusunu ve tatminini yaşamış yazar anlattıklarıyla okuru keyifli bir sürece, süreğenliğe alıştırmıştır. Okurunu bir dizi iletişimsel etkiye maruz bırakan bu okuma biçimi aynı zamanda açık bir yapının bütün şeffaflığını da taşımaktadır.

Kadına dair zenginliği doğrudan ya da dolaylı olarak taşıyan Hüseyin Rahmi romanları; kadınsı ruhun barındırdığı merak, konuşkanlık, estetik vb. kimlik niyetlerini farklı biçimlerle, biçimlerde beslemektedir. Bir geçiş döneminin değişimlerine tanıklık ederken aslında yeni farkındalıklar uyandırmaktadır. İlk bakışta derinlemesine bir yapılandırma gibi durmamasına rağmen metnin temel zayıflık değeri yazma hızının gerisinde kalan bir düşünme eylemi barındırmasıdır. Yazılanların çoğu dilin phallocentric, yani fallusu bir dil gücü olarak gören kültür değerlerinin toplamı gibidir. Kadınca bir dil kadınsı değişimlere tanıklık etmek adına bir dönem gözetmenliği yaparak sanatsal anlatımı desteklemiştir. Hüseyin Rahmi'nin roman dağarcığında pek çok metin bu temel yapı baz alınarak irdelenebilir. Mürebbiye, Şipsevdi ve Billur Kalp bu anlamda bir adım önde olan anlatımlardır.

Anahtar Sözcükler: Hüseyin Rahmi Gürpınar, roman, kadın, değişim, ofofeminer.

**ERUH YÖRESİNDE YER ALAN MİKRO HAVZADA
YEM BİTKİLERİ YETİŞTİRİCİLİĞİ YAPILAN TARIM TOPRAKLARININ
BAZI MİKRO BİTKİ BESİN MADDELERİ DURUMLARININ İNCELENMESİ**

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Arif ÖZYAZICI

Siirt Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü, Siirt, TÜRKİYE,
arifozyazici@siirt.edu.tr

Prof. Dr. Orhan DENGİZ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü, Samsun,
TÜRKİYE, odengiz@omu.edu.tr

Sorumlu yazar: arifozyazici@siirt.edu.tr

ÖZET

Bu çalışma, Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Siirt ili Eruh yöresinde yem bitkileri tarımı yapılan toprakların bazı mikro bitki besin elementleri yönünden durumunu incelemek ve bitki besleme ile ilgili potansiyel sorunlarını belirlemek amacıyla yürütülmüştür. Bu amaçla yem bitkileri tarımı yapılan 28 farklı alandan toprak örnekleri alınmıştır. Yörede tarımı yapılan yem bitkisi türü yaygın fiğ (*Vicia sativa* L.) bitkisidir. Toprak örneklerinde demir (Fe), bakır (Cu), çinko (Zn) ve mangan (Mn) analizleri yapılmış ve analiz sonuçları sınır değerler ile karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; incelenen toprak örneklerinin Fe içeriğinin 0.62-16.25 ppm, Cu içeriğinin 0.61-2.74 ppm, Zn içeriğinin 0.28-2.80 ppm ve Mn içeriğinin ise 1.88-18.38 ppm arasında değişiklik gösterdiği belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, Eruh yöresinde yem bitkisi tarımı yapılan toprakların bitkiler tarafından alınabilir Fe kapsamının incelenen örneklerin büyük çoğunluğunda yüksek-yeterli, Cu kapsamının örneklerin tamamında yeterli düzeyde olduğu; incelenen toprakların alınabilir Zn ve Mn kapsamlarının ise analizi yapılan örneklerin büyük çoğunluğunda az düzeyde olduğu görülmüştür. Bu duruma göre, yörede yem bitkileri tarımında uygulanan gübreleme programlarında özellikle Zn ve Mn katkılı gübrelerin de yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yem bitkisi, mikro besin elementleri, Eruh

ÖĞRETMENE YÖNELİK ŞİDDET HABERLERİNİN ANALİZİ

Doç.Dr. İ. Bakır ARABACI

F.Ü. Eğitim Fakültesi, arabacibaki@gmail.com

Ceyda AKILLI

Doktora Öğrencisi, ceyda_akilli@hotmail.com

ÖZET

Şiddet yaşamın her alanında farklı tür ve şekillerde görülebilen, insanları tedirgin eden ve yaşam enerjisini olumsuz olarak etkileyen bir olgudur. Çeşitli şiddet türlerine maruz kalan çalışanların iş, sosyal ve özel yaşamlarında olumsuz yansımalarının görülmesi kaçınılmazdır. Eğitim kurumları şiddetin en az yaşanması gereken kurumlar olması gerekirken, son yıllarda okullarda görevli yönetici ve öğretmenlere yönelik şiddet olaylarının arttığı gözlenmektedir. 2017 yılında medyada yer alan bir habere göre öğrenci ve veli şiddetine maruz kalan öğretmenlerin oranının %41,40'tan %45,40'a yükseldiği, ancak şiddete uğrayan öğretmenlerin % 87'sinin şikâyetinde bulunmadığı belirtilmektedir (<https://www.haberturk.com>). Öğrenci davranışlarının şekillendirildiği ve toplumun eğitim merkezi olan okulda, eğitim personeline yönelik şiddetin artması, hem çalışan personel, hem de öğrenciler üzerinde olumsuz etkilere yol açması kaçınılmazdır. Okullarda öğretmenler ve çalışan personelin kendilerini güven içinde hissedecekleri bir çalışma ortamı sağlanmalıdır. Bireylerin kendilerini güvende hissetmedikleri ortamlarda etkili bir eğitim ve öğretimin gerçekleştirilmesi zordur. Öğrencilerin gözü önünde cereyan eden şiddet olayları, öğrencilerin psikolojik durumları ve kişilik gelişimlerini olumsuz yönde etkileyebilir. Okulda görev yapan eğitim personelinin güvenlik endişelerinin olması, onların mesleki motivasyonunun ve performanslarının düşmesine, görevlerine ilişkin duyarlılıklarının azalmasına neden olabilir. Bu nedenle okulda görülen şiddetin başta politika saptayıcılar ve toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren bir meseledir. Bu araştırma okullarda görülen ve eğitici personele yönelik şiddet olaylarını; olayın türü, yeri, yılı, nedeni, kimler arasında gerçekleştiğini ve olay sonucunu incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgubilim (feneomoloji) deseni kullanılmış, doküman analizi ile toplanmıştır. Veriler internet ortamında ve google'da "öğretmen, şiddet, öğretmene yönelik şiddet" terimleri kullanılarak toplanmıştır. Araştırma 2009-2018 yılları arasındaki 10 yıllık süreç dilimini kapsamaktadır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Medyada yer alan haberler, ilgili temalar altında kategorize edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmene şiddetin çoğunlukla veli, öğrenci, yönetici, öğretmen tarafından gerçekleştirildiği, daha çok fiziksel şiddet türünün haber kaynağı olduğu, bazı olayların öğretmenin can kaybı ile sonuçlandığı ortaya çıkmıştır. Araştırma sonucunda tüm okullarda güvenlik birimlerinin oluşturulması, okula giriş ve çıkışların kontrol altına alınması, yönetici ve öğretmenlere çatışmayı yönetme becerisi kazandırılmasına yönelik eğitimlerin verilmesi, okul-aile birliklerinin okul-aile işbirliğini sağlama konusunda etkin görev yapmaları, öğretmen ve aile işbirliğinin artırılması yönünde öneriler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Medya, öğretmen, öğretmene şiddet, haber.

ÖĞRENME ATÖLYELERİ EĞİTİMİNE KATILAN ÖĞRETMELERİN EĞİTİM HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

Dilek KIRNIK

Dr, MEB, dilek1984_melek@hotmail.com

Oktay DÖNÜK

MEB, okittay@hotmail.com

Yahya ALTUNKAYNAK

MEB, yahya5870@hotmail.com

Yaratıcı ve eleştirel düşünme becerisi gelişmiş, farklı alanlarda çok boyutlu düşünen nesiller inşa etmek için günümüzde farklı girişimler bulunmaktadır. Eğitimde bilgiye ulaşmak değil bilgiyi hayatta karşılığı olan uygulamalarla öğrencileri karşılaştırmak eğitimcileri uygulamalı çalışmalara yönlendirmiştir. Uygulamalı çalışmalara yoğunlaşan öğrenme atölyeleri de öğrencilerin ve öğrenme arkadaşlarının pedagojik etkileşimini önemli gören kollektif bir keşif çalışmasıdır. Anlama esasına dayalı olan bu uygulama öğrencilerin bireysel gereksinimlere ve kendi hızına göre bağımsız öğrenmesini mümkün kıldığı gibi farklı sorunlara ve içeriklere farklı çözüm önerileri sunmasına imkân tanır. Öğrenme atölyelerinde öğrenciler kendi öğrenmelerini gözlemler ve yansıtmaya teşvik edilir dolayısıyla öğrencilerin iletişim becerileri gelişir. Öğrencilerin kendi fikirlerini takip etmelerine, kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda çalışmalarına sınırlar çizmelerine ve “hatalar” yapmalarına izin vererek her yönden gelişimine katkı sağlar. Farklı eğitim kademelerinde çalışan öğretmenlerin öğrenme atölyelerinin işleyişinden haberdar olması, kendi okul ortamlarına uygulayarak öğrencilerin gelişimine katkıda bulunması açısından bu çalışma önemlidir. Bu çalışmanın amacı öğrenme atölyeleri konusunda deneyimli olan Almanya’dan 8 eğitmen ile diyalog esasına dayalı düzenlenen öğrenme atölyeleri eğitimine katılan öğretmenlerin bu eğitim hakkındaki görüşlerini belirlemektir. Çalışmada görüşme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu belirlenen eğitime katılan 3 Matematik öğretmeni, 2 anaokulu öğretmeni, 1 bilgisayar öğretmeni, 1 sınıf öğretmeni, 1 İngilizce öğretmeni ve 1 fen bilimleri öğretmeni olmak üzere toplam 9 öğretmendir. Çalışma için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmış ve veriler bu form yardımıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler daha önceden belirlenmiş temalara göre özetlenmesi ve yorumlanmasını içeren nitel veri analiz türü olan betimsel analiz kullanılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcı olan öğretmenlerin görüşlerinde ve önerilerinde alt problemler doğrultusunda çeşitli farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır.

367

Anahtar Kelimeler: Öğrenme Atölyesi, Atölye çalışmaları, Uygulamalı öğrenme

ÖĞRETMEN ADAYLARININ ORGAN BAĞIŞINAYÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Gülşah GÜRKAN

Dr., MEB, gulsah5gurkan88@gmail.com

ÖZET

Organ bağışı gibi içerisinde çelişkiler barındıran bir sosyo-bilimsel konunun öğretmenler tarafından bilinmesi ve bu konulara yönelik farkındalığa sahip olunması daha bilinçli ve rasyonel kararlar veren, akıl yürütme yaparken diğer disiplinleri de ele alarak toplumda çoklu düşünen bireylerin yetiştirilmesini ve bu bireylerin toplumsal kararlara katılmasını ve bu kararları etkilemesini sağlayacaktır. Ülkemizde organ bağışı konusunun dini, kültürel ve sosyal açıdan çok iyi anlaşılması nedeniyle organ bağış oranlarının düşük olması, organ nakli ve bağışının sosyo-bilimsel yönünün üzerinde durulmasını gerektirmektedir. Organ nakli ve organ bağışı konusunda toplumların eğitim düzeyi, sosyoekonomik yapısı, ahlaki, kültürel ve dini yapısı son derece etkilidir. Organ nakli ve organ bağışında ahlaka aykırı bir durum söz konusu olmamasına rağmen, toplumların yanlış inanış ve yersiz korkularından kaynaklanan yargılarının organ bağışını olumsuz etkilediği görülmektedir. Bu olumsuz yargıların neden kaynaklandığının tespit edilmesi için gerekli eğitim çalışmalarının yapılması, toplumda bu konuda yeterli bir bilinç oluşturulması, teknoloji ve tıp alanındaki gelişmeler ile organ ve doku nakli ameliyatlarının günümüzde gösterdiği ilerlemenin oldukça gerisinde kalan, yetersiz organ bağışı sorununun çözülebilmesi için son derece önemlidir (Zambak, 2014). Bu bağlamda bu araştırma öğretmen adaylarının organ nakli ve bağışı ile ilgili görüşlerini ortaya çıkarmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Nitel olarak yürütülen araştırma, İnönü Üniversitesi'nde Fen Bilgisi Öğretmenliği Programı'nda öğrenim görmekte olan 35 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma deseni kullanılmıştır. Araştırmada veriler yapılandırılmış görüşme formlarıyla toplanmıştır. Öğretmenlerin üstün yetenekli öğrencilerle ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla üç açık uçlu soru yöneltilmiştir. Bu sorular: Organ bağışı yapmayı düşünüyor musunuz? Neden? Sizin ya da bir yakınınızın organ nakline ihtiyaç duyması halinde verici kişinin özelliklerini (dini inanış, etnik kimliği, cinsiyet vs.) öğrenmek ister misiniz? Bir yakınınızın beyin ölümünün gerçekleşmesi halinde organ bağışlama kararını vermeniz gerekseydi kararınız ne olurdu? Neden? Çalışmadan elde edilen bulgulara göre öğretmen adaylarının %94'ü organ bağışlamayı düşündüklerini belirtirken kendilerinin veya yakınlarının organ nakline ihtiyacı olduğu durumda vericinin özelliklerini bilmek isteyen öğretmen adaylarının oranı %82'dir. Öğretmen adaylarının büyük çoğunluğu organ bağışına olumlu bakarken öğretmen adaylarımızdan hiçbirinin organ bağışı kartı taşımadıkları görülmüştür. Organ bağışlamak istemediklerini belirten öğretmen adaylarının gerekçeleri ise ailelerinin bu konuya sıcak bakmadıklarıdır. Ayrıca bir yakınınızın beyin ölümünün gerçekleşmesi halinde organ bağışlama kararını sizin vermeniz gerekseydi kararınız ne olurdu sorusuna öğretmen adaylarının %42'si koşulsuz olarak bu kararı verirdim derken öğretmen adaylarının %8'i bu kararı vermeyeceklerini belirtmişlerdir. Buradan hareketle daha geniş katılımcılarla bu görüşmeler tekrarlanarak organ bağışlama kararının temelinde yatan etmenler ve bu etmenlerin davranışa dönüştürülmesi konularında yapılması gerekenlerle ilgili çalışmalar yapılmalıdır. Organ nakli ve bağışı ile ilgili hizmet içi eğitimler düzenlenerek ailelerin, öğretmen

adaylarının, öğrencilerin bu konuda düzenli ve sürekli olarak bilinçlendirilmesinin konuya önemli katkılar sağlayacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Organ Bağışı, Öğretmen Adayı, Sosyo-Bilimsel Konu

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİN STATÜ DURUMU VE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME KONUSUNDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Doç.Dr. İ. Bakır ARABACI

F.Ü. Eğitim Fakültesi, arabacibaki@gmail.com

Ceyda AKILLI

Doktora Öğrencisi, ceyda_akilli@hotmail.com

Çevresel ve teknolojik gelişmelerin baş döndürücü hızda gerçekleştiği bir çağda yaşıyoruz. Nitelikli insan kaynağının en önemli güç olduğu günümüzde, dikkatler eğitim-öğretim sürecine ve uygulamalarına yönlendirilmiş durumdadır. Eğitim sisteminden ve onun alt sistemi olan okuldan; karmaşık problem çözme becerilerine sahip, eleştirel düşünen, yenilikçi, etkili iletişim kurabilen, kültürel farklılıklara saygı duyan, yüksek düzeyde iş birliği yapabilen, evrensel ölçekte rekabet edebilme becerilerine ve millî benlik ve bilince sahip bireyler yetiştirilmesi beklenmektedir. Eğitim sisteminin toplumsal beklentilere cevap verebilmesi, eğitim-öğretim sürecinin kilit ögesi olan öğretmenin yeterliklerine ve performansına bağlıdır. Ancak, öğretmen yetiştirme politikalarında beklenen değişimlerin gerçekleştirilmemesi, öğretmen yetiştirme uygulamalarının giderek yozlaşması, öğretmenin rolünü oynayamaması, beklenen rol davranışlarını sergileyememesi, toplumun eğitim kurumlarına, okula ve öğretmene bakışını olumsuz yönde etkilemektedir. Bunun sonucu olarak eğitim kurumlarının ve öğretmenin toplum nezdindeki itibarı düşmekte, mesleki saygınlığı zarar görmektedir. Bu araştırma öğretmenlik mesleğinin statü durumuna ve halihazırda öğretmen yetiştirme uygulamalarına ilişkin öğretmenlerin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseni ile kurgulanmıştır. Veri toplama tekniği olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu; ilgili literatür ışığında hazırlanmış, görünüş ve kapsam geçerliliği sağlamak için alan uzmanı iki akademisyenin ve iki öğretmenin incelemesine sunulduktan sonra geliştirilmiştir. Örneklem yöntemi olarak uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır. 2018-2019 Güz Yarıyılında Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Yönetimi Bilim Dalı'nda tezli/tezsiz yüksek lisans öğrenimi gören 24 öğretmen araştırmanın çalışma gurubunu oluşturmuştur. Elde edilen veriler betimsel analize tabi tutulmuş, tablolandırılmış ve yorumlanmış, tablolardaki görüşler doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Araştırma sonucunda katılımcılar öğretmenlerin alan, genel kültür ve pedagojik formasyon yeterliklerinin istenilen düzeyde olmadığını, öğretmen yetiştirme programlarının yetersiz ve beklentileri karşılamaktan uzak olduğunu, günümüzde tartışılan konulardan birisi olan öğretmenlerin yüksek lisans eğitimi görmeleri yerine nitelikli lisans eğitimleri almalarının önemli olduğunu, öğretmen yetiştirmede YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın etkin işbirliği yapmalarının gerektiğini, hizmetöncesi ve hizmet içi eğitimlerde uygulama eğitimlerine daha fazla yer verilmesi gerektiğini, öğretmen yetiştirme konusundaki eksikliklerin ve olumsuz uygulamaların öğretmenlik mesleğinin statü durumuna zarar verdiğini vurgulamışlardır.

370

Anahtar kelimeler: Öğretmen yetiştirme, öğretmenlik mesleği, Öğretmenlik mesleğinin statü durumu

ORTAOKUL MATEMATİK ÖĞRETİM PROGRAMLARINA YÖNELİK PROGRAM DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Aziz İLHAN

Öğr. Gör., Munzur Üniversitesi, Çemişgezek MYO, ailhan@munzur.edu.tr

Tayfun TUTAK

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, tayfuntutak@hotmail.com

ÖZET

Eğitim programlarının farklılaşan durumlar doğrultusunda tekrar düzenlenmesi, kişinin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde devamlı geliştirilmesi gerekliliği, eğitimdeki toplumsal farklılaşmalar, insan hakları alanında bulunan gelişmeler, öğrenmenin demokratik hale getirilmesi, bireyin ilgi, beceri ve tercihlerine odaklanması gibi sebepler çeşitli öğretim programlarının yapılandırılmasına ortam oluşturmuştur (Bilen 1996, s.5). Öğretim süreçlerinin temelini öğretim programlarının oluşturduğu varsayıldığında, uygulanan öğretim programlarının aksaklıklarının ve eksikliklerinin giderilmesi, öğretim programlarının toplumsal veya bilimsel gelişmelere göre tekrar düzenlenmesi ve bununla birlikte eğitimde niteliğin artması beklenmektedir (Erden, 1993). Deneme veya geliştirme aşamaları sonrasında uygulanmaya başlanan öğretim programı ile ilgili eğitim süreçlerinde görev alan tüm kesimlerden görüşler alınmaktadır. Böylece uygulamadaki problemler veya var olan durumlar belirlenerek bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler doğrultusunda bu programlar tekrar düzenlenmektedir (Gürkan, 2004, s.31). Bu doğrultuda çalışmanın amacı, ortaokul matematik öğretim programlarına yönelik geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı geliştirmektir. Bu nedenle çalışma tarama türündedir. Araştırma Türkiye'nin Doğu Anadolu bölgesinde bulunan 341 (188 kadın, 153 erkek) matematik öğretmeni ile yürütülmüştür. Çalışmada yapılan açımlayıcı faktör analizi neticesinde Cronbach Alfa iç tutarlık katsayısı 0,977 olan 8 faktörlü, 84 maddeden oluşan 5'li Likert tipinde geçerli ve güvenilir ölçek oluşturulmuştur. Ölçeğin faktör yapısı doğrulayıcı faktör analizi ile doğrulanmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde ilgili alanda çalışma yapacak araştırmacılara farklı türlerdeki örneklerle veya farklı değişkenlerle öğretim programlarını değerlendirmeleri önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul Matematik Öğretim Programı, Matematik öğretmenleri, Ölçek Geliştirme.

Kaynaklar

Bilen, M. (1996). *Plandan Uygulamaya Öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Erden, M. (1993). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Personel Eğitim Merkezi Yayınları.

Gürkan, T. (2004). Eğitim Programlarıyla İlgili Çalışmalar. *Çoluk Çocuk Dergisi*, 7(42), 3132.

MATEMATİK ÖĞRETMENLERİNİN 2018 MATEMATİK ÖĞRETİM PROGRAMINI DEĞERLENDİRMELERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Tayfun TUTAK

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, tayfuntutak@hotmail.com

Aziz İLHAN

Öğr. Gör., Munzur Üniversitesi, Çemişgezek MYO, ailhan@munzur.edu.tr

ÖZET

Öğretim programı kavramının önem kazanması ve öğretim programlarının uygulanması ile beraber değerlendirme ve revize etme süreçleri de devreye girmiştir. Özellikle son çeyrek yüzyılda gelişen dünyanın gereksinimlerinin artması, eğitim alanında yapılan yenilik ve değişiklikler, yapılandırmacı kuramın öğretim anlayışına getirdiği farklılıklar ve bakış açıları günümüz eğitimcilerini derinden etkilerken sosyal veya sayısal alanlarda var olan programlarının yetersiz kalmasından dolayı yenilenmelerine ön ayak olmuştur (Ersoy, 2006). Program geliştirme kavramı; öğretim programının dört temel ögesi olan amaç, içerik, öğrenme-öğretme süreci ve değerlendirme süreçlerini ve bu kavramlar arasındaki bağları düzenleyen sürekli değişimlere ve gelişmelere açık, sistemli ve dinamik bir süreçtir (Doğanay, 2010; Demirel, 2009). Gelişen günümüzde toplumun ihtiyaçları ve eğitim alanından beklentileri farklılaştıkça eğitim programlarının da, eksik yönlerin gözden geçirilmesi, değerlendirilerek yeniden tasarlanması gerekmektedir (Mercan, 2011). Bu doğrultuda çalışmanın amacı, matematik öğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Talim ve Terbiye kurulunun yayınlamış olduğu 2018 ortaokul matematik öğretim programını değerlendirme puanlarını cinsiyet, kıdem yılı ve yaş değişkenleri açısından incelemektir. Bu nedenle çalışma ilişkisel tarama türündedir. Araştırma Türkiye'nin Doğu Anadolu bölgesinde bulunan 341 (188 kadın, 153 erkek) matematik öğretmeni ile yürütülmüştür. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiş öğretim programı değerlendirme ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada matematik öğretmenlerinin ilgili program değerlendirme düzeylerinin cinsiyet ve yaş değişkenleri açısından anlamlı farklılık göstermediği, kıdem yılı değişkeni açısından anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul Matematik Öğretim Programı, Matematik öğretmenleri, Matematik Eğitimi.

Kaynaklar

- Demirel, Ö. (2009). *Eğitimde Program Geliştirme*. Pegem A Yayıncılık. Ankara.
- Doğanay, A. (Ed.) (2010). *Öğretim ilke ve yöntemleri (5. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Ersoy Y. (2006). İlköğretim matematik öğretim programındaki yenilikler-I: Amaç, içerik ve kazanımlar. *İlköğretim Online*, 5(1), 30-44.
- Mercan, Z. (2011). *İlköğretim Matematik Dersi Öğretim Programının Eğitim Durumu Boyutunun Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi*. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOLOJİK SERMAYELERİNİN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA

Özden ŞAHİN

Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep Üniversitesi

Olca Külah Anaokulu Müdür Yardımcısı, sahinozden89@hotmail.com

ÖZET

Okul öncesi dönem doğumdan temel eğitimin başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocuğun daha sonraki hayatında önemli rol oynayan; bedensel, psikomotor, sosyal duygusal, zihin ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği ve çocuğun değiştiği bir süreçtir. Bu nedenle okul öncesi dönemde yapılan çalışmalar ve verilen eğitimler önem arz etmektedir.

Psikolojik sermaye; zorlu işleri başarmak için gerekli çabayı gösterebileceğine güvenme (özyeterlilik), şimdi ve gelecekte başarılı olmaya dair olumlu beklenti (iyimserlik), hedeflere ulaşmak için azim gösterme (umut), zorluklar ve sıkıntılar karşısında ayakta kalabilme ve her şeye rağmen başarıya ulaşma (dayanıklılık) özellikleri ile açıklanabilen bireyin gelişimine dair olumlu psikolojik durum olarak tanımlanmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi öğrencilerinin psikolojik sermayelerinin geliştirilmesidir. Alanyazında okulöncesi dönemde psikolojik sermaye çalışmalarına katkısı olması açısından ve çocuklarımızın gelecekte daha yeterli, dayanıklı, geleceğe umutla bakan ve iyimser bireyler olarak yetişmeleri için bu çalışma önem arz etmektedir. Çalışmada psikolojik sermaye konusu incelenmiştir. Bu çalışmada psikolojik sermayenin dört ana boyutu olan, öz yeterlilik, iyimserlik, umut ve dayanıklılık boyutlarının okul öncesi çağda nasıl geliştirileceği problem durumu üzerinde durulmuştur.

Ana Problem: Okul Öncesi öğrencilerinin psikolojik sermaye algıları nasıl geliştirilebilir?

Alt problemler: -Okul öncesi öğrencilerinin özyeterlilik algıları nasıl geliştirilebilir?

- Okul öncesi öğrencilerinin iyimserlik algıları nasıl geliştirilebilir?

- Okul öncesi öğrencilerinin umut algıları nasıl geliştirilebilir?

- Okul öncesi öğrencilerinin dayanıklılık algıları nasıl geliştirilebilir?

Çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Gaziantep ili, Şhitkamil ilçesi, Şhit İmam Payam Anaokulu'nda öğrenim gören 22 okul öncesi öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma olgubilim deseninde hazırlanmıştır. Araştırmada veriler, gözlem ve görüşme yoluyla elde edilmiştir. Analiz ise betimsel analiz yöntemi ve kaydedilen videoların analizi ile yapılmıştır.

Araştırmada elde edilen gözlem ve görüşme bulgularına göre, uygulanan etkinlikler öğrencilerin psikolojik sermayeleri üzerinde olumlu katkılara yol açmıştır. Öğrenci görüşlerinden ve yapılan uygulamalardan elde edilen veriler ve gözlemlere göre, öğrencilerin geleceğe yönelik umut besledikleri, iyimser düşündükleri, daha dayanıklı oldukları ve özyeterliliklerinin arttığı gözlemlenmiştir. Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenciler, hangi etkinliklerin yapılacağını heyecanla beklemişler ve canlandırmalara katılmaktan büyük zevk almışlardır. Öğrencilerin etkinliklerle rollere bürünüp, sorulara cevap verdikleri, bu süreç sonunda daha güçlü hissettiklerini ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Zorlu koşullar karşısında yılgınlığa düşmek yerine kendi kendilerine yeterli olup durumdan kurtulma konusunda kararlılık gösterdikleri gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pozitif Psikoloji, Psikolojik Sermaye, Okul Öncesi Eğitim, Eğitim Bilimleri

ÖZEL FİTNESS SALONUNA GELEN SEDANter BAYANLARA UYGULANAN REFORMER EGZERSİZİNİN BAZI PARAMETRELER ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Serdar ORHAN

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ, Türkiye

Ali Serdar YÜCEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ, Türkiye

Baha Engin ÇELİKEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye,
Doktora Öğrencisi

Ebru KENGER

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, Lisans Öğrencisi

ÖZET

Son yıllarda yaygınlaşan çok yönlü bir ekipmanı kapsayan reformer egzersizi tercih edilmeye başlayan spor egzersizleri arasında yerini almaya başlamıştır. Reformer, sadece sedanter bireylere yönelik değil hobi, sağlık, güzellik, zindelik vb. pek çok amaçla katılım sağlayan bireylere ve ayrıca profesyonel sporculara dahi hitap eden bir egzersiz aletidir. Reformer günümüzde bayanların tercih ettikleri yeni spor trendlerinden biri olarak görülebilir. Bu çalışmada Elazığ ilinde fitness salonlarına gelen sedanter bayanlara uygulanan reformer egzersizinin bazı parametreler üzerindeki etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Örneklem grubu belirlenirken planlanan dönem içerisinde fitness salonuna devam eden ve reformer egzersizi yapan mevcut katılımcıların %80'ine ulaşılması amaçlanmış ve çalışma 16 sedanter kadın üzerinde yürütülmüştür. Bu sedanter bireylere sekiz haftalık bir süreçte sonuçlanması planlanan çalışma için haftada üç gün olmak üzere günde elli dakika reformer egzersizleri yaptırılarak, katılımcıların; vücut çevre ölçüleri (göğüs, basen, karın, bacak vb.) metabolizma yaşı, vücut yağ oranı, vücut su oranı ve kilolarındaki değişiklikler ön test ve son test uygulamasıyla kayıt altına alınmıştır. Uygulama esnasında kişinin fiziksel durumu göz önüne alınarak egzersizlerin zorluk dereceleri kişiye göre belirlenmiş ve aşamalı olarak bu egzersizler artırılarak yaptırılmıştır. Verilerin toplanmasında vücut çevre ölçüleri ve boy ölçümü metre ile ölçülmüştür. Vücut yağ oranı, su oranı, metabolizma yaşı ve kilo ölçümleri tanita marka cihazla ölçülmüştür.

Elde edilen verilerin normal dağılıma uygun olduğu tespit edilmiş ve verilerin analiz edilmesinde eşleştirilmiş t testi (Paired samples t test) uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22 programı kullanılmış ve anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir. Araştırma sonunda katılımcıların uygulanan 8 haftalık reformer egzersizleri sonucunda tüm değerlerinde azalma olduğu ve bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sedanter, Reformer, Pilates

SÜREKLİLİĞİN GÖLGESİNDE: “YERE DÜŞEN DUALAR”... POSTKARAKTER GÜDÜLENMELERİ

Fatih ARSLAN

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, farслан@firat.edu.tr

ÖZET

Son dönem roman tarihini yazanlar büyük oranda kadınlardır. Kadınsı yaklaşımlar ustaca kurgularla Türk edebiyatının yeni safhalarına destek çıkmakta, sözün en tutarlı malzemesine değer katmaktadır. Sema Kaygusuz da bu son dönem değer yazarlardan birisidir. Yapıtlarıyla adı tam konmamış post bir tavrın ve yaşama biçimlerinin etkin zamanlarında farklı bir ses olma iddiasındadır. Yere Düşen Dualar romanı yeni seslerden en doğal olanıyla, farklı bir kadınsı tavırla karşımıza çıkar. Öznenin edilgen tavrına getirilen bir çoğullamayla romanın sesi çok sesli katmanlara yönlendirilerek yeniden yoruma açık bir dizgeye dönüştürülmüştür. Yapıt doğal olarak her okurla yeni bir anlam yüküne yönelmektedir. Aynı zamanda farklı yorumlama biçimlerine de kaynaklık etmektedir. Romanı oluşturan materyal dizgiler içerisinde karakter beklenti ufuklarına daha yakın bir aydınlanma gücünün anlaşılmasına zemin hazırlamaktadır. Çünkü romanın dışı dair göndergelerin yarattığı eko en fazla, en belirgin biçimde karakterle sese kavuşur.

Postmodernin; yapıyı söken, bozan, yıkan tavrı dilsel eğilimleri kendi ruhunun serüvenini arayan okur için tahmini sınırsız bir eylem alanı açmıştır. Popüler imge, tüketim alanları bireyi derinliği olmayan sulara çekerken hala ayakta kalabilen taşlaşmış değer katmanlarının en belirgin olanlarından birisi kuşkusuz ki romandır. İnsanı anlatan her eylem gibi roman da bir cezbenin kıyısında durmaktadır. Romanı karakterler üzerinde seyretmek tarifi imkânlı bir hayale ramak kala yaşamayı kabullenmektir. Yere Düşen Dualar’ın karakter biçimleri buna çok yakın bir noktada durmaktadır. Sürekliliği olan bir metinsel akışta kendini somutlama derdinde olan karakterler, yaşadıkları çağa nicel anlamlar yükleme peşindedir. Sema Kaygusuz bu içten ritme yakın duran isimlerden birisidir. Yere Düşen Dualar adeta karakterlerle yürüme eğiliminde bir hareketi okuruna vadeder.

Anahtar Sözcükler: Sema Kaygusuz, Yere Düşen Dualar, postmodernizm, postkarakter, roman.

PETROL İTHALATININ DIŞ TİCARET DİNAMİKLERİNE ETKİSİ: TÜRKİYE İÇİN BİR ANALİZ, 1998-2018

THE EFFECT OF PETROLEUM IMPORTS ON FOREIGN TRADE DYNAMICS: AN ANALYSIS FOR TURKEY, 1998-2018

Sertaç HOPOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, sertac.hopoglu@iste.edu.tr

Hakan ERYÜZLÜ

Dr. Öğr. Üyesi, İskenderun Teknik Üniversitesi, hakan.eryuzlu@iste.edu.tr

ÖZET

Ülkelerin teknoloji ve üretim düzeylerinin artması ile birlikte, hiç kuşkusuz enerji tüketimleri de artacaktır. Ülkelerin büyümeleri ve enerji tüketimleri arasındaki doğru orantılı ilişki literatürde kabul edilmiş bir sonuçtur. Enerji kaynakları ise temelde yenilebilir ve yenilemez olarak ikiye ayrılır. Yenilenemez enerji kaynaklarından petrol, yüzyıllardır önemli bir kaynak olma özelliğini korumakta ve Türkiye gibi petrol üretimleri çok düşük veya olmayan ülkeler için stratejik bir ithal girdi olarak ekonomiyi etkilemektedir. Petrol fiyatları, birçok tüketim malının fiyatını doğrudan etkiler ve tüketiminin azaltılması kullanım alanının yaygınlığı sebebiyle çok zordur. Her ne kadar alternatif enerji çalışmaları gelişmekte olsa da petrolün uzun yıllar önemini kaybetmeyeceği kabul edilir bir gerçektir. Bir hammadde ya da ara malı ithalatı olarak petrol ve türevlerinin ithalat hatta ithali sonucu üretime katkı sağlaması bakımından da ihracatı etkilemesi beklenir bir sonuçtur. Fakat özellikle dış ticaret işlemleri içerisinde kendi değerlerinden arındırılmış değişkenleri nasıl etkilediği ya da herhangi bir etkileşiminin olup olmadığı daha merak uyandıran bir sonuçtur. Bu sebeple çalışmada petrol tüketiminin Türkiye dış ticaret dinamikleri ile ilişkilerini tespit etmek amacıyla, dış ticaret verileri içerisinde sadece sermaye malları ve tüketim malları ile olan dış ticaret ilişkileri konu alınmıştır. Böylece petrol tüketiminin sermaye malları ve tüketim malları ile karşılıklı ilişkileri tespit edilip, Türkiye'nin gelecek dönemki enerji politikası için literatüre katkı yapmak amaçlanmıştır.

Söz konusu ilişki tespiti amacıyla, Türkiye'nin petrol ithalatının, 1998:1 ve 2018:8 dönemi arası, aynı dönemdeki sermaye malları ihracat/ithalat ve tüketim malları ihracat/ithalat rakamları arasındaki ilişkileri, Hatemi-J bootstrap asimetrik nedensellik (2012) testi kullanılarak sınanmıştır. Böylece seriler bileşenlerine ayrılmış ve serilerin pozitif/negatif şokları ve tüm serilerin birbirleriyle olan ilişkileri irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Petrol ithalatı, dış ticaret, sermaye malları, tüketim malları

TÜRKİYE’DE KADIN VE SPOR

Dilfiraz ÖZTÜRK

İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Celal TAŞKIRAN

İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Mehmet GÜLLÜ

İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

Yahya DOGAR

İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Spor, tarihsel süreçte çeşitli anlamlar yüklenen ve farklı işlevlerine vurgu yapılan bir faaliyet olmuştur. Bir zamanlar üst tabakaya özgü, tembellik ve savurganlık göstergesi iken, teknolojinin gelişimine bağlı olarak geniş halk kitlelerinin katıldığı, “kaliteli yaşam”a katkı sağlayan bir faaliyete dönüşmüştür. Dünya üzerinde bilinen en eski spor etkinliği olan antik olimpiyatlarda, anlatılara göre, kadınların izleyici olarak dahi katılımına izin verilmezdi. Benzer anlayışla, modern olimpiyat oyunlarının kurucusu Fransız Baron Pierre de Coubertin’in olimpiyatlarda sadece erkeklerin yarışmasını savunan yaklaşımı da spor kültürünün erkek egemenliği üzerine kurulmasına zemin hazırlamıştır. Kadınların spor içindeki yeri, kültürel gerilikten ötürü hep engellere karşı mücadeleyle edinilmiş bir yerdir ve bu özel mücadele tarih boyunca devam etmiştir. Günümüze kadar gelen tarihsel sürece bakıldığımızda kadınların elit performans sporlarına katılımında erkeklerin gerisinde kaldığını görmekteyiz. Son yıllarda dünya genelinde, kadınlar için yeni olanakların oluşturulması, kadınlar için yeni yasal düzenlemelerin yapılması, kadın hareketinin etkisi ve sağlık ve fiziksel uygunluk hareketlerinin artmasıyla birlikte kadınların spora katılımında bir artış olduğu da belirtilmektedir. Bir toplum içerisinde kadının spora katılımı; kadının o toplum içerisindeki genel statüsünün bir yansımasıdır. Dünya genelinde de kadının konumu ve kendisine biçilen roller düşünüldüğünde, spor için de kadının spor yapabilirliğinden önce cinsiyetiyle değerlendirildiği görülmektedir.

Araştırmamızın amacı, Türkiye’de kadınların spor hayatındaki yerini ortaya çıkarma anlamında tarama modeli olarak bir nitel çalışmadır. Öncelikle literatür taranmış ve elde ettiğimiz veriler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Türkiye’de kadınların spora katılımı, modern Olimpiyatların kurucusu Coubertin’in düşüncesi gibi olmuş ve ancak Olimpiyatların 15.si olan 1936 Berlin Olimpiyatlarına ilk defa katılabılmışlardır. Türk erkek sporcular ilk Olimpiyat madalyasını 1936’da Berlin’de kazanırken, kadınlar tam 56 sene sonra 1992 Barselona Olimpiyatlarında ilk madalyalarını, ilk altın ise erkeklerden 68 sene sonra 2004 Atina Olimpiyatlarında Nurcan TAYLAN ile elde edilebiliyordu. Günümüzde kadınların spora katılımına baktığımızda erkek/kadın popülasyonunun yaklaşık olarak eşit olduğu ülkemizde, lisanslı sporcuların ancak %38-39 civarında görülürken, 58 Spor Federasyonundan sadece 5 Federasyonun sporcularında erkek lisanslı sporcuları geçebiliyorlar. Bunlar içinde; jimnastik, Halk Oyunları ve Dans Sporları estetik sporlar olarak kadınlara özgü olması anlamında doğal karşılanmalıdır. Ancak diğer iki spor branşı; Binicilik ve Voleybol sporunda erkekleri geçmiş olmaları çarpıcıdır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Rol, Spor.

FİNANSAL RASYOLAR İLE HİSSE SENEDİ GETİRİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: BİST KOBİ SANAYİ ENDEKSİ ÖRNEĞİ

Hüseyin Ali KUTLU

Prof. Dr., Kafkas Üniversitesi, Merkez/Kars, huseyinalikutlu@gmail.com

Sevgül EKİNCİ

Öğr. Gör., Kafkas Üniversitesi, Merkez/Kars, sevgi85_36@hotmail.com

Tuncer YILMAZ

Öğr. Gör., Kafkas Üniversitesi, Merkez/Kars, yilmaz-tuncer@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı, Borsa İstanbul (BİST)'da BİST KOBİ (Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler) Sanayi Endeksi (XKOBİ)'nde hisse senetleri halka arz olunan sanayi işletmelerinin finansal performansları ile hisse senedi getirileri arasında bir ilişki olup olmadığını tespit etmektir. Analizlere geçmeden önce işletmelerin bilanço ve gelir tablolarında yer alan bazı muhasebe kalemlerini birbirine oranlayarak finansal durumları öncelikle tespit edilmiş, daha sonra bu oranlar ile getiri arasındaki ilişki istatistiksel analizler yardımıyla sınanmıştır. İşletmelerin finansal durum değişkenleri olarak cari oran, stok devir hızı, toplam borçların özsermaye ye oranı, toplam borçların aktiflere oranı, alacak devir hızı, net kâr marjı, aktif kârlılık ve duran varlık devir hızı kullanılmıştır.

Çalışmada KOBİ Sanayi Endeksinde yer alan işletmelerin 2012-2017 dönemine ait 6 yıllık verileri esas alınmıştır. İnceleme döneminde KOBİ Sanayi endeksinde 27 işletmenin borsada sürekli olarak faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir. Çalışmada verileri süreklilik arz eden bu işletmelerin 6 yıllık verilerini kullanarak değişkenler arasındaki ilişkinin varlığı, yönü ve etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Yapılan analizler, başta sosyal bilimciler olmak üzere son yıllarda araştırmacılar tarafından yaygın olarak kullanılan JASP ile EViews istatistik programıyla yapılmıştır. Bütün analizler %5 anlamlılık düzeyinde sınanmıştır. Araştırmada yer alan 10 değişkene ait veri seti toplamda 1620 gözlemden oluşmaktadır.

Çalışmanın bağımsız değişkenleri işletmelerin yılsonu finansal performans rasyoları, bağımlı değişken ise işletmelerin bir önceki yıla göre hisse senedi getirisi alınmıştır. 27 işletmenin dataalarını kullanarak yapılan analizlerde öncelikle değişkenlere ait tanımlayıcı istatistikler tespit edilmiştir. Ortaya çıkan tanımlayıcı istatistiklere göre şirketlerin 6 yıllık finansal rasyolarının ortalamalarına bakıldığında cari oran 3,31, stok devir hızı 4,42, sok devir süresi 158,90, toplam borcun özsermaye ye oranı 122,19, toplam borcun aktiflere oranı 0,36, alacak devir hızı 5,08, net kâr marjı -11,80, aktif kârlılık 0,55, duran varlık devir hızı 3,45, getirinin ise 16,97 olduğu tespit edilmiştir.

Değişkenler arasındaki ilişkiye bakmadan önce Augmented Dickey-Fuller (ADF) testi yardımıyla bağımlı ve bağımsız değişkenlerin birim içerip içermediğine bakılmıştır. Bütün değişkenlere ait elde edilen p (olasılık) değeri 0,05'ten küçük çıktığından birim kök tespit edilmemiştir. Daha sonra değişkenler arasında yapılan korelasyon analizinde elde edilen p değeri %5 anlamlılık düzeyinde 0,05'ten büyük çıkmıştır. Bu sonuçtan yola çıkarak inceleme kapsamında yer alan işletmelerde çalışmada kullanılan finansal rasyoları ile hisse senedi getirileri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: BİST, KOBİ, Finansal Rasyolar, Getiri.

OKULLARDA ÖRGÜTSEL MANEVİYATI ARTTIRMAK İÇİN NELER YAPILABİLİR

Habib ÖZKAN

Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, ozgan@gantep.edu.tr

Ömer ÇOBAN

Gaziantep İl Milli Eğitim

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, okullarda örgütsel maneviyatı etkileyen faktörleri tespit ederek örgütsel maneviyatın eğitim kurumlarında artırılması için yapılması gerekenler konusunda öğretmen görüşlerinin incelenmesidir. Türkiye'de bu konuda yapılmış ilk çalışma olduğu; örgütsel maneviyatın okullarda çalışma atmosferini olumlu etkileyeceği düşünülmektedir. Araştırmada yöntem olarak nitel araştırma desenlerinden biri olan olgu bilim yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Gaziantep ili Şehitkâmil ilçesindeki ortaokullarda çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Yapılan nitel araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır örnekleme yöntemiyle çalışma grubu belirlenmiştir. Öğretmenlerin okullarda örgütsel maneviyatı etkileyen faktörlerin araştırılması ve bu faktörlerin geliştirilmesine yönelik yapılacakların saptanması amacıyla 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Şehitkâmil ilçesine bağlı resmi yirmi ortaokulda görev yapan kırk öğretmenle görüşme yapılmıştır. Veri toplama aşamasında görüşme formu kullanılmış ve veriler içerik analizi metoduyla incelenmiştir. Beş ana tema ve yirmi altı tema elde edilmiştir. Bunlar; örgütsel değerler, görev aşkınlığı, işi anlamlı bulma, fedakârlık ve güven duygusudur. Araştırma sonucunda okullarda örgütsel maneviyatın nasıl arttırılabileceği konusunda en çok dile getirilen konular; “Okullarda samimiyetin, işbirlikçi öğrenmenin, İnanç ve değerlere önem vermenin, aidiyet duygusunun, ruhsal liderliğin, pozitif enerjinin, maneviyat gelişiminin, yardımlaşmanın, paylaşmanın vb. olması gerektiği” şeklindedir.

SPORCULARIN DUYGUSAL ZEKÂ İLE ZİHİNSEL DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (ADİYAMAN İLİ ÖRNEĞİ)

Mine KOÇ

Spor Bakanlığı, Adıyaman Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Adıyaman, Türkiye

Mehmet Onur SEVER

Spor Bakanlığı, Adıyaman Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Adıyaman, Türkiye

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, sporcuların duygusal zekâ ile zihinsel dayanıklılık düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesidir. Çalışma grubu, Adıyaman ilinde spor yapan 127'si kadın ile 87'si erkek olmak üzere toplam 214 lisanslı sporcudan oluşmaktadır. Sporcular çalışmaya gönüllü olarak katılmışlardır. Veri toplama sürecinde, Sheard ve diğ. (2009) tarafından geliştirilmiş, Altıntaş (2015) tarafından Türkçeye uyarlanan Zihinsel dayanıklılık ölçeği ile Shutte ve arkadaşları (1998) tarafından geliştirilen, Lane ve arkadaşları (2009) tarafından sporculara uyarlanan ve Adiloğulları ve Görgülü (2015) tarafından da Türk sporculara uyarlanan duygusal zekâ ölçeği (emotional intelligence scale) kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda sporcuların zihinsel dayanıklılık alt boyutları ve duygusal zeka alt boyutları puanlarının, cinsiyet ve yaş değişkenine göre istatistiksel olarak farklılık göstermediği, spor türüne göre; güven, kontrol, başkalarının duygularını değerlendirme, sosyal beceri, duygusal zekâ da anlamlı sonuca ulaşılırken; devamlılık, zihinsel dayanıklılık, kendi duygularını değerlendirme, duygularını düzenleme, duygularını kullanma alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı sonuca ulaşılammıştır. Bunun yanında duygusal zeka puanı arttıkça zihinsel dayanıklılık puanının da arttığı ve duygusal zeka ve zihinsel dayanıklılığın etkileşim içinde birbirini pozitif yönde etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Spor, Zihinsel Dayanıklılık, Duygusal Zeka.

**TEKERLEKLİ SANDALYE KULLANAN BİREYLERDE YAŞAM KALİTESİNİ
ETKİLEYEN ÇEVRESEL FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ**
**EVALUATION OF ENVIRONMENTAL FACTORS AFFECTING THE QUALITY OF
LIFE OF WHEELCHAIR USERS**

Ediz ERDEM

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, edizerdem44@hotmail.com

Fatma İ. KERKEZ

Doç. Dr., Sıtkı Kocaman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, fatmakerkez@mu.edu.tr

ÖZET

Araştırma tekerlekli sandalye kullanan ve spor yapan bireylerin yaşam kalitesini etkileyen çevresel faktörleri belirlemeyi amaçladı. Çalışmaya Şanlıurfa'da yaşayan tam örneklem yöntemi ile belirlenen 36 tekerlekli sandalye kullanıcısı gönüllü olarak katıldı (24 erkek, 12 kadın). Araştırmada yaşam kalitesini etkileyen çevresel faktörlerin belirlenmesi amacıyla kişisel bilgi formu (22 madde) ve Craig Hastanesi Çevresel Faktörler Envanteri kullanıldı (5 alt testten oluşan 25 madde). Verileri değerlendirmek için SPSS 13 istatistik paket programı kullanıldı. Elde edilen veriler tanımlayıcı istatistik yöntemleri (yüzde, frekans, ortalama, standart sapma) kullanılarak değerlendirildi.

Çalışma sonucunda; envanter toplam skoru 3.41 ± 1.27 olarak belirlenmiştir. Tekerlekli sandalye kullanıcılarını en fazla engelleyen ve yaşam kalitesini düşüren çevresel faktörler madde sıklığı bazında ulaşım (4.69 ± 1.7) ve hükümet politikalarıdır (4.64 ± 1.8). Tekerlekli sandalye kullanıcılarının yaşam kalitesini en az etkileyen çevresel faktörler ise evdeki bireylerin tutumu (2.25 ± 2.2) ve evde yardımdır (2.33 ± 2.0). Alt testlere göre bakıldığında ise; politik engeller (hükümet politikaları, eğitim-meslek politikaları, iş politikaları ve toplum hizmetleri) (4.02 ± 1.5) ve fiziksel/yapısal engellerin (ev dizaynı, iş dizaynı, toplum dizaynı, doğal çevre, çevre ve teknoloji) (3.49 ± 1.2) tekerlekli sandalye kullanan bireylerin topluma katılımı engellediği ve yaşam kalitesini düşürdüğü tespit edilmişken, tutum ve destek ile engeller (evdeki bireylerin tutumu, toplumdaki bireylerin tutumu, toplumda destek, evde destek ve ayrımcılık) (3.20 ± 1.16) ve hizmet ve yardım ile ilgili engeller (ulaşım, bilgilendirme, eğitim, sağlık hizmetleri, ekipman, evde yardım ve toplumda yardım) (3.34 ± 1.3) tekerlekli sandalye kullanan bireylerin yaşam kalitesini diğer çevresel faktörlere oranla daha az etkilediği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak Şanlıurfa il merkezinde yaşayan ve tekerlekli sandalye kullanan engelli bireyler kent merkezinde çevresel faktörlerden kaynaklı problem yaşamaktadır. Bu oluşan problemlerde engelli bireylerin yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Engelli bireyler en çok hükümet politikalarından kaynaklı sorun yaşadığını bildirmektedir. Şanlıurfa il merkezinde yaşayan tekerlekli sandalye kullanıcılarını dikkate alarak yapılan çevresel düzenlemeler engelli bireylerin yaşam kalitelerini olumlu yönde etkilemede yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam kalitesi, Tekerlekli Sandalye, Çevre Faktörler, Engelli Bireyler.

ABSTRACT

The study aimed to determine the environmental factors affecting the quality of life of wheelchair users and sports people. A total of 36 wheelchair users (24 males, 12 females) were enrolled in the study. In the study, personal information form (22 items) and Craig Hospital Environmental Factors Inventory (25 items consisting of 5 subtests) were used to determine the environmental factors affecting the quality of life. SPSS 13 statistical package program was used to evaluate the data.

Obtained data were evaluated using descriptive statistical methods (percentage, frequency, mean, standard deviation).

As a result, total score in the inventory was found as 3.41 ± 1.27 . Environmental factors that reduce the quality of life and hinder wheelchair users in terms of frequency are transportation (4.69 ± 1.7) and government policies (4.64 ± 1.8). The environmental factors affecting the life quality of wheelchair users the least are the attitude of individuals at home (25.2 ± 2.2) and help at home (2.33 ± 2.0). With respect to the sub-tests; political obstacles (government policies, educational–vocational policies, business policies and community services) (4.02 ± 1.5) and physical/structural barriers (home design, job design, community design, natural environment, the environment and technology) (3.49 ± 1.2) were found to inhibit participation in society and reduce the quality of life while obstacles with regard to attitude and support (house members' attitudes, attitudes of the individuals in the society, community support, home support, and discrimination) (3.20 ± 1.16) and obstacles related to the services and assistance (transportation, briefing, education and health services, equipment, help at home and community assistance) (3.34 ± 1.3) have been found as factors which have less influence on the quality of life of individuals who use wheelchairs when compared to other environmental factors.

Consequently, the disabled people, wheelchair users, living in the city of anlıurfa have problems which mainly stem from environmental factors in city center. These problems encountered negatively affect the quality of life of individuals with disabilities. Disabled individuals state that they have most problems mainly related to the government policies. The environmental planning which takes Wheelchair users living in the city of anlıurfa into account will positively affect the quality of life of individuals with disabilities.

Keywords: Quality of life, Wheelchair, Environmental Factors, Individuals with Disabilities.

“SEKR” VE “SAHV” İSTİLAHLARI ETRAFINDAKİ TARTIŞMALAR IŞIĞINDA ŞARAP VE KAHVENİN ÜSTÜNLÜK MÜCADELESİ

DOMINANCE STRUGGLE OF WINE AND COFFEE IN THE LIGHT OF DISCUSSIONS WHICH AROUND THE “SEKR” AND “SAHV” LOCUTIONS

Ayşegül AKDEMİR

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, aysegulakdemir@firat.edu.tr

ÖZET

Tasavvufi ıstılahların bir kısmı tek bir kelime hâlinde olmakla beraber, diğer bir kısmı ise sûflerin tecrübe ettiği birbirine karşıt iki derûnî hâli ifade eden zıt anlamlı kelimelerin bir araya gelmesiyle (kabz-bast, heybet-üns, fenâ-bekâ, sekr-sahv ıstılahlarında olduğu gibi) oluşturulmuştur. Tasavvufi görüşler arasındaki farklılaşmaların da zaman zaman birbirine karşıt iki tasavvufi ıstılah etrafında yapılan tartışmalar çerçevesinde teşekkül ettiği görülmektedir. Tasavvuf tarihinde bu tartışmalardan biri, h. 3./m. 9. ve h. 4./m. 10. yüzyıllarda “sekr” ve onun zıddı olan “sahv” ıstılahları çerçevesinde yaşanmıştır. Öyle ki bu ıstılahlardan hangisinin diğerine üstün olduğu konusunda sûfler arasında çeşitli görüş ayrılıkları ortaya çıkmış ve coşkun bir tasavvufu savunanlar sekri, temkinli bir hayatı tercih edenler ise sahvı savunmuşlardır. Bu tartışmaların ve görüş ayrılıklarının neticesi olarak da tasavvuf tarihinde bu iki ıstılah ekseninde birinin temsilciliğini Bâyezîd-i Bistâmî'nin diğerinin ise Cüneyd-i Bağdâdî'nin yapmış olduğu iki tasavvuf ekolu teşekkül etmiştir. Bâyezîd-i Bistâmî (ö. h. 261/m. 875) “sekr” ıstılahının hâkim olduğu bir anlayışın temsilcisi olmuşken Cüneyd-i Bağdâdî (ö. h. 392/m. 1002) ise “sahv” anlayışının hâkim olduğu bir anlayışın temsilcisi olmuştur.

Osmanlı tarihinde benzer bir kıyaslama ve üstünlük tartışması da söz konusu iki tasavvufi ıstılahla ifade edilen “sarhoşluk” ve “ayıklık” hâllerini ortaya çıkaran maddeler olan şarap ve kahve etrafında teşekkül etmiştir. Böyle bir kıyaslamanın ve üstünlük tartışmasının ortaya çıkmasına ise kahvenin Osmanlı toplum hayatına henüz yeni girmiş olduğu bir dönemde Kanunî Sultan Süleyman tarafından uygulanan şarap yasağının zemin hazırladığı görülmektedir.

Şarap ve kahvenin bu mücadelesi, klasik Türk şiirine de doğrudan yansımış ve üstelik sadece beyitler düzeyinde kalmayıp müstakil eserlere bile konu olabilecek kadar geniş bir yer bulmuştur. Nağzî'nin “Münâzara-i Kahve vü Bâde” adlı eseri başlı başına bu üstünlük mücadelesi üzerine kurulmuş bir eser iken Vardarlı Fazlî'nin “Mahzenü'l Esrâr”ının ise bir bölümü bu konuya ayrılmıştır.

Bu çalışmada, tasavvuf tarihinde “sekr” ve “sahv” ıstılahları etrafında teşekkül eden tartışmalar ışığında klasik Türk edebiyatı şairlerinin gözünden şarap ve kahvenin bir değerlendirmesi yapılarak söz konusu tartışmaların şairlerin şarap ve kahve mücadelesini işleyiş biçimlerine etkisi irdelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sekr, sahv, kahve, şarap, bâde

DOĞANŞEHİR İLÇE MERKEZİNİN FONKSİYONEL ÖZELLİKLERİ FUNCTIONAL PROPERTIES OF DOĞANŞEHİR COUNTY CENTER

Prof. Dr. Zeki BOYRAZ
zboyraz@gmail.com

Sera KARAAĞAÇ
Skaraagac84@gmail.com

İlçenin belediyesi 1 Nisan 1946 yılında kurulmuştur. Doğanşehir ilçe statüsünün getirisinden dolayı idari fonksiyon bakımından güçlenmiş ve birçok resmi kurum ve kuruluşu bünyesinde toplamıştır. Bir yerde bulunan resmi kurum ve kuruluşlar o yerin devlet yatırımlarıyla desteklenmesi demektir. Bu da o yerin gelişmesi, büyümesi ve kalkınması için önemlidir. Doğanşehir’de kültürel gelişimi okullar sağlamaktadır. Eğitim kurumları merkezde her mahalleye dağılmış durumdadır. Okullar dışında ise halk kütüphanesi ve halk eğitim merkezi kültürel fonksiyona katkı sağlamaktadır. İlçe merkezinde bir sağlık ocağı ve otuz yataklı bir devlet hastanesi bulunmaktadır. 2020 yılı başında ise yüz yataklı yeni bir hastanenin hizmete açılması planlanmaktadır. Doğanşehir’de sosyal fonksiyonlar içerisinde bulunan sportif faaliyetler için spor sahası ve gençlik merkezi faaliyet göstermektedir. Doğanşehir ulaşım açısından elverişli bir konumdadır. İlçe merkezinin üç kilometre doğusunda Malatya-Adana karayolu geçmektedir. İlçenin karayolu ulaşımı bu yolla sağlanır. Malatya-Doğanşehir arası mesafe 55kmdir. Merkezden Malatya istikametine sabah 06.00’den akşam 18.00’a kadar her yarım saatte bir otobüs seferi bulunmaktadır. Demiryolu ulaşımında ise; 1928 yılında açılan Malatya demiryolu, insan taşımacılığı ve yük taşımacılığında hala hizmet vermektedir. Her iki yöne de günde ikişer kez tren seferi bulunmaktadır. Doğanşehir’de ticari iş yerleri daha çok günlük ve periyodik ihtiyaçlara dayalı iş yerlerinden oluşmaktadır. Gıda ve giyim eşyası satan işyerleri daha fazladır. Ticari faaliyetler daha çok ana caddeler üzerinde yoğunluk kazanmıştır. İlçede sanayi tesisleri genel olarak nüfusun yoğun olduğu mahallelerde yoğunlaşmıştır. 2016 yılında yapımı tamamlanan altmış sekiz işyeri kapasiteli yeni sanayi sitesi Doğanşehir’de ticari gelişime önemli katkı sağlayacaktır.

384

Anahtar kelimeler: Malatya, Doğanşehir, Fonksiyonel özellik, İlçe merkezi

DİZ OSTEOARTRİTLİ HASTALARDA TANDEM DURUŞ TESTİNİN GÜVENİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ

Abdurrahman NALBANT

Uzm. Fzt., Dokuz Eylül Üniversitesi, abdurrahmannalbant@hotmail.com

Bayram ÜNVER

Prof.Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, bayram.unver@deu.edu.tr

Vasfi KARATOSUN

Prof.Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, vasfikaratosun@gmail.com

ÖZET

Sonuç ölçütleri geçerli, güvenilir ve duyarlı olmalıdır. Klinik çalışmalarda, geçerlilik özellikle önemlidir, çünkü istikrarlı veriler, tedavi etkileri veya zaman içinde gözlenen değişim miktarı hakkında doğru ifadeler ortaya koymak için gereklidir. Fiziksel performans testleri, diz osteoartritli(OA) kişilerde fiziksel aktivite düzeylerini değerlendirmek için önemlidir, ancak psikometrik özellikleri bu popülasyona özgü belirlenmeyen fiziksel performans testleri de bulunmaktadır. Tandem duruş testi bireyin statik dengesinin değerlendirilmesinde kullanılır. Bu çalışmanın amacı tandem duruş testinin relatif ve mutlak test-tekrar test güvenilirliğini belirlemektir.

Bu çalışma prospektif, deneysel olmayan, tanımlayıcı bir metodolojik çalışmadır. Bu çalışmada diz OA'li olan 40 yaş üzeri çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 35 birey dahil edilmiştir. 2 test arasında 1'er saat dinlenerek testi gerçekleştirmişlerdir. Katılımcıların 28'i kadın, 7'si erkek cinsiyette olup, demografik özellikleri yaş ortalaması=61,34±10,62; boy ortalaması=162,28±9,91; kilo ortalaması=82,71±15,66; Hospital Special for Surgery (HSS) skorlar ortalaması sağ diz için 68,57±14,96, sol diz için 68,88±15,09'dur. Sınıf içi korelasyon katsayıları (ICC) değeri birinci tandem pozisyonu için 0,99 ikinci tandem pozisyonu için 0,97 ve üçüncü tandem pozisyonu için 0,89'dur.

Sonuçlarımıza göre diz osteoartritli bireylerin statik dengesinin değerlendirilmesinde tandem duruş testi mükemmel test-tekrar test sonuçlarına sahiptir. Bu çalışmanın sonucuyla birlikte tandem duruş testinin bu popülasyonda güvenle kullanımını uygundur.

Anahtar Kelimeler: diz osteoartriti, güvenilirlik, tandem duruş testi

ÇEVRESEL ALGI VE PEYZAJ TERCİHLERİ ENVIRONMENTAL PERCEPTION AND LANDSCAPE PREFERENCES

Elif Merve ALPAK

Dr. Öğr. Üyesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, elifmerveakyol@hotmail.com

Serap YILMAZ

Doç. Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi, serapyilmaz@ktu.edu.tr

Emine TARAĞCI EREN

Dr. Karadeniz Teknik Üniversitesi, eminem_tarakci@hotmail.com

ÖZET

Çevre tercihini irdeleyen araştırmacılar, öncelikli olarak insanların çevreyi nasıl algıladığını araştırmalıdır. Çünkü algı çevreden görsel bilginin alındığı ilk süreçtir. Bu süreçten sonra çevreye ait görsel bilgi, görsel karakteri belirleyerek bilişi, görsel karakter, görsel niteliği belirleyerek yorumu oluşturmada, tavır ve davranışla çevreye eylem olarak dönüşmekte ve son olarak tanımlama ve değerlendirme ile çevresel tercih belirlenmektedir. Dolayısıyla çevrenin görsel özelliklerinin, çevre ile insan duyusu arasındaki ilk ilişkinin kurulmasında önemli olduğu söylenebilir. Bu görsel özelliklerin bilinmesiyle ise tasarımcılar, kullanıcıların etkinliklerine ve tercihlerine daha iyi uyum sağlayan, çevreleri daha başarılı bir şekilde planlayıp, tasarlayabilirler.

Bu doğrultuda çeşitli araştırmacıların, tercihe ilişkin ortaya koydukları teoriler öncelikli olarak çevresel algı başta olmak üzere irdelenmiştir. Çevresel bilginin elde edilmesi üzerine odaklanan 'Bilgi İşlem Teorisi' ve 'Görsel Hâkimiyet – Görsel Korunma Teorisinin' insanların peyzaj tercihleri ile olan ilişkisi açıklanmıştır. Bilgi İşlem Teorisi ile ortaya konulan kavramlar ve oluşturulan model çevreden elde edilen bilginin türü (anlama ve keşfetme) ve bilginin elde edilme şeklinin (doğrudan ya da sonuç çıkararak) irdelenmesini sağlamıştır. Görsel Hâkimiyet – Görsel Korunma Teorisi ile ortaya koyulan model ve kavramlar ise bilginin en iyi hangi konumlarda elde edileceği ile ilgilenen araştırmacılar için faydalı bilgiler sağlayacaktır.

Sonuçta bütün insanların evrimsel alt yapıları benzer ya da birbirinden farklı olsa da çevrede var olan bazı özellikler insanların çevre değerlendirmelerini benzer şekilde pozitif veya negatif yönde etkileyebilmektedir. Bu nedenle insanların çevreye karşı birbirinden farklı değerlendirmeler yapmasının yanı sıra, çevresel tercihi benzer şekilde olumlu ya da olumsuz yönde etkileyebilecek çevresel özelliklerin neler olduğunun belirlenmesi önemlidir. Bu çalışma kapsamında detaylı bir literatür araştırması yapılarak, çevresel tercihi etkileyecek kavramlar ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: Çevresel algı, Peyzaj tercihi

ABSTRACT

Researchers investigating the environment preference should firstly explore how people perceive the environment. Because perception is the first process where visual information is taken from the environment. After this process, the visual information of the environment identifies the visual character, identifies the visual quality, creates an interpretation, transforms it into action with attitude and behavior, and finally defines and evaluates the environmental preference. Therefore, it can be said that the visual characteristics of the environment

are important in establishing the first relationship between the environment and human sense. With the knowledge of these visual features, designers can better plan and design their environment better and better adapt to the activities and preferences of users.

In this respect, the theories put forth by the various researchers on the preference of the researchers are examined primarily as environmental perception. Information Processing Theory and Prospect and Refuge Theory which focuses on the acquisition of environmental information, explain the relationship of people with landscape preferences. The concepts and the model created by the Information Processing Theory have enabled the type of information obtained from the environment (comprehension and discovery) and the way in which the information is obtained (either directly or in conclusion). The models and concepts put forward by the Prospect and Refuge Theory will provide useful information for researchers interested in what information is best obtained.

As a result, although the evolutionary infrastructures of all human beings are similar or different from each other, some of the features that exist in the environment can affect people's environmental assessments similarly in a positive or negative way. For this reason, it is important to determine what are the environmental characteristics that might affect people's environmental preferences in a positive or negative way, as well as making different evaluations against the environment. Within the scope of this study, a detailed literature search has been made and the concepts that will affect the environmental preference have been introduced.

Keywords: Environmental Perception, Landscape Preferences

AÇIK KALP AMELİYATI SONRASI PROGRESİF GEVŞEME EGZERSİZİNİN AĞRI VE ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Leyla ZENGİN AYDIN

Öğr. Gör. Dr. Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır

Hasan GENÇ

Arş. Gör. Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır

Özet

Kalp hastalıkları, günümüzde morbidite ve mortalite oranı yüksek olan önemli sağlık sorunlarından biridir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'ne göre 2012 yılında hem dünyada hem de ülkemizde kardiovasküler hastalıklar ikinci ölüm nedenidir. Kalp ve damar hastalıkları, koroner kalp hastalıkları, serebrovasküler hastalıklar, hipertansiyon, periferik arter hastalığı, romatizmal kalp hastalıkları, konjenital kalp hastalıkları, kalp yetmezliği ve kardiyomiyopatileri kapsar. Kalp hastalarında, tıbbi-cerrahi tanı ve tedavi uygulamaları ile birlikte yaşam süresinin ve kalitesinin artmasına yönelik tamamlayıcı ve alternatif tedavi yöntemleri kullanılmaktadır. Bu tamamlayıcı ve alternatif yöntemlerden biri olan progresif gevşeme egzersizi, bağımsız hemşirelik uygulamaları içerisinde yer alan ve hastaların cerrahi tanı ve tedavi yöntemlerindeki ağrı ve anksiyete ile baş etmede kullanılan gevşeme tekniğidir. Açık kalp ameliyatlarının yaşam kalitesini artırmaya yönelik olumlu etkisi olsa da, ameliyat sonrası dönemde fiziksel, emosyonel ve sosyal bazı sorunlar yaşanabilmektedir. Açık kalp ameliyatı, solunum, böbrek, nörolojik fonksiyonlar gibi bir çok sistemi kapsayan bozuklukların yanı sıra, aritmi, kardiyak tamponad, tromboemboli, kanama ve enfeksiyon komplikasyonlar yaşanmaktadır. Açık kalp ameliyatı sonrası ortaya çıkabilecek bu komplikasyonların önlenmesi için hastaya ameliyat sonrası dönemde iyi bir hemşirelik bakımı sunulması, öz bakım gücünü artırması ve bağımsızlığını kazanmasına katkıda bulunulmalıdır. Yapılan çalışmalarda, progresif gevşeme egzersizinin kardiyovasküler hastalıklarla ilişkili semptomları azalttığı, destekleyici ve olumlu etkilerinin olduğu belirlenmiştir. Bu derlemede, açık kalp ameliyatı sonrası progresif gevşeme egzersizinin ağrı ve anksiyete üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, kalp hastalıkları, progresif gevşeme egzersizi, ağrı, anksiyete

ANDEZİT ATIKLI POLİMER KOMPOZİTLERİN FİZİKO MEKANİK ÖZELLİKLERİ

Hasan POLAT

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, hpolat@bingol.edu.tr

Meral OLTULU

Dr. Öğr. Üyesi., Atatürk Üniversitesi, mroltulu@atauni.edu.tr

ÖZET

İnşaat sektöründe polimer kompozitler olumlu özelliklerinden (yüksek dayanım ve durabilite) dolayı birçok farklı şekilde kullanılmakta ve kullanımı alanı giderek artmaktadır. Bu çalışmada kompozit özelliklerini iyi yönde artıracak malzemelerle bilhassa atık malzemelerle polimer reçinesinin kullanımı araştırılmıştır. Andezit mineralinin farklı elek aralıklarında faz malzeme olarak kullanılmasının polimer kompozitler üzerindeki fiziksel ve mekanik özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gerçekleştirilen bu çalışmada beş farklı (0.075-0.150, 0.150-0.180, 0.600-1.180, 1.180-2.360, 2.360-4.00 mm) elek aralığında andezit atığının polimer kompozitlerde agrega olarak kullanılabilirliği araştırılmıştır. Matris malzeme olarak polyster esaslı reçine içine andezit atığı karıştırılarak polimer kompozitler üretilmiştir. Elde edilen polimer kompozit numunelerin fiziksel ve mekanik özellikleri incelenmiş olup, deneysel çalışmalar sonucunda elek aralığına bağlı olarak, andezit atığı tane boyutu artıkça polimer kompozitlerin fiziksel ve mekanik özelliklerinde artış gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Polimer Kompozit, Atık Andezit, Mekanik özellikler

THE PHYSICO-MECHANICAL PROPERTIES OF POLYMER COMPOSITES WITH WASTE ANDESITE

ABSTRACT

Polymer composites are becoming popular in constructions owing to their favorable properties in terms of high strength and durability. In this study, waste materials are used with polymer resin to improve the properties of polymer composites. The aim of this study is to investigate the physical and mechanical properties of polymer composites contains andesite mineral as a phase material with different sieve ranges.

Five different sieve sizes (0.075-0.150, 0.150-0.180, 0.600-1.180, 1.180-2.360, 2.360-4.00 mm) of andesite waste materials were used as aggregate in polymer composites mixed with polyster based resin as matrix material. Results of experimental investigations showed that the mechanical and physical properties of polymer composites were dependent on the sieve size of andesite mineral. Favorable properties were achieved when the grain size of andesite waste was increased.

Keywords: Polymer Composite, Waste Andesite, Mechanical properties

SİMÜLASYON DESTEKLİ EĞİTİMİN ÖĞRENCİLERİN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ İLE İLK KLİNİK ANKSİYETE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Leyla ZENGİN AYDIN

Öğr. Gör. Dr. Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır

Hasan GENÇ

Arş. Gör. Atatürk Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır

ÖZET

Hemşirelik eğitimi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarını kapsayan bir eğitim sistemidir. Hemşirelik mesleğinin, bilişsel, psikomotor ve duyuşsal davranışların kazandırılması gereken bir meslek olması nedeniyle eğitimde yenilikçi uygulamaların kullanılması gerekli olmaktadır. Bilişsel alan düşünceye dayalı eğitsel hedeflerin sınıflanması, duyuşsal alan insanın duygularını içeren davranışları, psikomotor alan ise duyu organları, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu ortaya çıkan davranışları içerir. Hemşirelik eğitiminde psikomotor becerilerin öğrenildiği yer mesleksel beceri laboratuvarıdır. Mesleksel beceri laboratuvarı (MBL) klinik uygulamaya benzer ortamlar sağlayarak öğrenciyi kliniğe hazırlayarak, öğrencilerin klinik anksiyetesinin azalmasına, iletişim becerilerinin gelişmesine, teori ile uygulamanın birleştirilmesine yardım eder. Simülasyon temelli öğrenme, sürekli değişen sağlık bakım sistemi içinde eğitim gören hemşirelik öğrencilerinin yeterli hazırlanmasını sağlar. Simülasyon uygulamaları, çevresel risklerin en aza indirildiği öğrenme ortamını sağlayarak sağlık bakım hizmetlerinde hastalara güvenli bakımın verilebilmesini de önemli bir adım olarak ele alınmaktadır. Simülasyona dayalı eğitimler her öğrencinin öğrenmesine fırsat tanıyan, eşitlikçi, yetişkin öğrenme ilkelerinin etkili bir şekilde kullanıldığı, farklı öğrenme stillerine uygun eğitimlerdir. Laboratuvarlar hastaya zarar verme korkusu olmaması nedeniyle güvenli bir ortamdır ve klinik ortamda öğrenci yeterliliğini artırır. Dünya sağlık örgütü (DSÖ), profesyonel hemşireler için elektronik öğrenme ve simülasyon yöntemlerinin kullanılması önermektedir. Ayrıca, Amerikan Hemşirelik Kolejlere Derneği (AACN) ve Hemşirelik Eyalet Kurulları Ulusal Konseyi (NCSBN)'de hemşirelik eğitiminde simülasyon ve online öğrenme yöntemlerinin kullanılmasının yararlı olduğunu önermektedir. Bu derlemede, simülasyon destekli eğitimin öğrencilerin problem çözme becerileri ile ilk klinik anksiyete üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, simülasyon, klinik anksiyete, problem çözme becerileri

**KARASU NEHRİNDEKİ (ERZURUM-ERZİNCAN) *SALMO TRUTTA MACROSTİGMA*
(KIRMIZI BENEKLİ ALABALIK)'NIN BAZI MERİSTİK VE MORFOMETRİK
ÖZELLİKLERİ**

**MERİSTİK AND MORPHOMETRİK CHARACTERS OF *SALMO TRUTTA*
MACROSTİGMA (RED SPOTTED TROUT)
FROM KARASU RİVER (ERZURUM-ERZİNCAN)**

Ebru İfakat ÖZCAN

Dr. Öğr. Üyesi., Munzur Üniversitesi, e-mail: ebruozer@munzur.edu.tr

Osman SERDAR

Arş. Gör. Dr., Munzur Üniversitesi, e-mail: oserdar@munzur.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, Karasu Nehri'nden (Erzurum-Erzincan) toplanan 56 *Salmo trutta macrostigma* (kırmızı benekli alabalık) balık örneklerinin bazı meristik ve morfometrik özellikleri incelenmiştir. Örnekler hemen buzla korunmuş ve laboratuvara götürüldüğünde %5'lik formaldehitte sabitlenmiştir. Tüm bireylerin total boy (TB, cm), çatal boy (ÇB, cm), standart boy (SB, cm) ve ağırlığı (toplam ağırlık, g) ölçüldü. Metrik ölçümler 0.01 mm hassasiyetli kaliperler ile gerçekleştirildi. Meristik karakterler belirlendi. Morfometrik karakterler toplam boy, çatal boy, standart boy, predorsal uzunluk, preorbital uzunluk, postorbital uzunluk, kaudal pedüncül uzunluğu, kaudal pedüncül derinliği, vücut derinliği, vücut genişliği, burun uzunluğu, baş uzunluğu, baş derinliği, baş genişliği, göz çapı, ağız yüksekliği, ağız genişliği, interorbital genişlik, pelvik yüzgeç ve anal yüzgeç arasındaki mesafe, pelvik yüzgeç ve pektoral yüzgeç arasındaki mesafe olarak ölçüldü.

Morfometrik ölçümler total boyun yüzdesi şeklinde ve total boy regresyon modelleri ve belirleme katsayıları (r^2) hesaplanmıştır. Total boy ile morfometrik ölçümler arasında genel olarak kuvvetli ve anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($r^2 = 0,75-0,92$, $p < 0,01$).

Anahtar Kelimeler: *Salmo trutta macrostigma*, meristik, morfometrik, Karasu Nehri

ABSTRACT

In the present study, some meristic and morphometric characteristics of 56 *Salmo trutta macrostigma* (red spotted trout) fish samples collected from Karasu River (Erzurum-Erzincan) were examined. The samples were immediately preserved with ice and fixed with 5% formaldehyd on arrival in the laboratory. All individuals were measured total length (TL, in cm), fork length (FL, in cm), standard length (SL, in cm) and weighted (W, total weight in g). Metric measurements were carried out with 0.01 mm sensitive calipers. Meristic characters were determined. The morphometric characters were measured as total length, fork length, standard length, predorsal length, preorbital length, postorbital length, caudal peduncle length, caudal peduncle depth, body depth, body width, snout length, head length, head depth, head width, eye diameter, mouth height, mouth width, interorbital width, distance between pelvic fin and anal fin, distance between pelvic fin and pectoral fin. Morphometric measurements as total length percentage and total length regression models and determination coefficients (r^2) were calculated. Generally, a powerful and significant correlation was found between total length and morphometric measurements ($r^2 = 0.75-0.92$, $p < 0.01$).

Keywords: *Salmo trutta macrostigma*, meristic, morphometric, Karasu River

KARASU NEHRİ'NDEKİ *BARBUS LACERTA* (HECKEL, 1843)'NİN MORFOLOJİK ÖZELLİKLERİ

MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF *BARBUS LACERTA* (HECKEL, 1843) FROM KARASU RIVER

Osman SERDAR

Arş. Gör. Dr., Munzur Üniversitesi, e-mail: oserdar@munzur.edu.tr

Ebru İfakat ÖZCAN

Dr. Öğr. Üyesi., Munzur Üniversitesi, e-mail: ebruozzer@munzur.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, Karasu Nehri (Erzurum-Erzincan)'nden avlanan 71 adet *Barbus lacerta* Heckel, 1843'un bazı meristik ve morfometrik özellikleri incelenmiştir. Meristik özelliklerden dorsal ve anal yüzgeçteki basit ve bileşik ışın sayısı, linea lateraldeki pul sayısı, farinks diş sayısı, morfometrik özelliklerden total boy, standart boy, çatal boy, predorsal uzunluk, kuyruk sapı uzunluğu, kuyruk sapı yüksekliği, vücut yüksekliği, vücut genişliği, ağız yüksekliği, ağız genişliği, üst çene uzunluğu, alt çene uzunluğu, göz çapı, burun uzunluğu, preorbital uzunluk, postorbital uzunluk, interorbital mesafe, baş uzunluğu, baş yüksekliği ve baş genişliği ölçümleri alınmıştır. Ayrıca morfometrik ölçümler total boyun yüzdesi şeklinde ve regresyon katsayıları (r^2) hesaplanmıştır. Total boy ile morfometrik ölçümler arasında çoğunlukla kuvvetli ve anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($r^2 = 0,62-0,96$, $p < 0,01$).

Anahtar Kelimeler: *Barbus lacerta*, meristik, morfometrik, Karasu Nehri

ABSTRACT

In this study, some morphometric and meristic characteristics of 71 *Barbus lacerta* Heckel, 1843 specimens which are caught in Karasu River (Erzurum-Erzincan) were examined. Meristic characters were counted as: number of the simple dorsal fin and branched rays, number of the simple anal fin and branched rays, number perforated of scales on the lateral line and number of the pharyngeal teeth. The morphometric characters were measured as: total length, standard length, fork length, predorsal length, caudal peduncle length, caudal peduncle depth, body depth, body width, mouth depth, mouth with, maxillary length, mandibular length, eye diameter, nose length, preorbital length, postorbital length, interorbital width, head length, head depth and head width. In addition, morphometric measurements as a percentage of total length and regression coefficients of determination (r^2) were calculated. It was generally found powerful and significant correlation between total length and morphometric measurements ($r^2 = 0.62-0.96$, $p < 0.01$).

Keywords: *Barbus lacerta*, meristic, morphometric, Karasu River

ECZANE ECZACILARININ VE ECZANE ÇALIŞANLARININ MAJİSTRAL İLAÇ HAZIRLAMA İLE İLGİLİ BİLGİ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ

Turgay KOLAÇ

Öğr. Grv. İnönü Üniversitesi, turgay.kolac@inonu.edu.tr

Perihan GÜRBÜZ

Öğr. Grv. İnönü Üniversitesi,
perihan.gurbuz@inonu.edu.tr

Gülsüm YETİŞ

Öğr. Grv. İnönü Üniversitesi, gulsum.yetis@inonu.edu.tr

Z. Deniz ÇIRAK

Doç. Dr. İnönü Üniversitesi, deniz.cirak@inonu.edu.tr

ÖZET

393

Majistral ilaçlar, müstahzarların yetersiz olduğu noktalarda tercih edilmektedir. Geçmişte sıklıkla başvurulmuş, zamanla azalma eğilimi göstermiş olsa da gelecekte tekrar yoğunlaşması beklenmektedir. bu nedenle eczanelerde majistral ilacın yerinin belirlenmesi önem kazanmaktadır.

Bu çalışmada Malatya merkezde aktif olarak çalışan eczanelerden çalışmaya katılmayı kabul eden 95 eczanede çalışan 202 kişiye (eczacı ve eczane çalışanları) literatür bilgilerinden faydalanılarak hazırlanan anket formu doldurtuldu. Elde edilen verilerin analizleri SPSS 24.0 programı kullanılarak frekans, yüzdeleri belirlendi.

Eczanelerin %11.1'inin sağlık merkezi karşısında olduğu ve ankete katılanların %88,0'inin majistral ilaç hazırladığı görülmüştür. %55.2'sinin haftada 1-2 kere majistral ilaç hazırladıklarını ve bu reçetelerin en çok ikinci basamak sağlık hizmetlerinden ve dermatoloji bölümünden geldiğini belirtmişlerdir.

Bu çalışmada majistral ilaç hazırlama sıklığı, eczanelerin lokalizasyonu ile değişebilse de literatür ile genel olarak uyumludur. Tercih edilen ilaç şekilleri sırasıyla krem (%74,7), pomat (%69,8), çözelti (%54,7), losyon (%50,9) ve şampuan (%46,5) şeklinde devam etmektedir. Kendisini majistral ilaç reçetesi hazırlamada yetersiz bulduğunu ifade eden katılımcıların %19.5'ü reçetelerin yetersiz olduğunu bildirirken, katılımcıların %33.3'i doktorların reçeteleri eksik veya okunaksız yazdıklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar kelimeler: Majistral formüller, Eczane çalışanları, Anket

Not: Bu çalışma İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyonu tarafından 871 nolu proje olarak desteklenmektedir

MEB OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMINDAKİ KAZANIM VE GÖSTERGELERİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet SAĞLAM

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.saglam@inonu.edu.tr

Merve ÜNAL

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, merve.unal@inonu.edu.tr

ÖZET

Bireylerin davranışları üzerinde belirleyici bir unsur olarak kabul edilen değerler, gelişim süreci içerisinde erken dönemden başlayarak birikimli bir şekilde oluşur. Bireyin davranışları için bir ölçek olarak kabul edilen değerler, aynı zamanda inanılan ve sahip olması arzusu duyulan olgulardır. Sözlük anlamı olarak bakıldığında ‘bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet, bir şeyin para ile ölçülebilen karşılığı, bedel, paha’ şeklinde tanımlanmaktadır. Her birey çeşitli değerlere sahip olmakla birlikte bu değerlerin oluşum süreci bireyler arasında farklılık göstermektedir. Bireyde değerlerin edinimi formal ve informal yollarla gerçekleşebilmektedir. Formal yolla değerler eğitiminin verilmesinin ilk ve beklide en etkili aşaması erken çocukluk eğitiminin verildiği okul öncesi eğitim dönemidir. Erken çocukluk dönemi çocuğun gelişiminin en kritik dönemlerinden biridir. Çocuğun sonraki yaşamını da etkileyecek biçimde gelişimini büyük ölçüde şekillendirdiği bu dönemde verilecek eğitim çocuğun gelişimi açısından son derece önemlidir. Okul öncesi dönemde verilecek değerler eğitimi çocukların gelişimi üzerinde etkili ve kalıcı sonuçlar oluşturabildiği bilinmektedir. Okul öncesi eğitimin çocuğun gelişimi üzerindeki etkisinden yola çıkarak bu çalışmada MEB Okul Öncesi Eğitim Programının değerler eğitimi açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsam da okul öncesi eğitim programı alan uzmanlarına gönderilerek, programın 3 likert tipte ‘katılıyorum, kararsızım ve katılmıyorum’ olacak şekilde değerler eğitimi ile ilgisi açısından değerlendirilmesi istenmiştir. Elde edilen sonuçlar SPSS programı aracılığı ile analiz edilerek, MEB Okul Öncesi Eğitim Programı’ndaki kazanım ve göstergeler değerler eğitimi açısından değerlendirilmiştir. Analizler sonucunda MEB Okul Öncesi Eğitim Programı’nda yer alan kazanım ve göstergeler bilişsel, sosyal-duygusal, dil, motor gelişim ve öz bakım becerileri alanlarında ayrı ayrı analiz edilerek tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: MEB, Değerler eğitimi, Okul öncesi eğitim programı

MEB OKUL ÖNCESİ EĞİTİM PROGRAMININ ÖZELLİKLERİNİN ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Merve ÜNAL

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, merve.unal@inonu.edu.tr

Mehmet SAĞLAM

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, mehmet.saglam@inonu.edu.tr

ÖZET

Okul öncesi eğitim; çocuğun doğduğu günden ilkokula başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli bir yeri olan, bedensel, psikomotor, sosyal-duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, verilen eğitimle kişiliğin şekillendiği gelişim ve eğitim süreci olarak tanımlanmaktadır (Aral, Kandır ve Can Yaşar, 2011). Eğitim ve öğretim sürecini planlayabilmek açısından önemli bir işleve sahip olan eğitim programlarının bu yönü dikkate alınarak okul öncesi eğitimi kurumlarına devam eden çocukların zengin öğrenme deneyimleri aracılığıyla sağlıklı büyümelerini, bütün gelişim alanlarının desteklenerek en üst düzeye ulaşmasını, öz bakım becerilerini kazanmalarını ve temel eğitime hazır bulunmalarını sağlamak amacı ile okul öncesi eğitim programı geliştirilmiştir (MEB, 2013). Programın geliştirilmesi sürecinde çocukların gelişimsel özellikleri ve eğitsel ihtiyaçları göz önünde bulundurularak farklı kaynaklardan yararlanılmıştır. MEB okul öncesi eğitim programının oluşturulması sürecinde yararlanılan temel unsurlardan bir tanesi de çağdaş yaklaşımlardır. Programın oluşturulmasına katkı sağlayan yaklaşımlardan Montessori, Waldorf, Reggio Emilio, İlk Yıllar, Head Start, High Scope yaklaşımları bu çalışma kapsamında ele alınmıştır. MEB okul öncesi eğitim programının değerlendirilmesi amacı ile araştırmacılar tarafından oluşturulacak değerlendirme formu uzman görüşüne gönderilecektir. Uzman görüşü alınan değerlendirme formu aracılığı ile MEB okul öncesi eğitim programının değerlendirilmesi yapılacaktır. Değerlendirme her bir yaklaşım için ayrı ayrı iki uzman tarafından gerçekleştirilecektir. Elde edilen sonuçların korelasyon analizi yapıldıktan sonra betimleyici istatistiklerde kullanılarak alan yazındaki çalışmalar ile değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi eğitimi, Okul öncesi eğitim programı, Çağdaş yaklaşımlar,

MOBBİNG: ŞANLIURFA KADIN SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNE AMPİRİK BİR ÇALIŞMA

Kasım KAYA

Dr. Öğr. Üyesi, Harran Üniversitesi, kkaya@harran.edu.tr

Mobbing çok eski olmakla birlikte son zamanlarda üzerinde önemle durulan ve araştırmalara konu olan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Çalışma ortamlarında psikolojik taciz, yıldırma ve psikolojik şiddet olarak adlandırılan mobbing son dönemlerde özellikle sağlık çalışanlarının karşı karşıya kaldığı bir durum olarak literatürde yer almaktadır. İşyerinde karşılaşılan mobbing davranışları konusunda yapılan çalışmalarda mobbing davranışlarına maruz kalmada, cinsiyetin etkisi olup olmadığı tartışılmakla birlikte yapılan çalışmaların önemli bir kısmında bu sorunla kadınların, erkeklere göre daha yaygın ve düzenli biçimde karşı karşıya kaldıkları ve erkeklere oranla daha büyük sorunlar yaşadıkları belirtilmektedir. Kadın çalışanlara yönelik mobbingin göreceli nedeni çalışan olmalarından daha çok kadın olmalarından ileri gelmektedir. Konu bu açıdan ele alındığında, kadın çalışanlara yönelen mobbing eylemleri, bir anlamda toplumsal cinsiyete dayalı eşitsizlik ve ayrımcılıktan kaynaklı bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır. Bu bağlamda, işyerinde mobbing kurbanı olan kadınların demografik özellikleri, çalışma yaşamında kadınlara yönelik gerçekleşen mobbing eylemleri, bu eylemlerin ortaya çıkma nedenleri, eylemlerin kadın çalışanlar üzerindeki etkilerinin irdelenmesi önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı, kadın sağlık çalışanlarının demografik faktörleri bağlamında mobbinge maruz kalmalarında farklılık olup olmadığını belirlemektir. Hazırlanan anket Şanlıurfa'da sağlık sektöründe görev yapan 384 kadın çalışana gönüllü katılımlı olarak uygulanmıştır. Anket çalışması sonucunda elde edilen veriler, SPSS paket programı ile analiz edilmiştir. Araştırmada ölçeğin tek boyutluluk özelliğini araştırmak amacıyla Faktör Analizinden yararlanılmıştır. Güvenilirliğin belirlenmesi için Cronbach Alpha Testinden yararlanılmıştır. Mobbing açısından medeni durum bağlamında farklılığın olup olmadığını belirlemek amacıyla T-testi yapılmıştır. Mobbing açısından eğitim durumu, yaş ve gelir durumu bağlamında bir farklılığın bulunup bulunmadığını belirlemek amacıyla Anova Testi analizinden yararlanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda, eğitim düzeyi bağlamında, mobbinge maruz kalmalarında bir farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

396

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Sağlık, Kadın Çalışanlar

VERGİ VE MUHASEBE BOYUTLARIYLA SERVİS TAŞIMACILIĞINDA TEVKİFAT UYGULAMASINA YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

AN EVALUATION FOR THE IMPLEMENTATION OF STOPPAGE IN SERVICE TRANSPORTATION WITH TAX AND ACCOUNTING DIMENSIONS

Tunay ASLAN

Dr.Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi, tunayaslan@siirt.edu.tr

Mehmet DAĞ

Dr.Öğr. Üyesi, Siirt Üniversitesi, mehmetdag323@gmail.com

ÖZET

Servis taşımacılığı faaliyetleri, personel, öğrenci, müşteri ve benzerlerinin belirli bir güzergah dahilinde taşınması amacıyla ihdas ettikleri servis hizmetlerine ilişkin olarak yaptıkları taşımacılık hizmetleri şeklinde nitelendirilmektedir. İşletmeler personellerini kendi araçları ile taşımayı tercih edebildikleri gibi servis taşımacılığı hizmetini bu alanda hizmet veren işletmelerden temin edebilmektedirler. Söz konusu bu durumlar Katma Değer Vergisi (KDV)'nin konusu olmaktadır. Konuyla ilgili yasal düzenlemeler uyarınca servis hizmeti için sadece aracını ya da aracın yanında personelini de kiralayan işletmenin hizmetine sunan işletmeler fatura keseceklerdir. Bu nedenle söz konusu kiralama işleminin tevkifat yapmakta sorumlu olanlar tarafından yapılması durumunda tevkifat uygulaması gerekecektir. Bu çalışmada servis taşımacılığında tevkifat uygulamasına yönelik vergi ve muhasebe boyutlarıyla bir değerlendirme yapılması amaçlanmaktadır. Bu amaçla öncelikle tevkifat uygulamasının uygulama türleri olan tam ve kısmi tevkifat hakkında bilgi verilecek, daha sonra servis taşımacılığında tevkifat uygulaması muhasebe işlemlerine dair örnekler üzerinden değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Katma Değer Vergisi, Tam Tevkifat, Kısmi Tevkifat, Muhasebe

ABSTRACT

Service transport activities are considered as the transportation services of the personnel, students, customers and the like in relation to the services they have set up for the purpose of transportation within a certain route. Enterprises can choose to carry their personnel with their own vehicles, and they can provide service transportation services from the businesses serving in this area. These cases are subject to Value Added Tax (VAT). In accordance with the relevant legal regulations, businesses that offer their services to the service of the leasing company for the service of the vehicle or the personnel besides the vehicle will make the bill. For this reason, in case the leasing transaction is done by those responsible for stoppage, it will be required to apply stoppage. In this study, it is aimed to make an evaluation with the tax and accounting dimensions for the application of the stoppage in service transportation. For this purpose, firstly, the applications of the stoppage application will be given information about the full and partial stoppage, then the stoppage in service transportation will be evaluated on the examples of accounting procedures.

Keywords: Value Added Tax, Full Deduction, Partial Deduction, Accounting

SASAKIAN İSTATİSTİKSEL MANİFOLDLARIN ÖZEL BİR TÜRÜ ÜZERİNE

Ahmet KAZAN

Öğr.Gör.Dr. Malatya Turgut Özal Üniversitesi, ahmet.kazan@ozal.edu.tr

Sema KAZAN

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, sema.bulut@inonu.edu.tr

ÖZET

Son zamanlarda enformasyon teorisi, kuantum sistemleri, sinir ağlarının matematiksel teorisi, dinamik sistemler ve zaman serileri gibi önemli uygulama alanlarına sahip olan istatistiksel manifoldlar teorisi (veya enformasyon geometrisi) fikri ilk olarak 1945 yılında Rao isimli bir bilim adamının yazmış olduğu bir makale ile ortaya atılmıştır. 1985 yılında afin geometride dual (veya konjuge) konneksiyon kavramı tanımlanarak, bir Riemannian metrik ve dual afin konneksiyon yardımıyla istatistiksel manifold kavramı tanımlanmıştır.

Diğer taraftan 1960 yılında, $(1,1)$ tipinde bir tensör alanı, bir 1-form ve bir vektör alanı olmak üzere $(2n+1)$ -boyutlu bir M differensiyellenebilir manifoldu üzerinde $2X=-X+\eta(X)\xi$ ve $=1$ şartlarını sağlayan (η,ξ) yapısı bir hemen hemen kontakt yapı olarak tanımlanmıştır. Ardından, bu yapı üzerine bir Riemannian metrik ile farklı şartlar eklenerek hemen hemen kontakt metrik, K-kontakt, Sasakian, Kenmotsu ve trans-Sasakian manifold gibi farklı manifold türleri tanımlanmış ve bu manifold türlerinin çok çeşitli karakterizasyonları ile ilgili pek çok çalışma yapılmıştır.

Son yıllarda, yukarıda belirtilen manifold türleri üzerinde istatistiksel yapılar düşünülerek farklı çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Örneğin, 2017 yılında Furuha ve arkadaşları Sasakian istatistiksel manifold kavramını tanımlayarak bu manifold ile ilgili önemli sonuçlar elde etmişlerdir.

Bu çalışmada ise bu tanımdan faydalanılarak, özel bir istatistiksel yapıya sahip bir Sasakian istatistiksel manifold çalışıldı ve bu manifoldta özel Sasakian istatistiksel manifold ismi verildi. Özel Sasakian istatistiksel manifold kavramı tanımlandıktan sonra, bu manifoldun Riemannian eğriliği, Ricci eğriliği ve skalar eğriliği ile ilgili bazı sonuçlar elde edildi. Arkasından özel Sasakian istatistiksel manifoldların “-conircularly flat” lığı ile ilgili bazı karakterizasyonlar verilerek, son olarak da yapılmış olan tanımlar ve sonuçların gerçekleştirildiğini gösterebilmek için bir örnek inşa edildi.

Anahtar Kelimeler: İstatistiksel Yapı, Sasakian İstatistiksel Manifold, Conircular Eğrilik.

KUARTER-SİMETRİK METRİK KONNEKSİYONLU SASAKİYAN İSTATİSTİKSEL MANİFOLDLAR

Sema KAZAN

Dr.Öğr.Üyesi, İnönü Üniversitesi, sema.bulut@inonu.edu.tr

Ahmet KAZAN

Öğr.Gör.Dr., Malatya Turgut Özal Üniversitesi, ahmet.kazan@ozal.edu.tr

ÖZET

M bir Riemannian manifold ve ∇ da bu manifoldun bir lineer konneksiyonu olsun. M üzerinde bir 1-form ve ϕ de $(1,1)$ -tipinde bir tensör alanı olmak üzere, eğer konneksiyonunun T torsiyon tensörü $\forall X, Y \in \chi(M)$ için $TX, Y = \eta Y \phi X - \eta(X) \phi Y$ şartını sağlıyorsa, bu durumda konneksiyonuna bir *kuarter-simetrik konneksiyon* denir. Ayrıca, eğer bu konneksiyon $\forall X, Y, Z \in \chi(M)$ için $(Xg)Y, Z = 0$ şartını sağlıyorsa konneksiyonuna bir *kuarter-simetrik metrik konneksiyon* denir ve bu konneksiyon pek çok matematikçi tarafından Riemannian manifoldlarda ve farklı altmanifold türleri üzerinde uzun yıllardır çalışılmaktadır. Örneğin, A.K. Mondal ve U.C. De “*Some Properties of a Quarter-Symmetric Metric Connection on a Sasakian Manifold*” isimli çalışmalarıyla bu konneksiyonu Sasakian manifoldlar üzerinde ele almışlardır. Bir başka çalışmada ise “*Quarter-symmetric metric connection in a P-Sasakian manifold*” isimli makaleleriyle K. Mandal ve U.C. De bu konneksiyonu para-Sasakian manifoldlar üzerinde düşünmüşlerdir. Ayrıca, yine literatür incelendiğinde, quarter-simetrik metrik konneksiyonlar Kenmotsu manifoldlar ve trans-Sasakian manifoldlar gibi diğer farklı manifold çeşitleri üzerinde de çalışılmış ve çeşitli karakterizasyonlar elde edilmiştir.

Biz de bu çalışmada 2017 yılında Furuhat ve arkadaşları tarafından

“*M (2n+1)-boyutlu bir diferensiyellenebilir manifold, (∇, g) bir istatistiksel yapı ve (g, ϕ, ξ) bir Sasakian yapı olmak üzere M 'nin herhangi X, Y vektör alanları için $KX, \phi Y + \phi KX, Y = 0$ şartı sağlanıyorsa (M, g, ϕ, ξ) 'ye bir Sasakian İstatistiksel manifold denir*”

şeklinde tanımlanan Sasakian istatistiksel manifoldlar üzerinde kuarter-simetrik metrik konneksiyonları ele aldık.

Bu bağlamda, öncelikle Sasakian istatistiksel manifoldların konneksiyonları olan ∇ ve ∇^* konneksiyonları ile kuarter-simetrik metrik konneksiyon olan ∇ konneksiyonu arasındaki ilişkiyi elde ettik ve daha sonra ∇ ve ∇^* konneksiyonlarının Riemannian eğrilik tensörleri R ve R^* ile kuarter-simetrik metrik konneksiyonunun Riemannian eğrilik tensörü R arasındaki ilişkileri elde ettik. Bu ilişkiler yardımıyla yine ∇ ve ∇^* konneksiyonlarının Ricci tensörleri S ve S^* (ve skalar eğrilikleri ρ ve ρ^*) ile kuarter-simetrik metrik konneksiyonunun Ricci tensörü S (ve skalar eğriligi ρ) arasındaki ilişkileri inceleyerek bu ilişkiler yardımıyla çeşitli karakterizasyonlar verdik.

Anahtar Kelimeler: Kuarter-Simetrik Metrik Konneksiyon, İstatistiksel Yapı, Sasakian İstatistiksel Manifoldlar.

KÂMÎ DİVANİ'NDA BAĞLAM BAKIMINDAN ATASÖZLERİ VE DEYİMLER

PROVERBS AND IDIOMS IN TERMS OF CONTEXT IN THE DIVAN OF KÂMÎ

Sevda Çilem AYAR

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, scayar@firat.edu.tr

ÖZET

Atasözleri ve deyimler anlatılmak istenileni kısa ve öz bir şekilde dile getirmenin yanında toplumun kültürel değerleri hakkında bilgi vermesi bakımından da önemlidir. Atasözleri ve deyimler, edebi metinlerde sanatçıların anlatmak istediklerini okuyucunun daha kolay anlamasını sağlamaları bakımından önemli bir işleve sahiptirler. Bu bakımdan anlatılmak istenen duygu veya düşüncenin okuyucunun zihninde somutlaşarak daha anlaşılır hale gelmesinde atasözleri ve deyimler önemli bir görev yaparlar. Aynı zamanda atasözleri ve deyimler, çeşitli söz ve anlam sanatlarından faydalanmayı da gerektirir.

Bir dil birimini çevreleyen, ondan önce veya sonra gelen, birçok durumda söz konusu birimi etkileyen, onun anlamını, değerini belirleyen birim veya birimler bütünü olan bağlam ise Klasik Türk edebiyatında beyitlerde yapılan göndermelerin daha iyi anlaşılması bakımından önemli bir unsurdur. Bu bakımdan atasözleri ve deyimler bağlam için önemlidir.

XVIII. yüzyılın önemli şairlerinden biri olan Edirneli Kâmî, şiirde yenilik arayışlarının arttığı, şairlerin orijinal bir dile ve içeriğe ulaşmayı amaçladıkları bir dönemde verdiği eseri Kami, tekrardan uzak ve yeni bir söyleşi amaçlayarak yazmıştır. Bu anlayıştan hareketle Türkçe söyleyişe önem veren şair, şiirlerinde atasözleri ve deyimlerden de faydalanmıştır. Kâmî de atasözlerini ve deyimleri edebi sanatlardan faydalanarak kullanmış ve böylece şiirlerinde orijinal bir söyleyişe ulaşmaya çalışmıştır.

Çalışmamızda; Kami Divanı örnek alınarak, atasözleri ve deyimler, bağlamları bakımından değerlendirilecek, söz ve anlam sanatları ile olan ilgisi ortaya konacaktır.

Anahtar kelimeler: Atasözü, deyim, bağlam.

TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU POST TRAUMATIC STRESS DİSORDER

Sibel ERDEM DİREK

Psikolog, Elazığ Halk Sağlığı Müdürlüğü, sibelerdemdirek23@gmail.com

Edibe PİRİÇCİ

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, edibepirincci@yahoo.com

ÖZET

Travma sonrası stres bozukluğu(TSSB), travmatik bir olaya maruz kaldıktan sonra ortaya çıkan, yeniden yaşantılama, kaçınma- küntleşme ve aşırı uyarılmışlık semptomları ile kendini gösteren bir sendromdur. Travmatik olaylar kişinin yaşamını ve/veya beden bütünlüğünü tehdit eden olaylar olarak tanımlanır. Fiziksel saldırı, trafik ve endüstriye kazalar, cinsel istismar, deprem ve sel gibi doğal afetler, savaş ve terör olayları, başkalarının yaralanmasına ve/veya ölümüne şahit olmak travmatik yaşam olaylarına örnek gösterilebilir. Yapılan araştırmalar insanların yaklaşık %80-100'ünün yaşamları boyunca en az bir kez travmatik şiddette bir yaşam olayına maruz kalabileceğini göstermiştir. Erkeklerde daha çok kaza, fiziksel saldırı, tehdit ve savaş gibi travmatik olaylarla karşılaşırken kadınlarda ise cinsel travmalar ve çocukluk çağı kötüye kullanımı önde gelen travma nedenleri olmuştur. Yapılan araştırmalarda TSSB'nin yaşam boyu yaygınlık oranının %1-14 arasında değiştiği belirtilmektedir. Bozukluğun etiyojisinin anlaşılmasında nörobiyolojik, bilişsel, davranışsal ve psikodinamik alanda yapılan çalışmalar ön plana çıkmaktadır. Etiyolojide birçok etmenin rol aldığı düşünülmektedir. Bunlardan; nöroendokrin sistem ve Hipotalamo-Pituitar-Adrenal Aks (HPA); nörotransmitter sistemleri; nöroanatomi-nörofizyolojik modelleri ve travma öncesi etkenler, kadın cinsiyet, geçmiş travma ve ruhsal hastalık öyküsü, travmanın algılanan şiddeti, travma nedeni ile olan kayıplar, hatalı baş etme yöntemleri ve sosyal destek azlığı gibi risk etmenleri ön plana çıkmaktadır. Travmaya maruz kalan kişilerin tamamında TSSB oluşmamaktadır. Kişilik yapısı, kişide travmaya maruz kalmadan önce var olan ve devam eden ruhsal bozukluklar, olayla ne kadar yüzleşildiği, kayıplar, olayın şiddeti, ve sosyal desteğin varlığı travmatik olaya verilen tepkileri ve TSSB gelişimini etkilemektedir. Aynı yoğunlukta bir travmatik etkiye neden olabilecek durum bir bireyde TSSB bulguları yaratabilirken, farklı bir bireyde aynı bulgulara rastlanılmayabilir. TSSB'nin gidiş ve sonlanımı travma öncesi, travma sırası ve sonrasındaki etkenlere bağlı olarak değişmektedir. TSSB belirtileri; anksiyete bozuklukları, depresyon, kişilik bozuklukları ve psikotik bozuklukların belirtileriyle büyük oranda benzerlik göstermektedir. Bu yüzden ayırıcı tanı önem kazanmaktadır. TSSB tedavisinde Bilişsel Davranışçı Terapi(BDT), göz hareketleriyle duyarsızlaştırma ve yeniden işleme(EMDR), grup terapilerini kapsayan psikososyal müdahaleler ile farmakolojik tedaviler uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Travma sonrası stres bozukluğu, Post-travmatik, Travma

DOĞUM SONU DÖNEMDE BEBEK VE EMZİRMEYE YÖNELİK GELENEKSEL UYGULAMALARLA SAĞLIK OKURYAZARLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ
THE RELATIONSHIP BETWEEN TRADITIONAL PRACTICES AND HEALTH LITERACY TOWARDS INFANT AND BREASTFEEDING IN POSTNATAL PERIODS

Simge ÖZTÜRK

Yüksek lisans Öğrencisi, İnönü Üniversitesi

Sermin TİMUR TAŞHAN

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, setimur@gmail.com

ÖZET

Araştırma doğum sonu dönemde bebek ve emzirmeye yönelik geleneksel uygulamalar ile sağlık okuryazarlığı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayı bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini 410 kadın oluşturmuştur. Araştırmaya alınma kriterleri; 18 yaş ve üzerinde olma, en az okuryazar olmak, sağlıklı bir bebeğe sahip olmadır. Veriler Mart-Ağustos 2018 tarihleri arasında Katılımcı Bilgi Formu ve Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği (TSOÖ) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde ortalama, yüzde dağılımı, t test kullanılmıştır.

Kadınların %48' nin 25-31 yaş aralığında olduğu, %34.9' unun lise mezunu olduğu, %79.3' ünün çalışmadığı, %58' nin gelirinin giderine eşit olduğu, %93.4' ünün gebelik sayısının 4 ve daha az olduğu bulunmuştur. %63.4' ünün bebek ve emzirmeye yönelik geleneksel uygulama yaptığı görülmüştür. Bebeğe ilişkin en çok yapılan geleneksel uygulamaların sırasıyla kırk çıkarma, bebeğin gazını çıkarmaya yönelik uygulamalar, tuzlama, bebeği nazardan koruma/nazarı geçirme için yapılan uygulamalar, kundaklama, pişiği önleme/geçirme için yapılan uygulamalar, sarılığı önleme/geçirme için yapılan ve al basmanı önlemeye ilişkin yapılan uygulamalardır. Emzirmeye yönelik yapılan geleneksel uygulamalar ise; anne sütünü arttırmaya yönelik uygulamalar, emzirmeden sonra su içirmek, anneye emzirmeden önce şekerli su içirme ve ilk ağız sütünü boşaltmaktır (sırasıyla). Anne sütü artırmak için geleneksel uygulama yapan kadınların TSOÖ puan ortalaması 101.42±14.45 iken yapmayan annelerin 95.40±15.67' dir (p: 0.012). Emzirmeden sonra bebeğe su içiren annelerin TSOÖ puan ortalaması 95.94±15.36 iken su içirmeyenlerin 101.29±14.54' tür (p: 0.021).

Araştırmada kadınların üçte ikisinin bebek ve emzirmeye yönelik geleneksel uygulama yaptığı bulunmuştur. Anne sütünü artırmaya yönelik uygulama yapan ve emzirmeden sonra bebeğine su içiren annelerin TSOÖ puan ortalaması arasında anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Anahtar kelimeler: doğum sonu, geleneksel uygulama, sağlık okuryazarlığı

ALTINCI SINIF SOSYAL BİLGİLER PROGRAMI (2005)'YLA İLGİLİ TEZLERİN İNCELENMESİ

Akif ÇELEN

Öğretmen, Topsöğüt Akpınar İmam Hatip Ortaokulu Yeşilyurt/MALATYA,
akif_celen@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmada, ülkemizdeki altıncı sınıf sosyal bilgiler programı (2005)'yla ilgili, lisansüstü eğitim düzeyinde yapılan tez çalışmalarını çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada, nitel araştırma yöntemine göre tasarlanmış olup tarama modelindedir. Veriler, doküman incelemesi sonucunda elde edilmiştir. YÖK tez veritabanından elde edilen otuz altı tez çalışması, tezlerin yıllarına, türüne, araştırma yöntemine, örneklem tipine, büyüklüğüne ve yerine göre, araştırma konusu, amacı ve sonucuna göre incelenerek frekansı bulunmuş ve tablolatırılmıştır.

Araştırma bulgularına göre, altıncı sınıf sosyal bilgiler programı (2005)'yla ilgili çalışmaların en fazla 2008 yılında yapıldığı, tezlerin çoğunluğunu yüksek lisans tezleri olduğu, araştırmalarda daha çok nicel yöntemin, tarama modelinin kullanıldığı ve anketten verilerin elde edildiği, daha çok öğretmenlerin örneklem seçildiği, örneklem büyüklüğünün daha çok 0-200 arasında olduğu, araştırmaların daha orta ve batı bölgelerimizden alındığı, araştırmaların daha çok kavramlar ve programın genel incelenmesi/değerlendirilmesi üzerinde yoğunlaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmalarda altıncı sınıf sosyal bilgiler programına yönelik olumlu sonuçlar olarak öğretmenler sosyal bilgiler programını olumlu karşıladığı, kazanımların öğrenci seviyesine uygun ve gerçekleştirilebilir olduğu, içeriğin güncel ve olumlu bulunduğu, öğretmenlerin programla birlikte daha fazla farklı yöntem ve tekniği kullandığı ve öğrencinin daha aktif olduğu, öğretmenlerin alternatif ölçme değerlendirme faaliyetlerini uyguladığı ve öğrencilerin derse karşı tutumunda olumlu etki yarattığı, öğrencilerin programda belirtilen becerileri genellikle orta düzeyde kazandığı, öğrencilerin ve öğretmenlerin programdaki değerler hakkında olumlu yaklaşımlarının olduğu ve değer eğitiminin faydalı bulunduğu, altıncı sınıf sosyal bilgiler programına yönelik olumsuz sonuçlar olarak program tanıtımlarının yetersiz olduğu ve öğretmenlerin program hakkında yeterli bilgilerinin olmadığı, programın bireysel farklılıkları dikkate almadığı, programda kazanım, beceri ve kavramlar arasında uyumsuzlukları olduğu, programdaki tarih ve coğrafya konularının yetersiz bulunduğu, programın uygulanmasında fiziki ve teknolojik altyapı eksikliklerinin olumsuz etkisinin olduğu, sosyal bilgiler ders saatlerinin yetersiz olduğu, öğrencilerin programda belirtilen alternatif ölçme değerlendirme faaliyetlerinde kaynak, ödev yapımı ve maliyet gerektirmesi gibi nedenlerden dolayı sıkıntılarının olduğu, programda belirtilen becerilerle ilgili öğretmenlerin yeterli bilgilerinin olmadığı, öğrencilerin programda belirtilen kavramları tam olarak kazanamadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: altıncı sınıf, sosyal bilgiler programı, tez.

ÜLKEMİZDE TERÖRÜN EĞİTİME ETKİLERİ VE BU ETKİLERİN ÖNLENMESİNE YÖNELİK ÖNERİLER

Akif ÇELEN

Öğretmen, Topsöğüt Akpınar İmam Hatip Ortaokulu Yeşilyurt/MALATYA,
akif_celen@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, terörün eğitime etkisini ortaya koymak ve terörün eğitime olan etkisini gidermek için nelerin yapılabileceğini ortaya koyan öneriler geliştirmektir. Bu araştırma, nitel özellikte bir araştırma olup tarama modeline uygun olarak hazırlanmıştır. Bu çalışmada, veri toplama tekniği olarak belgesel tarama tekniği kullanılmıştır. Belgesel tarama tekniği, hâlihazırdaki belgeleri inceleyerek bilgi toplamayı ifade etmektedir. Kaynaklardan elde edilen verilerin analiz edilmesinde doküman analizine başvurulmuştur. Terörün eğitime etkisi ve bu etkilerin giderilmesine yönelik önerilerin geliştirilmesinde kaynak kitaplardan, makalelerden, internet üzerinden taranan haber sitelerinden faydalanılarak terörün eğitime etkileri maddeleştirilerek açıklanmıştır.

Terörün eğitime etkisi ile ilgili olarak, terör nedeniyle, okulların, öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin zarar gördüğü, okullara yapılan saldırılar sonucunda okullar kısa süreli de olsa eğitim verdiği ve tamirâtı ile ilgili olarak da kayda değer miktarda harcamalar yapıldığı, terör faaliyetleri nedeniyle, bölgede yaşayan insanlar başka yerlere göç etmek zorunda kaldığı ve çocukları özellikle eğitim konusunda olumsuz etkilediği, göç sonrası yaşanan geçim sıkıntıları sonucunda aile çocuğunun eğitimiyle yeterince ilgilenemediği sonucuna ulaşılmıştır.

Terör eğitime verdiği zararı ortadan kaldırmak için, okullar güvenli hale gelmelidir. Okullar sağlam inşa edilmeli ve okullarda güvenlik görevlisi bulundurulmalıdır. Terör örgütlerinin faaliyet alanları daraltılarak, öğrenci servis güzergahları güvenli hale gelmelidir. Terör faaliyetleri sonucunda eğitim yapılamayan zamanlarda öğrencilerin eksikliklerini gidermek için, telafi eğitim programları düzenlenmelidir. Bölgeden göç eden ailelerle görüşülerek aileler kaderlerine terk edilmemeli, devletin şefkati gösterilerek başta ekonomik, sosyal, eğitim, psikolojik olmak üzere gerekli her türlü alanda yardım yapılmalıdır. Terör faaliyetlerinin olduğu bölgelerde yaşayan halk, terör konusunda bilinçlendirilmelidir. Terör örgütlerinin istismar ettiği eğitimle ilgili konularla ilgili olarak gerekli çalışmalar yapılarak halk bilgilendirilmeli ve bilinçlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: terör, eğitim, önlem.

KALKER TOZU VE SİLİS DUMANLI HARÇLARDA OPTİMUM ÇİMENTO MİKTARI

Abdullah ÖĞRETMEN

İnci Yapı, Şanlıurfa, abduhahogretmen63@gmail.com

Paki TURĞUT

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, Malatya, paki.turgut@inonu.edu.tr

ÖZET

Küresel olarak inşaat sektöründe Portland çimentosunun kullanımı son yıllarda hızla artarken, Portland çimentosu üretimi esnasında atmosfere salıverilen karbondioksit miktarı da artmaktadır. Çimento üretiminden kaynaklanan karbondioksit salınım miktarı, insan kaynaklı karbondioksit salınım miktarları bakımından olarak üçüncü sırada yer almaktadır. Çimento üretiminden kaynaklanan sera gazının azaltılabilmesi için, bazı atık malzemelerin veya yan ürünlerin inşaat sektöründeki üretimlerde çimentoyla birlikte kullanılması gerekmektedir. Bu çalışmada, silis dumanı yan ürünü ile atık bir malzeme olan kalker tozu çimentoyla birlikte kullanılmıştır. Ana bağlayıcı malzeme olan Portland çimentosuyla birlikte, silis dumanı ve kalker tozu malzemeleri kullanılarak kendiliğinden yerleşen harçlar üretilmiştir. Kontrol harcı sadece Portland çimentosu içermiştir. Diğer harçlarda, Portland çimentosu ile silis dumanı ve kalker tozu ağırlıkça yer değiştirilerek çimento miktarı azaltılmıştır. Bu harç karışımlarında, ilk önce Portland çimentosu ile silis dumanı ağırlıkça % 20 yer değiştirmiştir. Daha sonra, kalan Portland çimentosu miktarıyla % 5, 10 ve 20 kalker tozu ağırlıkça yer değiştirmiştir. Kontrol karışımındaki Portland çimentosu miktarı 640 kg/m^3 olurken, diğer karışımlardaki çimento miktarları % 20 silis dumanı ve % 5 kalker tozlu karışımda 448 kg/m^3 , % 20 silis dumanı ve % 10 kalker tozlu karışımda 416 kg/m^3 ve % 20 silis dumanı ve % 20 kalker tozlu karışımda ise 352 kg/m^3 olmuştur. Bu çalışmada kullanılan en az çimento miktarı, Avrupa Standardı dikkate alınarak seçilmiştir. Üretilen harç numunelerin 7, 28 ve 90 günlük basınç dayanımları bulunmuştur. Sadece Portland çimentosu içeren kontrol numunesinin basınç dayanımına kıyasla, silis dumanı ve kalker tozu içeren numunelerin 7 ve 28 günlük basınç dayanımları daha düşük olmasına karşın 90 günlük nihai basınç dayanımları kontrol numunesine yakın olmuştur. Karışım içerisindeki silis dumanının dağılımı, kalker tozu yardımıyla üniform hale gelmiş ve böylece nihai basınç dayanımının artmasına katkıda bulunmuştur. Karışımda kullanılan Portland çimentosu miktarı da önemli derecede azalmıştır.

Anahtar Kelimeler: Silis dumanı, Kalker tozu, Harç, Portland çimentosu

2017-2018 İLHAN CAVCAV SÜPER LİG SEZONUNDA EN ÇOK GOL ATAN ON OYUNCUNUN ANALİZİ

Ahmet ÖZDEMİR

Evkur Yeni Malatyaspor Altyapı Analisti, aozdemir092@gmail.com

Mahmut AÇAK

İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, m.acak@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 2017-2018 Spor Toto Süper Ligde gol krallığı listesindeki ilk 10 futbolcunun attığı gollerin teknik ve taktik kriterlere göre analiz edilmesidir. Atılan gollerde fark yaratan etkenlerin belirlenmesi ve futbol adamlarının bu etkenlere göre bireysel ve yıllık antrenman planlarını daha verimli hazırlaması için bilimsel olarak verilerin sunulması amaçlanmıştır.

Veriler video kayıt sistemiyle ve maç izleme kriter cetveli yöntemiyle analiz edilmiştir. Maç izleme kriter cetveli el notasyon sistemidir. El notasyon sistemiyle elde edilen veriler daha sonra bilgisayarda SPSS istatistiksel analiz programında değerlendirilmiştir. Gol zamanı değişkenine göre, gollerin oluşumlarının dağılımı, gol vuruşu yapılan bölge, gol vuruş tekniği- sayısı ve temas sayısında anlamlı sonuç bulunmuştur. Gol başlangıç bölgesi ve organize hücum sonucunda anlamlı sonuç bulunmamıştır. 2017-2018 Spor Toto Süper Ligde en çok gol atan 10 oyuncu toplam 168 gol atmıştır. Bu gollerin atak başlangıcının 53 tanesi (43,09) kendi yarı sahalarından başlarken 70 tanesi (56,91) rakip yarı sahada başlamıştır. 33 penaltı golü ise bu istatistiğe dahil edilmemiştir. Atılan 168 golün 57 tanesi (33,93) organize hücumla gerçekleşirken 66 tanesi (39,28) geçiş hücumlarıyla atıldı. Gol biçiminde en çok geçiş hücumuyla gol atıldı bu da topu kazandıktan sonra hızlı oynamanı önemini bir daha göstermiştir Gollerin 45 tanesi (26,79) duran toplardan gerçekleşmiştir. Atılan gollerin 122 tanesi (90,37) ceza sahası içinden atılırken gollerin 13 tanesi (9,63) ceza sahası dışından atılmıştır. Atılan 33 penaltı golü bu istatistiğe dahil edilmemiştir. Atılan gollerin bölgelere göre dağılımında ise en fazla gol 3.bölgeden 67 (49,63) gerçekleşmiştir. Gollerin 138 tanesi (82,14) ayak ile atılırken 30 tanesi (17,85) kafa ile atılmıştır. Bu gollerin 122 tanesi (72,61) tek temas, 25 tanesi (14,88) iki temas, 21 tanesi ise (12,5) 3+ temasla atılmıştır. En fazla gol 30 gol ile 31-45 ve 46-60 dakikaları arasında atılmıştır.

Elde edilen verilerin antrenörlere kendi takım futbol taktiğini belirlemede ve maçlarda yapılan analizler doğrultusunda antrenman programı hazırlamada takıma büyük faydalar sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Gol, Analiz, 2017-2018 İlhan Cavcav Süper Ligi.

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN TEMEL PSİKOLOJİK İHTİYAÇLARININ İNCELENMESİ: IĞDIR İLİ ÖRNEĞİ

Özlem ÇEVİK

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, ozlemcelik205@gmail.com

Gökhan BAYRAKTAR

Prof. Dr., Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, gbayraktar@agri.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Iğdır il merkezinde görev yapan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin temel psikolojik ihtiyaçlarının incelenmesidir. Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Iğdır il merkezinde farklı okullarda görev yapan 91 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluştururken, örneklem grubunu ise ulaşılabilen ve anket uygulanabilen 26 kadın, 57 erkek olmak üzere toplam 83 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Bu çalışmada var olan durumu betimlemek amacıyla tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından oluşturulan “Kişisel bilgi formu” ve Deci ve Ryan (2000) tarafından geliştirilen, Kesici, Üre, Bozgeyikli ve Sünbül tarafından Türkçe’ye 2003 yılında uyarlanan “Temel Psikolojik İhtiyaçlar” ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, üç alt boyuttan oluşmaktadır. Bu üç boyut sırasıyla: 1. Özerklik İhtiyacı 2. Yeterlik İhtiyacı 3. İlişki ihtiyacı. Araştırmadan elde edilen veriler, SPSS 20 programı ile analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken, tanımlayıcı istatistiksel yöntemler (Sayı, Yüzde, Ortalama, Standart Sapma) kullanılmıştır. Analizler yapılırken verilerin normal dağılım uygunluğuna bakılmış ve normal dağılıma uygun olduğu belirlenmiştir. Niceliksel verilerin karşılaştırılmasında, iki grup arasındaki fark t-testi ile analiz edilmiştir. Gruplara düşen kişi sayısı 30’un altında olduğu durumlarda karşılaştırma analizlerinde Kruskal Wallis H-Testi ve Mann Whitney-U testi uygulanmıştır. İki den fazla grup durumunda parametrelerin gruplar arası karşılaştırılmalarında Tek Yönlü (One way) Anova testi uygulanmıştır. Farklılıkların hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek için, ileri analizde Mann Whitney-U testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven Aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir. Analizlerde, $p < 0.05$ düzeyinde değerler istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre; öğretmenlerin temel psikolojik ihtiyaçları değerlendirildiğinde; cinsiyet, yaş, medeni durum, çocuk sahibi olma, öğrenim düzeyi, statü durumu, idari görev ve gelir düzeyi değerlendirme boyutlarında istatistikî olarak anlamlı ilişki tespit edilememiştir. Görev süresi değişkenine göre ilişki ihtiyacı alt boyutunda, öğretmenliği tercih etme değişkenine göre Yeterlik ihtiyacı alt boyutunda, günlük iş yükünü değerlendirme değişkenine göre özerklik ihtiyacı alt boyutunda anlamlı ilişki tespit edilmiştir. Sonuç olarak, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin temel psikolojik ihtiyaçları değerlendirildiğinde görev süresinin artmasının ilişki ihtiyacının artışı ile paralel olduğu, öğretmenliği kendi isteği ile tercih etmeyenlerin yeterlik ihtiyacının arttığı ve günlük iş yükünü fazla bulan öğretmenlerin özerklik ihtiyacının fazla olduğu görülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin duygusal ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması öğretmenlik mesleğini icra ederken verimin yüksek olmasını sağlayacağı bilgisine bağlı olarak temel psikolojik ihtiyaçların göz ardı edilmemesi öneri olarak ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Beden Eğitimi Öğretmeni, Spor, Beden Eğitimi, Temel psikolojik ihtiyaç.

ENTAMOEBA COLİ, ENTEROBİUS VERMICULARİS, VE TOXOPLASMA GONDİİ DEKİ SERUM NİTRİK OKSİT DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğretim Üyesi Tuğba Raika KIRAN
İskenderun Üniversitesi, traika.kiran@iste.edu.tr

Dr. Öğretim Üyesi Yeliz KAŞKO ARICI
Ordu Üniversitesi, yelizkasko@yahoo.com

Sevgi YILMAZ

Hemşire, İnönü üniversitesi Karacığır nakli enstitüsü, sevgidemeti44@hotmail.com

ÖZET

Nitrik oksit (NO), fizyolojik ve patolojik olaylara aracılık eden serbest bir radikaldir. NO, endojen olarak L-arjinin ve oksijenden, sitrulin oluşumu sırasında nitrik oksit sentetaz (NOS) katalizörlüğünde sentezlenir. Makrofajlar, nötrofiller ve mast hücreleri büyük miktarlarda NO üretirler. NO antimikrobiyal, antitümoral, nörotransmitter, sitotoksik etki gibi fonksiyonlara sahiptir.

Çalışmada da paraziter enfeksiyonlarda NO değerlerinin deney ve kontrol grubuna göre karşılaştırılması amaçlanmıştır. Parazit pozitif bulunan hastalar ve kontrol grubu serum NOS aktivitesi ile oluşan NO, nitrit üzerinden Cortas ve Wakid yöntemi ile bakılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tek-yönlü varyans analizi (One-way ANOVA) kullanılmıştır. Varyans analizinin normallik ve varyansların homojenliği varsayımları sırasıyla Levene ve Kolmogorov-Smirnov testleri ile kontrol edilmiştir. Farklı ortalamaların belirlenmesinde Tukey çoklu karşılaştırma testi kullanılmıştır. İstatistik testlerde ve sonuçlarının yorumlanmasında önemlilik düzeyi %5 olarak dikkate alınmıştır. Tüm hesaplamalar SPSS v25 (IBM Inc., Chicago, IL, USA) istatistik paket programı ile yapılmıştır. Yapılan varyans analizi sonucunda NO ($\mu\text{mol/L}$) miktarı bakımından gruplar arasındaki farklılık istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($p<0,001$).

Entamoeba coli ve Toxoplasma gondii grupları arasında önemli bir farklılık olmadığı ($p>0,05$), ancak her ikisinin de diğer gruplardan önemli derecede yüksek NO ($\mu\text{mol/L}$) ortalamasına sahip olduğu görülmektedir ($p<0,05$). En düşük NO ($\mu\text{mol/L}$) düzeyine sahip olduğu görülen kontrol grubu tüm gruplardan istatistiksel olarak düşük bulunmuştur ($p<0,05$). Çalışmada L-Arjinin-NO yolu ürünlerinin (nitrat, nitrit, L-Sitrülin) biyolojik sıvılarda belirlenen düzeyleri paraziter durumların tanınmasında ve tedavisini değerlendirmede klinik marker olarak kullanılabileceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Entamoeba coli*, *Enterobius vermicularis*, *Toxoplasma gondii*, Nitric Oxide

PARİS İKLİM SÖZLEŞMESİ VE TÜRKİYE PARIS AGREEMENT AND TURKEY

Berkan DEMİRAL

Prof. Dr., Trakya Üniversitesi, berkandemiral@trakya.edu.tr

Hakan EVİN

Doç, Dr., Adıyaman Üniversitesi, evinhakan@hotmail.com

ÖZET

Dünya ülkeleri, Kyoto ile başlayan ve Paris'e kadar uzanan süreçte çevreye ilişkin gelecekleri konusunda tam anlamıyla bir uzlaşmaya varamamışlardır. İnsanoğlunun kalkınma çabalarının bir sonucu olarak ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik tüm çabalar hep çözümsüzlükle sonuçlanmıştır. Bundan dolayı BM düzenlediği çevre toplantılarına ilişkin karar alma sayı ve yöntemlerini bile değiştirmiştir. BM tarihinde ilk kez Kyoto'da oybirliği yönteminden vazgeçilerek oyçokluğu yöntemine geçilmiştir. Ancak ne yazık ki bu tür önlemler de sorunu çözmek açısından yeterli olmamıştır. Bu nedenle başta iklim değişikliği olmak üzere pek çok küresel çevre sorununun çözümüne ilişkin yapılan toplantılarda hep havanda su dövülmüştür. Son olarak 2009 yılında Kopenhag'da yaşanan fiyasko umutları tükenme noktasına getirmiştir.

RİO+20 sürdürülebilir kalkınma zirvesi tüm dünya açısından çevre politikalarına bakışı değiştirecek kimi önemli kararların alındığı bir zirve olmuştur. Bu zirvenin nihai raporu olarak adlandırılacak "Arzu Ettiğimiz Gelecek" bildirgesi dünya ülkelerinin sürdürülebilir kalkınma (Sustainable Development) yerine sürekli kalkınma (Sustained Development) hedefine yöneldiğini ve çözümü küresel birliktelikte değil yerel çabalarda gördüğünü göstermiştir.

İşte Paris zirvesi bu koşullarda yapılmıştır. İki haftalık çok çetin müzakerelerden sonra tüm dünya ilk kez bu konuda ortak bir uzlaşmaya varmış görünmektedir. Bir tarafta Çin ve ABD gibi ülkelerin öte yanda Hindistan gibi 3. Dünya ülkelerinin ayak diremeleri aşılabilmektedir. Bu zirvenin sonunda son derece önemli kararlar alınmış ve taahhütlerde bulunulmuştur. Türkiye'de artışta azalma sözü vererek bu konuya ilişkin politikalarını ortaya koymuştur.

3-14 Aralık 2018 tarihinde Katowice'de yapılacak olan Zirve'de Paris Anlaşması'nda eksik bırakılan konuların nihayetlendirilmesi umulmaktadır. Paris sonrası yapılan Marakeş ve Bonn Zirvelerinden bir netice alınamamıştır. Bu durum Paris Anlaşmasını gönülsüzce imzalayan ülkelerde olumsuz kıpırdanmalara neden olmaktadır. Son dönemlerde ABD başkanı Trump ABD'nin Anlaşmadan çekileceğinden söz etmeye başlamıştır.

Bu çalışmada Paris zirvesinin sonuçları çeşitli açılardan ele alınacak ve Türkiye'nin buna ilişkin yaklaşımları değerlendirilecektir. Son dönemlerde ABD başkanı Trump'ın açıklamalarıyla yeni bir krizin eşiğine gelen bu anlaşma sonrası durum değerlendirilerek Türkiye'nin önüne bir yol haritası konmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: küresel çevre sorunları, Türkiye'nin çevre politikaları ve Paris İklim Zirvesi.

PARMAK VE MANŞET PAS BAŞARI TESTLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Hulusi BÖKE

Araştırmacı, İnönü Üniversitesi, yakamoz8386@gmail.com

Mehmet GÜLLÜ

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, mgullu44@gmail.com

ÖZET

Eğitimin ayrılmaz bir parçası olan ölçme ve değerlendirme çalışmaları öğretim programı sürecinin vazgeçilmez unsurlarındandır. Öğrencilerin tarafından kendilerine aktarılan bilginin ne kadarının edinildiğinin bilinmesi, onların edindiği yeterliliklerin ölçülmesiyle mümkündür. Sadece amacına uygun araç ve ölçme yönteminin kullanılmasıyla doğru ve geçerli bir ölçümün yapıldığına kanaat getirilebilir. Bu çalışmada; ortaokul 7. sınıf beden eğitimi öğretim programına devam eden öğrencilerde öngörülen amaçların gerçekleşme durumunu ortaya çıkarmak amacıyla, bilişsel becerilerine odaklanan başarı testi geliştirilmesi amaçlanmıştır. Öncelikle kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla araştırmanın her aşamasında uzman görüşleri alınmıştır. Bu bağlamda hazırlanan taslak başarı testinin geçerliliğini sağlamak için, 2 öğretim elemanı ve ölçme-değerlendirme alanında çalışan 2 öğretim elemanının görüşleri alınmıştır. 9 Beden eğitimi öğretmeninin görüşleri dâhilinde, konuyla ilgili 130'ar adet soru bir araya getirilmiştir. Parmak ve manşet pas başarı testlerine yönelik aynı kazanımı ölçtüğü düşünülen 55'er sorunun elenmesi sonucunda geriye 75'er soru kalmıştır. Elde edilen 75 soru kullanılarak 104 kişilik 7. sınıf öğrencisiyle pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama dört farklı ortaokulda bulunan öğrencilerle gerçekleştirilmiştir. Başarı testlerinin son hali 10'ar sorudan meydana gelmektedir. Başarı testlerinin madde güçlük indeksleri (P) ve ayırt edicilik indeksine (D) ilişkin veri analizleri yapılmıştır. 10 sorudan oluşan parmak pas başarı testinde, soru maddelerinin güçlük indeksleri 0,39 ile 0,75 arasında değişirken, testin ortalama güçlük indeksi 0,58'dir. Parmak pas başarı testinin ayırt edicilik indeksleri 0,25 ile 0,61 arasında değişirken, testin ayırt edicilik indeksi ortalaması 0,42'dir. 10 sorudan oluşan manşet pas başarı testinin madde güçlük indeks değeri 0,34 ile 0,73 arasında değişiklik gösterirken, testin ortalaması 0,52'dir. Manşet pas başarı testindeki maddelerin ayırt edicilik indeks değeri 0,32 ile 0,71 arasında değişirken, testin ortalaması 0,48'dir. Sonuç olarak parmak ve manşet pas başarı testi 7.sınıf öğrenciler için orta zorlukta ve iyi ayırt edici özelliğe sahip bir testtir.

Anahtar Kelimeler: Parmak pas, Manşet pas, Başarı testi

**PERFORMANCE ANALYSIS OF SPEED CONTROL OF INDUCTION MOTOR USING
CLASSIC PID AND FUZZY LOGIC CONTROLLERS
(KLASİK PID VE BULANIK MANTIK DENETLEYİCİ KULLANARAK ASENKRON
MOTORUN HIZ DENETİM PERFORMANS ANALIZİ)**

Arş. Gör. Sami ŞİT*

KSU, Faculty of Engineering and Architecture, EEE, Kahramanmaraş, Turkey E-mail: samisit@hotmail.com

Doç. Dr. Mustafa ŞEKKELİ

KSU, Faculty of Engineering and Architecture, EEE, Kahramanmaraş, Turkey E-mail: msekkeli@ksu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Erdal KILIÇ

KSU, Faculty of Engineering and Architecture, EEE, Kahramanmaraş, Turkey, E-mail: ekilic@ksu.edu.tr

Prof. Dr. Hasan Rıza ÖZÇALIK

KSU, Faculty of Engineering and Architecture, EEE, Kahramanmaraş, Turkey E-mail: ozcalik@yahoo.com

*Corresponding author: Sami ŞİT, samisit@hotmail.com

ÖZET

Endüstride değişken hızlı tahrik sistemlerinde doğru akım (DC) makinaları yerine ataletlerinin düşük olması, olumsuz ortam koşullarına dayanıklı olmaları, düşük maliyet, bakım gerektirmemeleri, fırça ve kolektör bulundurmamaları sonucu az arıza yapmaları, ağır çevresel ortamlarda çalışabilmeleri gibi üstünlüklerinden dolayı asenkron makinalar endüstride diğer elektrik motorlarına göre daha yaygın kullanılmaktadırlar. Bu nedenle asenkron motorların hız denetimi büyük önem kazanmaktadır. Asenkron motorların hız denetiminde yüksek performans elde etmek için dolaylı alan yönlendirmeli vektör denetim yöntemi tercih edilmiştir. Matematiksel modeli iyi tanımlanamamış, doğrusal olmayan sistemlerin denetiminde klasik PID tipi denetleyicilerin performansı düşüktür. Matematiksel modelli bilinmeyen ve doğrusal olmayan yapıya sahip sistemler için modern denetleyici tekniklerden olan bulanık mantık denetleyici (BMD) önerilmiştir. BMD, uzman bir sistem operatörünün bilgi, deneyim, sezgi ve denetim stratejisini, denetleyici tasarımında bilgi tabanı oluşturmak ve denetim işlemlerini karmaşık ve klasik denetim algoritmalarıyla değil de uyarlanabilir yapısı, bilgi ve deneyime dayanan sözel kurallarla gerçekleştirmektir. BMD ve PID tip denetleyici ile asenkron motor hız denetimi için motor parametrelerinden olan stator direnci ve rotor dirençlerini değiştirerek hız cevap performansları incelenmiştir. Ayrıca her iki denetleyicinin asenkron motor sürücü sisteminde göstermiş olduğu performansı, denetleyicilerin sağlamlığı ve etkinliğin başarımı amaçlanmaktadır. Analiz çalışmaları ve performans artırıcı çalışmalara imkân vermesi nedeniyle benzetim çalışmaları MATLAB/Simulink ortamında gerçekleştirilmiştir. Önerilen denetleyici ile klasik PID tipi denetleyici sisteminin farklı yük koşulları ve farklı referans hız değerleri için dayanıklı bir denetim sağladığını gösteren benzetim sonuçları karşılaştırılarak incelenmiştir. Bu çalışmamızda eviricinin IGBT yarıiletken anahtarlama çalışmasında gereken sinyaller üretmek için uzay vektör darbe genişlik modülasyonu (UVDGM) tekniği kullanılmıştır. Simülasyon sonuçlarına göre bulanık mantık denetleyicisinin PID denetleyiciden daha iyi tepki verdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Bulanık Mantık Denetleyici, Asenkron Motor, PID Denetleyici, UVDGM

ARGUVAN LİNYİTİNİN PİROLİZ ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Aydan AKSOĞAN KORKMAZ

Öğr.Grv.Dr., İnönü Üniversitesi, aydan.korkmaz@inonu.edu.tr

İsmail BENTLİ

Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, ismail.bentli@inonu.edu.tr

ÖZET

Piroliz, oksijensiz ortamda ısıtma yoluyla özellikle kömür gibi fosil yakıtlardan gaz, sıvı ve katı ürünler üretme prosesinin genel adıdır. Bu proses, aynı zamanda karbonizasyon olarak da isimlendirilmektedir. Piroliz, genellikle hava veya diğer bazı gazların varlığında kömürün termal bozunması olarak tanımlanmaktadır. Piroliz yüksek kaliteli katı ürün (çar) veya bir takım gaz ve sıvı ürünler elde edebilmek için yapılan en önemli dönüşüm proseslerinden biridir. Pirolizde etkili olan önemli proses değişkenleri; sıcaklık, zaman, tane boyutudur.

Piroliz çalışmalarında 200 ml/dk N₂ gazı akışı ve 3°C/dk ısıtma hızı sabit tutularak; optimum tane boyutu, sıcaklık ve piroliz süresi belirlenmiştir. Optimum şartlar belirlenirken piroliz ürün verimleri gözönüne alınmıştır.

Optimum tane boyutunu belirlemek amacıyla ilk önce numunelerin tamamı 4,75 mm, 3,35 mm ve 1,18 mm tane boyutlarının altına indirilerek, 500°C'de 30 dakika süreyle piroliz deneyleri yapılmıştır. Optimum sıcaklığı belirlemek amacıyla belirlenen belirlenen tane boyutunda 30 dakika süreyle, 400°C, 500°C, 600°C, 700°C ve 800 °C sıcaklıklarda piroliz deneylerine devam edilmiştir. Son aşamada ise belirlenen tane boyutu ve sıcaklıkta 15, 30, 45 ve 60 dakika piroliz süreleri deneyleri gerçekleştirilmiştir.

Tüm bu deneyler sonucunda, Arguvan linyiti için en uygun tane boyutunun -3,35 mm olduğu belirlenmiştir. Bu boyutta %62,25 çar, %29,13 sıvı ve %8,62 gaz verimi elde edilmiştir. Beslemenin sabit karbonu %28,61'den %40,15'e yükselmiştir. Bundan sonraki aşamalarda piroliz tane boyutu olarak 3,35 mm altı kullanılmıştır. Çar verimi ve buna bağlı olan sabit karbon içeriğinin yüksek olduğu ve nispeten çar ürünün külünün az olduğu 500°C piroliz sıcaklığının optimum olduğu saptanmıştır. Arguvan linyitinin 500°C'de yapılan piroliz deneylerinde süre açısından 30 dakika ve 45 dakika kıyaslandığında, çar ürünün veriminin daha yüksek olması nedeniyle 45 dakikanın seçilmesi uygun görülmüştür. Ancak 45 dakika ve 30 dakika piroliz süresinde çar ürünün kül ve sabit karbon içeriği arasında önemli bir değişiklik görülmediğinden, ekonomik açıdan değerlendirildiğinde 30 dakika piroliz süresinin de seçilmesinin uygun olabileceği düşünülmüştür.

Sonuç olarak Arguvan linyiti için; -3,35 mm tane boyutu, 500°C piroliz sıcaklığı ve 45 dakika piroliz süresi optimum piroliz şartları olarak belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Linyit, Piroliz, Karbonizasyon, Çar

POSTMODERNİZMİN EKLEKTİK ANLAYIŞI

Arş.Gör. Şule SAYAN

İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Resim Bölümü

sule.sayan@inonu.edu.tr

ÖZET

Postmodernizm bir akım olmaktan çok bir dönem, üslup veya eleştirel bir tutumdur. Belli bir kuramın bağıntısında olmaksızın, kuralsızlığın getirmiş olduğu çoğulcu (eklektik) bir anlayışa sahiptir. Genellikle sanat içerisinde kullanılan eklektizm tanımının her türden sanat disiplinlerinin birbirine karıştırarak onlardan yerinde bir sonuç çıkarmak veya tarafsızlıkla beğenmek ve toplamak veya her tarzın etkisi altında bulunarak sanat yapmaktır. Yani tek bir tarz ve mesleğe intibak etmemek olarak tanımlanabilir. Eklektik bir sanat anlayışıyla çalışmalar yapan sanatçılar hiçbir pratik altına girmeden eserlerinde başka sanat ve kültürlerin değerlerini kullanmışlardır. İçerisinde bulunduğumuz postmodernist anlayışta çoğulcu, eklektisist tavırların öne çıktığı, özellikle güzel sanatlarda görülen, kolaj, asamblaj, taklit, pastiş, gibi tekniklerin kullanıldığı sanat eserleri yaratılmış ve bu eserlerin yeni orijinaller olduğu öne sürülmüştür. Bu çalışmayla Postmodern sanat eserinin oluşum süreci içerisinde eklektik etkileri araştırılmaya çalışılarak; eser üretiminde sanatçının kavramsal ve yorumsal çerçevede yaptığı açıklamalara yer verilecektir.

Postmodernizmin Eklektik Anlayışı adlı bu çalışma, günümüz sanatına işaret eden postmodern sanat ve kültürün niteliklerini araştırmak, eklektik bir yapı içerisinde ortaya çıkan sanat eserlerini incelemeyi amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Postmodern Sanat, Çoğulculuk, Eklektizm

ELECTRICAL CONDUCTIVITY OF SOLID SOLUTIONS TL (INS₂)_{1-x} (FESE₂)_x NEAR THE PHASE TRANSITIONS

S.A. Aliyev

Azerbaijan State Marine Academy, Baku, Azerbaijan

I.M. Askerov

Giresun University, Department of Physics, Giresun, Turkey

Email: sabir.aliyev.1950@mail.ru

ABSTRACT

It is found that in Tl (InS₂)_{1-x} (FeSe₂)_x crystals and it is characteristic sequence of phase transitions, for TlInS₂, manifested in the form of anomalies in the temperature dependences of $\delta = f(T)$ and $\varepsilon = f(T)$. It is shown that as the values of x lower, the phase transition temperatures decrease, and the temperature range for the existence of an incommensurate phase a bit increases. Information has been obtained on the temperature dependence of $\delta(T)$, the width of the forbidden band from the spectral distribution of intrinsic photoconductivity, and the magnitude of maximum spectral photo sensitivity σ_c^{\max}/σ_T for the samples studied.

Keywords: Photocurrent, conductivity, phase transitions

ÖZET

Tl (InS₂)_{1-x} (FeSe₂)_x kristallerinde ve TlInS₂'nin karakteristik faz geçişlerinin, $\delta = f(T)$ ve $\varepsilon = f(T)$ sıcaklık bağımlılıklarında anormallikler tezahür ettiği bulunmuştur. x 'in değerleri olarak, faz geçiş sıcaklıklarının azaldığı ve uygun olmayan fazın bir bit sıcaklığı için sıcaklık aralığının arttığı gösterilmiştir. $\Delta(T)$ 'nin sıcaklık bağımlılığı, içsel fotoiletkenliğin spektral dağılımından yasak bant genişliği ve çalışılan örnekler için maksimum spektral foto duyarlılık σ_c^{\max}/σ_T büyüklüğü hakkında bilgi edinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fotosel, iletkenlik, faz geçişleri

PSİKİYATRİ HASTALARINDA SOSYAL DESTEĞİN ÖNEMİ THE IMPORTANCE OF SOCIAL SUPPORT IN PSYCHIATRY DISEASES

Gülsen KILINÇ

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, gulsen.bektas@inonu.edu.tr

ÖZET

Sosyal destek, bireyin ortak bir yükümlülüğü paylaşan bir topluluğa ait olduğuna, bu topluluk tarafından ilgi gördüğüne, sevildiğine ve sayıldığına inanmasına neden olan bilgi olarak tanımlanmaktadır. Bir başka tanımda sosyal destek, stresle başa çıkma aracı olarak ele alınmakta ve bireyin stresli bir durumda kullandığı 'sosyal sermaye' olarak tanımlanmaktadır.

Çevresindeki insanlardan bireye yapılan yardım sosyal destek olarak tanımlanmaktadır. Emosyonel gerginlik ve krizlerde bireyler, aile üyeleri ve yakın çevresindeki arkadaşlarına duygusal olarak ihtiyaç hisseder. Resmi olmayan bu duygusal destekçilerin oluşturduğu sosyal ağ bireylerin değişikliklere uyumu ve sağlıklarını olumlu yönetme açısından oldukça önemlidir. Cohen ve Syme sosyal desteğin öznel ve nesnel yönlerini vurgulamış; yakın sosyal çevrenin sağlığına ve bu yardımın olumlu veya olumsuz etkisine değinmiştir. Sosyal desteği, kişiler arası ilişkiler yoluyla, sosyal kaynaklardan faydalanabilme derecesi olarak adlandırmışlardır. House ise sosyal desteği, araçsal, duygusal, bilgisel ve değer ifade eden destek olmak üzere tanımlamıştır.

Sosyal desteğin, fizik ya da ruhsal çok sayıda hastalığın ortaya çıkışı, gidişi ve süresi üzerinde etkili olduğu bilinmektedir. Ayrıca sosyal destek, stresin oluşumunu önleyebilmekte; stresin var olduğu durumlarda ise olayın algılanış biçimini değiştirerek, kişinin zorlandığı durumlarda ona yardımcı olmakta, başa çıkma yollarını etkilemektedir. Literatürde yaşlılarda sosyal bakımdan işe yarama duygularının daha düşük yeti yitimi ve mortaliteyi yordadığı bulunmuştur.

Epidemiyolojik araştırmalarda kötü yaşam olayları ile karşılaşan kişilerin, önce kendi aile ve arkadaşlarından yardım aradıkları, son çare olarak mesleki kuruluşlara başvurdukları görülmektedir. Bu nedenle birçok uzman ruh sağlığı hizmetlerinin sunumunda, aile, arkadaş ve yakın çevrenin sağladığı doğal destekten yararlanmaya yönelmişlerdir. Hemşirenin, sosyal destek danışmanlığında ilk olarak bireyin yaşadığı zorlukları tanımlaması gerekir. Daha sonra, bireyin yaşadığı en önemli zorluğun belirlenip ortaya konması ve ne tür sosyal desteğin verileceğine karar verilmesi gerekir. Verilen sosyal desteğin, yaşanan sorunun gelişmesine etkisinin olup olmadığı ortaya konmalıdır. Eğer sosyal destek sorunun gelişmesinde etkili değilse, bireyin karakterinin belirlenmesi ve sosyal desteğin neden yetersiz olduğunun ortaya konması gerekir. Sosyal desteğin etkisini birey merkezli engeller veya dışarıdan kaynaklanan engeller azaltabilir. Bireyi etkileyen bu engellerin belirlenmesi, sosyal desteğin etkisinin artırılması açısından oldukça önemlidir. Ayrıca hemşirenin, danışmanlık boyunca son derece sabırlı olması, empati yapabilmesi ve bireye güven vermesi gerekir.

Anahtar kelimeler: Sosyal destek, Psikiyatri, Psikiyatri hemşireliği

PSİKOZ SAĞALTIMINDA KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN ETKİLERİ: SİSTEMATİK BİR DERLEME

THE EFFECTS OF ACCEPTANCE AND COMMITMENT THERAPY IN PSYCHOTIC TREATMENT: A SYSTEMATIC REVIEW

Erman YILDIZ

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, erman.yildiz@inonu.edu.tr

ÖZET

Son yıllarda psikotik bozuklukların sağaltımında, antipsikotik ve somatik tedavi ile beraber psikososyal yaklaşımların birlikte kullanımı altın standart olarak görülmektedir. Bu hastalık grubunda psikososyal yaklaşımlar arasında grup danışmanlığı, psikoeğitim, ve terapiler genel olarak birey ya da grup halinde yapılabilmektedir. Bu kapsamda bilişsel yaklaşımın üçüncü (son) dalga terapilerden olan Kabul ve Kararlılık Terapisi (ACT) psikotik sorunların iyileştirilmesinde kullanılmaya başlanmıştır. ACT, hastaların psikotik belirtileri ile etkileşime girdiği süreci değiştirmek için dikkat ve kabul bazlı müdahaleleri içerir. Genel olarak, ACT modeli deneyimsel kaçınmayı hedeflemeye çalışır. Çeşitli klinik örneklerde yapılan çalışmalar, deneysel kaçınmanın psikopatoloji ile güçlü bir korelasyona sahip olduğunu ortaya koymaktadır. ACT, deneyimsel kaçınmayı kendine özgü çeşitli stratejileri kullanarak, psikozla ilgili yoğunluğu ve sıkıntıyı azaltmayı hedefler. Psikotik bozukluklarda ACT'in etkinliği ile ilgili mevcut randomize kontrollü çalışmaları (RKÇ) belirlemek, değerlendirmek, sentezlemek ve bu bilgi ve deneyimleri hemşirelik literatürüne entegre etmek amaçlanmaktadır. Bu gözden geçirme süreci temel bir sistematik tarama sürecini barındıran PRISMA yönergeleri doğrultusunda şekillendi. Veri kaynakları olarak; Cochrane Library, PubMed, Medline, PsycINFO, ScienceDirect ve ULAKBİM'de Haziran 2018'ye kadar olan İngilizce ve Türkçe dilinde yayınlanmış makaleler kullanılmıştır. Değerlendirmeye alınan makaleler, PRISMA kontrol listesine ve Joanna Briggs Enstitüsü'nün standartlaştırılmış eleştirel değerlendirme ve veri çıkarma araçları kullanılarak kalite değerlendirmelerine tabi tutuldu. Bu inceleme, araştırma kriterlerini karşılayan 10 RKÇ ile tamamlanmıştır. Çalışmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde 8 çalışma (%80) ile en çok çalışmanın 2010 yılından sonra yayınlandığı saptandı. ACT'in psikotik bozukluklarda görülen depresyon, anksiyete ve halüsinasyonlar üzerinde etkili olduğuna dair kanıtlar mevcuttur. Bu derlemenin sonuçları, ACT'in psikotik bozuklukları iyileştirebileceğini düşündürmektedir. Tanımlanan müdahalelerin zamanlaması, uzunluğu, yoğunluğu ve içeriği gibi farklılıkların yanında yönlendiği amaç, popülasyon ve metodoloji nedeniyle doğrudan karşılaştırma yapılamamasına rağmen, birçok müdahale benzer bileşenleri paylaşmaktadır. Bu bileşenler semptomlarla pozitif baş etme stratejilerini desteklemektedir. Bununla birlikte konu ile ilgili mütevazı bir literatür belirlenmiştir. Müdahalelerin etkinliği konusunda ise, RKÇ'lerin yeterli olmadığı, nitelik ve nicelik kapsamında artırılması gerektiği fikri ön plana çıkmaktadır.

416

Anahtar Kelimeler: Psikotik bozukluklar, Şizofreni, Sistematik gözden geçirme, Kabul ve Kararlılık Terapisi, ACT, Hemşire.

Abstract

In recent years, the use of psychosocial approaches together with antipsychotic and somatic therapies has been as the gold standard in the treatment of psychotic disorders. Among the psychosocial approaches in this serious illnesses, group counseling, psychoeducation, and therapies can generally be performed individually or in groups. In this context, Acceptance and Commitment Therapy (ACT), which is the cognitive approach from the third wave therapies, is beginning to be used to improve psychotic problems. ACT includes attention and acceptance-based interventions to change the process by which patients interact with psychotic statements. In general, the ACT model tries to target experiential avoidance. Studies in various clinical samples show that experimental avoidance

has a strong correlation with psychopathology. ACT aims to reduce the intensity and strain associated with psychosis by using a variety of strategies specific to experiential avoidance. The aim of this review is to identify, evaluate and synthesize existing randomized controlled trials (RCTs) that examine the effect of ACT in the treatment of psychotic disorders and to integrate this knowledge and experience into the nursing literature. This systematic review is reported using the PRISMA guidelines, which contain a basic screening process. Data sources; Cochrane Library, PubMed, Medline, PsycINFO and ScienceDirect published in English up to June 2018. The assessed articles were subjected to quality assessments using the PRISMA checklist and the Joanna Briggs Institute's standardized critical assessment and data extraction tools. This study was completed with 10 RCTs meeting the research criteria. It has been determined that the vast majority (80%) of the assessed studies were published after 2010. There is evidence that ACT is effective on depression, anxiety and hallucinations seen in psychotic disorders. The results of this review suggest that ACT may ameliorate psychotic disorders. Many interventions share similar components, although the intended interventions can not be compared directly due to differences in the timing, length, intensity, and content, as well as the purpose, population, and methodology of the interventions. These components support positive coping strategies with symptoms. However, a modest literature on the subject has been identified. Regarding the effectiveness of the interventions, it is proposed that the RCTs are not sufficient and should be increased within the scope of quality and quantity.

Keywords: Acceptance and Commitment Therapy, ACT, Nurse, Psychotic Disorders, Schizophrenia, Systematic Review.

YÖNETİMDE PYGMALİON, GALATEA VE GOLEM ETKİLERİNİN KURAMSAL BİR DEĞERLENDİRİLMESİ

A THEORETICAL EVALUATION OF PYGMALION, GALATEA AND GOLEM EFFECTS IN MANAGEMENT

Gül GÜN

Dr.Öğr.Üyesi, Munzur Üniversitesi , gulgun@munzur.edu.tr

Bu çalışmanın amacı literatürde “Pygmalion Etkisi” diye adlandırılan, kişinin, bir süre sonra başkalarının (özellikle herhangi bir yanıyla kendinden üstün gördüğü insanların) ona ilişkin beklentilerine denk düşen davranışlar sergilemesi bir başka ifade ile; davranışa dönüşmesi muhtemel bireysel inançlarının beklenen davranışın oluşmasına neden olacak bir durum oluşturmasıdır (Kramer, 2002) Pygmalion etkisini açıklamanın bir diğer yolu, herhangi bir şeyin belirli bir şekilde gerçekleşmesi beklendiğinde, davranışların bunu yapmak eğiliminde olmasıdır (Rosenthal ve Jacobson, 1966) Pygmalion’ın olumsuz şekline de Golem Etkisi denilerek üstlerin olumsuz ya da düşük beklentili davranışları, astların performansında olumsuz sonuçlar doğurmaktadır (Reynolds, 2002, s.5) Yöneticiler bazı durumlarda farkında olmadan düşük beklentilerini davranışlarına yansıtmakta, işgörenler tarafından algılanan bu olumsuz davranışlar işgörende de beklentiyi düşürmekte ve başarıyı olumsuz etkilemektedir. Pygmalion Etkisi’yle ilişkili bir başka kavram da Galeta Etkisi’dir. Galeta etkisi, artan işgören öz beklentilerinin bir sonucu olarak tanımlanmaktadır. Eden ve Ravid (1982)’in çalışmalarında Galeta Etkisini, yöneticilerin astlarından beklentilerine yol açarak ortaya konulan Pygmalion Etkisi’nden farklı olarak, bireylerin kendilerinden daha çok şey beklemelerine yol açan kendi ürettikleri beklenti etkisi olarak ifade etmişlerdir. Pygmalion’da yönetici beklentileri, liderlik ve başarı üçgeni oluşurken, Galeta Etkisi’nde ise astın özyeterlilikleri, performans beklentisi ve başarı üçgeni yer almaktadır. Galeta etkisinde astların yüksek özyeterliliklere sahip olarak kendileriyle ilgili yüksek performans beklentisi başarıyı olumlu yönde etkilemekte, bu durum da Pygmalion Etkisi’nin oluşmasını olumlu yönde desteklemektedir. Yani böylece yönetici beklentileri doğrultusunda işgörenlerin davranış gösterebilmesi ve başarıya ulaşabilmesi kolaylaşmaktadır. Bu bağlamda bu çalışma Pygmalion, **Galatea ve Golem etkilerine kuramsal** açıdan değinilmesi ve bu etkilere performans bağlamında yaklaşmaktadır

418

Anahtar Kelimeler: Pygmalion Etkisi, Performans, Yönetim, Golem Etkisi

MALATYALI FAHRİ KAYAHAN VE BESTE TÜRKÜLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Öğretim Üyesi Ramazan KAMILOĞLU

İnönü Üniversitesi, ramazan.kamiloglu@inonu.edu.tr

ÖZET

Malatya'nın kültürel değerlerine büyük katkısı olanlardan biri olan Malatyalı Fahri Kayahan'ın bir müzik dehası olduğundan şüphem yok. 1915-1969 seneleri arasında yaşayan Fahri Kayahan çileli hayatını türkülerine ve şarkılarına yansıtan adeta canlı ve gezici bir kaynak olmuştur. Malatya türkülerinin ve şarkılarının kaynak kişilerdendir, iyi bir besteci ve tambur üstadıdır, harika bir sestir. Bazı bestelerinde başkalarına ait sözleri de kullanmıştır. Yurdumuzun değişik yörelerinin eserlerini de plaklara okuduğu için eserlerinin yöresini ve özelliklerini çok iyi yorumlamak, araştırmak, yazmak ve onları irdelemek gerekiyor. Cumhuriyet döneminde yetişen büyük sanatçılardan biri olan Malatyalı Fahri Kayahan yöresel sanat motifleri işleyerek ulusal müziğimize damgasını vuran nadir sanat adamlarımızdan birisidir. Hem klasik hem de türkü tadında beste türküleriyle halkın sevgisini kazanarak dillerden düşmeyen besteler ve derlemeler yapmıştır ayrıca kaynak kişi olmuştur. Her yönüyle Malatya kültürüne ve folklörüne büyük katkıları olmuştur. Türk Sanat Müziğinde dillerden düşmeyen şarkılarını Atatürk'ün huzurunda icra eden nadir sanatçılarımızdan biridir. Türk Halk Müziğimize de eşsiz eserler bırakmıştır. Malatya da düzenlenen herhangi bir müzik icrasında Malatyalı Fahrinin eserlerinin olmadığı bir icra yok gibidir. Fahri Kayahan'ın yaşadığı yıllar özellikle beste türkülerin ilk dönemi olması sebebiyle çok önemlidir. Biz bu çalışmamızda Malatyalı Fahri Kayahan'ın şarkılarını değil, Türk Halk Müziğimize katkısı olan Türkülerini, bilhassa beste formundaki türkülerinin analizini yapmaya çalışacağız. Çalışmamızda Fahri Kayahan'ın kuzeni Yaşar Kayahanla da görüştük. Verdiği değerli bilgilerle Fahri Kayahan hakkında birinci elden önemli bilgiler öğrendik onları da paylaşacağız. Bildiri sunumundan sonra uygun bir zaman diliminde eğer talep olursa Fahri Kayahan'ın eserlerinden oluşan bir dinleti verilebilir.

Anahtar kelimeler: Kültür, Türkü, sanat, Malatya

MALATYA'DAKİ İNANÇ TURİZM VE REKREASYON ALANLARI TOURISM AND RECREATION AREAS IN MALATYA

Prof. Dr. Ramazan SEVER

Giresun Üniversitesi, ramsey4401@gmail.com

ÖZET

Son yıllarda değişen ve gelişen ekonomik, sosyal, teknolojik ve siyasal gelişmelere paralel olarak turizm aktivitelerinde de önemli değişiklikler meydana gelmiştir. Bu gelişmeler sonucunda, doğal ve kültürel kaynakların daha uzun süreli kullanımına dayanan sürdürülebilir turizm, alternatif turizm, eko-turizm, doğa turizmi, inanç turizmi ve özel ilgi turizmi gibi turizm çeşitleri gündeme gelmiştir. Hatırlanacağı gibi inanç turizmi; kutsal sayılan belde ve anıtları görme, ziyaret etme, dinî toplantı ve törenlere katılma ve izleme, hac gibi dinsel faaliyetleri yerine getirme amacıyla yapılan ziyaretleri kapsamaktadır. Kitle turizmine alternatif olarak ortaya çıkan ve kültür turizmi içinde hızlı büyüyen inanç turizmi için Malatya yüksek bir potansiyele sahiptir. Türk-İslam eserlerinin fazlalığı dolayısıyla Türkiye'deki önemli tarih ve inanç turizmi merkezlerinden biri olan Malatya tarihi M.Ö.8000 yıllarına kadar uzatılabilmektedir. Bu uzun yerleşim tarihinin mirası durumundaki eserler gerek eğitimsizlik ve ekonomik koşullar, gerekse yönetsel bazı sebepler yüzünden yeterince korunamamış, önemli bir kısmı harebe halini almıştır. Buna rağmen, her ne kadar kültürel ekoloji ve peyzaj konusunda bir eğitim almamış olsa da burada yaşayan insanların inançları, gelenek, görenek ve âdetlerine karşı bağlılıkları, belki de buradaki mekanların günümüze kadar gelmesini sağlayan en önemli nedenlerin başında gelmektedir. İlde inanç turizm kaynakları yanında doğal ve yapay olarak çok sayıda akarsu, göl ve gölet gibi rekreasyonel amaçlı değerlendirilebilecek sahalara da vardır. Özellikle Karakaya Baraj Gölü çevresi başta olmak üzere Sürgü (Doğanşehir), Kapılık (Yeşilyurt), İspendere (Malatya), Gürpınar Şelalesi (Darende), Orduzu Göleti (Malatya) ve Sultansuyu (Akaçadağ) gibi rekreasyon sahaları hem güzergah hem de inanç turizm bakımından önem taşımaktadır.

Daha çok Türk-İslam eserlerinin yer aldığı ve adeta bir açık hava müzesi niteliği taşıyan Malatya'daki kültür hazineleri uzun yıllar kaderine terk edilmiş bir durumda kalmıştır. Ancak son yıllarda gerek yerel yönetimler gerekse Kültür ve Turizm Bakanlığı ilçedeki kültür varlıklarının korunması ve kullanılmasına yönelik çalışmalarda bulunmuşlar ve bulunmaktadır. Kuşkusuz ilde kültür varlıklarına yönelik bu gelişmeler önemli olmakla birlikte yeterli değildir. Çünkü belirtilen koruma alanlarının dışında da ilde çok sayıda ve acil korumaya alınması ve tanıtılması gereken pek çok kültür mirası bulunmaktadır. Bunlar içinde rekresyon sahaları içinde kalan inanç turizm kaynakları gerek sayısı ve çeşidi, gerekse insanların bunlardan yararlanma biçimleri ile ilginç özellikler gösterir.

Anahtar Kelimeler: Malatya, İnanç turizmi, rekresyon, kalkınma.

MALATYA’NIN SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA DİNAMİKLERİNE COĞRAFI BİR BAKIŞ

A GEOGRAPHIC VIEW OF MALATYA'S SUSTAINABLE DEVELOPMENT DYNAMICS

Prof. Dr. Ramazan SEVER

Giresun Üniversitesi, ramsey4401@gmail.com

ÖZET

Türkiye’de nicel verilerden yola çıkılarak ortaya çıkan sosyoekonomik dengesizliği azaltma adına önemli gelişmeler yapılmaya başlanmıştır. Bununla birlikte doğal ve kültürel potansiyeli yüksek olan bazı yörelerimiz halen sosyoekonomik bakımdan istenilen düzeye getirilemediği gibi gelişmeleri de durma noktasına gelmiştir. Bu yörelerimizden biri de Malatya’dır. Doğu Anadolu Bölgesi’nin Yukarı Fırat Havzası Bölümünde yer alan Malatya sosyoekonomik göstergeler bakımından her ne kadar Bölgenin en gelişmiş illerinden biri olsa da Türkiye’ni geliştirmekte olan illerinden biridir. DPT’nin 1996 ve 2003 yılında çeşitli kriterler kullanılarak yaptığı araştırmasında Malatya 81 il sıralamasında 1996’da 38 ve 2003 yılında da 39. basamakta yer almıştı. Malatya yaklaşık geçen on yıllık süreçte sosyoekonomik ilerleme kaydedilmediği gibi, bir gerileme olmuştur. Nitekim Kalkınma Bakanlığı’nın, 2012’de yayımladığı İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasında (SEGE) Malatya üç sıra daha gerileyerek 42. sırada yer alarak Dördüncü Kademe Gelişmiş iller kategorisinde kalmıştır. Bütün bu değerlendirmelerden de anlaşılacağı üzere Malatya sosyoekonomik gelişme için zengin doğal ve kültürel potansiyeline rağmen hem ait olduğu bölgede beklenen sızramayı yapamamış hem de Türkiye genelinde kalkınamayan durağan bir il durumunda kalmıştır.

Malatya’nın gelişmişlik sıralamasında geride olmasının geleneksel olarak sürdürülen ekonomik faaliyetler başta olmak üzere çeşitli nedenleri olsa da, kuşkusuz içinde yer aldığı bölgenin ve bölümün de olumsuz etkileri vardır. Nitekim DPT’nin 1996 ve 2003 yılında yaptığı bölgelerin sosyoekonomik gelişmişlik endeksi sonuçlarına göre yedi coğrafi bölge içinde sosyoekonomik gelişmişlik düzeyini ülke ortalamasının altında kalan üç bölgeden biri Doğu Anadolu Bölgesi (Diğer ikisi Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Karadeniz Bölgesi). Bölgeler içerisinde en çok ile sahip bölgelerden biri olan (14) sahip olan Doğu Anadolu Bölgesi, sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi (SEGE) açısından ülke ortalamasının altında kalarak altıncı sırada yer almıştır. SEGE 2011’e göre Doğu Anadolu Bölgesi illeri olan Elazığ 39, Malatya 42, Erzincan 45, Tunceli 58, Erzurum 59, Kars 68, Iğdır 69, Ardahan 71, Bingöl 72, Van 75, Bitlis 76, Ağrı 79, Hakkari 80, Muş 81’inci sırada yer almıştır. Türkiye’de de yıllardan beri uygulanan teşviklere ve alınan önlemlere rağmen; iller ve bölgeler arasındaki dengesizlik halen devam etmektedir.

Bu çalışmada Malatya’nın geri kalma nedenlerinde coğrafya ilminin yöntemleri ve ifade tekniklerini kullanarak bazı tespitler yapılacaktır. Ayrıca sahaya yönelik sürdürülebilir kalkınma modelleri ve yerinde kalkınmaya konusunda çeşitli çözüm önerileri üretilecektir. Bilindiği üzere geri kalmış veya az gelişmiş yörelerin kalkındırılması, öncelikle mekânın iyi tanınmasına ve ihtiyaçlarının bilimsel esaslara dayandırılarak tespit edilmesine bağlıdır. Çünkü yerleşmelerin sürdürülebilir kalkındırılmasında yerel doğal kaynaklar büyük önem taşır. Hatta yerinde kalkınma açısından, bu gibi kaynakların değerlendirilmesi sürekli ve güvenilir kalkınmanın da temelini oluşturur. Ayrıca bölgesel gelişme yaklaşımının, merkezi idarenin öncü rol üstlendiği kalkınma anlayışından, yerel ekonomik aktörlerin daha etkin işlevler üstlendiği yerelden genele kalkınma anlayışına doğru değişim geçirdiği bir dönemde bu artık bir zorunluluktur. İşte, yerel kaynaklara dayanarak kalkınmanın zorunlu olduğu yörelerden biri Malatya’dır.

Anahtar Kelimeler: Malatya, coğrafi şartlar, geri kalmış, sürdürülebilir kalkınma.

RELATIONS ON BI-PERIODIC JACOBSTHAL SEQUENCE

Şükran UYGUN

Hasan KARATAŞ

Ersen AKINCI

Department of Mathematics, Science and Art Faculty, Gaziantep University, Campus, Gaziantep, Turke, suygun@gantep.edu.tr

December 7-9, 2018

ABSTRACT

Since Fibonacci wrote his book called Liber Abaci at the beginning of the thirteenth century, his intriguing sequence has fascinated mathematicians through the years not only for its inherent mathematical riches, but also for its applications in art, nature, architecture. So there are many papers concern about special second order sequences such as Fibonacci, Lucas, Jacobsthal, Jacobsthal Lucas, Horadam, Pell, Pell Lucas etc. The ratio of two consecutive elements of Fibonacci sequence is called Golden Ratio. It is very important because of in many research areas. And, it is well known that computers use conditional directives to change the flow of execution of a program. In addition to branch instructions, some microcontrollers use skip instructions which conditionally bypass the next instruction. This brings out being useful for one case out of the four possibilities on 2 bits, 3 cases on 3 bits, 5 cases on 4 bits, 11 cases on 5 bits, 21 cases on 6 bits,..., which are exactly the Jacobsthal numbers. Because of the importance of special integer sequences, the researchers generalize them by the different methods such as changing initial conditions, adding new parameters to recurrence relations. You can see the generalization of special integer sequences all of our references.

422

Our study is about Jacobsthal sequence. So first of all the definition of Jacobsthal sequence is given by using the recurrence relation as $J_{n+2}=J_{n+1}+2J_n$, with initial conditions $J_0=0$ and $J_1=1$. A new generalization of the Jacobsthal sequence is defined by Uygun and Owusu called bi-periodic Jacobsthal numbers. In this paper, through a much broader study on this new generalization, particularly considering its Binet formula, some numerous new identities and properties of this sequence are investigated. For example, consecutive terms of bi-periodic Jacobsthal numbers, some different sum formulas of this sequences and interesting explicit formula for bi-periodic Jacobsthal numbers are obtained. The results are used for classic Jacobsthal numbers.

Keywords: Generalized Jacobsthal sequence; Binet formula; Generating Functions.

- [1] T. Koshy, Fibonacci and Lucas Numbers with Applications, John Wiley and Sons Inc., NY 2001.
- [2] A. F. Horadam, Jacobsthal representation numbers, The Fibonacci Quarterly.,37(2), 1999, 40-54.
- [3] M. Edson, O. Yanyenie, A new generalization of Fibonacci sequences and the extended Binet's formula, INTEGERS Electron. J. Comb. Number Theor., 9 2009, 639-654.
- [4] O. Yanyenie, A note on generalized Fibonacci sequence, Appl. Math. Comput., 217 2011, 5603-5611
- [5] G. Bilgici, Two generalizations of Lucas sequence, Applied Mathematics

and Computation, 245, 2014, 526-538.

[6] A. Coskun, N.Taskara, The matrix sequence in terms of bi-periodic Fi-

bonacci numbers, arXiv:1603.07487v2 [math.NT] 4 Apr 2016.

[7] A. Coskun, N. Yilmaz, N.Taskara, A note on the bi-periodic Fibonacci and Lucas matrix sequences, arXiv:1604.00766v1 [math.NT] 4 Apr 2016.

[8] S. Uygun, E. Owusu, A New Generalization of Jacobsthal Numbers (Bi-Periodic Jacobsthal Sequences), Journal of Mathematical Analysis 7(5), 2016, 28-39.

[9] S. Uygun, E. Owusu, Matrix Representation of Bi-Periodic Jacobsthal, arXiv:1702.00604v1 [math.CO] 2 Feb 2017.

[10] Jun S. P., Choi K.H, Some properties of the Generalized Fibonacci Sequence by Matrix Methods, Korean J. Math, 24(4), 2016, 681-691.

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN RİSK ALMA DAVRANIŞLARININ BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Özgür KARATAŞ

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, ozgur.karatas@inonu.edu.tr

Tugay YILMAZ

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, tugayyilmaz027@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin risk alma davranışlarının bazı değişkenler açısından incelenmesidir.

Araştırmada betimsel yöntemlerden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim öğretim yılında Gaziantep Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ile Van Yüzüncü Yıl Üniversitesinin beden eğitimi ve spor yüksekokullarında okuyan 264'ü erkek, 154'ü kadın olmak üzere toplam 418 öğrenciyi kapsamaktadır. Araştırmada veri aracı olarak Blais ve Weber (2006) tarafından geliştirilen 'Risk Alma Ölçeği' kullanılmıştır. Ölçek her biri 6 maddeyi içeren 5 alt boyuttan (ahlaki boyutu, sosyal boyutu, sağlık boyutu, rekreasyon boyutu ve finansal boyutu) oluşmaktadır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS paket programı kullanılmıştır. Araştırmadaki ölçeğin Cronbach's Alpha katsayısı $\alpha=0.93$ bulunmuştur. Ölçeğin alt boyut Cronbach's katsayıları ahlaki alt boyut ($\alpha=0.87$), sosyal alt boyut ($\alpha=0.70$), sağlık alt boyut ($\alpha=0.72$), rekreasyon alt boyut ($\alpha=0.73$), finansal alt boyut ($\alpha=0.89$) bulunmuştur. Anlamlılık düzeyi olarak $\alpha=0,05$ olarak benimsenmiştir. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlardan (Frekans, Ortalama, Standart Sapma, Yüzde) kullanılmış, ikili guruplar için T-Testi ve çoklu guruplar için One Way Anova ve post hoc olarak Scheffe testi kullanılmıştır.

Araştırmamıza katılan beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin risk alma davranışları yaş değişkenine göre sosyal alt boyutta, cinsiyet değişkenine göre sağlık alt boyutu ile rekreasyon alt boyutunda, aylık gelir değişkenine göre ahlaki alt boyutu ile sosyal alt boyutunda, spor yapma durumu değişkenine göre sosyal alt boyutu ile rekreasyon alt boyutunda anlamlı farkların olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).

Araştırma sonucuna göre yaş değişkeni, cinsiyet değişkeni, aylık gelir değişkeni, spor yapma durumu değişkenleri beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin risk alma davranışlarını etkileyen önemli değişkenler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Risk, Risk Alma, Beden Eğitimi, Spor.

ROBUST CONTROL OF THE THREE PHASE SQUIRREL-CAGE INDUCTION MOTOR USING ANFIS AND PID TYPE CONTROLLERS**(ANFIS VE PID TİPİ KONTROLÖRLERİ KULLANARAK ÜÇ FAZLI SİNCAP KAFESLİ ASENKRON MOTORUN DAYANIKLI KONTROLÜ)**

Arş. Gör. Sami ŞİT*

KSU, Faculty of Engineering and Architecture, EEE, Kahramanmaraş, Turkey E-mail: samisit@hotmail.com

Doç. Dr. Mustafa ŞEKKELİ

KSU, Faculty of Engineering and Architecture, EEE, Kahramanmaraş, Turkey E-mail: msekkeli@ksu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Erdal KILIÇ

KSU, Faculty of Engineering and Architecture, EEE, Kahramanmaraş, Turkey, E-mail: ekilic@ksu.edu.tr

Prof. Dr. Hasan Rıza ÖZÇALIK

KSU, Faculty of Engineering and Architecture, EEE, Kahramanmaraş, Turkey E-mail: ozcalik@yahoo.com

*Corresponding author: Sami ŞİT, samisit@hotmail.com

ABSTRACT

Squirrel-cage induction motors are widely used in industrial applications due to their high efficiency, low cost, durable, simple construction and high maintenance. Due to reasons such as nonlinear structures of the induction motor drives, disturbing effects and change in parameters, speed control gets difficult with traditional methods. Modern or adaptive control methods should be used to reduce the effects of nonlinear components, to make control algorithms independent from parameter changes and to achieve better performance. In this study, adaptive neural fuzzy inference system (ANFIS), which is an adaptive control method, has been proposed to provide better performance and accuracy. For the three-phase squirrel cage induction motor robust control with ANFIS and proportional integral derivative (PID) type control, the speed parameters of the motor are controlled by changing the stator and rotor resistances. In addition, the performance of both controls in the induction motor drive system, the robustness of the controls and the performance of the efficiency are aimed. The response of the induction motor under variable reference speed and load is investigated and the simulation results are made in MATLAB / Simulink environment. The results obtained from ANFIS and conventional PID control were compared.

Keywords: Squirrel-cage Induction Motor, ANFIS, PID Control.**ÖZET**

Sincap kafesli asenkron motorlar yüksek verimli olmaları, düşük maliyet, dayanıklı, basit yapıları ve fazla bakım gerektirmeyen özelliklerinden dolayı endüstriyel uygulamalarda yaygın olarak kullanılmaktadır. Asenkron motor sürücülerin doğrusal olmayan yapıları, bozucu etkiler, parametre değişimleri gibi sebeplerden dolayı geleneksel yöntemlerle hız kontrolü zorlaşmaktadır. Doğrusal olmayan bileşenlerin etkilerini azaltmak, kontrol algoritmalarını parametre değişimlerine karşı bağımsız hale getirmek ve daha iyi bir performans elde etmek için modern veya adaptif kontrol yöntemlerin kullanılması gerekmektedir. Bu çalışmamızda daha iyi performans ve doğruluk sağlamak amacıyla adaptif kontrol yöntemi olan adaptif sinirsel bulanık çıkarım sistemi (ANFIS) önerilmiştir. ANFIS ve oransal integral türev (PID) tip kontrol ile üç fazlı sincap kafesli asenkron motor dayanıklı kontrolü için motor parametrelerinden olan stator ve rotor dirençlerini değiştirerek hız cevap performansları incelenmiştir. Ayrıca her iki kontrollün asenkron motor sürücü sisteminde göstermiş olduğu performansı, kontrollerin sağlamlığı ve etkinliğin başarımı amaçlanmaktadır. Asenkron motorun değişken referans hız ve yük altında gösterdikleri tepkileri incelenmiş ve benzetim sonuçları MATLAB/Simulink ortamında yapılmıştır. ANFIS ve geleneksel PID kontrolden elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sincap Kafesli Asenkron Motor, ANFIS, PID Kontrol.

**ROMAN MÜZİSYENLERİN
MÜZİKLİ MEKÂNLARDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR
(MALATYA ÖRNEĞİ)**

Derya KARABURUN DOĞAN

Dr. Öğr. Üye., İnönü Üniversitesi, dkaraburun@inonu.edu.tr

Zafer KILINÇER

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi,,zaferkilincer1905@gmail.com

Çalışma da Türkiye’de Roman etnisitesi olarak, Çukurova Bölgesinden profesyonel müzisyenlik yaparak yaşamlarını bu yolla kazanmak için Malatya’ya göç etmiş olan Romanların, Malatya bölgesindeki performanslarını gerçekleştirdikleri mekânların tespiti, performansların geçim kaynağı olarak kullanımı, aynı zamanda müzikli mekânlarda çalışırken sektörün ve yaşam koşullarının getirdiği sorunları, zorlukları ve çalışma mekânlarını ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Malatya Romanlarında müziğin ve müzik mekânlarındaki sorunların, performans pratiklerine ne şekilde yansıdığı, Malatya da yaşayan Roman topluluğunun müzik mekânlarındaki işverenlerinin bu guruba yaşattığı zorluklar, çalışma mekânları, kazandıkları ücret ve sosyal güvencelerindeki sorunlar üzerinde çalışılmıştır.

Çalışmada öncelikli olarak, Malatya’da yaşayan Romanların tarihleri, kültürleri, il üzerindeki demografik dağılımları üzerinde durulmuş ve yoğun olarak yaşamlarını sürdürdükleri ve geçimlerini profesyonel müzisyenlik ile sağladıkları mahalleler belirlenerek bu alanlarda katılımcı gözlemci olarak görüşmeler yapılmıştır.

Malatya bölgesinde genel olarak Akpınar, Cezmi Kartay’ın yanı sıra bu bölgede yer alan otel ve restoranlarda yer alan müzikli mekanlarda çalışan romanlarla yüz yüze görüşmeler yapılmış çalışma mekanlarına gidilerek gözlemlerde bulunulmuştur. Bölgede yaşayan roman etnisitesine bağlı kişiler ile birebir görüşmeler yapılarak kültürleri ve müzikleri üzerine bilgiler elde edilmiş ve çalışma mekânlarında yaşamış oldukları sorunlar üzerinde durulmuştur. Araştırmanın sonucunda, Türkiye’de yaşayan Çukurova Romanlarının Malatya da gerçekleştirdikleri müzik pratiklerindeki çalışma saatleri, aynı zamanda aldıkları ücret düzeylerindeki belirsizlik, tutarsızlık, gerek sigortasız çalışmaları, gerekse sendikasılaşma veya derneksizleşme durumlarının Romanların, yaşamlarını olumsuz anlamda etkilediğine dair bulgular elde edilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Malatya, Müzik, Romanlar, Çalışma Mekanları.

RUH SAĞLIĞINDA DEĞERLER NEDEN ÖNEMLİDİR? BİR DERLEME ÇALIŞMASI WHY IS VALUES IMPORTANT IN MENTAL HEALTH? A REVIEW STUDY

Erman YILDIZ

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, erman.yildiz@inonu.edu.tr

ÖZET

Değerler, yaşamımızda bizim için önemli olan dinamikleri barındırır. Literatürde çeşitli tanımlamaları olmakla birlikte değerler; birey-birey, birey-toplum ilişkilerine ve yaşantılarına yön verebilen dinamik yapılar olarak bilinmektedir. Bu yapıların kişilerarası iletişimin unsurlarını netleştirme, bireyin tercihlerinde yardımcı olma gibi işlevsel parametreleri barındırdığı bildirilmektedir. Bu kapsamda değerler, karar verme ve eylemleri güdüleyen öncelikli bireysel inançları belirtmekle birlikte bireylerin davranışlarına öncülük etmesi sebebiyle önemli kavramlardır. Ruh sağlığında değerlerin önemi de aslında davranışlar üzerindeki etkisinden kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte, ruh sağlığında değerler konusunda mütevazı bilgiler söz konusudur. Bu noktada konu ile ilgili reel bilgilere ihtiyacın olduğu söylenebilir. Elde edilen bulgular doğrultusunda bu derleme, değerler ile ruh sağlığı arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda ulusal ve uluslararası literatür ilgili anahtar kelimeler kullanılarak taranmıştır. Çalışmaların başlığında ve özetinde yeterli bilgi bulunmadığında, gerekli veriler tam metinlerden elde edilmiştir. Bu gözden geçirme sürecinin tutarlı olmasını sağlamak adına, değerler ile ruh sağlığı ilişkisine açık bir şekilde değinen çalışmalarını ayıklamak için basit bir arama algoritması kullanılmıştır.

Değerlendirmeler sonucunda konu ile ilgili çalışmaların sınırlı olduğu bahsedilebilir. Bununla birlikte değerlerin yaşama yön verdiği, anlam kazandırdığı ve yeni yaşantıları, düşünceleri ve ilişkileri birleştirmek, açıklamak ve değerlendirmek için bir çerçeve oluşturduğu vurgulanmıştır. Genel olarak değerlerin sağlık alanında, özellikle bir olgu karşısında bireyin kendisini, başkalarını ya da olayları değerlendirmesinde, doğru ve etkin kararlar almasında ve tercihlerde bulunmasında, uyumsuzlukları çözmesinde, oldukça önemli bir rol oynadığı söylenebilir. Ruh sağlığı bağlamında değerler; yapıcı ve tutarlı yönler sunmaları, psikolojik esnekliği teşvik etmeleri ve motivasyon sağlamaları, etkili ve pragmatik hedef belirlemeye izin vermeleri ile birlikte davranış değişikliğinde etkin rol üstlenmeleri sebebiyle önemli bulunmuştur. Ayrıca bireyler değerleri ile teması kaybettiklerinde ya da değer kaybı yaşadıklarında, günlük hayatlarının kontrolünü ve hayata yükledikleri anlamı da kaybedebilecekleri söylenebilir. Değer odaklı eylemlerin, istedik değişime açılan bir kapı olarak işlev görebileceği, ancak klinisyenlerin bireylere yaklaşımında kendi planlarını takip ettirmesi durumunda bir handikapın oluşabileceği saptanmıştır. Değerler, çevredeki olayları belirli bir süzgeçten geçirip, davranışlara yön vermeyi sağlayan olgular olmaları sebebiyle bireyin değerlerinin netleştirilmesi, hayatında meydana gelen durumlar karşısında onun davranışlarının öngörülmesine yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Değerler, Ruh sağlığı, Psikiyatri, Values, Mental health, Psychiatry.

ABSTRACT

Values contain the dynamics that are important to us in our lives. In the literature, various definitions as well as values; it is known as dynamic structures that can direct individual-individual, individual-society relations and experiences. It is reported that these structures contain functional parameters such as clarifying the elements of interpersonal communication and assisting the individual in their preferences. In this context, values are important concepts as they lead to individual behaviors, while indicating priority individual beliefs that drive decision-making and actions. The importance of values in mental health is in fact due to the effects on behaviors. However, there is modest information on values in mental health. At this point, it can be said that you need real information about the subject.

In the light of the findings, this review aims to examine the relationship between values and mental health. In line with this aim, national and international literature has been searched using the relevant keywords. Where sufficient information is not available in the headings and summaries of the studies, the necessary data are obtained from full texts. In order to ensure consistency of this oversight process, a simple search algorithm is used to extract studies that explicitly refer to the relationship between values and mental health.

As a result of the evaluations, it can be mentioned that the studies about the subject are limited. It is emphasized, however, that values constitute a framework for the direction of life, meaning, and unifying, explaining and evaluating new experiences, thoughts and relationships. In general, it can be said that values play a very important role in the field of health, particularly in the face of a case, when an individual evaluates himself, others or events, takes correct and effective decisions, has preferences, and resolves disagreements. Values in the context of mental health; found constructive and consistent directions, encouraged psychological flexibility and motivation, allowed them to set effective and pragmatic goals, and played an active role in behavior change. In addition, it can be said that when individuals lose interest in their values or experience depreciation, they can also lose control of their daily lives and meanings they have loaded. It has been determined that value-based actions may function as a door of change, but a handicap may occur if clinicians follow their plans in approaching individuals. Values can help to clarify the behaviours of an individual because they are phenomena that allow the events in the environment to pass through a certain filter and direct the behaviors, thus helping to anticipate his behavior in situations that occur in his life.

Keywords: Değerler, Ruh sağlığı, Psikiyatri, Values, Mental health, Psychiatry.

RUHSAL BOZUKLUKLARDA FİZİKSEL SAĞLIK KONUSUNDA LİTERATÜR NELER SÖYLÜYOR?: BİR DERLEME ÇALIŞMASI

WHAT DOES THE LITERATURE SAY ABOUT PHYSICAL HEALTH IN MENTAL DISORDERS? A REVIEW STUDY

Erman YILDIZ

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, erman.yildiz@inonu.edu.tr

ÖZET

Günümüzde şizofreni, bipolar bozukluk ve tedaviye dirençli majör depresyon gibi kronik ruhsal hastalığı (KRH) olan bireylerde yüksek tıbbi ek tanı, sağlık harcamaları ve erken ölüm oranları ile ilgili endişeler artmaktadır. KRH'li bireylerin fiziksel hastalıklara ve olumsuz sonuçlara karşı artan savunmasızlığa yol açabilecek çeşitli parametrelerin olduğu belirtilmektedir. Bu dinamikler arasında kötü beslenme ve sedanter yaşam tarzı, antipsikotik ilaçların metabolik etkileri, madde kullanım bozuklukları, sigara kullanım prevalansında artış da dahil olmak üzere daha düşük kaliteli bakım sayılabilir. Ruhsal hastalıklara eşlik eden fiziksel bozukluk ve hastalıkların endişe verici seviyelerde giderek artması ve mortaliteyi artırması, daha etkili tedavi modellerinin geliştirilmesi konusunda bir çabayı da beraberinde getirmiştir. KRH'li olan bireyler birçok farklı fiziksel sağlık sorununa eğilimlidir. Bu hastalıklar genel popülasyonda da yaygın olmakla birlikte, KRH'li bireyler üzerindeki etkisi daha fazladır. Öte yandan ruhsal hastalığı bulunan bireylerde fiziksel sağlık konusunda sınırlı veri bulunmakta ve uygulamada çeşitli engeller ve sıkıntılar bulunmaktadır. Bu araştırma ruhsal bozukluklarda fiziksel sağlığın çok yönlü değerlendirmesini ve ilgili alandaki bilginin sentezlenmesini amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda ulusal ve uluslararası literatür ilgili anahtar kelimeler kullanılarak taranmıştır. Çalışmaların başlığında ve özetinde yeterli bilgi bulunmadığında, gerekli veriler tam metinlerden elde edilmiştir. Bu gözden geçirme sürecinin tutarlı olmasını sağlamak adına, ruhsal bozukluklarda fiziksel sağlık konusuna açık bir şekilde değinen çalışmaları ayıklamak için basit bir arama algoritması kullanılmıştır.

Elde edilen bulgular doğrultusunda KRH'ı olan bireylerde obstetrik komplikasyonlar, obezite, metabolik sendrom, HIV, hiperlipidemi ve vasküler hastalıklar başta olmak üzere birçok fiziksel hastalık ya da semptomun prevalanslarının arttığı vurgulanmıştır. Ayrıca KRH'ı olan bireylerde tüberküloz, hepatit B / C, obeziteye bağlı kanser, osteoporoz / azalmış kemik mineral dansitesi, diş sağlığı sorunları, akciğer fonksiyon bozukluğu, cinsel işlev bozukluğu ve diabetes mellitus gibi fiziksel sağlığı oldukça zorlayacak durum ve bozukluklarda da ciddi artışın olduğuna dair kanıtların olduğu söylenebilir. Genel olarak KRH'ı bulunan bireyler fiziksel sağlık açısından çeşitli dezavantajlara sahiptir bu sebeple genel popülasyona göre daha kısa bir yaşamları olur. KRH'ı olan insanlarda aşırı ölüm oranının olası nedenleri, genel olarak hastalar, klinisyenler ve sağlık sistemi ile ilgilidir. Bu popülasyondaki artmış morbidite ve mortalitenin büyük oranda, sağlıksız yaşam tarzı davranışlarıyla ilişkili değiştirilebilir risk faktörlerinden kaynaklandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel sağlık, Kronik ruhsal hastalıklar, Psikiyatri, Ruhsal bozukluklar, Tıbbi durum.

SAĞLIK PROFESYONELLERİ VE ANNELERİN ÇOCUKLARA TABLET, KAPSÜL VE DAMLA ŞEKLİNDEKİ İLAÇLARI TARİFLEME VE UYGULAMA YÖNTEMLERİ: KALİTATİF ÇALIŞMA

Öznur TIRYAKI

Uzman Hemşire, Sakarya Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi, oznuritiryaki@gmail.com

Sümeyra TOPAL

Öğr. Gör., Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, sumeyratopal@ksu.edu.tr

Dilek MENEKŞE

Araş.Gör. Dr., Sakarya Üniversitesi, dkose@sakarya.edu.tr

Nursan ÇINAR

Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi, ndede@sakarya.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı doktor, hemşire, eczacı ve çocuklara tablet, kapsül ve damla şeklindeki ilaçları tarifleme ve uygulama yöntemlerini incelemektir.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, bir eğitim araştırma hastanesindeki Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı, Çocuk Kliniği Hemşiresi, Çocuk Kliniğinde yatışı olan çocukların anneleri, kurumun eczacıları ile 05-30/04/2018 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş olup niteliksel fenomenolojik bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini hastanenin Çocuk Kliniğinde ve Eczane Biriminde belirtilen zaman dilimi içerisinde iletişim sorunu olmayan, çalışmaya gönüllü olarak katılmak isteyen 8 doktor, 10 hemşire, 8 eczacı ve 8 anne (sağlıkla ilgili bir mesleği olan anneler çalışmaya dahil edilmedi) örnekleme oluşturmuştur. Veri toplamada derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme, ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Görüşmeler araştırmacılar (ÖT, ST, DM, NÇ) tarafından bilgisayar ortamında tekrar tekrar dinlenerek Microsoft Word programında yazıya geçirilmiştir. Çalışmanın yapılabilmesi için araştırmanın yapıldığı kurumdaki yazılı izin ile etik kurul onayı (02/04/2018-85) ve bütün katılımcılardan çalışmaya katılmaya gönüllü olduklarına dair onamları alınmıştır. Ses kayıt cihazının kullanımıyla ilgili katılımcılar bilgilendirilmiş ve herhangi bir sorun yaşanmamıştır.

Bulgular: Bu çalışmada anneler, eczacılar, hemşire ve doktorlar ile derinlemesine görüşme sonucu temalar elde edilmiştir. Annelerle derinlemesine görüşme sonucunda elde edilen temalar; tablet şeklindeki ilaçları hazırlamada farklılık, tablet şeklindeki ilaçları çocuğa vermede farklılık, damla şeklindeki ilaçları çocuğa vermede farklılık, önerilen dozu verememe endişesi, ilaçların kullanımı konusunda ayrıntılı bilgiye gereksinim duymadır. Eczacılarla derinlemesine görüşme sonucu elde edilen temalar; çocuklarda tablet, kapsül, damla kullanımını tariflemeye farklılık (Standart Olmaması), diğer sağlık çalışanları ile iletişim ve işbirliği sorunları, ebeveynlerin beklentileri olarak sıralanmıştır. Hemşirelerle derinlemesine görüşme sonucu elde edilen temalar; tabletlerin çocuk dozuna bölünmesinde standartların olmaması, önerilen dozu tam olarak verememe endişesi, çocuğa özgü ilaç formlarının olması gereksinimi, aile eğitimi olarak sınıflandırılmıştır. Doktorlarla derinlemesine görüşme sonucu elde edilen temalar; tabletlerin kullanımını tariflemeye farklılıklar, aileye ilacı (tablet, kapsül, damla) tariflemeye yöntem farklılığı, ilaçların önerilen dozda alınıp alınmadığı şüphesi, çocuğa özgü ilaç formlarının olması gereksinimi olarak sınıflandırıldı.

Sonuç: İlaç kullanımı doktor, eczacı, hemşire, hasta/hasta yakını dörtgeninden oluşmaktadır. Bu dörtgenin içinde yer alan bireyler, ilaçların güvenli ölçüler içinde verilmesinde ayrı ayrı önemli sorumluluklara sahiptir. Çünkü çocuklarda ilaç verme ve hazırlamadaki doğruluk gereksinimi yetişkin

hastalardan daha önemlidir. Pediatrik dozlar, yetişkin dozlarla karşılaştırıldığında göreceli olarak küçük olduğu için, ilaç miktarındaki herhangi bir yanlışlık büyük hatalara yol açabilir ve istenmeyen sonuçlara sebep olabilir. Bu nedenle multidisipliner ekip ve aile iş birliği içinde sağlık personelleri ve ailelerin pediatrik ilaçları kolayca uygulayabileceği ilaç formlarının ve rehberlerinin geliştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Sözcükler: ilaç uygulamaları, ilaç güvenliği, ilaç hatası, çocuk, sağlık profesyoneli, anne

SAĞLIK TURİZMİNİN GELİŞİMİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ

Zeliha CENGİZ

Dr., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, zeliha.cengiz@inonu.edu.tr

Kevser IŞIK

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
kevser_isik@hotmail.com

GİRİŞ

İnsan sağlığını koruma, verimlilik ve üretimi arttırmak amacıyla doğal turizm kaynaklarından yararlanılmaktadır. Dünyanın küresel bir platform haline gelmesi ile uluslararası alanda da sağlık alışverişi başlamıştır. Bu alanda en dikkat çeken konulardan birisi de sağlık turizmidir. Sağlık turizmi; sağlığın korunması, geliştirilmesi ve hastalıkların tedavi edilmesi amacıyla ikamet edilen yerden başka bir yere seyahat edilmesi ve gidilen yerde en az 24 saat kalınarak sağlık ve turizm olanaklarından yararlanılmasıdır. Kısacası tedavi maksatlı yapılan seyahatlerdir. Sağlık turizmi tedavi amaçlı kaplıca veya diğer sağlık merkezlerine seyahat eden kişinin fiziksel iyilik halini geliştirmek, estetik cerrahi operasyonlar, organ nakli, diş tedavisi, fizik tedavi, rehabilitasyon vb. gereksinimi olanlarla birlikte uluslar arası hasta potansiyelini kullanarak sağlık kuruluşlarının büyümesine fırsat tanıyan bir turizm çeşitidir. Sağlık turizminin tarihi çok eskidir. Eski Romalılar termal kaplıcalar inşa etmişler, Antik Yunan'da da şifa bulacakları ümidiyle seyahat ve ziyaretlerde bulunmuşlardır. Günümüz küresel dünyasında ise sağlık turizmi rekabet edilen bir sektör haline gelmiş durumdadır. Bunun nedeni olarak;

- Sağlıkta öncü olan ülkelere daha kolay ulaşım kaynaklarının varlığı,
- Bilinçli sağlık tüketicilerin sayısının artışı sayılabilir.

Ülkemiz ise iklimi, denizi, termal kaynakları, ormanları, yayaları ve dünyanın farklı noktalarına sağladığı uçuş olanakları ile sağlık turizmi için ideal bir bölgedir. Ülkemiz sağlık turizmi için coğrafi konumu ve sahip olduğu sağlık tesisleri ile önemli avantajlara sahiptir. Türkiye bugün kalp hastalıkları, estetik, diş operasyonları için tercih edilebilecek ülkeler arasındadır. Uluslararası düzeyde verilen hizmette sağlık personeli büyük önem taşımaktadır. Özellikle dünya çapında ses getiren organ nakilleri ve diğer operasyonlarda, eşzamanlı olarak işbirliği ve koordinasyon içinde çalışan hemşirelerin ekibe sağladığı katkılar çok büyüktür. Akdu'nun yaptığı medikal turizme ilişkin çalışmasında kaliteli bir hastanede, doktor ve hemşirelerin yapacağı tıbbi müdahalelerin yerinde ve güvenilir olması gerektiğini ortaya koymuştur. Bu nedenle hasta memnuniyeti, verilen bakımın kaliteli ve güvenilirliğini arttırmada hemşirelere büyük görevler düşmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık sektörü, Sağlık turizmi, Hemşire

SAĞLIKLI YAŞAM TARZI DEĞİŞİKLİKLERİNDE KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN (ACT) ETKİLERİ: SİSTEMATİK DERLEME

THE EFFECTS OF ACCEPTANCE AND COMMITMENT THERAPY (ACT) IN HEALTHY LIFESTYLE CHANGE: A SYSTEMATIC REVIEW

Erman YILDIZ

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, erman.yildiz@inonu.edu.tr

ÖZET

Fiziksel inaktivite, sağlıksız beslenme, sigara ve aşırı alkol tüketimi gibi sağlıksız davranışlar, özellikle bulaşıcı olmayan hastalıklar olmak üzere birçok soruna yol açmaktadır. Çalışmalar bulaşıcı olmayan hastalıkların dünya genelinde ölüm ve sakatlığın %60'ından sorumlu olduklarını göstermektedir. Öte yandan, yaşam tarzı ve davranış değişikliğinin önemi sadece fiziksel hastalıklar için değil ruhsal birçok hastalıklar açısından da önemli bir fenomendir. Bipolar Affektif Bozukluk, Şizofreni ve Majör Depresif Bozukluk gibi şiddetli mental bozukluklarda, metabolik sendrom nedeniyle gelişen kardiyovasküler hastalıkların da mortalite riskini arttırdığı bilinmektedir. Araştırmalar, yaşam boyu sağlık davranışlarına odaklanan (örneğin, fiziksel olarak aktif olan, sağlıklı bir vücut ağırlığını koruyan, besleyici bir diyet tüketen) yaşam tarzı modelinin, hiçbir ilaç veya ameliyatın rekabet edemeyeceği şekilde kronik hastalığın oluşumunu önleyebileceğini veya önemli ölçüde geciktirebileceğini belirtmektedir. Yaşam tarzı müdahalelerinin etkili olabilmesi için bireylerin dikkatini çeken yaklaşımların sağlanması çok önemlidir ve sağlıklı bir yaşam tarzına katılımı arttırmak için çok düzeyli ve çok paydaşlı bir yaklaşıma ihtiyaç vardır. Son zamanlarda yaşam tarzı değişikliklerini teşvik etmek için psikolojik esnekliği geliştirmeyi amaçlayan psikososyal yaklaşımlara karşı artan bir ilgi vardır. Psikolojik esnekliği hedefleyen farkındalık, kabul ve değer temelli yöntemler, Kabul ve Kararlılık Terapisinin (ACT) savunduğu temel parametrelerdendir. Bu sistematik derlemenin amacı, sağlıklı yaşam tarzı değişiklikleri bağlamında ACT'in etkilerini sentezlemek ve entegre etmektir. Değerlendirilen makaleler PRISMA kontrol listesi ve Joanna Briggs Enstitüsü'nün standartlaştırılmış kritik değerlendirme ve veri çıkarma araçları kullanılarak kalite değerlendirmelerine tabi tutuldu. Veri kaynakları; Cochrane Library, PubMed ve Medline olarak belirlendi. Bu çalışma, araştırma kriterlerini karşılayan 13 randomize kontrollü çalışma ile tamamlanmıştır. Değerlendirilen çalışmaların önemli bir kısmının (% 54) 2015'ten sonra yayınlandığı belirlenmiştir. Ayrıca, gözden geçirmede yer alan çalışmaların büyük çoğunluğu (% 77), etkili beslenme yönetimi / kilo kaybına ulaşmayı hedefleyen yaşam tarzı değişikliklerine odaklanmıştır. ACT'in uzun vadeli yaşam tarzı değişikliğini desteklediğine dair kanıt bulunmuştur. Bu sistematik gözden geçirmede, ACT'in istenen yaşam tarzı değişikliğinde umut verici sonuçlar bulmasına rağmen, sınırlı kanıt desteği olduğunu göstermektedir. Bu nedenle gelecekteki çalışmaların kalite ve miktar kapsamında artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ACT, Kabul ve Kararlılık Terapisi, Klinisyenler, Sistematik derleme, Yaşam tarzı.

ABSTRACT

Physical inactivity, unhealthy nutrition, unhealthy behaviors such as smoking and excessive alcohol consumption lead to many problems, especially non-communicable diseases. Studies show that noncommunicable diseases are responsible for 60% of death and disability worldwide. On the other hand, the importance of lifestyle and behavior change is not only a physical phenomenon but also an important phenomenon for many spiritual diseases. It is known that cardiovascular diseases caused by metabolic syndrome also increase the risk of mortality in severe mental disorders such as Bipolar

Affective Disorder, Schizophrenia and Major Depressive Disorder. Studies indicate that lifestyle models that focus on lifelong health behaviors (eg, physically active, protecting a healthy body weight, consuming a nutritious diet) can prevent or significantly delay the occurrence of chronic illnesses that no drug or surgery can compete with. It is crucial for individuals to take attentive approaches in order for lifestyle interventions to be effective and a multi-level, multi-stakeholder approach is needed to increase participation in a healthy lifestyle. Recently there is growing interest in psychosocial approaches aimed at developing psychological flexibility to encourage lifestyle changes. Awareness, acceptance and value-based methods targeting psychological flexibility are the main parameters that the Acceptance and Commitment Therapy (ACT) advocates. The aim of this systematic compilation is to synthesize and integrate the effects of ACT in the context of healthy lifestyle changes. The assessed articles were subjected to quality assessments using the PRISMA checklist and Joanna Briggs Institute's standardized critical assessment and data extraction tools. Data sources; Cochrane Library, PubMed and Medline. This study was completed with 13 randomized controlled trials meeting the research criteria. A significant portion of the assessed work (54%) was published after 2015. In addition, the vast majority (77%) of studies involved in eye-to-eye focus on lifestyle changes aimed at achieving effective nutritional management / weight loss. There is evidence that ACT supports the long-term lifestyle change. This systematic review shows that although ACT finds promising results in the desired lifestyle change, there is limited evidence support. For this reason, it is proposed to increase the scope of future studies in terms of quality and quantity.

Keywords: Acceptance and Commitment Therapy, ACT, Clinicians, Lifestyle change, Systematic review.

SANAT EĞİTİMİNİN TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN BİLİŞSEL VE SOSYAL ALANLARINA ETKİLERİ

Emine DURMUŞ

Doç.Dr. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, PDR Anabilim Dalı

emine.durmus@inonu.edu.tr

Hikmet Serdar MUTLU

Dr. Öğrt. Üyesi, İnönü Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Seramik Anabilim Dalı

hsmutlu@inonu.edu.tr

ÖZET

Etkin ve kalıcı bir öğrenme ortamı denildiğinde ilk akla gelenlerden biri de öğrencilerin aktif ve katılımcı oldukları derslerdir. Zorunlu ve seçmeli dersler öğrenim kademesine göre farklılık göstermektedir. Üniversite öğreniminde yoğun mesleki derslerin yanı sıra öğrencilerin farklı alanlarda ilgi, beceri ve yeteneklerini kullanabilecekleri seçmeli dersler de programa eklenmektedir. Tıp Fakültesi programları da buna dâhildir. Hekimlik mesleği yoğun stres yaşanan mesleklerden biri olarak görülmektedir. Yapılan araştırmalar tıp eğitimi alan ve sağlık hizmeti veren genç doktorlarda stres düzeyinin yüksek olduğunu, yaşadıkları stresi başkaları ile paylaşmakta ve profesyonel yardım ya da destek almakta zorlandıklarını, stresin hem iş hem de evdeki hayatlarını etkilediğini göstermektedir Sandover S, Jonas-Dwyer D, Marr T (2015). Bu çalışmada yoğun stres altında olan ve zorlu alan derslerinin üstesinden gelmeyi gerektiren dersleri almak zorunda olan tıp fakültesi öğrencilerine verilen uygulamalı seramik sanat eğitimi dersinin, öğrenciler üzerindeki etkilerinin belirlenmesidir.

Çalışma, İnönü Üniversite Tıp Fakültesi 2. Sınıfına devam eden öğrencilerle yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, dönem 2. Öğrencilerinden, seçmeli olarak dersi alan n=80 öğrencinin görüldü 45 öğrencisi oluşturmaktadır. Katılımcıların 23'ü kız (%51) ve 22'si erkek (%48) öğrencilerden oluşmuştur. Seçmeli olarak öğrencilere verilen Seramik sanatı eğitimi dersi 14 hafta uygulamalı olarak Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik bölümünden bir öğretim üyesi tarafından yürütülmüştür Katılımcıların 41 (%) seramik dersini isteyerek, 4'ü (%) ise dersi zorunluluktan seçtiklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların 16 (%) bu dersten önce sanatın herhangi bir dalı ile ilgilenmediklerini belirtirken, 29 (%) daha önce sanatın resim, müzik, şiir, öykü gibi alanları ile ilgilendiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların çoğunluğunun 28 (%) ailesinde sanatın herhangi bir alanı ile ilgilenen kimsenin olmadığını 17 (%)'si ise, ailesinde dans, resim, şiir fotoğraf gibi alanlarla ilgilenen aile bireyleri olduğunu ifade etmişlerdir.

Araştırmanın verileri dersin tamamlandığı 14. Hafta öğrencilerden yarı yapılandırılmış açık uçlu soruların yer aldığı bir form aracılığı ile toplanmıştır. Bilgi toplama formunda cinsiyet, yaş, sanata yakınlık gibi demografik değişkenlere ek olarak açık uçlu bir soru sorulmuştur. Katılımcıların bu açık uçlu soruya verdikleri cevaplar içerik olarak analiz edilmiş ve benzer veriler benzer temalar altında toplanarak (Yıldırım ve Şimşek, 2008) ortak kategoriler oluşturulmuştur. Araştırma sonuçları öğrencilerin aldıkları seramik sanatı dersinin öğrenciler açısından, rahatlama, mutlu hissetme, stresten uzaklaşma, farklı bakışaçıları geliştirme ve özgüven oluşturma gibi etkilerinin olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sanat eğitimi, Tıp Eğitimi, Sanatın Bilişsel, Duyusal, Sosyal Etkileri

SANAT ESERİ LOJİSTİĞİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Ramazan GÜNDEM

Yüksek Lisans Öğrencisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, rgundem23@yahoo.com

ÖZET

Sanat eserleri bir noktadan başka bir noktaya güvenli bir şekilde gönderilmesi esnasında bazı sorunlar ile karşılaşılabilir. Kağıt üzerindeki yapılan taşıma senaryolarında sanat eserinin taşınmasında hasar riskinin minimum olduğu öngörülebilmektedir. Sanat eserleri kırılabilir ve mekanik güçlere karşı hassas nesnelere olma eğilimindedir. Sanat eserlerinin en önemli özelliği eşsiz olması ve tekrardan aynı sanat eserinin yaratılamamasından dolayı taşınırken süreçler karşılaşılabilecek sorunlar çok iyi bir şekilde analizi yapılmalıdır. Karşılaşılabilecek sorunlar sorunlar birbiriyle bağlantılıdır. Bu çalışmada sanat eserlerinin sergileneceği sergi salonlarına aktarılması sürecinde karşılaşılabilecek sorunlar incelenmiştir. Bu sorunlar dört ana faktöre ayrılabilir; sanat eserinin kırılabilirliği, sanat eserinin boyutuna uygun olarak paketlenmemesi, sanat eserini taşınmasındaki taşıyıcının türü ile taşıma için elverişli bir zaman seçilememesi ve sanat eserinin sigortalanmamasıdır. Çeşitli ulaşım modları, sanat eserinin paketlenmesinde uyulması gereken ilkeler, sanat eserinin belirli bir mod içinde yaşayabileceği şok ve titreşim ile ilgili verilere yer verilmiştir. Bu çalışmanın amacı, sanat eserleri lojistiğini yaklaşımını açıklamak ve sanat eserlerinin paketlenmesi ve taşınması esnasındaki problemlere ve gelecekte yapılacak araştırmalara genel bir bakış açısı sağlamaktır. Sanat eserlerinin lojistiği hakkında literatürdeki çalışmalar dikkate alındığında sanat eserleri lojistiğine yönelik kapsamlı ve sayıca fazla araştırmalar bulunmasına rağmen bu konuda ülkemizde araştırmalar bulunmamaktadır. İlk olarak bu çalışma ülkemizdeki sanat eserleri lojistiğinin neden önemli olduğunu sanat eserlerinin taşınmasındaki stratejilerin hem müzelere hem de taşıyıcı profesyonel şirketlere nasıl yararlar sağladığına ilişkin farkındalığın geliştirilmesi için önem arz etmektedir. Gelecekteki araştırmacılar sanat eserlerinin taşınması sırasında şok ve titreşimlerin etkisini ölçen konsepti geliştirmelidirler.

Anahtar Kelimeler: Sanat Eseri, Lojistik, Strateji

SANAYİNİN KURULUŞ YERİ VE GELİŞİMİNDE HUZURKENT (MERSİN) ÖRNEĞİ

HUZURKENT (MERSİN) EXAMPLE OF LOCATION AND DEVELOPMENT OF INDUSTRY

ZEKİ BOYRAZ

Prof. Dr. ,Fırat üniversitesi insani ve sosyal bilimler fakültesi, zboyraz@gmail.com

NURDANE ATEŞ

Doktora öğrencisi, Fırat üniversitesi insani ve sosyal bilimler fakültesi, Nurdane-ates@hotmail.com

ÖZET

Sanayinin kuruluşu ve gelişmesinde hammadde, iş gücü, ulaşım, enerji ve pazarlama faktörleri etkilidir. Çalışma sahasını oluşturan Huzurkent, konumu itibariyle sanayinin geliştiği bir coğrafyada yer almaktadır. Adana ve Mersin arasında kalan saha, iki büyük kentin ticari olanaklarından yararlandığı gibi Mersin Serbest Bölge'sine ve Mersin Limanı'na yakınlığı ile de lojistik anlamda avantajlı bir konumda olması, Huzurkent' de sanayinin kurulmasına ve gelişmesine imkan tanımış ve çalışma sahasında sanayi, Mersin-Tarsus karayolu üzerinde ve Mersin-Tarsus organize sanayi bölgesinin bulunduğu alanlarda gelişim göstermiştir.

Tarıma dayalı sanayi tesisleri açısından hammaddenin kaynağına yakınlık, miktarı, bozulma durumu ve pazar durumu sanayinin kuruluş yeri seçiminde önem taşır. Verimli tarım alanları ve uygun iklim koşullarının sahada yarattığı avantajlar tarımsal üretime yönelmesine yol açmış ve tarıma dayalı sanayinin gelişmesine olanak tanımıştır. Bunların yanında cam, inşaat, petrokimya, kağıt, makine ve metal sanayi kolları da gelişme göstermiştir.

Sanayinin gelişimindeki önemli etkenlerden biri de ucuz işgücüdür ki bölgenin önemli nüfus potansiyeli olan Huzurkent ve çevresi, OSB için ucuz işgücü teminini kolaylaştırarak üretimin daha verimli yapılabilmesini sağlamıştır. Günümüzde üretimin en büyük sorunlarından biri olan ve üretim maliyetini büyük ölçüde etkileyen ulaşım, Huzurkent OSB'nin coğrafi konumu itibariyle önemli ölçüde aşılmıştır. OSB, bir yandan D-400 Devlet karayoluna yakın olması, diğer yandan Mersin Serbest Bölge'sine ve Mersin Limanı'na yakınlığı üretim girdilerinin maliyetlerini düşürücü unsurlardandır. Aynı şekilde üretilen ürün için oluşturulacak pazarın da, bölgenin büyük şehirlere ve lojistik merkezlerine yakın olması dolayısıyla daha kolay olmaktadır. Huzurkent Organize Sanayi Bölgesi'nin temel enerji kaynağı ise büyük oranda Çukurova'dan karşılanmaktadır.

Huzurkent' de sanayinin bu koşullar çerçevesinde gelişim gösterdiği söylenebilir. Sahada yer alan sanayi faaliyetleri hem Huzurkent hem de çevresindeki yerleşim alanları için önemli bir istihdam alanı oluştururken aynı zamanda sanayinin gelişmesinde de etkilidir.

Anahtar Kelimeler: Huzurkent, Sanayi, Hammadde, Ulaşım, Organize Sanayi Bölgesi

ABSTRACT

Raw materials, labor, transportation, energy and marketing factors are effective in the establishment and development of industry. Huzurkent, which forms the study area, is located in a geography where the industry develops. The area between Adana and Mersin, which has benefited from the commercial opportunities of two big cities and has an advantageous place in the logistics sense with its proximity to Mersin Free Zone and Mersin Port, has enabled the establishment and development of the industry in Huzurkent and the industry in the working area, Mersin- Tarsus highway and Mersin-Tarsus organized industrial zone has shown improvement in areas.

In terms of agriculture-based industrial facilities, the proximity, quantity, deterioration status and market situation of the raw material are important in the selection of the location of the industry. The advantages of fertile agricultural areas and suitable climatic conditions in the field have led to agricultural production and the development of agriculture-based industry. Besides, glass, construction, petro-chemistry, paper, machinery and metal industry branches have also improved.

One of the most important factors in the development of industry is cheap labor. The important population potential of the region, Huzurkent and its surroundings, facilitated the provision of cheap labor for OIZ and made production more efficient. Today, transportation, which is one of the biggest problems of production and which greatly affects the cost of production, has been significantly exceeded due to the geographical location of Huzurkent OSB. The OIZ is close to the State Highway D-400 and on the other hand its proximity to Mersin Free Zone and Mersin Port. In the same way, the market for the produced product is much easier because it is close to big cities and logistics centers of the region. The main energy source of Huzurkent Organized Industrial Zone is mostly met by Çukurova.

Huzurkent developing industry can be said to develop under these conditions. Industrial activities in the field constitute an important area of employment for both Huzurkent and the surrounding settlements, but also for the development of industry.

Keywords: Huzurkent, Industry, Raw Materials, Transportation, Organized Industrial Zone.

SAVUNMA SANAYİSİNDE CMT-MIG ROBOTİK VE GELENEKSEL MIG KAYNAK YÖNTEMLERİNİN UYGULANARAK BASINÇ DAYANIMININ VE DEFORMASYON DURUMUNUN İNCELENMESİ

Uğur ERSOY

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, ugur-ersoy@hotmail.com

Melih KEKİK

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, melihkekik@gmail.com

Uğur ÖZSARAÇ

Doç. Dr., Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, ozsarac@sakarya.edu.tr

Salim ASLANLAR

Prof. Dr., Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, aslanlar@sakarya.edu.tr

ÖZET

Ülkemiz stratejik konumundan dolayı önemli bir noktada yer almaktadır. Bulunduğu konumdan dolayı geçmişten günümüze kadar, süregelen iç ve dış tehditlere maruz kalmıştır. Bu tehditleri en aza indirebilmek için savunma sanayimizin güçlü ve sürekli olarak kendisini geliştiriyor olması gerekmektedir. Savunma sanayisinde özellikle radar sistemleri ve uydu sistemleri çalıştırıldığında bir ısı ortaya çıkmakta ve bulunduğu ortama yayılmaktadır. Bu ısı ortamdan uzaklaştırılmadığı zaman elektronik ekipmanların bozulmasına sebep olmaktadır. Bu yüzden sistem tasarımlarında elektronik ekipmanların alt kısımları, içerisinden soğutma sıvısı geçen parçalara montajı yapılmaktadır. Soğutma sıvılarının geçtiği manifold parçaları iki kısımdan oluşmaktadır ve günümüzde düşük ısı girdisinden dolayı vakum sert lehimleme yöntemi kullanılarak birleştirilmektedir. Fakat zamanla titreşime maruz kalan manifold parçalarının birleştirme noktalarından çatladığı ve sisteme sıvı kaçağlarının olduğu tespit edilmiştir. Bu problemin giderilebilmesi için kaynaklı birleştirme yönteminin kullanılması zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Yapılan bu çalışmada, savunma sanayisinde yeni kullanılmaya başlanan CMT- MIG Robotik yöntemi ve geleneksel MIG yöntemi kullanılmak üzere iki farklı düzenek hazırlanmıştır. Numune malzemeleri EN AW 5083 H321 olarak belirlenmiştir. Hazırlanan numune parçaları kaynak öncesi CMM ölçümü yapılmıştır. CMM ölçümü yapılan parçalar geleneksel MIG ve CMT-MIG Robotik yöntemiyle kaynaklı birleştirilmesi yapılmıştır. Kaynaklı birleştirilmesi yapılan parçaların tekrardan CMM ölçümü yapılarak, kaynak öncesi ve sonrası ısı girdisinden dolayı meydana gelen deformasyon miktarları ölçülerek karşılaştırılmıştır. Numune parçalara daha sonra basınç testi uygulaması yapılmıştır. Basınç testi için hidrolik yağı kullanılarak numune parçanın bir tarafından yağ girişi yapıldı ve diğer çıkış kısmına manometre bağlanarak 30 Bar basınç ile test edildi. Test sonucunda geleneksel MIG yönteminin vermiş olduğu basınç dayanımını CMT-MIG Robotik sisteminin de verdiği tespit edilmiştir. CMM ölçümleri dikkate alındığında CMT-MIG Robotik sisteminin daha az deformasyona uğradığı tespit edilmiştir ve elde edilen sonuçlar grafiklerle desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: CMT-MIG Robotik, Basınç Dayanımı, Deformasyon, Savunma.

ORAL LİKEN PLANUS LEZYONLARININ TEŞHİS VE TEDAVİ YÖNTEMLERİ

Sedef AKYOL

Arş. Gör., Gaziantep Üniversitesi, dt.sedefakyol@gmail.com

Eda Didem YALÇIN

Dr. Öğr. Üyesi, Gaziantep Üniversitesi, didemyalcn@gmail.com

ÖZET

Oral mukoza, pek çok kutanöz ve sistemik hastalığın ayırıcı tanısına yardımcı olması nedeniyle dermatolojik muayenede özellikle dikkat edilmesi gereken bir bölgedir. Oral mukoza lezyonları oldukça sık görülmekte olup bu lezyonlar genellikle benign karakterdedir. Ancak nadiren agresif seyreden malign lezyonlar da görülebilmekte ve bunlar genellikle prekanseröz olduğu düşünülen spesifik bir lezyondan meydana gelmektedir. Bu nedenle muayenede premalign lezyonların tespiti hem tanı hem de tedavi açısından önem taşımaktadır. Bu premalign lezyonlar arasında lökoplaki, eritroplaki, eritrolökoplaki, oral liken planus, oral submukoz fibrozis ve oral florid papillomatozis yer almaktadır.

Ağız içinde görülen oral liken planus (OLP), tek başına oluşabildiği gibi deri lezyonları ile birlikte de bulunabilir. Oral liken planus üç çeşit klinik formda görülebilir: retiküler, eritematöz (atrofik) ve eroziv (ülser, büllöz). Bu kronik inflamatuvar hastalık, en sık yanak mukozasında, dil sırtında ve daha seyrek olarak diş etinde görülür. Daha çok bilateral ve simetrik olarak izlenir. Genellikle asemptomatiktir. Retiküler tipte, papüller veya plaklar arasında uzanan beyaz çizgiler şeklinde ağsı bir görüntü vardır. Hasta genellikle lezyonun varlığından habersizdir. Eritematöz tip küçük, beyaz papüller veya plaklar şeklinde görülür. Bu lezyon, diş etinde deskuamatif gingivite neden olur. Eroziv tip ise, yırtılmış büllöz lezyonlar şeklinde izlenir. Bu hastalarda yemek yerken ağrı oluşabilir. Ayrıca, bu lezyonlardan anogenital bölge, konjunktiva, özefagus ve larenks gibi ekstraoral mukozal bölgeler de etkilenebilir. OLP, malign transformasyon gösterebilmektedir. Klinik tanıda, displazi ve malignite ayırıcı tanısı için biyopsi tavsiye edilmektedir. OLP'un tedavisinde, topikal kortikosteroidler, topikal hialuronik asid, CO² lazer, topikal siklosporin-A kullanılmaktadır.

Bu bildiride ağız mukozasında en sık görülen oral liken planus lezyonlarının teşhis ve tedavi yöntemlerinin sunulması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Oral Liken Planus, Lökoplaki, Oral Lezyonlar

SEKTÖREL İŞ AHLAKI

Doç.Dr. Nihat GÜLTEKİN

Harran Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, nigultekin@hotmail.com

Doç.Dr. Baran ARSLAN

Harran Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, barslan@harran.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÇAKIR

Harran Üniversitesi İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, acakir@harran.edu.tr

ÖZET

Ahlak, insanların ilk zamanlarından itibaren toplumların gelişmelerinde etkili olmuş bir kavramdır. Toplumda her geçen gün ahlaklı davranışlara olan ihtiyacın giderek artması, iş hayatında da ahlaklı davranışlara yönelik ihtiyacı beraberinde getirmiştir. Ahlakın bir alt kümesi olan iş ahlakı, iş yaşamındaki sorunlar çerçevesinde davranışlara rehberlik etmek amacıyla kurallar geliştirilmesidir. Çalışma hayatında bireylerin tutum ve eylemlerine şekil veren sektörel iş ahlakı ile ilgili gerek ulusal gerek uluslararası literatürde az sayıda çalışma mevcuttur. İş sektöründe yeni yeni alanların ortaya çıkması birçok sorunu da beraberinde getirmektedir. Büyüyen iş sektörlerinden dolayı her sektör kendi paydaşlarının (çalışanlar, yöneticiler vb.) uyması gereken kuralları kendi bünyesinde toplamıştır. Paydaşların belirlenen iş ahlakı kurallarına uyması toplumsal olarak değerlendirildiğinde o sektörün gelişmişlik düzeyini de göstermektedir. Özellikle büyük sektörlerin, çalışanlar ve yöneticiler açısından değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir. Sektörlerin ahlaki anlayışları, o sektörlerin varlıklarını tehdit edebilmektedir. İş ahlakına uygun davranışlar sergilemeyen sektörler yıkıcı sonuçlarla karşılaşabilmektedirler. Çok fazla para kazanma hırsı, diğer sektörlerle karşı dürüst olmayan tutumlar, hizmet sunumundaki davranış biçimleri, fırsatçılık yapma gibi ahlak dışı durumlar sektörde faaliyet gösteren işletmelerin varlıklarını tehlikeye atabilmektedir. Aynı zamanda bu ahlak dışı yaklaşımlar, toplumların sosyal dokularını da bozmaktadır. Bu çalışmada amaç, sektörel iş ahlakının boyutları ve ilkeleri ile birlikte kavramsal olarak ele almaktır. Çalışma teorik olarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, iş ahlakı, sektörel iş ahlakı.

AYNI KUMAŞIN İKİ YÜZÜ: İLBER ORTAYLI'NIN PENCERESİNDEN

TARİH-SOSYOLOJİ İLİŞKİSİ

Musaye KONAK

Her ne kadar farklı iki disiplin olsa da tarih ve sosyoloji birbiriyle ilişkili iki disiplin olarak kabul edilir. Toplum ve insan anlık değil tarihsel bir olgudur. Dolayısıyla sosyolojik ilgi tarihsel bakış açısından bağımsız değildir. Her sosyal olayın tarihi bir temeli vardır. Sosyoloji ve tarih diğer sosyal bilimlere göre çok daha yakın ilişki içindedirler. Çünkü sosyoloji tek başına sosyo-kültürel gerçekliği ifade etmekte yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle sosyoloji tarihe ya da tarihi bilgilere başvurmak zorundadır. Aynı durum tarih içinde geçerlidir. Tarih disiplini de sosyoloji disiplininden faydalanmak zorundadır. Çünkü belgeler ve kronolojik rakamlar sosyal gerçeklik sayesinde anlam kazanırlar. Belgeler boşlukta değil sosyo-kültürel bir ortamda meydana gelmektedir. Bu iki disiplin ayrı ayrı ele alındıklarında bu durum göz ardı edilmemelidir. Bu alanda öne çıkan çağımızın önemli isimlerinden biri de İlber Ortaylı'dır. Ortaylı, farklı alanlarda çalışmalar yapmış daha çok tarihçilik kimliği ile ön plan çıkan bir fikir adamıdır. Ortaylı, ister popüler, ister resmi ideolojik olsun, hiçbir şablona hapsolmeden, olaylara birçok pencereden bakabilen büyük bir tarihçimizdir. Evrensel bir tarih anlayışına sahiptir.

Ortaylı, tarih ve sosyolojinin iç içe bilimler olduğunu ileri sürmüştür. O, sosyolojik terimleri tarih açısından çok önemli görmüştür. Ortaylı, tarihçilerin sosyolojik kavramları bilmesi gerektiğini ileri sürmüştür. Diğer yandan O, tarihin sosyolojiye imkânlar, malzemeler ve veriler sunduğunu belirtmiştir. Aynı zamanda tarih bilmeden sosyoloji yapılamayacağını da ifade etmiştir. Bu çalışmada tarihsiz sosyoloji, sosyolojisiz tarih olmaz düşüncesini ileri süren İlber Ortaylı; Onun, tarihe, sosyolojiye ve tarih-sosyoloji ilişkisine dair fikirleri ele alınmıştır.

Anahtar kavram: İlber Ortaylı, tarih, sosyoloji, ilişki

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SERBEST ZAMAN FİZİKSEL AKTİVİTE KISITLAYICILARI ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Fatih MURATHAN

D.Öğr.Ü., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu,
fmurathan@adiyaman.edu.tr

Aykut DÜNDAR

D.Öğr.Ü., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, adundar@adiyaman.edu.tr

Murat YILMAZ

Arş.Gör., Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, myilmaz@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Sağlıklı bir yaşam için düzenli yapılan fiziksel aktivite önemi giderek artmaktadır. Bu nedenle sürdürülebilir aktif bir hayat için öncelikle fiziksel aktiviteyi etkileyen nedenleri araştırmak ve bu aktiviteleri kısıtlayan nedenleri ortadan kaldırmak gerekmektedir. Kısıtlayıcı, bireylerin serbest zaman aktivitelerine katılma arzularını kıran, zaman kaybına yol açan, serbest zaman hizmetlerinin avantajını ortadan kaldıran ve bu aktivitelerden beklenen memnuniyet derecesini azaltan etkenler olarak tanımlanmaktadır.

Bu araştırmada farklı bölümlerdeki üniversite öğrencilerinin çeşitli değişkenler açısından (sınıf, bölüm, program, yaş, cinsiyet vb.) serbest zaman fiziksel aktivite kısıtlayıcıları özelliklerinin belirlenmesi ve bu değişkenlerin etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma evrenini Adıyaman Üniversitesi öğrencileri oluşturmakta olup örneklem grubunu ise 2018-2019 eğitim öğretim yılı Güz döneminde öğrenimine devam eden 283 erkek, 262 kadın toplam 545 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile birlikte, Öcal (2012) tarafından geliştirilen Serbest Zaman Fiziksel Aktivite Kısıtlayıcıları Ölçeği (SZFA-K) ile kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 22.0 Paket programına kaydedilerek hata kontrolleri, tabloları, istatistiksel analizleri bu program aracılığı ile yapılmıştır. Sonuçlar % 95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda serbest zaman fiziksel aktivite kısıtlayıcıları ölçeği alt boyutlarından zaman ($x=3,12$) ve sosyal çevre ($x=3,19$) alt boyutlarında cinsiyet durumlarına göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. ($p < 0,05$). Ayrıca araştırma sonucunda öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmiş olup, farklılığın Turizm Fakültesi ve Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri lehine olduğu sonucuna varılmıştır. Bu durumun bu bölümlerde okuyan öğrencilerin serbest zaman değerlendirme alışkanlıkları ile ders içeriklerinin fiziksel aktivite durumlarını artırıcı nitelikte olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencisi, serbest zaman, kısıtlayıcı

KICKBOXS, TAEKWONDO VE MUAYTAİ SPORCULARININ EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE EXERCISE DEPENDENCE OF ATHLETES' KICKBOXİNG, TAEKWONDO AND MUAYTAİ

Serdar Orhan

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, sorhan23@gmail.com

Ali Serdar Yücel

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, alsetu_23@hotmail.com

Bootan Jawhar Sadeq

Bilim Uzmanı, botan_basket@yahoo.com

Kişi düzenli egzersiz yaparken sağlıklı dozların ötesinde devamlı egzersiz yapmaya yönelik içsel baskı hissedebilmektedir. Bireylerin tüm boş zamanlarını antrenman yaparak geçirmesi yakınları ve arkadaşları arasında normal karşılanabilir. Zira, hedef belli bir performansa ulaşılmasıdır. Ancak, kaliteli yaşam amaçlı yapılan egzersizlerde birey hep eksik yaptığını hissediyor ve dozu sürekli arttırıyor ise bu davranış sorun olmaya başlamıştır.

Bu araştırmanın amacı kickboks, taekwondo ve muaytai sporcularının egzersiz bağımlılığının araştırılmasıdır. Çalışmaya kickboks (n=76), taekwondo (n=28) ve muaytai (n=37) sporcusu, 18 yaş ve üstü en az 1 yıl antrenman yapan toplam 141 gönüllü sporcu katıldı. Sporculara, Hausenblas ve Downs tarafından geliştirilen ve Yeltepe ve İkizler tarafından Türkçe'ye uyarlanan 21 maddeden oluşan Egzersiz Bağımlılığı Ölçeği uygulandı. Elde edilen veriler istatistik paket programında değerlendirildi, parametrik testlerden Mann-Whitney U ile nonparametrik testlerden Kruskal Wallis ve Dunnet's kullanıldı, anlamlılık düzeyi $p<0,05$ kabul edildi.

Araştırma sonucunda; sporcular egzersiz bağımlılığı ölçeğine karşı daha fazla duyarlılık gösterirken (71.41), bu ölçek semptomatik olarak tanımlandı (3,40). Sporcuların egzersiz bağımlılığı ortalamaları kategorize edildiğinde, 5 sporcunun (% 3.5) asemptomatik, 117 sporcunun (% 83.0) bağımlı olmayan semptomatik, 19 sporcunun (% 13.5) ise egzersiz bağımlılığı riskinde olduğu belirlendi. Egzersiz bağımlısı grubun 8'i kickboks, 10'u taekwondo ve 1'i ise muaythai sporcusuydu. Egzersiz bağımlılığı ortalamaları değişkenlerle karşılaştırıldığında, düzenli antrenman ile günlük antrenman sayılarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulundu. Çoklu karşılaştırmalarda düzenli antrenman yapma durumuna göre farklılığın asemptomatik gruptan, günlük antrenman sayısına göre ise semptomatik gruptan kaynaklandığı görüldü. Cinsiyet, yaş, spor yaşı, medeni durum, eğitim düzeyi, spor branşı, meslek, haftalık antrenman günü, günlük egzersiz süresi, fiziksel görünüş ve antrenman yapma nedeninin egzersiz bağımlılığını etkilemediği tespit edildi.

Sonuç olarak, düzenli egzersizin, egzersiz bağımlılığını belirlemede etkili olabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Bağımlı, semptomatik, asemptomatik, kickboks, taekwondo, muaytai.

ABSTRACT

The person may feel the internal pressure to exercise more than healthy doses while exercising regularly. Individuals spend their free time training by their relatives and friends. Because the target is to reach a certain performance. However, if the individual feels that he / she is always lacking and increases the dose continuously, it becomes a problem.

The purpose of this research is determined the investigation of the exercise dependence of athletes' kickboxing, taekwondo and muaythai. A total of 141 volunteer athletes kickboxing (n=76), taekwondo (n=28) and muaythai (n=37), from ages 18 and over, who trained at least for 1 years. Exercise Dependence Scale composed of 21 items developed by Hausenblas and Downs and adapted to Turkish version by Yeltepe and İközler were applied to athletes. The obtained data were analyzed in statistical packages program, Mann-Whitney U, Kruskall Wallis and Dunnet's test of variance analysis were performed to compare.

In the result of the research; while athletes showed more sensitivity against exercise dependence scale (71.41), also this scale was defined as symptomatic (3,40). It was found that 5 athletes (3.5%) were asymptomatic-nondependent, 117 athletes (83.0%) were symptomatic-nondependent and 19 athletes (13.5%) were at-risk for exercise dependence. It was determined that athletes were at-risk for exercise dependence group while 8 athletes were kickboxing, 10 athletes were taekwondo and 1 athlete was muaythai athlete. It was seen that there were a significant difference according to regular training and daily training numbers. In other variables did not differ significantly.

It is possible to say that; regular training can be effective to appear the exercise dependence.

Keywords: dependence; symptomatic; asymptomatic, kickboks; taekwondo; muaythai.

SPOR MERKEZLERİNDE EGZERSİZ BAĞIMLILIĞININ İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE EXERCISE DEPENDENCE IN SPORTS CENTERS

Serdar ORHAN

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, sorhan23@gmail.com

Ali Serdar YÜCEL

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, alsetu_23@hotmail.com

İnsan davranışlarının pek çoğu aşırılık gösterene kadar normal görülmektedir. Bu nedenle, özel egzersiz koçları kişinin bağımlı olup olmadığını değerlendirmek için bu tarz belirtileri dikkate almak zorundadır. Sakatlık, hastalık, sosyal veya çalışma hayatıyla ilgili sınırlılıklara rağmen egzersiz süresinin kontrol edilememesi ve bireylerin kendi hayat ya da yaşam tarzlarını egzersiz programlarına göre şekillendirmeleri egzersiz bağımlılığının önemli belirtilerinden biridir.

Bu araştırmanın amacı spor merkezlerine katılımda egzersiz bağımlılığının rolünün araştırılmasıdır. Çalışmaya 8 farklı spor merkezinden, 18 yaş ve üstü, en az 1 yıl antrenman yapan toplam 391 (242 erkek, 149 bayan) sağlıklı birey gönüllü olarak katıldı. Katılımcılara demografik özelliklerin sorgulandığı anket formu ile Hausenblas ve Downs (2002) tarafından geliştirilen ve Yeltepe ve İkizler (2007) tarafından Türkçe'ye uyarlanan 21 maddeden oluşan Egzersiz Bağımlılığı Ölçeği uygulandı. Elde edilen veriler istatistik paket programında değerlendirildi, parametrik testlerden Mann-Whitney U ile nonparametrik testlerden Kruskal Wallis kullanıldı, anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ kabul edildi.

Araştırma sonucunda; katılımcılar egzersiz bağımlılığı ölçeğine orta düzeyde duyarlılık gösterirken (69,43), skala cinsinden değeri semptomatik olarak tanımlandı (3,30). Katılımcıların egzersiz bağımlılığı ortalamaları kategorize edildiğinde, 10 katılımcının (% 2.55) asemptomatik, 352 katılımcının (% 90.02) bağımlı olmayan semptomatik, 29 katılımcının (% 7.41) ise egzersiz bağımlılığı riskinde olduğu belirlendi. Semptomatik grup diğer iki gruptan anlamlı düzeyde farklıydı. Ayrıca, egzersiz bağımlılığı ortalamalarında egzersiz yaşı, düzenli antrenman ve haftalık antrenman sıklığına göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulundu. Cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim düzeyi, meslek, günlük egzersiz süresi, fiziksel görünüş ve antrenman yapma nedeninin egzersiz bağımlılığını etkilemediği tespit edildi.

Sonuç olarak, egzersiz özgeçmiş yüksek bireylerde düzenli egzersiz ve sıklığının, egzersiz bağımlılığını belirlemede etkili olabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Egzersiz, bağımlılık, semptomatik, asemptomatik, spor merkezi.

ABSTRACT

Most of the human behavior is seen as normal until it shows excess. Therefore, special exercise coaches must take into account such symptoms to assess whether the person is dependent. One of the most important symptoms of exercise dependence is that exercise time cannot be controlled despite the limitations related to disability, disease, social or working life, and individuals' shaping their life or lifestyles according to exercise programs.

The aim of this study was to investigate the role of exercise dependence on participation in sports centers. A total of 391 (242 male, 149 female) healthy volunteers participated in the study from 8 different sports centers, 18 years of age and over, and at least 1 year of training. A questionnaire was used to question the demographic characteristics of the participants and a 21-item Exercise Dependence Scale developed by Hausenblas and Downs (2002) and adapted to Turkish by Yeltepe and İkizler (2007) was applied. The data were evaluated in statistical package program, Mann-Whitney U and nonparametric tests Kruskal Wallis were used in parametric tests, $p < 0.05$ was considered significant.

In the result of the research; while participants showed moderate sensitivity to exercise dependence scale (69,43), the value in terms of scale was defined as symptomatic (3,30). When the exercise dependence averages of the participants were categorized, 10 participants (2.55%) were asymptomatic, 352 participants (90.02%) were non-dependent symptomatic, and 29 participants (7.41%) were at risk of exercise dependence. The symptomatic group was significantly different from the other two groups. There were also statistically significant differences in exercise dependence mean age of exercise, regular training and weekly training frequency. Gender, age, marital status, level of education, occupation, daily exercise duration, physical appearance and training were not affected by exercise dependence.

As a result, it can be said that regular exercise and frequency in individuals with higher education background can be effective in determining exercise dependence.

Keywords: Exercise, dependency, symptomatic, asymptomatic, sports center.

SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUKLARDA HİDROTERAPİ’NİN POSTÜRAL KONTROL VE DENGE ÜZERİNE ETKİSİ

THE EFFECT OF HYDROTHERAPY ON POSTURAL CONTROL AND BALANCE IN CEREBRAL PALSIED CHILDREN

Burak BUĞDAY

Uzm.Fzt.,Battalgazi Belediyesi Engelsiz Yaşam Merkezi,fzt.burakbugday@hotmail.com

Amaç:

Serebral Palsi(SP); prenatal, perinatal veya postnatal dönemde, gelişmekte olan fetal veya infant beyninin değişik nedenlerle etkilenmesi sonucu ortaya çıkan kalıcı, ilerleyici olmayan bir bozukluk olarak tanımlanmaktadır. Kas tonusu, postür bozuklukları ve hareketlerde yetersizlik ile karakterize olan klinik tabloya duyu, kognisyon, iletişim, algı-davranış bozuklukları ve nöbetler de eşlik etmektedir.Hidroterapi;sağlığın yeniden kazanılabilmesi ve çeşitli hastalıklar nedeni ile oluşan fiziksel yetilerinin tekrardan kazanılabilmesi için su egzersizleriyle uygulanan tedavilerdir. Bu çalışmanın amacı, diparetik veya hemiparetik Serebral Palsili çocuklarda, 12 haftalık Hidroterapi tedavi yönteminin postüral kontrol ve denge üzerine etkisinin araştırılmasıdır.

Materyal ve Metot:

Çalışmaya 30 Serebral Palsi’li çocuk dahil edildi. Tüm katılımcılar Battalgazi Belediyesi Engelsiz Yaşam Merkezi’nden toplandı. Serebral Palsi’li çocukları değerlendirmek için Kaba Motor Fonksiyon Sınıflandırma Sistemi(KMFSS) kullanıldı. Denge yeteneği 1 Dakika Yürüme Testi (1DYT), Modifiye Kalk ve Yürü Testi (MKYT) ve Pediatrik Denge Skalası (PDS) kullanılarak değerlendirildi. SP’li çocukların günlük yaşam aktivitelerindeki bağımsızlığını değerlendirmek için Çocuklar İçin Fonksiyonel Bağımsızlık Ölçümü (WeeFIM) kullanıldı. Postüral kontrol ise Oturmada Postüral Kontrol Ölçümü (SPCM) ile değerlendirildi.Serebral Palsi’li çocuklara 12 haftalık Hidroterapi tedavi yöntemi haftada 2 gün, günde 60 dakikalık tek seans halinde uygulandı. Tüm katılımcılar tedavi programından önce ve sonra olmak üzere iki kez değerlendirildi.

Bulgular:

SP’li çocukların, KMFSS’ye göre tedavi öncesi ve sonrasındaki dağılımları, tedavi öncesinde Seviye I’deki 6 olguda tedavi sonrasında herhangi bir değişiklik olmazken, Seviye II’deki 16 olgunun 14’si Seviye I’e yükselmiştir. Tedavi öncesinde Seviye III’te bulunan 8 olgunun 6’u tedavi sonrasında Seviye II’ye yükselmiştir. Olguların KMFSS’deki bu değişimleri marjinal homojenite testine göre istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,01$). Tüm olgular “pozisyonunu korur, hareket etmez” veya “gövdesini anteriora kaydırır” seçeneklerine uygun bulundu. Diğer seçeneklerden herhangi birine uyan olgu yoktu. Tedavi öncesi(TÖ) ve tedavi sonrasında(TS) olguların oturma düzeylerinde herhangi bir değişim saptanmadı. Çalışmaya katılan SP’li çocukların denge ve fonksiyonel bağımsızlık düzeylerinin tedavi öncesi ve sonrası karşılaştırmasında 1DYT; TÖ $43,86\pm 19,89$ TS $55,06\pm 19,13$ bulunmuş,PDS; TÖ $47,2\pm 9,65$ TS $52,33\pm 5,20$ bulunmuş, WeeFIM; TÖ $112,1\pm 13,34$ TS $118,3\pm 9,03$ bulunmuş, MKYT (sn); TÖ $18,73\pm 23,82$ TS $9,60\pm 5,61$ sonuçları bulunmuş olup, Olguların MKYT dışındaki tüm parametrelerinin değişimi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,01$). SP’li çocuklara tedavi öncesi ve sonrasında postüral kontrol becerilerini değerlendirmek amacıyla uygulanan SPCM anketinin Vücut Dizilimi ve Fonksiyon parametrelerine ait veriler; Vücut Dizilimi TÖ $71,66\pm 4,04$ TS $81,53\pm 5,24$ bulunmuş, Fonksiyon TÖ $45,8\pm 1,27$ TS 48 ± 0 bulunmuş olup, olguların Vücut Dizilimi ve Fonksiyon parametrelerindeki değişim istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,01$).

Sonuç:

Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar 12 haftalık Hidroterapi tedavi yönteminin, diparetik veya hemiparetik SP'li çocuklarda postüral kontrol ve dengeyi geliştirerek fonksiyonel motor seviye ve fonksiyonel bağımsızlığı geliştirmede etkili bir yaklaşım olduğunu gösterir.

Anahtar kelimeler: Serebral Palsi, Postüral Kontrol, Denge, Hidroterapi

SEVDA SÖZLERİ'NDE KONUŞMA TEMASI

Yılmaz EVAT

Dr. Öğr. Üyesi, Aksaray Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı
Bölümü, yilmazevat@hotmail.com

ÖZET

Sanatkârlar edebî eserlerinde birçok fikri işlemektedir. Cemal Süreya şâir, yazar, çevirmen kimliğiyle çağdaş Türk şiirine damga vurmuş kalemlerden biridir. Şâirin şiirlerinin yer aldığı *Sevda Sözleri*'nde konuşmaya dair birçok düşünce mevcuttur. Sözelimi şair konuşurken kullanılan her kelimenin insanın medeniyete dair bir dikkatinin yansıması olduğunu düşünür: “bir kelime mi söylemişti / bir şeye dikkat mi etmişti?” (Süreya, 2002: 124). Cemal Süreya insanın yeni, orijinal sözlerle konuşması kanaatindedir:

“Yeni sözler buldum bir nice seni görmeyeli.” (Süreya, 2002: 31).

İnsanın konuşması sağlam bilgilere dayanmalıdır. Tam bilinmeyen konularda görüş açıklanması insanı çok zor duruma düşürür. Cemal Süreya bu duruma şöyle dikkat çeker:

“Kontenjan senatörü bir bayan vardı ya, / Fuzuli'nin cinsel eğitim görmediğini söylemiş; / Söyler miydi şairle çekilmiş olmasa tenhaya, / Demek üç yüz yıl önce Leylâ'dan daha işveliymiş” (Süreya, 2002: 292).

İnsanın kendisini ifade etmesi gerektiğini vurgulayan şâir “Söz temiz değil” (Süreya, 2002: 75) dizesiyle okuru sözün niteliği bağlamında düşündürür.

Cemal Süreya sanatçıların dili geliştirdiğine inanır. Sanatkâr bir dilin güzel konuşulması için o dilin değerli şâirlerinin iyi okunması gerektiğini söyler. Cemal Süreya'nın *Yunus Ki Süt Dışlarıyla Türkçenin...* isimli şiiri bu meyanda okuru bilinçlendiren bir şiirdir; çünkü şiirde Türkçeye can veren birçok değerli şâirin adı zikredilmektedir. İnsanın güzel konuşması için kelime dağarcığının çok zengin olması gerekir. Şâirin “Sen ki şu kısacık hayatında / Sevdin ve yaşadın kelimeleri” (Süreya, 2002: 95) dizeleri ise insan sevdiği ve benimsediği kelimelerle konuşur fikrini işler. Şâirin “Boğazımda buruldu kaldı Türkçe” (Süreya, 2002: 96) dizesi ise acı ve konuşma ilişkisine dâirdir.

Cemal Süreya'nın “Ne güzel konuşur sokak satıcıları” (Süreya, 2002: 98) dizesi ise konuşmanın samimi ve sadeliğine dikkat çeker.

Bu çalışmada; tündengelim yöntemi kullanılarak Cemal Süreya'nın *Sevda Sözleri*'ndeki konuşmaya dair görüşleri araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cemal Süreya, Sevda Sözleri, Konuşma Teması.

SINIF ÖĞRETMENLİĞİ 2. ,3. VE 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KİMYA DERSİNE YÖNELİK ALGILARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Elif ADEMOĞLU

İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, 44280, Malatya, Türkiye.

Dr. F. Bilge EMRE

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, 44280, Malatya, Türkiye.

Dr. Öğr. Üyesi S. Tibet AKYÜREK

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, 44280, Malatya, Türkiye.

littlematmazel@gmail.com, fatma.emre@inonu.edu.tr, sultan.akyurek@inonu.edu.tr

ÖZET

İlköğretim düzeyinde öğrencilere verilen fen derslerinde istenilen başarının sağlanması, sınıf öğretmenlerinin fen derslerine karşı ilgi ve tutumlarıyla doğrudan ilişkilidir. Sınıf öğretmenlerinin anlattıkları derse karşı meraklı ve istekli olmaları, öğrencilerinin dersle ilgili tutumlarını doğrudan etkileyecek ve fen dersine karşı algılarının belirlenmesinde en önemli basamağı oluşturmaktadır. Tutum ve inanç faktörleri birbirinden farklı anlamlar içerdiğinden, her iki kavramı birlikte incelemek için algı kavramı ile ilgili çalışmalar yürütülmektedir (Wells, 2003). Öğrencilerin kimya algılarının belirlenmesi, kimya eğitimi programının uygulanması ve hazırlanması açısından oldukça önemlidir. Çeşitli metotlar kullanılarak öğrencilerde var olan olumsuz algıların iyileştirilmesi ve olumlu algıların pekiştirilmesi sağlanabilir. Öğrencilerin algılarının tespit edilmesinin yanı sıra, algının oluşumuna etkisi olan nedenler de araştırılmalıdır.

Bu amaçla, bu araştırma İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Programı öğrencilerinin kimya dersine yönelik algılarının sınıf düzeylerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını öğrenmek için hazırlanmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenliği programı öğrencilerinin kimya dersine yönelik algılarının değer, öğretim, kimyanın kapsamı, cinsiyet, tedirginlik ve eğilim alt başlıklarına göre değerlendirmek ve öğrencilerin sınıfsal farklılıklarının bu alt başlıklar üzerinde herhangi bir etkisinin olup olmadığı incelenmek de istenmiştir. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 Eğitim Öğretim yılında Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Programı 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerin oluşturmaktadır. Araştırmanın desenini nicel araştırma yaklaşımı oluşturmaktadır. Araştırma nedensel - karşılaştırma modelindedir. Veri toplama aracı olarak Wells (2003) tarafından geliştirilen, Tosun (2013) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış kimya algı ölçeğinden kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarından hareketle öğrencilerde oluşan olumsuz algıyı ortadan kaldırmaya ayrıca olumlu algıları da pekiştirmeye yönelik kimya dersi öğretim metod ve içeriğiyle ilgili farklı görüşler tartışılacaktır. Araştırma öğrencilerin kimya algılarındaki farklılıkların tespit edilmesi ve bu durumun nedensel kaynaklarını ortaya koyan örnek bir çalışma olarak ülkemiz alan yazınına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Algı, Kimya, Sınıf Öğretmenliği

SPOR İŞLETMELERİNDE ÇALIŞAN ANTRENÖRLERİN GENEL SINIZM DURUMLARININ İNCELENMESİ (GAZİANTEP İLİ ÖRNEĞİ)

Cemal GÜNDOĞDU

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, cemal.gundogdu@inonu.edu.tr

Tugay YILMAZ

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, tugayyilmaz027@gmail.com

ÖZET

Bu çalışma belediye fitness spor işletmelerinde çalışan antrenörlerin genel sinizm düzeyinin incelenmesi amacı ile yapılmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın evrenini Gaziantep ilinde fitness spor işletmelerinde çalışan antrenörler, örneklemini ise bu antrenörler arasından tesadüfi yöntemle seçilmiş 248 erkek, 50 kadın olmak üzere toplam 298 antrenör oluşturmaktadır.

Araştırma için veri toplama aracı, katılımcılarının demografik bilgilerini tanımlamaya yönelik araştırmacı tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu ve genel sinizm düzeyini ölçen Wrightsman (1992) tarafından geliştirilen “Genel Sinizm Ölçeği”, Türkçe’ye Erdost, Karacaoğlu ve Reyhanlıoğlu (2007) tarafından uyarlanmış hali kullanılmıştır.

Çalışma verilerinin çözümlenmesinde IBM SPSS Statistics 22 paket programı kullanılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlardan (Frekans, Ortalama, Standart Sapma, Yüzde) kullanılmış, ikili gruplar için T-Testi ve çoklu gruplar için One Way Anova kullanılmıştır. Yapılan istatistiksel çözümlenelerde güven aralığı %95 ve anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Çalışma sonucunda, araştırmaya katılan spor işletmelerindeki çalışan antrenörlerin genel sinizm düzeyini incelediğimizde bireylerin medeni durumu, yaşı, eğitim düzeyi ve çalışma yılının genel sinizm düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fitness, Spor İşletmeleri, Çalışan, Sinizm.

ARGUVAN LİNYİTİNİN SIVILAŞTIRMA VERİMİNİN BELİRLENMESİ

Aydan AKSOĞAN KORKMAZ

Öğr.Gr.v.Dr., İnönü Üniversitesi, aydan.korkmaz@inonu.edu.tr

İsmail BENTLİ

Doç.Dr., İnönü Üniversitesi, ismail.bentli@inonu.edu.tr

ÖZET

Kömür içerdiği organik ve inorganik bileşikler sebebiyle, sadece enerji ihtiyacının karşılanması yönünde değil, aynı zamanda kimyasal hammadde kaynağı olması bakımından da önem taşımaktadır. Bu nedenle kömürlerden katı ve sıvı yakıt veya kimyasal hammadde üretebilmek için piroliz ve sıvılaştırma gibi değişik prosesler denenmektedir.

Genel olarak kömür sıvılaştırması, yüksek sıcaklık ve basınç koşullarında kömürün hidrojen verici çözücü ve genelde katalizör kullanılarak serbest radikallere parçalanması ve bu radikallerin hidrojenle doyurularak hem sıvı yakıt hem de kimyasal hammadde üretilmesi olarak tanımlanabilmektedir. Kömürün sıvılaştırılması sonucunda elde edilen ürünler, çalışma koşullarına bağlı olarak genellikle yağlar, asfaltanlar ve preasfaltanlar olmak üzere üç ana gruba ayrılmaktadır.

Yağlar kömür sıvılaştırma ürünleri içinde en çok istenilen gruptur. Molekül ağırlığı 100-300 arasında değişmektedir. Yağlar genellikle eterler, tiyoeterler, polinükleer bileşikler ve bazik olmayan azot bileşiklerinden oluşmaktadır. Molekül ağırlığı 300-700 arasında değişen asfaltanlar ağırlıklı olarak fenoller, bazik azot bileşikleri ve eterler gibi mono-fonksiyonel bileşiklerden oluşmaktadır. Molekül ağırlığı 400-2000 arasında olan preasfaltanlar ise, çok fonksiyonlu bileşiklerden oluşmaktadır.

Bu çalışma Malatya-Arguvan linyit örneklerinin N₂ atmosferi ve katalitik olmayan koşullarda sıvılaştırılması sonucunda oluşan ürünlerin verimlerinin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, tüvenan kömürün sıvılaştırma deneyleri yapılmıştır. Elde edilen katı ve sıvı ürünlerin kısa analizi ve elementel analizleri yapılmıştır. Yağ ürününün bileşimi GC-MS ile belirlenmiştir.

Arguvan linyiti ile yapılan sıvılaştırma deneyleri sonucunda; tüvenan çar verimi %52,43, preasfaltan verimi %8,87, asfaltan verimi %8,33 iken yağ+gaz verimi %30,37 olarak belirlenmiştir. Sıvılaştırma ürünlerine ait kalorifik değerler; çarda 8175 kcal/kg, preasfaltan 8319 kcal/kg, ve yağ üründe 4400 kcal/kg olarak ölçülmüştür. Arguvan linyitinin sıvılaştırılması sonucunda elde edilen yağların GS-MS analiz sonuçlarına göre, önemli miktarda azulen ve türevleri, naftalin ve türevleri, bütildihidroksitoluen gibi hidrokarbon bileşiklerinden oluştuğu belirlenmiştir.

Sonuçta, düşük ısı değere sahip olan linyit kullanılarak daha değerli bir ürünün üretilmesinin sadece ülke ekonomisine daha fazla katkıda bulunmayacağı, aynı zamanda çevre için daha iyi olacağı önerilmiştir. Bununla beraber, teorik ve pratik olarak mümkün olan sıvılaştırma yönteminin ekonomikliğinin araştırılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Linyit, Sıvılaştırma, Asfaltan, Preasfaltan, Yağ, Çar

TARİHTE DEMOKRASİ İÇERİKLİ UYGULAMALARIN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDEKİ YERİ

Seyit TAŞER

Doç.Dr. NEÜ A.K.Eğitim Fak.

Demokrasi bir devlet biçiminden ziyade yönetim biçimi olarak şekillenmiştir. Aynı zamanda dünya tarihinde özellikle XVII. asırdan itibaren kavram olarak ifade edilmeye başlamıştır. Demokrasinin bazı gerekleri vardır. Bunlardan tamamı belki günümüz demokrasi ile idare olunan ülkelerde mevcuttur veya yine bazı devletler kendilerinde mevcut olduğunu iddia edebilirler. Daha eski tarihlere gidildiğinde ise, demokrasi kavramı olarak olmasa dahi bazı gerekleri uygulamada yer bulabilmekte idi. Özellikle de Türk İslam medeniyetlerinde başta insan hak ve hürriyetleri olmak üzere demokrasiye uygun karşılıklar vardı.

Bu çalışmanın amacı çeşitli sorular kapsamında ifade edilebilir. Bunlar; sosyal bilgiler eğitiminde öğretilen demokrasi kavramı yalnızca yakın dönem tarihsel süreci içerecek şekilde mi algılanıyor? Tarihsel süreçte çok daha eski tarihlere gidildiğinde Türk- İslam medeniyetinin ortaya koymuş olduğu demokratik uygulamalar bugün anlatılan demokrasi konusu içerisinde yeterli düzeyde ifade ediliyor mu? Güncel olarak okutulan ders kitaplarında 18.yy batı demokrasisi mi yoksa tüm tarihsel süreçte yer alan demokrasi tarihi mi veriliyor? Sorularının cevapları bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Araştırmanın yöntem bölümünde nitel bir araştırma metodu olan doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın dokümanlarını öğretmenlerin ve öğrencilerin temel kaynak olarak kullandıkları ve takip ettikleri 2018-2019 eğitim-öğretim yılında 4.- 5.-6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler ve 8. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinde kullanılan ders kitapları ve öğrenci çalışma kitapları oluşturmaktadır. Araştırma verilerinin analizi içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Demokrasi Eğitimi, Türk İslam Tarihi

SPOR TARAFTARLARININ TWITTER KULLANIM ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ: FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Mustafa KARADAĞ

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, SBF, mkaradag@firat.edu.tr

Talha HÜSEYİNKLİOĞLU

Yüksek Lisans Öğr., Fırat Üniversitesi, SBF, mkaradag@firat.edu.tr

Yüksel SAVUCU

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, SBF, ysavucu@firat.edu.tr

Ercan GÜR

Doç. Dr., Üyesi, Fırat Üniversitesi, SBF, egur@firat.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada; Fırat Üniversitesinde ki spor taraftarlarının Twitter kullanım alışkanlıkları ölçülmüş ve değerlendirilmiştir. Bunun yanı sıra sporun tarihsel gelişimi, hangi evrelerden geçerek ilgi ve endüstri alanı olduğu, spor ve taraftarlık kavramlarının ilişkisi, gelişen teknolojiler ile insan hayatına giren sosyal medya unsurunun, spor ve taraftarlık olgularını ne şekilde etkilediği gibi konular hakkında da ilgili literatürler taranarak gerekli bilgiler verilmiştir. Çalışmayı ön lisan ve lisans olmak üzere 40519 öğrencinin %2'lik bir kısmı oluşturmuş olup bu oranda 810 kişiye tekabül etmektedir. Çalışmamızda ise toplam 813 öğrenciye ulaşılmıştır ve bu katılımcılar rastgele örneklem yoluyla seçilip, anket uygulamasına tabi tutulmuştur. Mensubu olduğu spor kulübünün müsabakası hakkında Twitter uygulamasını ne sıklıkta, hangi durumlarda kullanıldığının analizleri yapılmıştır. Verilerin istatistiksel analizlerinin yapılmasında SPSS 21. 0 paket programından yararlanılmıştır. Gruplar arasında ki farklılıklar ki kare (X^2) testi ile açıklanmışken, Twitter kullanım alışkanlıkları ile spor takımına olan hayranlık ve aidiyet arasında ki ilişki, Spearman Korelasyon ($n=813$) ile ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Twitter, Fırat Üniversitesi, Taraftar, Spor, Sosyal Medya

INVESTİGATING OF THE TWITTER USAGE HABİTS OF SPORTS FANS: FIRAT UNİVERSİTY SAMPLE

ABSTRACT

In this study; twitter usage of sports fans that are measured and evaluated at Fırat University. In addition to this about such topic as the historical development of sport, becoming interest and industrial area of sport, the relationship of sport and being a fan concepts, advancing technologies entered the social media component of human life with sports and how it affects the experience of fans are given the necessary information by reviewing the literature. The study includes 2 percent of 40519 students that are the students of undergraduate program and associate degree program. This rate corresponds to 810 people. It has been reached to 813 people in our study. The participants are selected by random sampling and they have been conducted a questionnaire. As a member of a sports club, they have been asked about their usage of Twitter on sports competition of their club and in which cases they use it. 21. 0 SPSS package program is used for statistical analysis of the data. The differences between groups are described with Chi-square (X^2) test. The correlation between usage habit Twitter and a sense of belonging and admiration to a sports team have been demonstrated with Spearman's rank correlation ($n=813$).

Keywords: Twitter, Fırat University, Fans, Sports, Social Media

INVESTIGATION OF DNA BINDING ACTIVITIES OF COPPER (II) PHTHALOCYANINE COMPLEX CONTAINING 5-TERT-BUTYL-2- HYDROXYPHENOXY LIGANDS

Yrd. Doç. Dr. Ali ARSLANTAŞ

Biomedical Engineering Department, School of Engineering, Karabuk University, 78050, Karabuk,
Turkey email: arsoz33@gmail.com

Prof. Dr. M. Salih AGIRTAŞ

Department of Chemistry, Faculty of Science, Yüzüncü Yıl University, 65080,
Van, Turkey, email: salihagirtas@hotmail.com

ABSTRACT

In this study, the binding properties of copper (II) phthalocyanine complex bearing, 4-(5-*tert*-butyl-2-hydroxyphenoxy)-5-chlorophthalonitrile ligands with CT-DNA were investigated by using absorption titration, emission spectroscopy, cyclic voltammetry, gel electrophoresis in Tris-HCl buffer at pH 7.1. The findings of these techniques indicated that copper (II) phthalocyanine compound interacts with CT-DNA through intercalative binding mode. In addition to above methods, melting temperature and viscosity studies were performed to determine CT-DNA binding properties of the copper (II) compound in a buffer. The results showed that the phthalocyanine compound binds to CT-DNA via intercalation.

Keywords: Absorption spectra, DNA binding, Phthalocyanines, Gel electrophoresis

STEMM UYGULAMALARININ ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLER ÜZERİNE ETKİSİ

Fatma YAZAR

Öğretmen, İnönü Üniversitesi, yazar.fatma2016@gmail.com

Funda OKUŞLUK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, funda.gurer@inonu.edu.tr

ÖZET

STEM eğitimi Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik dallarını bir bütün olarak ele alan, disiplinler arası bir yaklaşımla kişilerin rekabet yeteneğinin, STEM okuryazarlığının ve 21.yy becerilerinin gelişimini sağlayan son derece yeni ve güncel bir programdır. STEM eğitimi dinamik bir yapıya sahip olup sürekli gelişmekte ve birçok farklı görüş barındırmaktadır. Tıp uygulamalarının STEM disiplinlerine entegrasyonunu konu alan STEM-Medicine (STEMM) yaklaşımı çalışmanın araştırma konusunu oluşturmaktadır. Bu amaçla üstün yetenekli öğrencilerin eğitiminde STEMM etkinliklerinin etkisini ortaya koymak için Malatya Bilim Sanat Merkezi'nde öğrenim gören farklı sınıf düzeylerindeki 14 öğrenciye Malatya İnönü Üniversitesinde bir hafta süreyle “STEM’le Genç Mühendis Beyinler” projesi kapsamında STEM yaklaşımına dayalı fen etkinlikleri yapılmıştır. Öğrencilere genel bilim, fen, mikrobiyoloji, sanat dersleri verilmiş, bu dersleri dikkate alarak kendilerine verilen problem durumlarına çözüm üretmeleri istenmiştir. Analitik ve çok kapsamlı düşüncelerini destekleyecek, Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematiğin bir arada kullanıldığı multidisipliner etkinlikler gerçekleştirilmiştir. İnönü Üniversitesi Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Laboratuvarı, tıp fakültesi mikrobiyoloji laboratuvarı ve fen-edebiyat fakültesi kimya laboratuvarlarında öğrenciler akademik çalışma ortamını deneyimlemiş, bilimsel bakış açısı kazanmaları ve fen kariyer bilinci geliştirmeleri desteklenmiştir. Etkinlikler sırasında öğrencilerin eleştirel düşünebilmelerine fırsat veren problem çözme becerilerini kullanarak, aktif olarak katılabilecekleri STEM tabanlı bir öğrenme ortamı oluşturulmuştur. Süreç boyunca öğrencilerin yaratıcılıklarını kısıtlayacak, özgün ürünler geliştirmelerini engelleyecek yönlendirmelerden kaçınılmıştır. Öğrenci merkezli olarak yürütülen derslerde öğretmenler rehber olarak süreci yakından izlemiş, müdahil olmamıştır. Öğrenciler kendi içinde görev dağılımını yaparak süreci yönetmişlerdir. Öğrencilerin süreç boyunca tasarladıkları ürünler, bilgi edinme ve ürün geliştirme defterleri, tuttukları günlükler nitel analize tabii tutularak bu etkinlik ve öğrenme ortamının öğrencilerin STEM ile ilgili görüşlerine etkisi belirlenmiştir. Araştırmada üstün yetenekli bireylerin eğitiminde STEMM yaklaşımının kullanılabilirliği alan yazın eşliğinde tartışılacaktır.

Araştırma İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Koordinasyon Birimi (BAP) tarafından SCD-2018-738 numaralı proje kodu ile desteklenmiştir.

Anahtar Sözcükler: *STEM, STEMM, STEM Eğitimi, Üstün Yetenekli Birey*

STRATEJİK YÖNETİM YAKLAŞIMI: ÜÇ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ STRATEJİK PLANLARI ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME

S. Mustafa ÖNEN

Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, mustafa.onen@inonu.edu.tr

Faruk Selahattin YOLCU

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi, faruksyolcu@gmail.com

ÖZET

Kuruluşların günümüzde küresel gelişmeler ve değişimler karşısındaki dayanıklılığı, işleyişlerine yönelik özenle oluşturulmuş vizyon ve misyon temelli bir yönetim anlayışına bağlıdır. Bu anlayışın eksikliği, kuruluşların ihtiyaçlarına yönelik olarak ani kararlar doğrultusunda hareket etmesine sebep olabilmekte ve kuruluşları zamanla plan ve programlardan uzak, belirsiz amaç ve hedeflere sahip kılabilenmektedir. Yerel yönetim kuruluşlarının kısıtlı olan kaynaklarını etkili ve verimli kullanabilmesi birçok yönetim tekniğinden faydalanmasını gerektirmektedir. Bu yönetim tekniklerinden biri, belki de en önemlisi stratejik yönetim yaklaşımıdır. Yerel yönetim kuruluşlarının yönetsel süreçlerini iyileştirmesi ile kaynaklarını etkili ve verimli kullanabilmesi, stratejik yönetimi ve dolayısıyla stratejik planlama uygulamasını gerektirmektedir. Ayrıca gerek dünyada, gerekse ülkemizde Yeni Kamu Yönetimi anlayışı çerçevesinde yönetsel süreçlerin stratejik önemi ve kullanım alanı giderek genişlemektedir. Genel anlamda kamu yönetimi alanında, özelde ise yerel yönetim kuruluşlarında 2000’li yıllarda atılan adımlar ve gerçekleştirilen yasal düzenlemeler, stratejik yönetim ve planlama anlayışlarını, bu kuruluşların işleyişlerinin adeta bir parçası haline getirmiştir. Bu yönde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ile nüfusu 50.000’in üzerindeki yerel yönetim kuruluşlarına, diğer kamu kuruluşlarında olduğu gibi stratejik plan hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir. Bu yasal düzenlemeler, kamu kuruluşlarının işleyişi ve performans denetimi açısından stratejik planlama uygulamalarının hukuki altyapısını oluşturmaktadır. Çalışmada ilgili yasal düzenlemeler kapsamında stratejik yönetim ve planlama uygulamalarının ülkemizdeki yansımaları ortaya konulmuş ve bu bağlamda İstanbul, Ankara ve İzmir Büyükşehir belediyelerinin son dönem planlarında yer verdikleri misyon ve vizyon unsurları karşılaştırmalı incelenmiştir. Bu karşılaştırma, stratejik planlamanın kuramsal eksenini dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamında incelenen büyükşehir belediyelerinin misyon ve vizyon ifadelerinin kuramsal açıdan gerektiği şekilde oluşturulup oluşturulmadığının tespiti “etkililik” odağında ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Stratejik Yönetim, Stratejik Planlama, Misyon, Vizyon, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Ankara Büyükşehir Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi.

STRATEGIC MANAGEMENT APPROACH: A COMPARATIVE STUDY ON STRATEGIC PLANS OF THREE METROPOLITAN MUNICIPALITY

ABSTRACT

Today, the resilience of organizations in the face of global developments and changes depends on a vision based on vision and mission based management. The lack of this understanding can cause organizations to act in line with the sudden decisions regarding their needs and can make

organizations with ambiguous goals and targets away from plans and programs in time. The effective and efficient use of the resources of the local administrations requires the use of many management techniques. One of these management techniques, perhaps most importantly, is the strategic management approach. The ability of local government organizations to improve their managerial processes and to use their resources effectively and efficiently results in strategic management and therefore strategic planning. In addition, the strategic importance of the managerial processes in the world and in the context of the New Public Management approach in the country and the field of use are gradually expanding. The steps taken in the public administration in general and in the 2000s in local government organizations in particular, and the legal regulations, have made strategic management and planning conception a part of their operations. In this direction, Public Financial Management and Control Law no. 5018, Metropolitan Municipality Law no. 5216, Special Provincial Administration Law No. 5302 and Municipality Law No. 5393, and local government organizations with a population of more than 50,000 have been obliged to prepare strategic plan as in other public institutions. These legal regulations constitute the legal infrastructure of the strategic planning practices in terms of the functioning of public institutions and performance audit. In this study, the implications of strategic management and planning practices in our country have been introduced within the scope of the relevant legal regulations and in this context, the mission and vision elements of the last period plans of Istanbul, Ankara and Izmir Metropolitan Municipalities were examined comparatively. This comparison is based on the theoretical axis of strategic planning. The determination of whether the mission and vision statements of the metropolitan municipalities examined within the scope of the study have been constituted as required by theoretically, has been addressed in the focus of effectiveness.

Keywords: Strategic Management, Strategic Planning, Mission, Vision, Istanbul Metropolitan Municipality, Ankara Metropolitan Municipality, Izmir Metropolitan Municipality.

SULU ÇÖZELTİDEN AĞIR METAL ve BOYAR MADDE GİDERİMİNDE VERMİKÜLİTİN KULLANILMASI

TURAN UYSAL

İnönü Üniversitesi, turan.uyisal@inonu.edu.tr

ÖZET

Hızla artan nüfus ve sanayinin gelişmesi çevre kirliliğini, dolayısıyla su kaynaklarının kirlenmesini beraberinde getirmiştir. Günümüzde içme ve kullanma suları içindeki ağır metaller ve boyar maddeler halk sağlığı için büyük tehlike oluşturmaktadır. Bu kirliliğin en önemli kaynaklarından birisi endüstriden kaynaklanan atık sulardır. Atık sulardan ağır metallerin giderimi için çeşitli fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtma yöntemleri kullanılabilir. Bu yöntemlerden atık su arıtımında maliyet düşüklüğü ve çevre dostu olması nedeni ile tercih edilen ve yaygın olarak kullanılan proseslerden birisi de adsorpsiyondur. Adsorpsiyon işleminde ise adsorban olarak en çok aktif karbon kullanılır. Fakat aktif karbon, ekonomik olarak temin edilebilen bir adsorban değildir. Bundan dolayı ağır metal gideriminde daha ucuz ve doğal ürünler adsorban olarak popüler hale gelmiştir. Aktif karbona alternatif olarak killer yaygın olarak kullanılmaktadır. Killer geniş yüzey alanları ve iyon değiştirme kapasitelerinin yüksek olmasının yanı sıra doğada bol bulunmaları ve ucuz olmaları nedeniyle tercih edilmektedir.

Bu çalışmada gerçekte çok geniş kullanım alanı olan vermikülitin ağır metal iyonları (Cr^{+3} , Pb^{+2} , Zn^{+2}) ve boyar madde (metilen mavisi) gideriminde kullanılabilirliğinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç için Kuluncak (Malatya) vermikülitleri aşındırma yıkama yöntemi ile yeterli saflığa ulaştırdıktan ve karakterize ettikten sonra atık sulardan Cr^{+3} , Pb^{+2} , Zn^{+2} ve metilen mavisi giderimi çalışmaları yapılmıştır. Ağır metal iyonları için yapılan deneysel çalışmalar sonucunda 100 mL toplam çözeltideki optimum adsorban miktarı 1 g, karıştırma süresi 2 saat ve pH 2,5 olarak belirlenmiştir. Buna göre maksimum adsorplama kapasitesi; kurşun için 15,81 mg/g, krom için 10,71 mg/g ve çinko için ise 9,18 mg/g olarak bulunmuştur. Metilen mavisi için 50 mL toplam çözeltideki optimum adsorban miktarı 0,5 g, doğal pH ortamında, karıştırma süresi 1 saat olarak belirlenmiştir. Buna göre maksimum adsorplama kapasitesi 7,4 mg/g olarak bulunmuştur. Sonuç olarak Kuluncak vermikülitleri diğer adsorbanlarla karşılaştırıldığında ağır metal ve boyar madde gideriminde adsorban olarak kullanılabileceği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Vermikülit, Adsorpsiyon, Ağır metal iyonları ve Boyar madde

18-25 YAŞ ARASI ERKEK OKÇULARIN BAZI FİZİKSEL PARAMETRELERİNİN SEDANter ERKEK SPORCULARLA KARŞILAŞTIRILMASI

Yüksel SAVUCU

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ Email: ysavucu@hotmail.com

Derya COŞKUN

Okçuluk Antrenörü, Elazığ Email: coskunderya761@gmail.com

Ali Serdar YÜCEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ Email: alsetu_23@hotmail.com

Mustafa KARADAĞ

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ Email: kent00023@hotmail.com

Serdar ORHAN

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ Email: sorhan23@gmail.com

Baha Engin ÇELİKEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Doktora Öğrencisi, Elazığ, bahaecelikel23@gmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, 18-25 yaş arası erkek okçuların bazı fiziksel parametrelerinin sedanter erkek sporcularla karşılaştırılması incelenmesidir. Çalışmada Elazığ Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Okçuluk Kulübüne devam eden okçular (n:23) ile daha önce herhangi bir spor branşında yer almamış aynı yaş grubu sedanter bireylerin (n:23) bazı fiziksel karşılaştırmaları yapılmıştır. Gruplara; yaş, boy, kilo, vücut kitle indeksi (VKİ), el pençe kuvveti, esneklik ve denge testleri uygulanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde aritmetik ortalama ve t testi kullanılmıştır. Çalışmada erkek okçuların boy, kilo ve beden kitle indeksi ortalamaları 179.0 ± 7.71 cm, 74.3 ± 9.44 kg ve 23.2 ± 2.49 , sedanter bireylerde ise 178.5 ± 5.57 cm, 71.8 ± 9.10 kg ve 22.7 ± 2.45 olarak bulunmuştur. Ayrıca erkek okçuların sağ el kavrama kuvveti, sol el kavrama kuvveti, sırt kuvveti değer ortalaması ve bacak kuvveti değer ortalaması sırasıyla 46.3 ± 7.52 , 43.8 ± 7.72 , 116.9 ± 17.7 ve 110.8 ± 25.9 derece, sedanter bireylerin ise sırasıyla 39.9 ± 6.75 , 38.8 ± 6.19 , 97.2 ± 24.7 ve 82.5 ± 24.2 derece olarak tespit edilmiştir. Çalışma sonunda erkek okçuların sağ el kavrama kuvveti, sol el kavrama kuvveti, sırt ve bacak kuvveti değerlerinin sedanter bireylere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Branşa özgü olarak uygulanan denge ve kuvvet çalışmaları ile teknik antrenmanın sporcularda el kavrama, sırt ve bacak kuvvetini artırdığı ve olumlu etki sağladığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Okçuluk, Sedanter, Fiziksel Parametre, Erkek.

ÖĞRETMENLERİN SINIF YÖNETİMİ YETERLİK DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Songül KARABATAK

Dr., Fırat Üniversitesi, s_halici@hotmail.com

Müslim ALANOĞLU

Fırat Üniversitesi, muslimalanoglu@gmail.com

ÖZET

Sınıf yönetimi, alanyazında genel olarak “ilişki yönetimi”, “zaman yönetimi” “öğretimin yönetimi”, “davranış yönetimi” ve “fiziksel düzen yönetimi” olmak üzere beş boyutta incelenmektedir. Öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterlikleri de bu boyutlarda kendilerini yeterli görmeleri ile açıklanabilir. Bu araştırmanın amacı öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterlikleri düzeylerini söz konusu boyutlar bağlamında incelemektir. Bu boyutların her biri öğrenci gelişim ve öğrenmesi için ayrı bir önem arz etmektedir. Dolayısıyla her boyutun gereklerinin sınıf ortamında sağlanması öğretmenin temel sorumluluklarından biridir. Bu anlamda bir öğretmenin etkili bir sınıf yönetimi davranışı sergileyebilmesi için sınıf yönetimi boyutlarını bilmesi ve bu boyutları sınıfların organik yapısına uygun bir biçimde ders anlatımı sırasında sınıfa tatbik edebilmesi gerekir. Tarama modelinde gerçekleştirilen bu çalışmada Elazığ ilinde görev yapan 143 öğretmenin görüşü alınmıştır. Öğretmenlerin sınıf yönetim yeterlik düzeylerini belirlemek için Elçiçek, Kinay ve Oral (2015) tarafından geliştirilen Sınıf Yönetim Yeterliği Ölçeği kullanılmıştır. Veriler normal dağılım sergilediği için, verilerin analizinde bağımsız gruplar t-testi ve ANOVA ile frekans, yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma gibi istatistikî tekniklerden faydalanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, öğretmenlerin sınıf yönetiminin davranış yönetimi boyutunda “orta düzeyde yeterli”, fiziksel düzen yönetimi boyutunda “yeterli” ve öğretim yönetimi, zaman yönetimi ve ilişki yönetimi boyutlarında da “çok yeterli” oldukları bulunmuştur. Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin sınıf yönetimi konusunda kendilerini yeterli gördükleri söylenebilir. Araştırma sonucunda cinsiyet, okul türü ve branş değişkenlerine göre öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterliklerinin bütün boyutlarda anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Öğretmenlerin sınıf yönetimi yeterliklerinin medeni durum değişkenine göre sadece zaman yönetimi boyutunda anlamlı farklılık gösterdiği ve evli öğretmenlerin bekâr öğretmenlere göre kendilerini daha yeterli buldukları ortaya çıkmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre araştırmacılara ve uygulayıcılara çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: sınıf yönetimi, sınıf yönetim yeterliği, öğretmen

ŞİZOFRENİDE İŞLEVSEL İYİLEŞMENİN PARAMETRELERİ NELERDİR?

Erman YILDIZ

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, erman.yildiz@inonu.edu.tr

ÖZET

Şizofrenide semptomların azalması ve relaps oranının azaltılması, hayatın işleyişini geliştirmeye katkıda bulunur, ancak bu işlevsel iyileşmeyi sağlamak için yeterli değildir. Şizofreni tanılı bireyler, günlük yaşam becerilerine, sosyal ilişkilere, aileleriyle ve çevreleriyle iletişim kurmada ciddi sorunlara sahiptir ve hastaların iyileşme sırasında bile hastalık öncesi işlevsel seviyelere dönemediği bilinmektedir. Şizofreni yönetimi, işlevsel iyileşmeye dayalı daha kapsamlı bir modele doğru evrilmektedir. İşlevsel iyileşme kavramı, klinik remisyona geçiş ve hastanın yaşamının birçok yönünü kapsar, bu da bir tanımlamaya dayanmayı ve güvenilir değerlendirme ölçütlerini geliştirmeyi zorlaştırır. Bu çalışmada şizofreni tanılı bireylerde işlevsel iyileşmenin parametreleri hakkında faydalı bilgiler sağlamak primer amaç olarak görülmelidir. Bu amaç doğrultusunda ulusal ve uluslararası literatür ilgili anahtar kelimeler kullanılarak taranmıştır. Çalışmaların başlığında ve özetinde yeterli bilgi bulunmadığında, gerekli veriler tam metinlerden elde edilmiştir. Bu gözden geçirme sürecinin tutarlı olmasını sağlamak adına, şizofrenide işlevsel iyileşmeye açık bir şekilde değinen çalışmaları ayıklamak için basit bir arama algoritması kullanılmıştır. İncelemeler kapsamında genel olarak şizofrenide işlevsel iyileşme sürecinin, yalnızca klinisyenler tarafından değil, aynı zamanda araştırmacılar, hastalar, bakım verenler ve ruh sağlığı politika belirleyicilerinin birlikte değerlendirmesine ihtiyacı olduğu, karmaşık ve çok boyutlu bir kavram olduğu görülmektedir. İşlevsel iyileşme kavramına ilişkin henüz malesef bir fikir birliği oluşmamıştır. Öte yandan ilgili alandaki uzmanların çoğu şizofreni hastalarının tedavisinde işlevsel iyileşmenin gerçekçi bir hedef olduğunu kabul etmişlerdir. Araştırmacılar işlevsel iyileşmenin, (a) çevresel faktörler, (b) stresli yaşam olayları, (c) madde bağımlılığı, (d) sosyoekonomik koşullar ve aile dinamikleri gibi çoklu faktörlerden etkilenebileceği bildirmiştir. Şizofreni tanılı bireylerde görülen negatif belirtilerin sosyal ve mesleki işlevselliği etkileyen dinamikler olduğu ve genel işlevselliği etkilediği görülmektedir. Damgalanma işlevselliği etkileyen bir diğer parametere olarak karşımıza çıkmaktadır. Şizofreni tanılı bireylerde işlevsel iyileşmenin sağlanması hususunda çevresel koşulları dikkate alan psikososyal müdahaleler (sosyal beceri eğitimi, aile terapisi, bilişsel rehabilitasyon, sosyal bilişsel eğitim vb.) ile farmakoterapinin (antipsikotikler) birlikte ele alınması gerektiği konusunda fikir birliği sağlanmış gözükmektedir.

Anahtar Kelimeler: Farmakoterapi, İşlevsel iyileşme, Psikososyal müdahaleler, Şizofreni.

ABSTRACT

Reducing symptoms and reducing the relapse rate in schizophrenia contribute to improving the functioning of life, but this is not sufficient to ensure functional recovery. Individuals diagnosed with schizophrenia have serious problems in communicating with their daily life skills, social relationships, family and environment, and it is known that patients cannot return to pre-disease functional levels even during recovery. Schizophrenia management is evolving into a more comprehensive model based on functional recovery. The concept of functional recovery goes beyond clinical remission and covers many aspects of the patient's life, making it difficult to rely on a definition and to develop reliable evaluation criteria. In this study, providing useful information about the parameters of functional improvement in individuals with schizophrenia should be seen as primary goal. For this purpose, national and international literature was scanned using the relevant keywords. When there is not enough information in the title and summary of the studies, the necessary data are obtained from full texts. In order to ensure the consistency of this review process, a simple search algorithm was used to extract studies that explicitly address functional improvement in schizophrenia. In general, it is seen that the functional recovery process in schizophrenia is a complex

and multidimensional concept in which not only clinicians but also researchers, patients, caregivers and mental health policymakers need the evaluation together. There has not been any unanimous agreement on the concept of functional recovery. On the other hand, most of the experts in the field recognized that functional recovery is a realistic goal in the treatment of schizophrenia patients. The researchers reported that functional recovery could be affected by multiple factors such as (a) environmental factors, (b) stressful life events, (c) substance dependence, (d) socioeconomic conditions and family dynamics. It is seen that the negative symptoms seen in individuals with schizophrenia affect the social and occupational functioning dynamics and affect the general functionality. Stigmatization is another parameter that affects functionality. It has been agreed that psychosocial interventions (social skills training, family therapy, cognitive rehabilitation, social cognitive training etc.) and pharmacotherapy (antipsychotics) should be considered together in order to provide functional recovery in individuals with schizophrenia.

Keywords: Functional recovery, Pharmacotherapy, Psychosocial interventions, Schizophrenia.

ŞİZOFRENİDE MOTİVASYONUN GENEL DOĞASI

Erman YILDIZ

Arş. Grv., İnönü Üniversitesi, erman.yildiz@inonu.edu.tr

ÖZET

Şizofreni, hedefe yönelik etkinlikleri engelleyen motivasyon eksiklikleri ile ilişkilidir. Şizofreni tanısı alan bireylerde farklı tiplerde motivasyon problemleri yaygın olarak görülmektedir. Ayrıca şizofreninin heterojen bir hastalık olduğu ve motivasyon problemlerinin nedenleri açısından, bireyler arasında farklılık gösterebileceği iyi bilinmektedir. Örneğin, bazı hastalar sosyal ilişkilerde yalnızlık veya sosyal etkileşimlerde derin bir ilgisizlik gösterirken, bazı hastalar sosyal bağlantılarla ilgilenir, ancak reddedilme korkusu veya sosyal kaygıya ilişkin endişeler nedeniyle sosyal etkinliklere girmekten kaçınılırlar. Şizofrenide motivasyon eksikliği hastalığın negatif bir belirtisi olarak değerlendirilmekle birlikte, hasta ve klinisyenlerin işlevsel sonuca ulaşmalarını zorlayan bir durumdur. Öte yandan şizofreni hastalarında motivasyonun klinik önemine rağmen, bu motivasyon eksikliklerinin doğası hakkındaki mevcut bakış açısı sınırlıdır. Bu çalışmada şizofreni tanılı bireylerin motivasyonları hakkında güncel kanıtların sağlanması ve bilginin entegrasyonu primer amacı oluşturdu. Bu amaç doğrultusunda ulusal ve uluslararası literatür ilgili anahtar kelimeler kullanılarak taranmıştır. Çalışmaların başlığında ve özetinde yeterli bilgi bulunmadığında, gerekli veriler tam metinlerden elde edilmiştir. Bu gözden geçirme sürecinin tutarlı olmasını sağlamak adına, şizofrenide motivasyonun doğasına açık bir şekilde değinen çalışmaları ayıklamak için basit bir arama algoritması kullanılmıştır. Değerlendirmeler kapsamında şizofrenide görülen motivasyon eksikliğinin, özellikle psikososyal işlevselliğin bozulması ile güçlü bir ilişki gösterdiği söylenebilir. Şizofreni tanılı bireylerde ilaç uyumunun yanı sıra diğer psikososyal tedavi faaliyetlerine yönelik daha az istek olduğu ve bunun doğrudan motivasyon ile ilişkili olduğu bildirilmektedir. Özellikle hastalığın prodromal dönemlerinde yaşanan motivasyon eksikliğinin yaygın bir durum olduğu dikkati çekmektedir. İncelemeler neticesinde motivasyonun genellikle içsel ve dışsal motivasyon olarak ele alındığı ve şizofrenide tedavi başarısı için içsel ve dışsal motivasyon entegrasyonunun rolü vurgulanmaktadır. Ayrıca şizofrenide sağlanan çeşitli alanlardaki motivasyon desteğinin sosyal işlevsellik, başarı, mesleki işlevsellik, günlük yaşam becerileri, tedaviye (farmakoterapi, psikososyal müdahaleler) uyum gibi kritik alanlarda önemli katkıları olduğunun altı çizilmektedir.

465

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, İçsel motivasyon, Dışsal motivasyon, Şizofreni.

ABSTRACT

Schizophrenia is associated with deficiencies in motivation that prevent targeted activities. Different types of motivation problems are common in individuals diagnosed with schizophrenia. In addition, it is well known that schizophrenia is a heterogeneous disease and may vary between individuals in terms of motivation problems. For example, some patients show deep indifference in social relationships in loneliness or social interactions, while some patients are interested in social connections, but they may avoid social activities due to fear of rejection or concerns about social anxiety. While lack of motivation in schizophrenia is considered as a negative symptom of the disease, it is a condition that forces patients and clinicians to achieve functional outcome. On the other hand, despite the clinical importance of motivation in schizophrenia patients, the current perspective on the nature of these motivational deficiencies is limited. In this study, the primary aim was to provide up-to-date evidence about the motivations of individuals diagnosed with schizophrenia and to integrate knowledge. For this purpose, national and international literature was scanned using the relevant keywords. When there is not enough information in the title and summary of the studies, the necessary data are obtained from full texts. In order to ensure the consistency of this review process, a simple search algorithm was used to extract studies that outlined the nature of motivation in schizophrenia. It can be said that the lack of motivation in schizophrenia has a strong relationship with psychosocial functioning. Individuals with schizophrenia have been reported to have less desire

for drug compliance as well as other psychosocial treatment activities, and this is directly related to motivation. It is noteworthy that the lack of motivation in the prodromal periods of the disease is a common condition. As a result of the investigations, the motivation is generally considered as internal and external motivation and the role of internal and external motivation integration for treatment success in schizophrenia is emphasized. In addition, it is emphasized that motivational support in various fields provided in schizophrenia has important contributions in critical areas such as social functioning, success, occupational functionality, daily life skills, treatment (pharmacotherapy, psychosocial interventions).

Keywords: Motivation, Intrinsic motivation, Extrinsic motivation, Schizophrenia.

SPOR EĞİTİMİ VEREN KADIN AKADEMİSYENLERİN KARIYER ENGELLERİNDE DEMOGRAFİK VE MESLEKİ ÖZELLİKLERİN ETKİSİ

Hülya BİNGÖL

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, hülya.bingol@inonu.edu.tr

Cemal GÜNDOĞDU

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, cemal.gundogdu@inonu.edu.tr

Şükrü BİNGÖL

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, sukru.bingol@inonu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırma spor eğitimi veren kadın akademisyenlerin kariyer engellerinin demografik ve mesleki göre incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evreni Türkiye’de BESYO ve Spor Bilimleri Fakültelerinde görev yapan 371 kadın öğretim elemanı oluşturmuştur. Örneklem seçimine gidilmeden evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmış ve 310 kişi ile araştırma tamamlanmıştır. Araştırmanın kapsayıcılık oranı %83.8’dir. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile Kadın Akademisyenlerin Kariyer Engelleri Ölçeği (2015) kullanılmıştır. Veriler sayı, yüzde ve ortalama olarak ifade edilmiş, analizde bağımsız gruplarda t testi ve ANOVA kullanılmıştır. Kadın akademisyenlerin kariyer engelleri algıları yaşa, medeni durum, çocuk durumu, mesleki unvan ve idari görev durumuna göre incelenmiş; yaşın, unvanın ve idari görevin ölçeğin tüm alt boyutlarında anlamlı farklılık oluşturduğu görülmüştür ($p<0.05$). Medeni durum ve çocuk durumu ölçeğin örgütsel koşullar ve kalıplaşmış önyargılar alt boyutlarında etkili olmakla birlikte, çocuğu olan ve bekar olan akademisyenlerin kariyer engeli algıları daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$).

Anahtar kelimeler: Kadın, akademisyen, kariyer, engel

AFGANİSTAN'DA SU SORUNU

Dr. Firoz FAOZİ

Kabil Devlet Üniversitesi öğretim üyesi Kabil /AFGANİSTAN

ffewzi@ku.edu.af

ÖZET

Orta Asya'nın en sorunlu ülkesi olan Afganistan sürekli savaş ve istikrarsızlıklarla anılmaktadır. Afganistan savaşını ve dış destekli iç kargaşayı meydana getiren reflekslerden biri de ülkedeki su sorunudur. Afganistan'da dünyaca tanınan nehirler bulunmaktadır. Hilmen, Amuderya, Kökçe başta olmak üzere, bu nehirlerdeki suyun kaynağı Himalaya ve Hindukuş dağlarından akan tatlı sulardır. Bahsi geçen Hilmen, Amuderya, Kökçe gibi zengin su kaynakları, Himalaya ve Hindukuş dağlarından akan tatlı sularını kontrol edememektedir. Elbette bunun muhtelif sebepleri bulunmaktadır. Bunca zengin su kaynaklarına rağmen maalesef ülkenin birçok vilayetinde içme suyu yoktur ya da çok zor şartlarda şehirler içme suyuna erişebilmektedir. Öyle ki ülkede yirmi yılı aşkın bir süre dere ve ırmak yataklarından su ihtiyacını gideren yerleşim bölgelerine rastlanmaktadır.

Halen birçok şehirlerde ya da köylerde insanların dere ve nehirlerden sağlıksız ve hijyenik olmayan koşullarda içme suyu ihtiyacı görmelerine mukabil, söz konusu şartları belli oranda iyileştiren kardeş ülke Türkiye'nin çalışmalarını anmadan geçemeyiz. Türkiye Cumhuriyeti, TİKA vasıtasıyla ülkenin birçok yerleşim merkezinde su kuyuları açarak Afgan halkına yardım elini uzatmıştır.

Bildirimizde Afganistan'ın zengin su kaynaklarına değinerek sözü edilen su kaynaklarından Afgan halkının ne oranda faydalanabildiği üzerinde duracağız. Halen su sıkıntısını derinden yaşayan birçok Afgan'ın yaşadığı zorluklara dikkat çekerek Türkiye Cumhuriyeti'nin bilhassa TİKA vasıtasıyla ülke geneline yaydığı su kuyuları hakkında bilgi vereceğiz. Kardeş ülke Türkiye'nin yaptığı fedakâr yardımların Afgan halkı üzerindeki izdüşümüne değineceğiz.

Anahtar Kelimeler: Afganistan, Türkiye, su, savaş, nehirler, su kuyuları.

SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTELERİNDEKİ AKADEMİSYENLERİN ÖRGÜTSEL SİNİZM VE BAĞLILIKLARININ İNCELENMESİ

Şükrü BİNGÖL

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, sukru.bingol@inonu.edu.tr

Hülya BİNGÖL

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, hulya.bingol@inonu.edu.tr

Nahit ÖZDAYI

Dr. Öğr. Üyesi, Balıkesir Üniversitesi, nahitozdayi@balikesir.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı spor alanında eğitim veren akademisyenlerin örgütsel bağlılık ve örgütsel sinizm algılarının incelenmesidir. Bu araştırmanın evrenini Fırat Üniversitesi ve İnönü Üniversitesi'nde akademik kadroda spor alanında eğitim veren akademisyenler oluşturmaktadır. Araştırmada kolayda örneklem yöntemiyle 51 akademisyene ulaşılmış ve anketler uygulanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket formu kullanılmıştır. Anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişilerin demografik özelliklerini ve çalışma durumlarını belirlemeye yönelik 7 soru, ikinci bölümde örgütsel bağlılık algısını belirlemeye yönelik 5'li likert formda 18 soru ve üçüncü bölümde örgütsel sinizm algısını belirlemeye yönelik 5'li likert formda 13 soru yer almaktadır. Veri analizi SPSS 16 paket programında yapılmıştır. Farklılık testlerinin parametrik veya nonparametrik test olup olmayacağını kararı Kolmogorov - Smirnov Testi ile belirlenmiştir. Test sonuçları kapsamında "p" değerlerinin %5 anlamlılık düzeyinde olmaması nedeniyle alt boyutların normal dağılım koşullarına uyduğu kararı verilmiştir. Parametrik testler olan t testi, ANOVA testi ve pearson korelasyon testine karar verilmiştir. Araştırma sonucunda devam bağlılığı ve davranışsal sinizm algıları arasında pozitif yönlü ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Akademisyen, Örgütsel Bağlılık, Örgütsel Sinizm.

TARİHİ YAPILARIN YENİDEN İŞLEV VERİLMESİNE YÖNELİK BİR YAKLAŞIM 'MALATYA HEKİMHAN(TAŞHAN) KERVANSARAYI VE HEKİMHAN HAMAMI ÖRNEĞİ'

Murat ŞAHİN

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü, ELAZIĞ, msahin@firat.edu.tr

Bahtiyar EROĞLU

Dr. Öğr. Üyesi, Konya Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü, KONYA, beroglu@selcuk.edu.tr

ÖZET

Tarihi yapılar, yüzyıllarca bu topraklarda yaşamış insanların kültürlerini, yaşantılarını, dönemin sosyo-kültürel ortamını ve sanat anlayışını günümüze aktaran en önemli mimari öğelerdir. Bu tarihi yapılar içerisinde özgünlüğünü günümüze kadar korumuş, mimari karakterini ve üslubunu bizlere yansıtan yapılar, bölgenin nirengi noktalarını oluşturmaktadır. Bu yapıların kültürel sürekliliğini sağlamak için korunarak gelecek nesillere aktarmak büyük önem arz etmektedir. Dönemin koşul ve şartlarına uyum sağlayamayarak atıl durumda olan ve yok olmaya yüz tutmuş yapıların sürdürülebilirliğini sağlamak için yeniden işlevlendirmek önemli bir mimari yaklaşımdır. Bu bağlamda yeniden işlevlendirme olgusu koruma alanında tarihi mimari değerlerin insanların geçmiş kültürleri ile bağlantı kurarak sürdürülebilmesine olanak sağlamaktadır. Atıl ve kullanım dışı kalmış tarihi yapıları yapısal ve mekânsal özgünlüklerine zarar vermeden, yapının ruhuna uygun şekilde yeniden kullanım imkânı sağlamak son derece önemlidir. Bu nedenle yapılara uygulanacak yeniden işlevlendirme çalışmalarında yapının sosyo-kültürel, mimari üslup ve değerlerine sadık kalınarak, çevresel değerlerin ve etkenlerin verileri ışığında bir bütünlük içerisinde karar verilmelidir. Bölgelerinin itibar yapıları olan tarihi anıtsal yapılara özgün işlevinden bağımsız yeni bir işlev önerildiğinde tarihi geçmişinin birikimlerine uygun ve ayrıca günümüz kullanıcılar için anlaşılabilir bir işleve sahip olması gerekmektedir. Bu çalışmada tarihi yapıların yeniden işlev verilmesi kapsamında, Malatya'nın Hekimhan ilçesinde bulunan Hekimhan(Taşhan) Kervansarayı ve Hekimhan Hamamı ele alınmıştır. İlçeye de ismini veren Hekimhan Kervansarayı XIII. Yüzyılın başlarında kervan yollarının güvenliği ve kervanlar için inşa edilmiş, Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminde aktif olarak kullanılmıştır. Kervansaray yapısı günümüzde özgün işlevinden farklı bir işlevle kullanılmaktadır. XVII. Yüzyılın başlarına tarihlendirilen Hekimhan Hamamı ise kervansaray yapısının doğu avlu duvarına bitişik olarak inşa edilmiş ve günümüzde herhangi bir işlevle kullanılmamaktadır. Çalışma kapsamında tarihi yapıların mimari ve yapısal özellikleri incelenmiştir. Ortaya çıkan veriler ışığında yapıların günümüz şart ve koşullarına uygun, yöre halkının benimseyeceği ve özümseyeceği yeni bir işlev önerisinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Koruma, Yeniden İşlevlendirme, Hekimhan(Taşhan) Kervansarayı ve Hekimhan Hamamı

AN APPROACH TO IMPROVING HISTORICAL STRUCTURES

'MALATYA HEKİMHAN(TAŞHAN) CARAVANSERAI AND HEKİMHAN BATH CASE'

ABSTRACT

The historical buildings are the most important architectural elements that have conveyed the cultures, experiences, socio-cultural environment of the people and the understanding of art to the present day. In these historical buildings, the buildings that have preserved their originality until today and reflect the architectural character and style to us, constitute the triangulation points of the region. It is of great importance to transfer these structures to future generations in order to ensure their cultural continuity. It is an important architectural approach to re-functionalize the structures that are idle and cannot adapt to the terms and conditions of the period and to ensure the sustainability of the structures that have been destroyed. In this context, the re-functioning phenomenon enables the historical architectural values in the field of conservation to be maintained by connecting with the people's past cultures. It is extremely important to allow the re-use of the intact and out-of-date historical structures without compromising their structural and spatial specificity, in accordance with the spirit of the structure. Therefore, it should be decided in the light of the socio-cultural, architectural style and values of the structure in the light of the data of environmental values and factors. When a new function is proposed that is independent of its original function, the historical monumental structures, which have their reputational structures, must have an understandable function for today's users. In this study, Hekimhan (Tashan) Caravansary and Hekimhan Baths in Hekimhan district of Malatya were discussed within the scope of re-functioning of historical buildings. Hekimhan Caravansary, which gave its name to the district, was built for the safety of caravan roads and caravans at the beginning of the 13th century and was used actively during the Seljuk, Ottoman and Republican periods. The caravanserai structure is now used with a different function than its original function. The Hekimhan Bath, which was dated to the beginning of the 17th century, was built adjacent to the east courtyard wall of the caravanserai structure and is not used with any function today. The architectural and structural features of historical buildings were investigated. In the light of the data obtained, a new function was proposed in accordance with the current conditions and conditions of the buildings.

471

Keywords: Conservation, Re-Functioning, Hekimhan Caravansary and Hekimhan Bath

TARIMIN FİNANSMANINDA SELEM YÖNTEMİ VE MUHASEBE KAYITLARI

SELEM METHOD IN FINANCING AGRICULTURE AND ACCOUNTING RECORDS

Sabri Burak ARZOVA

Prof. Dr., Marmara Üniversitesi, arzova@gmail.com

Bertaç Şakir ŞAHİN

Arş. Gör., Yıldız Teknik Üniversitesi, bertacsahin@yandex.com

ÖZET

Son yıllarda dünyada ve ülkemizde kullanımı artan faizsiz finansman sistemi, finansman yöntemlerinden faiz unsurunu çıkarıp kâr ve zarara katılım esasını ilke edinmiş ve geleneksel yöntemlere bir alternatif olmuştur. Geleneksel finansın dini hassasiyetleri karşılayamaması ve mikrofinans alanındaki eksikleri sebebiyle etkin bir şekilde ulaşamadığı farklı ekonomik etkinliklere ve sosyoekonomik seviyelere ulaşabilmesi de faizsiz finansman araçlarının bir diğer avantajı olmuştur. Bu ekonomik etkinliklerden biri de tarımdır. Tarımın Karakteristik özellikleri ve geleneksel finansman araçlarının tarımla uğraşan her kesime ulaşamaması sebebiyle geleneksel finansman yöntemlerinin tarımın finansmanı için yeterli olamayacağı bir gerçektir. Faizsiz finansman araçları felsefesi itibariyle bu açığı kapatarak tarımın finansmanında etkinliği sağlayabilecek özelliktedir.

Tarımın finansmanında kullanılabilecek faizsiz araçlardan biri de selemidir. Selem, finansmana ihtiyaç duyan tarım üreticisinin ürünlerinin peşin olarak satın alınması ve ürünlerin ileri bir tarihte teslim edilmesi sürecidir. Üreticiyi finansal anlamda rahatlatan selem uygulaması, İslamiyet'in erken dönemlerinden itibaren tarımın finansmanında sıklıkla kullanılan bir yöntem olmuştur. Dini, sosyal ve ekonomik hassasiyetlerle ortaya çıkan faizsiz bankacılık sisteminin de önemli bir parçası olmasına rağmen ülkemizde selem yöntemi yeterli gelişmeyi gösterememiştir. Çalışmamızda tarımda selem uygulamasının felsefesi ve uygulamasını tanıttık, selem riskleri ve çözüm önerilerinden bahsettikten sonra selem muhasebeleştirilmesini inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Selem, Tarımın Finansmanı, Faizsiz Finansman Araçları

ABSTRACT

Interest free financing system , which is increasingly used in the world and our country in recent years, has taken the principle of profit and loss participation by taking out interest from financing methods and became an alternative to the traditional methods. It is also another advantage of interest-free financing instruments that reaching different economic activities and socioeconomic levels which traditional finance can't reach because of can't meet religious sensitives and deficiencies about microfinance. One of these economic activities is agriculture. It is a fact that traditional financing methods can not be sufficient for the financing agriculture due to agriculture's characteristic features and traditional financing instruments can't reach to every part of agriculture sector. Interest free financing instruments are capable for financing agriculture by closing this gap with its philosophy.

One of the interest-free instruments that can be used in the financing of agriculture is selem. Selem is the process that products are purchased in advance from agriculture producer who need financing and products are delivered at a later date. The application of selem, which relieves the producer financially, has become a frequently used method of financing agriculture since the early days of Islam. Although it is important part of interest free banking that emerges with religious, social and economic sensitivities, selem method has not shown sufficient development in our country. In our work we will introduce philosophy and practice of the application of selem in agriculture, we will mention about the risks of selem and suggestions for solutions then we will examine the accounting records of the practice

Keywords: Selem, Financing Agriculture, Interest free Instruments

**TAŞKIN VE RİSK ALANLARININ COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ İLE İNCELENMESİ:
MUŞ İLİ KARNİ DERESİ ÖRNEĞİ****THE OBSERVATION OF THE FLOOD AND RISK AREAS VIA GIS: THE EXAMPLE OF
KARNİ STREAM OF MUS PROVINCE**

Abdurrahman EYMEN

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, ageymen@erciyes.edu.tr

Fatih Çağatay KAPLAN

Yüksek Lisans, Erciyes Üniversitesi, fatihkaplan61@gmail.com

ÖZET

Taşkınlar can ve mal kaybına neden olan doğal afetlerden birisidir. İnsanoğlu varoluşundan bu yana taşkın tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. Fakat bu felaketi kontrol edebilmek amacıyla araştırma ve mücadelesini sürdürme gelmişlerdir. Taşkınlar, ülkemiz de dâhil tüm dünyada etkili olmakta ve ciddi boyutlarda can ve mal kaybına neden olabilmektedir. Türkiye jeolojik yapısı itibari ile eğimi yüksek bir coğrafyaya sahiptir. Bu durum meteorolojik olayların jeolojik koşullarla birleşmesiyle doğal afet durumuna elverişli bir yapı oluşturmaktadır. Teknik olarak çoğu zaman afetlerin önlenmesi mümkün olmayıp gerekli önlemler alınarak oluşabilecek can ve mal kaybının asgari düzeyde tutulması yoluna gidilmelidir.

Bu çalışma ile coğrafi bilgi sistemlerinden (CBS) yararlanılarak sel felaketi yaşanması durumunda oluşabilecek en kötü senaryolar üzerinden risk alanları belirlenecektir. Böylece şehir planlamalarının bu senaryolar doğrultusunda yapılarak felaket anında maddi ve manevi kayıpların en aza indirilmesi sağlanabilecektir. Bu çalışmada uygulama, Karasu Nehri'nin bir kolu olan Karni Deresi'nin Muş ili Merkez ilçesinden geçen kısmında ki yapısal alanda yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sel, Taşkın, Doğal Afet, Coğrafi Bilgi Sistemleri, Muş, Karni Deresi

ABSTRACT

Floods are one of the natural disasters that causes loss of life and property. From existence, the human being has been facing threat of flood. Nevertheless, in order to control these disasters they have been kept on researching and struggling with them. Floods have been influential throughout the world, including our country and could be the cause of significant amounts of life and property losses. Due to its geological structure, Turkey has inclined geography. The meteorological events together with geological conditions, generate a situation is suitable for natural disasters. Technically it can't be possible to prevent natural disasters so that necessary precautions should be taken in order to minimize the losses.

With this study, risky areas in the worst scenario, will be determined in case of probable flood disasters by the help of GIS. Thus, providing city planning has been made in accordance with these scenarios, so that aims to minimize the risk of physical and intangible losses at disaster moment. The application in the study has been practiced in the structural area of the Karni Stream, is a branch of Karasu River, passing through central district of the Muş city.

Keywords: Flood, Natural Disasters, Geographic Information System, Muş, Karni Stream

TAVUK TÜYÜ LİFİ ÜRETİMİNDE ORTAYA ÇIKAN TÜY SAPI MATERYALİNİN MEKANİK ÖZELLİKLERİ

Müslüm EROL

Öğr. Gör., Bingöl Üniversitesi, merol@bingol.edu.tr

Nazım PAŞAYEV

Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, npasayev@erciyes.edu.tr

ÖZET

Günümüzde birçok üretim süreçleri ortaya volarize edilen veya edilmeyen çeşitli atıkların çıkmasına neden olmaktadır. Böyle üretim alanlarından biri de tavuk eti üretimidir. Tavuk eti üretiminde ortaya önemli miktarda tavuk tüyü ve tavuk iç organları gibi atıklar çıkmaktadır. Bu atıkların bir kısmı volarize edilmektedir. Ancak tavuk tüyünün önemli bir kısmı atık durumundadır ve gömme ve yakma yollarıyla imha edildiği için çevre kirliliğine neden olmaktadır. Buna göre de son 20 sene içerisinde tavuk tüylerinin sanayiye kazandırılması için çeşitli araştırmalar yapılmaktadır.

Bu kapsamda Erciyes Üniversitesi Tekstil Mühendisliği Bölümünde tavuk tüylerinde lif üretim teknolojisi geliştirilmiştir. Elde edilmiş liflerden ses ve ısı yalıtım amaçlı nonwoven yapılar üretilmesinin yanı sıra bu liflerden kışlık giysilerde dolgu malzemesi olarak yararlanılmasının da mümkün olduğu ve söz konusu liflerin ısı yalıtım özelliklerinin kaz tüyü ile kıyaslanabilir nitelikte olduğu ortaya çıkarılmıştır.

Tavuk tüyünden lif üretimi sırasında tüylerin omurgasını teşkil eden ve tüy sapı olarak adlandırılan materyal ayrıştırılmaktadır. Bir tavuktan elde edilen tüyün ağırlık açısından yarısını oluşturan tüy sapı materyali tarafımızdan incelenmiş ve bu materyalin önemli özelliklere sahip olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu özelliklerden tüy sapının ölçüleri 20-50µm olan hücresel içyapısı, materyalin hafifliği (0,9gr/cm³), hidrofil içeriği vs. gösterilebilir.

Bu çalışmada tavuk tüyü lifli üretiminde yan ürün olarak ortaya çıkan tüy sapı materyalinin mekanik özelliklerinin incelenmesi ile ilgili sonuçlar yer almıştır. Tavuk tüyü lifi üretim makinesinin çalışma özelliklerinden kaynaklanmak suretiyle elde edilen tüy materyali bütün değil, parçalar şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu parçaların uzunluk dağılımı, kalınlık ve çap dağılımı araştırılmış, parçaların mekanik özelliklerini ortaya çıkarmak amacıyla onlara çek-basma testleri uygulanmıştır. Testler Erciyes Üniversitesi TAUM'da yapılmıştır. Mekanik özelliklerle geometrik parametreler arasında bağlantı kurulmuştur. Araştırmaların sonuçlarından tüy sapı materyalinden kompozit malzemeler üretiminde yararlanılması mümkün görünmektedir.

Anahtar kelimeler: Tavuk tüyü, tavuk tüyü sapı, tüy sapı materyali.

DİRENÇ BANDI İLE YAPILAN DİNAMİK VE STATİK KUVVET EGZERSİZLERİNİN SOLUNUM FONKSİYONLARINA ETKİSİ

Öztürk AĞIRBAŞ

Bayburt Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor yüksekokulu, Antrenörlük Eğitimi
Bölümü, ozturkagirbas@bayburt.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı direnç bandı ile yapılan kuvvet egzersizlerinin solunum fonksiyonlarına etkisini incelemektir.

Materyal ve Metot: 19 sağlıklı ve gönüllü elit erkek boksörün katıldığı araştırmamızda, boksörlere 8 hafta süreyle ve haftada 3 gün olmak üzere, elastic ban tile dinamik ve statik kuvvet antrenmanları yaptırıldı. Egzersiz öncesi, ilk egzersiz sonrası ve 8 hafta sonunda son egzersiz sonrası solunum fonksiyonları Poly marka el spirometre cihazıyla ölçüldü. Sporcuların zorlu vital kapasiteleri (FVC), 1. saniyedeki zorlu ekspiratuar volüm (FEV1) ve zirve ekspiratuar akım (PEF) değerleri ölçüldü. Elde edilen veriler SPSS 22 for Windows programında incelendi. Verilerin dağılımları normal olmadığından dolayı Friedman ve Wilcoxon testleri kullanıldı. Sonuçlar .05 anlamlılık düzeyinde yorumlandı.

Bulgular: Dinamik kuvvet egzersizleri sonucunda solunum fonksiyon değerlerinde anlamlı bir fark görülmedi. Statik kuvvet egzersizleri sonucunda boksörlerin zorlu vital kapasiteleri anlamlı derecede azalırken kronik dönemde anlamlı arttığı, diğer solunum fonksiyon değerlerinde ise anlamlı bir fark olmadığı görüldü.

Sonuç: Araştırmada elastik band ile yapılan dinamik kuvvet egzersizlerinin elit boksörlerde solunum fonksiyonları üzerinde etkisi olmadığı, statik egzersizlerin ise sadece zorlu vital kapasiteleri üzerinde etkili olabildiği sonucuna ulaşıldı. Bunun nedeninin statik çalışmada, solunumdan sorumlu göğüs kaslarının, izometrik çalışmadan daha fazla etkilenmiş olabileceğidir. Araştırma üst düzey antrene olan elit boksörler üzerinde uygulandığından, yapılan çalışmanın etkisinin az olabileceğini düşündürmektedir. Bu nedenle farklı brans sporcuları ile sedanterler üzerinde de araştırılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Boks, Elastik Band, Kuvvet Egzersizi, Solunum Fonksiyon

YARATICI DRAMANIN TERAPÖTİK SÜREÇTE KULLANILMASI

Emine DURMUŞ

Doç.Dr. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, PDR Anabilim Dalı

emine.durmus@inonu.edu.tr

Terapötik süreçte profesyonelin kullandığı yöntem ve teknikler farklı okullara göre çeşitlilik göstermektedir. Terapötik süreçleri açıklayan yaklaşımların temel amacı bireyin rahatlaması, sorunlarını farklı bakış açısıyla değerlendirmesi ve farkındalık geliştirmesidir. Bu nedenle bu süreçte konuşmak, dinlemek kadar kullanılan tekniklerde önem kazanmaktadır. Danışanların kendi yaşamlarından, düşünce, duygu ve sorunlarından söz etmesi terapötik sürecin özünü oluşturur. Danışma sürecinde danışanın direnç göstermeden kendinden bahsetmesi beklenir, ama durum her zaman böyle olmaz. Danışan bazen desteğe, konuşmakta zorlandığı durumlarda cesaretlendirmeye ve danışmanın yönlendirmesine ihtiyaç duyar.

Grup alıştırmalarında liderin aldığı eğitimler ve sahip olduğu yaklaşıma bağlı olarak farklı alıştırma teknikleri kullanılmaktadır. Bu noktada yaratıcı drama danışma oturumlarında katkı sağlayacak bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır. Drama, insanın bütünüyle ilgilidir. İçten gelen fikirlerin, duyguların estetik ve ahlak kuralları dahilinde dışa vurumunu sağlayarak, bireyin sağlıklı gelişimini destekler. Drama; bireyin kendisi ve çevresindekilerle ilgili, fiziksel ve ruhsal, bireysel ve toplumsal, insanın gerçek durumu ve içindeki potansiyeli gibi bireyin bütününe kapsayan etkinliklerin tamamını içine almaktadır. Dramada yapılan roller kişilerin kendi karakter ve kimliklerinin etkilerini taşır. Dramada yapılan roller kişilerin kendi karakter ve kimliklerini diğerleriyle düşündükleri için deneyime derinlik katar. Öğrencilerin anlaşmazlıklar, öfkeli durumlarıyla başetme, problem çözme gibi çok çeşitli konu ile ilgili olduklarından duygusal bir kontrol sağlamaları ve sergilemeleri gerçekleşmektedir. Hikayeleri drametize etme anlarında tartıştıkları durum ve girdikleri roller ile değişik bakış açıları kazanmaktadırlar. Bir insan kendi kafasında ne olacağını düşünebilir, ama bireye farklı fırsatlar verildiğinde dünyaya başka bir gözle bakmayı öğrenecektir. Kişiler hikayelerden yaşamla ilgili gerçekleri çıkarttıklarında, yaşamı öğrenmeye başlayabilirler ve kendi duygusal yönlerini araştırmak için fırsatlar elde edebilirler (Freeman, Sullivan ve Fullton, 2003). Bu nedenle grup üyelerinin utangaçlık, öfke, saldırganlık, kendini ayarlama, problem çözme gibi konularda, duygusal kontrol sağlamasına katkıda bulunabilir.

Bu çalışmada, yaratıcı dramanın terapötik süreçte kullanılması ve bu kullanımın olumlu ve olumsuz etkileri lider, üyeler ve grup süreci açısından değerlendirilecektir. Çalışmada dramanın terapötik sürece etkileri alan yazında yapılan araştırma ve uygulamalar ışığında tartışılacaktır.

Anahtar kelimeler: Yaratıcı drama, danışma süreci, grup çalışmaları

**ALEV GECİKTİRİCİ ÇİNKO BORAT SENTEZİNDE REAKSİYON SÜRESİ VE
KARIŞTIRMA HIZININ ROLÜ**
**THE ROLE OF REACTION TIME AND STIRRING SPEED IN THE SYNTHESIS OF
FLAME RETARDANT ZİNC BORATE**

Yeliz İPEK

Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniv., yelizipek@munzur.edu.tr

ÖZET

Bor kaynakları açısından zengin olan ülkemizde, bor türevi kimyasallardan biri olan çinko borat, malzemelerin yanma dayanımını arttırmak için kullanılmaktadır. Yanma dayanımının artırılmasının yanı sıra; toksik gaz oluşumunu engelleme ve duman bastırma gibi özellikleri de bulunmaktadır. Güç tutuşur ürünlerin kullanılmasıyla; yangınlar tamamen önlenebilir, oda ya da binadan kaçış süresi uzatılabilir ya da söndürme ekibi gelene kadar yangının büyümesi önlenebilir.

Bu çalışmada, çinko borat sentezi yapılmış ve reaksiyon süresi ile karıştırma hızının sentezdeki rolü üzerinde durulmuştur. Reaksiyon süresi incelendiğinde ise 1 sa, 2 sa, 3 sa, 5 sa, 7 sa ve 14 sa süresince aynı koşullarda deneyler yapılmış ve sonuç olarak 5 sa'ten sonra reaksiyon ürününün kimyasal formülasyonunun yatışkın hale geldiği ve $2ZnO.3B_2O_3.7H_2O$ formülasyonuna sahip olduğu saptanmıştır. Reaksiyon süresinin çinko borat partikül boyutu üzerine etkisi incelendiğinde artan reaksiyon süresi ile tanelerin birleşmesinin kolaylaştığı ve aglomere olarak tane boyutunun büyümesine neden olduğu için daha yüksek ortalama tane boyutlarına ulaşılmıştır. Karıştırma hızındaki artışın ise yine çinko borat tozlarının tane boyutlarını arttırdığı ancak bu durumda optimum reaksiyonun süresinin düşürdüğü saptanmıştır (3 sa).

Anahtar kelimeler: Çinko borat, alev geciktirici, reaksiyon süresi, karıştırma hızı

ABSTRACT

In our country, which is rich in boron sources, one of the boron chemicals, zinc borate, is used to increase the burning resistance of the materials. In addition to increasing the burning resistance; preventing toxic gas formation and smoke suppression properties are also available. With the use of flame retardant products; fires can be prevented completely, escape time from room or building can be prolonged or fire can be prevented until extinguishing team arrives.

In this study, zinc borate synthesis was performed and the reaction time and the role of mixing speed in synthesis were emphasized. When the reaction time was examined, the experiments were carried out under the same conditions for 1 h, 2 h, 3 h, 5 h, 7 h and 14 h, and as a result, after 5 h, the chemical formulation of the reaction product became stable and had $2ZnO.3B_2O_3.7H_2O$ zinc borate formulation. When the effect of the reaction time on the zinc borate particle size is examined, higher mean particle sizes have been reached because of the combining of the grains and the agglomerated grains with the increased reaction time. The increase in mixing speed, increased the particle size of zinc borate powder but in this case, the optimum reaction time decreased (3 h).

Key words: Zinc borate, flame retardant, reaction time, stirring speed

ÇİNKO BORAT İLE İŞLEM GÖRMÜŞ PAMUKLU KUMAŞIN TERMAL DAVRANIŞI

THERMAL BEHAVIOUR OF COTTON FABRIC TREATED WITH ZINC BORATE

Yeliz İPEK

Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniv., yelizipek@munzur.edu.tr

ÖZET

Pamuk esaslı tekstil ürünlerinin iyi derecede yanma özelliğinin olması, bu ürünlerin en yakınımızda ve yaşamımızın her alanında yaygın olarak bulunması, bu ürünlerin yangınlarda büyük risk faktörü olmasına sebep olmuştur. Bu riski azaltmak için yanma esnasında zehirli gaz çıkarmayan ve tutuşma sıcaklığı yüksek olan tekstil ürünleri tercih edilmektedir. Isı ve alevden korunma gerektiren her türlü alanda güç tutuşur kumaşlar kullanmak veya kumaş üzerine çeşitli güç tutuşurluk işlemleri yapma gerekliliği son dönemlerde yeniden önem kazanmaya başlamıştır. Kumaşların yanma döngüsünü kırmak için birçok yol denenmiştir. Bu yollardan bir tanesi güçlü endotermik reaksiyonlar sonucu termal olarak ayrışabilen materyalleri kumaş liflerinin içerisinde kullanmaktır. Eğer bu reaksiyonlar sonucu yeterli ısı absorplanabilirse, lifin piroliz sıcaklığına ulaşılmamış olacak ve yanma gerçekleşmeyecektir.

Bu çalışmada pamuklu kumaş liflerine alev geciktirici olarak çok çeşitli alanlarda kullanılan çinko borat maddesi emdirilmiş ve kumaşın sıcaklığa karşı davranışları incelenmiştir. %100 pamuklu kumaş hazırlanan çinko amonyum borat kompleksi içerisine kısa bir süre daldırılıp emdirme yapıldıktan sonra, kurutma işlemi uygulanmıştır. Elde edilen ürünün termal davranışları ve ısı dayanımı DTA/TG cihazı ile test edilerek değerlendirilmiştir. Sonuç olarak; 162°C olan yanma sıcaklığı 420 °C'ye kadar yükselmiş ve yanma sırasında açığa çıkan ısı miktarı da kayda değer miktarda azalmıştır. Isıl işlem sonrası yanmadan kalan kül miktarı yüzdesi %3.7'den %18.8'e yükselmiştir.

Anahtar kelimeler: Pamuklu kumaş, çinko borat, alev geciktirici, DTA/TG analizi

ABSTRACT

The fact that cotton-based textile products have good burning properties and these products are found in the closest and in every area of our lives. This situation lead a big risk factor in fires. In order to reduce this risk, textile products which do not remove toxic gas during combustion and have high ignition temperature are preferred. The need to use flame-retardant fabrics in all areas requiring protection from heat and fire, or the need to perform various types of flame retardant on the fabric has recently gained importance again. Many ways to break the combustion cycle of fabrics have been tried. One of these ways is to use thermally decomposable materials as a result of strong endothermic reactions in fabric fibers. If sufficient heat is absorbed as a result of these reactions, the pyrolysis temperature of the fiber will not be reached and burning will not occur.

In this study, Zinc borate material which is used in various fields as flame retardant to cotton fabric fibers was impregnated and the behavior of the fabric against the temperature was investigated. After dipping the 100% cotton fabric in the prepared zinc ammonium borate complex and impregnating for a short time, the drying process was applied. The thermal

behavior and thermal resistance of the obtained product were evaluated by testing with DTA / TG device. As a result; The combustion temperature, which was 162°C, increased to 420 °C and the amount of heat released during combustion decreased considerably. The percentage of ash remaining after heat treatment increased from 3.7% to 18.8%.

Key words: Cotton fabric, zinc borate, flame retardant, DTA/TG analysis

ACCURATE ASSESSMENT METHOD OF THERMAL CONDUCTIVITY OF THE URANIUM OXIDE NUCLEAR FUEL PLATES

Tural MEHMETOĞLU

Amasya University, Taşova Vocational School, Amasya, Turkey

E-mail: turalmehmetoglu@yahoo.co.uk

ÖZET

Nükleer mühendislikte önemli problemlerden biri, nükleer yakıtların termal özelliklerinin teorik olarak doğru hesaplanmasıdır. Bu özelliklerden biri olan nükleer yakıtların termal iletkenliğinin hesaplanması için, literatürde birçok verimli deneysel ve teorik yöntemler bulunmaktadır [1-2]. Nükleer reaktörlerde yaygın olarak kullanılan uranyum oksit nükleer yakıt plakalarının termal iletkenliği için yeni bir değerlendirme yöntemi verilmiştir. Uranyum oksit nükleer yakıt plakalarının termal iletkenliğini hesaplamak için termal difüzyon ve isobarik öz ısı kapasitesine dayalı model uygulanmıştır. Burada izobarik özgül ısı kapasitesinin değerlendirilmesi için yeni bir analitik yöntem uygulanmıştır. Bu yöntem, düşük ve yüksek sıcaklık aralıklarında nükleer yakıt plakalarının termal iletkenliğini tahmin etmek için önemlidir. Elde edilen sonuçlara dayanarak, önerilen yöntemin, uranyum oksit nükleer yakıt plakalarının ısıl iletkenliğinin doğru bir şekilde değerlendirilmesine olanak sağladığını tespit ettik.

Anahtar kelimeler: Nükleer yakıtlar; termal iletkenlik; uranyum dioksit

480

ABSTRACT

One of the major problems in nuclear engineering is the theoretically accurate calculation of the thermal properties of nuclear fuels. For the calculation of the thermal conductivity of nuclear fuels, which are one of these properties, there are many efficient experimental and theoretical methods in the literature [1-2]. However, in most of these numerical methods, there are some limitations to their applicability, despite the large increase in calculation methods. In the last decade, we have to note that experimental estimates are more advanced compared to theoretical studies. A new evaluation method for thermal conductivity of uranium dioxide nuclear fuel plates is given which is widely used in nuclear reactors. To calculate the thermal conductivity of uranium dioxide nuclear fuel plates, model based on thermal diffusivity and isobaric specific heat capacity was applied. We introduce a new analytical method for the evaluation of isobaric specific heat capacity. The approximate approaches are important for estimating thermal conductivity of nuclear fuel plates in low and high temperature ranges. On the basis of the results obtained, that the proposed method allows us to accurately evaluate the thermal conductivity of uranium oxide nuclear fuel plates.

Keywords: Nuclear fuels; thermal conductivity; uranium dioxide

References

K. Fruzetti, C. J. Wood, Developments in nuclear power plant water chemistry. *Power Plant Chemistry*, 9(4), (2007) 209-215.

B. E. Prince, J. P. Peerenboom, J. G. Delene, *Survey of nuclear fuel cycle economics: 1970-1985* (No. ORNL/TM-5703). Oak Ridge National Lab., TN (USA), (1977).

TİKAGRELORÜN SIÇANLARDA KARDİYOVASKÜLER SİSTEM ÜZERİNDE YAPTIĞI DEĞİŞİKLİKLERİN ARAŞTIRILMASI

Belemir GÜLHAN

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Lisans Öğrencileri, Malatya, Türkiye.

Necip ERMİŞ

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Mehmet GÜNATA*

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Onural ÖZHAN

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Hakan PARLAKPINAR

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Nigar VARDI

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Azibe YILDIZ

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Ahmet ULU

İnönü Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü, Malatya, Türkiye.

Burhan ATEŞ

İnönü Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü, Malatya, Türkiye.

Şeyma YAŞAR

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıp Bilişimi Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

Ahmet ACET

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye.

* mehmet.gunata@inonu.edu.tr

ÖZET

Akut koroner sendrom (AKS) tanısı konulduktan sonra, iskemik komplikasyonları azaltmak ve tekrarlayan aterotrombozu engellemek için, mümkün olan en kısa zamanda antitrombotik tedavi başlanması önerilmektedir. Tikagrelor; P2Y₁₂ reseptörünü direkt inhibe ederek antitrombotik etkisi bulunan ve perkütan girişim yapılan AKS'li hastalarda yaygın olarak kullanılan stent trombozunu önlemede etkili yeni bir terapötik ajandır. Tikagrelor ile sıçanlar üzerinde yapılmış çalışmalarda, akut miyokard infarktüsü sonrasında gelişen mortalite riskini azalttığı da bildirilmiştir. Çalışmamızda, AKS'li hastalarda yaygın olarak kullanılan tikagrelor'un artan dozlarda uygulamasının sıçanların KVS'si üzerinde oluşturduğu değişiklikleri araştırmak için 28 adet sıçan kullanılarak basit randomize ve çift kör yöntemi ile kontrol, düşük doz tikagrelor (DDT), ve yüksek doz tikagrelor (YDT) grupları oluşturuldu. Kontrol grubu: Çözücü uygulanan grup; DDT grubu: 30 mg/kg dozunda tikagrelor'un 1 hafta boyunca günde tek doz oral olarak uygulandığı grup; YDT grubu: 30 mg/kg dozunda tikagrelor'un 1 hafta boyunca günde tek doz oral olarak uygulandığı grup olarak oluşturuldu. Çalışmanın 8. günü anestezisi altındaki sıçanlara karotis arter kanülasyonu yapıldı ve göğüse EKG elektrotları bağlanmak sureti ile EKG, kalp hızı (KH) ve kan basıncı (KB) tayin edildi. Kayıt alma

işlemleri sona erince kalp ve damar doku örnekleri alınarak histopatolojik ve biyokimyasal incelemeler yapıldı. Alınan kan örneklerinden ayrıca laktat dehidrogenaz (LDH), troponin ve total kreatin kinaz (CK) tayini yapıldı. KB (sistolik, diastolik, ortalama) ve KH açısından gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmadı. DDT grubunda EKG analizinde 4'ü blok olmak üzere toplam 5 aritmi gözlenmiş olup (%62.5) YDT grubunda 2 T negatifliği ve 3 blok görülmüştür. Çekilen EKG'de hem DDT hem de YDT grubunda QRS anlamlı şekilde azalmıştır. Damar dokusunda ve kalp dokusunda bakılan oksidan ve antioksidan parametrelerde anlamlı değişiklik görülmemiştir. Histopatolojik değerlendirmelerde parametreler yönünden deney grupları kontrol grubuna benzer bulundu. Serum biyokimya sonuçlarına göre YDT grubunda kontrol grubuna göre LDH ve CK değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı şekilde azaldığı görülmüştür. Yaptığımız bu deneysel çalışmaya göre; kalp ve damar biyokimyasında anlamlı değişiklik olmamasına rağmen; hem DDT hem de YDT grubunda aritmi ve dar QRS açısından kontrol grubuna göre istatistiksel olarak belirgin anlamlı değişiklikler görülmüştür. Sonuç olarak tikagrelor'un KVS üzerine aritmi açısından değişik düzeylerde olumsuz etkilerinin olduğu deneysel olarak saptanmış olup çalışmamız ileri deneysel ve klinik araştırmalar ile desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Tikagrelor, Kardiyovasküler sistem, Akut koroner hastalık, Oksidatif stres, Sıçan.

Teşekkür

Bu projemiz, TÜBİTAK 2209A Programı kapsamında desteklenmiştir.

TOKAT'IN ÇEYİZ SANDIKLARI

Dr. Mutlu ÖZGEN

E-mail: mutluozgen@yahoo.com

Tüm Anadolu'da olduğu gibi Tokat'ta da Anadan kıza manevi bir olarak bırakılan çeyiz sandıkları, belli bir geleneğin korunup saklandığı, hayata bağlanarak aktarıldığı bir “*gelenek çevresinin*” oluşmasına da ortam hazırlamıştır. Bu durum çeyiz sandıklarını geçiş dönemine özgü tören eşyası statüsünden kurtararak; bir geleneğin taşıyıcı unsuru olarak toplumda değer bulmasını sağlamıştır. Tokatta sandığın kendisi kadar içi de önemlidir. Çeyiz sandığının anadan kıza manevi bir miras unsuru olarak bırakılması, “*annemden yadigâr*” sözünün yaygınlığı çeyiz ve çeyiz sandığı etrafında ata kültürü merkezli bir uygulamanın varlığını da ortaya koymaktadır. Geçmişten günümüze çeyiz sandıkları Tokatta ailelerin sosyal, kültürel ve de ekonomik durumları gibi “*yaşamsal*” özelliklerini dışa vuran ayrıntılara da sahip olmuştur. Özellikle kent eşrafından olan aileler için, çeyiz sandığı “*asalet ve zenginliğin*” simgesi olarak kabul edilmiş, süslemelerine ayrı bir özen gösterilmiştir. Yapımında Hindistan *Servisi* gibi güzel kokulu ağaçların tercih edildiği sandıkların, dış yüzeyleri oyma ve işlemeli iken, sandık kapakları kalem işi ile süslenmiştir. Dönemin en seçkin sanatkarlarının eliyle süslenen bu sandıkları diğerlerinden ayıran en önemli husus ise; dış yüzeylerine yerleştirilen “*aynalarla*”, kapakları açılınca güvenlik amacıyla çalan “*çingiraklarıdır*”. Özellikle, aynalı çeyiz sandıkları, Tokat'ta gelinlik çağına gelen her genç kızın umudu ve rüyası olmuştur. Bu umut ve rüya “*aynalı sandık olmazsa ben gelin gitmem*” şeklinde, genç kızlar arasında dilden dile kuşaktan kuşağa, söylenerek ölümsüzleşmiştir. Anadolu'da “*Bereket ve Bolluğun*” simgesi olarak kabul edilen çeyiz sandıkları, Tokat'ta zengin ailelerin elinde birer sanat eserine dönüşmüştür. Çeyiz sandığı denilince; ilk akla gelen “*Kadına ait özel yaşamdır*”. Bu sebeple sandık herkesin önünde ve her yerde açılmaz; içindekiler de herkese gösterilmez. Bütün bu kurallar, çeyiz sandığının, kadına ait özel eşyaların muhafaza edildiği bir “*mahremiyet*” eşyası olarak nitelenmesine neden olmuştur. Geleneksel Türk Aile yaşantısında sandığın yerini “*yatak odası*” olarak belirlemiştir. Çeyiz sandığı sadece ailelerin şerefini değil aynı zamanda da “*Anadolu kadınının*” dertlerini paylaştığı bir “*dert ortağı*”, gurbette sıra ve ana baba özlemi çeken “*taze gelinlerin*” ise sırlarını anlattığı bir “*sırdaşı*” olmuştur. Bu düşünceden hareketle eskiden Tokat'ın eşraf ailelerince, uzak yerlere gelin olarak gidecek kızlarının sandığına mutlaka “*Gözyaşı Şişesi*” konulmuştur. Koca evinde aradığı huzur ve mutluluğu bulamayan genç gelinler; sandığındaki çeyizlerine bakarak baba evinde geçirdiği o güzel günleri anarken döktüğü “*özlem gözyaşlarını*” sandığındaki gözyaşı şişesinde saklamıştır. Şişenin muhafazası için de çeyiz sandıklarına özel bir bölme ilave edilmiştir. Eskiden Tokat ve çevresinde yaygın olan bu gelenek, değişen yaşam şartları ve tarzları sebebiyle günümüze aktarılamamıştır. Tokat'ta çeyiz sandıklarının hikayesi kadar, bu sandıklara işlenen motiflerin de ayrı bir yeri ve anlamı vardır. Sandıklarının dış yüzey süslemelerinde “*Kabara*” adı verilen sarı parlak çiviler kullanılarak “*Mihrap*” “*Mühr-i Süleyman*” ve “*Kandil*” motifleriyle bezenmiştir. Bahsi geçen bu detayları ile, tüm Anadolu'da olduğu gibi Tokat'ta da “*isimsiz kadınların yaşayan müzesi*” olmuştur çeyiz sandıkları.

483

Anahtar Kelimeler: Tokat, Çeyiz Sandığı, Gelenek, Miras, Kadın, Evlilik, Ata Kültü, Gözyaşı şişesi, Hindistan servisi, Avrat pazarı, Mühr-i Süleyman.

TOKAT'S DOWRY CHESTS

The dowry chests which has been a heritage transferred from mother to daughter in Tokat as well as across Anatolia prepared the setting for the formation of a “*tradition sphere*” securing the preservation and the transmission, via its link with life, of a certain tradition. By releasing the dowry chests from the status of ceremonial items specific to a transition period, this situation helped them to find their value in the society as the holder of a certain tradition. In Tokat, both the chest and its content are important. The fact that the dowry chest is left from mother to daughter as a spiritual heritage and the prevalence of the saying “a relic from my mother” reveals the existence of an ancestor culture practice around the trousseau and dowry chest. From the past to the present, the dowry chests in Tokat had details exhibiting the “*vital*” attributes of families such as their social, cultural and economic situations. Especially for urban notables, the dowry chest was regarded as the symbol of “*nobility and wealth*” and a special attention was paid to their decoration. Whereas the facings of the chests made from fragrant trees like Indian *cypress* were carved and embroidered, their covers were adorned with hand-drawn. The most important point distinguishing these chests decorated by the most remarkable artists of the period is “*the mirrors*” placed on facings and the “*rattles*” that knock out when the covers are opened, this for safety reasons. Especially, mirrored dowry chests were the hope and dream of every young girl in Tokat. This hope and dream have become immortalized in the saying “I won't marry if there is no mirrored chest” from one generation to the next, from mouth to mouth among young girls. The dowry chests, which are accepted as the symbol of “*Abundance and Blessing*” in Anatolia, have become a work of art in the hands of rich families in Tokat. When the dowry chest is called; the first thing that comes to mind is “Women's private life.” For this reason, the chest will not be opened in front of everyone and everywhere; the contents are not shown to everyone. All these rules have led the dowry chest be qualified as a kind of “privacy” item in which women's private belongings are kept. In the traditional Turkish family life, the place of the chests was defined as the “*bedroom*.” The dowry chest has not only been the honor of families but also a “*companion*” for the “*Anatolian woman*” with which to share their troubles; and a “*confidant*” for “*young brides*” longing for home and for their parents to tell their secrets. With those in mind, families from the gentry in Tokat made it sure to put a “*Teardrop Bottle*” in the chests of their daughters going to distant places as a bride. Young brides who cannot find the peace and happiness they are looking for in their husband's house kept the “*longing tears*” they shed while looking to their trousseau in their chests and while longing for the good days back in family home in these bottles. A special compartment has been added to the dowry chests for the preservation of the bottle. This tradition, which was common in Tokat and its surroundings, could not be transferred to our day due to changing life conditions and styles. In Tokat, not only the story of the dowry chests, but the motifs that are handled in these chests have a different place and meaning. The facings of the chests are decorated with yellow bright nails named “*Kabara*” forming the motifs “*Mihrap*,” “*Mühr-i Süleyman*,” and “*Kandil*.” With these details in mind, dowry chests have been “*the living museums of unnamed women*” in Tokat as in all Anatolia.

Keywords: Tokat, Dowry Chest, Tradition, Heritage, Woman, Marriage, Ancestor Cult, Teardrop bottle, Indian cypress, Women's bazaar, Mühr-i Süleyman.

TOKAT'TA VAKIF GELİRLERİNDEN HİCAZ'A YAPILAN YARDIMLAR

Seyit TAŞER

Doç.Dr. NEÜ. A.K.Eğitim Fakültesi

Çelebi Mehmed zamanında 14. Asırda Mekke ve Medine'ye maddi ve manevi yardım maksadıyla kervanlar gönderilmeye başlanmıştı. Bu yardımlar Sürre Alayı olarak isimlendirilmişti. Sürre alayları dışında bazı vakıf gelirlerinin de yardım maksadıyla Hicaz'a gönderildiği belgelerden anlaşılmaktadır. Hicaz'a vakıflardan yapılan yardımlara Tokat'taki ilmi müesseselerden elde edilen vakıf gelirleri de katkı sağlamıştı. Örneğin Tokat'taki Hatuniye Evkafı fazlasından bir miktar paranın Mekke'deki Müslüman ve fakara insanlara gönderildiği anlaşılmaktadır. Yine Tokat'taki Ulucami ve hanlardan da kalan miktarın Medine'deki fukaraya gönderilmiş olması söz konusudur.

Osmanlı Devleti fetihlerle topraklarını genişletirken, fethedilen yerlerden elde edilen gelirler bölgenin gelişmesi için harcanmaktaydı. Zira devlet imar ve iskân faaliyetleri ile şehirleri yeniden inşa ediyordu. Bu süreçte vakıf sisteminin de önemli bir rolü vardı. Vakıf sisteminde elde edilen gelirler vakfedilmekte ve vakıflar aracılığı ile eğitim ve kültürel faaliyetler de yürütülmekteydi. Bu maksatla gerek devlet adamları gerekse saray erkânı veya padişahın validesi veya eşleri de vakıflar kurmakta, hayır eserlerine yardımda bulunmaktaydılar. Bu çalışmada Tokat'ta yapılan bu tarz yardımların Hicaz'a gönderilenlerinden bahsedilerek fedakârlığın ve yardımlaşma duygusunun tarihsel örnekleri sunulmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tokat, Yardım, Hicaz, Vakıf

AID FROM TOKAT'S FOUNDATION REVENUES TO HICAZ

During Çelebi Mehmed's 14th century, caravans were started to be sent to Mecca and Medina for material and spiritual help. During this period the people of Hijaz were not in good condition financially. The sultans themselves were not able to visit the Hijaz. Because state affairs could be disrupted and political stability could be deteriorated. But their hearts were in Hijaz. For this purpose, the Suriye Regiments were sent to the Hicaz as a material and spiritual message. These sensitivities of the Ottoman State men, especially the sultans, continued to increase in the following years. It is understood that some foundation incomes other than the surrender regiments were sent to Hicaz for the purpose of help. These included scientific institutions in Tokat. According to the documents in the Prime Ministry Ottoman Archives, for example Hatuniye Evkafi in Tokat is understood to have sent some amount of money to Muslims and disadvantaged people in Mecca. It is also the case that the amount remaining in the Ulucami, the Arabkir Mosque and the Hans in Tokat was sent to the fugitive in Medina.

While the Ottoman Empire widened its lands with conquests, the revenues obtained from the conquered places were spent for the development of the region. Because the state was going on its way by building and housing. At this point, the foundation system was inaugurated. The proceeds obtained were donated and education and cultural activities were carried out through foundations. For this purpose, the statesmen, the palace or the sultan, or the wives of the sultan established foundations and helped with charitable works.

Key Words: Tokat, Aid, Hicaz, Foundation

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİNİN EĞİTİME YANSIMALARI

Emine Meliha KURTDAS

Dr. Öğr. Üyesi İnönü Üniversitesi emine.kurtdas@inonu.edu.tr

ÖZET

Cinsiyet, kadın ve erkek arasında var olan biyolojik farklılıkları anlatan bir kavramdır. Kültürel bir kavram olan toplumsal cinsiyet (gender) ise, toplumun kadına ve erkeğe biçtiği değer ve rolleri, kadın ve erkek arasında var olan toplumsal farklılıkları ve eşitsizlikleri anlatmaktadır. Dolayısıyla kadın ve erkek olmak, biyolojik bir durumun ötesinde toplumda çeşitli statü ve rollere sahip olmak anlamına gelmektedir. Sahip olunan statü ve roller, birtakım hak ve sorumlulukları da beraberinde getirmektedir. Bu hak ve sorumluluklar kadın ve erkeği toplumda farklı konumlandırmakta ve çeşitli eşitsizlik biçimleri oluşturmaktadır. Kadın ve erkek arasında oluşturulan bu toplumsal eşitsizlik biçimlerinden biri de eğitim alanında görülmektedir. Eğitim alanında çeşitli eşitsizlik biçimleri vardır ve bu eşitsizlikler bütün toplumlarda görülen bir durumdur. Cinsiyete dayalı eşitsizlikler bunların başında gelmektedir. Toplumsal cinsiyet temelli eğitim eşitsizlikleri, toplumun erkek ve kız çocuklarına yüklediği anlam ve onlardan beklentileri söz konusu olduğunda ortaya çıkmaktadır. Hemen hemen bütün toplumlarda erkeğin statüsünün kadından daha yüksek olması, erkek çocukların eğitim alanında kız çocuklara göre daha öncelikli olmasına neden olmaktadır. Ülkemizde de öğrenim hakkı öncelikli olarak erkek çocuklara verilmekte, kız çocuklar bu konuda daha geri planda kalmaktadır. Çünkü toplum erkeklerden başarılı, güçlü ve atik olmayı beklemekte ve onu kamusal alana yerleştirmektedir. Kadınlardan ise itaatkâr, becerikli ve hamarat olmasını istemekte ve onu özel alana yani ev ve çevresine yerleştirmektedir. Dolayısıyla bireyleri hayata hazırlayan ve toplumsal konumlarını belirlemede önemli bir araç olan eğitim hakkı ve önceliği erkeklere verilmektedir. Bu durum kız ve erkek çocuklar arasında önemli eşitsizlikler yaratmakta, ailelerin kız çocuklarını okula gönderme ve eğitim yaşamlarını devam ettirme konusunda eşitsiz davranmalarına neden olmaktadır. Ancak toplumların gelişmesi, erkek ve kadın ayırt edilmeden topyekûn mücadeleyi zorunlu kılan bir durumdur. Bu nedenle hemen her alanda olduğu gibi eğitim alanında da toplumsal cinsiyet temelli eşitsizliklerin önüne geçilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyet, toplumsal cinsiyet, eğitim, eşitsizlik.

ANALYTICAL CALCULATION OF THE MODIFIED HEAT TRANSPORT FUNCTION ARISING FROM ELECTRONIC THERMAL CONDUCTIVITY EVALUATIONS

Tural MEHMETOĞLU

Amasya University, Taşova Vocational School, Amasya, *Turkey*; turalmehmetoglu@yahoo.co.uk

ÖZET

Temel teorik yaklaşımlar, elektrik ve elektronik teknolojisinde kullanılan malzemelerin termal özelliklerinin araştırılmasında önemli bir rol oynar [1-3]. Eğer teorik yaklaşımlar ve ya nihai sonuçlar doğru ise analitik yaklaşım, deneysel olarak ölçülebilir değerlerin doğruluğu için önemli parametreler olabilir. Bu çalışmada, binom açılım teoremi ve özel fonksiyonlar temelinde elektronik termal iletkenlik değerlendirmelerinde ortaya çıkan modifiye ısı taşıma fonksiyonunun analitik hesaplanması için matematiksel bir yaklaşım geliştirdik. Teorik yaklaşımlar, düşük ve yüksek sıcaklık aralıklarında ikili alaşımların termal iletkenliğini incelemek için önemli bir yaklaşımdır. Alüminyum-bakır, alüminyum-magnezyum, bakır-altın, bakır-nikel, bakır-paladyum, altın-gümüş, altın-paladyum, altın-gümüş, demir-nikel ve gümüş-paladyum alaşımlar referans sistemleri olarak yaygın olarak kullanılmaktadır. Isı modifiye taşıma fonksiyonunun doğruluğunu belirlemek için analitik formül elde edilmiştir. Analitik ve sayısal sonuçların karşılaştırması, elde edilen formülün mevcut problem için en uygun yaklaşım olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Termal iletkenlik; alaşımlar; ısı taşıma fonksiyonu

487

ABSTRACT

Fundamental theoretical approaches play an important role in the investigation of the thermal properties of materials used in electrical and electronic technology [1-3]. If the attractive results from the theoretical approaches or the final results prove to be of a simple analytical form, this can thus be key parameters for the accuracy of the experimentally measurable values. In this work, we have introduced a mathematical approach for analytical computing of the modified heat transport function arising from electronic thermal conductivity evaluations on the basis of binomial expansion theorem and special functions. The theoretical approaches are important for studying thermal conductivity of binary alloys in low and high temperature ranges. It is widely used as a reference systems aluminum-copper, aluminum-magnesium, copper-gold, copper-nickel, copper-palladium, gold-silver, gold-palladium, gold-silver, iron-nickel, and silver-palladium. Analytical formulae have been obtained for estimating the accuracy of heat transport function. Comparisons of analytical and numerical results show that the obtained formula is the optimal approach for the present problem.

Keywords: Thermal conductivity; alloys; heat transport function

References

1. C. Y. Ho, M. W. Ackerman, K.Y. Wu, S. G. Oh, T. N. Havil, Thermal conductivity of selected binary alloy systems, *J. Phys. Chem. Ref. Data*, 7(1978) 959.
2. P.G. Klemens, Deviation from Matthiessen's Rule and Lattice Thermal Conductivity of Alloys, *Austral. J. Phys.*, 12 (1959) 199.
3. J.A. Birch, W.R.G. Kemp, P.G. Klemens and R.J. Tainsh, The Lattice Thermal Conductivity of Some Gold Alloys, *Austral. J. Phys.* 12 (1959) 455

GELENEKSEL YAPILARIN EKONOMİK GETİRİLERİNİN MİMARİ ÖZELLİKLER BAĞLAMINDA İRDELENMESİ

EXAMINATION OF THE ECONOMIC PROPERTIES OF TRADITIONAL STRUCTURES IN THE CONTEXT OF ARCHITECTURAL PROPERTIES

Tuba Nur OLGUN

Arş. Gör., Fırat Üniversitesi, tnbaz@firat.edu.tr

ÖZET

Uygarlık tarihi kadar eskiye dayanan yapı inşa etme eylemi, barınma, zararlı dış etkenlerden korunma ve aidiyet hissetme gibi farklı birçok nedenle gelişmiş ve günümüze kadar ulaşmıştır. Öncelikle temel ihtiyaçlara yönelik olarak inşa edilen yapılar, zamanla değişmiş ve süreç içinde yaşanan teknolojik gelişmelerle birlikte farklı bir boyut kazanmıştır. Bu bağlamda uzun yıllar boyunca üretilmeye devam eden geleneksel yapılar, yerlerini modern yapılara terk etmeye başlamıştır.

Geleneksel yapılar; yapım teknikleri, malzeme, mekân nitelikleri ve bir araya gelerek oluşturdukları yerleşim dokularının özellikleri bakımından kolay tasarlanabilir ve inşa edilebilir tasarımlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak zamanla yaşama kültüründeki değişimler ve buna bağlı olarak ihtiyaçların değişmesiyle birlikte, teknolojik gelişmeler de takip edilerek geleneksel yapıların yerine yapım tekniği, malzeme, mekân nitelikleri ve içinde yer aldıkları yerleşim dokuları bakımından daha gelişmiş ancak tasarımında ve inşasında daha fazla uzmanlık gerektiren yapılar ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda yapılan çalışmanın amacı, geleneksel yapıları farklı yönlerden ele alarak ekonomik anlamda ortaya koydukları kazanımları, mimari nitelikler ışığında irdelemek; bu sayede söz konusu yapıların, ekonomik olarak modern yapı tasarımına katkı koymasını sağlamaktır.

Çalışma kapsamında geleneksel yapıların temel özellikleri ele alınarak dünyadan ve ülkemizden örneklerle birlikte detaylandırılacak; söz konusu özelliklerin ekonomik anlamda gerek kullanıcılarına, gerekse genel olarak insan yaşamına getirileri tartışılacaktır. Çeşitli örnekler üzerinden geliştirilecek olan tartışmalar sonucunda elde edilen bulgular ışığında, günümüz modern yapılaşmasının ekonomik olarak geliştirilmesine yönelik öneriler getirilecektir. Bu anlamda yapılan çalışmanın, geleneksel yapıların önemine vurgu yapacağı ve bu yapıların ekonomik getirilerinin tartışılmasının, modern yapı tasarımlarını da olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geleneksel yapılar, Ekonomi, Mimari özellikler.

ABSTRACT

The construction of buildings that are as old as the history of civilization has been developed and survived for many different reasons such as sheltering, protection from harmful external factors and feeling of belonging. Firstly, the structures constructed for the basic needs have changed with time and gained a different dimension with the technological developments in the process. In this

context, the traditional structures, which have continued to be produced for many years, have begun to leave their places to modern buildings.

Traditional structures can be easily designed and constructed as designs in terms of their construction techniques, materials, space qualities and the characteristics of the traditional settlements they form. However, with the changes in the culture of life in time and with the changes in the needs, technological developments have been followed, and instead of the traditional structures, structures which are more developed in terms of construction technique, materials, space qualities and settlement tissues in which they are involved, but which require more expertise in their design and construction have emerged. In this context, the aim of the study is to examine the traditional structures in different aspects; examining the economic achievements in the light of architectural qualities; In this way, it is to ensure that these structures contribute to the modern design of the structure.

Within the scope of the study, the basic features of traditional structures will be elaborated together with examples from the world and our country; the economic characteristics of users in question, both in general and the human life in general will be discussed. In the light of the findings obtained as a result of the discussions that will be developed over various examples, suggestions will be made for the economic development of today's modern construction. In this sense, it is thought that the study will emphasize the importance of traditional structures and the economic returns of these structures will have a positive effect on modern building designs.

Keywords: Traditional buildings, Economy, Architectural features.

GRİ İLİŞKİSEL ANALİZ YÖNTEMİ İLE TUFAL KATKILI HARÇLARIN OPTİMİZASYONU

Erdoğan ARICI

Oğuzhan KELEŞTEMUR

Fırat Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Elazığ, Türkiye

earici1@firat.edu.tr, okelestemur@firat.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, harç numunelerinde atık vaziyetteki çelik tufalinin kullanımının basınç dayanımına ve kılcallık katsayısına etkisi incelendi. Deney serilerinin belirlenmesinde Taguchi ortogonal dizininden faydalanıldı. Deney serileri dört faktörlü L_{16} Taguchi ortogonal dizinine göre belirlendi. Bu faktörler; ince tufal, iri tufal, su/çimento oranı ve çimento dozajıdır. Deneysel verilerin analizleri Gri ilişkisel analiz metoduyla yapıldı. Analizler sonucunda basınç dayanımı ve kılcallık katsayısı için optimum değer belirlendi. Ayrıca her faktörün deney sonucu üzerindeki etki oranlarının belirlenmesi amacıyla Varyans (Anova) analizi yapıldı. Yapılan deneysel çalışma sonucunda Gri ilişkisel analizle optimizasyonun bu tip çalışmalarda faydalı olacağı kanaatine varıldı.

Anahtar Kelimeler: Gri ilişkisel analiz, Basınç dayanımı, Capillarity coefficient, Tufal, Harç

490

OPTİMİZATION OF MORTARS WITH SCALE BY GRAY RELATIONAL ANALYSIS

ABSTRACT

In this study, the effect of the using of waste scale on the compressive strength and capillarity coefficient in the mortar samples was investigated. Taguchi orthogonal array was used to determine of the experiment series. The experiment series were determined according to the four-factor L_{16} Taguchi orthogonal array. These factors; fine scale, coarse scale, water/cement ratio and cement dosage. Grey relational analysis method was used for analysis of experimental data. As a result of the analyzes, optimum value was determined for compressive strength and capillarity coefficient. Furthermore, Variance (Anova) analysis was performed to determine the effect rates of each factor on the experiment result. As a result of the experimental study, it was concluded that optimization with grey relational analysis could be useful in such studies.

Keywords: Gray relational analysis, Compressive strength, Capillarity coefficient, Steel, Mortar

TAGUCHİ METODU İLE TUFAL İLAVELİ HARÇLARIN KILCALLIK KATSAYISININ ANALİZİ

Oğuzhan KELEŞTEMUR

Erdiñ ARICI

Fırat Üniversitesi, Teknoloji Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü, Elazığ,
Türkiye okelestemur@firat.edu.tr, earici1@firat.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmada, çelik endüstrisinde atık malzeme olarak ortaya çıkan tufal kullanılarak üretilen harç numunelerinin kılcallık katsayısı incelenmiştir. Deney serilerinin belirlenmesinde ve sonuçların analizinde Taguchi metodu kullanılmıştır. Deneysel tasarım aşamasında dört faktörlü L₁₆ ortogonal dizini seçilmiş ve seriler bu dizine göre hazırlanmıştır. Bu dört faktörden; ince tufal ve iri tufal dört seviyeli iken, su/çimento oranı ve çimento dozajı iki seviyelidir. Deneysel verilerin analizleri sonucunda optimum değer belirlendi ve doğrulama deneyi yapılarak analiz sonucu ile kıyaslandı. Ayrıca varyans analizi yapılarak her faktörün deney sonucu üzerindeki etki oranları belirlenmiştir. Yapılan analizler sonucunda Taguchi metodunun bu tip çalışmalarda başarı ile kullanılabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Taguchi metodu, Tufal, Harç, Kılcallık katsayısı, ANOVA

491

ANALYSIS OF THE CAPILLARITY COEFFICIENT OF MORTARS WITH SCALE BY TAGUCHİ METHOD

ABSTRACT

In this study, the capillarity coefficient of the mortar samples produced by using the scale that emerged as the waste material in the steel industry was investigated. Taguchi method was used to determine the experiment series and to analyse the results. In the experimental design phase, L₁₆ orthogonal array with four parameter was selected and the series were prepared according to this array. These four factors; the fine scale and coarse scale are four levels, the water/cement ratio and the cement dosage are two levels. The optimum value was determined as a result of the analysis of the experimental data and compared with confirm test. Furthermore, the effect rates of each factor on the test results were determined by variance analysis. As a result of the analyses, it has been observed that the Taguchi method can be used successfully in such studies.

Keywords: Taguchi method, Scale, Mortar, Capillarity coefficient, ANOVA

TURGUT ÖZAL HÜKÜMETLERİ DÖNEMİNDE SPORDA YERİNDEN YÖNETİM (13.12.1983- 30.10.1989)

Yahya DOĞAR

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, yahya.dogar@inonu.edu.tr

Giriş: Bu araştırmada, Türkiye Cumhuriyeti Turgut Özal Hükümetleri (13. 12. 1983 - 30. 10. 1989) döneminde, spor yönetiminde mevzuatta, ekonomik ve sayısal alanda meydana gelen değişme ve gelişmeleri, yerinden yönetim anlayışı ile ele alınarak incelenmiştir. Amaç, spor hizmetlerinin yerine getirilmesinde, karar alma ve kararı uygulama yetkisinin, mahalli yönetimlere ne kadar ve hangi alanlarda verildiğinin yol, yöntem ve usullerini ortaya çıkarmaktır. Spor hareketinin daha başarılı olması için güç ve karar verme yetkisinin alt kademelere ne kadar ve nasıl dağıtıldığını tespit etmektir.

Metod: Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak Turgut Özal hükümetlerine ait belgeler toplanmış ve doküman analizi yapılmıştır.

Bulgular: Sosyal adaletçi, rekabete dayalı ve serbest piyasa ekonomisini esas kabul eden Özal Hükümetleri, genel kamu idaresindeki aşırı merkezîyetçi anlayış yerine, mahalli idarelerin yetkilerinin artırılmasına yönelik ve devlet hizmetlerinin yürütülmesini kolaylaştırıcı mahiyette yeni prensipler öngörmüştür. Bu sebeple mahallî idareler, demokrasinin alt yapısını tamamlayan en önemli unsuru (Hükümetler ve Programları, C.III, s. 34) olarak ifade edilmiştir. Bu temel görüş ve prensipler çerçevesinde hükümet, birinci programında spor tesislerinin yetersizliğini ve bu eksikliğin süratle tamamlanmasını, şehir imar plânlarının hazırlanmasında spor sahalarına ve yeşil alanlara ağırlık verilmesini, bu maksatla mevcut plânlarda tahsis edilmiş yerlerden süratle faydalanılmasını, spor malzemesi imalâtının teşvik edilmesini, yurt içinde imalâtı mümkün olmayan malzemelerin ithal edilmesini ve bunun için ithalatı kolaylaştırıcı muafiyet imkanlarının sağlanmasını (Hükümetler ve Programları, C.III, s. 57) öngörmüştür. İkinci programda ise, birinci programla ilgili atıflar yaparak, zorluklara dayanıklı, kötü alışkanlıklardan arınmış, sağlıklı bir toplumun teşkilinde spora büyük ehemmiyet verilerek geçici değil, kalıcı ve köklü tedbirler alındığını ve bu maksatla yepyeni bir spor kanunu hazırlanarak yürürlüğe konulduğunu (Hükümetler ve Programları, C.III, s.100) ifade etmiştir. 1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile, özerk kabul edilen 1988 tarihli ve 3461 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu'nun Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunu (kanun seçimle ilgili hükümleri 4 yıl uygulanmamıştır) çıkarılarak, kalıcı çözüm yolları üretmeye çalışmıştır. Böylece sporun sevk ve idaresinde yerinden yönetime geçişin temel mekanizmaları oluşturulmuştur. Mevzuattaki bu gelişmelerle, spor tesislerinin yapımında, spor araç ve gereçlerinin temininde, hakem, antrenör ve sporcu sayılarındaki artışlar da incelenmiş ve gelişmelerin seyri sporun mahalli bir hizmet ve mahallinden görülmesi gereken bir ihtiyaç olduğu ortaya konulmuştur. Bu görüş ve anlayış çerçevesinde Özal Hükümetlerinin sporla ilgili yeni ilave hedefler öngörmesi yanında, onun teşkilatlanmasına yönelik yenilikler, bu yeniliklerin mali ihtiyaçlarının karşılanması için ilave gelir kaynakları da sağladığı anlaşılmaktadır. Sportif hizmetlerin daha verimli yürütülmesi için gerek duyulan mali kaynağın teminini sağlayan ve devlet hazinesi dışından spora ek finans sağlayan Spor-Toto ve Spor-Loto'dan alınan hisseler, Federasyon Fonu, Türk Sporunu Teşvik Fonu, Akaryakıt Tüketim Fonu, Geliştirme, Destekleme Fonu, Eğitim ve Gençlik ve Spor Vergisi

gibi çeşitli gelir kaynakları sağlanmıştır. Hükümet daha çok vatandaşa spor yaptırmak istemekle kalmamış, aynı zamanda spor hizmetlerinde niteliği de ön plana çıkarmıştır.

Sonuç: Özal Hükümetlerinin sporu mahalli bir hizmet olarak görmüş ve uygulamalarıyla da, spor yönetiminin mahallinden sevk ve idare edilmesi anlayışını hakim kılmak istemiştir. Her ne kadar Turgut Özal hükümetleri döneminde önceki dönemlere göre spor yönetiminin her alanında dikkate değer gelişmeler olmuş olmasına rağmen, sportif yatırımlarda bölgeler arasında mevcut olan dengesizlik devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Spor Yönetimi, Özal Döneminde Spor, Spor Yönetiminde Yerinden Yönetim

TÜBİTAK 4004 “KÜÇÜK BİLİM İNSANLARI ELAZIĞ HAZAR GÖLÜ EKOSİSTEMİNİ KEŞFEDİYOR” PROJESİNİN ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİMSEL TUTUMLARINA ETKİSİ

Gonca KEÇECİ

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, gkececi@firat.edu.tr

Fikriye KIRBAĞ ZENGİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, fzenigin@firat.edu.tr

Tuba AYDIN

Fırat Üniversitesi, tubaaydin2310@gmail.com

Pelin YILDIRIM

Fırat Üniversitesi, yildirim.pelin92@gmail.com

494

ÖZET

Çevre eğitimi, ekolojik duyarlılığa vurgu yaparak toplumları oluşturan bireylerin çevre bilinci yüksek bireyler olarak yetişmelerine katkı sağlamanın yanı sıra sürdürülebilir yaşamın, toplumsal refahın ve küresel barışın teminatı niteliğindedir. Bu çalışma, TÜBİTAK 4004 “Küçük Bilim İnsanları Elazığ Hazar Gölü Ekosistemini Keşfediyor” isimli projeye katılan ortaokul öğrencilerinin bilimsel tutumlarına etkisini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. 4 günlük proje kapsamında, öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerine uygun olarak toplam 24 etkinlik tasarlanmıştır. Proje ile öğrencilerin bir ekosistemin elemanlarını tanımaları ve canlı ilişkilerini kavramaları amaçlanmıştır. Bu amaçla gerçekleştirilen projeye 14’ü kız, 16’sı erkek olmak üzere toplam 30 ortaokul öğrencisi katılmıştır. TÜBİTAK tarafından desteklenen doğa eğitimi ve bilim okulları projesi, 20-23 Eylül 2018 tarihlerinde Elazığ ilinde yer alan Hazar Gölü ve çevresinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada ortaokul öğrencilerinin projeye dâhil olmaları noktasında not ortalamalarının 70 ve üzeri olması, kız ve erkek öğrenci sayılarının eşit olması, sınıf düzeylerindeki katılımcıların eşit sayıda olması ve daha önce benzer bir projeye katılmamış olmaları gibi çeşitli kriterler dikkate alınmıştır. Bu çalışmada, deneysel araştırmalarda gerek değişkenlere ait nicel verilere ulaşmak gerekse değişkenler arasındaki sebep-sonuç ilişkilerini belirlemek amacıyla tercih edilen bir yöntem olan deneysel yöntem kullanılmıştır. Bu yöntem tek bir gruba ön test-son test uygulaması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada veri toplama araçları olarak demografik bilgi formu ve 40 maddeden oluşan Bilimsel Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Çalışma süreci boyunca elde edilen nicel verilerin çözümlenmesinde Mann Whitney U- Testi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre kız ve erkek öğrencilerin bilimsel tutum son test puanları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>.05$). Projede yer alan öğrencilerin belirli kriterlere göre seçilmiş olmaları ve bilimsel tutum ön test puanlarının yüksek olması bilimsel tutum değişikliğinin olmamasının sebepleri arasında olabilir.

Anahtar Kelimeler: Doğa Eğitimi, Bilimsel Tutum, Ortaokul Öğrencileri

THE EFFECT OF TUBITAK 4004 PROJECT "LITTLE SCIENTISTS EXPLORE ELAZIĞ HAZAR LAKE ECOSYSTEM" ON THE SCIENTIFIC ATTITUDES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS

Environmental education, with the emphasis on ecological sensitivity, contributes to the growth of individuals who form societies as environmentally conscious individuals, as well as being a guarantee of sustainable life, social welfare and global peace. This study was carried out to determine the effect of TUBITAK 4004 "Little scientists explore Elazığ Hazar Lake ecosystem" project on the scientific attitudes of secondary school students. Within the scope of the 4-day project, a total of 24 activities were designed in accordance with the students' readiness levels. The project aims to provide students with an understanding of the elements of an ecosystem and their living relationships. For this purpose, a total of 30 secondary school students (14 females and 16 males) participated in the project. The nature education and science schools project supported by TUBITAK was carried out on 20-23 September 2018 in the Hazar Lake in Elazığ. In the research, various criteria such as having a grade point average of 70 and above, being equal to number of females and males, having equal number of participants in the class levels and not having participated in a similar project were taken into consideration. In this study, experimental method is used which is a preferred method for reaching the quantitative data of the variables and determining the cause-effect relationships between the variables. This method was performed as a pretest-posttest application to a single group. Demographic information form and 40 items Scientific Attitude Scale were used in the study. The Mann Whitney U-Test was used to analyze the quantitative data obtained during the study period. According to the findings obtained from the study, no statistically significant difference was found between the posttest scores of the females and males ($p > .05$). The fact that the students in the project are selected according to certain criteria and the pre-test scores of the scientific attitude are high may be among the reasons for the lack of scientific attitude change.

495

Keywords: Nature Education, Scientific Attitude, Secondary School Students

TÜKETİCİLERİN İNTERNET REKLAMLARINA YÖNELİK TUTUMLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Yavuz ELİTOK

Dr. Öğretim Üyesi, Batman Üniversitesi, elitoky@gmail.com

Uyum ELİTOK

Arş. Gör., Batman Üniversitesi, uyumyilmaz@gmail.com

Tahsin Galip TEKİN

Arş. Gör., Batman Üniversitesi, tahsingalip.tekin@batman.edu.tr

ÖZET

Artan teknolojik imkânlar sonucunda işletmelerin pazarlama ve reklam stratejilerinde ve tüketicilerin tüketim alışkanlıklarında değişimler ortaya çıkmıştır. E-ticaretin hızla gelişimi işletmelere ürünlerini internet üzerinden pazarlama olanağı sunmuştur. İnternet tabanlı uygulamalarda, web sitelerinde ses, görüntü, animasyon gibi teknolojilerin kullanılarak e-ticaret içerisinde yer alan reklamlar internet reklamcılığı olarak adlandırılmaktadır. İnternet reklamcılığı, geleneksel reklamcılıktan daha fazla insana ulaşabilme kapasitesine sahiptir. İnternet reklamcılığı, reklamcılık sektörü için yeni bir pazar oluşturmuştur. Tüketiciler artık interaktif iletişim araçları sayesinde, kendilerinin de aktif olduğu bir ortamda ihtiyaçlarını giderme eğilimine girmişlerdir.

Çalışmanın amacı tüketicilerin internet reklamlarına yönelik tutum ve davranışlarının belirlenmesidir. Araştırmada veri toplamada anket yöntemi kullanılmış ve Batman il merkezinde ikamet eden 186 kişiye uygulanmıştır. Uygulama farklı gelir düzeyindeki mahallelerde gerçekleştirilmiştir. 26 sorudan oluşan ankette 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır. Araştırma sonucunda bekârların ve erkeklerin internette daha çok zaman geçirdikleri, katılımcıların %71,2 sinin internet reklamlarının güvenilir olmadığı, %64,2 sinin görmek istemediği reklamlara maruz kaldığı, %57,1'nin internet reklamını gördükten sonra reklamı yapılan markayı tercih eder olmadığı bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: internet reklamcılığı, yeni medya, dijital pazarlama

TÜRKİYE AKARSU MİLLİ TAKIMI SPORCULARININ (K1-C1) ANTROPOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMALI İNCELENMESİ

Serdar ORHAN

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ, Türkiye

Ali Serdar YÜCEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ, Türkiye

Baha Engin ÇELİKEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Elazığ, Türkiye,
Doktora Öğrencisi

Pınar DEMİRCİ

Türkiye Kano Federasyonu Akarsu Slalom Kano Antrenörü

ÖZET

Bu çalışma antrenman yaşı 3 ve üzeri yıl olan farklı kategorilerdeki (K1 ve C1) akarsu kano sporcularının antropometrik özelliklerinin incelemesi amacıyla yapılmıştır. Çalışmanın örneklem grubuna antrenman yaşı 3 ve üzeri yıl olan 8 elit sporcunun 6'sı Kano federasyonundan gerekli izinler alınarak dahil edilmiştir. Bu bağlamda sporcuların antropometrik özelliklerinin incelemesi yönelik olarak yaş, kilo, antrenman yaşı, boy uzunluğu, oturma boyu, vücut ağırlığı, vücut yağ yüzdesi ölçümleri yanında uzunluk, çevre ölçümü, bench prees, dıps, rear deltoid, seated row, lat pull down, el pençe kuvveti ölçümleri alınmıştır. Verilerin elde edilmesinde Holtain marka skinfold, kayan kaliper, mezura ve el pençe kuvveti ölçümleri için Takai marka dinamometre kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22.0 paket programı kullanılmış ve betimleyici istatistiklerden ve t testi analizinden faydalanılmıştır. Araştırmada Oturma boyu, Calf sol, Kulaç, alt bacak (sağ ve sol), biacromial, femur (sağ ve sol), humerus (sağ ve sol), biiliac, biceps çevre (ekstansiyonda sağ ve sol), göğüs çevre, uyluk çevre (Sağ ve Sol), calf sol çevre, 1 TM bench press, Rear deltoid, Seated row ölçümlerinde K1 daha fazla ortalamaya sahip iken, Lat pull down, Dips, el kavrama (Sağ ve sol), biceps (fleksiyonda sağ ve sol), calf sağ çevre, uyluk sol, üst kol (sağ ve sol), ön kol (sağ ve sol), Suprailiac (Sağ ve sol), Subscapula (Sağ ve sol), biceps (sağ ve sol), triceps (sağ ve sol) ölçümlerinde ise C1 kanocularının ortalama değerleri daha fazla bulunmuştur.

Araştırma sonunda K1 ve C1 kano sporcularının antropometrik özelliklerinin istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar göstermediği, ancak ortalama değerler bakımından farklılıklar bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. K1 (kayak) ve C1 (kano) sporcularda ortaya çıkan bu farklılıkların kullanılan tekne şekli ve ebatları, kullanılan kürek şekli ve kürek çekerken sporcunun tekne içindeki durumundan kaynaklandığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Akarsu, Kano, Somatotip, Antropometrik, Elit

TÜRKİYE ile KOMŞU ÜLKELERİN İNSANİ GELİŞİMİŞLİKLERİNİN ÇOK KRİTERLİ KARAR VERME TEKNİKLERİ YARDIMIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF TURKEY AND NEIGHBORING COUNTRIES' HUMAN DEVELOPMENT BY MCDM TECHNIQUES

Koray YAPA

Arş. Gör., Uşak Üniversitesi, koray.yapa@usak.edu.tr

ÖZET

Ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin ortaya konulmasında bir çok göstergeye başvurulmuştur. Ekonomik göstergeler ile başlayan bu değerlendirme son zamanlarda sosyal ve kültürel bir takım göstergelerin de ilave edilmesi ile birlikte günümüz gerçeklerine daha uygun hale getirilmiştir. Birleşmiş Milletlerin ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin belirlenmesi amacıyla uygulamaya koyduğu Birleşmiş Millet Kalkınma Programı (United Nations Development Programme, UNDP) 1990 yılından itibaren düzenli olarak tüm ülkeleri belirli kriterler çerçevesinde değerlendirerek rapor halinde sunmaktadır. En son 2018 yılının Eylül ayında bir takım güncellemeler ve düzeltmeler yapılarak geçmiş yıllar tekrar değerlendirilmiştir. Genel olarak elde edilen veriler kullanılarak bir takım endeksler oluşturulmuştur. Son yayınlanan raporda bu endeksler, İnsani Gelişim Endeksi (İGE), Eşitsizliğe Uyarlanmış İnsani Gelişim Endeksi (EUİGE), Cinsiyete Dayalı Gelişim Endeksi (CDGE) ve Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi (TCEE) olarak belirlenmiştir. Çok Boyutlu Yoksulluk Endeksi'nin (ÇBYE) güncellenmiş hali henüz yayımlanmamıştır. Ülkeler bu endeksler kapsamında dört ana gruba ayrılmaktadır. Endeks değeri 0.800 ile 1 arasında olanlar çok yüksek insani gelişim, 0.700 ile 0.799 arası yüksek insani gelişim, 0.550 ile 699 arası orta insani gelişim ve 0.550 ve aşağı değer alan ülkeler ise düşük insani gelişim grubunda yer almaktadır.

Çalışma kapsamında Türkiye ile aynı coğrafi kaderi paylaşan komşu ülkeri olan Yunanistan, Bulgaristan, Suriye, Irak, İran, Gürcistan, Azerbaycan, Ermenistan'ın insani gelişim kapsamında kullanılan kriterler baz alınarak değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Bunun için Çok Kriterli Karar Verme (ÇKKV) tekniklerinden TOPSİS, VİKOR ve ELECTRE teknikleri kullanılacaktır. Çalışmada kullanılacak kriterler son üç yıla ait güncellenmiş verilerden seçilecektir. Endeksleri oluşturan kategorilerden elde edilecek kriterler ile mevcut endeklerden daha farklı bir çeşitliliği yansıtan bir değerlendirme elde edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca çalışmada, Türkiye ve komşu ülkelerin İGE açısından 2015, 2016 ve 2017 yıllarını kapsayan genel değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışma sonucunda aynı coğrafyayı paylaşan ülkeler içinde Türkiye'nin yeri hakkında ve hedeflerinin belirlenmesi noktalarında bilgiler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Komşu Ülkeler, İnsani Gelişim, TOPSİS, VİKOR, ÇKKV

TÜRKİYE ve AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN İNSANİ GELİŞİM BAĞLAMINDA KARŞILAŞTIRILMASI

COMPARISON OF TURKEY AND THE EUROPEAN UNION COUNTRIES in CONTEXT of HUMAN DEVELOPMENT

Koray YAPA

Arş. Gör., Uşak Üniversitesi, koray.yapa@usak.edu.tr

İbrahim AKBULUT

Arş. Gör., Uşak Üniversitesi, ibrahim.akbulut@usak.edu.tr

ÖZET

Yirminci yüzyılın ortalarından itibaren ülkelerin gelişmişlik düzeyleri bir takım ekonomik ve sosyal göstergeler kullanılarak ölçülmüş ve değerlendirilmiştir. Bu göstergelerin en önemlileri arasında ekonomik anlamda büyüme olgusu yer almaktaydı. Ekonomileri daha çok büyüyen ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin de arttığı düşünülmekteydi. Daha sonraları bu kavramın bir takım dezavantajlara sahip olduğu fikrinden yola çıkılarak, nüfus açısından görece fazla olan ülkelerin milli gelirlerindeki artışın görece daha az nüfusa sahip ülkelerin artışından daha çok olmasının bir sonucu olarak kişi başına düşen milli gelir gelişmişlik düzeyine ilişkin bir gösterge olarak kullanılmaya başlanmıştır. Aynı şekilde insani gelişmişliği sadece ekonomik bir takım veriler ile değerlendirmenin yeterli olmayacağı düşünülerek 1970'lerden sonra sosyal ve kültürel bir takım göstergeler insani gelişmişlik düzeyinin değerlendirilmesinde kullanılmaya başlanmıştır. İnsani gelişmişliğin hem standartlaşması hem de hesaplanması amacıyla Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (United Nations Development Programme) tarafından sosyal, kültürel ve ekonomik bir takım göstergelerden faydalanılarak bazı endeksler oluşturulmuştur. Bu program insani gelişmişliği kabaca bireylerin alternatiflerini artırma süreci olarak tanımlamaktadır (UNDP, 1990). Birleşmiş Milletler, hem ülkeleri kıyaslayabilmek hem de bu alanda yapılan yatırımların verimliliklerinin ölçülebilmesi amacıyla 1990 yılında itibaren her yıl insani gelişmişliği gösteren endeksleri raporlamaktadır.

Avrupa Birliğine üyelik süreci hala devam eden Türkiye, üyelik müzakereleri sürecinde gerek ekonomik, gerek sosyal gerekse de kültürel boyuttaki kriterlere ulaşma noktasında her geçen gün mesafe katetmektedir. Bu çalışma Türkiye ve Avrupa Birliği (AB) üye ülkelerinin gelişmişlik göstergelerinden İnsani Gelişme Endeksi (İGE), Eşitsizliğe Uyarlanmış İnsani Gelişme Endeksi (EUİGE), Cinsiyete Dayalı Gelişme Endeksi (CDGE) ve Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği Endeksi (TCEE) bakımından karşılaştırılmasını içermektedir.

Anahtar Kelimeler: İnsani Gelişim, Türkiye, Avrupa Birliği, İnsani Gelişmişlik Endeksi

TARİHİ PERSİFEKTİF İÇİNDE TÜRKLERDE YEŞİL ALAN KÜLTÜRÜ

Dr. Öğr.Üy. Mahire ÖZÇALIK

KSÜ Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Türkiye, mahira.me@gmail.com

ÖZET

Günümüzde peyzaj ve ya bahçe sanatı olarak bilinen yeşil alan olgusu tarihi persifektif içinde önemli evreler geçirmiş ve tarihsel gelişimi, bölgeler arasındaki karşılıklı etkileşimlerle bugünkü halini almıştır. Geçişe baktığımızda yeşil alanlarda su ve bitkiye ne kadar önem verildiği tartışılmaz. Günümüzde de su ve bitki bahçe sanatının en önemli iki unsuru olmuştur. Yeşil alanlar aynı zamanda doğadan ibarettir. Doğa her şeyin başlangıcı kaynağıdır, İnsanların sağlığı, psikolojisi, beslenmesi, gelişmesinde önemli rol oynar. Bu çalışmada, yeşil alanların Türk kültüründeki yeri, önemi , işlevselliği ve tarihi persifektif içindeki gelişimine değinerek, yeşil alanların bireyler tarafından nasıl algılandığı ve bu alanların kent olam süreçlerine katkıları, kimlik oluşumundaki rolü irdelenecektir.

Anahtar Kelime: Tarihi persifektif, Türk, Kültür, Yeşil alan

GREEN FIELD CULTURE IN THE TURKISH IN HISTORICAL PERSPECTIVE

ABSTRACT

Today, the phenomenon of green space, known as landscape or garden art, has undergone important stages in the historical persifective and its historical development has taken its present form with the interactions between the regions. When we look at the transition, the importance of water and plant in green areas is not discussed. Nowadays, water and plant have been the two most important elements of garden art. Green areas are also nature. Nature is the origin of all things. It plays an important role in the health, psychology, nutrition and development of people. In this study, the role of green spaces in Turkish culture, its importance, functionality and its development in historical perspectives, how individuals perceive green spaces and their contribution to urban development processes and their role in identity formation.

Key Words: Historical persifective, Turkish, Culture, Green area

ULAŞIM FONKSİYONUNA BAĞLI GELİŞEN BİR YERLEŞME: HUZURKENT (MERSİN)

A RESIDENTIAL DEVELOPMENT CONNECTED TO THE TRANSPORTATION FUNCTION: HUZURKENT (MERSİN)

ZEKİ BOYRAZ

Prof. Dr., Fırat üniversitesi insani ve sosyal bilimler fakültesi, zboyraz@gmail.com

NURDANE ATEŞ

Doktora öğrencisi, Fırat üniversitesi insani ve sosyal bilimler fakültesi, Nurdane-ates@hotmail.com

ÖZET

Akdeniz bölgesinin Adana bölümünde Mersin ili idari sınırı içerisinde yer alan Huzurkent' in doğusunda Tarsus, batısında Mersin ili yer almaktadır. Çalışma alanı 1968 yılında meydana gelen sel felaketi sonrasında alüvyal bir ova üzerinde kurulmuştur. Mersin-Adana karayolunun güneyinde kurulan yerleşim alanı, coğrafi konumun sağladığı avantaj ile kısa sürede gelişme göstermiştir.

Çalışma sahasında Mersin-Adana kara yolu ve Mersin-Adana demiryolunun varlığı, Huzurkent' in sosyo-ekonomik yapısında değişimler meydana getirmiştir. Kurulduğu dönemde yoğun zirai faaliyetleriyle kırsal yerleşme özelliği gösteren Huzurkent, ulaşım fonksiyonunun sahaya etkisiyle birlikte ticaret, sanayi ve hizmet alanlarında gelişme göstermeye başlamış ve zamanla şehirselleşen bir karakter kazanmıştır. Sahada hem karayolu ulaşımı hem de demiryolu ulaşım sistemi mevcuttur. Bu ulaşım sistemleri ile birçok yerleşim alanına ulaşmak mümkündür. Uluslararası ticarete önemli bir konumda olan Mersin ve Tarsus şehirleri arasında yer alan Huzurkent, Mersin Tarsus organize sanayi bölgesinin sahada kurulmasıyla birlikte ticaret ve sanayi faaliyetlerinin gelişmesine imkan sağlamıştır.

Huzurkent yerleşkesi bir yandan karayolu ve demiryolu paralelinde seyrederken Adana üzerinden havayolu ulaşımı, Mersin üzerinden de denizyolu ulaşımının bağlantı kısmında bulunmaktadır. Bu yönü ile iç kesimlerdeki lojistiğin bu ulaşım ağları vasıtasıyla farklı bölgelere iletilmesinde bağlantı noktası oluşturmaktadır. Yerleşkenin trafik yoğunluğu, ticaretin de gelişmesine katkı sağlaması açısından önemlidir. Gerek farklı bölgelerdeki ürün ticaretinin bu yollar üzerinden geçişinin sağlanması, gerekse kendi ürettiği ürünlerin pazarlamasını yapabilmesi noktasında da ulaşım ağı ayrıca önem kazanmaktadır. Coğrafi konumu çerçevesinde saha ve çevresinin lojistik merkezi olmaya açık bir bölge özelliği taşıdığını söyleyebiliriz.

Bu çalışmada Huzurkent yerleşmesinin kısa sürede büyüyen gelişmesine etki eden faktörlerden ulaşım fonksiyonunun önemi ve ulaşım fonksiyonuna bağlı olarak gelişme gösteren sanayi ve ticaret fonksiyonları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Huzurkent, ulaşım ,sanayi ve ticaret

ABSTRACT

Huzurkent, located within the administrative boundary of the province of Mersin in the Adana section of the Mediterranean region. East of Tarsus, in the west of Mersin province. The study area was established on an alluvial plain after the flood in 1968. The settlement area at the south of the Mersin-Adana highway has developed in a short time with the advantage provided by the geographical location.

The presence of the Mersin-Adana highway and the Mersin-Adana railway in the study area caused changes in the socio-economic structure of Huzurkent. Huzurkent, which has a rural settlement with

its intensive agricultural activities at the time of its establishment, started to show progress in the fields of trade, industry and service with the effect of the transportation function on the field and gained a urban character over time. Both road transport and railway transportation system are available in the field. It is possible to reach many residential areas with these transportation systems. Huzurkent, located in the cities of Mersin and Tarsus, which has an important position in international trade, has enabled the development of trade and industrial activities with the establishment of the organized industrial zone of Mersin Tarsus.

The Huzurkent campus is located on the side of the sea and road transport via Mersin, while on the one hand it is parallel to the highway and railway. In this way, it is the connection point for the transportation of the logistics in the inner parts to the different regions via these transportation networks. The traffic density of the settlement is important in terms of contributing to the development of trade. The transportation network is also gaining importance in order to ensure that the product trade in different regions is passed through these roads and the marketing of the products it produces. Within the framework of its geographical location, we can say that the site and its surroundings are a region open to being a logistics center.

In this study emphasized the importance of transport of the factors that influence the development Huzurkent, depending on the growing trade transportation factors, industrial activity was investigated.

Keywords: Huzurkent, transportation, industry and trade

ÜNİVERSİTE GENÇLİĞİNİN SOSYAL PROBLEM ANLAYIŞI ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ: ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Bekir KOCADAŞ

Adıyaman Üniversitesi, Fen-Edeb. Fak., Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi. bkocadas@gmail.com

ÖZET

Adıyaman Üniversitesinde üç fakültede okuyan gençlerin sosyal sorunlara ilişkin tutum, davranış ve duyarlılıklarını tespit üzere bir araştırma yapıldı. Gençlik, özellikle üniversite gençliği hayata atılmak üzere son hazırlıklarını yaptıkları bir aşamada bulunmaktadır. Bu yüzden aslında onların sosyal sorunlara dair görüşleri ve değerlendirmeleri üzerinde önemle durmak gerekir. Gençliğin yaşadıkları toplumla ilgili olarak neyi ne kadar bildikleri önemlidir. Ayrıca onların düşüncelerinin dikkate alınması çalışmalarında bir motivasyona yol açacaktır. Zira gençlik çağı, iletişim çatışmalarının en fazla yaşandığı dönemdir. İletişim çatışmalarının ya da kopukluklarının temel sebebi, tarafların sosyal olgu ve olayları aynı şekilde tanımlamamalarından kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla gençlerin bir olay karşısında takındıkları tavır ve tutum ile yetişkinlerin takındıkları tavır ve tutum arasında farklar vardır.

Araştırmanın ana evreni, Adıyaman Üniversitesinde okuyan 18 yaş ve üzeri gençlerden oluşmaktadır. Örneklem, tabakalı örneklem tekniğine göre, evreni temsil etme düzeyi kıstaslarına uygun olarak belirlenmiştir. 529 anket uygulaması yapılan çalışma; açıklayıcı alan araştırmasıdır. Araştırma, Adıyaman Üniversitesinde demografik, sosyal, ekonomik ve kültürel kıstaslar göz önünde bulundurularak farklı sosyal yapıdan gelen gençlerin okudukları üç fakültede ve bölümlerde cinsiyet dağılımına uygun olarak yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gençlik, Gençlik Sorunları, Sosyal Sorunları Tanımlama

OPINIONS OF UNIVERSITY YOUTH ON SOCIAL PROBLEM UNDERSTANDING:

ADİYAMAN UNIVERSITY EXAMPLE

ABSTRACT

A research was carried out in Adıyaman University to determine the attitudes, behaviors and sensitivities of the young people reading in three faculties regarding social problems. Youth, especially university youth, are in a stage where they are making their final preparations for the sake of life. Therefore, it is important to emphasize their opinions and evaluations on social problems. It is important what their youth know about what society they live in. Also taking into account their thoughts will lead to a motivation in their work. Because youth is the age when communication conflicts are most experienced. The main reason for communication conflicts or breakdowns stem from the fact that the parties do not identify social phenomena and events in the same way. Therefore, there are differences between attitudes and attitudes of young people in relation to an event and attitudes and attitudes of adults.

The main universe of the study consists of young people aged 18 and over who are studying at Adıyaman University. The sample was determined according to stratified sampling technique, according to the criteria of representing the universe. 529 surveys were conducted; Exploratory field research. The research was carried out in Adıyaman University in accordance with demographic, social, economic and cultural criteria and in accordance with the gender distribution in the three faculties and sections read by young people from different social structures.

Key Words: the Youth, Problems of the Youth, Identifying Social Issues,

ÜSTÜN YETENEKLİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BİLİM İNSANINA YÖNELİK İMAJLARI

Burcu ALAN

Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, burcualan@outlook.com

Raşit ZENGİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, rzengin@firat.edu.tr

Gamze GÜÇLÜ

Yüksek Lisans Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, gamzeeeguclu@gmail.com

ÖZET

Bir bireyin bilim insanına yönelik imajı olumsuz öğelerden oluşuyorsa, bu durum bireyin bilime ve bilim içerikli obje ve etkinliklere karşı olumlu bir tutum geliştirmesine engel olacaktır. Öğrencilerin olumlu tutum geliştirmesinde ise nitekim fen bilimleri öğretim programının içeriği ve fen bilgisi öğretmenlerinin kilit rol oynadığı düşünülmektedir. Bu çalışma ile üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin bilim insanı hakkındaki imajlarını ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Elazığ’ da bilim ve sanat merkezinde öğrenim görmekte olan 15 erkek, 20 kız olmak üzere toplamda 35 üstün yetenekli ortaokul öğrencisi çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Çalışmada ortaokul öğrencilerinin bilim insanı hakkındaki imajlarını belirleyebilmek amacıyla Chambers tarafından geliştirilen “Draw A Scientist Test (DAST- Bir Bilim İnsanı Çiz Testi) kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, Üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin çizmiş oldukları resimler analiz edildiğinde, erkek öğrencilerin hepsinin erkek bilim insanı resmi çizdiği, kız öğrencilerin ise sadece % 40’ının kadın bilim insanı resmi çizdiği tespit edilmiştir. Üstün yetenekli ortaokul öğrencilerinin çizdikleri bilim insanının fiziksel özelliklerine bakıldığında daha önce yapılmış çalışmaların sonuçları ile benzer özellikler gösterdikleri tespit edilmiştir. Bir bilim insanının fiziksel imajı olarak hem kız öğrencilerin hem de erkek öğrencilerin çizimlerinde özellikle “laboratuvar önlüklü”, “bıyıklı” ve “gözlüklü” bilim insanları dikkat çekmektedir. Bilim insanlarının kullanmış oldukları araştırma sembollerine yönelik ise en fazla “ deney tüpleri”, “teleskop” ve “büyüteç” gibi objelerin resmi çizilirken, bilgi sembolü olarak ise “kitaplar” ve “üzerinde çok fazla formül bulunan kâğıtlar” resmettikleri gözlemlenmiştir. Erkek öğrenciler farklı bilim insanlarını çizmeye çalışmış (Nicola Tesla, Albert Einstein, Ali Kuşçu, İbni Sina, Thomas Edison ve Isaac Newton) ve çizdikleri bilim insanının buluşuna yönelik çeşitli resimler çizerek örnekler vermişlerdir. Kız öğrenciler ise genellikle klasik bir çizim tercih etmiş ve insanların faydalanabilecekleri yararlı buluşlar yapmak istediklerini yazılı olarak çizdikleri resmin yanına belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Bilim, Bilim İnsanı, Bilim İnsanı İmajı, Üstün Yetenekli Öğrenciler

FARKLI BİTKİ SIKLIĞI VE MƏPIQUAT CHLORİDE UYGULAMASININ NORMAL VE GEÇ EKİMLERDE PAMUĞUN (*Gossypium hirsutum* L.) VERİM VE VERİM UNSURLARINA ETKİSİ¹

Vedat BEYYAVAŞ

Dr.Öğr.Üyesi, Harran Üniversitesi, vbeyyavas@harran.edu.tr

ÖZET

Araştırma, 2006 ve 2007 yıllarında, Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi deneme alanlarında yürütülmüştür. Çalışmada, Güneydoğu Anadolu Bölgesi standart pamuk çeşitlerinden Stoneville-453 ile Fantom (*Gossypium hirsutum* L) çeşitleri materyal olarak kullanılmıştır. Tarla denemelerini, normal ve geç ekim zamanlarında (15 Mayıs ve 15 Haziran), çeşitleri ana parsellere, mepiquat chloride uygulamaları (kontrol, taraklanma başlangıcı 50 cc + çiçeklenme başlangıcı 50 cc) alt parsellere, bitki sıklıkları ise alt alt parsellere (70x20 cm, 70x5 cm, 35x5 cm) gelecek şekilde kurulmuştur. Bu çalışma, normal ve geç ekim (15 Mayıs ve 15 Haziran) olarak iki ayrı denemede yürütülmüştür. Denemede her parsel 4'er sıralı ve 10 metre uzunluğunda düzenlenmiştir. İncelenen özellikler için elde edilen veriler MSTAT-C paket programı ile ekim zamanları birleştirilerek bölünen bölünmüş parseller deneme desenine göre birleştirilmiş varyans analizine tabii tutulmuştur. Ortalamalar, LSD testine göre gruplandırılmıştır. Çalışmada; kütlü pamuk verimi, bitki boyu, koza sayısı, koza ağırlığı, koza kütlü ağırlığı, 100 tohum ağırlığı, birinci el kütlü oranı, çırçır randımanı ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda, En yüksek kütlü pamuk veriminin normal ekimden (15 Mayıs) (513.60 kg/da ve 562.14 kg/da) alındığı, geç ekimin (15 Haziran) kütlü pamuk verimini düşürdüğünü; dekara bitki sayısının artmasıyla dar sıra ekiminin (35x5 cm), diğer iki sıklığa göre daha fazla kütlü pamuk verimi sağladığı; mepiquat chloride'nin normal ekimde (15 Mayıs) kütlü pamuk verimini arttırdığını, geç ekimde (15 Haziran) azalttığını; ayrıca mepiquat chloride'nin, önemli oranda bitki boyunu kısalttığı saptanmıştır. Birinci el kütlü pamuk oranında normal ekimin geç ekime; Fantom çeşidinin ise, Stoneville-453 çeşidine göre daha yüksek oranda erkencilik sağladığı, dar sıra ekiminin (35x5 cm) diğer iki sıklığa göre daha geç hasada geldiği tespit edilmiştir. Mepiquat chloride'nin erkencilik ve lif kalite özelliklerine etkisi önemsiz bulunmuştur. Mepiquat chloride uygulamalarının bitki boyunu önemli bir şekilde kısalttığı; normal ekimde verim artışına, ancak geç ekimde verim düşüşüne neden olduğu, lif kalitesi ve erkencilik üzerine etkisinin önemsiz bulunmasına rağmen pamukta mepiquat chloride ile ilgili çalışmaların devam etmesi gerektiğini söyleyebiliriz. Erkencilik kriterlerinden ve ikinci ürün pamuk yetiştiriciliğinde belirleyici faktörlerden biri olan birinci el kütlü pamuk oranı Fantom pamuk çeşidinde yüksek oranda olumlu sonuç alınması (% 87.63 ve 89.97) geç ekimler için erkenci çeşitlerin çiftçilere tavsiye edilebileceği düşünülmektedir.

505

Anahtar Kelimeler: Pamuk Verimi, Ekim Zamanı, Çeşit, Bitki Sıklığı, Mepiquat Chloride

¹ Bu çalışma, Farklı Bitki Sıklığı ve Mepiquat Chloride Uygulamasının Normal ve Geç Ekimlerde Pamuğun (*Gossypium hirsutum* L.) Verim ve Verim Unsurlarına Etkisi¹ adlı Harran Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Tarla Bitkileri Anabilim alı, Doktora Tezi, 2009 çalışmasından türetilmiştir.

WEB DESTEKLİ SAĞLIK EĞİTİMİNDE HEMŞİRENİN ROLÜ

Kevser IŞIK

Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi,
kevser_isik@hotmail.com

Hilal YILDIRIM

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, heran_1234@hotmail.com

GİRİŞ

Sağlık eğitimi; bireylere sağlıklı yaşam için gerekli önlemleri benimsetmeye ve uygulamaya inandırmak, kendilerine sunulan sağlık hizmetlerini doğru olarak kullanmalarını sağlamak, sağlık durumlarını ve çevrelerini iyileştirmek amacıyla bireysel ya da topluca karar aldırılmaktadır. Sağlık eğitiminin temel amacı; İnsanların nasıl sağlıklı kalacaklarını ve sağlıklarını sürdürebilmek için neler yapabileceklerini öğretmektir. Yani sağlık eğitiminin amacı bireylere ya da gruplara kendi sağlıklarını korumak için sorumluluk vermektir. Sağlık eğitimi ile bireylere hem sağlık okuryazarlığı hem de sağlıklı bir yaşam tarzı kazandırılmaktadır. Hasta eğitimi için birçok öğrenme seçenekleri mevcuttur. Bunlar; bireysel ve grup eğitiminde yüz yüze öğretimin yanı sıra televizyon ve radyo programları, internet üzerinden (web tabanlı eğitim) eğitimlerdir. Web destekli sağlık eğitimi, sağlıkla ilgili davranış kazandırmak için birey aile ve topluma bilgi ulaştırmada web ortamından yararlanmayı ifade etmektedir. Web'in en önemli yararı, interaktif olması ve kullanıcıyla iletişim sağlamasıdır. Web son yıllarda özellikle düşük maliyetli olması nedeniyle sağlık eğitiminin vazgeçilmezler arasında yer almaktadır. Web destekli sağlık eğitimi hastaların iyileşmesi ve hasta bakımı sonucu üzerinde olumlu etkileri nedeniyle tercih edilen bir eğitim yöntemidir. Son yıllarda, ülkemizde hemşirelerin web ortamında yaptıkları sağlık eğitimi ve danışmanlığın hamile kadınların düzenli takibi için, tip 2 diyabetli hastaların glisemik kontrolünde ve sağlık sorumluluğunda, erişkin erkeklerin prostat kanseri taramalarına katılmalarını artırmada etkili olduğunu bildiren çalışmalar bulunmaktadır. Birey, aile ve topluma sağlık eğitimi vermekle yükümlü olan hemşirelerin, bakım verdiği grubun sağlık davranışlarını etkileyen faktörleri ve yapacakları eğitimlerde web ortamından nasıl yararlanabileceklerinin farkında olmalıdırlar. na işaret etmektedir. Kore de hemşireler tarafından yapılan bir çalışmada, inme geçiren hastalarda ikincil bir inmenin oluşmaması için hasta ve ailelere yönelik hazırlanan bir web sitesinin etkinliği biri kontrol diğeri kitapçıkla eğitim verilenler olmak üzere iki grupla karşılaştırılmıştır. 12 hafta sonra yapılan değerlendirmede, hem hastaların hem de ailelerinin sağlık davranışlarına uyumu web tabanlı ve kitapçıkla eğitim yapılan gruplarda kontrol grubuna oranla yüksek bulunmuştur. Bu nedenle hemşireler sağlık eğitiminde web'i mutlaka kullanmalıdırlar.

Anahtar Kelimeler: Sağlık eğitimi, Hemşire, Web

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLI AYRIMCILIĞINA İLİŞKİN TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Emine YILMAZ

Bingöl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Bingöl, Türkiye

Funda KAVAK

İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

ÖZET

Amaç: Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan bu araştırma, 2011-2012 yılında araştırmaya katılmayı kabul eden 219 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Verilerin toplanmasında anket formu, Yaşlı Ayrımcılığı Tutum Ölçeği kullanılmıştır(YATÖ). Değerlendirmede tanımlayıcı istatistikler, Student t-testi, One-Way ANOVA ve Kruskal Wallis istatistik analiz yöntemleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin YATÖ toplam puan ortalaması 84.15 ± 7.88 olup, yaşlı ve yaşlı ayrımcılığına ilişkin tutumları olumlu olduğu belirlenmiştir. YATÖ alt boyutlarından yaşlıya yönelik olumlu ayrımcılık ve yaşamını geniş aileyle geçirme durumu ile mezuniyetten sonra yaşlı bireye bakım vermeyi isteme durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Öğrencilerin %69.9'u yaşlılara şiddet uygulandığını belirtmiştir. Dördüncü sınıfta öğrenim gören öğrencilerin yaşlıya yönelik YATÖ toplam puan ortalamaları diğer sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek bulundu($p < 0.05$).

Sonuç: Genel olarak, hemşirelik öğrencilerinin yaşlı ayrımcılığına ilişkin olumlu tutum sergilediği belirlendi. Hemşirelik bölümü öğrencilerine eğitimlerinin ilk yıllarında da yaşlı kliniklerinde/ünitelerinde uygulama yapma fırsatı verilmesi yaşlı ayrımcılığının önlenmesi açısından yararlı olabilir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, yaşlı, ayrımcılık

YAŞLILARDA YAŞAM KALİTESİ İLE SPİRİTÜALİTE (MANEVİYAT) ARASINDAKİ İLİŞKİ

THE RELATIONSHIP BETWEEN QUALITY of LIFE and SPIRITUALITY in ELDERS

Rukuye AYLAZ

Prof. Dr. İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, rukuye.aylaz@inonu.edu.tr

Mehmet UÇAR

İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı, mehmetucar0202@hotmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yaşlılık, kaçınılmaz olarak bütün canlılarda görülen, bireyin bütün yaşamsal işlevlerinde azalmaya neden olan, yaşın ilerlemesi ile ortaya çıkan, geriye dönüşü olmayan yapısal ve fonksiyonel değişikliklerin tümüdür Yaşlılık döneminde bireylerin yaşam kalitesini etkileyen en önemli faktörlerden biri de maneviyattır. Yaşlı bireyler için maneviyat, yaşlılığın getirdiği sorunlar ile mücadele edebilme gücüdür. Hayatlarını zorlaştıran faktörler ile manevi yönelimlerinin yardımı ile daha kolay başa çıkabilirler. Bu araştırmada yaşlılarda yaşam kalitesi ile spiritüalite (maneviyat) arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Materyal ve Metot: Bu araştırma Aralık 2016-Kasım 2017 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın evrenini Malatya merkeze bağlı 10 Aile Sağlığı Merkezi'ne kayıtlı 65 yaş üstü 8.741 bireydir. Örneklemi ise yapılan güç analizine göre 368 yaşlı bireydir. Veri toplanmasında, kişisel bilgi formu, Dünya Sağlık Örgütü Yaşam Kalitesi Ölçeği Yaşlı Modülü ve Manevi Yönelim Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen veriler frekans ve yüzde dağılımı, anova, t testi ve korelasyon kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın yapılabilmesi için İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan, Malatya İl Halk Sağlığı Müdürlüğünden yazılı izin alınmıştır. Ayrıca araştırmaya katılanların sözel onamları alındı.

Bulgular: Yaşlı bireylerin %77.7'si 65-74 yaş aralığında, %62.2'si erkek ve %65.5'i evlidir. Katılımcıların gelir durumları, birlikte yaşama, destek alma, sağlığını algılama, kronik hastalığı olma ve aygıt kullanma durumları ile manevi yönelimleri arasında istatistiksel olarak önemli bir fark tespit edilmiştir. Yaşlıların sosyodemografik özellikleri ile yaşam kalitesi puan ortalamaları karşılaştırıldığında; yaş, eğitim düzeyi, gelir durumu, sağlığı algılama, kronik hastalık, fiziksel engel ve aygıt kullanma durumu arasında istatistiksel olarak önemli bir fark tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan yaşlı bireylerin yaşam kalitesi ile maneviyat arasında istatistiksel olarak pozitif yönde önemli bir ilişki tespit edilmiştir ($r=.21$, $p=.000$).

Sonuç: Yaşlılarda yaşam kalitesi ile maneviyat arasında pozitif yönde bir ilişki olduğu, yaşlılarda yaşam kalitesi arttıkça maneviyatın arttığı tespit edilmiştir. Yaş ve gelir seviyesi arttıkça yaşam kalitesinin yükseldiği ancak eğitim seviyesinin düşmesi, fiziksel engelin varlığı durumunda yaşam kalitesinin düştüğü saptanmıştır. Yaşlı bireylerin günlük yaşamlarını sürdürürken, yaşam kalitelerinin artırılması için çevrelerinde bulunanlar tarafından manevi boyutun dikkate alınması konusunda hemşireler tarafından farkındalık yaratılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam kalitesi, Yaşlı, Maneviyat, Hemşire

YAŞLILIK ve SOSYAL DIŞLANMA

M. Çağlar KURTDAS

Dr. Öğr. Üyesi Adıyaman Üniversitesi ckurtdas@adiyaman.edu.tr

ÖZET

Yaşlılık insan yaşamının önemli evrelerinden biridir. Ancak yaşlılık genellikle fizyolojik bir durum olarak ele alınsa da, sadece fizyolojik yönleri ile açıklanabilecek bir olgu olmanın ötesinde, toplumsal olarak da ele alınması ve incelenmesi gereken bir olgudur. Çünkü yaşlılığın toplumdaki yeri ve anlamı toplumdan topluma ve zamana bağlı olarak değişmektedir ve genel anlamda yaşlılık hemen hemen bütün toplumlarda bir sorun olarak görülmüştür. Ancak özellikle modern toplumlarda yaşlılık önemli bir sorun haline gelmiştir. Yaşlılığın toplumsal bir sorun olması, yaşlıların da özellikle günümüzde pek çok problem yaşamasını beraberinde getirmektedir. Bu sorunların başında ise sosyal dışlanma gelmektedir. Sosyal dışlanma; sivil, politik, ekonomik ve sosyal vatandaşlık haklarından mahrum olma-edilme durumu olarak tanımlanabilir. Sosyal dışlanma bireyin toplumla bütünleşmesini sağlayan sistemlerden kısmen veya tamamen yoksun kalması anlamına gelir. Sosyal dışlanmanın unsurları genel olarak ekonomik dışlanma, sosyal ilişkilerde yaşanan zayıflama/sosyal desteklerde ortaya çıkan yoksunluk ve kurumsal dışlanma/destek yoksunluğu şeklinde kendisini göstermektedir. Toplum içerisinde pek çok grup sosyal dışlanma durumu ile karşı karşıya gelmektedir. Bu gruplardan biri de yaşlılardır. Yaşlılıktan kaynaklanan fizyolojik, biyolojik, psikolojik, sosyolojik ve ekonomik yetersizlikler nedeniyle yaşlılar günümüzde sosyal dışlanma riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Yaşlılık ile beraber ortaya çıkan fizyolojik, psikolojik, sosyolojik ve ekonomik anlamda geriye gidiş, yaşlıların toplumsal yaşama katılımlarını ve toplumla bütünleşmelerini engellemektedir. Bu durum yaşlılar için sosyal dışlanma sorununu da beraberinde getirmektedir. Modern dünyada yaşlılığın emeklilik ile başlaması, emekli olan bireyin ekonomik anlamda yaşadığı gerileme, yaşlılık döneminde yaşanan fizyolojik sıkıntılar ve toplumla olan ilişkilerde ve bütünleşme de ortaya çıkan azalma, gün geçtikçe sayısı artan yaşlı nüfusun toplumla bütünleşmesini ve toplumun bir parçası olmasını güçleştirmekte ve beraberinde önemli toplumsal sorunlara yol açmaktadır. Bu yüzden yaşlılık döneminin iyi yönetilmesi, yaşlıların toplumla bütünleşecek aktivitelerden koparılmaması ve sosyal yaşamda sürekli aktif tutulmaları sosyal dışlanma riskini azaltacak ve ömürlerinin sonunu daha huzurlu geçirmelerini sağlayacaktır. Bu nedenle sağlıklı bir toplum için yaşlılar korunmaya ve sosyal politikalar aracılığıyla desteklenmeye ihtiyaç duymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yaşlılık, sosyal dışlanma, emeklilik, sosyal bütünleşme.

YAYGIN KAPOSİ SARKOMLU HASTANIN FOTON IŞINLARIYLA RADYOTERAPİSİ: YENİ TEDAVİ TEKNİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Burak ERDEMCI

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Radyasyon Onkolojisi AD. berdemci2004@yahoo.com

ÖZET

Kaposi sarkom; klinikte ciltte koyu renkli lezyonlar şeklinde görülür. Bu lezyonların tedavisinde palyatif radyoterapi etkin tedavi sonuçlarına sahiptir. Kozmetik açıdan da cerrahiye kıyasla daha iyi olan radyoterapide genellikle elektron tedavisi uygulanır. Ancak geniş lezyon alanları olan hastalarda tedavinin alansal sınırlamaları nedeniyle tedavi süre ve uygulamasında kısıtlılıklar olmaktadır. Çakışan tedavi alanları (sıcak alanlar) veya tedavi alanı dışında kalan bölgeler (soğuk alanlar) cilt ışınlanması şeklindeki yüzeysel tedaviyi zorlaştırmaktadır. Biz de bu çalışmada yaygın lezyon alanları için foton ışınlarıyla ile volümetrik ayarlı ark tedavinin uygulanabilirliğini araştırdık. Bu amaçla ayak ve bacak bölgesinde bilateral yaygın cilt lezyonları olan Kaposi sarkom hastasında, her iki ayak ve bacağı kapsayacak şekilde cilde tam temas eden bolusla yapılmış özel bot tasarlandı. Bolus botların her tedavi fraksiyonunda kolayca giyilebimesi için arka kısımları kesildi. Planlama tomografisi ile bilateral ekstremiteler tomografi görüntüleri alındı. Görüntüler üzerinden tedavi planları-kemik dokular olabildiğince korunarak-yapıldı. Planlamada volümetrik yoğunluk ayarlı radyoterapi tekniği kullanıldı. Tedavi 6 MV X ışını ile 600 MU/dk'lık doz hızında çift ark olarak uygulandı. Tedavi dozu; 3Gy/fraksiyon/gün olmak üzere toplam 10 fraksiyonda 30 Gy'di. Planların doz-volüm histogramları değerlendirildi. VMAT tekniğiyle cilt lezyonlarının oldukça homojen olarak yeteri kadar kapsandığı görüldü. Riskli organların (kemik dokusunun) istenen düzeyde korunabildiği görüldü. Özellikle ekstremitelerde yaygın Kaposi sarkoma bağlı lezyonları olan hastaların tedavisinde VMAT tekniği ile daha iyi doz dağılımıyla tedavi sağlanabileceği görüldü. Bu teknik; hem daha hızlı tedavi hem de daha homojen plan yapılmasına olanak sağlamaktadır. Başka çalışmalarla bu tekniğin geliştirilmesi, bu tür hastaların tedavisinde klinikteki uygulama sahasını genişletebilir.

Anahtar Kelimeler: Kaposi sarkom, Foton tedavisi, Volümetrik Ayarlı Ark Tedavi.

YOĞUN BAKIM ÜNİTELERİNDE KONSÜLTASYON LİYEZON PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ: NEDEN ÖNEMLİDİR?

Yeliz ARSLAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, ylz26@hotmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Gülay YAZICI

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, gyazici@ybu.edu.tr

ÖZET

Konsültasyon Liyezon Psikiyatri (KLP) hemşireliği, hastaneye başvuran hastaların/ailelerin psikososyal tepkilerini ve sorunlarını tanımlayıp, bakımını devam ettiren, psikiyatrik tedavilerinde rol alan, hemşirelerin psikiyatrik alanda eğitimlerini sağlayan ve bu alanda araştırmalar yapan psikiyatri hemşireliğinin bir üst uzmanlık alanıdır.

Psikiyatri konsültasyonlarının yaygın olarak “hasta ve bakım veren arasındaki iletişim problemleri” nedeniyle istendiği, bunun da liyezon hemşirelerinin rolünü ortaya çıkardığı ve ayrıca, ekibe liyezon psikiyatrisi hemşiresi katıldıktan sonra konsültasyon istenen hasta sayısının arttığı, hasta ile sağlık elemanı arasındaki çatışmalara müdahale oranının arttığı görülmüştür.

Yoğun bakım ünitesi; bir ya da daha fazla organ veya organ sistemlerinde ciddi işlev bozukluğu nedeniyle yoğun bakım gereksinimi olan hastaların iyileşmesini amaçlayan, yerleşim birimi ve hasta bakımı açısından ayrıcalık taşıyan, ileri teknolojiye sahip cihazlarla donatılmış, 24 saat yaşamsal göstergelerin gözlemi ve hasta tedavisinin yapıldığı klinikler olarak tanımlanmıştır. Özellikle yoğun bakım ünitelerinde yatan hastaların yaşamlarının tehdit altında olması, alışılmamış tıbbi cihazlar, monoton ve ürkütücü sesler, yabancı bir ortam, aile ve yakınlarından uzak olmaları, öz bakım ihtiyaçlarını karşılayamama ve bağımlılık, hastalığının ciddiyetini ve ölüme çok yakın hissetmeleri gibi birçok stresörle karşılaşmakta, bunun sonucunda da bir dizi psikososyal problem yaşamaktadır. Öfke, anksiyete, spritüel distres, depresyon, deliryum, uyku yoksunluğu bunların başında gelenlerdir.

Yoğun bakım hemşireleri; hastayı yakından gözlemleyip ve hastayla 24 saat birlikte olup ve hastaların fiziksel bakım gereksinimlerini başarılı olarak karşılarsa da psikolojik ve sosyal bakımı göz ardı edilebilmektedir. Buna bağlı olarak da hastada gelişen psikososyal sorunları anlamak ve çözümlenmek mümkün olamayacaktır. Yoğun bakım hemşirelerinin yoğun çalışma saatleri ve iş yükünün fazlalığı, acil müdahaleye aktif katılımları, hastaların özbakım ihtiyaçlarını bire bir karşılamaları, psikososyal bakım konusunda yeterince bilgi ve beceriye sahip olmamaları nedeniyle fiziksel bakımdan öteye gidememektedirler. Bu durumda fiziksel hastalığı olan hastaların psikososyal tanılama ve bakımında ve psikiyatrik bozukluğu olan hastaya yaklaşımda bu konuda uzman “Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi Hemşireliği” nin uygulanmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Konsültasyon Liyezon Psikiyatri, Yoğun Bakım Üniteleri

UNUTULMUŞ GELENEKSEL GÜREŞLERDEN DUTLUK GÜREŞLERİNİN İNCELENMESİ (MALATYA BÖLGESİ)

Mehmet ARI

Yüksek lisans öğrencisi İnönü Üniversitesi arimehmet85@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Faruk AKÇINAR

İnönü Üniversitesi farukakcinar@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GÜLLÜ

İnönü Üniversitesi mgullu44@gmail.com

Amaç: Bu tez çalışmasında Malatya ilinde sınırlı Köy ve beldelerinde 1800'lü yıllarının çok öncesine dayanan ve hiçbir görsel, yazılı yayında yer almayan ama en önemli kültürel faaliyetlerinde biri olan "dutluk güreşleri'nin unutulmasını engellemek ve geçmişte bu faaliyetlerde yaşananları aydınlatmaktır.

Materyal ve Metod: Yaptığımız araştırmada nitel araştırmanın kültür analizi çalışması uygulanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen "yarı yapılandırılmış görüşme formu" kullanılmıştır. Araştırma grubumuzu Malatya ilinde dutluk güreşlerinde yarışmacı veya izleyici olarak katılmış yaşları 62-93 arasında değişen 20 erkek oluşturmaktadır. Yapılan görüşme verilerine içerik analizi ve betimsel analiz uygulanmıştır.

Bulgular: Dutluk güreşleri,1800'lü yıllara ve öncesine dayanan Malatya da bağ köyleri denilen üzüm yetiştiriciliğinde öncü beldelerde yaygın olarak yapılan bir güreştir. Güreşsiz düğünlerin olmadığı köyler ve mahalleler arasında rekabet bazen keskinleşse bile misafirperverliğin asla yerde kalmadığı güreşler olmuştur. Dutluk güreşleri düğünlerden önce 1 ile 3 gün arasında dere kenarındaki büyük dut ağaçlarının altında yapılmıştır. Güreşin ilan ve davetinden pehlivanlar ile seyircilerin güreş yapılan bölgeye gelmesi buradaki ağırlamadan güreş sonuna kadar yapılan tüm faaliyetler kendine has ritüellerle gerçekleşirdi. Yaptığımız araştırmada dutluk güreşiyle ilgili aşağıdaki temalar bulunmuştur: Dutluk güreşim tarihsel gelişimi, dutluk güreşinin yapılma amacı, dutluk güreşinin yapıldığı yerler, dutluk güreşinin organizasyonu, dutluk güreşin teknikleri, dutluk güreşinin ödülleri, dutluk güreşinin sosyal etkileri.

Sonuç: Dutluk güreşlerinin Malatya bağ köylerinde 1920-1950 arasında çok yoğun olarak yapıldığı ancak 1950 sonrasında ise yapılma sıklığı giderek azalmıştır. En son tanıkların ifadesi ile en son 1976 yılında Yeşilyurt ilçesinde konak (banazılı) beldesinde bir düğününde yapıldığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güreş, Dutluk Güreşleri, Geleneksel Güreş, Meydancı, Okuyucu

ABSTRACT

INVESTIGATION OF DUTLUK (MULBERRY FIELD) WRESTLING AMONG UNFORGOTTEN TRADITIONAL WRESTLING (MALATYA REGION)

Aim: The aim of this thesis study is to prevent forgetting of "dutluk (mulberry field) wrestling" and to shed light on such activities in the past. Dutluk (mulberry field) wrestling was one of the most

important cultural activities held in the villages and towns of Malatya dating back long before 1800, which is not included in any visual and written documents.

Material and Method: In our research cultural analysis study of qualitative research was applied. The "semi-structured interview form" developed by the researcher was used as data collection tool in the research. Our research group consists of 20 males aged 62-93 who participated in the dutluk (mulberry field) wrestling competitions as competitors or spectators in Malatya. Content analysis and descriptive analysis were applied to the interview data.

Findings: Dutluk (mulberry field) wrestling is a common wrestling type dating back to 1800 and earlier on in the pioneer areas of grape cultivation called vineyard villages in Malatya. Even if there was a fierce competition between the villages where wrestling tournaments were held in the wedding ceremonies, hospitality was always present. Dutluk (mulberry field) wrestling was held 1 and 3 days before the weddings under the large mulberry trees near the stream. From the announcement and invitation of the wrestling to the region where the wrestlers and the spectators came to the wrestling event, all the activities were performed with its own rituals. The following themes related to dutluk wrestling have been found in the survey: History of Dutluk wrestling, purpose of dutluk wrestling, places where dutluk wrestling was held, organization of dutluk wrestling, techniques of wrestling, rewards of dutluk wrestling, and social effects of dutluk wrestling.

Conclusion: Dutluk wrestling was done intensely between 1920-1950 in vineyard villages of Malatya, but after 1950, the frequency of making dutluk wrestling tournaments decreased gradually. On ground of the statements of the last witnesses, the last dutluk wrestling was held at a wedding in Banazı neighborhood of Yeşilyurt in 1976.

Keywords: Wrestling, Dutluk Wrestling, Traditional Wrestling, Announcer, Reader

NORMAL GÖZLERDE SİRİUS TOPOGRAFI, HEIDELBERG ÖN SEGMENT OCT VE NİDEK SPEKÜLER MİKROSKOPİ İLE ÖLÇÜLEN SANTRAL KORNEA KALINLIK DEĞERLERİNİN KIYASLANMASI

Mübeccel BULUT

Arş.Gör.Dr., Adıyaman Üniversitesi, mubeccelbagdas@gmail.com

Abdurrahman BİLEN

Dr. Öğr. Üyesi, Adıyaman Üniversitesi, drabilen@gmail.com

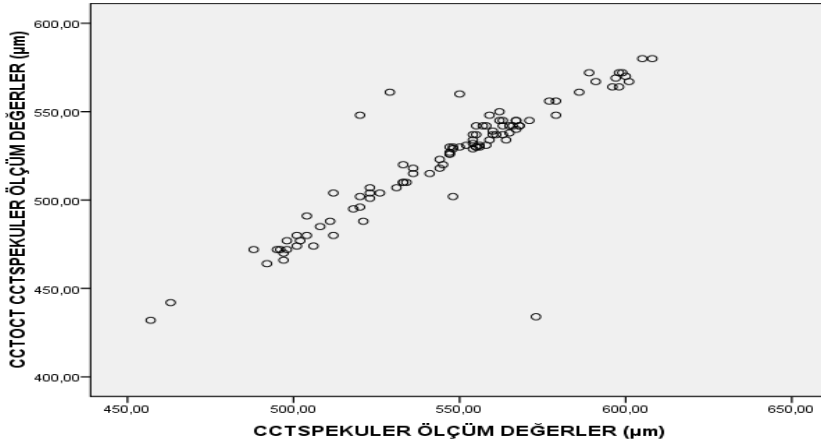
AMAÇ: Sağlıklı gözlerde santral korneal kalınlık(CCT) ölçümlerinin, AS-OCT, korneal topografi ve speküler mikroskopi ile kıyaslanması.

GEREÇ-YÖNTEM: 50 sağlıklı bireyin,100 gözünün CCT ölçümü AS-OCT, speküler mikroskopi ve topografi ile yapıldı.Ölçümler ikişerli sınıflandırılarak eşlendirilmiş dizide t testi ile karşılaştırıldı.Her iki cihaz ile alınan ölçümler arasındaki ilişki Pearson testi ile değerlendirildi.

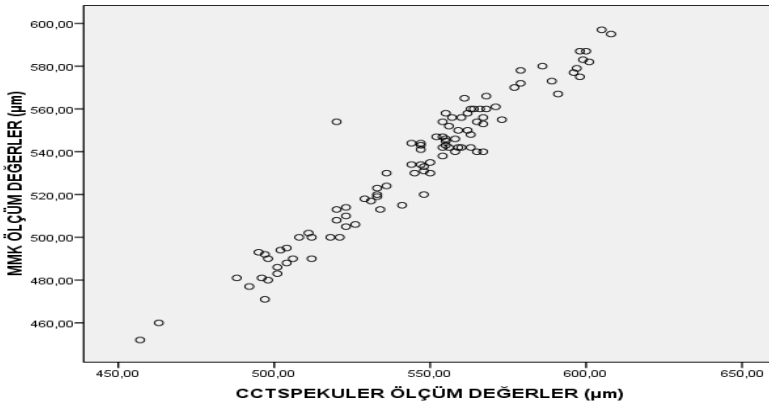
SONUÇLAR: Polikliniğimize başvurup,yapılan oftalmolojik muayene ve tetkikler sonucu herhangi bir okuler hastalık saptanmayan 50 sağlıklı bireyin 100 gözü çalışmaya dahil edildi.(%50 erkek, %50 kadın,ort.yaş 26,34±7,17912) CCT değerlerinin ortalamaları;AS-OCT (Heidelberg Engineering, Germany) ile 522,43±33,2943 µm(mikron), NİDEK speküler mikroskopi ile 545,36±32,15698 µm, Sirius® korneal topografi ile 533,89±32,50234 olarak hesaplandı.İkişerli sınıflandırdığımızda ölçümler arası fark istatistiksel olarak anlamlıydı ve tüm cihazlar arasında anlamlı korelasyon vardı.(Grafik1-3)

Tartışma;Keratorefraktif cerrahi planlamasında, korneal ektazi gibi komplikasyonların önlenmesi için güvenilir bir CCT ölçümü şarttır.CCT, glokom hastalığının tanı ve takibinde de kullanılan önemli bir parametredir.CCT farklı cihazlarla ölçülebilmektedir.Günümüzde nonkontakt yöntemler, altın standart kabul edilen ultrasonik pakimetrenin yerini almaya başlamıştır.Çünkü,ultrasound probunun korneaya teması,epitel hasarına ve enfeksiyonlara yol açabilmektedir.Sirius topografi,CCT ortalaması diğerlerine daha yakın olduğu için ve benzer çalışmalardaki US pakimetri değerlerine yakın bulunduğu için altın standart olmaya aday olabilir.Farklı cihazlarla ölçülen CCT değerlerinin farklı bulunduğu ve aralarında anlamlı korelasyon olduğu için korneal ektazi,glokom gibi CCT değerinin önemli olduğu hastalıkların tanı ve takibinde,ölçümlerin aynı cihazdan yapılması uygundur.

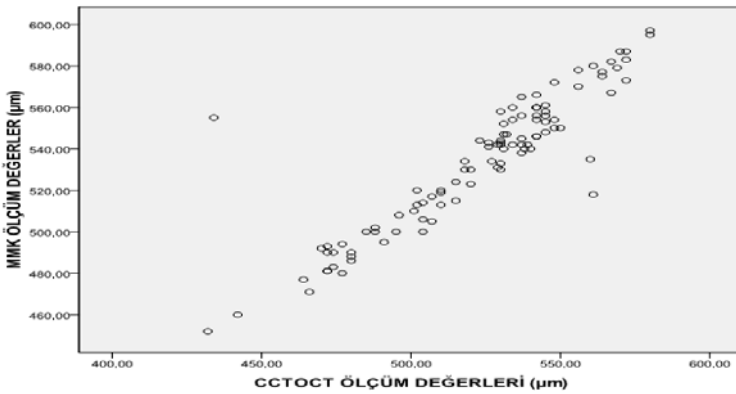
Anahtar Kelimeler: Korneal kalınlık,peküler mikroskopi,AS-OCT,topografi



Grafik 1(CCT AS–OCT (Heidelberg Engineering, Germany) ile (ort. $522,43 \pm 33,2943 \mu\text{m}$), NIDEK speküler mikroskopi ($545,36 \pm 32,15698 \mu\text{m}$)arasındaki anlamlı korelasyon ($r=0,891$, $p<0,001$)



Grafik 2(Sirius® korneal topografi ile (ort. $CCT 533,89 \pm 32,50234$). Speküler mikroskopi (ort. $545,36 \pm 32,15698$) ölçümleri arasındaki anlamlı korelasyon ($r=0,967$, $p<0,001$))



Grafik 3 (Sirius Topografi(ort. $533,89 \pm 32,50234$) ile AS–OCT (ort. $522,43 \pm 33,29430$) arasındaki anlamlı korelasyon ($r=0,901$, $p<0,001$))

CERH-TA'DİL ESERLERİNDE ON KIRAAT İMAMI HAKKINDAKİ DEĞERLENDİRMELER

Dr. Öğrt. Üyesi Mustafa TAŞ

Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, (m_tas23@hotmail.com)

ÖZET

Hız. Osman devrinde çoğaltılıp değişik İslam merkezlerine gönderilen mushaflar, sahâbîler tarafından insanlara öğretiliyordu. Resulullah'tan öğrenilen kıraat, sahâbîlerden tabiîne onlardan da etbâu't-tabiîn'e nakledilmiştir. Tabiîn ve tebei't-tabiîn döneminde, her bir bölgede yayılan kıraat şeklinin önde gelen âlimleri imam kabul edilmişlerdir. Meşhur olan on kıraat imamının kaynaklarda tercüme-i halleri yer almaktadır. Bu çalışmada ise kıraat imamlarının ricâl ve cerh-ta'dîl eserlerinde münekkitler tarafından nasıl değerlendirildiği araştırılmıştır. Bunun yanında kıraat imamlarının hadis ilmiyle alakalarına da değinilmeye çalışılmıştır. Yani kıraat-hadis ilmi arasındaki ilişkiye de işaret edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Cerh-Ta'dîl, Rical, On Kıraat İmamı, Değerlendirme

THE EVALUATIONS ABOUT THE TEN RECITATIONS' IMAM IN JARH AL-TA'DİL'S WORKS

ABSTRACT

The Qurans which were copied and sent to the different Islam centers during Hz. Osman's period were taught to the people by the companions. The Quran which was learnt by The Prophet was transferred from the companions to those who saw the companions and from those people (tabiîn) to the other people (etbau't tabiîn) who saw those people. During the period of those people and the other people who saw them, the scholarly people who were the prominent in the form of Quran which was common in each region were accepted as the imam. The articles with the biographies of the ten recitations' famous imam are available on the sources. In this study, it was searched how the recitation imams were evaluated on the dignitaries and the jarh al-ta'dîl's (the science with the criticisms of people who transfer the informations religiously) works by the critics. Moreover, it was tried to be mentioned what the relation of recitation imam was with the hadith science. Namely, the relation between the recitation and hadith science was indicated.

Key Words : al-Jarh al-Ta'dîl, Rijal, Ten Recitations' Imam, Evaluation

ERKEK OKÇULARDA REAKSİYON SÜRATİNİN HEDEF ATIŞ İSABET PUANINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Baha Engin ÇELİKEL

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ, Türkiye

Süreyya Yonca SEZER

Fırat Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Elazığ, Türkiye

Hasan Aykut AYSAN

Dicle Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Diyarbakır, Türkiye

ÖZET

Okçuluk sporu geçmişte çok büyük bir önem taşımış ve hayatımız bir parçası olmuştur. Bu sporun ülkemizdeki önemini vurgulamak ve okçuluk sporuna katkıda bulunmak için bu çalışma yapılmıştır.

Çalışmada erkek okçularda reaksiyon süratının hedef atış isabet puanına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Elazığ ili Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü Okçuluk takımında faal spor yapan 15-17 yaş grubu 20 (10+10) erkek sporcu (denek ve kontrol grubu) araştırma grubunu oluşturmuştur. Deney grubunun 8 haftalık program öncesi ve sonrası (ilk test ve son test) ölçümleri alındı. Aynı gün içinde kontrol grubunun da ölçümleri alınarak yazıldı ve kontrol grubuna egzersiz yaptırılmadı. Deney grubunun antrenman periyodu 8 hafta boyunca haftanın 3 günü ve günde 1'er saatlik yapılan kuvvet egzersizleri çerçevesinde değerlendirildi.

Araştırmadan elde edilen verilerin istatistiksel analizi SPSS 22 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen verilerin normal dağılıp dağılmadığına Kolmogorov-Smirnov testi ile bakılmıştır. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin yüzde ve frekans analizleri yapılmış, Ayrıca araştırma grubunun reaksiyon süratının hedef atış isabet puanına etkisinin incelenmesinde Parametric testlerden Paired Samples t testi ve Regression linear testi uygulanmıştır. Sonuçların İstatistiksel anlamlılığı ($P < 0,05$) olarak alınmıştır.

Çalışmada 8 haftalık antrenman sonrasında deney grubunun sağ ve sol el işitsel ve görsel reaksiyon sürati, sağ el ve sol el pençe kuvvetleri ile isabet puanına ilişkin ilk ve son test puanları arasında anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır. Ayrıca deney grubunun ilk ve son test ölçümlerine göre reaksiyon zamanının isabet puanına etkisi arasında istatistiksel olarak negatif yönlü bir ilişki olduğu bulunmuş ve bu ilişkinin işitsel sağ el reaksiyon değerinde olumlu yönde daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Deney grubunun 8 haftalık antrenman öncesi ve sonrası KAH ölçümlerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Sonuç olarak 8 haftalık kuvvet egzersizlerinin erkek okçulara ilişkin bazı parametreler üzerinde (işitsel ve görsel reaksiyon, el pençe kuvveti, isabet puanı) etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Reaksiyon sürati iyi olan sporcunun hedefe atış yani isabet oranı daha iyi olduğu bulunmuştur. Erkek okçular (15-17 yaş grubu) üzerinde yapılan ve antrenman planı içerisinde verilen kuvvet antrenmanlarının etkilerinin incelendiği bu çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı ve bu tür çalışmaların farklı yaş gruplarına yönelik ve bayanlara yönelik olarak yapılmasının da konu ile ilişkili olarak daha ayrıntılı bir yol haritası çizileceği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Okçuluk, Egzersiz, Reaksiyon Zamanı, Hedef Atış İsabet Puanı

BUHÂRÎ'NİN *ET-TÂRÎHU'L-KEBÎR*'İNDE BAZI TEFSİR RİVAYETLERİ

Dr. Öğrt. Üyesi Mustafa TAŞ

Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, (m_tas23@hotmail.com)

ÖZET

Buhârî'nin *et-Târîhu'l-kebîr* adlı eseri günümüze kadar gelmiş ricâl ve cerh-ta'dîl alanında erken dönem önemli bir kaynak olarak değerlendirilmektedir. Söz konusu eserin önemli bir özelliği de pek çok ilmi ilgilendiren rivayetlerin yer aldığı bir çalışma olmasıdır. *et-Târîhu'l-kebîr* incelendiği zaman tefsir rivayetlerinin de olduğu müşahede edilmiştir. İşte bu çalışmada bu tefsir rivayetleri tespit edilmeye çalışılmış, bu rivayetlerin rivayet tefsirleriyle mukayesesi yapılarak Buhârî'nin mezkûr eseri hakkında bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Buhârî, *et-Târîhu'l-kebîr*, Ricâl, Tefsir, Rivayet

SOME OF COMMENTARY NARRATIVES ON BUKHARİ'S AT-TÂRÎKH-AL-KABİR**ABSTRACT**

Bukhari's work with the name of at-Târîkh al-kabîr is evaluated as an early period important source in the field of commentary and al-jarh at-tadil, rijal analysis which have come up to today. One of the important property belonging to the aforementioned work is that it is a work including the reports which refer to many sciences. When at-Târîkh al-kabir is considered, it is observed that there are the commentary narratives. So these interpretation reports have been tried to be provided in this study, it has been aimed that an evaluation is done about Bukhari's above-cited work as these reports are compared with the report commentaris.

Key Words: Bukhârî, *at-Tarikh al-kabir*, Rijal, Commentary, Narrative

YERELİN DEĞİŞEN TERÖRİZM OLGUSU

Prof. Ahmet Hamdi AYDIN

Yasemin ÇELEBİ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi, casmin.3809@gmail.com

ÖZET

Terörizm, gelişen teknik imkânlar sayesinde çok küçük kaynaklarla, telekomünikasyon ağlarını da kullanarak, devasa zararlara neden olmaya başlamıştır. İletişim ve ulaşım sahasındaki gelişmeler ile birlikte ülkeler arasında sınırların bir anlamda kaybolması, geleneksel anlamda olduğu şekliyle ulusal sınırların kontrol ve denetimini zorlaştırmıştır. Terörizmin en kısa sürede yerelde ve bölgede maksimum düzeyde etkisini göstermesi yeni politikaları gerek eğitim gerekse diğer tüm alanlarda yeni çözüm yollarını zorunlu hale getirmiştir. Bu anlamda küresel terörizmden ziyade yereldeki terör anlayışına bakmamızın daha avantajlı olduğuna ve çözümün en küçük yönetimlerde olduğuna bu çalışmamızda odaklanılacak ve daha çok teknik imkanlarla şehirlerimizdeki güvenlik olgusuna değinilecektir. Bu çalışmada öncelikle “yerel yönetimler” ve “terörizm” kelimeleri kavramsal çerçevede açıklandıktan sonra gelişen teknolojinin ‘ışığın şehri ve şiiri’ kapsamında analizleri yapılacaktır.

519

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Terörizm, Güvenlik, 3G,İdeoloji.

TÜRKİYE’DE SPOR SEKTÖRÜNDE YERLİ ÜRETİM SORUNSAĞI**Şükrü BİNGÖL**

Arş. Gör., İnönü Üniversitesi, sukru.bingol@inonu.edu.tr

Sabahattin DEVECİOĞLU

Doç. Dr., Fırat Üniversitesi, sdevecioğlu@firat.edu.tr

Hülya BİNGÖL

Dr. Öğr. Üyesi, İnönü Üniversitesi, hulya.bingol@inonu.edu.tr

İrşil DEMİRALP

Öğr. Gör., İnönü Üniversitesi, irsil.demiralp@inonu.edu.tr

ÖZET

Günümüzde bireylerin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının artmasının yanı sıra boş zamanlarını değerlendirmede spor aktivitelerine yönelmeleri, spor faaliyetlerine verilen önemi arttırmıştır. Bireyler yalnızca profesyonel spor faaliyetlerini takip etmemekte aynı zamanda günlük spor ihtiyaçlarını karşılayabilecek çeşitli spor dallarına da yönelmektedir. Tüm bu durumlar bireylerin spor malzemelerine yönelik taleplerini arttırmaktadır. Türkiye’de spor malzemelerine yönelik talep oldukça büyük olmasına karşın spor malzemelerinde yerli üretim oldukça sınırlıdır. Türkiye’de küresel şirketlerin spor malzemeleri arzında önemli payı aldığı görülmektedir. Türkiye’de spor malzemeleri sektöründe yerli üretimin artırılması adına yapılacak olan teşvikler ve yatırımlar, ülke ekonomisine önemli katkılar sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Spor Malzemeleri, Yeri Üretim, Türkiye.

YEŞİLÇAM FİMLERİNDE “MAKAM VE MAKAMSAL DİZİ” KULLANIMINA YÖNELİK TESPİTLER

Yağmur Eylül DÖNMEZ

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Öğrencisi / email:
yagmureyluldonmez@gmail.com

Ünal İMİK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi devlet Konservatuarı Müzik Bölümü Öğretim Üyesi /
email:unal.imik@inonu.edu.tr

ÖZET

Türk sineması diğer bir adıyla “Yeşilçam” filmleri; konusu, karakterleri ve kullanılan film müzikleriyle izler kitle üzerinde oldukça etkili olmuştur. Dönemin ekonomik koşulları gereği özgün film müzikleri yerine ilgi gören Türk Sanat Müziği eserlerine sık sık yer verilmiştir. Bu süreçte kullanılan Türk Sanat Müziği içerikli film müziklerinin bir bölümü makam hususiyetleri sergilerken, diğer bir bölümünün ise yalnızca makamsal dizi özelliklerini taşımakta olduğu görülmektedir. Bu durum film içerisinde kullanılan eserlerin makam ve dizi hususiyetlerinin incelenmesi gereğini ortaya çıkarmaktadır.

Bu araştırmada; Yeşilçam filmlerinde kullanılmış sözlü ve sözsüz formdaki Türk Sanat Müziği eserleri makam ve makam dizisi hususiyetlerine göre incelenmiştir. Araştırmada (betimsel) durum tespiti yapmaya yönelik bir yaklaşım tercih edilmiştir. Araştırma sürecinde, 1968-1978 yılları arasında çekilerek gösterime girmiş ve içeriğinde Türk Sanat Müziği barındıran mevcut Yeşilçam filmleri incelenmiştir. Belirlenen Yeşilçam filmleri anket yoluyla farklı yaşam düzeyindeki izleyicilerin beğenisine sunulmuş ve en çok beğeni alan 17 adet Yeşilçam filmi incelenmek üzere araştırma kapsamına dâhil edilmiştir ve değerlendirme kapsamına alınmıştır. Objektif bir değerlendirme yapabilmek adına değerlendirme ölçeği hazırlanmıştır. Belirlenen film müzikleri ses kayıtları ve video örnekleri incelenerek değerlendirme ölçeğine tabi tutulmuştur. Daha sonra elde edilen veriler istatistik programlar vasıtasıyla sayısal verilere ve görsel grafiklere dönüştürülmüştür.

Araştırma sürecinde elde edilen sonuçlardan bazıları sıralanacak olursa; Yeşilçam filmlerinde kullanılan Türk Sanat Müziği eserlerinin işitsel anlamda önemli birer yardımcı öge olduğu, makamsal farklılıkların izler kitlenin zihninde filmin içeriğine yönelik farklı anlam ve ifadeler oluşturabildiği, film içerisinde tercih edilen eserlerde Hicaz ve Muhayyer kürdi makamlarının diğer makamlardan bir miktar önde olduğu, kürdi makam gruplarının çoğunlukla yer aldığı, Saz eserlerinde Çargah, Hicaz ve Kürdili Hicazkar makamlarının tercih edildiği, Saz ve sözlü eserlerde ortak olarak kullanılan makamın Hicaz makamı olduğu aklımıza gelen sonuçlardan bir kaçısı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Film Müziği, Yeşilçam, Türk Müziği makam, makamsal dizi.

YEŞİLÇAM FİMLERİNDE TÜRK SANAT MÜZİĞİ ESERLERİNİN KULLANIMI VE SÜRE UZUNLUĞUNUN İFADE BÜTÜNLÜĞÜNDEKİ ÖNEMİ

Yağmur Eylül DÖNMEZ

İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Öğrencisi / email:
yagmureyluldonmez@gmail.com

Ünal İMİK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Öğretim Üyesi /
email:unal.imik@inonu.edu.tr

ÖZET

Türk sinemasında bir döneme imzasını atmış olan “Yeşilçam” filmleri kendine has karakteristik özellikleri ve kullanılmış film müzikleriyle oldukça önemli bir etkiye sahiptir. Yeşilçamda özgün film müziklerinin yanı sıra çeşitli Türk Sanat Müziği saz ve söz eserlerine de yer verildiği görülmektedir. Yeşilçam filmlerindeki şarkılı film anlayışı, düz anlatım ve dip müziği kullanımı, ana tema ezgisi olarak kullanılan Türk Sanat Müziği eserlerinin bir çok film içerisinde kullanım süresinin artmasına imkan tanımıştır.

Bu araştırma; Yeşilçam filmlerinde Türk Sanat Müziği eserlerinin kullanımı ve süre uzunluğunun ifade bütünlüğündeki önemini incelemeyi hedeflemektedir. Araştırmada (betimsel) durum tespiti yapmaya yönelik bir yaklaşım tercih edilmiştir. Araştırma sürecinde, 1968-1978 yılları arasında çekilerek gösterime girmiş ve içeriğinde Türk Sanat Müziği barındıran mevcut Yeşilçam filmleri incelenmiştir. Belirlenen Yeşilçam filmleri anket yoluyla farklı yaşam düzeyindeki izleyicilerin beğenisine sunulmuş ve en çok beğeni alan 17 adet Yeşilçam filmi incelenmek üzere dâhil edilmiştir.

Araştırma sürecinde elde edilen sonuçlardan bazıları sıralanacak olursa; Yeşilçam filmlerinde kullanılan Türk Sanat Müziği eserlerinin işitsel anlamda önemli birer yardımcı öge olduğu, ana tema ezgisi olarak kullanılan Türk Sanat Müziği eserlerinin genellikle baştan sona kullanıldığı (3 dk. ve üzeri kullanılması); bu eserlerin filmin içeriğine yönelik farklı anlamlar oluşturduğu ve bu yolla eserlerin izler kitlenin zihninde yer etmesine imkan tanındığı, Türk Sanat Müziği dinlemeyen bireylerde farkındalık yarattığı, Türk Sanat Müziğinin genç kuşaklara aktarımını desteklediği ve geleneksel kültür öğelerimizin devamlılığına katkı sağladığı ilk aklımıza gelenlerden bazıları olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Film Müziği, Yeşilçam, Türk Müziği.

MICROWAVE CRACKING PROCESS OF WOOD WASTE, SEWAGE SLUDGE WITH COAL SLIMES PRO DIGESTION

Yıldırım TOSUN

Şırnak University,. Engineering Faculty, Mining Engineering Department, Şırnak, Turkey.

Corresponding author e-mail: yildirimismailtosun@gmail.com

ABSTRACT

The agricultural, wood wastes and cellulosic sewage wastes may be leached under microwave radiation by Şırnak asphaltite slime for fertilizer production. The wastes were pelletized as microwave heating for activation. The pellets were produced via extrusion, corn and nut shell waste silage hemi cellulose extruded at microwave temperature showed the best compression properties depending on water ratio of hemicelluloses, compared with corn stalk based pellets were relatively poor reactive, which was took 10 %/min. Meanwhile, homogenous and alkali sorbent fertilizer pellets were produced with a pellet strength of 700 kPa. The cracking structure was obtained from the same corn stalk hemi cellulose when oil extracted was used. The states of thermal degradation were found as temperature for oil casted and extruded pellets. The pellets produced from asphaltite slime and corn stalk hemi cellulose gave better products in alkali content absorbed. The pellets were mostly homogenous and crack-free except for the corn stalk pellets extruded at 75°C oil mixing as observed via micro gravimetric analysis. The density of pellets was so light for digestion digest providing sufficient reaction time in the gas yield.

Keywords: Microwave Leaching, Agricultural wastes, coal slime, humate pellets, fertilizer pellets

523

BİYOGAZ ÖZÜTLEME ÖNCESİ ODUN ATIKLARI VE FOSEPTİK ÇAMURUN MİKRODALGA İLE BOZUNDURULMASI

ÖZET

Tarımsal, odun artıkları ve selülozik atık su atıkları, gübre üretimi için Şırnak asfaltit çamuru tarafından mikrodalga radyasyon altında bozundurulabilir.. Atıklar, bozundurma için mikrodalga ısıtma öncesi pelet haline getirilmiştir. Peletler ekstrüzyonla üretilmiştir. Atık mısır ve lifli, silajlı hem selüloz selülozik atıkların mikrodalga sıcaklığında ekstrüde edilmesi incelenmiştir. Hemiselülozik atıkların su oranına bağlı olarak en iyi sıkıştırma özellikleri gözlenmiştir. Özellikle, mısır sapı esaslı peletlere kıyasla foseptik atıklı peletler nispeten daha zayıf reaktif olmuştur. Öyle ki bu % 10 / dak ağırlık kaybı değerinde olmuştur. Bu arada, 700 kPa'lık bir pelet mukavemeti ile homojen ve alkali emici gübreler üretilebilmiştir. Yağ ile atık ekstrüde edildiğinde, bozunma yapısı aynı mısır sapı hem selülozundan benzer elde edilmiştir. Termal bozunma durumları, yağ döküm ve ekstrüde peletler için sıcaklık olarak belirlenmiştir.. Asfaltit

şlamı mikrodalga etkiyi arttırmak için kullanılmıştır. Ayrıca mısır sapı hem selülozdan üretilen peletler belirli alkali içeriğine bağlı daha iyi ürünler vermiştir. Pelletler, mikro gravimetrik analiz ile gözlemlendiği gibi 75 ° C'lik yağ karışımında ekstrüde edilmiş mısır sapı

peletleri hariç, çoğunlukla homojen ve çatlak içermezler. Topakların yoğunluğu, toprak ıslahında yeterli olmuş ve reaksiyon süresi ne bağlı gaz özütlemesi için çok reaktif olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Mikrodalga Liç, Tarımsal atıklar, kömür balçık, hümik peletleri, gübre peletleri

MICROWAVE CAUSTIC LEACHING OF COAL SLIMES FOR DESULFURIZATION

Yıldırım TOSUN

Şırnak University,, Engineering Faculty, Mining Engineering Department, Şırnak, Turkey.

Corresponding author e-mail: yildirimismailtosun@gmail.com

ABSTRACT

The mining wastes and coal mining slimes may be leached under microwave radiation. Şırnak asphaltite slime was needed to cleaning for fertilizer production. The wastes were pelletized as microwave heating for activation. The pellets were produced via extrusion, coal waste slime may be extruded at microwave temperature showed the best compression properties depending on water ratio of extruder compared with waste based pellets were relatively poor reactive, which was took 10 %/min. Meanwhile, homogenous and alkali sorbent fertilizer pellets were produced with a pellet strength of 700 kPa. The cracking structure was obtained from the same waste when oil extracted was used. The states of thermal degradation were found as temperature for oil casted and extruded pellets. The pellets produced from asphaltite slime and fertile sludge waste gave better products in alkali content absorbed. The pellets were mostly homogenous and crack-free except for the sludge coal slime pellets extruded at 75°C oil mixing as observed via micro gravimetric analysis. The density of pellets was so light for irrigation digest providing sufficient reaction time in the soil remediation.

Keywords: Microwave Leaching, Agricultural wastes, coal slime, humate pellets, fertilizer pellets

525

KÖMÜR ŞLAMLARININ KÜKÜRTSÜZLEŞTİRME İÇİN MİKRODALGA KOSTİK LIÇİ

ÖZET

Madencilik atıkları ve kömür madenciliği şamları mikrodalga etkisi altında çözümlenebilir. Gübre üretiminin için Şırnak asfaltit balçıklarına temizlenmesine ihtiyaç vardır. Atıklar, etkili yıkama için mikrodalga etkili ısıtma öncesi pelet haline getirilmiştir. Pelletler ekstrüzyonla üretilmiştir. Mikrodalga etki altında hem foseptik atığı ve kömür atığı balçık olarak ekstrüde edilebilir. Ekstrüzyonda su oranına bağlı olarak en iyi sıkıştırma özelliklerinin atık bazlı peletlere kıyasla nispeten zayıf reaktif olduğu ve ağırlık azalmasının % 10 / dak olduğu görülmüştür. Bu arada, 700 kPa'lık bir pelet mukavemeti ile homojen ve alkali emici gübreler üretilmiştir. Yağ ile ekstrüzyon edildiğinde çatlama yapısı benzer atıklardan elde edilmiştir. Termal bozunma durumları, yağ döküm ve ekstrüde peletler için sıcaklık olarak belirlenmiştir. Asfaltit çamuru ve verimli çamur atıklarından elde edilen peletler emilen alkali içeriğinde daha iyi ürünler vermiştir. Pelletler, mikro gravimetrik analiz ile gözlemlendiği gibi 75 ° C'lik yağ karışımında ekstrüde edilen foseptik çamur ve kömürü balçık peletleri haricinde çoğunlukla homojendirler ve çatlak içermezler. Topakların yoğunluğu, toprak ıslahında yeterli reaksiyon süresi sağlayabilmiş ve sulama da çözünme için çok hafif reaktif olmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Mikrodalga Liç, Tarımsal atıklar, kömür şlamı, hümik peletleri, gübre peletleri

SON DÖNEM BÖBREK YETMEZLİ ÇOCUKLARIN AİLELERİNE FİLİAL OYUN TERAPİ DESTEĞİ VE BİR VAKA SUNUMU

Öğrt.Gör.Yasemin OĞUZ GÜNER

Akdeniz Üniversitesi, yaseminoguzguner2016@gmail.com

ÖZET

Kronik Böbrek Yetmezliği çoğunlukla sinsi gelişen böbrek hasarının en ağır sonuçlarından biridir. Kötü genetik miras ve gelişim bozukluğu gibi çocukluk çağında görülen ve organ nakli şansı olamamış ya da rejeksiyon gelişmiş vakalarda zorlu tedavi süreci, komplikasyon ve takipler, cerrahi müdahaleler, hastanede yatış ve diyaliz seanslarında vasküler aksesle ilgili ağrı ve kanama sorunları nedeniyle çocuk hasta ve bakım veren aile bireylerinde duygu durum ve davranış değişikliklerinin meydana geldiği gözlenmiştir.

Bu çalışmada son dönem böbrek yetmezliği (SDBY) olan bir çocuk hastanın renal replasman tedavileri arasında geçişlerinde yaşanan aile bireylerinde psikososyal destek ihtiyacından yola çıkarak benzer durumdaki ailelerde yapılabilecek filial oyun terapisiyle aile içi iletişimi artırmanın gerekliliği belirtilmek istenmiştir.

Vaka görüşmeleri çocuk hastanın annesiyle gerçekleştirilmiş olup elde edilen veriler düzenlenmiştir. Bebeklik döneminde aldığı SDBY teşhisiyle renal replasman tedavilerinden hemodiyaliz, periton diyalizi ve organ nakli süreçlerinde yaşanan olumsuzluklar, çok sayıda ameliyat ve uzun hastane yatışları ile aile içinde birlik ve beraberliğin sağlanamaması ile sonuçlanmıştır. Bu süreçte aileye yapılabilecek psikososyal destek ve filial oyun terapisinin önemi tartışılmış ve vaka örneğinden alınan sonuçlar değerlendirilmiştir.

526

FILIAL GAME THERAPY SUPPORT AND AN INCIDENT PRESENTATION IN THE LAST TREATMENTS OF CHILDREN WITHOUT KIDNEY KIDNEY

SUMMARY

Chronic Renal Failure is often one of the most severe consequences of insidious kidney damage. Poor genetic heritage and developmental disability due to painful and bleeding problems related to vascular access in childhood and difficult treatment procedures, complications and follow-ups, surgical interventions, hospitalization and dialysis sessions, it has been observed that the emotional state and behavioral changes in the individuals are the main factors.

In this study, it is aimed to emphasize the necessity of improving the communication within the family through filial gaming therapy, which can be done in families with similar conditions due to the need of psychosocial support in the family members living in transitions between renal replacement treatments of a child with end stage renal failure.

The case interviews were conducted with the mother of the infant and the obtained data were arranged. Hemodialysis, peritoneal dialysis and negativities experienced during organ transplantation, renal replacement therapy with SDBY diagnosis during infancy resulted in unity and cohesion within the family with numerous operations and long hospitalizations. In this process, the importance of psychosocial support and filial gaming therapy to the family can be discussed and the results obtained from the case study are evaluate.

YOĞUN BAKIM HASTALARININ UYKU KALİTESİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF YAKLAŞIMLAR

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZDEMİR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetdmr84@gmail.com

Araş. Gör. Şerafettin OKUTAN

Bitlis Eren Üniversitesi, sokutan@beu.edu.tr

Araş. Gör. Hasan GENÇ

İnönü Üniversitesi, hasan.genc@inonu.edu.tr

ÖZET

Yapısı ve ortamı gereği hastanelerin yüksek mekanik donanımlı, kritik hastalara sürekli bakım veren özel bölümleri olan yoğun bakım ünitelerinde ileri teknolojik gelişmelerle birlikte artık yaşamdan umut kesilebilecek (koma, şok total felç) gibi durumlarda bile insan yaşamı sürdürülebilmektedir.

Deneyimlenen kritik durumlarda bile yaşamını devam ettirmeye olanak sağlayan yoğun bakım ortamının hastada; monitörizasyon, ventilatör, infüzyon setleri, üriner kateter gibi nedenlerden dolayı hareket kısıtlılığı, temporal ritmin ve gece-gündüz ayrımının kaybedilmesi, izolasyon sık tekrarlanan ağrılı manipülasyonlar, alışıksız olunan çevre ve kişiler ajitasyona neden olmaktadır. Yoğun bakım temposu içinde görülen bu durumlar hastaların uyku düzeninin bozulmasına neden olmaktadır. Uyku düzeninin bozulması hastanın iyileşme sürecinin uzamasına neden olacağından, hastaların yeterince uyku uyumalarını sağlamak için farmakolojik veya tamamlayıcı alternatif tedavilerin (TAT) kullanılması gerekmektedir.

Farmakolojik tedavide genel olarak hipnotikler (benzodiazepinler ve nonbenzodiazepinler), melatonin reseptör antagonistleri ve antidepresanlar kullanılmaktadır. Fakat bu ilaçların kullanımı pek çok sorunu da beraberinde getirmektedir. Sedatif ve hipnotiklerin uzun süreli kullanımı sonucu gözlenebilen fizyolojik bağımlılık ve çekilme belirtileri, daha önceki semptomların ağırlaşmasına yol açabilmektedir. Benzodiazepinlerin kullanımının hafıza, konsantrasyon ve ruh sağlığı üzerinde olumsuz etkilere yol açabileceği, bazı antidepresanların ise sabahları uyku hali oluşturabileceği bilinmektedir. Uyku tedavisinde kullanılan farmakolojik yöntemlerin istenmeyen etkileri bireylerin doğaya ve doğala yönelmelerine neden olduğundan tamamlayıcı ve alternatif tedaviler gündeme gelmiştir. Tamamlayıcı ve alternatif tedaviler genel anlamda standart tedaviye destek olarak semptom kontrolünü sağlayan, hastaların iyilik halini ve bakımını güçlendiren yaklaşımlardır. Müzik, aroma, gevşeme teknikleri, masaj, vehipnoz gibi davranış teknikleri yoğun bakım hastalarında uyku kalitesini artırmaya yönelik tamamlayıcı ve alternatif girişimler arasında yer almaktadır. Örneğin, Müziğin kalp hızını, kan basıncını, vücut ısısını ve solunum hızını düşüren, gevşemeyi sağlayan, hastanın ağrı algısını değiştiren, dikkatini başka yöne çekerek derin düzeyde relaksasyon sağlayıp, uykusuzluğu hafifletici etkileri olduğu bilinmektedir. Hastaya bir zararı olmayan faydalı bir yöntem olan aromanın ise, antiinflamatuvar özelliğinin olduğu, uykuyu düzenlediği belirtilmektedir. Hastaların uyku kalitesini artırmaya yönelik bu gibi yöntemlerin hemşirelik uygulamalarına aktarılması bakımın niteliğini geliştireceğini düşündürmektedir.

Bu çalışmanın amacı, yoğun bakım hastalarında uyku kalitesini artırmaya yönelik tamamlayıcı ve alternatif tedavi yöntemlerini değerlendirmektir.

Anahtar kelimeler: Yoğun Bakım, Uyku Kalitesi, Tamamlayıcı ve Alternatif Tedaviler

GÖRSEL İLETİŞİMDE ÇOCUK AFİŞLERİNİN HEDEF KİTLE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Yusuf SÖYLEMEZ

Resim Öğretmeni, Bilim Sanat Merkezi, Malatya, soylemez0244@hotmail.com

Nurgül SÖYLEMEZ

Resim Öğretmeni, Fethi Gemuhluoğlu Fen Lisesi, Malatya

Ali SÖYLEMEZ

Öğretmen, MEB, Malatya, Türkiye, Ali44_02@mynet.com

ÖZET

Ülkemizde son yıllarda afişlerde ve reklamlarda çocuklara yönelik çok fazla ileti olduğu görülmektedir. Çocukların görsel tasarımda kullanılması ne kadar etkili olmaktadır? Afiş hazırlanırken tasarımcı çocuk figürünü görselde ne kadar yansıta bilmiş ve alıcı mesajı ne ölçüde algılamış, afişler çocuk objesinde ne şekilde yer edinmiştir? Benzeri sorular sorulmaktayken tam bu noktada böyle bir konunun ele alınması afiş çalışmalarında irdelenmiştir. Bu konuda daha önce bir araştırma konusu olmaması dolayısıyla çocuk temalı afişlerinin incelemesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Araştırmada, iletişim tanımı, tasarımın tanımı, iletişimin bileşenleri, afişin tanımı, afişin tarihçesi ve ülkemizde afişin gelişimi ele alınmış olup bu tanımlar konun temelini oluşturmuştur. Bu konu, ülkemizde 1980' den günümüze görsel iletişim tasarımı açısından 20 adet "çocuk" konulu afişin tasarım açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Görsel iletişim tasarımının vazgeçilmezi olarak kabul edilen "afiş" görsel iletişim tasarımı açısından incelenmiştir.

Bu konuda görsel iletişim ve afiş tasarımının temel ilkeleri ele alınmış olup araştırmada kullanılan afişler; tasarım ve estetik kaygılar açısından oluşan sorunları ortaya koymaya çalışılmıştır.

Sonuç olarak; görsel iletişim tasarımı açısından ülkemizde tasarımcılar tarafından hedef kitleye sunulan afişler; sosyolojik, tasarım, estetik ve kullanılan objelerin konu, kompozisyon, renk, tipografi açısından incelenmiştir. Afiş çalışmaları yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen bilgilerde kullanarak değerlendirme yapılmıştır ve çalışmadaki bulgular, gelecekte benzer çalışma yapacaklara örnek teşkil edecektir.

Anahtar kelimeler: Tasarım, Görsel iletişim, Afiş Tasarım, Çocuk

GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETMENLERİNİN GÖRSEL SANATLAR ÖĞRETİM PROGRAMINDA BELİRTİLEN STRATEJİ VE TEKNİKLERİ UYGULAMADAKİ YÖNTEMLERİ

Nurgül SÖYLEMEZ

Öğretmen, Fethi Gemuhluoğlu Fen Lisesi, Malatya

Yusuf SÖYLEMEZ

Öğretmen, Bilim Sanat Merkezi, Malatya, soylemez0244@hotmail.com

ÖZET

Yaşamımız boyunca toplumun ihtiyaç duyduğu üst düzey insan gücü ancak etkili ve verimli bir eğitimle ihtiyaç duyulan nitelikli insan yetiştirilebilir. Kaliteli ve yeterli bir eğitimin ön koşulu ise iyi hazırlanmış, geliştirilmiş uygulamaya bilgilendirilmiş eğitim programları ve bu programları hayata geçirebilecek nitelikli öğretmenlerdir.

Uygulanacak programları geliştirilirken, toplumun ihtiyaçları, sorunları sanata bakış açıları ve sanat uygulanabilirliğinin yanı sıra çocukların ve gençlerin sanatla olan sorunları, ilgileri, ihtiyaçları ve gelişim özellikleri dikkate alınmalıdır. Bu özellikler önemli olduğu kadar, bunların nasıl kazandırılacağı uygulamalar esnasındaki yaşanacak sanatsal süreçler de önemle üzerinde durulması gereken bir konudur. 21. yüzyılda sanatta öğrenme ve öğretme süreçleriyle ilgili yeni yaklaşımlar ortaya çıkmış ve sanata olan duyarlılık giderek artmıştır. Öğretilen içerik kadar öğrencilerin sanat eserlerini oluştururken nasıl uygulamalar yaptığının yanı sıra verilen önemle birlikte, amaçlar, araç-gereçler, sanatta kullanılan imgeler, objeler ve öğretim yöntemleri de değişikliğe uğramıştır. Sanata duyarlı bir eğitim anlayışı ile öğretmenler bilgi aktaran olmaktan çıkıp “yönlendiren”, “rehber” ve “kolaylaştırıcı” gibi rolleri üstlenmişlerdir. Atölyedeki sanat öğretmenin rolü artık öğrencilere bu anlayışa uygun öğrenme-öğretme ortamları hazırlamaktır.

Görsel sanatlar öğretmenlerinin seçtikleri strateji, yöntem ve tekniklerin öğrenmeye etkilerini ve bu strateji, yöntem ve teknikleri uygularken nelere dikkat edileceğini bilmeleri, nitelikli öğrenme-öğretme süreci oluşturulması açısından öğrencilerin sanat eğitimi öğrenmedeki yöntemleri açısından bu çalışma gelecekteki diğer çalışmalara kaynak teşkil edecektir.

Anahtar kelimeler: Atölye, Sanat, Yöntem .

PROTECTION OF ATORVASTATİN AGAINST OXİDATIVE STRESS İN RENAL HYPERCHOLESTEROLEMİA İNDUCED BY HİGH CHOLESTEROL DİET

Gülnur ASLAN

Merve YILMAZ BOZOĞLAN

Department of Pharmacology, Faculty of Medicine, Fırat University, Elazığ

gulnurecz@gmail.com, mervehcttp@hotmail.com

Objective: Atherosclerosis and its complications are the leading cause of death in the world and in our country. Atherosclerosis may cause renal pathologies such as ischemic kidney disease due to renal artery narrowing, renal blood circulation and dysfunction. Chronic kidney disease results in a constellation of dysregulation of lipid metabolism, oxidative stress, and inflammation which are causally interconnected and participate in a vicious cycle. Hypercholesterolemia is the most important factor in the pathogenesis of atherosclerosis. Oxidation of LDL in the endothelium is the promotor of the development of atherosclerosis. Oxidative stress is the imbalance between free radical formation and antioxidant defense towards free radicals. Statins are widely used as plasma cholesterol-lowering drugs that inhibit the progression of atherosclerosis. Atorvastatin is a HMG-CoA reductase inhibitor, used in the treatment of hypercholesterolemia. In this study, it was aimed to investigate effects of atorvastatin on oxidative stress parameters MDA, GSH and SOD levels in kidney in high-cholesterol diet-induced hypercholestremia.

Materials and methods: Rats were divided into 3 groups (n:7): control, hypercholesterolemia, treatment (hypercholesterolemia and atorvastatin) groups. While control group was fed with normal diet, other groups were fed with % 2 cholesterol and % 0.5 cholic acid diet to develop hypercholesterolemia for 8 weeks. Atorvastatin (10 mg/kg) was administered by gavage only last 2 weeks. Oxidative stress parameters were measured by spectrophotometry.

Results: MDA levels increased in hypercholesterolemia group and decreased in treatment groups. GSH levels and SOD activity were significantly decreased in HCT group and significantly increased in treatment groups.

Conclusions: High cholesterol diet may increase oxidation products in the kidney tissue, increase the level of oxidative stress, it may increase the level of oxidative stress. Atorvastatin and other statins may play a protective role against oxidative stress in hypercholesterolemia-related pathologies such as atherosclerosis and chronic kidney disease.

Key words: hypercholesterolemia, MDA, GSH, SOD, atorvastatin

YÜKSEK KOLESTEROL DİYETİ İLE İNDÜKLENEN HİPERKOLESTEROLEMİDE ATORVASTATİNİN BÖBREKTE OKSİDATİF STRESE KARŞI KORUYUCULUĞU

Amaç: Ateroskleroz ve komplikasyonları dünyada ve ülkemizde en önemli ölüm nedenlerinden biridir. Ateroskleroz renal arter daralması, renal kan dolaşımı ve disfonksiyona bağlı iskemik böbrek hastalığı gibi renal patolojilere neden olabilir. Kronik böbrek hastalıkları, nedensel olarak birbirine bağlı olan ve bir kısır döngüye oluşturan lipid metabolizması, oksidatif stres ve inflamasyon problemleriyle sonuçlanır. Hiperkolesterolemi, aterosklerozun patogeneğinde rol oynayan en önemli faktördür. Endoteldeki LDL'nin oksidasyonu, ateroskleroz gelişiminin promotörüdür. Oksidatif stres serbest radikal oluşumu ile serbest radikallere karşı antioksidan savunma arasındaki dengesizlikten kaynaklanır. Statinler, aterosklerozun ilerlemesini engelleyen plazma kolesterol düşürücü ilaçlar olarak yaygın şekilde kullanılmaktadır. Atorvastatin,

hiperkolesterolemi tedavisinde kullanılan bir HMG-CoA redüktaz inhibitörüdür. Bu çalışmada, böbrek dokusunda yüksek kolesterol ile indüklenen hiperkolesterolemide, atorvastatinin, oksidatif stres parametreleri MDA, GSH ve SOD düzeylerine olan etkilerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Materyal ve metod: Sıçanlar kontrol, hiperkolesterolemi, tedavi (hiperkolesterolemi ve atorvastatin) grupları olmak üzere 3 gruba ayrıldı (n:7). Kontrol grubu normal diyetle beslenirken, diğer gruplar 8 hafta boyunca hiperkolesterolemi geliştirmek için% 2 kolesterol ve% 0.5 kolik asit ile beslendi. Atorvastatin (10 mg / kg) son 2 haftada gavaj ile uygulandı. Oksidatif stres parametreleri spektrofotometri ile ölçüldü.

Bulgular: Hiperkolesterolemi grubunda kontrole göre MDA düzeyleri arttı ve tedavi grubunda azaldı. GSH düzeyleri ve SOD aktivitesi hiperkolesterolemi grubunda anlamlı olarak azalırken tedavi gruplarında arttığı görüldü.

Sonuç: Yüksek kolesterol diyeti, böbrek dokusunda oksidasyon ürünlerinin artışına, antioksidatif parametrelerin azalmasına neden olarak oksidatif stres düzeyini yükseltebilir. Ateroskleroz, kronik böbrek hastalığı gibi hiperkolesterolemi ile ilişkili patolojilerde, atorvastatin ve diğer statinler oksidatif strese karşı koruyucu rol oynayabilir.

Anahtar kelimeler: hiperkolesterolemi, MDA, GSH, SOD, atorvastatin

YÜZME SPORCULARININ SPORA KATILIM MOTİVASYONLARININ İNCELENMESİ; DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ ÖRNEĞİ

Özgür KARATAŞ

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, ozgur.karatas@inonu.edu.tr

Serdar ŞAHİN

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, yuzme_van@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki yüzme sporcularının spora katılım motivasyonlarının incelenmesidir. Araştırmada betimsel yöntemlerden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma Van ilinde yapılan 2017-2018 yılı Anadolu Yıldızlar Ligi Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi yarı finalinde yarışan 13-14 yaş grubunda 50 kadın, 81 erkek olmak üzere toplam 131 yüzücü sporcuyla kapsamaktadır. Araştırmada veri toplama aracı ise Gill, Gross ve Huddleston (1983) tarafından geliştirilen ve Türkçe uyarlaması Oyar, Aşçı, Çelebi ve Mülazımoğlu (2001) tarafından yapılan 30 madde, 8 alt boyuttan (Beceri gelişimi, takım ruhu, eğlence, başarı, fiziksel uygunluk, yarışma, hareket ve arkadaşlık) oluşan 'Spora Katılım Güdüsü Ölçeği' kullanılmıştır. Araştırmadaki ölçeğin Cronbach's Alpha katsayısı $\alpha=0.85$ bulunmuştur. Anlamlılık düzeyi olarak $\alpha=0,05$ olarak benimsenmiştir. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlardan frekans, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmış, ikili guruplar için Mann-Whitney U testi, çoklu guruplar için Kruskal-Wallis testi uygulanmıştır. Araştırmamıza katılan yüzme sporcularının spora katılım ölçeği yaş değişkenine göre fiziksel uygunluk ve yarışma alt boyutlarında, okuduğu sınıf değişkenine göre takım ruhu ve yarışma alt boyutlarında, gelir durumu değişkenine göre hareket alt boyutunda, spor yaşı değişkenine göre arkadaşlık alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı farkların olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Cinsiyet değişkenine göre spora katılım ölçeği alt boyutları incelendiğinde ise tüm alt boyutlarda anlamlı fark bulunmamıştır ($p>.05$).

Araştırma sonucuna göre yaş, okuduğu sınıf, gelir durumu, spor yaşı değişkenleri 13-14 yaş arası yüzme sporcularının spora katılım motivasyonlarını etkileyen önemli değişkenler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Yüzme, Motivasyon.

YÜZME SPORCULARININ YAŞAM DOYUMLARININ İNCELENMESİ

Özgür KARATAŞ

Dr. Öğretim Üyesi, İnönü Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, ozgur.karatas@inonu.edu.tr

Serdar ŞAHİN

Doktora Öğrencisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, yuzme_van@hotmail.com

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki yüzme sporunu yapan 13-14 yaş grubu sporcuların yaşam doyumlarının incelenmesidir. Araştırmada betimsel yöntemlerden biri olan genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma Van ilinde yapılan 2017-2018 yılı Anadolu Yıldızlar Ligi Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi yarı finalinde yarışan 13-14 yaş grubunda 50 kadın, 81 erkek olmak üzere toplam 131 yüzücü sporcuyla kapsamaktadır. Araştırmada veri toplama aracı ise Diener, Emmons, Laresen ve Griffin (1985) tarafından geliştirilen ve Türkçe'ye uyarlaması Köker (1991) ve Yetim (1991) tarafından yapılan 'Yaşam Doyumu Ölçeği' kullanılmıştır. Ölçek 1 (hiç uygun değil) ile 7 (çok uygun) arasında değişen likert tipinde 5 maddeden oluşan kendini değerlendirme ölçeğidir. Araştırmamıza katılan yüzme sporcularının yaşam doyumu ölçeğine ait cronbach alpha katsayısı .95 olarak belirlenmiştir. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlardan frekans, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmış, ikili gruplar için t testi, çoklu gruplar Anova testi sonrası post-hoc scheffe testi uygulanmıştır. Araştırmamıza katılan yüzme sporcularının 'Yaşam Doyumu Ölçeği' cinsiyet değişkeni, yaş değişkeni, okuduğu sınıf değişkeni ve aylık gelir değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı farkların olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Araştırma sonucuna göre cinsiyet, yaş, okuduğu sınıf ve aylık gelir değişkenlerinin 13-14 yaş grubu yüzme sporcularının yaşam doyumunu etkileyen önemli değişkenler olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Yüzme, Yaşam Doyumu.

MWCNT/ZrO₂ SENTEZİ VE KARAKTERİZASYONU

Onur ÖZGÜL

Öğr. Gör. Dr., İnönü Üniversitesi, onur.ozgul@inonu.edu.tr

Funda OKUŞLUK

Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, funda.gurer@inonu.edu.tr

Karbon nanotüpler karbonun bir allotropu olup, tabakalarının silindirik bir biçimde katlanmasıyla meydana gelen ve dış çapları nanometre seviyesinde olan tüp şeklindeki yapılardır. Sıra sıra dizilen karbon atomlarının aynı bir kâğıt gibi kıvrılıp silindir şekline getirilmiş halidir. Bu silindirler tek katmanlı veya çok katmanlı olabilirler. CNT' ler benzersiz mekanik özelliklerine bağlı olarak seramik matriks kompozitleri için kuvvetlendirici maddeler olarak kullanılmaktadırlar. CNT-seramik nanokompozitlerinin sertlik ve tokluk artırdığı bilinmektedir.

Kimyasal formülü ZrO₂ olan zirkonyum dioksit, zirkonya veya beddeleyit olarak da bilinir ancak daha çok zirkonyum silikat kumlarından (ZrSiO₄) zirkondan silikat bölümünü ayırmak için yapılan kimyasal ve ısı işlemler sonucunda elde edilir. Zirkonya çok yönlü seramik malzemelerden biridir. Oksijen pompaları ve sensörlerden yakıt hücrelerine; termal bariyer kaplamalardan yapısal uygulamalara değişen elektrik, ısı ve yüksek sıcaklık uygulama alanlarına sahiptir. Son zamanlarda yüksek ve kontrol edilebilir iyonik iletkenliği sayesinde katı oksit yakıt hücrelerinde (SOFC), benzer şekilde oksijen boşlukları sayesinde sensörler uygulamalarında ve seramik kristaller içinde en yüksek kırılma tokluğuna sahip olması nedeniyle seramik matris kompozit uygulamalarında takviye olarak öne çıkmaktadır. Zirkonya, ayrıca bazen ısıtıcı elemanlar olarak, bazen yüksek sertliği ve aşınmaya karşı dirençli olması nedeniyle kesici cihazlar ve ekstrüzyon kalıpları gibi aşınmaya dayanıklı makine parçaları olarak, bazen yüksek kimyasal kararlılıkları nedeniyle oksitlenmeye karşı ve ısı bariyer amaçlı seramik kaplamalarda vazgeçilmez malzemeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Zirkonya seramikleri femoral başlıklar olarak biyomalzeme alanında da yaygın şekilde kullanılmaktadır, ancak vaka çalışmaları, çatlak yayılımı nedeniyle başarısız olabileceğini göstermektedir. Karbon nanotüplerin (CNT) eklenmesi, yavaş çatlak yayılımının önlenmesi ve protezlerde kullanılan seramik malzemenin dayanıklılığını arttırmaktır. Bununla birlikte, malzemenin mekanik özelliklerini arttırmak için, ZrO₂-CNT kompozitleri kullanılmaktadır.

Çalışmamızda, bu ve buna benzer amaçlarla kullanılacak MWCNT/ZrO₂ sentezi hidrotermal yöntemle yapılmıştır. MWCNT' ün ve ZrO₂' in farklı oranlarda etkileştirilmesiyle ZrO₂' in yapısında nasıl değişiklikler olacağını belirlemek ve elde edilen kompozitlerin yapısını karakterize edilecektir. Bu çalışmada, çıkış maddesi olarak Zirkonyum isopropoksit (Zr(OPrⁱ)₄), karbon nano tüp kaynağı olarak da MWCNT kullanılmıştır. Elde edilen malzemelerin karakterizasyonu için XRD, FT-IR, SEM, BET ve Partikül boyut analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: MWCNT, nano-ZrO₂, Kompozit Malzemeler, MWCNT/ZrO₂, Hidrotermal yöntem

MACA TOZUNUN (MACA-N21) EGZERSİZ UYGULANAN RATLARDA NÖROTROFİK FAKTÖRLER ÜZERİNE ETKİSİ

THE EFFECT OF MACA POWDER (MACA-N21) ON THE NEUROTROPHIC FACTORS IN EXERCISED RATS

Zeynep TUZCU

Dr. Öğr. Üyesi, Fırat Üniversitesi, ztuzcu@firat.edu.tr

James R. KOMOROWSKI

Yönetici, Nutrition 21, LLC, jkomorowski@nutrition21.com

Kazim SAHİN

Prof. Dr., Fırat Üniversitesi, ksahin@firat.edu.tr

ÖZET

Brassicaceae familyasından Maca (*Lepidium meyenii* Walp.) ekstraktları, antioksidan, antidepresan, antiyorgunluk, antihiperlipidemik, hipoglisemik, cinsel performansı iyileştiren, doğurganlığı artıran ve östrojen eksikliğine bağlı kemik kaybını önleyen çok çeşitli biyolojik aktivitelere sahiptir. Bu çalışmanın amacı, Maca-N21'in egzersiz uygulanan ratlarda Creb, Syn1 ve VGF gibi downstream sinyal dönüştürücüleri ve hipokampusta BDNF, IGF-1 ve VEGF gibi nörotrofik faktör düzeylerine olan etkisini araştırmaktır. Yirmi sekiz Sprague-Dawley rat (8 haftalık) rastgele dört gruba ayrıldı (n=7): 1) Kontrol (vehicle), 2) Maca-N21 tozu (40 mg/kg vücut ağırlığı), 3) Egzersiz kontrol (vehicle), 4) Egzersiz + Maca-N21 tozu (40 mg/kg vücut ağırlığı). Maca gruplarına, maca tozu, art arda 21 gün boyunca günde bir kez gastrik gavaj yoluyla verildi. Kontrol grubuna da benzer hacimde çözücü solüsyondan verildi. Ratları yüzme dayanıklılığına alıştırmak için haftada iki kez 10 dakika yüzme yaptırıldı. Deneyin 14. gününde, test ürününün oral uygulamasından 30 dakika sonra, ağırlık yüklü yüzme testi (vücut ağırlığının % 5'i) uygulandı. Ratlara sonraki 7 gün boyunca oral uygulamaya devam edildi. 21. günde, çalışma ürününün oral uygulaması ve yüklü olmayan bir yüzme testinden sonra tüm sıçanlar sakrifiye edildi. Ratlarda BDNF, IGF-1 ve VEGF'in yanı sıra Creb, Syn1 ve VGF düzeyleri, egzersiz ve Maca-N21 toz takviyesi ile hipokampusta artmıştır ($P < 0.05$). Dahası, bu markerlerin aktivitesi, Egzersiz + Maca-N21 toz grubunda Egzersiz grubuna kıyasla daha da artmıştır ($P < 0.05$). Bu çalışmanın verileri, Maca-N21'in, egzersiz uygulanan ratlarda nörotrofik faktörlerin yanısıra serum downstream sinyal dönüştürücüleri Creb, Syn1 ve VGF seviyelerini önemli ölçüde iyileştirdiğini gösterdi.

Anahtar Kelimeler: Nörotrofik faktörler, Egzersiz, Maca tozu

Teşekkür: Bu çalışma Fırat Üniversitesi'nde yürütülmüştür ve Nutrition 21, LLC tarafından finanse edilmiştir.

ABSTRACT

Maca (*Lepidium meyenii* Walp.) extracts, from the Brassicaceae family, have a wide range of biological activities including antioxidant, antidepressant, anti-fatigue, antihyperlipidemic, hypoglycemic, improving sexual performance, enhancing fertility, and preventing estrogen-deficient bone loss. The aim of this study was to investigate the effect of maca extract (Maca-N21) on

hippocampus levels of the neurotropic factors BDNF, IGF-1, and VEGF and downstream signal transducers Creb, Syn1, and VGF in exercised rats. Twenty-eight Sprague-Dawley rats (8 weeks) were randomly divided into four groups (n=7): 1) Control (vehicle), 2) Maca-N21 powder (40 mg/kg body weight), 3) Exercise control (vehicle), 4) Exercise + Maca-N21 powder (40 mg/kg body weight). Maca groups received the maca powder via gastric gavage once per day for 21 consecutive days. The control group received a similar volume of vehicle solution. To acclimate rats to endurance swimming, rats were made to swim for 10 min, twice a week. On the 14th day of the experiment, 30 minutes after oral administration of test product, a weight-loaded swimming test (5% body weight) was employed. The rats were then orally administered for 7 more days. On the 21st day, after oral administration of study product and a non-loaded swim test, all rats were sacrificed. Levels of BDNF, IGF-1 and VEGF as well as Creb, Syn1 and VGF were increased in hippocampus by exercise and Maca-N21 powder supplementation in rats ($P < 0.05$). Moreover, the activity of those markers increased even more greatly in the Exercise + Maca-N21 powder group compared to the Exercise group ($P < 0.05$). The data of this study showed that Maca-N21 significantly improved neurotropic factors, as well as serum downstream signal transducers Creb, Syn1, and VGF levels in exercised rats.

Keywords: Neurotrophic factors, Exercise, Maca powder

Acknowledgements: This study was conducted at Firat University and funded by Nutrition 21, LLC.

ADİYAMAN İLİNDEKİ ÖNCÜ SEKTÖRLERE GÖRE TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARINA İLİŞKİN BİR ÇALIŞMA

Öğr. Gör. Burcu DOĞAN

Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü

Öğr. Gör. Erdem HİLAL

Adıyaman Üniversitesi Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü

ÖZET

Bu çalışma Adıyaman ilinde ziraat- balıkçılık, turizm, inşaat, gıda- meşrubat ve tütün, tekstil ve tekstil ürünleri sektörleri için takipteki kredi oranları ile ilgili olarak 2008-2017 yılları ile 2018 yılının ocak- eylül aylarını kapsayan dönemler arasındaki takibe düşen kredi oranları ile ilgili bir çalışmayı kapsamaktadır. Çalışma içerisindeki veriler Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun resmi internet sitesi olan <https://www.bddk.gov.tr> 'da yayınladığı veriler kullanılarak hazırlanmıştır. Çalışmada takipteki kredi miktarları ve takipteki kredi değişim oranları ile Adıyaman ilinde başlıca faaliyet gösteren sektörlerin ekonomik durumları hakkında bilgi edinmek ve sektörel sorunların mali yönüne değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Adıyaman sektörleri, takipteki krediler

АМИР ОЛИМХОННИНГ 1917 ЙИЛГИ МАНИФЕСТИ ВА МУЛЛАЛАР

Дилноза Жамолова, катта илмий ходим-изланувчиси

ЎЗМУ ҳузуридаги Тарих институти

(Тошкент, Ўзбекистон)

dilnoza.jamolova@mail.ru

1917 йил февралда Россияда содир бўлган инқилоб Бухоро амирлиги ижтимоий-сиёсий ҳаётига сезиларли таъсир кўрсатди. Шу даврдан бошлаб, Бухородаги икки гуруҳ - жадинлар ва қадимчилар ўртасида сиёсий мухолифат кучая бошлади. Мулла Қамариддин бошчилигидаги бир гуруҳ муллалар халқ орасида 1917 йил 7 апрелгача, яъни манифест имзоланган кунга қадар норозилик ташиқотларини олиб боришди. Ислоҳот манифести эълон қилингандан кейинги воқеалардан сўнг Мулла Қамариддин Бухородан қувгин қилингач, муллалар Туркистон ва Қозондаги муллалардан ёрдам сўраб мурожаат қилишди. Бухоро муллаларига ёрдамга келган Мулла Холмурод ҳамда мулла Қутбиддинлар жадинларнинг ислоҳотчилик ҳаракатиغا қаттиқ зарба бердилар. Жадинлар мамлакатдан қочиб кетишига мажбур бўлишди.

Бухоро амири Саид Олимхон томонидан имзоланган ушбу тарихий манифест ва у билан боғлиқ тарихий воқеалар бўйича дастлабки маълумотлар Муҳаммад Али Балжувоний, Мирза Салимбек, Ф. Хўжаев, С. Айний асарларида ҳамда М. Беҳбудий, Б. Ҳабибларнинг мақолаларида маълумотлар учрайди. Бу асарлар ушбу тарихий ҳужжатнинг имзоланиши билан боғлиқ тарихий воқеаларни ўрганишида муҳим манба бўлиб ҳисобланади.

Совет даври тарихчилари О. Эшонов, Т. Тўхтаматовларнинг асарларида амирнинг 1917 йилги манифести билан боғлиқ воқеалар совет мафқураси асосида таҳлил этилган бўлиб, уларда нафақат муллаларга нисбатан, балки Ёш бухороликларга нисбатан ҳам салбий муносабат устунлик қилади.

THE ROLE OF THE GREAT SILK ROAD ON THE DEVELOPMENT OF MEDICAL TRADITIONS

Jumanazarov Khurshid Sirojiddinovich

Senior research fellow

*Department of "Ethnology and Anthropology"
of the Institute of History at National University*

Of Uzbekistan named after Mirzo Ulugbek

(Tashkent, Uzbekistan)

Abstract: *This article is about Silk Road's role medicine science improving. Medical books trade, treatment ways and meditative herb's going away people which living around Silk Road are the reason developing eastern medicine.*

Аннотация: *Эта статья о роли науки медицине совершенствования Шелкового пути. Медицинские книги торговли, способы лечения и травы уезжает людей, которые живущих вокруг Шелкового пути являются причиной развития Восточной медицины*

Keywords: *trade, medicine sciences, Silk Road, medical book, drug plants, quack.*

Ключевые слова: *торговля, медицина наука, шелковый пут, медицинский книги, лекарственный растения, лекарь.*

ҚАЗАҚ ФОЛЬКЛОРЫНДАҒЫ ҚАСҚЫР БЕЙНЕСІ

Қымбат Нұрсұлтанқызы

Қазақстан Республикасы Журналистер одағының мүшесі

Алматы қаласы, Қазақстан Республикасы

nurkyz999@mail.ru

Түйіндеме

Фольклор – халық өмірінің айнасы іспеттес, өте ерте замандарда туып, жазба мәдениеттен бұрын қалыптасқан мәдени құбылыс. Ауыздан-ауызға, атадан-балаға, ұрпақтан-ұрпаққа жетіп, ел аузында сақталып келген көркем сөз өнері. Кез келген фольклор үлгісі – нақты бір халықтың ортақ рухани-мәдени мұрасы. Ол халықтың көркем ойлау ерекшеліктерін – эстетикалық және тарихи талап-талғамдарын аңғартады.

Алғашқы қауымдық құрылыс кезінде пайда болған фольклор дамыған қоғамның этностарында да сақталған. Ол нақты тарихи фактілер мен тұлғаларды бейнелеуге ғана арналмай, өткен тарихтың басты-басты мән-мазмұнын көркемдік бейнесі тұрғысынан да суреттейді. Фольклор – рухани мәдениеттің маңызды құрамдас бөлігі, халық бұқарасының, этностардың көркемдік ой-толғамының пәрменді нысаны, эстетикалық талғамының, адамгершілік қағидаларының шоғырлы көрінісі болып табылады. Фольклордағы көркемдік жинақтама бейнелер арқылы халық қоғамдық өмірдің әр түрлі құбылыстарына өз көзқарасын білдірген.

Соның бірі – халық шығармашылығындағы бөрі бейнесі. Көшпелілердің көне мифтік көзқарастары жыр-аңыздарында көрініс тапқан. Көшпелілер мәдениетінің ең бір көне нұсқалары – миф пен әпсаналар. Миф – фольклордың ең көне жанры. Оның түп-тамыры сонау алғашқы қауымдық құрылыстан басталады. Адам баласы өзін қоршаған орта, табиғат, жан-жануарлар, өмір, өлім, өсіп-өну туралы ерте заманнан-ақ өз түсініктерін қалыптастырған.

Көк бөрі тотемі түркілер өмірінде үлкен орын алды. Тотем түсінігі – халықтың өз тегіміз, туысымыз деп жан-жануарды қастерлеуі, оларға сиынуы. Түркілер өздерінің ата-тегі қасқыр деп санаған. Осы қайратты да ерікті, айлакер де ақылды түз тағысы жаулардың шабуылынан қырғынға ұшыраған тайпаның ең соңғы ұрпағын – кішкентай сәбиді желеп-жебеуші, асыраушы, құтқарушы болып танылған. Аңыз бойынша, түркі халқының көсемі Ашина өзінің осы тектік ерекшелігін білдіру үшін ордасының қақпасына бөрі басының суреті бар ту байлаған. Бұл аңыздың бұлыңғыр сілемі кейінгі қазақтарға дейін жеткен. Қазақта бөріні «тәңір серісі» деп құрметтеген. Қасқыр бейнесі – қазақ халқының діни наным-сенімін, дүниетанымын, рухани деңгейін аңғартатын танымдық тұлға, ерлік пен қайсарлықтың, күштілік пен еркіндіктің символы. Қазіргі уақытта да қасқыр, көкжал, бөрі деген сөздер қазақта жігітке мақтау

ретінде айтылады. «Бөрілі байрақ – ұраным!» деген сөзбен ұрпағына рух берген

ата-бабамыз бауыр еті – балаларына қасқыр есімін беруді әлі күнге дейін үрдіс етіп келеді. Бұған ел арасында кең таралған Бөрібай, Бөріқұл, Бөлтірік, Қасқырбай, Бөрі тәрізді есімдер мысал бола алады. «Алпамыс батыр» жырындағы басты кейіпкердің әкесінің Байбөрі аталуы да – сол үрдістің бір көрінісі.

Осындай қасиетті де қадірлі Көк бөрі бейнесі – түркі халықтарының ежелгі дәуір әдебиетінде, фольклорында есте жоқ ескі заманнан келе жатқан образ. Оны көне түркі жазба ескерткіштерінен де кездестіре аламыз. Соның бірі

– XIII-XV ғасырларда жазылған, түркі халықтарына ортақ көне мұрағат «Оғызнама» дастаны. Дастандағы «Ұранымыз Көк бөрі болсын» деген тіркестің үлкен мәні бар. Мұндағы ұран дәрежесіне дейін көтерілген Көк бөрі – түркі тілді халықтардың аса қадір тұтып, табынатын киелі де қасиетті аңыз.

Кілт сөздер

THE IMAGE OF WOLF IN KAZAKH FOLKLORE

Kymbat Nursultankyzy

Member of the Journalists Union of the Republic of Kazakhstan

Almaty, Republic of Kazakhstan

nurkyz999@mail.ru

541

Abstract: Folklore – a mirror of the people's life, it was born in very early times and is a cultural phenomenon before printing. It's a literary style that reached from mouth to mouth, from father to child, from generation to generation. Any kind of folklore is a common spiritual-cultural heritage of a specific nation. It refers to the peculiarities of the artistic-literary thinking of the people – aesthetic and historical taste.

The folklore that emerged during the first community building was also preserved in the cultures of a developed society. It does not only represent specific historical facts and figures, but also illustrates the main point of view of the past in the context of its artistic image. Folklore – an important component of spiritual culture, is the effective form of artistic thought of the ethnos, of the people's masses, a consolidated view of aesthetic taste and moral principles. Through the artistic-literary collectional images in folklore, people express their own views on various aspects of social life.

One of them is the image of wolf in folk art. Ancient mythical views of nomads are reflected in legends. One of the oldest versions of nomadic culture is myths and epics. Myth is the oldest genre of folklore. Its origins begin with the very first community society. Human beings have formed their own understanding of the environment, nature, animals, life, death, reproduction from the earliest time

The totem of gray wolf has a great place in the life of the Turks. The notion of Totem – is the respect for the animals, praying on them as people's family, relatives. Turks believed that their ancestors were wolves. This courageous and voluntary, cunning and clever wild animal depicting as a supporter, a feeder, a rescuer of a child, the last generation of the tribe that has been attacked and slaughtered by enemies. According to the legend, Ashina, the leader of the Turkic people, hangs a picture of the head of the wolf to the gate of the horde to express her originality. This legend reached the Kazakhs of later time. The Kazakh people respected as a «god knight». The image of a wolf is a symbol of the cognitive personality of the Kazakh people, which reflects the religious beliefs, world outlook, spirituality, heroism and fortitude, strength and freedom. At the present time, the words «қасқыр, көкжал, бөрі» are spoken as praise to the Kazakh guy. Giving the spirit to the generation by «Wolf flag is my motto!» («Бөрілі байрақ – ұраным!») our ancestors continue giving the name of wolf to their children. Examples of such names are Boribay, Burikul, Boltyrik, Kaskyrbai and Bori. The main character in the Alpamys batyr poetry is the father of Baibori - a reflection of that process.

The image of this holy and honorable Gray wolf - an old-fashioned image of ancient Turkic literature and folklore. It can be found in the ancient Turkic inscriptions. One of them is the legend of the common to all of the Turkic peoples archive «Oqiznama», written in XIII-XV centuries. The phrase in the poem «Our motto is Gray wolf» is of great importance. Here the Gray wolf, which has been promoted to the slogan, is an honorable and sacred legend of the Turkic-speaking peoples.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. Гумилев Л. Древние тюрки. –М.:АН СССР. Институт народов Азии, 1967. – 504 с.
2. Акишев А. Искусство и мифология саков. –Алма-Ата: Наука, 1984. -176 с.
3. Оғыз-наме. – Алматы: Ғалым, 1986. – 207-б.
4. Қазақ ертегілері. –Алматы: Қазмемкөркемәдеббас, 1957. -443-б.
5. Урманчиев Ф. По следам белого волка. Ранние этнокультурные связи тюрко-татарских племен. – Казань: АН Татарстан, Инс-т языка, литературы и истории им. Г.Ибрагимова, 1994. -125 с.

ПРОБЛЕМЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО ЗДОРОВОГО ПОДРАСТАЮЩЕГО ПОКОЛЕНИЯ

Лев Владимирович Мардахаев,

доктор педагогических наук, профессор

Российский государственный социальный университет

(Москва, Россия)

mantissa-m@ mail.ru

Известно, что каково подрастающее поколение, таковы перспективы его самореализации и благополучие в обществе в целом. В научной литературе сложились такие понятия как социальное здоровье человека, среды, подрастающего поколения и общества в целом.

По определению Всемирной Организации Здоровья «это состояние полного физического, душевного и социального благополучия, а не только отсутствие болезней и физических дефектов» [8]. **Социальный** (от лат. *socialis* – общественный) – связанный с жизнью людей в обществе, их отношениями в обществе или к обществу, общественный; порождаемый условиями общественной жизни, условиями той или иной общественной среды, общественной формации.

Существуют несколько подходов к пониманию существа социального здоровья, в частности, – это: способность жить и общаться с другими людьми в нашем мире; совокупность потенциальных и реальных возможностей человека в осуществлении своих действий без ухудшения физического и духовного состояния, без потерь в адаптации к жизненной среде [1] и др. Социальное здоровье человека характеризует также и его способность противостоять негативным факторам среды жизнедеятельности, конструктивно проявляя себя в ней.

Изложенное позволяет определить *социальное здоровье*, как комплексную характеристику личности человека, способного противостоять деструктивным факторам социокультурной среды жизнедеятельности, активно проявлять свою нравственную позицию. Особенно важно оно для подрастающего поколения, так как от него зависит будущее российского общества, его устойчивость, способность динамично развиваться, преодолевая, трудности и проблемы.

MARDİN EKONOMİSİNİN BAŞAT SEKTÖRLERİN TAKİPTEKİ KREDİ MİKTARLARI VE ORANLARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Öğr.Gör. Burcu DOĞAN

Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü

Öğr.Gör. Erdem HİLAL

Adıyaman Üniversitesi Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü

ÖZET

Ülkemiz de kredi veren kuruluşların başına olan bankacılık sektörü, diğer sektörlerin ihtiyacı olan fonları bulmada yardımcı olan kuruluşların başında gelmektedir. Bankalardan alınan kredilerin geri ödenmeme riski de söz konusu olmaktadır. Bankalardan kredi talep eden firmaların takibe düşmeleri söz konusu olabilmektedir.

Bu çalışmada da Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun resmi internet sayfasındaki veriler baz alınarak 2008-2018 yılları arasında Mardin ilinin ekonomisinde önde gelen beş sektörlerin takipteki kredi miktarları ve çeşitli açılardan takipteki kredi oranlarına ilişkin analizler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mardin Ekonomisi, Takipteki Krediler, Takipteki Kredi Oranları

Основные характеристики и факторы привлекательности

многопользовательских он-лайн игр

Червякова Кристина Сергеевна
Омский государственный педагогический университет
Россия, Омск

Игровая деятельность как объект исследования задействуется в различных науках. Актуальность изучения психологических механизмов игровой деятельности в современном обществе обусловлена ее распространенностью не только в детском, но и в подростковом возрасте, а также включением игровой реальности в жизнедеятельность взрослых. Далее мы рассмотрим определение, виды и специфику он-лайн игр, которые включены в игровую деятельность подростков и взрослых.

Классификация компьютерных игр осуществляется, как правило, на основании жанрового критерия, в соответствии с которым выделяют игры-приключения, стимуляторы, стратегии, ролевые игры и т.д. В соответствии с жанровым критерием и особенностями организации А.А. Аветисова описывает следующие группы компьютерных игр: *Шутер* («shooter») – игра ведется одним или несколькими участниками, которые преодолевают ряд препятствий для выполнения задания и завершения игры. Ее особенностью является ведение стрельбы по ходу всей игры. *Аркада* – игра на основе примитивного сценария, в ходе которой игроку требуется быстро принимать решения или реагировать на игровые стимулы. *Квест* (поиск) – игра на основе приключенческого сценария, в ходе продвижения по которому игрок решает задачи (поисковые, умственные, логические). *Стимулятор* – игра на основе имитации управления каким-либо устройством или аппаратом (чаще всего, транспортным средством). *Ролевая игра* – игра, участник принимает на себя определенную роль, помещается в воображаемую реальность, в которой действует в соответствии с заданной ролью и особенностями ситуации. *Стратегия* – игра, построенная на выстраивании последовательности действий для решения игровой задачи (например, военной, экономической). *Традиционная игра* – игра на основе карточных игр, шахмат и т.п., перенесенная в виртуальное или Интернет-пространство.

TAKİPTEKİ KREDİLERİN DÖNEMSEL OLARAK İNCELENMESİ MALATYA İLİNDEKİ SEKTÖRLER ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Öğr.Gör. Kemal ŞAŞA

Adıyaman Üniversitesi Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü Öğr.Gör.

Erdem HİLAL

Öğr. Gör. Adıyaman Üniversitesi Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü

ÖZET

Ülkelerin ekonomik durumlarını gösteren çeşitli göstergeler bulunmaktadır. Bu göstergelerin öncülerinden bir tanesi de bankaların kullandıkları krediler ve bu kredilerin geri dönüş oranlarıdır. Bu çalışmada da Malatya ilinde bulunan ziraat-balıkçılık, gıda- meşrubat ve tekelleştirme, inşaat sektörlerindeki firmaların bankadan kredi kullanıp bu krediyi vadesinde geri ödeyemediği için takipteki kredi haline gelen krediler araştırılmıştır. 2008-2017 arasındaki yıllar ile 2018 yılının Ocak- Eylül dönemindeki takibe düşen kredi oranları ile ilgili bir çalışmayı kapsamaktadır. Çalışmada Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun resmi internet sitesinden yayınladığı verilerden faydalanılmıştır. Ayrıca takipteki kredi miktarları ve takipteki kredi değişim oranları ile Malatya ilinde başlıca faaliyet gösteren sektörlerin ekonomik durumları hakkında bilgi edinmek ve sektörel sorunlarına değinilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Malatya, sektörler, takipteki krediler

ABSTRACT

There are several indicators that show the economic situation of countries. One of the pioneers of these indicators is the loans used by banks and the return rates of these loans. In this study, loans in non-performing loans have been investigated in the agricultural-fishing, food-beverage and monopoly and construction sectors in the province of Malatya because of the fact that firms in the construction sector cannot use the credit from the bank and repay the loan in due time. It covers a study on the non-performing loan rates in the January-September period of 2018 and the years between 2008-2017. In the study, the data published by the Banking Regulation and Supervision Agency's official website has been utilized. In addition, the amount of non-performing loans and the non-performing loan exchange rates and the financial conditions of the main sectors in Malatya have been discussed and their sectoral problems have been addressed.

Keywords: Malatya, sectors, non-performing loans

TÜRKİYE DE BAĞIMSIZ DENETİM ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öğr.Gör. Burcu DOĞAN

Adıyaman Üniversitesi Besni Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü

Öğr.Gör. Erdem HİLAL

Adıyaman Üniversitesi Gölbaşı Meslek Yüksekokulu Yönetim Organizasyon Bölümü

ÖZET

Bu çalışmanın asıl amacı, Türkiye’deki üniversitelerde bağımsız denetim alanında yapılmış Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) TEZ merkezine kayıtlı yüksek lisans ve doktora tezlerinin profilini, alana katkılarını, içerik ve konu açısından tespit edilmesini sağlamaktır. Çalışma 2007-2017 yılları arasında Türkiye’deki üniversiteler bünyesinde yazılmış olan 82 lisansüstü tezi kapsamaktadır. Çalışmada, tezlerin konulara, yıllara ve üniversitelere göre dağılımlarına yer verilmiştir.

Anahtar kelimeler : Türkiye’de Bağımsız Denetim, Literatür Taraması

NEDİM GÜNDAŞ'TA ÂŞIK TARZI ŞİİRLER

Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

ÖZET

Nadim Güntaş, âşık tarzı şiir geleneğine bağlı şiirler söyleyen eğitimcilerimizdendir. Nadim Güntaş, şiirlerini bir defterde toplayarak, bunları yayımlamayı planlamaktadır. Şiirlerinde içerik açısından lirik ve epik söyleyişleri bir arada bulmaktayız. Onun şiirleri üzerine yapılan ilk çalışma olan bu yazıda, sanatçının hayat hikâyesinin yanında, şiir anlayışı ve bu şiir anlayışına etki eden faktörler üzerinde durulmuştur. Makalede, şiirlerinden seçilen örnekler verilerek, bu şiirlerin onun sanat anlayışını belirlemedeki önemi üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Nadim Güntaş, halk şiiri, şiir sanatı, tarih

ABSTRACT:

Nadim Güntaş; is one of our educators who recite poems of troubadour tradition. Nadim Güntaş; has been collecting his poems in a notebook and is planning to publish them. Lyrical and epical pronunciations are found together in his poems. Besides his life, his perception of poetry and the factors affecting it are studied in this writing, which has been the first study on his poems. In this article, samples of his poetry are presented, and the importance of them in determining his perception of art is stated.

Key Words: Nadim Güntaş;, folk poetry, art of poetry, history

Проблемы улучшения экологии юга Казахстана, города Алматы и дешевой способ выращивания дуба, можжевельника, акации, клена, туи, сирени и других деревьев, воспитание молодежи экологическому патриотизму

К.Н.Жайлыбай, д.б.н., профессор

Г.Ж.Медеева к.с/х.н. доцент

Д.А. Садыкова старший преподаватель

*Казахский государственный женский педагогический университет,
Алматы, Казахстан*

Universal Decimal Classification Code (UDC): 574 (075)

The problems of the south Kazakhstan and city of Almaty ecology improvement and cheap way of oak, juniper, acacia, maple, cedar, lilac and other trees growing and upbringing the young generation in the spirit of ecological patriotism

K.N. Zhailybay, Doctor of Biological Science;

Medeuova G.Zh., associate professor

D.A.Sadykova, senior lecturer

*of the Kazakh State Women Teachers Training University,
Almaty, Kazhakhstan.*

Abstract. Humankind still has 45 to 50 years to improve the quality of airshed in the world on the whole and in Kazakhstan in particular. There are several ecological methods to prevent hazardous phenomena and mitigate the severely continental climate with its hot summers and cold winters, namely: 1) development and introduction of alternative power sources (use of the power of sun, wind, hydroelectric power stations' power, etc.). For example, sun and wind power plants have been built and put into operation in many regions of Kazakhstan. Possible ways of alternative power sources usage were demonstrated at the Expo-2017 exhibition held in Kazakhstan; 2) improvement of the vegetable blanket photosynthesis throughout the world on the whole and in Kazakhstan in particular. To do this, it is necessary to preserve woodlands, to grow long-term woody plants and fruit plants of high photosynthesis level. The Chair of Ecology and Biology of the Kazakh State Women Teachers Training University has developed a Cheap way of growing the long-term woody plants of high photosynthesis level, such as: oak, juniper, acacia, maple, cedar and lilac using the seeds, specially prepared sprouts, at the permanent sites and tending them. It is possible to prepare a huge number of planlets of the above listed trees using this method and it will not be expensive. When this activities are carried out and the large number of planted trees grow big, this will stop desertisation and contribute to climate improvement and creation of favorable

ecological conditions in Kazakhstan. On top of that, these measures are of paramount importance for upbringing the new generation in the spirit of ecological patriotism.

Key Words: ecology of the South Kazakhstan and city of Almaty; cheap way of growing oak, juniper, acacia, maple, cedar, lilac and other trees from seeds; upbringing the young generation in the spirit of ecological patriotism.

Абай Құнанбайұлының ағартушылық идеялары

Жолдасбеков Әбдіманат Әбдіразақұлы

п.ғ.д., профессор. М.Әуезов атындағы ОҚМУ. Қазақстан.

Данияров Талғат Әбубәкірұлы

п.ғ.к., профессор. Қ.А. Ясауи атындағы ХҚТУ. Қазақстан.

Еліміздің өркениетті елдер қатарына қосылу бағытындағы үлкен мәселелердің бірі – келешек ұрпақтың рухани дамуы. Бұл бағытта Елбасымыз Н.Ә. Назарбаевтың ұлтты рухани дамытудың кең көлемді мәселелерін екшей келе, «Егер біз мемлекет болғымыз келсе, өзіміздің мемлекетімізді ұзақ мезгіл тұрғымыз келсе, онда халық руханиятының бастауларын түсінгеніміз жөн» дегеніне сүйенсек, қазақ жастарын эстетикалық талғамы жоғары, мәдениетті, ізгілікті, сезімтал, өнер сүйгіш етіп қалыптастырудың маңызы ерекше [1]. Адам баласы қай кезде болсын өнерді, оның түрлерін өзінің қабілетіне қарай қабылдап, оған бейімделе білген.

Қазақстан Республикасының 2015 жылға дейінгі білім беруді дамыту тұжырымдамасында «Жоғары білім берудің мақсаты – жеке тұлғаның сапалы жоғары білім алуға деген мүдделерін қанағаттандыру әрбір адамға оқытудың мазмұнын таңдауға кеңінен мүмкіндік беру» делінген [2]. Осыған орай болашақ мамандарды дайындау барысында халықтық мұраларды, әсіресе ұлт зиялыларының еңбектерін зерделеу терең мән-маңызға ие. Ерекше атап өтеріміз, шығармаларының тереңдігімен, өміршеңдігімен ел жадында сақталып, бүгінгі таңда уақыт өткен сайын айшықталып, дараланған қазақтың Ұлы ақыны – Абай Құнанбайұлы.

Қазақ әдебиетінің классигі Абай Құнанбайұлының ең алғаш нәр алған бастау бұлағы, бірінші-қазақтың бай қазынасы-ауыз әдебиетінің асыл үлгілері болса, екінші-Физули, Фердауси, Низами, Науай, Сағди, Қожа Хафиз сияқты Шығыс класиктерінің шығармалары болады, үшінші-орыстың Пушкин, Лермонтов, Толстой, Крылов, батыстың Гете, Байрон, Шекспир, Шиллер сияқты классик жазушыларының әдеби мұраларынан үлгі-өнеге алды.

k-FİBONACCİ SAYILARIYLA İLGİLİ KABUK EĞRİLERİ İLE BAĞLANTILI ANALİTİK FONKSİYONLAR İÇİN İKİNCİ HANKEL DETERMİNANTI

SECOND HANKEL DETERMINANT FOR ANALYTIC FUNCTIONS RELATED TO A SHELL-LIKE CURVE CONNECTED WITH k-FİBONACCİ NUMBERS

H. Özlem GÜNEY

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
ozlemg@dicle.edu.tr

Sedat İLHAN

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
sedati@dicle.edu.tr

ÖZET

$U = \{z : |z| < 1\}$ birim diskinde analitik olan f fonksiyonlarının sınıfı A ve $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ normalize şartlarına ve

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$$

açılımına sahip A daki yalınkat fonksiyonların sınıfı da S olsun. Herhangi bir pozitif k gerçel sayısı için $F_{k,n}$, k -Fibonacci sayı dizisi ardışık olarak $n \geq 1$ için $F_{k,0} = 0$, $F_{k,1} = 1$ ve $F_{k,n+1} = kF_{k,n} + F_{k,n-1}$ ile tanımlıdır. $k=1$ iken iyi bilinen F_n Fibonacci sayıları elde edilir. k -Fibonacci sayıları ile ilgili kabuk gibi eğrilerle bağlantılı yıldızlı fonksiyonları kapsayan Bazilevic fonksiyonlarının $BSL^k(\beta)$ sınıfını aşağıdaki gibi tanımlayalım: $f \in A$ fonksiyonu

$$\mathcal{P}_k^\beta(z) = \frac{1 + \tau_k^2 z^2}{1 - k\tau_k z - \tau_k^2 z^2} \text{ ve } \tau_k = \frac{k - \sqrt{k^2 + 4}}{2}, z \in U \text{ olmak üzere}$$

$$\frac{zf'(z)f(z)^{\beta-1}}{z^\beta} \in \mathcal{P}_k^\beta(z)$$

şartını sağlıyorsa $BSL^k(\beta)$ sınıfındadır denir.

Bu çalışmada, $BSL^k(\beta)$ sınıfı olarak bilinen analitik fonksiyonların bir alt sınıfı üzerinde $H_2(2) = |a_2 a_4 - a_3^2|$ şeklindeki ikinci Hankel determinant problemini göz önüne aldık.

Anahtar Kelimeler: İkinci Hankel Determinantı, yıldızlı fonksiyon, Bazilevic fonksiyonu, k -Fibonacci sayıları.

ABSTRACT

Let A denote the class of functions f which are analytic in the open unit disk $U = \{z : |z| < 1\}$ and let S denote the class of functions in A which are univalent, normalized by the conditions $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ and having the form:

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n .$$

For any positive real number k , the k -Fibonacci number sequence $F_{k,n}$ is defined recursively by $F_{k,0} = 0$, $F_{k,1} = 1$ and $F_{k,n+1} = kF_{k,n} + F_{k,n-1}$ for $n \geq 1$. When $k=1$, we obtain the well Fibonacci numbers F_n .

We denote the class $BSL^k(\beta)$ of Bazilevic functions which consists of starlike functions related to a shell-like curve connected with k -Fibonacci numbers as follows: The function $f \in A$ belongs to the class $BSL^k(\beta)$ if it satisfies the condition

$$\frac{zf'(z)f(z)^{\beta-1}}{z^\beta} \prec \mathfrak{P}_k(z)$$

where $\mathfrak{P}_k(z) = \frac{1 + \tau_k^2 z^2}{1 - k\tau_k z - \tau_k^2 z^2}$, $\tau_k = \frac{k - \sqrt{k^2 + 4}}{2}$, $z \in U$.

In this paper, we consider the second Hankel determinant problem which is $H_2(2) = |a_2 a_4 - a_3^2|$ on a subclass of analytic functions which is known as the class $BSL^k(\beta)$.

Key Words: Second Hankel determinant, starlike function, Bazilevic function, k -Fibonacci numbers.

FİBONACCİ SAYILARI İLE İLGİLİ BAZİLEVİC FONKSİYONLARININ ÜÇÜNCÜ HANKEL DETERMİNANTI İÇİN ÜST SINIR

UPPER BOUND FOR THIRD HANKEL DETERMINANT OF BAZİLEVİC FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCİ NUMBERS

H. Özlem GÜNEY

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
ozlemg@dicle.edu.tr

Sedat İLHAN

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
sedati@dicle.edu.tr

ÖZET

$U = \{z: |z| < 1\}$ birim diskinde analitik olan f fonksiyonlarının sınıfı A ve $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ normalize şartlarına ve

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$$

açılımına sahip A daki yalınkat fonksiyonların sınıfı da S olsun. $f \in A$ fonksiyonu $0 \leq \beta < 1$ ve $\tau = \frac{(1-\sqrt{5})}{2} \approx -0,618$ olmak üzere $\mathcal{H}(z) = \frac{1+\tau^2 z^2}{1-\tau z - \tau^2 z^2}$ ile $f'(z) \left| \frac{z}{f(z)} \right|^{1-\beta} \rho \mathcal{H}(z)$ şartını sağlıyorsa

$BSL(\beta)$ sınıfındadır denir. Özellikle $BSL(0) = SL$. SL sınıfı 1999 yılında Sokol tarafından tanımlanmış ve açık birim diskte Fibonacci sayılarıyla ilgili kabuk gibi eğrilerle bağlantılı analitik fonksiyonların sınıfı olarak adlandırılmıştır.

Yine, üçüncü Hankel determinant problemi

$$H_3(1) = a_3 \begin{pmatrix} a_2 a_4 - a_3^2 \\ -a_4 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_2 a_3 - a_4^2 \\ +a_5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a_3 - a_2^2 \end{pmatrix}$$

şeklinde dir.

Bu çalışmada, açık birim diskte Fibonacci sayılarıyla ilgili Bazilevic kabuk gibi eğrilerle bağlantılı analitik fonksiyonların $BSL(\beta)$ sınıfına ait fonksiyonlar için $H_3(1)$ in modülü üzerinde bir üst sınır elde etik.

Anahtar Kelimeler: Üçüncü Hankel determinanı, Bazilevic fonksiyonu, kabuk gibi eğri, Fibonacci sayıları.

ABSTRACT

Let A denote the class of functions f which are analytic in the open unit disk $U = \{z: |z| < 1\}$ and let S denote the class of functions in A which are univalent, normalized by the conditions $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ and having the form:

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n .$$

The function $f \in A$ belongs to the class $BSL(\beta)$ if it satisfies the condition that

$$f'(z) \left(\frac{z}{f(z)} \right)^{1-\beta} \prec \varphi(z)$$

with $\varphi(z) = \frac{1+\tau^2 z^2}{1-\tau z - \tau^2 z^2}$ where $0 \leq \beta < 1$ and $\tau = \frac{(1-\sqrt{5})}{2} \approx -0,618$. Especially, $BSL(0) = SL$.

The class SL was introduced by Sokol in 1999 and is called the class of analytic functions related to shell-like curves connected with Fibonacci numbers in the open unit disc.

Also, the third Hankel determinant problem is $H_3(1) = a_3 \binom{2}{a_2 a_4 - a_3} - a_4 \binom{2}{a_2 a_3 - a_4} + a_5 \binom{2}{a_3 - a_2}$.

In this paper we investigate an upper bound on the modulus of $H_3(1)$ for the functions belonging to the class $BSL(\beta)$ of analytic functions related to Bazilevic shell-like curves connected with Fibonacci numbers in the open unit disc.

Key Words: Third Hankel determinant, Bazilevic function, shell-like curve, Fibonacci numbers.

FİBONACCİ SAYILARIYLA İLGİLİ KONVEKS FONKSİYONLAR İÇİN TOEPLITZ MATRİSLERİNİN DETERMİNANTLARININ HESAPLANMASI

CALCULATE THE DETERMINANTS OF TOEPLITZ MATRICES FOR CONVEX FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS

H. Özlem GÜNEY

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
ozlemg@dicle.edu.tr

Sedat İLHAN

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
sedati@dicle.edu.tr

ÖZET

$U = \{z : |z| < 1\}$ birim diskinde analitik olan f fonksiyonlarının sınıfı A ve $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ normalize şartlarına ve

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$$

açılımına sahip A daki yalınkat fonksiyonların sınıfı da S olsun. Sokol, $f \in A$ fonksiyonlarından oluşan kabuk gibi fonksiyonların KSL sınıfını aşağıdaki gibi tanımlamıştır:

$$f \in A \text{ fonksiyonu, } 0 \leq \beta < 1 \text{ ve } \tau = \frac{(1-\sqrt{\beta})}{2} \approx -0,618 \text{ olmak üzere } \wp(z) = \frac{1+\tau^2 z^2}{1-\tau z - \tau^2 z^2} \text{ ile}$$

$$1 + z \frac{f''(z)}{f'(z)} \rho \wp(z)$$

şartını sağlıyorsa, KSL sınıfına aittir denir.

Biz burada 2016 yılında Thomas and Halim tarafından tanımlanan $T_q(n)$ simetrik Toeplitz matrislerini göz önüne aldık

Bu çalışmada, kabuk gibi fonksiyonların KSL sınıfındaki fonksiyonlar için $T_q(n)$ simetrik Toeplitz determinantlarını, özellikle $|T_2(2)|, |T_2(3)|, |T_3(1)|$ ve $|T_3(2)|$, kullanarak katsayı sınırları elde ettik.

Anahtar Kelimeler: Toeplitz Determinantı, konveks fonksiyon, kabuk gibi eğri, Fibonacci sayıları.

ABSTRACT

Let A denote the class of functions f which are analytic in the open unit disk $U = \{z: |z| < 1\}$ and let S denote the class of functions in A which are univalent, normalized by the conditions $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ and having the form:

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n.$$

Sokol introduced the class KSL of shell-like functions as the set of functions $f \in A$ which is described as follows: The function $f \in A$ belongs to the class KSL if it satisfies the condition that

$$1 + z \frac{f''(z)}{f'(z)} \prec \phi(z)$$

with $\phi(z) = \frac{1 + \tau^2 z^2}{1 - \tau z - \tau^2 z^2}$ where $0 \leq \beta < 1$ and $\tau = \frac{(1 - \sqrt{\beta})}{2} \approx -0,618$.

Here we consider the symmetric Toeplitz matrices $T_q(n)$ which was introduced by Thomas and Halim in 2016.

In this paper, we find the coefficient bound using symmetric Toeplitz determinants, especially $|T_2(2)|, |T_2(3)|, |T_3(1)|$ and $|T_3(2)|$, for the functions in the class KSL of shell-like functions.

Key Words: Toeplitz Determinant, convex function, shell-like curve, Fibonacci numbers.

BAZI SİMETRİK SAYISAL YARIGRUPLAR ÜZERİNE ON SOME SYMMETRIC NUMERICAL SEMIGROUPS

Sedat İLHAN

Prof.Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,

21280 Diyarbakır TURKEY

sedati@dicle.edu.tr

Özet

\mathbb{N} ve \mathbb{Z} sırasıyla negatif olmayan pozitif tamsayılar ve tamsayılar kümesi olsun. $S \subseteq \mathbb{N}$ olmak üzere, eğer $0 \in S$, her $a, b \in S$ için $a + b \in S$ ve $\mathbb{N} \setminus S$ sonlu ise S ye sayısal yarıgrup denir. S bir sayısal yarıgrubu olmak üzere, $F(S) = \max(\mathbb{Z} \setminus S)$ ve $m(S) = \min\{s \in S : s > 0\}$ sayılarına sırasıyla S nin Frobenius sayısı ve katlılığı adı verilir.

Ayrıca, $n(S) = \text{Card}(\{0, 1, 2, \dots, F(S)\} \cap S)$ sayısına da S nin belirteç sayısı denir. Eğer $x \in \mathbb{N}$ ama $x \notin S$ oluyorsa x sayısına S nin boşluğu denir ve S nin bütün boşluklarının kümesi $H(S)$ ile gösterilir. Yani, $H(S) = \mathbb{N} \setminus S$ olup bu kümenin eleman sayısına da S nin cinsi denir ve $G(S) = \text{Card}(H(S))$ ile gösterilir. Öte yandan, Sayısal yarıgruplar teorisinde önemli bir kavram da simetriliktir. Eğer, $s \in S$ ve $x \in \mathbb{Z} \setminus S$ için $s - x \in S$ oluyorsa S ye simetrik sayısal yarıgrup denir. Bununla birlikte, iki elemanla üretilen bütün sayısal yarıgrupların simetrik oldukları ve eğer $S = \langle a, b \rangle$ ise $F(S) = ab - a - b$ olduğu bilinmektedir.

Eğer $x^3 y^3 z$ olacak şekildeki her $x, y, z \in S$ için $x + y - z \in S$ oluyorsa S ye Arf sayısal yarıgrubu adı verilir. Arf sayısal yarıgruplarının herhangi bir ailesinin arakesiti de Arf olur. S sayısal yarıgrubunu kapsayan en küçük kümeye S nin Arf kapanışı denir ve $\text{Arf}(S)$ ile gösterilir.

Bu çalışmada, k pozitif bir tam sayı olmak üzere, $S_k = \langle 3, k + 1 \rangle$ ve $S_k = \langle 3, k + 2 \rangle$ şeklindeki simetrik sayısal yarıgruplar hakkında bazı sonuçları vereceyiz. Ayrıca, bu sayısal yarıgrupların Arf kapanışlarını elde edeceğiz.

Anahtar Kelimeler: Frobenius sayısı, simetrik sayısal yarıgrup, boşluk, cins.

ABSTRACT

Let \mathbb{N} and \mathbb{Z} be the sets of nonnegative integers and integers, respectively. $S \subseteq \mathbb{N}$, the subset S is a numerical semigroup if $0 \in S$, $a + b \in S$, for all $a, b \in S$, and $\mathbb{N} \setminus S$ is finite.

For S numerical semigroup, the numbers $F(S) = \max(\phi \setminus S)$ and $m(S) = \min\{s \in S : s > 0\}$ are called Frobenius number and multiplicity of S , respectively. Also, $n(S) = \text{Card}(\{0, 1, 2, \dots, F(S)\} \setminus S)$ is called the number determine of S . If $x \in \mathbb{N}$ and $x \notin S$, then x is called the gap of S . We denote the set of gaps of S , by $H(S)$, i.e, $H(S) = \mathbb{N} \setminus S$. The $G(S) = \text{Card}(H(S))$ is called the genus of S . In the other hand, the invariant symmetrically is imported in the theory of Numerical semigroups.

Let S be a numerical semigroup and $F(S)$ its Frobenius number. Then S is symmetric numerical semigroup if $s - x \in S$, for $s \in S$ and $x \in \phi \setminus S$. It is known that all numerical semigroups are symmetric which generated by two elements. In this case, if $S = \langle a, b \rangle$, then $F(S) = ab - a - b$.

A numerical semigroup S is Arf if $x + y - z \in S$, for all $x, y, z \in S$ such that $x^3 + y^3 = z^3$. The intersection of any family of Arf numerical semigroups is again an Arf numerical semigroup. Thus, since \mathbb{N} is an Arf numerical semigroup, one can consider the smallest Arf numerical semigroup containing a given numerical semigroup. The smallest Arf numerical semigroup containing a numerical semigroup S is called the Arf closure of S , and it is denoted by $\text{Arf}(S)$.

In this study, we will give some results about symmetric numerical semigroups such that $S_k = \langle 3, k + 1 \rangle$ and $S_k = \langle 3, k + 2 \rangle$, for k positive integer. Also, we will obtain the Arf closure these symmetric numerical semigroups.

Key Words: Frobenius number, symmetric numerical semigroup, gap, genus.

BİR DİFERANSİYEL OPERATÖR İLE TANIMLANMIŞ, FİBONACCİ SAYILARI İLE İLGİLİ ANALİTİK FONKSİYONLARIN BELLİ BİR SINIFI İÇİN FEKETE-SZEGÖ EŞİTSİZLİĞİ

FEKETE-SZEGÖ INEQUALITY FOR A CERTAIN CLASS OF ANALYTIC FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS DEFINED BY A DIFFERENTIAL OPERATOR

Sedat İLHAN

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics, 21280
Diyarbakır TURKEY
sedati@dicle.edu.tr

H. Özlem GÜNEY

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics, 21280
Diyarbakır TURKEY
ozlemg@dicle.edu.tr

Özet

$\tilde{p}(z) = \frac{1 + \tau^2 z^2}{1 - \tau z - \tau^2 z^2}$, $\tau = \frac{1 - \sqrt{5}}{2} \approx -0,618$ ve D , Salagean diferansiyel operatörü olmak üzere, U birim diskinde analitik,

$$f(z) = z + \sum_{s=2}^{\infty} a_s z^s$$

kuvvet serisi ile verilen, $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ ile normalize edilmiş ve

$$\left(\underline{D}^m f(z) \right) \prec \tilde{p}(z)$$

subordinasyon şartını sağlayan fonksiyonların sınıfı $SL^{m,n}$ ($m, n \in \mathbb{N}_0$ ve $m > n$) olsun. Bu sınıf Fibonacci sayılarıyla ilgili kabuk gibi eğrilerle bağlantılı analitik fonksiyonların yeni bir alt sınıfıdır.

Bu çalışmada, Fibonacci sayılarını kullanarak $SL^{m,n}$ ailesi için Fekete-Szegö probleminin bir üst sınır hesabını verdik. Bu çalışmadaki esas sonuç 2016 yılında Raina ve Sokol tarafından yapılan çalışmanın bir geliştirilmesidir.

Anahtar kelimeler: Analitik fonksiyon, Fekete-Szegö problemi, Fibonacci sayısı.

ABSTRACT

Let $SL^{m,n}$ ($m, n \in \mathbb{N}_0$ with $m > n$) be the class of functions f which are analytic in the open unit disc U , normalized by $f(0) = f'(0) - 1 = 0$, given by the power series

$$f(z) = z + \sum_{s=2}^{\infty} a_s z^s,$$

and satisfies the subordination condition that

$$\left(\frac{D^m f(z)}{D^n f(z)} \right) \prec \tilde{p}(z)$$

where $\tilde{p}(z) = \frac{1 + \tau^2 z^2}{1 - \tau z - \tau^2 z^2}$, $\tau = \frac{1 - \sqrt{5}}{2} \approx -0,618$ and D is Salagean differential operator.

This class is a new subclass of analytic functions related to shell-like curves connected with Fibonacci numbers.

In this paper, we give an upper bound estimate of the Fekete-Szegö problem for the family $SL^{m,n}$ by making use of the Fibonacci numbers. The main result presented in this paper improve the recent work of Raina and Sokol in 2016.

Keywords: Analytic function, Fekete-Szegö problem, Fibonacci number.

FİBONACCİ SAYILARIYLA İLGİLİ YILDIZIL FONKSİYONLAR İÇİN TOEPLITZ MATRİSLERİNİN DETERMİNANTLARININ HESAPLANMASI

CALCULATE THE DETERMINANTS OF TOEPLITZ MATRICES FOR STARLIKE FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS

Sedat İLHAN

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
sedati@dicle.edu.tr

H. Özlem GÜNEY

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
ozlemg@dicle.edu.tr

ÖZET

$U = \{z: |z| < 1\}$ birim diskinde analitik olan f fonksiyonlarının sınıfı A ve $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ normalize şartlarına ve

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$$

açılımına sahip A daki yalınkat fonksiyonların sınıfı da S olsun. Sokol, $f \in A$ fonksiyonlarından oluşan kabuk gibi fonksiyonların SL sınıfını aşağıdaki gibi tanımlamıştır:

$f \in A$ fonksiyonu, $0 \leq \beta < 1$ ve $\tau = \frac{(1-\sqrt{5})}{2} \approx -0,618$ olmak üzere $\mathcal{P}(z) = \frac{1+\tau^2 z^2}{1-\tau z - \tau^2 z^2}$ ile

$$\frac{zf'(z)}{f(z)} \in \mathcal{P}(z)$$

şartını sağlıyorsa, SL sınıfına aittir denir.

Biz burada 2016 yılında Thomas and Halim tarafından tanımlanan $T_q(n)$ simetrik Toeplitz matrislerini göz önüne aldık

Bu çalışmada, kabuk gibi fonksiyonların SL sınıfındaki fonksiyonlar için $T_q(n)$ simetrik Toeplitz determinantlarını, özellikle $|T_2(2)|, |T_2(3)|, |T_3(1)|$ ve $|T_3(2)|$, kullanarak katsayı sınırları elde ettik.

Anahtar Kelimeler: Toeplitz Determinantı, yıldızıl fonksiyon, kabuk gibi eğri, Fibonacci sayıları.

ABSTRACT

Let A denote the class of functions f which are analytic in the open unit disk $U = \{z: |z| < 1\}$ and let S denote the class of functions in A which are univalent, normalized by the conditions $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ and having the form:

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n .$$

Sokol introduced the class SL of shell-like functions as the set of functions $f \in A$ which is described as follows: The function $f \in A$ belongs to the class SL if it satisfies the condition that

$$\frac{zf'(z)}{f(z)} \prec \beta(z)$$

with $\beta(z) = \frac{1 + \tau^2 z^2}{1 - \tau z - \tau^2 z^2}$ where $0 \leq \beta < 1$ and $\tau = \frac{(1 - \sqrt{5})}{2} \approx -0,618$.

Toeplitz matrices are one of the well-studied classes of structured matrices. Here we consider the symmetric Toeplitz matrices $T_q(n)$ which was introduced by Thomas and Halim in 2016.

In this paper, we find the coefficient bound using symmetric Toeplitz determinants, especially $|T_2(2)|, |T_2(3)|, |T_3(1)|$ and $|T_3|$ for the functions in the class SL of shell-like functions.

(2)

Key Words: Toeplitz Determinant, starlike function, shell-like curve, Fibonacci numbers.

FİBONACCİ SAYILARIYLA İLGİLİ BAZILEVIC FONKSİYONLARININ İKİNCİ HANKEL DETERMİNANTI İÇİN ÜST SINIR

UPPER BOUND FOR SECOND HANKEL DETERMINANT OF BAZILEVIC FUNCTIONS RELATED TO FIBONACCI NUMBERS

Sedat İLHAN

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
sedati@dicle.edu.tr

H. Özlem GÜNEY

Prof. Dr., University of Dicle, Faculty of Science, Department of Mathematics,
21280 Diyarbakır TURKEY
ozlemg@dicle.edu.tr

ÖZET

$U = \{z : |z| < 1\}$ birim diskinde analitik olan f fonksiyonlarının sınıfı A ve $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ normalize şartlarına ve

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n$$

564

açılımına sahip A daki yalınkat fonksiyonların sınıfı da S olsun. $f \in A$ fonksiyonu

$$0 \leq \beta < 1 \quad \text{ve} \quad \tau = \frac{(1-\sqrt{5})}{2} \approx -0,618 \quad \text{olmak üzere} \quad \mathcal{P}(z) = \frac{1+\tau^2 z^2}{1-\tau z - \tau^2 z^2} \quad \text{ile}$$

$$f'(z) \left(\frac{z}{f(z)} \right)^{1-\beta} \text{ p } \mathcal{P}(z) \text{ şartını sağlıyorsa}$$

$BSL(\beta)$ sınıfındadır denir. Özellikle $BSL(0) = SL$. SL sınıfı 1999 yılında Sokol tarafından tanımlanmış ve açık birim diskte Fibonacci sayılarıyla ilgili kabuk gibi eğrilerle bağlantılı analitik fonksiyonların sınıfı olarak adlandırılmıştır.

Yine, ikinci Hankel determinant problemi

$$H_2(2) = |a_2 a_4 - a_3^2|$$

şeklindedir.

Bu çalışmada, açık birim diskte Fibonacci sayılarıyla ilgili Bazilevic kabuk gibi eğrilerle bağlantılı analitik fonksiyonların $BSL(\beta)$ sınıfına ait fonksiyonlar için $H_2(2)$ nin modülü üzerinde bir üst sınır elde etik.

Anahtar Kelimeler: İkinci Hankel determinanti, Bazilevic fonksiyonu, Fibonacci sayıları.

ABSTRACT

Let A denote the class of functions f which are analytic in the open unit disk $U = \{z : |z| < 1\}$ and let S denote the class of functions in A which are univalent, normalized by the conditions $f(0) = f'(0) - 1 = 0$ and having the form:

$$f(z) = z + \sum_{n=2}^{\infty} a_n z^n .$$

The function $f \in A$ belongs to the class $BSL(\beta)$ if it satisfies the condition that

$$f'(z) \left(\frac{z}{f(z)} \right)^{1-\beta} \prec \varphi(z)$$

with $\varphi(z) = \frac{1 + \tau^2 z^2}{1 - \tau z - \tau^2 z^2}$ where $0 \leq \beta < 1$ and $\tau = \frac{(1 - \sqrt{5})}{2} \approx -0,618$. Especially,

$BSL(0) = SL$. The class SL was introduced by Sokol in 1999 and is called the class of analytic functions related to shell-like curves connected with Fibonacci numbers in the open unit disc. Also, the second Hankel determinant problem is $H_2(2) = |a_2 a_4 - a_3^2|$.

In this paper we investigate an upper bound on the modulus of $H_2(2)$ the functions belonging to the class $BSL(\beta)$ of analytic functions related to Bazilevic shell-like curves connected with Fibonacci numbers in the open unit disc.

Key Words: Second Hankel determinant, Bazilevic function, Fibonacci numbers.

KONGREDEN KARELER





















